

بزرگھیر کے

امامیہ مصنفین

کی مطبوعہ تصانیف اور تراجم

جلد اول
(اردو کتب)

سید حسین عارف نقوی

فہارس

۱۳۱

مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان
باشادمانی بسیار پنجاهمین سال استقلال
جمهوری اسلامی پاکستان را به پیشگاه ملت
بزرگ و شریفین پاکستان مبارک باد
می گوید .

پیشرفت روز افزون کشور دوست و
برادر و سرافرازی و بهروزی ملت عزیز پاکستان
آرزوی ماست .

برصغیر کے
امامیہ مصنفین
کی مطبوعہ تصانیف اور تراجم

جلد اول
(اردو کتب)

سید حسین عارف نقوی

مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان

بر صغیر کے امامیہ مصنفین کی مطبوعہ تصانیف اور تراجم، جلد اول (اردو کتب)

مؤلف	سید حسین عارف نقوی
ناشر	مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان، اسلام آباد
تعداد	۱۰۰۰
کیپوزنگ	عبد الرشید لطیف
مطبع	انسٹیت پرنٹ میسٹم، اسلام آباد
تاریخ اشاعت	۱۳۷۶ ہجری شمسی / ۱۴۱۸ ہجری قمری / ۱۹۹۷ء
قیمت	۴۵۰ روپیہ / Rs. 650/-

جمہد حقوق بحق ناشر محفوظ ہیں

ISBN 969-498-004-6

maablib.org

انتشارات مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان

شمارهٔ ردیف

۱۵۸

تأسیس بر مبنای موافقتنامهٔ مورخ آبان ماه ۱۳۵۰ مصادف دولتین ایران و پاکستان .

maablib.org

فہرست مندرجات

سخن مدیر	۱
(فارسی متن)	۱
(اردو ترجمہ)	۱
پیش لفظ	۱
- ترجمہ و تفسیر قرآن	۱
- علوم القرآن	۲۹
- تجوید	۶۱
- احادیث (حدیث و اصول حدیث)	۶۵
- عقائد	۱۲۱
- مناجات ، نعت و قصائد	۱۸۵
- نظم	۲۱۹
- مثنوی	۲۴۳
- غزل	۲۵۵
- دواوین و کلیات	۲۶۷
- افانے	۳۰۵
- تعلیم و تعلم	۳۱۳
- ناول	۳۲۱
- ڈرامہ	۳۲۹
- بچوں کا ادب	۳۳۵
- اردو ادب (نثر)	۳۴۱
- علوم غریبہ	۳۵۹
- علوم اسلامی	۳۶۵
- کتب متفرقہ	۳۷۹

۴۴۱	- فلسفہ دعا
۴۴۲	- ادعیہ ، اوراد و وظائف
۴۶۱	- فرهنگ و لغات
۴۶۲	- اقتصادیات
۴۶۷	- شعر و شاعری
۴۸۲	- ضمیمہ
	- اشاریہ
۵۴۵	اشخاص
۶۰۴	کتب و رسائل

سخن مدیر

جایگاه شبه قاره هند و پاکستان در تبیین و گسترش اندیشه اسلامی و تلاش‌ها و مجاهدت‌های دانشمندان و علماء دین در تحقیق و تألیف پیرامون موضوعات مختلف علوم اسلامی، موضوعی است که تحسین و تقدیر هر محقق و دانشمندی را برمی‌انگیزد و نشان می‌دهد که دین مبین اسلام، بیش از آنکه در مولد خود یعنی شبه جزیره عربستان - مورد توجه و تأمل علمی و تحقیقی قرار گرفته باشد، در سایر نقاط قلمرو عظیم اسلامی، توجه دانشمندان و علماء را به خود جلب کرده است. عمده محققان و مؤلفان آثار و کتب اسلامی در زمینه‌های مختلف تفسیر، فقه، کلام، فلسفه، عرفان، حدیث، سیره، تاریخ، سیاست، اخلاق، و... از دانشمندان و علماء غیر عرب می‌باشند که سرمایه علمی و ذهنی خود را در راه تبیین گوشه‌ها و زوایای دین مبین اسلام، صرف کردند و توانستند پایه‌ها و عناصر اصلی تمدن بزرگ اسلامی را پایه‌ریزی کرده، امروز سرمایه عظیمی از معارف و علوم را برای مسلمانان به یادگار بگذارند. حتی در زمینه ادبیات عرب و شاخه‌ها و فنون مختلف آن، سهم دانشمندان و محققان غیر عرب، کمتر از خود اعراب نیست و این حقیقت، نشان می‌دهد دین مبین

اسلام، به هیچوجه رنگ نژادی و جغرافیائی خاصی نداشته است، همانگونه که خاتم بودن این دین و پیامبر عظیم الشان آن - حضرت محمد صلی الله علیه و آله وسلم - محدودیت زمانی این دین حق را منتفی کرده است.

در این میان، وجود مذاهب مختلف اسلامی و فرقه های مختلف فکری در شبه قاره، موجب شده که مسائل و موضوعات مختلف اسلامی، از زاویه ها و دیدگاه های مختلف، بنابه اصول و پایه های مذهبی و فقهی علماء و دانشمندان، به بررسی و تحقیق نهاده شود و آثار مکتوب ارزشمندی که تاکنون به دست رسیده است، نشان از این توجه عمومی و کوشش همگانی دانشمندان مسلمان دارد. البته در برخی موضوعات مانند طب، علوم تجربی، هیأت، ریاضیات و غیره - که علاوه بر موضوعات خاص دینی مورد توجه دانشمندان مسلمان بوده - این اختلاف نحله و مثنی مذهبی، تأثیری در محتوای علوم نمی گذاشته و تلاش و مجاهدات علمی دانشمندان، مکمل و متاثر از یکدیگر بوده است، ولی در زمینه علوم اسلامی نیز اختلاف دیدگاه ها و تفاوت مبانی علمی، در صورتی که با سعه صدر و برخورد صرف علمی مطرح می شده است، موجب تکامل و رشد علوم اسلامی بوده است. حدیث منقول از رسول گرامی اسلام حضرت محمد صلی الله علیه و آله وسلم که اختلاف امت را رحمت می داند، ناظر به اختلافات علمی علماء امت است که زمینه بحث و تبادل نظر را فراهم می سازد و تکمیل و تکامل علوم اسلامی را موجب می شود. رشد علم کلام، علم تفسیر، علم حدیث، علم فقه و سایر علوم اسلامی، تا حد زیادی مرهون اختلاف نظر و تفاوت اجتهاد و برداشت علمی علماء بوده که مباحثات و کاوش های علمی عمیق و دقیقی را به دنبال داشته است. البته این اختلاف نظر، از دیدگاه قرآن کریم هیچگاه نمی تواند به نزاع و تفرقه بیانجامد زیرا نزاع و درگیری بین طوائف و فرق مختلف مسلمین، مورد نهی صریح قرآن کریم است که هیچ مسلمانی نمی تواند بدان بی اعتنا باشد.

در مجموعه تلاش های علمی و تحقیقی که علماء دین داشته اند، نقش علماء امامیه، نقشی برجسته و غیر قابل اغماض است. علماء امامیه، هم در زمینه علوم و فنون غیر دینی و هم شاخه های مختلف علوم و معارف اسلامی، تلاش ها، تحقیقات و تألیفات گرانقدری داشته اند. بررسی نقش بارز مراکز علمی امامیه و علمای آنان در توجه و گرایش مردمان شبه قاره به معارف و ارزش های والای

سلامی و آگاهی و توجه به حضور گسترده علمی آثار و آثار و تفکرات. ضمن اینکه برای محققان بی ضرر و دانش پژوهان صادق، راه تحقیق و بحث و کاوش در موضوعات مختلف اسلامی را از منظرها و دیدگاههای متفاوت، آرا می کند، در عین حال نشان می دهد که برخلاف نظریه پیاپیانه روحی جاهلان یا معرضان، عمدهء مایه به عنوان بحث مهمی را دانشمندان مسلمان، را دیرباز تاکنون سهم عمده ای در رشد علوم و معارف اسلامی داشته، حسن تفاهم و برخورد اسلامی متقابل با عمدهء سایر مذاهب و نحله ها منتهاً در حرست را مرزهای فکری اسلام که شایسته است.

فهرست آثار چاپی مایه که قبلاً به گونه دیگری نوشته بر مرکز مقرر شده است، به کوشش مؤسسه فاضل آرا، قیامید حمید عارف بقوی، و با کمک بحث تحتینبات این مرکز، ترتیب و تسویم تازه، و با تحقیق و تنعیم گسترده تر، به دیور طبع آراسته می شود و در حصار محققان قرار می گیرد.

مؤلف محترم، خود شوه کار را در مقدمه کتب بیان کرده است که حاوی به تکرار به بیست و چهارم و دومین فهرست به کتب چاپی به زبان اردو اختصاص دارد و فوراً است حد سوم و چهارم این فهرست، به کتب چاپی زبان های عربی، فارسی و زبان های محلی مصنفه، پردردرد حد و آن که کنون در حمید شمس است، تعداد ۳۷۰۸ عنوان کتب را که در موضوعات ترجمه و تفسیر قرآن، علوم شرآء، تحوید، احادیث (حدیث و اصول حدیث)، عقاید، مناجات، نعت و قصاید، نظم، مثنوی، غزل، دراوین و کلمات، افسانه، تعلیم و تعمیم، رومان، نمایشنامه، ادبیات کودکان و ادب اردو، علم غریبه، علوم اسلامی، کتب متفرقه، فرهنگ و نعت، اقتصادیات، شعرو شاعری و متفرقات به زبان اردو مقرر شده، معرفی می کند. ضمناً به اینکه این کتب به زبان اردو تألیف شده باشد یا از زبان دیگری به اردو ترجمه شده باشد.

ضمناً هم تصور که در موضوعات کتب به معنوم می شود، غیر مؤلف محترم، بیشتر معنی به شود و در آن و معرفی کتب منتشر در موضوعات و مسائل دینی و مذهبی بوده و آنکه به بی که به شمس و عمدهء مایه شده در دیگر موضوعات مختلف علمی است، ترجمه کرده به به بحر معنی دینی

اندک، در این فهرست مد نظر سوده است مؤلف برای تدوین این کتاب از بیشتر کتابخانه های مهم سرسبز پاکستان، اعم از کتابخانه های شهرهای بزرگ و کوچک و کتابخانه های شخصی و دولتی استفاده کرده و فهرست کتابخانه های مربوط را دو مقدمه (جلد اول) آورده است و سر در آنجا تذکر داده که برای تدوین این کتاب کتابخانه های معرفی شده را مستقیماً دیده و پس از بررسی در این کتاب حلی داده است و اگر حیاتی گویی در این کتابخانه ها پیدا شده و از دسترس وی خارج بوده، از کتابهای مرجع همچون *لدریعه الی نصابیف شیعیه* رشیع آقا بزرگ تهرانی و دیگر کتابها استفاده کرده است

در این کتاب به تنها آثار چاپی امامیه معرفی شده بنگاه در بعضی موارد به شرح حال نویسندگان نیز اشاره ای شده است. که برای تدوین گنجینه امامت مذکوره عنایت امامیه کمک کرده است.

در بلائیه های مؤلف محترم و همکاران بخش تحقیقات و بخش انتشارات مرکز که کوشش و صمیمیت این کتاب را برای انتشار آماده کردند. سپاسگزار می نمایم و امیدوارم محدث بعدی پس از پیر به سرعت آماده و منتشر و در اختیار علاقه مندان قرار گیرد. ان شاء الله

علی ذو علم

سرپرست مرکز

محرم الحرام ۱۴۱۸ ق / اردیبهشت ۱۳۷۶ ش

سخن مدیر

اسلامی نظریہ کی وضاحت اور اشاعت میں برصغیر پاٹ و ہند کی مقام اور مختلف اسلامی علوم کی تحقیق اور تصبیحات کے سلسلہ میں اس سرزمین کے دانشوروں اور علمائے دین کی مساعی اور جدوجہد ایک ایسا موضوع ہے کہ کوئی محقق اور فصل شخص اس کی تعریف اور قدردانی کیے بغیر نہیں رہ سکتا اور اس امر کی شان دہی کرتا ہے کہ دین میں سلام پس حائے پیدائش یعنی حریرہ غنائے عرب کیے مقامہ میں کہیں رہا وہ عظیم اسلامی دہیا کے دوسرے خطوں کے اہل علم و دانش کی علمی و تحقیقی بوجہ اور عور و فکر کا مرکز رہا ہے ۔ اکثر محقق و مؤلف حضرات جنہوں نے تفسیر ، فقہ ، علم کلام ، فلسفہ ، عرفان ، حدیث ، سیرت ، تاریخ ، سیاست ، اخلاق و غیرہ پر کس کس نے وہ غیر عرب و دانشور و علم تھے جنہوں نے اپنا علمی و فکری

سرمایہ دیں مبین اسلام کے مختلف گوشوں اور زاویوں کی وضاحت کرے میں صرف کیا اور عظیم اسلامی مدن کی صلی عناصر کی بنیاد رکھی اور اح انہوں نے مسلمانوں کیلئے علوم و معارف کا ایک عظیم سرمایہ یادگار چھوڑا ہے حتی کہ دیہات عرب اور اس کی مختلف شاخوں اور فنون کے میدان میں بھی غیر عرب علما و فضلا کا حصہ خود عربوں سے کمتر نہیں ہے اور یہ حقیقت اس امر کا ثبوت ہے کہ دیں مبین اسلام کا کسی طرح بھی کوئی خاص سلی یا جغرافیائی رنگ نہیں رہا ہے ، بالکل ویسا ہی جیسے اس کے آخری دیں ہوئے اور اس کے عظیم نشان پیغمبر حضرت محمدؐ کے آخری پیغمبر ہوئے نے اس دین حق کی زمانی محدودیت کی نفی کر دی ہے ۔

برصغیر میں اسلام کے مختلف فقہی مکاتب اور نظریاتی فرقوں کا وجود اس امر کی موجب ہوا کہ مختلف اسلامی مسائل ، موضوعات اور نقطہ ہائے نظر پر علما و فضلا کے مذہبی اور فقہی اصولوں کی بنیاد پر تحقیق عمل میں آئے جیسا کہ یہ نکتہ پہچانے والے قبمینی علمی سرمائے سے ، مسلمان دانشوروں کی عام توجہ و مجموعی کوشش کی نشان دہی ہوتی ہے ۔ البتہ بعض موضوعات میں جیسے طب ، تحریراتی علوم ، نجوم ، ریاضی وغیرہ جو خاص دیہی موضوعات کے علاوہ مسلمان دانشوروں کی توجہ کا مرکز رہے ہیں ، یہ مذہبی اور فرقہ وارانہ اختلاف علوم کے میدان میں بے اثر رہا ہے ، اور ان علما سے پس مناسبتی اور جدوجہد میں ایک دوسرے کے گناہ کی تکمیل کی ہے اور ایک دوسرے کا اثر قبول کیا ہے ۔ خود اسلامی علوم کے میدان میں بھی اختلاف نظر و اصولی علمی اختلاف جہاں تک وسعت نظر کے ساتھ موضوع بحث رہا ہے ، علوم اسلامی کے ارتقاء اور نشوونما کا باعث بنا ہے ۔

رسولؐ کریم حضرت محمدؐ کے سے منقولہ حدیث جس میں آنحضرتؐ اختلاف امت کو رحمت تصور فرماتے ہیں ، امت کے علما کے علمی اختلافات کی طرف اشارہ کرتی ہے جو بحث و تبادلہ نظر کی گنجائش فراہم کرتی ہے اور اسلامی علوم کی تکمیل اور ارتقاء کا موجب ہوئے ہیں ۔ کلامی علوم ، تفسیر ، حدیث ، فقہ اور دوسرے اسلامی علوم کا ارتقاء ہی حد تک علما کے اختلاف نظر ، اجتہاد و علمی مباحث کے استنباط میں فرق کا مرہون بنا رہا ہے جس کے نتیجہ میں عمیق اور دقیق علمی مباحثات اور مباحثی عمل میں سے مسلمانوں کو یہ فائدہ حاصل ہوا ہے کہ اختلاف نظر کبھی بھی بوجہ اور فرقہ واریت

کی باعث نہیں ہوسکتا ، کیونکہ مسلمانوں کے مختلف گروہوں اور فرقوں کے مابین نزاع اور جھگڑا قرآن کریم کے صریح نص کے خلاف ہے ، جس سے کوئی بھی مسلمان بے پروا نہیں رہ سکتا ۔

وہ تمام علمی و تحقیقی جدوجہد جو علمائے دین کی طرف سے عمل میں آئی ہے علمائے امامیہ کا کردار نمایاں رہا ہے اور اس سے چشم پوشی ممکن نہیں ہے ۔ علماء امامیہ نے غیر دینی علوم و فنون اور اسلامی علوم و معارف کے مختلف شعبوں میں گراںقدر تصنیفات اور تحقیقات یادگار چھوڑی ہیں ۔ اسلامی معارف اور بلند اقدار کی طرف برصغیر کے لوگوں کی توجہ اور میلان میں امامیہ علمی مراکز اور ان کے علماء کا روشن کردار اور ان کے وسیع علمی جدوجہد اور ان کی بصیفات اور افکار کے بارے میں اطلاع اور ان کی طرف توجہ نے علاوہ اس کے کہ غیر متعصب محققین اور سچے طالبان دانش کیلئے متنوع نقطہ ہائے نظر سے مختلف اسلامی موضوعات پر تحقیق ، بحث اور کاوش کا راستہ ہموار کیا ہے ، اس امر کی بھی شان دی گئی ہے کہ بعض جاہل و عرضمند لوگوں کے سوء نظر کے برخلاف ، مسلمان دانشوروں کے ہلکا بہ حصے کے طور پر ، بڑی مدت سے آج تک اسلامی علوم و معارف کی نشوونما میں علمائے امامیہ کا قابل توجہ حصہ رہا ہے اور اس پر تعاقب ہے کہ دوسرے مذاہب اور گروہوں کے علماء کے ساتھ منقابل حسن تفہیم اور اسلامی سلوٹ کو روا رکھتے ہوئے وہ اسلام کی فکری سرحدوں کی حفاظت کیلئے کوشاں رہے ہیں ۔

امامیہ کی مطبوعہ کتابوں کی فہرست جو پہلے کچھ دوسرے طرز سے ، اس مرکز کی طرف سے شائع ہوئی ہے ، اس کے فصل مصنف جناب سید حسین عارف نقوی کی کوشش اور اس مرکز کے شعبہ تحقیقات کی امداد سے حدیث ترمذیہ اور ترمذیہ و وسیع تر تحقیق و تدقیق کے ساتھ زیور طبع سے آراستہ ہو کر محققین محترمہ کی خدمت میں پیش کی جا رہی ہے ۔

۱۔ فہرست نثر چاپی شعبہ در شبہ دارہ حصہ اول بدست سر عبدہ فرس حدیث و عقائد

۱۴۱۱ ہجری قمری / ۱۹۹۱ عیسوی (مرکز کی مطبوعات کا سلسلہ وار نمبر ۱۲۰)

محترم مصنف نے کتاب کے مقدمہ میں ایسے کام کی روش کی وضاحت فرما دی ہے ، جسے دوبارہ بیان کرے کی ضرورت نہیں ہے ، اس کتابیات کی پہلی اور دوسری جلدیں اردو زبان کی مطبوعہ کتابوں کے لئے مخصوص ہیں ، تیسری اور چوتھی جلدیں عربی ، فارسی اور اس علاقہ کی مقامی زبانوں کی مطبوعہ کتابوں کے لئے مخصوص ہوگی ۔ پہلی جلد میں جو آپ ملاحظہ فرما رہے ہیں ۳۷۰۸ کتابوں کا تعارف کراپ گیا ہے جو قرآن کے ترجمہ اور تفسیر ، علوم قرآن ، نحوید ، حدیث (حدیث اور اصول حدیث) ، عقائد ، مناہات ، لغت اور قصائد ، نظم ، مثنوی ، عربی ، دواویس اور کلیات ، افسانہ ، تعلیم و تعلم ، ناول ، ڈرامہ ، بچوں کے ادب اور اردو ادب (شعر) ، علوم غریبہ ، علوم اسلامی ، متفرق کتب ، فرہنگ اور لغت ، اقتصادیات اور شعر و شاعری پر اردو زبان میں شائع ہوئی ہیں خواہ وہ کتابیں خود اردو زبان میں تصنیف کی گئی ہوں یا دوسری زبان سے اردو میں ترجمہ کی گئی ہوں ۔

البتہ حسا کہ کتابوں کے موضوعات سے معنوی ہوتا ہے فاصل مؤلف کی توجہ بیشتر دیسی در مدھی موضوعات اور مسائل پر مطبوعہ کتابوں کے کوائف ، در تعارف کی طرف مرکوز رہی اور ایسی کتابیں جو برصغیر کے اہمہ دانشوروں اور علما سے دیگر علمی موضوعات پر تصنیف یا ترجمہ کی ہیں ، سوائے معدودے چند کتابوں کے ، میں نہیں ہیں ان کے مدنظر ہمیں رہی ہیں ۔ محترمہ مؤلف نے اس کتاب کی تیاری میں پاکستان کے بیشتر اہم کتابخانوں سے استفادہ کیا ہے ، خواہ وہ بڑے شہروں میں واقع ہوں یا قصروں میں اور خواہ وہ ذہنی کتابخانے ہوں یا سرکاری کتابخانے ہوں ۔ ان کتابخانوں کی فہرست چند اوّل کے مقدمہ میں دیدی ہے ، در وہاں یہ بھی مذکور ہے کہ اس کتاب کی تیاری میں ان مذکورہ کتابوں کو نہیں سے براہ راست ملاحظہ کیا ہے ، اور ان کے مضامین کے بعد ان کو اس کتاب میں جگہ دی ہے اور اگر کوئی کتاب ان کتابخانوں میں نہیں مل سکی ، ان کی دسترس سے خارج تھی تو اس صورت میں خواہ وہ کسی کتاب سے استفادہ کیا ہے ۔

یہ کتاب میں صرف اہمہ مطبوعہ کتابوں کی تعارف نہیں کراپ گیا بلکہ بعض جگہ پر ان کے مضامین کے حالات پسندگی کی طرف بھی اشارہ کیا گیا ہے جو

تذکرہ علمائے امامیہ ۱۱ جیسی کتاب کی تیاری میں مددگار ثابت ہوں گے ۔
 فاضل مؤلف ور مرکز کے شعبہ تحقیقات اور مطبوعات کی کاوشوں کے سلسلہ میں
 جنہوں نے اس کتاب کو بڑی کوشش اور خلوص سے تیار کیا ہے ، شکریہ ادا کر رہے ہیں ،
 اور امید ہے کہ اس کتاب کی دوسری جلدیں بھی تیزی سے تیار اور طبع ہو کر ان کے
 طالب حضرات کی دسترس میں تیار پائیں گی ۔ ان شاء اللہ ۔

علی ذوالعلم

سرپرست مرکز

محرم الحرام ۱۴۱۸ ق / اردیہشت ۱۳۷۶ ش

۱ تذکرہ علمائے امامیہ پاکستان ، تألیف جس عارف نقوی سن مرکز کی طرف سے ۱۳۶۳ھ / ۱۹۸۴ء
 میں شائع ہوئی ہے

پیش لفظ

اسلامی تہذیب کی ترویج میں ہمارے مصنفین بے معاشرتی اور علمی طبقات کی مناسبت سے مصنفین کے متعدد تذکرے تصنیف کئے ہیں جنہیں طبقات کے نام سے یاد کیا جاتا تھا، جیسے "طبقات مفسرین" یہ "طبقات محدثین" یا "طبقات الفقہاء" وغیرہ۔ مختلف سرزمینوں میں اسلامی معاشروں کی تشکیل مختلف اساسی و اجتماعی طبقات سے ہوتی چلی آ رہی ہے اور سلاہ کی ترویج و تبلیغ میں تمام طبقات کا اپنی اپنی سر زمینوں کے تقاضوں کے مطابق حصہ رہا ہے۔ اسلامی معاشرے میں فقہی مسئلہ کے اعتبار سے تشیع ایک نہ ترین عنصر ہے جس سے صدر سلاہ سے بے گرتا حال تحقیقی نقطہ نظر سے بہت کم اور قابل ذکر خدمات انجام دی ہیں یہ خدمات سر قدر وسیع ہیں کہ اس دور کے بین مقصد عالمہ اور کتابتیں ان سرکار طہرانی، مفتوی ۱۳۸۹ھ ق/ ۱۹۷۰ء سے پچیس صدوں میں، دریغ ہی تصانیف بسعہ "مکمل کر

ان خدمات کو شمار کرنے کی قابل ستائش کوشش کی ہے۔ اسی طرح اعجاز حسین
 نیشاپوری لکھنوی کی کتاب » کشف الخجاء و الاستار عن اسماء لکبر و الاسفار «
 موجودہ زمانے کی ایک اہم کتاب ہے جس میں شعبہ مصنفین کی کتابوں کا ذکر ہو ہے
 مگر یہ دونوں کتابیں زیدہ سر عربی اور فارسی کتب و ایرانی مصنفین کے ذکر پر
 مشتمل ہیں۔ تشیع کی ایک اہم پایگاہ برصغیر پاکستان و ہند ہے۔ اور یہاں کی عمومی
 رد و رد و دیگر علاقائی رس اسلام کی مہذبہ کا مؤثر ترین ذریعہ بن چکی ہیں
 ایک عرصے سے یہ ضرورت محسوس کی جا رہی تھی کہ برصغیر کے دیگر طبقات اعلام
 کے ساتھ ساتھ یہاں کے مہذبہ سے جو تصنیفی و علمی خدمات انجام دی ہیں ان کا ایک
 کتاباتی خانہ یا خانے اس سلسلے میں ہے ۱۹۸۶ء میں برصغیر کے مہذبہ کی
 تصانیف تالیفات اور تراجم پر کہ شروع کیا اور اپنے کام کو صرف مطبوعہ کتابوں تک
 محدود رکھا۔ میرے پیش نظر یہاں چھپے والی امامہ مصنفین کی اردو عربی
 فارسی پنجابی، سندھی اور انگریزی کتابوں کی فہرست کی تدوین ہے ۱۹۹۱ء میں اس
 سلسلے کی پہلی کڑی » فہرست آثار چاپی شیعہ در شہ فارہ « مرکز تحقیقات فارسی
 ایران و پاکستان کے شایع کی جس میں قرآن، حدیث اور عقائد پر مشتمل کتابوں کا
 تذکرہ تھا۔ اب یہ فیصلہ کیا گیا کہ یہ صرف مذکورہ حصے کو تصانیف کے ساتھ مرتب
 کیا جائے بلکہ بقیہ موضوعات کو بھی بتدریج شایع کیا جائے۔ چنانچہ نئی ترس و
 تدوین کے بعد اب اس کتابیات کی دو جلدیں ایک وقت شایع کی جا رہی ہیں۔ پہلی جلد
 میں اردو زبان کے حسب ذیل موضوعات پر کتابیں ہیں :

ترجمہ و تفسیر قرآن، علوم قرآن، تفسیر، حادیث، حدیث و اصول حدیث،
 عقائد، مساجد، بحث و تصدیق، نظم، مثنوی، عربی، دوویں و کتب اسلام، تعلیم
 و تعلیم، رسول، قرآن، بچوں کا ادب، اردو ادب (شرا)، علوم عربیہ، علوم اسلامی،
 کتب متفرقہ، فرہنگ و لغات، اقتصادیات، شعر، شاعری، متفرقات

دوسری جلد میں حسب ذیل موضوعات پر اردو کتابوں کو شامل کیا گیا ہے
 اصول فقہ و فقہ، سیر و سوانح، خطبات و محاسن، فطرت و اقدار، سفرنامہ،
 مکتوبات، تاریخ، انساب، تذکرہ و سوانح، اخلاق، تحقیق و تنقید، ایضاً
 عالیات، سیاسیات، تاریخ اسلام، تاریخ پاکستان، تاریخ ہندوستان، تاریخ ایران

وغیرہ ، تاریخ عمومی ، شبخیت ، لغات ، طب ، قواعد اردو ، موسیقی ، سلام ، رباعیات و نوحہ جات ، مراثی انیس و دبیر ، مرثیے وغیرہ ۔

میری کوشش یہ رہی ہے کہ ہر کتاب کو جس کا اس فہرست میں تذکرہ ہوا ہے خود دیکھ جائے ۔ البتہ جو کتابیں براہ راست نہیں دیکھ پایا ان کے آگے مآخذ کا ذکر کر دیا گیا ہے ۔ جس کتاب کے نام کے سامنے ستارے کا نشان دیا گیا ہے ۔ وہ کسی اور زبان سے اردو میں ترجمہ کی گئی ہے ۔

جس کتابوں کا اس فہرست میں اندراج ہوا ہے ۔ ان کے مصنفین مؤلفین اور مترجمین کے بارے میں یہ اطمینان حاصل کرنا کہ ان کے تعلق امامیہ سے ہے خاصا مشکل کام ہے ، اس بارے میں راقم السطور نے تحقیق کی مکمل کوشش کی ہے ۔

اس فہرست کی تیاری میں حسب ذیل کتب خانوں سے استفادہ کیا گیا ہے جس کے لئے میں ان کے مہتمم حضرات کا شکر گزار ہوں ۔

* اسلام آباد

- ادارہ تحقیقات اسلامی
- پاکستان نیشنل ستر
- مرکزی لائبریری قائد اعظم یونیورسٹی
- کتب خانہ بلال مہدی
- کتب خانہ خواجہ مرتضیٰ
- کتب خانہ مولانا محمد ثقلین کاظمی
- کتب خانہ ڈاکٹر سید بسط حسن رضوی

* جھنگ

- کتب خانہ دارالعلوم حسینیہ

* راولپنڈی

- پاکستان نیشنل ستر
- کتب خانہ مفیدیہ سیار

کتاب خانہ ملک اقبال حسین قسری

سرگودھا

- کتاب خانہ دارالعلوم المحمدیہ
- کتاب خانہ شیخ محمد حسین ذہکو نجفی

* مسکردو

- کتاب خانہ شیخ محمد صادق کچہرہ

- کتاب خانہ شیخ حسن فخر الدین نجفی

* کراچی

- کتاب خانہ المجمن ترقی اردو
- کتاب خانہ جامعہ امامیہ ناظم آباد
- کتاب خانہ مولان سید محمد دہلوی

کوہاٹ

- کتاب خانہ شیخ جواد حسین ، ہنگو

* گجرات

- کتاب خانہ المجمن حسینیہ
- کتاب خانہ مولان سید امداد حسین شاہ

* گوجرانوالہ

- کتاب خانہ مدرسہ جعفریہ

* گوجران

- کتب خانہ کسری منہاس ، سید کمران

لاہور

- مرکزی لائبریری پنجاب یونیورسٹی
- پنجاب پبلک لائبریری

- کتب خانہ جامعۃ المتنظر
- کتب خانہ مدرستہ الواعظین
- کتب خانہ سید مظفر اقبال زیدی

نو شہرہ

- کتب خانہ محمد اقبال بلوچ

اس کتاب کی تدوین اور اشاعت میں جناب علی ذوعمم سرپرست مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان نے جو سرپرستی فرمائی ہے اس کے لیے میں ان کا بے حد شکریہ ادا کرتا ہوں۔
 باشکراری ہوگی اگر میں جناب ڈاکٹر عارف بوشہی اور خادم محم حمید کا ذکر نہ کروں کہ انہوں نے سری ہر جگہ رہنمائی فرمائی، خداوند تعالیٰ ان کو مزید سہولیات عطا فرمائے

حسین عارف تقویٰ

محرم الحرام ۱۴۱۸ ھ.ق. / مئی ۱۹۹۷ء

ترجمہ و تفسیر قرآن

- * تفسیر امام حسن عسکری (عربی)
- (۱) آثار حیدری : مولانا سید شریف حسین بہرلوی (م ۱۲۶۱ھ)۔
امام حسن عسکری علیہ السلام کی طرف منسوب تفسیر کا ترجمہ مع تقاریر
مولانا سید نجم الحسن عابدی (م ۱۳۵۸ھ)، مولانا سید محمد ہارون
(م ۱۳۳۹ھ) اور مولانا سید احمد کبیر (م ۱۳۶۰ھ)، ۶۰۰ ص، امامیہ
کتب خانہ لاہور، سات روپیہ، گیلانی الیکٹرونک پریس لاہور۔
- (۲) آیات فضائل : مولانا سید محمد تقی (م ۱۲۴۱ھ)
فضائل اہلبیت کی جملہ آیات کو اکٹھا کیا گیا ہے جلد اول، ۴۸۲ ص
- (۳) آیات فضائل : مولانا سید محمد تقی (م ۱۲۴۱ھ)
جلد دوم، ۲۸۸ ص۔
- (۴) آیات فضائل : مولانا سید محمد تقی (م ۱۲۴۱ھ)
جلد سوم، ۱۸۰ ص۔
- (۵) آیات فضائل : مولانا سید محمد تقی (م ۱۲۴۱ھ)
جلد چہارم، ۷۹ ص
- آیۃ الكرسی پیام : اساسی توحید (ادریسی) : آقای محمد تقی فلسفی
- (۶) آیۃ الكرسی : مولانا سید محمد تقی نقوی
» آیۃ الكرسی « پر دس تقریر کا مجموعہ ۲۶ ص لاہور مصباح القرآن
نرمٹ، ۱۹۹۰ م۔
- (۷) آیت تطہیر : مولانا سید امیر حسین نجفی (م ۱۴۰۸ھ)
۲۲ ص، امامیہ مشن لاہور، تعلیمی پریس لاہور

نحو ، ظاہری تفسیر ، تفسیر بطریق اہلسنت ، تفسیر بطریق شیعہ ، عصمتِ انبیاء پر تفصیلی بحث کی گئی ہے ۔

۸۵۶ ص ، چار روپیہ ، ۱۳۵۷ ہ ، مطبع اصلاح کجوا (بہار)۔

(۱۹) یجاز التحریر فی آیت التطہیر مولانا سید ناصر حسین بن مطہر حسین
جونپوری (م ۱۳۱۳ ہ)

البیان (عربی) ، آیت اللہ سید ابوالقاسم خوئی (م ۱۹۹۲ ہ)

(۲) البیان فی تفسیر القرآن : شیخ محمد شفاء نجفی

عنوانات - فصائل قرآن ، اعجاز قرآن ، اعجاز قرآن اور اوہام ، رسول سلام ص
کے دیگر معجزات ، قاریوں پر انک نظر ، قراءتوں پر ایک نظر ، کسا قرآن سات
قراءتوں پر نازل ہوا ، مسئلہ تحریف قرآن ، جمع قرآن کے بارے میں نظریات ،
ظواہر قرآن کے بارے میں حجت ، قرآن کے بارے میں نسخ ، عالم خلقت کے
بارے میں ہدایہ ، اصول تفسیر ، قرآن حادث ہے یا قدیم ، تفسیر سورۃ فاتحہ ،
آیت بسم اللہ کے بارے میں بحث اول ، آیت الحمد کے بارے میں بحث دوم ،

۵۳۴ ص ، جامعہ اہلبیت ، اسلام آباد ، ۱۴۱۰ ہ / ۱۹۸۹ م ، عظمت برادر
پرنٹرز لاہور ، قیمت : ۱۲۵ روپے۔

(۲۱) البیان : محمد فضل حق

صرف تفسیر سورۃ فاتحہ ، ۱۷۶ ص ، بس روپیہ ، جامعہ تعلیمات اسلامی
کراچی۔

(۲۲) برہان البیان - مولانا سید ابوالقاسم رضوی (م ۱۳۲۴ ہ)

پیام قرآن (فارسی) : آیت اللہ ناصر مکارم شیرازی

(۲۳) پیما قرآن (جلد اول) : مولانا سید صدر حسین

تفسیر نمونہ کا موضوع وار احاطہ

۵۲۶ ص ، ۱۰ روپے لاہور مصباح القرآن ، کاظم برادر پرنٹرز لاہور ،
۱۴۱۴ ہ۔

(۲۴) پیام قرآن (جلد دوم) : مولانا سید صدر حسین

۵۲۸ ص ، ۱۲۵ روپے ، لاہور : مصباح القرآن ٹرسٹ ، ۱۴۱۴ ہ۔

- (۲۵) پیام قرآن (جلد سوہ)۔ مولانا سید صفدر حسین
۳۷۰ ص، ۱۲۵ روپے، لاہور: مصباح القرآن ٹرسٹ، ۱۴۱۵ھ۔
- (۲۶) تبلیغ رسالت: سید غلام اصغر
بِأَيِّهَا الرُّسُولُ بَلَغَ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ کے حوالے سے ثبوت خلافت بلا فصل
امیر المؤمنین (ع) کہیں کہیں عربی عبارات کا منظوم ترجمہ بھی پیش کیا گیا
ہے۔
یوم غدیر دیتے ہیں انکو یہی بد ختم میں نہیں مادی میں مست نور میں صد
مولی ہوں در دلی ہوں تمہار میں بالیقین انکار کوئی کر نہ سکا ہرے سب وہیں
مولی تیر خدا ہے ہمارا ہے تو دلی دہا میں تیرے حکم سے باہر ہیں کوئی
فرمایا تب علی سے اٹھو یہ میری رضا تم ہو ہمارے بعد امام اور رہنا
۸۰ ص، مطبع اصلاح کھجوا ضلع ساون۔
- (۲۷) تحقیق آیت نحوی، شیخ محمد اسحاق نحفی و میرزا محمد جعفر
سورۃ مجادلہ کی آیت ۱۳ کی تفسیر، ۳۰ ص، کراچی
- (۲۸) ترجمہ و تفسیر قرآن مجید، علامہ سید محمد صادق حنفی نجم الملت
بعض عنوانات: خدا کا وجود، توحید، صفات ثبوتیہ، قدرت، علم غیب،
صدق، امامت خدا کی طرف سے ہے، حضرت رسول اس کی عصمت، ائمہ کی
عصمت، حضرت علی کی امامت و خلافت، امام حسین (ع) کی فضیلت
۹۶ ص، نظامی پریس لکھنؤ۔
- (۲۹) ترجمہ و تفسیر القرآن الکریم، حافظ سید فرمان علی (د ۱۳۳۴ھ)
شروع میں مولانا سید نجم الحسن عابدی (م ۱۳۵۷ھ)، مولانا سید محمد
یاقر (م ۱۳۴۶ھ)، مولانا سید ظہور حسین (م ۱۳۵۷ھ)، مولانا سید
محسن نواب (م ۱۳۸۹ھ) اور مولانا سید کلب حسین (د ۱۳۸۳ھ) کی
تدریظ ہیں۔ مولانا سید علی نقی صلی کی منظوم تقریظ ہے
یہ مثل یہ مصحف گرامی مطبوع مطبع نظامی
حوشحظ، حوشرنگ، حوشما یہ ہر صفحہ پر اک چمن کھلا ہے
۹۶ ص، مکتبہ تعمیر ادب لاہور، پنجاب پریس لاہور۔

- (۳۰) ترجمہ قرآن : تاج العلماء مولانا سید علی محمد (م ۱۳۱۲ھ) بغیر متن ، دو جلد ، ۱۳۰۴ھ ، لکھنؤ۔
- (۳۱) ترجمہ قرآن شریف : محمد حسین قلی خان ابن نواب مہدی قلی خان بلا متن ، ۲۹۶ ص ، ۱۸۸۶م ، مطبع اثنا عشری لکھنؤ۔
- (۳۲) ترجمہ و تفسیر قرآن المقلب بہ ضیاء الاسلام : مولانا زبیر حسین امروہی ۱۳۳۱ھ دلی پرنٹنگ ورکس دہلی۔
- (۳۳) التطہیر : قاضی فقیر علی عاقل ابصاری پچیس دلائل سے ثابت کیا گیا ہے کہ آیت تطہیر حصر اب خمسہ عجبا علیہ السلام کی شان میں نازل ہوئی۔ میر داگر حسین باس لکھنوی نے تاریخ کہی۔ کیا مرتبہ اہلیت کر حق سے دیا جن کا یہ ہوا تہ ہوگا اب کوئی نظیر کافر سے کرے انکی طہارت میں جو شک خود جن کو کرے پاک خداوند قدیر نازل ہوا اثنا اثنا میں جن کے ہیں شیر و ہوا (ع) و علی (ع) و شیر (ع) اس بحث میں اب کیا عاقل سے لکھی ہے ظاہر و بات جس کی طرف تحریر آئے باس لکھنؤ یہ سر سے سال تالیف سے آیت تطہیر گواہ تطہیر ۷۴ ص ، پانچ آئے ، ۱۳۲۱ھ ، اردو اخبار پریس لاہور ۔
- (۳۴) تفسیر : مولانا محمد رضا لاہوری صرف تین پاروں کی تفسیر (مطلع)۔
- (۳۵) تفسیر الآیات : مولانا حاجی اعجاز حسن امروہی ۔ (مطلع)۔
- (۳۶) تفسیر آیت تطہیر مع شرائط و تاثیر : مولانا سید حفاظت حسین بھیکپوری (م ۱۳۸۴ھ) ۷۱ ص ، ۱۹۳۱م ، مطبع کھجوا ضلع سارن (بہار ہند)۔
- (۳۷) تفسیر آت انک لعلی خلق عظیم : مولانا محمد باقر دھوی (م ۱۸۵۷)۔
- (۳۸) تفسیر آیت تطہیر : مولانا محمد باقر دھوی (م ۱۸۵۷)۔
- اس کتاب میں مولانا محمد سالم بخاری کے دربارہ آیت تطہیر بہ اثبات نقل کئے گئے ہیں
- چہ گوئیم توصیف اہل عب قرآن است تحریر و تفسیر م

چہ گفتہ شود وصف شان ای پسر کہ انوار حق اند بصورت بشر
گر آنها نبودی جهان ہم نبود نبودی کسی را ظهور وجود
بود انس و جان و نبودی ملک نبودی زمین و نبودی فلک
نبودی زمان و نبودی مکان برای همین شد همه در عیان
رباعی :

مقبول الہ اہل بیت اند محبوب الہ اہل بیت اند
نوری کہ ازان ظہیر عالم آن نور الہ اہل بیت اند

ڈاکٹر تنویر حمد علوی نے اپنی کتاب « ذوق - سوانح اور تنقید » کے صفحہ ۲۹۶ پر ذکر کیا ہے کہ مولانا محمد باقر، ترا، کے قائل نہیں تھے لیکن کتاب کی اندرونی شہادت ڈاکٹر صاحب کے اس دعویٰ کی تردید کرتی ہے چنانچہ مولانا محمد باقر فرماتے ہیں :

« یہ زاری مخالف سے حضرت علی ؑ کے یہ شک اہل ایمان کے نزدیک عین ایمان کیونکہ احادیث متواترہ فریقین سے کہ ہر ایک حدیث اپنی جگہ بہ نصریع ہدایت فضائل علی ؑ میں مرقوم ہے لیکن یہ بھی ظاہر ہے کہ بیزارى امر دیگر ہے اور بُرا کہنا مجلسوں میں بعیثیت مصرعہ کذائی صدر امر دیگر ہے »
۱۶۰ ص،

اعار۔ بسمہ اما یرید اللہ . یعنی نہیں چاہتا اللہ مگر یہ کہ لیجیوے یہ ہے .
(۳۹) تفسیر نوار القرآن حصہ اول - مولانا سند راحت حسین گوبالپوری (۱۳۷۶ھ)
سورۃ فاتحہ کا ترجمہ و تفسیر ، ۲۲۰ ص ، ۱۳۵۵ھ ، مطبع اصلاح

(۴۰) تفسیر اساس البیان جلد اول حرر و ل - مولانا سید علی صدر

چند سورتوں کی تفسیر ، ۸۰ ص ، ہمدرد پریس ، راولپنڈی

(۴۱) تفسیر اساس البیان جز دوم : مولانا سید علی صدر

۳۸ سورتوں کی تفسیر ، ۳۰ ص ، ذہانی روپیہ ، ہمدرد پریس راولپنڈی

(۴۲) تفسیر نور السلف فی اسرار المصنف - علامہ حسین بخش نجفی (۱۹۹۹م)

دراں پک کو سمجھیے کے لئے جن جن بابوں کا حاسا ضروری ہے انہیں ۶۹

- عنوانات کے تحت بیان کیا گیا ہے جلد اول، ۲۷۲ ص، پانچ روپیہ، جامعہ علمیہ باب النجف جازا ضلع ذیرہ اسماعیل خان، ثنائی برقی پریس سرگودھا
- (۴۳) تفسیر انوار النجف فی سرار المصحف جلد ۲، علامہ حسین بخش نجفی (م ۱۹۹۰م) سورہ حمد اور سورہ بقرہ کی ۱۸۸ آیات کی تفسیر، ۲۹۲ ص، پانچ روپیہ، مکتبہ باب النجف جازا، خالد پرنٹنگ پریس سرگودھا
- (۴۴) تفسیر انوار النجف فی سرار المصحف جلد ۳، علامہ حسین بخش نجفی (م ۱۹۹۰م) سورہ بقرہ اور سورہ آل عمران کی ۱۹۱ آیات کی تفسیر ۲۷۲ ص، پانچ روپیہ، محرم ۱۲۸۱ھ / جون ۱۹۶۱م، ثنائی برقی پریس سرگودھا
- (۴۵) تفسیر انوار النجف فی سرار المصحف جلد ۴، علامہ حسین بخش نجفی (م ۱۹۹۰م) سورہ آل عمران اور سورہ نساء کی ۱۷۶ آیات کی تفسیر ۲۷۶ ص، پانچ روپیہ، ثنائی برقی پریس سرگودھا
- (۴۶) تفسیر انوار النجف فی سرار المصحف جلد ۵، علامہ حسین بخش نجفی (م ۱۹۹۰م) سورہ مائدہ اور سورہ انعام ۲۷۲ ص، پانچ روپیہ، ثنائی برقی پریس سرگودھا
- (۴۷) تفسیر انوار النجف فی سرار المصحف جلد ۶، علامہ حسین بخش نجفی (م ۱۹۹۰م) سورہ اعراف اور سورہ انفال، ۲۶۰ ص، پانچ روپیہ، ۱۲۸۴ھ
- (۴۸) تفسیر انوار النجف فی سرار المصحف جلد ۷، علامہ حسین بخش نجفی (م ۱۹۹۰م) سورہ برآة، سورہ یونس اور سورہ ہود ۲۶۰ ص، پانچ روپیہ، انصار پریس سرگودھا
- (۴۹) تفسیر انوار النجف فی سرار المصحف جلد ۸، علامہ حسین بخش نجفی (م ۱۹۹۰م) سورہ یوسف، سورہ زمر، سورہ ابراہیم، سورہ حجر اور سورہ محل ۲۷۵ ص، پانچ روپیہ، انصار آرٹ پریس سرگودھا
- (۵۰) تفسیر انوار النجف فی سرار المصحف جلد ۹، علامہ حسین بخش نجفی (م ۱۹۹۰م) سورہ بنی اسرائیل، سورہ مریم، سورہ طہ، سورہ نساء ۲۵۲ ص، پانچ روپیہ، ۱۲۸۸ھ / ۱۹۶۸م، مکتبہ انوار النجف درہاں ضلع جھکڑ

- (۵۱) تفسیر انوار النجف فی اسرار المصحف جلد ۱۰: علامہ حسین بخش نجفی (م ۱۹۹۰م)
سورۃ حج ، مؤمنون ، نور ، فرقان ، شعراء اور نمل
۲۶۸ ص ، پانچ روپے ، مکتبہ انوار النجف دریا خان ضلع بہار
شروع میں "انوار پنچتن" کے عنوان سے چند رباعیاں ار سیّد مصطفیٰ حسین
تاجدار دہلوی :
- ہر لفظ ہے ترازوئی حق پر تلا ہوا تسنیم ، سلسبیل و لن میں دھلا ہوا
دریا ہے ابک رشد و ہدایت کا موجزن تفسیر ہے کہ مصحف باطنی کھلا ہوا
- (۵۲) تفسیر انوار النجف فی اسرار المصحف جلد ۱۱: علامہ حسین بخش نجفی (م ۱۹۹۰م)
سورۃ قصص ، عنکبوت ، روم ، سجدہ ، احزاب ، سبا اور سورۃ فاطر
۲۶۸ ص ، دس روپے ، مکتبہ انوار النجف سرگودھا ، طفیل آرٹ پرنٹرز لاہور۔
- (۵۳) تفسیر انوار النجف فی اسرار المصحف جلد ۱۲: علامہ حسین بخش نجفی (م ۱۹۹۰م)
سورۃ یسین ، صافات ، ص ، زمر ، مؤمن ، حم سجدہ ، شوری ، زخرف ، دھان
۲۷۱ ص ، دس روپے ، مکتبہ انوار النجف سرگودھا ، ویسٹری پاکستان پرنٹنگ
پریس ، لاہور۔
- (۵۴) تفسیر انوار النجف فی اسرار المصحف جلد ۱۳: علامہ حسین بخش نجفی (م ۱۹۹۰م)
سورۃ جائیہ تا محتجنہ
۲۷۲ ص ، بارہ روپے ، مکتبہ انوار النجف دریا خان ، شاہ اینڈ سنر پریس ، لاہور
- (۵۵) تفسیر انوار النجف فی اسرار المصحف جلد ۱۴: علامہ حسین بخش نجفی (م ۱۹۹۰م)
پارہ ۲۸ تا ۳۰
۲۸۸ ص ، سولہ روپے ، ۱۳۷۶ھ ، مکتبہ انوار النجف دریا خان
- (۵۶) تفسیر ایما مولانا غلام حسین کنتوری (م ۱۳۳۷ھ)
اِنَّمَا تَوَكَّلُوا فَنَّمْ وَجْهَ اللّٰہِ کی تفسیر (مطلع)۔
- (۵۷) سرمدن معادلہ فی تفسیر آیت مادلہ مولانا شیخ محمد امجدی حسر محمدی
بدایونی (م ۱۳۵۰ھ) ، لکھنؤ۔
- (۵۸) تفسیر پارہ الم : سیّد غضنفر علی بی - اے
سیر یا ، اول منظوم ، ۱۹۳۲م دہلی ۔

- (۵۹) تفسیر توضیح القرآن : سید مجاور حسین (م ۱۹۸۰م) ۱۹۷۱م، کراچی۔
- تفسیر سورہ یسین (فارسی): آیت اللہ حسن مظاہری
- (۶۰) تفسیر سورہ یسین : مولانا افتخار حسین تقویٰ ۴۴ باب - ۶۴۲ ص، مکتبۃ الرضا کراچی۔
- (۶۱) تفسیر و تشریح آیت اصطفیٰ و معانی آل عمران: مولانا مظہر علی ظہر (۱۹۷۴ء) سورۃ آل عمران کی آیت ۳۳-۳۴ کی تفسیر ۲۴ ص، امامیہ کتب خانہ، لاہور۔
- (۶۲) تنقید جدید : تاج العلماء مولانا سید علی محمد (م ۱۳۱۲ھ) چند آیات کی تفسیر، (مطلع)۔
- (۶۳) التنبیہ : مولانا سید حسن عباس موسوی علامہ سید نور اللہ شوستری (م ۱۰۱۹ھ) کے رسالے آیت تطہیر کا ترجمہ مع متن ۱۳۴۱ھ، لکھنؤ، (دریغہ)۔
- (۶۴) توضیح خلافت مقربین : سید حیدر حسین ترمذی مختلف آیات کی روشنی میں خلافت بلا فصل علی بن ابیطالب علیہ السلام عنوانات : آیت تطہیر کی تفسیر، اولی الامر سے مراد امام ہے، آیت، انما ولیکم اللہ کی تفسیر، سورہ، الم نشرح، کی تفسیر ۱۲۶ ص دس ایسے، شوال ۱۳۴۲ھ / مئی ۱۹۲۴ء، کتاب برقی پریس امرتسر۔
- (۶۵) تفسیر رضی : مولانا سید محمد رضی زندگی پوری (م ۱۳۷۰ھ) یہ تفسیر اُن بونس پر مشتمل ہے جو مرحوم سے رامپور میں تیار کئے تھے نواب صاحب رامپور رضی علی حدیث کی خواہش پر علامہ حافظ کفایت حسین (م ۱۳۸۸ھ)، مولانا سید محمد دہلوی (م ۱۳۹۲ھ)، مولانا سید محمد رضی زندگی پوری (م ۱۳۷۰ھ) پر مشتمل ایک بورڈ بشکمل پایا یہ حصہ ہے ایک جامع تفسیر لکھا نہیں لیکن نقشہ صحت کی، وجہ سے کہ ممکن نہ ہو

سکا مولانا مرحوم نے اس شخص سے ہو کاء کیا تھا اسے ان کے صاحبزادے مولانا سید ظفر الحسن نے شائع کیا ہے حصہ اول ، قیمت ڈیڑھ روپیہ ۔

(۶۶)	تفسیر رضی حصہ دوم : مولانا سید محمد رضی رنگی پوری ، قبعت ڈیڑھ روپیہ
(۶۷)	" حصہ سوم :
(۶۸)	" حصہ چہارم :
(۶۹)	" حصہ پنجم :
(۷۰)	تفسیر سورہ الحمد حصہ اول - مولانا سید محمد تنی ام (۱۳۴۱ھ) ۳۰۸ ص
(۷۱)	" حصہ دوم :
(۷۲)	حقیقت الفتنة : نواب علی رضا خان قزلباش

۱۰ انا امرالکیم و اولادکم فتنہ ، کی تفسیر اور لفظ فتنہ کی تشریح

۱۶ ص، ادارہ معارف آل محمد سیالکوٹ، جنوری ۱۹۵۲ء، انشاء پریس لاہور

- (۷۳) خزینۃ الفضائل یا دہل فضیلت حصہ اول : سید محمد دہلوی مہندس

پہلے دس پاروں تک کی دو سو آیات فضیلت اور ایک سو معجزات حضرت سرور کائنات صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم کو احاطۂ تحریر میں لانا گیا ہے اس کا تاریخی نام "وہل فضیلت" ہے جس سے اس کی تاریخ تالیف ۱۳۵۹ نکلتی ہے شروع میں حضرت آیت اللہ احمد الحائری المازندرانی آیت اللہ محمد ابراہیم مرسوی حائری ، مولانا سید کلبا حسین اور مولانا سید محمد حسین رضوی کی تقاریر ہیں

۹۲ ص، اپریل ۱۹۴۱ء، مطبع یوسفی دہلی۔

- (۷۴) تفسیر خلافت : مولانا محمد اسماعیل دیوبندی (م ۱۳۹۶ هـ)

آیت استخلاف کی تفسیر اور خلافت بلائصل علی بن ابیطالب علیہ السلام کا ثبوت عنوانات تصحیح مفہوم ، بعض آیات قرآنیہ ، تفسیر آیت استخلاف ، معضل تفسیر آیت ولایت ، خلافت ابوبکر از قبی کا جواب ، تفسیر آیت عار ، تفسیر آیت شوری

۱۶۸ ص. ، نیز رویه ، مکتبه شیعہ دارالتبلیغ سرگودھا روز فصل اول ،

باكستان اليكتروك يريس

- (۷۵) دعوت اتحاد : ڈاکٹر سیّد ناصر حسین نقوی
« قل یا اهل الكتاب تعالوا الی کلمۃ » کی تفسیر
۲۵ پیسے ، ادارہ علوم الاسلام سیدہ کلان لاہور ، نقوش پریس لاہور
- (۷۶) ذریعۃ المعرفت : مولانا ڈاکر علی جونپوری (م ۱۲۱۱ھ)
چند آیات کی تفسیر (مطبع)
- (۷۷) تفسیر ذیل البیان فی تفسیر القرآن : مولانا سیّد آقا حسین (م ۱۳۴۸ھ)
چند سورتوں کی تفسیر ، ۱۸۸ ص ، مطبع عباد الاسلام لکھنؤ ، ۱۳۴۲ھ
- (۷۸) تفسیر سورۃ یوسف : مولانا محمد تقی (م ۱۳۴۱ھ) (مطبع)
- (۷۹) تفسیر سورۃ یوسف : مولانا سیّد علی اکبر بن سلطان العنما - ۱ - ۱۳۲۷ھ
(توحید)
- (۸۰) تفسیر سورۃ یوسف : راجہ امداد علی خان ، تفسیر بالانقطہ
- (۸۱) تفسیر سورۃ هل اتی : سیّد امیر معز الدین حیدر آبادی
- (۸۲) تفسیر سورۃ یوسف : سیّد ابراہیم بن محمد تقی (م ۱۳۵۷ھ)
- (۸۳) تفسیر سورۃ هل اتی : تاج العلماء ، مولانا سیّد علی محمد - ۱ - ۱۳۱۲ھ
- (۸۴) صراط مستقیم : مولانا خادم حسین خان
« وان من شیعته لابرهیم » کی تفسیر
۳۸ ص مکتبہ دار التبلیغ شیعہ گوچرہ
- (۸۵) صراط مستقیم : سیّد حسن بواب رصوی
۷۴ عنوانات کے تحت قرآن پاٹ کی ابیات کو جمع کیا گیا ہے اور ان کی ترجمہ و
تفسیر پیش کی گئی ہے
- ۲۲۱ ص ، تین روپے پانچ پیسے ، کتب خانہ ۱۹۶۸ ، فرسٹر ایکس چینج پریس
راولپنڈی
- (۸۶) تفسیر عمدة البیان : مولانا سیّد عمار علی سونی پتی (م ۱۳۰۴ھ)
پہلی مرتبہ یہ تفسیر ۱۲۸۸ھ کو مطبع پنجابی لاہور میں چھپی
العلماء مولانا محمد تقی (م ۱۲۸۹ھ) سے تقریظ لکھی
باسمہ سبحانہ یہ تفسیر جو اصل تحریر بحر حجاج مسطور ہے ترجمہ

معصومین علیہم السلام اجمعین زکی المتقی المعنی لودعی مولانا سید عمار علی صاحب سلمہ اللہ تعالیٰ و ابقاء و رزقہ ما یتمناء یہ تصنیف فرمائی ہے مقامات متفرقہ اس کے ملاحظہ نحیف میں آئے حق سبحانہ و تعالیٰ ان کو جزائے حیر دیے اور ان کے سعی کو شائع کرے مذہب ہر حق ائمہ ہدی علیہم السلام میں قبول فرمائے اور مؤمنین کو اس سے مستفیع کرے۔ کتبہ محمد تقی بن سید العلماء پاکستان میں بھی یہ تفسیر انجمن تنویر العزائم ملتان کے زیر اہتمام ۱۴۰۶ھ کو چھپیں، جلد ۱، ۵۲۸ ص۔

(۸۷) تفسیر عمدة البیان جلد ۲، مولانا سید عمار علی سونی پتی (م ۱۳۰۴ھ)

۵۵۹ ص، ستر روپے، انجمن تنویر العزائم ملتان، ۱۴۰۶ھ۔

(۸۸) تفسیر عمدة البیان جلد ۳: مولانا سید عمار علی سونی پتی (م ۱۳۰۴ھ)

۵۵۸ ص، ستر روپے، انجمن تنویر العزائم ملتان، ۱۴۰۶ھ۔

پہلی مرتبہ یہ حصہ ۶۹۹ ص کے ساتھ مطبع پنجابی لاہور میں ۱۲۹۰ کو چھپیں۔ حافظ عمر دراز فائنڈ حوشنویس سے تاریخ کہی۔

پرسیدہ ای ندیم سالش کن گوش وی بسوی تقریر

چون رسد ہم خوش گزری گویم بتو عمدة الناسیر (۱۲۹۰ھ)

* تفسیر فرات (عربی) شیخ فرات بن ابرہیم بن فرات کوفی (رح)

(۸۹) تفسیر فرات: مولانا ملک محمد شریف (م ۱۹۸۷ھ)

۴۳۵ ص، ۳۲ روپے، مکتبۃ الساجد ملتان، ۱۳۹۸/۱۹۷۸م، منظور پرشگ پریم ملتان۔

(۹۰) فلسفۂ محبت: مولانا سید اقبال احمد نقوی

«فل لا استلکم علیہ اجرا» کی تفسیر

۲۴ ص، الجواد بکذہو بنارس، ۱۹۵۲م۔

(۹۱) عبد غدیر: خواجه محمد لطیف انصاری (م ۱۳۹۹ھ)

«یا ایہا الرسول بلغ» کی تفسیر

۱۶ ص، المحسن صادقہ اثنا عشریہ سیالکوٹ، ۱۳۷۴ھ/۱۹۵۵م، انصاف پریس لاہور۔

- (۹۲) تفسیر قرآن : علامہ سید علی نقی (م ۱۹۸۸ م) .
 پہلے تین پاروں کا ترجمہ و تفسیر ، بعض عنوانات ، سورہ حمد کے نام ،
 رحمان اور رحیم کا فرق ، خدا کی طرف سے استہزاء کا مطلب ، اسرائیلی
 عقیدہ شفاعت اور اسلامی عقیدہ شفاعت میں فرق ، نسخ اور بداء ، حواریین
 عیسیٰ ؑ کا تذکرہ ، اسلام کے بغیر نجات کا تصور غلط ہے ، جلد اول ،
 ۶۴۸ ص ، ساتھ روپے ، ٹریگ کشمیر (مقبوضہ) ، ۱۴۰۲ھ / ۱۹۸۲ م ، یہ
 حصہ « فصل الخطاب » کے نام سے ادارہ ترویج علوم اسلامیہ کراچی سے مارچ
 ۱۹۸۶م کو شائع کیا .
- (۹۳) جلد دوم :
 چوتھے ، پانچویں اور چٹھے پارے کی تفسیر ، عنوانات : خیرت کے متعلق
 ضروری ہدایت بہترین امت کون ہے ، صحابہ کے واقعات پر تبصرہ کر روکنا
 مشائے قرآن کے خلاف ہے ، حیات شہداء ، شکوہ و جواب شکوہ حیات
 مسیح ؑ ضرورت وسیلہ ، حضرت عیسیٰ ؑ اور حضرت مریم ؑ کی صحیح
 حیثیت ، ۴۸۵ ص ، ساتھ روپے ، جنوری ۱۹۸۳ ، آفست پرنٹر دہلی
- (۹۴) جلد سوم :
 ۱۹۸۳ م ، دہلی .
- (۹۵) جلد چہارم :
 دہلی .
- (۹۶) تفسیر القرآن مولانا سید ظفر حسن امروہی (م شوال ۱۴۰۹ھ)
 سورۃ فتح سورہ مائدہ ، جلد اول ، ۴۰۰ ص ، ساتھ روپے ، شعبہ بکندپو
 کراچی ۱۹۷۷ م .
- (۹۷) جلد دوم :
 ساتویں پارے سے بارہویں پارے تک
 ۳۴۰ ص ، ساتھ روپے ، شعبہ بکندپو کراچی ، ۱۹۷۸ .
- (۹۸) جلد سوم :
 سورۃ یوسف تا سورہ فرق ، بعض عنوانات ، براہمہ کے طریقے کی پیروی کی

کا حکم ، آسمانی کتاب کا عالم کون ہے ؟ بارش کے فوائد ، ہدعت کریے والوں کی مذمت ، خوارج کی مذمت رونا خلاف صبر نہیں ، سورہ حمد کی اہمیت اور قرآن کی عظمت ۔

۴۰۲ ص ، ۷۵ روپے ، شمیم بکڈپو ، کراچی ، ۱۹۸۱ء ۔

(۹۹) جلد چہارم :

(۱۰۰) قریبی و مودت : پروفیسر سید زین العابدین

«قل لا استلکم عنہ احرا لا المودة فی القربی» کی تفسیر ، ۴۰ ص ، کراچی ۔

(۱۰۱) تفسیر المتقین : مولانا سید امداد حسین کاظمی (م ۱۳۹۵ھ)

شروع میں علامہ حافظ کفایت حسین (م ۱۳۸۸ھ) ، مولانا محمد بشیر

انصاری (م ۱۹۸۳ء) ، مولانا میرزا یوسف حسین (م ۱۹۸۸ء) ، حافظ سید

ذوالفقار علی شاہ (م ۱۹۸۲ء) ، مولانا سید مرتضیٰ حسین ناصل (م ۱۹۸۷ء) ،

مولانا سید نجم الحسن کراروی (م ۱۴۰۲ھ) اور علامہ سید نصیر الاحتمادی

(م ۱۴۱۰ھ) کی تقاریط ہیں

(۷۹۸+۲۰) ص ، ۵۰ روپے ، شمیم بک ایجنسی ، لاہور ، ۱۳۸۱ھ ،

انصاف پریس لاہور ۔

* تفسیر نمونہ (فارسی) : آیت اللہ ناصر مکارم شیرازی وغیرہ

(۱۰۲) تفسیر نمونہ : مولانا سید صفدر حسین (م ۱۴۱۰ھ)

سورہ حمد تا سورہ بقرہ کی ۱۸۷ آیات ، جدید اور ابھرتے ہوئے مسائل بھی

زیر بحث لائے گئے ہیں ، جلد یکم ، ۴۶۴ ص ، ۶۰ روپے ، حورہ عظمیہ

جامعۃ المنتظر لاہور ، ۱۴۰۴ھ لاہور آرٹ پریس لاہور ۔

(۱۰۳) جلد دوم

سورہ بقرہ آیت ۱۸۸ تا سورہ آل عمران ۹۱

۵ ص ، سانبہ روپے ، مکتبۃ الرضا لاہور ، ۱۴۰۵ھ ، لاہور آرٹ پریس

لاہور

(۱۰۴) جلد سوم

سورہ آل عمران بیت ۹۲ تا سورہ بقرہ آیت ۷۰ ، بعض عنوانات ، ادب قرآنی

مسلمانوں کے دل پر اثر ، یہودیوں کی عبرتناک داستان ، شخصیت پرستی کی ممانعت ، اسلام میں مشورے کی اہمیت ، علماء کی عظیم ذمہ داری ، حضرت آدمؑ کے بچوں کی شادیاں کس طرح ہوئیں ، اصل کتاب میں حضرت آدم علیہ السلام کے بیٹوں کی شادیاں ایسی بہوں کے ساتھ کو ترجیح دی گئی ہے جبکہ مترجم نے اس سے اختلاف کیا ہے

۲۳۴ ص ، ۶۰ روپے ، مکتبۃ الرضا ۲ دیوسماج روڈ ، لاہور ربیع الاول ۱۴۰۶ھ ، شفاف پرنٹنگ ایجنسی لاہور ۔

(۱۰۵) جلد چہارم :

سورۃ نساء آیت ۷۱ تا سورۃ مائدہ آیت ۶۶ ، عیوبت غلط جبریں اور افوائیں پھیلاتے کے نقصانات ، فریضہ عمار کی اہمیت ، مدافین کی صفات ، توسل کی حقیقت ،

۲۴۱ ص ، ۶۰ روپے ، مکتبۃ الرضا لاہور ، ۱۴۰۶ھ ، منظور اعجاز پریس دربار مارکٹ لاہور ،

(۱۰۶) جلد پنجم :

سورۃ مائدہ آیت ۶۷ تا سورۃ انعام آیت ۱۴۰ ، عیوبت اشخاص حاشیہ پیغمبر کا بی آخری کار رسالت تھا ، اکثریت پاکرگی کی دلیلیں نہیں عددی اکثریت کچھ ہیبت نہیں رکھتی کہ اگر حضرت برہمہ غمہ سلاہ کا باپ تھا ؟ اس حد میں افواہ گذشتہ ، شخصیات ، علماء و ، بشور کتب اساسی کتب سیر و تاریخ و تفسیر ، لغات و مقامات کا اشارہ بھی موجود ہے جسے سید تشکیل حسین موسوی نے مرتب کیا

۲۹۲ ص ، ۶۵ روپے ، مصباح القرآن پریس لاہور ، دی نمبر ۷ ۱۴۰۷ھ ، آر پرنٹرز۔

(۱۰۷) جلد ششم : مولانا مفتی سید طیب آغا جزائری

سورۃ انعام آیت ۱۴۱ تا سورۃ اعراف آیت ۱۷۱ ، عیوبت عمل صالح کے بعد ایمان ک کوئی فائدہ نہیں مؤلف « لمار » کے مذہب شیعہ پر باروا حصے شریعت کی از میں ابھی فرماں کی خلاف ورزی ارشاد بھی کی مختلف

شکلیں ۔

۳۷۶ ص ، ۶۵ روپے ، مصباح القرآن ٹرسٹ لاہور ، شوال ۱۴۰۷ھ ، زاہد
بشیر پرنٹرز لاہور۔

(۱۰۸) جلد ہفتم : مولانا سید صفدر حسین نجفی (م-۱۴۱۰ھ/۱۹۸۹م)

سورۃ اعراف آیت ۱۷۲ تا سورۃ توبہ آیت ۵۹

۳۳۵ ص ، ۶۵ روپے ، مصباح القرآن ٹرسٹ لاہور ، رمضان المبارک ۱۴۰۷ھ ،
آر آر پرنٹرز۔

(۱۰۹) جلد ہشتم :

سورۃ توبہ آیت ۶۰ تا سورۃ یونس آیت ۱۰۹

۳۲۲ ص ، ۶۰ روپے ، مصباح القرآن ٹرسٹ لاہور ، صفر ۱۴۰۸ھ ، زاہد
بشیر پرنٹرز لاہور۔

(۱۱۰) جلد نہم :

سورۃ ہود تا سورۃ یوسف آیت ۵۲

۳۹۲ ص ، ۶۰ روپے ، مصباح القرآن ٹرسٹ لاہور ، ۱۸ ذی الحجہ ۱۴۰۷ھ ،
آر آر پرنٹرز لاہور۔

(۱۱۱) جلد دہم :

۳۲۳ ص ، ۶۵ روپے ، مصباح القرآن ٹرسٹ ، ۱۴۰۸ھ ، آر آر پرنٹرز لاہور

(۱۱۲) جلد یازدہم :

۳۷۲ ص ، ۶۵ روپے ، مصباح القرآن ٹرسٹ ، دی الحجہ ۱۴۰۸ھ ، آر آر
پرنٹرز لاہور

(۱۱۳) جلد دوازدہم :

سورۃ یسٰی اسرائیل تا سورۃ کہف آیت ۱۱۰ ۴۹۹ ص ، ۶۵ روپے ، مصباح
القرآن ٹرسٹ لاہور ، جمادی الاول ۱۴۰۹ھ ۔

(۱۱۴) جلد سیزدہم :

سورۃ مریم ، سورۃ طہ اور سورۃ انبیاء

۳۸۹ ص ، ۷۵ روپے ، مصباح القرآن ٹرسٹ لاہور ، رجب المرجب ۱۴۰۹ھ ،

- زاہد بشیر پرنٹرز لاہور۔
 (۱۱۵) جلد چہارم :
 سورۃ حج تا سورۃ نور آیت ۶۴
 ۴۶۷ ص ، ۷۵ روپے ، مصباح القرآن ترست لاہور شعبان المعظم ۱۴۰۹ھ ،
 زاہد بشیر پرنٹرز لاہور۔
 (۱۱۶) جلد پانزدہم :
 سورۃ فرقان تا سورۃ غل
 ۴۵۰ ص ، ۷۵ روپے ، مصباح القرآن ترست لاہور ، دی فعدہ ۱۴۰۹ھ ،
 معراج دین پرنٹرز لاہور۔
 (۱۱۷) جلد شانزدہم :
 سورۃ قصص تا سورۃ روم
 ۴۰۹ ص ، ۷۵ روپے ، مصباح القرآن ترست لاہور ، ربیع الاول ۱۴۱۰ھ ،
 (۱۱۸) جلد ہفدہم :
 سورۃ لقمان تا سورۃ احزاب
 ۳۸ ص ، ۷۵ روپے ، مصباح القرآن ترست لاہور ، جمادی الاول ۱۴۱۰ھ ،
 (۱۱۹) جلد ہیجدہم :
 سورۃ سب ، فاطر و یسین کی تفسیر
 ۴۷۲ ص ، ۷۵ روپے ، لاہور ، مصباح القرآن ترست ، معراج دین پرنٹرز
 لاہور ، ۱۴۱۰ھ ، اشاریہ : سید شکیل حسین موسوی ،
 (۱۲۰) جلد سوزدہم :
 سورۃ صافات ، سورۃ ص ، سورۃ زمر کی تفسیر
 ۴۷۸ ص ، ۸۵ روپے ، لاہور ، مصباح القرآن ترست ، معراج دین پرنٹرز ،
 ۱۴۱۱ھ ،
 (۱۲۱) جلد بیستم :
 سورۃ مومن ، سورۃ حم سجدہ اور سورۃ شوری کی تفسیر
 ۴۶۰ ص ، ۸۵ روپے ، لاہور ، مصباح القرآن ترست ، ۱۴۱۱ھ ،

- (۱۲۲) جلد بیست و یکم :
سورہ زخرف ، سورہ دخان ، سورہ جاثیہ ، سورہ احقاف اور سورہ محمد کی
تفسیر
۴۶۷ ص ، ۸۵ روپے ، لاہور ، مصباح القرآن ٹرسٹ ، ۱۴۱۲ ہ۔
- (۱۲۳) جلد بیست و دوم :
سورہ فتح ، حجرات ، ق ، ذاریات ، طور ، النجم کی تفسیر
۴۷۹ ص ، ۸۵ روپے ، لاہور ، مصباح القرآن ٹرسٹ ، ۱۴۱۲ ہ۔
- (۱۲۴) جلد بیست و سوم :
۴۱۱ ص ، ۸۵ روپے ، لاہور ، مصباح القرآن ٹرسٹ ، ۱۴۱۲ ہ۔
- (۱۲۵) جلد بیست و چہارم :
۴۵۰ ص ، ۸۵ روپے ، لاہور ، مصباح القرآن ٹرسٹ ، ۱۴۱۲ ہ۔
- (۱۲۶) جلد بیست و پنجم :
سورہ ہاج ، نوح ، جنّ مزمل ، مدثر ، قیامت ، انسان اور سورہ مرسلات کی
تفسیر
۴۶۸ ص ، ۸۵ روپے ، لاہور ، مصباح القرآن ٹرسٹ ، ۱۴۱۲ ہ۔
- (۱۲۷) جلد بیست و ششم :
۳۷۴ ص ، ۸۵ روپے ، لاہور ، مصباح القرآن ٹرسٹ ، ۱۴۱۲ ہ۔
- (۱۲۸) جلد بیست و ہفتم :
۴۶۴ ص ، ۸۵ روپے ، لاہور ، مصباح القرآن ٹرسٹ ، ۱۴۱۲ ہ/ ۱۹۹۱ م۔
تفسیر موضوعی (فارسی) : استاد جعفر سبحانی
- (۱۲۹) قرآن کا دنیوی مشورہ (جلد اول) مولانا سید صفدر حسین بھٹی (م ۱۹۸۹ء)
مندرجہ ذیل موضوعات پر قرآنی بات کو اکٹھا کیا گیا ہے : توحید پرستی ،
و لدیں سے حسن سلوک ، ولاد کو قتل نہ کرو ، جسی سے راہ روی کے خلاف
جہاد ، حسن انسان کا احترام ، بتیم کی حمایت ، قرآن اور قسط و عدل ،
استطاعت کے مطابق ذمہ داری ، گفتگو میں عدل ، عہد الہی کا امان ، کل
حسن احوال سے ان کے گئے ہیں ، ۸۰ روپے ، مصباح القرآن ٹرسٹ لاہور

۱۴۱۰ھ، معراج دین پرنٹرز لاہور۔

(۱۳۰) جلد دوم :

آیۃ اللہ سبحانی کی فارسی میں لکھی گئی کتاب کی ترجمہ ، تفسیر ماضیہ علی
۴۲۶ ص ، ۱۲۵ روپے ، لاہور : مصباح القرآن ٹرسٹ ، معراج دین پرنٹرز ،
۱۴۱۱ھ۔

(۱۳۱) جلد سوم :

۳۰۳ ص ، ۱۲۵ روپے ، لاہور : مصباح القرآن ٹرسٹ ، ۱۴۱۲ھ۔

(۱۳۲) جلد چہارم :

۴۵۶ ص ، ۱۲۵ روپے ، لاہور : مصباح القرآن ٹرسٹ ، معراج دین پرنٹرز ،
۱۹۹۲ء۔

(۱۳۳) جلد پنجم :

۴۶۷ ص ، ۱۲۵ روپے ، لاہور : مصباح القرآن ٹرسٹ ، ۱۴۱۳ھ۔

(۱۳۴) جلد ششم :

۴۶۶ ص ، ۱۲۵ روپے ، لاہور : مصباح القرآن ٹرسٹ ، ۱۴۱۴ھ۔

(۱۳۵) جلد ہفتم :

۴۷۲ ص ، ۱۲۵ روپے ، لاہور : مصباح القرآن ٹرسٹ ، ۱۴۱۶ھ۔

(۱۳۶) تفسیر یوسفی : مولانا سید یوسف حسین امروہی (م ۱۳۵۲ھ)

صرف تیسویں پارے کی تفسیر

۲۸ ص (ناقص الآخر) ، احسن المطابع میرٹھ۔

خلاصۃ المنہج (فارسی) : ملا فتح اللہ کشابی (م ۹۹۷ھ)

(۱۳۷) تنویر البیان فی تفسیر القرآن جلد اول مولانا سید علی بن عثمان ندوی (م ۱۳۵۹ھ)

کی ترجمہ قرآن کے ساتھ ترجمہ خلاصہ منہج

۴۰۰ ص ، ۵ روپے ، ۱۳۱۳ھ ، مطبع اعجاز محمدی اگروہ

(۱۳۸) جلد دوم

۳۸۲ ص ، ۵ روپے ، ۱۳۱۳ھ ، مطبع اعجاز محمدی اگروہ

(۱۳۹) جلد سوم :

۴۰۴ ص ، ۵ روپے ، ۱۳۱۳ ھ ، مطبع اعجاز محمدی آگرہ ۔

* توبہ (فارسی) : آية الله سيّد عبدالحسين دستغيب ۔

(۱۴۰) توبہ : مولانا عابد عسکری

يا ايها الذين آمنوا اتوبوا الى الله توبة صوحا کی تفسیر

۹۰ ص ، لاہور : امامیہ پبلی کیشنز ۔

(۱۴۱) چہارده سوره / اسلامی صحیفہ مولانا خواجہ فیاض حسین (م ۱۳۵۱ھ)

چودہ سورتوں کا ترجمہ اور ان کے خواص ۔

(۱۴۲) جبل المتین خلاصہ تفسیر منہج الصادقین حصہ اول : شیخ محمد حافظ مجیدی

بلتمتاسی ۔

۳۰۴ ص ، ۱۹۹۱ م ، رضوان پریس لاہور ، ۴۵ روپے ۔

(۱۴۳) حواشی القرآن ۔ تاج العلماء مولانا سیّد علی محمد (م ۱۳۱۲ھ)

ان حواشی میں سرسیّد احمد خان (م ۱۸۹۸م) کے خیالات کی تردید کی گئی

ہے ۔

(۱۴۴) خلاصہ التفسیر مولانا سیّد محمد ہارون زرگی پوری (م ۱۳۲۹ھ)

(۱۴۵) حصہ مسحورہ ردّ قول مولوی سلامت اللہ مولانا علی حسین زرگی پوری (م

۱۳۱۰ھ)

سورة القدر کی تفسیر (ذریعہ)۔

(۱۴۶) درس قرآن حکیم حصہ اول : مولانا سیّد محمد رصی

ریڈیو پاکستان پر جو ۱۹۵۰ درس دئیے گئے تھے انہیں اکٹھا کیا گیا ہے ۔

۶۲۸ ص ، ادارہ علوہ بشر دبیرہ کراچی ، ۱۹۸۲ء ، انٹرنیشنل پریس کراچی

(۱۴۷) حصہ دوم :

۲۳۸ ص ادارہ بشر علوہ دسمہ کراچی ، ۱۹۸۲ء ، انٹرنیشنل پریس کراچی

۱۴۸۔ درس قرآن استاد مطہری کی کتاب کا ترجمہ ، سورہ حمد ، بقرہ ، اشرح

فسر ، زلزال ، عادیات اور سورہ عصر

۳۲۸ ص ۴ روپے ، دار شفاۃ الاسلامیہ کراچی ، شوال ۱۴۰۷ھ / جون

۱۹۸۷ م تیموریہ پرنٹنگ پریس کراچی ۔

(۱۴۹) دس چھوٹی سورتوں کی تفسیر ، مولانا سید مرتضیٰ حسین فاضل (م ۱۹۸۷ء)۔

(۱۵۰) سورہ یسین : مولانا سید فرمان علی (م ۱۳۳۴ھ)۔

ترجمہ و فضائل سورہ ، قیمت سوا روپیہ ، محفوظ بک ایجنسی کراچی ،
شوکت علی پرنٹرز کراچی۔

(۱۵۱) سورہ یسین : مولانا رضی جعفر

۴۸ ص ، کراچی : احمد بکڈپو ۔

(۱۵۲) ظنّ ممدود : مولانا سید محمد ابراہیم (م ۱۳۰۷ھ)

سورہ ہود ، یوسف اور کہف کے بعض آیات کی تفسیر (مطلع)۔

(۱۵۳) ضمیمہ حات مقبول ترجمہ و حواشی ، مولانا سید مقبول احمد (م ۱۳۴ھ)

مقبول ترجمے کی تفسیر کا وہ حصہ جو حاشیہ پر نہ آسکا

۶۳۲ ص ، مقبول پریس دہلی۔

(۱۵۴) عبون العرفان فی تفہیم القرآن : علامہ حسین بخش نجفی (م ۱۹۹۰ء)

سورہ حمد و بقرہ کی چند آیات ۵۶ ص ، مکتبہ المبلغ بلاک ۱۹ سرگودھا۔

(۱۵۵) قرآن مجید مترجم مع تفسیر لومع اشتریل مولانا مہر احمد علی مرتضوی (م ۱۳۹۰ھ)۔

۸۰۲ ص ، بس روپیہ ، شیع غلام حسین اینڈ سنز لاہور ، حور شد عامہ پریس

لاہور ، سید محمد حسن پانی پتی نے تاریخ کہی :

جناب مولوی احمد علی کی سہی جمیل نبی سے مہیظ انوار علم القرآن

کلام حق کی یہ تفسیر مستحب وہ ہے کہ جس سے ہر ایمان پختہ ہر یقین

ہر ایک لفظ سے نکتہ سرائے « بس » ہر ایک جملہ سے بوفی حق کی برہان

جو پوچھ سال طباعت محمد حوند سے کہا ہے شمع ہدایت « لومع عرف »

(۱۵۶) قرآن شریف مترجم معہ حاشیہ ، مولانا شیع محمد علی (م ۱۳۶۷ھ)

۹۶۸ ص ، ۱۳۳۰ھ ، مطبع اثنا عشری دہلی ،

(۱۵۷) قرآن مجید مترجم بحواشی مترجمہ و محضی کا نام درج نہیں آخری صفحہ پر

یوں لکھا ہے اللہ اعلم و لاشا کہ حائق رس و سہ ماہت سعید عرف مجید

فرقان حمید مترجم و محشی مذهب امامیہ بخط یہ غلط خاکار عصان شعار
رحیم بخش برتر امر وہی نقل ہو کر عمدۃ المطابع واقع مروہہ محلہ داشمندان

.....

۱۳۰۱ھ، عمدۃ المطابع امر وہہ، رحیم بخش برتر نے تاریخ کہی۔

برتر کتاب خاتق اکبر بروز سعد مطبوع بہرورد و ثواب عظیم شد

بودم بفکر سال کہ آمد ندائے غیب تاریخ طبع خوب کتاب کریم شد

(۱۵۸) قرآن محمد مترجم : مولانا سید مقبول احمد (م ۱۳۴۰ھ)

حاشیہ پر تفسیر، بعض ایسی روایات بھی آگئی ہیں جو پایۂ اعتبار سے ساقط

ہیں شروع میں سید احمد علی (م ۱۳۸۸ھ)، مولانا سید کلب حسین (م

۱۳۸۳ھ)، مولانا سید محمد دہلوی (م ۱۳۹۲ھ)، مولانا سید نجم الحسن

امر وہی (م ۱۳۵۷ھ)، مولانا سید ظہور حسین (م ۱۳۵۷ھ)، مولانا سید

یوسف حسین امر وہی (م ۱۳۵۷ھ)، مولانا سید سبط نبی نوگناوی (م

۱۳۵۷ھ)، مولانا سید محمد باقر (م ۱۳۴۶ھ)، مولانا سید محمد

ہادی (م ۱۳۵۷ھ)، مولانا سید آقا حسین (م ۱۳۴۸ھ)، سید ناصر حسین (م

۱۳۶۱ھ)، اور علامہ سید علی الحائری (م ۱۳۶۰ھ) کی تقاریط ہیں

۱۲۱ ص، ۲۰ روپیے، انتشار بکڈپو کرشن نگر، لاہور، ۱۹۵۵ء استقلال

پریس لاہور پہلی اشاعت ۱۳۳۱ھ کو ہونی میرا کاظم حسن محشر

لکھنوی نے تاریخ کہی:

ہے حاصل اکمل نیری کرشن کے تصد
کس حسن سے تحریر کئے معنی قرآن
ہر جملے کی تائید ہاں کر نہیں سکا
خوبی فصاحت کو محافل بھی ہو دیکھے
لہجہ سے بھارے کئے لئے دیدہ باطن
من باج حلقہ میں سے جسے ہو سا
محشر ہے کہ خوش من ہوں مصرعہ تاریخ
وہ کام کہ کو جسے سفر نگہ
اردو کو عطا کر دیا ملبوس شہانہ
ہر سفر کو گریا دل بسمل سے شہ
ہے ہو مسماں بکرتے کوس ہوا
قرن کے مہی بس نہیں ہے یہ قصہ
وہ کھجما ہے سبل سرد ک بہانہ
یہ ترجمہ قرآن کا ہے مسموم زمانہ
(۱۳۳۱ھ)

- اپنے زمانے کے مطابق تفسیر پر مناظرانہ رنگ غالب ہے ۔
- (۱۵۹۱) قرآن مجید مولانا سید ولاد حیدر بلگرامی (م ۱۳۶۱ھ)
- سورہ حمد تا سورہ آل عمران ، ۱۲۰ ص ، نظامی پریس لکھنؤ۔
- (۱۶۰۱) قرآن مجید مترجم جلد اول ، مولانا سید علی بن عمرانات (م ۱۲۵۹ھ)
- سورہ حمد تا سورہ توبہ
- ۴ ص ، پانچ روپے ، ۱۳۱۳ھ ، مطبع اعجاز محمدی اگروہ مولانا سید محمد عبدالجلیل مارھوی نے تاریخ کہی :
- و تم القرآن المجید بعون العلیم الحسید ، (۱۳۱۳ھ)
- (۱۶۱۱) جلد دوم :
- گیارہویں پارے سے بیسویں پارے تک ،
- ۲۸۲ ص ، پانچ روپے ، مطبع اعجاز محمدی اگروہ۔
- (۱۶۲) قرآن مجید مترجم جلد سوہ ، مولانا سید علی (م ۱۲۵۹ھ)
- اکسبویں پارے سے آخری پارے تک ۲ ص ۴ روپے ۱۳۱۳ھ مطبع اعجاز محمدی اگروہ۔
- (۱۶۳) قرآن مجید مترجم مع ترجمہ ضیاء القرآن
- ترجمہ بن السطور حاشیہ پر ادات کے فعال وحوص اور ان کے بہت معبر اور مستند اعمال کی تشریح ، (در نجف یکم فروری ۱۹۲۵م)۔
- (۱۶۴۱) قرآن مجید مع خلاصۃ التفسیر من ترجمے اور تفسیر پر حق عماد سے مہر بن ثبت کی ان کے اسمائے گرامی حسب ذیل ہیں حاجی محمد ابراہیم حسین ، شیخ احمد علی ، محمد علی صغیر ، حافظ عبدالحسین ، حافظ اعجاز حسین ، حافظ سجاد حسین اور حافظ محمد کرم حسین ۲۵۵ ص مطبع دہلی
- دہلی
- (۱۶۵۱) قرآن مجید کی کچھ سورتوں کا مطلب : سید محمد زکی
- بیس سورتوں ک ترجمہ بغیر مثنیٰ ، ۹۶ ص ، س ر پریس لاہور۔
- (۱۶۶) قصص الانبیاء : مولانا سید احمد بن رضا بن محمد مدنی
- ۲۴۸ ص ، لطف اشرف (ذریعہ ۱)

- (۱۶۷) قصہ اصحاب کہف : رحمت حسین قمر
منظوم ترجمہ ، چھ آئیں ، مطبع اثنا عشری دہلی ۔
- * قلب قرآن (فارسی) آیۃ اللہ سید محمد ہاشم دستغیب شیرازی ۔
- (۱۶۸) قلب قرآن : مولانا ریاض حسین قدوسی
سورہ یسین کی تفسیر
۲۶۹ ص ، رتہ متہ : ولی العصر ٹرسٹ ، ۱۴۱۱ھ / ۱۹۹۱م ۔
- (۱۶۹) کشف الحقیقت یعنی تفسیر آیت ساق : خواجہ علام الحسین (۱۳۵۶ھ)
کسی آریہ کے اس اعتراض کا جواب کہ مسلمانوں کا خدا جسم رکھتا ہے یعنی
آیت «یوم یکشف عن ساق و یدعون الی السجود» کی تشریح
۲۴ ص ، ۱۹۱۱م ، رفاہ عام پریس لاہور۔
- (۱۷۰) گلشنِ جنت : علی اطہر مرغوب نقوی
سورہ فاتحہ ، آیت الکرسی ، آیت شہادت اور آیت الملك کا منظوم ترجمہ مع
خواص ، ۸ آئیں ، سرفراز قومی پریس لکھنؤ۔
- (۱۷۱) مع العرفان فی توضیح القرآن : مولانا سید احمد شاہ کاشمی
لکھنؤ ۔ (الواعظ دسمبر ۱۹۵۱م)۔
- (۱۷۲) مجمع البرہان فی تفسیر القرآن جلد یکم : مولانا فیروز حسین قریشی ہاشمی
پارہ اول کی تفسیر ، شروع میں مولانا سید صغیر الحسن رضوی ، قاضی سعد
الرحمن (م ۱۹۸۹م) ، مولانا میرزا یوسف حسین (م ۱۹۸۸م) ، مولانا سید
محمد عارف (م ۱۹۸۸م) ، مولانا سید محمد حسین سابق اور علامہ حسین
بخش جازا (م ۱۹۹۰م) کی تقاریر ہیں
۲۸۰ ص ، ۲۵ روپے ، مدرسہ امامیہ توبہ شریف صبح ذیرہ عاری خان
(۱۷۳) مجمع البرہان فی تفسیر القرآن جلد دوم : مولانا فیروز حسین قریشی ہاشمی
دوسرے پارے کی تفسیر
۲۲ ص ، ۲۵ روپے ، مدرسہ امامیہ توبہ شریف صبح المظفر ۶ ۱۴ھ
ڈی ۔ ایچ پرنٹرز لاہور ۔

- (۱۷۴) مطالعہ قرآن : پروفیسر سردار نقوی
سورۃ اخلاص کی تفسیر جو پروفیسر سید کرار حسین نے بیان فرمائی
۴۱ ص ۵ روپے ، اسلامک کلچر اینڈ ریسرچ سنٹر کراچی ، ۱۹۸۵ء ، آفیسٹ
پرنٹنگ پریس کراچی ۔
- (۱۷۵) مطالعہ قرآن : پروفیسر سید سردار نقوی
سورۃ فجر کی تفسیر
۳۹ ص ۵ روپے ، اسلامک کلچر اینڈ ریسرچ سنٹر کراچی ، ۱۹۸۴ء ، آفیسٹ
پرنٹنگ پریس کراچی ۔
- (۱۷۶) مطالعہ قرآن ، پروفیسر سید سردار نقوی
سورۃ فلق اور سورۃ الناس کی تفسیر
۱۰۴ ص ۹ روپے ، اسلامک کلچر اینڈ ریسرچ سنٹر کراچی ، ۱۹۸۵ء ، ر نی
پرنٹرز کراچی ۔
- (۱۷۷) مطالعہ قرآن : پروفیسر سید سردار نقوی
سورۃ الکافرون کی تفسیر
۴۸ ص ۵ روپے ، اسلامک کلچر اینڈ ریسرچ سنٹر کراچی ، ر نی پرنٹرز
کراچی
- (۱۷۸) مطالعہ قرآن : سید سردار نقوی
نفس مطمئنہ کی تفسیر
۶۱ ص ۵ روپے ، اسلامک کلچر اینڈ ریسرچ سنٹر کراچی ، ۱۹۸۵ء ، ر نی
پرنٹرز کراچی ۔
- (۱۷۹) مطالعہ قرآن : پروفیسر سید کرار حسین
سورۃ و التین کی تفسیر
۱۱۲ ص ۹ روپے ، کراچی : اسلامک کلچر ، ۱۹۸۷ء ۔
- (۱۸۰) مطالعہ قرآن : پروفیسر سید کرار حسین
۲۲ ص ۴ روپے ، ۱۹۸۸ء ، ر نی پرنٹرز کراچی

- (۱۸۱) مفہوم آیت اطاعت : ثاقب نقوی
علامہ سید علی نقی (م ۱۹۸۸ م) کی، آیت « یا ایہا الذین آمنوا اطیعوا اللہ و
اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم پر ایک تقریر
الجامعہ پہلی کیشنز جامع المختطر، ماڈل ٹاور لاہور، نامی پریس لاہور۔
- (۱۸۲) مفید المستبصر : مولانا میرزا رضا علی
آیت قرآنی « محمد رسول اللہ و انذین معہ اشداء علی الکفار » کی تشریح
۳۲ ص، ۲۳ شوال ۱۲۱۲ ھ، مطبع اثنا عشری لکھنؤ۔
- (۱۸۳) مودۃ القری جلد یکم آیت « قل لا اسئلكم علیہ اجرا الا المودۃ فی القری » کی
تشریح، س سلسلے میں مخالفین شیعہ کی طرف سے جنسے اعتراضات کئے
جائے ہیں ان کا رد
۳۲۸ ص، مطبع اصلاح کھوا (ہند)۔
- (۱۸۴) میزان لایمان من آیات الفرقان جلد یکم مولانا میرزا یوسف حسین (م ۱۹۸۸ م)،
عقائد و اعمال کے مختلف موضوعات پر آیات قرآنی کو اکٹھا کیا گیا ہے،
مقدمہ مولانا سید مرتضیٰ حسین و صل (م ۱۹۸۷ م) سے لکھا
۷۸۴ ص، ۶۵ روپے، نامی پریس لاہور۔
- (۱۸۵) جلد دوم :
مندرجہ ذیل عنوانات پر آیات کو اکٹھا کیا گیا ہے :
تقدیر، کفر و مشرکین سے ترک موالات اور ان کی دشمنی، خدا کس کے ساتھ
ہے، ہدایت، ایمان اباء و احداد معصومین علیہم السلام، سی ک سجدہ قرآن
مس، رسول کے معنی قرآن میں، علم علم اور رسوں و ماء، نوری مخلوق،
عصمت انبیاء و ائمہ علیہم السلام حضور صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم ہی ہیں،
حضور صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم کا دہ اور لحاظ و علو، معراج رسول اکرم
صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم، درود و سلام
۵۳۶ ص، شعبان المعظم ۱۴۰۲ ھ
- (۱۸۶) میزان حق : مولانا سید محمد سبطین مرسوی (م ۱۹۴۷ م)

آیت « و لقد ارسلنا رسلاً و انزلت معهم المیزان » کی تشریح کتاب کے مطالعہ سے معلوم ہوتا ہے کہ مرحوم « حقیقۃ الاسلام » نامی کتاب لکھنا چاہتے تھے یہ کتاب اس کا مقدمہ ہے

۱۴۸ ص ، دفتر البرہان لاہور ، گلبرگ سٹیم پریس لاہور

(۱۸۷) تفسیر ینابیع الابرار جلد اول : مولانا محمد ابراہیم (م ۱۳۰۷ھ)

(۱۸۸) تفسیر ینابیع الابرار جلد دوم : مولانا محمد ابراہیم (م ۱۳۰۷ھ)

(۱۸۹) تفسیر ینابیع الابرار جلد سوم : مولانا محمد ابراہیم (م ۱۳۰۷ھ)

علوم القرآن

(۱۹۰) آزمائش (قرآن کی روشنی میں)، مولانا سید رضی جعفر نقوی
آیت اللہ سید محمد باقر الصدر (م ۱۹۸۰ء) کے دو خطبات کا ترجمہ، ان
خطبات میں ن آیات قرآنیہ کو زیر بحث لایا گیا ہے جن میں آزمائش و تنلا کا
ذکر ہے۔

۸۷ ص، انجمن سازمان ترحید پاکستان ایف - ۴۲ رضویہ سوسائٹی کراچی،
۱۴۰۶ھ/۱۹۸۶م۔

(۱۹۱) الآیات : مولانا سید سجاد حسین

اہلسنت کی طرف سے ایک کتاب بعنوان « تنویر العبین » شائع ہوئی جس میں
حضرت ابوبکر کی خلافت کے لئے تین آیات سے استدلال کیا گیا۔ زیر نظر
کتاب اسی کے جواب پر مشتمل ہے۔ اللہ مصنف سے تین آیات کی بحانیہ پانچ
یات سے خلافت امیر المؤمنین علی علیہ السلام کا استدلال کیا ہے۔

۱۷۲ ص، ۱۹۱۲م، مقبول پریس دہلی

غبار : بسمہ بعد حمد و نعت سید الانبیاء، منقبت سرور و حبیبہ
لسلام بندہ ناچیز سجاد حسین بن محمد حسین مرحوم، مترجم ہندوستان
ضلع مظفر نگر مومین ..

۱۹۲۱ بات حمی فی شان علی، میرزا علی سگ فزادش

حضرت علی علیہ السلام کی شان میں بالابوئے والی چار سو آیات کی تشریح،
۵۵۸ ص، ۱۳۳۰ھ۔

احادیث قرآن (فارسی) قدرت اللہ حسینی شاہ مرادی

(۱۹۳) احادیث قرآن : سید ذوالفقار علی زیدی

قرآن مجید سے متعلق چالیس احادیث چار زبانوں میں

۶۴ ص، ۲ روپے، کراچی انجمن، سندھ فک پریس کراچی ۱۹۹۲ء

- (۱۹۴) احکام الرضوان کما بین الفرقن ، مولانا سید تصدق حسین شاہ پوری
صرف کھانے پینے اور جماع کرنے سے روزہ نوتا ہے ، ۸۰ آئے ۔
- (۱۹۵) اخلاق القرآن : میرزا قلیچ بیگ (م ۱۳۴۸ھ)
- (۱۹۶) استبحارہ قرآنیہ مع صدری معجزات : حکیم سید ناظر حسین شاہ زنجانی استبحارہ
قرآنیہ ار شیخ محی الدین ابن عربی (م ۶۳۸ھ) اور قال نکالے کے طریقے
۶۴ ص ، نامی پریس لاہور ۔
- * استعاذہ (فارسی) : آیت اللہ سید عبدالحسین دستغیب ۔
- (۱۹۷) استعاذہ - اللہ کے حضور پناہ طبعی سید غضنفر حسین
استعاذہ کے موضوع پر تیس مجالس
- ۱۹۴ ص ، ۱۸ روپے ، جامعہ تبلیغات اسلامی پاکستان ، ۱۹۸۸م
- (۱۹۸) اسلام کیا ہے بہ ضمیمہ قرآن یورپی مفکرین کی نظر میں :
۴۲ ص ۔
- ڈاکٹر محمد باقر کے فارسی رسالے کا ترجمہ خانہ فرہنگ جمہوری اسلامی
ایران ۔
- (۱۹۹) اسلامی تحریک قرآن و سنت کی روشنی میں ، شیخ محمد حسین صلاح الدین
اسلام کی نشاۃ الثانیہ کے لئے قرآن و سنت سے رہنمائی
۲۰۸ ص ، ۳۵ روپے ، کراچی دارالثقافہ اسلامیہ ، ۱۹۹۲م ۔
- (۲۰۰) اسلامی صحیفہ تیسرا حصہ / مسلمانوں کا قبلہ نما ابو لظفر
اسی آیات قرآنی سے اصول و فروع پر روشنی ڈالی گئی ہے
۴۸ ص ، ۳ آئے ، قومی دارالتبلیغ لکھنؤ ، یونائٹڈ انڈیا پریس لکھنؤ
- (۲۰۱) اصحاب رسول امر کی کہانی قرآن و حدیث کی روشنی میں سید عاشق حسین نقوی
بعض صحابہ کے اعمال و کردار کا تذکرہ کتاب و سنت کی روشنی میں کیا گیا
ہے
- ۸۰ ص ، ۱۰ روپے ، مکتبۃ العرفان واحد کالونی ، کراچی ۔
- (۲۰۲) اصول دین اور قرآن : علامہ سید علی نقی (م ۱۴۰۸ھ)

۱۴ جنوری ۱۹۲۸ء کو حسام الدین احمدی اکبر آبادی نے لکھنؤ سے ایک اشتہار شائع کیا جس میں شیعہ علماء سے اصول دین کے بارے میں استفسار کیا . علامہ مرحوم ن دنوں قم میں تھے آپ نے وہاں سے اس کا جواب لکھا . ۱۵۰ ص ، امامیہ مشن لاہور ۱۹۶۴ء ، نامی پریس لاہور .

(۲۰۳) اعجاز القرآن : مولانا سید مسرور حسین

آیات قرآنی کی روشنی میں معجزہ کی حقیقت

۹۰ ص ، انجمن مؤید الاسلام لکھنؤ ، ۱۹۳۰ء ، اشاعت علوم پریس لکھنؤ

(۲۰۴) اعجاز قرآن : مولانا سید نصیر حسین نقوی (م ۱۹۸۹ء)

عبارات قرآن ایک معجزہ ہے ، تشریح احکام کے لحاظ سے اعجاز قرآن ، اعجاز

قرآن - اخلاقی پہلو سے ، اعجاز قرآن تاریخی حیثیت سے

۳۶ ص ، وفاق علماء شیعہ پاکستان لاہور ، مارچ ۱۹۸۵ء ، العبدیر پرنٹنگ پریس سرگودھا .

(۲۰۵) اعجاز القرآن : سید صولت حسین بخاری (م ۱۳۶۹ھ)

مختلف موضوعات کے تحت آیات

۲۴۰ ص ، الجواد بکدپو بنارس .

(۲۰۶) اعجاز القرآن : سید صولت حسین نقوی

ھر سورہ کے خواص ، ۸۹ ص ، الجواد بکدپو بنارس ، ۱۳۷۳ھ

(۲۰۷) اعجاز القرآن حصہ دوم : مولانا محمد عزیز الحسن بدیونی

عدل خداوندی پر بحث

۲۹۰ ص ، دارالاشاعت اعجازہ ، طبع آباد کراچی ، ص ۱ ، برقی پریس کراچی

(۲۰۸) اعجاز قرآن پاک : میرزا محمد مہدی

۱۱۸ ص ، مخرب ادب کراچی .

(۲۰۹) الافطار : مولانا اختر حسین نقوی

اس رسالے میں افطار صوم کے وقت کی تحقیق کی گئی ہے . " ثم غاب الصائم

الی للیل " اس لفظ " لیل " کی تحقیق ہے

۳۲ ص ، مطبع اصلاح کھجوا ضلع سارن (ہند)۔

(۲۱۰) افکار امام صدر الشہید ، مولانا سید نصیر حسین نقوی (م ۱۹۸۹م)۔

آیت اللہ سید محمد باقر الشہید (م ۱۹۸۰م) کے تین مقالات کا ترجمہ :

۱- قرآن کے عمومی مطلب ۲ عمل صالح - قرآن کی نظر میں ۳- امام زین العابدین اور صحیفہ سجادیہ

۴۸ ص ، ۵ روپے ، مؤسسۃ الشہید الصدر فاؤنڈیشن راولپنڈی، ۳-۱۴/

۱۹۸۳م ، ایس ٹی پرنٹرز راولپنڈی ۔

(۲۱۱) الف لام میم : نواب علی رضا خان قزلباش

الم سے مراد حضرات آل محمد علیہم السلام ہیں

۳۲ ص ، مطبع یوسفی لاہور ، آفتاب عالم پریس لاہور ۔

(۲۱۲) امامت اثنہ اثنا عشریہ ور قرآن ، علامہ سید علی نقی (م ۱۹۸۸م)۔

قرآن سے تعداد اثنہ اور وجود امام مہدی (ع)

۲۰ ص ، امامیہ مشن لکھنؤ ، ربیع الاول ۱۳۵۲ھ ، سرفراز قومی پریس

لکھنؤ

(۲۱۳) امامۃ القرآن ، مولانا سید محمد ہارون رنگی پوری (م ۱۳۳۹ھ)

۷۲ آیات قرآنیہ سے حلافت بلا فصل حضرت علی علیہ السلام کی ثبوت ، دس

مقدمہ اور ایک باب ، اسلامی فرقوں کی اختلاف اور ان کی صورتیں ، رسول خدا

صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم سے صرف ایک ہی دین سکھایا ہے ، اہل اسلام کے

اختلاف کا سبب ، معاملہ امامت میں مسلمانوں کے اختلاف کا سبب ، ضرورت

امام ، امام میں کیا کیا شرطیں اور اس کے اوصاف کیسے کیسے ہونے چاہئیں ،

حلیہ کے معنی ، عام علمائے اسلام کی رائیں ، تعداد خلفاء ، امامت در فراز ،

حدیث

۴۱۰ ص ، دو روپے ، خوجہ بك پبلیسی لاہور ، کوپرنس مسیہ پریسنگ

پریس لاہور

۲۴۱ اندکس (ایات قرسی) مولانا سید مقبول احمد (م ۱۳۴۰ھ)

موضوع کے اعتبار سے ، ۷۶ ص ، مقبول پریس دہلی ،

(۲۱۵) انوار الایقان : ابو الفارق واسطی محمد عسکری امروہی (م ۱۳۸۱ ھ) پانچ باب : محکمات ، متشابہات ، احساس غیب ، نور و بیت نور ، مکروا و مکرالہ ، ۳۵۰ ص ، ۷ روپے ، حزب الطالبین کراچی ، اشرف پریس ایبک روڈ لاہور ۔

(محمد عسکری بن سید عابد حسین ۱۳۰۰ ھ کو امروہی میں پیدا ہوئے اردو فارسی قدیم طرز پر پڑھی ۱۸۹۳-۱۸۹۹م گورنمنٹ ہائی سکول باندا پھر کرائسٹ چرچ کابپور میں تعلیم حاصل کی عیسائیت ، مرزائیت اور نصیبت کی رد میں کتابیں لکھیں اور مناظرے کئیے بعض تصانیف متحدہ محمدیہ ، القول الجہیل فی التورۃ و الانجیل (رد عیسائیت) ، القول لمتن فی قطع لوتیں ، متحدہ رحمانیہ (رد مرزائیت) ، القول اعزم فی انتشار النجم ، بت استعلا و اہل خلاف (رد مولوی عبدالشکور لکھوی) ، دافع البہتان ، التقیہ فی الاسلام ، تیار نامہ ، سرمہ چشم عباسی ، آفتاب صداقت (رد محمود احمد عباسی (م ۱۹۷۴م) اور رقیۃ الوداد الی مدیر الاتحاد)۔

(۲۱۶) انوار القرآن : ڈاکٹر نور حسین صابر (م ۱۹۴۵م) انجمن صدیقی جھنگ سے ۱۹۲۴م کو شعور کے خلاف ایٹ اشتہار شائع کیا تھا جس میں دعویٰ کیا گیا کہ شعور کا ایمان یہ قرآن پر ہے یہ ہو سکتا ہے زیر نظر کتاب اسی دعویٰ کا جواب ہے

۱۳۶ ص ، ۱۰ آنے کتب خانہ ثنا عشریہ لاہور ، پبلک پرنٹنگ پریس لاہور ۔

(۲۱۷) انوار المعظم / حرز المؤمنین وزیر الدین حسین ابن سید نثار علی خواص سورہ ہانے قرانی مع ترتیب خواندگی و ختم عمل ، ادعہ دوازدہ ساعت ، ۳۱۲ ص ، ایک روپیہ ، ۱۳۱۳ ھ ، مطبع یوسفی دہلی ۔

(۲۱۸) اوراد القرآن : مولانا سید محمد ہارون زنگی پوری (م ۱۳۳۹ ھ) دس «ورد» وہ آیات قرآنیہ جو نماز کی تمعبات میں پڑھی جاتی ہیں ، وہ آیات جن کا تعلق وفات و ساعات سے ہے وہ اب و سورہ ہائے قرآنہ جو شب جمعہ اور روز جمعہ سے متعلق ہیں ۔ اباب کے باب میں جن کی تلاوت سے وسعت رزق ہوتی ہے ، ان آیات کے سال میں جن کی تلاوت ظہیم کے شر سے محفوظ

رکھتی ہے ، ان آیات کے بیان میں جن کی مزاولت ادائے دین ہو ، وہ آیات جن کی تلاوت شیاطین و جن کے شر سے محفوظ رکھتی ہے ، وہ آیات جن کی مزاولت سے ساحروں کا سحر باطل ہوتا ہے ، وہ آیات جن سے نظربد کا اثر زائل ہوتا ہے ، وہ آیات جن سے انواع و اقسام کے امراض دفع ہوتے ہیں ، ۱۷۶ ص ، ۱۳۶۶ ھ / ۱۹۴۷ م ، مطبع یوسفی دہلی۔

(۲۱۹) اوقات الصلوة کما ہیں الآیات : سید تصدق حسین شاہ پوری

اس رسالے میں آیات قرآنی کی روشنی میں ثابت کرنے کی کوشش کی گئی ہے کہ نماز فضا اور نماز صیث واجب نہیں اس کے علاوہ فطرہ اور اعتکاف کوئی عبادت نہیں ، ۶ آئے۔

(۲۲۰) اہلبیت : مولانا سید مقبول احمد (م ۱۳۴۰ھ)

لفظ اہلبیت کا مفہوم متعین کیا گیا ہے

۳۲ ص ، دو آئے ، مطبع انیس ہند کھجوا صلح سارن (ہند)

(۲۲۱) اہلسنت کی قرآن دانی : سید اظہار حسنین

اہلسنت کے ایلد عالم مولانا شیخ علاء حیدر کے ایک رسالے " فیض المذہب " معارف القرآن کا رد

۶۴ ص ، مطبع اصلاح کھجوا۔

اعار سلسلہ و خطبہ اما بعد اس ناچیز کو حب اہلسنت و جماعت کی تصانیف دیکھنے کا موقع ملتا ہے تو یہ پایا ہے کہ قرآن پاک پر ایمان اور اس پر عمل کے دعویٰ کے ساتھ بالکل اس کی تکذیب ہی کرتے ہیں۔

(۲۲۲) باب القراء ، مولانا سید محمد معینی سوگندوی (م ۱۳۷۷ھ)

ابت قرآنہ کی روشنی میں داکریں و مقرریں کے لئے نکات

۶۰ ص ، ایک روپیہ ، دائرۃ الاشاعت برکاتپاوا صلح مراد آباد ، ۱۹۶۶ء

(۲۲۳) بارش اور قرآن : طیب علی عبدالرسول شاکر جبل پوری

باب قرآنہ کی روشنی میں بارش ، اس کی قسم اور اس کے فوائد

۱۴۶ ص (دریغہ)۔

* تاریخ قرآن (فارسی): ڈاکٹر محمود رامیار،

(۲۲۴) تاریخ قرآن: سید انوار احمد بلگرامی

۵۷۵ ص، ۱۵۰ ص، لاہور: قرآن سنٹر، معراج دین پرنٹرز،

(۲۲۵) تاریخ القرآن: برکت حسین خان

پانچ باب، قرآن اور حیاتِ رسول، فضل القرآن، اعجازِ قرآنی، مفسرین قرآن

کون ہیں؟ قرآن بعد رسول (م)

مطبع اصلاح کھجوا

(۲۲۶) تبصرة السائل:

کسی غیر شیعہ سائل نے کہا تھا کہ خلافت میرا المؤمنین علی علیہ السلام

ایسی قرآنی آیت سے ثابت کی جائے جس میں مددہ «خلافت» بھی شامل ہو

کتاب میں آیت استخلاف سے استدلال کیا گیا ہے

آپ آئے، مطبع اصلاح کھجوا،

(۲۲۷) تحریف قرآن: علامہ سید علی الحائری (م ۱۳۶۰ھ)

لاہور سے شیعوں کے خلاف پٹ شتہار بعنوان «کب رافضیوں کے قرآن پر ایمان

ہے یا ہو سکتا ہے؟» جنوری ۱۹۲۲ء کو شائع ہو تھا ۲۶ فروری ۱۹۲۳ء کو

علامہ مرحوم نے اس موضوع پر تقریر فرمائی اور اس کے برعکس ثابت کیا

بعض عنوانات مسئلہ تحریف قرآن، عظمت قرآن مجید، قرآن مجید کی عزت،

حضور عثمان کی سنت، اہل سنت کا قرآن بقص ہے، سنیوں کے قرآن میں

زیادہ، سورتوں کے نقصان، سورتوں کے قرآنی حروف کی تحریف، سورتوں کے

قرآنی لفظوں کی تحریف، سورتوں کے قرآنی آیتوں کی تحریف، سورتوں کے قرآن

میں بعض غلط پند، حفاظت قرآن کے متعلق دلائل کے جواب، سورتوں کے

قرآن سے سورتوں کی تحریف، شعبہ مسلمان قطعاً تحریف کے اس سہل بیو،

مصحف و طبع و علی علیہما السلام

۸۰ ص، ۷ آیت، کتب خانہ حسیبہ لاہور، ۱۹۵۸ء

(۲۲۸) مسئلہ تحریف قرآن: مولانا طالب حسین کربالوی

اس کتاب میں ۳۲ علمی دلائل، ۲۳۲، ۸۵ حدیث معصومین

علیہم السلام ، ۷۵ اقوالِ علما ، شیعہ اور اہلسنت کی کتب سے ۔
 ۲۵۲ حوالجات سے ثابت کیا گیا ہے کہ شیعہ ہاں حیدر کرار کے نزدیک موجودہ
 قرآن کس و بیشی سے پاک ہے ۔ شمس عبدالعزیز دہلوی ، مولانا
 احتشام الدین مرد آبادی ، مولانا عبدالشکور لکھنوی ، مولانا محمد
 عبدالشکور دین پوری ، مولانا دوست محمد قریشی ، مولانا عبد الستار
 تونسوی ، مولانا کرم دین آف بھس ، مولانا فاضل مظہر حسین ، پیر قمر الدین
 سیالوی ، مولانا اللہ یار چکڑالوی ، مولانا محمد صدیق ہل حدیث ، مولانا مہر
 محمد میانوالوی اور مولانا غلام رسول آف بارو وال کی طرف سے اس بارے میں
 شیعوں پر ۱۲۲ اعتراضات کے جوابات دیے گئے ہیں ،

۶۱۶ ص ، ۳۵ روپے ، جعفریہ دالتبلیغ سادہ کلاں لاہور ۔

(۲۲۹) تحریف قرآن - مولانا سید راحت حسین گوہالپوری (م ۱۳۷۶ھ)

(ذریعہ : ۳)۔

(۲۳) تحریف قرآن کی حقیقت - علامہ سید علی نقی (م ۱۹۸۸م)

شیعوں کے مخالفین کی طرف سے عام طور پر یہ اعتراض کیا جاتا ہے کہ شیعہ
 تحریف قرآن کے قائل ہیں ۔ زیر نظر کتاب میں اس الزام کی نفی کی گئی ہے
 بلکہ ثابت کیا گیا ہے کہ شیعوں کے مخالفین دراصل تحریف کے قائل ہیں
 عنوانات ، قرآن مجید کی عظمت ، انجیل اور اس کی موجودہ حیثیت وید
 مقدس کی صلیت ، جمع قرآن کی کمیت ، مصحف حضرت علی اور ترتیب
 نزول ، آیات قرآن میں صحابہ کے اختلافات ، قرآن مجید کے متعلق شیعہ
 نقطہ نظر ، تحریف قرآن کی روایات پر نظر ، قائلین تحریف کا ایمان باقر
 ۲۱۰ ص ، ۶ آے ، امامہ مشی لکھنؤ ، اپریل ۱۹۴۳ء ، سرمدار قومی پریس
 لکھنؤ۔

(۲۳۱) تحفۃ الاحباب بحواب تحفۃ الانصاف - ڈاکٹر نور حسین سالوی (م ۱۹۴۵ء)

مولانا عبدالشکور لکھنوی کے رسالے ، تحفۃ الانصاف ، کا جواب جس میں اس
 استغلاف پر بحث کی گئی تھی
 ۷۲ ص ، ربیع الاول ۱۳۵۱ھ ، لکھنؤ۔

- (۲۳۲) تحفۃ المؤمنین : مولانا سیّد عاشق حسن نقوی
بعض قرآنی سورتوں کی فضیلت اور ادعیہ و وظائف
۲۴۰ ص ، بیس روپے ، جامعۃ اعدیر احمد پور سیال ضلع جھنگ ، سلطان باہر
پرنٹنگ پریس جھنگ ۔
- (۲۳۳) تحقیق باسم اللہ : میرزا محمد شاہ عالم
اس کتاب میں ثابت کیا گیا ہے کہ « بسم اللہ الرحمن الرحیم » کے اعداد ۷۸۷
ہیں نہ کہ ۷۸۶ ، شروع میں مولانا محمد سعید (م ۱۳۸۷ھ) ، مولانا سید
محمد باقر (م ۱۳۴۶ھ) اور مولانا سیّد اعدا مہدی (م ۱۴۰۶ھ) کی تصدیق
میں ۱۰۰ ص ، نامی پریس لکھنؤ۔
- (۲۳۴) تصحیف کاتبین : مرزا احمد سلطان دہلوی
تاریخ قرآن ۔
- (۲۳۵) تعارف و حقائق : ڈاکٹر سیّد معاور حسین حسینی
تفسیر قرآن مجید ، «توضیح لقرآن» کا مقدمہ ، چودہ لغات ، عقدہ ہل
سلام کا دوبارہ خدا ، دوبارہ نبوت ، احادیث موضوعہ ، حفاظت و جمع قرآن
منحاسب خدا ہے ، سورہ الحمد کی غلط تفسیر و نصحیح ، خدا کا کہہ دیت ہے
گمراہ کرنا نہیں ، غار و شہ کی حالت کی توضیح ، عیس و ثولی کی تفسیر ،
تقدیر کا مفہوم قرآن میں ، معراج رسول صبر جسمانی تھی یا روحانی
۶۴ ص ، ایک روپیہ ، ایجوکیشنل پریس کرچی ۔
- (۲۳۶) تعلیمات قرآن و اہلیت : سیّد حسین عارف نقوی
دس نجات قرآنہ و پندرہ احادیث کا ترجمہ ، ۱۶ ص ، ادارہ تبیع شعبہ
اسلام آباد ، ۱۳۹۵ھ ، پونہوار آرٹ پریس پرانہ قلعہ راولپنڈی۔
- (۲۳۷) تفسیر البرہان : مولانا محمد حسین محقق ہندی (م ۱۳۳۷ھ)
معراج جسمانی کی بحث و مرسلہ احمد حن کے حالات کی روشنی میں (مطبعہ)
(۲۳۸) تعلیم اور قرآن : خواجہ غلام الحسین (م ۱۳۵۶ھ)
خواجہ مرحومہ کی وہ تقریر جو پریس میں مسدود ہو گئی تھی جس کے
جھبیسویں اجلاس میں علی گڑھ میں کی تھی

۲۳ ص، جنوری ۱۹۲۴م، حالی پریس پانی پت۔

(۲۳۹) تعہیم القرآن - مولانا سید زیرک حسن رضی اللہ عنہ (م ۱۹۲۶م)

اس کتاب میں ثابت کیا گیا ہے کہ اہلسنت کا ایمان موجودہ قرآن پر نہیں ہے بلکہ وہ تحریف قرآن کے قائل ہیں مگر الراء شیعوں کو دیتے ہیں اس بارے میں اہلسنت کی معتبر کتب کے حوالے دیئے گئے ہیں۔ کتاب بارہ مقالات پر مشتمل ہے : جناب رسول خدا صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم کا پورا قرآن بھول جانا، صحابہ کی تجویزوں کے مطابق اور ان کے بعض بعینہ احوال کے موافق آیات کلام اللہ کا ندرل ہونا، قرآن متداول کا زیادتی پر مشتمل ہونا، نقصان قرآن کے بیان میں، الفاظ کلام اللہ میں تبدل و تعبیر واقع ہونا، حضرت شیخین کے اصرار سے معیور زید بن ثابت کا قرآن جمع کرنا، حضرت خلافت مآب عمر بن خطاب کا قرآن زید کو صحیح کرنا، زید کے قرآن جمع کرنے سے ابن مسعود کی کراہت کرنا، حضرت عثمان کے قرآن جمع فرمانے کا بیان، حضرت عثمان کا قرآنوں کو حلانا اور پھاڑنا، قرآن کی ان غلطیوں کے بیان میں جو اب تک قرآن متداول میں موجود ہیں،

(ضمیمہ) حکم خدائے تعالیٰ لا یضہہ الا لظہروں پر عمل کرے کی ہدایت اجماع سے قرآن و حدیث کو منسوخ کرنے کا جواز ۶ ص، ۱۹۱۱م۔

(۲۴۰) تقدیس قرآن حصہ اول : مولانا سید حیدر حسین

آریوں کے احبار، مسافر اگرہ، نے قرآن پاک پر کچھ اعتراضات کئے تھے یہ کتاب انہیں کے جوابات پر مشتمل ہے

(۲۴۱) تقدیس القرآن عن تلبس الشیطان حصہ سوّم سید حیدر حسین

۹۶ ص، آنہ آنے، ۱۳۲۱ھ، مطبع اصلاح کھجوا،

(۲۴۲) تقدیس القرآن عن تلبس الشیطان حصہ دوم سید حیدر حسین

۱۲۲ ص، ۱۳۳۱ھ، مطبع اصلاح

(۲۴۳) سہ لاصیں ادب وکلا مولانا محمد اعجاز حسن صدیقی ام ۱۳۵ھ

مولانا عبد الشکور لکھنوی (م ۱۲۸۱ھ) سے پہلے رسالے "اسحاح" میں تسعوں

کیے خلاف ایک مضمون لکھا تھا جس میں اس بات کا ذکر کیا تھا کہ "شیعوں کی تہ قرن پر ایمان ہے اور نہ ہو سکتا ہے" ان کا یہ مضمون اپنی ہی ہفت کتاب "سببہ الخائریں" کا خلاصہ تھا، زیر نظر کتاب در اصل اسی کتاب کا رد ہے، ۲۸۰ ص، ذیہ روپیہ، حوجہ بک بجنسی لاہور، ۱۳۴۸ھ/۱۹۲۹ء، کظم حسین محشر نے قطعہ تاریخ کہا:

ایسے رہے قوت تحریر کہ یہ مثل و نظیر	کلک قدرت ہوا ہر لفظ میں جس کی دماور
یسے مضبوط دئے دعوی دشمن کے جواب	ہل عرفان میں ہر جملہ ہوا سرامر
کسوں نہ ہو اسکے افادات طبیعت کا ہے دور	شیخ اعجاز حسن عالم و واعظ ممتاز
وہ مناظر کہ عدو جس سے شبہ مغلوب	دم تقریر ملا غیب سے جس کو عجاز
بہر تنبیہ نواصب یہ رسالہ لکھا	انہد گیا سامنے نکھروں کے جو تھا پردہ راز
حق کا ثبات ہوا مٹ گیا دور باطل	دعوت آئے لگی فتح نہیں کی وار
بحث تحریف میں باقی نہ رہی گمناش	حق پسندوں کو بہ تحریف ہوئی مادیہ مار
اہل باطن کی نگاہوں کا دم سیر ہے قول	حلقہ جیسا ہے ویا ہی میری اعار
کلک محشر نے رقم کر دیا یوں طبع کا سال	فاضل اعجاز حسین کا ہے یہ صاحب اعجاز

۱۳۲۷ھ

اس کتاب کے دو باب ہیں، پہلے باب میں تحریف قرآن کا شکریہ مذہب سے ثبوت دیا گیا ہے اور دوسرے باب میں یہ ثابت کیا گیا ہے کہ ثلث عشری ترقی کے عقیدہ عدم تحریف قرآن ہے،

آغاز بسمہ: خطہ ام بعد حادہ الملت احقر ارمین محمد اعجاز حسن صدیقی محمدی بدایونی بخدمت برادران 'ناسی عرض کرت ہے کہ عرضہ دار سے رہا ہے کا رنگ بدلا ہو ہے رموں اور عساحوں سے نہ رویہ حقدار کر رکھا ہے کہ ان لوگوں نے اہلسنت کی بھاری اور مسلہ و عسرہ سے بہت سی پی عظیم کی چھریں اور تاہل گرفت باتیں موحش شرہ و ابعات جب سور مسائل حل لیے ہیں میں سے اس کتاب کی نا۔ سببہ الخائریں بحمد ب تنبیہ الخائریں "رکھتا ہے نگ خدا میں دعا ہے کہ وہ خدمت کو قبول فرمائے

۱۳۴۴، تزییہ لفرقہ عن و سارس لاسان مولانا سند محمد رضوی، ۱۳۲۴ھ

پادری عماد الدین جو شروع میں مسلمان تھے بعد میں عیسائی ہو گئے اور اسلام کے رد میں بک کتاب "ہدیۃ المسلمین" لکھی زیر نظر کتاب اسی کا رد ہے۔ پانچ فصلیں ہیں : ان الفاظ مفردہ قرآنیہ کی فصاحت کے اثبات میں جن کو پادری صاحب نے بحوالہ قول ابوبکر واسطی غیر فصیح لکھا ہے اور شواہد اشعار قدیمہ، ان آیات کی فصاحت کے اثبات میں جن کو پادری صاحب نے غیر فصیح لکھا ہے اور مسلسلہ کذاب کے قرآن مصنوعی کی عبارت اور بعض آیات قرآنیہ کے ضائع و بدائع و لطائف و نکات، ان آیات کے معانی کی تفسیر میں جن کے مضامین میں پادری صاحب نے تغالف و تناقص ظاہر کیا ہے، ان آیات کی تفسیر میں جن کے مضامین پر پادری صاحب نے جھوٹ کا اتہام کیا ہے تحریف قرآن کے ابطال میں اور بیان اس امر کا کہ اصل انجیل کم ہے اور انجیل موجود مطابق اقوال محققین نصاریٰ نہایت معروف ہے اور تحریف بھی قصداً ہونی ہے اور حواریان مسیح غیر معتمد اور مقدوح تھے، میر سید حسن مصطر نے نطقہ تاریخ کہا :

کتاب حق تھا تنزیہہ فرقان	کہ باشد مظهر اعجاز حقا
ندیدہ عالمی مثلش بعالم	کزان اعجاز قرآن شد ہویدا
جواب کافی و دندان شکن گشت	عماد الدین تلمشی غمی را
چو شد مطبوع طبعم سال طبعش	ز چرخ چار میں فرمود موسیٰ
بگر مصطر چو من پیش مصنف	جزاک اللہ فی الدارین حیرا

(۱۲۹۴ھ)

۵۵۸ ص ۲۵۰ روپے، پہلا ایڈیشن شمس پریس 'گرہ' میں چھپا جسکے زیر نظر عکسی ایڈیشن مکتبۃ العلوم برمنگھم لائبریری ۱۹۳۱ء نظم آباد کراچی نے شائع کیا۔

۱۲۴۵ ہجری لقرآن عن رساوس تباع العثمان سید مقبول احمد

مولانا رفیع علی (مسی) نے شمعوں کے خلاف ایک رسالہ شائع کیا تھا جس میں شمعوں کو تحریف کا قائل ثابت کیا گیا تھا زیر نظر کتاب اسی کا جواب ہے جس میں بالعکس ثابت کیا گیا ہے

- ۵۴۲ ص، ۱۲۹۲ هـ ، مطبع خورشید ہند مراد آباد۔
- آعار : بسملة و خطبہ اما بعد صحائر مرأة نظائر ارباب انکار صائبہ اور خواطر صفا مظاہر اصحاب انظار ثاقبہ پر محفی و مستتر بریے کہ اس زمان ...
- (۲۴۶) ترویث القرآن : سید اولاد حیدر بلگرامی (م ۱۳۶۱ھ) دہلی (ذریعہ : ۴)۔
- (۲۴۷) توضیح الآیات فی قرأت الصلوة . مولانا سید تصدق حسین شہ پوری ہر نماز صرف دو رکعات پر مشتمل ہے ، قیمت : ۵ آنے ،
- (۲۴۸) توضیح الركعات عن آیات الصلوة در جواب رسالہ تصدق حسین دو رکعتی۔ مولانا سید یوسف حسین امروہی (م ۱۳۵۲ھ)۔
- (۲۴۹) الجامعہ لماعی الجامعہ :
- قاضی کریم الدین اسنی نے شیعوں کے خلاف یک کتاب بسم « ترویث مسٹ » لکھی جس میں کہا گیا تھا کہ شیعوں کا موجودہ قرآن پر ایمان نہیں زیر نظر کتاب اس کے جواب میں ہے ، ۳۲ ص (انفص الاخر) مطبع صلاح کبھوا
- (۲۵۰) جعفری یسرنا القرآن : مولانا طالب حسین کرپالوی ۸۰ ص ، جعفریہ دارالتبلیع گلبرگ لاہور۔
- (۲۵۱) جہاد فی اللہ : ادیم نقوی « بسم اللہ الرحمن الرحیم » کا توحہ نئے طریق سے پیش کیا ہے ۳ ص ۲ روپیے ، حزب الطالبین کراچی ، حوری ۱۹۷۴ء۔ شیع شوکت علی پرنٹرز کراچی ۔
- (۲۵۲) جواز متعہ از قران و حدیث : مولانا کاظم حسین اشیر حروی انتیس عنوانات ، ۸۰ ص ، ۵ روپیے ، مکتبۃ انوار الحق درب دار صبع جگر
- (۲۵۳) جواب استفتاء سلطان حلب ، مولانا سید محمد ا۔ ۱۲۸۴ھ حسب دین دو سوالات کے جوابات آج بھی عربوں میں لٹے ہیں بلاک کسٹ مسئلہ منعہ
- ۱۶ ص ، صبر لمظفر ۱۲۷۳ھ ۱۸ کبیر ۱۸۵۶ء۔ مصبع جہادہ

(۲۵۴) جواهر العرفان فی مقدمات تاویل القرآن و تفسیر انقرآن ماہنامہ و البرہان،
لدھیانہ کی ۱۹۴۶ء کی اشاعت میں چھپتا رہا۔

(۲۵۵) جواهر القرآن : مولانا سید علی حیدر (م ۱۳۸۸ھ)

مولانا رکن الدین سنی تھے اور ان کی زوجہ شیعہ، ان میں سے ہمارے میں بحث
ہوئی کہ کس مسلک کے عقائد و اعمال قرآن و سنت کے مطابق ہیں اس بحث کے
نتیجے میں مولانا رکن الدین شیعہ ہو گئے یہ کتاب ستائیس باب پر مشتمل ہے
۵۰۴ ص، ۱۳۵۷ھ، مطبع اصلاح کھجوا۔

(۲۵۶) چند حوائین کا کردار قرآن مجید کی نظر میں، عابد عسکری

شیخ علی دوانی کی کتاب کا ترجمہ

۷۷ ص، لاہور : امامیہ پبلی کیشنز، ۱۴۱۱ھ۔

(۲۵۷) حجاب النور علامہ سید علی الحائری (م ۱۳۶۰ھ)

صرف قرآنی آیات سے پردہ کا ثبوت

۱۶ ص، ۲۲ رمضان ۱۳۲۳ھ، اسلامیہ سٹیم پریس لاہور۔

آغاز سملہ و خطبہ اما بعد خادم شرع بیوی ابوتراب سید علی الحائری لاہوری
عرض رساں ہے جبکہ آزادی کی وجہ سے احکام الہی اور امر و نہی حاکم
رسالت پناہی فداہ می و ابی من عقول ناقصہ کو بھی مداخلت بھیج کی حرمت
حاصل ہوئی۔

(۲۵۸) حد السارق حصہ دوم : مولانا محمد حیدر

مسئلہ تخریف قرآن پر بحث، ۱۲۰ ص، ذیہ رویہ، مطبع اصلاح

(۲۵۹) حد السارق علی کل مسائل مارق حصہ چہارم : مولانا محمد حیدر

مسئلہ تخریف قرآن خصوصاً ان روایات کو زیر بحث لایا گیا ہے جنہیں اہلسنت

شعروں کو الزام دینے کے لئے پیش کرتے ہیں

۲۲۸ ص، ۱۴ رجب ۱۳۴۳ھ، مطبع اصلاح۔

۲۶ حدیث عراق المعروف بہ تفسیر الآیات مولانا سید ظفر حسن امروہوی، ۱۹۸۹ء

ایک سو ان بات فرسی کی تفسیر جو اہل سنت ظہر علیہم السلام کی شان

میں نہ لے سکتے اور حضرت علی علیہ السلام کی دو سو خصوصیات

۳۲۶ ص ، ۱۵ روپے ، شمیم بکڈپو کراچی ، انٹرنیشنل پریس کراچی ۔

(۲۶۱) حقیقت اسلام : سید الطاف حسین بخاری

قرآنی احکامات سلیس زبان میں ، ۲۰۰ ص۔

دلیل قوی پر حقیقت دین مرتضوی (فارسی)۔

(۲۶۲) حقیقت مذهب شیعہ امامیہ : مولانا سید محمد عباس

مولانا عبدالقوی حنفی اور مولانا سلامت علی حنفی نے قرآن مجید اور متعہ کے بارے میں چند سوالات کئے تھے یہ رسالہ اسہیں سوالات کے جوابات پر مشتمل ہے ، ۲۸ ص ، ۱۳ رجب ۱۳۱۱ھ ، مطبع اثنا عشری لکھنؤ۔

آغاز ، مسئلہ و خطبہ ما بعد عرض کرنا ہے اضعف الدس بیچ خدمت سراپ ۔

حکایات القرآن (فارسی) : سید محمد مصحفی۔

(۲۶۳) حکایات القرآن : محمد فصل حق

حضرات انبیا علیہم السلام کی دعوت الی حق کتاب اللہ کی روشنی میں بیان کی گئی ہے

۵۲۸ ص ، ۵۰ روپے ، جامعہ تعلیمات اسلامی ، کراچی ۔

(۲۶۴) «حیات مسیح ارقرر پاک» پر تبصرہ مولانا لغاء علی حسری (۱۳۸۴ھ)

(۲۶۵) خلافت قرآنی : علامہ سید علی الحائری (م ۱۳۶۰ھ)

حضرت علی علیہ السلام کی خلافت کا ثبوت قرآنی آیات سے

۸۷ ص ، ۶ روپے ، کتب خانہ حسینیہ لاہور ، نذیر پرنٹنگ پریس لاہور

۲۶۶ خلافت مقربین :

آیات قرآنی سے خلافت بلا فصل امیر المؤمنین حضرت علی علیہ السلام کی

گئی ہے ، ۱۲۰ آئے ، امامیہ کتب خانہ لاہور

خود آموز قرآن مجید (فارسی) : سید رضا برقی

(۲۶۷) خود آموز قرآن مجید یا تعلیم قرآن کا جدید طریقہ : مولانا سید فیاض حسین

نفوی

چودہ اسباق ، چھ سورتیں مع ترجمہ ، ۲۲ ص ، ۲ روپے

(۲۶۸) مخزن ثقلین : حاجی سید اظہار حسنین

بانی جماعت احمدیہ لاہوری پرنس مولوی محمد علی (م ۱۹۵۱ء) سے اپنے ترجمہ و تفسیر قرآن موسوم بہ « بیان القرآن » میں جن جن غلط بیانیوں سے کام لیا ہے ان کی نشاندہی

۲۶۲ ص ، ڈیڑھ روپیہ ، اصلاح مشین پریس کھجوا۔

* منتخب المحتوم (فارسی) : شکر اللہ بن لطف اللہ۔

(۲۶۹) دافع الہجوم - سید مظہر علی خان حاستھی (م ۱۳۵۴ھ)

تین باب - حتمہ متعلقہ آیات و سورہ ہادی قرآنی ، حتمہ بہ متعلقہ کلمات قرآنی ادعیہ ماثورہ ائمہ طاہرین ، حتمہ متعلقہ بخارہادی ہر حاجت پاکستان میں یہ رسالہ « مشکوکشا » کے نام سے چھپا ، ۴۸ ص

(۲۷۰) درسینہ - مولانا مغرب علی خان جگراری (م ۱۳۴۵ھ)

دس آیات قرآنیہ میں شہادت ائمہ حسین علیہ السلام کا ثبوت

(۲۷۱) دین فطرت : مرزا فتح باب حسین

اُن قرآنی بات کو اکٹھا کیا گیا ہے جو مندرجہ ذیل موضوعات سے متعلق ہیں حقیقت پسندی و معاشرہ سازی ، ہدایت الہی ، ایسا ، و سرمیں و ہادی ، و خودداری ، عبادات الہی و حقوق الناس ، عبادت تنظیم سورہ ہدیت قرآن حکیم ، مواخذہ اعمال انسانی

۱۸۴ ص ، ناظم آباد کراچی۔

(۲۷۲) ردّ بصری / فصل حسنی - مولانا سید احمد بن سید محمد ابراہیم (م ۱۳۶۶ھ)

پادری مسیحی سے مولانا سید عیسیٰ مصطفیٰ بن مولانا سید علی اکبر سے کہا کہ « نرا محمد » میں کوئی ایسا نہیں ہے جس میں قصص حدیث رسالت پر حضرت عیسیٰ (ع) پر ثابت ہو « یہ رسالہ اس جملے کا جواب ہے ۱۶ ص ، ناظم الہد پریس لاہور ۔

مذہب مسیحی کا بعد واضح رائے ناظرین ہو کہ پادری مسیحی صاحب حدیث اس سے کہہ کر جس کی عبادی میں بہت سرگرم و سرشار ہیں

- (۲۷۳) ردّ لہر زخ المشہور من کلاء ربّ غفور مولانا سید تصدق حسین شاہ پوری
کتاب و سنت سے عذاب قبر، سوا، منکر و نکیر کی اصل نہیں، بیست و آٹھ
(۲۷۴) راہ راست و عمل صالح : فتح اللہ مفتوں بردی بن عبد الرحیم بردی
ان آیات کو کہہ کیا گیا ہے جس کی تعلق تعلیم نفس و اخلاق سے ہے
۲۰۷ ص ، مکتبہ ابراہیمہ حیدرآباد دکن، ۱۳۶۵ھ۔
- (۲۷۵) رسالہ رشتی البال علی صاحب لعلال مولانا سید ناصر حسین
حونپوری (م ۱۳۱۳ھ)
فلسفہ کی طرف سے شیعوں کے خلاف ایک کتب سماہ "ظعن الیسر" تصنیف
یونہی جس میں مسئلہ نقصان قرآن اور حرمت متعین پر بحث کی گئی ہے اور
شعروں کو مسئلہ نقصان قرآن میں ملوث نہیں پایا گیا اور دوسرے مسئلہ میں
اہلسنت کو حق پر رہ کر نظر کتاب نہیں در مسائل کا حل پیش کرنی ہے
۶۴ ص ، ۱۲۸۱ھ، مطبع مجمع البحرین لدھیانہ ۔
- (۲۷۶) رسالہ اعظم ابطل فی بات المناقب مولانا سید احمد حسین بن رحمہ علی
امروہی (م ۱۳۲۸ھ)
تکمیل القرآن (فارسی) : مرزا محمد کامل (م ۱۲۳۵ھ)
(۲۷۷) رسالہ تکمیل القرآن مولانا سید محمد حسین دہلوی
شاہ عبد العزیز دہلوی ، ۱۲۳۹ھ سے پس کتاب "مختار کتاب" میں
شیعوں پر یہ الزام لگایا ہے کہ ان کا ایمان قرآن پر نہیں ہے ، یہ کتاب اسی کے
جواب پر مشتمل ہے ، ۵ رجب المرجب ۱۲۹۶ھ / ۲۴ جون ۱۹۷۹ء۔
- (۲۷۸) رموز القرآن : مولانا سید ظفر حسن امروہی (م ۱۴۰۹ھ)
آیات قرآنی کے رموز و نکات ۲۹۹ عناوین کے تحت
۴۲۸ ص ، ۱۳۰۱ھ شمسہ بکدپ کراچی ، سیدہ نسیم پریس کراچی
(۲۷۹) روح القرآن : مولانا سید نجم الحسن کر دی ، ۱۴۰۲ھ
مقدمہ تفسیر قرآن ، مسئلہ تحریف قرآن پر بحث ، ۱۱۱ ص کے تحت ، صفحہ ۱
تذکرہ جہوں نے قرآن ، تفسیر قرآن پر کتاب ، ۴ ص ، مقدمہ کتاب جامعہ
لاہور

(۲۸۰) ماصلیہ سقر ردّ فہت الذی کفر ، مولانا سید علی حسن وقار جونپوری (م)
(۱۳۶۵ھ)

مولانا سراج الحق مچھلی شہری نے قرآن پاک کی ایک تفسیر لکھی تھی بنام
» فہت الذی کفر « جس میں ان کا دعویٰ تھا کہ یہ تفسیر مولانا سید مقبول
احمد دہلوی (۱۳۴۰ھ) کی تفسیر کا جواب ہے انہوں نے اس تفسیر میں
عجیب و غریب باتیں لکھی تھیں ، چنانچہ دیباچہ میں خود فرماتے ہیں :
» ایک ایسی تفسیر لکھ دوں گا جس کو گوشِ فلک نے بھی ابتک نہیں سنا تھا ،
شیعہ تو شیعہ سنی بھی مجھ پر لعنت بھیجیں گے « (ص ۱۲) .
طبع اصح المطابع تھوئی تولہ لکھنؤ ، انہوں نے اس تفسیر میں مسئلہ متعہ پر
اعتراضات کئے ہیں ، زیرِ نظر اسی کا جواب ہے .

۶۴ ص ، ۱۹۳۲ ، قومی پریس لکھنؤ ، خود مصنف نے تاریخ طبع کہی :

عدوئے آل پیغمبر ہوا وحشتِ رواہ اب
کہ ظالم حالِ اربا پھر رہا ہے سکے چٹا ہے
دلہلیں سکے شیعہ کی ہر مہوٹ ہوں کافر
بہ سرمے کھینچا ہی ہے نہ کچھ کہتا بہ ستا ہے
بہت حکمی نہیں اس کے دل میں کل تک مار بیجا پر
ماصلیہ سقر سے آج دشمن چلتا بھٹا ہے
(۱۹۳۲م)

* سرزمینِ حجر (فارسی) : محمد صادق موسوی

(۲۸۱) قومِ ثمود کا تذکرہ : ۴۲ ص ، ۱۲ روپے ، خانہ فرہنگ جمہوری اسلامی ایران
کوئٹہ ، مارچ ۱۹۸۶م ، شفاف پرنٹنگ پریس یحییٰ کوئٹہ .

* تحریفِ قرآن (عربی) : آتای علی میلالی .

(۲۸۲) شیعہ اور تحریفِ قرآن ، مولانا محمد افضل حیدری

پانچ باب : تحریفِ قرآن کی نفی میں علمای شیعہ کے اقوال ، نفی تحریف پر
شیعوں کی ادلہ ، کتب شیعہ میں احادیثِ تحریف ، قرآن کے بارے میں احادیث
امامیہ میں شبہات ، احادیثِ تحریف کے شیعہ راوی ، ۱۴۱ ص ، ۲۵ روپے
لاہور : مصباح القرآن ٹرسٹ ، ۱۴۱۰ھ .

(۲۸۳) شیعہ محمد صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم : سید حشمت حسین جعفری

خود مصنف کے الفاظ میں :

» اس کتابچے میں اول قرآن کریم کی رو سے اتحاد ہیں المسلمین کی اہمیت کو واضح کیا گیا ہے پھر یہ بتلایا گیا ہے کہ کتاب خدا کی رو سے شیعہ کا کیا مقام ہے اور آخر میں اس چیز کی وضاحت کی گئی ہے کہ قرآن مجید کی رو سے ایک مسلمان اپنے آپ کو صرف شیعہ کے لقب سے موسوم کر سکتا ہے۔ «
۸۰ ص ، ایک روپیہ.

(۲۸۴) صبح شہادت خلد یکم : مولانا سید حسن صبا

(۱۸۸ + ۱۶) ص . قیمت ایک روپیہ .

» تکذیب براہین احمدیہ « میں پنڈت لیکھرام نے قرآن مجید میں قرآن مجید میں وارد قسموں کا مذاق اڑایا ہے زیر نظر کتاب سی کی رد اور واقعات کربلا کی تفصیلات پر مشتمل ہے . مطبع الفضل المطابع مراد آباد .
(۲۸۵) صحابیت کا قرآنی تصور : مولانا سید محمد جعفر ریدی (م ۱۴۰۰ ھ)
۶۴ ص ، امدیہ مشن لاہور ، اکتوبر ۱۹۶۷ء ، تعلیمی پریس لاہور .

(۲۸۶) صالحین : ثواب محمد علی خان

قرآن پاک کی ان آیات کا ترجمہ جن میں لفظ « صالحین » آیا ہے ، ۸ ص ، نظامی پریس لکھنؤ .

(۲۸۷) صفات المؤمنین مشتمل علی قبض الیدین / قصی کفر و اسلام مرزا احمد سلطان خاور گورگانی ، سورۃ توبہ میں اللہ تعالیٰ سے مؤمنین اور منافقین کی کچھ تشبیہاں بتائی ہیں ، زیر نظر کتاب میں ان صفات کے اہل افراد کی نشاندہی کی گئی ہے

۷۲ ص ، شوال ۱۳۴۹ ھ / مارچ ۱۹۳۱ء ، چندر گپت پریس دہلی ، خود

مصنف نے تاریخ کہی :

ایک قرآن ہی دیا میں ہے اللہ ایسی کتاب
میں کی ان سورہ توبہ میں ہیں ایسی آیات
مرق بتلائی ہیں ہر فرقہ اسلام کا وہ
کسی عالم سے نہ کچھ پوچھنے کی حاجت ہے
انہیں آیات سے ظاہر ہے صدات عامہ
مادگی خاور نے جو یہ عیب سے اس کی تاریخ
عالم الغیب کی سب جانتے ہیں اس کو کہہ
ان سے ہو جائے وہ خود جانچ لے آپ
حق و باطل کی پرکھ کے نیچے صحت
کسی حامل سے نہیں بحث کی اس میں کچھ کہہ
میں رہے ہیں کہ وہ ہے سر وہ جمع
مرا رشاد لکھو دوسرے کفر و کفر ۱۳۴۹ ھ

- (۲۸۸) صفائح العقیان فی بحث تحریف قرآن . مولانا سید مبطل حسین (م ۱۳۷۲ھ)
- (۲۸۹) تفسیر صلوٰۃ الوسطی . مولانا محمد تقی (م ۱۳۴۱ھ)
- (۲۹۰) طبنت الانسان کما بین الفرقان : مولانا سید تصدق حسین شاہ پوری
انسان مجبور محض نہیں ہے .
- (۲۹۱) عریضۂ خاور : احمد سلطان خاور گورگانی
خاور مرحوم نے اپنے قیام حیدرآباد کے دوران اپنے چچا سے جو سنی المسلك
تھے ، تحریف قرآن پر مناظرہ کیا تھا ، زیر نظر کتاب اسی روئیداد پر مشتمل ہے
۵ آئے ، چاندنی محل دہلی ، ۱۳۵۴ھ .
- (۲۹۲) عصمت ادم (ع) مولانا حافظ سید مظہر علی ظہر (م ۱۹۷۴م)
بارہ فصلیں . الجنب . جنت الخلد کی صدات ، قرآن میں جنتیوں کا ذکر اور
اصحاب الجنت کے دو معانی ، رعداً کا مطلب ، الشجرہ کا مفہوم ، کیا بلیس
نے ادم کو ورغلائیے کی حازت لی ، صراط مستقیم کیا ہے ، ولا تقربا کے
معانی « فنی ولم یجد له عزماً » کے معانی ، قصہ آدم و ابلیس کا تحریرہ
لفظ ادم کا مفہوم ، و لکم فی الارض مستقر ، ک مقصود ، « نکلا منہا » ک
مفہوم ، جنت میں سکونت
۱۴۴ ص ۲۰ روپے ، شیعہ سوچل سوسائٹی لاہور ، ۱۳۷۴ھ ، خورشید
عالم پریس ، لاہور .
- (۲۹۳) علوم القرآن : مولانا سید محمد ہارون (م ۱۳۳۹ھ)
۴۹ باب . علم الہ ، علم نوت ، امامت ، ملائکہ ، معاد ، ہندسہ ، ربیعہ ، کبیرا ،
تعبیر ، خواب ، علم الاحلاق ، مناظرہ ، معانی و بیان ، فقہ ، تفسیر ، نحو ،
صرف ، علم اللغات وغیرہ ، ۲۱۵ ص ۱۳۲۱ھ/۱۹۱۳م ، مطبع یوسفی
دہلی .
- (۲۹۴) علی (ع) فی القرآن :
۷۰ روپے ، ولی العصر ٹرسٹ رتہ متہ جہنگ ، ۱۹۸۹م .

- (۲۹۵) عبد مباحلہ . علامہ سیّد علی الخاثری (م ۱۳۶۰ ھ)
 علامہ کی کتاب «موعظہ مباحلہ» سے ماخوذ ، ۱۶ ص ، امامہ مشن لاہور .
 مارچ ۱۹۶۶ م . تعلیمی پریس لاہور .
- (۲۹۶) فضائل و اثرات اُبتِ قرآن : مولانا سیّد محمد مرتضیٰ بن سیّد حسن علی
 جونپوری (م ۱۳۲۷ ھ)
 ۱۳۱۳ ھ ، مطبع جعفری . (مطلع).
- (۲۹۷) فہرست الفاظ قرآن : مولانا محمد اعجاز حسن بدایوسی (م ۱۳۵۰ ھ)
 فوائد القرآن (عربی) : مولانا محمد مرتضیٰ جونپوری
- (۲۹۸) فوائد القرآن : مولانا محمد مرتضیٰ جونپوری
 اس کتاب کی ترتیب میں مصنف نے ثوب الاعمال ، طب الاثمہ ، مصباح کفعمی ،
 مکارم الاخلاق ، تفسیر مجمع لیب ، تفسیر برہان ، تفسیر صادقی ، بحار
 لاہور ، وسائل الشیعہ ، لدرر لفظہ و مشکوٰۃ لاہور سے مدد لی ہے
 ۲۴۰ ص ، سو روپیہ ، سیّد عبدالحسین تاجر کتب لکھنؤ .
- البيان في تفسير القرآن (عربی) ایت اللہ سیّد سید القاسم الخونی (م ۱۹۹۲) .
- ۲۹۹ . فلسفہ معجزہ : ایم اے انصاری
 البیان کے صرف «اعجاز القرآن» کی ترجمہ عنوانات ، قرآن کی فصاحت و
 عظمت قرآن کے اعجاز قرآن اور اس کے موضوعات کی پختگی ، اعجاز قرآن
 کے بارے میں شبہات ، قرآن پر اعتراضات باقی معجزات
 ۱۶۳ ص ، پسرہ روپے جامعہ تعلیمات اسلامی کراچی ، ۱۴۰۳ ھ ۱۹۸۳ء .
- (۳۰۰) فیصلہ قرآنی بحواب فتح الرحمنی : ڈاکٹر نور حسین صابر سالہی (۱۹۴۵ء)
 نور محمد (سنی) کی کتاب «فتح الرحمنی فی اثبات خلافت حبیب رب
 قرآنی» کی رد
 ۸ ص ، منیر پریس جھنگ
- (۳۰۱) قاعدہ محتاج القرآن : مولانا غلام محمد ذکی سرور کوئی
 بچوں کی تفہیمات کے پس منظر قاعدہ
 ۵۶ ص ۲ روپے دارالمعارف اسلام لاہور

- (۳۰۲) قانون قدرت / حکم پیغمبری : مولانا سید زوار حسین مولوی فاضل سہارنپوری
عترانات : جھوٹ ، مکر و فریب ، غیبت ، عیب جوئی ، بدگمانی ، جعلی ،
بغض ، حسد ، نفاق ، لغو شعر گوئی ، مجادلہ ، مناظرہ کی مذمت اور عاجزی ،
انکساری ، حقوق والدین ، حقوق زوجین اور آداب محافل و مجالس کے سلسلے
میں قرآن پاک میں جو آیات وارد ہوئی ہیں ان کا ترجمہ مع متن
۶۸ ص ، ۱۳۳۳ھ ، دین محمدی پریس لکھنؤ ،
- (۳۰۳) قرآن کا ایک اہم حکم - سید مرغوب احمد ایم اے
۱۴۲ ص ، لاہور : تنظیم غلامان آل محمد ،
- * نگہی بہ انقلاب اسلامی ایران در سایہ قرآن : آقای محسن قرائتی
(۳۰۴) قرآن اور اسلامی انقلاب : سید فیاض حسین نقوی
۶۴ ص ، خانہ فرہنگ جمہوری اسلامی ایران ، پاکستان لاہور ، فروری ۱۹۸۶م ۔
- (۳۰۵) قرآن اور اہلبیت (ع) : علامہ شاد گیلانی
۴۰ ص ، ۳۷ پیسے ، ادارہ علوم اسلامیہ لاہور ، مدینہ پرنٹنگ ہاؤس لاہور ۔
- (۳۰۶) قرآن اہلبیت کی نظر میں : شیخ محمد شفا نجفی
جعفر الہادی خوشنویس کی کتاب کا ترجمہ
۱۱۱ ص ، ۲۰ روپے ، مصباح القرآن ٹرسٹ ، لاہور ، ۱۴۰۸ھ ۔
- (۳۰۷) قرآن اور پرویز : سید محمد احسن زیدی
غلام احمد پرویز (م ۱۹۸۵م) کے عقائد کا رد
۲۲۰ ص ، ڈھائی روپے ، سپر آرٹ پریس کراچی ،
- (۳۰۸) قرآن اور زندگی : پروفیسر سید کرار حسین
تقاریر کا مجموعہ ، ۲۱۱ ص ، ۱۵ روپے ، خرابان اسلامک ریسرچ سنٹر کراچی ،
اگست ۱۹۷۹م ، سندھ آفٹ پرنٹنگ پریس کراچی ،
- کتاب کے مضامین کی تقسیم دین ، ملت ، اخلاق رسوم ، علم و حکمت اور
عقیدت کے عنوانات کے تحت کی گئی ہے ۔
- (۳۰۹) قرآن اور مسلمان : سید حسین رضوی
محض اہل علم کے اس نظریے کی تردید کی گئی ہے کہ قرآن پاب میں " بیس "۔

کے عدد کی ایک خاص اہمیت ہے

۱۶ ص ، ۴۰ پیسے ، مجلس امامیہ پاکستان کراچی ۔

انیس (۱۹) کا عدد بہانیوں میں خاص اہمیت رکھتا ہے ، انیس الرحمن دہلوی بہانی لکھتے ہیں : « بہانی سال کے ۱۹ مہینے ہوتے ہیں اور ہر مہینے کے انیس دن » ۔

۱ انیس الرحمن دہلوی: ایک سو سوالات اور ان کے مختصر جوابات ، ص ۴۰ ، بہانی پبلشنگ ٹرسٹ بہانی پبلشرز کراچی ، ۱۹۷۷ء۔

۲ انیس الرحمن دہلوی : نوائے سروش ، بہانی پبلشنگ ٹرسٹ کراچی ، ص ۲۰۔

۳۱۰۱ قرآن حکیم اور فطری تقویم : سید رضا لقمان امروہی
اس کتاب میں مصنف نے ثبت کرنے کی کوشش کی ہے کہ عام اسلامی تقریرات
فجری حساب سے نہیں بلکہ شمسی اعتبار سے ہیں
۱۱۲ ص ، اگست ۱۹۶۲ء / ۱۳۴۲ھ فطری ۔

۳۱۱۱ قرآن جو میں سمجھا : محمود حسین

۶۴۴ ص ، ۲۴ روپے ، اپریل ۱۹۷۹ء ، جے آر پریس حیدرآباد دکن

۳۱۲۱ قرآن مجید اور اقتصادیات کی تعلیم : تاکد سند اولاد حیدر فوق سنگرمی
۳۲ ص ۴ دی قعدہ ۱۳۵۵ھ / ۱۷ جنوری ۱۹۳۷ء ، نظامی پریس لکھنؤ

۳۱۳۱ قرآن و علیؑ : مولانا محمد نقی

حضرت علی علیہ السلام کا قرن پاک کیے ساتھ تعلق و صبح کا گیت ہے
۲۳ ص ، شعبہ بینک مین سوسائٹی سپر ریپور سپر ریپور الیکٹرونک سرنگ
پریس

۳۱۴۱ قرآن - ہمارا عقیدہ : ثاقب نعوی

مسئلہ تحریف قرآن پر بحث ۸۰ ص ، ۱۵ روپے ، مکیہ عرف لاہور ، ۱۴۰۸ھ ،
اے او پرنٹرز لاہور۔

۳۱۵۱ قرآنی داستان / رفیع ریدان : دکنٹر سند محمد بطین

تذکرہ حضرت یوسف علیہ السلام

۲۰۶ ص ، ڈھائی روپے ، انجمن غلامان اسلام پاکستان ، لاہور

پنڈدادنغار ضلع جہلم، ۱۹۷۲ء یونیورسٹی پریس لاہور

(۳۱۶) قرآن رسول (مرا) کی عظمت، ابو جعفر محمد احسن

۷۲ ص، ایک روپیہ، ادارہ علوم الاسلام سائنس کلاں لاہور، نقوش پریس لاہور۔

(۳۱۷) قرآن فہمی : سید فقیر حسین بخاری

قرآن پاک کو سمجھنے کے آسان طریقے، ان وجوہ کی طرف بھی اشارہ کیا گیا ہے جن کی وجہ سے مسلمانوں میں اختلاف پیدا ہوا۔

۲۴ ص، مامیہ مش لاہور، ۱۹۵۹ء، تعلیمی پریس لاہور، بار دیگر تنظیم غلامن آل عمران لاہور، نیازی پریس لاہور۔

(۳۱۸) قرآن کی روشنی میں بین الاقوامی تعلقات : خادم حسین

حجۃ الاسلام محمد علی تسخیری کے ایک فارسی مقالے کا ترجمہ، دو عنوانات: اسلام اور عالمی حکومت، اسلامی دستور

۳۰ ص، ۴۵ ریال، سازمان تبلیغات اسلامی تہران، رمضان ۱۴۰۵ھ

(۳۱۹) قرآن میں ذکر حسین (ع) : سید غضنفر حسین بخاری

سید مجید روئین تن کے فارسی رسالے کا ترجمہ

۲۰ ص، خانہ قرہنگ جمہوری اسلامی ایران، کراچی۔

(۳۲۰) قرآنی افسانے : سید احمد حسین ترمذی

۶ آئیے۔

(۳۲۱) قرآنی نظریہ خلافت : مولانا ناصر حسین فیض آبادی

۱۶ ص، انجمن عباسیہ، رول میاں لکھنؤ، لاہور آرٹ پریس لاہور

(۳۲۲) قرآن میں سائنس : ڈاکٹر سید منظور حسن جعفری شفاء

۱۹۷ ص، ۶ روپے، مارچ ۱۹۷۶ء، انجمن پریس کراچی۔

(۳۲۳) قرآنی قاعدہ : مولانا سید مرتضیٰ حسین فاضل (م ۱۹۸۷ء)

جماعت سوم کے طلبہ کے لئے

۳۶ ص، ایک روپیہ ۱۵ پیسے، پنجاب ٹیکسٹ بک بورڈ لاہور، مارچ

۱۹۸۰ء، ورک مین پرنٹرز لاہور۔

(۳۲۴) قرآن السعیدین / فہمہ قرآن و اہلبیت (ع) . ابو المظفر
دو حصے . قرآن و اہلبیت (ع) . سفینہ نجات، قرآن و اہلبیت اور مسلمان
عالم، ۶۴ ص .

(۳۲۵) قصص القرآن . مولانا سید ظفر حسن امروہی (د ۱۹۸۹ء)
۱۱۰ قرآنی قصے جن میں نبیؐ، کرام (ع)، اہلبیت عظام (ع)، صحابہ کرام (رض)،
اور بعض اُن سرکشوں کے حالات درج ہیں جن کا ذکر قرآن پاک میں ہے
۴۶۴ ص ۱۸۰ روپے . شمیم بکڈپو کراچی . سندھ آفسٹ پریس کراچی
(۳۲۶) القول الکرم بمجیب الرحیم :

مسئلہ تحریف قرآن پر بحث ثابت کی گئی ہے کہ شیعوں کے مخالفین کا قرآن پر
ایمان نہیں ، ۱۷۹ ص ، ۱۳۳۵ھ ، مطبع اصلاح کھجوا .

(۳۲۷) کتاب التکمیل : مولانا حکیم سید مرتضیٰ حسین
مولانا شبلی نعمانی (د ۱۹۱۴م) نے ایت " الیوم اکملت لکم دینکم " کا سورہ
نور پر عرفہ ۹ دی لمحہ ۱۰ ہ قرار دیا ہے اس کتاب میں مولانا کے اس
نظریے کو غلط ثابت کیا گیا ہے اور بتایا گیا ہے کہ مفسرین مشہور میں سے اس
کی تاریخ ۱۸ ذی الحجہ ۱ھ لکھی ہے جو اعلان ولایت امیر المؤمنین علیہ
السلام کا دن ہے

۲۷۶ ص ، ۱۲۵۱ھ/۱۹۳۲ء ، مولانا سید میر حسن اشہر نے تاریخ لکھی :

مرتضیٰ آنکہ حسین ست مہس ست دی مہم و خبردار و غنیل
در پزشکیست پزشکی حادق گو بدرہ مددوت منل
سال طبعت دگر اشہر این است جلوه آرائے صداقت تکمیل (۱۳۵۱ھ)
ر سرائر شد این سال مہس نام مرعوب طیانع تکمیل (۱۹۳۲م)
آعدار . بسملہ و خطبہ اما بعد عبد خاکسار سید مرتضیٰ حسین بن سید بدر علی
مرحوم و معہور متوطن قصبہ یریاں صادق صلح فتح نور قسمت الہ باد
خدمت میں حضرات ناظرین کے عرض کرتا ہے ...

(۳۲۸) کتاب میں : مولانا سید برکت علی شاہ گوشہ نشین
مولانا شاہ ربیع الدین (د ۱۲۳۳ھ) کے ترجمہ پر مہر دہ گریے سورج دیل

عنوانات کے تحت آیات کو اکٹھا کیا گیا ہے رسول اکرم کا ہر حکم خدا کی وحی ہے ، ایمان ، نصیحت ، جہاد ، شک در نبوت ، گستاخی ، فتنہ ، خلافت ، رسول امر کی نافرمانی ، گمراہی

۲۲ ص ، دو آنے خواجہ بك ایحسی لاہور ، ۱۹۲۵ م ، فینسی سنیم پریس وزیر آباد ۔

(۳۲۹) کتاب و عنرت : مولانا سید نذر حسین گوپالپوری

کون لوگ حکم رسول صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم کے مطابق کتاب و عنرت کے ساتھ وابستہ ہیں اور کون نہیں ۔

۲۲ ص (نقص الآخر) الجواد بکڈپو بنارس ، ۱۹۶۶ م ۔

(۳۳۰) کریلا کی کہانی قرآن کی ربانی ۔ مولانا محمد لطیف انصاری (م ۱۳۹۹ ھ)

۹۷ آیات قرآنیہ کے تحت واقعات کریلا ۔ پس ، منزل ، اور ۱۶۵ عنوانات پر مشتمل ہے : معنی دہج عظیم ، صحابہ کرام معرکہ کریلا میں ، صرف فرزند رسول امر سے مطالبہ بیعت کیوں بیزید کے کامرانہ شعار ، سورہ و لعصر اور سورہ والفجر کی تفسیر ، تفسیر « ان لله اشتری » قرآن میں در عظم نظریات انقلاب قرآنی قصص و حکایات ، اسلامی نظریہ حکومت کی توضیح وغیرہ

۲۵۲ ص ، سولہ روپے ، مکتبہ لطف مرگودہ ، الفانم آرٹ پریس لاہور ،

وزیر حسین شیرازی خوشنویس نے تاریخ کہی :

ہوئے کشتہ جو رہا کے جانی کہاں اور کیسے ہوا بد پانی

بانداز حس بیان کر چکی ہے کتاب خدا کریلا کی کہانی (۱۳۹۷ ھ)

(۳۳۱) رجعت : مولانا سید محمد صادق بن سید محمد باقر

صرف وہ آیات جن میں رجعت کا ذکر ہے ، ۱۴ ص ۔

(۳۳۲) کمپیوٹر کی مدد سے قرآن کا مطالعہ : سید محسن عباس بخاری

۱۰ ص سیدہ فاطمہ الزہرہ ، ترست کامرہ صلیع البک ، نقان آرٹ پریس سن

۳۳۳ ، کلرہ سلام الخواب مکرریں القرن مولانا دوالفقار حدر اسماعیل

مصنف کے پیسے انداز میں ، یہ کتاب ستیانہ پرکش کے چودھویں باب کے

جواب میں لکھی گئی ہے جس میں قرآن کریم پر اعتراضات کے تحقیقی جواب دیے کر آریہ سماج کے قریب ، کفر کا شہ اور بت پرستی کا غرور تار تار اور پاش پاش کر دئیے گئے ہیں ۔

۴۲۳ ص ، سلطان قاتن آرٹ لیتھو اینڈ پرنٹنگ پریس بمبئی ۔

(۳۳۴) کھلے ہاتھ عمار کی قرآنی نبوت ، مولانا سید فضل حسین نجفی

مصنف کا تعلق کوتہ سیدان احمد آباد ضلع جہلم سے ہے اس رسالے کے مطالعے سے کئی افراد شیعہ ہو گئے تھے جن میں مولانا امیر محمد قریشی ، محمد علی خان اور مہاں فاضل حسین شامل ہیں ۔

۶ آنے ، کتب خانہ اثنا عشری ملتان ، ۱۹۴۷ م ۔

(۳۳۵) گنجینہ معارف : مولانا حافظ سید ذوالفقار علی شاہ

قرآن و حدیث کے بعض الفاظ کی تاویلات

۵۶ ص ۵ ہے ، جعفریہ بک ایجنسی لاہور کو پرنٹر کسپیل پرسنگ پریس لاہور

(۳۳۶) لغات القرآن : مولانا محمد اعجاز حسن بدایونی (م ۱۳۵۰ ھ)

(۳۳۷) لفظ شیعہ کی قرآنی مہم ، مولانا سید محمد جعفر ریدی شہد (م ۱۴۰۰ ھ)

قرآن پاک میں آنے والے لفظ «شیعہ» کی تشریح

۳۲ ص ، امامیہ مشن لاہور ، ۱۹۷۴ م ۔

(۳۳۸) متقین : نواب محمد علی خان

قرآن پاک میں امدہ آیات متقین کی ترجمہ ، ۱۵ ص ، نظامی پریس لکھنؤ

(۳۳۹) محربات قرآنہ مع رواج لغات فی دفع سردید و ترب رائے ظفر علی

۱۵۲ ص ، ادارہ منہاج الحسین لاہور ، ۴۰ روپے ، ۱۹۹۴ء

(۳۴۰) مجمع الآیات : مولانا سید ظفر حسن امروہی (م ۱۴۰۹ ھ)

مختلف آیات کو مع ترجمہ و تفسیر اکٹھا کیا گیا ہے

۶۵۶ ص ، شمیم بک ڈپو کراچی ، مسلم پرسنگ پریس کراچی ۔

مدخل التفسیر (عربی) : محمد فاضل موقدی

(۳۴۱) مدخل التفسیر - مولانا محمد تقی نقوی

۴۶۱ ص ۵۰ روپے . لاہور : مصباح نرسٹ ، ۱۴۱۴ھ .

حقیقت معجزہ ، قرآن کے معجزہ ہوئے کے اسباب ، اصول تفسیر ، عدم تحریف قرآن ، روایات جمع قرآن پر نقد و تبصرہ .

(۳۴۲) مرآت القرآن ضمیمہ مفتاح القرآن - مرزا قلیچ بیگ (م ۱۳۴۸ھ)

(۳۴۳) مسلمان ایک دوسرے کے بھائی ہیں : علامہ سید محمد رضی

۳۲ ص . کل پاکستان اسلامی کونسل .

(۳۴۴) مسئلہ وضو : مولانا نعمت علی سندھو

کتاب اللہ کی رو سے وضو میں پاؤں کا مسح کرنا چاہیے نہ کہ دھونا

۲۸ ص . ڈیڑھ روپیہ . جمیعت طلبہ جعفریہ یونٹ مدرسہ جامعہ المعصرین
سندھ پورہ فیصل آباد .

(۳۴۵) مصحف ناطق المعروف بہ حسینا کتاب اللہ حصہ اول - مولانا سید محمد سیطین
سرسوی (م ۱۹۴۷م)

ابک مقدمہ اور تین باب ، خصائص و وصفات و احکام قرأت قرآنی ، تعظیم و
تکریم کتاب اللہ الصامت و کتاب اللہ الناطق ، درائع و اسباب قرن تہمی ، بحث
حدیث قرطاس ، قرآن کے اوراق اور گریلا کی خاک
۱۲۰ ص ، ۸ آنے ، ۱۹۴۰م ، ہائڈ البکٹروک پریس جالندھر .

(۳۴۶) معارج العرفان فی علوم القرآن - مولانا حاجی اعجاز حسن امروہی

(۳۴۷) معجزہ فرقان : مولانا آلفٹ حسن (م ۱۳۵۰ھ)

(۳۴۸) معراج العرفان فی عصمت ابی طالب عمران من آیات قرآن - خواجہ محمد لطیف
نصاری (م ۱۳۹۹ھ)

۳۸ آیات قرآنی سے عصمت صغریٰ حضرت ابیطالب علیہ السلام پر استدلال .
چودہ ہ عروج پر مشتمل یہ ، بنی امیہ کا سرکار رسالت اور ان کے باؤ احداث
طاہرین حضرت بیطالب و اولاد ابی طالب کے خلاف پروپیگنڈا ، قرآن پال کا
معجزہ نصاحت و بلاغت ، عظمت ابیطالب ، عقیدہ عصمت اور حصر ب اہل
تسنن ، کمال ابیطالب ، کمال زبیر امرا کا افسانہ

۲۵۶ ص ۲۰۰ روپے ، مکتبہ لطیف سرگودھا ، محرم ۱۳۹۹ ھ ثانی پریس سرگودھا۔

(۳۴۹) معرفت توحید و نبوت : شیخ شریف حسین جعفری

۱۴ ص ، لاہور : تنظیم غلامان آل محمد ، نازی پرنٹنگ پریس لاہور۔

قرآن در اسلام (فارسی) : علامہ سید محمد حسین طباطبائی

(۳۵۰) مفاح القرآن : میرزا قليچ بیگ (م ۱۳۴۸ھ)

۱۴ ص ، ۱۳۲۰ ھ ، خادم التعليم پریس لاہور ،

(۳۵۱) مقام قرآن : سید نیاز محمد ہمدانی

۱۶ ص ، ۵۰ روپے ، مجلس تعلیم القرآن لاہور

(۳۵۲) مکتب تشیع اور قرآن : مولانا سید علی شرف لدین بلتستانی

خود مصنف کے الفاظ میں :

» بعض دوسروں نے فرمائش کی کہ یہ کتاب کچھ تحریر کیا جائے جس میں قرآن پاک کے بارے میں واضح و روشن عقیدہ جو مستند دلائل و روایات و روایات صحیحہ پر مبنی ہو «۔

عترات : تاریخ نزول ، جمع قرآن ، تحریف قرآن ، قسم لقرآن

۶۳ ص ، دلشفاۃ الاسلامیہ پاکستان کرچی ، رمضان ۱۴۰۷ ھ / مئی

۱۹۸۷ م۔

(۳۵۳) ملت حضرت ابراہیم و امام حسین علیہما السلام قرآن و احادیث کی روشنی

میں ، ۲۲۰ ص ، لاہور ،

(۳۵۴) منازل القرآن : پیر علی خان

۱۲۹۲ ھ ، کتب خانہ اثنا عشری لاہور

مہدی فی القرآن (فارسی) : آقای صادق حسینی شیرازی

(۳۵۵) مہدی فی قرآن مولانا محمد حسن ممتاز الافضل (الکھنؤ)

امام مہدی علیہ السلام کی شان میں ایک سرچھ آیات قرآنی کے ذکر و تفسیر

کے ساتھ اس بارے میں ایک ایک حدیث

۲۱۹ ص ، ۱۵ روپے ، ولی عصر پریس ریمہ ضلع چنگ ۱۴۰۹ ھ / ۱۹۸۹ م

- (۳۵۶) متعہ اور قرآن : مولانا سید مرتضیٰ حسین فاضل (م ۱۹۸۷ م) .
 متعہ کے جوار میں آیاتِ قرآنیہ اور احادیثِ صحیحہ سے استدلال
 ۷۹ ص ، کاظمیہ کتب خانہ لاہور ، ۲۵ مارچ ۱۹۸۶ م ، اظہار سنز پرنٹرز
 لاہور .
- (۳۵۷) معارف لقرآن . علامہ میرزا احمد علی (م ۱۳۹۰ ھ)
 یہ کتاب در صل مولانا امداد حسین کاظمی (م ۱۳۹۵ ھ) کی کتاب «فتہ
 تفسیر بالرائے» ک ضمیمہ ہے جس میں قرآن ، نبوت ، ختم نبوت ، لایت ،
 عصمت ، سلام اور شریعت مقدسہ جیسے عنوانات کو آسان زبان میں سمجھایا
 گیا ہے دعوتِ علام احمد پرور (م ۱۹۸۵ م) کی حقیقت کو قرآن پاٹ ہی کی
 زین سے واضح کیا گیا ہے صماً بہانیت کا ذکر بھی اگی ہے
 ۱۱۳ ص ، ادارہ معارف اسلامی لاہور ، ۱۹۵۶ م ، کوپرنٹو کمپنیشن پریس
 لاہور.
- آغاز : مسئلہ و خطبہ پاکستان میں کفار کی سیاسی غلامی سے نجات کیا ملی
 کہ مسلمانوں کی ایک جماعت ہے ایک نیا فتنہ کھڑا کر دیا اور سرکارِ دو عالم کی
 غلامی سے مرتابی شروع کردی اس لئے پاکستان میں بڑی ضرورت اس فتنے کو
 فر کر نے کی محسوس ہوئی خدا عزنے خبر دے مکتبہ چرخ راہ کراچی کو . .
- (۳۵۸) مفید القرآن : مولانا سید زبیر حسین رضوی امرہی
 (۳۵۹) مقدمات بقرآن : مولانا محمد اعجاز حس بد ایونی (م ۱۳۵۰ ھ)
 (۳۶۰) تفسیر انوار القرآن (مقدمات) : مولانا سید راحت حسین گوبالپوری (م ۱۳۷۶ ھ)
 آئہ مقدمات ، ۲۸۰ ص ، مطبع اصلاح کھجوا .
- (۳۶۱) مقدمہ تفسیر قرآن : مولانا سید ولاد حیدر بلگرامی (م ۱۳۶۱ ھ)
 تفسیر قرآن کے اصول اور موجدہ قرآن پاٹ کے ترجمہ پر ایک تنقیدی نگہ
 ۳۶ ص ، نظامی پریس لکھنؤ
- (۳۶۲) مقدمہ تفسیر قرآن (قسط اول) : علامہ سید علی نقی (م ۱۹۸۸ م) .
 ر نگاہ ساتوں کا ذکر جس میں جانے بھر قرآن پاٹ صحیح طور پر سمجھ میں نہیں
 آ سکا گیارہ ، نصورہ ، آخری صفحے میں «عہ تفسیر کی تدوین اور شعبوں

- کی خدمات» کے تحت دورِ اول سے اب تک کے مشاہیر شیعہ مفسّرس کا تذکرہ
 ۲۷۲ ص ، ایک روپیہ ، ادارہ علمیہ لکھنؤ ، ۱۳۵۹ھ ، نظامی پریس لکھنؤ۔
- (۳۶۳) موجودہ مسلمانوں کے مذہبی اختلافات اور ان کا کتاب اللہ سے فیصلہ : مرزا
 محمد مہدی
 مسلمانوں میں جو مذہبی اختلافات ہیں ان کے مبع کی نشاندہی کی گئی ہے
 اور ان کا حل پیش کیا گیا ہے
 ۱۵۵ ص ، سرفراز قومی پریس لکھنؤ۔
- (۳۶۴) موعظہ عید غدیر : علامہ سید علی حائری (م ۱۳۶۰ھ)
 علامہ مرحوم کی امام بارگاہِ خواجگان لاہور میں ۱۸ ذی الحجہ ۱۳۴۵ کو کی
 گئی تقریر ۱۰۷ ص ، سات آیے ، کتب خانہ حسیبہ لاہور ، پنجاب آرٹ پریس
 لاہور
- (۳۶۵) موعظہ مباہلہ : علامہ سید علی حائری (م ۱۳۴۰ھ)
 ۲۴ ذی الحجہ ۱۳۴۰ھ کو علامہ مرحوم کی امام بارگاہِ شیر گریہ متصل
 لال کھوہ لاہور میں کی گئی تقریر
 ۸۸ ص ، کتب خانہ حسیبہ موجی دروازہ لاہور ، تعلیمی پریس لاہور۔
- (۳۶۶) منافقین : نواب محمد علی خان نبیرہ نواب سبحان علی خان
 ان ۲۳ آیات کا ترجمہ مع متن جن میں منافقین کا ذکر ہے
 ۱۴ ص ، نظامی پریس لکھنؤ
- (۳۶۷) نور الہدی : سید سکندر زہرا زیدی
 سرار و رموز قرآن حروفِ تہجی
 عنوانات ، قرآن مجید کے معنی و معہود ، حروفِ مقطعات کا تاریخی پس
 منظر ، اسماء الہی اور اسم رسول اللہ صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم سے ان حروف کا
 اظہار ، مدرسین کی تحقیق اور اس پر تبصرہ ، امربش پریس ناظم آباد
- (۳۶۸) وراثت شیعہ بیوگان کی قرسی اور ایمانی فیصلہ مولانا مراد احمد علی
 نواب زادہ افتخار احمد خان ب جھنگ ، علامہ رحمت اللہ رشد کے حالات
 دوبارہ وراثت بیوگان کا رد ، ۲۴ ص۔

- (۳۶۹) وضو مطابق قرآن : سید یعقوب حسن امروہی
شیعہ طریق وضو کو قرآن و سنت کی روشنی میں صحیح ثابت کیا گیا ہے
۶۸ ص ، ۱۲ آے ، ادارہ نظام الشریعہ صوبہ سندھ ، تاج محل پریس حیدرآباد .
- (۳۷۰) وضو میں پاؤں کا مسح : مولانا راجہ محسن علی
وضو میں پاؤں کے مسح کا ثبوت قرآن و سنت کی روشنی میں
۲۰ ص ، تحریک تحفظ تعلیمات آل محمد سرگودھا .
- (۳۷۱) وظائف القرآن : انصار حسین واسطی
قرآن پاک سے ۲۸ سورتیں انتخاب کر کے اس کتاب میں پیش کی گئیں ہیں اور
ہر سورے کی خواص و فضائل
۱۹۰ ص ، ۱۵ روپے ، رحمت اللہ بک ایجنسی کراچی ، محرم ۱۴۰۱ھ .
سندھ آفیسٹ پرنٹرز کراچی .
- (۳۷۲) یسّرنا القرآن :
۷ ص ، ۳ روپے ، جامعہ تعلیمات اسلامی کراچی ، ۱۴۰۰ / ۱۹۸۰ .
کانشی نیشنل آفیسٹ پرنٹرز کراچی .
- (۳۷۳) قرآن سلمان (م) : ایران : مولانا محمد بشیر انصاری (م ۱۹۸۳م)
۴۰ ص ، جون ۱۹۶۶ م ، عباسی لیتھو آرٹ پریس کراچی .
- (۳۷۴) ضابطہ حیات : سید وجیہ الحسن زیدی
مختلف موضوعات کے تحت آیات قرآنی کو اکٹھا کیا گیا ہے
۱۲۱ ص ، پرنٹنگ کارپوریشن آف پاکستان ، اسلام آباد ، ۱۴۱۰ھ / ۱۹۹۱م .

تجوید

- (۳۷۵) سرار الفرقان • مولانا سید حیدر حسن ناموتوی (ذریعہ ۲۶)۔
- (۳۷۶) مامیہ قاعدہ تجوید :
- سات اسباق ، ۱۳ ص ، ایک روپیہ ، ادارہ تنظیم المکاتب پاکستان کراچی ۔
- (۳۷۷) لتجوید ، مولانا غلام رضا ناصر نجفی
- ۵۵ ص ، ۶ روپے ، ادارہ پاسبان اسلام باب حیدر - رگودھا - ٹی بی پریس سرگودھا ۔
- پندرہ اسباق تجوید کی تعریف ، مخارج حروف کا بیان ، حروف کا صفات و مخارج میں اشتراک ، تمیز اور نون ساکنہ کے احکام ، انقلاب ، میہ ساکنہ کے احکام ، لام کے احکام ، ادغام ، مد ، را کے احکام ، قلقلہ
- (۳۷۸) تجوید و قرائت : مولانا سید احمد علی محمد آبادی ۔
- (۳۷۹) تجوید القرآن : مولانا محمد اعجاز حسن بدایونی
- مولانا مرحوم کے صاحبزادے مولانا محمد عمر الحسن کے زیر اہتمام پانچویں مرتبہ قومی پریس لکھنؤ میں چھپا ۔ ۱۳۴۰ھ اور ۱۳۴۸ھ کو مولانا مرحوم کی زندگی میں تیسری مرتبہ سید محمد مراد اور ۱۳۵۲ھ و ۱۳۵۴ھ کو دوسری مرتبہ عبدالرؤف خان رنس پشاور نے چھپوایا۔
- آغاز : بسملہ و خطبہ ام بعد حاجی رائے شیخ محمد اعجاز حسن بدایونی مدرسہ مامیہ کالج و مدرسہ ابو عظیم لکھنؤ سے یہ مختصر رسالہ فی تجوید میں لکھا ہے وضع ہو کہ خدائے عرش سے قرآن مجید کو ترتیل سے پڑھنے کا حکم دیا ہے
- (۳۸۰) تجوید القرآن تاج العلماء مولانا سید علی محمد (۱۳۱۴ھ ، ذریعہ : ۳)۔

(۳۸۱) الجہر والاختلاف فی قراءۃ ت لصلوۃ • مولانا سید تصدق حسین شاہ پوری

۵۰ ص ، ۱۳۳۳ھ ، یونین سٹیم پریس لاہور ۔

(۳۸۲) مختصر تجوید القرآن : مولانا شیخ یعقوب علی ترسلی

اصل کتاب فارسی میں ہے مولانا نصیر نجفی نے اس کو اردو میں منتقل کیا
مقدمہ اور ۲۳ باب پر مشتمل ہے

۴۰ ص ، بولان مسلم پریس کوئٹہ ۔

(۳۸۳) معین القراء : ڈاکٹر سید زیرک حسین رسی

نظم و نثر ، دو باب : ۱- حرفوں کے عام بیان میں ، مخارج حروف ، صفات
حروف ، ۲- ہا کتایہ کے بیان میں اور اس کے احکام میں ، مد و قصر ، دغام
اخفاء اظہار ، ترقیق تفخیم ، وقف و وصل

۴۰ ص ، ۵ آئے ، ۱۳۲۴ھ ، مطبع ریاض رسی اگرہ سید محمد لائق حسین
قوی امر وہی نے تاریخ کہی :

اے خورشید فکر جناب مرلوی سید زیرک حسین نکتہ دان
عالم و فاضل فقیر نامدار فضیلت ان سے ہیں سب خورد و کلان
لکھے اردو میں قرأت کے اصول کر دیں حل قرآن کی سب دشواریاں
قاریوں کے واسطے ہر دم انیس مضمون کے حق میں خسر جاوداں
کیا زباں ہے اور کیا طرز سخن یہ کلام اللہ میں سارا بیان
فکر تھی مجھ کو قوی تاریخ کی ہاتھ غیبی پکارا ناگہاں
کس لئے اتنا تردد ہے کہو مخزن راز تھاں ہے مہرباں
(۱۳۲۴ھ)

آغاز : بسم اللہ و خطبہ احقر الکونین (ضیاء الاسلام) ڈاکٹر سید زیرک حسین رضی
... اس رحمت پناہ سید لشعراء مومن حسین نقوی صلی یوں تحریر کرتے ہیں کہ
اصول دین پر معرفت کرنے کے ...

(۳۸۴) مختصر القاری فی کلام الباری : مولانا سید اقبال حسین نقوی نصیر آبادی

۳۲ ص ، ۱۹۵۲م ، موٹکپور بارہ بنکی۔

(۳۸۵) مسارل الفرقان - نواب بہر علی خان بن محمد علی

ایک مقدمہ بارہ سرل اور خاتمہ

۳۲ ص ، مطبع اثنا عشری لکھنؤ

(۳۸۶) موجز البیان فی ترتیل القرآن - مولانا قاری سید علی نقی نقوی

ایک مقدمہ دو باب اور چند تنبیہات

۳۶ ص (نافص الآخر) مطبع یوسفی دہلی

احادیث

(حدیث و اصول حدیث)

وحیدہ (عربی) علامہ سہاسی ، سہاؤ الدین محمد بن شیخ حسین ا۔ ۳۰ ۱ ھ۔
(۲۸۷) اوصاف الحدیث مولانا سید مرتضیٰ حسین ا۔ ۱۹۸۷ء
علامہ سہاسی کی کتاب "حبل المتین" کا خلاصہ ، ایک مقدمہ چید شخص اور
خاتمہ

۵۲ ص ، امامیہ مشن پاکستان لاہور ، تعلیمی پریس لاہور ،
(۲۸۸) صلیح الابریز فی شرح لوجیز مولانا سید امجد حسین بن صبور علی ا۔ ۱۲۵۰ ھ
(م ۱۲۵۰ ھ)
۱۳۰۵ ھ ، لکھنؤ ، (الذریعہ : ۱۵) ،

{ مولانا سید امجد حسین بن مولانا سید علی سوب پوری مدنی صلیح بن امام
میں پیدا ہوئے ابتدائی تعلیم اپنے والد ماجد سے حاصل کی پھر لکھنؤ چلے گئے
جہاں مولانا محمد حسین مدنی محمد سہاسی ، مولانا سید محمد علی مدنی ،
راج اعجاز - مولانا سید علی محمد سے احادیث کی اس کے بعد عراق شریف
لیے گئے جہاں بیت اللہ شیعہ محمد طہ بخشی ، بیت اللہ محمد علی شری بخشی
اور بیت اللہ سید محمد کاظم طاطاسی سے احادیث حاصل کی موات مرحومہ
انتہائی بیک اور فرشتہ سیرت نے ۲۳ ربیع الاول ۱۳۵۰ ھ کو وفات پائی ہے
ریدۃ المعارف ، رسالۃ النجاة فی حکم القسور ، خلاصۃ المسائل فی حکم جمیعہ
و جماعات آپ کی تصانیف ہیں

(۲۸۹) تاریخ تدوین حدیث مولانا سید مرتضیٰ حسین مدنی ا۔ ۱۹۸۷ء
تاریخ تدوین حدیث ، تذکرہ شعبہ محدثین کتاب کی تدوین میں ۲۶ سے زیادہ

مستند کتابوں سے فائدہ اٹھایا گیا ہے

۱۷۲ ص ، پاکستان حسینی مشن راولپنڈی ، ۲۴ ذی قعد ۱۳۷۶ ھ / ۲۳ جون ۱۹۵۷ م۔

(۳۹۰) تدوین حدیث : سید علی نقی نقوی (م ۱۹۸۸ م)

۴ ص ، ۲ آنہ ، امامیہ مشن لکھنؤ ، ۱۳۵۴ ھ ، سرفراز قومی پریس لکھنؤ

(۳۹۱) علم الحدیث : مولانا علی حسین شفیقہ (م ۱۹۹۱ م)

دو حصوں پر مشتمل ہے پہلے حصے میں آئندہ باب ہیں :

علم درایت اور مصطلحات حدیث ، اجراء و اقسام حدیث ، تصدیق و تکذیب احادیث و القاب احادیث ، مسائل حرج و تعدیل حصول حدیث کے طریقے ، آداب کتابت حدیث ، احادیث اہلیت علیہم السلام ،

حصہ دوم میں بعض رجال حدیث ، جامعین حدیث اور کتابوں کا تذکرہ ہے شروع میں مولانا محمد مصطفیٰ حوہر ، علامہ رشید تراسی ، آقای شیع محمد شریعت ، مولانا محمد عابد شہر ور مولانا منتحب الحق کی تقاریظ ہیں

۱۵۲ ص ، ۲ روپے ۲۵ پیسے ، پیر محمد ابراہیم ٹرسٹ کراچی

(۳۹۲) القول الصواب فی حوار التسامح فی ادلة السنن و الادب : مولانا سید محمد عسکری

واقعات کربلا کے سلسلہ میں جو غلط روایات عام ہو گئی ہیں انہیں روکنے کے لئے اس کتاب کو تحریر کیا گیا ہے اصول حدیث کا تفصیلی بیان ہے

۱۴۶ ص ، ۱۳۱۸ ھ / ۱۹۱۰ م ، مطبع ریاض رضا لکھنؤ مولانا حامد حسن خان نے تاریخ کہی :

خوب است کتاب و طرفہ مضمون نظم و ترتیب دلپذیر است

از دیدہ معرفت نظر کن یک صنعت قادر قدیر است

ہر صفحہ است اسدنی ہر دائرہ شمع مسر است

برویم کتاب پیش ہاتف بہر سالش کہ ناگزیر است

بیندہ باولین نظر کن عنوان کلام ہے نظیر است ۱۹۱۰ م

(۳۹۳) لاثابۃ فی ردّ فضائل لصحابہ ، مولانا حاجی عجار حسن امروہی (م ۱۳۴۰ھ)

(۳۹۴) احادیث نبوی در شان مولیٰ علی : ذاکٹر زاہد حیدری

۶۰ ص ، ۵ روپیہ ، ۱۳۹۸ھ ، اسماعیل پرستنگ پریس لاہور

ان چند احادیث کا ترجمہ و تشریح جو کتب احادیث میں حضرت علی علیہ السلام کی شان میں نقل ہوئی ہیں۔

Sayings of Muhammad

(۳۹۵) احکام الرسول : محسن علی کھرانہ

۹۲ ص ، ۵ آنہ ، ۱۳۳۹ھ / ۱۹۲۰ء ، بنگ میں سوسائٹی حواہگان بارو و لیان ،

جارج سٹیٹ پریس لاہور۔

اس میں ۴۵۰ ان احادیث کا ترجمہ پیش کیا گیا ہے جو صحاح ستہ میں نہیں ہیں

شروع میں علامہ سند علی الحائری (۱۳۶۰ھ) کی تشریح بھی ہے ۔

احب ، المیت فی فضائل اہل بیت ، علامہ حلال لدین سوطی ، ۹۱۸ھ ،

(۳۹۶) ترجمہ : مولانا سید نجم الحسن کراروی (م ۱۹۸۲م)

۶۷ ص ، ایک روپیہ ۲۵ پیسے ، اگست ۱۹۶۶ء ، مکیہ تعمیر ادب لاہور

نیشنل پریس لاہور ۔

(۳۹۷) ترجمہ : مولانا سید اولاد حسین شاعر

۱۶ ص ، ۴ آنہ ، مطبع عماد الاسلام لکھنؤ

(۳۹۸) ترجمہ : امّ مشتاق پروین

۴۸ ص ۔

فضائل اہلبیت علیہم السلام پر مشتمل سب سے حارث ، ترجمہ مع متن ، مطبع

اگرہ اخبار ۔

امّ مشتاق پروین سب مولانا سید عصفی عصفی بن مولانا سید محبت علی

خان (۱۳۹۸ھ) ، مولانا سید امیر حسن سید محدث دہلوی ، ۱۹۵۰ء ، کئی

سہن ہیں ، مولانا سید کئی کتابوں کے مصنف ہیں اور معروف تصانیف میں

سے تھے |

(۲۹۹) اخبار المعصومین : مولانا سید یوسف حسین نجفی (م ۱۳۵۲ھ)

۳۲ ص ، فیض عالم پریس علی گڑھ ، ان شعبہ طلباء کے لیے جو ثانوی مدارس میں پڑھتے ہیں۔

(مولانا سید یوسف حسین ابن مولانا سید مرتضیٰ حسین ۱۸ رجب المرجب ۱۳۰۲ھ کو محلہ دانشمند ن امروہہ ضلع مراد آباد (ہند) میں پیدا ہوئے ابتدائی تعلیم اپنے والد سے حاصل کی رام پور بھی تشریف لے گئے جہاں مولانا محمد امین شاہ بادی سے اخذ فیض کیا ۱۳۲۴ھ کو نجف اشرف گئے جہاں آیت اللہ شیخ محمد کاظم خراسانی و آیت اللہ سید ابوالحسن اصفہانی سے علوم اہلیت حاصل کئے ۱۳۳۲ھ کو وطن واپس آئے ۱۳۴۰ھ کو مولانا قاری سید عباس حسین (م ۱۳۴۵ھ) کی جگہ مدرسہ منصفیہ میرنہ (ہند) میں مدرس اعلیٰ مقرر ہوئے ۲۸ شعبان ۱۳۵۲ھ / ۱۶ دسمبر ۱۹۳۳م کو واصل بحق ہوئے ۔ میرنہ سے ماہنامہ «الہادی» آپ کی زیر سرپرستی نکلتا تھا ، توصیح الركعات عن آیات الصلوة در جواب رسالہ سید تصدق حسین شاہ پوری آپ کی معروف تصنیف ہے)۔

(۴۰۰) اختلاف البخاری من کلام الباری مولانا شیخ احمد حسین برستی (م ۱۳۱۶ھ)

المواعظ لعدوبہ (عربی) : علامہ علی مشکینی الارdebیلی

(۴۰۱) الاخلاقیات / اصول زندگی ، مولانا سید رضی عباس ہمدانی

۱۱۲ ص ، دو روپیہ ، تحریک تحفظ تعلیمات آل محمد سرگودھا ، سمارٹ پریس ملتان

احادیث رسول صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم ، ارشادات معصومین علیہم السلام و اقوال علماء و حکماء کا ایسا مجموعہ جس سے بلا تفریق ہر مومن و مستعان کے ایمان میں تازگی ، یقین میں پختگی اور عمل میں بہار پیدا ہو سکتی ہے جو وہ ابراب پر مشتمل ہے ۔

آغاز ۔ بی اکرم صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم ہے فرمایا کہ مومن ایک بل سے دو دفعہ نہیں ڈسا جاتا ہے ..

جواهر السنہ فی الاحادیث القدسیہ : شیخ محمد ابن احسن الحر العاملی
(م ۱۱۰۴ھ)

(۴۰۲۱) ربیع فی قصائل امیر المؤمنین مولانا سید مقرب علی رائے (م ۱۹۲۶ء) ،
۴۳۲ ص ۱۳۱۴ھ مطبع العلوم علی گڑھ، تاریخ ترجمہ : دی قعدہ ۱۳۱۲ھ،
نثر و نظم .
آغاز :

حمد من حدیث پات کو ریا سے ہر زمان جس سے کہ غلط کن سے کہ حق کل جہاں
راحد ہے ، لا شریک ہے وہ ربّ دوسرا ہرگز نہیں عدیل کوئی اس کا دوسرا
(مولانا سید مقرب علی خان زائر بن سید شہیر علی خان بہار گلا صلح لدھیانہ من
۲۹ دی قعدہ ۱۲۵۹ھ کو پیدا ہوئے بیدانی تعلیم اپنے نان مولانا سید رحمت
علی ارسطو جاہ (م ۱۲۸۶ھ) سے حاصل کی بعد زان مولانا مظہر عسی صوفی
مولانا محمد حسین اراد (م ۱۳۲۸ھ) ، مولانا حواجہ محمد برہیم حسین (م
۱۹۰۰ھ) اور مولانا قلندر عسی پانی پتی سے خد نبض کا لاہور سے بک عربی
اخبار « النفع العظیم لاهل ہدایہ لافلسفہ » نکلا ۱۹۲۶ء کو من درمائی سے
کوچ کیا ، مثنوی حلبہ مقدسہ ، نور العین فی احوال الحرمین ، معراج نامہ ،
عشرۃ کتبہ ، مناقب الصادقین من القرن الثانی ، مثالب سکدہیں من سیرۃ المس
دریعة البجات فی بوء العرصات ، رسالہ دفعہ رد تحفہ ث عشری ، پ کی
معروف تصانیف ہیں)۔

(۴۰۳۱) ضمیمہ کتاب ربیع فی قصائل امیر المؤمنین مولانا سید مقرب علی رائے (م
۱۹۲۶ء)

۲۸ ص ۱۳۱۴ھ ، مطبع العلوم علی گڑھ
احمر میر مولانا شریف حسن (م ۱۳۲۹ھ) ، مولانا سید آفتاب حسن (م
۱۳۲۱ھ) ، مولانا سید ابو محمد مولانا سید ولایت حسین ، مولانا سید رحمت
علی خان ارسطو جاہ (م ۱۲۸۶ھ) مولانا سید حامد حسین (م ۱۳۰۶ھ) ،
حلیہ سید محمد حسن کی تقارظ ہیں
قصائد الشعاع (عربی) شیخ صدوق (م ۳۸۱ھ) من بابریہ ابو جعفر محمد

بن علی بن حسین قمی ۔

(۴۰۴) ترجمہ فضائل الشیعہ - غلام محمد جعفری

۱۰۶ ص ، ۱۴۰۳ھ / ۱۹۸۳ء ، مکتبہ کلیۃ الشیخ بارنگ صلح چکال ،
منظور عام پریس خیبر بازار پشاور ،
دو عنوانات ہیں :

(i) فضائل الشیعہ ، اس میں ۴۵ احادیث ہیں ،

(ii) صفات الشیعہ ، اس میں ۱۲۱ احادیث ہیں ۔

* رشاد القلوب (عربی) - شیخ ابو محمد حسن بن ابو الحسن محمد ویلمی

(۴۰۵) اردو ترجمہ ارشاد القلوب حصہ اول : مولانا سید صفدر حسین (م ۱۴۱۰ھ)

۴۳۲ ص ، ۳۰ روپیہ ، سیتہ برادرز لاہور ، تکمیل ترجمہ : ۲ شعبان ۱۳۹۲ھ

۵۴ ابواب پر مشتمل ہے ، وعظ و نصیحت کرنے کا ثواب ، بیماری اور اس کی
مصلحت ، موت کے وقت مومن کی حالت ، سکوت اور خاموشی ، حسن خلق اور
اس کی ثواب ، امیر المؤمنین ع ، اور ائمہ ظاہریں کے مواعظ ، خوب خد سے گریہ
کرنا وغیرہ ۔

* بنایع المردۃ (عربی) : سلیمان قندوزی حنفی ۔

(۴۰۶) اردو ترجمہ بنایع المودۃ - مولانا ملک محمد شریف

۸۱۶ ص ، گسٹ ۱۹۶۲ء ، شیعہ جنرل بک انٹرنی لاہور ، اصناف پریس

لاہور ، فضائل اہلبیت کا بیان اس میں سو ابواب ہیں ۔

(۴۰۷) ارشادات امام جعفر صادق : محمد حسن تراسی

حضرت امام جعفر صادق ع اور بک زبدین کے درمیان گفتگو ، باب العلم کراچی ،
شیخ شوکت علی پرنٹرز ۔

غیر الحکم و درر الکلم (عربی) : عبدالواحد بن محمد قمی

شرح (فارسی) : جمال الدین محمد خوانساری

(۴۰۸) ارشادات حضرت علی ع : سید جمیل احمد رضوی

کلمات قصار کی ترجمہ - علم ، عقل ، ایمان ، مومن ، دین ، فکر ، عمل ، تقوی ،
صبر ، توکل ، شکر ، امانت ، خاموشی ، حود و سخا ، دتا ، کذب

۹۲ ص، دس روپیہ ، ۱۹۸۰ء ، جعفریہ کتب خانہ لاہور ، منظور پریس لاہور ،

کتاب السقیفہ (عربی) : سلیم بن قیس ہلالی عامری کوفی

(۹۴) اسرار الائمہ حصہ اول ۔

۱۹۲ ص ۲۰ روپے ۵۰ پیسے ، دارد علوم الاسلام سائنس کلاں لاہور

مصدقہ الاحوان (عربی) : شیخ صدوق ابو جعفر محمد بن علی بن حسین قمی

م ۳۸۱ھ

(۴۱۰) ترجمہ ۔ مولانا مرتضیٰ حسین ام ۱۹۸۷ء)

ترجمہ مع مد ، حضرات اہلبیت علیہم السلام سے اخلاق و تربیت کی احادیث

مروی ہیں

قائد محمد مشکوٰۃ مدظہم اس کتاب کے بارے میں لکھتے ہیں :

« مسلمانوں کے عمومی اخلاق کے نقطہ نظر سے یہ کتاب بقسی طور پر شعور

کے لئے مفید ترین آثار میں سے ہے یہ کتاب میں قابل ہے کہ اسے سرے کے معظوں

سے لکھ جانے اور سرچرچل بدگنس اور حردشچف کے لئے نصیب عین کے طور

پر پیش کی جائے کہ تمدن ک مفید ترین آئین ہے »۔

۱۱۲ ص ، ایک روپیہ ۱۲ نے ، ادارہ معرف سلاہ لاہور ، نعیمی پریسنگ

پریس لاہور

(۴۱۱) « اصحابی کالنجوم بایہم اقتدیتم ہندیتم » پر نقد و جرح

۸۰ ص ۱۲ روپے ، مرکز تحقیقات سلامہ سرگودھا سی ۱۹۸۷ء ، "۔

پریس سرگودھا۔

(۴۱۲) اصلاح الفساق ۔

حرمت زنا و شراب کے موضوع پر احادیث کا مجموعہ

۲۸ ص ، حمادی الاولیٰ ۱۳۴۰ھ / جنوری ۱۹۲۲ء جعفریہ موسیٰ ش

لاہور ، دبیران پرنٹنگ ورکس لاہور ۔

کافی (عربی) : شیخ ابو جعفر محمد بن یعقوب کلینی (م ۳۲۹ھ)

تین حصوں پر منقسم ہے ، صول ، فروع ، حصہ

(۱) اصول کافی : کتاب العقل سے شروع ہو کر فضائل قرآن پر ختم ہوتی ہے اس

میں عقاید کا بیان ہے ۔

(ب) فروع کافی : از کتاب الطہارت تادیبات ، احکام و اعمال کا تذکرہ ۔

(ح) روضہ کافی ، خطوط ، خطب و واقعات

کہا گیا ہے کہ روضہ کافی شیعہ کی تالیف نہیں ہے مگر علامہ شیعہ حسین نوری (م ۱۳۲۰ھ) نے اس کی تردید فرمائی ہے کافی میں کل سولہ ہزار ایک سو تین احادیث ہیں جن کی تفصیل یہ ہے :

صحیح ۵۰۷۲ ، مرقئ : ۱۱۱۸ ، حسن : ۱۴۴۰ ، قری ۲ ۳ ، ضعیف :

۹۴۸۵ ، کافی ۳۳ عنوانات پر مشتمل ہے جن میں سے ہر ایک کو کتاب کہا جاتا

ہے

مولانا سید مرتضیٰ حسین فضل : تاریخ تدویر حدیث ، پاکستان حبیبی مشن
راویپنڈی ، میرزا محمد تنکاہنی - قصص العلفاء ، کتابفروشی علمیہ اسلامیہ
ظہران]۔

(۴۱۳) اصفیٰ کافی : مولانا سید یوسف حسین امروہی (م ۱۹۲۳ء)

کتاب العقل و الجهل کا ترجمہ ، ۴۸ ص ، ۱۹۲۴ء ، احسن المطابع میرٹھ۔

(۴۱۴) الشافی ترجمہ اصول کافی جلد اول - مولانا سید ظفر حسن نقوی امروہی
(م ۱۹۸۹ء)

کتاب العقل تا کتاب الحجۃ

۷۵۲ ص ، تاریخ تکمیل ترجمہ

۲۴ شعبان ۱۳۸۵ھ / ۱۸ دسمبر ۱۹۹۶ء ، شمیم بکڈپو کراچی

(۴۱۵) الشافی ترجمہ اصول کافی جلد دوم - مولانا سید ظفر حسن نقوی امروہی
(م ۱۹۸۹ء)

کتاب الایمان تا کتاب العشرة

۶۷۲ ص ، ۲۲ روپے ، شمیم بکڈپو کراچی ، مسلم پریس کراچی

(۴۱۶) الشافی جلد سوم ، ترجمہ فروع کافی جلد اول (حصہ اول) - مولانا سید ظفر حسن
نقوی

کتاب الطہارت تا کتاب الصلوۃ

- ۴۳۹ ص ، تاریخ تکمیل ترجمہ ، شوال ۱۳۸۹ ھ / جنوری ۱۹۶۹ء ، شمیم بکڈپو ناظم آباد کراچی ، مشہور آفست پریس کراچی ،
- (۴۱۷) الشافی جلد چہارم ترجمہ فروع کافی جلد اول (حصہ دوم) مولانا سید ظفر حسن نقوی ،
- کتاب لزکوة تا کتاب الجہد
- ۶۱۶ ص ، شمیم بکڈپو کراچی ، مئی ۱۹۷۴ء ، مسم پرنٹنگ پریس کراچی
- (۴۱۸) الشافی ترجمہ اردو اصول کافی ، بواب سید محمد حسین کوثر کانیپوری
- صرف کتاب المعاشرہ کا ترجمہ
- ۳۶ ص ۴ آہ ، انتظامی پریس کانیپور ،
- (۴۱۹) الشافی ترجمہ اصول کافی ، بواب سید محمد حسین کوثر کانیپوری
- کتاب العلم کا ترجمہ ، ۴۴ ص ، اقدم اخبار کانیپور ، انتظامی پریس کانیپور
- ۴۲۰۱ لصیحة الخفري تشریحات اصول کافی ، مولانا سید محمد حسن کانیپوری
- کتاب لعقل تا کتاب الایمان و الکفر
- ۵۴ ص ، حق برادر لاهور ،
- (۴۲۱) القون الشافی فی حل الکافی ، مولانا سید ظہور حسین (م ۱۳۵۷ ھ)
- کتاب الایمان و الکفر کا ترجمہ و شرح
- ۳۷۴ ص ، رمپور اہد ،
- مولانا سید ظہور حسین بن سید زندہ علی ۱۲۸۲ ھ / ۱۸۴۵ء کم بد ہوئے
- مولانا شیخ جعفر حسین بد بونی (م ۱۳۳۲ ھ) ، مولانا خواجہ غلام حسین
- سہارنپوری ، مولانا سید علی تقی (م ۱۳۱۱ ھ) ، مولانا سید علی محدث ،
- مولانا سید محمد تقی اور مولانا سید ابوالحسن سے اخذ فیض کیا ، یکم
- دی قعدہ ۱۳۵۷ ھ / ۲۳ دسمبر ۱۹۳۸ء کو واصل بحق ہوئے ، تہذیب و تمدن
- فی عروسی حضرت قاسم ، القوجہ ، النبوة ، العدل حاشیہ ، سیر السالکین
- (عربی) کی مصنف ہیں]
- (۴۲۲) کتاب العقل
- ترجمہ کتاب العقل ، ۱۴۴ ص ، ۱۳ رجب ۱۳۷۶ ھ ، میٹل پرنٹر کسی

علی گڑھ ۔

(۴۲۳) شرح اصول کافی : مولانا سید علی عباس حسینی (م ۱۳۴۵ھ)

مطبع یوسفی دہلی (قا)

(۴۲۴) صافی شرح اصول کافی : حکیم سید داگر حسین اختر (م ۱۹۵۲م)

۱۱۲ ص (ناقص الآخر) ، ۱۹۲۹م ، دفتر عرفان بھریلی انبالہ اقبال پرنٹنگ

ورکس ۔

(۴۲۵) مثنوی تحفہ لقائم : مولانا سید محمد داود (م ۱۳۷۲ھ)

اصول کافی باب مولد صاحب الرمان در کمال الدین و قدم النعمۃ از شیخ صدوق میں غانم ہندی سے ایک روایت ہے جس میں اسمیات کی نشاندہی ہوتی ہے کہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم کی ولادت سے پہلے کشمیر میں مسیحیت موجود تھی ، یہ رسالہ اسی روایت کے مظلوم ترجمہ پر مشتمل ہے ، حسب دہل عتوانات ہیں :

حمد رب العالمین ، نعت سید المرسلین ، منقبت ائمہ اثنا عشر سفارت اربعہ عناصر دین ، سفر غانم بطلب صدق و یقین ، رسیدن غانم بکابل ، ورود غانم بشہر بلخ ، ملاحظہ غانم با علمای بلخ ، طلب کردن حاکم حسین بن شکیب را برای ملاحظہ غانم حق ہیں

۲۲ ص ، ۱۳۲۴ ص ، مطبع یوسفی دہلی

آغاز :

حکایت ہے ہند پر بہ حاوی کینی و صدوق اس کے ہیں ردی بلاد ہند کا یہ شہر کشمیر کہ شہروں میں جو ہے حور شید تویر عام ہندی کی یہ روایت اصول کافی ج ۱ ص ۵۱۴ طبع طہران ۱۳۸۸ھ پر موجود ہے مرآتوں سے اس روایت سے حضرت مسیح ایں مریم علیہما السلام کا کشمیر میں آن و سرسکر میں دور سو ثابت کیا ہے جو بالکل حلال عقل و نقل سے اس روایت میں کہیں بھی سند یا مسیح علیہ السلام کے کشمیر سے ک ذکر نہیں ۔ تفصیلات کے لئے دیکھئے :

۱ مولانا اسد اللہ کشمیری سیاح ہیں کا سفر کشمیر طبع لاہور

۲ مولانا اسد اللہ کاشمیری مسیح کشمیر میں طبع ربوہ ۱۹۷۷ء۔

(۴۲۶) اظہار فی تحقیق میراث سند المحتار : حافظ عبدالباسط سید محمد عامہ عربی (م ۱۳۲۱ھ/۱۹۰۴م)

کتاب للہ و عمل انبیاء علیہم السلام کی روشنی میں حدیث « لایرث ولا یورث » کی نفی کی گئی ہے

۳۸ ص ، ایٹ آنہ ، تاریخ تکمیل : ۱۲ ربیع الاول ۱۳۲۱ھ ، سعید عالم سنیم پریس لاہور

بحار الانوار : علامہ محمد باقر مجلسی (م ۱۱۱۰ھ)

(۴۲۷) اقوال اہلبیت سی مختار در ترجمہ جلد اول بحار الانوار : سید محمد حسن شروع میں ۲۵۰ صفحات پر مشتمل مترجم ہے نہایت کامد مددگار لکھ ہے جب کہ مرید ۵۰ صفحات علامہ محسنی کے تذکرے کے لیے مخصوص ہیں ۶۵ نواب پر مشتمل ہے :

عقل کی بصیرت اور جہل کی مذمت ، حقیقت عدم میں کی کیفیت اور ابتدائی خلقت ، اللہ تعالیٰ لوگوں سے عقل کے ذریعے رحمت کرے گی اور ان سے عقل کے مطابق حساب ہے گی علامات عقل اور اس کے لوہے ، تحصیل عدم کی فرص اور وجہ ثواب اور اس کی طرف رغبت دلانا اور عدم سمجھنے و بے کا ثواب ، علم میں لوگوں کے اقسام اور عدم کی محنت و فضیلت ، عالم سے سوال کرنا اور اس کے ساتھ مذاکرہ کرنا عدم کے مذاکرات علماء کی صحبت میں سمجھنے اور علمی جلسوں میں حصہ لےنے کے فوائد اور جہلا کی صحبت کی مذمت ، عمل بعد عدم ، وہ علم جن کے حاصل کرے گی لوگوں کو حکم دینا گیا اور جن کے لئے منع بخش ہیں اور جن میں حکمت کی تفسیر ہے ، حسب علم کے ادب اور حکم ، ہدایت کرے اور تعلیم دے گا ثواب اور فضیلت اور لوگوں کو گمراہ کرے کی مذمت ، عدم کی استعداد اور طلب عدم میں خصوص اور شامہ پر دوسروں کو تعلیم دینے کا تشدد ، عالم کا حق ، عدم کے صفات اور ان کی قسمیں عدم کو چھپانے اور علمی معاملات میں حجاب کرے کی مذمت اور ہل سے سرار علوم پوشیدہ رکھنے کی مذمت اور عدم کے حجاب کرنا اور نہ کرنا چاہیے ہر کس و

نا کس کے تقلید کی مذمت اور غیر معصوم کی متابعت کی ممانعت، برے علماء کی خدمت اور ان سے پرہیز کرے کی تاکید، بغیر عدم کے گفتگو کرنے اور قیاس اور رائے سے فسوی دہیے کی ممانعت، حق سے انکار کرنا اور اس سے روگردانی کرنا اور جھگڑے کرنے کی ممانعت، حدیثیں لکھنے اور ان کو بین کرنے کی فضیلت، احادیث اور احبہ میں اختلاف کے حوالہ اور ان کے جمع کرنے اور ان پر عمل کرے کی کیفیت اور ان کو کس طریقے سے اخذ کرنا چاہیے، امورِ دین میں شبہات لاحق ہوں تو توقف کرنا اور احتیاط سے کام لینا، ذکرِ بدعت و سنت و فرض، جماعت اور فرقہ اور یہ کہ اہل حق تھوڑے وراہل باطل زیادہ ہوتے ہیں، بدعت کیا ہے وراہل دینی میں رائے اور قیاس سے کام لینا۔

۵۵۸ ص، ۱۲۶۳ھ/۱۹۴۴م، منبہم پریس گورنمنٹ ایجوکیشنل پرنٹرز حیدرآباد دکن۔

آغاز بسملہ و خطبہ اما بعد عرض کرتا ہوں سند محمد حسین الجعفری بن السید باور علی الجعفری کہ اب سے دس سال قبل علامہ محمد باقر مجلسی علیہ الرحمۃ کی ...

[سید محمد حسین جعفری ابن سند باور علی خان حیدرآباد دکن میں پیدا ہوئے بواب باقر نواز جنگ معالیم سرکار جنگ و نظام کی نگرانی میں علومِ مشرقی کی تعلیم حاصل کی، ۱۲۸۰ھ کو وصل بحق ہوئے ہدایاتِ مدرسین، مفتاحِ تعلیم، ترجمہ تقریر حسان الدین کے مصنف و مترجم میں - مطلع ابواب]۔

احادیث اُم المؤمنین عائشہ (عری)۔ علامہ مرتضیٰ عسکری عراقی

(۴۲۸) اہ المؤمنین حضرت عائشہ - مولانا سند محمد باقر نقوی

علامہ مرتضیٰ عسکری مدظلہم کی کتاب کا خلاصہ - اخیر میں مولانا سید محمد رضى زنگی پوری (م ۱۳۷۰ھ) کا ایک مضمون بعنوان "آیہ تطہر" بھی شامل ہے۔

۳۷۵ ص، ۵ روپہ، اصلاح پریس کھنوا صدم سارن (ہد)۔

جامع الاحبار (عری) :

(۴۲۹) انتخاب جامع الاخبار : مولانا سید رضی جعفر نحفی

شروع میں ایک مقدمہ بعنوان : حدیث کی تعارف اور اس کی ہیبت و حجب

۱۸۴ ص ، ۱۲ روپے ، مکتبہ ارشاد کراچی ۔

(۴۳۰) انمول موتی : مولانا محمد رضا غفاری

۵۹۳ کلمات معصومین علیہم السلام کا ترجمہ

۶۳ ص ، ۱۴۰۵ھ ، جامعہ رضویہ چیچہ وطنی ضلع ساہیوال ۔

(۴۳۱) انمول موتی : مولانا سید محمد ثقلین کاظمی

درج ذیل عنوانات کے تحت بعض آیات قرآنی و احادیث کی ترجمہ۔

اسلام میں بھائی چارہ اور عم خواری ، اسلام میں پاکیزگی اور صفائی ، اسلام

میں تربیت کی امداد ، اسلام میں ضروری کی مخالفت ، اسلام میں بچوں کی

تربیت ، اسلام میں گناہ ورمحنت ، اسلام میں الکحلی مشروبات کی ممانعت

اسلام میں جھوٹ کے خلاف جہاد ، اسلام میں مار کا مقام ، اسلام میں دسی

کا نین ، اسلام میں دُشمن معاشرت ، اسلام میں قرضِ حسہ ، اسلام میں اجتماعی

روابط ، اسلام میں نیکوکاری ، اسلام میں علم کا مقام ۔

۱۶ ص ، ۱۴۰۲ھ / ۱۹۸۲م ، امامیہ درتبلیع اسلام آباد ، ایس ٹی پرنٹرز

گوالہندی راولپنڈی

انوار وحی (فارسی) سید محمد حسین حجازی

(۴۳۲) انوار وحی : سید ذوالفقار علی زیدی

چہارہ معصرہ علیہم السلام میں سے ہر یک کے چالیس چالیس روایات کی

مجموعہ

۱۸۱ ص ، ۴۰ روپے ، کراچی : بزمِ امہ ۔

اربعین فی فضائل امیر المؤمنین

۴۳۲ ، ایس المؤمنین مولانا میرزا محمد حیدر بن مولانا میرزا احمد حسن

۳۸ ص ، ذی الحجہ ۱۳۱۶ھ / ۹ مارچ ۱۸۹۹ء ، مطبعہ نسا

عشری دہلی

آغاز :

کرتا ہوں ایدائے سخن حق کے نام سے تا مجھ کو اقداء ہو جدا کے کلاء سے
 فرماتے ہیں یہ صادق دینت میں جابر سے ایک روز یہ کہے لگے ہی
 (۴۳۴) ایک حدیث میرزا محمد جعفر و شیخ محمد اسحق نجفی

» فاطمة بصعته من فم اغصبتها اغضنتی « کی تخریج کتب اہلسنت سے ہر
 صدی کے اعتبار سے کی گئی ۔

۴۷ ص . جنوری ۱۹۸۷ م ، مسلم سلمان مشن محمود آباد کراچی ۴۴ .

بحار الانوار (عربی) : علامہ محمد باقر مجتبی (م ۱۱۱ ھ)

(۴۳۵) بحار الانوار : مفتی طیب آغا

دربارہ حضرت امام حسین (ع) تیرہ باب

۱۸۹ ص . کراچی : رضوی بک ایجنسی ، ۱۹۸۱ م .

(۴۳۶) (جلد سوم) :

در حالات سیدہ فاطمہ (ع) : مولانا سید طیب آغا

صفحات ۲۰۳ کراچی : مکتبہ رضویہ ، صبا برقی پریس کراچی .

(۴۳۷) (جلد چہارم) : ڈاکٹر محمد حبیب الثقلین انتقوی

» بحار الانوار « عربی کے اُس حصے کا ترجمہ جو امام محمد باقر علیہ السلام

سے متعلق ہے یہ کتاب گیارہ باب پر مشتمل ہے

۱۴۲ ص ۲۰۰ روپے کراچی : محفوظ بک ایجنسی ، سندھ آفس پریس

کراچی ، ۱۴۰۶ ھ

(۴۳۸) (جلد پنجم) : مولانا حسن امداد

» بحار الانوار « (عربی) کے اُس حصے کا ترجمہ جو حضرت امام علی (ع)

علیہ السلام سے متعلق ہے بائیس باب پر مشتمل ہے جن میں سے بعض یہ ہیں

ولادت ، آپ کی امامت پر چند خصوصی مخصوص معجزات و شان امامت .

استحباب دعائے امام علیہ السلام ، امام کائنات کی ہر زبان سے وافق ہوتا ہے .

امام رضا اور دور ماموں پرشید ، ولی عہدی اور شعراء ک بدراہ عقیدت ، آپ

کے اصحاب اور معاصرین ، مشہور مراشی جو امام علیہ السلام پر لکھے گئے
۳۳۴ ص ، ۴۰ روپے ، محفوظ بک ایجنسی کراچی ،

(۴۳۹) بحار الانوار (جلد ہفتم) : مولانا حسن امداد

علامہ محسنی ام ۱۱۱ھ کی کتاب «بحار الانوار» اعرابی کے اس حصے
کے ترجمہ جس میں حضرت امام موسی کاظم علیہ السلام کے متعلق احادیث کی
اندراج سے بارہ ابواب اور ایک ضمیمہ پر مشتمل ہے روایات ، ۵۰ لقب ، کنیت
حلیہ مبارک اور نقش خاتم ، آپ کی امامت پر مخصوص معجزات گرامات و
ستحبات دعا عبادت سیرت ، مکارم اخلاق ، و شہر علیہ ، حلفانے جوہر
سے مناظرے ، اہل خاندان و اصحاب ، مسئلہ امامت اور ہمداء میں حکم کے دلائل
قیدخانے کے حالات ، ابطال مذہب واقفیہ ، وصایا و صدقات اولاد و زوج ،
حالات برادران و اولاد

۳۶۷ ص ، ۴۵ روپے

محفوظ بک ایجنسی ہارن روڈ کراچی ، رمضان مبارک ۱۴۲۶ھ سیدہ حسرت
پرستیز کراچی ،

۴۴۰۱ ، پنچتن پاک کے قصائل مولانا خیر سیدس نجفی

بیت اللہ سید مرتضی حسین کی کتاب کا ترجمہ

۴۳۲ ص ، لاہور ،

انواعی احرقہ فی ارد علی مدح و ثناء عربی ، بن حجر مکی

(۴۴۱) تحلی طور فی مناقب اہل بیت نور : مولانا سید حور شید حسین حقیری

صرف اس حصے کا ترجمہ جس میں مناقب اہل بیت بیان کئے گئے ہیں ،

۳۸ ص ، ۴ آٹے ، پبلک پرنٹنگ پریس لائے موسی ضلع گجرات

تجربہ صاحب بخاری ، علامہ حسین بن مبارک زبیدی

(۴۴۲) تجربہ صاحب بخاری - مولانا سید نائب حسین نقوی

ترجمہ مع حالات روایات

۹۴۰ ص ، ۲۵ روپے ، ۱۹۸۱ ، شرح غرر علی سید سرک حم ، سر

بدیش

* جامع الاختیار (عربی)

(۴۴۳) تحفۃ الابرار مولانا سید ظفر حسن امرہی (۱۹۸۹ء)

اس کتاب کی نسبت شیخ صدوق (م ۲۸۱ھ) سے کی طرف دی گئی ہے جو نادرست ہے کتاب میں کل ۱۰۰۸ احادیث ہیں۔

۱۶۸ ص ، کراچی : نسیم بکڈپو ، ۱۹۵۷ء

(۴۴۴) ترجمہ اور کتاب سلیم بن قیس مولانا ملک محمد شریف

سلیم بن قیس ہلالی (م ۷۰ھ) حضرت علی کے صحابی تھے اس کتاب کو «صحیفہ کاملہ» پر تقدم حاصل ہے

۲۸۶ ص ، ملتان : مکتبۃ الساجد ، ۱۴۰۰ھ

(۴۴۵) حوامع الکلم مولانا سید خورشید حسن (۱۳۸۷ھ)

* صحیفۃ الرضا (عربی) :

(۴۴۶) ترجمہ صحیفۃ الرضا اردو : حکیم اکرام رضا

ان احادیث کی مجموعہ جو حضرت امام رضا علیہ السلام سے ہیں فرمائیں ترجمے پر حکیم میر سید حسین نے نظر ثانی کی۔

۴۶ ص ، محرم ۱۳۲۰ھ / اپریل ۱۹۰۲ء ، مطبع بولکشور لکھو

آغاز : بسم اللہ الحمد لله لدی جعل عنوان صحیفہ المومنین حب علی بن ابی طالب ، اما بعد پس ارباب ایمان پر یہ امر پوشیدہ نہ ہوگی کہ صحیفہ مبارکہ جناب امام

رضا علیہ السلام ابک مشہور اصل ہے اصول فرقہ امامیہ ...

صحیح بخاری (عربی) محمد بن اسمعیل بخاری (م ۲۵۶ھ)

(۴۴۷) ترجمہ صحیح بخاری : سید نائب حسن نقوی

تین محدثات ۲۶۰ ص ، سورہ روپہ ، شیع علاء علی ایڈ سر کرچی

ترمذی : ابو عیسیٰ محمد بن عیسیٰ (م ۲۷۹ھ)

(۴۴۸) ترمذی شریف : سید نائب حسین نقوی

ترجمہ مع متن ، ۱۴۰۱ ص ، ۳۲ روپہ ، شیع علاء علی ایڈ سر لاہور

۴۴۹ شفق الاخبار در ردہ حدیث بر احادیث نمہ اظہار مولانا حاجی اعجاز حسن

امروہی (م ۱۳۴۰ھ)

(۴۵۰) تقریر حدیث طبر فی فصیلت علی الخیر حافظ عبدالباسط المعروف بہ سید محمد عالم عریضی

حضرت انس بن مالک سے مروی حدیث : عن انس قال کان عند انسی صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم طسر فقال اللهم انی باحب حنك باکل معی ہ الطسر فجاءہ علی علیہ السلام فاکل معہ . رواہ الترمذی ہ کی شرح ۴۴ ص ، ۱۲۲۱ ھ ، بہاول پریس انار کلی لاہور .

آغاز : بسملہ و خطبہ اما بعد احقر ترین بندگان ایزد رحمان و عاقر ترین غلامان حضرت رسول شفیع گنہگار

حلبۃ المتقین (فارسی) : محمد یاقر مجلسی (م ۱۱۱۰ ھ) .

(۴۵۱) تہذیب اسلام : مولانا سید مقبول احمد (م ۱۳۴۰ ھ) .

چودہ باب : لباس کے داب ریورات و ریواس سگر . کنہایے ہیے کے داب نکاح کی فصیلت اور پرورش و لاد . مسوان لنگھ کرے ساحر ترشوائے اور سرمندایے کے آداب حرشو و پھول سرگھیے اور جل منے کے داب حم . جانے غسل کرنے و سورہ سگانے کے داب . سوئے جاگے و ربیت لخللا . حایے کے داب . بعض بیماریاں اور ن ک علاج . لوگوں کے ساتھ رمد کو بسر کرے کے داب . معاشرت اور مصاحبت کے داب . حادہ دری کے داب . پسند چلے سور ہونے بازار جانے تجارت و زراعت کرنے اور چوپایہ رکھے کے داب . سفر کے داب ۶۶ ص . ۱۴۰۰ ھ / ۱۹۸۱ . اسحار بکدپو لاہور ، نو ورڈ پرشنگ پریس لاہور

(۴۵۲) ثقلین : میرزا محمد جعفر لکھوی

مختلف موضوعات پر حضرت علی علیہ السلام کے اقوال

۱۳۶ ص ، ۲ ورہہ ، باب الاسلام پریس کراچی

(۴۵۳) ثمرہ اعمال : مولانا سید راحب حسین گریانیپوری (م ۱۲۷۶ ھ)

حدیث اشراط الساعة کا ترجمہ

۲۴ ص . فروری ۱۹۵۳ء . لکھنؤ

(۴۵۴) جواہر بہیہ ترجمہ صحیفہ رضویہ - مولانا سید شریف حسین سبرزاری (م ۱۳۶۱ھ)

حضرت امام رضا علیہ السلام کی اس حدیث کا ترجمہ جو آپ نے دربارہ عقائد
مأمون الرشید عباسی کو تحریر فرمائی تھی

۳۲ ص ، البرہان لاہور ، رفاہ عام منہم پریس لاہور ۔

* یتابع المودت (عربی) : سید سلطان

شاہ حنفی قندوزی (م ۱۲۹۴ھ)

(۴۵۵) چشمہ محبت (حصہ اول) : حامد علی عباسی

ترجمہ مع متن ، ۱۳۶ ص ، آرمی پریس درب گنج دہلی ، ۱۳۴۵ھ

(۴۵۶) چہل حدیث - مولانا قاضی سعید الرحمن (م ۱۹۸۹ء)

۳۲ ص ، پیسے ، علوم الاسلام سائنس کلان لاہور ۔

(۴۵۷) چہل حدیث : مولانا سید مرتضی حسین

خصال شیخ صدوق کی چالیس احادیث کا ترجمہ

۸ ص ۱۳۴۸ھ / ۱۹۲۹ء ، مطبع مسلمہ یونیورسٹی علی گڑھ۔

آغاز - بسمہ و خطبہ بعد حمد و صلوة حامد اشرف المعلمین و غاصی مرتضی

حسین ابن حاح بحر میں الشریعت اسید قرآن حسین علی اللہ علیہم برادران

اسلامی کی خدمت میں ملخص ہے

(۴۵۸) چہل حدیث : مولانا سید صدر حسین (م ۱۹۸۹ء)

اب اللہ سید علی الاصفہانی (م ۱۹۸۹ء) کی ایک فارسی کتاب کا ترجمہ ،

تہ قصوں پر مشتمل ہے توحید ، نبوت ، امامت ، شرعی واجبات ، شرعی

محرمات ، معاشرتی امور و حقوق ، اخلاق ، معاد ۔

۲۰۸ ص ، ۱۲ روپے ، فروری ۱۹۸۳ء ، امامیہ پبلی کمیشنز لاہور ، لاہور

پریس لاہور ۔

(۴۵۹) چہل حدیث : مولانا میرزا علی حسن بن میرزا قاسم علی

۳۹ ص ، دسمبر ۱۹۵۵ء ، آرمی پریس نکل روڈ کراچی

(۴۶۰) چہل حدیث

۳۲ ص - امامیہ پبلی کمیشنز پاکستان

- (۴۶۱) حدیث حوض : علامہ سید علی نقی (م ۱۹۸۸م)
 ۳۲ ص ، مارچ ۱۹۶۴م ، امامیہ مکتب لاهور ، نامی پریس لاهور۔
- (۴۶۲) حدیث قدسی : مولانا نذر حسین
 ۶۴ ص ، خالد پریس سرگودھا ۔
- (۴۶۳) حدیث قدسی مترجم : مولانا سید شاہ نواز
 چالس احادیث قدسی اور چالیس احادیث نبوی صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم
 ۱۳۶ ص ، ۱۲ اب ، کتب حدیث ثا عشری لاهور ، گلزار عالم پریس لاهور ۔
- (۴۶۴) حدیث قدسی : شیخ شریف حسین جعفری
 نظر ثانی : مولانا سید علی الموسوی بلتستانی ۔
 فارسی سے ترجمہ ، ۶۴ ص ، تنظیم علامہ آل عمران لاهور ، رینتھ پریس
 لاهور ۔
- (۴۶۵) حدیث قرطاس : مولانا سید ظہر حسن نقوی (م ۱۹۸۹م)
 قیمت : ۶ روپے ، شمیم بکڈپو ناظم آباد کراچی ۔
- * حدیث کساء ۔
- ۴۶۶ اکسیر لشف ، ترجمہ حدیث کساء ، مولانا سید وجاہت حسین ا۔ ۱۲۴۶ھ
 مطبع گلستان محمدی مرزا مندی لکھنؤ ۔
- (۴۶۷) بدر کامل ترجمہ منظوم حدیث کساء
 حاجی حسن علی بے ۱۲۸۲ھ کو لکھنؤ سے چھپوایا
- (۴۶۸) ترجمہ حدیث کساء ، مولانا سید روار حسین مرزا پوری
 دہلی ۔
- (۴۶۹) ترجمہ حدیث کساء
 ۱۶ ص ، جہاد پبلی کیشنز لاهور۔
- (۴۷۰) ترجمہ حدیث کساء ، مظہر : سید قمر عباس رضوی قمر
 ۱۶ ص ، المحمن ہاشمیہ حیدرآباد
- (۴۷۱) ترجمہ حدیث کساء ، حکیم سید محمد تقی عرف محسن صاحب ۔ ۱۳۵۱ھ

(۴۷۲) حدیث کساء - منظوم : زواری

۱۶ ص ، لاہور ۔

آغاز :

عرش سے رتبہ میں بالا ہے مقام پنجن عیسیٰ جیوں عرش پر مرکوم ہم پنجن
لومڈیاں ، حوریں ہیں غلمان اس علا پنجن عیسیٰ ربان گویا ہے دشمن خدا پنجن
دھر میں ڈسکا ہوا ان کے سبب ایمان کی ہر کے عاجز ہر بشر قاتل ہوا قرآن کا

(۴۷۳) حدیث کساء : مولانا سید علی حسن اختر (م ۱۹۸۹ م)

منظوم (اردو - فارسی) ، ۵۰ ص ، المجن پریس کراچی ۔

آغاز (اردو) :

شروع کرتا ہوں میں نام خدا سے بنام پنجن اہل کساء سے
روایت ہے جناب فاطمہ سے دل و جان حبیب گہریا سے
رسول حق مثال بدر کامل ہونے بیت الشرف میں میرے داخل
(فارسی)

می کنم آغاز از نام خدا ہم بنام پنجن اہل کساء
ابن حدیث است از جناب فاطمہ (ع) یضہ نور حبیب گہریا
آمدہ روزی شہ ارض و سما والد ماجد درون بیت ما

(۴۷۴) حدیث کساء - مترجم و بعض دعائیں : مہر حسین اہل

حدیث کساء - کے علاوہ دعائے نور کبیر ، نور صغیر ، ناہ علی کبیر ، ناہ علی
صغیر ، دعائے وسعت رزق ، زیارت صاحب الزمان ، دعائے ادائیہ قرض ، دعائے
معفرت بھی شامل ہیں ،

۱۲۸ ص ، مفت ، نامی پریس لاہور۔

(۴۷۵) حدیث کساء و دعائے کعبیل :

۴۸ ص ، مفت ، پیارا پرنٹنگ پریس پرانی غلہ منڈی ملتان ۔

(۴۷۶) حدیث کساء - مع منظوم ترجمہ و مباحث و مفت امام حسن مولانا سید مرتضیٰ

حسین فاضل ، ناظم : سید افسر عباس زیدی ،

۶۴ ص ، مفت ، لاہور ،

- (۴۷۷) حدیث کساء : مولانا حافظ سید برہان علی (م ۱۳۳۴ ھ)
 ۴۸ ص ، ذیرہ روپیہ ، محفوظ بک ایجنسی ، شیخ شوکت علی پرنٹرز کراچی .
- (۴۷۸) حدیث کساء : جوگد
 کتب خانہ اثنا عشری لاہور .
- (۴۷۹) شان پنجتن : قیس زندگی پوری
 حدیث کساء کا منظوم ترجمہ .
- ۱۶ ص ، مفت ، ۱۹۵۵ م ، الواعظ صفدر پریس لکھنؤ .
- آغاز . فرماتی ہیں یہ بہت رسول ملک وقار یعنی جناب فاطمہ خاتون رورگار
 (۴۸۰) فارسی مسقط : میرزا علی فیاض
 حدیث کساء کا ترجمہ . (ذریعہ ۱۶۰) .
- (۴۸۱) قرآن السعیدین فی زواج السعیدین ابی الحسن و أم الحسن
 ترجمہ : مولانا عابد حسین انصاری
 صفحات ۱۲۸
- یہ کتاب علامہ محمد باقر محسنی (م ۱۱۱۰ ھ) کی کتاب "بحار الایمان" کے
 اُس حصے کے ترجمے پر مشتمل ہے جو حضرت فاطمہ الزہراء سلام اللہ علیہا کے
 حالات پر مشتمل ہے مترجم نے اسناد کو حذف کر دیا . ترجمہ ۱۲۹۷ ھ و
 ۱۳۰۴ ھ مطبع بوسلی دہلی . مترجم کے بھائی حوچہ نصیر حسین انصاری
 نے تاریخ کہی :
میرے بھائی مولانا عابد حسین	جو بس عالم و زہد و مثنوی
محقق مدقّق محدث دقیقہ	عقل و فطن فلسفی منطقی
لکھا حال تزویج خیرالنساء	اُسہوں نے بتائید روح سی
خوارج کے گھر گھر میں ماتم ہوا	ہونے شادمان شیعہاں علی
حرا نیک دیے اُن کو رب العلی	کتاب فضائل نہ مادر لکھی
ہونی طبع جس دم یہ مادر کتاب	لکے دکر تاریخ کرے مہی
دادی نہ ہاتھ یہ نصیر کو	ہوئے اُس کے چلبیسے سے بدمن ہوسی

آغاز . بسملہ و خطبہ امام بعد بدہ گنہگار امیدوار رحمت حضرت ہاری بخشیش
حسین کا بیٹا یوسف کا باپ ، عبد حسین سہارنپوری انصاری خوجی بخاری اہی
سالاری دوستان اہلیت نبوت کی خدمت میں .

{عامی ست ماحی بدعت حضرت مولانا خواجہ عابد حسین اس بخشیش حسین
انصاری ۱۲۶۲ھ کو سہارنپور میں پیدا ہوئے فاضی علام عباس ہنر . مولانا
سید حسین ، مولانا سید علی محمد ، مولانا محمد ابراہیم سے اخذ فیض کیا
عمر کا زیادہ حصہ مدرسہ منصبہ میرنہ میں بحیثیت مدرس اعلیٰ گزارا
۶ ذی قعدہ ۱۳۳۰ھ کو سرسی ضلع مراد آباد میں رحلت کی .

اشعار المومنین ، نصر المومنین ، قواعد مدسی ، یوسفیہ کھری بات ، مفتاح
البیان ، پنچہ تولادی ، تحفۃ لصادقین ، کلمۃ التوحید ، انذار بالظہر
یا علی مدد ، اعجاز رحی ، ذخیرۃ المعاجز ، معجزہ امیر المومنین شرح اربعین ،
دافع افعالظہ مطالب الشافیہ فی شرح الکافیہ ، ترجمہ سفینۃ السحابة ،
عمدة المصائب ، ترجمہ جامع عباسی ، ترجمہ فتح السبیل ، ترجمہ لالی مکونہ
آپ کی تصانیف ہیں}۔

* گفتار انبیاء (فارسی) : محمد مہدی تاج لنگرودی .

(۴۸۲) گفتار انبیاء : مولانا سید رضی جعفر نقوی

۲۱۲ ص ، ۴۰ روپے ، مصباح الہدی پہلی کبیشتر لاہور ، فروری ۱۹۹۰ م .
معراج دین پرسترز .

اس میں گفتار آدم ، ادریس ، نوح ، ہود ، صالح ، ابراہیم ، لوط ، یعترب ،
یوسف ، یوب ، شعیت ، موسیٰ ، الیس ، خضر ، دارد ، سلیمان ، یونس ،
دسل ، زکریا ، یحییٰ ، عیسیٰ ، محمد مصطفیٰ علیہم السلام سے

(۴۸۳) گلدستہ منظوم : سید ذاکر حسین امروہی

حدیث کساء کا ترجمہ ، ۵۶ ص ، ڈیرہ روپہ ، راولپنڈی .

(۴۸۴) ہدیۃ العبد ، ترجمہ حدیث کساء ، حکیم سید حسین گریں لکھنوی

ربیع الآخر ۱۳۴۴ھ ، مطبع اعجاز محمدی .

* حدیث مفصل (عربی) .

راہ خدا شناسی (فارسی) .

(۴۸۵) اسرار التوحید ملخص توحید مفصل مولانا سید نصیر حسین (م ۱۹۸۹ء) .

چھپانویس عنوانات کے تحت ، ۱۶۸ ص ، ادارہ معارف اسلام لاہور

شعبان المعظم ۱۳۷۸ھ / فروری ۱۹۵۹ء تعلیمی پریس لاہور .

(۴۸۶) گناہان کبیرہ : سید محمد علی الحسینی بلتستانی

آیت اللہ سید ہاشم رسولی محلاتی کی کتاب کا ترجمہ

۲۱۸ ص ، کراچی : حسن علی بک ڈپو ، ۱۹۹۶ء . پرائیڈ پرنٹرز کراچی .

(۴۸۷) گناہان کبیرہ (جلد دوم) : سید محمد علی حسینی

قطع رحمی ، بقیہ کا مال کھانا ، سود حوری ، رب ، لواطہ ، قذف ، شرب حوری ،

حوا ، موسیقی

۲۸۶ ص ، ۵۰ روپیے ، جولائی ۱۹۹۰ء .

گناہان کبیرہ (فارسی) : آیت اللہ سید عبدالحمید دستغیب .

(۴۸۸) گناہان کبیرہ (جلد سوم) : سید محمد علی حسینی

۳۱۰ ص ، ۵۵ روپیے ، مکتبۃ لزہراء کراچی ، ۱۴۱۱ھ / اگست ۱۹۹۰ء .

گانا جھوٹ جھوٹی رسم جھوٹی گواہی ، سچی گواہی سے احتساب ،

وعدہ خلافت ، مدت میں حیات ، چورں ، باپ بول میں کسی حرام حوری

(۴۸۹) گنج مثفل ترجمہ حدیث مفصل سید محمد مظفر علی خان حاسبی (د ۱۳۵۴ھ ،

۵۶ ص ، ۴ آنہ ، مطبع جعفری مظفر نگر (ہند) .

(۴۹۰) نظم حاتم ، یعنی منظوم ترجمہ حدیث کتب ، مظفر حسین ، حیدرآباد

۲ آئے دالمندی بارس اہد

(۴۹۱) نظم سرح

توحید مفصل ک منظوم ترجمہ ، ۹۲ ص ، ۱۲۶۵ھ ، شیعہ عبدالرحمن احسن نے

تاریخ کہی

حب عنایات رب بڑاں سے چھپ گئی مثنوی خوش سرب

اس کی تاریخ طبع احسن نے یوں کہی مثنوی چھپی گیا خوب ۰۰

آغاز :

ایسے سزاوار حمد ذات خدا قابل شکر ہے صفات خدا
گنگ ہے نطق کیا کہوں توحید دنگ ہے عقل کیا کہوں تمجید

(۴۹۲) حدیث نبوی صلعم :

۲۸ ابواب ، ۵ آئے ، مطبع اثنا عشری دہلی .

(۴۹۳) حدیث علیہ : ولی محمد چھکن بھائی

حضرت امام جعفر صادق کی ایک حدیث کا ترجمہ جس سے آپ سے ایک دھریے کو
وجود باری تعالیٰ کا قائل کیا تھا ، ۱۳۲۷ھ ، گجرات کانہیاواڑ (ہد)

(۴۹۴) حقائق : سید توقیر حسین زیدی

۳۰۶ احادیث بنی صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم جو کتب اہلسنت میں حضرت علی
علیہ السلام کی شان میں وارد ہیں

۱۲۰ ص ، ڈبڑہ روپیہ ، عباسی لیتھو آرٹ پریس کراچی .

* خصال الشیعہ (عربی) : شیعہ صدوق (م ۲۸۱ھ)

(۴۹۵) خصال (جلد اول) : مولانا ملک محمد شریف

۶ ابواب ، ۴۸۰ ص ، ۴۵ روپے ، مکتبۃ الساجد ملتان .

(۴۹۶) خصائص آل محمد : مولانا سید صابر حسین نقوی

فضائل و معامد آل محمد علیہم السلام جو کتب اہلسنت میں مرقوم ہیں

۲۰۰ ص ، ادارہ تذکرۃ الطہرین نواب شاہ ، اشرف پریس لاہور

* خصائص نسائی (عربی) : امام نسائی (م ۳۰۳ھ) .

(۴۹۷) مناقب مرتضوی : مولانا ابو الحسن

۱۳۵۴ھ (قا : ۱)

(۴۹۸) خصائص امر المؤمنین علی علیہ السلام : مولانا ملک محمد شریف

۹۷ ص ، ۶ روپے ، مکتبۃ الساجد شمس آباد کالونی ملتان ، امروز پریسنگ

پریس ملتان .

(۴۹۹) خصائص مرتضوی : سید اولاد علی ساغر لکھوی

۹۶ ص ، ۱۹۲۶م ، رامپور (ہد)

- (۵۰۰) در یتیم . مولانا سید محمد عادل رضوی (م ۱۳۹۵ ھ)
 حضور صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم کے ۷۴۸ کلمات قصار کا ترجمہ . ۲۷ باب ادارہ
 ناصر الاسلام کراچی ، فروری ۱۹۴۸ م . ضیاء برقی پریس کراچی .
 (۵۰۱) ذخیرہ رستگاری ترجمہ حدیث ابی ذر غفاری : مولانا سید علی اکبر
 ۱۴۰ ص ، ۱۳۰۶ ھ .
 ذخیرۃ المودات (فارسی) .

- (۵۰۲) ذخیرۃ المودات : سید محمد علی شاہ دیپالپوری
 فصائل ہلبیہ علیہم لسلام میں وارد احادیث کا ترجمہ ، دیپالپور ضلع
 ساہیوال .

- (۵۰۳) رسالۃ التفویض فی منزلت حضرت مبر . حافظ عبد الباسط عریضی
 « یا اعی الاترضی ان تکون منی بمنزلۃ ہارون من موسی لانه لبس منی بعدی »
 کی تشریح کسی شاعر نے اس کا فارسی نظم میں یوں ترجمہ کیا ہے
 علی را چنین گفت خیرالام کہ ی کردہ درکار دیں ہتمام
 ترا از من آن منزلت شد پدید کہ بست ز موسی بہاروں رسید
 مگر آن کہ نبود پس از من نیں نبوت ز مردم شود اجنبی
 اس حدیث سے بارہ تفاسیر برائے خلافت حضرت علی علیہ السلام لکھی گئی
 ہیں

- ۱۸ ص ، ۱۳۲۰ ھ ، یونیورسل پریس لاہور .
 آغاز : بسطہ و خطبہ ام بعد احقر ترین بندگان حافظ عبدالباسط المعروف سید
 محمد عادل بن سید نور الہدی بن حافظ سید محمد بن حافظ حضرت سید
 عبدالرحمن رحمۃ اللہ منکون لہ رضی اللہ عنہ اہل یں کی خدمت میں تصدیق
 اخلاص گزارش کرتا ہے کہ راقم ائمہ کی طبیعت ابتدا ہی سے تحقیق پسند و
 تنقید کی سبقت دشمن اور مستقر رہی ..

۴۱ ، ۵ ، ربیعہ توحید

- حدیث دربرہ توحید ، مندرجہ ذیل کتابوں سے استعارہ کیا گیا ہے ، کتاب
 التوحید - عمود الاحبار اور امدادی از شیع صدوق (م ۳۸۱ ھ) اور تہج البلاغۃ

- * المودة القری (عربی) : سید علی ہمدانی (م ۷۸۶ ھ)
- (۵۰۵) زاد العقبی مولانا سید شریف حسین بھریلوی (م ۱۳۶۱ ھ)
- ۱۳۶ ص ۱۲، آنے، امامیہ کتب خانہ لاہور۔
- (۵۰۶) سبیل الہدی فی فصائل العلم و العلماء : مولانا سید راحت حسین گویا پوری (م ۱۳۷۶ ھ)
- ۱۳۱۸ ھ (ذریعہ : ۱۲)۔
- * سنن ابن ماجہ (عربی) : ابو عبد اللہ محمد بن یزید بن ماجہ قزوینی (م ۲۷۳ ھ)
- (۵۰۷) سنن ابن ماجہ : سید نائب حسین نقوی
- شیخ غلام علی ایند ستر لاہور
- * سنن ابی داؤد (عربی) : ابو داؤد سلیمان سجستانی (م ۲۷۵ ھ)
- (۵۰۸) سنن ابی داؤد : سید نائب حسین نقوی
- شیخ غلام علی ایند ستر لاہور۔
- * سنن نسائی شریف (عربی) : حافظ ابو عبدالرحمن حمد بن شعیب بن علی النسائی (م ۳۰۳ ھ)
- (۵۰۹) سنن نسائی شریف : سید نائب حسین نقوی
- شیخ غلام علی ایند ستر لاہور۔
- (۵۱) الشصیہ . مولانا سید علی حسین رنگی پوری (م ۱۴۱ ھ)
- صرف پانچ احادیث . (ذریعہ : ۱۴)
- (مولانا سید علی حسین بن حیراب علی ۱۳۴۸ ھ کو رنگی پور میں پیدا ہوئے
- لکھنؤ میں مولانا حسن علی ، مولانا حسین ، اصغر پوری ، مولانا محمد طاہر
- ور مفتی سر محمد عباس (م ۱۳۰۶ ھ سے اخذ لیض کیا قاضی الدین مسورا
- محمد علی (۱۲۸۹ ھ ، ممتاز علماء مولانا سید حسین (م ۱۲۷۳ ھ) اور
- مولانا سید حمد علی محمد آبادی کے سامنے بھی راویے ادب نہہ کیا ، ۹ شوال
- مکرمہ ۱۳۱ ھ کو واصل بحق ہوئے بدکرہ الاناس قسطنطین مستقیم دھائر
- د حکمہ کائنات (فارسی) ، رفرہ مشرقہ شرح خطبہ موثقہ فارسی) ، سبہ محرہ
- لسان صدیقیں فی شرح الاربعین و عمرہ آپ کی تصانیف ہیں)

(۵۱۱) عصر حاضر . مولانا سعدت حسین خان

۱۱ احادیث کا مجموعہ جو دربارہ آخر الزمان ہیں

۱۶ عنوانات

۳۲ ص ، الجواد بکذبو بنارس

(۵۱۲) لباب النقول ، مولانا سید حمد شاہ

۹۶ ص ، قیمت ۴ روپے .

اس کتاب میں صحاح ستہ سے اُن احادیث کو جمع کیا گیا ہے جو فضائلِ ہلبیت

علیہم السلام سے متعلق ہیں ترجمے کے ساتھ اصل متن بھی درج کر دیا گیا ہے

مطبع اثنا عشری دہلی میں چھپی .

(۵۱۳) مشوی ناسخ : شیخ امام بخش ناسخ

۷۰ اشعار میں بعض احادیث کا منظوم ترجمہ

۷۵ ص ، کتابستان الہ آباد ، ۱۹۳۱ء ، رائل پریس الہ آباد .

آغاز

لکھوں پہلے حمد علی عظیم علیہ حکمہ رحیمہ کریمہ

بدیع السموات و الارض ہے عبادت اسی کی فقط فرض ہے

۵۱۴، مجلس لاہور ترجمہ اردو بحار الانوار جلد دہم مولانا محمد مہدی بن عبداللہ

محمد علی .

بحارِ لاہور، مجلس کے اس حصے کا ترجمہ جس میں حضرت فاطمہؑؑؑ کے

حالات زندگی ہیں

۳۱۲ ص ، مطبع جعفری لکھنؤ ، ۱۳۱۱ھ .

آغاز بسملہ و حمد ام بعد کہہا ہے حادہ اطلاب محمد مہدی ابن عبداللہ محمد

علی اعلی اللہ مقامہ کہ فرمائش بعض اصداۓ .

۵۱۵، مجلس لاہور ترجمہ عشر بحار لاہور مولانا سند حامد حسین بن سید حسن

فیض آبادی

حضرات حسینؑ کے حالات

۳۸۳ ص ، مطبع اعجاز محمدی لکھنؤ ، ۱۳۱۶ھ .

- آغاز : بسطہ و خطبہ اما بعد عرض کرتا ہے خدمات حضرات مؤمنین میں
عید فقیل ذلیل حامد حسین بن مولانا سید حسین فیض آبادی مولد...
(۵۱۶) مخزن الجواہر . مولانا غلام رضا ناصر نجفی (م ۱۹۹۵ م)
رسول اللہ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم نے حضرت ابوذر غفاری (رض) کو جو وصیت
فرمائی تھی اس کا ترجمہ مع متن
۸۰ ص ، ۸ روپے باب حسب سرگودھا ، ۱۴۰۲ھ ، العدید پرنٹنگ پریس
سرگودھا .
- (۵۱۷) مشعل زندگی : اختر محمود رضوی
حضور صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم کے ۷۴۸ فرامین کا ترجمہ مع متن
۲۰۸ ص ، ۵ روپے
ادارہ دین و دانش کراچی ، ۱۳۹۶ھ ، سپر آرٹ پریس کراچی .
- (۵۱۸) ترجمہ مشکوٰۃ شریف : سید نائیب حسین نقوی
۱۲۰۰ ص ، ۵۰ روپے ، شیخ غلام عی ایفہ سز لاہور .
- (۵۱۹) مصائب الابرار ترجمہ جلد عاشع بحار الانوار - مولانا سید حامد حسین بن سید
حسین فیض آبادی
حضرت امام حسین علیہ السلام سے متعلق جلد کا ترجمہ
۵۵۹ ص ، مطبع جعفری لکھنؤ ، ۲۷ ابواب
(۵۲۰) مصائب الابرار : حکیم سید حسین گریا زیدی
بحار لانوار مجلسی کے اس حصے کا ترجمہ جس میں حضرت امام حسین
علیہ السلام کا ذکر ہے .
(ذریعہ : ۲۱) .
- (۵۲۱) معالم العترة ترجمہ بنایع لمودة . مولانا ملک محمد شریف
۸۱۶ ص ، شیعہ جنرل بک ایجنسی لاہور ، حیدری پریس لاہور
کتاب المؤمن (عربی) : حسین بن سعید اہوازی (م ۲۵۶ھ)
(۵۲۲) کذب المؤمن - مولانا سید مرتضیٰ حسین فاضل (م ۱۹۸۲ م)
۱۵۶ ص ، پروگریسو پبلشرز لاہور ، اگست ۱۹۷۱ م .

(۵۲۳) مودة الاسلام .

آٹھ آئے . تین باب ہیں :

پہلے باب میں ان آیات کو اکٹھا کیا گیا ہے جو ائمہ معصومین علیہم السلام کے متعلق ہیں ، دوسرے باب میں ان احادیث کو اکٹھا کیا گیا ہے جو فضیلت ائمہ (۴) کے متعلق ہیں ، اور تیسرے باب میں ائمہ ۴۱ کے دوستوں اور دشمنوں کی علامات بتائی گئی ہیں

(۵۲۴) مرقع دانش : سید محمد رفیق شاہ ایڈرکیٹ

۳۳۳ کلمات محمد و آل محمد علیہم السلام کا ترجمہ مع متن

۱۴۱ ص ، القائم پریس سرگودھا .

(۵۲۵) معارف الاخبار : مولانا سید ذوالفقار حسنین

ایک روپیہ ۸ آئے ، العلم بکذیبو لکھنؤ .

(۵۲۶) ; د راہ حنت و ارشادات حاتم رسالت حصہ دوم مولانا سید شاکر حسین موسوی

عجفی بلسمانی

فضیلت نماز جماعت ، مذمت ترک نماز جماعت اور خوف و رجاء کا بیان رد کے

ساتھ مولانا عبد الوہاب حیدری کا سندھی ترجمہ بھی ہے

۹۰ ص ، تبلیغی جماعت شیعہ اثنا عشری لاڑکانہ سندھ ، پورٹ پریس

لاڑکانہ .

مکتب ولایت (فارسی) : م . ذبیحی

(۵۲۷) مکتب ولایت : شیخ شریف حسین

۱۸۷ احادیث معصومین علیہم السلام کا اردو ترجمہ

تنظیم غلامان آل عمران لاہور .

مختصر بصائر الدرجات (عربی) : شیخ حسن بن سلیمان حلی

(۵۲۸) منتخب بصائر الدرجات : مولانا ملک محمد شریف

۱۲۰ ص مکتبہ اسحاق شمس آباد ملتان رحب ۱۳۹۶ ھ / گت ۱۹۷۶ء .

من لایحضرہ الفقہ : شیعہ صدوق (م ۳۸۱)

- (۵۲۹) موعظہ و التنبیہ من کتاب من لا یحضرہ الفقیہ : مولانا سید خورشید حسین
۱۵۰ احادیث کا ترجمہ ۳۱۰ ص ، المحکمہ حسینیہ گجرات۔
- (۵۳۰) الموعظہ و التنبیہ حصہ دوم : مولانا سید خورشید حسین شیرازی (م ۱۹۸۲م)
۳۱ احادیث کا ترجمہ ، ۳۲ ص ، المحکمہ سادات اثنا عشریہ کلئے وال سیدان
- (۵۳۱) الموعظہ و التنبیہ حصہ سوم : مولانا سید خورشید حسین (م ۱۹۸۲م)
۳۲ ص ، المحکمہ سادات اثنا عشریہ کلئے وال سیدان ، پنجاب الیکٹرونٹ پریس
گجرات۔
- (۵۳۲) نجات الدارین فی حقوق الوالدین : مولانا غلام علی بہاؤنگری (م ۱۳۶۳ھ)
حقوق والدین کے بارے میں آیات و احادیث کو اکٹھا کیا گیا ہے ۔
ایک مقدمہ ، پانچ باب اور خاتمہ ، ۶۸ ص ، مطبع دیدہ احمد لکھنؤ ، ۱۳۱۷ھ۔
- (۵۳۳) نظام مصطفیٰ بزبان زوجہ با صفا حصہ اول : مولانا کظم حسین اشیر جازوی
صحیح بخاری کی وہ احادیث جو حضرت عائشہ سے مروی ہیں
۲۴۸ ص ، ۲۱ روپے ، جھنگ
- (۵۳۴) حصہ دوم :
۲۵۶ ص ، ۲۴ روپے ، جھنگ ۔
- (۵۳۵) جلد سوم :
۲۵۶ ص ، درسگاہ آل محمد چکوال ۔
- (۵۳۶) جلد چہارم :
چکوال
- (۵۳۷) سہج الاسرار جلد ۲ من کلام حیدر کرار : مولانا سید غلام حسین رضا
حضرت علی علیہ السلام کے وہ خطبات و ارشادات جو سہج البلاغہ میں نہیں
مگر دیگر کتابوں میں موجود ہیں
۴۲۲ ص ، ۱۴-۲۰ ہ ، مطبع کاظمی حیدرآباد دکن ۔
- (۵۳۸) نور ولایت : مولانا محمد حسن اکبر
ان ۱۱۰ احادیث کی ترجمہ جس کا تعلق مناقب امیر المومنین سے ہے احبار میں
سہج البلاغہ سے ۴۰ کلمات قصار کا ترجمہ بھی دیا گیا ہے ۔

۸۲ ص ۸۰ روپے ، مؤسسة المزمّل حسینیہ ہال لاہور ، مارچ ۱۹۸۵ء .

(۵۳۹) ہدیہ اقبالیہ : مولانا سید ، قبال علی خان رائے بریلوی

احادیث معصومین علیہم السلام کو انتہا یوں جمع کیا گیا ہے ثواب و سلام و مصافحہ و فضیلت دوستی یا اہل ایمان ، اطعام مساکین و مذمت کفران نعمت ، فضیلت تلاوت قرآن و عظمت قرآن و ثواب تعمیر مسجد حق ولاد تعلم اولاد ، من امتناع استعمال دبیحہ کفار عقاب بدعت و مذمت خودکشی

۱۶۰ ص ، مطبع اخبار آصفی حیدرآباد دکن ، ۱۳۰۷ھ .

آغاز : بسملہ و خطبہ امابعد بدہ حاکم سید اقبال علی ولد سید فدا علی ساکن رائے بریلی مومنین یا تمکین و مسلمین صداقت اگیں کی خدمت میں اس طرح عرض پرداز ہے کہ ایام سابقہ میں اتفاق روزگار سے ..

(۵۴۰) وصایا نبی بنام علی : مولانا عباس علی شریف تصور

۱۴۸ وصایا ک ترجمہ ، ۸۰ ص ، پہلا ایڈیشن ۱۳۲۰ھ حیدرآباد دکن

دوسرا ایڈیشن : ۱۳۸۲ھ / ۱۹۶۳م کراچی .

خود مترجم نے تاریخ کہی :

بو مبارک اہل ایمان کے لئے ترجمہ اردو وصایا کا چھپ
حواثائیں قبض اس تحریر سے اس مترجم کے کریں حق میں دعا
جب تصور ہو گیا تاریخ کا ہاتف غیبی سے آئی یہ صدا
مومنوں کی تیغ جوہر دار سے سرحد کا تن سے سے کر جدا
پھر یہ کہ تاریخ کا مصراعہ سال ترجمہ میرا بہت اچھا ہوا

۱۳۲۰ھ

(۵۴۱) حسبت رسول : بودر غفاری کے سہ درالغبار علی ریدی

۷۱ ص ۲۰ روپے کراچی خرمین پبلشرز پاکستان سندھ السہ پریس

کراچی ، ۱۹۹۲ء .

نہج البلاغة (ترجمہ ، شرح اور حواشی)

* نہج البلاغة (عربی) : شریف رضى ' * * * ہ :

خطبات ، خطوط اور کلمات قصار حضرت علی علیہ السلام .

(۵۴۲) ترجمہ و حواشی نہج البلاغة : مولانا سید یوسف حسین امروہی (م ۱۳۵۲ ھ)

۲۰ ص (باقص الآخر) ۱۹۲۶ م ، احسن المطابع میرتھ .

(۵۴۳) ترجمہ نہج البلاغة : مولانا میرزا یوسف حسین ، مولانا غلام محمد ذکی سرور

کوٹی . ترجمہ کی ابتداء میں مندرجہ ذیل مضامین :

مقدمہ : مولانا سید محمد صادق .

سند نہج البلاغة : مولانا سید مرتضیٰ حسین فاضل (م ۱۹۸۷ م)

امیر المؤمنین کی علمی خدمات : مولانا سید ظفر حسن امروہی (م ۱۹۸۹ م)

حضرت امیر المؤمنین و علم عیب : مولانا محمد بشیر انصاری (م ۱۹۸۳ م)

سوانح امیر المؤمنین علی مرتضیٰ : مولانا سید ظل حسنین زیدی (م ۱۹۹۶ م)

۹۵۲ ص ، شیعہ جنرل بک ایجنسی لاہور ، انصاف پریس لاہور .

(۵۴۴) ترجمہ نہج البلاغة حصہ اول مفتی جعفر حسین (م ۱۹۸۳ م)

ادارہ علمیہ لاہور .

(۵۴۵) جلد دوم :

۴۱۲ ص ، ادارہ علمیہ لاہور ، انصاف پریس لاہور .

(۵۴۶) جلد سوم :

۳۳۶ ص ، ادارہ علمیہ لاہور ، انصاف پریس لاہور .

(۵۴۷) رسالة الاشاعة فی شرح نہج البلاغة : مولانا سید اولاد حسین ابن محمد حسن

(م ۱۲۳۸ ھ)

نہج البلاغة کا ترجمہ اور شرح . (ذریعہ : ۱۱)

مولانا سید اولاد حسن بن مولانا محمد حسن ۱۲۶۸ ھ کو امروہی میں پیدا

ہوئے وطن میں تعلیم حاصل کر کے بعد لکھنؤ تشریف لے گئے مفتی سر

محمد عباس سے بطور خاص اخذ فیض کی ۱۳۳۸ھ / ۱۹۲۰م کو رحلت کی ۔
 آپ کی تصانیف میں نیرنگ زمانہ ، طرفۃ العین ، دلائل حسنیہ ، چراغ ایمان ،
 انوار المؤمنین ، معلم لاطفل ، نظم الفرائض ، بدور الفرائض ، فقہ الفرائض معروف
 ہیں ۔ تذکرہ یہ بہا ۔ مطبع [۔

(۵۴۸) نہج البلاغۃ : سید نائب حسین نقوی

۹۵۱ ص ، شیخ غلام علی اینڈ سز لاہور ، ۱۹۸۳م ۔

(۵۴۹) شرح نہج البلاغۃ مولانا سید خورشید حسن (م ۱۳۸۷ھ) (مطبع)

(۵۵۰) شرح نہج البلاغۃ : مولانا زوار علی خان ۔ (مطبع)۔

(۵۵۱) سلسیل فصاحت جلد اول مولانا سید ظفر مہدی نقوی ۔ ۱۳۶ھ

۲۲ خطبات کا ترجمہ ، ۲۶۴ ص ، نظامی پریس لکھنؤ۔

[مولانا سید ظفر مہدی ابن سید وارث حسین نقوی جانش ضلع رنے بریلی میں

پیدا ہوئے لکھنؤ میں تعلیم پائی ، ماہنامہ «سہیل یں» آپ کی زیر ادارت

نکلتا رہا ۔

۱۳۶ھ / ۱۹۴۱م کو واصل بحق ہوئے «ابو طالب» «اللہ اللہ» نامی دو

کتابیں آپ کی تصنیف ہیں [۔

(۵۵۲) سلسیل فصاحت حصہ دوم مولانا سید محمد صادق

۱۷۰ ص ، ۳ روپے ، نظامی پریس لکھنؤ ، مقدمہ از اے محمد سبطر مبرا

(۵۵۳) ملفوظات امیر المؤمنین صحیفہ حکمت یعنی نہج البلاغۃ حصہ سوم مولانا سید

مرتضی حسین فاضل (م ۱۹۸۷م)

نہج البلاغۃ کے کلمات قصار ک ترجمہ ۱۴ ص شیخ علاء علی بہار

لاہور ، علمی پرنٹنگ پریس لاہور ۔

(۵۵۴) نہج البلاغۃ مترجم جلد اول

۲۶۴ ص ، مطبع اصلاح کھنہو ضلع سارن (بہار)

(۵۵۵) سیرگ نصحت ترجمہ نہج البلاغۃ مولانا حکیم سید ذاکر حسین حتر بیرومی

(م ۱۳۷۲ھ)

۵۵۶ ص ، مطبع یوسفی دہلی

متعلقاتِ نہج البلاغۃ

(۵۵۶) احتساب : علی اکبر شاہ

نہج البلاغۃ سے حضرت علی علیہ السلام کے ۵۱ فرامین

۱۰۳ ص . سازھے تیرہ روپے . ساجدہ اکیڈمی کراچی ، اگست ۱۹۸۰ م

(۵۵۷) انتبسات نہج البلاغۃ : نصیر علی جاوہر

۸۶ ص . بلا قیست ، حیدری پریس ریلوے روڈ لاہور .

(۵۵۸) الہامی کلمات : جعفری مہدی رزم ردولوی

۵۶۷ کلمات قصار کا ترجمہ . ۸۰ ص ۳۰ آنہ . سرفراز قومی پریس لکھنؤ

(۵۵۹) تقویم الورد و مداراہ العمد - مولانا سید سبط حسن (م ۱۳۵۴ھ)

ایک خطبہ » للہ بلاد فلان « کی شرح ، ۸۷ ص .

(۵۶۰) توضیحات تدقیقہ شرح خطبہ شقشقیہ - مولانا سید علی اکبر (م ۱۳۲۷ھ)

اس خطبے کی ۷۴ توضیحات ، ۳۱۲ ص ۱۲ آنہ . میر عابد علی لکھنؤ

[مولانا سید علی اکبر بر سلطان العلماء سند محمد یکم رحب ۱۲۴۹ھ /

۱۸۲۲م کو پیدا ہوئے علوہ دیسہ گئے ساتھ ساتھ علم طب پر بھی ایک خاص نظر

رکھتے تھے ۲ ربیع الثانی ۱۳۲۷ھ کو واصل بحق ہوئے] .

(۵۶۱) ثنائیے پروردگار - علامہ سید علی بنی نقوی (م ۱۹۸۸م)

حضرت علی علیہ السلام کے خطبات و اقوال کا وہ حصہ جو ثنائیے خداوند عالم پر

مشتمل ہے

۸۴ ص . صفت . رحب ۱۳۷۶ھ امامیہ مشن لکھنؤ - سرفراز قومی پریس

لکھنؤ

(۵۶۲) چرخِ راہ حق میں حصہ اول :

سبح ابلاغۃ اور صحیفہ علویہ کی روشنی میں مدرجہ ذیل عبادات

بوحید سون خدا کا حق . تخلیق کائنات . دنیا کی یہ ثباتی دین ہے

بیزاری کی تلقین ، دعا و مساجات امام ، عظمتِ قرآن کریم ، خودرانی پر زجر و توبیخ ، موت برزخ اور محشر ،

۱۱۰ ص ، مفت ، حمایت حق میں کراچی ، مئی ۱۹۸۵ م ۔

(۵۶۳) چراغِ راہ حق میں حصہ ۴ :

نہج البلاغہ کے بعض خطبات کے اقتباسات ، ۴۸ ص ، مفت ، حمایت حق میں کراچی ، اپریل ۱۹۸۸ م ، کراچی ۔

(۵۶۴) حلیۃ الصالحین شرح کلمات جناب امیر المؤمنین (ع) : مولانا میر حیدر علی حیدر آبادی ، ۱۲۹۴ ھ ۔

(۵۶۵) حل لغات نہج البلاغہ : مولانا محمد اعجاز حسن (م ۱۲۵۰ ھ)

(۵۶۶) ترجمہ خطبہ شفشقیہ ۔

۲۱ ص ، ۱۸۹۵ م ، مطبع دہلیہ حیدری آگرہ ۔

(۵۶۷) خطبہ موقدہ عربیہ مع ترجمہ اردو ، سید آغا اشہر لکھنوی

حضرت علی علیہ السلام کا خطبہ بغیر الف ، ۳۲ ص ، امامیہ مشن لاہور ، تعلیمی پریس لاہور ۔

(۵۶۸) خطبات عالیات : سید رضی حیدر

نہج البلاغہ سے چالیس خطبات کا انتخاب جس میں فلسفہ و حکمت کے حقائق ، خلاقی تعبیمات ، حق گوئی اور حق شناسی دنیا کی بے ثباتی موت اور اس کے بعد کے مناظر بیان کئے گئے ہیں

۸۰ ص ، بلاقیمت ۔

(۵۶۹) درس انسانیت : حکیم سید شوکت علی زیدی

نہج البلاغہ سے ۱۱۳ کلمات قصار کا ترجمہ ، ۱۶ ص ، ۱۹۶۸ م ، کراچی ۔

(۵۷۰) درس حکومت :

حضرت علی علیہ السلام کے اس عہد نامے کا ترجمہ جو آپ سے حضرت مالک اشتر کے نام مصر کی گورنری کے موقع پر فرمایا تھا اس میں سلطنت کے آئین تحریر فرمائے ہیں ، قسمت ۱۶ ، ناظم مرکز اصلاح و کثوریہ ستریت لکھنؤ ۔

- (۵۷۱) درشاہوار ، امجد علی اشہری
- ترجمہ خطبات حضرت علی علیہ السلام ، قیمت : ۸ آنے ، بکدپو مدرستہ العلوم علی گڑھ۔
- (۵۷۲) درس ہدایت :
- نہج البلاغہ کے بعض کلمات قصار کا ترجمہ ، ۱۶ ص ، ۲۰ پیسے ، امامیہ مشن پاکستان لاہور ، ۱۳۷۷ھ ، تعلیمی پریس لاہور ۔
- (۵۷۳) رجال نہج البلاغہ : محمود حسن قیصر امروہی
- ۹۷ ص ۔
- (۵۷۴) سقینہ نجات جلد اول :
- موضوعاتی نہج البلاغہ
- اورس کریم خان کی کتاب المعجم الموضوعی لنہج لبلاغہ (عربی) سے استعارہ
- ۴۲۱ ص ، کراچی : باب العلم فاؤنڈیشن ۱۴۱۵ھ۔
- (۵۷۵) شرح خطبہ شمشقبہ ، راجہ امداد علی خان (م ۱۲۹۲ھ) (مطلع)۔
- (۵۷۶) شرح خطبہ شمشقبہ : مولانا سید علی محمد بن سلطان العلماء (م ۱۳۱۲ھ)۔
- (۵۷۷) فرمان امیرالمؤمنین علیہ السلام :
- نہج البلاغہ سے چند اقتباسات
- ۲۸ ص ، بیس روپے ، المحسن ناصر العربیاء ملتان ، ۱۹۶۷م
- (۵۷۸) فرمان حیدری - علامہ ابن حسن خارچوی (م ۱۹۷۳م)
- فرمان علی (ع) بنام مالک اشتر ، ۱۶ ص ، مکتبہ منصف کراچی
- (۵۷۹) کلام ربانی ترجمہ احادیث قدسیہ : ابو محمد تقوی بن سید غلام عباس
- شیخ عباس قمی (م ۱۳۵۹ھ) کی کتاب احادیث قدسیہ (فارسی) کا ترجمہ
- ۱۲۰ ص ، مرکٹنائل پریس لاہور ۔
- (۵۸۰) کلام لسان اللہ ترجمہ خطبہ معمرہ بلا الف :
- مترجم : مولانا صفدر عباس ظاہری
- صفحات ۱۶ ، قیمت ایک روپیہ ۔

یہ حضرت علی علیہ السلام کے ایک خطبے کا ترجمہ ہے جو بعبر لف کے ہے ۔
ترجمہ میں بھی اس کی رعایت رکھی گئی ہے ۔
وفاق علماء شیعہ ذیرہ عزیزخان نے سندھ پرشگ پرس ذیرہ عزیزخان سے چھپوا
کر شائع کیا ۔

(۵۸۱) کلمات جلی من کلام مولانا علی : محمد بشارت علی
حضرت علی ؑ کے اُن خطبات ارشادات اور سوالات کے جوابات جو نہج البلاغۃ
میں مرقوم نہیں ہیں ، ۴۵۰ ص ، کراچی ۔

(۵۸۲) کلمات حضرت علی علیہ السلام :
۴۸ ص ، ایک روپیہ ، انجمن اتحاد المؤمنین اچھرہ لاہور ۔

گلستانِ حکمت (فارسی) : احمد علی۔
(۵۸۳) گلستانِ حکمت ۔ مولانا سید مرتضیٰ حسین قاسمی (م ۱۹۸۷م)
۵۶۷ کلمات کا ترجمہ ، ۱۵۰ ص ، سازھے گیارہ روپے

(۵۸۴) مثنوی رسا : میرزا امداد علی رسا
خطبہ بے الف کا منظوم ترجمہ ۱۶ ص ۱۸۹۴م ، مطبع بے نظر لاہور
آغاز :

ہے بہر پرستش فقط وہ ہی رب کہ جس نے یہ مخلوق کی خلق سب
ہے ہم پر بہت لطف ربِ قدیر کہ بخشی ہمیں نعمتیں ہیں کثر
تذکرۃ العارفین (فارسی) ، علا فتح اللہ کاشانی

(۵۸۵) مشکوٰۃ النصحۃ : مولانا سید صفدر حسین رضوی
تذکرۃ العارفین شرح نہج البلاغہ کے صرف لمحہ وک کا ترجمہ ، ۳۲ ص ، کراچی
(۵۸۶) معجزہ علیؑ : احمد علی کریم بھائی دھرمسی

خطبہ بے الف اور وصیت امیرالمؤمنین برائے ع۔ حس ، ۲۴ ص ، رمضان المبارک
۱۳۶۸ھ ، مطبع حیدری حیدرآباد دکن۔

(۵۸۷) مظهر العجائب : میر محمد ناظم حسین ناظم
خطبہ بلا الف و منظوم بلا الف ۔

۴۸ ص ۵، آنہ، ۱۳۱۰ھ، نیو امپیریل پریس لاہور،

آغاز:

کرنے لگے علی ولی پھر یہ حمد رب مطلوب خلق کیوں نہ ہو معبود کی طلب
عنون منت صمدی کیوں نہوئیں سب منعم وہی وہی ہے مسبب وہی سبب
پہنچے ہے سوکو خلق میں نعمت کریم کی نعمت غضب سے پہلے ہے سب پر رحم کی
سید رحمت علی شاہ شفیق نے تاریخ کہی:

جناب ناظم شیریں بیان ہے کیا ہے ترجمہ خطبہ کا کیا خوب
لگے گا کوئی اس سے بڑھ کے کیا کچھ ہے یہ از ابتدا تا انتہا خوب
شفیق اس کی لکھی میں نے یہ تاریخ بسا تحفہ بسا زیبا بسا خوب
(۱۳۱۰ھ)

(۵۸۸) مقدمہ نہج البلاغہ مولانا سید علی اظہر (م ۱۳۵۲ھ)

۷۷ ص، مطبع اصلاح کھجوا ضلع سارن، تاریخ تکمیل: ۲۹ محرم الحرام
۱۳۲۴ھ.

(۵۸۹) منہاج نہج البلاغہ مولانا سید سبط حسن بنسری (م ۱۳۹۸ھ)

ڈاکٹر زبید احمد پروفیسر الہ آباد یونیورسٹی نے اپنی کتاب "ادب العرب" میں
جامع نہج البلاغہ شریف رسی کر واصع و مصنف نہج البلاغہ لکھا ہے اس
سلسلے میں نہج البلاغہ کے تمام خطبات کی اسناد تلاش کی گئیں ہیں اس کے
علاوہ نہج البلاغہ پر جو اعتراضات رد کئے گئے ہیں ان کے تحقیقی جوابات
بھی شامل اشاعت ہیں، ۳۴۳ کتب پر مشتمل فہرست مآخذ، ۳۵۳ ص.

{مولانا سید سبط حسن بن سید فیض الحسن رضوی فتح پور ہسردہ میں پیدا
ہوئے کتاب شناس اور رجالی بزرگ تھے، ۸ اپریل ۱۹۶۸م کو واصل بحق ہوئے
تذکرہ مجید در احوال شہید، اثبات عراداری، عزادری کی تاریخ، فلسفہ نماز،
اظہار حقیقت رد شہید ابن نیت، کشف لداہیہ، ازاحۃ الوسوسہ، امام جعفر
صادق و اشاعت علوم عربی مرثیے کی تاریخ کے مصنف ہیں}.

(۵۹۰) الموعظہ و لانکر: خواجہ محمد لطیف انصاری، مولانا سید مظہر حسین

شری

حضرت علی کا ایک خطبہ جس میں آپ نے فرمایا : « ایسا مت ہو » ، ادارہ عالیہ معارف آلِ محمد سیالکوٹ ۔

(۵۹۱) نہج الاسرار میں کلام حیدر کرار علیہ السلام جلد اول : مولانا غلام حسین رضا حیدر آبادی

حضرت علی علیہ السلام کے وہ خطبات و ارشادات جو نہج البلاغہ میں نہیں ، ۴۲۹ ص ، ۱۳۹۹ ہ ۔

نہج البلاغہ - آئین زندگی (فارسی) : آیت اللہ حسین علی منتظری

(۵۹۲) نہج البلاغہ - آئین زندگی

انہارہ دروس آیت اللہ دربارہ نہج البلاغہ ، ۲۱۹ ص ، ذی الحجہ ۱۴۰۴ ہ ، قم

(۵۹۳) نہج البلاغہ سے چند منتخب نصیحتیں ، محمد خالد فاروقی

فارسی سے ترجمہ ، ۵۵ عنوانات

۱۶۹ ص ، کراچی : دارالثقافۃ الاسلامیہ ، ۱۴۱۰ ہ / ۱۹۸۹ م ۔

(۵۹۴) نہج البلاغہ کا ادبی مطالعہ - مولانا سید مرتضی حسین فاضل (م ۱۹۸۷)۔

۵۶ ص ، ادارہ تعلیمات الہیہ کراچی ، ایجوکیشنل پریس کراچی

(۵۹۵) نہج البلاغہ کا استناد : علامہ سید علی تقی نقوی (م ۱۹۸۸)۔

۹۰ ص ، ۴ آہ ، امامیہ مشن لکھنؤ ، ۱۳۵۶ ہ ، سرفراز قومی پریس لکھنؤ۔

(۵۹۶) نہج البلاغہ کا تصور الوہیت : سید محمد تقی امروہی

عنوانات : مسبب الاسباب ، توحید اور توہم ، تصادات اور کذب ، ہیگل و

نہج البلاغہ ، حقیقت گیری اور خدا

۱۵۱ ص ، ۱۰ روپے ، ادارہ دھن جدید کراچی ، ستمبر ۱۹۷۷ م - شیع شوکت

علی پرنٹرس کراچی

(۵۹۷) نہج البلاغہ کی روشنی میں زندگی کا منظر - محمد وصی خان

۱۹۶ ص ، احمد بک ڈپو کراچی ، ۱۹۸۲ م ، مشہور دست پریس کراچی

(۵۹۸) نہج البلاغہ میں حضرت علی سے فرمایا - سید رفعت اماء ریوی

۱۶۰ ص ، ۴/۵۰ روپیہ ، اماء اکیڈمی لاہور - محرم ۱۳۸۸ ہ / مارچ ۱۹۶۸ م

ایورگرین پریس لاہور۔

- (۵۹۹) رسی رسول (۱) کی وصیت : مولانا سید محمد باقر الجوارسی
 نہج البلاغۃ میں حضرت امام حسن کے نام حضرت علی کی وصیت، ۲۴ ص ،
 ۳۵ پیسے ، امامیہ مشن لاہور ، ۱۹۷۲ م ، تعلیمی پریس لاہور
- (۶۰۰) ہدایات حضرت علی : عبدالحسین بن مہر علی
 ۴۰۴ اقوال جناب امیر ، ۸۰ ص دس آنے ، ۱۴ رجب المرجب ۱۳۶۸ ھ /
 ۱۲ مئی ۱۹۴۹ م ، عباسی پریس کراچی ۔
- (۶۰۱) ہزار موتی ، مولانا سید محسن نواب (م ۱۳۸۹ ھ)
 حضرت علی کی طرف منسوب ایک ہزار کلمات قصار کا ترجمہ (درجہ : ۲۵)
 (مولانا سید محسن نواب اس سید احمد نواب رضوی ۱۴ ربیع الثانی
 ۱۳۲۹ ھ / ۱۴ اپریل ۱۹۱۱ م کو چاہ کنکر تھوٹی نولہ میں پیدا ہوئے ، مولانا
 صغیر حسن ، مولانا عالم حسین ، مولانا عبدالحسین ، مولانا سید محمد ہادی ،
 مولانا سید ابن حسن نونہروی ، مولانا سید محمد ، مولانا ظہور حسن ، مولانا
 ناصر حسینی علامہ شیخ عبدالحسین رشی ، آیت اللہ سید ابوالحسن اصفہانی
 جیسے نامور اساتذہ سے تعلیم حاصل کی ماہنامہ «الواعظ» اور «العم» کی
 دارت کی فارسی و عربی شرو و نظم میں کمال حاصل تھا ۱۲ جمادی الثانیہ
 ۱۳۸۹ ھ / ۲۶ اگست ۱۹۶۹ م کو رحلت فرمائی محسنِ اسابیت ، رائس قائم
 ک محمد ، خلاصہ عبقت ، حدیث مدینہ (عربی) الفرق بین المعزہ و السحر اور
 غدیر سے گریلا تک کے مصنف ہیں۔

شروح حدیث

- (۶۰۲) آفتاب خلافت :
 حدیث غدیر کا ثبوت ایسے علمائے اہلسنت اور چار پوریں مؤرخین کی کتب
 سے ۔
- (۶۰۳) احسن القصائد : مرزا کاظم حسین محشر
 واقعہ غدیر کو منظوم صورت میں پیش کیا گیا ہے

۱۲ ص ، شام اوردھ پریس لکھنؤ ۔

آغاز :

حرم کعبہ حسن بشاں ہیں معتکفہ دل سے نصیحت گر تجھے بیجا در اندازی سے کیا حاصل
مزاج زہد صلت پر چھ لیں گئے آگے ہم اس دم کسی صفت شراب ناز پر جب ہوگا تو مائل

(۶۰۴) تحقیق حدیث غدیر : محمد محسن اجتہادی

عنوانات : حدیث من کنت مولاً پر محدثہ بحث ، حدیث غدیر کے شیعہ مآخذ ،

حدیث غدیر کا استدلالی پہلو ، لغت عرب میں مولا کے معنی

۱۵۸ ص ، ۷۵ روپے ، کراچی : نور العلم پبلی کیشنز۔

(۶۰۵) تذکرۃ الیٰعسوب ترجمہ ارشاد القلوب :

ماتن از ابو محمد حسن بن ابی الحسن محمد و بلی

ترجمہ : مولانا معنی سید عنایت علی شاہ نقوی (ترجمہ ۱۳۷۴ ھ ق ۱)

۳۳۱ ص ، بھا پنج و نیم روپیہ ،

امیر المؤمنین حضرت علی علیہ السلام کے فضائل ، ۴۸۱ عنوان مشتمل ہے

(۶۰۶) ثبوت باری

مترجم : مولانا سید ہارون

صفحات ۱۱۳۶ ، قیمت ۸ روپے

بحار الانوار از ملا محمد باقر مجلسی میں حضرت امام جعفر صادق علیہ السلام

کی ایک مناظرہ دربارہ توحید جو آپ سے ایک طبیب سے فرمایا تھا

زیر نظر کتاب اسی کا ترجمہ ہے یہ حدیث ہیج کے یہ سے مشہور ہے

مجلس المسلمین کراچی ۱۳۸۱ ھ / ۱۹۶۱ء

حدیث ثقلین (عربی) : محمد قوام الدین قصی ۔

(۶۰۷) ارشاد رسول الثقلین المعروف بحديث الثقلين مولانا سید محبت حسین کاظمی

۶۸ ص ، ایک روپیہ ، یکم اپریل ۱۹۵۹ء ، ثنائی پریس سرگودھا

۶۰۸ حجة الله لقدیر علی المسکرت حدیث القدیر البکث عن مولانا الامیر مولانا

محمد علی پاروی

حدیث غدیر کے مآخذ کی نشاندہی

۸۰ ص ، پانچ آنے ، ربیع الاول ۱۳۰۳ھ ، مطبع اثنا عشری لاہور بار دوم مطبع
اثنا عشری دہلی ۱۹۰۷م۔

(۶۰۹) شرح حدیث طہنت : مولانا سید حشمت علی خیر اللہ پوری۔

(۶۱۰) حدیث غدیر مولانا علی حسنین شیفہ (م ۱۹۹۱م)

اس کتاب میں ان صحابہ و تابعین کے اسماء درج کئے گئے ہیں جنہوں نے اس
حدیث کو روایت کیا ہے لفظ سولی کے متعلق جو شبہات پیدا کئے گئے ہیں اس
کے علمی جوابات بہم پہنچائے گئے ہیں اکبرس عنوانات ، علامہ احمد امینی
کی کتاب » الغدیر « حصہ اول سے فائدہ اٹھایا گیا ہے

۲۴۸ ص ، انجمن حیدری خیبرپور (سندھ) ، ۱۹۷۶م ، القانم پریس لاہور ، سید
وزیر حسین شیرازی نے قطعہ تاریخ تکمیل کتاب کہا

بفرماں مولائے روشن ضمیر اکٹھے ہوئے سب جوان اور پیر

۱۲۱۷

سنایا گیا حکم ربّ غدیر وہ اعلان مولا حدیث غدیر

۱۹۷۶م

ہوا از زمیں تا مہ و کہکشان علی کی ولایت کا سگہ رواں

(۶۱۱) حدیث غدیر فی فضیلت حضرت امیر علیہ السلام ، حافظ محمد عالم عریضی

۲۰ ص ، ۱۳۲۰ھ / ۱۹۰۲م ، یونیورسل پریس لاہور ،

(۶۱۲) حدیث غدیر کی سرگزشت ، مولانا سید سبط حس (م ۱۳۵۴ھ)

مولانا عبدالشکور لکھوی کے رسالہ » تفسیر ایت تبلیغ « کا رد

۹۶ ص ، ۸ آنے ، سرفراز قومی پریس لکھنؤ۔

آغاز بسمہ و خطہ اما بعد میں ہے رسالہ تفسیر ایت تبلیغ شکوری دکھا اور

یہ نظر استفادہ دیکھا کیونکہ خیال تھا کہ شاید کوئی بات ہو جس کی جانب ذہن

کو توجہ نہ ہوئی ہو ...

(مولانا سید سبط حسن بن سید وارث حسین نقوی ۱۲۹۶ کو جائس ضلع رائے

بریلی میں پیدا ہوئے انشائے تعلیم و طر میں حاصل کی اس کے بعد مدرسہ

باطمبہ لکھنؤ میں داخل ہو گئے جہاں مولانا سید محمد الحسن امروہی اور مولانا

سید محمد باقر سے اخذ فیض کیا آپ بہترین مقرر ، بہترین مدرس اور عمدہ لکھے والوں میں سے تھے مدرسۃ ابواعظین لکھنؤ کے سب سے پہلے مدرس اعلیٰ تھے ۲۸ محرم ۱۳۵۴ھ / ۲ مئی ۱۹۳۵م کو رحلت فرمائی ترجمہ محفظ الدائرہ ، الخمر لدامع المعروف بالعذب لواقع ، جواہر الکلاء ، خطاب فاضل ترجمہ میزان عادل ، تقدیم الاود فی مداوۃ العمد ، الکاظم ، مجموعہ روحہ ذات ، ہدایہ الاساس لی حدیث فرطاس ، سچا موتی ترجمہ در ثمنیں آپ کی تصانیف ہیں۔

(۶۱۳) حدیث مدینۃ العلم - مولانا محمد سماعیل دیوبندی (۔ ۱۹۷۶ء۔)

مذکورہ بالا حدیث پر مولانا مودودی (م ۱۹۷۹م) کی حرج کا رد

۸۰ ص ۱۰ روپے ، جواہر آباد ، مبلغ اعظم اکیڈمی ، الباسط آؤت پریس

(۶۱۴) خطبہ غدیر :

اس خطبے کا ترجمہ اور تاریخی پس منظر

۶۴ ص ، ذبذہ روپیہ ، پیر محمد براہیم ترست کراچی ، ۱۹۷۶ء ، تصویر

پروسیس پرنٹر کراچی

(۶۱۵) خطبہ غدیرہ :

مرر محمد رفیع بدلی کی کتب " حصہ ہندوی " کے خطبہ غدیر کا مخطوطہ ترجمہ

۶۴ ص ، ۱۸ ذی الحجہ ۱۳۱۳ھ ، سید ظہور الحسن فریخ سیتاپوری نے تاریخ

کہی :

مرزا رفیع بدلی کامل کی نظم میں جو ترجمہ ہے خطبہ یوم غدیر کا

مطبوع اس رئیس کے ارشاد سے ہوا مصدق جس کے ۔۔ سے آیت سرک

محسن میرا حسین و حسن کا مطبع امر اقا میرا غلام ، حاب امیر کا

طبع فروغ نے بھی لکھا سال طبع یوں خطبہ چہا جاب رسول غدیر کا

(۱۳۱۴ھ)

(۶۱۶) خطبۃ العید / منبع العید - مولانا سید صفیر حسین رضوی

۶۴ ص ، ۱۳۷۶ھ ، عباسی پریس کراچی ۔

(۶۱۷) خلاصۃ العید ترجمہ : تخلص علامہ سید رسی جعفر نقوی

۲۸ ص ، ۴۵ روپے ، ۱۹۹۰م ، قرآن سنٹر لاہور ۔

- (۶۱۸) در ثمین شرح اربعین : مولانا سید ابو الحسن عرف ابو صاحب (مطلع)
- (۶۱۹) ضمیمہ واقعہ غدیر : مولانا حافظ شمشاد علی محدوم زادہ
- حدیث : من کنت مولاه فهذا علی مولاه ، کی اسناد ۸ ص ، سلامیہ دارالتبلیغ لاہور ، لاہور آرٹ پریس انارکلی لاہور ۔
- (۶۲۰) عید غدیر : آغا محمد سلطان میرزا (م ۱۹۶۵ م)
- ۱۶ ص ، امامیہ مشن لاہور ، ۱۹۶۶ م ، تعلیمی پریس لاہور ۔
- (۶۲۱) غدیر خم : مولانا سید ابن حسن نجفی
- ۲۳ ص ، آئیڈیل پرنٹرز کراچی ۔
- (۶۲۲) الفرقۃ الناجیہ : مولانا سید علی گوپالپوری (م ۱۴۰۰ ھ)
- ۵۷۳ ص۔
- (۶۲۳) لسان الصادقین فی شرح الاربعین : مولانا سید علی حسین زنگی پوری
- (م ۱۳۹۰ ھ)
- ۱۳۰۰ ھ، لکھنؤ (ذریعہ : ۱۸)۔
- (۶۲۴) موعظہ غدیر ، علامہ سید علی الخاثری (م ۱۳۶۰ ھ)
- حدیث غدیر کا ثبوت اہلسنت کی امہات الکتب سے اس حدیث سے وصایت
- علی علیہ السلام کا ثبوت
- ۱۰۷ ص ، سات آنے ، کتب خانہ حبیبہ لاہور ، پنجاب آرٹ پریس لاہور ۔

علوم حدیث

(۶۲۵) احادیث بخاری

صحیح بخاری کی بعض احادیث پر نقد و جرح ، ۴ آنہ ، حسینی مشن الہ آباد

(۶۲۶) احادیث بخاری : علی جراد بسونوی

بخاری شریف کی ۶۵ احادیث پر جرح

۱۳۴ ص ، ۱۲ آنہ ، وشود مالیه پریس الہ آباد (ہند)۔

(۶۲۷) احادیث پیغمبر امرا، درائت امامت ائمہ اثنا عشر، مولانا سید نصیر حسین نقوی

(م ۱۹۸۹م)

۱۶ ص ، تحریک تحفظ تعلیمات آل محمد سرگودھا۔

(۶۲۸) اسرار کریلا : محمد ظہیر الدین خان بہادر یلگرامی

واقعات کریلا بحوالہ احادیث ، مطبع بولکشور کاپور۔

(۶۲۹) اکابرین اسلام کی سائنسی شعور مولانا مشتاق حسین شاہدی

ائمہ اہلبیت کے وہ اقوال جو سائنس سے متعلق ہیں ۸۸ ص ، ۴ روپے کراچی ۔

(۶۳۰) انور الابصار : شیخ محمد علی طوسی حیدرآبادی (م ۱۳۲۰ھ)

فضائل اہلبیت ، ۱۳۰۸ھ۔

تزیینہ الانبیاء (عربی) : علم لہدی سید مرتضیٰ (م ۴۳۶ھ)

(۶۳۱) تحفۃ الاتقیاء : مولانا سید شریف حسین

قرآن پاک اور احادیث میں بعض ایسے الفاظ وارد ہوئے ہیں جن سے ظاہر ہوتا ہے

کہ حضرات اہل بیت علیہم السلام سے کچھ خلاف عصمت کا سرور ہو گئے تھے

ایسے الفاظ کی تاویلات کی گئی ہیں

۲۶ ص ، تاریخ تکمیل ترجمہ : ۱۵ اکتوبر ۱۹۱۱م ، لاہور۔

(۶۳۲) محققین حدیث اب مدینۃ العلم : سید رفیع الدین شیع عثمان مدنی

ماہنامہ ، ترجمان القرآن ، اگست ۱۹۵۷ء کے شمارے میں مولانا عبد الباقی ۔

۱۹۷۹ء سے حدیث نبوی ۔ «ابا مدینۃ العلم» علی ۔ بجا ۔ کہ مہر سوجہ سرور مدنی

تھا یہ رسالہ اسی کے جواب میں ہے دو مقالات :

(i) غیر معصوم باب علم نہیں ہوسکتا۔ از سید الف شاہ ۔

(ii) حدیث انا مدینۃ العلم کی تحقیق ابنی از شیخ غیاث الدین ۔

۸۸ ص ، ۱۰ آنہ ، ادارہ معارف اسلام لاہور ، تعلیمی پریس لاہور ۔

(۶۳۳) تزکیہ و اصلاح نفس حصہ نہم :

آیات و احادیث کی روشنی میں تزکیہ نفس کی وضاحت ، ۳۲ ص ، حمایت حق

مبین کراچی اگست ۱۹۸۶ م ۔

(۶۳۴) تنقید الاحادیث : محمد عباس طالب صفوی

۱۹۲۳ م ، قرخ آباد (ہند)

(۶۳۵) التنبیر علی صحت حدیث غدیر :

مولانا محمد ابراہیم اہل حدیث (م ۱۹۵۶ م) کے اس دعویٰ کا رد کہ حدیث غدیر

کی کوئی اصل نہیں ۔ ایک آنہ ، المحسن شیعہ ٹا عشریہ میالکون

(۶۳۶) جاہلیت کی موت : ادیم نقوی

حدیث رسول صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم « من مات و لم یعرف امام زمانہ فقد مات

میتۃ جاہلیۃ » کی تشریح

۳۲ ص ، ایس اے رضوی کراچی ، سندھ آفست پرنٹرز کراچی۔

(۶۳۷) جواہر صدف رسالت : مولانا سعادت حسین خان

حضور صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم کے حکمت امیر کلمات و وصایا کا خلاصہ

۸۰ ص ، بک روپہ ، ۱۳۸۷ھ / ۱۹۶۷ء ، آل اندلس شیعہ جمعہ فیئرینس

بمبئی ، سرفراز پریس لکھنؤ

(۶۳۸) حدیث ثقلین : مولانا حادہ حسین قارہ

حدیث ثقلین کے مآخذ کی نشاندہی

۳۱ ص ، ۴۰ پیسے ، دارۃ الظہر درودہ تحصیل بھلول ، صلح سرگودھا ، ۱۳۸۷ھ /

۱۹۶۷ م ، نقوش پریس لاہور ۔

دو گوہر گران بہا : شیخ مصطفیٰ ملکی

*

(۶۳۹) حدیث ثقلین : مولانا سید محمد عباس قمر زیدی

شیخ قوام الدین دشنوی بمی کے ایک عربی مقالے کے فارسی ترجمہ کا ترجمہ

۷۶ ص ، ۴ روپیہ ، ۱۴۰۱ھ / فروری ۱۹۸۱م انجمن پریس کراچی ،

(۶۴۰) حقائق کے آئینے میں : مولانا سید صدر حسین ام ۱۹۸۹م

روحہ کافی کی ایک حدیث : کتبہ علی علیہ السلام امرہ و بایع مکرہا ، پر جرح

۸ ص ، انجمن حسینیہ عزیز کالونی شاہدرہ لاہور ،

(۶۴۱) رسالۃ الوضو : مولانا حکیم سید علی اظہر (م ۱۳۵۲ھ)

ثبوت مسح پا ، تین بحث اور تین مرحلہ پر مشتمل ہے حادث مسح قدمیں

کے ثبوت میں ثبوت وجوب مسح قدمیں از قرآن مجید ، غسل قدمیں ، تحقیق

صحت سند ، عدد صحت روایات غسل قدمیں میں حل معنی و مطلب حدیث ،

حدیثیں بمعارضہ کتاب حجت ہیں کہ نہیں ؟

۱۲۸ ص ، ۱۳۱۶ھ ، مطبع صبیح صادق پتہ ،

اعجاز ، بسند و خطبہ ام بعد یہ رسالہ ایک حصہ ہے محبہ رابع دو فقرہ حیدر کے

حصہ ثانیہ ک جس میں صرف اس کی بحث ہے کہ قرآن و حدیث سے پاؤں پر

مسح کرنا خدا اور رسول نے واجب کیا ہے

(سید علی اظہر بن مولانا سید حسن کھجوا صبح سارن (سہارا) میں ۱۲۷۷ھ

کو پیدا ہوئے تاریخی ماہ مظہر الاسلام سے لکھو میں مولانا علاء صادق مولانا

خدا میں علی مولانا محمد میں گوالیوری حکیم سر حیدر حسینی حکیم ماہ

حسینی سے اخذ فیض کیا ، حاجی شیخ حسین مازندرانی شیخ محمد صہ سرت ،

قدی شریعت جمہوری در ست اللہ سند محمد کاظم طب صابو سے حیدر وایب

حاصل کی ۱۲۵۲ھ / ۱۹۳۳ء کو ، اصل بحق ہوئے ماضیہ محمدہ حاسبہ شرح

نہدب ، حاشیہ قطبی ، بحہ البیان المرفعات ، نافع القراء ، فارسی ، دہ شہر

حیدر ، کنز مکتوم فی حل عقداء کشوہ نشی ہل سب و جورج مصرہ

السانل ، دفع الوثوق عن مکاح الفروق لالہ اصحاب بقہ ہداری را

ملاحذہ کشف الظلمات بعد ابواب است ، تاریخ لائل تصحیح تاریخ

وغیرہ آپ کی تصانیف ہیں

(۶۴۲) رفع الالتباس فی تقریر حدیث القرطاس ، مولانا حافظ عبدالباست عریضی

۶۴ ص ، ۱۳۲۲ھ / ۱۹۰۴م ، شمس الہند پریس لاہور ۔

آغاز ، بسملہ و خطبہ ما بعد جملہ مومنین اخلاصِ ہند و مسلمین دانشمند کی خدمت میں بادب و نیاز معروض ہے کہ حدیث قرطاس صحیحین و دیگر کتب احادیث اہلسنت میں درج ہے ۔

(۶۴۳) رہبر کامل حضرت علی علیہ السلام کے بعض کلمات کا ترجمہ

* عین الحیات (فارسی) : محمد باقر مجلسی (م ۱۱۱۱ھ) ۔

(۶۴۴) روح الحیات ترجمہ عین الحیات مولانا سید علی احقر امرہی (م ۱۹۸۹م) ۔

بعض ابواب یہ ہیں : شرائط عبادت ، درجات معرفت ، عصمت امام ، رہبائیت ، خوف و رجا ، مخالفت نفس ، آداب دعا و مناجات ، فضیلت قرآن ، حقوق رعایا و سلطان ، مذمت تحقیر مومنان ، مذمت عیبت ، حسد ، تکبر ، صلاح باطن ، اوقات اذکار مخصوصہ

۴۶ روپے ، محفوظ بک ایجنسی کراچی ۔

(۶۴۵) سبیل الہدی :

ان احادیث کے ترجمے پر جو فضیلت علم سے متعلق ہیں

(۶۴۶) سیف اللہ لاکبر ملقب بہ دوالنقدار حیدر حصہ دوم مولانا سید علی اظہر اہ

(۱۳۵۲ھ)

اس کتاب کا بک اور نام « اسکات اللہ بنقص الکلام » بھی ہے اس حصے میں

« الصحابة کلہم عدول » کا تجزیہ پیش کیا گیا ہے

۲۱۶ ص ، خادم التعليم پریس لاہور ۔

(۶۴۷) شعلہ طور / برق نور میرزا ابوالحسن احمد ابن میرزا آغا حسن طالب

فضائل درود پر گیارہ احادیث

۲۴ ص ، مطبع بوسہی دہلی ، تیسری مرتبہ ، ۱۳۱۵ھ / ۱۹۲۳م کو چھپی

مولوی جعفر حسین طریق نے تاریخ کہی :

شعلہ ہے طور کہ کہ رسالہ ہے برق نور یہ لطف حسن میں شریعت قد و نبات ک

دین محمدی کے ہیں درج اس میں منہے کیا مسد ہے ذکر درود و صلوات کا تاریخ بھی یہی ہے دعائے طریق یہ ہر صفحہ ورق ہو یہ قبالہ نجات کا (۱۳۱۵ھ)

اس کے بعد کی ایک ور اشاعت میں جو ۱۳۱۹ھ کو مونی محمد اکبر حسین نے تاریخ کہی ۔

جت کی یہ بہار کہ بہ برق نور ہے کیجنے جو اس کی سیر تو لطف حیات ہے تاریخ لکھ دی اکبر حستہ نے بھی یہی احسن کید جت و صوم صلوات ہے (۱۳۱۹ھ)

من و سلوی (فارسی) : مفتی میر محمد عباس

(۶۴۸) صراط مستقیم : مولانا حاجی غلام علی (م ۱۳۶۳ھ)

اس میں تقلید و عدم تقلید کی بحث ہے مثنوی کا پہلا شعر یہ ہے ۔

اصل شرع ار قول اہل عصمت است لیک فہمیں جانے صرف بہت اس

۱۵ ص ، ۱۳۲۲ھ ، مطبع تصویر عالم لکھنؤ۔

اعار : بسملہ و خطبہ ام بعد بعد الضعیف بدلیل حاجی غلام علی و بد حاجی

اسماعیل عرص کرتا ہے کہ اتفاقاً میں کتاب مستطاب « مثنوی من و سلوی »

جو کہ تصنیف ... مفتی سید محمد عباس صاحب شوشتری میں ہے مطبعہ گروت

تا بحث اصولی و اخباری ..

(۶۴۹) عدل : مولانا سید محمد عارف (م ۱۹۸۸م)

عدل خداوندی قرآن و حدیث کی روشنی میں

۱۶ ص ، مفت ، انحصار بوستان اکبر شاہ گردیر مدین ، ہمدرد پریسنگ پریس

مدتان ۔

(۶۵۰) صمی ولیمہ : شیخ محسن علی

ان احادیث کا مجموعہ جو اردو احی زندگی ، بروقت شدن ، حق مہر اور حقوق

روحیں سے متعلق ص ۲

(۶۵۱) عبد مہملہ : مولانا سید ابن حسن نحمی

۲۲ ص ، پرنسپل پریس کراچی

(۶۵۲) قلاح داریں فی حدیث ثقلین مولانا سید محمد صادق عریضی

تین فصلیں : تواتر حدیث ثقلین میں، اطاعت قرآن، سنت جماعت و شیعہ سے کس کو حاصل ہے اور کس کو نہیں، اطاعت اہل بیت ہر دو فرقہ مذکورہ میں سے کس کو حاصل ہے اور کس کو نہیں
۲۴ ص، دو آنہ، ۱۳۱۵ھ، ریاض حد پریس امرتسر۔

(۶۵۳) فلسفہ قرآن و اہلیت : ابو المظفر

مسلمانوں کی موجودہ بے راہ روی، حدیث ثقلین پر عمل نہ کرنے کی وجہ سے ہے، ۶۴ ص

* عبقات الانوار (فارسی) : مولانا میر حامد حسین (م ۱۳۰۶ھ)

(۶۵۴) قرآن و اہلیت : حسن عیقانی

عبقات الانوار سے حدیث ثقلین کا خلاصہ، ۲۴ ص، ۵۰ پیسے، ادارہ مدینۃ العلم کراچی۔

(۶۵۵) کشف الحق مولانا سررا رضا عینی بکھروی (م ۱۳۳۴ھ)

حدیث غدیر کے بارے میں۔

(۶۵۶) مرشد الطلاب سید ابوالحسن ابن سید مہدی (م ۱۳۱۴ھ)

طہال مؤمنین کو خلاق و آداب سکھانے کے لئے، یہ کتب رسالہ «ادب المتعلمین»، «ادب المطالعہ» اور «منیہ امرید فی آداب المعبد و المستفید» سے ماخوذ ہے

۶۷ ص، ۱۳۱۴ھ، مطبع یوسفی دہلی۔

تغار : بسمہ و خطبہ اما بعد سید ابوالحسن بن حنات سید مہدی حشر حب اللہ لہدی مع امہ رحمہا لہدی کہتا ہے کہ یہ اس رسالے کا مرشد الطلاب و مفہم لکتاب ہے کہ واسطے رفع جہالت الخاصل مرتب کیا گیا یہ رسالہ سوہ نصلوں پر...

(۶۵۷) مسئلہ وراثت انبیاء : سید یعسوب علی زیدی

بعض کتب اللہ سے ثابت کیا گیا ہے کہ حضرت اسماؓ : وراثت بھی دئے جس وراثت کا ورثہ احکام الہی کے مطابق ان کی اولاد کو ملایے

۶۴ ص ، ایک روپہ ، علمی کتب خانہ مظہر گڑھ ۱۹۷۱ ، امرور پریس ملتان۔

(۶۵۸) مودۃ الاسلام : غلام حسن خان عظیم جونپوری

تین ابواب : محبت ائمہ معصومین کے متعلق آیتوں کے بیان میں ، صحبت و فصیلت ائمہ معصومین کے صحیح حدیثوں کے بیان میں ، اماموں کے دوستوں و دشمنوں کی شناخت میں مع روایات

۶۸ ص ، ۱۲۳۴ھ ، مطبع بوسمی دہلی ، تاریخ تکمیل کتاب ۱۲ھ

مصنف نے قطعہ تاریخ کہا :

صد شکر کہ یہ کتاب مدہا میں فصل خدا سے ہو گئی بعد

کیا خوب عظیم نے کہی تاریخ بہتر سے لکھی مودۃ الاسلام

۱۲ھ

اغار ، سلسلہ لہد واسطے دوستی و سلام کے میں بیچمدن سر پہ قصور علاء
حسن خان عظیم ولد فتح خان معفور ساکن مدہ فاحرہ جونپور سے چند آیات کلام
الہی

(۶۵۹) بصرة الحق : سید ریاض الحسن صفی پوری

ان احادیث پر جرح جو دریارہ فضائل معاریہ میں ہیں

۴۴ ص ، تین آنہ ، ۱۲۳۰ھ ، مطبع اصلاح کھجوا ضلع سارن

غار : سلسلہ و خطبہ بعد حمد صلوة کے واضح ہو کہ ملاحظہ کتب معتبرہ و
تواریخ معتمدہ حضرات اہلسنت و جماعت ایک حادثہ عظیم ملت اسلام میں پایا
جاتا ہے

۶۶۰۱ ، نفس رسول جلد ۳ / ثقل اکبر : مولانا سید علی حیدر اہ ۱۳۸۰ھ

فضائل حضرت علی علیہ السلام ، پانچ ابواب اور تسمہ : حدیث و سنت اور
فضائل اہلبیت طاہرین : صحاح ستہ میں اصغر المؤمنین و اہل بیت : طاہرین کے
بعض کی حدیث مشکوٰۃ ، موطا ، مسند ، مسند ، مسند ، مسند ، مسند

مہ : حمد بن حبل اور کتب احقائق کی حدیث ، منتخب المعانی کی حدیثیں

۳۳۶ ص ، ۱۳۷۵ھ / ۱۹۵۵م ، مطبع اصلاح کھجوا

[سید علی حیدر بن مولانا سید علی اظہر ۱۳۰۳ھ/۱۸۸۵م کو کھجوا ضلع سارن میں پیدا ہوئے۔ مینٹک پاس کرنے کے بعد لکھنؤ چلے گئے بعد ازاں پشاور یونیورسٹی لاہور سے مولوی فاضل کا امتحان پاس کیا۔ زندگی تبلیغ و اشاعت میں گزار دی۔ ۱۳۸۰ھ/۱۹۶۱م کو رحلت فرمائی۔ مجالس حایون، تصویر عزا، سراج حضرت ابوبکر، سوانح حضرت عمر، جوہر قرآن، شہادت عظمیٰ حجاب شہید اعظم، فقہ الشیعہ ترجمہ کتاب الصلوٰۃ العروہ الوثقی، ترجمہ احقاق الحق، ترجمہ و شرح نہج البلاغۃ، احادیث حضرت عائشہ، فضائل ولی الباری من احادیث الصحیح البخاری، عمدہ، کلثوم، نعمہ، مسامحہ، اعجاز الولی، قرآن باطن، مجالس اطفال، حضرت سکبہ اع، عراداری نور خدا ہے وغیرہ آپ کی تصانیف ہیں۔]

* وضو (عربی) : میرزا نجم الدین العسکری سامره۔

(۶۶۱) وضو (کتاب و سنت کی روشنی میں) : مولانا سید اعجاز حسین نقوی

مسح پا کے ثبوت میں

۷۲ ص، مکتبہ تعمیر ادب لاہور، دسمبر ۱۹۶۷م، تعبیری پریس لاہور

(۶۶۲) یاد اور یادگار : علامہ سید علی نقی (م ۱۹۸۸م)

از روئے کتاب و سنت یادوں کا مہا اور یادگاروں کا قسام حائر ہے

۲۴ ص، امامیہ مشن لاہور، سراج محمدی پریس لاہور

رجال حدیث

(۶۶۲) تاریخ اصحاب . مولانا حاجی اعجاز حسن امروہی (ا۔ ۱۳۴۰ھ)
(۶۶۴) تنقید لاخبار و تعدیل لاخبار (باب اول) . مولانا سید احمد حسین امروہی، (ا۔ ۱۳۲۸ھ)

پانچ فصلیں معاشر اصحاب عدلت ، اخبار و احادیث شان صحابہ عشاء ، صحابہ عظام کی سیر و مآثر و من ، عقیقت تابعین تبع تابعین ، عقیدت مفسرین سنت ر محدثین ملت

۲۳۶ ص ، مطبع ریاضی امروہہ ،

آغاز ، بسملہ و خطبہ امابعد اگرچہ اسلام میں احکام شریعت کے مد رکبات الہی و سنت نبوی پر ہے چنانچہ حدیث « کل شی مردود الی الکتاب والسنة » اس کی مؤید ہے لاکہ حادث پیغمبر بوحہ من متین وعسر لہم و محمد بنوے حکام قرنی

مولانا احمد حسین اس مولانا سید رحیم علی امروہی سے ہیں پسد ہائے بدائی کتابیں مولانا سید علی حسن سے پڑھیں کتب طبعہ حکیم امجد علی خان امروہی سے پڑھیں ، بعد ازاں لکھنؤ شریف سے گئے جہاں مولانا سیدہ حسین (ا۔ ۱۲۹۶ھ) ، مولانا حامد حسین (ا۔ ۱۳۰۶ھ) مفسر مسر محمد عباس (ا۔ ۱۳۰۶ھ) اور ممتاز العلماء مولانا سید محمد تقی (ا۔ ۱۳۱۹ھ) سے اخذ فیض کیا پوری عمر خدمت دین میں گزاری ۱۳۲۸ھ / ۱۹۱۱ء کو رحلت فرمائی آپ کی تصانیف میں شرح سہج البلاغۃ امامکمل حواشی مختصر اسانفعہ عظمہ لمطالب فی بات المناقب مناقب الانبرر ہدیہ سلسلہ حواہ لاحباب فرق العربیہ فی تمسک الثقلین معروف ہیں ۔

۶۶۵ (باب دوم)

اس باب میں سبقہ مت تحریر کی کتاب وقت کو محمد صاحب سلسلہ سے باقیہ دہائیہ سلسلہ کی ہے جس کی ذکر ہے ۶ ص

(۶۶۶) (باب سوم)۔

پانچ فصلوں پر مشتمل ہے حالات و شو و نما و ماخذ علم محدثین، نیرنگی عقدہ محدثین، حکمت عملی محدثین، وجہ عموم بلوی و مرغوب طبع ہونے کے مذهب اہلسنت میں، قواعد جرح و تعدیل روایات، ۳۶۰ ص، ۱۳۲۸ھ، مطبع ریاضی امروہہ۔

مولانا سید فقیر حسن نے قطعہ تاریخ کہا :

حدیث حصہ ہر اورا سراوار کہ در طبع آمد، تنقید اخبار
چہ تنقید ہے کہ نقد خالص العلم بتعدیل روایات و قدح اشار
چہ قدحی کشف استار عذارت کہ در دل ثبت کردید اہل آثار
چو پرسیدم ز ہاتف سال طبعش فقیر آمد ندا بتعدیل اخبار

(۶۶۷) رجال بخاری حصہ اول مولانا میرزا عبدالحسین (م ۱۳۶۵ھ)

رجال بخاری شریف کا اہلسنت کی معتبر کتب سے تنقیدی حثرہ، مدرجہ دین اصحاب کا تذکرہ :

ابوہریرہ، ابو موسیٰ شمری، ابو یزید، ابو عبد الرحمن سلیمی، ابو مسعود بزاری، حضرت انس بن مالک، احمد بن ابی الطیب سلیمان بغدادی، احمد بن عبادہ بن موسیٰ ابو بکرہ۔

۲۰۰ ص چہانہ امامیہ مٹس لکھنؤ سرفراز قومی پریس لکھنؤ

مولانا میرزا عبدالحسین بن مولانا میرزا محمد عسکری ۱۳۰۰ھ کو کریملا میں پیدا ہوئے ابتدائی تعلیم و پس حاصل کی پھر لکھنؤ تشریف لے آئے اور تعلیم کی تکمیل یہیں کی صحیح بخاری کے رجال کی تحقیق کی حمیرور مسرور اسدہ، میں خطیب بھی رہے ۱۳۶۵ھ، ۱۹۴۵ء کو، جس بحق ہوئے پ حقیقۃ السریر فی اکبر الکبار عمری، گماہاں کبیرہ، لشرف عن الشعلیٰ اعربی کے مصنف ہیں۔

(۶۶۸) رجال اسند سادات علی رضوی مولانا سند سادات علی رضوی درجہ ۱۰

۶۶۹ شہدہ فی معرفۃ الصحابہ مولانا حاجی اعجاز حسن امروہی، مطبع،

(۶۷۰) فتنہ وضع احادیث • سید حسین رضوی

حرج بر رواۃ حدیث

۱۶۸ ص ، رحمت اللہ بک ایجنسی کراچی ، المناظر پریس کراچی ،

(۶۷۱) فصل ابیاری فی تنقید صحیح بخاری حصہ اول ، مولانا سید علی ظہیر اہ
(۱۳۵۲ھ)

صحیح بخاری کی بعض احادیث پر ناقدانہ نگاہ

۹۲ ص ، چھ آنہ ، مطبع کھجوا صلع سارن (بہار)

آغاز : سلسلہ و خطبہ ما بعد اگرچہ یہ کام فی الواقعہ نہایت ہی اہم ہے کہ صحیح بخاری کی اس طرح تنقید و رجحان کی جائے کہ ہر ہر حدیث کی حقیقت پورے طور پر کھل جائے ۔

(۶۷۲) (دوسرا حصہ) :

۳۲۰ ص بک روپیہ چار آنے ، ۲۷ صفر ۱۳۲۸ھ مطبع اصلاح کھجوا صلع

سارن (بہار)

آغاز : سلسلہ و خطبہ اب بعد بہ دوسرا حصہ ہے فصل ابیاری تنقید بخاری ک جس کی ابتداء کتاب الایمان سے کی جاتی ہے ۔

(۶۷۳) (حصہ سوم) :

۳۳۲ ص تاریخ تکمیل کتاب ۲۲ ربیع الثانی ۱۳۳۲ھ مطبع اصلاح کھجوا

صلع سارن (بہار)

آغاز : سلسلہ و خطبہ اب بعد بہ حصہ ثالث ہے فصل ابیاری فی تنقید بخاری ک جو باب من الایمان ان یحب لاخیه ما یحب لنفسه سے شروع ہوتا ہے کہ جس کے قبل کی شرح مع تنقید و حرج تنقید بخاری حصہ اول ، دوم میں درج ہو چکی ہے ۔

(۶۷۴) (حصہ چہارم) :

۴۱۶ ص ، مطبع اصلاح کھجوا صلع سارن (بہار)

آغاز : سلسلہ و خطبہ اب بعد بہ حصہ چہارم ہے فصل ابیاری فی تنقید بخاری ک جس میں ان احادیث کی شرح ، حارج سے حرج بخاری سے فضائل حدیث ہے ۔

میں لکھی ہیں۔۔

(۶۷۵) چہل حدیث مولانا محی الدین کاظم

۱۶ ص ، جامعہ جعفریہ ، دہلی والا ضلع وناڑی ۴۰ روپے اگست ۱۹۹۰ م

(۶۷۶) ترجمہ حدیث معضل : مولانا سید علی اکبر بن سلطان العلماء (م ۱۳۲۶ ھ)

(ذریعہ : ۴)

عقائد

(۶۷۷) آخرت کی کھیتی: مولانا سید ابوالخلیل راحت حسین بھسکپوری (م ۱۳۷۸ھ)
(ذریعہ ۲)

(۶۷۸) النہ حق ما : مرزا بوازش علی
مولانا محمد حسین نجفی ڈھکو کے بعض نظریات کا رد، مدائش، مولانا صبر
یوسف حسین (م ۱۹۸۸م)

۵۶ ص ادارۃ لقائم مکھناتوالی تحصیل پھالیہ ضلع گجرات،
(۶۷۹) آیات النہہ در اسرار ربانیہ : مولانا محمد حسین نظامی
۳۲۰ ص، ۲۵ روپے، انجمن فلاح انسانیّت شعبہ مانی ملتان، نصاب رت
پریس سرگودھا

۱ ۶۸۱ بیت اللہ سید روح اللہ خضوی کے فتوؤں کی وضاحت سید عی رضا نقوی
ایت اللہ کی طرف منسوب ہک فتویٰ کہ ائمہ ہدیہ علیہ السلام خلق بر روی
ہیں کا رد

۴۰ ص، ۳ روپے، انجمن فلاح انسانیّت شعبہ میانی ملتان،
۶۸۱ اثبات الامامت مولانا شیخ محمد حسین ڈھکو
سات برب ۲۶۹ عبارات، بیت اللہ سید محمد حواد تبریزی، شیخ عبدالکریہ
زنجانی، شیخ محمد محسن المعروف بہ فار شیخ بزرگ ظہرائی، سید عبداللہ
شیرازی، عبدالاعلیٰ موسوی، شیخ محمد رضا صفہر کی تقریظ
۲۵۲ ص، ساڑھے چار روپے، مکتبہ سلطان بلان ۱۹ سرگودھا، ندی پریس

لاہور -

الاثناعشریہ (عربی) : شیخ محمد حواد معینیہ

(۶۸۲) الاث عشریہ ، مولانا سید صفدر حسین (م ۱۹۸۹م)

۱۱۲ ص، امامیہ پبلی کیشنز لاہور .

* العقائد (عربی) شیخ صدوق (م ۳۸۱ھ)

(۶۸۳) احسن العوائد فی شرح العقائد ترجمہ ، مولانا سید منظور حسین بحاری (م ۱۹۸۰م)

شرح : مولانا شیخ محمد حسین ڈھکو

۴۴ ابواب ، ۳۸۶ عنوانات ، ۷۵ شیعہ علماء کا تذکرہ ، ۵۲۰ ص ، مکتبۃ الہمدانی سرگودھا ، ثانی پریس سرگودھا ، شروع میں مترجم مرحوم نے اپنے تاثرات منظوم صورت میں پیش کئے ہیں :

حامی دین میں شیخ صدوق	قدوة ارباب دانش بادشوق
مستک آل محمد را نیت	زیر گرفته دین حق وافر نصیب
ہد فقیہ و ہم محدث ذی کمال	خوش کلام و خوش صدق و خوش خصال
شارح مش عقائد نیک ذات	باز کردہ عقدہ ہائی مشکلات
آن محدث مجتہد نقد بصیر	مرویات آل احمد را خیر
شد ہریدا این حقیقت از سعات	تا قیامت مشعل راہ نجات
این دعا نزد خدا منظور باد	دفع شرح عقائد شاد باد

(۶۸۴) احسن العقائد : مولانا سید محمد قاسم (م ۱۹۸۷م)

۳۴۹ ص، ۶ روپیے ، ادارہ تذکرۃ الظاہرین نواب شاہ ، ۱۹۶۷م.

(۶۸۵) احکام الاسلام حصہ اول :

۴۰ اسباق ، ۸۰ ص ، ۵ روپیے مکتبۃ الرضا کراچی ، ۱۴۰۷ھ / ۱۹۸۷.

احکام شیعیان (فارسی) : میرزا حسن احقافی کویتی .

(۶۸۶) احکام شیعیان : مولانا محمد حسین سابق

۱۰۰ ص ، مدرسہ جامعۃ الثقلین ملتان ، جون ۱۹۸۴م.

حیات النفس (عربی) شیخ احمد احسانی (م ۱۲۲۳ھ).

حیات النفس (فارسی) : سید کاظم رشتی (م ۱۲۵۹ھ)

(۶۸۷) اردو ترجمہ حیاۃ النفس : ڈاکٹر کاظم علی رسا

فارسی سے ترجمہ ، ۹۵ ص ، کتابخانہ ابرہہ کرماء ، ۱۳۹۶ھ - ۱۹۷۶ء

اعتقادیہ (عربی) : شیخ صدوق (م ۳۸۱ھ)

(۶۸۸) ارشادہ مولانا میرزا باقر علی ابن آغا علی (م ۱۲۹۹ھ)

۲۶۴ ص ، تاریخ تکمیل : ۱۲۹۴ھ ، احسن المطابع

أعبار . بسملہ و خطبہ اما بعد ارباب اولی الانبیاء پر واضح ہو کہ یہ ترجمہ مختصر اور شرح رسالۃ اعتقادیہ ،

(۶۸۹) ارغام المکرین فی رد مصدات انذالہ مدرس محمد احسن بن سید علاء علی

کمالپوری

مولانا شیخ عابد حسین سہارنپوری (م ۱۳۳۰ھ) کے دو رسالوں "بہار المدارس"

اور "با علی مدد" کا رد

۹۴ ص ، ۴ ایے ، ۱۳۱۸ھ / ۱۹۰۱ء ، مطبع دہلی بہ حمیدی لکھنؤ مولانا سید

محمد باقر نے تاریخ کہی

چو شخصی ر روی حالات حاد نمود ر ابطال ر حق

سراپا مضامین باطل نوشت کہ مطلق بر و نیست اطلاق حق

اغ من عد ارج عم و کمال کہ دارد تحقق باحلاق حق

نوشتہ کتابی بشردیند ان کہ لایب فیہ است مصدق حق

بفرمود ہدف بتاریخ سال خوش ابطال باطل چو احق حق

۱۳۱۸ھ

عز ، بسملہ و خطبہ بعد حمد صوڈ کے کہ ہے محمد حسن بن سید علاء علی

مرحوم کمالپوری کہ یک صاحب سہارنپوری

(۶۹۰) ارالہ اشتیاء : مولانا سید محسن علی میزوری (م ۱۳۴۷ھ)

فرقہ شعبہ میں سب کرنا چاہتے تھے

۴۰ ص ، امامیہ کتب خانہ لاہور ، مطبع قبض عدہ لاہور

(۶۹۱) ازہاق الباطل . مولانا سید علی

رسالہ "اظہار الحق" کا جواب جس میں بعض ضروریات دس کا انکار کیا گیا تھا

۳۲ ص ، ۱۰ آنے ، فروری ۱۹۲۲ م ، نور المطابع لکھنؤ .

* مسباح الرشاد (فارسی) : ایت اللہ سید حسین بروہدی

(۶۹۲) اساس الاعتقاد : مولانا سید ابن حسن نجفی

۳۲ ص ، ۴۰ پیسے ، کتب خانہ حسینیہ لاہور .

(۶۹۳) اساس الایمان : مولانا سید اغا بن زین العابدین الہ آبادی (م ۱۳۲۱ ھ) (مطلع)

* فلسفہ (فارسی) : ابو القاسم بن زین العابدین کرمانی (شیخی) .

(۶۹۴) اسرار دین حق : شیخ محمد تقی فلسفی کے کئی گئے شیخیوں پر سوالات کے

جوابات

۷۲ ص ، ۵ روپے ، کتابخانہ ابراہیمیہ (کرمان) شاخ پاکستان کراچی .

(۶۹۵) اسرار عقائد حصہ اول : مولانا سید عالم حسین

تین سوالات کے جوابات : معصومہ کو بیان ہوتا ہے اور سبحان مہدی عصمت ہے

یا نہیں معصومیں گناہ معبرہ کرتے ہیں یا نہیں ، معصومیں ہوں اللہ احب .

وامانت پر قادر ہیں یا نہیں

۴۸ ص ، المحسن ترقی المؤمنین ملتان ، اکتوبر ۱۹۶۸ء . سید لیکچرٹ پریس

ملتان .

(۶۹۶) اسلام اور عدل : مولانا سید طیب آغا موسوی

۲۴۷ ص ، ساڑھے چار روپے ، ادارہ علوم آل محمد لاہور .

(۶۹۷) اسلام کے بیداری عقائد حصہ دوم : مولانا ریش علی (م ۱۹۹۶ م)

سید محتبی موسوی لاری کی فارسی کتاب ک ترجمہ نبوت کے بارے میں

۲۱۷ ص : دفتر گسترش فہرنگ اسلامی ایران ربیع الاول ۱۴۱۰ ھ .

(۶۹۸) اسلام کی پہلی کتاب : مولانا سید احمد (م ۱۳۶۶ ھ / ۱۹۴۷ء)

۱۶ ص ، ۳ پائی ، انجمن یادگار علماء لکھنؤ ، ۱۹۱۲ م .

- اسلامی اصول عقائد (ادریسی)۔ حجة الاسلام سید مجتبیٰ لاری
(۶۹۹) اسلام کے بنیادی عقائد حصہ اول مولانا روشن علی ام ۱۹۹۶ء
عنوانات : معرفتِ خدا ، عدل ، جبر و اختیار ، قضا و قدر
۲۵۲ ص ، ایران ، شوال ۱۴۰۸ ھ
(۷۰۰) اسلامیات - تشریحات : مولانا ایم ایچ شاہدی
۱۰۲ ص
چند سورتوں اور بات کی تشریح مع عقائد و عبادات کراچی بورڈ کے جماعت
سہم اور دھم کے طلبہ کے لئے خود مولانا شاہدی سے کرچی سے شائع کب
(۷۰۱) اسلامی دینیات کا پہلا حصہ :
۳۲ ص ، ۲۵ پیسے ، مکتبہ محمد سی سرگودھ ، ثانی پریس سرگودھ
(۷۰۲) اسلامی دینیات حصہ اول ، ابو الظفر مولانا سید رزار حسنی
ضروریات دیں کر سوالاً جواباً پیش کیا گیا ہے
۳۲ ص ، بک اند ، حسینی مشن سہارنپور ، قومی پریس محلہ انصاریاں
سہارنپور
(۷۰۳) اسلامی عقائد : علامہ سید علی نقی نقوی (م ۱۹۸۸ء)
۵۴ ص ، دو آنے ، امامیہ مشن لکھنؤ ، جمادی الاول ۱۴۵۷ ھ سردار قومی
پریس لکھنؤ
(۷۰۴) صلاح الاعتقاد فی عصمة الایم ، غر لاہند مولانا سرور احمد علی
۱۳۹۰ ھ
۸۰ ص ، جمعریہ ایسوسی ایشن پنجاب لاہور ، پرکاش مسیم پریس لاہور ،
۱۳۴۱ ھ ۱۹۲۲ء ، آخر میں سرور علا احمد قادری ام ۱۹۸۸ء کی
غلطیوں کو گنویا گیا ہے
اصل الشیعة و اصولہ ادرسی ، شیعہ محمد حسنی کاشف غلط
(۷۰۵) اصل و اصول شیعہ : مولانا سید ابی حسن نجفی
عنوانات : شیعہ کے عقائد و مسائل ، نظام عمل ، تعزیرات ،
مسند د ، مسند فقہ

۱۵۷ ص ، رضا کار بک ڈپو لاہور ، ۱۹۵۷ م ، ریس پریس لاہور

(۷۰۶) اصول اسلام اور ہم : مولانا سید مرتضیٰ حسین فاضل (م ۱۹۸۷ء)

۲۴ ص ، مفت ، ادارہ درس عمل لاہور ، ۱۹۷۲ م ، تعلیمی پریس لاہور

* باب حادی عشر (عربی) علامہ حلی

(۷۰۷) اصول جعفریہ ، مولانا شیع محمد مصطفیٰ جوہر (م ۱۴۰۶ھ)

۴۴ ص ، مجلس المسلمین رضویہ کالونی کراچی ۱۳۸۱ھ / ۱۹۶۱ء

(۷۰۸) اصول خمسہ : التفات علی جعفری

۱۲۹۴ھ ، میڈیکل پریس آگرہ ، (فا : ۱)۔

(۷۰۹) اصول دین : علامہ سید ابن حسن حارچوی

۶۵ ص ، ابراہیمیہ پرنٹنگ پریس لکھنؤ

تغار : کائنات پر نظر ڈالنے پہلے (Atom) کو لیختے مادہ کا یہ چھوٹا سا درہ

(۷۱۰) اصول دین ، مولانا سید سبط حسن لکھنوی (م ۱۳۵۴ھ)

سوالاً جواباً ، ۸۰ ص ، ۵ آئیے ، نظامی پریس لکھنؤ۔

(۷۱۱) اصول دین (منظوم) : مولانا مظفر حسین

۲ آئیے ، ۱۹۰۸ م ، مطبع مظفری اتاوہ ۔

* فقہ جعفریہ از نظر اسلام : آیت اللہ سید محمد تبرازی۔

(۷۱۲) اصول دین : صفدر عباس طاہری

۸۸ ص ، ادارہ پاسیان اسلام باب حیدر سرگودھا ۔

(۷۱۳) اصلی شیعیت - آیت اللہ خمینی کی زبانی : تنویر الحسن

صفحات ۱۶ ، قیمت دو روپے پچاس پیسے

اس رسالے میں مولانا محمد حسین ڈھکڑ کے بعض نظریات کی تردید بحوالہ

آیت اللہ خمینی کی گئی ہے معلوم ہوتا ہے مؤلف آیت اللہ کی بعض عرفی

مضامین کو بہت سمجھتا اس لیے اس کی قیمت میں اضافہ ہوا ہے کہ مولانا

محمد حسین ڈھکڑ کی مخالفت سے ناخوار فائدہ اٹھایا گیا ہے

دارالتبلیغ امامیہ راہوالی کینٹ گوجرانوالہ ۔

(۷۱۴) اصول الشریعہ فی عقائد الشیعہ مولانا محمد حسن دھکو تھلی
 دس ابواب ، یوح ایبہ ، انصہ علیہم السلام ، یوز و بشر ، مسئلہ تعویض ،
 معجزہ فعل حد سے یا فعل ہی و امام ، اسمداد لعیر اللہ ، مسئلہ حاضر و ناظر ،
 علم غیب ، شیخی بودن اکثریت تشیع در پنجاب
 ۲۵۶ ص ، ۴ روپے ، مکتبۃ الملک سرگودھا ، ۱۹۶۷ء ، ثنائی برقی پریس
 سرگودھا

(اس کتاب کیے رد میں مندرجہ ذیل کتابیں شائع ہوچکی ہیں جن کا ذکر آپسے
 مقدم پر آئے گا ، انہیہ حق نما ، تائید حق و تردید باطل ، تحفۂ صیاء ، تحقیق حق ،
 تحقیق حق پر علماء حق کی تبصرے ، توضیح العقائد ، جوہر الاسرار فی مناقب
 النبی و الائمة الاطہار ، حقائق العقائد ، حقائق الوسائط حصہ اول دوم و سوم
 ذاء ہمرنگ زمین ، دعوت اتحاد ، صراط الایمان بضوء الحدیث و الشرع ، سرگودھا
 مقتصرین حصہ اول ، دوم و سوم ، معاد الشریعہ فی البندار لقصود علمی عقائد
 الشیعہ موازنہ حق و باطل مولانا محمد حسن دھکو کے متعدد عقائد ہدیۃ
 المستبصرین فی رد شبہات لمقتصرین و عمود صواب شریعہ کے بعد کے ایاموں
 میں مندرجہ بالا کتابوں میں انہیے گئے سوالات کے جوابات دیئے گئے ہیں

(۷۱۵) ظہار حق در بقیۃ علم قراءت ، کتاب مولانا سید سعید حسین
 ناصر ملت علامہ سید ناصر حسن ، اس کے معاونین میں علامہ قریب کبیر
 امیر المؤمنین علی علیہ السلام کے بارے میں جو بحث چل رہی تھی اس کتاب
 میں ناصر الملت کی حمایت کی گئی ہے

۴ ص ، مطبع جعفری مظہر نگر (ہند)
 غار بسمہ و خطبہ امام بعد چونکہ علم قراءت و کتابت عرصے سے علمی بحث
 ہو رہی ہے اور بحث میں بحث کا جواب علامہ مولانا جناب سید ناصر حسن نے
 مدظلہ العالی

(۷۱۶) مجموعہ عقائدات خمسہ سید علی ، محافظہ کتب حسنیہ سرگودھا
 ۵۲ ص ۱۲۶۴ھ مطبع جعفری مظہر
 ایچ بیچمر حصہ دوم ، سید علی علیہ السلام کی حالت میں سے حصہ کمر

سلام سے مستہای نبی افضل الانبیاء، مستند نشین قاب قوسین و ادنی صاحب یسین
و طہ محمد مصطفیٰ صلوٰۃ اللہ و سلامہ علیہ و آہ اذین سراج الہدی اذہب اللہ
عنہم الرجس و یظہرہم تطہیرا سیما علی . . .
(۷۱۷) اعتقادی اصول :

پانچ عمرات : خدا اور اس کی وحدانیت پر ایمان اور اس کے فوائد ، صفات خدا
اور عدل الہی پر ایمان اور اس کے اثرات ، نبوت قدم انبیاء کی نبوت ، امامت ،
نیمت

۳۲ ص ، مفت ، انجمن حان نثاران اہلیت پاکستان راولپنڈی ، محرم ۱۴۰۷ھ

(۷۱۸) الاعتقاد فی الامامت ، مولانا ناصر حسین قصص ہادی

۱۶ ص ، انجمن عباسیہ شیعان نارووال ، مدینہ پرینسنگ پریس لاہور

(۷۱۹) اعتقادہ ، مولانا سید عمار علی سوسی پتی (۱۳۰۴ھ) (مطلع)

* لیلیۃ (عربی) : علامہ محمد باقر مجلسی (م ۱۱۱۰ھ)

(۷۲۰) اعتقادات امامیہ فی ترجمہ الرسالة اہلبیت ، مولانا شیع محمد حسین دھکو

نجفی

مقدمہ : سید حسین عارف نقوی

۱۱۹ ص ، آنہ روئے ، اپریل ۱۹۸۰م ، ایس ٹی پرنٹرز راولپنڈی ،

سید وزیر حسین شیرازی نے قطعہ تاریخ کہا .

مقائد کی وساحت میں مضامین کا یہ مجموعہ کریگا بالیقین ہر دور میں ذہنوں کا تنقید

نقیب صد حقائق مصحف رشد و ہدایت ہے یہ سچہ کیمیا ہے اس اعتقادات امامیہ

اعتقادہ (عربی) ، شیخ صدوق اس بابوہ ابو جعفر محمد بن علی بن حسین قمی

(م ۳۸۱ھ)

۷۲۱) اعتقادات صدوق ، مولانا محمد عمار حسن ندوی (۱۳۵۰ھ)

۸۴ ص ۱۹۰۶ م ، احقر میں محم عبدا ، مولانا سید محمد الحسن عابدی .

۱۳۸۷ھ کی تقریظ یہ رسالہ سدید و رحالہ مفیدہ ک ترجمہ مع رسالہ

اعتقادات صدوق اس بابوہ قمی محمد ترجمہ کا جس میں عقائد فرقہ جہ ناحہ

مامہ کثرہم لہ تحریر میں سے کٹر مدد اس ترجمے کے دیکھے و ص

رسالے کے مطابق پائے خداوند عالم مومنین کو اس کے مطالعہ سے بہرہ مند و فیض یاب فرمائے ۔

(۷۲۲) اعتقادیہ : مولانا شیخ احمد (م ۱۳۱۵ھ)

۱۔ چند آیات قرآنیہ و احادیث بخاری و مسلم کی ترجمہ جو مؤید مذہب سامیہ ہیں ۔ ۲۸ ص ، ۱۳۱۱ھ ، مطبع گلزار ابراہیم ۔

اندر : سلسلہ و خطبہ اما بعد فہد قول حق بالوفوق فی بیان الایمان و التوفیق لفتہا لاخوتنا المؤمنین ... رتبہا علی مقدمہ و فصول و خاتمہ ۔

(۷۲۳) الاعجاز : علامہ سیّد محمد ہارون (م ۱۳۲۹ھ / ۱۹۲۰م)

صفحات ۱۸

بہ رسالہ معراج سے متعلق ہے ۔

(۷۲۴) اعلان براءت : مولانا محمد حسن

مولانا شیخ محمد حسین ڈھکو نجفی کے بعض خیالات کا رد

۱۶ ص ، بحمن ثنا عشری چک لالہ راولپنڈی ۶ جون ۱۹۷۷ء ، کشمیر رت پریس راولپنڈی

(۷۲۵) افضلۃ النبی (م) علی سائر العباد : مولانا محمد اعجاز (م ۱۳۵۰ھ) (مطلع)۔

(۷۲۶) اسباب الحائزین : مولانا سیّد محمد مرتضیٰ حیدرپوری م مدد حسن علی (م ۱۳۳۷ھ)

مولانا خواجہ عابد حسین سہارنپوری کی کتاب «انذار الناذرین» پر مدد کا رد

۲۲۰ ص ایب اے معرہ ۱۳۳ھ ، مطبع رسدہ حمیدی لکھنؤ

غبارِ سجدہ ، خطبہ ما بعد کہت ہے سجدہ دلیل اُصغہ توفیق میں سجدہ حسن علی محمد مرتضیٰ کہ رسالہ سہارنپور رسالہ - علی مدد حسن

حجہ عابد حسین صاحب تصدیق سہارنپور سے سید حسین احمد سے ۱۰ جون ۱۹۷۰ء دعائے شمع ار مور سے لکھا گیا ہے

(۷۲۷) اقسام توحید : مولانا شیخ محمد حسین ڈھکو نجفی

۱۶ ص ، اذرع تبلیغ تسعہ ، لندن ، محمد ، پریس راولپنڈی

* اربعین (عربی) • شیخ حسن بن یوسف بن علی مطہر حلی

(۷۲۸) البحث العظمیٰ سید صابر حسین کظمی

۳۰ روپے • ۳۸۸ ص

مارچ ۱۹۸۷ م • تنظیم پیام حق کراچی

عصمت اللہ علیہم السلام پر ۱۰۲۶ دلائل

(۷۲۹) التوحید : مولانا سید ظہور حسین (م ۱۳۵۷ھ/ ۱۹۳۸ء)

۲۷۹ ص، مطبع سرکاری رامپور میں چھپی •

(۷۳۰) الفرقان : مولانا سید محمد داود زکی پوری (م ۱۳۷۲ھ/ ۱۹۵۳ء)

مسئلہ توحید کا بیان

۱۰۹ ص • بنارس : الجوگاد بکڈپر • ۱۹۵۲ء •

(۷۳۱) العدل : مولانا سید ظہور حسین (م ۱۳۵۷ھ/ ۱۹۳۸ء)

۲۶۸ ص، مطبع سرکاری رامپور میں چھپی

۷۳۲ العدل کا دوسرا حصہ : مولانا سید علی بن مولانا سید صادق علی

ص ۱۱۰

اس کتاب میں عدل خداوندی کی ثبوت عقلی اور نقلی طور پر پیش کیا گیا ہے

اس بارے میں عام طور پر جو اعتراضات کئے جاتے ہیں، ان کے جوابات بھی پیش

کئے گئے ہیں بحکم دار لتألف لکھنؤ میں بصور عادلہ پرس لکھنؤ میں چھپوا کر

شائع کیا •

(۷۳۳) الکلاء علی فلسفہ لاسلاہ حصہ اول : مولانا شیع محمد رضا حسین حلی بن شیع

بندہ علی

۲۹۰ ص

ذیقعدہ ۱۳۲۲ھ / ۳۱ جنوری ۱۹۰۵ء کو مطبع نامی لکھنؤ میں چھپی

(۷۳۴) حصہ دوم :

۱۶۰ ص

بحث توحید پر مشتمل ہے

صدر النظر ۱۳۲۳ھ • پرل ۵ ۱۹۰۵ء کو مطبع نامی لکھنؤ میں چھپی

آغاز : بسمہ اللہ تعالیٰ کی ثبوت بہت طریقوں سے ہوتا ہے ایک طریقہ اُن مس
سے یہ ہے کہ عالم حادث ہے

(۷۳۵) النبوه جلد اول حصہ دوم : مولانا سید ظہور حسین (۱۳۵۷ھ/۱۹۳۸ء)

۴۶۰ مطبع سرکاری رامپور میں چھپی ۔

(۷۳۶) جلد اول حصہ سوم :

۲۴۰ ، مطبع سرکاری رامپور میں چھپی ۔

(۷۳۷) اللہ اور کائنات : مولانا سید علی حیدر (م ۱۳۸۰ھ)

۲۳ ص ، دو روپے ، ۱۹۶۰ء ، انٹرنیشنل پریس کراچی ۔

(۷۳۸) امام : شاد گیلانی

صفحات ۸۰ ، قیمت ۷۵ پیسہ

یہ کتاب صدرجہ دہل ابواب پر مشتمل ہے

باب اول : امام کون ہے

باب دوم : عصمت امام

ادارہ علوم الاسلام اصغر علی مرزا لاہور سے نامی پریس لاہور سے چھپو کر شائع
کی ہے ۔

(۷۳۹) امامیہ دینیات :

۸۰ ص ، بیس روپے ، تنظیم المکاتب کراچی ، ۱۹۸۳ء ، محمد مراد

پرنٹر کراچی۔

۷۴ بارۃ البصائر و کشف الاسرار جلد اول : مولانا حکیم سید افضل علی

صفحات ۲۲۶

اس جلد میں مسئلہ توحید و وحدانیت کا بیان ہے اور دو مسئلوں کو غلطاً ، نقلاً

ثابت کیا گیا ہے ، ربیع الثانی ۱۴۰۴ھ/ جنوری ۱۸۸۷ء مطبع برکٹور لکھنؤ

(۷۴۱) جلد دوم

صفحات ۳۱۴

اس جلد میں سو ک مسائل پر صرحہ دہل فقہان میں

فصل اول : مسائل میں امامیہ سے کہ بحث جس سے ۔ ۔ ۔ ۔

فصل دوم : بیان میں شرائط نبوت کے

" سوم : " بقیہ صفات انبیاء میں

" چوتھی : " میں طریق اثبات نبوت انبیاء

فصل پانچویں : ذکر نبوت خاتم الانبیاء و المرسلین (امرا

" ساتویں : معجزات مشہورہ

" دسریں : بیان میں اُن مذاقب کا حق کا اعتقاد کرنا ضروری ہے

" بارھویں : ذکر وفات سید کائنات

یہ کتاب ذی الحجۃ ۱۳۰۴ھ / اگست ۱۸۸۷ء کو مطبع نولکشور لکھنؤ میں

چھپی

آغاز : بسم اللہ : اور وہ عبارت ہے مبعوث ہونے سے کسی شخص کے جو

انسان کے نوع سے ہو خدا کی طرف سے مخلوق پر اس کے واسطے اُن ہدایت کرنے

کے یہ واسطہ اسار اور اس مبعوث کو نبی اور رسول کہتے ہیں۔

(۷۴۲) جلد سوم :

صفحات ۲۹۲۔

اس جلد میں مسئلہ امامت کا بیان ہے اس میں ایک مقدمہ چند مقصد و رحائے

یہ یہ جلد ربیع الاول ۱۳۰۵ھ / دسمبر ۱۸۸۷ء کو مطبع نولکشور لکھنؤ میں

چھپی ۔

(۷۴۳) جلد چہارم :

صفحات ۳۴۰ (ناقص)

اس جلد میں آیات قرآنی و احادیث نبوی صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم سے امامت

اثنا عشر علیہم السلام کا ثبوت پیش کیا گیا ہے ۔

آغاز : بسم اللہ فصل دوسری بیان میں اُن آیات کے جو امامت جناب امیر المومنین

علی ابن ابیطالب علیہ السلام کی دلالت کرتی ہے ۔

(۷۴۴) حصہ پنجم

صفحات ۲۳۲

یہ کتاب مقدمہ پانچ باب اور خاتمہ پر مشتمل ہے ۔

مقدمے میں دو مطلب اور ایک تنبیہ ہے

مطلب اول : بیچ بیان مذاہب مختلفہ اسلامیہ کے

ثانی : بیچ بیان حقیقت فرقہ امامیہ ثنا عشریہ کیے اور یہ کہ طبقہ ساجد بھی ہے ۔

تنبیہ : بیچ بیان فرقہ صوفیہ و دیگر فقر و نواصب کے

پہلا باب : متعلق بہ بیان توحید و صفات ثبوتیہ و سلبیہ ۔

۷۴۵) استیاء المؤمنین عن مکائد علماء الموحدین : مولانا اعجاز صبر الحسن رضوی (م ۱۴۱۳ھ / ۱۹۹۳م)

شیخ احمد حسانی (م ۱۲۴۱ھ) کے دفاع اور شیخ محمد خالصی (م ۱۹۶۵م) کی مخالفت میں لکھا گیا

۲۳ ص ، ادارہ آل محمد سرگودھا روڈ لائلپور ۔

۷۴۶) انذار النادرین : مولانا خواجہ عبد حسین ابزاری (م ۱۳۳۰ھ)

مترجمہ دیل دو مسئلوں کا حل ، یہی اور علماء و شہدے گرام سے مسئلہ مانا اور ان سے مراد مانگ اور بدر و نیاز چڑھانا کیسا ہے ، رسول اللہ یا متکمل کث یا حضرت مہد حسین یا حضرت عباس یا سید زہر یا مسر فلاں کہ ہو جاتے تو مس قہقہاری نیاز کروں ، بدر چڑھاؤں ، حاضری دوں ، کوتاہ بھروں ، مصنف نے امام ثامن خامن میں لفظ ثامن کے تحت لکھا ہے کہ یہ لقب امام علی رض علیہ السلام کے عواء شعبہ میں مشہور ہے وجہ اس کی ابھی تک معلوم نہیں ہوئی ، ۴۸ ص ، ۱۳۳۶ھ / ۱۹۱۷ء ، مطبع یونی دہلی مولانا شیع غلام عباس ہر نے قطعہ تاریخ کہا

ہیں جو عبد حسین بیک صفات	عالم و عقل ملالک جو
مالک مسدک طریق شاد	دینق شریع و رسا دین حق جو
راست گوئی میں ان کو یاٹ سہس	ایسے دیکھے سے سہس حق گو
نذر منت کے باب میں والہ	کہ رسالہ لکھا ہے دیکھو ہو
ہو گئے سن کے ان مصامیں کو	سای و ساسی خجل دہو
دین کی رد کو ان سے صاف کہ	شرک و بدعت کے خار ہیں جو

بذر اور عہد کی کسوتی ہے کھڑے کھڑے کو مومنو کس لو
 سال تصنیف تم بھی لکھو ہنر کیا کیا دور شرک و بدعت کو
 غار : بسملہ و خطبہ و بعد حمد و صلوٰۃ واضح ہو کہ بحکم محکم .. اور فی
 زمانہ دارالہند ہندوستان صلاحت تو امان میں ندر و نیاز کے باب میں عجب
 خراسی واقع ہو رہی ہے اور بدعتوں کا زور شور ہے اور اضراط اور ہر وہابیہ کی
 تقصیر و تفریط ... فقیر سراپا تقصیر ہے مابہ و یہ بضاعت ...

(۷۴۷) انسان معصوم مولانا علی حسین شفیقہ (م ۱۹۹۱م)

ماہنامہ پیام عمل لاہور میں کچھ عرصے مولانا شفیقہ زر پرویسر سید عباس
 حسین بخاری کے درمیان «نوع نبی و امام» کے موضوع پر بحث ہوئی رہی ان
 مصامح سے متاثر ہو کر سید علی نقوی ملتانی نے مولانا شفیقہ کو تسبیح
 تصور کرتے ہوئے «شیعیہ کی نرالی منطق» نامی رسالہ لکھا «انسان معصوم»
 اسی کے جواب پر مشتمل ہے ۴۰ ص .

(۷۴۸) انوار ہدایت : خلیفہ سعادت حسین (مرتب)

مفتی میر محمد عباس ام ۱۳۰۶ھ) کی کتاب «بنیاد اعتقاد» سے ماخوذ .
 ۸ ص . المحسن حبیبہ پیپلر کالونی لاہور

حدیقۃ الشیعہ (فارسی) : حمد بن محمود المعروف بہ مقدس اردبیلی

(۷۴۹) انوار امامت تا قیامت : مولانا سید علی حسن اختر (م ۱۹۸۹ء)

صرف باب اول کی ترجمہ متعلق امامت ، ۲۵۴ ص ، محرم ۱۴۰۲ھ ، حصوی نك
 ایچ سی کراچی ، سندھ انسٹ پرپس کراچی مقرر حم نے تاریخ کہی اطبع
 اول :

کرلو حاصل پہلے عرفان امام موت گرچا ہو جہالت کی نہ ہو
 مل نہیں سکتی ہے جنت جو کہ یار معرفت اول امامت کی نہ ہو ۱-۱۴۰ھ
 اطبع نسی

سلام کا حاصل ہے بہ دین کی قیادت ہے عرفان امامت پر مولوی عبادت ہے
 دنیا بھی قائم ہے اس نور کے صفیے میں انوار امامت کی کیا کم یہ عنایت ہے

- (۷۵۰) انوار جعفریہ : مولانا حاجی نور حسین صابر (م ۱۳۵۹ھ)
 عنوانات ، اصول و عقائد مذہب شیعہ ، تنقید روایات نصیحة الشیعة حصہ اول ،
 تنقید روایات ، نصیحة لشیعة حصہ دوم ، تنقید روایات نصیحة لشیعة حصہ
 سوم و التَّحْمِیْلُ لکھنؤ ،
 ۱۱۲ ص ، ۱۲ آبی ، شمیم بکڈپو مراد آباد ، قادری پریس مراد آباد (ہند) .
- (۷۵۱) انور لبقی فی معرفہ المؤمنین مولانا آغا نور الحسن میمن سرحدی
 شیعوں و شیعہوں کے درمیان متنازعہ مسائل کی حل ، ۴۰۸ ص ، ۲ روپے
 (۷۵۲) اوسط لائے مولانا سید نذیر احمد حیر اللہ پوری (م ۱۴۰ھ)
 انہ اہلبیت خالق و مخلوق کے درمیان وسطہ میں ۸ ص ، سبائکوت
 (۷۵۳) ایفاظ المؤمنین فی علم رب العالمین : میر شجاع علی
 مولانا محمد علی مداح کی کتاب ، لُصْرَطُ الْمُسْتَفِیہ « کی رُذَّ » ۲۱ ص
 (۷۵۴) پیاد علیہ السلام دہاں عالم کا مرکز و محب حکیم سید محمود گیلانی
 کرشن جی ، گوتم بدھ ، حضرت نوح ، حضرت داؤد ، یہ مشکل کیے وقت
 حضرات ہست علیہم السلام کے وسیلے سے اللہ کے حضور دُعا کی تھی
 ۵۶ ص ، ۴۴ پیسے ، دارہ معارف اسلام لاہور ، تعلیمی پریس لاہور
 (۷۵۵) ایمان ملقب بہ حصہ مظہریہ مولانا سید مظہر حسن سہروردی (م ۱۳۰ھ)
 ۲۶۸ ص ، ایک روپیہ ، ۱۳۲۹ھ ، مطبع یوسفی دہلی
 (۷۵۶) ایمان بالغیب : علامہ سید علی نقی شری ، ۱۹۸۸ء
 ۱۶ ص ، ۱۳ پیسے ، امامیہ مشن پاکستان لاہور ، جون ۱۹۶۲ء ، تعلیمی
 پریس لاہور
 ایمان اور سی سید عبدالحسین رستمی
 (۷۵۷) ایمان حصہ دوم طالب مہسون
 نقاربر
 ۳۲ ص ، ۷۰ روپے ، مکتبہ اہلبیت گراچی ، ۱۴۱۶ھ .
- (۷۵۸) باقیات الصالحات : مولانا سید حسن بن عقیل مدنی (م ۱۳۶۰ھ)

(۷۵۹) الباقیات الصالحات: مولانا سید حسن بن غفران قاب (م ۱۲۶۰ھ)

۱۲۹۵ھ، لکھنؤ۔

(۷۶۰) برق طور: مولانا سید ابوالحسن مشہدی

مولانا شبیح محمد حسین محلی ڈھکر کے بعض نظریات کا رد

۲۳ ص، دارالتبلیغ الجہوریہ چکوال۔

* بشارات احمدیہ (فارسی): علامہ سید علی الخاثری (م ۱۲۶۰ھ)

(۷۶۱) براہین احمدیہ: محمد معکم الدین

۶۰ ص، اسلامیہ پریس لاہور، مولوی کریم بخش کی فرمائش پر اردو میں

ترجمہ کیا گیا۔

(۷۶۲) بنیاد اعتقاد: معنی میر محمد عباس (م ۱۳۰۶ھ)

مستظوم، اصول و فروع اور ضروریات دین کا بیان، ۴۸ ص، مجمع البحرین پریس

آغاز:

بعد از سپاس و حمد خداوند گہرا بحث و درود سید و سردار انبیاء

تعریف و مدح حیدر کرار کیجئے وصف و ثنائی عشرت اطہار کیجئے

لکھتا ہوں اسکے بعد کچھ اب دین کے اصول یعنی طریق پیروی عشرت رسول

ماہر زباں ہندی میں واللہ میں نہیں ہندی کے روزمرہ سے آگاہ میں نہیں

بری و عیسیٰ کی تو کچھ مشن بھی ہوئی ہندی کو مجھ کو فکر نہ ایتن کہی ہوئی

(۷۶۳) بیان الایمان: مولانا سید حبیب حیدر بن سید حبیب اللہ موسوی

ص ۲۷۵

اس کتاب میں اس بات کی تردید کی گئی ہے کہ کلمہ طیبہ کے صرف ۱۰۵

معانی ہیں، ملائکہ اور حضرت یعقوب علیہ السلام کو جو سعیدہ کب تھا اس کی

حقیقت بتلائی گئی ہے بشاری طور پر تصوف کو رد کیا گیا ہے ۹ رحب المرجع

۱۳ھ / مئی ۱۸۸۳ء کو مطبع ثنائی عشری لکھنؤ میں چھپی

اعار سملہ و خطبہ اما بعد پس ہر عارف خیر اور مابر بصیر پر ماسد صبح

مستطیر: بدر مستسر واضح و شکار ہے کہ علوم و ادراکات

یہ کتاب ۱۲۸۸ھ کو مطبع مجمع البحرین لدھانہ میں چھپی کسی سے تاریخ

کہی:

مرتب ہوا جب یہ نسخہ تمام بفصل خدا اور نیس و امام
بھی فکر جامع کو اس دم ہوا کہ تاریخ ترتیب اس کی ہو کیا
وہیں حکم جامع نے مجھ کو دیا کہ جلدی سے تاریخ اس کی ہا
تفکر کے دریا میں دل جب گیا جب اُس کو نہ دُر مدعا کا ملا
کہا طبع نے دل سے ای مضاحل یہ مجموعہ فیض الحسن کا ہی دل ۱۹۴۸ء
آغاز بسمہ و خطبہ اما بعد حمد و درود کے بہ خاکپا نے اہلبیت سید فیض
الحسن بن سید علی الوسطی ریڈی نہتوری بجنوری خدمت میں صاحبان اصناف
کے التماس کرتا ہے کہ راقم بیست و پنج سال تک سنی رہا ۔

(۷۶۴) ہوئے خلد :

تین آنے ، مطبع یوسفی دہلی،

(۷۶۵) پارہ دل مولانا سید محمد اور (محقق ہدی، صدر لافا ص

صفحات ۶۰

اس کتاب میں مستند توحید ، نبوت ضرورت نبوت و ختم نبوت کو عقل و فلسفہ
کی صورت میں حل کیا گیا ہے یہ کتاب بک خط کی صورت میں ہے اسلئے اور
بھی دچسپ ہو گئی ہے شروع میں مولانا سرر یوسف حسین ور حبیب الرحمان
حان ایدمنسٹرینر ای اُج شریف کا مقدمہ ہے ۔ ۱۹۵۳ء سوانحیہ ادیب پریس مظفر
آباد لکھنو ۔

پاسدارن اسلام (فارسی) : آیت اللہ سید محمد حسین طباطبائی

(۷۶۶) پاسدارن اسلام : محمد فضل حق

سات ابواب شیعیت کی ابتدا، اور ترقی شیعیت میں گروہ ہدی شعوب کی
مذہبی فکر ، مذہبی فکر کے تین طریقے ، خدا کی معرفت ، نبی کی معرفت ،
معدد ، امام کی معرفت

۲۷۱ ص، ۳۰ روپے ، جامعہ تعبیحات سلامی کراچی ، شاہین پیگمجز کراچی ۔

(۷۶۷) پیغام توحید یا وسیعہ الحاد مولانا محمد سبطی سرسوی ، ۱۹۴۷ء

گورداسپور ہند) کے اربہ سماج نے تحقیق مذاہب عالم کے سلسلے میں

۲۰ فروری ۱۹۲۵ء کو بک جلسہ منعقد کیا یہ مضمون اسی جلسے میں پڑھا گیا، ص ۹۶، امامیہ کتب خانہ لاہور، جون ۱۹۲۵ء
آغاز۔

چندین ہزار ذرہ سراسیمہ می دونہ در آفتاب و غافل ازاں کفتاب چہیست
جملہ ملل و مذاہب کے نزدیک مسلم ہے کہ ہم مخلوق ہیں اور ہمارا ضرور کوئی
خالق اور صانع ہے نیز ہم گنہگار ہیں ہم طالب نجات ہیں ہم اس کے بندے ہیں وہ
ہمارا آقا و مالک ...

(۷۶۸) تائید حق و تردید باطل، پروفیسر سید تصدق حسین بخاری

یہ کتاب دراصل مولانا علی حسنین شیعہ کی لکھی ہوئی ہے جو مولانا رجب
محسن علی کی کتاب ثبوت حق کے جواب میں ہے کسی مصلحت کے تحت
زیر نظر کتاب کی تالیف و ترتیب میں پروفیسر سید تصدق حسین بخاری کا ہا
دیا گیا ہے مگر جب علامہ شیعہ اور پروفیسر سید حمایت حسین بخاری کے
درمیان ماہنامہ «پیام عمل» لاہور میں بحث چلی تو آپ نے پروفیسر صاحب کو
اپنی کتاب «تائید حق و تردید باطل» پڑھنے کا مشورہ دیا، پیچ ابوب اور
خاتمہ پر مشتمل ہے، مسئلہ نوع معصومین، نور محسنہ، عقیدہ تفریط،
استعداد، نسبت معجزہ، ۲۷۶ ص۔

(۷۶۹) رسالہ تبرا: سید شفیق حسین اختر نقوی امرہی

۷۳ ص، ۱۳۳۳ھ، اتحاد بک ایجنسی امرہہ۔

(۷۷۰) تجلیات اسلام: مولانا محمد شفیق الحسنین

چار ابواب قرآن مجید، ارکان دین، انصرت کی حیات طیبہ، بیان رسالہ

۲۸۰ ص، پانچ روپے، یور پرنٹرز۔

۷۷۱ تجہیز:

۲۰۰ ص، قیمت: دو روپے

اس کتاب میں نہایت کٹ گناہے کہ ام، کو ما، کے سو کوئی ور غسل و کفن
نہیں دے سکتا، شاہ گنج لکھو۔

حسینہ صفحہ ناری، سید اعلیٰ، مولانا سید حسینی، ۲۷۴ھ

(۷۷۲) تحفۃ المعارفین : سید اسد احسن

موجید سوٹ ور عدل کے خلاصے کی ترجمہ ۱۵۶ ص ۵ سے ۱۳۹ ص
مطبع یوسٹی دہلی

غارِ بسملہ و خطبہ اب بعد بندہ شرمندہ خاکسار ہے سواد امید و سعادت رب
العباد سید اسد احسن بن سید علی حسینی نے چنا کہ حسب ایجابی
مفسر میر محمد عباس سے تاریخ کہی

حدیثہ سے جو سلطانیہ مشہور مدحیں میں کے ہیں یہ چند جو
گردہ سے حسین بن علی سے جو مدد حسن سے ہے یہ نسخہ
بدیہا ہو گئی تاریخ اس کی لکھا تحفہ رسالہ عارفوں کی

۱۳۹۱ھ

منہج لرنڈ فارسی : سید اسد احسن دہلی

(۷۷۳) تحفۃ العباد : مولانا سید خادم حسین بکھنوی

۳۲ ص ، مجلہ بکڈیو بتارس ، ۱۹۵۰ء

(۷۷۴) تحفہ کاظمیہ : سید حسن رضا کاظمی

۱۵ ص ، مکتبہ کاظمیہ کٹری دروازہ گجرات ، دہلی ، پریس دہلی

(۷۷۵) تحفۃ الکلاء فی مرتبہ الامام : مولانا سید نثار حسین معروف بہ سید ن

بعض سوالات کے جوابات : آیا جناب امیر اور ائمہ معصومین علیہم السلام برابر
در صفا میں پندرہ حدیثیں ملے ہیں ؟ یہ سہ سے ہے ۔ حدیث
میر اور ائمہ معصومین علیہم السلام نبوت و رسالت مستقلاً از جانب جدائے
عز و حل رکھتے تھے یا نہیں ؟

۸ ص ، مرتضیٰ لیتھو پرنٹنگ پریس ، بمبئی

ات : سید ، خطبہ ما بعد نبوت سے جو شخص سید نثار حسین نے کہ جب
میں بعض مومنین میں سے ہوں کہ احادیث میں ہے کہ ائمہ معصومین علیہم السلام
کی مرتبہ یہ نسبت محمد مصطفیٰ صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم کے برابر

(۷۷۶) تحفہ ماہ صیام : سید سعید علی شاہ

۱۶ ص ، محسن سائنس سوسائٹی ، سریسہ ، جلال آباد ، پریس دہلی

(۷۷۷) تحقیق انبیق : سید اکبر علی

عوام میں رائج بعض غیر اسلامی رسوم کا رد؛ صحنك حضرت خاتون حنت کی کرسی صلی نہیں، جو لوگ تعزیه پر کاغذ کی روٹی، شربت چڑھاتے ہیں ان کو مشرک کہنا غیر مناسب نہ ہوگا، حضرت سکینہ بنت الحسین کی چار سال میں وفات کی کوئی اصل نہیں، غیر اللہ سے مدد نہیں مانگنی چاہیے، نماز جمعہ واجب ہے،

مصنف کا بیان ہے کہ ان باتوں کی وجہ سے انہیں بہت تکلیفیں اٹھانی پڑیں
۲۶ ص ۱۹۱۰ء، مطبع یوسفی دہلی، ۲ آنے۔

(۷۷۸) تحقیق حق : مولانا علی حسین شیفہ (م ۱۹۹۱ء)

مولانا شیخ محمد حسین ڈھکو نجفی کے بعض نظریات کا رد، دس ابوب؛ انبیاء اور ائمہ کی نوع کا مسئلہ، نور مجسم، تمویض، استعداد، نسبت معززہ، حاضر و ناظر، عم غیب، معراج رسول اکرم صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم، لزام وہابیت، شیعوں پر اتہام شیخیت

دس روپے، افتخار مکتبہ اسلام پورا لاہور، بامی پریس لاہور

(۷۷۹) تحقیق حق پر علماء حق کے تبصرے : مولانا علی حسین شیفہ (م ۱۹۹۱ء)

حب علامہ شیفہ کی کتاب "تحقیق حق" شائع ہوئی تو احقر راقم نے اس پر ایک مختصر تبصرہ ہفت روزہ "ص کار" لاہور کے کسی شمارے میں شائع کرایا کیونکہ میرا خیال تھا کہ یہ کتاب مولانا محمد حسین نجفی کے خلاف کم اور شیعوں میں شیخیت کی ترویج کے لئے لکھی گئی ہے۔ زیر نظر کتاب میرے اس تبصرے کو رد کرے کی کوشش کی گئی ہے ۴۰ ص، سرگودھا

* ثبات الرجعت (فارسی)، علامہ محمد باقر مجلسی (م ۱۱۱۰ھ)۔

(۷۸۰) تحقیق رجعت : الطاف حسین (۱۳۲۸ھ)

مطبع یوسفی دہلی۔

(۷۸۱) تحقیق الہدی فی مجالس سید الشهداء، امام بخش جگراوی

مصائب سید الشهداء علیہ السلام کے ساتھ ساتھ اصول دین کی تعلیم
۸۰ ص ۸، آنے، جگراؤں (ہد)۔

اثبات الرجعت (فارسی) : علامہ محمد علی طبسی (م ۱۳۳۱ھ)
(۷۸۲) ترجمہ اثبات الرجعت : سید علی بن سید محمد باقر بن بی الحسن رضوی کشمیری
(ذریعہ : ۱۴)۔

* حق البیقین (فارسی) : علامہ محمد باقر مجلسی (۱۱۱۰ھ)
(۷۸۳) ترجمہ حق البیقین : زاهد حسین کاظمی
پانچ ابواب کا ترجمہ، ۱۶۲ ص، تین روپے پچیس پیسے۔
(۷۸۴) تذکرہ ایمں و عمل : مولانا سید محمد جعفر ریدی (م ۱۴۰۰ھ)
۹۶ ص، مفت، ادارہ درس عمل لاہور، ستمبر ۱۹۷۶ء، القلم آرٹ پریس لاہور،
حق البیقین : علامہ محمد باقر مجلسی (م ۱۱۱۰ھ)۔

(۷۸۵) تحقیق المتین : سید مجتبیٰ حسین جانیسی
۸۵۲ ص، امامیہ بک انجنسی لاہور، مطبع ہدوستن سیم پریس لاہور۔
آغاز : سلسلہ و خطبہ اما بعدہ بندہ خاکسار ذرہ ہے مقدار الراجی امی رحمت رب
المشرقین سید مجتبیٰ حسین بن سید مقبول حسین بن سید تفضل حسین علی اللہ
عنه عن جراتهم برادران دینی و خلائی ایمانی کی خدمت میں عرض کرتے کہ
بعد ترجمہ کتاب مستطاب حیاتہ لقلوب و رسالہ نابعہ نور الانصار
اعتقادہ (عربی) : شیخ مفید۔

(۷۸۶) النکت الاعتقادہ : مولانا سید حسین بن سید ہادی (ذریعہ : ۴)
(۷۸۷) شریع توحید : مولانا میرزا رضا علی (م ۱۳۴۴ھ/۱۹۱۵ء)
۳۱ ص، ۱۳۲۵ھ، تصویر عالم پریس لکھنؤ،
(۷۸۸) تصحیح البراہین فی رد ما ورد علی رعبہ الماکرین : مشفق علی خان بن علامہ
بشارت علی خان۔

مولانا خواجہ عابد حسین سہارنپوری کی دو کتابوں "اندارک درس" و "با
علی مدد" کا رد

۴۸ ص، ۱۳۲۰ھ، مطبع دہدہ احمدی لکھنؤ
آغاز : سلسلہ و خطبہ اما بعد کہتے ہیں مشفق علی خان ابن العلامة بشارت علی
خان مرحوم کہ خواجہ عابد حسین سہارنپوری نے ایک رسالہ منسفی

- » بندگانِ نادریں « ۱۳۰۰ھ میں تالیف کر کیے .. بہت سے مور اختلاف عقائد امامیہ اور مخالفانِ شانِ اسمہ معصومین علیہم السلام تھے
..... (عربی) آیت اللہ محمد باقر الصدر.
(۷۸۹) تصورِ مہدی : مولانا سید افتخار حسین نقوی
عنوانات : مہدی کے لئے اس قدر طویل عمر کیسے ممکن ہے معجزہ اور لسی
عصر، قائدِ ظاہر کسوں پہیں ہوتا، ۶۶ ص، چار روپے، دفترِ تعلیمات اسلامی
اسلام آباد، ۱۴۰۱ھ، ایس ٹی پرنٹرز راولپنڈی
(۷۹۰) تصویرِ نجات : مولانا سید زوار حسین سہارنپوری
(۷۹۱) تطبیق :
چھ آنے، نظامی پریس لکھنؤ
(۷۹۲) تعلیمات اسلامی حصہ چہارم :
۱۴ ص، چھ روپے، جامعہ تعلیمات اسلامی کراچی، کسی سن سن
پرنٹرز۔
(۷۹۳) تعلیم الاسلام : ابو الفارق وسطی (م ۱۳۸۱ھ)
خارباب ۵۱ ص، حربِ طالبین کراچی سندھ ٹسٹ پریس کراچی
تعلیم دین (فارسی) : ابراہیم امینی،
(۷۹۴) تعلیم دین - سادہ زبان میں جلد ۱ :
چھ حصے حد اشاسی معاد بھی نباتت سون امت فروعات اخلاق
و آداب۔
۱۶ ص، چودہ روپے امامہ ہلی کشر لاہور، دسمبر ۱۹۸۳ء چاند
کمپنی پرنٹرز کراچی،
(۷۹۵) تعلیم دین حصہ دوم : مولانا شیخ اختر عباس نجفی
۲۱۶ ص، حدہ سرہنگ جمہوری اسلامی پریس، لاہور، پریس ۱۹۸۶ء، دسمبر
پرنٹرز۔
(۷۹۶) تفضیح السارقین :
مولانا خواجہ عابد حسین انصاری (م ۱۳۳۰ھ) کی دو کتابوں

» اندرالتادریں « در » یا علی مدد « کا ردّ ابراہ نگاہ گت ہے کہ جو حہ نصاریٰ
ہے و کتابوں کے لکھے میں تقویٰ الایمان سے مدد لی ہے جو درست نہیں
۶۲ ص ، مطبع ناصری حویپور

۷۹۷ ، تقدیر وید علامہ سید محمد رسی رنگی پوری (م ۱۳۷۰ھ / ۱۹۵۱ء)
۲۰ ص سارس ، جنواد بکدہو ۱۹۵۸ء

۷۹۸ تقریبات بر کتاب اصرط المستفیہ فی صلوۃ الدین حاجی عبدالغنی سحر
لمجلس

۲ ص مولانا سید محمد غنی مدح کی کتاب الفرائد مستندہ پر سند کی
بقاریض

(۷۹۹) تنبیہ لاطفال ، مولانا سید علی محمد (م ۱۳۱۲ھ)

سرس سہارن ۲۱ ص ۲۳ حمادی شاس ۲ ۱۲ ۲۰ ۳۰ مارچ ۱۸۸۶ء
مطبع اثنا عشری لکھنؤ

ای سب سے بہ سب سے لاطف شہ میں سے بہت سے فائدہ بر اور میں میں
سب سے سب سے سب سے ہر مومن بر لارہ : ۱۰ حد ہے کہ یہی سرگور کہ
نعمہ کرتے کہ اگر کوئی بچہ سے پہنچے کہ گاہ سے جانا نہ ہے کہ کوئی حد ہے
در تو میں کہ سب سے ۱۰ کہہ کہ ۱۰ کہہ سے میں سے جانا کہ کوئی
میں کا سب سے ۱۰ سب سے کہ حد : ۱۰ کہہ میں ۱۰ جہ سے سب سے ۱۰ سے کہ
محل ہے

(۸۰۰) التوحید : مولانا سید نیاز حسن عابدی (م ۱۳۰۹ھ / ۱۸۹۲ء)

حیدرآباد دکن (عبد) (دفعہ : ۴)

۸۱ التوحید : مولانا سید علی

۶۹ ص ، چار ایے ، انجمن دارالتألیف لکھنؤ

آغدار : سب سے ۱۰ خطہ اما بعد احقر العباد سید علی بن مولوی سر صدیق علی
صاحب حضرات مؤمن کی

(۸۰۲) التوحید : مولانا سید زین العابدین عظیم آبادی

حیدرآباد دکن (دفعہ : ۴)

(۸۰۳) توحید اسلام : مولانا سید نذر حسن گوپالپوری

۶۱ ص ، مفت ، ادارہ معارف آل محمد سب لکھوت .

(۸۰۴) توحید اور عدل : مولانا شیخ محمد مصطفیٰ جوہر

۲۵۶ ص ، ایک روپیہ پچاس پیسے ، نہج البلاغہ کی روشنی میں لکھی گئی .

مجلس المؤمنین کراچی ، ۱۳۸۱ھ / ۱۹۶۱م ، مشہور آئسٹ پریس

(۸۰۵) توحید کی کہانی - حضرت جعفر طیار کی زبانی ، ڈاکٹر کاظم علی رسا

حضرت جعفر طیار رضی اللہ عنہ ، کا نجاشی بادشاہ کے سامنے مسئلہ توحید پر

بیان

۶۳ ص ، مفت ، کتابخانہ ابراہیمہ کراچی ، رجب ۱۳۹۴ھ ، ڈیسٹ پریس

کراچی .

(۸۰۶) التوحید و العدل - مولانا سید ظہور الحسنین بارہوی (م ۱۳۵۷ھ ،

(۸۰۷) توثیق حق بحجاب تحقیق حق . مولانا راجہ محسن علی

مولانا علی حسین شہتہ کی کتاب تحقیق حق کا رد . تین باب انبیاء اور ائمہ

کی نوع کا مسئلہ ، نور مجسم ، تفویض یعنی سپردگی

۲۰۰ ص ، تحریک تحفظ تعلیمات آل محمد سرگودھا ، القائم آرٹ پریس سرگودھا

(۸۰۸) توحید الائمہ - مولانا سید محمد ہارون (م ۱۳۳۹ھ)

۲۷۷ ص ، ۱۹۰۷م ، مطبع الاشاعت دہلی .

آغار سملہ و خطہ و بعد ہل عدول پر یہ باب محض نہیں ہے کہ عمدہ علوم و

معارف معرفت پروردگار عام ہے ، کیونکہ انسان کو صرف دو عالموں سے تعلق

ہے .

(۸۰۹) ترویج العقائد جلد اول - مولانا نذر حسین قمر وزیر آبادی

مولانا شیخ محمد حسین ڈھکو کی کتاب اصول الشریعہ کا رد ، عنوانات :

شریت بیہ ، انبیاء کی دو حیثیتیں ، نبی اور بیماری خلقت میں فرق ،

انحضرت اور ائمہ نور ہیں ، جامعہ بشریت میں ظہور کی وجہ ، موت و حیات پر

معصومین کی اقتدار ، حالت نزاع اور امیر المؤمنین

۲۲۸ ص ، چار روپے ، اسلامیہ دارالتبلیغ لاہور ، ۱۹۶۹م ، پاکستان ٹائمز پریس

لاہور ۔

(۸۱۰) جادو حیدری : سید منصور علی سندیلوی

۱۳۶ ص ، ۱۳۰۶ھ ، مطبع یوسفی دہلی ،

آغار بسملہ بعد حمد حضرت آفریدگار نعت احمد مختار صلوات اللہ علیہ و آلہ
الاطہر کے بندہ بارگاہ اہم یزائی سید منصور علی قانونگونی سندیلوی خلف حنب
فیض مآب میر بہادر علی ...

مولانا سید علی نقی ساکن قصبہ کڑھل نے تاریخ کہی :

تحریر چون عودہ منصور عسی بن را ار حسن و خوبی ار اعد مرا پریرا
رفتہ بفر سالش ار بہر یادگاری ناگاہ بگفت ہاتک مرعوب ہمہ باد

۱۳۰۶ھ

(۸۱۱) الجامع الخامدی مولانا سید ظہور الحسین بارہوی (م ۱۳۵۷ھ)

توحید ، عدل اور نبوت (دریغہ ۱۵۰)

(۸۱۲) جبر و اختیار : علامہ سید علی نقی نقوی (م ۱۹۸۸م)

۲۰ ص چار روپے ، ادارہ ترویج علوم سلامیہ کراچی ، محرم ۱۴۰۱ھ

(۸۱۳) حنت المعارف : مولانا سید علی گوپالپوری

۲۲ ص ، قیمت : ۵ روپے

اس کتاب میں حنت و جہم میں واقع ہر چیز کی تفصیلات سے دار لاشاعت
اترولہ ضلع گونڈہ نے شائع کی ۔

(۸۱۴) حواہر الاسرار فی مناقب اسی و الانامہ لاطہر مولانا محمد حسین سادقی

مولانا شیخ محمد حسین ڈھکو کی کتاب " اصول الشریعہ فی عقائد الشیعہ " کی
رد ، کتاب کے باب ہفتم ص ۱۹۹ پر مولانا سادقی نے شخصوں کے بارے میں
لکھا ہے ۔

۱- شیعہ کے عقائد فاسدہ مؤمنین کرام پر مبنی نہیں ہیں جو کہ امیر انؤمنین
کو آنحضرت کا استاد معلم اور ان سے فضل مانتے ہیں ۔

۲- شیعہ قرآن میں وارد ہوئے دئے لفظ نلہ سے حضرت اسہ طہر مرد نسے

ہیں

- ۳۔ شیعہ ائمہ اظہار کو خالق رازق معنی و کثمت سمجھتے ہیں۔
- ۴۔ شیعہ کے نزدیک ائمہ اظہار اور آنحضرت صلعم اپنی ہی عبادت کرنے لگے
- ۵۔ عقائد شیعہ اور عقائد شیعیاں پنجاب میں رہن اسحاق کا فرق ہے
- ۲۱۶ ص . چار روپے پچاس پیسے ، دارالکتب اسلامیہ مکیہ ہمدانی تہ گنگ ،
ثانی پریس سرگودھا
- (۸۱۵) چراغ ہدیت میرزا بہادر علی
حیدرآباد دکن (ہند) (ذریعہ : ۵)۔
- (۸۱۶) چہل صباغ : مولانا محمد حافظ بلتستانی
۲۴ ص .
- (۸۱۷) حل لغزین در شرح اصول دین حکیم سید احمد حسین عظمہ گڑھی
تدقیر مسکن کی شرح ، پانچ ابواب ، ۳۲۸ ص . پورے دو روپے .
۱۳۴۷ھ/۱۹۲۸م مطبع واشنگٹن لاہور .
- (۸۱۸) حجتہ الامان ملفف باسم تاریخی ماحی صلات مولانا سید مرتضیٰ جوہپوری
مولانا سید کلب ناصر حائسی ۱۳۳۱ھ کے بعض خیالات کا رد
۱۷۱ ص . ۱۳۲۰ھ ، مطبع ناصری جونپور۔
- (۸۱۹) حقیقۃ الاسلام : سید محمد حسین ابن سید حسن
۱۳۸ ص . قیمت : ۵ روپے
- حذیق الاملاء کہ نصفہ انداز میں سار کا گک ہے ۲۵ حادی الثانی ۱۳۱۳ھ
کو مطبع اثنا عشری لکھنؤ میں چھپی .
- (۸۲۰) حقیقۃ الامان . مولانا نیاز حسن برہمائی ، (ایسے بہا)۔
- (۸۲۱) حسن اعتقاد : سید محمد مہدی
۳۲ ص . محض دار تالیف اپریل ۱۹۱۱ء . تصویر عامہ پریس لکھنؤ
- غیر سیدہ و عظمہ احمد و سیدہ : کے بعد حضرت سید محمد مہدی
حاجہ سید محمد علی صاحب سیدہ : ، ظہر ہمدانی حضرت باطری کی خدمت
میں عرض ..

- (۸۲۲) حقائق الاسلام ، مولانا سید طہر حسن امری (م ۱۹۸۹ء) ۹۶ ص ، ڈیرہ روپے ، شمیم بکڈپو کراچی ، مشہور است پریس کراچی۔
- (۸۲۳) حقائق العقائد : مولانا میرزا یوسف حسین (م ۱۹۸۸ء) «اصول الشریعہ فی عقائد الشیعہ» کا رد ۳۲۰ ص ، تین روپے ، اسلامہ مشن میانوالی ، نور اوت پریس میانوالی ۔
- (۸۲۴) حقائق مذهب شیعہ : ملک غلام اکبر خورشید مولانا شیخ محمد حسین نجفی ڈھکو کے بعض نظریات کا رد ۱۶ ص ، اسلامہ مشن میانوالی ، پک الیکٹرونک پریس ملتان ۔
- (۸۲۵) حقائق الوسائط (حدیث) مولانا محمد بشیر انصاری ، ۱۹۸۲ء ، ۲۴۰ ص ، دس روپے ، صبا ، برقی پریس کراچی۔
- (۸۲۶) حقائق الوسائط (حدیث دوم) ، مولانا محمد بشیر انصاری ، ۱۹۸۳ء ، ۲۰۰ ص ، افتخار بکڈپو لاہور۔
- عز ، بعد حمد و صلوة بدوہ حقیر عریق تفصیر محمد شمس انصاری برمودی امام علی انصاری مرحومہ عرض کرتا ہے کہ حقائق الوسائط حدیث دوم جو اس وقت پیش نگاہ ہے اس میں زیادہ تر ن دور تہذیب کی تحقیق پوری اور جداگانہ نوع کے ثبوت میں دلائل عقلیہ اور برائی قرآنہ و حدیثیہ پیش کئے جا رہے ہیں
- (۸۲۷) حق یا علی مدد : طاہر حسین صدیقی سید علی شاہ بخاری کے دو کتبچوں «سید علی کا مہر» اور «سارٹ پکری گئی» کا رد ۳۲ ص ہمدرد پرنٹنگ پریس ملتان
- (۸۲۸) حقیقت اسلام : علامہ سید علی نقی (م ۱۹۸۸ء) ۲۴ ص ، تین آنے ، امامیہ مشن پاکستان لاہور ، تعلیمی پریس لاہور۔
- (۸۲۹) حقیقت بداء : مولانا سید محمد صادق ۶۸ ص ، دو آنے ، امامیہ مشن لکھنؤ ، ۱۳۴۵ھ ، الم عبدہ پریس کراچی۔

(۸۳۰) حقیقت سنت اللہ و حقیقت ربانی ۔ مولانا ناصر حسین فیض آبادی

۱۶ ص ، قیمت ۲ روپے

سنت اللہ کی رو سے ہر زمانے میں کوئی نہ کوئی ہادی ضرور ہونا چاہیے سپاہ
عباس نارووال ضلع سیالکوٹ سے رشید آرٹ پریس لاہور سے چھپوا کر شائع کی۔

(۸۳۱) حقیقت شرٹ ۔ مولانا کاظم حسین اثیر جاڑوی

۹۶ ص ، پندرہ روپے ، درسگاہ قائم آل محمد جکوال ، سلطان باہو پرنٹنگ پریس
جھنگ

(۸۳۲) حقیقت شیعہ ۔ مولانا سند ناصر حسین فیض آبادی

۱۶ ص ، دو آدھے ، سپاہ عباس شیعیاں نارووال، رشید آرٹ پریس لاہور ۔

* مبنائی اعتقاد در اسلام (فارسی) : سید مجتبیٰ موسوی ،

(۸۳۳) خدا شناسی : بحجم عشروی

۵۶ ص ، رمضان ۱۴۰۵ ھ

(۸۳۴) خدا شناسی :

ترجمہ ۔ مولانا محمد اصغر یزدانی

۴۷ ص ، قیمت : دس روپے

امامیہ پبلی کیشنز لاہور، ناصر پرنٹرز ۔

اصل کتاب فارسی میں ہے جو بت اللہ ناصر مکارم شیرازی کی ہے

(۸۳۵) خدا کی اصول تصرف و قانون حکمت / تقدیر و بدا ۔ مولانا سید محمد رسی

زندگی پوری (م ۱۹۵۱)

۸۹ ص ۔

مسئلہ تقدیر ، بدا ، پر فلسفیانہ گفتگو ۔ الخواد یکدیو بتارس سے علمی

الیکٹرونک مشین پریس بتارس سے چھپوا کر شائع کی ۔

(۸۳۶) خدا کی آسان پہچان حصہ دوسرا :

ص ۲۲ ، قیمت : ۲ روپے

اس کتاب میں خداوند عالم کے وجود کے ثبوت پیش کئے گئے ہیں سرہرار قومی

پریس لکھنؤ میں چھپی ۔

- (۸۳۷) خدا نما : میرزا محمد مہدی
۱۲ ص ، ادبی پریس لکھنؤ .
- حدیقہ سلطانیہ (فارسی) - سید العلماء - مولانا سید حسین (م ۱۲۷۲ھ)
- (۸۳۸) خزینہ ایمانیہ جلد اول مع توصیحات نورانیہ : مولانا سید گلاب علی شاہ (م ۱۴۱۳ھ)
صرف باب اول کا ترجمہ جو مسئلہ توحید اور اس کی تفصیلات سے متعلق ہے ،
شیخ احمد احسانی کے بعض خیالات کا رد
- ۳۲۹ ص ، بارہ روپے ، ۱۳۹۴ھ / ۱۹۷۴ء ، نوپہار لیکچرک پریس ملتان
- (۸۳۹) خزینۃ العارفین ردو ترجمہ حق الباقین مجلسی حصہ دوم: سید زہد حسین کظمی
صرف فصل ہشتم کا ترجمہ ،
- ۱۹۶ ص ، انہ روپے پچاس پیسے ، مجلسی کتب خانہ شبخوبورہ ، گت
۱۹۷۶ء تعلیمی پریس لاہور .
- (۸۴۰) خزینہ ہدایت - مولانا محمد اعجاز حسن (م ۱۳۵۰ھ) (مطلوع)
- (۸۴۱) خصوصیات اسلام ، مولانا سید محمد ہارون رنگی پوری (م ۱۳۳۹ھ)
۲۸ ص ، قیمت : سات
- الحسن موبد لغویہ لکھنؤ سے شائع معلوم پریس لکھنؤ سے چھپوا کر شائع کیا ،
- (۸۴۲) خصوصیات مذہب شیعہ ، مولانا سید محمد ہارون (م ۱۳۳۹ھ)
مسلمانوں کے دیگر فرقوں کے نظریات کے مقابلہ شعبہ مسند سے شعبہ مذہب
کی دس خصوصیات
- ۳۱ ص ، ۲۵ پیسے ، امامیہ مشن لاہور ، ۱۹۶۱ء۔
- (۸۴۳) حیر الاعتقاد : مولانا علی بہاؤنگری (م ۱۳۶۳ھ)
حضور صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم پر حضرت علی علیہ السلام مرتبہ میں مسدوی
(۱۰۷ صفحہ)
- (۸۴۴) حیر الزاد لیوہ المعاد : سید عدایت حسین
اصول دین اور دیگر ضروریات دین - اہل مقدسہ دین مقصد و روحانہ - اس میں
و حوت معروف خدا کے - اس میں حیران اس کے اس میں پہنچ لکھنؤ سے
احوال میں دوزخ و بہشت کے ، بیان میں گناہان کبیرہ کے

۷۶ ص، ۱۲۸۷ھ مطبع مجمع لیجریں لدھیانہ خود مؤلف نے تاریخ کہی
 یک رسالہ نو نیا نائف حمد کہ یوب سے کیا ارشاد
 کی دعا نظروں سے خوش ہوو ہونیں نواب صاحب اولاد
 وصف و تاریخ و نام ہاتف نے کہ دیا وہ کتاب حیرالراد (۱۲۸۷ھ)
 آغاز : بسمہ و خطبہ اما بعد اریاب بصیرت و اصحاب بیگو صیرت پر واضح ہو
 کہ ہر چند دماغ اکثر ...
 (۸۴۵) خبر الکلام فی معرفۃ النبی و الامام : مولانا محمد باقر بن فتح محمد مصطفی
 بادی

بیوت و امامت کے بارے میں
 ۲۰۰ ص، ایک روپیہ، ۱۳۳۵ھ، مولانا سید محمد چراغ علی سے تاریخ کہی
 خلف فتح محمد ہیں محمد باقر حاسی دین نیں حاسی و زائر
 حال نورین میں کیا خوب لکھا خبر کلام فاتح بحث مساوات ہونے بالآخر
 باتھوں میں سے کیے چراغ علی دیکھو تاریخ صم کرو کاف، بد حس سے کہ ہو سن ظہر
 (۱۳۳۵ھ)

(۸۴۶) دام ہم رنگ زمین : سید کرار حیدر
 حسن لغوانہ فی شرح العقد اور اصول لشریعہ فی عقدہ الشیعہ پر مدد و
 تبصرہ، ۳۲ ص، لاہور۔
 (۸۴۷) لدرر لغوانہ فی احسن بعدند حصہ اوّل مولانا سید محمد مسطین سرسوی (م
 ۱۹۴۷م)

۳۲ ص، ۱۳۳۲ھ، مطبع رواد عام منیم پریس لاہور۔
 غار بسمہ و خطبہ بعد حمد و صلوٰۃ معلوم ہو کہ یہ امر کسی عدل پر
 پوشیدہ نہیں کہ دین کی بناء عقائد پر ہے ..
 (۸۴۸) دعوت اتحاد : مولانا نذر عباس حیدری

مولانا سید غدر حسن کظمی سے بعض علماء کے مابین اختلافی مسائل ایت
 للہ بادی میلانی میرر حسن الحائری حنفی، آیت للہ ابو لفساسہ حوی،
 للہ حسن علی مستظری سے و بافت دہائیے تھے ان کے جوابات پر مشتعل

ہے۔

۴۰ ص ، تحریک نداد نقہ جعفریہ (موسوی گروپ) ملتان سو سلامی آرٹ پریس
ملتان ۔

(۸۴۹) دعوت فکر و نظر ، سید محمد رضا سرمدوی،

یہ نفوس مقدسہ سے حضرات خمسہ نجباء، عسکرم السلاہ کے نواس سے رضا نے
الہی حاصل کی امامیہ مشن لکھنؤ، ۱۳۸۴ھ سرفراز قومی پریس لکھنؤ
دلائل ولایت ادرسی سید حسن الحجین

(۸۵۰) دلائل الولایت : ذاکر کاظم علی رضا

ولایت تکرینی کی بحث ، ۷۰ ص ، پانچ روپے ، ہیلر پبلی کیشنز کراچی

(۸۵۱) دیوالہ اہل بطلہ در رد عقیدہ مہوضہ مولانا حاجی سید اعجاز حسن مروتی
م ۱۲۴ھ

(۸۵۲) دین آباء النبی صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم ، سید حشمت حسین جعفری

اس کتاب میں ثابت کیا گیا کہ رسول اللہ علیہ و آلہ وسلم کے قیام، یاء و احد ،
دین براہمی پر تھے اور اس سے کوئی بھی مشرت نہ تھا اور میں کے بالعمکس
نظریہ بی امیہ کی ایجاد کردہ ہے سب باب حضرت عبدالمطلب کی مدعت
حضرت عبداللہ کی مدعت حضرت امیہ کی مدعت در حضرت برہمہ علیہ
السلام کا باپ نہیں تھا

۲۱۶ ص دو روپے پچاس پیسے مکہ انکم سلامی صدر م ۱۹۶۷
سعید آرٹ پریس حیدرآباد،

الدین و الاسلام (فارسی) : علامہ محمد حسین آل کاشف العطاء،

(۸۵۳) دین اسلام : مولانا حسین بخش لجنی

۲۰۰ ص ، امامیہ مشن لاہور ، ۱۹۶۶م ، الهلال پریس لاہور ،

(۸۵۴) دین حق عقل کی روشنی میں مولانا سید صدر حسین نجفی م ۱۹۸۹

۱۰۸ ص ، چھ روپے ، امامیہ پبلی کیشنز لاہور، حیدری پریس لاہور ،

(۸۵۵) دیسات : مولانا سید محمد زاہد حسین (م ۱۲۴ھ) (مطبع)۔

- (۸۵۶) دیباچہ کی دوسری کتاب : مولانا حکیم ریاست علی خان پٹنہ
- (۸۵۷) دینیات کی پانچویں کتاب : میرزا ابو محمد طالب اشک ہمدانی۔
- ۱۸۹ ص. اہلک روپیہ . کتب خانہ اثنا عشری لاہور ، ۱۹۴۸ م ، انصاف پریس لاہور .
- (۸۵۸) دینی باتیں حصہ ۱-۲-۳ : سید فرزند رضا
- ۴۰ ص ۲۵ پیسے ، پیر محمد ابراہیم ترست کراچی ، ۱۹۶۲ م .
- (۸۵۹) دینی باتیں حصہ پنجم : سید فرزند رضا
- ۴۸ ص ۴۵ پیسے ، پیر محمد ابراہیم ترست کراچی ، ایجوکیشنل پریس کراچی .
- (۸۶۰) دینی باتیں حصہ ششم : سید فرزند رضا
- ۴۴ ص ۲۷ پیسے ، پیر محمد ابراہیم ترست کراچی ، حارید پریس کراچی .
- (۸۶۱) دینی باتیں حصہ ہشتم : ڈاکٹر داکر حسین فاروقی
- ۸۸ ص ۸۰ پیسے ، پیر محمد ابراہیم ترست کراچی .
- (۸۶۲) دینی باتیں حصہ یازدہم : ڈاکٹر داکر حسین فاروقی
- ۹۶ ص ۸۵ پیسے ، پیر محمد ابراہیم ترست کراچی ، حارید پریس کراچی
- (۸۶۳) ذخیرہ آخرت : سید غالب علی جعفری
- ۱۷ ص اصول و فروع کا بیان ، سید العلما سید حسین (م ۱۸۵۶) کی مصدقہ مقصود علی دہلوی ۱۲۹۹ھ مطبع چشم فیض دہلی .
- آغاز : بسمہ و بعد حمد حضرت افریدگار اور نعت احمد مختار صلوات اللہ علیہ و آلہ لا طہار کے کہتے ہیں اصطفیٰندگان ایزدی باری سید غالب علی جعفری کہ جو اطفال خورد سال .
- (۸۶۴) زبدۃ العقائد و عمدۃ المقاصد : مولانا سید یونس قاسم حائری (م ۱۳۲۴ھ)
- (۸۶۵) الرسالة الارشادیہ : مولانا میرزا باقر علی دہلوی (م ۱۲۹۰ھ) . (دریغہ ۱۱)
- (۸۶۶) رسالۃ الاعتقاد : مولانا سید عمار علی سیدی پٹی (م ۱۳۰۴ھ) . (دریغہ ۱۱)
- * لیلیہ (عربی) : علامہ محمد باقر مجلسی (م ۱۱۱۱ھ)

(۸۶۷) رسالہ اعتقادیہ .

سازھے تین آنے ، مطبع اثنا عشری دہلی .

(۸۶۸) رسالہ توحید اسلام : مولانا سید نذر حسن گوبالپوری

۶۱ ص ، مفت ، ادارہ معارف آل محمد سیالکوٹ .

اعتقادیہ (عربی) شیخ الطائفہ شیخ ابو جعفر طوسی (م ۴۶۰ ھ)

(۸۶۹) رسالہ جعربہ : مولانا سید یوسف حسن نحوی امروہی (م ۱۳۵۲ ھ)

۳۲ ص ، ۱۳۴۶ ھ / ۱۹۲۸ م ، مطبع مسلم یونیورسٹی عسکریہ

(۸۷۰) رسالہ الدر الفرد فی عقیدۃ التوحید ، مولانا حکیم سید امیر حسن سہ

۸۰ ص ، مارچ ۱۹۷۸ م ، شاداب پرنٹنگ پریس راولپنڈی .

(۸۷۱) رسالہ ذات بدن : محمد واجد علی شاہ ، (ذریعہ : ۱۰) .

* رجعت (فارسی) : علامہ محمد باقر مجلسی (م ۱۱۱۰ ھ) .

(۸۷۲) رسالہ رجعت : نواب مہر صاحب

۴ آنے ، مطبع اثنا عشری دہلی .

(۸۷۳) رسالہ شمس الاعتقاد لانہ افضلیۃ النبی سائر لعیاد : مولانا محمد عجار حسن

بدایونی .

مولانا مرحوم نے ایک رسالہ » نجم الاعتقاد « لکھا

جس کا ردّ مولانا حاجی غلام علی کاتھیا وازی (م ۱۳۶۳ ھ) نے کیا .

اعتقاد « لکھا جس میں یہ ظاہر کیا کہ حضور صلی اللہ علیہ وسلم اور

حضرت علیؑ لئلا مساوی المرتبہ ہیں » شمس الاعتقاد « میں رسالہ رسدہ کا

ردّ ہے ، مولانا مرحوم کے صاحبزادے مولانا محمد عربی الخیر نے اس سے دو

سوالات پوچھے :

۱ کب فرمایا ہیں تمہارے علم اس مسئلے میں کہ حضرت احمد معصوم ہیں گو

درجہ ختم نبوت پر فارحان اور کمالات ختم نبوت سے ان حضرت کو مصنف

سمجھنا اور رتبہ میں مساوی جناب رسالت جانتا کیسا عقیدہ ہے ؟

۲ جو شخص جناب خاتم النبیین کے مساوی محدث سے افضل نہ دے سکے اسے

میں مساوت سے دینے کا عقیدہ ہو وہ مومن ہے یا دائرہ اسلام سے خارج

یہ ادلہ کے ساتھ جواب عطا کیا ہو۔

اس رسالے میں ان دونوں سرالوات کے مفصل جوابات میں مولانا سید محمد ہادی (م ۱۳۵۷ھ) اور مولانا سید نجم الحسن عابدی (م ۱۳۵۷ھ) نے اس رسالے کو پسند فرمایا اور رسالہ خیر الاعتقاد کو ناپسند اس رسالے کے اخیر میں مولانا سید نجم الحسن عابدی کی حسب ذیل تقریظ ہے :

باسمہ سبحانہ رسالہ شمس الاعتقاد جو کہ حجاب فضائل مآب فاضل حلیل مولانا الشیخ اعجاز حسن صاحب داء معالیہ کی تصنیف ہے اور جسے مصنف مدوح نے تحقیق کتب اور فکر صائب سے تحریر کیا ہے اور جس کے صفحہ اخیر پر مطالبہ رسالے کی خلاصہ مرقوم ہے جس سے دیکھا میری یہ خواہش تھی کہ اس مسئلے کے متعلق تحریرات کا سلسلہ بند کر دیا جائے اور افکار ناقصہ کو سلاطین مملکت عصمت و طہارت کی باہمی نسبت تساوی تفاضل میں حوالا نہ کیا جائے لیکن مصنف مدوح نے میری استدعا کے قبول کر اس رسالے کی تکمیل کے بعد پر موقوف رکھ سہر طور جو کچھ اس رسالے میں تحریر ہے اس کا ملخص یہی ہے کہ جناب افضل الفضلین و آخریں اور حاتم البیہ میں اس اور آپ کے بعد جناب امیر المؤمنین اور نعمہ طاہریں علیہم السلام تمام مخلوقات سے شرف و افضل ہیں مرتبہ نبوت و رتوبہ و خصوصیات نبوت جناب رسالت مآب کے ساتھ مخصوص ہیں اور اس کے علاوہ ہر فضائل خلسہ و مناقب حصیلہ و مدارج عالیہ و مراتب متعالیہ جناب رسالت مآب کو حاصل تھے حضرات انعمہ طاہریں کو بھی حاصل تھے یہ حضرات ضیائے مشکوٰۃ نبوت اور شعاع آفتاب رسالت ہیں لیکن درجہ نبوت رسالت مآب ہی کے ساتھ رہا ہے ۔ یہ حضرات اس درجہ نبوت میں آپ کے شریک یا مساوی نہیں ہوئے یہ عقیدہ صحیحہ حق ہے ۔

اس رسالے میں مولانا سید علی محمد احوال تلمذ عربیہ لکھنوی کی تقریظ بصورت نظم ہے :

حاتم دہر رسالت کی نبوت دیکھنے مثل صوم نبوت سے امامت دیکھنے
ہک تابع اوراک متبوع ان دونوں میں ہے یہ امامت کا رکن بعد نبوت دیکھنے

جو مرحل ان مسائل کا جو یہ عین مراد اپنے دامن میں لئے ہے اس کو شخص الاعتقاد ۸۰ ص ۱۳۴۷ ھ ، سرفراز قومی پریس لکھنؤ۔

غار : بسملہ اما بعد ذرہ ناچیز خاک پائے عترة النبی محمد اعجاز حسن ہدایونی عرص کرتے کہ مجھ سے عقیدہ حقہ اثنا عشریہ کے متعلق دو سوال کئے گئے ہیں میں نے دوسوں کی برہاسی جواب لکھ کر خیار در نجف سپالکون پنجاب ۔

(۸۷۴) رسالہ ہادی الایمان مولانا محمد باقر دہلوی (م ۱۸۵۷م)

۲۸ ص ، ۱۲۶۳ھ/۱۹۴۷م ، چھاپہ خانہ مظہر الحق ۔

اعاز : بسملہ و خطبہ بعد اس کے جانا چاہیے کہ ہر دمی کو فرض اور واجب ہے کہ عقائد دین و عمان کے جائے اور پنی آل ولاد کو سکھلا دے بہت دیکھا جات ہے کہ لوگ فرضیات اور وجہات ضروری سے بے خبر ہیں ۔ یہ رسالہ يك مقدمے پانچ ہدایتوں اور ایک خاتمے پر مرتبہ کیا گیا

(۸۷۵) رسول اور علم غیب : مولانا سید ظن حسنین زیدی (م ۱۹۹۶)۔

رسول اللہ صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم و ائمہ اہل بیت علیہم السلام کو » عالم الغیب « ثابت کرنے کی کوشش کی گئی ہے

۱۰۴ ص ، دس روپے ، ادارہ رید شہید لاہور ۱۴۰۲ ھ ، حیدری پریس

لاہور ، قیصر بارہوی نے تاریخ طباعت کہی :

عیب سخن ہے پاک صاف رنگ غلو سے بھرا ۔ معنی در ہے بجا » رسول اور علم غیب «
ظہر جن حیر سے صاف کلک پوچھنے جس کے ضمیر کی صدا » رسول اور علم غیب «
عیسوی ص طبع کیا قیصر فکر نے لکھا ایک صحیفہ بقا » رسول اور علم غیب «
۱۹۸۲ء

(۸۷۶) رفع اختلاف حقیقت انکشاف :

مولانا محمد علی مداح کی کتاب » حیر ط المستقیم « کی حواصی میں لکھا گیا ،

۲۰ ص

(۸۷۷) رد فہم ، ح لغت ، مولانا سید عسی محمد (م ۱۳۱۲ھ)

توحید و عدل کا بیان (ذریعہ : ۱۲)

(۸۷۸) ریدۃ المعارف : مولانا سید امجد حسین الہ آبادی (م ۱۳۵۰ھ)

۳۴ ص (نافع الآخر) مفت ، مطبع عظمیٰ لطابع الہ آباد.

(۸۷۹) رس العابدین : مولانا سید زین العابدین عظیم آبادی (م ۱۳۷۰ھ)

حیدرآباد دکن . (ذریعہ : ۱۲)

(۸۸۰) سبیل الرشاد فی تحصیل المعاد . حکیم سید علی رضا معروف بہ حکیم میرن صاحب

۱۲۰ ص ، تصویر عالم پریس لکھنؤ .

(۸۸۱) سچا عقیدہ : مولانا سید کرامت حسین

* جزیلۃ المعانی مشہد المہاسی (عربی) ، سید محسن الحسینی الشامی

(۸۸۲) سچا موتی ترجمہ در ثمنین : مولانا سید سبط حسن (م ۱۳۵۴ھ)

۸۰ ص ، سازھے پانچ آئے ، سرفراز قومی پریس لکھنؤ.

(۸۸۳) سبیل الرشاد فی تحصیل بوء المعاد . مولانا حکیم سید ریاض الحسن

(۸۸۴) سرمایہ نجات : پروفیسر سید زین العابدین

۶۸ ص .

واقعہ مہارہ کی تفصیلات درج ہیں ، مسلم پریس کرچی

(۸۸۵) سلسلہ تعلیم مدھی (دو حصے) - مولانا مرزا بہادر علی حیدرآبادی . (مطبع)

(۸۸۶) سلسلہ دینیت حصہ دوم - مولانا سید یوسف حسین نحفی امرہیں (م ۱۳۵۲ھ)

۱۶ ص ، خواجہ برقی پریس دہلی .

آغاز :

پہلی صل دیں یہ توحید حدودہ عباد - پھر عقائد اور سوئے پھر اصناف و رموز

(۸۸۷) سوانح السیال - مولانا سید محمد مہدی (م ۱۳۴۸ھ)

صول عقائد کی شرح ، ۲۹۴ ص ، نومبر ۱۸۹۴ء ، مطبع ثنائی عشری لکھنؤ

(۸۸۸) شریعت الاسلام حصہ وگ - مولانا سید محمد بن محمد العبد ، (م ۱۳۳۷ھ)

۵۲ ص ، ۱۳۳۵ھ ، نور المطابع لکھنؤ.

نہ سلسلہ ، خطبہ جو شخص عقل و فہم رکھتا ہے وہ بخوبی سمجھ سکتا ہے

کہ میں دینا میں ایک وقت میں ک نام و نشان بھی نہ تھا پھر کسی نا تر فوٹ ہے

اس کو عدم کے پردے میں نکال کر سستی کے لباس سے راستہ کیا ۔
(۸۸۹) شکست مولوی محمد حسین (ڈھکڑ) درمناظرہ ظہور علی بقاد قوسین مولانا ناصر حسین ناصر

۴۰ ص۔

رسالے میں بتایا گیا ہے کہ معراج کے موقع پر حضرت علی علیہ السلام کا ظہور بھی ہوا تھا ، فیصل آباد۔
(۸۹۰) شمس الہدایت : سید غلام حسین

علم باری تعالیٰ پر بحث ، ۱۲۱۱ھ (ذریعہ : ۱۴)

(۸۹۱) شیخہ کی نرالی منطق : مولانا سید علی رضا نقوی

نوع معصومین علیہم السلام کی تحقیق ، ۲۹ ص ، جعفریہ پرسنگ پریس مدینہ ،
الشیعہ فی عقائدہ و احکامہ (عربی) : سید امیر محمد کاظمی قوسی

(۸۹۲) شیعہ - احکام و عقائد کے آئینے میں :

۴۹۵ ص ، قم ، انتشارات انصاریان ، ۱۲۷۱ھ ش

الشیعہ فی الاشاعرہ و المعتزلہ (عربی) : ہاشم معروف حسینی۔

(۸۹۳) شیعہ امامہ : مولانا محمد باقر نقوی

۲۱۵ ص ، جہد روپے ، مطبع اصلاح کھجوا ضلع سارن ۔

معتقدات الشیعہ الامامیہ (عربی) : سید محمد صادق الصدر

(۸۹۴) شیعہ امامہ : محمد حسن جعفری

۲۱۶ ص ، امامیہ پبلی کیشنز لاہور ، جولائی ۱۹۹۴م ، معراج پرنٹر لاہور

دس باب امت اسلامیہ کے بیانی فرقے مذاہب اسلامیہ کے محققانہ تجربہ ،
شیعیت اور اس کی عمارت ، جمالی عقائد شیعہ روایات شیعہ کے مآخذ و مصادر
اہمیت کے مآخذ : سید مہذب حق ،

(۸۹۵) شیعہ بحوں کی ابتدائی کتاب : سید بشیر حسین

۳۳ ص ، کلفہ بکڈپو دہلی ، جید برقی پریس دہلی

دس دینیہ (فارسی) : علامہ محسن میں عاملی

(۸۹۶) شیعہ بچوں کی مذہبی تعلیم کا پہلا حصہ ، مولانا محمد باقر (م ۱۹۸۴م)

۳۵ اسباق ، ۳۲ ص ، پانچ آئے ، مطبع اصلاح بہار (ہند)۔

(۸۹۷) دوسرا حصہ ۔

۳۲ ص ، پانچ آئے ، بہار (ہند)۔

(۸۹۸) تیسرا حصہ ۔

۵۶ ص ، ۸ آئے ، مطبع اصلاح۔

* در ثبین (عربی) محسن امین عاملی۔

(۸۹۹) پانچواں حصہ :

۹۶ ص ، چودہ آئے ، مطبع اصطلاح کھجوا۔

(۹۰۰) شیعہ دینیات کی دوسری کتاب : مولانا میرزا یوسف حسین (م ۱۹۸۸م)

۳۲ ص ، شیعہ جنرل بک ایجنسی محلہ شیعہ لاہور ۔

(۹۰۱) شیعہ علم کلام کی پرتوی : پرنس علی سعاد حسین

ص ۱۶ ، قیمت ۲ روپے

یہ رسالہ مندرجہ ذیل عنوانات پر مشتمل ہے

اسلام اور علم کلام بعد وفات رسولؐ اس فیصلہ و کسری کے نظام زندگی اور

اسلامی مستہالوحی کا اثر اسلامی اصول و عقائد پر بنی امیہ اور بنی عباس

کے سیاسی حالات سے اسلامیات کے لئے کیا سامعہ تیار کیا سواد اعظم کی

مذہبی استدلال سے بغاوت ، شیعہ متکلمین کے علوم عقیدہ پر احسانات ، شیعہ

محدثین و فقہاء کا علم کلام میں حصہ ، شیعہ علم کلام سے حقیقی اسلام کا

تعارف دہ سے کرایا ، شیعہ کلامی تصانیف سے اسلامی فرقوں کے غیر اسلامی

مذہب کے مقابلے میں استفادہ

امامیہ مشن لکھنؤ ۔

(۹۰۲) شیعہ مذہب کے اصول دس حصہ اول مولانا سید بوعلی ریدی

توحید و عدل کی شرح

۳۰۱ ص ، حق برادرز لاہور، آر۔ و پرنٹرز لاہور ۔

(۹۰۳) شیعہ نصاب دینیات : مہدی الحسینی

۳۰۰ ص ، قیمت چار روپے

یہ کتاب ایف اے اور بی اے کے شیعہ طلبہ کے لئے لکھی گئی ہے ، تین حصوں پر مشتمل ہے ، فروری ۱۹۵۵ء ، ضاء پریس کراچی ۔
عقائد الشیعہ (عربی) : علامہ شیخ محمد رضا مظفر ۔

(۹۰۴) شیعہ نظریات : مولانا رسی جعفر نقوی

۱۴۴ ص ، سو روپیہ ، دفتر اصلاح کراچی ، ۱۳۸۸ھ / ۱۹۶۸ء ، الحس پریس کراچی۔

(۹۰۵) شیعیت کا تعارف : سید محمد رضا رضوی

۴۷ ص ، ۲۷ پیسے ، ڈیسٹ پریس کراچی۔

(۹۰۶) شیعیت کی تعارف : علامہ سید علی نقی نقوی (م ۱۹۸۸ء)

۳۶ ص ، پانچ پیسے ، امامیہ مشن پاکستان لاہور ، تعبیر پریس لاہور

(۹۰۷) شیعیت میں وہابیت کا ورود : قاصی سعید الرحمن (م ۱۹۸۹ء)

علامہ حافظ سیف اللہ (م ۱۹۸۰ء) کے بعض نظریات کی رد

۱۶ ص ، ۱۵ پیسے ، ادارہ عبود الاسلام لاہور ، منصور پرنٹنگ پریس لاہور

(۹۰۸) شیعہ کون سے ور کیا ہے : مولانا سید محمد باقر (م ۱۹۸۴ء)

۶۷۶ ص ، مطبع اصلاح کھنوا ضلع سارن

(۹۰۹) شیعہ نقطہ نظر سے دینی نصاب و مروجہ کتب درسی کی سرمدی حارہ

۸۷ ص ، ۵۰ پیسے ، ڈیسٹ پریس کراچی

(۹۱۰) صراط الایمان بغزوہ الحدیث و القرآن : عبدالحسن مبین سرحدی

نوع معصوم ، ولایت تکوینی ، علم غیب ، حاصر و ناظر ، میرہ عباسی

۱۲۰ ص ، بارہ روپے ، جامعہ علویہ چکر کوٹ بالا ضلع گویات ، اسود افست

پریس فیصل آباد ۔

(۹۱۱) الصراط المستقیم / کتاب الاعتقاد : محمد علی مداح (۱۳۳۱ھ)

(۹۱۲) صراط مستقیم : مولانا حافظ محمد حسن (م ۱۳۱۹ھ) لکھنؤ ،

(۹۱۳) صراط مستقیم : مولانا سید علی اکبر بن سلطان العلماء

۱۴ ص

مدرجہ دیل سولوں کے جوابات پر مشتمل ہے خدا کی سستی کا ثبوت ، خدا ہم میں موجود ہے یا ہم سے خدا ہے ، ارواح و اجسام کیساتھ کیا تعلقات ہیں ، بعد موت کیا ہوگا ، مذاہب کا باقی خدا ہے یا انسان ۲۶ ربیع الاول ۱۳۰۸ھ ، مطبع اثنا عشری لکھنؤ۔

(۹۱۴) صراط مستقیم - ملت ابراہیم : مولانا فتح محمد

مولانا فتح محمد وہابی تحصیل پنڈ دادپنڈن ضلع جہلم کے رہنے والے تھے مسائل اصول و فروع سوالاً جواباً۔

اغار : سلسلہ ایسے دستدران الٰہ اطہار ۱ علم حذر سے صاف ثابت ہے کہ حملہ فرقہ ہائی دس محمد صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم صرف حسد کی آگ میں جل رہے ہیں اور اصلی بات سے گمراہ دور ہیں۔

(۹۱۵) صراط مستقیم کی تلاش : سید محمد مہدی طاہر

ضرورت نبوت و امامت ، ۶۴ ص ، مفت ، جہانیاں ضلع ملتان۔

(۹۱۶) صراط النجات : سید مصطفی مدنی الزیدی

۳۴ ص ، گوہ نور پریس سری نگر

(۹۱۷) صفات ثبوتیہ : مولانا سید راحت حسن گوبالپوری (م ۱۳۷۶ھ)

صفات ثبوتیہ و اسماء حسنی کی تحقیق

۱۴۰ اعتقادات ضروریہ ، ۸۰ ص ، پانچ آنے ، مطبع اصلاح کھجوا

(۹۱۸) ضرورت دیشہ : سید علی رضا زادہ

کسی قاری رسالے کا ترجمہ ، ۱۳۴۵ھ ، لاہور ، (ذریعہ : ۱۵)۔

(۹۱۹) ظہر علی : مقدمہ قات قومیں د رد حافظ سب اللہ و جعفر حسین مولانا

محمد اسماعیل (م ۱۳۹۶ھ)

۱۶ ص ، درس آل محمد فیصل آباد۔

۹۲ اعجاز الدعویہ : مولانا سید محمد اس مولانا سید دلدار علی (م ۱۳۸۴ھ)

(ذریعہ : ۱۵)۔

عدہ (فارسی) محمد قطب الدین

(۹۲۱) عدہ - حافظ اقبال حسین جاوید

۴ ص ۱۰ بارہ روپیہ ، ادارہ پاسبان اسلام باب حیدر سیال شریف سرگودھا ،
۱۹۸۸ء۔

(۹۲۲) العدل مولانا ناصر حسین

۱۶ ص ، مکتبہ المحسن عباسیہ شعبان ماروال ، لاہور آرٹ پریس لاہور۔

(۹۲۳) العدل پہلا حصہ مولانا سید علی

۸۰ ص ، چار روپیہ ، المحسن دارالتألیف لکھنؤ ، ۱۹۱۲ء ، مکتبہ عدہ پریس
لکھنؤ۔

انغاز سلسلہ و خطبہ ام بعد پس حفر العبد سید علی بن مرہوہ حیات مولوی
سید صادق علی صاحب قبلہ طاب ثرہ : حضرات موعین کی خدمت عالیہ میں
عرض کرتا ہے

(۹۲۴) العدل دوسرا حصہ : مولانا سید علی

۱۱ ص ، چار روپیہ ، المحسن دارالتألیف لکھنؤ ، تصویر عالم پریس لکھنؤ

(۹۲۵) عصمت انبیاء ، مولانا سید رحمت حسین گریپوری ، ۱۳۷۶ھ

۶۵ ص ، المحسن موبد الاسلام لکھنؤ ، الواعظ صدر پریس لکھنؤ۔

(۹۲۶) عصمت محمد و آل محمد علیہم السلام : ریاض حسین

۴۰ ص ، ۳۷ روپیہ ، مکتبہ المدائن رسو سگر سید گوجر مولانا ، ۱۹۶۷ء۔

کشف الاسرار (فارسی) : آیت اللہ روح اللہ خنونی (م ۱۹۸۹ء)

(۹۲۷) عقائد الابرار : مولانا کاظم حسین اثیر جڑی

کشف الاسرار کی خلاصہ ۱۴۷ ص ، ہند روپیہ ، سیدنا سیدنا ہر سگ پریس
جھنگ صدر

(۹۲۸) عقائد اسلام : مولانا سید ظفر حسن امروہی (م ۱۹۸۹ء)

بیس ابواب ، ۱۲۸ ص ، دیرہ روپیہ ، دارہ معارف اسلام لاہور ، ۱۳۷۶ھ

۱۹۵۷ء ، علمی پریس لاہور

عقائد الشیعہ (عربی) : علامہ شیخ محمد رضا مظفر ،

- (۹۲۹) عقائد امامیہ : مولانا سید صفدر حسین (م ۱۹۸۹ م) ۱۶۰ ص . سید برادرز لاہور لائف پرنٹنگ پریس لاہور .
- (۹۳۰) عقائد الامامیہ اثنا عشریہ : مولانا سید مصطفیٰ بن سید محمد ہادی .
* اعتقادیہ (عربی) : شیخ ابو جعفر طوسی (م ۴۶۰ ہ)
- (۹۳۱) عقائد جعفریہ : مولانا سید یوسف حسین
۴۸ ص . چار آے . مجلس المسلمین رضویہ کالونی کراچی . ۱۳۸۱ ہ / ۱۹۶۱ م .
کے آئی پرنٹرز کراچی .
- (۹۳۲) عقائد حقہ : میرزا محمد حسین فروغ
۳۷ پیسے . پیشاور .
* لیلیہ (عربی) : علامہ محمد باقر مجلسی .
- (۹۳۳) عقائد شیعہ : مولانا سید محمد عارف نقوی (م ۱۹۸۸ م)
۷۱ ص . اسلامیہ مشن پاکستان .
- (۹۳۴) عقائد الشیعہ : ملک افتخار احمد اعوان
۲۴ ص اینک روپیہ . انجمن جعفریہ اثنا عشریہ کوسہ حاجی شاہ لہ ۱۴۰۴ ہ
جعفریہ پرنٹنگ ایجنسی ملتان .
- * عقائد الشیعہ (فارسی) : ملا علی اصغر .
- (۹۳۵) عقائد الشیعہ : مولانا میر محمود علی لائق
۲۵۲ ص . تین روپے . مطبع ہیدری حیدرآباد دکن (ہند) .
چرا شیعہ شدم (فارسی) :
- (۹۳۶) عقائد الشیعہ : مولانا موسیٰ بیگ نجفی .
اصل کتاب کے صرف مقدمے کا ترجمہ . ۳۲ ص . جامع المنظر لاہور
- (۹۳۷) عقائد الصاغی : سید مصطفیٰ بیگہ ست سید باقر حسین (دریغہ ۱۵)
- (۹۳۸) عقائد اربعین : مولانا سید ولایت علی
۱۶ ص . دو پیسے ۱۳۱۹ ہ / فروری ۱۹۰۲ . مطبع شاہی لکھنؤ
باسمہ : پرنٹنگ (ا سی) مولانا سید محمد باقر موسوی ہمدانی

- (۹۳۹) عقائد و نظریات (سوال و جواب میں) ، مولانا غلام حسین عدیل
۲۲۳ ص ، ۲۰ روپے ، مدرستہ الشہید الصدر ، پیر و دھانی راولپنڈی ، ۱۴۰۸
ھ / اپریل ۱۹۸۸ م ، ایس ٹی پرنٹرز راولپنڈی ،
- (۹۴۰) عقدة الالٰہی فی عقائد لمواہی : غلام محمد جعفری
حضرات محمد و آل محمد علیہم السلام توری مخلوق ہیں
۱۲۹ ص ، پانچ روپے ، مدرستہ دینیات جعفریہ نارنگ ضلع چکوال
(۹۴۱) عقيدة تفویض : مولانا حسین بخش نجفی
۸ ص ، ادارہ تبلیغ شعبہ راولپنڈی ، ۱۹۶۳ م
(۹۴۲) عقیدہ رجعت ، مولانا سید محمد عادات نقوی امرہی (م ۱۲۵۰ھ)
ایک روپیہ ، حسینی مشن کانپور
(۹۴۳) علمی باتیں حصہ اول : سید فرزند رضا
نبوت کے بارے میں ۲۴ ص ، تیس پیسے ، اسلامک سائنس اکیڈمی ،
۱۳۹۵ھ / ۱۹۷۵ م
(۹۴۴) علمی باتیں حصہ دوم : سید فرزند رضا
۲۴ ص ، تیس پیسے ، اسلامک سائنس اکیڈمی کراچی ، ۱۳۹۵ھ منی
۱۹۷۵ م
(۹۴۵) عمدة المعارف : مولانا سید نثار حسین عظیم آبادی
صفحات ۳۱۸
اس کتاب کا موضوع ثبات و حب لوحود ہے یہ کتاب ۱۳۱۶ھ کو مطبع ملتان و
ملت حیدرآباد دکن میں چھپی
آغاز بسملہ و خطبہ ما بعد بہ ربانہ مختصر و وحیرہ رثقہ مشتمل بیانات
پر ہے جن پر سب کا اتفاق ہے الا بعض فرق و ملل مثل یہود
۹۴۶ ، عبی الیقین لعی رویت رب العالی ، مولانا سید احمد حسن باطن بن سید محمد
حسین
۵۰ ص ، قیمت : ۲ روپے
جمادی الآخر ۱۴۰۴ ، مطبع دیدیہ احمدی لکھنؤ

(۹۴۷) العایۃ القصویٰ ، ابن سلطان العلماء ، مولانا سید محمد (م ۱۲۸۴ھ)

منظوم ، لکھنؤ۔

(۹۴۸) غایت المرام فی ضرورت الامام ، مولانا سید حشمت علی خیر الملہ پوری (م ۱۲۵۳ھ)

سید خادم علی شاہ وزیر آبادی کی درخواست پر اس مسئلے کے بارے میں کہ امام عائب کا زمانہ غیبت میں ہم کو کیا فائدہ

۹۶ ص ، دس آئے ، کتب خانہ اثنا عشری لاہور، گیلانی پریس لاہور

(۹۴۹) فتح الغالب فی ردّ شرح المطالب حکیم سید ذاکر حسین

احمد آباد گجرات (ہند) سے کسی سائل نے مولانا محمد احمد رضا خان

بریلوی (۱۲۴۰ھ) کو ایمان ابو طالب کے بارے میں ایک سوال بھیجا انہوں نے کفر

کا فتویٰ دیا، یہ کتاب اسی فتویٰ کے ردّ میں ہے

۳۳۲ ص ، ۱۲۲۹ھ/۱۹۱۱م ، سید سجاد حسین تلمیذ میر خورشید علی

نفیس نے قطعہ تاریخ کہا :

آن ذاکر حسین حکیم دقیقہ رس کز یک سخن ہزار ہا مطلب پر آورد

از حرف حرفہائی غرائب دہد ظہور و ز نکتہ نکتہائی عجائب پر آورد

تاریخ طبع نسخہ کن فتح غالب ست سجاد ار رسالہ غالب پر آورد

(۱۲۲۹ھ)

نفس کے دوسرے شاگرد حکیم میرزا علی سے تاریخ کہی ۔

چون جاں بودہ برابر ہر دو ریحان ابطالابی ہاں ابیطالب علی جاں ابیطالب

ہاں محنوں احسان ہی وہم علی لیکن ہی وہم علی محنوں احسان بیطالابی

فتح الغالب اسلام ابو طالب پین عادل ادیب پالہ ثابت کرد ایمان ابیطالب

(۱۲۲۹ھ)

(م ۱۹۱۱م)

کتاب کے آخر میں مولانا سید آقا حسین (م ۱۳۴۸ھ) ، مولانا سید سبط

حسن (م ۱۳۵۷ھ) ، مولانا سید سبط حسین (م ۱۳۳۷ھ) ، مولانا سید شبیر

حسین ، مولانا سید محمد حسین محقق ہدی (م ۱۳۴۷ھ) ، مولانا سید ظہور

حسین (م ۱۳۵۷ھ) ، مولانا محمد باقر س محمد بن علی ، مولانا سید محمد

ہادی (م ۱۲۵۷ ھ) اور مولانا

سید نجم الحسن عابدی (م ۱۲۵۷ ھ) کی تقاریر ہیں ۔

انغاز : بسملہ و خطبہ امام بعد مصنفین اہل اسلام اور مؤمنین کرام پر مخفی تر ہے کہ ایک رسالہ مسمیٰ بشرح المطالب مصنفہ ، مولوی محمد احمد رضا خان صاحب بعض احباب نے احمد آباد گجرات سے حقیر کے پاس پہنچا ..

(۹۵۰) فصل الصمد فی استفہام ما فی القول الاسد ترجمہ یا علی مدد مولانا محمد

مرتضیٰ (م ۱۲۳۷ ھ)

۱۹۰۶م . (مطلع) .

(۹۵۱) فلسفہ اسلام . محمد امام علی خان بن راجہ محمد کاظم حسین خان

۴۱۲ ص . قیمت : پانچ روپے

اصول دین کو علم کلام کی روشنی میں حل کیا گیا ہے ۱۲۲۹ ھ مطبع معیار پریس لکھنؤ .

(۹۵۲) فلسفہ الاسلام . علامہ سید علی الحائری (م ۱۲۶۰ ھ)

صفحات ۱۷۵ ، قیمت بارہ آنے

اس کتاب میں نبوت ، رسالت اور اسلام کے جملہ مسائل متعلقہ کا مکمل فلسفہ اور اس کے ہر ایک مسئلے کو از روئے عقل ثابت کیا گیا ہے مبعثر کتب خانہ اثنا عشری لاہور سے ۱۲۴۱ھ / ۱۹۲۳ء کو شہکری مستقیم پریس لاہور سے چھپوا کر شائع کی علامہ مرحوم نے اس کتاب کی تکمیل رحمت مرحمت ۱۳۳۸ھ کو کی .

فلسفہ امامت و قیادت (ایر سی) محمدی ری شہری

(۹۵۳) فلسفہ امامت و قیادت : سید نصیر حسین نقوی (م ۱۹۸۹م)

بعض عبارات بہ سن شہادت امامت تفسیر امامت خصوصاً امامت

اسلام و امامت ، عمومیت امامت ، تفکیک امامت ، تحریف ، عبرہ

۱۹۲ ص ، چھ روپے ، وفاق العما - شیعہ پاکستان

(۹۵۴) فوائد ذہبیہ . مولانا محمد اشرف علی التتیس ابن مولانا نجف علی ہدایونی (م ۱۲۷۴ھ)

حضرت امام رضا علیہ السلام کے بیان کردہ عقائد کا ترجمہ
۱۰۰ ص ، دی الحجہ ۱۲۹۹ھ ، مطبع اث عشری لکھنؤ ، مصنف کے صاحبزادے
محمد راشد علی جعفری ضیا نے تاریخ کہی :
علم و عمل و دین ہدایوں معلوم شد والد ماجد در ان فرد و لیک
تاریخ طبع شرح او گشت چنین تفسیر کلام مصحف ناطق نیک
(۱۲۹۹ھ)

(۹۵۵) قرآنی قاعدہ مولانا سید مرتضیٰ حسین فاضل (م ۱۹۸۷م)
۲۶ ص ، قیمت ایک روپیہ پندرہ پے
جماعت سورہ کے طلبہ کے لئے ، پنجاب بیکسٹ بک بورڈ لاہور ، ورل میں پرنٹر
لاہور ، مارچ ۱۹۸۰ء

قصہ ملکہ و فقیہ (فارسی) : ابو القاسم ترکستانی۔
(۹۵۶) قصہ ملکہ و فقیہ : حاجی حسن علی (م ۱۲۶۱ھ)
بادشاہ چین کی ایک بیٹی تھی اس کا نام ملکہ تھا اس نے ایک فقیہ سے چند
سوالات پوچھے ، یہ کتب انہیں سوالات کے جوابات پر مشتمل ہے بعض
سوالات یہ ہیں :

- (۱) ایک کون ہے کہ دوسرا اس کا مثل نہیں ؟ جواب : خدا ۔
- (ب) دو کب ہیں کہ تین نہیں ؟ جواب : منکر نکیر ۔
- (ج) پانچ کیا ہیں کہ چھ نہیں ؟ جواب : پنچتن حواس خمسہ پانچ وقت
کی نماز ۔

۴۰ ص ، دو آنے ، ۱۲۸۵ھ ، مطبع حسینی۔

* کاشف الحق (فارسی) : سید علی کریمی

(۹۵۷) کاشف الحق : محمد حسن نجفی

۲۰۳ ص ، ۱۰ روپیہ ۔

(۹۵۸) کتاب التوحید ترجمہ عماد الاسلام حصہ اولہ :

ترجمہ : مولانا سید علی شاہ حیرپوری۔

(۹۵۹) کتاب الایمان • مولانا سید مظہر حسن سہارنپوری (م ۱۳۵۰ھ) (درجہ ۲۰)

(۹۶۰) کتاب کشف الحقائق فی جواب تعویض احسن العوائد • مولانا سید محمد عارف (م ۱۹۸۸م)۔

مولانا شیخ محمد حسین بجنی کی کتاب «احسن اللوائہ» کے باب تعویض کا رد

۱۶۲ ص ، ساڑھے تین روپے ، ناشر اور پریس کا نام درج نہیں

(۹۶۱) کشف لاسررفی معرفۃ النبی و الہ الاطہار • مولانا سید محمد سبطین سرسوی (م ۱۹۴۷م)۔

رسالہ شیعہ اکتوبر ۱۹۰۸م کے شمارے میں یک سوال کے جواب میں ناصر اللہ مولانا سید ناصر حسین لکھنوی (م ۱۳۶۱ھ) نے تحریر فرمایا تھا کہ جناب سید المرسلین خاتم النبیین صلی اللہ علیہ و الہ وسلم تا وقت بعثت چالیس سال کی عمر تک ملکہ قرآن و کتابت نہ رکھتے تھے اور جناب میر المؤمنین علی بن ابیطالب بنا بر قول اطہر لکھنا پڑھا سوائے رسول خدا صلی اللہ علیہ و الہ وسلم کسی دوسرے سے سیکھا البتہ استاد کا نام معلوم نہیں کس سے سیکھا ۔

اس بحث کو مولانا سید محمد سبطین سرسوی نے اپنی کتاب «کشف الخجائب» میں سمجھا ۔ اس کتاب کے جواب «اظہار حق» نامی کتاب میں سی وقت یہ لکھا گیا رہنظر کتاب میں کے جواب پر مشتمل ہے ایک مقدمہ ، تین باب و حاشیہ حقیقت و معیار نبوت است • «ما کنت بدری» کی تفسیر اور کتاب و ایمان کے معنی

۴۱۶ ص ، رفاہ عام سٹیم پریس لاہور

(۹۶۲) کشف الخجائب در ترمیمہ سی اسی ولایت مذاہب اربعہل قراءات و کتب • مولانا

سید محمد سبطین سرسوی (م ۱۹۴۷م)۔

ناصر الملک مولانا سید ناصر حسین لکھنوی (م ۱۳۶۱ھ) سے کسی سال پہلے یہ دربار کا کہ حضرت علی علیہ السلام کی ساد کون تھا جس کے مولانا مرحوم

نے جواب دیا کہ عقیدہ اہل حق کا یہ ہے کہ جناب رسالت صلی اللہ علیہ وسلم کو تمام علوم من اللہ حاصل ہوئے اور جناب امیر علیہ السّلام کو تمام علوم من اللہ و من الرسول صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم حاصل ہوئے اور ملکہ قراءت و کتابت حضور صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم کو بعد بعثت من اللہ عطا ہوا اور جناب امیر کو یہ ملکہ ممکن ہے اکتساباً حاصل ہوا اور ممکن ہے من اللہ عطا ہوا ہو اگرچہ اوّل اظہر ہے ۶۱ ص . ۱۹۱ م . اسلامیہ سنیم پریس لاہور .

(۹۶۳) کشف الظلام عن غیبتہ الامام . مولانا سید محمد رضی زنگی پوری امام مہدی علیہ السّلام کی غیبت اور حضرات ائمہ طاہرین علیہم السّلام کی رجعت کو محققانہ طور پر بیان کیا گیا ہے اہلسنت کے ایک رسالہ «اروع اللثام» کا ردّ

۱۳۲ ص . نو آنے ، مطبع اصلاح کھجوا ضلع سارن .
آغار . بسملہ و خطبہ اما بعد اگرچہ خوارج نہروان چند ہی دنوں میں اپنے کیفر کردار کو پہنچ گئے اور جب ہر وہی امّہ و آل مروان کے اثار سطوت و حکومت کو سبیل نہانے ...

(۹۶۴) کشف الغیاب عن حدوث المذاهب : غضنفر علی

۸۴ ص ، قیمت ۴ روپے ، قومی پریس لکھنؤ .

(۹۶۵) کلمہ اور معرفت کلمہ مولانا سید ظل حسنین ریدی (م ۱۹۹۶ء)

شہادت ثالثہ کلمہ کا جزو ہے ، ۸۸ ص ، تین روپے ، ادارہ رید شہید لاہور ۱۹۷۶ء ، حیدری پریس لاہور .

(۹۶۶) کلمۃ طیبہ مولانا سید ابوالحسن عرف میرن صاحب (م ۱۳۴۰ء)

۲۷ ص ، مطبع انوار الاسلام .

(۹۶۷) کلمۃ طیبہ کا اثبات : مولانا مفتی مزمل حسین

شہادت ثالثہ کا ثبوت ، ۵۶ ص ، موسسہ المزمّل قم ، ۱۴۰۶ھ .

(۹۶۸) کلمہ علی ولی اللہ - ایک تحقیقی مطالعہ مولانا علی حسنین شیعہ (م ۱۹۹۱ء)

۴۸ ص ، امامیہ مشن لاہور ، مئی ۱۹۷۶ء .

بعد حمد (فارسی) :

(۹۶۹) کنوز الآخرة : میرزا محمد عباس حسین پوش

منظوم ترجمہ ۶۰ ص ، ۱۳۲۱ھ / اگست ۱۹۰۳م ، مطبع نوکشور لکھنؤ ،

آغاز : حمد سے ابتدا کلام کی ہے برکت سب خدا کے نام کی ہے

ہیں جو احمد نہیں احد ہے خدا ان سے وہ اس سے یہ نہیں ہیں جدا

(۹۷۰) کھری بات : مولانا خواجہ عابد حسین (م ۱۳۳۰ھ)

غلاة و مبسدين ك رد ، حضرات نفع اہلبیت علیہم السلام کے بارے میں فرماتے

ہیں :

یہ بارہ جو معصوم ہوں لا کلام ہمارے نبی کے ہیں قائم مقام

سہیں اس میں ہرگز ذرا بھی دروغ ہوا دین احمد کو ان سے فروغ

ہونے معجزے ن سے ظاہر مدام کہ عتوت نبی کیے ہیں بارہ امام

صفحہ ۵۵ پر اس عقیدہ کی ظہار کہ گیا ہے کہ خدا کے سو کسی سے مدد طلب

کرن کسی کی نذر نیاز چڑھایا شرک ہے

۶۳ ص ، ۱۹۸۸م ، خواجہ انصار حسین نے قطعہ تاریخ کہا :

جو ہیں مولوی خوجہ عابد حسین نہوں سے یہ عمدہ رسالہ لکھا

فروع و اصول اس میں ہیں مندرج حقیقت میں گورے میں درج بھرا

کیا کیا مضامین مشکل کو سہل حز اس کو دیے ن کو رب لعلا

جو ہو خود بخود حفظ اطفال کو ہوں س عبرت میں اس کو کی

مضامین ہوں اس کے سراسر کھرے کھری بات نام س سب سے ہوا

وگرنہ ہے یعقوبہ اس کا نام کہ یعقوب باعث ہے زلف کی

کہ فرزند اس کا مصنف کا ہے کرے عدم و فضل اس کو خلق عطا

مجھے فکر تاریخ انصار تھی کہا پاتف غیب نے بر ملا

سر آخر سے یہ تاریخ لکھ «کھری بات» کا کل ہے مضمون کھر

۱۸۸۷م

(۹۷۱) کیا یا علی مدد کہنا شرک ہے ؟ : صد تصدق حسین بخاری

۴۸ ص ، ڈھائی روپیہ ، رحمت اللہ بک ایجسی کرچی ، ۱۹۶۷م

- (۹۷۲) گلدستہ دینیات (منظوم) : سید محمد اکبر سیتاپوری
 دو آئے ، مدرسہ احمدیہ محمود آباد ضلع سیتاپور ، ۱۹۴۹ء۔
- (۹۷۳) گلزار خلیل ، مولانا سید راحت حسین بھیکپوری (م ۱۳۷۸ھ) (ذریعہ : ۱۸)۔
- (۹۷۴) گنجینۃ معارف یعنی اغاز و الحجام ، مولانا سید دو الفقار علی شاہ
 ۵۶ ص ، پانچ آئے ، کوآپرنیو کیپٹل پرنٹنگ پریس لاہور
- (۹۷۵) لمعة الانوار فی عقائد الابرار حصہ اول : مولانا حسین بخش نجفی
 ۲۴۸ ص ، سازھے چھ روپے ، مکتبہ انوار النجف دریا خان
- (۹۷۶) لمعة الانوار فی عقائد الابرار حصہ دوم : مولانا حسین بخش نجفی
 ۲۵۲ ص ، مکتبہ انوار النجف دریا خان ضلع بہار ، ثنائی برقی پریس لاہور ۔
- (۹۷۷) ماخذ بقاء ، مولانا سید راحت حسین گویالپوری (م ۱۳۷۶ھ)
 ۸۰ ص ، دائرہ تحقیق کھجوا ضلع سارن (ہند)۔
- آغاز بسملہ و حمد واضح ہو کہ مسئلہ بقاء اسلام کے اہم ترین مسائل میں سے
 اسی وجہ سے ہمارے پیشروایان برحق ائمہ معصومین علیہم السلام سے اس کی
 ترویج میں کوشش بلیغ کی ہے ۔۔
- (۹۷۸) مثنوی عقائد اثنا عشری : مولانا محمد حسین بوگاری (م ۱۳۶۲ھ) (ذریعہ : ۱۹)۔
- (۹۷۹) مثنوی ہدایت حق ، مولانا حکیم سید محمد تقی سونی پتی
 مطبع رضوی دہلی۔
- اعاز ۔
- سراوار ستائش وہ خدا ہے کہ جس نے خلق کو پیدا کیا ہے
 کیا ہر چیز کو اس نے ہی پیدا کئے سیارہ و ثابت ہویدا
- (۹۸۰) مجمع المعارف / فکر عاقبت کار : شریف حسین
 ۱۶ ص ، جعفریہ پرنٹریل کمپنی لاہور ، ۱۳۷۹ھ ، الامان پرنٹنگ پریس
 لاہور
- عار پیچھے حمد و ثناء ہے انتہائی خدای بیکہ ہی ہمت کیے ور حسوہ و سلاہ
 سی مہای بی اصل الایبہ ۔ مسد بشیں لب قوسیں اہ دی صاحب سس ، طہ
 محمد مصطفی صلوہ نہ و سلامہ علیہ و لہ لاطہار ندس سرح الہدی

- (۹۸۱) مجمع المعارف : حاجی مرزا ابوالحسن شعرانی
ترجمہ : ڈاکٹر سید رضا حسین رضوی
۶۴ ص ، لائپور ترجمہ خلاصہ کتاب بارہ ابواب
موت کی سختی اور قبر کی وحشت اعمال صالح جو باعث نجات ہیں ، قیامت کے
احوال ، آخر رہائے میں دین کی کیفیت ، اہل نعیم و اہل جہنم
شرح نہج البلاغۃ ابی الحدید (عربی) ، عبدالحمد معتزلی (۔ ۶۵۶ھ)
(۹۸۲) مدح امیر المؤمنین ، مولانا سید محمد عادل (۔ ۱۳۹۵ھ)
صرف ایک باب کا ترجمہ ۳۴ ص ، اپریل ۱۹۶۸ء ، ضب ، برقی پریس کراچی
(۹۸۳) مدیر «رضاکار» کے عقائد باطلہ اور مذهب شعبہ کے حالات اجتہاد کی حقیقت
مولانا مرزا یوسف حسین
صفحات ۱۶ ، راولپنڈی : ملٹری پریس ۔
ہفت روزہ «رضاکار» کے ایک قاری نے جناب شیخ محمد صدیق مدیر کو مسئلہ
اجتہاد پر روشنی ڈالنے کے لئے لکھا جناب شیخ صاحب نے «اصل و اصول شعبہ»
سے «اجتہاد» کے متعلق مضمون نقل کر دیا ۔ مولانا مرزا یوسف حسین نے اس
عالمی شہرت کے مالک کے عقائد کو باطل قرار دیا ۔
(۹۸۴) مدیر و مجیب : مولانا سید محمد اصغر
صفحات ۱۶
یہ رسالہ علامہ سید علی نقی کے بعض نظریات کی رد میں ہے
۱۹۵۹م نظامی پریس لکھنؤ ،
(۹۸۵) مذهب اثنا عشری : مولانا سید محسن نواب (م ۱۳۸۹ھ)
۳۲ پیسے ، حسینی مشن کانپور ۔
(۹۸۶) مذهب شعبہ ایک نظر میں علامہ سید علی نقی نقوی (۔ ۱۹۸۸ء)
۳۲ ص ، ۳۶ پیسے ، امامیہ مشن پاکستان لاہور ، ۱۹۶۹ء
(۹۸۷) مرآۃ التحقیق : سید قوت علی بدگرمی سوزش
۳۲ ص ، ریح تحریر ، ۱۲۹۹ھ ، مطبع نور الانوار ، ۱۳۰۰ھ / ۱۸۸۳م ،

نواب محمد علی خان انجم نے تاریخ کہی :

زیدہ سادات ملجائے انام نخبہ اہلداد خیر المرسلین
ہست نام ہمیش قوت علی دارد از فضل خدا طبع متین
گفت انجم مصرعہ تاریخ طبع می شود لاریب ازو تحقیق دین

(۱۲۹۹ھ)

معلوم ہوتا ہے کسی وجہ سے یہ رسالہ ۱۲۹۹ھ کو شائع نہ ہوسکا کیونکہ تاریخ اشاعت وہی ہے جو مذکور ہے ۔

آغاز : حمد بیحد سپاس لائعداد اس عظیم برحق اور حکیم مطلق کو سزاوار ہے ۔ ۔ امام بعد محرر این تحریر و مقرر این تقریر حقیر سراپا تقصیر قوت علی ولد مبرا امامی بلگرامی ۔

(۹۸۸) مرگ بر مقصرین حصہ اول چرندری طفیل حسین

(۹۸۹) حصہ دوم :

در عنوانات : محمد حسین ڈھکو کے داسفانہ عقدہ ، حسین بخش جارا کے عقائد باطلہ

۹۶ ص ، ادارہ فدایان عظمت آل محمد پاکستان ۔

(۹۹۰) حصہ سوم :

۱۲۸ ص ۔

(۹۹۱) المسائل الجعفریہ مولانا سید علی نصر بن سید علی اظہر زیدی (دریغہ ۲۰)

(۹۹۲) مسائل و دلائل : علامہ سید علی نقی

حسب ذیل عنوانات قرآن اور حدیث ، حقیقی مذہب اور ثابت حقیقتیں ، خدا اور قدرت ، رسالت اور خدا کا حکم و ارادہ ، شفاعت ، روح و قیامت ، امامت خلافت بلا فصل ، نصیحت و خصوصیت رسول ، معجزات ، اہلبیت

۸۴ ص ، گیارہ آنے ، امامیہ مشن لکھنؤ ، ۱۳۶۳ھ ، سرمدار قومی پرس لکھنؤ

(۹۹۳) مسئلہ مسارات کا فیصلہ : مولانا سید علی

رسول اللہ صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم اور حضرت علی علیہ السلام بہ رتبہ من کی

۱۰ ص .

(۹۹۴) مشکل کشائے عالم : مولانا سید ظل حسنین زیدی (م ۱۹۹۶م)

استعداد لغیر اللہ کا جواز

۲۴۸ ص ، ڈھانی روپے ، ۱۳۸۴ھ ، علمی پریس لاہور مولانا سید قائم

علی فانی نے تاریخ کہی :

سجا تھا علم کا دربار اک دن جمع تھے سارے آسمان اور سب جن

لگے تھے یوں سرادقات نوری یوں جیسے ضو فگس معات نوری

وسل اک سمت استاده تھا فانی ز عشق او حیاتش جاودانی

پڑھی اس سے بھی تصنیف بگوانہ پھر اک دم بول انہ یوں والہانہ

سروش غیب آئی آسمان سے علی مشکل کشا ہیں دو جہاں کے

لف اس میں برہا گرت بڑھو محبتاں علی کو پھر سناؤ

بھی تو سال تاریخ بیان سے عدوس سن کے جس کو نیم جاں ہے

(۱۳۸۴ھ)

* نامہ شیعہ (فارسی) : میرزا حسن الخائری احقاقی کویتی

(۹۹۵) مصباح العقائد : مولانا ناصر حسین نجفی

۲۵۶ ص ، مبلغ عظم اکبڑمی فصل آباد ، اسود آفست پریس فصل آباد

مصباح لہدایہ الی الخلافة و تولایة (عربی) ، آب اللہ روح اللہ حصینی

(م ۱۹۸۹م)

(۹۹۶) مصباح الہدایة لی الخلافة و تولایة مولانا محمد حسنین ساقی

۲-۸ ص ، تبس روپے ، ملتان .

(۹۹۷) معاد : مولانا سید محسن علی شاہ سبزواری (م ۱۳۴۷ھ)

۲۷ ص ، جعفریہ ایسوسی ایشن لاہور ، حیدری پریس لاہور

(۹۹۸) معاد : ترجمہ : مولانا شیخ علی ارشاد نجفی

صفحات ۲۳۶ ، قیمت ۱۵۰ روپا

یہ کتاب اب اللہ سید عبدالحسین دستغیب شہید کی کتب " معاد " (فارسی)

کی ترجمہ ہے اس میں موت و ما بعد الموت پیش کیے والے

حالات و واقعات کا تذکرہ ہے ایک مقدمے اور تین فصلوں پر مشتمل ہے ساڑھان تبلیغات اسلامی تہران، محرم الحرام ۱۴۰۶ھ / ستمبر ۱۹۸۵ء .

(۹۹۹) معارج العرفان . سید علی اکبر بن سلطان العلماء (م ۱۲۲۷ھ) (مطلع).

(۱۰۰۰) معارج العرفان فی فصائل أماناء الرحمن مولانا حکیم سید مرصی حسین ریدی مسئلہ نورانیت محمد رسول اللہ صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم و حضرت علی علیہ السلام

۶۴ ص . کاظم بکذپر دہلی . ۱۳۵۰ھ / ۱۹۳۲م . جید برقی پریس دہلی

(۱۰۰۱) معارف حقیقت المعروف مسئلہ حاضر ناظر : سید محمد مہدی طاہر سبزواری چھہ بواب . ۵۶ ص . النجمن حسبہ جہانیاں ضلع ملتان . ۱۹۷۷م . سید الیکٹرونک پریس ملتان .

(۱۰۰۲) معارف نبوت : مولانا سید مہدی حسین سبزواری صفحات ۱۶

المجس امامیہ قصور . محرم الحرام ۱۳۸۶ھ / اپریل ۱۹۶۶م تعلیمی پریس لاہور

(۱۰۰۳) معارف انبوة و الامامت ڈاکٹر سید احمد حسین نقوی

نبی و امام علیہم السلام بحاری طرح انسان نہیں

۵۶ ص . چھہ آنیے ، ادارہ معارف اسلام لاہور ، ۱۹۵۹م .

(۱۰۰۴) معالم الشریعہ فی النقد و التصرف علی عقائد الشیعہ حصہ اول . مولانا سید ضحیر الحسن رضوی

مولانا شیخ محمد حسین ڈھکو کی کتاب « اصول الشریعہ فی عقائد الشیعہ » کا رد

۲۳۲ ص . سید الیکٹرونک پریس ملتان .

(۱۰۰۵) جلد دوم :

۲۴۳ ص . حورہ کلاں ضلع خوشاب . سود آفست پریس لیصل باد

(۱۰۰۶) معدن الاسرار : سید خاقان حسین

عقائد (منظوم) (مطلع).

- (۱۰۰۷) معراجیہ : مولانا غلام حسنین کستوری (م ۱۲۳۷ھ)
معراج جسمانی پر کئے گئے اعتراضات کے جوابات
۶۴ ص ، مطبع ناصری جونپور ۔
- (۱۰۰۸) معرفت خلافت
۸۶ ص (ناقص الآخر)۔
- (۱۰۰۹) معرفت محمد و آل محمد ۔ مولانا محمد بشر نصاری (د ۱۹۸۳ء) ،
۱۴ ص ، مفت ، تعمیر پرورشنگ پریس راولپنڈی ۔
- (۱۰۱۰) معیار شرافت : علامہ حسین بخش لکھنوی
۲۰۷ ص ، دس روپے ، مکتبہ انوار الحق دریا خان ضلع بہار ، ثانی پریس
سرگودھا۔
- (۱۰۱۱) معرفت بالنورانیہ : مولانا غلام حیدر کلوی ،
حصرات اہلبیت علیہم السلام کی حجت نورانیہ
۵۶ ص ، پچاس پیسے ، مکتبۃ الساجد ملتان ۔ مار آرٹ پریس ملتان
- (۱۰۱۲) مقبول پر نمبر حصہ دوم : مولانا سید مقبول احمد (م ۱۴۴۰ھ)
۵۰ ص ، پانچ آنے چھ پائی ، افتخار بکڈپر لاہور ، استقلال پریس لاہور ۔
- (۱۰۱۳) مقدمہ استقرار حق جونپور کا فیصلہ :
صفحات ۴۰ ، قیمت ایک آنہ
۲۰ جولائی ۱۹۴۸ء کو پمدت نہا کر پرشاد جونپور کی عدالت میں مقدمہ عتی
محمد یے اہلسنت کے خلاف ایک مقدمہ درج کیا تھا اس دعویٰ کے ساتھ کہ یہ
لوگ جس قانون مادہ جس عسہ السلام پر جنوں کے ذوراً حجت کرے سے
روکتے ہیں چنانچہ اس عدالت میں شیعوں کے حق میں فیصلہ ہوا کہ کس
اسی روئداد پر مشتمل ہے باباب بکدہ کشمیری گت دہلی ، حما۔ پرسنگ
ورکس دہلی ۔
- (۱۰۱۴) مقصود الاعتقاد : مفتی میر محمد عباس (م ۱۴۰۶ھ)
مسندہ سوت و امامت (مظہر) ۲۴ ص ، ۱۳۰۰ھ مطبع چشمہ فص
دہلی

- (۱۰۱۵) مکتب سلام • مولانا سید کلب عابد نقوی •
 * مکتب تشیع (فارسی) • شیخ محمد رضا مظفر
 (۱۰۱۶) مکتب تشیع • ڈاکٹر سہیل بخاری (م ۱۹۹۰م)
 چہ باب • خدا کی پہچان • پیغمبر کی پہچان • امام کی پہچان • اہلبیت کا
 تربیتی مکتب
 ۲۰۸ ص، بیس روپے، جامعہ تعلیمات اسلامی کراچی، ۱۴۰۲ھ / ۱۹۸۲م۔
 * مکتب رسول امرا (فارسی): محسن قرائتی۔
 (۱۰۱۷) مکتب رسول امرا • ڈاکٹر سہیل بخاری (م ۱۹۹۰م)
 ۵۵۶ ص، جامعہ تعلیمات اسلامی کراچی، سہیل پریس کراچی۔
 (۱۰۱۸) موازنہ حق و باطل: مرزا نوازش علی
 مولانا شیخ محمد حسین ڈھکو کے بعض نظریات کا رد
 ۱۴۹ ص، اکتوبر ۱۹۸۰م، حیدری پریس لاہور۔
 (۱۰۱۹) مراعات در اثبات معاد جسمانی: مولانا سید ابوالحسن کشمیری (مطبع)۔
 (۱۰۲۰) مولانا محمد حسین ڈھکو سے ۱۵ سوال، صفدر حسین دوگر
 ۱۱۱ ص، بارہ روپے، دارہ القائم لاہور۔
 (۱۰۲۱) مولانا محمد حسین ڈھکو کے متعصبات عقائد، مولانا محمد حسین سابق
 ۱۲۷ ص، امامیہ سکاؤتس پاکستان ملتان، ۱۳۹۶ھ، آرمی پریس ملتان۔
 (۱۰۲۲) مولوی گلاب شاہ کے عقائد پر صوبہ شہید سید مظفر حسین تاشر نقوی
 الاجتہادی
 ۱۶ ص، پانچ روپے، دارالتلمع ملتان، ۱۹۶۸م، سید الیکٹرک پریس ملتان
 (۱۰۲۳) میزان العقائد: مولانا محمد حسین سابق
 ۲۶۴ ص، جامع الثقلین ملتان۔
 (۱۰۲۴) الثیرۃ پہلا حصہ: مولانا سید علی بن سید صادق
 عنوانات: نبوت کی تعریف، نبوت نبوت کی دیبیس، وحی و نبوت پر
 اعتراضات اور ان کے دفعہ ثبوت نبوت کی بعض غلطی دلیس وحی کے

معنوں کی شرح ، عبارت سرسید احمد خان متعلق وحی و الہام ، سرسید احمد خان کی تقریروں کا جواب

۸۰ ص ، چار آبیے ، نجم دارالتالیف لکھنؤ ، مفید عام پریس لکھنؤ .

(۱۰۲۵) دوسرا حصہ :

رد نظریات سرسید احمد خان

۸۴ ص ، چار آبیے ، نجم دارالتالیف لکھنؤ ، دین محمدی پریس لکھنؤ

(۱۰۲۶) نبوت : مولانا سید نجم الحسن کراروی (م ۱۴۰۲ھ)

۱۶ ص ، اعظم بوستان اکبر ملتان .

(۱۰۲۷) نجم العقائد - مولانا محمد اعجاز حس (۱۳۵۰ھ) (مطبع)

(۱۰۲۸) نصاب دینیات حصہ اول : مولانا سید جلیس ترمذی

۶۴ ص ، آئند آبیے ، ترمذی کتاب گھر جنڈیالہ ضلع شیخوپورہ ۱۹۵۰ء ، حجازی

پریس لاہور .

۲۹۱ ، نصاب تعلیم دینیات کی پہلی کتاب علامہ سید محمد سطین سرسوی (م

۱۹۴۷م)

۲۷ سہاؤ ، ۳۶ ص ، تین آبیے کوآپریس سنم پریس وطن بلدیگس لاہور

(۱۰۳۰) دوسری کتاب :

۳۶ ص ، تین آبیے ، کوآپریس پرنٹنگ سٹیم پریس لاہور .

(۱۰۳۱) تیسری کتاب :

۵۶ ص ، چار آبیے ، گلزار ہند سٹیم پریس لاہور .

(۱۰۳۲) چوتھی کتاب :

۹۶ ص ، چھ آبیے ، گلزار ہند سٹیم پریس لاہور .

(۱۰۳۳) مظاہر الایمان فی فصول الایمان : مولانا سید محمد حسن مروسی (م ۱۳۱۹ھ)

نظریۃ عدالۃ الصحابہ (عربی) : ڈاکٹر حمد حسین یعقوب اردنی

(۱۰۳۴) عدالت صحابہ کا نظریہ مولانا روشن علی نجفی (م ۱۹۹۶م)

عنوانات صحبت اور صحابہ ک مہرہ - حسب کے ردائ عدالت صحابہ ک

نظریہ ، عدالت صحابہ کا نظریہ شہر میں - عادل صحابہ کی شہادت ک صحیح

طریقہ ، عدالت تمام صحابہ کی تاریخی چیزیں

۴۸۹ ص ، قم : انتشارات انصاریان .

(۱۰۳۵) نکات معرفت : سید اکبر مہدی حیدر آبادی

مسئلہ توحید کا بیان

۴۸ ص ، بنارس : الجواد پبلیشرز ، ۱۹۶۴ء .

(۱۰۳۶) نور ایمان : نواب سید ہادی علی خان

مصنف کے اپنے الفاظ میں » میں اصوب دین کا بطور مختصر بیان ہے اور
صعناً ولادت اور شہادت ائمہ معصومین علیہم السلام کا بھی حال لکھا اور بعض
جگہ فضائل اور مناقب بھی تحریر کئے تا وثوق عقیدت و ایمان کی قوت میں
ترقی ہو اور بحث معاد میں برزخ اور بہشت اور درخ کے بھی کچھ کیفیت درج
ہے «

۲۹۸ ص ، ۱۳۰۲ھ ، مطبع صبیح صادق عظیم آباد ، مولانا سید مظہر حسن
نے تاریخ کہی ۔

زینت یزم امارت در جهان صاحب ہند و گرم بڑاں پرست
خان و ہم نواب آن ہادی علی کز عطای او جہانش زیر دست
صانہ اللہ تعالیٰ دائماً از جمیع شر این دنیائی پست
این ورق ہا در عقائد پر نگاشت دستہ از گل های دین حق بہ بست
بعد ازاں در پندہ مطبوعش نمود حاسدان را رنگ و رو از ہم شکست
مصرعہ تاریخ آن مظہر بگو بہر عالم آن کتاب ہادی است
(۱۳۰۲ھ)

تغیر نسخہ و خطہ اما بعد اس زمانے میں تعلیم دین بالکل مفقود ہو گئی ہے
اگر احیانا کسی نے کچھ شوق کیا ...

(۱۰۳۷) نور نامہ اثنا عشری : قدری یعقوب علی خان نصرت

ایک آنہ ، مطبع اثنا عشری دہلی ، (قہرست)۔

(۱۰۳۸) نوریا خاک : مولانا محمد حسین ڈھکو

حضرت حبیب علیہم السلام نور پیرا سہس ، ۶۴ ص مکتبہ جعفریہ سرگودھا

(۱۰۳۹) نوری انسان : مولانا سید گلاب علی شاہ

نبی اور امام نوع انسانی کا ہی ایک کامل و اکمل فرد ہوتا ہے
۴۱۶ ص ، پندرہ روپے ۱۳۹۶ھ / ۱۹۷۶م سید البکترک پریس ملتان .

(۱۰۴۰) نوری انسان پر ایک نظر : مولانا محمد عباس

» نوری انسان « پر ایک ناقدانہ نظر ، ۴۲ ص ، ایک روپیہ ، اسلامیہ مشن
لاہور .

(۱۰۴۱) وجود باری تعالیٰ اور فلاسفہ قدیم و جدید : مولانا سید نسر حسین گوبالپوری

۱۲۰ ص ، قیمت ایک روپیہ بیس پیسے

چار ابواب پر مشتمل ہے

مذہب عالم کے خداؤں کی حمالی تذکرہ ، وجود باری پر شبہات اور اس کے
جوابات ، اثبات وجود باری پر دلائل ، ایٹم کی حقیقت اور اس کا بطلان اور
ملحدین سے سوالات ، امامیہ مشن پاکستان لاہور فروری ۱۹۷۰ء .

(۱۰۴۲) وحی و الہام : آیت اللہ میرزا عبدالکریم زنجانی

وحی و الہام - برہان مامت ، سید حسن جعفری مولوی فاضل لاہوری
از آیت اللہ دو سوال کردہ ہوتے .

(۱) وحی چیست ؟ فرق میان وحی و الہام چیست ؟ و ز کجا معلوم می شود
صحیح بودن وحی چون در ان ملک این مطلب بسیار مهم است
(۱۱) در ظهور امام دوازدہم چه می فرماید تعین وقت ظهور یشان شدہ است یا
نہ آیا ممکن است کسی ملاقات یابد ایشان را در رہن عیش یا نہ ؟
مشمول است پر جواب این دو سوال

۱۱۹ ص مع متن و ترجمہ ۱۳۵۴ھ / ۱۹۳۵ء ، علمی پرنسنگ پریس لاہور .

(۱۰۴۳) ولایت فقیہہ کا تصور اور فلسفہ نظر امام ، مولانا سید علی شرف الدین

موسوی بلتستانی

۳۰ ص

امامیہ سٹوڈنٹس آرگنائزیشن پاکستان کھارادر بونت کرچی سے شائع کیا

(۱۰۴۴) ہادی المؤمنین : مولانا سید امیر علی

صفحات ۵۲

مولانا یاد حسین شمس آبادی سے ایک اشتہار مروجہ تہرا باری کے خلاف چھایا
تھا یہ رسالہ اُسی کا جواب ہے
خود مصنف نے تاریخ طبع کہی :

لو یاد حسین آؤ اسے غور سے پڑھ لو قرآن میں ہر جگہ تولا و تہرا
دے جس کو خدا چشم بصیرت وہی دیکھے قرآن میں اکجہا ہے تولا و تہرا
قرآن میں دو صاحت و ناطق یہ رہے یاد درنوں سے ہوتا ہے تولا و تہرا
کیا وجہ کہ الحمد ہونی سبب مثنیٰ تاکید سے آیا ہے تولا و تہرا
تاریخ لکھرا اس کی امیر اب تم اسی سے الحمد سے نکلا ہے تولا و تہرا

۱۳۱۶ھ

سید مختار علی مدرس مدرسہ اسلامیہ انارہ نے تاریخ کہی

جو اشتہار فرشتہ میر یاد حسین ہے جواب مدد کردہ شاہ خیر گیر
جواب را شدہ عازم اخی امیر علی بچند روز قومہ این رسالہ تحریر
نوشت و ختم نمود آنکھی کہ آن دانا شید و دید و پسندید ہر صبر و کبر
چو بود حق بظرف لامحالہ اش از غیب خدا رسول مدد کرد ہم جناب امیر
بحق جملہ شہیدان دشت کرب و بلا بحق شاہ شہیدان حضرت شہیر
بحق پیچتن پاک سید کونین جزائے خیر کرامت کند خدائے قدیر
بدوں فعل بہوان مائیش تو مصرعہ دل حرشا جواب بیاد حسین (داد) امیر

۱۳۱۵ھ

رجب المرجب ۱۳۱۶ھ / جنوری ۱۸۹۹ء، مطبع اثنا عشری لکھنؤ .

آغاز : بسطہ ... اما بعد ہیچمدان ژولیدہ بیان خاکسار ازلی عاصی امیر علی
ابن سید حسن علی عرض کرتا ہے کہ درینولا ایک قطعہ شتہار کہ جس کو
فضیلت مآب خیر خواہ دارین مولوی سید یاد حسین .

(۱۰۴۵) ہدایت المؤمنین : مولانا سید ابوالحسن المعروف بہ بیچن صاحب (م ۱۳۰۹ھ)

۱۸ ص ، شعبان ۱۳۰۶ھ ، مطبع محمدی وزیر گنج لکھنؤ .

(۱۰۴۶) ہدایۃ المؤمنین الی اصول الدین :

ترجمہ : محمد علی اکبر بن حکیم سید الہام علی

۱۶ ص

حضرت شیخ الطائفہ شیخ ابو جعفر محمد ابن الحسن طوسی کے رسالے کے ترجمہ مع متن پر مشتمل ہے اصل رسالہ عربی میں ہے ایک مقدمہ اور پانچ فصلوں (اصول دین) پر مشتمل ہے، مطبع جعفری لکھنؤ،

ہدیۃ المستبصرین (فارسی) : مولانا محمد اسماعیل (م ۱۳۹۶ھ)۔

(۱۰۴۷) ہدیۃ المستبصرین فی ردّ شبہات المقصرین : مولانا صبا حسین ضیا۔

مولانا شیخ محمد حسین ڈھکو کی کتاب «اسرار لشریعہ فی عقائد الشیعہ» کا ردّ، اس کتاب میں مسند شیخ حمد احسانی (م ۱۲۴۱ھ) کو برحق ثابت کیا گیا ہے مولانا مرحوم خود فرماتے ہیں :

آفرین بر قوم احساء آفرین مؤمنین عارین و عاملین

السلام احقاقیاں احسانیاں مؤمنان مستبصران مولاناں

خواندہ م حقائق حق را بار بار رحمتی بر شیخ موسی صد ہزار

معضلات شیخ بر سر حل شدہ ارہبانش کشف ہر مشکل شدہ

۱۰۶ ص، دس روپیے، درس آل محمد مرگودہ، اپریل ۱۹۸۰م، سود

آسٹ پریس فیصل آباد،

تحفہ عباسی (فارسی) : محمد طاہر،

(۱۰۴۸) ہدیۃ محمدی : حکیم سید محمد علی فیض آبادی

۱۳۶ ص (ناقص الآخر)، مطبع اکسیر اعظم بنارس،

آغاز - مسئلہ و خطبہ اما بعد - میدور رحمت لم یرلی حکیم سید حسن عسکری

خدمات عالیہ میں حضرات موسیٰ کے مدعا طرز ہے کہ یہ رسالہ ددرد و

محالہ بارہ جو اصول دین میں ایک قابل قدر اور ممتاز رسالہ ہے

(۱۰۴۹) ہدیۃ المؤمنین فی اصول الدین : مولانا غلام حیدر کلو

۲۰ ص، مفت، کھروڑ پکا،

(۱۰۵۰) ہدیہ نوریہ / تحفۃ الابرار - مواب اہرار علی خان

۱۳۶ ص ، رمضان المبارک ۱۳۲۴ھ ، مطبع تصویر عالم لکھنؤ

آغاز بسملہ و خطبہ سزاوار حمد و ثنا وہ خدا ہے کہ جس نے انسان کو ربور علم و فہم سے آراستہ کیا اور اس کرامت و نعمت سے بشر کو اشرف المخلوقات ہونے کا شرف دیا ..

(۱۰۵۱) ہستی باری تعالیٰ کا ثبوت - مولانا سید محمد رضی زندگی پوری

۵۵ ص ، الجواد بکڈپو پٹارس ، ۱۹۵۶ء ۔

(۱۰۵۲) ہماری اسلامی تعلیمات اور ہمارا ذہنی انتشار : ڈاکٹر کاظم علی رضا

۱۰۴ ص ، ۷۵۰ پیسے ، انٹر نیشنل پریس کراچی ۔

(۱۰۵۳) یا علی مدد : مولانا خواجہ عابد حسین انصاری (م ۱۳۳۰ھ)

استعداد لغیر اللہ پر بحث ، ۳۱ ص ، دو روپے ، پاکستان ٹائمز پریس لاہور ۔

* یا علی مدد (فارسی) : عبدلرضا براہیمی رئیس شیخہ کرمان ۔

(۱۰۵۴) یا علی مدد - ڈاکٹر کاظم علی رضا

۴۶ ص ، کتابخانہ ابراہیمیہ کراچی ، شیخ شوکت علی پرنٹر کراچی

(۱۰۵۵) یا علی مدد : مولانا محمد لطیف نحفی

غیر اللہ سے مدد کا ثبوت ، کتاب کی ابتدا ان الفاظ سے ہے " ادین عالم میں مذہب شیعہ حیر البریہ ہی فقط ایساں مذہب و مسک ہے جس کے مصلحت و اعتقادات مسلم اور ناقابل تسخیر ہیں " اس عبارت سے یوں معلوم ہوتا ہے کہ مصنف کی نگاہ میں شیعیت مسئلہ ایک دین ہے ، ۲۸ ص ، انجمن حسیبہ آل رسول شہدرہ ۔

آسان عقائد (فارسی) : مجلس مصنفین ۔

(۱۰۵۶) آسان عقائد جلد اول :

(۱۰۵۷) آسان عقائد جلد دوم : مولانا محمد علی فاضل

دربارہ امامت ، امامت عامہ یا ولایت فقیہ ۔

۲۳۵ ص ، ۴۱۰ھ / ۱۹۸۹م ، دارالثقافۃ الاسلامیہ کراچی ۔

(۱۰۵۸) اثبات الرجعة • مفتی میر محمد عباس (م ۱۳۰۶ھ) (دریعه : ۱) .

” اثبات الرجعة (فارسی) : محمد رضا طبسی .

(۱۰۵۹) اثبات الرجعة • مولانا سید محسن یوب

۱۳۵۵ھ، نجف .

۱۰۶۰۱. امامت • میرزا حمد سلطان خاور

۱۳۲۰ھ (دریعه : ۲)

” الباب الحادی عشر (عربی) : فاضل مقدد

(۱۰۶۱۱) ترجمہ باب حادی عشر : سید تصدق حسین (م ۱۳۴۸ھ) (دریعه : ۴) .

مناجات، نعت و قصائد

(۱۰۶۲) افتاب محشر میرز کاظم حسین محشر

مناجات ، نعت و قصائد نعت و قصائد

۵۹ ص ، ۶ آنے ، معمار پریس لکھنؤ ، ۱۹۱۲ء / ۱۳۳۱ھ ، سہ ہجرت آغا

اشہر نے تاریخ کہی :

جرہ گری سے اس کے ملک سخن سے روشن ہے آفتاب دیگر یہ آفتاب محشر
ہکلی زبان اشہر ، پھر دعا دہن سے مقبول عام الہی ہو یہ کتاب محشر (۱۳۳۱ھ)

آغاز : بتوں میں یہ نیا انداز ہے قدرت ثانی کا

ہیں گھر میں خدا کی اور کریں دعویٰ خدائی کا

مقدمہ کر کے آزاد رو یہ کس کی طاقت ہے

کونی مجبور خواہد کیوں ہو ہم سے جہ سانی ک

(۱۰۶۳) آیات مفضل : سید امانت حسین بخاری

۹۶ ص ، تین روپے -

(۱۰۶۴) اجر رسالت اس : وحید الحسن ہاشمی

۱۶ ص ، لاہور ، ادارہ ایمانیہ مشن لاہور آرٹ پریس لاہور .

آغاز : نقش رہ عقبی رہ جائے یا کفر کی دنیا رہ جائے

شبیر نے سر کر بتلایا کیا مت جائے گیا رہ جائے

(۱۰۶۵) احسن القصائد : سید کاظم حسین محشر

قصیدہ دربارہ عبد عذیر

۱۲ ص ، شام اودھ پریس لکھنؤ .

(ذریعہ : ۲۵) .

(۱۰۶۶) احسن الکلام : سید ابن الحسنین فائز

(۱۰۶۷) اخلاص نفیس : سید حورشبہ علی نفیس

فریاد بحضور حضرت قائم آل محمد (ع)

۱۶ ص ، تین آیے ، حیدرآباد دکن : کتب خانہ حیدری ، مطبع حیدری

حیدرآباد دکن ، ۱۳۷۳ ھ / ۱۹۵۴ م.

آغاز :

اے حق کیے راہ راں مری امداد کیجئے اے مرتضیٰ کی جاں مری امداد کیجئے

اے مالک جہاں مری امداد کیجئے اے نور کی جگہاں مری امداد کیجئے

(۱۰۶۸) اردو کی دو قدم مثنویاں : میر اسحاق عیسیٰ امروہی (م ۱۱۲۳ ھ)

دوہوں مثنویوں : ودات نامہ بی بی فاطمہ (ع) اور «معجزہ انار» سید نائب حسین

نقوی نے مرتب کیں

۱۹۲ ص ، ۴ روپے ، لاہور : مجلس ترقی ادب ، نقوش پریس لاہور ،

۱۹۶۹ م.

(۱۰۶۹) ارمغان عقیدت : مولانا سید علی حسن اختر (م ۱۹۸۹ م)

۲۲۴ ص ، کراچی : محفوظ یک ایجسی ، سندھ آفٹ پریس کراچی ۱۴۰۲ ھ

(۱۰۷۰) استغاثات

تین آنے ، مراد آباد : شیعہ دائرۃ الاشاعت نوگائواں ،

(۱۰۷۱) اسود حصہ : محمد حسین خان حسین ملتستانی

۱۶ ص ، کراچی : دستہ حسینیہ ملتستانی سول اینڈ ملٹری پریس کراچی

(۱۰۷۲) افسانہ عشق : سید عباس حسین ششدر شاگرد میر شمس الدین فیض

۱۶۶ ص ، مطبع محبوب شاہی حیدرآباد دکن ، ۱۲۹۶ ھ ششدر کے شاگرد

حیات عسی ششدر نے تاریخ کہی :

اوستاد رمان ہے اپنا اوستاد فہیم سر نہ گلام میں بود عرفی و کلیم

کس حسن سے مطبع میں چھپا ہے دیراں دیکھا نشر عجب دیون عظیم

(۱۲۹۶ ھ)

نمونہ کلام :

یوں طالع عباس پہ سو جاں سے جدا فرید علی باروے شد شد

ہم رتبہ جعفر ہوئے بازو جو کٹے پایا جو نشان اوج کٹی ہاتھ بڑھا

(۱۰۷۳) افکار نفیس : سید انصار حسین نفیس فتح پوری

۲۷۸ ص ، ۱۵ روپے ، ناظر پرنٹنگ پریس کراچی ، ۱۹۷۷ م .

(۱۰۷۴) انامن الحسین (ع) : رئیس امروہی (م ۱۹۸۸ م)

دس روپے ، کراچی : رئیس اکیڈمی ، سندھ آفسٹ پرنٹرز کراچی .

الحمام .

شان حیدر جہ کعبہ کی شوکت کھل گئی اپ کا عجا اور اس کی کرمت کھل گئی

بیٹ کعبہ سے دکھائی صورت شی النمر کھل گئی دیوار با کعبے کی قسمت کھل گئی

(۱۰۷۵) انتخاب کلیات مولانا سید دہلوی : مولانا سید نظر حسن سخا

اردو و فارسی قصائد و قطعات

۱۱۲ ص ، ۱۰ روپے ، شاداب پرنٹنگ پریس راولپنڈی .

نمونہ کلام اردو :

کعبہ بڑھا ہے ابروئے خمدار دیکھ کر ہار ہم ہو لاتے ہیں نلور دیکھ کر

چلتے ہوں گو چال سے پہچانتا ہوں میں جسے حکم بصر کی رفتار دیکھ کر

فارسی :

امیر المومنین مولیٰ علی ابن ابیطالب (ع) اخ و صبر حبیب کیریا و شوہر زہرا (ع)

امام اتعین معصوم دس نام و در صفی بد اللہ شاد مردن شیر برد راضی و اوسی

(۱۰۷۶) انتصار مظلوم (ع) : سید محمد جعفر ازہان

۲۸۰ ص ، ۱۵ روپے ، گوحرہ ، لائلپور نفیس پریس فیصل آباد ،

۱۹۷۸ء .

(۱۰۷۷) انداس قدسی : قدسی جانی

۹۶ ص ، ایک روپیہ ، رائے بریلی : قدسی بکڈپرو جانی ، مطبع اسرار کرمی

الہ آباد .

علامہ شفق رصوی نے تاریخ کہی .

خوب نکلا مصرعہ تاریخ برجستہ شفق پھر قصیدے صفا کی وہ قدسی سے کہتے

۱۳۵۴ھ

(۱۰۸۳) ایمان و عدل ، سید برکت حسین ابن بابا لعل شاہ سوراسی

۷۰ ص ، ۱۹۶۷م

(۱۰۸۴) باب العلم : حسین سحر

۱۲۸ ص ، ۱۲ روپے ، ملتان ، مکتبہ اہل قلم ، پاکپتر پرنٹنگ پریس ملتان ،

۱۴۰۱ھ / ۱۹۸۰م .

(۱۰۸۵) بربط احساس : سید عاشور کاظمی

۹۶ ص ، ڈیڑھ روپیہ .

آغاز :

رحمت بزم دو جہاں ، شاہ مدیتہ و نجف بہر شہید گریلا ، ایک نظر میری طرف

کار گہ حیات میں کفر ہے آج صفا بہ صفا ، مرد خدا مگر بھی اتنی بدست و سر تکف

(۱۰۸۶) بزم سبطانی :

مولانا عارف حسین عارف ، مولانا سید سبط حسن ، مولانا سید محمد عدل ،

مولانا حکیم سید محمد محسن ، مولانا سید حسن نواب ، مولانا حکیم سید

اقبال رضا ، مولانا سید محمد داؤد ، مولانا سید نجم الحسن ، مولانا مرتضیٰ

حسین ، مولانا سلیمان عباس وغیرہ کے کہے ہوئے قصائد .

۶۲ ص ، چار ایسے لکھنؤ - سخاوت بکڈپو الواعظ صدر پریس لکھنؤ ،

۱۹۳۷م

آغاز :

سہل ہے قبلہ عا حاک کا پیکر ہو جائے کشتی نوح کا طوفان میں لگر ہو جائے

راستہ پانی میں ہو گل تر ہو جائے تہا بساں برھے اگ گل تر ہو جائے

پر یہ ممکن نہیں احمد سا پیمر ہو جائے

(۱۰۸۷) بزم ناصری :

۷۱ قصائد ، لکھنؤ : صادق بک ایجنسی .

(۱۰۸۸) بصیرت : ڈاکٹر نعیم تقویٰ

۸۰ ص ، ۱۵ روپے ، کراچی ، مجلس انکار اسلامی ، افریشیا پرنٹنگ پریس

کراچی ، ۱۹۷۸ .

(۱۰۸۹) بوئے خلد (ذریعہ : ۳) .

(۱۰۹۰) بیاض عابدیہ : سید ہاشم رضا عابدی

الہ آباد . المجسم عابدیہ ، ۱۹۵۲م

(۱۰۹۱) پروانہ جنت : حکیم سید مظاہر حسین امروہی

۱۵۰ ص (ذریعہ : ۳) .

(۱۰۹۲) پھولوں کا زیور / چودہ ساغر . سید اولاد حیدر فوق بلگرامی (م ۱۹۴۲م)

۱۴۴ ص ، مطبع یوسفی دہلی ، ۱۳۲۴ھ / ۱۹۰۶م .

آغاز :

آمد ہے ہوسانِ مہاں میں بہار کی رونق ہے اوج پر چمنِ روزگار کی

شہرت ہے چار سمت گلوں کے نکھار کی صورت ہے عندلیبِ دل بقرار کی

نغمہ سرائیوں میں بھی شوق آشکار ہیں منقار ہیں کہ ذوالف انتظار ہیں

(۱۰۹۳) تجلی : زیبا

۳۲ ص ، ذوالفقار پرنٹری بمبئی .

(۱۰۹۴) تجلی فاران : احسان امروہی

۲۳۲ ص ، کراچی احسان الادب ، عباسی لیتھر آرٹ پریس کراچی ، ۱۹۶۲م .

آغاز :

روشن ہر ایک دل ہے تابندہ ہر نظر ہے نور محمدی سے ہر ہزم جلوہ گر ہے

(۱۰۹۵) مجمعہ مومنات : سید طاہرہ خاتون

حدیث کسا ، کے ترجمے کے ساتھ دیگر قصائد

۱۴۴ ص ، ڈبڑھ روپیہ ، کراچی : المجسم محفل زہرا .

(۱۰۹۶) تسبیح فاطمہ (ع) : نسیم امروہی

۸۲ ص ، گاما پرنٹنگ پریس کراچی ، ۱۳۹۳ھ / ۱۹۷۳م

آغاز :

مسند رئیس بزم طہارت ہیں فاطمہ (ع) درایتیم تاج شفاعت ہیں فاطمہ (ع)

(۱۰۹۷) تسنیم و کوثر : احسن رضوی

۷۶ ص ، سوا روپیہ ، بمبئی : محمدی کتب خانہ .

- (۱۰۹۸) تنویر تخیل : مولانا نجم الدین المعنی (م ۱۳۵۰ھ)
۲۶۴ ص ۵۰ روپے ، عہد آفرین پریس حیدرآباد (دکن)۔
- (۱۰۹۹) تنویر مودت : سید فدا حسین فدا بخاری
۴۴۸ ص ، فیصل آباد : مکتبہ تنویر مودت ، اشرف پریس لاہور ، نواب جلال
میرزا خانی نے تاریخ طبع کھی :
تاریخ جلالیہ «ولا» سے تنویر مودت بخاری (۱۹۶۶م)
- (۱۱۰۰) تہذیب ماتم : خلش پیرا صحابی
۳۲ ص ، ۵ آنے ، رین پریس لاہور ۔
- (۱۱۰۱) جام جوش : مولانا محمد تقی ساحر شاہ آبادی
۲۴ ص ، ارمی پریس دہلی ۔
- (۱۱۰۲) جان سخن : مولانا سید انسر عباس زیدی
۱۶۸ ص ، دس روپے ، لاہور : امامیہ پبلی کیشنز ، شرکت پرنٹنگ پریس
لاہور ، ۱۴۰۳ھ
- (۱۱۰۳) جشن مومنان : سید شریف حسین حیدر پانی پتی
۸۰ ص ، ۵ روپے ، لاہور : امامیہ کتب خانہ ،
آغاز ۔
- سلاہ اس نور واحد پر شامسا تھا جو وحدت کا دروہ اسپر نظر آتا تھا جلوہ جس میں قدرت کی
- (۱۱۰۴) جلوہ حسینی : سید عفت حسین رضوی
۴ آنے ، ہستی : انجمن تولا پلور ، ۱۹۲۵م (در نجف ۱۹۲۵م)
- (۱۱۰۵) جلوہ طور : مولانا طور حونیوری
۸ ص ، سرفراز قومی پریس لکھنؤ
- (۱۱۰۶) جلوہ معصومیت : احسان امروہی
۲۲۴ ص ، ۳ روپے ، کراچی ، احسان الادب ، ۱۹۶۳ء ، عباسی ٹیمپو آرٹ
پریس کراچی
- (۱۱۰۷) جواہر پارے : سید محمد ہادی ریدی (م ۱۹۳۹م)
سرفراز قومی پریس لکھنؤ ، ۱۹۴۲م۔

آغاز :

- عرب کی سرزمین جرقہ پر اس ہفت کشور کی پھر برا ایں عظمت کی اراس سے جہاں برکی
(۱۱۰۸) چراغ فکر : غلام حسین خان خلش پیرا صحابی
۳۲ ص ، لاہور : امامیہ کتب خانہ ، حمایت اسلام پریس لاہور ، ۱۹۶۹ م۔
(۱۱۰۹) چراغ مصطفوی اس : فدا حسین شمیم بلتستانی
۲۲۱ ص ، سازھے سات روپے ، بلتستان ، قراقرم پبلشرز ، سکردو ، ایں تی
پرنٹرز راولپنڈی ،
(۱۱۱۰) چشمہ کوثر : آغا صادق حسین
۱۰۰ ص ، ۲ روپے ، سید الیکٹرونک پریس ملتان ، ۱۳۸۶ ھ
نمونہ کلام :

- مہم کہتا ہے کہ محبوب کی حلوہ ہوں میں حُفّ دج ہے کہ وحدت کی تما ہوں میں
دوسرا مہم مصر ہے کہ مدینہ ہوں میں دعویٰ ودالہ کہ دلدار سراپا ہوں میں
چاند ہی دیکھ کے اُس نور کو شرماتا ہے کوئی نقطہ مہم سے داع نظر ت ہے
(۱۱۱۱) چمنستان عقیدت حصہ اول : فاطمہ زیدی
۱۰۲ ص ، سرفراز قومی پریس لکھنؤ۔
(۱۱۱۲) چند کلیاں چند پھول : سید زین العابدین
۸۸ ص ، کراچی : باب الاسلام پریس ، ۱۹۷۲ م۔
(۱۱۱۳) حدیث کریلا : نور لدھیانوی
۲۰۸ ص ، اشرف پریس لاہور ۔

آغاز :

- عبادتوں کا جو عسار ہے تو ذکر علی (ع) کمال مرکز ایمان ہے تو ذکر علی (ع)
سکون قلب کا سماں ڈھونڈنے والو سکون قلب کا سماں ہے تو ذکر علی (ع)
(۱۱۱۴) حربہ ہیدری / غزوہ ہیدری : حیدر مرزا (مترجم)
حملہ ہمدی میرزا محمد رفیع بادل م ۱۷۱۱ م کی تکمیل مرزا ابو طالب
اصفہانی تحف نے کی خود کہتے ہیں ۔
کہ سید ابو طالب نامدار کشیدہ ہضم آن در شاہوار

کہ در اصفہان بود آن نامور ۔ کہ گفتہ ز باذل بسی بیشتر
بسال ہزار و صد و سی و پنج نجف یافت از غیب این طرفہ گنج
۸۵ ص ۔

(۱۱۱۵) حریم رسالت (ص) : سید اطہر حسین

۷۳ ص ، ۳ روپے ، لکھنؤ : مکتبہ دین و ادب ، ۱۹۷۸ م ۔

(۱۱۱۶) حسین ع ، اور انقلاب : جوش ملیح آبادی (م ۱۹۸۲ م)

۴۰ ص ، بمبئی ۔

(۱۱۱۷) خزینۃ الکونین : سید غلام حسین فائز

۵۰ ص ، اقبال ہرقی پریس ملتان ۔

(۱۱۱۸) خزینہ خزینہ : حکیم محمد شجاع الدین

نعت ، منہجیت ، سرآئی اور سوچے ، اردو کے علاوہ فارسی و عربی کلام بھی اس
کتاب میں موجود ہے ۔

۱۴۴ ص ، ۱۲۰۱ ہ ، نیو امپریل پریس لاہور ۔

{ حکیم شجاع الدین بن حکیم گل محمد بن حکیم نور محمد صاحب
» نہایۃ الطب (عربی) « بن حکیم خدا بخش بن حکیم محمد اسحاق صاحب
» تذکرہ اسحاقیہ (فارسی) طب « ، لاہور محلہ حکیمان میں پیدا ہونے والے
محرران (دیوان اردو) ، رسالہ حدری (اردو) ، ہدایۃ لاطباء ، رالہ المصنوم
فی تقسیم العلوم (عربی) اور ردّ التردد کے مصنف ہیں ردّ التردد کے علاوہ
تمام کتابیں چھپی ہوئی ہیں آپ کے صاحبزادے حکیم احمد شجاع (م ۱۹۶۹ م)
معروف ڈرامہ نویس و دانشور گزرے ہیں}۔

(۱۱۱۹) خطبات راشدہ و زیارت ناحیہ مقدسہ : مولانا سید علی حسن اختر مروہی

خطبہ عدبر ، خطبہ سیدہ فاطمہ ع ، در دربار خلافت ، خطبہ شفقشقیہ ، خطبہ
سید الشہداء ، در میدان کربلا ، خطبہ سیدہ زینب ع ، در دربار یزید ، خطبہ ماء
رین العابدین ، در دربار یزید اور خطبہ معویہ ثانی بوقت ناحیوشی ک منظوم
ترجمہ

۵۶ ص ، ۲ روپے ، جاوید پریس کراچی ۔

(۱۱۲۰) حوتابۃ دل : سید محمد انور حسین

۱۵۰ ص ، ۴ روپے لاہور آرٹ پریس انار کلی لاہور .

(۱۱۲۱) دُرّ آداب : سید شمشاد حسین شمشاد

۲۸ ص ، رفاء عام سٹیم پریس لاہور ۱۳۳۴ ھ.

آغاز :

کیا لکھی حمد خدائے دو جہاں بے قلم میں اس قدر طاقت کہاں

وہ بے خلاق دو عالم بعدیل ذات س کی سب سے بے اقدس حلیل

(۱۱۲۲) دُرّ منظوم : مولانا سید وجاہت حسین ناظم

نعت ، قصیدہ دربارہ حضرت علی (ع) امام حسین (ع) اور امام مہدی علیہم السلام

۶۴ ص ، یوسفی پریس لکھنؤ ، ۱۳۵۰ھ/۱۹۳۳م۔

آغاز :

مبارک ہو مبارک اے حواری گلستانی وہ دیکھو آ رہا ہے ابر پرستانا ہوا پانی

(۱۱۲۳) دور صفت -

۱۲۷ ص ، کراچی ، ۱۹۶۴م۔

(۱۱۲۴) دیوان ابیات الجنان فی سبب الاس و الجنان : مولانا حکیم سید مقرب علی حان

۶ آئیں ، مطبع اثنا عشری دہلی (فہرست)۔

(۱۱۲۵) دیوان حضرت علی (ع) : ایم اے شاہد (مترجم)

منظوم ، ۱۴۸ ص ، ۲ روپے ، کراچی پیر محمد ابراہیم برست ، ۱۹۷۶ء

(۱۱۲۶) دیوان مبارک : واجد علی بادشاہ

۹۲ ص ، مطبع سلطانی کلکتہ ، ۱۲۷۸م۔

(۱۱۲۷) دیوان یوسف علی خان یوسف علی خان ناظم والی رامپور شاگرد غالب

۲۴۵ ص ، مطبع حسنی رامپور ، ۱۲۷۸ ھ۔

غونہ کلام :

خستہ خنجر ستم کو سلام خسرو دہن عام ابن امام

حسن کے حوں سے ہوئی ہے ساء اور وہ رمیں کر بلا ہے حسن کا ساء

حسمہ ہے خداگان امم بعد تھے کے حل رہے حسن ساء

(۱۱۲۸) ذکر جمیل : سید غلام مرتضیٰ ناظر نانوتوی

۱۸ ص ، ایک آنہ ، کراچی ، المجسم پنجتسی ، باب الاسلام پریس کراچی ۔

(۱۱۲۹) ذوالفقار : مرزا کاظم حسین محشر

۱۶ ص ، اصحح المطبع ، ۱۳۲۶ هـ ، خود محشر نے تاریخ طبع کہی :

مژدہ باد ای چشم مشتاقان نظم جنگ خمیر طبع شد در انتظار

سر بجیب فکر محشر رفت و گفت سال طبعش ذوالفقار ابدار

(۱۳۲۶ھ)

(۱۱۳۰) ذوالفقار : شمیم گرہانی

۴۸ ص ، پچاس پیسے ، لکھنؤ : احباب پبلشرز ، سرفراز پریس لکھنؤ ،

۱۹۶۴ م ۔

آغاز ۔

باطل شکر ، مجاہد ایمان تھی دولتدار طہیر چارہ ساری آسمان تھی ذوالفقار

شیر خدا کی جنبش مؤگان تھی ذوالفقار آئینہ جلالت پردہ تھی ذوالفقار

روشن ہے کائنات یہ قیمت میں قدر میں اُتری تھی آسمان سے چمکی تھی بدر میں

(۱۱۳۱) رنگ عقیدت : محترمہ سکندر حیا بریلوی

۹۴ ص ، ۴ روپے ، کراچی ، برم ادب پاکستان ، باب الاسلام پرنٹنگ پریس

کراچی ، ۱۹۷۷ م ۔

(۱۱۳۲) روشنی : سید سیف زلفی

۱۳۶ ص ، لاہور : حلقہ اہل کرم ، حدیری پریس لاہور ۔

(۱۱۳۳) روضہ رضوان : نواب رضا علی خان

بطرز ہفت بند ملا کشی ، ایک آنہ ، مطبع اثنا عشری دہلی (فہرست)

(۱۱۳۴) ریاض باسط / نسخہ خوب : مولانا سید باسط علی

ایک روپیہ ، مہابین ضلع متھرا

(۱۱۳۵) ریاض نور :

۴ آنے ، لکھنؤ : کتب خانہ اثنا عشریہ ۔

(۱۱۳۶) زاد آخرت . بانو زیدی بیگم سید زوار حیدر نقوی

۱۱۱ ص ، الطاف پرنٹرز راولپنڈی ۔

(۱۱۳۷) زاد آخرت : محترمہ سعید النساء آثمہ

حیدرآباد (دکن)۔

(۱۱۳۸) زاد سبیل آخرت : سید اولاد حسین رضوی بن سید ثابت علی پھرسری

۴۴۶ ص ، مطبع نولکشور لکھنؤ ، ۱۳۱۵ھ ، سید اعجاز حسین اعجاز نے

تاریخ کہی :

مداح سلام و خمسہ های بی مثل فرمود چہ در سلك نظم خود سفت

اعجاز چو کرد فکر ساں تاریخ مرغوب جہاں با سر ہائف گفت

۱۳۱۵ھ

آغاز :

سرکار دولجلال ہے سرکار مصطفیٰ امرا سب اتباع میں لعلہ انوار مصطفیٰ امرا

لہ رہے قدر و منزلت صاحب براق روح الامین ہیں حاشیہ بردار مصطفیٰ امرا

(۱۱۳۹) زمزمہ خلافت . نواب سید احمد اللہ خاں شرق بنارسی

قصبہ دریارہ عید غدیر ، ۸ ص ، رفاہ عام سٹیم پریس لاہور ، ۱۹۱۴م .

(۱۱۴۰) ساغر سلیم : سید علی اطہر مرثوب نقوی

۶۴ ص ، ۱۲ آئے ، لکھنؤ ، ۱۹۵۲م .

(۱۱۴۱) ساغر محبوبی : اولاد حسین سجاد

۲۵۶ ص ، ایک روپیہ ، ۱۳۳۱ھ ، مولانا اشرف علی اشرف نے تاریخ کہی

مرحبا اے حضرت سجاد من منقبت گو منقبت خان و فہیم

خوب لکھا ہے مثال و لا جواب نسخہ مولود از فصل کریم

خامہ اشرف نے لکھا سال طبع نعت محبوب خداوند حلیم ۱۳۳۱ھ

(۱۱۴۲) سید گل : سید زین العابدین

۲۳ ص ، ضیاء برقی پریس کراچی ، ۱۹۶۸م .

(۱۱۴۳) سبغہ سیارہ : محمد صفدر خان

۹۰ ص ، مطبع مفید ، ۱۳۰۹ھ ، سرور شاہ فیروز نے تاریخ طبع کہی :

یہ مثل ہے یہ نظم جسے اس میں ہوا انکار
لے آئے کسی اور سخنور کیے قصیدے
فیروز نے یہ طبع کی تاریخ رقم کی
مجموعہ اسرار میں صدر کے قصیدے
(۱۲۰۹ھ)

آغاز:

اب کوثر سے میں دھڑوں پہلے خامے کی زبان
شہر جبریل و چشم حرروں کلک دوات
(۱۱۴۴) سحر مبین فی اوصاف المعصومین (۱) : مولانا نبی بخش
۱۴۸ ص ، مطبع رفاء عام ستیم پریس لاہور ، ۱۳۳۲ ھ ، خلیفہ سید محمد
محسن متین پتیلوی نے قطع تاریخ کہا :

چو مجموعہ نظم حبذا نبی بخش علامہ با کمال
بچند السنہ عالم و فاضلی بہین ناظم و تائر خوش مقال
کہ در حمد و نعت و مناقب نکوست مرتب فرمود با صد صفات
ز معجز بیانی مسمی نمود یہ سحر مبین آن ستودہ خصال
دل فکری تاریخ ترتیب داشت خیر رحمت قادر ذوالجلال
شد از روئی الہام سالش متین زہی از نبی بخش سحر حلال
(۱۳۳۲ھ)

آغاز:

حمد باری ہو کس طرح سے رقم ہے وہ خلاق بطق و لوح و کرم
وہ محیط المحيط عالم ہے خلاق خلق و عرش اعظم ہے
(۱۱۴۵) سرمایہ آئینہ : سعید النساء آئینہ
حیدرآباد دکن ۔

(۱۱۴۶) سرمایہ نازش : ابو ظفر نازش رضوی

۱۶۰ ص ، لاہور : ادارہ ابوان ادب ، نامی پریس لاہور ۔

آغاز : کہ رہ صدق میں زندگی تو ہے وہ رمانے کو درس حق آگہی نو نے
نہا کے اپنے لہو میں پروز عاشورا بہری ہے رنگ شہادت میں دلکشی تو ہے

(۱۱۴۷) سرمایہ نجات : سرفراز حسین خان تحسین جعفری

۱۲۸ ص، دو روپے، راولپنڈی : مکتبہ ایمان، الطاف پرنٹرز راولپنڈی،

۱۳۹۲ھ / ۱۹۷۲م۔

(۱۱۴۸) سرمایہ نجات حصہ دوم : حکیم محمد مرزا واصف

۱۶۸ ص، ۷ روپے، نامی پریس لکھنؤ، ۱۹۸۲م۔

(۱۱۴۹) سرمایہ وصف جلد دوم، محمد وصی علی خاں وصف لکھنؤ

۱۲۶ ص، معیار پریس لکھنؤ، ۱۹۲۰م۔

آغاز :

رفتہ رفتہ درد کی خوگر طہمت ہو گئی چو اُنٹھائی قلب سے تکلیف راحت ہو گئی

دیکھتے میرا دل رحمی نہ اچھا کر سکے رنگاں چادرہ گروں کی مفت محبت ہو گئی

(۱۱۵۰) سرور جرجیس، حمایت علی خان جرجیس ابن ولایت حسین خان جرجیس

حیدرآباد دکن (ذریعہ، ۱۲)۔

(۱۱۵۱) سعی مشکور : سید خلیل حسین خلیل بلگرامی

۲۵۶ ص، مطبع اثنا عشری دہلی،

(۱۱۵۲) سفینہ نجات : تحسین جعفری

۳۶۸ ص، ۴۰ روپے، راولپنڈی، پاکستان حبیبی مشن، شوکت آرٹ پریس

راولپنڈی ۱۴۰۴ھ / ۱۹۸۴م،

(۱۱۵۳) سلسیل : سید جعفر طاہر

۲۸۸ ص، ۶ روپے، رحیم یار خان، ۱۹۷۳م،

(۱۱۵۴) سند بخشش / مدینۃ السلام : ثواب سید علی جان پدر

۱۵۲ ص، مطبع ریاض الرضا لکھنؤ، ۱۳۱۶ھ / ۱۸۹۸م۔

بادشاہ حسین کلام نے تاریخ طبع کہی :

زہی طبع رسائی حضرت پدر کہ خوشحال شہنشاہم گفت

چو من جستم جوابش رہ بہ بستی خرد ہشیار کرد و کالعدم گفت

کلام از بہر سال انطباعش یکی مجموعہ اندوہ و غم گفت

آغاز:

مجرئ سبط پیمبر ذبح پیاس ہو گیا کیوں نہ ساحل کی طرح سے خشک دویا ہو گیا
مرتبه ذاکر کا ذکر شہ سے بالا ہو گیا ہمسر عرش ہوس منور کا پایا ہو گیا
(۱۱۵۵) شان حیدر (ع) ، سید محمد ابو تراب تراب سوسی پتی

۱۷۶ ص ، ۲ روپے ، لاہور : ملت پبلشرز ، پنجاب نیشنل پریس لاہور ،
۱۳۸۸ھ

[سید محمد ابو تراب ابن سید شبیبہ الحسن عابدی ۱۸۹۲م کو سوسی پت ضلع
روہنگ میں پیدا ہوئے میٹرک تک تعلیم کر کے بعد ملازمت اختیار کی
۱۹۴۶م کو ریشائڈ ہوئے پاکستان بننے کے بعد لاہور تشریف لائے اور یہیں
قیام کیا ، عید میاہلہ ، امام زمان (ع) ، دختر رسول (ص) اور چاند کے دو ٹکڑے
آپ کی تالیفات ہیں]۔

(۱۱۵۶) شاہد غیب : مرزا کاظم حسین محشر

۱۱ ص ، اصحیح المطابع لکھنؤ ،

آغاز:

حجاب شرم میں اخلا ترا ہے عین دانائی و گریہ تاب لاتی کس طرح چشم نقاشانی
بشوی ہے محل کجہ یاد ہے مریں یہ کب گری معاد اللہ جمال حسر کی حکامہ آرائی

(۱۱۵۷) شاہراء نجات ، سید عاشق حسین المعروف بہ ہمایوں میرزا

۱۲۳ ص ، ایک روپیہ ، گیلانی الیکٹرک پریس لاہور ،

(۱۱۵۸) شفیع محشر : مرزا کاظم حسین محشر

۸-۳ ص ، ڈھائی روپے ، نظامی پریس لکھنؤ ، ۱۳۴۲ھ ،

مرزا واجد حسین واقف نے تاریخ کہی ۔

کن قصائد قبول ربّ عباد بہراحد و آلہ الامجاد
شکر تر بر قصائد محشر فلم قدرت نمودہ صاد
موجد لا الہ الا اللہ باعث خلق عالم ایجاد
ابن قصائد ہمہ کہ محشر گفت جمع فرمودہ است زاد معاد
گفت واقف بمصرع آخر سال منقوط شد رقم پشی یاد

حق ترا ای قصائد معشر اثر بہت ہند کاشی داد (۱۳۴۲ھ)
آغاز:

دوزخ کے لئے طمع نہ جنت کے لئے یہ سب تھا فقط ظہور قدرت کے لئے
سمجھا نہ کوئی رموز ہستی جن کے پیدا کئے وہ ہندے عبادت کے لئے
(۱۱۵۹) شمع ایمن : ڈاکٹر صفدر علی بیگ

۱۴۱ ص ، ساڑھے سات روپے ، مصنف۔

(۱۱۶۰) شمع حرم : میرزا محمد ہادی عزیز ،

(۱۱۶۱) شہود عرفان : سید سرفراز احمد سہیل بنارس

۱۱۱ ص ، ڈیڑھ روپیہ ، لاہور ، انجمن شہرانیہ اہلیت پاکستان ، علمی

پرنٹنگ پریس لاہور ، ۱۹۶۷ء۔

(۱۱۶۲) صحیفہ تجلی : جعفر مہدی رزم ردولوی

۱۱۲ ص ، بارہ آنے ، لکھنؤ : امامیہ مشن ، سرفراز قومی پریس لکھنؤ ،
۱۳۵۰ھ۔

مولانا سید علی نقی صفی نے تاریخ کہی :

دیدم سخن رزم و دلم شد پر نور ہر مصرعہ برجستہ چو نخل سرطور
گلدستہ نظم دل کشا و دلکش مجموعہ حمد و نعت مانند زبور
ہر بلفظ رکیف حسن معنی سرشار چوں ترگس مست شاہداں محور
کحل النظر برائے صاحب نظراں ہر بکتہ دلشیں چو خال رخ حور
تاریخ جستند و چنین گفت صفی فردوس صحیفہ از تجلی معہور

(۱۳۵۰ھ)

آغاز :

شبیم کی طرح چمن میں بو جاتا ہوں اُن کو حب ڈھونڈتا ہوں کھو جاتا ہوں
رستہ کی لطافتیں عیاذا باللہ اتنی بے پروائیے سرد سو جاتا ہوں

(۱۱۶۳) صحیفہ فصائل :

۴ آنے ، مقبول پریس دہلی۔

(۱۱۶۴) صحیفہ ولا : میرزا محمد ہادی عزیز لکھنوی (م ۱۹۲۵م)

۴۰۸ ص ، ۲ روپے ، لکھنؤ : صدیق بک ڈپر ، شاعت لعلوم پریس لکھنؤ .
آغاز :

بہار گلشن انور فخری طراز دامن الفقر فخری
نگین خاتم سلمان متا - خدیو عالم سلمان متا
محمد شہسوار ملک ہستی محمد شہریار ملک ہستی

(۱۱۶۵) صدائے درا : مولانا سید برکت علی شاہ

۹ آنے ، لاہور : خواجہ بک ایجنسی .

(۱۱۶۶) صبیانے حسین علیہ السلام : ضیاء جام بکری

۳۲ ص ، ساڑھے تین روپے .

(۱۱۶۷) طرفان نوح : نوح ناروی

۲ روپے ، تارہ ضلع الہ آباد .

(۱۱۶۸) ظہور حق : شہید یار جنگ شہید

۹۵ ص ، ایک روپیہ ، جاوید پریس کراچی ، ۱۲۷۶ ھ

آغاز

پہر خامہ سجدہ ریز ہے مدح ہم میں پھر تکتہ سنجیاں ہیں خدا کے کلام میں
پہر ساری کائنات جھکی ہے سلام میں پھر شور ہے درود کا بیت الحرام میں
سجدے نیک رہے ہیں جہیں نیاز میں ذکر علی (ع) بھی کم نہیں حق کی ناز میں

(۱۱۶۹) ظہور رحمت : مولانا علی محمد شاد (م ۱۹۲۷م)

۱۲۹ ص ، ۸ آنے ، پٹنہ : دارالاشاعت و حصاری

آغاز :

دیدارِ سخن ہے شہ انبیاء کی مدح محبوب ہے دلوں کو حبیب خدا کی مدح
طہرائے لوح عشق ہے حیر الودی کی مدح اسلام کا نشان ہے اسی پیشوا کی مدح
نعت رسول حق ہے ہماری سرشت میں امت پہ اس کا راز کھلے گا ہمیشہ میں

(۱۱۷۰) عدل علی (ع) : عبدالستار مظمن

۲۴ ص ، ایک روپیہ ، کراچی : لبرٹی اسٹورس خواجہ لائن .

(۱۱۷۱) عرفان صبی : مولانا میرزا بہادر علی صفی حیدر آبادی (م ۱۳۵۲ھ/۱۹۳۹م)

۲۸۸ ص ، سوا دو روپے ، رفیق مشین پریس حیدرآباد دکن ، ۱۳۶۹ھ

مولانا سید علی محمد حلال زیدی نے تاریخ طبع کہی ۔

ای داکر میلاد ائمہ خوشباش خواہی کہ شوی بہرہ ور از گنج خفی

ابن مصرعہ تاریخ ار اجلال شنو عرفان صبی ہدار عرفان صبی

(۱۳۶۹ھ)

(۱۱۷۲) عطر عروس : میرزا محمد ہادی عزیز ۔

(۱۱۷۳) عقیدہ و عمل : یابو سیدپوری

۲۰۸ ص ، دو روپے لکھنؤ : احباب پبلشرز۔

(۱۱۷۴) علی بند رضوان : سید محمد اصغر

۱۱۰ بند ، مخمس ، ۵۲ ص ، مطبع اثنا عشری لکھنؤ ، ۱۳۱۶ھ

آغاز ۔

ہر درد لا دوا کی دوا مرتضیٰ علی (ع) دکھ جس مرض میں دافع رنج و بلا علی (ع)

مشکل کے وقت کر کا یہ مشکل کش علی (ع) خلق خدا کی کوہ سے حاجت روا علی (ع)

دو مجھ کو عارضوں سے شفا مرتضیٰ علی (ع)

(۱۱۷۵) علی نامہ : نصرتی (م ۱۶۷۵م)

۴۲۸ ص ، اعجاز پرنٹنگ پریس حیدرآباد دکن ، ۱۹۵۹م۔

(۱۱۷۶) علی (ع) کا مرتبہ اللہ اکبر حصہ اول : میر حسین میر

۸۰ ص ، دو روپے ، لاہور : مہیا عباس گیلانی پریس لاہور ، ۱۹۵۸م ۔

(۱۱۷۷) عمار ابر ، یاسر ابر ، و مقداد ابر : احسان نقوی مروہوی

۳۲ ص ، ۴ آنے ، عباسی لیتھو آرٹ پریس کراچی ۔

آغاز :

اے صبا نے دین و ایمان شمس صاحب سے نام نامی سے تر تاریخ عمام میں حلی

میں توہمی سے گشت اسلام کی چوتھی کلی زندگی تو سے گزردی زیر دایمان علی (ع)

کسوں نے بہ صبر لٹل خدمات سلامی سیری یاد ہے عمار یاسر شان عباسی تیری

(۱۱۷۸) فراز عرش : شاکر جرولی

۶۸ ص ، ایک روپیہ ، لکھنؤ : سلور پبلی کیشنز ، سرفراز قومی پریس لکھنؤ۔
آغاز :

قدمِ حذر بھی محمدؐ اُٹھانے تم نے ہر ایک گام پہ گھسے بنا دئے تم نے

(۱۱۷۹) فردوسِ تفکر: تنی عسکری

۳۲ ص ، حیدرآباد دکن : ادارہ حسینی مشن ، ۱۹۶۷ء م۔

(۱۱۸۰) فردوسِ سخن : جرم محمدؐ آبادی

۱۶۸ ص ، سوا دو روپے ، کلکتہ ، بستان آرژو ، سنٹرل لیتھو پریس کلکتہ

(۱۱۸۱) قصائدِ جرجیس : ولایت حسین جرجیس

۱۷۶ ص ۔

نمونہ :

مطلع دیواں لٹانے ایزد غبار سے حسنِ مطمع نعت پاک احمد مختار سے

منقبت سے اس علی کی باعث حسنِ قیوم وہ علی جو دفع شر ، قاتلِ اشرار سے

(۱۱۸۲) قصائدِ چہارہ معصومین (ج) ، مرزا عارف حسین

۳۴ ص ، ساڑھے تین روپے ، نظامی پریس لکھنؤ ۱۹۴۶ء م۔

آغاز : گھنگارو چلو شاہنشاہِ دنیا و دہر آئے

لئے پروانہ بحشش کا شفیق المذہب آئے

(۱۱۸۳) قصائدِ سحر / اس سے نظیرِ راحہ یارب علی خان و محمدا ۔

۵۳۸ ص ، اودھ پریس لکھنؤ ، ۱۲۹۳ھ سید حسن لطافت سے ۔ - ج طبع

کہیں :

راحہ نواب علی خان سحر دین و دنیا ہیں آن شد مجروح

مثل نواب باقران امثال رعب و جاہ و حشم آمد بوقوع

عابد وقت سحر شب بیدار این تخلص ہیں ذاتش موضوع

مادہ یافت لطافت فورا شد طبیعت چو ہیں سالِ رجوع

مصرعہ روشن تاریخ بوشت چہ بیاض سحرار طبع طوع ۱۳۹۳ھ

نمودہ کلام :

- ذکر ہولاکھ زبان سے تیری یکتائی کا ملے جوہرین ہر موکر جو گریانی کا
 لں برائی ہی نرے چہرہ روشن کی نقاب حوصلہ پست ہے موسیٰ سے تمناشائی کا
 (۱۱۸۴) قصائد عزیز - میرزا محمد ہادی عزیز
 ۴۰۰ ص ، تین روپے ، لکھنؤ ، صدیق بکڈپو .
 (۱۱۸۵) قصائد مبارک واجد علی شاہ بادشاہ
 ۳۲ ص ، مطبع سلطانی کلکتہ ، ۱۲۷۸ھ .
 (۱۱۸۶) قصائد نجم : نجم آفتدی
 ۲۷۲ ص ، ایک روپہ ، اگرہ : آفتدی بکڈپو ، اگرہ اخبار پریس .
 (۱۱۸۷) قصیدہ : مرزا کاظم حسین محشر
 ۸ ص ، تصویر عالیہ پریس لکھنؤ ، ۱۲۱۹ھ ، خود مصنف ہے تاریخ طبع
 کہی :
 بحسن طبع آمد این قصیدہ کہ شد مطبوع احباب حق آگاہ
 رقم رد مصرعہ تاریخ محشر مدیح حیدر صفدر شہنشاہ
 (۱۲۱۹ھ)
 (۱۱۸۸) قصیدہ . مولانا حکیم شیع عاشق حسین عاشق بلہروی
 ۸ ص ، معیار پریس لکھنؤ .
 آغاز :
 ح کل جانب قیدہ ہے گہواروں کا عمل سایہ دہن رحمت ہے کہ کلا بدوں
 (۱۱۸۹) قصیدۃ العلویہ علی لآیات و الاحادیث السویہ : مولانا سید مقرب علی زائر
 ۱۲۴ ص ، مطبع انیس ہند کھنوا ضلع سارن .
 (۱۱۹۰) قصیدہ پردہ شریف : سبط الحسن ضعیف
 امام بوصیری (م ۶۹۵ھ) کے قصیدے کا ترجمہ
 ۱۶۰ ص ، لاہور : مکتبۃ المعارف .
 (۱۱۹۱) قصیدہ علویہ : معنی میر محمد عباس
 ترجمہ مع متن ، ۲۰ آئے ، مطبع اثنا عشری دہلی (فہرست) .

(۱۱۹۲) قصیدہ میلادِ نبیہ : مولانا سید محمد غلام جبار

حیدرآباد دکن ۔

(۱۱۹۳) قصیدہ نعت : مرزا محمد رفیع سودا

کاظم علی جوان نے مرتب کیا ، مطبع مجتبائی دہلی ، ۱۸۱۰ م۔

(۱۱۹۴) قلائد الفرائد : محمد علی حسن شمس (م ۱۳۱۲ھ)

تین ہزار اشعار ، لکھنؤ ، ۱۳۱۶ھ۔

(۱۱۹۵) کتاب معارج المضائل در معجزات ائمہ اثنا عشر : مولانا مظفر علی خان اسیر

۳۳۲ ص ، مطبع اثنا عشری لکھنؤ ، ۱۳۱۲ھ/۱۸۹۵م۔

آغاز :

بنام خداوند لوح و قلم کیا جس نے ہستی کا دفتر رقم

اول سے ابد تک جو تدبیر ہے فقط کن کے وصلی پہ تحریر ہے

(۱۱۹۶) کریلا آغاز سے انجام تک جلد اول : بانو سیدپوری

۸۴ ص ، ۸۰ پیسے ، لکھنؤ : امامہ مشن ، سرفراز قومی پریس لکھنؤ ،

۱۳۹۰ھ۔

آغاز :

تاریخ پیش کرتی ہے اہل اک نعیم کی رات تدفین فاطمہ (ع) عم جان طلب کی رات

ماء صبا کی شبِ ضریح ، غضب کی رات لیکن نظر میں آج ہے ، ماءِ رحم کی رات

جو کریلا کے ظہورِ عظم کا سبب ہوئی جس رات میں حسین (ع) سے بیعت طلب ہوئی

(۱۱۹۷) کشورِ قلم : حسین اعظمی

۱۲۸ ص ، ساڑھے سارے روپے کراچی : دانش اکیڈمی مشہور فست پریس

کراچی ، ۱۹۸۰ م۔

(۱۱۹۸) کلامِ حسن : سید حسن اکبر حسن جعفری

۲۰۷ ص ، باب الاسلام پریس کراچی۔

عارف

ادہ کو پہلے حق میں سہرہ دیا پھر چاہ جس کو تیر بھی سہرہ دیا

خسراؤ کو دھر پسرہ دیا ان کے وحی کو دہی کا سر رہ دیا

(۱۱۹۹) کلید جنت / دوالنورین . شیخ ابوالقاسم حنظل
(۳۶۸ + ۳۲) ص ، چار روپے ، حیدرآباد دکن : کتب خانہ حیدری ، مطبع
حیدری .

(۱۲۰۰) کلید حاجات : میر بندہ حسن

۳ آئے ، احصیر

(۱۲۰۱) کلید روحانیت : سید کلب عباس زیدی

۱۶ ص ، ۶ آئے ، الامان پرنٹنگ پریس لاہور .

(۱۲۰۲) کلید معرفت : ذکتر مرزا شجاعت علی بیگ محبت

۹۶ ص ، آئندہ آئے ، جاوید پریس کراچی ، ۱۳۸۶ ھ / ۱۹۶۶ م .

(۱۲۰۳) کہا علی (۱) ، یلا ٹلی : میر شجاعت علی سعید

۱۲۳ ص ، ۵ روپے ، سندھ آفست پریس کراچی ، ۱۹۷۹ م .

(۱۲۰۴) کوہ بد ، سید مصطفیٰ حسین مصطفیٰ زیدی المعروف تبع الہ آبادی (م ۱۹۷۰ م)

۱۱۲ ص

نمونہ کلام :

عاقی پاٹ فقط سینہ زنی جاننے ہیں عاقی ہاتھوں سے زنجیر نہیں گٹ سکتی

اور زنجیر گٹے ہیں تو فصل زندان ایسی محکم ہے کہ رستے سے نہیں ہٹ سکتی

(۱۲۰۵) گل باغ ارم : میر طالب حسین خاں

شروع میں چہرہ معصوم ہے ، کی منتہی اور بعد ازاں شہزادی حور کی داستاں

۷۲۶ ص ، مطبع یوسفی دہلی ، ۱۳۰۰ ھ .

آغاز :

وہ حمد ہے عین دین سخن قلم کا ہے قبلہ زمین سخن

زمین منزل آیت حمد ہے قدم فخر سے رایت حمد ہے

(۱۲۰۶) گلدستہ ارم : سید مہدی اکبر زیدی

۶ آئے ، ہیارکیوہ صلیع ابوالہ ، ۱۹۲۵ م (در تحف ۱۹۲۵ م)

۱۲ ۷ . گلدستہ شہد سید بدر حسن شاہ شہد بیلوری اس مسد ثقت عسی گویا

۱۲۱ ص ، پونے دو روپے ، فیض الاسلام پریس راولپنڈی .

(۱۲۰۸) گلدستہ صدق : سید علی اکبر رضوی

۳۹ ص ، کراچی ، ۱۹۷۷ء ۔

(۱۲۰۹) گلدستہ عقیدت : عبدالحسین صابر تھارانی

۴۲۹ ص ، ۱۳۸۹ھ ۔

(۱۲۱۰) گلدستہ قصائد : سید علی اظہر علوی حیدر آبادی

» ہم شکل نیں س، کی ہے اداں مقصد شبیر «، پر طرحی مشاعرہ ، مختلف شعراء نے حصہ لیا علاء حسین سلیم متعلم جامعہ امامیہ کراچی محل کونسلر شمالی علاقہ جات بلستان ک کلام :

عاجز ہے تیری مدح سے گنجائش تحریر خلاق و عالم تے عطا کی ہے رہ تونیر
کا کہنے محب کو عجب س کی ہے تاثیر ہم شکل نیں س کی ہے اداں مقصد شبیر
سے نام ترا اور اداں لارم و ملزوم جب نام ترا گیا یاد اگئی تکبیر
تازاں ہے سلیم اپنے مقدر پہ بہت آج مداحی اکبر سے ملی خلد میں جاگیر

۱۲۱۱ گلدستہ قصائد : سید علی اظہر علوی حیدر آبادی

» علی « کی حوائی محمد امرا کی صورت ، پر طرحی مشاعرہ

۶۲ ص ، انٹرنیشنل پریس کراچی

آغاز :

زمانے میں سے موت ، قانون فطرت اجل آئی گیا اگئی الہ قیامت
کہیں سے سندر میں طوفان کی صورت کہیں ادھیوں میں سے ہے ہلاکت

۱۲۱۲ گلدستہ مولوی

۶ آیت ، ایانہ ، امامیہ سنس سکریٹری مارکیٹور ۱۹۲۵ء (۱۰ رنجف ۱۹۲۵ء)

(۱۲۱۳) گلدستہ مومنین : سید ارلاد حیدر فوق یلگرامی

۳۰۴ ص ، مقبول پریس دہلی ، ۱۳۴۱ھ

انثار :

یوں کہہ کہ خدا ہے ذکر نیں امر صیائے قلب ہے دہ کی حلا ہے ذکر جی اس

(۱۲۱۴) گلزار عقیدت : ڈاکٹر رفیق حسین

۹۶ ص ، سرقرار قومی پریس لکھنؤ ، ۱۹۶۶ء

- (۱۲۱۵) گلزارِ ماءِ نقا چنڈا بی بی
حیدرآباد دکن . (ذریعہ ۱۸).
- (۱۲۱۶) گلشنِ زہرا :
۴ آنے ، دہلی : کاظم بکڈپو .
- (۱۲۱۷) گلشنِ عقیدت : سید نصیر امام زیدی
۱۵۲ ص ، دس روپے ، لاہور : افتخار بکڈپو .
- (۱۲۱۸) گلِ عقیدت : کمیز فاطمہ
۴۰ ص ، سعید آرٹ پریس حیدرآباد .
نمونہ :
- شانِ خدا گلروں میں ہے ضربِ اثبات کی یہ صو ، یہ نور اور یہ ہر ہونہر کی
یہ جادہ کی بھول میں خوشبوِ گلاب کی یہ قدرتِ حد یہ کرامتِ جناب کی
- (۱۲۱۹) گلِ ترجمہ : مرزا محمد ہادی عزیز
(۱۲۲۰) گلہائے عقیدت : سید علی اکبر رصوی
عیدِ مباہلہ کے سلسلے میں بعض قصائد
۴۸ ص ، کراچی ، ۱۳۹۲ھ .
- (۱۲۲۱) گوہرِ ریزے : فیض محمد گوہر جعفری
۷۸ ص ، سیالکوٹ ، ادارہ تحقیقات حیدری بکھو بہتی ، اشعار پریس
سیالکوٹ ، ۱۹۶۵م .
- (۱۲۲۲) گوہرِ کعبہ : مولانا تجمل حسین کامل
۱۲۸ ص ، دیزہ روپیہ ، لاہور ، ادارہ علوم اسلام سائیدہ کلان .
- (۱۲۲۳) گوہرِ عقیدت : سید انجا حسین عابدی
۲ روپے ، نظامی پریس لکھنؤ .
- (۱۲۲۴) لبِ کوثر : ذاکر مسعود رضا خاکی (۱۹۸۸م)
۹۶ ص ، دس روپے ، لاہور ، دستانِ سلام پورہ ، رشید آرٹ پریس لاہور
۱۹۷۴م .

غزوتہ :

توحید بشارا مسلك سے تصدیق عدالت کرتے ہیں جو اصل میں وارثِ قرآن ہیں ہم ان سے محبت کرتے ہیں
معبود رسالت ہوتے ہیں یا بندہ مست کرتے ہیں جو آلائہ تین کے دشمن ہیں ہم ان کی مذمت کرتے ہیں

(۱۲۲۵) مثنوی آب و نیک : سید ولایت حسین غازیپوری

۲ آئے ، مطبع اثنا عشری دہلی۔

(۱۲۲۶) مثنوی مظهر العجائب : سید مظفر حسین ضمیر

۹۲ ص ، مطبع مظهر العجائب لکھنؤ ، ۱۳۱۱ھ۔

آغاز :

اَحْمَدُ اللّٰہِ جَلْ اَکْرَامُہِ اشکر اللّٰہِ عَمْ اَنْعَامُہِ

و لہ الحمد فی جمیع قعال و لہ الشکر فی قدام الخال

ابن شکر اس کا ہو سکے کس سے انتظام در کون ہو جس سے

(۱۲۲۷) مثنوی مظهر العرائب : مولانا شیخ غلام عباس

۶ آئے ۱۹۰۷م

(۱۲۲۸) مجمع البحرین ذوالسین حصہ دوم : سید مظفر علی اسیر لکھنوی

۱۴۸ ص ، مطبع بولکشتور لکھنؤ ، ۱۳۴۴ھ / ۱۹۰۶م ۔

(۱۲۲۹) مجموعه العفائد : سید محاور حسین قما لکھنوی ۱ ذریعہ : ۲۰

(۱۲۳۰) مجموعه مختصات :

۲۷۲ ص (باقص الآخر) ، مطبع یوسمی دہلی ۔

(۱۲۳۱) مجموعه مناجات : سید قیصر حسین قصیر رضوی الشہدی

۱۴۴ ص ، ۸ روپے ، کراچی : رحمت اللہ بک ایجنسی ۔

(۱۲۳۲) مجموعه مناجات و مناقب و نعت : سید علام نبی شاہ

۳۲ ص ، امرتسر : مطبع افغانی ، سیوک ستیم پریس لاہور

(۱۲۳۳) مجموعه مناقب / ریاض فیوض : مولانا محمد کریم عالم

۳۲ ص ، تصویر عالم پریس لکھنؤ

(۱۲۳۴) معراب : سید عطا حسین کلیم

۲۲۲ ص ، دہلی ، حسنین برادرزہ ، ایس ٹی پرنٹرز راولپنڈی

- (۱۲۳۵) محسن نقوی سے کہا ، صفر حسین ڈوگر
۱۰۶ ص ۱۵۰ روپے ، لاہور : ادارہ القائم بٹاپور ،
(۱۲۳۶) محمد (مر) ہی محمد (مر) ، امین نقوی
۲۲۵ ص ۳۵ روپے ، فیصل آباد : باب لہدی ،
(۱۲۳۷) مدح اولیا : سید شفاء احمد نقوی ادیم (م ۱۹۷۵م)
۱۸۴ ص ۹۰ روپے کراچی - ادارہ حرب لطالین ، ۱۴۰۰ھ / ۱۹۸۰م ،
سندھ انسٹ پیس کراچی ،
(۱۲۳۸) مدح چہارده معصومین (ج) :
دس آنے ، صادق بك ایجنسی لکھنؤ ،
(۱۲۳۹) مسدس اوج / بدر اوج مرزا محمد جعفر اوج ابن مرزا دبیر
مقت حضرت علی (ج) ، ۱۵ ص ، مطبع نولکشور لکھنؤ ، ۱۸۷۴م
آغاز :

عدو سے عین کی پیدا سن پوری انصار سے جوان سے سالہ سے لام علی سے یہ غایاں سے
عدد میں ی گئے دس دس ہر اک طفل نادان سے یوہا عین و لام و یاسے یہ اسرار پنہاں سے
عنی کا نام بھی نام خدا کیا رحمت جان سے عصائے پیر سے تیغ حواں سے حرر طفلان سے

(۱۲۴۰) مسدس مقدس : سید حیدر حسن زکی

یہ کتاب مندرجہ ذیل دو اشعار کی تضمین پر مشتمل ہے :

- ۱ علی امام مسست و مسم غلام علی (ج) ہر ر جان گرمی فدائے نام علی (ج)
- ۲ علی کا نام بھی نام خدا کیا رحمت جان سے عصائے پیر سے تیغ حواں سے حرر طفلان سے
- ۵ آنے ، دہلی ، ۱۲۳۵ھ

نمونہ :

مرا عقیدہ ہو بوجہ تو انبیاء کی قسم بتول و شر و شیر رہتا کی قسم
بڑی قسم ہے کہ محبوب کبریا کی قسم اب سے برہ کے قسم کچھ نہیں خدا کی قسم
علی امام مسست و مسم غلام علی (ج) ہزار جان گرمی فدائے نام علی (ج)

(۱۲۴۱) مصباح المجالس : غلام علی مہر

فتح الکریم پریس ممبئی ، ۱۳۰۶ھ

(۱۲۴۲) مضمون های دلکش / حیالات سے مثال : سید ضامن علی جلال
۹۶ ص ، انوری پریس لکھنؤ ، ۱۳۰۶ھ میرد کر حسین یاس نے قطعہ
تاریخ طبع کیا :

چوں حلال نامور دیوان ثالث نظم کرد در جہاں ار دات او فخر ست فن شعر
شد بہم ای یاس بہر یادگار ساد طبع کاوش دل سوز جان درد جگر رسم وفا
(۱۳۰۶ھ)

آغاز :

ہو وہ دیوانہ جو دیکھے مری شوریدہ سری حور دینادہ ہوں سو جان سے عاشق ہو پری
(۱۲۴۳) معجزہ آل نبی (ص) :

یک من گزشت معجزہ کہ ایک سائن نے حضرت علی سے سوال کیا کہ آپ بہت
سخی ہیں حسین مجھے عطا ہوں حضرت نے اس کو حضرت امام حسن عطا
فرمانے اور فرمایا کہ حسینؑ کو فاطمہؑ ہی بخش سکتی ہیں سائل در سیدہ
پر گیا چنانچہ اُسے حضرت امام حسینؑ بھی مل گئے اس سے ان دونوں کو ایک
مشرک کے ہاتھ فروخت کر دیا جب اسے ان کا حسب و نسب معلوم ہو تو اُس نے
اپنے علام کو حکم دیا کہ انہیں قتل کر دو لیکن ایک یہودی نے مشورہ دیا کہ
قتل کرنا بہتر نہیں بلکہ انہیں کہو کہ وہ تمہاری عجیب اعلیٰ لڑکی کو تھیک
کر دیں حسینؑ کی دعا سے وہ تھیک ہو گئی اور وہ سب مسلمان ہو گئے

۱۲ ص ڈیزہ آنہ ، لاہور : دارالاشاعت ، مرکز تامل پریس لاہور ، ۱۹۲۹م .
انگار :

عز و بڑا حق تعالیٰ کریا ہے شرف جس نے محمدؐ کو دیا ہے
کئے چودہ طبق پیدا خدا نے دکھائے معجزے خیر الوری نے
خدا کا دوست ختم المرسلین ہے وہی جس کا امیر المومنین ہے
سخاوت ختم ہے مولیٰ علیؑ پر شجاعت ختم ہے حق کے ولی پر

(۱۲۴۴) معراج المصامین : مولانا سید اسماعیل حسین منیر

۳۰۵ ص ایک روپیہ تھا اسے مطبع خربۃ الدرر ۱۲۹۱ھ ، دوسرے بدش
۱۳۱۲ھ سید حاتم علی تانید نے تاریخ طبع کہی :

خدا کا شکر ہے مطبع میں چھپکر
جناب مالک مطبع نے اول
خط کاتب سے گویا خط یا ثروت
مرے استاد کو رکھ یا الہی
کہو غیس طبع کی تاریخ تائید
ہوئی بہ مثنوی مطبوع جہور
توجہ اس میں فرمائی ہے موقور
صفحہ میں ہر ورق الناس و بلور
ہمیشہ حرم و آباد و مصرور
چھپی ہے مثنوی بہ صاف و پر نور

(۱۲۹۱ھ)

آغاز :

صریر کلک اگر دلقواہ نکلی
اشارہ بہراہل حوصلہ ہے
صعیر مرغ بسم اللہ نکلی
بلند انگشت پائے بسطہ ہے

(۱۲۴۵) معراج نفس رسول (مر) : علامہ سید شفیق حسن اہلبیاء

۱۱۲ ص ، دس روپے ، کراچی : رننس اکیڈمی ، شیع شوکت علی پرنٹرز
کراچی ، ۱۹۷۹ء م .

آغاز :

اوج بشر کی شان ہے معراج مصطفیٰ (مر) قدرت کا امتحان ہے معراج مصطفیٰ (مر)
رحمت کا اثبات ہے معراج مصطفیٰ (مر) اک سیر لا ممکن ہے معراج مصطفیٰ (مر)
درس عمل عروج رسول خدا کا ہے انسان کے واسطے یہ سبق ارتقا کا ہے
(۱۲۴۶) مفاخر الاخبار و مآثر الابرار : مولانا سید مظہر حسن موسوی سہارنپوری
۴۰ ص ، وزیر ہند پریس امرتسر .

آغاز :

اج عالم میں رسول دوسرا پیدا ہوئے باعث ایجاد عالم مصطفیٰ پیدا ہوئے
اے عرش سے تہ عرش اور درود قسمیوں میں شور ہے صل علی پیدا ہوئے
(۱۲۴۷) مقبول عام مناجات و دعائیں : محمد وصی خان
۹۶ ص ، کراچی .

(۱۲۴۸) مناجات : مولانا سید زین العابدین

۲ آنے ، لاہور : امامیہ کتب خانہ .

(۱۲۴۹) مناجات سید : سید احمد سید میرٹھی

۳۱ ص ، آزاد پریس میرٹھ۔

یہ مناجات بدرگاہ حضرت ابوالفضل العباس ہے

نمونہ :

مرضی ربّہ کے خریدار اسی شہر دل شکستہ ہے زماہے کے حوادث سے حقیر
نچھ سے کچھ مانگے آیا ہے تیرے در پہ فقیر یہ دے دامن در مقصود سے اے ابن امیر
ابن جان پہ اب ہے سرو سامانی ہے رات دن گنتے ہیں واللہ پریشانی سے

(۱۲۵۰) مناجات کوثر بدرگاہ ربّ اکبر : سید مظفر علی خان

۱۱ ص ، مطبع جان جہان دہلی ، ۱۹۱۷ م .

آغاز :

یا امان المذنبین یا راحم الشیخ الکبیر یا الہ العالمین یا جابر العظم الکبیر
یا ولی المومنین یا راق الطفل الصغیر یا رحیم المذنبین یا لھاک کل اسیر
تو ہے ظاہر تو ہے باطن قاضی و عادل ہے تو تربیے قائم تو ہے دائم فاضل و واصل ہے تو

(۱۲۵۱) مناجات مقبول .

میر انیس ، میر نفیس ، میر قسم علی جعفری اور مولانا سید محمد کاظم
صائم کی معروف مناجات

ڈیڑھ روپیہ ، کراچی ، محفوظ بک ایجنسی

(۱۲۵۲) مناقب لاہرار حصہ دوم - مولانا احمد حسین احمد امروہی

۸۴ ص ، مطبع اثنا عشری لکھنؤ ، ۱۳۱۶ھ .

نمونہ :

کلام علی ہوگ گیا جانتے ہیں خدا یا رسول خدا جانتے ہیں
علی کرشہ اولیاء جانتے ہیں انہیں افسر اوصیاء جانتے ہیں
وصی شہ ابیاء جانتے ہیں کہو زوج خیر النساء جانتے ہیں

(۱۲۵۳) مناقب اہلبیت : مولانا الہی بخش بہار

مداح اہلبیت قرزوقی کے اس قصیدے کا منظوم ترجمہ جو اُسہوں نے اہاء
زین العابدین کی شان میں کہا :

۲ آنے ، مطبع اثنا عشری دہلی ۔

(۱۲۵۴) مناقب مشکل کشا : مرزا عبدالعسی ارشد گورگانی

۲ آنے ، مطبع اثنا عشری دہلی (فہرست)

(۱۲۵۵) منتخب قصیدے : سید مرتضیٰ جعفری

میرزا محمد رفیع سودا (م ۱۷۸۱م) ، میر انشاء اللہ خان انشاء (م ۱۸۱۷م) ،

شیخ محمد ابراہیم دوق (م ۱۸۵۴م) ، نور مرزا جان داغ (م ۱۹۰۵م) اور

مویوی محمد محسن کاکوروی (م ۱۸۵۴م) کے کہے ہوئے قصائد ، شروع میں

ڈاکٹر محمد طاہر فاروقی (م ۱۹۷۸م) کا پر مغز مقالہ

۱۴۴ ص ، ڈھانی روپے ، پشاور : عظیم پبلشنگ ہاؤس ، پبلک آرٹ پریس پشاور ،

۱۹۶۴م ۔

(۱۲۵۶) منظر درد : رزم ودولوی

آٹھ آنے ، لکھنؤ : کتب خانہ دانش محل امین آباد ،

(۱۲۵۷) منظومات میان دنگیر : لالہ چھتو رام دلگیر

منقبت اہلیت ع مشروبات و قطعات ، ڈاکٹر اکبر حیدری نے مرتب کی

۱۲۸ ص ، ۸ روپے ، کشمیر ، مکتبہ ادبستان سری نگر ، سرفراز قومی پریس

لکھنؤ ، ۱۹۷۰م ۔

نمونہ کلام :

محمد کا تھا پہلے نور ظاہر	اسے ظاہر کیا خالق نے آخر
نہ کیونکر نام احمد کی ہو تعظیم	برہا جائے احد گر پرہے یہ عیم
عبادے جانتی ہے سب خدائی	علی تھے احمد مرسل کیے بہائی
رہا دبا مس خالق سے سدا وصل	محمد کیے وصی پس وہ بلا فصل
کہوں گی مرتبہ خبر السماء کا	سراپا نور تھا اس میں خدا کی
کنیز حضرت زہر تھی مریم	بلا شک تھی وہ عجاز مجسم
لکھے جب رتبہ شبیر و شہر	قدم نے دی صدا اللہ اکبر
معزز تھے وہ درگاہ خدا میں	ہر اک نے جان دی راہ خدا میں

[لالہ چھنو رام دلگیر ولد مشی رسول رام کائنات ۱۱۹۵ھ کو لکھنؤ میں پیدا ہوئے ۱۲۳۰ھ کو بعہد غازی الدین حیدر شیعیت قبول کی بادشاہ بہت خوش ہوئے دلگیر اپنے زمانے کی بہترین مرثیہ خوان تھے ۱۲۶۴ھ کو راصل بحق ہوئے سید مظفر علی خان اسیر (م ۱۸۸۱م) نے تاریخ وقات کہی گفت ہاتف اسیر تاریخش مرثیہ گوئے شاہ عرش نظیر ۱۲۶۴ھ]
 اُن کی مرثیوں کی چھ جلدیں چھپ چکی ہیں]

(۱۲۵۸) مظلوم سجدے : ساد احمد زمانہ : ڈاکٹر آغا مسعود رضا خاکی (م ۱۹۸۸م)
 ۹۶ ص ، ساڑھے چار روپے ، لاہور : بستان اسلام پورہ ، نامی پریس لاہور
 آغاز : بٹے مضامین ہیں نظر میں ، نئی زمینوں کی جستجو ہے
 ثنائے آل رسول ہی سے کلام شاعر کی آہرو ہے
 (۱۲۵۹) منقبت معلی : احسان امروہی

۱۱۲ ص دو روپے ، کراچی : مکیہ احسانہ ، عباسی لیتھو پریس کراچی
 آغاز :

وہ وہ عظمت احوت نہ وہ رفعت طریقت نہ وہ صورت جمالی نہ وہ سیرت کمالی
 نہ وہ تاب و چشم سلطان نہ وہ سور لب ہود نہ وہ جوش غزم یاسر نہ وہ جدید ہلالی
 (۱۲۶۰) مولود کعبہ : احسان امروہی

۷۲ ص ، ڈیزد روپیہ ، عباسی لیتھر پریس کراچی ،

(۱۲۶۱) میکدا ولا : سید حسن اکمال لکھنوی

۱۱۲ ص ، دو روپے ، سرفراز قومی پریس لکھنؤ ، ۱۹۶۲م
 آغاز :

ہے محمد ! حبیب خدا آپ ہیں مجتبیٰ آپ ہیں مصطفیٰ آپ ہیں
 باعث خلقت انبیاء آپ ہیں وجہ تخلیق ارض و سما آپ ہیں

(۱۲۶۲) میلاد حیدری : انیسہ عمران

۴۸ ص ساڑھے پانچ روپے ، نوشہرہ : ادارہ علم و فن شاہین پریس پشاور
 ، ۱۹۷۹

(۱۲۶۳) میلاد معصومین : سید فرزند احمد صفیر بلگرامی

۳۱۶ ص ، سوا روپیہ ، عزیزی پریس آگرہ ، ۱۳۳۲ھ۔

سید اولاد حیدر فوق بلگرامی ام ۱۹۲۸ م ۱ سے تاریخ طبع کہی :

شد چو مطبوع دفتر میلاد گوہر معدن بیاض صفیر

ابن چنان بی بہا لالی ریخت حیدر طبع در نشان صفیر

ہر شاخ رفعت سدرہ بلبل قدس مدح خوان صفیر

نقش شد نام او بلوح جہان ماند تا حشر این نشان صفیر

سال طبعش نوشت خامہ فوق مزرعہ سبز گلستان صفیر

(۱۳۳۲ھ)

آغاز :

معبود ہے وہ خدائے بیچوں میر نکبت میں ہو کیوں حال دگرگوں میرا

ہر حال میں طاعت خدا واجب ہے سجدہ کرتا ہے بخت واژوں میرا

(۱۲۶۴) میلاد نامہ معصومین : سید ضمیر حسین زیدی

۸۰ ص ، ساڑھے چار روپے ، لاہور : افتخار پکڈپو اسلام پورہ ۔

(۱۲۶۵) یاد علی : عباس عابدی

۳۲ ص ، حیدرآباد دکن ۔

(۱۲۶۶) نائے دل : سید اظہر حسنین کاظمی

اردو ، فارسی اور پنجابی کلام در مدحت محمد و آل محمد علیہم السلام

۲۰۷ ص ، پندرہ روپے ، منڈی بہاؤ الدین : مکتبہ کاظمیہ ، انقائم آرٹ پریس

سرگودھا ، ۱۹۷۹

(۱۲۶۷) نذرانہ عقیدت : صفیر لکھنوی

۱۶ ص ، جدید پریس کراچی ۔

آغاز :

روشن آیات سے اللہ قوی لکھا ہے کں ایمان پہ رلی بعد نبی لکھا ہے

حسن حلال پہ مریم کی جس پر رہا دل مومن پہ حسین ابن علی لکھا ہے

- (۱۲۶۸) تسمیۃ اکسیر : مولانا سید نظیر حسن سخا دہلوی
۱۶ ص ، راولپنڈی .
- (۱۲۶۹) نشان ابو طالب جلد اوّل : ڈاکٹر غلام قنبر
۱۰۴ ص ، ۵ روپے .
- (۱۲۷۰) نعمہ عید غدیر : شیخ احمد حسین اختر نارووالی
ایک آنہ ، لاہور : خواجہ بک ایجنسی .
- (۱۲۷۱) نوائے حقیقت : سید سجاد حسین سبزواری
۱۶ ص ، تین آنے ، راولپنڈی : المجمع سادات سبزواری
- (۱۲۷۲) نور کی جھروکی : سیدہ رابعہ نہیں
۱۲۰ ص ، ۱۸ روپے ، لاہور : سنگ میل پبلی کیشنز ، اپرمنٹ پرنٹرز ،
۱۹۸۲ م .
- (۱۲۷۳) نور و ظہور : سید قیصر الحسن قبضی
۱۲۶ ص ، لاہور : امامیہ کتب خانہ مغل ہوٹلی
- (۱۲۷۴) نوید پنحتن : مشرف علی مشرف
نولکشور لکھنؤ .
- (۱۲۷۵) وادی ایمن : کلب ایمن ماسی جانی
۲۱۶ ص ، تین روپے ، لکھنؤ احباب پبلشرز ، سرگراؤ قومی پریس لکھنؤ
۱۹۶۰ م .
- آغار :
- زندگی میں عشرت ماسی کی منظر دیکھنے فائدہ اس رہا سے جانا ہے کونکر دیکھے
ہوشما کس درجہ سے شان و سواد کاروں یہ سماں جی چاہتا ہے زندگی بھر دیکھنے
- (۱۲۷۶) ولادت علی مرتضیٰ / کنارہ گدا : فاضل علی مظاہر ابرماں
۸ ص ، مطبع نامی ہوٹلی .
- (۱۲۷۷) ہدیہ تبریک بحصور سید الشہداء علیہ السلام : سید افسر عباس ریڈی
۴۸ ص ، چٹان پرنٹنگ پریس لاہور .

آغاز

بہرہ دہ سے روح میری دین کی تعلیم سے دل سے وقف عاشق معبود کی تعظیم سے
 ہو سکے ممکن اگر کچھ شہہ تسلیم سے غسل دوں پہلے رہی کر کوثر و نسیم سے
 لا کیے پھر لب پر حسین ہیں علی کے نام کو صبح کی صر سے بدل ڈالوں سواد شام کو
 (۱۲۷۸) ہدیہ ناظرین ۔

۲ آنے ۔ مطبع تصویر عالم لکھنؤ ۔

(۱۲۷۹) ہمارے ہیں حسین : سیف زلفی

۱۱۲ ص ، ڈھائی روپے ، لاہور۔ شہر پبلی کیشنز ، نقوش پریس لاہور ۔

(۱۲۸۰) یاد حرمین : علی حسین سالت تقویٰ بلند شہری

۱۱۴ ص ، تین روپے ، راولپنڈی ۔ سپر آرٹ انگریز پریس ، ۱۹۷۰ م ۔

نمونہ :

تکیہ ہے جب سے در پہ رسول انام کے دولت کی فکر ہے نہ دہینے کی آرزو
 ان کی رہ طلب میں گزر جائے زندگی سالت بس ان بھی سے فرستے کی آرزو
 (۱۲۸۱) المختصہ البکاء ، مرزا عباس ملیح
 مطبع فیض عالم آگرہ ۔

(۱۲۸۲) پیام کریلا : محترمہ روحی علی اصغر

بارہ آنے ، حیدرآباد دکن : مکتبہ سفینہ ادب ، ۱۹۶۲ م ۔

نمونہ کلام :

حسبت کی رہیں اس قدر سار نہیں روہی جسے ہو خطرہ جان وہ شریک کاروں کیوں ہو

نظم

- (۱۲۸۳) آتش سیال : ساجدہ زیدی بنت محمد مستحسن زیدی
۸۵ نظمیں
۲۱۶ ص ۸۰ روپے ، اسرار کریمی پریس الہ آباد ، ۱۹۷۲ م .
- (۱۲۸۴) آداب جنوں : ڈاکٹر سید صفدر حسین
۲۶ منظومات ،
۱۲۸ ص ۱۵ روپے ، لاہور : سنگ میل پبلی کیشنز ، منظور پرنٹنگ
پریس لاہور ، ۱۹۷۸ م .
اعزاز .
- بواہ قطرہ فشاں بر رحمت عربی جہاں میں بچہ گئے صفدر شرار بوسہی
(۱۲۸۵) ادھی صدی کے بعد : ڈاکٹر وزیر آغا
۱۰۴ ص ۲۰ روپے ، سرگودھا مکتبہ اردو زبان ، نقوش پریس لاہور
۱۹۸۱ م .
- (۱۲۸۶) آزادی کی نظمیں : ضبط حسن
۱۸۵۷ م سے ۱۹۳۹ء تک اُن مشاہیر شعراء کی نظمیں جو زادی سے متعلق
ہیں
۱۹۲ ص ۱ ایک روپیہ ، لکھنؤ : حلقہ ادب ، عمدۃ المطابع لکھنؤ ۱۹۴۰ م .
- (۱۲۸۷) آپس کے گیت : قرۃ العین حیدر
داسل بانی کون کی کتاب کا ترجمہ جس میں اس بے حسگ کی ہسایک اور
الم ناک نقصانات کا ذکر کیا ہے ،
۱۸۲ ص ۰ پوسے تین روپے ، نئی دہلی مکتبہ جامعہ کوہ نور پریسنگ پریس
دہلی ، ۱۹۷۹ م .

(۱۲۸۸) آئینہ خانہ : اختر حسین جعفری

۱۶۰ ص . ۳۵ روپے . لاہور : التحریر ، نقوش پریس لاہور ، ۱۹۸۱م

(۱۲۸۹) آئینہ نظم آزاد : سید حسن کاظم حسن

» آزاد نظم « کے خلاف ، خود ناظم نے کہا ہے کہ اُس نے اس کتاب کا نام » آئینہ نظم آزاد « س لے لیا تجویز کیا ہے تا کہ شاہداں نظم اس آئینے کے اندر اپنے اصلی خط و خال کو دیکھ کر حسن و قبح سے بخوبی واقف ہو جائیں ۔

۹۶ ص . ایک روپیہ ، لکھنؤ : انجمن محافظ اردو ، سرفراز قومی پریس لکھنؤ ، ۱۹۵۲م ۔

(۱۲۹۰) آہنگ رزم : وقدر انبالوی

رومیہ منظومات ، ۹۵ ص . لاہور : مکتبہ اردو ، کوپرشو کیپنل پرنٹنگ پریس لاہور ، ۱۹۳۷م
آغاز :

فریب اس نہ دے اے غم کی مکاری ظلم امن کو نوز سے جوں کی خودداری
سکون و امن پس ہم معی رول و اعلیٰ نہ زندگی کا پسہ کچھ ، نہ کچھ نشانِ عمل

(۱۲۹۱) اسرار : علی اختر

۷۰ نظمیں ،

۲۳۲ ص . تین روپے دو آنے ، حیدرآباد دکن : ادب و اشاعت اردو ، رزاقی مشین پریس لکھنؤ ۔
آغاز :

آسار کے آخری گوشوں پہ مغرب کی طرف ڈوتے سورج کی دھناتی سے رنگیں بے فضا

(۱۲۹۲) افسانہ لیلیٰ و مجنوں : میر محمد حسین نجلی

۱۲۰ ص . دہلی ، ۱۸۴۴م ۔

(۱۲۹۳) الہام و فکر : جوش ملیح آبادی

۳۵۲ ص . دین محمد پریس لاہور ، ۱۹۶۶م ۔

آغاز :

میرا یہ نام ہے جو قرا سا اس امر میں شامل فقط زمیں ہی نہیں آسمان بھی ہے

- اس منزلت میں مرحمت ملحدان کے ساتھ کچھ عنصر نوازش روحانیاں بھی ہے
تھا نہیں نوازش روحانیاں کی بات فیضان اشتراک خواباتیں بھی ہے
(۱۲۹۴) امتحانی لطائف : آغا سید صادق حسین نقوی
ثانوی و اعلیٰ ثانوی امتحانات میں محض کی حیثیت سے مصنف کے سامنے طلبہ
کے جو غیر متعلقہ جوابات آئے انہیں منظوم صورت میں پیش کیا گیا ہے۔
نمونہ : یہیں جوان آج چشم بددور رہ گئے ہیں میرے وطن میں
بھی ہیں وہ تونہال جن سے بہار آئے گی اس چمن میں
(۱۲۹۵) امتحان وفا : سید مسعود حسن رضوی ادیب
نیشی سن کی نظم » انیک آرڈن « کا منظوم ترجمہ
یونانی دواخانہ پریس الہ آباد ، ۱۹۲۰ م
(۱۲۹۶) انقلابی تحفہ : ڈاکٹر سید محمد سبطین نقوی
۲۷۲ ص ، جہلم : المحبس علامان اسلام پش وال تحصیل پندادونخان ، فیاض
پریس لاہور ، ۱۹۸۰ م۔
(۱۲۹۷) انوار : علی اختر
۱۶۸ ص ۔
(۱۲۹۸) انوکھا درد : انوار احمد انور چارچری
۸۰ ص ، ۸۰ تے ، کراچی : مکتبہ فردوس ، رشید آرٹ پریس کراچی ، ۱۹۶۲ م
(۱۲۹۹) ۱۹۵۸ م کی بہترین نظمیں : ڈاکٹر وزیر آغا
۳۲ شعراء کا منتخب کلام
۱۰۴ ص ، ۱۲ آئے ، لاہور : اکادمی پنجاب ، اردو پریس لاہور ، ۱۹۵۹ م
(۱۳۰۰) ۱۹۶۱ م کی بہترین نظمیں : ڈاکٹر وزیر آغا
۸۸ ص ، یارہ تے ، لاہور : اکادمی پنجاب ، اتحاد پریس لاہور ، ۱۹۶۲ م۔
(۱۳۰۱) ۱۹۴۲ م کی بہترین نظمیں : ناصر کاظمی
مکتبہ جدید لاہور۔
(۱۳۰۲) ۱۹۵۴ م کا بہترین ادب : عظیم مرتضیٰ ڈاکٹر وزیر آغا
۴۴۵ ص ، ۶۰ روپے ، لاہور : مکتبہ اردو ، پنجاب آرٹ پریس لاہور ، ۱۹۵۵ م۔

(۱۳-۳) ایک خواب اور : عی سردار جمفری

۷ روپے ، ہند

(۱۳-۴) بادہ فطرت : میر وزارت حسین زیدی فطرت

فطرت، مولانا سہا بھوپالی اور علامہ تاجور نجیب آبادی کے شاگرد ہیں۔ یہ کتاب ۱۹۳۸ء کو شائع ہوئی۔
نمونہ کلام :

میر نے کہا خواب : ابھی جاگے رہو پیارے ہیں محو خواب ، ابھی جاگتے رہو
انسانیت کے نام پہ کچھ دلوں کے بعد نے گا انقلاب ، ابھی جاگتے رہو
دنیا خود اپنی بات پہ قائم نہیں رہی حالات ہیں خراب ، ابھی جاگتے رہو

(۱۳-۵) بازگشت : ڈاکٹر امیر قزلباش

۴ روپے ، ہند

(۱۳-۶) بحضرت یزدان : رئیس امروہی (م ۱۹۸۸ء)

۱۱۲ ص ، ۱۵ روپے ، کراچی : رئیس اکادمی ، ۱۹۸۴ء۔

(۱۳-۷) بقا کے تیور : اکبر کاظمی

۱۲۸ ص ، لاہور : مکتبہ کاظمین ، ۱۹۸۴ء۔

(۱۳-۸) بند قب : محسن نقوی (م ۱۹۹۶ء)

۱۵۲ ص ، لاہور : ماوراء پبلشرز ، ۱۹۸۴ء۔

(۱۳-۹) بھارت درش (جلد اول) : مہدی نظامی ابن مولانا سید اولاد حسین عرف الن صاحب

بھارت کی تہذیب و تمدن کو منظوم صورت میں پیش کیا گیا ہے۔

۱۹۲ ص ، ۳۰ روپے ، غازی آباد : ہندوستان پبلی کیشنز ، روپے پرنٹنگ پریس دہلی ، ۱۹۸۲ء۔

اغار

ارم جمال وہ گلزار آندھا پریش وہ ارض مرتفع اور ندیوں کا سنو دیش

(۱۳۱۰) بہارستان : مولانا سید برکت علی شاہ گوشہ نشین

مولانا ظفر علی خان (م ۱۹۵۷ء) کی کتاب "بہارستان" پر منظوم تبصرہ

۴۸ ص ، ۲ آے ، وزیر آباد ، دفتر شہنشاہ کرپلا ، فیزی سٹم پریس
وزیر آباد ، ۱۹۲۴ م .

(۱۳۱۱) بیاض مریم : سکندر علی وجد

بارہ روپے ، دہلی ، مکتبہ جامعہ .

(۱۳۱۲) پتھر کی دیوار : سردار جعفری

سردار جعفری ۵۱-۱۹۵۰ میں جیل میں رہے ، جیل میں کہی گئی منظومات
ک مجموعہ

ڈھانی روپے ، دہلی ، مکتبہ شہزاد ، کھتہ لیتھر پریس دہلی ، ۱۹۵۳ م

(۱۳۱۳) پتھروں کا شہر : علی عباس اُمید

بھوپال کے مسائل کو منظوم صورت میں پیش کیا گیا ہے

۸۸ ص ، ۵ روپے ، بھوپال ، پرگیا شوہر منڈل .

(۱۳۱۴) پرچم کا ہلال جگمگایا : جمیل نقوی

چند قومی نظمیں ، ۸۰ ص ، سوا روپیہ ، کراچی ، سلطان حسین اینڈ سز ،

یچو کیشنل پریس کراچی ، ۱۹۶۰ م .

(۱۳۱۵) پہلی بارش : ناصر کاظمی

۶۴ ص ، لاہور ، شمع غلام علی اینڈ سز ، علمی پرنٹنگ پریس ۱۹۷۵ .

(۱۳۱۶) پیام حورید : مرزا عسکری علی خان مجاری این مرزا سجاد علی خان

فلسفہ مذہب کو منظوم صورت میں پیش کیا گیا ہے

۱۴۴ ص ، لکھنؤ : صدیق بکڈپو ، مختار پرنٹنگ ورکس لکھنؤ .

غاز

راز سے علم و عمل کے تگ بک کرے ، نفس بنی کو نگاہ فکر سے دیکھا کروں

(۱۳۱۷) پیام عمل : ایچ ایچ حسینی

۲۰ ص ، ایجوکیشنل پریس کراچی .

(۱۳۱۸) پیام ناک : مہدی نظمی

۱۲۸ ص ، ۲۵ روپے ، غازی آباد ، بدوستان پبلی کیشنز ، جوہر فسٹ پریس

دہلی، ۱۹۸۳ء۔

آغاز :

وہ یکتا ، وہ سچا ، سدا رہنے والا نہ ہے اُس کا پیکر نہ ہے اُس کا چہرہ

(۱۳۱۹) پیغامِ عمل : سید سجاد حسین سہزادی

مسلمانوں کے شاندار ماضی کی یاد دلا کر مستقبل درخشندہ و تابناک بنانے پر
زور دیا ہے

۱۶ ص ، ۵ آنے ، نور آفست پریس راولپنڈی ۔

(۱۳۲۰) پیکرِ احساس : شہریانو تاباں عابدی نوگائوی

۱۹۸۲ء

قونہ کلام :

بہت کم اس جہاں میں محرم درد بہاں نکلیے جہیں ہم مہرباں سمجھے تھے وہ نامہریاں نکلیے
میرے صدمہ تیری قربت میں جو لمحے گزارے تھے وہیں لمحے تو میری زندگی کی داستان نکلیے
مناعِ زندگی تاباں لٹادی جس کے اندر ہر برکت آتشِ ہم سے وہ ہیں بدگماں نکلیے

(۱۳۲۱) تارِ نفس : مجتبیٰ حسین عامر موسوی

۱۷۹ ص ، ۸ روپے ، حیدرآباد دکن : بیشنل بکڈپو ، ۱۹۷۷ء ۔

(۱۳۲۲) تاریخِ اسلام : سید منیر علی منیر جعفری

عہدِ رسالت صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم کو منظوم صورت میں پیش کیا گیا ہے

۱۹۶۲ء ، مشہور آرٹ پریس کراچی ۔

(۱۳۲۳) ترقی پسندوں کے نام : نجم آقندی اکبر آبادی

۶۴ ص ، ایک روپیہ ، حیدرآباد دکن : زاویہ ادب

(۱۳۲۴) تقریظ : مولانا سید محمد جعفر امجد

سید اسماعیل حسین منیر شکوہ آبادی کی کتاب پر تقریظ

۷ ص ، مطبع خزینۃ الدرر لکھنؤ

آغاز :

اگر مرقوم توحیدِ خدا ہو صریح کلام کی صد ہو

لکھوں حب و حدت حق کی عسارت قلمِ شجائیے انگشتِ شہادت

(۱۳۲۵) تنویر خیال : ناظم جعفری

۱۵۱ ص ، ۱۵ روپے ، الہ آباد : شبستان .

(۱۳۲۶) تہذیبِ ہودت : نجم آفندی

منظوم پیغامات

۱۴۰ ص ، ایک روپیہ ، حیدرآباد دکن : زاویہ ادب.

آغاز : اسلام سے عالم میں نشان تہذیب قرآن سے معنی و بیان تہذیب

عزت سے (تہذیبِ ہودت) قائم تہذیب سے یہ روح روان تہذیب

(۱۳۲۷) ثونے شیشیں کی آخری نظمیں : باقر مہدی

۱۴ روپے . ہند .

(۱۳۲۸) جام شعور : سید اطہر حسین

۲۵۶ ص ، ۱۶ روپے ، لکھنؤ ، ۱۹۷۷ م.

(۱۳۲۹) جلوة آفاق : سید آفاق حسین آفاق دہلوی

قومی نظمیں ، غزل و عنایت ،

کراچی : ادارہ نادرات : مشہور پریس کراچی ، ۱۹۷۳ م .

حضرت علی علیہ السلام کی شان میں فرماتے ہیں :

یہ علم کا در بھی ہے ، وحی بھی ہے ولی بھی نیک سر راز حق ہے بھی جلی بھی

نور الہدی بھی ہے حیاتِ ازل بھی اٹ رقت میں یہ بندہ خدا بھی ہے علی بھی

مرکز اسے ہر گردشِ ساغر کا سمجھنے اک پیرِ حق بارہ کوثر کا سمجھنے

(۱۳۳۰) جواہرِ مہر : مولانا سید علی نقی صفی لکھنوی

وہ نظمیں جو جسہ آلِ نذیب شیعہ کابرنس میں ۱۹۰۸ء کو پڑھی گئیں ،

۳۲ ص ، ۲ آنے ، مطبع گلشن فیض لکھنؤ .

آغاز:

کہیں ترانہ خوش اہدید ہے دو ہے کہیں ہے چائے کا دورہ بچائے ساغر ہے

مست ہے مقامات پر غرض ہر شے وہ ائیں گھر میں ہمارے خدا کی قدرت ہے

کہیں ہم اُن کو کہیں اپنے گھر کو دیکھتے ہیں

(۱۳۳۱) چاندنی کے ورق : محمد حیدر گردپری

ہائیکو کا مجموعہ (ملتان میں اردو شاعری) .

- (۱۳۳۲) چناب رنگ ، شیر افضل جعفری (م ۱۹۸۹م)
- ۱۲ ص ، پونے دو روپے ، کراچی : حلقہ ارباب فکر ، نذیر پرنٹنگ ورکس کراچی ۔
- (۱۳۳۳) حرف تازہ : علی وجدان
- ۱۲ ص ، بیس روپے ، کراچی : تبا زمانہ پبلی کیشنز ، ششہور آکسٹ
پریس کرچی ، ۱۹۷۹م ۔
- (۱۳۳۴) حرف و حکایات : حوش طبع آبادی (م ۱۹۸۲م)
- ۲۲ ص ، لاہور ، مکتبہ اردو ، گیلانی الیکٹرونک پریس لاہور ، ۱۹۶۳م ۔
- (۱۳۳۵) حریم عصمت : آغا سید صادق حسین نقوی
- صنف لطیف کے حقوق کی حمایت اور اصلاح معاشرہ پر نظمیں
- ۸ ص ، دو روپے ، ملتان ، مکتبہ آغا صادق ، پاک الیکٹرونک پریس ملتان ،
۱۹۶۸م ۔
- (۱۳۳۶) حسن الاخبار حیدرآباد : مرزا محمد جعفر اوج
- ۱۶ ص ، لکھنؤ : الناظر پکڈپو ، ۱۸۷۵م ۔
- (۱۳۳۷) حصار آب : حیات لکھنوی
- ۱۱۲ ص ، ۱۵ روپے ، نئی دہلی : پی کے پبلی کیشنز ، ۱۹۷۷م ۔
- (۱۳۳۸) خدہ رنجیر : ندیم جعفری
- ۱۲۸ ص ، ساڑھے چار روپے لاہور مکتبہ ادب جدید ، تعلیمی پرنٹنگ
پریس ، ۱۹۶۲م ۔
- آغاز :
- چند شک اور بھی ہیں چند شرور اور بھی ہیں مسکرایے کو ابھی رخم جگر اور بھی ہیں
اسہیں کدسوں کے علاوہ اسہیں رخصوں کے سر بلخی غم کے دھڑھات مگر اور بھی ہیں
- (۱۳۳۹) خلش دل : سید حسن عباس زیدی
- ۲۰ ص ، ۴۰ روپے ، سرگودھا ادارہ حرم ادب ، انصار پریس سرگودھا ،
۱۹۸۶م ۔
- (۱۳۴۰) خلوت و جلوت : آغا سید صادق حسین
- ۱۹۶۴م سے ۱۹۷۰م تک کی کہی ہوئی نظمیں اور غزلیں

۱۴۴ ص، ۵ روپے، ملتان : مکتبہ آغا صادق ، نوپہار الیکٹرونک پریس ملتان ، ۱۹۷۰م۔

(۱۳۴۱) خواب منزل : واصف علی واصف

ایک طویل نظم جس میں کچھ پیشین گوئیاں کی گئیں ہیں
۳۵ ص ، علمی پرنٹنگ پریس لاہور ۔

(۱۳۴۲) خون عبرت : عبرت جارجوی

ایک روپیہ ، کراچی : مکتبہ فردوس خیال۔

(۱۳۴۳) خون کی لکیر : سردار جعفری

۶۳ نظمیں ۲۲۴ ص ، سازھے تبین روپے ، بیٹی ، قادری پریس بمبئی ، ۱۹۴۹م۔

آغاز : زندگی کی ندھیری رات میں درد اور دکھ کی بھری برسات میں
لے کے ال ماہ تمام آیا ہوں میں میکشو! آتش بھام آیا ہوں میں

(۱۳۴۴) دُرّ منثور : سید بشیر حسین زیدی الواسطی

مشاہیر شعراء کے کلام کا انتخاب

۶۴ ص ، ۴ آنے ، مطبع پرسنی دہلی ، ۱۳۳۶ھ/۱۹۱۸م۔

(۱۳۴۵) دریا دریا چہرہ : احسن مہدی زیدی

(۱۳۴۶) دشت ایثار : سید عون محمد رضوی

اُن جیلوں کو پاکستانی اہل قلم کا خراج تحسین جنہوں نے وطن عزیز کی خاطر
زندگی داڑ پر لگا دی

۲۰۸ ص، حبیب پرنٹنگ کارپوریشن گوالمنڈی راولپنڈی ،

(۱۳۴۷) دھرتی گاس : زاہدہ زیدی

ہند۔

(۱۳۴۸) رات کے ہزار ہاتھ : سید علی ظہیر

۵۴ ص ، ۱۵ روپے ، حیدرآباد دکن : فردوسی پرنٹرز و پبلشرز ، سیاست

انسٹ پریس حیدرآباد دکن ، ۱۹۷۷م۔

آغاز : ہا کے دشت میں رنگ بفا کی گد گری نبیئے عشق پہ نقشِ دہائے معاری

- سرسن پہ فروغ مقام سرداری وہ دوستوں پہ گرم دشمنوں کی غم خواری
(۱۳۴۹) رامش و رنگ : جوش ملیح آبادی (م ۱۹۸۲م)
نظمیں ، رباعیات اور گیت
۲۶۲ ص . سازھے چھ روپے ، بمبئی : قومی دارالاشاعت ، یونائٹڈ فائن آرٹ
لیتھو گرافرس بمبئی، ۱۹۴۵م۔
(۱۳۵۰) راہ نجات : میر امین علی
میر امین علی بن سید حسین علی ساکن نگینہ ضلع بجنور (ہند) زیارات کے
بئے تشریف لے گئے وہاں کے واقعات اشعار کی صورت میں
۲۸ ص ، مطبع امجدی بدایون ، ۱۲۹۳ھ
(۱۳۵۱) رحمان بابا کے افکار : فارغ بخاری - رضا ہمدانی
رحمان بابا کے پشتو کلام کا منظوم اردو ترجمہ
۹۶ ص ، پشاور : نیا مکتبہ ، منظور عام پریس پشاور ۔
آغاز :
مہر و مہ اور وہ رخ تابان تیرا ایک ہیں قد رعا ، سرو اور رحمان تیرا ایک ہیں
عالم تمہائی میں میرے بے فرقت کی شب سیج ، پتھر آتش سوزن سینوں ایک ہیں
(۱۳۵۲) رزمیہ داستانیں : رضا ہمدانی
پشتو رزمیہ منظوم داستانوں کا منظوم اردو ترجمہ
۴۶۴ ص ، ۳۵ روپے ، اسلام آباد : لوٹ ورثہ کا قومی ادارہ ، الائیڈ پریس
لاہور ، ۱۹۸۱م ۔
(۱۳۵۳) ارشتہ کلام : محسن زیدی
دس روپے ۔
(۱۳۵۴) رقص خیال : ظفر مہدی
سازھے چار روپے ، ہند ۔
(۱۳۵۵) رقص خیال : ڈاکٹر صفیر حسین (م ۱۹۸۰م)
۲۱۶ ص ۱۸ روپے ، لاہور : سنگ میل پبلی کیشنز ، پنجاب آرٹ پریس
لاہور ، ۱۹۷۳م۔

(۱۳۵۶) رگ سنگ : آغا سید صادق حسین نقوی

۱۷۲ ص ، ۴ روپے ، کوئٹہ ، مکتبہ آغا صادق ، اسلامیہ پریس کوئٹہ ،
۱۹۶۹ م .

موبہ :

ابہرے گا افتاب ابھی تھری دیر میں اے چشم شرق رت کا پردہ اٹھائیے کیے دیکھ
(۱۳۵۷) رگ سنگ : علی جواد زیدی

۴۲ انقلابی نظمیں ،

۱۲۰ ص ، حیدرآباد دکن : اشاعت گھر ، ۱۹۴۴ م .

آغاز .

یہ میری پاشکتگی یہ ہے بسی . یہ ہے کسی عمل کے راہ کے مسافروں کی حسرتی بھی

(۱۳۵۸) رگ بست : نواب میرزا جعفر علی خان اثر لکھنوی

مشرق و مغرب کی شایکار نظموں کا آزاد ترجمہ

۸۶ ص ، لاہور : اردو اکیڈمی ، دین محمدی پریس لاہور .

آغاز .

ا مصور میری ناہد کی تصویر بنا دور اُس سے ہوں تجھے شکل دکھاؤں کیونکر

وہ ہے معرود نہ تھے گی بلاؤں کیونکر سچ کہا حلقہ ہمار میں کروں میرے آگے

مگر الفاظ میں گلستہ سچاؤں کیونکر

(۱۳۵۹) رنگ و بو : آغا سید صادق حسین نقوی

۷۶ ص ، ۲ روپے ، ملتان : مکتبہ آغا صادق ، پاک الیکٹرونک پریس ملتان ،

۱۹۶۹ م .

(۱۳۶۰) روح ادب : جوش ملیح آبادی (م ۱۹۸۲ م)

۱۲۸ ص . سازھے تین روپے . بمبئی : شیخ نذیر احمد مالک کتب خانہ تح

آفس

(۱۳۶۱) روح نظیر . سید محمد محمود رضوی مخمور اکبر آبادی (م ۱۹۷۶ م)

۵۲۷ ص ، پوٹے اکیس روپے ، لکھنؤ : اتر پردیش اردو اکیڈمی ، ۱۹۷۸ م .

(۱۳۶۲) ریزہ ریزہ خراب : سجاد حیدر زیدی

۱۵۹ ص ، کراچی : رئیس اکادمی ، ۱۹۸۳ م .

(۱۳۶۳) زبان حال : وقار انبالوی (م ۱۹۸۸م)

۵۰ پیسے ، لاہور : مکتبہ اردو .

(۱۳۶۴) زنجیریں : مصطفیٰ زیدی تبغ الہ آبادی (م ۱۹۷۰م)

۱۲۸ ص ، الہ آباد : سنگم پبلشنگ ہاؤس ، اسرار کریم پریس الہ آباد

(۱۳۶۵) زہر حیات : زاہدہ زیدی

۵ روپے ، ہند .

(۱۳۶۶) ساغر نسیم : مرقوب نقوی

۶۴ ص ، کلیم پریس ، ۱۹۵۲ م .

(۱۳۶۷) سارے من بہانوی : شیر افضل جعفری (م ۱۹۸۹م)

۱۳۶ ص ، ۴ روپے ، لاہور : مکتبہ ادب جدید ، شرف پریس لاہور ، ۱۹۶۳ م

آغاز :

کس کے آنچل سے یہ چہن چہن کے ہوا آتی ہے دہریے کلید کے چنکے کی صدا آتی ہے

(۱۳۶۸) سید گل : مولانا سید اولاد حسین شاعر لکھنوی بن سید فرزند حسین

۸۰ ص ، نظامی پریس لکھنؤ .

آغاز :

وہ بہار آئی برائے فتح میدان ظفر سرو نیے کھولا یہ پرچم پا کے سامان ظفر

رعد ہے باطل فتح خسرو تیرے ملک چس ابر میں بجلی ہے یا شمشیر بران ظفر

(۱۳۶۹) ستارۂ انقلاب : سید جعفر طاہر (م ۱۹۷۷م)

۶۴ ص ، کراچی : لارک پبلشرز ، شان پریس کراچی ، ۱۹۵۹ م

(۱۳۷۰) ستارے : علامہ نجم آفندی

بچوں کے لئے نظمیں ، ۵۶ ص ، دس آئے ، حیدرآباد (دکن) بچوں کا کتب خانہ ،

۱۳۶۴ ۱۹۴۵ م .

آغاز :

چہرہ ماہی ہوں صی بچہ بیشا ہوں سر جھکائے تیرے حضور میں ہوں نہیں سے پاتہ اٹھائے

کیا چیز تجھ سے مانگوں بھولا ہوا ہوں بالکل امارے کچھ دعا کے الٹ تھے سکھائے

(۱۳۷۱) سنگ لرزاں : شہنشاہ مرزا

۱۵۲ ص ، ۱۲ روپے ، لکھنؤ ، ۱۹۷۸ م۔

(۱۳۷۲) سواد منزل ۔ سید ظریف حسن ظریف ابن سید محمد رضا زیدی عرف اللہ بندہ

(م ۱۹۳۸ م)

۸۰ ص ، ۶ روپے ، لاہور : سنگ میل پبلی کیشنز ، منظور پرنٹنگ پریس

لاہور ، ۱۹۷۵ م

آغاز :

مدد کر یا اللہ عالمیں اب رست سے بہاری فجور کر گئی حد سے ہماری ذلت و خواری

(۱۳۷۳) سودائے خام : مرزا قلیچ بیگ (م ۱۳۴۸ھ)

۲-۸ ص ، شکارپور (سندھ) ، ۱۹۱۰ م ، آریہ شیم پریس۔

نمونہ کلام :

یارب مر و دیار یگانہ کب آویگا پھر عیش اور خوشی کا زمانہ کب آوے گا

(۱۳۷۴) سوڈ نفس : مرزا حسن بیگ مرزا سیمابی

۱۱۶ ص ، ڈھانی روپے ، حیدرآباد (دکن)

(۱۳۷۵) میل وجود : ساجدہ زیدی

۱۶۰ ص ، ۲۵ روپے ، لکھنؤ نصرت پبلشرز ، نامی پریس لکھنؤ ، ۱۹۷۹ م

(۱۳۷۶) شاخ گل : الطاف شہیدی

۱۶۰ ص ، تین روپے ، دین محمدی پریس لاہور ،

(۱۳۷۷) شاد عظیم آبادی - کلام اور شرح کلام ، نقی احمد ارشاد

۵۴۴ ص ، ۸ روپے ، لکھنؤ ، نسیم بکڈپو ، نظامی پریس لکھنؤ ، ۱۹۶۷ م

(۱۳۷۸) شام اور سائے : ڈاکٹر وزیر آغا

۱۱۹ ص ، ۲ روپے ، لاہور : جدید ناشرین ، نامی پریس لاہور ، ۱۹۶۴ م۔

(۱۳۷۹) شان لیگ : سیدہ ریاض فاطمہ ریاض

مسلم لیگ کے بارے میں خواتین کی کہی ہوئی نظمیں

۲۴ ص ، دھرہ دون (ہند)۔

نمونہ کلام :

رسا ہنگم نواب محمد اسماعیل خان

حلا کا شکر ہے اب آپ مستقبل درخشاں ہے صہائے لیگ سے دنیا سے مسلم میں چراغاں ہے
شکوہ شان مسلم لیگ سے چہرہ ہونیں نکھیں عذاب معوجہ جہت سے ہراساں ہے پریشاں ہے

(۱۳۸۰) شعلہ فطرت : میر زیدی

۱۲۸ ص ، پونے دو روپے ، سرحد الیکٹرونک پریس پشاور ۔

(۱۳۸۱) شکوہ فرنگ : سید باقر علی عرف آغا مجتہد شرف

جنگ آزادی ۱۸۵۷ء کی وجہ سے انگریزوں کو مسلمانوں کے متعلق جو
غلط فہمی پڑ گئی تھی اس کتاب میں انہیں منظوم صورت میں درر کیا گیا
ہے ، ڈاکٹر عبادت ہریلوی نے مرتب کی

۱۳۵ ص ، لاہور : یونیورسٹی اورینٹل کالج ،
آغاز :

کرم چاہتا ہوں ترا اے کریم عسایات کر اے غفور الرحیم

کہ رزاق و خلاق عالم ہے تو ہر اک شے میں موجود ہر دم ہے تو

(۱۳۸۲) شوخی داغ کہن : سید مہدی مغری

۱۶۲ ص ، مردان ، ۱۹۸۳ء ۔

(۱۳۸۳) شہرنامہ : آغا سید صادق حسین نقوی

منظوم سفرنامہ

۱۲۸ ص ، ۲ روپے ، کوئٹہ ، مکتبہ آغا صادق ، ہولان پریس کوئٹہ ۔

(۱۳۸۴) صحیفہ الملت / ملت حکر (جلد دوم) : مولانا سید علی نقی صلی لکھوی

مختلف منظومات کا مجموعہ جو مختلف مذہبی اجلاس میں پڑھی گئیں

۲۹۶ ص ، دو روپے ، نظامی پریس لکھنؤ ،

(۱۳۸۵) ضبط شدہ نظمیں : مجتبیٰ حسین وغیرہ

اس کتاب کو سید علی حواد زیدی کی ادبی خدمات کے اعتراف کے طور پر

ترتیب دیا گیا ہے ، ۱۱۲ نظمیں

۲۷۹ ص ، ۲۱ روپے ، نئی دہلی ، مجلس حش علی جود زیدی ، لبرنی آرٹ پریس

دہلی ۱۹۲۵ء۔

آغاز:

مہم چپ سے پردہ میں سدھارے دن میں نیے رو رو کے گزارے
راتیں کائیں گن گن تارے تھا اک وہ بھی زمانہ پیارے

(۱۳۸۶) طلوع فکر : جوش ملیح آبادی (م ۱۹۸۲ء)

یہ مدس چودہ سو سالہ جشن یادگار مرتضوی کے موقع پر کراچی میں پڑھی
گئی

۱۵۰ ص ، بین روپے ، کراچی ، ۱۹۵۷ء۔

آغاز:

جب چہرہ آفتاب سے اُنھی سر منی نقاب کانپے نجوم ، زرد ہوا رونے ماہ تاب

(۱۳۸۷) عروس نظرت : جعفر علی خان اثر لکھنوی

نیچرل نظمیں ، ۱۵۲ ص ، تین روپے ، دہلی : نرائی دپ ، بیوری آرٹ پریس

دہلی ، ۱۹۶۲ء

(۱۳۸۸) عطر سخن : مولانا سید یوسف حسین بہاری

مختلف شعراء کے کلام کو اکٹھا کیا گیا ہے

۵۶۴ ص ، ۴ روپے ، چھپرا (بہار - ہند)۔

(۱۳۸۹) عہد اسیری : رزم ردولوی

رزم ردولوی ہے تبر ایچی تیشن میں حصہ لیا اور تین ماہ تک جیل میں رہے

جیل کے تاثرات

ایک آہ ، لکھنؤ : شعبہ سوسائٹی

(۱۳۹۰) مردوس خیال : سید یو علی ریدی طاہر امروہی

۱۱۴ نظمیں ، ۱۲۸ ص ، ۲ روپے ، پاک الیکٹرونک پریس ملتان ،

(۱۳۹۱) مروع ہستی : مولانا علی محمد شاد عظیم آبادی (۱۹۲۸ء)۔

احلاقی نظمیں ، ۸۶ ص ، دو روپے ، حمیدیہ برقی پریس ہوا گنج در بہنگہ

(بہار)۔

آغاز :

یا رب وہ رہا، دے کہ صدائے کو جلا دوں سو ہوئے وفا جس میں وہ گلزار کھلا دوں
حق دوست جو ہو اُس کو دعاؤں کا جلا دوں بچھڑے ہوئے دو بھائی کو آپس میں ملا دوں
بغض و حسد و کینہ وری دل سے مٹا دوں جو ظلم کا حاصل ہے وہ آنکھوں کو دکھا دوں

(۱۳۹۲) فکر بلیغ : مولانا سید علی محمد شاد عظیم آبادی (م ۱۹۲۸م)

۱۲۰ ص ، ڈیڑھ روپیہ ، مطبع سلیمانیہ پٹنہ .

(۱۳۹۳) فکر و نشاط ، جوش ملیح آبادی (م ۱۹۸۴م)

۱۱۶ ص ، دہلی : مکتبہ جامعہ .

آغاز :

میں اے جوش ! اس دور میں ہوں وہ شاعر اسہیرے میں جس طرح شمع ہرداں
حرموں کے آگے میری شاعری ہے کہ ہے پیش توہات ، اچھیل و قراں

(۱۳۹۴) فکر جمیل : سید محمد علی شاہ بسمل

قوم کی زیوں حالی پر نظمیں

۱۲ ص ، ملتان ، القائم آرٹ پریس سرگودھا ، ۱۹۷۸م

(۱۳۹۵) فکر و فن : آغا سید صادق حسین نقوی

۱۳۶ ص ، ۴ روپے .

(۱۳۹۶) دن کار : صادق بخاری

۸ ص ، فیض الاسلام پریس راولپنڈی

نمونہ :

فاقہ کش تیرے مفتر کی یہ پلنی کہا ہر نیا زخم نئے دور کا تو نے کھایا
ظلم پر ظلم و ستم اور تشدد کے پہاڑ پشت پر اپنی ازل سے تو اٹھائیے لایا

(۱۳۹۷) قصہ یوسف زلیخا : قاسم علی فگار

۲۱۲ ص ، ممبئی ، ۱۸۴۷م .

(۱۳۹۸) قمر مضمون : واجد علی شاہ بادشاہ

تین حصے : نظمیں ، مرثیے اور غزل

۴۷۶ ص ، مطبع سلطانی ، کلکتہ ، ۱۲۸۱ھ

(۱۳۹۹) قول فیصل : سید علی اختر حیدر آبادی

اس نظم میں صرف دو کردار پیش کئے گئے ہیں شاعر اور شیطان شاعر جو انتہائی بے مزہ زندگی بسر کر رہا ہے اس کے پاس شیطان آتا ہے اور کہتے ہیں :
 لو میں آیا ہوں تمہیں غم سے چھڑا دے لے عشقوں کا دل تیرا نعمہ سب سے لے لے
 اس نظم میں اصل کردار شیطان کا ہے اور اسی کی زبان سے تمام دلائل پیش کئے گئے ہیں جو خدا اور مذہب کے انکار میں مادہ پرست و مسکین خدا پرست کرتے ہیں ۔

۱۵۲ ص ، دو روپے ، لکھنؤ : نگار ہک ایجنسی ، سرفروز قومی پریس لکھنؤ ،
 ۱۹۴۸ م

[علی اختر ۱۳۹۱ھ کو رامپور میں پیدا ہوئے کچھ عرصے علی گرہ میں تعلیم حاصل کی اور اس کے بعد ایسے ننھیال آگرہ چلے گئے فارسی و عربی کی تعلیم مولانا نصیر الدین سے حاصل کی ، ۱۹۴۷ م کو پاکستان آئے اور یہیں واصل بحق ہوئے]۔

(۱۴۰۰) قومی نظمیں : علی مظہر رضوی

۹۱ ص ، لاہور : شعبہ مطبوعات محکمہ اطلاعات مغربی پاکستان ، علمی پرنٹنگ پریس لاہور ۔

(۱۴۰۱) کامراں مشاعرے کی مکمل روداد : سید اصغر مشہدی

۴ دسمبر ۱۹۶۵ م کو گورنمنٹ کالج سرگودھا میں منعقد ہوئے اسے مشاعرے کی روداد

۸ ص ، ۲ روپے ، سرگودھا : ادارہ کامراں ، ثنائی پریس سرگودھا ۔

(۱۴۰۲) کرکٹ نامہ : سید غلام احمد رضوی

۳۲ ص ، ڈھائی روپے ، مکتبہ جدید پریس لاہور ، ۱۹۷۸ م ۔

(۱۴۰۳) کلام انشاء : میر انشاء اللہ خان انشاء

مرزا محمد عسکری و مولانا محمد رفیع فاضل دیوبند نے مرتب کی
 ۴۴۸ ص ، ۱۰ روپے ، الہ آباد : ہندوستانی اکیڈمی ، اسرار گری پریس الہ آباد ،
 ۱۹۵۲ م ۔

{میر انشاء اللہ خان ابن میر ماشاء اللہ خان مرشد آباد میں پیدا ہوئے ۱۲۴۳ھ

کو لکھنؤ میں راصل بحق ہوئے بسنت سنگھ نشاط نے تاریخ کہی :

سال تاریخ او ز جان اجل و عرفی وقت برد انشاء گفت

اردو و فارسی دیوان کے علاوہ ماہ عامل (عربی) کا فارسی ترجمہ ، دریائے

لطافت ، رانی کیتکی اور لطائف السعادة یادگار ہیں۔}

(۱۴۰۴) کیف و کرب : آغا سید صادق حسین نقوی

۱۳۶ ص ، ۴ روپے ، کوئٹہ : مکتبہ آغا صادق ، اسلامیہ الیکٹرانک پریس کوئٹہ ،

۱۹۶۹م .

(۱۴۰۵) گریبان : مصطفی زیدی (م ۱۹۷۰م)

۹۶ ص ، ۴ روپے ، لاہور : مکتبہ ادب جدید ، پنجاب یونیورسٹی پریس لاہور .

(۱۴۰۶) گلدستہ نظم ہشیر : سید ہشیر حسین (ذریعہ : ۱۸) .

(۱۴۰۷) گوش ہر آواز : سیدہ نصرت جبین رضوی

۹۶ ص ، لاہور : ادارہ ادب ، ۱۹۸۳م .

(۱۴۰۸) لامبہ سودا : مولانا سید محمد حسین ایم اے

محمد رفیع سودا (م ۱۷۸۱م) کے لامبہ کلام کی مختصر شرح

۶۴ ص ، دین محمدی پریس لکھنؤ ،

(۱۴۰۹) لذة الافہام : نواب سید محمد علی موسوی

۱۰۴ ص ، مطبع نوپکشتور لکھنؤ ، ۱۹۷۲م .

غرنہ :

علی ب دوسرا ممکن نہیں بعد از نہیں ہرگز ہمارا دین و دنیا میں وہی سردار ہے شک ہے

(۱۴۱۰) لفظوں سے کہو ہمراہ چلیں : سیدہ ناہید تبسم رضوی

۱۴۴ ص ، لاہور : خیام پبلشرز ، ۱۹۸۴م .

(۱۴۱۱) لہو پکارتا ہے : علی سردار جعفری

۱۱۶ ص ، ۱۵ روپے ، نئی دہلی : مکتبہ جامعہ ، ۱۹۷۸م .

(۱۴۱۲) متاع زندگی : سید اظہر حسین

۱۹۲ ص ، ۱۲ روپے ، نامی پریس لکھنؤ ، ۱۹۷۸م .

(۱۴۱۳) ستاع راہی : رضا نقوی راہی

۳۲۸ ص ، ۲۰ روپے ، پٹنہ ، ماڈرن پرنٹرز دریا پور پٹنہ لیتھو پریس

رمنہ لین پٹنہ ، ۱۹۷۷ م .

آغاز :

سرکار کی عنایت و بخشش سے جب بنی بوہی میں اور بہار میں اردو اکیڈمی

روز ازل سے قسمت شاعر جو بند تھی اک زوردار جھٹکے سے ہی انور کھل گئی

(۱۴۱۴) مزامیر حصہ دوم : اثر لکھنوی

۵ روپے ، دہلی : مکتبہ جامعہ ملیہ .

(۱۴۱۵) سندس جوہر : سید مجاہد حسین جوہر (دریغہ : ۲۹) .

(۱۴۱۶) مشاعرہ : مولانا مرتضیٰ حسین فاضل لکھنوی (م ۱۹۸۷ م)

بیت بازی کے لیے الفبائی اشعار کا مجموعہ

۳۶ ص ، ۵ آنے ، لاہور : کتاب منزل ، علمی پریس لاہور

(۱۴۱۷) مشاعرہ عالم ارواح : سید مرتضیٰ حسین موسوی

یہ مشاعرہ درامے کی طرز پر ترتیب دیا گیا ہے اس مشاعرے میں ایسے ۴۲

شعرا کو لایا گیا ہے جن سے اردو زبان کا وقار قائم ہے

۳۲۴ ص ، ۴ روپے لکھنؤ : نسیم بکڈپو ، یونائیٹڈ انڈیا پریس لکھنؤ ،

۱۹۵۵ م .

(۱۴۱۸) ملبوس بہار : رئیس امروہی (م ۱۹۸۸ م)

۱۶ ص ، ۱۵ روپے ، کراچی : رئیس اکادمی ، ۱۹۸۴ م .

(۱۴۱۹) مناظر قدرت : آغا محمد باقر (م ۱۹۷۲ م)

۹۴ منظومات ،

۱۵۶ ص ، لاہور : شیخ مبارک علی تاجر کتب ، اتحاد پریس لاہور

(۱۴۲۰) مناقب الابرار

مناقب اہل بیت اطہار

۲۱۴ ص ، ۱۲ آنے ، مطبع اثنا عشری لکھنؤ ۱۳۱۶ھ

آغاز :

- ہزار حمد کے لاتی یہ قادر مختار عیاں جہاں میں ہیں قدرت کے جس کے یہ آثار
(۱۴۲۱) منتخبات ہندی کلام : ڈاکٹر جعفر حسن
زبان ہندی میں کہے گئے اشعار کا ترجمہ و تشریح
۲۲۵ ص ، دو روپے چار آنے ، حیدرآباد دکن : دی حیدرآباد پبلیشرز ، اعظم
سٹیم پریس حیدرآباد دکن ، ۱۹۳۰ م .
(۱۴۲۲) منتخب اشعار احمدی : میر احمد علی
۳۵۶ ص ، مطبع مخدومی بینی ، ۱۲۷۳ھ
(۱۴۲۳) منظرہ بلوہ کراری :
۱۴۳ ہند ، ۳ آنے ، کراری ضلع الہ آباد ، ۱۹۲۵ م .
(۱۴۲۴) منظومات صنفی . سید علی نقی صنفی لکھنوی
سید زائر حسین کاظمی نے مرتب کی ، ۱۶۰ ص ، ۱۵ روپے ، لکھنؤ ، ۱۹۷۷ م .
(۱۴۲۵) منظوم خطوط : حکیم مرزا محمد باقر لکھنوی
۱۱۲ ص ، کراچی ، ۱۹۸۴ م .
(۱۴۲۶) موج میری صد صد : مصطفیٰ زیدی (م ۱۹۷۰ م)
۱۱۲ ص ، لاہور : ماوراء پبلشرز ، شرکت پرنٹنگ پریس لاہور .

آغاز :

- تم کہیں رہے ہر آئے ہم سے پہچاننے والو ہم تمہیں ڈھونڈنے جائیں تو ملو گے کہ نہیں
ماں کی ورنہ نکاحوں کی طرف دیکھو گے بھائی آوار اگر دے تو سنو گے کہ نہیں
(۱۴۲۷) میخانہ خیام : آغا شاعر قزلباش
عمر خیام کی ۶۴۰ رباعیات کا منظوم ترجمہ مع متن
۳۲ ص ، ۳ روپے ، لاہور . مولوی فیروز الدین پنڈت شتر ، فیروز پرنٹنگ
پریس لاہور .
(۱۴۲۸) نام بنام : رضا نقوی واہی
چھ روپے ، ہند .
نام حق (فارسی) :

- (۱۴۲۹) نام حق : سید حسین رضوی
۱۶ ص ، مکتبی ، ۱۳۱۲ھ
- (۱۴۳۰) نجوم و جواہر : جوش ملیح آبادی (م ۱۹۸۲م)
۲۵۲ ص ، ساڑھے سات روپے ، کراچی : جوش اکیڈمی ، پاکستان ٹائمز
پریس لاہور ، ۱۹۶۷م
- (۱۴۳۱) نسیم سحر : مولانا علی حسین زنگی پوری (مطلع)
(۱۴۳۲) نشاط خواب : ناصر کاظمی
۷۱ ص ، ۱۶ روپے ، لاہور : مکتبہ خیال ، زرین آرٹ پریس لاہور ،
۱۹۷۷م
- (۱۴۳۳) نشاط غم : کاظم حسین راز عظیم آبادی
نظمیں اور غزلیں
۲۵۰ ص ، ۱۵ روپے ، ہفتہ - اردو سوسائٹی ، ۱۹۷۷م
- (۱۴۳۴) نظم آزاد : مولانا محمد حسین آزاد (م ۱۹۱۰م)
۱۶ ص ، ۸ روپے ، لاہور : آزاد بکدپو ، نولکشور لکھنؤ ، ۱۹۱۰م
- (۱۴۳۵) نغمہ آزادی : سید علی جواد زیدی
ازادی کے موضوع پر نظموں کا انتخاب ، ۱۹۵۷م ، ہند
- (۱۴۳۶) نغمہ جاوید : مرزا جعفر علی خان اثر
بہگوت گینا کا آزاد منظوم ترجمہ
۲۲۴ ص ، تین روپے ، جموں : راج محل پبلشرز ، پریم پرشنگ پریس جموں ،
- (۱۴۳۷) نغمہ نکر : سید مومن حسین نقوی شعلہ کراری
۱۹۴ ص ، ۲۵ روپے ، الہ آباد : شبستان ، ۱۹۷۸م
- (۱۴۳۸) نقش و نگار : جوش ملیح آبادی (م ۱۹۸۲م)
شروع میں لطیف الدین احمد کبر بادی کا مقدمہ ہے جس میں حوش کی
شاعری پر بحث کی گئی ہے
۱۹۲ ص ، ڈیڑھ روپے ، دہلی : مکتبہ جامعہ ، حبیب برقی پریس دہلی ،
۱۹۳۶م

(۱۴۳۹) نکات حیات : آغا سید صادق حسین نقوی

۱۲۰ ص ، تین روپیے ، ملتان : مکتبہ آغا صادق ، پاک آرٹ پریس ملتان ، ۱۹۶۸ م . محمد صبغة اللہ ارشد امروہی نے تاریخ کہی :

فکر تاریخ طبع نہیں مجھ کو جمع ہوتے نہ تھے مگر اعداد

ایک نے اُنہ کے کہ دیا غورا آغا صادق حسین زندہ باد (۱۳۷۸ھ)

(۱۴۴۰) نم شبنم : سید فیض الحسن فیضی

۱۶۰ ص ، تیس روپیے ، لاہور : المعارف .

(۱۴۴۱) غمزدگی : مولانا سید علی منظور

۲۱۲ ص ، ڈیڑھ روپیہ ، حیدرآباد (دکن) : ادارہ ادبیات اردو ، اعظم سٹیج

پریس حیدرآباد دکن ، ۱۹۴۰ م .

نمونہ :

ایوان محمد تر شیر کا ایوان ہے اردو کی طرح سے کیا شیر بھی مہاں ہے

شیر بھی آقا ہے شیر کی طرح میرا مور دل رہا ہے جاں شد مرداں ہے

(۱۴۴۲) نوائے مومن : سید کریم حیدر مومن گردیزی

نمونہ :

ہم رت بھر بصورت شبنم جو رہنے ہیں دامن کے تار تار میں سرتی پروتے ہیں

ان دل جو کو چھیزو فرشتو ! نہ قبر میں رو کے عمر بھر جو ابھی آگے سرتے ہیں

(ملتان میں اردو شاعری)

(۱۴۴۳) نور نظر : مولانا سید علی نقی صفی لکھنوی

۸ ص ، ایک آنہ ، نظامی پریس لکھنؤ .

(۱۴۴۴) نئی دنیا کر سلام اور جمہور ، علی سردار جعفری

۸ روپیے ، دہلی : مکتبہ جامعہ .

(۱۴۴۵) نئی نظمیں : سید سجاد

۹۵ ص ، سرا در روپیے ، لاہور : نئی مطبوعات ، اشرف پریس لاہور ، ۱۹۶۷ م

(۱۴۴۶) ورق ورق آئینہ : احسن زیدی

۱۱۲ ص ، فیصل آباد : مکتبہ قرطاس .

(۱۴۴۷) وصال : ناصر زیدی

۱۱۲ ص ، ۱۲ روپے ، لاہور : سنگ میل پبلی کیشنز ، منظور پرنٹنگ پریس
لاہور ، ۱۹۷۹ م .

نمونہ :

رات سراج کی کیا عجب رات تھی سارے عالم پہ رحمت کی برسات تھی
اپنے محبوب کا منتظر تھا خدا «مصطفیٰ جانِ رحمت پہ لاکھوں سلام»

(۱۴۴۸) وقت کی آواز : جوش ملیح آبادی (م ۱۹۸۲ م)

ہندوستان کی آزادی کے لئے اس نظم میں مسلم لیگ ، کانگرس اور کیمونسٹ
پارٹی کو وقت کی اہم ضرورت کا احساس دلایا گیا ہے

۴۲ ص ، ۱۲ آنے ، بمبئی : قومی دالاشاعت ، پونٹیفک وائن آرٹ لیتھو
گرافرس بمبئی .

آغز :

اے ہندوستان پرہم و یاران مردہ ہوش اے شفیگی پہ سیتہ و آشفنگی بدوش
تا کیے ؟ یہ غل ، یہ گرج ، یہ ہنگامہ یہ فروش کچھ کہہ رہی ہے مادر ہندوستان خموش

(۱۴۴۹) وہ ایک لمحہ : حسنین بھاری

۱۲۸ ص ، ۵ روپے ، فیصل آباد ، سعادت پبلی کیشنز ، سعادت آرٹ پریس
فیصل آباد ، ۱۹۸۸ م .

(۱۴۵۰) ہجوم آرزو : ڈاکٹر قیصر عباس قیصر رضوی

۸۹ نظموں کا مجموعہ ،

۱۸۴ ص ، ۶ روپے ، نامی پریس لاہور ۱۹۶۵ م

آغار :

نام سے میرے جدا ابتدا کرتا ہوں میں تو حنائے لم برل سے تمرا کرتا ہوں میں
میری ہمت سے تو بالاپس ادب کی منزلیں مجھ کو اتنی سے بستی خود پر یہ کیا کرتا ہوں میں

(۱۴۵۱) ہفت خوان اردو : مولانا سید علی نقی صفی لکھنوی

منظوم صورت میں بتایا گیا ہے کہ اردو زبان سے ارتقائی مبارک کمونکوٹے کیں

۲۰ ص ، ادبی پریس لکھنؤ ، ۱۹۲۹ م

آغاز :

ہار آور قلمی نخل کی ذالی اردو مادر ہند کے آغوش کی پالی اردو

(۱۴۵۲) ہفت کشور : سید جعفر طاہر (م ۱۹۷۷م)

مسلم ممالک کو ترقی کی راہ دکھائی گئی ہے

۳۳۶ ص، کراچی : پاکستان رائٹرز گلڈ ، انجمن پریس کراچی ، ۱۹۶۲م

(۱۴۵۳) ہماری نظمیں : سید حیدر حسین

۱۶۸ ص ، ساڑھے چھ روپے ، پٹنہ : اقبال پبلشنگ ہاؤس ، لیبل آرٹ پریس

پٹنہ ، ۱۹۸۲م

(۱۴۵۴) یادگار ماجد ، سید ماجد علی ماجد ایڈووکیٹ

۹۴ ص (ناقص الآخر) ، ایک روپیہ ، انڈین پریس انہ آباد ، ۱۹۳۶م

نمونہ :

ہم اسطور حسن و عشق کی تصویر دیکھیں گے قیامت والے دل میرا اور ان کا تیر دیکھیں گے

میں اپنا راز مرگہ لقمہ امانت بھونڈے حاکم ہیں مسجد میں گئے وہ مجھ کو جو میری زنجیر دیکھیں گے

ملا کر آنکھ جس کو اک طہر تم دیکھ لیں یہ وہ کہتے قیامت تک ہیں تصویر دیکھیں گے

بادوں کا قہارے سنگ در کو رشک آئینہ اسی پتھر میں سب میرا جلوہ تعمیر دیکھیں گے

(۱۴۵۵) بد بیضا : آغا سید صادق حسین نقوی

۱۸۶ ص ، تین روپے ، نور بہار الیکٹرونک پریس ملتان ، ۱۹۷۱م

(۱۴۵۶) انتخاب : سکندر علی وجد

۲۳ نظمیں اور ۲۰ غزلیں ، ۸۰ ص ، نئی دہلی : انجمن ترقی اردو ، ۱۹۷۷م

(۱۴۵۷) باغ نازہ : نجم الدین نقوی رامپوری

۱۹۲ ص ، ۱۰ روپے ، رامپور (ہند) ، ۱۹۷۷م

(۱۴۵۸) عابد رضا بیدار - انتخاب کلام : عابد رضا بیدار

۲۰ ص ، دہلی : رامپور انسانی ٹیوٹ آف اورینٹل اسٹڈیز ، برقی پریس دہلی ،

۱۹۶۹م

مثنوی

(۱۴۵۹) افسانۂ عشق : واجد علی شاہ بادشاہ

عشقیہ مثنوی ، ۳۰۱ ص ، مطبع سلطانی لکھنؤ .

سبب تالیف کا یوں ذکر کیا ہے :

غرض میرے دل میں یہ آیا حال کہ کچھ شعر موزوں کروں حسب حال
کچھ اشعار عشقیہ موزوں کئے پڑھا اُن کو فی الجملہ آواز سے
حسن یار خان شاعر انتخاب کہے شعر کا علم عیب و صواب
میرے وہ بہت دن سے دھماکے ہیں ملازم ہیں شغف سے غماز ہیں

(۱۴۶۰) بہارِ فردوس ، سید ولایت علی فردوس موسری جانشی

مرزا رجب علی سرور کی کتاب « فسانۂ عجائب » کی منظوم صورت

۱۵۴ ص ، سرا روپیہ ، الناظر پریس لکھنؤ ، ۱۹۲۵ م

آغاز :

مے خاصہ در زبان ادراک لکھ حمد جناب ایزد پاک

یعنی خلاق عقل اولی صورت گر عالم بولی

(۱۴۶۱) تحفہ جعفری : مولانا مرزا احسن علی

۱۲۶۲ ھ (مطلع) .

(۱۴۶۲) حجاب زنان : میر شکوہ آبادی

عورتوں کی اچھی صفا کا ذکر کہانی کی صورت میں کیا گیا ہے

۴۶ ص ، ۴ آنے چھ پائی ، مطبع شمس الہند لاہور ، ۱۹۰۲ م

آغاز

اے قلم پہلے لکھدے بسم اللہ تا کہ نافع یہ سب کو ہو دخواہ

(۱۴۶۳) حدیقۃ الایمان : مولانا سید نیاز حسن برہنی (م ۱۳۰۹ ھ) (مطلع) .

(۱۴۶۴ء) حزن اختر : محمد واجد علی شاہ اختر

واجد علی شاہ بادشاہ منظوم خود نوشت ، ناظم نے خود اس کا نام » حزن اختر « رکھا چنانچہ مثنوی کے اخیر میں ہے ۔

بس اختر گرا اب ترک طرز بیان ہوئی ختم یہ مثنوی گلستان
رکھا » حزن اختر « یہ شعریں کا نام یہی نام رکھ کر کیا ہے تمام
آخر میں بادشاہ نے چارہ معصوم علیہم السلام کے واسطے سے خداوند عالم سے
اپنی رہائی کی دعا مانگی ہے ۔

نظر رحم کسی چاہئے کردگار	یہ بخشانے برمن ہے جان زار
بہق محمد اس بہق علی اع	یہ فاطمہ اع اور حسن اع متقی
شہید رہ دیں امام حسین اع	انہیں کے لئے دے مری دل کو چین
یہ سید الساجدین اے خدا	مجھے جلد کر اس قفس سے رہا
یہ باقر اع و جعفر اع بالیقین	ربانی مجھے قید سے ہو کہیں
امام رضا اع کے لئے اے خدا	مجھے اب چھڑا اب چھڑا اب چھڑا
یہ موسیٰ کظم رہنا	ریا کر رہا کر رہا کر رہا
خدایا محمد تنی کے لئے	خدایا علی البقی کے لئے
حسن عسکری کے لئے اے خدا	اس اختر کو کر قید غم سے رہا
یہ مہدی ہادی اے کردگار	چھڑا مجھ کو اس قید سے دے قرار

۱۴۹ ص ، ۸ آئے ، بولکشور پریس لکھنؤ ، ۱۹۲۲ء ۔

آغاز : کشادہ کراے خامہ اپنی زبان
خدائے زماں کارساز جہاں
کراپ آب توحید سے تربیاں
عباں مثل گل مثل بو سے مہاں

(۱۴۶۵ء) دُرْدانہ : سید انور حسین آرزو لکھنوی

دُرْدانہ ایک کتیر تھی

۶۴ ص ، ۸ آئے ، احمل پریس بمبئی۔

آغاز ۔ قصہ دلپذیر روپ مگر	عشق کی سرگاہ حسن کا گھر
حسن کا ہر فرد انتخاب جہاں	جسے انسان کے ذیل ہر میں رہاں
امراء جس میں شان کے مالک	غریباں ان کے مالک

(۱۴۶۶) دریائے تمشق : واجد علی شاہ اختر

۶۴ ص ، مطبع نولکشور کانپور ، ۱۸۸۵ م

آغاز : کرتا ہوں میں حمد اُس خدا کی جس نے بسمی کی یہ باکی
حادث ہیں سبھی قدیم ہے وہ ہے علم ہیں سب علیم ہے وہ

(۱۴۶۷) دریائے عشق : میر تقی دہلوی

۱۷ ص ، مطبع مصطفائی لکھنؤ ، ۱۲۵۹ھ

آغاز : عشق ہے ناز کار ، ناز حیاں ہر جگہ اُس کی ایک شے ہے چال
کہیں آنکھوں سے خون ہو کہ بہا کہیں سر میں جموں ہو کہ بہا

(۱۴۶۸) دفتر سحر : مرزا محمد عباس حسین ہوش

۱۹۶ ص ، ۸ آے ، مطبع نولکشور لکھنؤ ، ۱۸۹۵ م

اعاز : لکھنا مجھے حمد مدعا ہے سجدے میں قلم جھکا ہوا ہے
مدحت سے رسول امرا کی ہے ممتاز تقریر ہے صاف صاف عجاز
یہ نعت رسول (ص) و حمد باری دو بحر میں ہوئے ہیں جاری
سو دل سے غلام پنچت ہے پروانہ نام پنچت ہے

(۱۴۶۹) دلستان : میرزا علی عرف مرزا منا معزز بن مرزا جیوں بیگ مراد آبادی

ایک عاشق کی اپنے معشوق کے نام خط اور جواب خط

۱۶ ص ایک نہ ، مطبع مطلع علوم و اخبار اعظم مرد آباد ، ۱۸۸۹ م

آغاز :

حمد خالق میں کیا کروں تحریر اس جگہ چپ ہوں صورت تحریر

نعت احمد سکھوں یہ تاب نہیں سہل وصف ابو تراب نہیں

(۱۴۷۰) رضوان شاہ و روح افرا : فائز (م ۱۰۹۴ھ)

چین کے بادشاہ کے اکوٹے بیٹے ، رضوان شاہ ، اور « روح افرا » پری کے عشق
و محبت کی داستان پروفیسر سند محمد ہے مرتب کی

۱۶۶ ص ، ۲ روپے ، اعجاز پرنٹنگ پریس حیدرآباد دکن ، ۱۹۵۶ م

(۱۴۷۱) ریاض ادب : سید عابد علی عابد و ڈاکٹر محمد صادق

۴۵ ص ، ایک روپیہ ، پنجاب یونیورسٹی پریس لاہور ، ۱۹۶۶ م

(۱۴۷۲) شعلہ عشق : شیخ سرفراز علی بن سجاد علی بدایونی

۱۶ ص ، مطبع نور محمدی لکھنؤ ، ۱۴۰۳ھ

آغاز :

ہے قلم سر جھک برائے خدا مشرع ہوتا ثنائے خدا
جس نے پیدا کئے ہیں ارض و سما ظلمت و نور اور صبح و عشا

(۱۴۷۳) شعلہ عشق : میر تقی میر

۱۶ ص ، مطبع مصطفائی لکھنؤ ، ۱۲۵۹م

آغاز :

محبت نے ظلمت سے گازا ہے سور نہرتی محبت نہوتا ظہور
محبت سبب ہے محبت سبب محبت سے ہوتا ہے کار عجب

(۱۴۷۴) طالب و موہنی : سید محمد والہ موسوی (م ۱۱۸۴ھ / ۱۷۷۰م)

۸۰ ص ، ڈیزہ روپے ، حیدرآباد دکن ، سب رس کتاب گھر ، بیضل فائن

آون پرنٹنگ پریس ،

[سید محمد والہ موسوی ابن سید محمد باقر موسوی خراسانی اپنے والد کے
ہمراہ قم سے لاہور تشریف لاتے یہاں سے دہلی گئے تمام تر تعلیم والد ہی سے
حاصل کی ۔

۱۱۳۷ھ کو نظام الملک آصف جاہ کے ساتھ حیدرآباد تشریف لائے جہاں عبداللہ

قطب شاہ کی بواسطی کے ساتھ شادی کی ۱۱۸۲ھ / ۱۷۷۰م کو ترچناپلی میں

وفات پائی ولہ جامع سہج السلاطین سید رضی (م ۱۲۵۹ھ) کے احلاف میں سے

نہے دستور نظم ، گلستان خصال بعض دیوان فارسی ، رازق باری ، اساس

الایمان ، قابوچہ اشعار ، کشف لرموز ، در مکتوم عین تماشا یعنی مرغ نامہ ،

کیوتر نامہ اور نجم انہدی (فارسی منظوم) آپ کی یادگار ہیں۔

(۱۴۷۵) طلعة الشمس : محمد علی حسن شمس (مطلع)

(۱۴۷۶) طوطی نامہ : غواصی

یہ کتاب مولانا صب ، الدین رحیمی کی کتاب کا منظوم ترجمہ ہے صبر

سعادت علی رضوی نے مرتب کی ۔

- ۲۹۰ ص ، حیدرآباد دکن : سلسلہ یوسفیہ ، ۱۳۵۷ھ .
- (۱۴۷۷) ضیاء دکن : سید باقر حسین
- ۱۵۴ ص ، ایک روپیہ ، حیدرآباد دکن ، ۱۳۰۷ھ .
- (۱۴۷۸) قطب مشتری : ملا وجہی
- (۲۲+۹۶ ص ، تین روپے بارہ آنے ، کراچی : المجسم ترقی ردو (پاکستان) ، ۱۹۵۳م .
- (۱۴۷۹) گنجینہ محبت : واجد علی شاہ بادشاہ وزیر
- بارہ ہزار اشعار .
- (۱۴۸۰) لقمہ شیریں : میر محمود علی لائق
- مطبع حیدری حیدرآباد دکن (ذریعہ : ۱۸) .
- (۱۴۸۱) مثنوی اسرار محبت .
- سیسی پنوں کا قصہ ، ۲۰ ص ، لکھنؤ .
- نمونہ :
- محبت نام در دل ہر نگہں ہے محبت سے کوئی خالی نہیں ہے
جو سمجھو ذات مطلق فی الحقیقت محبت ہی محبت ہے محبت
محمد مصطفیٰ رنگ گل عشق وہ زلف اُس کی سہاری سبیل عشق
(۱۴۸۲) مثنوی امید و بیم : مرزا محمد ہادی رسوا (م ۱۹۲۱م)
- ۴۶ ص ، الناظر پریس لکھنؤ ، ۱۸۶۶م .
- نمونہ :
- پھر ہوا عشق دل مضطر کو دو خبر میرے نصیحت گر کو
آج تک سر سے وہ سودا نہ گنا عشق باری کا وہ لپکا نہ گیا
(۱۴۸۳) مثنوی انیس آخرت : سید آل حسن
- ۴ روپے ، لاہور : امامیہ مشن پاکستان
- (۱۴۸۴) مثنوی باغ ارم : سید طالب حسین شائق
- مذہبی قصص و حکایات کو مثنوی کے رنگ میں پیش کیا ہے
- ۳۸۴ ص ، ڈیڑھ روپیہ ، مطبع اثنا عشری دہلی .

(۱۴۸۵) مثنوی بحر الفت . محمد واجد علی شاہ پادشاہ اختر

۲۴۳ ص .

آغاز

ایہ ظلم حمد اُس خدا کی کر جس نے پیدا کئے ہیں شمس و قمر
ہر کواکب کی اُس سے ترین ہے روشنی بخش ماہ و پروں سے

(۱۴۸۶) مثنوی ثقی حکیم سید محمد ثقی سونی پتی ولد سید باقر علی

س مثنوی مس مسلمانوں کو بیوہ عورتوں کے ساتھ نکاح ٹاس کی تنقید کی
گئی ہے

۱۶ ص ، مطبع یوسفی دہلی ، ۱۲۹۶ ھ .

آغاز :

خدا کی حمد اور تعریف کے بعد نبی (ص) کی نعت اور توصیف کے بعد
خدا کے واسطے اے دیندارو! رواج شرع میں ہمت نہ ہارو
سکتہ اچا ہے جو پرتی مرتضیٰ اچا کی وہ دختر ہے شہید کھلا کی
مصائب میں اگرچہ دن ہیں گائے کئے ہیں عقد پیہم آگے پیچھے

(۱۴۸۷) مثنوی تنبیہ النفس : مولانا سید مہدی حسن

مسورات کی تعلیم کے لئے لکھی گئی

۵۰ ص ۴۰ آنے ، مطبع سیپی لاہور ، ۱۸۸۳ م .

(۱۴۸۸) مثنوی جگر سوز : سید امداد علی خان نقوی امداد

یہ مثنوی امداد سے اپنے بیٹے ابوالحسن ناصر الدین السید محمد رضا حسینی خان
جو رستو حاء مولانا سید رحمت علی (د ۱۸۶۹ء) کے برائے بھی تھے کی
موت پر لکھی .

۲۶ ص ، مطبع نرنکاری لدھیانہ ، ۱۲۰۳ ھ .

آغاز :

رائش عنوان ثنا حمد خدا ہے انسان کو جسے شرف عقل دیا ہے
بہجے سہ ہر کہ نے اُس سے پیہر گمراہ نہ ہو کہ کوئی را سے پھر کر

(۱۴۸۹) مثنوی در مکتوں مولانا داگر حسینی مارھوی (د ۱۳۴۹ھ) امطبع

(۱۲۹۰) مثنوی رموز العارفین : میر حسن دہلوی

۱۳۵۲ھ

(۱۲۹۱) مثنوی زہر عشق : نواب مرزا شوق

۴۰ ص ، کراچی : رحمن برادرس ، باب الاسلام پریس کراچی ۔

آغاز :

لکھ قلم پہلے حمد ربّ و دود کہ ہر اک جا پہ ہے وہی موجود

ذات محبوب چاردانی ہے باقی جو کچھ کہ ہے وہ فانی ہے

(۱۲۹۲) مثنوی سحر البیان : میر حسن دہلوی

اس مثنوی کا دوسرا نام » ہے نظیر و بدر منیر « ہے

۱۳۰ ص ، مطبع نولکشور لکھنؤ ، ۱۹۴۱م

اشاعت اول پر میرزا قتیل نے تاریخ طبع کہی :

یگوشم ز باتف رسید این ندا بر این مثنوی باد بردل قدا (۱۱۹۱ھ)

(۱۲۹۳) مثنوی سحر عشق : مرزا آغا حسن ازل

۳۲ ص ، مطبع اعجاز محمدی لکھنؤ ، ۱۳۱۳ھ

آغاز :

حسد باری ہے اشتعال قلم کیوں نہ سرسبز ہو نہال قلم

دگر میں اُس کے ہے یہ سر بسجود جس کی قدرت ہے خار و گل سے فود

(۱۲۹۴) مثنوی سیف الملوک و بدیع الجمال : غواصی

میر سعادت علی رصوی نے مرتب کی

۱۷۹ ص ، حیدرآباد دکن » سلسلہ بوسفیہ « ، ۱۳۵۷ھ

(۱۲۹۵) مثنویات شوق : مرزا تصدق حسین خان شوق

نن مثنویان : فریب عشق ، بہار عشق ، زہر عشق

اسرار احمد تبسم نے مرتب کی

۱۹۱ ص ، بیس روپے ، لاہور : تخلیق مرکز ، نثار آرٹ پریس لاہور ۔

غار :

اے قلم پہلے لکھ تو بسم اللہ بعد لا الہ الا الہ

بعد احمد کی مدح کر تحریر کہ وہ دنیا میں ہے خدا کا وزیر

(۱۴۹۶) مثنوی طوطی نامہ جعفر علی حسرت (م ۱۲۰۶ھ)

یہ کتاب بک قصے پر مبنی ہے جس کا خلاصہ یہ ہے کہ شمالی ہند کے راجہ انند کا ایک بیٹا طوطی تھا وہ بھیلوں کے راجہ کی بیٹی شکر پارا پر عاشق ہو گیا آخر راجہ انند نے بھیلوں کے راجہ کے پاس پیام بھیجا محام کار دوسوں کی شادی ہو گئی لیکن راجہ نے بلطائف لیل طوطی کو قتل کرا دیا یہ کتاب ڈاکٹر نورالحسن ہاشمی نے مرتب کی۔

۱۳۶ ص ۲۰ روپے ، لکھنؤ ، مکتبہ کبیر ، شامی پریس لکھنؤ ،

آغاز :

یا الہی یہ عشق حاتم حراب کسیے انگ تھا ہاں کسیے تھی باب
کہا ارض و سما نے بہتیرا عشق سے پر سبھوں نے منہ پھیرا
عشق تیرا حبیب پہچانے یا اسے دات پنجانے جانے

(۱۴۹۷) مثنوی عالم : نواب بادشاہ محل عام

۱۴۰ ص ، مطبع نامی لکھنؤ ، ۱۳۰۹ھ/۱۸۹۱م۔

آغاز :

نشے میں ساقی پری طلعت شعر تر کہنے کی ہے کیفیت
تند و پر زور دے شراب کہن سن نشی داستان و تازہ سخن
کہ کسی ملک میں تھا اک سلطان عداوت و خوش جلال و لا شان
نام سرشار شاہ تھا اُس کی حسن مانند ماہ تھا اُس کا

(۱۴۹۸) مثنوی فریاد داغ : تمکین کاظمی

۱۳۶ ص ۳۰ روپے ، لاہور : آئینہ ادب ، اشرف پریس لاہور ، ۱۹۵۷۔

(۱۴۹۹) مثنوی گل باغ ارم : میر طالب حسین حاک

حیدرآباد دکن ، ۱۳۰۰ھ۔

(۱۵۰۰) مثنوی گندستہ نور : مولانا سید عی اکبر

سر مثنوی میں قلمبہ حزر چی کا عبارت ہوا ور بعد موت عہد خلافت درہ میں واپسی اور اس عرصے میں زوجہ کے عقد ثانی کا ذکر ، ۱۴۰۵ھ۔

(۱۵۰۱) مثنوی گلشن عشق : شیخ نصرتی

یہ مثنوی رزم و بزم کا ایک دلاویز مرقع اور حسن و عشق کی ایک دلچسپ داستان ہے شاعر نے راج منوہر اور راج کماری مدمالتی کے عشق کا قصہ بیان کیا ہے ۔

(۳۰۷ + ۴۴) ص ، آغاز مشین پریس حیدرآباد دکن ۔

(۱۵۰۲) مثنوی گوہر اسرار محمد علی رائے زید پور صلح بارہ بنکی

۲۰ ص مطبع جعفری لکھنؤ ، ۱۲۹۹ھ ، مؤلف نے تاریخ طبع کہی ۔

کیونکہ نہ ہر کلام سے اعلیٰ ہو یہ کلام مجموعہ ثنائے علی ہے یہ مثنوی

ہوگا جلی علی کی امامت کا اس سے حال آئینہ دار راز خفی ہے یہ مثنوی

زائر نے بہر سادہ پاتھ نے دی خدا کجھ شک نہیں قبول تیس ہے یہ مثنوی

(۱۲۹۹ھ)

آغاز :

عرلخواں ہو اے طبع رنگیں نوا کہ پس گوش مشتاق حمد خدا

سنا آج وہ نغمہ خوش ادا اثر جس میں ہولخن داود کا

(۱۵۰۳) مثنوی بذات عشق آغا حسن نظام ہمشیر زداہ حکم تصدق حسین خان

۵۶ ص ، مطبع فیضی ۔

آغاز :

لکھوں پہلے حمد خدائے قدیم کہ ہے نام جس کا غفور الرحیم

وہ جایے تو قطرے کو دریا کرے سمندر کو چاہے تو قطرہ کرے

محمد خدائی کا مختار ہے محمد رسولوں کا سردار ہے

پس از نعت احمد ثنائے علی کہا جس کو خود حق نے اپنا ولی

بیان کیسے ہوشیار مشکل کشا ولی خدا صاحب ہل اتی

(۱۵۰۴) مثنوی لطف / بیرنگ عشق مرزا علی لطف (م ۱۲۳۳ھ)

داکٹر ثبیبہ شوکت نے مرتب کی ۱۳۴ ص ، ساڑھے تین روپے ، حیدرآباد

دکن : مجلس تحلیفات اردو ، نیشنل مائیں پرنٹنگ پریس حیدرآباد دکن ،

۱۹۶۲ء ۔

(۱۵۰۵) مثنوی لفعہ شیریں میر محمود علی لائق

چند احادیث و حکایات کو منظوم صورت میں پیش کیا گیا ہے

۴ آئے کتب خانہ حبیری، مطبع حبیری حیدرآباد دکن

(۱۵۰۶) مثنوی میوہ شیریں سید محاهد حسین جوہر امرودی

پردہ کے متعلق ایک دلچسپ واقعہ منظوم کیا گیا ہے

۷۰ ص ۵ آئے، جوہر پریس امرودہ (ہند)۔

آغاز :

الہی تری حمد کیا ہو ادا ہر اک چیز کو تو نے پیدا کیا

(۱۵۰۷) مثنوی مادر ہند / بوند ہند مولانا علی محمد شاد عظیم آبادی (م ۱۹۲۷ء)

ملکہ وکسوریہ کی پہلی حبولی کے موقع پر لکھی گئی اسوقت کے سیاسی

حالات کو پیش نظر رکھنے سے ملکہ کی تعریف کی گئی ہے کتاب کے شروع

میں یہ الفاظ درج ہیں :

شہشاہ ملک خسرو فلک دھا سپہر بارگاہ حبولی مبارکباد

ہزار سالہ عاقبت و برحوری ہمہ عمر ز ملک و شوکت و قبال و دولت و ولاد

شعار کردہ دعا و گزشتہ خوبہ ث کعبہ بدہ حضرت علی محمد شاد

اس مثنوی میں ایک دوست مند عورت کا قصہ ہے

آغاز :

یہ شاہ ک سکہ طالب حیر لکھتے ہیں بہ حاتم ملک میر

اک جا کہ قصا میں بھی ہے مشہور غیرت دہ خلد چشم بددور

(۱۵۰۸) مثنوی نوبہار : مرزا محمد ہادی رسوا (م ۱۹۳۱ء)

نئے نظریہ تعظیم کی مشاہدہ

۲۰ ص ۱۸۸۶ء

نمونہ :

اپنا جلوہ اے عروس علم دکھلا دیجے اہیں عشقوں میں بنے اے لطف لکھرا دیے اہیں

(۱۵۰۹) مثنویات میر : میر تقی میر

سید محمد اہم آئے نے مرتب کی، ۳۲ مثنویاں

۲۲۴ ص . حیدرآباد دکن : انجمن امداد باہمی مکتبہ ابراہیمیہ ، ۱۹۳۴ م۔

(۱۵۱۰) مشوی ثمرہ زندگی مولانا سیّد علی محمد شاد عظیم آبادی (م ۱۹۲۷ م،

اپنے بیٹے سیّد حسین کے لئے بتقریب مکتب لکھی گئی۔

۱۲ ص ، مطبع سنی پریس پٹنہ ، ۱۸۹۲ م ۔

آغاز ۔

اے محترمان ذی سروت وے عشرتیان بزم خلت

اے مہر نشان فلک مقامار افلاک و شان بلند تہاں

(۱۵۱۱) نان و گیاب : محمد وزیر بن مفتی میر محمد عباس

۱۳۰۶ھ ، لکھنؤ (ذریعہ : ۲۴)۔

(۱۵۱۲) نان و نمک : میرزا جعفر علی فصیح

لکھنؤ ، ۱۲۷۹ھ (ذریعہ : ۲۴)۔

غزل

(۱۵۱۳) اثر لکھنوی : جعفر علی خان اثر لکھنوی

۳۶ غزلیں ۶۳ ص ، ۷۵ پیسے ، علی گڑھ ، انجمن ترقی اردو ہند
۱۹۵۹ م ، سرفراز قومی پریس لکھنؤ ،
آغاز :

آنکھ میں اشکِ مدامتِ ذیقہ کر رہ گئے ہم ہوہی اکثر دعا کر رہا تھا آنکھ کر رہ گئے
کتنے ہی شکوے زیادہ پر آئے ، آکر رہ گئے کچھ نہ کہتے بن پڑا گردن جھکا کر رہ گئے
اُن سے بنسے شوق سے جو مائلِ قریاد ہیں اُس سے ڈرتے جو ستم پر مسکرا کر رہ گئے

(۱۵۱۴) ارتنگ خیال : مولانا سید محمد ضامن گنتوری

۲۲۴ ص ، ۳ روپے ، گورنمنٹ سنٹرل پریس ہیدرآباد دکن ،
آغاز :

ہر شے میں جلوہ گر تھا نورِ جمالِ تیرا ہر برگِ گاہ سے بے ظاہر کمالِ تیرا

(۱۵۱۵) الف : رئیس امرہی

۱۹۴۷ م سے ۱۹۶۳ م تک کی کہی ہوئی غزلیں

۱۹۲ ص ، ۵ روپے ، کراچی : ادارہ ذہن جدید ، جاوید پریس کراچی ،

(۱۵۱۶) انتخابِ غزلیاتِ ثاقب : مرزا ذاکر حسین قزلباش ثاقب (م ۱۹۴۶ م)

منظر عباس نقوی نے مرتب کیا ،

۶۳ ص ، ساڑھے تین روپے ، لکھنؤ : اثر پردیش اردو اکادمی ، شط پریس
ناندہ ، ۱۹۸۳ م

(۱۵۱۷) انتخابِ غزلیاتِ ناسخ : کاظم علی خان لکھنوی

۱۷۶ ص سات روپے ساٹھ پیسے لکھنؤ اثر پردیش اردو اکادمی شط
پریس ناندہ ، ۱۹۸۴ م

(۱۵۱۸) انتخاب معانی : محمد قلی قطب شاہ معانی

کلیات معانی پچاس ہزار اشعار پر مشتمل ہے ، رفیق اسلم نے مرتب کیا

۱۵۰ ص ، ۶ روپے دہلی چمن بکدپر ، نعمانی پریس دہلی ۱۹۷۸ء

آغاز : دلا منگ جدا کن کہ جدا دوریگا فن میں کے مرادوں کے بھرے جام دیگ

(۱۵۱۹) انجمن کدہ : محمد ہادی عزیز لکھنوی (م ۱۹۳۵ء)

۱۴۴ ص ، دہانی روپے ، علی گڑھ انجمن ترقی اردو (ہند) ، سرور قومی

پریس لکھنؤ ، ۱۹۵۹ء

آغاز : دل صد پارہ ایک بسمل کا آئینہ ہے فروع محفل کا

کون اُنہا یہ جھاڑ کر دامن ہے دگرگوں جورنگ محفل کا

اہل محفل سے یہ گلا ہے سود مجھ کو شکوہ ہے میر محفل کا

(۱۵۲۰) نکار : میر قلیاں

۵۸ غزلیں ، ۱۲۴ ص ، ۱۰ روپے ، دہلی : نارش بک سنٹر

(۱۵۲۱) بازار سخن : سید محمد میرزا مہذب لکھنوی

یہ گات سید محمد کاظم (د ۱۳۴۰ھ) ، سید مہدی میرزا حوید (د ۱۹۰۹ء)

حکیم میرزا عماد عباس دیش (د ۱۹۲۸ء) ، مولانا یرکت اللہ رحمت (د

۱۳۴۳ھ) ، سید حسن سرور عیش (د ۱۳۰۳ھ) شمس لعلیہ مولانا سید

سید حسن فاطمہ (د ۱۳۵۴ھ) سواب محمد باقر علی خان مشتاق (د ۱۳۲۲ھ

کی غزلیات کے انتخاب پر مشتمل ہے ۔

۱۶ ص ، ۲ روپے لکھنؤ محسن محفوظ اردو ، نظامی پریس لکھنؤ

۱۹۵۱ء

قریبہ کلام مولانا سید سیبط حسن فاطمہ :

جو کائنات غم نہیں وہ سیا تیری یادگار گد گد کشمکش فرق کی گد یاس انتظار

گد مانم دلہ اور کہیں ماتم قرار گد میں دیار میں متم ہائے روزگار

لیکن تیرے حیا سے عادل نہیں رہا

۱۵۲۲ اردو عربی مولانا سید عیسیٰ محمد شاہ عظیم آبادی (د ۱۳۴۵ھ/۱۹۲۷ء)

۱۹۲ ص ، ساڑھے تین روپے ، دی آزاد پریس پٹنہ ، ۱۳۸۱ھ/۱۹۶۱ء

آغاز :

ایے عشق کیا قصور تھا مجھ سے قصور کی انسانیت نے دغ لگایا شعور کی
(۱۵۲۳) ہادہ کہن : تجمل حسین جوہر ڈبائیوی
۲۲۲ ص.

(۱۵۲۴) براب نیل - علی اکبر عباس « ننگی اکھ دا روگ » (پنجابی)
۱۹۸۷ م.

(۱۵۲۵) برگ سخن : سیّدہ ربیعہ نہاں
۱۵۲ ص ۱۵ روپے ، لاہور سگ میل پبلی کیشنز ، منظور پرنٹنگ
پریس لاہور
نمونہ :

شو کیس تو تہ ناسی و دشواری کیا رستے رست کے ہموں نظر آتے ہیں
اُن پہ کس طرح کریں دعویٰ خود محشر میں ہم تو خود اُن کے طرفدار نظر آتے ہیں
(۱۵۲۶) برگ نے : ناصر کاظمی

۱۴۳ ص ، تین روپے ، لاہور : مکتبہ کاروان ، اردو پریس لاہور

(۱۵۲۷) پریشم عود : سیّدہ عابد علی عابد (م ۱۹۷۱ م)
۹۰ ص ، ساڑھے چار روپے ، لاہور ، مکتبہ ارب حیدر عباس پرنٹنگ
پریس لاہور ، ۱۹۶۶ م .

(۱۵۲۸) ہونے گل بالہ دل : مرزا عابد عباس
مختلف شعراء کا کلام

۱۶۶ ص ، ۲ روپے ، حیدرآباد : مکتبہ شعور ، بامیں پرنٹنگ پریس
حیدرآباد ، ۱۹۶۰ م .

(۱۵۲۹) بیاض آزاد : مولانا محمد حسین آزاد (م ۱۹۱۰ م)

اُن شعراء کا مجموعہ جو مولانا سے متاثر شعراء کے کلا سے کہتے تھے
۱۶۶ ص سواروپے ، لاہور عبد الرشید برادر ۱۹۲۳ .

(۱۵۳۰) بیاض گلشن : قدا حسین قدا

۲۳۰ ص مطبع ولکٹور لکھنؤ ، ۱۳۹۸ھ ، جود مصنف سے تاریخ طبع کہی .

بیاض گلفشان سے سال ترتیب قدا دیوان ثانی کا مجرے نام
بیاض عاشقی سے بھی ہے پیدا برابر گن تو پورا سال اتمام
یہ دریافت سال طبع دیگر بیاض عشقیہ سے نام فرجام

(۱۲۹۸ھ)

آغاز :

یہ بندوں کو ہے سب بخت ہوا بار و نعم تیرا حدودِ دایہ کیا کیا ہم عریبوں پر کرم تیرا
(۱۵۳۱) بیانِ حال : وقار انبالوی (م ۱۹۸۸م)

۱۶۴ ص ، تین روپے ، لاہور : مکتبہ نوائے وقت ، امرت الیکٹرونک پریس لاہور
(۱۵۳۲) تاج سخن : نواب سید امجد علی خان قیصر
۱۲۴ ص ، ٹولکشمور پریس لکھنؤ ، ۱۹۱۸م

آغاز

گل بنش قدم شاہ پہ بھی دل سے شر انی تھی دیکھیے کو گلش جت کی بہار
(۱۵۳۳) تجلیاتِ احجم : سید منظور حسین جعفری شہا

۱۲۶ ص ، سازھے تین روپے ، حنفی فست پریس کراچی ، ۱۹۷۱م
(۱۵۳۴) ترجمہ غزلیات حافظ : آغا محمد باقر (م ۱۹۷۲م)

صرف روپیہ م کی ۷۹ غزلیات

۱۹۰ ص ، ڈیڑھ روپیہ ، شیخ مبارک علی تاجر کتب ، ۱۹۴۹م
(۱۵۳۵) جونہار : ہما اخلاق حسین

مشاہیر شعراء کا کلام

۵۱۱ ص ، لاہور : فیروز ستر ، ناظر پرنٹنگ پریس کراچی ،
(۱۵۳۶) جونے تشنہ : محمد ابن الحسن

۱۱۲ ص ، ۱۲ روپے ، لاہور : حسین پبلی کیشنز ، شرکت پرنٹنگ پریس
لاہور ، ۱۹۷۴م

(۱۵۳۷) چراغِ دیر و حرم : ڈاکٹر صفدر حسین (م ۱۹۸۰م)

۱۲ ص ۴ روپے ، کراچی : بارگاہِ ادب ، جاوید پریس کراچی ، ۱۹۶۴م

آغاز:

- ایکدم سرہ سے اب ہاد صبا میرے بعد پہلکی پہلکی سی سے گلشن کی رضا میرے بعد
(۱۵۳۸) چمنستان غزل شرح چمن زار غزل پروفیسر اختر جعفری
بین روپے لاہور: خاور بکڈپو، استقلال پریس لاہور۔
- (۱۵۳۹) حرف دریا: جعفر شبرازی
۱۲۸ ص، ۳۰ روپے، ساہیوال: فضل پبلی کیشنز، ۱۹۸۳ م۔
- (۱۵۴۰) حرف وفا: پروین سید وفا
۲۶۳ ص، ۱۵ روپے، لاہور: مکتبہ فنون، ۱۹۷۴ م، نقوش پریس لاہور
- (۱۵۴۱) خط غبار: اسرار زیدی
۲ روپے، لاہور: علی برادران۔
- (۱۵۴۲) خمکدۂ آزاد: مولانا محمد حسین آزاد (م ۱۹۱۰ م)
افغا محمد طاہر نے مرتب کی، ۱۰۰ ص، دہلی: آزاد بکڈپو، برقی پریس
دہلی، ۱۹۲۲ م۔
- (۱۵۴۳) دست انا: اسد حسین نازل
۱۱۱ ص، تین روپے، لاہور: ادب نما، فیاض پرنٹنگ پریس۔
- (۱۵۴۴) دشت مارسا: میر تقی علی خان ثاقب
۱۶۸ ص، ۱۵ روپے، حیدرآباد دکن: مکتبہ شعر و حکمت، اکسل سائنس
پرنٹنگ پریس حیدرآباد دکن، ۱۹۷۳ م
- اعز:
- آنکھ راحوں کی جلا کر دیکھو جس کو ک رنگ لگا کر دیکھو
کتنی معصوم ہے روداد وفا خود کو آسیب بنا کر دیکھو
- (۱۵۴۵) اودد چراغ محفل: مرزا عبد عباس وغیرہ
۱۳۲ ص، ڈھائی روپے، حیدرآباد: مکتبہ شعور
- (۱۵۴۶) دور عشق: سید محمد میرزا مہذب لکھوی
عشق کی سوانح اور ان کا انتخاب کلام
- ۲۰۸ ص، ڈھائی روپے، لکھنو: المحسن حافظ اودو، نظامی پریس لکھنو

(۱۵۴۷) دیارِ سحر، علی جوہر زیدی

۱۸۴ ص، ۳ روپے، دہلی: حالی پبلشنگ ہاؤس، بوبلی پرسنگ پریس

دہلی، ۱۹۶۰ء

اعزاز:

شب کے سایے میں وہ دھروں کے سمیے جیسے کہار کے دل سے کوئی چشمہ بہہ رہا
یا کلی لمن شمع سحری سے چنکے

(۱۵۴۸) دیوان: ناصر کاظمی

۱۴۸ ص، ۱۵ روپے، بکھو: مکتبہ دین و ادب، ۱۹۷۷ء۔

(۱۵۴۹) دیوان سے نام / سخن اشرف: واجد علی شاہ بادشاہ

۲۸۸ ص۔

(۱۵۵۰) دیوان ثالث: واجد علی شاہ بادشاہ

۱۴۱ ص

(۱۵۵۱) ذوقِ چاند کی منظر، ناصر زیدی

۴ ص، ۱۲ روپے، لاہور سگ میل پبلکیشنز ندرت پرنٹرز لاہور، ۱۹۷۶ء۔

(۱۵۵۲) رشتہ کلام: سید محسن رضا زیدی

۱۱۲ ص، ۱۰ روپے، نئی دہلی، ۱۹۷۸ء۔

(۱۵۵۳) رنگ فصاحت: مختار جعفری

۱۱۲ ص، ۴ روپے، بھاگلپور (بہار: ہند)، ۱۹۷۷ء۔

(۱۵۵۴) روشن لکیریں: میر صادق احمد نقوی

۱۴۴ ص، ۱۲ روپے، آندھرا پردیش: اردو اکیڈمی، اعجاز پرسنگ پریس

حیدرآباد دکن، ۱۹۷۹ء۔

عذر

السلام اے فخر آدم رحمة للعالمین السلام اے صاحب فکر و نظر حق البقیں
 ہم پہ بھی ہو جانے اک چشم کرم حیر بشر گردش ایام سے ور ہم گہگاہوں کا دیں
 وقت کی دھوپ میں حالات کیے پشہرؤ میں سے سہاروں کے لئے ایک سہارا سے علی اعلا
 رن سے جاتا ہے جہاں وقت کا بہا دریا وسعت کون و مکان کا وہ کنارہ سے علی اعلا

(۱۵۵۵) روشنی : مصطفی زیدی (م ۱۹۷۰م)

۱۱۲ ص ، ۱۲ روپے ، راولپنڈی : ماوراء پبلشرز ، جنگ پریس راولپنڈی

(۱۵۵۶) ریزہ ریزہ حیات : فاطمہ وصیہ نقوی جانی

۱۳۶ ص ، ۱۸ روپے ، لکھنؤ : نصرت پبلشرز ، نظامی پریس لکھنؤ ۱۹۸۲ء

(۱۵۵۷) زخم دل : علی احمد قمر بلتستانی

۱۹۷۸ء

(۱۵۵۸) زلزلے : سید علی رضا قمر ساہری

نمونہ

چھائی نہ کہیں میرے ارادوں پہ اداسی دیا تو ہمیشہ سے رہی خون کی پیاسی
 بہ شہر بدلتے رہے چہروں کی وطن ہے اس شہر میں ممکن ہی نہیں چہرہ شناسی
 [سید علی رضا قمر ۷ نومبر ۱۹۳۱ء کو حیدرآباد دکن میں پیدا ہوئے
 "ضرب آتشیں" "پاسائے عہد" "آسمان نامہ" آپ کے دیگر مجموعے ہیں آپ
 آجکل کراچی میں ہیں]

(۱۵۵۹) رومستان : پروفیسر حسن عظیم آبادی

۵۲ غزلیں ، ۱۱ نظمیں ، دس رباعی مارہ قطعات اور ۲۵ مختلف نظمیں

۱۷۶ ص ، ۳ روپے ، کراچی : مکتبہ ماحول ، جاوید پرنسنگ پریس کراچی

۱۹۵۸ء

نمونہ

اے حسین! میں علی سرنگا ہونٹا ہوں میں ممکن نہیں تیری سائت کا جواب
 رہو باد اے مالکِ عزم و شعور انقلاب تیری ہمت کامراں تیری تیریت کامیاب
 "سدا" مذہب اسلام اوچا کر دیا اپنا سر دے کر خدا کی نام و بجا کر دیا

(۱۵۶۰) زنجیر جمال : سہیل شامسی

۱۲۲ غزلیں ، ۱۶۰ ص ، ۳ روپے ، لاہور : ادارہ مصنفین پاکستان ، علمی

پرنٹنگ پریس لاہور ، ۱۹۶۹ء

(۱۵۶۱) اسباب بیکار : سید کبر سیدی

۱۴۲ ص ، ۲ روپے ، روپنڈی ۱۴۵۵ھ ۱۹۸۵ء

(۱۵۶۲) سخن ستارے : سید نسیم تنی جعفری

گوجرخان کے پانچ شعراء خواجہ یعقوب شاکر ، مسعود جاوید ، رشید جاوید ،
عابد سعید عابد ، سید نسیم تنی جعفری کے کلام پر مشتمل عزلیات کا
مجموعہ

۱۴۴ ص ، ۴۵ روپے گوجرخان قندیل ادب ، ۱۹۸۵ء

(۱۵۶۳) سفینہ غزل : عروج زیدی

۱۶ ص ، ۱۵ روپے ، رامپور ، ۱۹۷۸ء

(۱۵۶۴) سنگ آشنا : فیصلہ الجعفری

۱۱۲ ص ، ۱۵ روپے ، بمبئی ، ۱۹۷۷ء

(۱۵۶۵) شب نگار پندار : سید عابد علی عابد (م ۱۹۷۱ء)

۲۴ ص ، سارھے تین روپے ، لاہور ، مکتبہ اردو ، اردو پریس لاہور ،
۱۹۵۵ء

(۱۵۶۶) شرح عزلیات نظیری : مولانا مرضی حسن فاضل (م ۱۹۸۷ء)

۲۱۵ ص ، ۳ روپے ، لاہور : شیخ مبارک علی تاجر کتب علمی پریشک
پریس لاہور ، ۱۹۶۲ء

(۱۵۶۷) شعلہ ندا : سید اجتبی حسن اجتبی رضوی

سید حسین احمد نے مرتب کی

۲۵۶ ص ، ۴ روپے ، لیبل لیتھو پریس پستہ ۱۹۵۴ء ، سید باقر حسین باقر
عظیم آبادی نے تاریخ کہی :

لکھنؤ بس اب بحفظ حلی اس کتاب پر گلدستہ سخن ہے مرا شعلہ ندا
۱۹۵۴ء

(۱۵۶۸) شکوہ عزلیات / دو دل ملے ہوئے ہیں نکر جدا نہ کرے شیخ بذیر حسن
جعفری

۴۸ ص ، ۶ انے ، لاہور ، شیخ اللہ رکھا تاجر کتب لاہور ، ۱۹۳۳ء

(۱۵۶۹) شہر آرزو : باقر مہدی ابن جعفر مہدی رزم ردولوی

۱۹۲ ص ، سارھے تین روپے ، بمبئی گوشہ ادب ، جس پریس بمبئی ، ۱۹۶۰ء

(۱۵۷۰) صلیب فکر : رضا ہمدانی

۳۰ روپے .

(۱۵۷۱) طشت مراد : سید سیط علی صبا (م ۱۹۸۰م)

۶۲ عزلیں ، ۱۱۱ ص ، ۲۵ روپے ، واہ کینٹ : مجلس تصنیف و تالیف ،

ایس ٹی پرنٹرز راولپنڈی ، ۱۹۸۶م .

(۱۵۷۲) غزل : ناصر کاظمی

۱۸ ص ، لاہور : نیا ادارہ ، سوہرا آرٹ پریس لاہور ، ۱۹۷۱م .

(۱۵۷۳) غزل معلی : سید آل رضا

۲۵۶ ص ، ۵ روپے ، کراچی : مکتبہ انکار ، مشہور پریس کراچی ، ۱۹۵۹م

(۱۵۷۴) غزلیات ضامن : سید محمد ضامن علی نقوی

۱۲۸ ص ، ۸ روپے ، لکھنؤ : دانش محل ، ۱۹۷۸م

(۱۵۷۵) قبائے ساز : مصطفی زیدی (۱۹۷۰م)

۱۳۶ ص ، ۱۵ روپے ، راولپنڈی : دوراء پبلشرز ، جنگ پریس لاہور

آغاز :

دل میں وہ درد تھا کہ یہ کہ بتائیں کس کو ہاں اگر ہے تو کوئی محرم اسرار ہے

(۱۵۷۶) گلدستہ امات :

۲۸ ص ، مطبع نولکشور لکھنؤ ، ۱۸۸۷م

آغاز :

دل پر گھڑی کے خوف و خطر سے نکل گیا درد غم بواق جگر سے نکل گیا

شکر خدا عدو کے میں شر سے نکل گیا لر کر رقب یار کے گھر سے نکل گیا

مریخ آج برج قمر سے نکل گیا

(۱۵۷۷) گلشن بہار : مرزا اسد بیگ

{ مرزا اسد بیگ ابن مرزا قلیچ بیگ ۱۸ ستمبر ۱۹۱۳م کو سندھ تھوڑ

(احمد آباد) میں پیدا ہوئے ، ایم اے ایل ایل سی کر کے بعد محکمہ امداد بھمی

میں ملازمت اختیار کی ، ۱۹۷۰م کو بھارت ہوئے دیوان قاسم کا مقدمہ لکھا اور

ادبی بورڈ سے انعام حاصل کیا ماہنامہ " قلیچ " کے ۱۹۵۲م سے ۱۹۵۸م تک

ایڈیٹر ہیں)۔

(۱۵۷۸) گل و مل، سید علی عباس سہارنپوری

فارسی اور اردو کلام

۵۰۱+۱۶۸+۱۶۲ ص، سو روپیہ، دہلی، انجمن ترقی ادب

غزل (اردو)۔

تہ نصاب اولیں جو اس سنہ یجاد کی
مگر حلاق عالمہ کوں ہوسکت تھا یاں
اٹ ورق ہے اسرار اس نسخہ پیداد کا
غلبہ توحید سے بھرتے ہیں دم الحاد کا
(فارسی) :

لا ای مافی کوثر اور کاسا و ناولہا
دگر بیض شہدای گردید ای مستمان
فی خواہیم غیر از تو کشود کار مشکلا
کہ قائلہا بدد دیرد شوق رقص بطلہ

(۱۵۷۹) گنجینہ : میرزا یگانہ چنگیزی

۱۲۱ غزلیات اور ۱۶۲ رباعیات

۱۷۶ ص، سوا تین روپیے، لاہور، قومی دارالافتاعت، کواپریٹو پرنٹنگ
پریس لاہور

میرزا، احمد حسن بگاہ چنگیزی بن میرزا پیرے صاحب بن میرزا علی حسن
اس میرزا احمد علی بن میرزا حسن بگ چغتائی ۱۳۱۱ھ کی عظیم آباد میں
پید ہوئے بعد میں تعلیم مولانا محمد سعید حسرت سے حاصل کی شاعری میں
مولانا سید علی حسن بیاب عظیم آباد اور مولانا سید علی محمد شاہ عظیم
آبادی سے حد فاصل کی ۱۹۰۵ء کو لکھنؤ آئے فروری ۱۹۵۷ء کو وصال بھی
ہوئے }

(۱۵۸۰) گھاس میں تتلیاں : ڈاکٹر وزیر آغا

(۱۵۸۱) لب اظہار : ڈاکٹر سید صدر حسین (م ۱۹۸۰ء)

فارسی محمد ظہار حسن ظہار، ۱۹۷۱ء، ۱۰۰ ص، مولوی محمد مسیح حسن کی
مجموعہ غزلیات

۶۲ ص، ۲ روپیے، لاہور : سنگ میل پبلی کیشنز، ۱۹۷۳ء۔

(۱۵۸۲) لہر کے چراغ : سید سرفراز حسین جوہر

۱۶۰ ص ، ۵ روپے ، جہلم : پاک لائبریری ۔

اغاز :

خوابوں کا گلستان ہوں خیالوں کی صدا ہوں آلام کے صحرا میں نشان کف پا ہوں
جو بوج مصیبت میں ہیں گرمیاں مجھے دیکھیں میں تیرگی بخت کے سانچے میں ڈھلا ہوں

(۱۵۸۳) میخانہ الہام : شاد عظیم آبادی (م ۱۳۴۵ھ)

حصید عظیم آبادی نے مرتب کی۔

۲۷۲ ص ، ۷ روپے ، سکھر ، المہران ڈسٹرکٹ کلچرایسوسی ایشن اتحاد

پریس سکھر، ۱۹۶۲ء۔

اغاز :

آہستہ سے لا و الا حسن عالمگیر کا ایک سے دیکھو پلٹ کر دوہوں رخ تصویر کا

(۱۵۸۴) سیری غزلیں : سید علی حواد زیدی

ہند ، ۱۹۵۹ء۔

(۱۵۸۵) نازش : نرحس افروز زیدی

۸۰ ص ، ۱۵ روپے ، قیصر آرٹ پریس لاہور

(۱۵۸۶) نسیم دست آرزو : علی حواد زیدی

۲۴۸ ص ، ۲۰ روپے ، دہلی : مکتبہ جامعہ ،

(۱۵۸۷) نو کے رنگ : جعفر شیرازی

۱۱۲ ص ، ۳ روپے ، لاہور ، مکتبہ جدید ، نقوش پریس لاہور، ۱۹۶۲ء۔

دواوین و کلیات

(۱۵۸۸) آیات مصحفی / دیوان مصحفی : مہذب لکھنوی

لکھنؤ : انجمن محافظ اردو ، ۱۹۵۳ م ، ۲ روپے ، ۱۶۰ ص .
آغاز :

اہل عقلت سے ہو کر تکر عرم بیت اللہ کی پیسے حقہ کو بہت مشک سے چل رہا کا
(۱۵۸۹) اثرستان : مرزا جعفر علی خان اثر لکھنوی ابن مرزا فضل حسین خان (م
۱۹۱۷ م)

مقدمہ از مرزا محمد ہادی عزیز لکھنوی (م ۱۹۳۵ م) .

لکھنوی : نظامی پریس ، ۱۹۲۴ م ، (۲۸ + ۱۴۸) ص .
نمونہ :

تیری طب سے درد گور درمن بنا دیا دشواریوں کو زیست کی آساں بنا دیا
تپکا جہاں جہاں پہ مرا خون آرزو عبرت سے اُس کو گنج شہیدان بنا دیا
(۱۵۹۰) احوال و رباعیات خیام مع متن و شرح : سید مرتضی حسین فاضل (م ۱۹۸۷ م)
عمر خیام (م ۵۲۶ھ) معروف ریاضی دان و شاعر کے حالات و ترجمہ کلام
لاہور : غلام علی اینڈ سنز ، ۱۹۶۵ م ، ۹ روپے ، ۳۷۳ ص .
(۱۵۹۱) اردو کی پہلا صاحب دیوان شاعر : سید مسعود حسن رضوی ادیب
نواب صدر الدین محمد خان فائر دہلوی کا دیوان مع سوانح
دہلی : انجمن ترقی اردو (ہند) ، ۱۹۴۶ م ، ۲۴۲ ص
نمونہ :

شاہ ولایت اسد اللہ علی (ع) اس سے ہے اسلام سراسر جیسی
دیں نبی کی اس سے ہوا جلوہ گر اس کی جیسے مہر نہیں قد کھر
محرم اسرار رسول خدا (ص) کوئی نہ تھا جز علی مرتضی (ع)

- (۱۵۹۲) اظہری گورگانی اور اُن کا ریختہ کلام ، سید علی عباس
مرزا اظہر الدین علی بہت اظہری (م ۱۲۲۴ ھ) کا دیوان مع سوانح
لاہور : پستری ڈیپارٹمنٹ پنجاب یونیورسٹی ، ۱۴۳ ص .
- (۱۵۹۳) اللاس درخشاں : مرزا حاتم ملی بیگ
تاریخی نام " خیالات مہر " سے جس سے ۱۲۸۷ ھ برآمد ہوتا ہے جو تاریخ
ترتیب سے مرزا قاسم حسین نبیرہ ناظم سے مطلع اسہی بعض سے شائع کیا .
آغاز .
- عاشق ہوں میں اُس مہر و محبت کی داک دیکھ ہویتور کو تہ کیا نہکر حد کا
تجھ سے ہوئے امید ہنس لطف و کرم کی ہوگ کسی گھر سی کو ذر روہرا کی
(۱۵۹۴) انتخاب آتش ، مولانا سید مرتضیٰ حسین فاضل (م ۱۹۸۷ م)
خروجہ حیدر علی تاش (م ۱۸۴۷) کے دیوان کا انتخاب ، آتش کے مذهب پر
بحث کرتے ہوئے مولانا نے آپ کا یہ شعر درج کیا ہے :
ساغر صاف ہے عبا علی (ج) مشرب ہے مرد مومن ہوں میں اثنا عشری مذهب ہے
لاہور : کتاب منزل ، ڈیزہ روپیہ ، ۱-۹ ص .
- (۱۵۹۵) انتخاب آغا حجّو شرف سید سادات حسین خان عرف آغا حجّو شرف رصوی
شرف حواجہ آتش م ۱۸۴۷) کے شاگرد تھے ، کاظم علی جی نے مرتب کیا .
لکھنؤ : اتر پردیش اردو اکادمی ، ۱۹۸۳ م ، تین روپے ، ۷۲ ص .
آغاز دم جس سے مسجد کو بیاہن بسا موسیٰ کو جوت بک دید کم سخن بسا
(۱۵۹۶) انتخاب بیحد موهامی سید محمد احمد سخود موهامی
سید سکندر آغا نے مرتب کیا .
لکھنؤ : اتر پردیش اردو اکادمی ، ۱۹۸۳ م ساڑھے سات روپے ، ۱۲۷ ص
آغاز :
بہا چہار میں رہت ہے بدگزر رہت مشکل نہا ہنئے گھر میں ہیگاں ، رہت
(۱۵۹۷) انتخاب حالی : سید سفارش حسین وضوی
دیباچہ ڈاکٹر عابد حسین نے لکھا
نئی دہلی ، مکتبہ جامعہ : ۱۹۸۳ م ، ۱۵۰ روپے ، ۲۰۰ ص .

(۱۵۹۸) انتخاب ذوق : مولانا سید مرتضیٰ حسین فاضل (م ۱۹۸۷م)

شیخ محمد ابراہیم ذوق (م ۱۲۷۱ھ) کے کلام کا انتخاب

لاہور : کتاب منزل، ایک روپیہ ، ۷۲ ص .

(۱۵۹۹) انتخاب ریختی : سید سبط محمد تقویٰ

سعادت یار خان رنگیں (م ۱۸۳۴م) ، سید انشاء اللہ حیات (م ۱۸۱۷م) ،

میر یار علی جان کا مختصر تعارف اور انتخاب کلام ، دبستان دکن ، دبستان

دلی ، دبستان لکھنؤ اور محمول الحال شعر ، کے ریختی کا انتخاب .

لکھنؤ : اتر پردیش اردو اکیڈمی ، ۱۹۸۳م ، ساڑھے چار روپے ، ۱۰۴ ص

(۱۶۰۰) انتخاب ذکاء اللہ : صفر عباس

مولانا ذکاء اللہ ابن حافظ ثناء اللہ (م ۱۹۱۰م) کا نثری انتخاب

عنوانات : ظہوری کا حال ، عرفی کا حال ، سفر نامہ روم و مصر ، دیوان

حالی ، دہلی کے قدیم اردو احبار ، دہلی کے صلیے اور سہوار ، دہلی کے

مساجد و معابد کی سرگزشت ، نئی دہلی کی ایک تعمیر

لکھنؤ : اتر پردیش اردو اکادمی ، ۱۹۸۳م ، ۵ روپے ، ۱۲۷ ص .

(۱۶۰۱) انتخاب رند : ڈاکٹر علی جواد زیدی

نواب سید محمد خان رند بن سید عیث الدین موسوی (۱۲۶۸ھ) کے کلام

کا انتخاب

لکھنؤ : اتر پردیش اردو اکادمی ، ۱۹۸۳م ، ساڑھے چار روپے ، ۱۶۸ ص

آعار

جوہر پر آنکھ نہ ڈالے کبھی شیدا تیرا سب سے پیگاہ ہے اے دوست شمس تیرا

میں مسافر ہوں اتر جاؤنگا پار ک دم میں تجھ کو اے درسا مبارک دھے دریا تیرا

(۱۶۰۲) انتخاب سکندر علی وجد : سکندر علی وجد

ہند دس روپے .

(۱۶۰۳) انتخاب صبا : کاظم علی خان

میر وزیر علی صبا ابن میر بندہ علی ، خراجہ حیدر علی نثر (م ۱۸۴۷م)

کے معروف شاگرد تھے میر صاحب ۲۷ رمضان المبارک ۱۲۷۱ھ / ۱۳ جون

۱۸۵۵ء کو واصل بحق ہوئے

لکھنو، اتر پردیش لکھنو، ۱۹۸۲ء، چار روپے چالیس پیسے، ۱۲۶ ص.

(۱۶۰۴) انتخاب ظریف لکھنوی، مقبول، حسین ظریف لکھنوی (م ۱۹۲۷ء)

کراچی: اردو اکیڈمی سندھ، ۱۹۷۷ء، ۲۰۸ ص.

آغاز.

المجہتا ہے جو دامن سے کوئی کاٹ نہا ہمار کا دکھاتا ہے اسے ہسکا آلت چات گریں کا

[ظریف، مولانا علی نقی صفی لکھنوی کے چھوٹے بھائی تھے ۲۴ فروری

۱۸۷۰ء کو لکھنو میں پیدا ہوئے اور ۳۰ دسمبر ۱۹۲۷ء کو واصل بحق، لکھنو

میں آسودہ خاک ہیں]۔

(۱۶۰۵) انتخاب قائم چاند پوری، عابد رضا بیدار

ہمد، ایک روپیہ

(۱۶۰۶) انتخاب قصائد حافانی مع شرح، مولانا سید مرتضیٰ حسین فاضل (م ۱۹۸۷ء)

لاہور، شیعہ محمد، قبل صافی ناشر کتب، انشاء پریس لاہور، ۳ روپے،

۱۴۴ ص.

(۱۶۰۷) انتخاب کلام آتش: ڈاکٹر اعجاز حسین

لہ آباد، ہمدوستی اکیڈمی اتر پردیش، ۱۹۵۵ء، سوا دو روپے، ۱۴۰ ص

(۱۶۰۸) انتخاب کلام جمیل مظہری، سید کاظم علی جمیل مظہری

علی گڑھ، المحسن ترقی اردو (ہند)، ۱۹۶۴ء، ۷۵ پیسے، ۶۴ ص

نمونہ:

لاش پر تھی ہاتھ پہ در سوچے تھے شاہ کس مہ سے جاؤں ہے کے اسے سوئے جہمہ گا،

رہ جایے تھے بڑھ کے قدم کو مارا، لیکن بقول عشق نہ کچھ بن پڑ تو آ

سہی سی قبر کھود کے صبر کو گر کے شہر اُٹھ کھڑے ہوئے دس کر مہر کے

سند کاظم علی جمیل ۱۹۰۵ء کو حسن پورہ ضلع سارن میں پیدا ہوئے آپکے

دادا مولانا سید مظہر حسین مظہر، مرزا دبیر لکھنوی کے شاگرد تھے اور شاد

عظیم آبادی کے ہم عصر وہم سبق اپنے دادا کے حوالے سے 'پے آپ کو مظہری

لکھے سن ۱۹۳۱ء کو کلکتہ یونیورسٹی سے فارسی میں ایم اے کیا

شاعری میں علامہ رضا علی وحشت (م ۱۹۵۶م) کے شاگرد تھے {

(۱۶۰۹) انتخاب کلام علی جواد زیدی : سید علی جواد زیدی

علی گڑھ : انجمن ترقی اردو ، ۱۹۷۱م ، ایک روپیہ ، ۶۳ ص .
اعزاز :

چند روز اور بھی گزرے مے ہماز مگر اب بھی دنیا ہے وہی اور وہی عالم ہے

(۱۶۱۰) انتخاب کلام راز یزدانی : عابد رضا بیدار

دہلی ، آزاد کتاب گھر بارہ آنے ، ۴۸ ص .

(۱۶۱۱) انتخاب کلام ظفر : خواجہ تہور حسین

خواجہ صاحب نے جامعہ کراچی کے امتحان کے سلسلے میں « بہادر شاہ ظفر

کی شاعری ، شخصیت اور اُن کا عہد » کے بارے میں ایک تحقیقی مقالہ لکھا تھا

جسے ترمیم و اضافہ کے ساتھ شائع کیا دہلی ، اعتقاد پبلشنگ ہاؤس ،

۱۹۷۷م ، اتھارہ روپے ، (۲۸۶+۱۶۰) ص .

(۱۶۱۲) انتخاب کلام سوس - میرزا محمد تقی خان ہوس ابن مرزا علی خان

سید سلیمان حسین نے مرتب کی .

لکھنؤ : اتر پردیش اردو اکادمی ، ۱۹۸۳م ، چار روپے ، ۸۶ ص

(۱۶۱۳) انتخاب گرامی / بدر کمال : حکیم سید محمد مہدی کمال ابن حکیم سید صامن

علی

مرزا حیرت دہلوی سے حضرت ماء حسین کی شہادت کا نکار کیا تھا

کتاب کے آخر میں اس دعویٰ کی تردید و باغیوں میں کی گئی ہے .

حیرت نے بے رنگ دکھایا تو کیا حیرت میں رمایے کو جو لاپ تو کیا

اس کفر و ضلالت کو مثابا ہوتا اسلام کے جلوے کو مثابا تو کیا

لکھنؤ : قومی پریس ، ۱۴۲۵ھ / ۱۹۰۷م ، تیرہ آنے ، ۱۷۶ ص .

منشی قدرت علی قدرت نے تاریخ طبع کہی :

کب چھپا ہے مثل دیون کمال جس میں ہے مضمون ہواٹ لا جواب

بہر سال طبع ہاتف نے کہا لکھنؤ قدرت تم نگار انتخاب

اعزاز : دکھا کر حدیث سے خود اور دوسرے دیکھیں اس لیے شمع بجلی مسجد کو پر نہ دے دے

سب بوا اپنی دجھمی کا سامان پریشانی کرتے آیا د جو دل کو وہ ویرہ ہا دسا
(۱۶۱۴) انتخاب ناسخ ، مولانا سید مرٹضی حسین فضل (م ۱۹۸۷م)

امام بحث ناسخ (م ۱۸۲۸م) کے کلام کا انتخاب

لاہور : شیخ غلام عسی اینڈ سنز ، ڈیڑھ روپیہ ، ۱۱۲ ص ۔

(۱۶۱۵) انتخاب وحید : سید علی حسنین ریا

وحید الدین احمد وحید ابن مولوی میر لدین عرف امر للہ کے کلام کا انتخاب
آپ قصہ کرا صلح الہ ہاد کے باشندے تھے شاعری میں آپ کے استاد شیخ بشیر
علی بشیر تھے ۱۸۹۲م کو واصل بحق ہوئے اس وقت آپ کی عمر ۶۲ سال
تھی ۔

دہلی : المحسن نومی اردو ، لطیفی پریس دہلی ، ۱۹۳۹م ، ۱۳۸ ص
اغاز :

ہر جگہ جب وہی ہے خود موجد پرچہنا کما ہے اور کہا گیا
سب خودی کے لئے پس اتیے حجب سے خودوں سے ہے اُس کو پرورد کب

(۱۶۱۶) انوار اختر : سید محمد غضنفر کاظمی بکینوی

یہ دیوان سید محمد ختر نگسوی کا ہے

لکھنؤ : سرفراز قومی پریس ، ۱۳۵۸ھ / ۱۹۳۹م ، ۲۵۶ ص ۔

مولانا محمد علی خان اثر راصبوری سے تاریخ کہی :

محمد اللہ چھپا دیوان اختر ہوا بیدار اردو کا مندر

اثر ہے مصرعہ تاریخ بھی خوب بحوی - نو - چھپا دیوان اختر (۱۹۳۹م)

نورہ

خود حق ہے مدح گستر یا مصطفیٰ (مرا) تمہارا یہ مرتبہ غرور تو یا مصطفیٰ (مرا) تمہارا

صلی علی کہو میں تعظیم کر اُنہوں میں جب نام آئے لب پر یا مصطفیٰ (مرا) تمہارا

جیسے کہ : تم نیس (مرا) پوری سا ملا وہی بھی ہے جاشین حیدر (م) یا مصطفیٰ (مرا) تمہارا

(۱۶۱۷) ایمان بالغیب ، سید محمد شاد زید پوری (م ۱۹۵۶م)

کراچی : شاہ اکیڈمی ناظم آباد ، ۱۹۵۷م ، دہائی روپے ، ۱۱۲ ص ۔

آغاز :

غبت میں رہو اور خدا بھی نہ کہے دل سے عام امکان سے بہت دور نہ منزل
تدبیر سے حل ہو نہیں سکتی تھی یہ منزل تقدیر ہیںد ناقہ نشاید دور محمل
سلطانی حدوث تو و لیلاتی قدم را

{ سید محمد شاد ابن حکیم سید اعتیاد حسین ۴ جمادی الآخر
۱۳۱۳ھ/۱۸۹۴م کو زیدپور میں پیدا ہوئے عربی و فارسی کی ابتدائی تعلیم
مولانا مونس حسین سے حاصل کی ، عبید اللہ امرتسری ام ۱۹۳۸م) صاحب
ارجح المطالب اور مولانا مظفر حسین خاں کے سامنے بھی زائر نے ادب تہہ کیا
۸ فروری ۱۹۵۶م کو واصل بحق ہوئے }۔

(۱۶۱۸) ، باقیات عصفہ - سید غصنفر علی غصنفر سونی پتی ام ۱۹۵۲م)

سید شبیر علی حیرت سونی پتی سے مرتب کیا ۔

کراچی : اسلامیہ برقی پریس ، ۲۰ روپے ، ۱۷۳ ص۔

آغاز ۔

نصل خزاں چلی گئی دور برا بہار کی پہول کھلا چمن میں با نافہ کھلا تتر کا
عجبہ دنا نہ جب کھلے کہ ہے مرا بہار کا عطف سے رنگی ک کیا جب بو عتاب بر کا

(۱۶۱۹) بہاراں : مرزا جعفر علی خان اثر لکھنوی

اردو کے علاوہ چند فارسی غزلیں بھی موجود ہیں

لکھنؤ : نظامی پریس ، ۱۹۳۹م ، تین روپے ، ۴۷۹ ص ۔

آغاز (اردو) :

جس طرف نکل جاؤ ، چھرکیاں ہیں ، تہمت ہے عشق حاناں رہوں سب تیری بدولت ہے

(فارسی) ۔

حشر پر چہرہ کشد دامن ویرانہ ہا عرض وحشت چو دہد این دہ دیوانہ ما

(۱۶۲۰) بہار دانش : مرزا محمد اسماعیل عرف مرزا جان طیش

شیخ عباس اللہ کیمو لاہوری کی درسی کتاب « بہار دانش » کی منظوم ترجمہ

حمد باری تعالیٰ ، نعت مصطفیٰ صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم کی معیت جس کی

ابتدا یوں ہے :

وصی سے پھر اُس کا علی ولی (۱) زہی رہ نہیں اس اور رہی وہ وصی
 متف کی اُس کی کہاں مجھ کو حد کہ ہے دت پاؤں اُس کی شہر صد
 لاہور : مجلس ترقی ادب ، ۱۹۶۳ م ، تین روپے (۲۶ + ۱۶۱) ص .
 اس کتاب کی پہلی اشاعت ۱۲۵۵ ھ / ۱۸۲۸ م کو ہوئی اور مطبع محمدی
 کدکتہ من چھپی

(۱۶۲۱) پہولیں شیخ محمد مظہر الدین معروف بہ ابن شاطی

شیخ چاند ابن حسین نے مرتب کیا .

کراچی : النجمن ترقی اردو ، ۱۹۵۵ م ، ۱۲۲ ص .

نمونہ :

اول میں حمد ربّ العالمین کا دل و جان سون کہوں جان آفریں کی
 کہوں میں تعث سرور کا شفیق اندھیں برحق کہ جس کے نورسود پر تو گیا دو چنگ کو تاہانی
 زبان کو متقیث کے ساتھ کہلوں نیں (ص) کے چاشین کا مدح یوں

(۱۶۲۲) تاج النظم / سراج النظم (جلد اول) ، مرزا علی محمد خان جوں

لکھنؤ : مطبع اشاعری ، ۱۴۰۰ ھ ، ۳۰۵ ص .

نمونہ :

سوجھد مصموم بہ تھا دھن رسا کر آؤ کی پھر گنا نکھوں میں نشہ مد بس اللہ کی
 صاف ہاض کے لئے حاصل ہے فرب لہ کی روح سے کچھ کم سہی ربہ دل آگاہ کا
 اے جوں وہ عدم میں سوطر حکے حوی میں چھوڑا دھن بہ تر جبر سے حضر رہ کا

(۱۶۲۳) تحفۃ الصفر : مولانا سید مظہر حسین امرہوی

۲۳ ص (ذریعہ : ۳) .

(۱۶۲۴) تنویر الاشعار : منہر شکوہ آبادی

ایک قصیدہ ، ۱۳۵ غزلیات ، بارہ رباعیات اور پندرہ مخلصات .

رامپور : سعیدی پریس ، ۱۳۲۵ ھ .

مولانا حسان علی خان رامپوری نے تاریخ کہی :

پھر دربار چھپا کلام متبر تھا نہ من سخن میں جس کی نظیر

حسنحو میں ہے سکے اہل مداں اس کے حویاں ہے سب صغر و کبیر

من کیے یہ مژدہ مسرت بخش شادمان ہے ہر اکا عریب و امیر
گل مضموں شگفتہ ہیں لاکھوں سنیں اول سے لپکے تا یہ اخیر
لکھا یہ سال طبع احسان نے صحن گلشن سے کلیات منیر (۱۳۲۴ھ)
(۱۶۲۵) تیر نشتر (حصہ اول) : آغا شاعر قزلباش
حرف الف سے حرف و تک کی غزلیں

دہلی : مخزن پریس ، ۱۹۰۹م ، سوا روپیہ ، ۱۲۰ ص .
آغاز :

ہر رنگ میں ہے فیض خدائے کریم کا دامن بھرا ہوا ہے گلوں سے سیم کی
تورہ کہ تیری ذات غفور الرحیم ہے میں وہ کہ مجھ سے آگ ہے شعلہ جہیم کی
(۱۶۲۶) تیشہ لفظ : سجاد باقر رضوی (م ۱۹۹۶م)
لاہور ، کتابیات ، ۱۹۶۸م ، ساڑھے سات روپے ، ۱۲۸ ص
آغاز :

پوچھو مجھ سے ہم نفس کون ہوں کیا ہوں یاور میں کوئی حشر کے میدان میں کھڑا ہوں
(۱۶۲۷) جذبات یاور : مولانا مرزا محمد بہادر یاور خیر آبادی
حیدرآباد دکن : مطبع انوار الاسلام ، ۱۲۴۶ھ ، (۲۵۶+۹) ص
نواب ضیفم جنگ بہادر نے تاریخ کہی :

چہ مرزا محمد بہادر سخن ور بفرمودہ تالیف جذبات یاور
کلام دل آویز و دلشاد و دلکش ز حسن سخنندان عالم مسخر
فصیح و بیغ و سخن گوئی یکتا محبار ثنا خوان آل پیچر
چہ خوش ناظم عدل و داد عدالت عقیل و جلیل و غیور و مدبر
یہ لب حمد معبود صنّاع عالم بدل الفت احمد و حب حیدر
فراہم چو گردید نظم دل آرا ز طبع خوش انداز پوشید زبور
ہی سال او فکر چوں کرد ضیفم مس طبع شد - پاک جذبات یاور (۱۳۴۶ھ)
آغاز :

بے احمد وصف حیدر اور حمد کردگار ہے بھی مطلوب اپنا اور بھی اپنا شعر
گر کہے کوئی کہ دنیا سے برالا ہے یہ ڈھنگ نعت پہلے حمد پیچھے بیچ میں مدح کہہ

(۱۶۲۸) چراغ حق - خواجہ جعفر حسن پاشی پٹی حیدری جعفر

خواجہ جعفر حسن - میر سید قمر مذہب منت (م ۱۷۹۲م) کے شاگرد تھے

ایمانہ - مطبع رحمانی، ۱۳۱۲ھ، ۱۹۶۰ء ص۔

جناب مظہر حسن حج سیالکوٹ نے تاریخ کہی :

خواجہ جعفر حسن کا دیوان سو کے ترتیب حوروش آیا

بزم اہل سخن کو سکتہ تھا جس نے دیکھا وہ نعرہ کش آیا

فکر تاریخ بھی ہو مظہر کو کہا ملہم نے دیکھ غش اب ۳۱۲ھ

اس دیوان میں حوجہ صاحب کا وہ قطعہ بھی شامل ہے جس آپ سے مرزا

غالب (م ۱۸۶۹م) کی وفات پر کہا :

چوں شنیدیم حال رنج و الم رفت غالب ازیں جہاں بعدم

بہر تاریخ او چوں کردم فکر فہم سبہ چاک کرد رقم

دلہ از خود بگفت خود تاریخ آہ غالب برد شد تاریخ

(۱۶۲۹) چمنستان جوش : نواب حمد حسن خان جوش

لکھنؤ : مطبع نولکشور، ۱۲۹۰ھ، ۲۳۰۰ ص۔

خود ناظم ہے تاریخ طبع کہی :

مصرعہ تاریخ ماضی عیسوی میں ہے یہ جوش ح کہتے ہیں میں شاعری کی جانب

(۱۸۷۳م)

۱۶۳۰ء حریفہ ہے نظم/دیوں رعب مرزا مہدی حسن خان رعب شاگرد سید صاحب

علی جلال

۱۳۰۱ھ ۱۶۸ ص

نغمہ : ہر جگہ میرا ظہور پاک ہے جانہ تھا میرے ہی حلقے سے روشن کعبہ و بیتخانہ تھا

کعبہ و بیتخانہ و وادی این کوہ طور تو نہ گرا آباد کرتا ہر جگہ دیوانہ تھا

(۱۶۳۱) خزائن المصاحف : اغا حسن عانت

۱۲۷۸ھ/۱۸۶۱م۔

(۱۶۳۲) خزینہ خیال : مولانا سید مہدی حسن ماهر

لکھنؤ : مطبع دہد بہ احمدی، ۱۳۱۳ھ، ڈیڑھ روپیہ، ۲۶۴ ص۔

حضرت مہار سپہر قبضہ دوائے گرم آپ ہیں سرخلفہ اہل سخن سے قول و قال
 آپ کی تعریف میں ہم ہفتوں کی ذکر کیا عقل کل کی بطن اس عشق و مہارت پر سے لال
 کون کر سکتا ہے اس دیوان عالی کی ثنا پند گزنا بھر کا گونے میں ہے امر محال
 سرزمینِ حند پر ابتک نہیں پیدا ہوا آپ کا ایسا بلیغ نکتہ دار نازک خیال
 سالِ صدویں وصف دیوان میں کیا کامل رقم آسان فکر مہار شود پروین کمال
 ۱۳۱۳ھ

آغاز:

وگاہ دل میں ہر اک حزین کا سخن سنا ہے یہ کس حسین کا

جگر ہو زخمی ہر اک نگین کا مڑا یہ ہے حرف دلنشیں کا

(۱۶۳۳) خمخانہ عشرت : مرزا جعفر علی نشتر لکھنوی

حواجہ محمد عبدالرؤف عشرت کے دیوان کا انتخاب

۶۲ ص (ناقص الآخر).

(۱۶۳۴) خیابانِ ترنم : مولانا سید محمد نوح شہیر مچھلی شہری

ابہ آباد . جامعہ اصلاحیہ عثمانیہ ، ۱۳۵۴ھ / ۱۹۳۶م ، ۲ روپے ، ۱۷۴ ص

(۱۶۳۵) دیوانِ حسرت / دیوانِ انجم شہزادہ سماجیہ نجمہ ابن محمد و جد علی شاہ
 بادشاہ

لکھنؤ : مطبع نولکشور ۱۹۰۵م ، ۲۰۴ ص۔

سید یوسف علی گاہش نے تاریخ کہی

رقم کردہ انجم چہ دیوان خود را ثنا خوان ہستند برناؤ پیری

و در وصف ہر شعر قاصر زبام شکل محقق مثلاً دبیری

شدہ طبع صد شکر پروردگاری سرور شدہ مثل ماہ منبری

پنی ساہ ک ہش مکن جستجوی سگو نادری و گئے ہی نظیری ۱۹۰۰

(۱۶۳۶) دیوان : ناصر کاظمی

لاہور : پروگریسو پبلیز لمیٹڈ ، ۱۹۷۲م ، بارہ روپے ، ۱۴۴ ص۔

آغاز:

ارانش خیال بھی ہو دل کشا بھی ہو وہ درد اب کہاں جیسے حق چاہت بھی ہو

یہ کیا کہ روز يك سا غم ايك سی امید من رنج سے خمار کی ب انتہا بھی ہو
(۱۶۳۷) دیوان آغا مرزا آغا حسین اکبر آبادی
آگرہ . مطبع اعجاز محمّدی ۱۶۷۰ ص .
نمونہ

مگر حمد و نعت میں مطلع ہو دیوان کا نورانی بیت الصنم میں سے خدا کی شان کا
آہ لولاک تیری شان میں نازل ہوا سب پہ روشن ہے کہ تو باعث ہوا امکان کا
وہ دسی مصطفیٰ اس سے وہ علی مرتضیٰ (ع) مدح حاضر میں کروں اب وصف اس کی شان کا
(۱۶۳۸) دیوان امانت : سید آغا حسن امانت لکھنؤی
آغا حسن کے صاحبزادے سید حسن لطافت نے مرتب کیا .
لکھنؤ : روشن لال پریس ، ۱۳۲۱ھ ، ۱۷۸ ص .
آغاز :

کب کیا ہے کرم مجھ پہ حدیے دو جہاں کا شکر اس کا ادا کر سکے کب منہ سے زبان کا
تارہ سے چمن حمد حدیے دو جہاں کا کچھ دحل نہیں گلشن قدرت میں خوں کا
{ آغا حسن امانت ابن میر آغا ابن حیدر علی بن سید محمد تقی ابن سید علی
رصوی مشہدی کلیددار روضہ امام علی رضا علیہ السلام ۱۲۳۱ھ کو پیدا
ہوئے عرب و ہرنیہ کہتے تھے نثر میں اُن کی کتاب بدر سبھا ہے ۲۸ جمادی
الاولیٰ ۱۲۷۵ھ کو واصل بحق ہوئے امامبازہ آغا باقر کے قریب دفنانے گئے } .
(۱۶۳۹) دیوان امیر / مرآۃ الفیف مولانا سید محمد مرتضیٰ حسن بین پردانی (م
۱۹۰۰م)

ڈاکٹر سید صفدر حسین (م ۱۹۸۰م) نے مرتب کیا .
لاہور : سنگ میل پبلی کیشنز ، ۱۹۷۳م ، ۵ روپے ، ۱۲۸ ص .
(مولانا سید محمد مرتضیٰ حسن ۱۸۵۰م کو جہانسی میں پیدا ہوئے آپ کی
وطن جارجہ ضلع ہند شہر تھا ردو میں بیان اور فارسی میں یزدانی تخلص
کریے تھے دیسی عبود مولانا مرزا باقر علی بیگ (م ۱۸۷۳م) پیش کار جامعہ
شعبہ عربیہ سے حاصل کئے " جگرہ طور " " طوطی ہند " " لسان الملک " کے
بذریعے ۱۳ مارچ ۱۹۰۰ء کو واصل بحق ہوئے مدرجہ دبل کتابوں کے مصنف

ہیں ۔

جواہر لاثانی ، رنگ شہادت ، عطر مجموعہ نعت ، شرح دیوان غالب ، شرح قانون بو علی سیا ، دیوان غزلیات اردو و فارسی ، مجموعہ قصائد اردو ، شادی کے رقعات و سہرے } ۔

(۱۶۴۰) دیوان بے مثال / آثار خیال ، سید حسن عباس فصاحت خف امانت

لکھنؤ : مطبع نولکشور ، ۱۹۲۵ء ، ۵۲۴ ص

مولوی برکت اللہ رضا شارح سلم نے تاریخ کہی :

مستند استاد کا ہے یہ کلام کیوں نہ ہو ہر قلب اس سے مستنیر
محضی ک رنگ ہے ہر شعر میں ہے تغزل سے عیاں شاد نصیر
شاعری کہتے ہیں اس کو دیکھ لو ہے عیاں ہر بیت سے انداز میر
لکھدو بس ب مصرعہ تاریخ طبع بہ ہے دیوان جلوہ گاہ ہے نظیر
۱۳۴۳ھ

آغاز :

وہ وقت ذبح دیکھنے جائے تو خوب تھا مہری طرف سے منہ نہ پھراتے تو خوب تھا
کس نے مجھ کو نزع میں دیکھا تو ڈر گئے سمجھا کے دوست اُن کر پاتے تو خوب نہ
معتدل سے غیر نے جو اٹھایا پُر ہوا خود اُٹھ کے آپ مجھ کو اُٹھاتے تو خوب تھا

(۱۶۴۱) دیوان پروین ، ام مشتاق بڑی بیگم ہلیہ میر قریب علی

گروہ : عزیز پریس ، ۱۳۳۱ھ / ۱۹۱۳ء ، ۲۲۴ ص ۔

مرزا بلاقی گورگانی نے تاریخ کہی :

چہ تعریف احقر بگوید بگو یابین عقل خود ناقص و نیم جاں
بہر حال از بیکسی غم مخور بگو بہر تاریخ دیوان آن
سخن ساز پروین شیریں سخن ۱۱۱۴، دگر گفت گفتار شیریں زبان ۲۲۱ھ

آغاز

ریاض حید میں سرد خرامان ہے قدم میرا میں وہ طوطی ہوں مرغان چمن بھرے ہیں دم میرا
(مُ مشتاق پروین بنت علامہ سید محمد عصفیر علی خان ۱ رمضان مبارک
۱۲۸۳ھ / ۱۱ دسمبر ۱۸۶۶ء کو دہلی میں پیدا ہوئے نصوف کی طرف زیادہ

رحمن بہ رسالہ صلاح الدین، ترجمہ احلاق محسنی، ترجمہ حبیب الہیت فی
مضائل اہلبیت سرمدہ حجاز رسالہ طلب مومنین بہ علاج المرضی بالمداء والعدا
آپ کی یادگار ہیں ۱۲۲۷ھ کو حج بیت اللہ کے لئے شریف لے گئیں
(۱۶۴۲) دیوان نایاب : میر عبدغنی رضوی تبار (۱۱۶۰ھ)

حیدرآباد دکن، اردو بروڈ، ایک روپیہ، (۶۴ + ۲۸) ص.

نمونہ :

تسبیح وہ خاک کریلا کی رکھے تبار جو دل سے ہوشییر کی دوست
گر غیر اُسے گئے میں ایسے پہے خوں شہداء تمام برگردن دوست
(۱۶۴۳) دیوان تجلی : میر حسن میاں تجلی بن محمد حسین کلیم
تجلی، میر تقی میر (م ۱۲۲۵ھ) کے شاگرد اور بھائی تھے،
۱۸۴۴م.

(۱۶۴۴) دیوان تنہا : سید کفایت علی تنہا

تنہا، سید احمد حسن فرقانی کے والد تھے، کل ۷۶ غزلیں
کانپور : مطبع نامی، ۱۳۲۳ھ ۸۶ ص.

آغاز :

غم نہیں اپنے دم نکلتے کی خوف ہے اُن کے جی دہلنے کا
شعل ہے گرتیرے پہلنے کا غم نہیں مجھ کو جی نکلتے کا
(۱۶۴۵) دیوان جان : میر یار علی خان

دہلی : نظامی پریس، ۱۹۲۷م، ۲۰۰ ص.

آغاز :

شار میں اللہ کی مطلع ہو رہ دیوان کا جیسے بسم اللہ بھانک ہے ہوا قرآن کا
سبح میں بارہ ماموں کی کہوں بارہ ہر سفر عرش پر ہو کر میں بارہ دری کی شار کی
(۱۶۴۶) دیوان جان (حصہ دوم) : میر یار علی خان
پتیاہ : مطبع نولکشور، ۶۰ ص.

انتہی :

حدا کی حمد میں پہلے ہیں ہو اس کی رحمت کا دو عالم سایہ میں ہے ایلادہ دامن ہے وسعت کی

محمد اجرا پر ہو ہے خالقہ ہدیہ نبوت کا علی الاعمال سے سلسلہ بارہ اماموں کی امانت کا
بیان کیا مرتبہ ہر دہ طبع (ع) کی شان و شرکت کا ملا زہرا کی رتبہ مصطفیٰ (س) کی زبید و زینت کا

(۱۶۴۷) دیوان جرار : میرزا حسین بیگ جرار

لکھنو : مطبع نولکشور ، ۱۸۸۵ م ، ۱۱۹ ص۔

مولانا سید مظفر علی خاں اسیر (د ۱۸۸۱ء) سے تاریخ طبع کہی :

وہ کیا دیوان ہے جرار کا تھا میرا شاگرد میرا ہم زبان

طبع کی تاریخ سے یہ اسیر ہے یہ دیوان ہوسنان سے خراں (۱۲۹۰ھ)

عوبہ ۔

زیہ وہ دل عیاں ہو جس سے چل رہی تیری قدرت کا حوث وہ آنکھ چر دیکھے قاشہ تیری صورت کا

یہ کس کے رعب سے میدان محشر صحن مقتل ہے کہ ہسل لوتھے ہیں جا بجا موروں میں بیچل ہے

یہ کیسی مصطفیٰ ہے چرخ کہ فرہاد و شیریں کی کہ حوں آلودہ بان سر ہے دیوان مانتھے پہ صندل ہے

رہے جرار عشق حیدر کرار سینے میں تلاش مال بیجا ہے ہوس دنیا کی مہل ہے

(۱۶۴۸) دیوانحی : سید مقبول حسین ظریف (م ۱۹۳۷م)

مولانا سید علی تقی صفی لکھنوی نے مرتب کیا

لکھنو : ابواغظ صدر پریس ، ۱۹۴۹ م ، سات روپے ، ۵۰۴ ص ۔

غار ۔

قلم سے آج کل زوروں پہ باراں سخنداں کا وہ پتہ بھر گیا دیکھو حوں قتبہ سامان کی

(۱۶۴۹) دیوان حبیب : سید محمد کاظم حبیب موسوی

حیدرآباد دکن : مطبع شمسی ، ۳۱۷ ص ۔

موتہ :

چل گئی تیغ ادا تیر نظر سے پہلے ہو گیا کام میرے دل کی جگہ سے پہلے

فکر شہرت کبھی زبا نہیں ہے کسب کماں عیب کر دیکھتے ہیں لوگ پر سے پہلے

(۱۶۵۰) دیوان حیدری : سید حیدر بخش حیدری

ذاکتر عبادت بریلوی نے مرتب کیا

کراچی : اردو دنیا ، چار روپے ، ۱۷۶ ص ۔

آغاز :

برابری کا تیرے گلے جب خیال کیا صبا سے ہمارے طہ بچے سے اُس کا لال کیا
[سید حیدر بخش حیدری ابن سید ابوالحسن دہلی میں پیدا ہوئے کچھ عرصے
کے بعد بنارس چلے گئے فاضل عبدالرشید ، مولانا غلام حسن اور سید جمعیت
علی رصوی سے اخذ فیض کیا ۱۲۱۴ھ تک بنارس میں رہے جب فورٹ ولیم
کالج قائم ہوا تو ڈاکٹر گلکرسٹ (م ۱۸۴۱ء) نے اُنہیں اپنے پاس کلکتہ بلا لیا
قصہ مہر و مہ ، قصہ لیلیٰ مجنوں ، توتا کہانی ، آرائش محفل ، گلزارِ دانش
ترجمہ بہارِ دانش ، گلدستہ حیدری ، ترجمہ تاریخ نادری ، جامع انقراہیں اور
گلِ مغفرت آپ کی تصانیف ہیں]۔

(۱۶۵۱) دیوان دارالسلام : سید محمد ناظر حسین ناظم

لاہور : رحمانی پریس ، ۱۸۹۴ء ، ۷۶ ص ۔

سید محمد اولاد حسین حاتم نے تاریخ کہی :

حضرت ناظم ربیع دہلی میں زید تابد نظم سے کرتے رہیں ملکِ سخن کا انتظام
سالِ تریعی ہو حاتم بخش سید پہ دال کہیے یہ دیوان سے مرعوب دلِ شاہ نام
(۱۸۹۴ء)

نمونہ :

دکھتا ہے سرفرازِ شاہِ مردان کا اثر کا اد کا فریاد کا حسرت کا حرور کا
(۱۶۵۲) دیوانِ ثاقب میرزا داکر حسن ثاقب ابن مولانا آغا محمد عسکری قزلباش
لکھنؤ : نظامی پریس ، ۴۲۴ ص ۔

آغاز :

اے لبِ حاموش ہیں مگر شوقِ گویائی دیا حمد کرتا کروں عالمِ معجز بکثائی دیا
ہو نہ ہو یا جرمِ بازو یا خطِ حنجر کی ہے سرتو ایسا تھا کہ جو صرف جہیں مائی دیا
(۱۶۵۳) دیوانِ دوں : مولانا محمد حسن آزاد (م ۱۹۱۰ء)

محمد براہیم دوق (م ۱۸۵۴ء) کی سوانح اور غزلیات و نصاب کے متعلق
دلچسپ نوٹ

لاہور : آزاد بکڈپو ، ڈیرہ روپیہ ، ۴۰۴ ص ۔

(۱۶۵۴) دیوان رفیق : شیخ الہی بخش رفیق

اس دیوان کے مندرجہ ذیل اور نام بھی ہیں ، نگارستان الفبا ، دیوان تارا ، شجر
بلاغت

لاہور : مطبع کرہ نور ، ۱۲۰۱ھ/۱۸۸۴م ، ۲۲۶ ص .
نمونہ :

بولی صفرا خیر متگا بھیجو جاز دادی جی مجھ کو یا بھیجو
خط سوئے نائب خدا بھیجو یہ زیانی میری لکھا بھیجو
یا مجھے کر بلا بلا بھیجو یا میری درد کی دوا بھیجو

(۱۶۵۵) دیوان رند / گلدستہ عشق : سید محمد خان رند

لکھنؤ : مطبع نولکشور ، ۱۹۲۰م ، ۳۱۶ ص .
نمونہ :

شیر حق واقف خفی و جلی محرم و رازدار لم یزلی
بعد احمد سمجھ علی اچا کو وصی ورد کر صبح و شام داد علی اچا
لوگ بد وضع ہیں زمانے کے آیو رکھو اے نبی اچا کے وصی

(۱۶۵۶) دیوان زکی : سید محمد زکریا خان رضوی زکی

دہلی : مطبع رضوی ، ۱۹۰ ص
آغاز :

قریب عالم ادراک ہے خطرہ جدائی کا کہ توفیق کن انیشہ ہے شان خود بدائی کا

(۱۶۵۷) دیوان سجاد : میر محمد سجاد اکبر آبادی ابن میر محمد عظیم

ڈاکٹر شمیم احمد نے مرتب کیا ، سجاد ، میر تقی میر کے ہم عصر تھے
پتنہ : بہار اردو ، گیدڑی ، ۱۸۱ ص

(۱۶۵۸) دیوان سید : سید حسین منہدی

لکھنؤ : مطبع صدر مجلس ، ۱۲۹۹ھ ، ۸۰ ص

سید احمد حسین نے تاریخ تصنیف کہی :

عجب توحید میں دیوان لکھا ہے صدائیں سے ہر سو مرجھا کی

جو تاریخ اس کی پوچھی میں ہے احمد کہا دل نے اچھی رحمت خدا کی (۱۲۹۷ھ)

نمونہ :

اللہ سے وفادار و شرف پر ترابا، کا محبوب ہے وصی ہے رسانجات اس کی
اعلیٰ وہ مرتبہ ہے علوی، کی جانب کی روشنی جس کے گھر سے چراغ آفتاب کا

(۱۶۵۹) دیوان شاد لکھنوی : شیخ محمد جان شاد (م ۱۸۹۹م)

شیخ حامد حسن ہے مرتب کیا ، ابتدا میں مولانا سید مرتضیٰ حسین وصل ام
۱۹۸۷م) کا مقدمہ ہے ۔

لاہور : علمی پرنٹنگ پریس ، ۱۳۹۰ھ / ۱۹۷۰م ، چھ روپے ، ۲۶۰ ص ۔
نمونہ :

ثنا خواہ ہوں اے شاد آگ عیاں کا میرے ورد میں قصہ پہنچا ہے
عشق میں آگ محض اصرار کے جند ہوا ہے شاد پا ہا زنجیر کرے الفت سجاد محبت
سید آل عبا وحہ حسن پیدا ہوئے واحد ہیں جدا جدا بدن پیدا ہوئے
اللہ کی راہ سے ہیں ثبوت اعباد اک نور خدا سے پشحق پیدا ہوئے

(۱۶۶۰) دیوان شاکر جلد دوم : میر قمر الدین خان شاکر

میر قمر الدین خان ۱۱۳۷ھ / ۱۷۲۴ء کو حیدرآباد دکن میں پیدا ہوئے

حیدرآباد دکن دارالطبع سرکار عالی ۱۳۵۷ھ ، (۴۲+۱۳+۵۳۰) ص

(۱۶۶۱) دیوان شاکس : سید حمد حسن شاکس باکی فرقانی

سید محمد کرار حسین روحانی ہے مرتب کیا ۔

کانپور ، مطبع نامی ، ۱۳۲۳ھ ، ۱۴۵ ص ،

اعاز :

اے کلک وقت نعت رسول عرب ہوا سر ہوگ ور نہ تو خود رہے ادب ہو

(۱۶۶۲) دیوان صابر : عبدالحسین صابر تھریانی

کراچی : سخن زار پبلی کیشنز ، ۱۰ روپے ، ۳۱۲ ص ۔

(۱۶۶۳) ، سور صفی / صحیفۃ العزل مولانا سید علی نقی صفی لکھنوی ، ۱۹۵۰ء

لکھنؤ : سرفراز قومی پریس ، ۱۳۷۲ھ ، ۱۶۰ ص ۔

قدیر احمد قدیر نے تاریخ طبع کہی :

حق بجانب ہیں قصہ خوان مولانا صفی ہند میں ہے جا بجا فیضان مولانا صفی

خدمتِ اردو ادب میں صرف کردی زندگی علم و فن درند پہ ہے احسانِ مولانا صنی
سینکڑوں نایاب نسخے آج تک محفوظ ہیں بے کاپوں سے بھرا ایوانِ مولانا صنی
مصرعہ تاریخِ ہجری اب رقم کر در قدیر منت مختار ہے دیوانِ مولانا صنی
(۱۳۷۲ھ)

آغار

غشِ حور و پری جس پہ وہ دیوانہ ہے اس کی اسوں سے وہ آویز ترانہ ہے اس کی
(۱۶۶۴) دیوانِ طباطبائی / صوتِ تغزل مولانا سید علی حیدر طباطبائی ناظم (م ۱۹۳۳م)
۲۳۵ غزلیں اور چند رباعیات
حیدرآباد دکن : مکتبہ ابراہیمہ ، ۱۳۵۱ھ / ۱۹۲۳م ، ۲۰ روپے ۲۲۷ ص .
اغاز :

نیرے جلے گئے آگے اپنی ہستی کو فنا پایا یہ پیغامِ اجل ہم نے دمِ قاتواہلی پائیا
کیا پائے طلب کو قطع تو دستِ دعا پایا حدائی پھر سے ہم سے ہاتھ کھینچا تو خدا پایا
(۱۶۶۵) دیوانِ عبدالرحمن : امیر حمزہ خان شہسوار
پشاور کے مقبول صوفی شاعر عبدالرحمن باب کے دیوان کی منظوم ترجمہ
پشاور : پشتو اکیڈمی ، ۱۹۶۳م ، ۲۸۵ ص .
(۱۶۶۶) ادبوںِ عیان : سید ضیاء الاسلام عیان جارچوی (م ۱۳۵۳ھ)
سید محمد صنی نے مرتب کیا
راولپنڈی : سول اینڈ ملٹری پریس ، ۱۳۷۵ھ / ۱۹۵۶م ، ۵۰ روپے ۲۸۴ ص

غار

راہِ اُلفت میں حور فنا نہ ہوا محرمِ راز کبریائے ہوا
دل کبھی شکوہ آسانہ ہوا میں فقط شکر لب کشا نہ ہوا
(۱۶۶۷) دیوانِ غالب : اسد اللہ خان غالب (م ۱۸۶۹م)
لکھنؤ : مطبعِ ناصی ، ۱۳۳۲ھ / ۱۹۱۴م ، ۱۱۶ ص .
(۱۶۶۸) دیوانِ غریب : مرزا گلپ حسین خان نادر
فتح گڑھ : مطبعِ دلکشا ، ۱۲۸۴ھ

(۱۶۶۹) دیوانِ فدا فدا حسین فدا

لکھنؤ : مطبع نولکشور، ۱۲۸۸ھ/۱۸۷۲ء، ۴۹۰ ص

محمد عبدالحی صفا بدایونی نے تاریخ طبع کہی ۔

ہوا مطبوع جب دیوانِ فدا کا لطیف و عمدہ و پاکیزہ ہوشتر

ہوا مجھ کو بھی بہ ارشادِ عالی لکھو تاریخ کوئی تم مقرر

بحسب حکم آن پکتائی آفاق خیالِ مادہ تھا مجھ کو یکسر

سر انصاف سے بات پکارا ہے اس دیوں میں ہر شعرِ نادر (۱۲۸۸ھ)

غوثہ :

ذرا کو اپنے مرتبہ سے آفتاب کا دل ہے مرا مقام غم یوتراپ کا

میں خاکسار خاک رہ یوتراپ ہوں کچھ غم نہیں ہے مجھ کو دمیں کے عذاب کا

(۱۶۷۰) دیوانِ فغان : مرزا اشرف علی فغان

یہ دیوانِ اردو و فارسی ہر دریاں میں ہے سینہ صبحِ لدیں عبدالرحمن سے

مرتب کیا

کراچی : انجمنِ ترقیِ ادب، ۱۹۵۰ء، سارے ہیں رویے، ۲۱۲ ص،

آغاز (اردو) :

شادی و غم سے کہاں جانی ہے برہِ رودگ حاکم اگر ہستا ہے تو دوتا ہے مسدود

(فارسی) :

پستہ خاطرِ آمدِ ایں دنیا و مافیہا ادائی خندہ ساغرِ صدائی گریہ بیت

صنم جوہاں زیبِ کوششِ زیبِ جوشِ زیبِ مسی مسعدانِ زیبِ ایمان زیبِ طالبِ رہی تفری

مرزا اشرف علی فغان ولد مرزا علی جان مکتبہ شاہجہان آباد میں پیدا ہوئے

حمد شاہ کے رضائی بھائی تھے احمد شاہ کا سالِ ولادت ۱۱۴۱ھ ہے بدھ کے

شاگرد تھے ہجو گوئی کے مرد میدان تھے ۔

(۱۶۷۱) دیوانِ فیضِ نشان : ولا جاہ بہادر بیشاپوری (م ۱۲۸۹ھ)

۱۲۹۱ھ کو چھپا (مطلع) ۔

(۱۶۷۲) دیوانِ لطف : مرزا علی لطف

ڈاکٹر مرزا اکبر علی بیگ نے مرتب کیا ۔

حیدرآباد دکن : ادارہ شعر و حکمت ، ۱۹۸۳ء ، ۲۵۰ روپے ، ۱۵۲ ص.

[مرزا لطف علی ، میر اور سرودا کے ہم عصر تھے علی ابراہیم خان حلیل کے فارسی تذکرے بنائے ، گلزار ابراہیم ، کا اردو میں ترجمہ کر کے ۱۸۰۱ء کو گلکرسٹ (م ۱۸۴۱ء) کی خدمت میں پیش کیا جو بہت پسند کیا گیا اور مولوی عبدالحق (م ۱۹۶۱ء) کے مقدمے کے ساتھ "گلشن ہند" کے نام سے ۱۹۰۶ء کو وفاء عام پریس لاہور سے چھپا .

مرزا اکبر علی بیگ ہیں مرزا غصفر علی بیگ ۲۴ ستمبر ۱۹۴۲ء کو حیدرآباد دکن میں پیدا ہوئے وہیں سے پی ایچ ڈی کی آپ کی تصانیف حسب دیں ہیں . مرزا علی لطف حیات اور کارنامے ، دیوان لطف ، محمد عمر مرزا شخصیت حیات اور کارنامے ، تذکرہ گلشن ہند ، محور (دبی نبصرے) ، نقطہ نگاہ (تنقیدی مضامین) ، مکاتیب عزیز .

(۱۶۷۳) دیوان مبارک (حصہ دوم) : وجد علی شاہ بادشاہ

لکھنؤ : مطبع سلطانی ، ۱۲۸۷ھ / ۱۸۹۹ء .

(۱۶۷۴) دیوان مجروح : میر مہدی حسن مجروح (م ۱۲۲۱ھ)

لاہور : عبدالعزیز تاجر کتب ، مطبع کریمی لاہور ، ڈیزہ روپے ، ۲۱۹ ص
نمونہ :

لیا جب نام تمام خدا کا ۔۔۔ مزدہ حصول مدعا کا
چھکے سر کیونہ ہار گردن کشوں کے یہ در سے شہوار لاقی کا
ہو یہ لحک لحسی سے ثابت کہ حیدر جز و تن ہے مصطفیٰ کا

(۱۶۷۵) دیوان مخلص : میر باقر مخلص (م ۱۲۰۲ھ)

اصل نام مخلص علی جان تھ مرشد آباد کے رہنے والے تھے یہ دیوان ڈاکٹر عبدالرؤف نے مرتب کیا .

کلکتہ : معری ہنگال اردو اکیڈمی ، ۱۹۸۲ء ، ۱۸ روپے ، ۲۶۸ ص .

غزل :

بخت کہے کی ریں کو میری قدرت یہ کہان جس کا ہے مداح و عاشق حلق کون و مکان

(۱۶۷۶ء دیوان مسکن)

مدارس مطبع مظہر لعجائب ۱۲۷۸ھ، ۹۵ ص

مولانا شمس الدین فیض نے تاریخ طبع کہی

فضل حق سے جذب مہدی کا جب مرتب ہوا کلام تمام

اس کی تاریخ فیض سے لکھی ہے بہت خوب چانفرا یہ کلام (۱۹۷۸ء)

آغاز:

مکتب دل میں جو اس کے حس گانیاں ہوا مطلع ابروئے جاناں مطلع دیوان ہوا

خط سبز اس کا بہار چہرہ خدا ہوا اس قیام خط سے روشن دید گریں ہوا

مسکن ملک حضرت مولا سے کہہ مدر صدر علم کے ہیں علی اع شہر فیض

(۱۶۷۷ء دیوان منتخب عالم سید اسماعیل حسین منیر

لاہور: مطبع سعیدی ۱۴۲۳ھ، ۳۲۸ ص

آغاز:

قصہ ہے اے شاہد مصروف اگر رحیم کی شاہ کریموں میں بسے اللہ کی تشدید کی

ہے خوشی قربان ہوئے کی خدا کی راہ میں نیچہ درکارے مجھ کو ہلال عید کی

(۱۶۷۸ء دیوان منشی: مرزا مسیتا بیگ منشی

منشی، خراجہ حیدر علی آتش (م ۱۸۴۷ء) کے شاگرد تھے

دہلی: مطبع اثنا عشری، ۱۲۲ آئے

(۱۶۷۹ء دیوان مہر: سید اغا علی خان مہر

اردو و فارسی میں:

حیدرآباد دکن، ۱۲۶۳ھ، ۴۰۱ ص

میر علی اوسط رشک (م ۱۸۶۷ء) سے تاریخ طبع کہی:

میں زمانہ کہ دور مہر طبع شد، بطبع نادرہ نظمیں مگر چوں کہ زمانہ

موشہ مصروف تاریخ طبع دور رشک رہی کلام بیع اسی زمانہ میں

نمبرہ رد

ہے سر دیوں جو مہر حمد نام اللہ کا سامعین کے منہ سے گزیرے نہ نکلے راہ کی

چاہئے کہتا بشر کو لیکے نام اللہ کا مقتدائے خلق سے نائب رسول اللہ کا

(فارسی) :

یا رسولہ عربی نائب رحمان مددی قبلہ جن مددی کعبہ انسان مددی
 دشمنم گشنہ رنن یا شہ مردان مددی حامی دین مددی ناصر ایمان مددی
 مدد ای سوز قبا زهر جفا می کشدم زیر تیغ ہم ای شاد شہیدان مددی
 نوح ثانی توئی ای شاه امام خامن کشتیم آہ تباہ است بطوفان مددی
 وسعت آباد جہان تنگہ چو زندان گردید ای امام دو جہان نائب یزدان مددی
 صبح سادس توئی ای ماه امام سادس تیرہ روزم پشپ تیرہ حرمان مددی
 بمجو از در غم خونخوار حورہ جان مرا موسی من بحق موسی عمران مددی
 از غلامان توام گرچہ ز اولاد توام یا عی ایمن علی شہ خراسان مددی
 دست من گیر کہ ناچار شکستہ پایہ ای حواد دو جہان حاکم دورر مددی
 از جفا و ستم خلق بتنگ آمدہ ام یا تقی ابن شہنشاہ رسولان مددی
 عسکر غیب بامداد و اعانت بفرست ای صفدارای صف عسکر ایمان مددی
 قائم آل نبی امی نور خدا صاحب عصر ہر ہمہ خلق توئی حجت پرهاں مددی
 ای علمدار حسن ابن علی سبط علیؑ مہر در لشکر اعداس پریشان مددی

(۱۶۸۰) دیوان میران شہ :

لہجہ بانیہ : شیخ افضل حسین ناخر کتب، بلالی ستم پریس سادہ پورہ صلیع ببالہ ،

۱۰ آنی ، ۱۱۰ ص (ناقص الآخر)

نمونہ :

وہ اللہ اکبر ہے خالق ہمارا وہ کل شی کا ہے گون ہارا
 رہی اپنی قدرت سے سب میں سعیا وہی ہے مفید ہے سب سے تپارا

(۱۶۸۱) دیوان میر حسن : میر غلام حسن

لکھنؤ : مطبع نولکشور ۱۳۳۰ھ/ ۱۹۱۲م ، ۱۴۴ ص

نمونہ :

کیونکر خدا بہ پہنچے گہمہ اس غلام کی بندہ ہوں دل سے ہیں تو محنت کیے عام کی
 ہر حق ہے بعد اس کیے وصی اس کا مرتضی حق کو نہ مایے جو کوئی ہے وہ حرم کی
 جس دو سید پر پہنچیں وہ ہنس سوں سید ہوں جان شار ہوں سارہ سارہ کی

(۱۶۸۲) دیوان ناظم محمد یوسف علی خان ناظم وئی رامپور

رامپور، مطبع حنفی، ۱۲۷۸ھ، ۲۴۶ ص.

منصور علی منصور نے تاریخ کہی :

چہ دیوان نواب یوسف علی خان کہ جامی فدائش رلیخاش خدام

ز یعقوبی فکر تاریخ گفتم چہ دلچسپ دیوان موزوں ناظم (۱۲۷۸ھ)
آغاز :

محتاج نہیں قابلہ آواز درا کا سیدھی ہے رہ بتکدہ حسان حد کا

(۱۶۸۲) دیوان محفی : محمد ہدایت علی خان محفی (م ۱۳۶۵)

۱۹۲۹ھ

(۱۶۸۴) دیوان نصرتی : محمد نصرت (م ۱۰۸۵ھ)

جمل جالی نے مرتب کیا .

لاہور : قوسین، ۱۹۷۲م، ۴ روپے، ۹۳ ص.

(۱۶۸۵) دیوان ثواب : ثواب کلب علی خان

۱۲۹۷ھ، ۹۲ ص.

منشی گویند پرشاد صبا نے تاریخ کہی :

یوں جہاں کتب علی خان بہادر اوصاف کمالش بود از نقص منزہ

دیوان نوی ساخت مرتب کہ بخوبی ب مصحف و خسار حسینان بودائشہ

برشت صبا مصرعہ سب رہی طعش گل کرد بہار بوی از طبع شہشہ

(۱۲۹۷ھ)

آغاز :

آورد سے تہ خجور بھی ہنمل ہو کر کاش بہ بھی میرے پہلو میں رہے دل ہو کر

ایسے عمروں سے کہیں جو، مہ چہبہا سے مہ چہبہا سے سوخت مار سے قابل ہو کر

۱۶۸۶، دیوان ہریر مرز محمد ہریر علی بن محمد راشد علی شاہ بادشاہ

کپور، مطبع نظامی، ۱۲۹۷ھ، ۱۲۲ ص.

منشی عبدالستار حسین بنگرامی نے تاریخ طبع کہی

صاحب عالم کا یہ دیوان ہے رشک لالہ زار گوہر مصور جو ہیں اس کے در شہسوار ہیں

کس طرح محبوب اہل دل تہو ان کا کلام عاشق آگ نیس و حیدر گزار ہیں
(۱۲۹۷ھ)

آغاز :

عقل حیران ہر گئی بحر قانا ہو گیا کیا کہہ دات لفظ کن سے خلق کیا کیا ہو گیا
قادر مطلق اسی سے نام اس کا ہو گیا یہ اُسی پر ختم ہے جو امر چاہا ہو گیا
(۱۶۸۷) دیوان واسطی : مولانا سید فضل رسول

لکھنو : مطبع نولکشور ، ۱۲۸۷ھ ، ۲۶۰ ص .

صاحب دیوان کے اُستاد ، سید مظفر علی خان اسیر (م ۱۸۸۱م) نے تاریخ کہی :

رقم شد چہ دیوان ناصر اسیر مصامین آن جان اہل سخن
بتاریخ او بلبل طبع من صد زد گلستان اہل سخن (۱۲۸۷ھ)

نمونہ :

سب پہ ظاہر ہے حال حیدر کا نقد ایمان ہے حال حیدر کا
نجم ہے خال ، خال حیدر کا سور ہے بال ، بال حیدر کا
ہے اگر طالب تجلی طور دیکھ نور جمال حیدر کا
ابن ملجم عجب حرامی تھا خون سمجھا حلال حیدر کا
واسطی فیض سارے عالم پر ہے علی الاتصال حیدر کا
(۱۶۸۸) ریاض البحر - شیخ امداد علی بحر (م ۱۸۸۲م) شاگرد شیخ عام بخش نسخ
(م ۱۸۳۸م) .

لکھنو : مطبع مصطفائی ، ۱۲۸۵ھ ، ۲۸۴ ص .

مولانا محمد انوار حسین سہسوائی تسلیم نے تاریخ طبع کہی :
شد چو دیون بحر طبع مزید گشت آبجیات ذکر بحر
الف آب در بہ سالش گیر شد رواں آب بحر فکر بحر (۱۲۸۵ھ)

نمونہ :

بہولوں تہ وظیفہ بحر و شام خدا کا ہر وقت رہے رود زباں نام خدا کا
میں نے تجھے پیدا کیا میں ہوں نیرا وارق سب بندوں کو آیا ہے یہ پیغام خدا کا
پنے امرش عصا بڑا مجھ کو وسیلہ ہے علی عا کا اور تیر ور تیری آگ مجھ کی

- کیا ہے چارہ معصوم کو ہر حال میں حامی دا ہو بحر سے گیا شکر اس احسان بعد کا
(۱۶۸۹) ریاض مصنف - مولانا مظفر علی خان اسیر (م ۱۸۸۱م)
یہ دیوان گلستان سخن کے حاشیہ پر چھپا
مطبع علوی علی بخش، ۱۲۷۱ھ، ۵۳۶ ص .
ماظہ نے تاریخ احتقام دیوان کہی
یافت ترتیب تازہ دیونم ہر روز چوں ریاست شکر گزار
یہ ار خواستہ مع تاریخ گنت ہائے خزائن (الشعار ۱۲۷۱ھ)
شیخ مہدی حسن شمشیر نے تاریخ طبع کہی :
جو منشی سلطان مظفر علی اسیرش تخلص نظیر ظہیر
بفرمود دیوان اردو دو تا کہ شرمندہ زار شد حلال اسیر
ہیں طبع آن طبع شمشیر سال یکہل گنت دو نظم سر ۱۲۷۱ھ
آغاز :
شوق ہے دل کو کسی سے مثل کی تقلید کا گوشہ وحدت سے گھر آئینہ توحید کی
ہے محمد ما پیر شیر بڑاں ما امام شکر کیونکر ہو سکے لہ کی نائید کی
(۱۶۹۰) ریاض خرمی : مولانا محمد باقر
مولانا غلام حسن حرّہ اس مولانا بیض محمد خوشدل پشوری کی کلام
لاہور: ہندوستان سٹیم پریس، ۲۵۲ ص .
(۱۶۹۱) سخن سے مثال/ دیوان شاد : محمد جان شاد
لکھنؤ : تصویر عالم پریس، ۱۹۰۱م، ۸ آئے، ۱۷۲ ص .
آغار :
سوائے خدا ہے بھروسہ علی (ع) کا نصیری نہیں پو ہوں پیدا علی (ع) کا
وہ دل دے حد جو ہو تبتائے حیرت وہ نکھیں جو دکھلائیں جو علی (ع) کی
(۱۶۹۲) سرود و حروش شر حسن حار جوش صبح آبادی (۱۹۸۲ء)
دہلی منشی گلاب سنگھ اسد سر مسعود عطاء پریس دہلی ۷ روپے
۳۶۸ ص .
(۱۶۹۳) سخن پاکی : سید احمد حسن پاکی شاکی لرقاسی

کانپور : مطبع نامی ، ۱۳۲۳ھ ، ۹۴ ص .
آغاز :

طوطی ہوں یوسفان ثنائے امیر کی بیل کو دغ ہے مبری رنگیں صغیر کی
بھر کرم ہے ہاتھ جناب امیر کا سر چشمہ ناهنوں سو ہے ایر مطہر کا
(۱۶۹۴) سرمہ وصف احمد اول ا . سوب محمد وصی علی خان وصف لکھنوی
لکھنؤ . معیار پریس ، ۱۳۳۳ھ / ۱۹۱۶م ، ۷۴ ص .

مولانا سید احمد علی بلگرامی نے تاریخ طبع کہی ،
مطبوع چوں کلام صفا استاد من روشن نمود بر سر چرخ آفتاب علم
احمد ر فکر مصرعہ تاریخ میں نوشت گلدسمہ خیال نکایت صاب علم
(۱۹۱۶م)

آغاز :

بدن کی وصف ہوا ہے وصف ذات پالہ یزداں کا کہ جس کی مدح میں عاجز ہوا یہ نطق انسان کا
سپیں پہکیں گے اروپا طریقت رد ایمان میں ترکیب کارگر پر مشعل غولہ بیابان کی
(۱۶۹۵) سریلی بانسری : علامہ آرزو لکھنوی

عمیسی شیع ندر محمد مالک کتب خانہ تاج اس . قادری پریس ممبئی ۲۰۰ ص
آغاز :

جس نے بنا دی بانسری گیت اسی کے گئے جا سار جہاں نک آئے جائے ایک ہی دم بجائے جا
(۱۶۹۶) شکایت گردش ابد . مولانا سید محمد کاظم شیعہ کنتوری

۱۳۰۷ھ

(۱۶۹۷) شوخی تحریر : سید محمد جعفری (م ۱۹۷۶م)

شروع میں ڈاکٹر فرمان فتح پوری کا مقدمہ
کراچی : مکتبہ دائیال ، ۱۹۸۵م ، ۵ روپے ، ۱۷۶ ص .

انگار

پوچھتے و مجھ سے کیوں طلب ہر تیر کلام تا کہ ہوں امرو کے آم اور گنہگار کے ہیں ہوں ذرا
اے دل میں ہیں معذرت ہو سکے ہر کلام تجھے پہچنے لگ جائیں ساری خاطر . عام

(۱۶۹۸) شبیہ کے پیرھن : فارغ بخاری

لاہور : آئینہ ادب ، ۱۹۷۱ء ، چھ روپے ، ۱۷۸ ص .

(۱۶۹۹) اصبح صادق ، آغا صادق حسین

سر عبدالقادر (م ۱۹۵۰ء) نے دیباچہ لکھا .

لاہور : گلزار عالم پریس ، ۵ روپے ، ۲۶۶ ص .

نمونہ :

عقل کہتی ہے کہ بھولوں کی بہاریں لوتیں عشق کہتا ہے کہ دوں جش حار بھی ہے

عقل کہتی ہے کہ ساحل سے لگ دے کشتی عشق کہتا ہے مگر تفرم دُخار بھی ہے

عقل کہتی ہے کہ مدد کی ضرورت ک ہے عشق کہتا ہے بہ حلائی کی معیار بھی ہے

(۱۷۰۰) عرش و فرش : جوش ملیح آبادی (م ۱۹۸۲ء)

بمبئی : کتب خانہ تاج آفس ، ۱۹۶۶ء ، ۴ روپے ، ۲۷۲ ص .

انغاز :

کھیل مارا ہے سحر اسرار سہ روبرو سے کہیں آج اگر تو ظلمتوں میں پا بہ جولاں ہے تو کیا

سکرائے گئے لئے پہچن ہے صبحِ دلی اور چننے ظلمتِ شام غریباں ہے تو کیا

(۱۷۰۱) عزالان تم تو واقف ہو : دا جعفری

لاہور : مکتبہ فنون ، ۱۹۷۴ء ، ۱۰ روپے ، ۱۷۵ ص .

(۱۷۰۲) غنچہ آرزو : میر وزیر علی صبا لکھنوی (م ۱۲۷۱ھ)

مطبع محمدی ، ۱۲۷۲ھ ، ۲۰۰ ص .

میرزا آغا حسن آغا نے تاریخ طبع کہی :

جہپ کر ہو تبار جو دیوانِ حب کی ہر شعر ہر اٹ شخص کے دل کو سو مرعوب

تاریخ کی آغا کو ہوتی فکر جو پیدا دی پاتھ غیبی نے ندا خوب و ہمہ خوب

(۱۲۷۲ھ)

نمونہ

نبرد کی جو صدقِ فقرا سے پیدا صورت وصلِ بونی داتِ خدا سے پیدا

بوسِ سارہ سے کیوں ریز ہوا جانا ہے رور کر روح میں تغلبیلِ غذا سے پیدا

(۱۷.۳) فغان آرزو : انرار حسین آرزو لکھنوی

حیدرآباد دکن : سید عبدالرزاق بک سیلر اینڈ پبلشر، ۱۹۴۵ء ، سوا تین روپے ، ۲۷۲ ص .

نمونہ .

اُکے قاصد نے کہا جو وہی اکثر نکلا نامہ بر سمجھے تھے ہم وہ تو پیمبر نکلا

(۱۷.۴) قطب مشتری : ملا وجہی

ملا وجہی ، سلطان عبداللہ قطب شاہ کے درباری شاعر تھے اس کتاب کا سال تصنیف ۱۰۱۸ھ ہے

کراچی : انجمن ترقی اردو ، ۱۹۵۳ء ، پونے چار روپے ، (۲۲ + ۹۶) ص نمونہ :

توں اول توں آخر تو قادر ہے توں مالک توں باطن توں ظہر ہے

(۱۷.۵) کاکل پریش / نظم مامور ، محمد و جد علی شاہ بادشاہ اختر ۱۲۸۷ھ

(۱۷.۶) کرشمہ گاہ سخن / زبان حال حکیم سید صامی علی جلال لکھنوی

لکھنؤ : مطبع فیض محمدی ، ۱۳۰۲ھ ، ۲۲۸ ص .

جلال نے اس کی تکمیل ۱۲۸۴ھ کو کی اور خود تاریخ کہی .

کند رفع پریشان خاطر ہے زہی مجموعہ اشعار تازہ

جلال ابن است سال حتم دیوان گل گلدستہ افکار تر ۱۲۸۴ھ .

سید ذاکر حسین یاس نے قطعہ تاریخ طبع کیا :

چہ استاد من گفت دیوان ثانی کہ مکرست آوار مضامین عالی

چنیں زد رقم یاس تاریخ حبش خواب گلستان نازک خیالی ۱۳۰۲ھ .

نمونہ .

دم عیبی سے مر سو دم بھرا ہے عشق احمد کا کلیم اللہ بھی پڑھتے رہے کسمہ محمد کا

(۱۷.۷) کلام شاد (حصہ اول) : مولانا سید علی محمد شاد (م ۱۹۲۷ء)

پٹنہ : انجمن ترقی اردو ، ۲ روپے ، ۱۶۰ ص

آغاز

کبیدہ اشعار دلکش ، قفل معنی دہن اس کا
 آپس شعروں سے کھل جاتا ہے درق رباعی عرفان کی
 (۸۱ ۱۷) کلام منظر (حصہ اول) ، مہر منظور حسین عرف محمد ابراہیم زیدی
 پنجاب ، ریدی ملر ،

آغاز :

یہ زبان خاموش قاصر ہے دماغ کس جگہ ڈھونڈیں بھس کوئی سحر
 کب کریں اور کیا کریں حمد و ثناء کب شہ حاور کو دکھلائیں چرخ
 (۱۷۰۹) کبیات سید اش ، اللہ خان ، سید ش ، اللہ خان (۱۸۱۷ء)
 (i) دہلی : مطبع اردو اخبار ، ۱۲۷۱ھ/۱۸۵۵ء ، ۲۴۰ ص .
 (ii) لکھنؤ : مطبع نولکھنور ، ۱۲۹۳ھ/۱۸۷۶ء ، ۲۵۰ ص .
 اس ایڈیشن میں شرح مائتہ عامل اور ہشتوی مرغامہ بھی ہے
 (۱۷۱۰) کنیت بیخورد ، علامہ سید محمود احمد سخود موہانی (۱۹۴۰ء)

اردو و فارسی کلام کا مجموعہ

لکھنؤ ، ۱۹۴۲ء ، ڈھانی روپے ۲۲۴ ص .
 نمونہ (اردو) :

جوہر تیرے جہاں پہ کہے بتلا کے بعد بھاتھ کو انظار بلا ہر بلا کے بعد
 کہی بھی دوامدار سری ہر رو کے بعد تو نے کیا جہاد شہ لافنی کے بعد
 سر جاں سے نہ بچے سی کوں جہاں عقدہ کھلا یہ مصرعہ کر بلا کے بعد
 حیراں تھی خلق معنی خلق عظیم میں ٹوٹا طلسم قتل امام ہدی کے بعد
 (فارسی) :

برصیر و ثبات او امامت نازد بر ذات صفات او رسالت نازد
 ہم زندگیش چار و ہم مرگ چہیں بر مرگ و حیات او قیامت نازد
 علامہ سید محمود احمد سخود موہانی نے اسے پروفیسر شیعہ کالج سکھ
 ۸۸۳ء کو موہان ضلع میں پیدا کیا۔ مولانا محمد خاں سے گستاخ
 ہوئے۔ سکھ بڑھ بعد میں مشی حاصل و ... کے مشادات پس

کنیے ۲۷ نومبر ۱۹۴۰ء کو واصلِ بحر ہوئے اور حیدر گنج کربلائے معلیٰ
فضل حسن خان لکھنؤ میں دفن ہوئے ۔

تصانیف : گنجینہ تحقیق ، منظرِ تیشہ ، جوہرِ ادب اور شرح غالب۔

(۱۷۱۱) کلیاتِ پطرس : اے ایس پطرس (م ۱۹۵۸ء)

لاہور : مکتبہ شعر و ادب ، ۱۲۵ روپے ، ۸۰۰ ص ۔

(۱۷۱۲) کلیاتِ حسرت : جعفر علی حسرت دہلوی ثم لکھنوی (م ۱۷۹۱ء)

لکھنؤ : ادارہ فروغِ اردو ، ۱۹۶۶ء ، ۱۲ روپے ، ۵۶۸ ص

جعفر علی حسرت اس مسماں ابوالخیر عطار دہلی میں پیدا ہوئے ۱۱۷۹ھ

/ ۱۷۶۵ء کے بعد بنارس چلے گئے فارسی میں مرزا فاخر مکیں اور اردو میں

رائے سرب سکھ دیوانہ کے شاگرد تھے ور خود اُن کے شاگرد شیخ فلندر بخش

حرامت شاہ قدرت اللہ قدرت ، بابِ محبت خان محبت ور خواجہ حسن لکھنوی

نہے ۱۲۰۶ھ / ۱۷۹۱ء کو وفات پائی۔

(۱۷۱۳) کلیاتِ زکی : مولانا مہدی علی خان زکی

لکھنؤ : مطبع بولکشنور ، ۲۵۴ ص ۔

آغاز ،

حمد اور نعت جو یہ تاج سرِ عنوان کا مطبع نور یہ مطلع ہے جبرے دیوان کا

امتِ ختمِ رس میں یہ کیا فخر عطا کہ دیا فضل مجھے حبِ شہِ مردان کا

(۱۷۱۴) کلیاتِ راقم : خواجہ قمر الدین راقم

(۱۷۱۵) کلیاتِ سلطان محمد قلی قطب شاہ : محمد قلی قطب شاہ ۱۰۲۰ھ

گولکنڈہ کے پانچویں نادر سلطان محمد قلی قطب شاہ ۱۰۲۰ھ ک اردو

کلا۔

حیدرآباد دکن : مکتبہ ابراہیمیہ ، ۱۳۵۹ھ / ۱۹۴۰ء ، دس روپے ، ۶۸۱ ص۔

(۱۷۱۶) کلیاتِ شاہی : سلطان عادل شاہ ثانی شاہی (م ۶۷۲ھ)

مقدمہ ز مبارز الدین ربعت ۔

علی گڑھ : انجمن ترقیِ اردو ، ۱۹۶۲ء ، تیرا روپے ، ۲۳۵ ص ۔

نمونہ ۔

ارے کلال مع کور پالا پلام کا نامست نو کے دیکھوں مکترا علی پت کا
(۱۷۱۷) کلیات صبا ۔ میر وزیر علی صبا (م ۱۲۷۱ھ)

لکھنؤ مطبع نامی ، ۱۵۲ ص

نمونہ

قلم کیجئے گر نیستان تمام یہ ہو مدحت شیر بزدان تمام

علی (ع) نیر آسمان شرف علی (ع) آسمان جہان شرف

علی (ع) روتق ملت احمدی علی (ع) ضیفم پیشہ سرمدی

(۱۷۱۸) کلیات صدر : مواب محمد صدر علی خاں رامپوری

لکھنؤ : مطبع نولکشور ، ۱۹۰۱م ، ۵۵۷ ص ۔

نمونہ :

بصام خدا کیے ہیں یہ رتبہ سے علی (ع) کا بندہ جو خدا کی ہے وہ بتا ہے علی (ع) کا

بصام خدا دست خدا شیر خدا ہیں کب حایے کوئی مرتبہ کیا کب سے علی (ع) کا

کعبہ میں ولادت ہوئی مسجد میں شہادت عار بھی انجام بھی چھا ہے علی (ع) کا

(۱۷۱۹) کنیت ظفر (جلد اول) : سراج الدین ظفر (م ۱۸۶۹ء)

لاہور ، سنگ میل پبلی کیشنز ، ۱۹۶۸م ، ۱۵ روپے ، ۵۴۴ ص ۔

(۱۷۲۰) کلیات ظفر (جلد دوم) : سراج الدین ظفر (م ۱۸۶۹ء)

لاہور : سنگ میل پبلی کیشنز ، ۱۹۶۶م ، ۱۰ روپے ، ۲۷۹ ص ۔

(۱۷۲۱) کلیات قدر : سید غلام حسنین قدر بلگرامی (م ۱۳۰۱ھ)

اگرہ : مطبع مفید عام ، ۱۳۰۸ھ/۱۸۹۱م ، ۴۱۲ ص ۔

غاز ،

عسی ک بدایکتا عسی بن ایضاب ع وصی مصطفیٰ حق عسی بن ایضاب ع

سیر و شوہر رہ عسی ابن ایضاب ع پدر شیر ع و شیر ، کا علی ابن ایضاب

شجاع لا فتی الا عسی ابن ایضاب (ع)

(۱۷۲۲) کلیات میر ، میر تقی میر (م ۱۲۴۵ھ)

کامپور : مطبع نولکشور ، ۱۳۳۵ھ/۱۹۱۶م ، ۶۴۵ ص ۔

محمد حامد علی خان حامد شاہ آبادی ہے تاریخ طبع کہی :

کلیات مقتدائی شاعران مطبوع شد ہ ہزاران حسن و خوبی ہ ہزاران بین و رعبہ
برہمیاں حل ہی تاریخ سالانہ طبع خامد حامد رقم واہ چہ نظم و تقریب
(۱۳۳۵ھ)

(۱۷۲۳) کلیات ناز : میر علی نواز ناز خیرپوری (م ۱۹۳۵م)

میر علی نواز خان ناز سابق ریاست خیرپور سندھ کے فرمانروا

خیرپور میرس ، ۱۹۶۶م ، ۲۱۴ ص .

آغاز

باقص سے کب بیاں ہو یا رب کمال تیر حورشبہ و مہ صو سے جاہ و جلال میرا

زُنا ر سبہ دونوں وابستہ ہمدگر ہیں پھیلا ہوا ہے سارے عالم میں چال تیرا

(۱۷۲۴) کیف و سرور : سید زاہد حسین اسرار

مقدمہ از سید عبدالحسید عظیم آبادی

لاہور : الامان پرنٹنگ پریس ، ۱۳۷۵ھ ، سوا روپیہ ، ۸۶ ص .

(۱۷۲۵) گل رعنا : اسد اللہ خان غالب (م ۱۸۶۹م)

قیام کلکتہ کے دوران غالب نے اپنے اردو فارسی کلام کی انتحاب کیا اس

مجموعے کا نام «گل رعنا» رکھا .

پروفیسر سید وریر الحسن عابدی (م ۱۹۷۹ء) کی تحقیق و تصحیح کے ساتھ

شائع ہوئی .

لاہور : ادارہ تحقیقات پاکستان ، ۱۹۶۹م ، ۱۸ روپے ، ۲۵۷ ص .

(۱۷۲۶) گلزار عشق / دیوان حضرت عشق : عشق

لکھنؤ : صادق پریس ، ۱۹۲۸م ، ۴۰ ص .

(۱۷۲۷) گلستان رشد : سید مصطفی میرزا عرف پارسے صاحب رشید (م ۱۳۲۶ھ)

لکھنؤ : انجمن محافظ اردو ، ۱۹۵۱م ، ڈھائی روپے ، ۱۴۴ ص .

آغاز :

جان کھوئی عشق کر کے اُس ستم بجاہ کا کیوں رشید اب کیا ارادہ ہے دل ناشاد کی

نیر کرت ہے چھری قصد اور ہے سپاہ کی یہ اسیران قفسِ وقت اگیا فریاد کی

(۱۷۲۸) گلستان سخن : مظہر علی خان اسپر (م ۱۸۸۱م)
مطبع علوی علی بخش خان ، ۱۲۷۱ھ ، ۵۳۶ ص
اعزاز

حصص حصص سے ذکر حبیب امیر کا حوشن سے نام پاک صغیر و کبیر کی
قور علی حدیث پیغمبر سے کم نہیں فرماں پادشاہ سے شقہ وریر کا
(۱۷۲۹) گلشن منن : مرزا فدا علی منن لکھنوی
لکھنؤ ، ۴ آے ، ۳۲ ص۔

(۱۷۳۰) گل کدہ : مرزا محمد ہادی عزیز لکھنوی (م ۱۹۳۵م)
لکھنؤ : صدیق بکدہو ، ۱۹۳۱م ، چار روپے ، ۱۶۰ ص۔
(۱۷۳۱) گنجینہ : مرزا واحد حسن یاس یگانہ چنگیری
لاہور : قومی دارالاشاعت ۔

(۱۷۳۲) گوشہ قلم : مقصود حسین جعفری
راولپنڈی : بزم فکر و ادب ، ۱۹۸۲م ، ۳۰ روپے ، ۱۹۲ ص۔
(۱۷۳۳) مغیر عشق : مولانا میر محمد علی موسوی رنج
حیدرآباد دکن : مطبع نامی عزیز ، ۱۳۱۲ھ ، ۲۳۵ ص۔
اغزاز :

محمد کو پہچانتے ہیں جاتے ہیں سب تیرا میرا مالک ہے تو بندہ ہوں میں یارب تیرا
آدم و جن و ملک حر و پری و عش و طہور نام ہر وقت لیا کرتے ہیں یہ سب تیرا
(۱۷۳۴) مرغوب جہاں سند تحمل حسین رضوی تحمل گوہری
لکھنؤ : مطبع نولکٹور ، ۱۳۰۷ھ / ۱۸۹۰م ، ۴۱۶ ص۔
نمونہ :

دھن پرکشایم ہمدح علی (ع) وصی بلا فصل بعد نبی
ثنائی اے کم آشکار کہ ہستندشان حجت کردگار

پ علی یا ایلہاء یا مرتضیٰ (ع) اے نبی (م) کے بعد دیں گے پیشوا

(۱۷۳۵) مزامیر (جلد اول) نواب جعفر علی خان اثر لکھنوی

میر تقی میر کیے کلام کا انتخاب

دہلی : کتابی دنیا ، ۱۹۴۷ م ، ۴۰ روپے ، ۲۷۷ ص .

(۱۷۳۶) مزامیر (حصہ دوم) : اثر لکھنوی

ڈھائی روپے .

(۱۷۳۷) مصباح النظم : مرزا علی محمد خان جنون

لکھنو : مطبع اثنا عشری ، ۱۳۰۴ھ ، ۲۹۴ ص .

اغز :

ریان اترار پہلے چاہئے خالق کی وحدت کا پھر اُس کو بعد معیوب الہی کی رسالت کی

شب معراج حضور کر جو قرب حق ہوا حاصل ہجر حیدر نہ تھا کوئی شریک حال خلوت کا

(۱۷۳۸) مضارب : راجہ مہدی علی خان

دہلی : ساقی بکڈپو ، ۱۹۴۵ م ، ڈیڑھ روپیہ ، ۲۴۰ ص .

(۱۷۳۹) مصمونہائے دیکش / خیالات بيمثال : حکیم سید ضامن علی حلال

لکھنو : انوری پریس ، ۱۳۰۶ھ ، ۹۶ ص .

غاز :

طالب ہیں سبھی جس کے وہ محبوب ہے میرا معشوق بھی عاشق ہیں وہ محبوب ہے میرا

(۱۷۴۰) مظہر عشق : خواجہ ارشد علی خان قلن

خواجہ صاحب محمد وزیر کے شاگرد تھے

کامپور : مطبع نولکشور ، ۱۹۱۱ م ، ۲۰۲ ص .

مونہ

و اب رہا اب اس طرح سے نظم حقت کا میرا منقطع رسالت کا علی اع . مطلع امامت کا

(۱۷۴۱) معیار نظم : میر علی حسن اشک

حیدر آباد دکن : مطبع سیدی ، ۱۳۱۱ھ ، ۳۱۶ ص .

سید باقر الموسوی کاشف نے تاریخ طبع کہی :

شاعر نامدار حضرت اشک صاحب باوقار و پ تقی

شہرہ شعراں ز پر تو او چون جلا ذرہ راز مہر عیب

بنگر اورا در همه شعراء مہنایی میدان الحکم بین

سن هجری بگفت کاشف راز در شہور بحر شک بہ بین

نمونہ :

کیا کرے بیکروہ تخت و باج کیکڑوں کی بدد درگاہ ہو جو ہوشا طوس کی

ہے مئے حبیبی سے اپنے دل کا بُر باج قبت دشمن میں ہے عالم شیشہ معکوس کی

(۱۷۴۲) منتخب العالم : منیر شکوہ آبادی

رامپور : مطبع سعیدی ، ۱۳۲۳ھ۔

(۱۷۴۳) نتائج لدھن و فیضان العکر ، محمد مہدی علی خان قہوہ

لکھنؤ : مطبع سلطانی ، ۱۲۷۲ھ ، ۵۶۴ ص۔

اصغر علی خان نسیم دہلوی نے تاریخ کہی :

خواہش تاریخ شدہ جلوہ گر یاس نمودہ و دل من سفر

خواستہ و مزدہ کلامش بداد ناشر رعم من سخن اوسناد ، ۱۲۷۲ھ۔

نمونہ :

ایسے دل بچھ شاہ ہدا دور نہیں اُس تختے سے جنت کی فضا دور نہیں

وہ رہ علی تجھے تو میں جائے علی ع مل جائے علی ع تو پھر ہدا دور نہیں

(۱۷۴۴) بشر باس مرزا وحید حسین باس یگانہ جنگیری لکھنوی

۱۹۱۴م۔

(۱۷۴۵) نظم دلدور المعروف بہ دیوان سور ، سید شجاع الدین حسین امراؤ مرزا انوری

استاد بہادر شاہ ظفر

لاہور : مطبع رفیعہ عدم ، ۱۸۹۹م ، ۱۲۰ اے ، ۱۶۴ ص

نمونہ :

گریہ سے غصہ اُن کا مٹایا نہ جائیگا شعلہ بھڑک اُنہا سے بجھایا نہ جائیگا

مرجانس کے جو درد اُنہا بہ جاہیگا الفت کے مرتے کو گھمایا نہ جائیگا

سب کو حوں کر کے نکالیں گے بکھڑے سے مسہ میں حسرتوں کو بٹھایا نہ جائیگا

انور طلب کریں گے ہم کہ قدر شرب ساقی کے حوصلے کو گھمایا نہ جائیگا

(۱۷۴۶)، نظم رنگیں ادا / ذوق کمال حکیم سید محمد مہدی کمال

لکھنؤ : قومی پریس ، ۱۳۲۶ھ ، ۴۸ ص .

حکیم عبدالرحیم ظامی نے تاریخ طبع کہی :

کمال سخن جوہر انتخاب فصاحت بلاغت کا حاصل کمال

لکھا طبع ک سال ظامی نے یہ چھپا منتخب ہو گئے کامل کلام

(۱۳۲۶ھ)

آغاز:

دل کو مٹنے کا حوصلہ نہ ہوا دل گم گشتہ رہتا نہ ہوا

رکھ دیا سیسے پہ کسی نے جو پانہ درد کم ہو گیا سو نہ ہو

(۱۷۴۷) نظم سفیر : میر شائق حسین سبیر

حیدرآباد دکن : رزاق پریس ، ۱۳۴۱ھ .

(۱۷۴۸) نظم میر : میر شکوہ آبادی

رامپور : مطبع سعیدی ، ۱۲۹۶ھ .

(۱۷۴۹) نظم ناظم : تواب میر علی خان ناظم

۱۳۲۸ھ .

(۱۷۵۰) نظم نام آور : واجد علی شاہ بادشاہ

کلکتہ : مطبع سلطانی ، ۱۲۸۷ھ ، ۲۰۶ ص

(۱۷۵۱) نظم نگاریں : حکیم سید ضامن علی جلال لکھنوی

لکھنؤ : تصویر عالم پریس ، ۱۳۲۰ھ ، ۲۰۸ ص .

سید سلطان علی خان شرر نے تاریخ طبع کہی :

چار میں دیوان اوستادی جلال راہ چہ دارد لفظ و معنی دلپذیر

جدا ہر مطبع نورانیش بست رشک مطلع مہر منیر

ہر کہ ابیاتش بخواند در دلش چوں خیال یار باشد جانگیر

سطرہائش همچو زلف مہوشان میکند دلہنی مشتاقان اسیر

یہ گلستان مضامین از ازل در جہاں گاہی ندیدہ چرخ پیر

بہر ذخار است اندر کوزہ چند اوراقش دران مضمون کثیر

گشت چوں آواز مطہش بلند شد عطار د ار برائی ار دبیر
سال آغازش نگارم ای شرر داد توفیقش مرا ربّ قدیر
هجری و ہم عیسوی تاریخ شد نظم رنگیں - چاپ گشہ بی نظیر
(۱۳۲۰ھ، ۱۹۰۴م)

نمونہ :

اُس کے جنوں کا مگر دیکھے والا ہوں حشر پر دید کے وعدے کر نہ نالا ہونا
منہ دراپردے سے ہے شوح نکالا ہونا کچھ سو محبوب تر دیکھے والا ہونا
جلال اپ پہ دنیا مانگ حق تعالیٰ سے کہ آشکار ہوں عام میں چند مہدی ہیں
وہ در سیاہ تہ تیغ انتقام ہوں جلد ارل سے آل محمد کے ہیں عروج و نصیب
(۱۷۵۲) نقش انجام : پروفیسر سید فخر الاسلام (م ۱۹۵۰م)

رابعہ خاتون نہاں نے مرتب کیا ۔

لاہور : مکتبہ ادب جدید ، دین محمد پریس لاہور ، ۱۱۴ ص .
سید فخر الاسلام ۱۹۲۳ء کو پانی پت میں پیدا ہوئے۔ ۱۹ سال کی عمر میں
فیصل آباد ہائی سکول میرپور سے میٹرک کیا . ۱۹۴۶ء کو ایم اے اور ایک سال
بعد ایل بی بی . ۱۹۴۸ء کو گورنر کالج راولپنڈی میں انگریزی ادب کے استاد
مقرر ہوئے . ۲۰ جنوری ۱۹۵۰م کو واصل بحق ہوئے]۔

(۱۷۵۳) نو : آغا صادق حسین

کوئٹہ اسلامیہ لیکچر پریس ۱۹۶۶ء ، ۲۰ روپے ، ۹۸ ص

(۱۷۵۴) اوقار سخن : سید حسین علی وفار بن گدا حسین حویپوری (دریغہ ۲۵)

افسانے

(۱۷۵۵) آبشار : احمد حسین خان

شمکسپینر کے مدوجہ ذیل افسانوں ک ترجمہ ۔ ورس کا سوداگر ، شد لٹر ،
جولیس سیزر ، روئے دل ، طوفان ، شب دوزخہ ، ہبلٹ ۔ موسم سرما کی
داستان ، رانی کا پہاڑ ، شب بہار کا خواب ، بھول بھلتاں اُسیو ، ملک بٹہ ،
انسی اور قلو پطرہ وغیرہ ۔

۴۴۸ ص ، لاہور ۔ فیروز سنر ، فیروز پرنٹنگ ورکس ۔

(۱۷۵۶) آگ کی آغوش میں : انور

گیارہ فسانے ، ۲۰۸ ص ، ۱۰ روپے ، لاہور ۔ نیا ادارہ ، کراچی کپیٹل

پریس لاہور

(۱۷۵۷) آسدی ۔ علامہ شبان

۱۸۹ ص مکتبہ جدید پریس لاہور ، ۱۹۶۸ء

(۱۷۵۸) آؤٹ آف ڈیٹ : جاوید کاظمی

۱۸ افسانے ، ۱۹۶ ص ، چھ روپے ، ۱۹۷۶ء ، اتر پردیش اردو اکادمی ۔

(۱۷۵۹) اتفاقات ۔ مرزا فدا علی خبیر

گیارہ رومانی و معاشرتی افسانے

۲۳۲ ص ، ڈھائی روپے ، لاہور : شیخ غلام علی اینڈ سنز۔

(۱۷۶۰) احمد تدیم قاسمی کے بہترین افسانے : مظفر علی سبّ

۱۶ فسانے ، ۴۰۲ ص ، لاہور ۔ سری لائبریری ، پاکستان نائٹرس پریس لاہور

۱۹۶۴ء

(۱۷۶۱) اردو فسانہ : عزیز قاطعہ

دوسری جنگ عظیم سے آزادی ہند تک افسانے کی ترقی کا تذکرہ

- ۹۶ ص . سات روپے ، لکھنو : مصرع پبلشرز ، نامی پریس لکھنو ، ۱۹۸۰ء .
(۱۷۶۲) اردو فسانے : رصبہ سجاد ظہیر
- ۲۴ ص . فسانے ، شروع میں فسانوں کا مختصر جائزہ ، آخر میں فلم کاروں کا تعارف
- ۲۴۸ ص . گیارہ روپے ، سنی دہلی : نیشنل بک ٹرسٹ جسے کے آفیسٹ پرنٹرز دہلی ، ۱۹۸۲ء .
- (۱۷۶۳) اردو افسانے کے آفاق : مہدی جعفر
- ۹ باب ، ۱۷۷ ص ، ۲۵ روپے ، نامی پریس لکھنو ، ۱۹۸۳ء .
- (۱۷۶۴) استعارے : انور سجاد
- ۱۶ ص . فسانے ، ۱۹۳ ص ، ۲۰ روپے ، لاہور : اظہار سر ، مطبع عالیہ لاہور ، ۱۹۷۰ء .
- (۱۷۶۵) آفاق سے آفاق تک : آغا اشرف
- تین ڈرامے ، سات فسانے اور ایک ناولٹ
- ۳۸۲ ص . لاہور : میری لائبریری ، پاکستان ناٹمز پریس لاہور ، ۱۹۶۴ء .
- (۱۷۶۶) ک قدم اور : روشن اختر کاظمی
- تہ افسانے ، ۷۸ ص ، ۵ روپے ، لکھنو ، ۱۹۷۶ء .
- (۱۷۶۷) المحرر کے افسانے : غلام عباس
- ۱۵۲ ص ، لاہور : دارالاشاعت پنجاب ،
- (۱۷۶۸) انتخاب افسانہ : سید عقیل رضوی
- ۲۵۸ ص ، ساڑھے چار روپے ، لکھنو : نثر پردیش اردو اکیڈمی ، ۱۹۷۸ء .
- (۱۷۶۹) اندھیرے کے جگنو : شمس آغا (م ۱۹۴۵ء)
- گزارہ فسانے ، ۲۸۳ ص ، دو روپے بارہ آئے ، لاہور : ادبی دنیا ، کریسٹ پریس لاہور ، ۱۹۵۷ء .
- (۱۷۷۰) انگریز کی بیل : سیم آغا قزلباش
- بیس روپے .

- (۱۷۷۱) ایک لڑکی : خواجہ احمد عباس
ڈیڑھ روپیہ ۔
- (۱۷۷۲) بادشاہ سلامت : وجاہت حسین نقوی
۲۹۲ ص ، نولکشور پریس لکھنؤ ، ۱۹۱۵ م
- (۱۷۷۳) باسی بھول : علی عباس حسینی
۲۵۶ ص ، ۱۰ روپے ، گلکتہ : سلیم برادرز ، ۱۹۷۸ م ۔
- (۱۷۷۴) ہزم ملانٹ : کرار حسین قزلباش
۱۸۰ ص ، سوا تین روپے ، کراچی تعلیمی مرکز گیدو مل لیکھرج روڈ ،
انٹرنیشنل پریس کراچی ، ۱۹۶۲ م ۔
- (۱۷۷۵) بند گلی : غلام الثقلین نقوی
۱۳ افسانے ۳۰۱ ص ، تین روپے ، لاہور : بک ورلڈ ، نیشنل پریس لاہور :
۱۹۶۶ م ۔
- (۱۷۷۶) بند لیوں کی چیخ : طاہر نقوی
۱۸ افسانے ۱۶۰ ص ، ۲۰ روپے ، کراچی : درہ ممتاز مطبوعات ، ابن حسن
آفسٹ پرنٹنگ پریس ، ۱۹۸۲ م
- (۱۷۷۷) بہار کے چراغ : سید محمد حسنین
سات افسانے ، ۱۷۳ م ، پوے دو روپے ، پٹنہ : اردو سوسائٹی آزاد پریس
پٹنہ ، ۱۹۵۲ م ۔
- (۱۷۷۸) پت جہڑ کی آواز : قرۃ العین حیدر
ساڑھے سات روپے ، دہلی : مکتبہ جامعہ ۔
- (۱۷۷۹) پتھر کا شہزادہ : صفی مہدی
۱۵ افسانے ، ۱۰۲ ص ، ساڑھے سات روپے ، نئی دہلی : نئی آواز ، جمال
پرنٹنگ پریس دہلی ، ۱۹۷۵ م
- (۱۷۸۰) پشتو افسانے : رضا ہمدانی
مختلف ادبیائے پشتو کے افسانوں کا ترجمہ
۲۰۸ ص ، تین روپے ، پشاور : نیا مکتبہ ، نقوش پریس لاہور

(۱۷۸۱) تیری دنیا میں ہم : امیر علی امام

۱۲۰ افسانے ، ۱۶۰ ص ، ڈھائی روپے ، کراچی : ادب گدہ ، مشہور آرٹ پریس کراچی ۔

(۱۷۸۲) تلونے کے کاتھے : مسیح الحسن رضوی

۲۵ افسانے ، ۲۳۸ ص ، پندرہ روپے ، الہ آباد : نکھت پبلی کیشنز ۱۹۷۷ء

(۱۷۸۳) جائے کی چاندنی : غلام عباس (م ۱۹۸۵)

۱۷۶ ص ، ۵۰ روپے ، کراچی : سجاد اینڈ کامران پبلی کیشنز ، انٹرنیشنل پریس کراچی ۱۹۶۸ء ۔

(۱۷۸۴) جنت روح : مرزا فدا علی

۲ افسانے ، ۳-۸ ص ، لکھنؤ : ندین بکڈپو ، انڈین پریس الہ آباد

(۱۷۸۵) جنت نگاہ : مرزا فدا علی حنجر لکھنوی

۲ افسانے ، ۲۴۲ ص ، ممبئی : علی بھائی شرف علی اینڈ کمپنی ، مطبع محمدی بھٹی ، ۱۳۶۲ھ ۔

(۱۷۸۶) چاند گہن : انتظار حسین

۲۶۳ ص ، تین روپے ، لاہور : مکتبہ کردوان ، سول بینڈ ملٹری گرت لاہور

(۱۷۸۷) چشم تماشا : نجم الحسن رضوی

۲ افسانے ، ۲۱۱ ص ، ۲۵ روپے ، اسلام آباد : مائٹن بکڈپو ، ایس نی پرنٹرز راولپنڈی ، ۱۹۸۲ء ۔

(۱۷۸۸) خوابوں کی گلیاں : مرزا حیدر عباس

۱۹۱ ص ، بیس روپے ، کراچی : عباس اکادمی ، بیس اکادمی آفٹ پریسر کراچی ۔

(۱۷۸۹) خواتین افسانہ نگاروں کے دس افسانے : صفری مہدی

(۱۷۹۰) خوشی کے موسم : سجاد ظہیر

مصنف کے داماد علی باقر نے مرتب کئے ، ۲۶ افسانے

۲۴ ص ، ۱۵ روپے ، نئی دہلی : سیما پبلی کیشنز ، ۱۹۷۸ء ۔

- (۱۷۹۱) درد درمن : صالحہ عابد حسین
تیس افسانے ، ۳۲۰ ص ، سوا بارہ روپے ، نئی دہلی : مکتبہ جامعہ
بھائی پریس دہلی ، ۱۹۷۷ م .
- (۱۷۹۲) دھوپ کا سایہ : علام الثقلین نقوی
سیرہ افسانے ، ماہ ادب .
- (۱۷۹۳) دیہاتی افسانے : وقار انبالوی (م ۱۹۸۸)
یک روپیہ ، لاہور : مکتبہ اردو
- (۱۷۹۴) زندگی ، نقاب چہرے : غلام عباس
۳۳ افسانے ، ۴۸۵ ص ، ۷۵ روپے ، احمد برادرس ، ۱۹۸۴ م .
- (۱۷۹۵) ساز بستی : صالحہ عابد حسین
تین روپے ، دہلی : کتابی دپ ، ۱۹۴۷ م .
- (۱۷۹۶) استمبر کا چاند : قرہ العین حیدر
۱۹۱ ص ، نو روپے ، لکھنؤ : نسیم بکڈپو ، رینا آرٹ پریس لاہور ، ۱۹۷۷ م
- (۱۷۹۷) شفق کے سایے : سید غلام الثقلین نقوی
چار روپے ، لاہور : میری لائبریری
- (۱۷۹۸) شمع خانہ : سید بشارت حسین کامل مرزا پوری
۴۸ ص ، ۵۰ پیسے ، مسلم پرنٹنگ پریس کراچی .
- (۱۷۹۹) شہر حموشاں : سید نصیر حیدر
ایک فرانسیسی افسانہ نگار مویاسان کے افسانوں کی ترجمہ
۱۹۲ ص ، سوا روپیہ ، پتہ : شاد بکڈپو ،
- (۱۸۰۰) شہیدان ودا کا خوں بہا کیا : خواجه غلام السیدین (م ۱۹۷۱)
مصنف ہے ہے وطن پس پت کی صحیح زندگی کے عدد ہمارے قدم پرستی
و روایت پرستی کا ذکر کیا ہے .
- بدایوں ، نظامی پریس بدایوں ، ۱۹۳۴ .
- (۱۸۰۱) ششہ و سنگ : مرزا فدا علی حیدر لکھنوی
بارہ افسانے ، ۲۰۰ ص ، ۲ روپے ، لاہور : شیخ غلام علی اینڈ سنز ،

۱۹۴۷ء۔

(۱۸۰۲) شیشے کی آبرو : قمر عباس مدیم

۸ روپے ، کراچی : مکتبہ دانیال

(۱۸۰۳) طلسمات : سید عابد علی عابد

۱۵ افسانے ، ۱۵۹ ص. لاہور : ہائمی بکڈپو . گیلانی الیکٹرونک پریس لاہور

(۱۸۰۴) عجیب لڑکی : قمر نقوی

پرل ایس بک کے فسانوں کا ترجمہ

۲۳۹ ص. ساڑھے چار روپے ، لاہور : مقبول اکادمی اشرف پریس لاہور .

۱۹۶۳ء۔

(۱۸۰۵) غم غلط : آغا اشہر لکھنوی

۴۸ ص. ، ۱۰ آنے ، سرفراز قومی پریس لکھنؤ .

(۱۸۰۶) قریب : پروفیسر سید منظر حسین کاظمی

(۱۸۰۷) فصل : تسکین زیدی

(۱۸۰۸) کافکا کے افسانے : نیر مسعود

جرمنی کے شہرہ آفاق افسانہ نگار فرائز کا فکا ام ۱۹۲۴ء کے افسانوں کا

ترجمہ ،

۹۶ ص. ۹ روپے ، لکھنؤ : ادبستان . ۱۹۷۸ء۔

(۱۸۰۹) کن رس : غلام عباس

۱۹ افسانے ، ۱۳۷ ص. ۱۵ روپے ، لاہور ، المثال ، جدید اردو نائپ پریس

لاہور ، ۱۹۶۶ء۔

(۱۸۱۰) گلی کوچے : انتظار حسین

۱۳ فسانے ، ۲۸۲ ص. ، لاہور : مکتبہ کاروان ،

(۱۸۱۱) محروں کا سفر : ڈاکٹر اظہار الحسن

بارہ افسانے ، ۱۱۰ ص. ۱۵ روپے ، نئی دہلی : بیسویں صدی کی پبلی

کیشنز ، جمال پرنٹنگ پریس دہلی ، ۱۹۸۴ء۔

- (۱۸۱۲) منتخب افسانے : میر محمود حسین
۲ روپے ، ہند .
- (۱۸۱۳) مہندی کے پھول : خواجہ تبشر علی حیدر
۵ روپے ، لاہور : تخلیق مرکز .
- (۱۸۱۴) میلہ گھومتی : علی عباس حسینی
پی آر ایس کراچی میں چھپی
- (۱۸۱۵) نقش اول : صالحہ عابد حسین
پونے پانچ روپے ، لاہور : آئینہ ادب
- (۱۸۱۶) نوہ گے : صالحہ عابد حسین
پونے تین روپے ، لاہور : آئینہ ادب .
- (۱۸۱۷) ولیہم ماسٹر (حصہ اول) : ڈاکٹر عابد حسین
چھ روپے ، نئی دہلی : مکتبہ جامعہ .
- (۱۸۱۸) ولیہم ماسٹر (حصہ دوم) : ڈاکٹر سید عابد حسین
چھ روپے ، نئی دہلی : مکتبہ جامعہ .
- (۱۸۱۹) ہمارا گاؤں اور دوسرے افسانے : علی عباس حسینی
بکھنو : ۱۹۵۶ء .

تعلیم و تعلم

- * آداب المتعلمین : خواجہ نصیر الدین طوسی۔
 (۱۸۲۰) آداب التعلیم : (ذریعہ ، ۱)۔
 (۱۸۲۱) آموزگار کلاں : سید فخر الحسن
 حان ہجوس کی کتاب کا ترجمہ
 ۲۶۶ ص ، اعظم ستیم پریس حیدرآباد (دکن)
 (۱۸۲۲) اردو تعلیم : مولانا سید علی محمد شاد (م ۱۳۴۵ھ)
 (۱۸۲۳) اسلام اور تربیت اطفال : ڈاکٹر سید محمد سیطین
 اصلاح معاشرے میں بنیادی پنہر تربیت اطفال ہے
 ۲۲ ص ، پنددادنخان : انجمن غلامان اسلام پاکستان پسن والہ ، لاہور آوٹ
 پریس لاہور ، ۱۹۷۲م۔
 (۱۸۲۴) اسلام اور علم : مولانا سید فیاض حسین نقوی
 نے اللہ مظہری (م ۱۹۷۹ء) کے فارسی میں لکھے گئے مقالے کا ترجمہ
 ۱۶ ص ، ۱۵ ریل ، قم : سازمان تبلیغات اسلامی ، ۱۴۰۲ھ۔
 (۱۸۲۵) اصطلاحات فن تعلیم : مہذب لکھنوی
 پور پریس حیدرآباد (دکن)
 (۱۸۲۶) أصول تربیت : علامہ سید ابن حسن نجفی
 بچوں کی تربیت ، ۱۵۴ ص ، کراچی : خراسان بک سنٹر ، ۱۹۹۳ء۔
 (۱۸۲۷) اصول تعلیم : سید منظر علی اشہری
 ۱۵۲ ص ، حیدرآباد (دکن) ، ۱۳۴۰ھ۔ دارالطبع سرکار عالی
 (۱۸۲۸) اصول تعلیم : خواجہ غلام اسیدین (م ۱۹۷۱م)
 تین حصے : تعلیم و تمدن ، درسی تعلیم ، اخلاقی اور معاشرتی تربیت

۵۴۳ روپے ۶۰ روپے ، الہ آباد ہندوستانی اکیڈمی ، دی مشن پریس الہ آباد ، ۱۹۳۵ م .

(۱۸۲۹) افادۃ المتدین مولانا سید ابوالحسن کشمیری (مطبع) .

(۱۸۳۰) افتتاحی خطبہ : سید حسن ہلگرامی

۱۹۱۱ء میں منعقدہ آل انڈیا محمدن اینگلو اورینٹل ایجوکیشنل کانفرس
لکھنؤ میں پڑھا گیا .

(۱۸۳۱) امامیہ رہنمائے تعلیم :

۱۱۲ ص . کراچی ادارہ تنظیم المکاتب پاکستان ، احمد برادرش پرنٹر کراچی .

(۱۸۳۲) آن پڑھ ہندوستان : سید فخر الحسن

مریک سی لایح کی انگریزی میں تحریر کردہ کتاب کا ترجمہ ، ۲۲ باب

۳۵ ص ، حیدرآباد دکن : ادارہ اشاعت اردو ، رزاقی مشین پریس حیدرآباد
دکن ، ۱۹۴۵ م .

(۱۸۳۳) بچے اور ان کے مستقبل : مولانا سید بدر حسن گویا پوری

بچے کے نشو و نما میں والدین کی حصہ ، ۴۰ ص ، بنارس الجود بکڈپو ،
۱۹۶۵ م .

(۱۸۳۴) بچوں کے سمجھنے میں نفسیاتی امتحانوں کی اہمیت علی ناصر زیدی

جے وائن وائن سنون کی کتاب کا ترجمہ

۶۷ ص ، لاہور : آئینہ ادب .

(۱۸۳۵) بصائر : جعفر ہارہوی

علم وراس کی ضرورت

۱۶ ص ، لاہور : علم بار مقلیورہ ، آفتاب عالم پریس لاہور .

(۱۸۳۶) پاکستان کا تعلیمی تناظر : سید آل رضا

۱۹۲ ص ، کراچی : آنیڈیل پبلیشر ، ۱۹۷۸ م .

(۱۸۳۷) پیاری سہیلی : مرزا محمد عیاس ہوش

تعلیم نسوان ۴۱۲ ص ، ۸ آنے ، نولکشور پریس لکھنؤ .

(۱۸۳۸) تحریر النساء : اہلیہ ہمایوں مرزا

ایک روپیہ ، لکھنو : الناظر بک ایجنسی ،

(۱۸۳۹) تحقیق البیان فی تعلیم النساء ، مولانا سید محمد محتبی نوگائوی

اس کتاب میں مولانا مرحوم نے عورتوں کو تعلیم دینے اور دلوانے کی مخالفت کی ہے آخر میں مولانا سید نجم الحسن امروہی (م ۱۹۲۸ء) ، مولانا ناصر حسین (م ۱۹۴۲ء) ، علامہ سید عی حانری (م ۱۹۴۱ء) ، مولانا سید کب حسین (م ۱۹۶۳ء) ، مفتی سید احمد علی (م ۱۹۶۹ء) ، مولانا سید محمد ہادی (م ۱۹۳۸ء) اور مولانا سید ابوالحسن لکھنوی کیے فتویٰ درج ہیں جن میں عورتوں کو موجودہ تعلیم دلوانے کو حرام اور موجب فساد عظیمہ بتایا گیا ہے

۳۸۰ ص ، تین آنے ، مراد آباد : دائرة الاشاعت نوگانوان ، برقی پریس دہلی ،

۱۳۵۴ھ، سید محمد سبطین نوگائوی نے تاریخ کہی :

قابل وجد ہے تحقیق بیان کا انداز لائق مدح و ستائش ہے زبان ارشاد
موجز بحر معنی ہے ہر ک جملے میں خوش ہے ہر اہل حرد دیکھ کے شان ارشاد
ہیں وہ مضبوط دلیلیں کہ بشرط نصاب مان ہی لپکا ہر اک مرتبہ دن ارشاد
سراپمان کو ہڑھا کر بنے تاریخ کہو زہی گنجینہ تحقیق و بیان ارشاد

۱۳۵۴ھ

(۱۸۴۰) تربیت اولاد : خواجه غلام الحسنین (م ۱۹۳۷ء)

۶ آنے ،

(۱۸۴۱) تعلیم اور جمہوریت : سید آل حیدر

بی ایڈ کے طلباء کے لئے لکھی گئی ، کراچی : قمر کتاب گھر ،

(۱۸۴۲) تعلیم اور طریق تدریس : سید ساحد حسین

۵۲۰ ص ، کراچی ، کفایت اکیڈمی ، ۱۹۷۵ء

(۱۸۴۳) تعلیم کا عمل : عابد علی عابد (م ۱۹۷۱ء)

تعلیم و عمل تعلیم کی خصوصیات اور اہمیت و افادیت ، دونوں ک اپس میں

تعلق ، طریقہ تعلیم میں تحلیلی و وجدانی افکار کی اہمیت

۱۵۲ ص. لاہور. کلاسک، نوائے وقت پرنٹرز لاہور، ۱۹۶۲ م

(۱۸۴۴) تعلیم کی بنیادیں : سید ساجد حسین

کراچی : کفایت اکیڈمی (کتابیات تعلیم).

(۱۸۴۵) تعلیم کی نئی بنیادیں : حواہ غلام السیدین (م ۱۹۷۱ م)

ڈاکٹر ایڈوونف کی کتاب کا ترجمہ

۲۸۰ ص. لاہور: شیخ غلام حسین.

(۱۸۴۶) تعلیم مذہبی : مرزا بہادر علی (م ۱۹۲۹ م)

مذہبی تعلیم کے اصول، نظام دکن پریس حیدرآباد (دکن)، ۱۳۳۹ھ

(۱۸۴۷) تعلیم نسواں : مولانا کرامت حسین

لندن سے واپسی پر لکھا.

(۱۸۴۸) تعلیم و تربیت : میر تھور علی

اعظم سنیم پریس حیدرآباد (دکن)، ۱۳۵۷ھ.

(۱۸۴۹) تعلیمی عناصر : سید ساجد حسین

کراچی : کفایت اکیڈمی (کتابیات تعلیم).

(۱۸۵۰) تعلیمی نفسیات و شماریات : سید آل حیدر

بی ایڈ اور ایم ایڈ کے طلباء کے لئے لکھی گئی

۳۸۸ ص. کراچی : قمر کتاب گھر، ۱۹۷۴ م.

(۱۸۵۱) تنظیم مدرسہ : ڈاکٹر منظر عباس نقوی

۱۰۲ ص. سوا دو روپے، علی گڑھ، سرسید پبلیکیشنز، ۱۹۷۷ م.

(۱۸۵۲) ثلوی تعلیم : سید کوثر حسین و سید علی مبشر کاظمی وغیرہ

پاکستان میں ثلوی تعلیم کا جائزہ و سفارشات

۲۸۲ ص. لاہور : بیورو اب ایجوکیشن علمی پرستنگ پریس لاہور

۱۹۶۸ م.

(۱۸۵۳) جدید تدریس، سعاد مرزا

سر جان آدہ سن کی کتاب کا ترجمہ حیدرآباد (دکن) (کتابیات تعلیم)

- (۱۸۵۴) چند تعلیمی تصورات : سید شبیر علی کاظمی
کراچی : نیشنل بک فاؤنڈیشن (کتابیات تعلیم)۔
- (۱۸۵۵) خطبہ صدف : میر سعادت علی خان
مسعود دکن پریس حیدرآباد (دکن) ، ۱۹۲۵ م۔
- (۱۸۵۶) دستور المدارس : مرزا محمد عالم المشہدی
ایک روپیہ ، پشاور : مکتبۃ الحجۃ ۔
- (۱۸۵۷) دستور المعلمین (حصہ اول) ، مولانا خواجہ غلام المحسن (م ۱۹۲۷ م)
ایک مقدمہ اور تین باب : تربیت کے عام اصول، تربیت جسمانی، تربیت عقلی،
تربیت اخلاقی
۱۱ ص ، بلالی سٹیم پریس ، ساڈھورہ ، ۱۹۰۳ م۔
- (۱۸۵۸) ڈمارک اور اس کی نظام تعلیم سید محمد حسین جعفری
اعظم سٹیم پریس حیدرآباد (دکن) ، ۱۲۴۸ھ۔
- (۱۸۵۹) روح تہذیب : خواجہ غلام السیدین (م ۱۹۷۱ م)
فلسفہ تعلیم میں تہذیبی اور اخلاقی عناصر
۷۴ ص ، دہلی : جامعہ ملہ اسلامیہ ، جید برقی پریس دہلی ، ۱۹۳۲ م۔
- (۱۸۶۰) زبان ، زندگی و تعلیم خواجہ غلام السیدین (م ۱۹۷۱ م)
سورت یونیورسٹی میں دئے گئے دو لیکچر ۔
- ۶۷ ص ، ۱۰ روپے دہلی انجمن ترقی ردو (ہد) ، فوٹو لیتھو پریس ،
۱۹۸۳ء۔
- (۱۸۶۱) شان تعلیم : محمد مہدی ساماوی
۵۶ ص ، کریم پریس لاہور
- (۱۸۶۲) طالب علم کی زندگی کے کتب مقصد نوں چاہیے : خواجہ غلام الثعین پانی پتی
۳۹۲ ص ، ۳ روپے ، لکھنؤ : الناظر بکڈپو ، ۱۹۰۷ م
- س کتاب کی پہلا ابڈیشن ۱۸۹۶ م میں علی گڑھ سے ۸۵ صفحات پر مشتمل
چھپا

(۱۸۶۳) علی گڑھ کی تعلیمی تحریک : حواجہ علامہ السیدین (م ۱۹۷۱م)
۴۲ ص ۱۹۲۱م .

(۱۸۶۴) عمرانیات و تعلیم : سید ساجد حسین

کراچی : کفایت اکیڈمی (کتابیات تعلیم) .

(۱۸۶۵) درنہیسی معلمہ . حاجی سید جلال الدین حیدر ایم اے

۲۸۷ ص ، حیدرآباد دکن ، ۱۹۰۸م

(۱۸۶۶) فلسفہ تعلیم : سید آل حیدر

عنوانات : فلسفہ تعلیم کی اہمیت ، رسعت ، فلسفہ تعلیم کے نظریات ،

تعلیمی انداز اور مقاصد ، معاشرہ اور تعلیم ، مذہبی اور اخلاقی تعلیم ، امام

غزالی ، ابن خلدون اور علامہ قبال کے تعلیمی نظریات

۳۱۲ ص ، کراچی : فخر کتاب گھر ، ۱۹۷۷م .

(۱۸۶۷) مدارس ثانوی کا نظام تعلیم : محمد حسین ادیب

عہد آفرین پریس حیدرآباد دکن (کتابیات تعلیم) .

(۱۸۶۸) مرشد الطلاب و معلم لکتاب سید ابوالحسن بن سند مہدی

عنوانات : فضیلت تلاوت قرآن شریف ، فضیلت علم ، فضیلت طلبہ و علماء ،

مذمت علمائے بے عمل ، کوشش و ہمت طالب علم ، ادب خوشنویسی

۶۷ ص ، مطبع یوسفی دہلی .

(۱۸۶۹) مدرس تعلیم . مولانا مرزا بہادر علی حیدرآبادی (مطلع .

(۱۸۷۰) مسلمانوں کی تعلیم اور جامعہ ممبہ . ڈاکٹر سید عابد حسین

۵۲ ص ، دہلی : مکتبہ جامعہ ممبہ ، ۱۹۲۸م .

(۱۸۷۱) مسلمانوں کی تعلیم پر ایڈریس . مولانا سید کرامت حسین

اصل کتاب انگریزی میں ہے سجاد علی خاں نے شائع کی .

(۱۸۷۲) مشیر نسوان / زہرہ : اہلبہ ہمایوں میرزا

ایک روپیہ ، لکھنؤ : اشاطر بک ایجنسی .

(۱۸۷۳) معلم الاطفال : مولانا اولاد حسین امرہی

(۱۸۷۴) معلم بالغین : سید زاہد حسین

۵۶ ص ، حیدرآباد دکن : ادارہ ادبیات اردو .

(۱۸۷۵) معیار تعلیم اور تدریسی موضوعات : میر محمد علی

عنوانات : معیار تعلیم اور تدریسی تقاضے ، جدید تکنالوجی کا حصول ،

قرآن کا سائنسی مزاج ، تعلیم میں ضیاع ، فنی تعلیم اور صنعتی ادوار میں

تعاون ، تدریسی مقاصد کی تدوین ، تدریسی وسائل کا انتخاب ، فنی تعلیم

میں طریقہ اصحانات ، ذرائع و روش کی تعلیم و تربیت

۹۶ ص ، ۲۰ روپے ، کراچی : پاور پبلی کیشنز ، ۱۹۸۷ء .

(۱۸۷۶) مفتاح التعلیم : سید محمد حسین جعفری

۱۵۰ ص ، حیدرآباد دکن ، نظام دکن پریس .

* : Aims of Education

(۱۸۷۷) مقاصد تعلیم : سید محمد تقی

۴۱۵ ص ، کراچی : آل پاکستان ایجوکیشنل کانفرنس ، ۱۹۵۸ء .

(۱۸۷۸) مقدس قانون : رشید ترائی

حصول تعلیم کی طرف توجہ دلائی گئی ہے .

۱۰۰ ص ، اعظم شمیم پریس ، حیدرآباد (دکن) ، ۱۳۵۸ھ

* منیۃ المرید فی آداب المعید و المستعید (عربی) : شہد ثانی (م ۹۲۵ھ)

(۱۸۷۹) منیۃ المرید . شیخ خادم حسین لجنی

۴۳۱ ص ، لاہور : کتب خانہ حسینیہ ، تعلیمی پریس لاہور ، ۱۹۶۶ء .

(شیخ خادم حسین ابن حاجی اللہ دتہ امرتسری ۱۹۲۰ء کے لگ بھگ پیدا ہوئے

مارچ ۱۹۳۸ء کو نارووال میں شیخ چراغ علی شہید مرحوم کی لڑکی سے عقد

ہوا اہلسنت کے مختلف دینی مدارس میں پڑھتے رہے مولوی فاضل ،

مشی فاضل اور ادیب فاضل کے امتحانات پنجاب یونیورسٹی سے پاس کئے

۱۹۵۱ء کو نجف اشرف چلے گئے) .

(۱۸۸۰) نظریہ تعلیم : سید آل حیدر

۵۱۶ ص ، کراچی : قمر کتاب گھر (کتابیات نعیم)

(۱۸۸۱) نظم و نسق مدرسہ : سید آل حیدر

بی ایڈ کے طلبہ کے لئے لکھی گئی ، کراچی ، قمر کتاب گھر

(۱۸۸۲) نفسیات و تعلیم : سید ساجد حسین

کراچی : کفایت اکیڈمی (کتابیات تعلیم)۔

(۱۸۸۳) نئی تعلیم کے مسائل : باقر مہدی

عنوانات : بچوں کی تعلیم ، مشرقی نظام تعلیم ، تعلیم میں جمہوری

نقطہ نظر ، ذاکر صاحب کا نظریہ تعلیم ، تعلیم اور ثمر آوری ، تعلیم اور

نسبی اقدار ، اساتذہ کی تربیت ، غیر معمولی دھانت والے بچے اور ان کی

تعلیم

۱۷۲ ص ، ۱۵ روپے ، دہلی ، مکتبہ جامعہ ، لبریری آرٹ پریس دہلی

، ۱۹۸۱ م

(۱۸۸۴) ہائی سکول میں تدریس ریاضی : ممتاز علی جعفری

ہر دیف فیر کی کتاب کا ترجمہ ۵۶ ص ، لاہور ، شیخ غلام علی اینڈ سنر ۔

(۱۸۸۵) ہدایات برائے مدرسین : محمد حسین جعفری

ریاست حیدرآباد ، دکن ، کے تعلیمی قواعد و ضوابط ، اعظم سینیہ پریس

حیدرآباد (دکن) ۔

(۱۸۸۶) ہم اور ہمارے بچے : بیگم سید رضا کاظم زیدی

۱۶ ص ، کراچی : امامیہ سٹوڈنٹس آرگنائزیشن پاکستان ۔

(۱۸۸۷) ہندوستان کے طبیب انگلستان میں : سید محمد حبیب جعفری

انگلستان جانے والے ہندوستانی طبیب کی ذمہ داریاں

۴۸ ص ، اختر دکن پریس حیدرآباد دکن ، ۱۹۱۴ م ۔

(۱۸۸۸) کتاب کی کہانی : سید احمد حسین نقوی

اسرار سے کب اور کیسے لکھا پرہا سبکھا اور کتاب کو موحردہ صورت تن

پہچنے میں کن کن منزلوں سے گزرن پڑا

دہلی : مکتبہ جامعہ ، ڈیزل پریس ۔

ناول

- (۱۸۸۹) آپس کے گیت : قرۃ العین حیدر
واسل ہائیکوف کی انگریزی کتاب کا ترجمہ جس میں دوسری جنگ عظیم کی
نقشہ کھینچا گیا ہے
تین روپے ، دہلی : جامعہ ملیہ
(۱۸۹۰) آتش خاموش - صالحہ عابد حسین
۸ روپے ، لاہور : آئینہ ادب۔
(۱۸۹۱) آخر شب کے ہم سفر : قرۃ العین حیدر
یہ ناول مطالبہ پاکستان ، تقسیم ہند اور قیام ہنگلہ دیش کے تناظر میں لکھا
گیا
۳۵۲ ص ، ۴۵ روپے ، علی گڑھ : ایجوکیشنل بک ہاؤس ، شیروانی آمسٹ
پرنٹرز دہلی ۱۹۸۴ م۔
(۱۸۹۲) آدمی کا مقدر : قرۃ العین حیدر
ڈیڑ روپیہ ، نئی دہلی : مکتبہ جامعہ ۔
(۱۸۹۳) آگ کا دریا : قرۃ العین حیدر
۷۸۶ ص ، ۸۰ روپے ، دہلی : اردو کتاب گھر ، ۱۹۸۴ء۔
(۱۸۹۴) آمتہ : حسن زہرہ حیدر
ڈھانی روپے ، لاہور : آئینہ ادب۔
(۱۸۹۵) آویزہ گوش : اعا شاعر
(۱۸۹۶) ابن الوقت : سید سبط حسن
مولانا ندیر احمد دہلوی ام ۱۹۱۲ء کی معاشرتی اور سیاسی تصنیف کی
ترتیب ہو

۳۶۴ ص ۶، روپے، لاہور: مجلس ترقی ادب، مکتبہ جدید پریس لاہور، ۱۹۷۲ء۔

(۱۸۹۷) اپنی اپنی صلیب، صالحہ عابد حسین

۸ روپے، نئی دہلی، باولستان،

(۱۸۹۸) ارمان: آغا شاعر دہلوی

۱۷۶ ص ۱۲، آئیے، لاہور: تاریخی کتب خانہ،

(۱۸۹۹) اسرار ہند: آل عبا

۱۲ آئیے، لاہور: تاریخی کتب خانہ،

(۱۹۰۰) فضائے راز / عریب خانہ حصہ اول: مرزا محمد ہادی رسوا (م ۱۹۴۱ء)

اواخر ایسویں صدی کے ستے پتے ویران لکھنو ثقافتی، تاریخی اور سماجی
پس منظر

۸۲ ص ۱۸۹۶ء۔

(۱۹۰۱) الجہی ڈور، صالحہ عابد حسین

آج کی نوجوان لڑکیاں کن لکھنوں کا شکار ہیں اور ان کے دھنوں میں کس قسم
کے خیالات پرورش پ رہے ہیں؟ یہ باول اسی کش مکش کی برجھائی کرتا ہے
سازھے پانچ روپے، دہلی: مکتبہ جامعہ،

(۱۹۰۲) امراؤ جان ادا: مرزا محمد ہادی رسوا (م ۱۹۴۱ء)

۳۴۲ ص ۵، روپے، لاہور: مجلس ترقی ادب، شعیق پریس لاہور، ۱۹۶۳ء۔

اس کتاب کا پہلا ایڈیشن ۱۸۹۹ء کو چھپا،

(۱۹۰۳) انقلاب: خواجہ احمد عباس

۳۰ روپے، ہند۔

(۱۹۰۴) انور و رصید: آغا شاعر (م ۱۹۴۰ء)

مطبع خادم الاسلام دہلی،

(۱۹۰۵) اور تمنا ہے تاب: زہرا رضویہ

۹ روپے، لاہور: آئینہ ادب،

(۱۹۰۶) اور گھنٹی بجنی رہی: قمر نقوی

- ۴۳ روپے ، لاہور : مقبول اکیڈمی۔
- (۱۹۰۷) بشر کیا کہتے : سید شاہد علی عابد (م ۱۹۷۱م)
- سنکلیئر لیونس کے معاشرتی ناول کا ترجمہ
- ۴۳۸ ص ، ساڑھے چھ روپے ، لاہور : ملک سراج الدین اینڈ سنز ، پنجاب
- پریس لاہور ، ۱۹۵۸م۔
- (۱۹۰۸) پایہ جولان : صفری مہدی
- ۲۱۲ ص ، ۶ روپے ، نئی دہلی۔ ناولستان ، جمال پرنٹنگ پریس دہلی ، ۱۹۷۲م
- (۱۹۰۹) پر اسرار جزیرہ : قمر نقوی
- ۱۸ روپے ، لاہور : مقبول اکیڈمی
- (۱۹۱۰) پرورانی : صفری مہدی
- ۱۷۲ ص ، ساڑھے نو روپے ، دہلی۔ ناولستان ، لبرٹی آرٹ پریس دہلی ، ۱۹۷۹م۔
- (۱۹۱۱) تیرے جہاں میں : سیدہ ناز کاظمی
- عورت کے معاشرتی زندگی کے مختلف پہلو ، نسوانی مسائل کی اُجنتھیں اور
- اُن کا حل
- ساڑھے سات روپے ، لاہور : ٹیہ ادب۔
- (۱۹۱۲) جزیرہ سخنوراں : غلام عباس ابن حاجی احمد مرزا
- تخمیانی طنزیہ ناول
- ۹۶ ص ، رام پور : کتب کار پبلی کیشنز دہلی پرنٹنگ پریس رامپور ،
- ۱۹۶۶م۔
- (۱۹۱۳) چبوتوں کی وادی : قمر نقوی
- ۴۵ روپے ، لاہور : مقبول اکیڈمی۔
- (۱۹۱۴) حمیدہ بانو / حسن اسلام : ہادی حسین ہادی
- اثر نئی نسل کی لکھی پڑھی بوجوان لڑکی کی غریبی ، لاوارثی و بے بسی اور
- اس کے زول و پستی سے فائدہ اُٹھاتے ہوئے عیسائی مشنری کی اس پر شیع
- ۱۰۴ ص ، سلیمانی پریس بنارس ، ۱۹۱۴م۔

- (۱۹۱۵) حوایوں کی گلیاں ، مرزا حیدر عباس
۱۹۲ ص ، کراچی ، ۱۹۸۳ م
- (۱۹۱۶) خورشید بہرہ مرزا محمد ہادی رسوا (م ۱۹۳۱ م)
۱۶۸ ص ، دو روپے چار آئے ، حیدرآباد (سندھ) : کتب خانہ دین و دنیا ،
محبوب پریس حیدر آباد ۱۹۵۷ م
- (۱۹۱۷) دل سے قریب : تنصار حسین
سوا دو روپیہ ، ہند۔
- (۱۹۱۸) دنیا کو جھنجھوڑنے والے دس دن : تقی حیدر
جاں ریڈ کی کتاب کا ترجمہ
۵۱۸ ص ، کراچی : دانیال ، ۱۹۸۳ م۔
- (۱۹۱۹) دوزخی : اکبر حسین
گوئیے کی کتاب کا ترجمہ
۳۲ ص ، ڈیڑھ روپیہ ، کراچی : ماہنامہ ناول مشہور آرٹ پریس
- (۱۹۲۰) دھند : صفری مہدی
۲۰۴ ص ، ۸ روپے ، دہلی ناولستان ، کوہ نور پرنٹنگ پریس دہلی ۱۹۷۴ م
- (۱۹۲۱) ڈیگو : قرۃ العین حیدر
سوا دو روپیہ ، دہلی : مکتبہ جامعہ
- (۱۹۲۲) راحلہ : قمر نعوی
۴۵ روپے ، لاہور ، مقبول اکیڈمی۔
- (۱۹۲۳) رنگ بہرہائی : صفری مہدی
۱۳۹ ص ، ۱۵ روپے ، دہلی ناولستان ، لبرٹی آرٹ پریس دہلی ۱۹۸۳ م
- (۱۹۲۴) راہ عمل : صالحہ عابد حسین
پونے دس روپے ، لاہور : آئینہ ادب۔
- (۱۹۲۵) ارباب : تنویر زہرہ بخاری
چھ روپیہ ، لاہور : آئینہ ادب
- (۱۹۲۶) رقص اسما : ذکر سید علامہ حسین

ڈیڑھ روپے ، دہلی .

(۱۹۲۷) رگ سنگ : انور سجاد

متوسط طبقے کے ایک خاندان کی داستان اور اس کی زندگی کے مدّ و جذر

۱۹۲ ص ، ڈھائی روپے ، لاہور : گوشہ ادب ، اشرف پریس لاہور .

* زینت (سندھی) : مرزا قلیچ بیگ (م ۱۹۲۹ م) .

(۱۹۲۸) زینت : امداد حسینی

تعلیم نسوان کی حمایت کی گئی ہے

۱۱۲ ص ، ۳۰ روپے ، اسلام آباد : اکادمی ادبیات پاکستان ، پرنٹنگ

کارپوریشن آف پاکستان ، اسلام آباد ، ۱۹۸۰ م .

(۱۹۲۹) شریف زادہ : مرزا محمد ہادی رسوا (م ۱۹۳۱ م)

۲۰۰ ص ، ساڑھے سات روپے ، نئی دہلی : مکتبہ جامعہ ، سہرنی آرٹ پریس

دہلی ، ۱۹۸۲ م .

(۱۹۳۰) شعلہ جوالہ : آغا شاعر ام (۱۹۴۰ م)

* Moon is Down : جان استن بک

(۱۹۳۱) شکست ناقام : زہرہ سیدین .

۱۷۶ ص ، دو روپے ، دہلی . مکتبہ جامعہ ، جملہ برقی پریس دہلی ، ۱۹۵۸ م

(۱۹۳۲) طرح دار لونڈی : سجاد حسین

۳۳۹ ص ، ۶ روپے ، لاہور : مجلس ترقی ادب ، روس آرٹ پریس لاہور ،

۱۹۶۶ م .

(۱۹۳۳) طلسمی بدلہ : آغا شاعر دہلوی (م ۱۹۴۰ م)

(۱۹۳۴) عاصمہ : تنویر زہرہ بخاری

ساڑھے دس روپے ، لاہور : آئینہ ادب .

(۱۹۳۵) عذرا : صالحہ عابد حسین

معاشرتی ناول ، دہلی کے متے ہوئے تہذیب کے نقوش

۱۰ روپے ، لاہور : آئینہ ادب

- (۱۹۳۶) فسانہ بستی : حسن عباس جعفری
سازھے تین روپے لاہور : شیخ شوکت علی اینڈ سنز
- (۱۹۳۷) قرۃ العین حیدر کے چار ناولٹ : قرۃ العین حیدر
۴ ص . ۲ روپے علی گڑھ : ایجوکیشنل بک ہاؤس . تاج آفیسٹ پریس
الہ آباد، ۱۹۸۱ م.
- (۱۹۳۸) قطرہ سے گہر ہوئے تھ : صالحہ عابد حسین
بارہ روپے ، لاہور : آئینہ ادب.
- (۱۹۳۹) کار جہاں دراز ہے : قرۃ العین حیدر
۴۸ ص . ۵۰ روپے ، بمبئی : فن اور فنکار، ۱۹۷۷ م .
- (۱۹۴۰) کار جہاں دراز ہے : قرۃ العین حیدر
۵۰ روپے ، دہلی : مکتبہ جامعہ .
- (۱۹۴۱) کوئی آشنا بھی نہیں : صغریٰ مہدی
ڈیڑھ روپے ، ہمد.
- (۱۹۴۲) گلگزنہ : قمر نقوی
۲۷ روپے ، لاہور : مقبول اکیڈمی .
- (۱۹۴۳) گنوار : تنویر زہرہ بخاری
سازھے سات روپے ، لاہور ، آئینہ ادب .
- (۱۹۴۴) گوری موئے سیج پر : صالحہ عابد حسین
آج کل نوجوانوں میں دولت پرستی : جاہ پسندی اور بزدلوں سے بے اعتنائی
پانی جاتی ہے اس کا ذکر
۱۹۱ ص . ساڑھے دس روپے ، نئی دہلی : ناولٹس لبریری آرٹ پریس
دہلی ، ۱۹۸۱ م
- (۱۹۴۵) گہرانہ : انیس مرزا
۲۵۶ ص ۲۲ روپے ، نئی دہلی : پریس بکھپو ، جمال پریس دہلی ، ۱۹۸۴ م.
- (۱۹۴۶) لمحے کی دیوار : سید غلام الثقلین نقوی
۱ روپے ، لاہور : مکتبہ عالیہ .

- (۱۹۴۷) لیلی و مشق : آغا شاعر (م ۱۹۴۰م)
لاہور : آزاد بکڈپر .
- (۱۹۴۸) ماڈرن الف لیلی : خواجہ احمد عباس
۱۱۸ ص ، ۲ روپے ، الہ آباد . مکتبہ پروین
- (۱۹۴۹) مسافر : قمر نقوی
۴۵ روپے ، لاہور : مقبول اکیڈمی .
- (۱۹۵۰) امیر گاؤں : غلام الثقلین نقوی
۳۴۷ ص ، ۵۰ روپے ، لاہور : ضیائے ادب سمن آباد ، جاوید ریاض پرنٹرز
لاہور ، ۱۹۸۲م
- (۱۹۵۱) میلا آنچل : تصویر زہرا بھاری
۸ روپے ، ہند
- (۱۹۵۲) ندیہ : قمر نقوی
۴۸ روپے ، لاہور : مقبول اکیڈمی .
- (۱۹۵۳) نغمہ اور آگ : غلام الثقلین نقوی
۱۰ روپے ، لاہور : مکتبہ عالیہ .
- (۱۹۵۴) نقلی تاجدار : آغا شاعر قزلباش (م ۱۹۴۰م)
- (۱۹۵۵) پیرے کی کٹی : آغا شاعر قزلباش (م ۱۹۴۰م)
- (۱۹۵۶) ہم کھاری : صالحہ عابد حسن
۲ روپے ، ہند
- (۱۹۵۷) یر دوکیہ : قرۃ العین حیدر
انگریزی کتاب سے ترجمہ جو ویراپانو کی تحریر کردہ ہے
۲ روپے ، دہلی : مکتبہ جامعہ

ڈرامہ

- (۱۹۵۸) آدھی بات . بانو قدسیہ
۱۵۰ روپے ، لاہور: سنگ میل پبلی کیشنز
- (۱۹۵۹) آذر کا خواب : قدسیہ زیدی
ساڑھے چار روپے ، دہلی : مکتبہ جامعہ
- (۱۹۶۰) آریو آر : سید احمد شاہ پطرس بخاری وغیرہ
کیریل چیپٹ (م ۱۹۲۸ م) کی کتاب کا ترجمہ
۱۳۲ ص، پونے تین روپے لاہور مجلس ترقی ادب، مطبع عالیہ لاہور، ۱۹۶۷ م
- (۱۹۶۱) اردو افسانے اور تار کلی : حیدر عباس رضوی
۹۶ ص ، ۴۰۵ روپے ، بھوپال بھوپال بک ہاؤس ، ۱۹۷۷ م .
- (۱۹۶۲) اردو ڈرامہ نگاری : سید بادشاہ حسن حیدر آبادی
عنوانات ڈرامہ کی ابتدا ، ڈرامے کی قسمیں ، ڈرامہ اور تھیٹر ، اردو ڈرامہ
کی پیدائش ، اندر سبھا ، ودو ڈرامے کا مستقبل
۲۳۲ ص ، نیر روپے لاہور سج بک ہاؤس ، شاہ پریس لاہور ،
۱۹۵۰ م .
- ۱۹۶۳ ، درد ڈرامہ اور اسپیج اسدنی دور کی مفصل تاریخ سید مسعود حسن
رضوی ادیب
- عنوانات واجد علی شاہ کے مختصر حالات ، فنون لطیفہ سے دلچسپی ، فن
موسیقی کی سرپرستی ، اندر سبھا کے مصنف امانت ، شرح اندر سبھا
۴۶۸ ص ، ساڑھے تہ روپے ، بکھو کتاب گھر ، سلیبی پریس لہ آباد ،
۱۹۵۷ م .

(۱۹۶۴) ادبی ذریعے . ڈاکٹر سید اعجاز حسین

۱۹۹ ص . ۱ روپے . الہ آباد . جاوید پبشرس ، بیشل آرٹ پریس پریمرز

الہ آباد ، ۱۹۸۰ م .

(۱۹۶۵) انجم سخاوت : علام حسین ظریف

۷۴ ص . بیتی ، ۱۸۹۹ م .

(۱۹۶۶) اندر سبھا : امانت

۳۹ ص . لکھو : حاجی بکڈپو ، مطبع یوسفی لکھو .

(۱۹۶۷) انکر : مجتبیٰ حسین

۴۸ ص . دس ایے ، کراچی ، مرکز ادب بدر روڈ ، صبا ، برقی پریس

(۱۹۶۸) ایراپور کا مقدس ڈرامہ : سید مسعود حسن رضوی ادیب

مقدس ڈرامے سے مراد وہ ڈرامہ ہے جو کسی زمانے میں ایران میں واقعات گریلا

کو زندہ افراد کے ذریعے اسٹیج پر پیش کیا جاتا تھا

عسرات تعزیه نکیہ ، تعزے کی اہمیت - غیر ملکیوں کی نظر میں ،

عریوں کا عالمگیر اثر ، تعزیه نامے اور ان کے مصنف ، تعزیه نامہ اور امیر

تیمور ز رانی شام

۱۳۶ ص . ۲ روپے ، لکھو ، نسیم بکڈپو ، ابو عطاء صفدر پریس لکھو ،

۱۹۶۶ م .

(۱۹۶۹) ایک ایکٹ کے ڈرامے : علی عباس حسینی

ڈیڑھ روپے .

(۱۹۷۰) بہار کا اردو اسٹیج اور اردو ڈرامہ : سید حسن

۲۴ ص . ۲۰ روپے ، پنہ کتابخانہ برپولیا ، پنہ لستھو پریس پنہ .

۱۹۷۸ م .

(۱۹۷۱) پردہ غفلت : سید عابد حسین

۱۴۶ ص ، مطبع شرکت گویانی برلن ، ۱۹۲۵ م .

حکیم نباتات (فارسی) : مرزا جعفر تحقیق قرچہ داغی

*

- (۱۹۷۲) ترجمہ حکیم بیانات : مولانا سید امتیاز حسن رصوی رامپوری
مرزا فتح علی اخوند زادہ کی ترکی زبان میں لکھی جانے والی کتاب کا فارسی
اور فارسی سے اردو میں ترجمہ
۹۰ ص ، ۶ آے ، لاہور ، شیخ مبارک علی نجران کتب ، گذار ہد ستیم
پریس لاہور ، ۱۹۷۴م
- (۱۹۷۳) ثریا : آغا اشرف (م ۱۹۶۲م)
آپہ ساظر ، ۱۲۶ ص ، ۱۰۵۰ روپے ، لاہور : آزاد بکڈپو ، ۱۹۷۷م
- (۱۹۷۴) جمیل : تمکین کاظمی
اسکر وائیلڈ کی کتاب کا ترجمہ
۱۱۸ ص ، ۲ روپے ، لاہور : آئینہ ادب ، انشاء پریس لاہور ، ۱۹۵۷م
- (۱۹۷۵) ہور جنت : آغا شاعر (م ۱۹۴۰م)
Charles Aunt :
(۱۹۷۶) خالد کی خالہ : قدسیہ زیدی
۱۷۶ ص ، پونے دس روپے ، دہلی : مکتبہ جامعہ ، پونین پرسنگ پریس دہلی
- (۱۹۷۷) ڈرامہ اکبر : مولانا محمد حسین آزاد (م ۱۹۱۰م)
چپ بگیر بادشاہ و روحہاں کے عشقبہ قصے کو ڈرامے کی شکل میں
۱۶۰ ص ، ساڑھے دس روپے ، کرنی پریس لاہور
- (۱۹۷۸) ریڈیو ڈرامہ : شمشاد سید وغیرہ
عنوانات : ڈراما - ڈرامے کا نفسیاتی تجزیہ ، ریڈیو ڈرامہ اور سٹیج ڈرامہ ،
ریڈیو درمے کی خوبیاں ، ریڈیو ڈرامے کی ضرورت ، ریڈیو ڈرامے کے متعلق
ہدایات
۱۳۹ ص ، ساڑھے دس روپے ، لاہور : ادارہ فروغ اردو ، اتحاد پریس
- (۱۹۷۹) زندگی کے کہیل : صالحہ عید حسین
ساڑھے چار روپے ، لاہور : آئینہ ادب
- (۱۹۸۰) سر کی چھاپا : ناصر کاظمی
منظوم ، ۱۰۸ ص ، ۲۰ روپے لاہور : مکتبہ حیات ، ساری پریس لاہور ۱۹۸۱م

- (۱۹۸۱) شہناز خان : سید عابد علی عابد (م ۱۹۷۱م)
 ۲۶۳ ص، ۳ روپے ، لاہور، ادارہ ادبیات ، استقلال پریس لاہور ۱۹۵۶م
- (۱۹۸۲) طلسم اسرار : مرزا محمد ہادی رسوا (م ۱۹۳۱م)
 فلسفیانہ ڈرامہ جس کی تمام تر سیاد رموز و اسرار پر ہے
 ۶۱ ص ، سوا روپے ، لکھنؤ : دارہ فروغ اردو ، سرفرار پریس لکھنؤ ۱۹۵۸م
- (۱۹۸۳) عشق پر زور نہیں : محمد علی زیدی
 ۱۳ مزاحیہ ڈرامے جو آل انڈیا ریڈیو سے نشر ہوئے
 ۱۲۲ ص ، ۵ روپے ، جے پور ، راجستھان یونیورسٹی، ۱۹۷۶م ۔
- (۱۹۸۴) کاغذ کی ناز : میر محمد علی میکش
 ان ڈرامے میں غریبوں کی زندگی کے عکس ہیں ان کے درمے «انسان دوستی»
 کے احساسات کو جگانے کی کوشش کی گئی ہے ، چھ ڈرامے
 ۱۲۰ ص ، سوا روپے ، حیدرآباد (دکن) : رحمت منزل ،
- (۱۹۸۵) کند مالا : صدیقی نقوی
 کند مالا یعنی چنبیلی کا پار
 ۱۱۰ ص ، ڈھائی روپے کراچی : انجمن ترقی اردو پاکستان ، انجمن پریس
 کراچی ، ۱۹۶۷م ۔
- (۱۹۸۶) مجرم کون : اشہار کاظمی
 بی برہنہ کی کتاب کا ترجمہ
 ۱۸۴ ص ، ۳ روپے ، لاہور : مجلس ترقی ادب ، شعیق پریس لاہور ، ۱۹۶۶م
- (۱۹۸۷) مرقع لیلیٰ مجنوں : مرزا محمد ہادی رسوا (م ۱۹۳۱م)
 عشرت رحمانی نے مرثیہ کی
 ۱۵۲ ص ، ڈھائی روپے لاہور : مجلس ترقی ادب ، زرین آرٹ پریس لاہور
 ۱۹۶۳ء ، اس کتاب کی پہلا بدشر ۱۸۸۹ء کو لکھنؤ میں چھپا تھا
- (۱۹۸۸) مصر کی رقاصہ : احمد شاہ بخاری پطرس (م ۱۹۵۸م)
 لاہور : ہاشمی بکڈپر ۔

- (۱۹۸۹) مطالعہ ابار کلی : نجم الحسن النجم ادیب
۶۴ ص ، ڈھائی روپے ، لکھنؤ : نسیم بکڈپو ، ۱۹۷۸ م .
- (۱۹۹۰) من چلا : جعفر علی خان اثر
۱۲۰ ص ، لکھنؤ : مطبع شام .
- (۱۹۹۱) میکیتھ : سید غلام حمد رصوی تسخیر ایڈووکیٹ
ولیم ٹیکسپیٹر کی کتاب کا منظوم اردو ترجمہ
۲۷۲ ص ، ۲۵ روپے ، مکتبہ جدید پریس لاہور ، ۱۹۷۹ .
- (۱۹۹۲) میکیتھ : خورشید حیدر ، حسن امام جعفری
ضیاء پریس کراچی ۱۹۵۸ م .
- (۱۹۹۳) نواب زادی ، مجاہد کاظمی
۴۸ ص ، نائٹز پریس ، کراچی .
- وگرم اروسی (سنسکرت) : مہاکوئی کالی داس
(۱۹۹۴) وگرم اروسی ، محمد عزیز مرزا
۱۶۲ ص ، ۷۵ روپے لاہور . مجلس ترقی ادب ، ۱۹۶۱ م ، آپل پریس لاہور
- (۱۹۹۵) ہلاک قریب : نواب جعفر علی خان اثر لکھنوی
سگمنڈ کراسسکی کی کتاب کا ترجمہ
۱۴۳ ص ، ۳ روپے ، دہلی : کتابی دنیا ، دیال پرنٹنگ پریس دہلی ،
۱۹۴۷ .
- [سگمنڈ ۱۹ فروری ۱۹۱۲ م کو پیرس میں پیدا ہوا وہ پولینڈ کے ایسویں
صدی عیسوی کے تین سہتریں شاعروں میں شمار کیا جاتا ہے زیر نظر کتاب
»دی ان ڈیوٹس ک مبدی « کا ترجمہ ہے کراسسکی ۲۴ فروری ۱۸۵۹ء کو ۴۷
سال کی عمر میں پیرس میں انتقال کر گیا] .
- (۱۹۹۶) یدبضا : سید عابد علی عابد (م ۱۹۷۱ء)
۴۷۹ ص ، ۵ روپے ، لاہور ، ادارہ فروغِ اردو ، نوبل پریس لاہور
- (۱۹۹۷) بہ کس کا خون ہے : علی سردار جعفری
۸ فروری ۱۹۲۲ء کو حیدرآباد میں پیدا ہوئے ، سلسلے میں

دیگر افراد کے علاوہ ایک کیمونسٹ غلام شریف بھی مارا گیا یہ ڈرامہ اسی
پس منظر میں لکھا گیا

۹۹ ص ڈیڑھ روپیہ ، حیدرآباد (دکن) - اشاعت گھر برقی پریس ،
۱۹۴۲ م .

(۱۹۹۸) پر پرواز آغا شاعر قریب (م ۱۹۴۰ م)

بک ہاساز مور اور سے پر کمونر کے ساتھ مقابلہ
لاہور : کریمی پریس ، ۹۶ ص .

بچوں کا ادب

- (۱۹۹۹) انوکھی دکان قدسیہ ریڈی
 نیشنل بک ٹرسٹ انڈیا ، ڈھائی روپے ۔
- (۲۰۰۰) ایٹمی انسان غا اشرف
 لاہور: منیول اکیڈمی ، ساڑھے اٹھارہ روپے ۔
- (۲۰۰۱) ایک تانگ کا بادشاہ علام عباس
 ہند ، تیس روپے ۔
- (۲۰۰۲) ایک دیس ایک خون : صالحہ عابد حسین
 دہلی : مکتبہ ملبہ ، ایک روپیہ بیس پیسے ۔
- (۲۰۰۳) بچوں کا ادب - تاریخ و تنقید : ڈاکٹر اسد علی ادیب
 پی ایچ ڈی کی مقالہ جو سینڈ وقار عظیم کی نگرانی میں لکھا گیا
 ممتاز : کاروان ادب ، ۱۹۸۲ء
- (۲۰۰۴) بچوں کے ادب کی خصوصیات : مشرف فاطمہ
 عنوان : بچوں کے ادب کا مسئلہ بچوں کے ادب پر تنقیدی نظر تاریخی
 کہانیاں وغیرہ
- علی گڑھ : انجمن ترقی اردو ، ۱۹۶۲ء ، ایک روپیہ ، ۷۹ ص ۔
- (۲۰۰۵) بچوں کی پشتو کہانیاں : رضا ہمدانی
 ۴۵ دلچسپ اور سبق آموز کہانیوں کا ترجمہ
 اسلام آباد : لوٹ ورثہ کا قومی ادارہ ، ۱۹۷۹ء ، ۲۷۷ ص ۔
- (۲۰۰۶) بڑا پانی : صالحہ عابد حسین
 دہلی : نیشنل بک ٹرسٹ ، ڈیڑھ روپیہ ،

(۲۰۰۷) بہادر : قرۃ العین حیدر

دہلی : مکتبہ جامعہ ملیہ ، ۷۵ پیسے ۔

(۲۰۰۸) بھیزنس کے بچے قرۃ العین حیدر

دہلی : مکتبہ ملیہ ، ۵۰ پیسے

(۲۰۰۹) پہیلیاں سید وصی حیدر

دہلی : مکتبہ جامعہ ، ۱۶ ص

(۲۰۱۰) پوشیدہ خزانے :

۱۴۴ ص ۔

(۲۰۱۱) تاریخی افسانے (حصہ اول) : بیباک ماہلی

کہ بیوں اور افسانوں کے درمیان محمد ر آل محمد علیہ السلام کی سورت و

ان کی سبق آموز زندگی سے واقف کرایا گیا ہے ۔

لاہور : شیعہ جنرل بک ایجنسی ، ڈیڑھ روپیہ ۔

(۲۰۱۲) تاریخی افسانے (حصہ دوم) : بیباک ماہلی

۲ روپے ۔

(۲۰۱۳) توہوں کی گن گرج میں : آغا اشرف

لاہور : مقبول اکادمی ، ۴ روپے ۔

(۲۰۱۴) جلو مرغابی : قیصر حسین زیدی

ہند ، ڈیڑھ روپیہ ۔

(۲۰۱۵) جنگل کا راجہ : قرۃ العین حیدر

دہلی : مکتبہ جامعہ ملیہ ، ایک روپیہ ،

(۲۰۱۶) احسن - حسن عبدالرحمن : قرۃ العین حیدر

دہلی : مکتبہ جامعہ ملیہ ، ۵ روپے ۔

(۲۰۱۷) اچاند کی سیر : آغا اشرف

لاہور : مقبول اکادمی ، ۱۲ روپے ۔

(۲۰۱۸) حاتم طائی - سمندری حکومت میں : نصیر الدین حیدر

لاہور : مکتبۃ القربش ، ۱۹۷۸ م ، تین روپے ، ۱۰۷ ص ۔

- (۲۰۱۹) حاتم طانی کا قصہ : ڈاکٹر نورالحسن نقوی
 سید صدر بخش حیدری نے حاتم طانی کے قصے کو فارسی سے اردو میں منتقل
 کیا تھا زیر نظر کتاب اسی قصے کی تلخیص ہے
 نئی دہلی : نیشنل بک ٹرسٹ ، ۱۹۷۶ م ، ساڑھے چھ روپے ، ۱۲۰ ص .
 (۲۰۲۰) حکایت آزاد (حصہ اول) - مولانا محمد حسین آزاد (م ۱۹۱۰ م)
 لاہور : مکتبہ اشاعت ادب ، سوا روپیہ .
 (۲۰۲۱) حکایات آزاد (حصہ دوم) - مولانا محمد حسین آزاد (م ۱۹۱۰ م)
 لاہور : مکتبہ اشاعت ادب ، مسعود پرنٹرز لاہور ، ایک روپیہ ، ۴۸ ص
 (۲۰۲۲) خونی گھاس : آغا اشرف
 لاہور : مقبول اکیڈمی ، ساڑھے آٹھ روپے .
 (۲۰۲۳) دنیا کے جانور : قدسیہ زیدی
 دہلی : نیشنل بک ٹرسٹ انڈیا ، ڈھائی روپے
 (۲۰۲۴) رسیلی کہانیاں : صفرا مہدی
 دہلی : نیشنل بک ٹرسٹ انڈیا ، ڈیڑھ روپیہ
 (۲۰۲۵) رعفران - پیروں کی دیس مس : صالحہ عابد حسن
 ہد ۴۴ روپے
 (۲۰۲۶) زہزم کی کہانی : سید دو القدر علی زیدی
 کراچی : دارالتبلیغ اسلامی ۲۳ ص .
 (۲۰۲۷) سارہ کی کہانی : انتظار حسین
 ایس ڈیگلس کی انگریزی تصنیف کا ترجمہ بجے ان کہانیوں سے مصائب کا
 مقابلہ کر سکتے ہیں
 لاہور : موسسہ مطبوعات قریبکن ، ساڑھے سات روپے ، ۴۱۰ ص
 (۲۰۲۸) سچا خوب : سیدہ نسیم ہمدانی
 لاہور : مقبول کبدمی ۱۹ روپے
 (۲۰۲۹) سرخ جوئے : قدسیہ زیدی
 نئی دہلی : مکتبہ پیا۔ تعص ۱۹۷۸ م ، ڈھائی روپے ، ۴۸ ص

- (۲۰۳۰) سرخ سبارہ ، آغا اشرف
لاہور ، سنگ میل پبلی کیشنز ، ۱۶۰ روپے ۔
- (۲۰۳۱) سدر چادر ، صالحہ عابد حسین
ہند ، ۴۴ روپے
- (۲۰۳۲) مسہرے بالوں والے بچوں کا دہس : صالحہ عابد حسین
ہند ، ایک روپیہ ۔
- (۲۰۳۳) شہزادہ ابراہیم ، مولانا محمد حسین (ردام ۱۹۱۰ م)
آغاز محمد باقر (م ۱۹۷۲ م) نے مرتب کی
لاہور : مکتبہ نوائے وقت ، ۱۹۶۶ م ، ساڑھے تین روپے ، ۹۴ ص ۔
- (۲۰۳۴) شیر خان : قرۃ العین حیدر
دہلی : مکتبہ ملیہ ، ۵۰ روپے ۔
- (۲۰۳۵) عمر و عیار کی عیاریاں : نصیر الدین حیدر
لاہور : مکتبہ لغزش ، ۵ روپے ۔
- (۲۰۳۶) فرض شناس ہشتی : سیدہ نسیم ہمدانی
لاہور : مقبول اکیڈمی ، ۱۹ روپے ۔
- (۲۰۳۷) تصور کس کا ہے : سیدہ نسیم ہمدانی
لاہور : مقبول اکیڈمی ، ۱۹ روپے ۔
- (۲۰۳۸) کشمیر کا مجاہد : آغا اشرف
لاہور : مقبول اکیڈمی ، ۹ روپے ۔
- (۲۰۳۹) گلابو چوہب اور پریراد : قدسیہ زیدی
دہلی : نیشنل بک ٹرسٹ انڈیا ، ڈھائی روپیہ ۔
- (۲۰۴۰) گوریلا آسمان : آغا اشرف
لاہور : مقبول اکیڈمی ، ۱۲ روپے ۔
- (۲۰۴۱) ابرمیری کے بچے : قرۃ العین حیدر
دہلی : مکتبہ جامعہ ملیہ ، ۵۰ روپے ۔

(۲۰۴۲) میان ڈھینچو کے بچے : قرۃ العین حیدر

دہلی : مکتبہ جامعہ ملیہ ، ۷۵ پیسے۔

(۲۰۴۳) بٹ کھٹ باتھی بچہ : سیدہ نسیم ہمدانی

لیونارڈ وائس گارڈ کی انگریزی کتاب کا ترجمہ

لاہور : مؤسسہ مطبوعات فرینکلن ، ساڑھے تین روپے ، ۸۸ ص .

(۲۰۴۴) نصیحت کا کرن پھول : مولانا محمد حسین آزاد (م ۱۹۱۰م)

لڑکیوں کے لیے لکھی گئی

(۲۰۴۵) ہرن کے بچے : قرۃ العین حیدر

دہلی : مکتبہ ملیہ ، ۵۰ پیسے .

(۲۰۴۶) الف سے ی تک ، بچوں کے ادب کی تاریخ : ڈاکٹر اسد علی ادیب

(۲۰۴۷) نئے رجحانات ، بچوں کے ادب میں : ڈاکٹر اسد علی ادیب

عنوانات : بچوں کے ادب میں نئے رجحانات (بحرالہ رسائل : کہانیاں ، کتابیں

اور ادارے ، بچوں کے ادبی افق پر کچھ سے سارے ، ہمارے ہل قلم کی

دمہ داریاں

ملتان : بکس بکس ، روحانی آرٹ پریس ملتان ، ۱۹۹۴م ، ۹۵ روپے .

۱۵۲ ص

اردو ادب (نثر)

- (۲۰۴۸) آج چاند روشن ہے : نصری فاطمہ
چینی زبان میں لکھے گئے آٹھ مضامین کی ترجمہ
راولپنڈی : آئی شو پبلشرز ، ۱۹۸۴ء ، ۴۰ روپے ، ۲۰۸ ص .
- (۲۰۴۹) آرائش محفل : حیدر بخش حیدری
لاہور : مجلس ترقی ادب ، (۳۴ + ۳۷۳) ص .
اس کتاب کی پہلا ایڈیشن ۱۸۰۵ء کو سندوستانی پریس کلکتہ میں چھپا
(۲۰۵۰) اپنی صورت آپ : مشکور حسین یاد
بارہ مراچیہ مضامین
لاہور : نسیم بکڈپو ، ریٹا آرٹ پریس ، ۱۹۷۷ء ، ۱۸ روپے ، ۲۲۹ ص .
- (۲۰۵۱) اچھے مرزا (حصہ اول) : ربیس احمد
کراچی : ربیس اکیڈمی ، ۶ روپے ، ۱۱۲ ص .
- (۲۰۵۲) ادب پارے : سید احتشام حسن
ایبدا میں « اردو شاعری کی ارتقا » کے موضوع پر تحقیقی مقالہ
لکھنو : ادارہ فروغ اردو ، ۱۹۵۶ء ، سوا دو روپے ، ۲۱۶ ص .
- (۲۰۵۳) ادبی غویہ : سید نور الحسن نقوی
علی گڑھ : ایجوکیشنل بک ہاؤس ، ۱۹۸۴ء ، ۷ روپے ، ۱۰۴ ص .
- (۲۰۵۴) ادیب : محمد علی اشہری
لکھنو : الناظر بکڈپو ، ۸ آنے
- (۲۰۵۵) اردو اشائیه : سید صفی مرتضی ام ای
مشاہیر مصنفین کے اردو اشائیوں کا مجموعہ
لکھنو : نسیم بکڈپو ، شاہی پریس لکھنو ، ۱۹۶۱ء ، تین روپے ، ۱۸۸ ص .

(۲۰۵۶) اردو زبان و اسالیب (جند اول) - سید محمد محمود رضوی مخمور اکبر آبادی
(م ۱۹۷۶ء)

کراچی : اب پاکستان ایجوکیشنل کانسرس ۱۹۶۱ء ۴۱۶ ص

(۲۰۵۷) اردو شاعری : ڈاکٹر منظر حسین نقوی

علی گڑھ : ایجوکیشنل بلڈ ہاؤس ۱۹۸۴ء ۹۰ روپے ۱۲۸ ص

(۲۰۵۸) اردو کا قاعدہ : مہدی اکبر

قومی و مذہبی الفاظ ، فقرات و روایات -

انبالہ : اممبہ مشن بکڈپو مبارکپور چہ پیسے (در نجف ۱۹۲۵ء)

(۲۰۵۹) اردو کی پہلی کتاب : مہدی اکبر

انبالہ : اممبہ مشن بکڈپو مبارکپور ۴ آنے (در نجف ۱۹۲۵ء)۔

(۲۰۶۰) اردو کی پہلی کتاب : مولانا محمد حسین آزاد (م ۱۹۱۰ء)

کراچی ، ترقی اردو بورڈ ۱۹۶۲ء ۱۰۸ ص

(۲۰۶۱) اردو کی دوسری کتاب : مہدی اکبر

انبالہ : اممبہ مشن بکڈپو مبارکپور (در نجف ۱۹۲۵ء)۔

(۲۰۶۲) اردو کی دوسری کتاب : مولانا محمد حسین آزاد (م ۱۹۱۰ء)

کراچی : ترقی اردو بورڈ ۱۹۶۲ء ۸۵ ص

(۲۰۶۳) اردو کی تیسری کتاب : مہدی اکبر

انبالہ : اممبہ مشن بکڈپو مبارکپور ۷ آنے (در نجف ۱۹۲۵ء)۔

(۲۰۶۴) اردو کی بیسری کتاب : مولانا محمد حسین آزاد (م ۱۹۱۰ء)

کراچی : ترقی اردو بورڈ ۱۹۶۲ء ۱۲۶ ص

(۲۰۶۵) اردو کی چوتھی کتاب : مولانا محمد حسین آزاد (م ۱۹۱۰ء)

کراچی : ترقی اردو بورڈ ۱۹۶۲ء ۱۵۹ ص

(۲۰۶۶) اردو کی ڈالی : سید امجد علی اشہری

گرہ : مطبع آگرہ اخبار ۱۹۰۵ء ۳۶ ص

(۲۰۶۷) اردو کی وسعت اور جامعیت : سید فیضی

اسلام آباد : مقتدرہ قومی زبان ۱۹۸۵ء ۸ ص

- (۲۰۶۸) اردو نثر و نظم : مسطر عباس نقوی
 علی گڑھ ایجوکیشنل بک ہاؤس، ۱۹۸۵ء، ۸ روپے، ۸۸۱+۱۱۲، ص۔
- (۲۰۶۹) اردو، ہندی، ہندوستانی : سجاد ظہیر
 عینی : کتب پبلشرز، قادری پریس عینی، ۱۹۴۷ء، ۴۸ ص۔
- (۲۰۷۰) ارمغانِ د نثر گاہ : سید وزیر الحسن عابدی (م ۱۹۷۹ء)
 لاہور : پنجاب یونیورسٹی، ۱۹۷۱ء، ۲۷۰ ص۔
- (۲۰۷۱) اطالوی کہانیاں : صابرہ زیدی
 ماسکو : بدیسی زبانوں کا اشاعت گھر، ۳۶۷ ص۔
- (۲۰۷۲) افادات : خورشید لکھوی ابن مولانا سید مرتضیٰ
 شاعری کے فنی نکات
 دہلی : نر پریش رڈو کادمی، ۱۹۸۲ء، پانچ روپے ستر پیسے، ۱۲۶ ص۔
- (۲۰۷۳) اکبر کے لطیفے : نادم سیتاپوری (م ۱۹۸۲ء)
 ہند، تین روپے۔
- (۲۰۷۴) الفرائد المدی مسیح السعدی : مولانا خواجہ عابد حسین انصاری (م ۱۳۳۰ھ)
 ابتدائی طبیبہ کے لئے قاعدہ
 دہلی : مطبع برسلی، ۱۳۰۴ھ، ۱۶ ص۔
- (۲۰۷۵) امتحانی لطائف : آغا سید صادق حسین
 طلبہ امتحانات میں اہم مضامین و شخصیات کے متعلق مددگار طور پر جو
 غلطیاں کرتے ہیں ان کا تذکرہ
 کوئٹہ : بولان مسلم پریس، ۱۹۷۰ء، ۲ روپے، ۷۰ ص۔
- (۲۰۷۶) انتخابِ اودھ پنچ : رضی کاظمی
 » اخبارِ اودھ پنچ « کا انتخاب
 لکھنؤ : کتابی دنیا، ۱۹۶۴ء، ۲ روپے، ۲۲۷ ص۔
- (۲۰۷۷) انتخابِ جدید نثرِ اردو : سید احتشام حسین رضوی
 عموماً ادب اور نثرت، بدر مسد کدچر، بانگِ سحر، حکیم جمل خان،
 شخصیت کے چند پہلو، حالی اور اسانیت، راس مسعود مرحوم، پیر وڈی،

ادب اور زندگی، اقبال کی عظمت

لکھنو : ادارہ فروغ اردو، ۱۹۵۸ء، ڈھائی روپے، ۱۸۳ ص.

(۲۰۷۸) انتخابِ فتنہ : نادم سینت پوری (م ۱۹۸۳ء)

ریاض حیر آبادی کے بہت روزہ « فتنہ و عطر فتنہ » کا انتخاب

لکھنو، نسیم بکڈپو، شاہی برقی پریس لکھنو، ساڑھے تین روپے، ۲۵۶ ص

(۲۰۷۹) انتخابِ نثر (حصہ دوم) : پروفیسر سید شبیبہ الحسن

لکھنو : اتر پردیش اردو اکادمی، تین روپے، ۱۲۳ ص.

(۲۰۸۰) انشائیات : ڈاکٹر سید عابد حسین

دہلی : مکتبہ جامعہ، ۱۵ روپے.

(۲۰۸۱) انشائے بے خبر : سید مرتضیٰ حسین بلگرامی

اُن خطوط کی مجموعہ جو حواہ غلام غوث سے حیر (م ۱۳۲۲ھ / ۱۹۰۵ء) کو

لکھے گئے علی گڑھ، ادبی دب، ۱۹۶۰ء، ایک روپیہ، ۴۸ ص.

(۲۰۸۲) انوارِ ادب : ڈاکٹر مجاہد حسین وغیرہ

دہلی : مکتبہ جامعہ، ساڑھے سات روپے.

(۲۰۸۳) ۱۹۵۰ء کا بہترین ادب : سردار جعفری

عنوانات، غالب کا تفکر و اس کا پس منظر، ادیب اور سیاست، مارکسی

نظریہ تنقید، پریم چند کی شہرت

دہلی، مکتبہ شاہراہ، ہمدانی پریس دہلی، ۱۹۵۰ء، ساڑھے پانچ روپے،

۳۶۷ ص.

(۲۰۸۴) ابرج نامہ (دفعہ چہارم جلد دوم) / داستانِ امیر حمزہ :

لکھنو : مطبع نولکشتور، ۱۸۹۸ء، ۶۳۶ ص.

عارف ہزاراں ہزار شکر و سپاس اس خالق سے چون و چرا کی درگاہ میں جس

نے طلسمِ دنیا کو...

(۲۰۸۵) باز نامہ : رضا ہمدانی

حوشحال خان خٹک (م ۱۶۸۹ء) کی مشہور تصنیف « باز نامہ » کی ترجمہ

پشاور : پشتو اکیڈمی، ۱۹۸۵ء، ۸۸ ص.

- (۲۰۸۶) بالآخر : مجتبیٰ حسین
مزاحیہ مضامین
حیدرآباد دکن : حسامی بکڈپو ، ۱۹۸۲م ، ۱۲ روپے ، ۱۴۱ ص .
- (۲۰۸۷) بلوچوں کے رومان : الحجم قزلباش
بلوچی زبان میں لکھے گئے آٹھ منظوم رومان ، چار ٹوک کہانیاں اور چھ
شخصیات کی ترجمہ
کوئٹہ : قلات پبلشرز ، ۱۹۶۲م ، ۱۹۶ ص .
- (۲۰۸۸) بوستان خیال (جلد اول) / مہدی نامہ ترجمہ صادق الاحوال : مرزا محمد
عسکری عرف چھوٹے آغا لکھنوی ، ۱۸۸۰م .
- (۲۰۸۹) بوستان خیال (جلد دوم) / روحۃ الابصار ترجمہ معز الدین نامہ : مرزا محمد
عسکری ، ۱۸۸۹م .
- (۲۰۹۰) بوستان خیال جلد سوم / ضیاء الابصار ترجمہ جمشید خانیہ : مرزا محمد
عسکری ، ۱۸۹۹م .
- (۲۰۹۱) بوستان خیال جلد پنجم : منشی پیارے مرزا
۱۹۰۹م .
- (۲۰۹۲) بوستان خیال (جلد ہفتم) / تفریح الاحرار : منشی پیارے مرزا و میرزا علی
خان ، ۱۸۹۲م
- (۲۰۹۳) بہر حال : مجتبیٰ حسین
ہمد ، سات روپے .
- (۲۰۹۴) پنہانوں کے رومان : فارغ بخاری - رضا ہمدانی
پشتر کی عوامی کہانیاں افسانوی چاشنی کے ساتھ
پشاور : نیا مکتبہ ، ۱۹۵۵م ، تین روپے ، ۱۴۶ ص .
- (۲۰۹۵) پراچین اردو : سید شبیر علی کاظمی
برصغیر میں مسلمانوں کی آمد سے قبل ردو کے آثار کی حائرہ اور متروک الفاظ
کے موجودہ مترادفات

کراچی ، مکتبہ سلوب ، ۱۹۸۲ء ، ۱۵۰ روپے ، ۱۱۲ ص .

(۲۰۹۶) پشتو کے لون گبت : نارع بحاری

شروع میں جناب احمد خٹک کا مقدمہ

پشاور : تب مکتبہ ، ۱۹۶۱ء ، ۲۰ روپے ، ۲۰۲ ص

(۲۰۹۷) پطرس کے مضامین : سید احمد شاہ پطرس بحاری ، ۱۹۵۸ء

مزاحیہ مضامین

لاہور : مکتبہ معین الادب ، انشا پریس لاہور ، ۱۵۲ ص .

(۲۰۹۸) پھول : غلام عباس

خوار : پھول ، کے ۴۸ سال کی جندوں کا انتخاب

عمرات ، لندن کے سپہی ، ویم شکسپیئر ، چوہے چوہے کی بیبا ، پنجابی

گائیے ، ایک تانگ کا بادشاہ

کراچی ، ۱۹۶۳ء ، ۶ روپے ، ۲۸۰ ص .

(۲۰۹۹) تیسعات : آغا صادق حسین

مزاحیہ و طنزیہ مضامین

تین روپے ، ۱۲۸ ص

(۲۱۰۰) تخلیقات پطرس : پطرس بخاری

لاہور : مکتبہ اردو ادب : ۲۰ روپے ، ۲۵۲ ص .

(۲۱۰۱) تخلیقی عمل : ڈاکٹر وزیر آغا

لاہور : مکتبہ عالیہ ، ۱۹۸۳ء ، ۲۵ روپے ، ۲۱۴ ص

(۲۱۰۲) ترجمہ نمائش نامہ : ڈاکٹر میمن مسعود رضوی

لکھنؤ ۱۹۶۷ء .

(۲۱۰۳) ترقی پسند ادب (جلد اول) : سردار جعفری

علی گڑھ : انجمن ترقی اردو ، ۱۹۵۱ء ، ۲۷۵ ص .

لاہور : مکتبہ پاکستان فیض پریس لاہور

(۲۱۰۴) تلخیص شاہنامہ فردوسی : سید باقر حسین دہلوی

دہلی : مطبع جوہر ہند ، ۱۳۲۲ھ۔

(۲۱۰۵) توتا کہانی (طوطا کہانی) : حیدر بخش حیدری (م ۱۸۲۳ م)

محمد قادری کی کتاب (طوطی نامہ - فارسی) کا ترجمہ

لاہور : مجلس ترقی ادب ، ۱۹۶۳ م ، ساڑھے تین روپے ، (۱۴۴+۸۱) ص۔

(۲۱۰۶) جادہ تسخیر : حیدر علی خان

لکھنؤ : مطبع نولکشور ، ۱۲۸۹ھ / ۱۸۷۲ م ، ۳۶۶ ص۔

مولوی محمد فصیح اللہ وفا نے تاریخ کہیں :

چھپا گیا خوب ہے یہ جادہ تسخیر اصناف سرپادگر ہے جس میں رقم عشق و محبت کا
فریدوں مرتبہ، آرا حشم، حیدر علی خان ہے کہ تصنیف یہ نادر قصائد تو حکایت کا
کہیں لکھی ہنس گل کی تو ہلہل کی کہیں زاری کہیں شادی کا سامان ہے کہیں غم درد فرقت کا
کہیں احوال و صلت ہے کہیں فرقت کا رنج و غم کہیں مضمون عنایت کا کہیں مضمون شکایت کا
بجشم عورہ دیکھا جس سے نظم و شعر کر اس کے ہوا قابل مصنف کی فصاحت اور بلاغت کی
مقفی اور مسجع ابتدا سے انتہا تک ہے قصائد جس سے دیکھا ہو دکھاتے اس عبارت کا
سرور موجد اردو جو پرتا زندہ عالم میں توجہ پر اپنے بیشک کہیجت برفع تداوت کا

(۲۱۰۷) جواہرات نثر : سید محمد محمود رصوی محمود اکبر آبادی (م ۱۹۷۹ م)

میر امن سے موجودہ دور تک کے بہترین اشعار پر دوں کے نشر کے نمونے

آگرہ : رام پرشاد اینڈ پراڈرس ، سلیمی پریس الہ آباد ، ۲۳۲ ص۔

(۲۱۰۸) جوہر اندیشہ : مشکور حسین یاد

لاہور : مکتبہ اردو ڈائجسٹ ، ۱۹۷۵ م ، ۱۲ روپے ، ۱۷۶ ص۔

(۲۱۰۹) چار درویشوں کا قصہ : ڈاکٹر نور الحسن نقوی

میر امن کی کتاب «باغ و بہار» کا اختصار آسان زبان میں

دہلی : ترقی اردو بورڈ ، سوا تین روپے ، ۹۶ ص

(۲۱۱۰) چوری سے یاری تک : ڈاکٹر وزیر آغا

لاہور : جدید ناشرین ، ۱۹۶۶ م ، ۲ روپے ، ۱۳۶ ص۔

(۲۱۱۱) حاتم طائی کا قصہ : ڈاکٹر نور الحسن نقوی

سید حیدر بخش حیدری سے حاتم طائی کی قصہ فارسی سے اردو میں منتقل کیا

تھا اُس کی تلخیص

نئی دہلی . نیشنل بک ٹرسٹ . سازھی چھ روپے . ۱۲۰ ص
(۲۱۱۲) خیال پارے . ڈاکٹر وزیر آغا

لاہور : اکادمی پنجاب ٹرسٹ . ۱۹۶۱ م . ۲ روپے . ۲ ص .
(۲۱۱۳) داستان امیر حمزہ (جلد اول) : خلیل علی خان اشک

اشک سے یہ ترجمہ ۱۲۱۵ھ / ۱۸۰۱ء کو مسٹر گلکرسٹ (۱۹۴۱ء) کی
خواہش پر کیا ، ۳۱ داستانیں

میرتھ : مطبع جوالا پرکاش . ۱۸۹۱ م . ۱۷۹ ص .
(۲۱۱۴) داستان امیر حمزہ (جلد دوم) : خلیل علی خان اشک
میرتھ : مطبع جوالا پرکاش . ۶۸ ص .

(۲۱۱۵) داستان امیر حمزہ (جلد سوم) : خلیل علی خان اشک
میرتھ : مطبع جوالا پرکاش . ۶۷ ص .

(۲۱۱۶) داستان امیر حمزہ (جلد چہارم) : خلیل علی خان اشک
میرتھ : مطبع جوالا پرکاش . ۱۸۹۱ م . ۸۴ ص .

(۲۱۱۷) داستان راسی کیتکی اور کمور اودے بھدکے . سید انشاء اللہ خان انشاء (۱۸۱۷ء)
اس کتاب میں عربی و فارسی کا کوئی لفظ استعمال نہیں کیا گیا .

حیدرآباد دکن : المجلس ترقی ردو پریس ورنگ لہاد . ۱۹۳۳ء . ۴۰ ایے . ۵۱ ص

* This I Believe : ایڈورڈ پروکی .

(۲۱۱۸) درس زندگی : سید احمد شاہ پطرس بخاری (م ۱۹۵۸ء)

لاہور : شیخ غلام علی اینڈ سنز . ۱۹۶۵ء . ۱۹۸ ص .

(۲۱۱۹) دشنام کے آئینے میں : مشکور حسین یاد

مضامین طنز و مزاح

لاہور : نسیم بکڈبو . ۱۹۷۵ء . ۱۴ روپے . ۲۰۴ ص .

(۲۱۲۰) دفتر آفتاب شجاعت (جلد اول) : شیخ تصدق حسین

داستان امیر حمزہ کے ایک حصے کا ترجمہ

- لکھنؤ : مطبع نولکشور ، ۱۹۰۱ م ، ۱۱۹۲ ص .
- (۲۱۲۱) دفتر آفتاب شجاعت (جلد پنجم حصہ اول) : شیخ تصدق حسن
لکھنؤ : مطبع نولکشور ، ۱۹۰۸ م ، ۹۷۴ ص .
- (۲۱۲۲) دکسی نثر کا انتخاب : ڈاکٹر سیّد جعفر
حیدرآباد دکن کے چودہ مصنفین کی تصانیف کا انتخاب
نئی دہلی : ترقی اردو بیورو ، ۱۹۸۳ م ، ساڑھے چھ روپے ، ۱۶۸ ص
- (۲۱۲۳) دوسرا کنارہ : ڈاکٹر وزیر آغا
مشترکہ انشائیے
سرگودھا : مکتبہ اردو زبان ، ۱۹۸۲ م ، ۷۵ روپے ، ۱۴۴ ص .
- (۲۱۲۴) ذکر بار چلے : مرزا ظفر الحسن
حیدرآباد (دکن) : حامی بکڈپو ، ۱۹۷۹ م ، ۱۸ روپے ، ۴۱۵ ص .
- (۲۱۲۵) رباعیات عمر خیام ، معشر نقوی
رباعیات عمر خیام کے انگریزی ترجمے کو اردو قالب میں ڈھالا گیا ہے
حیدرآباد دکن : مطبع اعظم ، ۱۳۶۵ م .
- (۲۱۲۶) رزمیہ داستانیں : رضا ہمدانی
اسلام آباد : لوک ورثہ قومی ادارہ ، ۱۹۸۱ م ، ۴۶۴ ص
- (۲۱۲۷) روپ مٹی وں دہلی میں قتل عام : سیّد عابد علی عابد (م ۱۹۷۱ م)
لاہور : ملک ہاؤس ایجوکیشنل پبلشرز ، سوا روپیہ ، ۱۲۴ ص
- (۲۱۲۸) روشنی کی رفتار : قرۃ العین حیدر
انہارہ مضامین
علی گڑھ : ایجوکیشنل بک ہاؤس ، ۱۹۸۲ م ، ۳۰ روپے ، ۳۲۶ ص
- (۲۱۲۹) رہبر ادب : سیّد عابد علی عابد وغیرہ (م ۱۹۷۱ م)
لاہور : منشی گلاب سنگھ اینڈ سنز ، ۱۹۳۵ م ، ۸ آنے ، ۱۹۸ ص
- (۲۱۳۰) سن ستاون میری نظر میں : ناصر کاظمی ، انتظار حسین و غیرہ
۱۸۵۷ م کی جنگ آزادی کے بارے میں ایک سولنامہ جاری کیا گیا تھا

مختلف اہل الرائے کے جوابات کا مجموعہ

عنوانات : پہلی جنگ آزادی ، جنگ آزادی پر چند خیالات ، جنگ آزادی ، ۱۸۵۷ء کی اہمیت ، دوغدر ، عذر کی تعبیر ، ۱۸۵۷ء کا پس منظر ، جنگ آزادی کی تہذیبی اہمیت ، مفید بادشاہ سے ملاقات ، بادشاہ دہلی کے حضور انگریزوں کی آخری نذر

لاہور : آئینہ ادب ، ۱۹۵۷ء ، ۶ روپے ، ۲۴۰ ص .

(۲۱۳۱) سنکتلا نانتک : کاظم علی جوان

یہ کتاب کالیداس کی تصنیف ہے جو بکر ماجیت کے زمانے میں لکھی گئی گلکرسٹ نے اس کتاب کا ترجمہ بھاشا سے اردو میں کروایا .
لکھنؤ : مطبع نولکشور ، ۱۸۵۷ء ، ۳۱ ص ، مجلس ترقی ادب لاہور نے ۱۹۶۲ء کو دوبارہ شائع کروایا .

آغاز بسملہ پری ہو یا نسان کسی کی کیا جان جو اس کے شاہد حمد و ثنا کے حسن و جمال پر کر سکے .

(۲۱۳۲) شام کی منڈیر : ڈاکٹر وزیر آغا

ڈاکٹر صاحب نے اس کتاب میں اپنی اب تک کی لکھی جائے والی ۲۱ کتابوں کا پس منظر بیان کیا ہے .

لاہور : مکتبہ فکر و خیال ، ۱۹۸۶ء ، ۶۰ روپے ، ۲۸۷ ص .

(۲۱۳۳) شبستان سرور ترجمہ الف بیۃ و لیلة رجب علی بیگ سرور

الف لیلة کا خلاصہ

لکھنؤ : مطبع نجم العلوم ، ۱۳۰۳ھ / ۱۸۸۶ء .

(۲۱۳۴) شکوہ محبت (حصہ دوم) اساتذہ عجائب مرزا رجب علی بیگ سرور

لکھنؤ : مطبع نامی ، ۱۹۰۲ء ، ۶۸ ص .

(۲۱۳۵) شہر نگاراں : سبط حسن (م ۱۹۸۶ء)

کراچی : مکتبہ دانیال ، ۱۹۸۴ء ، ۲۷ روپے ، ۱۷۵ ص .

(۲۱۳۶) صبح نو : نفیسہ حسین

راولپنڈی : کنٹرول پرنٹنگ پریس ، ۱۰ روپے ، ۱۷۶ ص .

(۲۱۳۷) صورتبانی اردو قاعدہ : مرزا ہادی علی بیگ

لاہور ، ۱۹۵۹ م .

(۲۱۳۸) طلسم زعفران زار سلیمانی (جلد اول) : شیخ تصدق حسین

داستان امیر حمزہ صاحبزادوں کے قصے کا ترجمہ جس کی ابتدا منشی احمد

حسین قمر نے کی

لکھنؤ : مطبع نولکشور ، ۱۹۰۵ م ، ۹۱۶ ص .

(۲۱۳۹) طلسم زعفران سلیمانی (جلد دوم) : شیخ تصدق حسین

لکھنؤ : مطبع نولکشور ، ۱۹۰۵ م ، ۷۸۵ ص .

(۲۱۴۰) طلسم ہوشربا (جلد اول) : محمد حسین جاہ

داستان امیر حمزہ صاحبزادوں کا ترجمہ

لکھنؤ : مطبع نولکشور ، ۱۹۷۶ ص .

(۲۱۴۱) طلسم نوخیز جمشیدی (جلد اول) : احمد حسین قمر

لکھنؤ : مطبع نولکشور ، ۱۳۱۹ھ / ۱۹۰۱ م ، ۷۸۸ ص

خرہ مصنف نے تاریخ طبع کہی :

ہوائے توسن کلک چالاک و جست کہ ہو حلد اول سراسر درست

نہال قنّا ہوا بارور تو گویا صنوبر میں آیا شمر

قمر طبع روشن کا جلوہ دکھا کہ مشتاق ہے نظر مدد لقا

یہی رنگ تاریخ بھایا مجھے فساد گلوں نے سنایا مجھے

دکھایا طبیعت نے پنا ہر ہوا لطف تاریخ بھی جود گر ۱۳۰۰

(۲۱۴۲) طلسم نوخیز جمشیدی (جلد دوم) : احمد حسین قمر

لکھنؤ : مطبع نولکشور ، ۱۹۰۲ م ، ۷۵۶ ص .

مصنف کے صاحبزادے اشفاق حسین سہیل نے تاریخ طبع کہی :

کروں شکر خلاق ہو خاص و عام ہوا دوسری جلد کا اختتام

شرافت میں ہر شاہ دیباہ کی یہ تحریر اُلفت سراسر لکھی
 یہ بلبل نے گلشن میں جا کر کہا شگفتہ ہوا گلشن مدعا
 جمال مضامین نظر آگیا ہوا نخل اُلفت مسرت فزا
 گل فکر جس دم فراہم ہوئے یہ مضمون عالی مجسم ہوئے
 ہوئی فکر تاریخ احقر کو اب یہی صنع توشیح کا ہے سبب
 کہا ہاتھ غیب سے ہو ملا خیالی طلسم ایسا رنگیں ہوا

(۱۹۰۲م)

(۲۱۴۳) طلسم ہوشریا (جلد پنجم، حصہ اول) احمد حسن قمر

لکھنؤ : مطبع نولکشور ، ۱۸۹۱م ، ۸۶۴ ص .

مترجم نے تاریخ طبع کہی :

لکھی یہ جلد پانچویں میں ہے بعد ہزار مدت سے شائقین کو تھا جس کی انتظار
 کیونکہ یہ سن کے عجبہ خاطر شگفتہ ہو بلبل ہر رجاں سے لدا جس پہ ہر بار
 تاریخ عبسوی کی گر فکر ہے قمر لکھدے دکھائی باغ فصاحت کی کیا بہار
 (۱۸۹۱م)

(۲۱۴۴) طلسم ہوشریا (جلد ششم) : احمد حسین قمر

لکھنؤ ، مطبع نولکشور ، ۱۸۹۲م ، ۱۲۷۷ ص .

سید حسن عباس خیابا نے تاریخ کہی :

دلچسپ لکھا خوب شانہ یہ قمر نے تقریر قیامت کی ہے تحریر ہلا کی
 حروف ہرے میں شرک ہے نظم ہے بہر دکھ ہے یہ جس سے مدح و ثناء کی
 حوس مصامیں کی مروج ہے نہ دوسر معنی ہیں کہ تصویریں ہیں سب بار و ادا کی
 ناہ آئی خیابا مر کی عجب طبع کی تاریخ کیا جلد لکھی جلد ششم ہوسہ کی
 (۱۳۰۹)

(۲۱۴۵) عقد ثریا : خواجہ قمر الدین راقم

(۲۱۴۶) علی گڑھ کی باتیں علی گڑھ کی باتیں / موتوں کی یاد سید مسعود

احسن زیدی

لاہور : آفتاب عالم پریس ، ۱۹۷۷م ، ۱۵۰ روپے ، ۲۸۶ ص

- (۲۱۴۷) عورتوں کی انشاء : بیگم صفدر علی
لکھنؤ : الناظر پریس ، ۱۱۵ ص .
- (۲۱۴۸) فاؤسٹ (حصہ اول) : ڈاکٹر سید عہد حسین
گوئیے کی کتاب « فاؤسٹ » کا ترجمہ
نئی دہلی : مکتبہ جامعہ ، ۱۹۸۲ م . ساڑھے پچیس روپے ، ۳۲۰ ص .
- (۲۱۴۹) فسانہ ہفت : مولانا امداد امام اثر (۱۳۵۲ھ)
سولہویں صدی کا فسانہ ، گولبو جیسی معروف شخصیت اس سایے کی جان ہے
(۲۳۶+۵۶) ص .
- (۲۱۵۰) قصص ہند : مولانا محمد حسین آزاد (م ۱۹۱۰ م)
لاہور : مجلس ترقی ادب ، ۱۹۷۱ م ، ۵ روپے ، ۲۰۴ ص
- (۲۱۵۱) قصہ اگر و گل : سعادت علی خان ناصر
اصل کتاب فارسی میں ہے
لکھنؤ : مطبع نولکشور ، ۱۳۴۸ م .
- (۲۱۵۲) قصہ امیر حمزہ : نوب مرزا امان علی خان غالب لکھنوی
داستان امیر حمزہ (فارسی) کا ترجمہ
لکھنؤ : مطبع نولکشور ،
- (۲۱۵۳) قومی یکجہتی اور ادب کا کردار : ڈاکٹر وزیر آغا
عنوانات : قومی یکجہتی اور ادب کا کردار ، پنجابی ادب اور اردو ادب کا
باہمی رشتہ
اسلام آباد : مقتدرہ قومی زبان ، ۱۹۸۶ م ، ۱۲ ص
- (۲۱۵۴) کاروان : سید نجم الحسن
سکھر : ادارہ مصنفین پاکستان ، ۱۹۶۴ م ، ۳ روپے ، ۲۵۶ ص
- (۲۱۵۵) کھوئے ہوؤں کی جستجو : شہرت بخاری
لاہور : سنگ میل پبلی کیشنز ، ۱۹۸۷ م ، ۹۰ روپے ، ۴۵۲ ص .

* حدائق العشاق (فارسی) ، ملا رضى بن محمد شمع

(۲۱۵۶) گلزار سرور : مرزا رجب علی بیگ سرور

کتاب کا خلاصہ ان الفاظ میں بیان کیا گیا ہے ۔

» بیان روح اور عشق کی لڑائی کا سائنحہ فوجوں کی صفائی کا حکایت دل کی

حو روح کا بیٹا تھا حسن عشق کی بیٹی تھی اُس نے دام محبت میں لپیٹا تھا »۔

کانپور : افضل المطابع ، ۱۰۲ ص ۔

(۲۱۵۷) گل زمین : سید عابد رضوی

بلوچی ادب میں حب الوطنی کے جذبات کا جائزہ

کرنہ : حکومت پاکستان بارڈر پبلی سنی رگنڈریشن ۱۹۷۸ م ، ۶۱ ص ۔

(۲۱۵۸) گوشہ ادب : سید علی اظہر نقوی

دارہ تعمیر نو بمبئی کے مقابلے میں شرکت کرنے والے ادیبوں اور شاعروں کی

تحلیقات میں سے چار اہم باوقہ تحقیقات کے علاوہ بیس مرید تحقیقات کا

مجموعہ

بمبئی : ادارہ تعمیر نو ، ۴ روپے ، ۱۶۰ ص ۔

(۲۱۵۹) لطائف السعادت سید اشاء اللہ خان اشاء (م ۱۸۱۷م)

اس کتاب میں اشاء سے نواب اودھ سعادت علی خان کے لطیفے جمع کر دیے

ہیں ان لطائف سے اس رباعی کے مذاق ، معاشرت اور خود نواب اور اشاء دونوں

کی زندگی مصروفیت و رجحانات کے بارے میں مفید معلومات ملتی ہیں ،

ڈاکٹر آمنہ خاتون نے مرتب کی ،

بنگلور : کوثر پریس ، ۱۹۵۵ م ، ۵ روپے ، ۱۸۰ ص ۔

۲۱۶، لغت ادب سید محمد محمود رضوی محمور اکبر نادی (م ۱۹۷۹ م)

آگرہ : بومورسی بکنڈو مطبع آگرہ حبار آگرہ ، ۱۹۳۱ م ، ۲۲ ص

(۲۱۶۱) ماں کی کہبتی : قرۃ العین حیدر

چمکیڑ اعثمانوف کی کتاب کا ترجمہ

دہلی : مکتبہ جامعہ ، ۱۹۶۶ م ، ۲ روپے ، ۱۳۲ ص ۔

- (۲۱۶۲) متاع ادب : سید اظہر حسین اظہر زیدی
لاہور : مکتبہ میری لائبریری ، ۱۹۶۵ء ، سوا دو روپے ، ۲۷۲ ص .
- (۲۱۶۳) مختصر کہانیاں : سید حیدر بخش حیدری
۱۸۰ کہانیاں ، ڈاکٹر عبادت بریلوی نے مرتب کی
کراچی : اردو دنیا ، اشرف پریس لاہور ، ۶ روپے ، ۲۹۶ ص .
- (۲۱۶۴) مرقع ادب (جلد اول) : صفدر علی صفدر مرزا پوری
ادبیائے اردو کی باہمی مراسلت کا مجموعہ
الہ آباد ، ۱۹۲۵ء .
- (۲۱۶۵) مرقع ادب (جلد دوم) : صفدر علی صفدر مرزا پوری
لکھنؤ ، ۱۹۲۷ء .
- (۲۱۶۶) مضامین صلاح و ترقی خواجہ علام الثقلین (م ۱۲۳۳ھ)
میرتھ : مطبع ضیائی ، ۱۲۸ ص .
- (۲۱۶۷) مضامین مفید : سید احمد حسن فرقانی
- (۲۱۶۸) مضمون ہائے دلکش : جلال لکھنوی
لکھنؤ : الناظر بکڈپو ، ۸ آنے .
- (۲۱۶۹) مقالات جوش : جوش ملیح آبادی (م ۱۹۸۲ء)
عنوانات : اردو دییات میں انقلاب کی ضرورت ، شعروں کی مجلسی اور اس
کے سبب شو پھار کی فہرست ، الفاظ و شعرا اودھ کے رمسدار و
تعلقدار ، ہمارے محفد ، اقبال کی موت
کراچی : اردو محل ، ۱۹۸۲ء ، ۴۵ روپے ، ۴۵۶ ص .
- (۲۱۷۰) مقالات محمود : میر محمود حسین ایم ایے
بنگلور : اردو لائبریری سنٹر ، ۱۹۷۱ء ، ۵ روپے ، ۱۲۸ ص
- (۲۱۷۱) مقالات مولانا محمد حسین آزاد (جد اول) : عا محمد باقر (م ۱۹۷۲ء)
۷۳ مقالات ، لاہور مجلس ترقی ادب ، ۱۹۶۶ء ، ۵۰۴ ص .

(۲۱۷۲) مقالات مولانا محمد حسین آزاد (جلد دوم) - آغا محمد باقر (م ۱۹۷۲م)

۴۲ مقالات

لاہور : مجلس ترقی ادب ، ۱۹۷۸ء ، ۲۸ روپے ، ۴۰۸ ص

(۲۱۷۳) ممکناتِ انشائیہ : مشکور حسین آزاد

لاہور : پولیمر پبلی کیشنز ، ۱۹۸۳م ، ۳۰ روپے ، ۱۵۲ ص

(۲۱۷۴) مناظرہ تدبیر و تدبیر : سید احمد دہلوی

دہلی : مطبع ہوسنی ، ۱۸۸۳م ، ساڑھے پانچ آنے ، ۹۲ ص۔

(۲۱۷۵) منتخبات جامعہ اردو (حصہ چہارم) : ڈاکٹر اصغر عباس

علی گڑھ : سرسید پبلی کیشنز ، ۱۹۸۲م ، ۸ روپے ، ۱۸۴ ص۔

(۲۱۷۶) منتخب ادب : سید احتشام حسین وغیرہ

عنوانات : سرف بہ داری اور کلچر ، عزل کا جھالی سی پہلو ، ادب اور فن کے

بیبادی قرائض ، حسرت کی شخصیت ، سرشار کا فساد اردو ، جدید اردو

شاعری ، ترقی پسندی

دہلی : حالی پبلشنگ ہاؤس ، ۶ روپے ، ۴۷۸ ص۔

(۲۱۷۷) منتخب انشائیے : سلیم آغا قریشی

سرگودھا : مکتبہ اردو زبان ، ۱۹۸۴م ، ۲۵ روپے ، ۱۷۹ ص۔

(۲۱۷۸) منے در تنہ : سید کاظم علی شوکت بلگرامی (م ۱۳۴۲ھ)

عمر خیم (م ۱۱۳۱ھ) کی ترستہ رباعیات کا ترجمہ

حیدرآباد دکن : مکتبہ ابراہیمیہ

(۲۱۷۹) شاطِ خاطر : حسنین عظیم آبادی

گیا : دائرہ اردو ، ۱۹۸۰م ، نو روپے ، ۱۲۸ ص۔

(۲۱۸۰) تقلبات : میر بہادر علی حسینی

۱۰۰ تقلبات (کہانیاں)

لاہور : مجلس ترقی ادب ، ۱۹۶۶م ، سوا روپیہ ، ۷۵ ص۔

- (۲۱۸۱) نگار اردو ۔ سید محمد محمود رصوی مخمور اکبر آبادی (م ۱۹۷۹م)
 آگرہ : یونیورسٹی بک ڈپو ، ۸ آنے ، ۱۵۲ ص ۔
- (۲۱۸۲) فک پارے : سید سخی حسن امرہی
 کتاب میں مندرج چودہ مضامین رسائل « نئی روشنی » « آجکل » اور « بسویں
 صدی » میں شائع ہو چکے ہیں مسودے پر نظر ثانی مولانا سید محمد عبادت
 کلیم امرہی نے کی ، دہلی سنگم کتاب گھر ، ۱۹۵۲م ، سوا روپیہ ۱۴۷ ص
- (۲۱۸۳) نو طرز مرصع : میر محمد حسین عطا
 قصہ « چہار درویش » (فارسی) کا ترجمہ
 بمبئی ۱۲۶۲ھ / ۱۸۴۶م ، ۲۱۴ ص ۔
- (۲۱۸۴) نئی دھرتی شیخ الحسن : خواجہ احمد عباس
 سولہ مضامین ، نئی دہلی : مکتبہ جامعہ ، ۱۹۷۷م ، بارہ روپے ، ۲۱۶ ص ۔
- (۲۱۸۵) نیا ادب : خواجہ احمد عباس
 ہند ، ایک روپیہ ۔
- (۲۱۸۶) لب اردو ادب (حصہ دوم) : قیصر زیدی
 دہلی : مکتبہ جامعہ ملیہ ، تین روپے ۔
- (۲۱۸۷) سیرنگ خیال (حصہ اول) : مولانا محمد حسین آزاد (م ۱۹۱۰م)
 تیرہ نمیشی مضامین ، معرب کے نثری ادب سے اردو ن طبقے کو روشا کروانے
 کی پہلی کوشش
 لاہور : مجلس ترقی ادب ، ۱۹۷۲م ، ۵ روپے ، ۲۰۰ ص ۔
- (۲۱۸۸) سیرنگ خیال (حصہ دوم) : مولانا محمد حسین آزاد (م ۱۹۱۰م)
 دہلی : آزاد بک ڈپو ، ۱۹۷۳م ، ۱۲ آنے ، ۱۳۶ ص
- (۲۱۸۹) نیلی ساری اور دوسری کہانیاں : خواجہ احمد عباس
 دہلی : مکتبہ جامعہ ، ۱۹۸۲م ، ۱۲ روپے ، ۱۱۲ ص
- (۲۱۹۰) ہندو ہادی : سید ہادی حسین خاں
 لاہور : مطبع کوہ نور ، ۲۸ ص

علوم غریبہ

(۲۱۹۱) آستانہ رموز : سید ذوالفقار حیدر نوگنوی

عمومات : علم الرمل اور قدیم زاویہ نگاہ ، خواص عناصر اور ان کی باہمیت
علم الرمل بطریقہ علم لاعداد ، خصوصیات اعداد
کراچی : ضیاء پریس ، ۴ روپے ، ۱۶۲ ص .

(۲۱۹۲) النجوم : مولانا سید محمد مجتبیٰ بن مولانا سید حشمت علی زیدی
علم نجوم کی تفصیلات

غازی پور : دارالکتب والاطباء ، ۱۲۲۵ھ / ۱۹۰۷م ، ۲۷۷

مولانا ابر محمد غازی پوری نے تاریخ کہی :

سیط حسنین و جناب مرتضی مولوی سید محمد مجتبیٰ
بر فلک شدید گار خود گذاشت بر زمین از حاصل عرش العلی
بہر نامش النجوم و بہر سال گفتش آئینہ شمس الضحی

(۱۲۲۵ھ)

اغار ، بسملہ و خطبہ حمد پروردگار و نعت حضرت رسول مختار و درود پر
شمار اہل بیت اطہار و مناقب حیدر کرار غیر ہزار و ہزار

(۲۱۹۳) پتھروں کے اثرات : اغا اشرف

پتھروں اور نگیموں کی نوعیت و ماہیت ، ان کے اثرات ، علم الاعداد کے
حساب سے ان کا خوش قسمتی کا ہندسہ

لاہور ، شعاع دب ، ۱۹۸۵م ، ۱۸ روپے ، ۲۵۲ ص .

(۲۱۹۴) تاثیر الانتظار : سید محمد تقی

کانپور ، ۱۸۷۷م ، ۱۴۰ ص

- (۲۱۹۵) تعبیر الروایا / تعبیر نامہ خواب : مولانا نذر حسین ظفر وغیرہ
زیادہ تر علامہ محمد باقر مجلسی (م ۱۱۱۰ھ) کی کتاب «بہار الانوار» سے
ماخوذ ہے
لاہور : مکتبۃ الہمدانی، ۲۲۴ ص، ۱۹۹۱ء
- (۲۱۹۶) تعریضات علماء سلام پر کتاب الہیۃ و الاسلام : مولانا محمد سیطین سوسوی ام
۱۹۴۷ء
- علامہ سید شبۃ الدین کی معروف کتاب «الہیۃ و الاسلام» (عربی) پر علماء
کی تقاریر
لاہور : رفاہ عام سنیم پریس، ۵۲ ص،
(۲۱۹۷) توجہات (حصہ اول) : رئیس امروہی (م ۱۹۸۸ء)
مراقبہ اور باطنی توجہات سے متعلق بیناترہ اور مسمریزم کی بنیاد پر تجزیہ
کراچی : رئیس اکیڈمی، ۱۹۷۵ء، ۱۱۲ ص،
(۲۱۹۸) توجہات (حصہ دوم) : رئیس امروہی (م ۱۹۸۸ء)
کراچی : رئیس اکیڈمی، ۱۹۷۷ء، ۶۰ روپے، ۱۱۲ ص،
(۲۱۹۹) حیات : رئیس امروہی (م ۱۹۸۸ء)
حنات کے وجود اور ان کے اثرات و تصرفات پر جدید نقطہ نظر سے تبصرہ
کراچی : رئیس اکیڈمی، ۱۹۷۴ء، ۱۳۴ ص،
(۲۲۰۰) حاضرات ارواح : رئیس امروہی (م ۱۹۸۸ء)
روحوں کو بلایے، ان سے رابطہ قائم کرے کے مشرقی طریقوں کا جائزہ اور بعض
تجربات
کراچی : رئیس اکیڈمی، ۱۹۷۴ء، ۱۱۹ ص،
(۲۲۰۱) رسالہ تعبیر رویا / تعبیر نامہ : مولانا سید ابوالحسن
لکھنؤ : مطبع دہدہ احمدی، ۱۳۰۴ھ / ۱۸۸۶ء، ۴۸ ص،
۲۲۰۲ یہ معجزات اساسی مع رسالہ «شیر الانظار» امداد حسین و سید محمد رفی
بہنی، کرنلی لائبریری،
ساحب عرب سرگودھا، راج محل، مرک (ای۔سی) سندھ حسن نعمی قوچاسی

- (۲۲۰۳) (روحوں کا سفر = موت کے بعد : محمد ظہر
کراچی : مکتبہ معراج ادب ، ۱۴۰۷ھ / ۱۹۸۷م ، ۱۰۰ روپے ، ۱۴۶ ص .
- (۲۲۰۴) (زائچہ : مولانا سید رضا لقمان امروہی
مسئلہ کسوف و خسوف کی تفصیلات
دہلی : جامعہ پریس ، ۱۹۳۵م ، ۱۴۶ ص ،
(۲۲-۵) (زائچہ تقدیر : مولانا سید مقبول احمد (م ۱۳۴۰ھ)
معداتیج الغیب (فارسی) کا ترجمہ
لاہور : ۲ روپے ،
(۲۲۰۶) (سحر سحر : سید ناظر حسین زنجانی
کالیے جادو کی تفصیلات
لاہور : مکتبہ آئینہ قسمت ، ڈھائی روپے ،
(۲۲۰۷) (سرغیب : حکیم شاد گیلانی
لاہور : ادارہ علوم الاسلام ، ۲ روپے ، ۴۸ ص .
* طلسمات فلاطیس (فارسی) :
(۲۲۰۸) (طلسمات فلاطیس : مولانا حکیم سید نظیر حسین بن سید نجف علی
خواص منازل قمر ، دہلی : مطبع یوسفی ، ۲۸ ص .
(۲۲۰۹) (عالم ارواح : رئیس امروہی (م ۱۹۸۸م)
روحوں کی نفسیاتی حیثیت اور ان کی سرگرمیاں
کراچی ، رئیس اکیڈمی ، ۱۹۷۳م ، ۹۶ ص .
(۲۲۱۰) (علاج بالنجوم : سید ناظر حسین شاد زنجانی
تین حصے : مبادیات علم نجوم ، تشخیص امراض ، تحویر علاج اور اسمخراح
مدت العمر
لاہور : مکتبہ آئینہ قسمت ، ۱۹۶۳م ، ۲ روپے ، ۱۴۴ ص .
(۲۲۱۱) (علم الجفر : مولانا سید میر حسن شاہ
مولانا ملازم حسین اصغر (م ۱۹۹۴م) کی نظر ثانی کے بعد
سرگودھا : مکتبہ اصفریہ ، ۷ روپے ، ۷۲ ص

(۲۲۱۲) کاشف الاسرار ضمیر : میر خدا داد سالک بن میر محمد حسین طباطبائی

فارسی رسالے سے ترجمہ

مطبع حیدری ، ۱۲۸۶ھ ، ۶۱ ص

(۲۲۱۳) کرشمہ قدرت : ہمایوں مرزا بکھسوی

افعال و خواص سنگ و جواہر کے اثرات

کراچی : ایجوکیشنل پریس ، ۱۹۸۳م ، ۲۰ روپے ، ۲۹۶ ص

(۲۲۱۴) الروح محفوظ : سید ساجد حسین

سید ابوالحسن حافظیات نے کوا ترال کشمیر کی وادی میں معنکف ہو کر اس

کتاب کی تکمیل کی

کراچی ، ۱۰۰ ص

(۲۲۱۵) مخطوطات تہویہ و ستارہ شناسی : سید جمیل احمد رضوی

پنجاب یونیورسٹی لاہور در ملک کی دوسری لائبریریوں میں تقویم و ستارہ

شناسی پر موجود مخطوطات کا تعارف ، لاہور : پنجاب یونیورسٹی ، ۳۸ ص

(۲۲۱۶) مصباح الجفر : سید ناظر حسین زنجانی

لاہور : مکتبہ آئینہ قسمت ، ۳ روپے

(۲۲۱۷) مصباح ارویا : سید ناظر حسین زنجانی

قرآن پاک علم جفر ، علم محرم ، علم رمل سے حواہوں کی تعبیر

لاہور : مکتبہ آئینہ قسمت ، ۳ روپے ، ۱۹۱ ص

(۲۲۱۸) مصباح النجوم : سید ناظر حسین زنجانی

لاہور : مکتبہ آئینہ قسمت ، ۱۹۵۷م ، ۲ روپے ، ۱۱۲ ص

(۲۲۱۹) مصباح رجب : سید ناظر حسین شاہ زنجانی

لاہور : مکتبہ آئینہ قسمت ، ۱۳۸۷ھ ، ۲ روپے ، ۱۱۲ ص

(۲۲۲۰) مظاهر نفس : رئیس امروہی (م ۱۹۸۸ء)

کراچی : رئیس اکیڈمی ، ۱۹۷۵م ، ۶ روپے ، ۱۱۲ ص

(۲۲۲۱) مفتاح الجفر / احسن التکسیر : سید غلام حسین

۱۳۰۶ھ

(۲۲۲۲) نام اور اس کے اثرات : میر محبوب عسی

دہلی : کتاب والا ، ۱۹۷۶م ، ۱۰ روپے ، ۱۴۳ ص.

(۲۲۲۳) نفسیات و ما بعد النفسیات : رئیس امروہی (م ۱۹۸۸م)

کراچی : رئیس اکیڈمی ، ۱۹۷۵م ، ۶ روپے ، ۱۱۱ ص.

(۲۲۲۴) نگینوں کے اسرار : آغا اشرف

لاہور : شعاع ادب ، ۱۹۸۲م ، ۱۳ روپے ، ۱۷۶ ص.

(۲۲۲۵) یوگا ورزشیں اور جنسی نفسیات : آغا اشرف

لاہور : مکتبہ میری لائبریری ، ۱۹۸۳م ، ۲۵ روپے ، ۱۸۴ ص .

(۲۲۲۶) ہیتانزم : رئیس امروہی (م ۱۹۸۸م)

مراقبے کے تمام پہلوؤں پر عسی اور عملی بحث

کراچی : رئیس اکیڈمی ، ۵ روپے ، ۱۲۸ ص .

(۲۲۲۷) قالنامہ حضرت امام جعفر صادق علیہ السلام

لاہور : کتب خانہ اثنا عشری ، اصناف پریس لاہور ، ۴۰ آئے ، ۲۱ ص

(۲۲۲۸) قالنامہ امام رضا :

حیدرآباد دکن : حیدری کتب خانہ ، ۲ آئے .

(۲۲۲۹) رسالہ فیانہ منظوم : عا حیدر علی بیگ حیدر دہلوی

انسان کے ہر عضو کی صفت سے علامت سعد و نحس و دیگر کوائف کا حال

لکھنؤ : مطبع نولکشور ، ۱۲ ص

آغاز :

حکیم جہاں صاحب حر و کل ہیں صحت سے جس کی شگفتہ یہ گل

محمد حبیب جہاں آخریں ہیں جس کی خاطر سے خلد ہوں

علی (ع) ولی شہر پروردگار وصی نہیں صاحب ذوالفقار

علوم اسلامی

- (۲۲۳۰) ثار قدرت : علامہ سید علی نقی (م ۱۹۸۸م)
 آیا یہ دنیا خود بخود وجود میں آگئی یا کوئی اس کا حال ہی ہے
 لاہور : امامیہ مشن ، ۱۳۷۵ھ ، ۳ اے ، ۲۳ ص
- (۲۲۳۱) اپنی کہانی دشمن کی زبانی : ڈاکٹر کاظم علی رسا
 انسان کا اشرف المخلوقات ہونا شیطان کی زبانی
 کراچی : کتابخانہ ابراہیمیہ کرمان شاخ پاکستان ، ۶۴ ص .
- ” احقاق الحق (عربی) : سید نور اللہ شوستری (م ۱۶۱۰م)
 (۲۲۳۲) ترجمہ احقاق الحق (کتاب النبوة) (جلد دوم) .
 کھجوا : مطبع اصلاح ، ۷۰ ص .
- (۲۲۳۳) ترجمہ حقائق الحق (کتاب البیرو) : مولانا محمد رسی زنگی پوری
 کھجوا : مطبع اصلاح ، ۳۰۴ ص .
- (۲۲۳۴) ادیان عالم اور فرقہ ہائے سلام کا تقابلی مطالعہ : سید علی حیدر بنوی
 ادیان عالم اور مسلمانوں کے مختلف فرقوں کا ذکر بابیت اور مہابیت کو بھی
 اسلامی فرقوں کی مہربان میں شامل کیا گیا ہے جو درست ہیں ، شیخ عبدالحق
 محدث دہلوی ، شیخ حمد سرہدی معروف بہ مجدد الف ثانی اور سر جان
 جان کو وہابیوں کا امام بتایا گیا ہے .
- کراچی : رحمت اللہ بک ایجنسی ، ۱۹۷۶م ، ۳۰۴ ص .
- (۲۲۳۵) سرار کائنات : مولانا سید عی بن مولانا سید راحت حسین
 روح اور مادہ کی دلچسپ تحقیقات
 اترولہ ضلع گونڈہ (ہند) ، ۱۲۵ ص .
- (۲۲۳۶) اسلام اور انس و جن

- انسانیت کے دو قیمتی جواہر اخوت اور مساوات ہیں
 لاہور : المحسن اتحاد المسلمین ، الهلال پریس لاہور ، ۶۰ پیسے ، ۸ ص .
- (۲۲۳۷) اسلام اور حیات عقلانی : ایس ایم مہدی عباس
 عنوانات : تحریک احسانے علوم ، مذہب اور سائنس ، جسد تنائی کی ابتدا ،
 حضرت علی (ع) کے ریاضیاتی فیصلے ، نور اور دیگر تصورات سائنس .
 کراچی : چارچہ ویلفیئر ایجوکیشنل سوسائٹی ، ۱۴۸ ص .
- (۲۲۳۸) اسلام اور رواداری (حصہ دوم) : مولانا سید محمد صادق
 لکھنؤ : سرفراز قومی پریس ، ۴۹ ص .
- (۲۲۳۹) اسلام اور رہبران اسلام : پروفیسر سید زین العابدین
 کراچی ، ۶۸ ص .
- (۲۲۴۰) اسلام اور غلامی : آغا اشرف
 لاہور : نذر سنز پبلشرز ، ۱۵ روپے .
- (۲۲۴۱) اسلام اور مساوات : مولانا سید محمد وصی
 لاہور : شیعہ ہنگ من ایسوسی ایشن پنجاب ، ۵۶ ص .
- (۲۲۴۲) اسلام دین معاشرت : محمد فضل حق
 فارسی میں ترجمہ ، اخیر میں اشاریہ احادیث
 کراچی : جامعہ تعلیمات ، ۳۰۴ ص .
- (۲۲۴۳) اسلام دین معرفت (جلد اوّل) : محمد فضل حق
 عنوانات : اسلام میں کام اور محنت ، اسلام میں علم کا مقام ، اسلام میں والدہ
 کا مقام ، اسلام میں بیکوکاری ، اسلام میں قمار بازی کی مخالفت ، اسلام میں
 جہد کے حلال جہاد ، اسلام میں جماعتی روابط ، اسلام میں دوستی کا
 آئین ، اسلام میں پاکیزگی اور صفائی
 کراچی : جامعہ تعلیمات اسلامی ، ۱۴۰۱ھ / ۱۹۸۱م ، ۳۰۴ ص .
- (۲۲۴۴) اسلام - دین فطرت : محمد فضل حق
 کراچی : جامعہ تعلیمات اسلامی ، ۱۴۰۰ھ / ۱۹۸۱م ، ۲۴۸ ص .
- سیری در اسلام (فارسی) : سید علی اکبر قرشی *

- (۲۲۴۵) اسلام کا ایک جائزہ : گلشن بقول نقوی
لاہور : الامان پرنٹنگ پریس ، ۱۳۹۹ھ/۱۹۷۹م ، ۱۸۰ روپے ، ۲۳۲ ص
- (۲۲۴۶) اسلام کی ترقی میں مجالس و عزاداری : صدر علی طاہری
ایۃ اللہ سید محمد شبیرازی نے قم میں اس موضوع پر تقریر فرمائی اس کا خلاصہ
ذیرہ غازی خان ، قرآن و عترت پبلی کیشنز کوٹ چھٹہ ، ۳۰ ص .
- (۲۲۴۷) اسلام - مغرب کی نظر میں : شہنشاہ حسین ایم ایے
لکھنؤ : المنجمن مؤید الاسلام ، ایک آنہ
- (۲۲۴۸) اسلام میں علم و صنعت : محمد جواد سہلانی
ابن باہاد کی کتاب کا ترجمہ
عنوانات ، اسلام کے کلاسکی تمدن میں تحقیقی علمی خصوصیات ، سلام میں
فلسفہ علم کی آمد کے عوامل
حیدر آباد : حبابہ قرہنگ جمہوری اسلامی ایران (سندھ) ۱۹۸۶م ، ۱۰ روپے ،
۵۶ ص
- (۲۲۴۹) اسلام میں غلامی : علامہ سید احمد علامہ ہدی (۱۹۴۷ء)
لکھنؤ : دارالتبلیغ ، ۱۹۳۵م ، ایک آنہ ، ۲۴ ص
* تعالیم آسمانی (درس) : سید محمد مصطفیٰ .
(۲۲۵۰) اسلام میں قرضہ حسنہ ، مولانا شیخ علمی مدبر
صرف ایک باب کی ترجمہ
کرچی : مدرسہ معصومین ، ۳ روپے ، ۴۰ ص .
- (۲۲۵۱) اسلام و سائنس : مولانا رضا حسین رشید ترائی (علامہ)
حیدرآباد دکن : اعظم اسٹیم پریس ، ایک آنہ ، ۱۶ ص .
- (۲۲۵۲) اسلامیات - تشریحات ، مولانا ایم ایچ شاعری
آیات قرآنی و احادیث کی تشریح
۱۰۲ ص
- Islamic Culture : پکتنہال .

(۲۲۵۳) اسلامی تہذیب : ڈاکٹر سید مرتضیٰ جعفری

پشاور : یونیورسٹی بک ایجنسی ، ساڑھے تین روپے ، ۲۱۵ ص

(۲۲۵۴) اسلامی تہذیب و تمدن : شمس العباس شمس

۴۲۲ ص

* ائی حکم الاسلام (عربی) : آیۃ اللہ سید محمد شیرازی،

(۲۲۵۵) اسلامی حکمرانی کی حجاب : مولانا محمد اسحاق نحوی

ملک میں اسلامی نظام برپا کرنے کی دعوت دی گئی ہے ۔

کراچی : مسلم سلمان مشن ، ۳۳۶ ص ۔

(۲۲۵۶) اسلامی کلچر کیا ہے : علامہ سید علی نقی (م ۱۹۸۸ م)

۱۹۵۹ کو لاہور میں اسلامیات پر ایک بین الاقوامی مجلس مذاکرہ منعقد ہوئی

تھی اس میں ڈاکٹر عنایت اللہ پروفیسر پنجاب یونیورسٹی لاہور سے بھی حصہ

لیا اور اس موضوع پر عربی میں مقالہ پیش کیا علامہ مرحوم نے اس پر ناقدانہ

منظر ڈالی

لکھنؤ : سرفراز قومی پریس ، ۱۹۵۹ م ، ۱۶ پیسے ، ۱۸ ص۔

(۲۲۵۷) اشاعت اسلام : مولانا حسن علی

الگرینڈ ریل و ب عیسائی تھے اپنی تحقیق سے مسلمان ہوئے امریکہ میں خوب

اشاعت اسلام کی یہ نظر رسالہ آپ کی بک تفزیر ک ترجمہ ہے

لاہور : اسلامیہ پریس ، ۱۸۹۳ م ، ۱۴ ص۔

(۲۲۵۸) اسلام و التمدن : مولانا سید راحت حسین بھیکپوری (درجہ ۱۱)

* الہبیۃ و الاسلام (عربی) : سید محمد علی شہرستانی۔

(۲۲۵۹) البدر التمام : مولانا سید محمد ہارون (م ۱۹۲۰ م)

عنوانات : فلک کی حقیقت اور اس کے معنی : زمین کی شکل کس سے اور

کس چیز پر قائم ہے : کرہ زمین کی حرکت : تعدد عوالم و نظامات ، عدد سیارات

لاہور : مطبع رفاء عام ستیم پریس ، ڈیڑھ روپیہ ، ۲۶۸ ص ۔

(۲۲۶۰) الدین و الکون : مولانا سید کرامت حسین (م ۱۹۱۷ م)

- (۲۲۶۱) انتصار الاسلام (حصہ اول) : مولانا سید غلام حسنین کنتوری (م ۱۹۱۸م)
 سرمید احمد خان (م ۱۸۹۹م) کے خیالات کا رد
 عنوانات : فلسفہ قدمہ و جدیدہ ، آزادی اور پابندی کی حویلی اور حرایس ، نیچر
 یعنی قانون قدرت کے معانی و تقسام ، سرمید احمد خان معجزہ کو دلیل نبوت
 نہیں مانتے ، شق القمر کی معجزہ عقلی دلائل سے ، تعدد ازدواج پر شبہ اور
 اس کے جواب ، ہندوستان میں نیچری فرقے کی خلیہ کارروائی اور جہلانہ
 خیالات ، تسخیر ارواح
 بارس : مطبع جواہر اکسیر ، تین روپے ، ۸۰۰ ص .
- (۲۲۶۲) انتصار الاسلام (حصہ دوم) : مولانا حکیم سید غلام حسنین کنتوری
 لاہور : امامیہ جنرل بک ایجنسی ، ۱۹۱۸م ، سو روپیہ ، ۲۲۰ ص
 (۲۲۶۳) انسان اور ایمان : سید محمد عسکری
 استاد شہید مظہری (م ۱۹۷۹م) کی کتاب کا ترجمہ
 لاہور : مکتبہ لوح و قلم ، ۱۴۰۳ھ / ۱۹۸۳م ، ۷۱ ص .
- (۲۲۶۴) ایقاظ السامعین بدفع الغادرین فی ردّ تنبیہہ الفافلین . مولانا سید محمد مرتضی
 جونپوری
 مولانا سید کلب باقر جانی (م ۱۹۱۳م) کی کتاب کا رد ، جو اسامداد
 لغیر اللہ وغیرہ پر مشتمل ہے
 لکھنؤ : مطبع مشرق العلوم ، ۱۲۶ ص .
- (۲۲۶۵) پیام انقلاب : مولانا سید سراج الکاظم حسینی
 عنوانات : ایک کیوسیت سے تباہ کن مناظرہ ، ازدواج در اسلام ، جہاد و انقلاب ،
 لاہور : تنظیم فدائیان اکبر ، ۲۰ ص .
- (۲۲۶۶) تاریخ و تحقیق تشیع : سید نذر عسکری عزمی
 الہ آباد ، تنظیم الادب کراری ، ساڑھے پانچ روپے ، ۴۵۰ ص .
- (۲۲۶۷) تہیجات دس میں نقوش دلنشین : ذکر عسکری بن حمد
 لاہور : ضیغم اسلام میموریل اکیڈمی ، ۴۸ ص
 کربلائی کہ من دیدم (فارسی) : سید علی کاظمی

- (۲۲۶۸) تبلیغی کریلا : سید بشارت حسین کامل
کرچی : اشرنیشل پریس ، ۱۳۹۰ھ ، ۶۴ ص .
- (۲۲۶۹) تصور الوہیت : ڈاکٹر سہیل بخاری (م ۱۹۹۰م)
ادیان عالم کے تصور الوہیت کا بیان اور اسلام کی اس معنی میں دیگر ادیان
پر برتری .
- (۲۲۷۰) تصویر نجات : مولانا زوار حسین
ہند ، ۴ روپے ، ۶۶۴ ص .
- (۲۲۷۱) نسخ پر مختصر بحث : سید مصطفیٰ حسن رضوی
لکھنؤ : امامیہ مشن ، ۱۳۶۰ھ ، ۲ آئے ، ۳۶ ص .
- (۲۲۷۲) سقید لطیف پر خیالات ظریف : خواجہ غلام الحسنین (م ۱۳۳۳ھ)
عی گڑھ کالج کے پروفیسر محمد ظریف کے دہریہ و ملحدانہ خیالات کا رد
اور اسلامی عقائد کا ثبوت اور پروفیسر صاحب کی کتاب "سلام اور عملیت"
کا رد .
- میرتھ : مکتبہ قادریہ ، عصر جدید پریس میرتھ ، ۱۱۶ ص .
- (۲۲۷۳) حدوث مادہ : خواجہ غلام الثقلین (م ۱۳۳۳ھ)
تدامت مادہ کا ابطال
۱۹۱۸م ، ۵۴ ص .
- (۲۲۷۴) حقائق مذاہب : سید محمد حسین اعلم
فرقہ های اسلام بالخصوص سنی و شیعہ کا ذکر
۲۲۳ ص .
- (۲۲۷۵) حقیقت اسلام و وحدت اسلام : مولانا ناصر حسین فیض آبادی
بارووال : سیاء عباس ، رشید رت پریس لاہور ، ۲ آئے ، ۱۶ ص .
- (۲۲۷۶) حقیقت شیعہ : مولانا ناصر حسین فیض آبادی
بارووال : سیاء عباس ، ۲ آئے ، ۱۶ ص .
- (۲۲۷۷) حصہ سلاہ (حصہ ۱) : مولانا سید احمد علامہ ہندی (م ۱۹۴۷م)
لکھنؤ : تصویر عالم پریس ، ۱۵۲ ص .

- (۲۲۷۸) خیر و نظر : سید علی ہیدر نیر
 عنوانات : سائنیت کا تدریجی ارتقاء ، عید کا اسلامی تصور ، روزہ کا
 اسلامی تصور ، اسلام میں جمہوریت کا تصور ، اسلام کا فلسفہ اجتماعیت ،
 پتہ : کتاب منزل ، ڈیڑھ روپیہ ، ۹۴ ص
- (۲۲۷۹) خدا کا ثبوت : علامہ سید علی نقی (م ۱۹۸۸م)
 لاہور : امامیہ مشن ، ۱۹۸۴م ، ۱۶ ص ۔
- (۲۲۸۰) خصوصیات اسلام : علامہ سید محمد ہارون (م ۱۹۲۰م)
 کراچی : ادارہ تعلیمات الہیہ ، ۳ آنے ، ۲۲ ص ۔
- (۲۲۸۱) جون ناحق : سید شفا احمد ادیم نقوی
 محالیں عرا کے فوائد اور اصلاح مجالس
 کراچی ، ۱۹۷۸ء ، ۸۰ روپے ، ۱۶۰ ص ۔
- (۲۲۸۲) دین سے لا دینیت تک : سید قمر حسن رضوی
 جو دین حضرت محمد صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم نے پیش کیا تھا وہ کیوں اور
 کس طرح تبدیل ہوا
 کراچی ، ادارہ قسوس انصاف ، ۱۲۹۷ھ / ۱۹۷۷م ، ساڑھے سات روپے ،
 ۱۴۴ ص ۔
- (۲۲۸۳) دین فطرت : سید احمد علامہ ہدی (م ۱۹۴۷م)
 لکھنؤ ، دارالتبلیغ ، ۱۹۳۹م ، ۱۴۴ ص ۔
- (۲۲۸۴) دین و عقل : مولانا سید اعجاز حسین نقوی
 سرگودھا : تحریک تحفظ تعلیمات آل محمد ، ۳۱ ص
- (۲۲۸۵) دینیات : مولانا شبیبہ الحسنین محمدی وغیرہ
 جامعہ : متم کے طلباء کے لئے لکھی گئی
 لاہور : مکتبہ تعمیر انسانیت ، ۱۹۷۸م ، پونے دو روپے ، ۳۲ ص
- (۲۲۸۶) راز قدرت : مولانا سید قمر الزمان (م ۱۹۶۰م)
 دین اسلام کے متعلق اٹھارہ سوالات کے جوابات
 لاہور : کتاب منزل ، تین روپے ، ۲۴۰ ص

۴۸ غلل و آلائش بہ مادہ گیری (فارسی) : ایہ اللہ مطہری (م ۱۹۷۹ء)

(۲۲۸۷) رجحانات مادہ پرستی کے اسباب : سید محمد اسماعیل رصوی

عنوانات : فطرت انسانی الہی یہ یا مادی ، مادہ پرستی اسلامی دور میں ،
مادہ پرستی قرن جدید میں ، اروپا پر چرچ کا ظلم ، توحید اور نظریہ ارتقا
کراچی : تبلیغات اسلامی ، ۶۰ روپے ، ۱۲۷ ص .

(۲۲۸۸) رسالہ : مولانا مصطفیٰ عرف میر آغا (م ۱۹۰۶ء)

شیخ حسن علی کے اس سوال کے جواب پر کہ جملہ انبیاء علیہم السلام صرف
براعظم ایشیا ہی میں کیوں مبعوث ہوئے

لکھنؤ : مطبع تصویر عالم ، ۱۳۲۰ھ ، ۱۶ ص .

سید سلطان احمد ضبط نے تاریخ طبع کہی :

مقتدائے جناب میر آغا ہادی خلق و پیشوای ز من
قبلہ دین و کعبہ امان بندہ خاص خالق ذوالی
عالم و مجتہد ادیب و فقیہہ ہجووی نیست در زمانہ من
حل اہل مسئلہ نمود احوال او بہ جہد بلیغ و سعی حسن
بسکہ شافی جواب مسئلہ ہست ہیچکس را نمند جائے سخن
شور تحسین و آفرین برخاست ہر کہ آن را شنید گفت احسن
ساں طبعش بوند ضبط چہیں کردہ شعری بہزم دیں روشن

(۱۳۲۰ھ)

(۲۲۸۹) رہبری : مولانا سید محمد محسن نقوی

ہر زمانے میں معصوم کا ہرنا ضروری ہے

کراچی : مسلم پرنٹنگ پریس ، دس آنے ، ۶۴ ص .

۴۹ زندگی جاوید (فارسی) : آیۃ اللہ مطہری شہید (م ۱۹۷۹ء) .

(۲۲۹۰) زندگی جاوید : حافظ سید ریاض حسین نجفی

لاہور ، وفاق علماء شعبہ پاکستان ، ۴۰ روپے ، ۴۰ ص .

(۲۲۹۱) سیر ندکی یا معراج : مولانا سید احمد علامہ ہدی . ۱۹۴۷ء

معراج مصطفیٰ صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم کا عقلی ثبوت

- لکھنؤ : تصویر عالم پریس ، ۳۱ ص .
- (۲۲۹۲) شان معاهد جرار اور شان حیدر کرار : علامہ مرزا احمد علی (م ۱۹۷۰م)
- ۱۹۶۵م کی جنگ پاک و ہند کے بارے میں
- لاہور : تعلیمی پریس ، ۱۹۷۱م ، ۱۰۱ ص .
- (۲۲۹۳) شاہکار فطرت / اسرار انسانیت : سید اصغر عباس
- علوم جدیدہ ، اتحاد کا پیش خیمہ نہیں
- کراچی ، رئیس پرنٹنگ پریس ، ساڑھے پانچ روپے ، ۴۲۸ ص .
- (۲۲۹۴) شوق القہر : سید احمد علامہ ہندی (م ۱۹۴۷م)
- لکھنؤ : نظامی پریس ، ۵۲ ص .
- (۲۲۹۵) ضرورت امام : سید حسین مرتضیٰ
- ہر زمانے میں امام کا ہونا ضروری ہے
- لاہور : امامیہ پبلی کیشنز ، ۱۹۸۰م ، ایک روپیہ ، ۲۲ ص .
- (۲۲۹۶) ضرورت مذهب : علامہ سید علی نقی (م ۱۹۸۸م)
- لاہور : امامیہ مشن ، ۲ آنے ، ۱۶ ص .
- (۲۲۹۷) عراق میں اسلامی انقلاب کی تحریک : مولانا شیخ محمد مجلی
- آلہ اللہ سید محمد باقر الشہید (م ۱۴۰۰ھ) کی تقریر کا ترجمہ
- کراچی : حرکت المہدین فی العراق ، ۱۶ ص .
- (۲۲۹۸) عرفان امامت / آثار قیامت
- کراچی : مکتبہ فردوس ، ۱۲ آنے ، ۷۸ ص .
- (۲۲۹۹) علاج دل : محمد نبی ولد قدم علی
- عورت ارنقاہ کی اصلی مہیبت ، خدا اور روح کا بیان ، خدا اور انسان کا تعلق
- کر ۴ روپے ، ۴۷۲ ص
- عماد الاسلام (عربی) : مولانا سید دلدار عسی (م ۱۸۲۰م)
- (۲۳۰۰) ترجمہ عماد الاسلام :
- کتاب التوحید کا ترجمہ ، ۱۹۲ ص

(۲۳-۱) فرائض اور حقوق اسباب : مولانا حافظ سید محمد سبط
وریر آباد ، ۱۶ ص۔

(۲۳-۲) فلسفہ احکام (حصہ دوم) : محمد فضل حق
ناصر مکارم شیرازی اور اسد جعفر سبحانی کی کتاب کا ترجمہ
کراچی : جامعہ تعلیمات اسلامی ، ۱۲ روپے ، ۱۴۴ ص
(۲۳-۳) فلسفہ اسلام (جلد اول) : مولانا سید احمد علامہ ہندی (۱۹۴۷ء)
سلام اور سائنس کا آپس میں تعلق

لکھنؤ : دارالتبلیغ ، ۱۹۴۴ء ، سوا روپیہ ، ۹۶ ص ۔
(۲۳-۴) فلسفہ اسلام (حصہ اول) : آغا محمد سلطان مرزا (م ۱۹۶۵ء)
کراچی : ایجوکیشنل پریس ، ۱۹۵۶ء ، ۸ روپے ، ۴۴ ص ۔
(۲۳-۵) فلسفہ اسلام (حصہ دوم) : آغا محمد سلطان مرزا (م ۱۹۶۵ء)
شریعت اسلامیہ کی حکمت اور اس کی تشریح

کراچی : مشہور پریس ، ۱۹۵۹ء ، ۸ روپے ، ۳۵۵ ص ۔
(۲۳-۶) فلسفہ اسلام (حصہ سوم) : آغا محمد سلطان مرزا (م ۱۹۶۵ء)
کراچی : مشہور پریس ، ۱۹۵۹ء ، ۱۰۰ ص ۔

(۲۳-۷) فلسفہ الاسلام : علامہ سید علی الحائری (د ۱۳۶۰ھ)
لاہور : کتب خانہ اثنا عشری ، ۱۳۴۱ھ ، ۱۲ آنے ، ۱۷۵ ص ۔
(۲۳-۸) فلسفہ المذہب : علامہ سید محمد ہارون (م ۱۹۲۰ء)

خود مصنف نے کتاب کا تعارف یوں کرایا ہے
» اس رسالے میں اس امر کی کوشش کی ہے کہ عامہ داس کو جو خارج از دائرہ
اسلام ہیں بت دے کہ وہ کیوں مکر مذہب حق کی تشخیص کریں اور یہ کہ
فلسفیانہ مذاق پر اصول مذہب کیا ہوتے چاہئیں »
کراچی : ادارہ الہیات ، ۴ آنے ، ۳۰ ص ۔

(۲۳-۹) فلسفہ امن : احمد حسن نقوی
حیدرآباد دکن : مسعود پبلشنگ ہاؤس ، ۱۹۴۷ء ، ۲۰۵ ص ۔

- (۲۳۱) فلسفہ مذہب و حقیقت اسلام مع رسالہ انقلاب حسن . ابو المظفر لکھنؤ : اشاعۃ العلوم پریس ، ۴۸ ص .
- (۲۳۱۱) کائنات قبل اسلام : ڈاکٹر سید مجیبی حسن کھنپوری (م ۱۹۷۴م) کانپور : اسلامیہ مشن ، ۱۹۳۵م ، ۵ آئیے ، ۵۰ ص .
- (۲۳۱۲) کشف الغیاب عن حدوث المذاهب : غصنفر علی مسلمانوں کے گروہ در گروہ تقسیم ہونے کی وجوہ لکھنؤ : قومی پریس ، ۱۹۰۴م ، ۲۸ ص .
- (۲۳۱۳) کشف حقیقت : ابو المظفر تصوف کے بارے میں لکھنؤ : حسینی دارالتبلیغ ، ۱۲ آئیے ، ۴۸ ص .
- (۲۳۱۴) کیا مذہب مانع ترقی ہے : شیخ محمد شریف ایم اے لاہور : امامیہ مشن ، ۱۹۶۵م ، ۳۰ ص .
- (۲۳۱۵) گار کشی اور مسلمان : سید مصطفیٰ حسن رضوی لکھنؤ ، ۱۳۵۹ھ ، ۴ آئیے .
- (۲۳۱۶) لا یفسدوا فی الارض . علامہ سید علی نقی (د ۱۹۸۸ء) لاہور : امامیہ مشن ، ڈیڑھ روپیہ ، ۲۰۰ ص .
- (۲۳۱۷) تحت جگر : ہندوستان میں شیعوں کی آمد اور ان کے ہر دور کی تاریخ ، صوبہ صوبہ ، شہر شہر کے رسوم و رواج لکھنؤ ، ۱۳۵۵ھ ، ڈھائی روپیہ .
- (۲۳۱۸) مادیت کا عسی جائزہ : علامہ سید علی نقی لاہور : امامیہ مشن ، ۱۹۵۶م ، ۳ آئیے ، ۲۴ ص
- (۲۳۱۹) مجھے ہے حکم دان لا الہ الا اللہ : سید عابد حسن رضوی لاہور : ادارہ حل اتی ، ۱۹۷۹م ، ۲۵ روپیہ ، ۳۲۰ ص .
- (۲۳۲۰) محل مشیت ایزدی اور رادہ خداوندی کا بعد مولا سید ابو الحسن مشہدی ائمہ علیہم السلام کے فضائل خطبہ ابیان کی روشنی میں

چکوال ، دارالتبلیغ الجعفریہ ، ۵۲ ص

(۲۳۲۱) مذاہب اسلامی اور حقیقی اتحاد کی صورت ، سید محمد رضا رضوی

کراچی ، ادارہ فلاح ملت ، ۱۹۶۷ م ، ۱۶ ص

(۲۳۲۲) مذہب اور عقل ، علامہ سید علی نقی (م ۱۹۸۸ء)

کیا مذہب اور عقل ایک دوسرے کے مخالف ہیں ؟ نہیں

لکھنؤ : امامیہ مشن ، ۱۳۶۰ھ ، ۹ آئیے ، ۱۴۴ ص

(۲۳۲۳) مذہب شیعہ اور تبلیغ ، علامہ سید علی نقی نقوی (م ۱۹۸۸ء)

لاہور : امامیہ مشن ، ۱۹۶۵ م ، ۲۵ پیسے ، ۳۲ ص

(۲۳۲۴) مذہب شیعہ کے عملی پہلو ، مولانا سید حاکم حسین بن سید مظفر حسین

رصدی (مطلع) ،

(۲۳۲۵) مذہبی تصورات : سید اختر علی تلہری

عبودات ، مذہب و لا مذہبیت ، مذہب اور سائنس سائنس کے چند تازہ

نکشبات اور مذہب ، مذہب اور اشتراکیت ، مذہب اور انسانی نور و فلاح کی

راستہ ، مذہب و دین ، مذہب و روح داری ، خدا کے مذہبی تصور سے ہیوم کا

انکار اور اس پر تنقیدی نظر ، معجزات سے ہیومک انکار و اس کی تنقید

یورپ میں لا مذہبیت کا ارتقاء کے اسباب کا علمی جائزہ

لکھنؤ : سرفراز قومی پریس ، ڈھانی روپے ، ۱۴۲ ص

(۲۳۲۶) مسائل و دلائل ، علامہ سید علی نقی (م ۱۹۸۸ء)

لکھنؤ ، امامیہ مشن ، ۱۳۶۳ھ ، ۱۱ آئیے ، ۸۴ ص

(۲۳۲۷) مسلمان اور عصری مسائل : ڈاکٹر سید عابد حسین

دہلی : مکتبہ جامعہ ، ساڑھے چھ روپے

(۲۳۲۸) مسلمانوں کے مذہب پر مختلف غیر اسلامی ثقافتوں کے اثرات ، علامہ محمد

سلطان مرزا ، مہنامہ ، طالع سلام ، لاہور سے دسمبر ۱۹۵۴ء کے شمارے میں

اسی عنوان سے ایک مضمون شائع کیا تھا جس میں شیعیت کی مخالفت بھی

کی گئی تھی اس کا رد

راولپنڈی ، پاکستان حبیبی مشن ، ۱۹۵۵ء ، ایک روپیہ ، ۱۶۸ ص

- (۲۳۲۹) معرفت امام : مولانا سید نصیر حسین
سرگودھا : تحریک تحفظ تعلیمات آل محمد ، ۴۰ ص .
- (۲۳۳۰) مغربی تہذیب - ایک مسلم کی نظر میں : سید انوار احمد بلگرامی
سید مجتبیٰ موسوی لاری کی فارسی کتاب کا ترجمہ
لاہور : لوح و قلم ، ۱۴۰۳ھ / ۱۹۸۳م ، ۵۵ ص .
- (۲۳۳۱) مناظرہ تقدیر و تدبیر : مولانا سید ظفر حسن امروہی (م ۱۹۸۹م)
مراد آباد ، شمیم بکڈپو ، ۶ آئی ، ۱۱۲ ص .
- * بین الاسلام و دارون (عربی) : آیۃ اللہ سید محمد شیرازی
- * مناظرہ مسلمان و دارون (فارسی) : سید علی کاظمی
- (۲۳۳۲) مناظرہ مسلمان و دارون : مولانا سید یشارت حسین کامل پوری
فارسی سے ترجمہ
کراچی : کاظمین ٹرسٹ ، ۶۲ پیسے ، ۶۴ ص .
- (۲۳۳۳) میران حق : مولانا سید محمد سیطین سرسوی (م ۱۹۴۷م)
عنوانات - مذہب کی ضرورت اور اس کی علت ، مذہب کی حقیقت و ماہیت
توحید کی تعلیم و سلام ، صداقت و حقیقت کا معیار - حق و باطل کی
میزان میں
لاہور : جعفریہ ایسوسی ایشن ، ۱۴۸ ص .
- (۲۳۳۴) نغمہ معرفت : سید احمد علامہ ہندی (م ۱۹۴۷م)
عنوانات - مذہب کا ارتقاء ، خدا کے متعلق اعتقاد کی رتد ، ایمان و رتد
پیشی : انجمن حمایتہ لایمن ، ۳۲ ص .
- (۲۳۳۵) نگاہ بازگشت : سید شبیر حسین
اسلام آباد : کامران پبلشنگ ہاؤس ، ۱۴۰۴ھ / ۱۹۸۴م ، ۶۰ روپے ، ۲۵۱ ص .
- (۲۳۳۶) واقعات : آغا مصطفیٰ قاسم قزلباش
شمالی ہند کی مہذب مسلم خاندانوں کے رہن سہن اور رسومات کی تذکرہ
کراچی : خواجہ پرنٹرز ، ۳۳۶ ص .

(۲۳۳۷) وجود باری تعالیٰ اور فلاسفہ قدیم مولانا سید نذر حسین گوپالپوری

لاہور : امامیہ مشن، ۱۹۷۰ء، ایک روپیہ بیس پیسے، ۱۲۰ ص

(۲۳۳۸) ہم اپنی اصلاح کریں ۔

معاشرے میں غیر اسلامی رسوم کی نشاندہی

کراچی: پیر محمد براہیم نرسٹ، ۱۹۷۶ء، سوا تین روپے، ۱۴۹ ص.

کتب متفرقہ

* : Water Supply

(۲۳۳۹) آب رسانی : سید علی رضا وغیرہ

حیدرآباد دکن ، ۱۹۲۴ م ، ۲۱۳ ص .

(۲۳۴۰) تشر بازی : میر عباس

دہلی : نصیری پریس ، ۱۸۷۰ م ، ۱۶ ص .

(۲۳۴۱) تشر بازی : میر محمود حسین

مختلف اقسام کی آتش بازی تیار کرنے کی ترکیبیں

مدراس : مطبع نظام المطابع ، ۱۲ ص .

(۲۳۴۲) ثار النجوم : علی حسن

لکھنؤ : ۱۸۷۵ م .

(۲۳۴۳) آذری : کبیر احمد جائسی

فارسی سے ترجمہ جو احمد کسروی تبریزی کی تحریر کردہ ہے اس میں آذر

باتیجان کی قدیم زبان کا ذکر ہے

دہلی : مکتبہ جامعہ ، ۱۹۷۸ م ، ۱۲ روپے ، ۱۰۴ ص .

(۲۳۴۴) اسان کرائے : اظہر حسین راہی

عنوانات : کرایے کے فوائد ، تاریخی پس منظر ، تربیت کے اصول ، ریاضت کا

طریقہ

دہلی : کتاب رلا امروہہ منزل شاہدرہ ، ۱۹۷۶ م ، ۱۷۶ ص .

(۲۳۴۵) آسٹریلیا کے جانور : بخشش عباس

لاہور : شیخ غلام علی اینڈ سنز ، ۵۰ پیسے .

(۲۳۴۶) آفتاب نیروز : مولانا سید علی نقی داعی پوری (م ۱۸۹۰م)

فضائل نورور (ذریعہ : ۱)۔

(۲۳۴۷) آگہی و بے باکی : بانر مہدی

تنقید ، سازھے پانچ روپے

(۲۳۴۸) آئین حقیقت : ڈاکٹر سید عابد حسین جعفری

بقول مولانا محمد اسلم جیرا جپوری « مصنف نے اس کتاب میں مسلمانوں کو

توجہ دلاتی ہے کہ وہ علوم صحیحہ و جدیدہ کی طرف توجہ دیں »

انجمن پریس کراچی ، ۱۹۴۸م ، ۳۴ ص .

* Spirit of Islam : سید امیر علی (م ۱۹۲۸م)

(۲۳۴۹) آئینہ اسلام : آغا مختار حسین

دہلی : مطبع یوسفی ، ۸ آنے .

(۲۳۵۰) آئینہ تقدس : حکیم شیخ ممتاز حسین

عنوانات : آل انڈیا کانفرنس ہمام مملکت ایران ، مملکت ایران ہمام شیعہ کانفرنس

ہندوستان ، فریب عمامہ ، دل جلا شیعہ ہمام مجلس علمائے جدید

محمود آباد ، دارالمناسیف ، محبوب المطابع دہلی ، ۴۷ ص

* آئینہ جام جہاں نما (فارسی) : بخشاور خان

(۲۳۵۱) آئینہ جام جہاں نما : احمد حسین

۱۹۷۹م (قا . ۲) .

(۲۳۵۲) آئینہ حق :

مولانا محمد حسین ڈھکو نجمی کے بعض نظریات کا رد

راولپنڈی : شوکت آرٹ پریس ، ۸ ص .

(۲۳۵۳) آئینہ عرب ترجمہ صاحبتہ الطرب مولانا محمد ہارون دہلوی (م ۱۳۳۹م)

لاہور (مطلع) .

(۲۳۵۴) ابتدا ، الصرف : اولاد حسین

لکھنؤ : ۱۹۴۵م ، ۵۶ ص .

- (۲۲۵۵) ابتدائی علم شہریت : سید شریف الحسن بقوی وغیرہ
ہند کے جماعت دہم کے طلباء کے لئے
نئی دہلی : ترقی اردو بورڈ، ۱۹۷۶ء، راکیش پریس دہلی، ۴/۵۵ روپے .
۲۴۴ ص .
- (۲۳۵۶) ابطال مادیت : مولانا سید محمد رضی
مادہ پرستی اور دھرت کے پھیلاتے ہوئے قدیم و جدید قسم کے شبہات کو عقلی
استدلال کی روشنی میں باطل کر کے خداشناسی کے راسخ سے کانٹے صاف کر
دینے گئے ہیں
لکھنؤ : دارالنشر، نظامی پریس لکھنؤ، ۱۰ آئیے، ۴۲ ص .
- (۲۳۵۷) تالیق انگریزی / توضیح الترجمہ جلد ۹ : ایس ڈاکٹر حسین جعفر
انگریزی خط و کتابت کا طریقہ سکھایا گیا ہے .
دہلی : ڈبویڈل پرنٹنگ پریس، ۴ آئیے، ۶۲ ص .
- (۲۳۵۸) اتحاد : علامہ سید علی نقی (م ۱۹۸۸ء)
لکھنؤ : امامیہ مشن، سرفراز قومی پریس لکھنؤ، ۸ ص .
- (۲۳۵۹) اجازت مولانا سید امجد حسین الہ آبادی :
ایۃ اللہ شیح محمد طہ نجفی سے مولانا سید امجد حسین کو جو اجازہ رویت
حدیث مرحمت فرمایا اس کا متن مع ترجمہ، ۸ ص .
- (۲۳۶۰) اجازہ : مولانا سید ہندہ حسین
اجازت روایت حدیث جو مولانا نے اپنے صاحبزادے کو مرحمت فرمایا
۱۲۸۲ھ (دریغہ: ۱) .
- (۲۳۶۱) احقاق حق و ابطال باطل : مولانا خادم حسین رضوی
مستطاب المدارس لکھنؤ کے مدرس اعلیٰ مولانا سید محمد اور مہدی حسن خان
کے خلاف انتظامی نقطہ نظر سے اختلاف رائے
لکھنؤ : فیض آباد پریس، ۱۹۵۳ء، ۲۱۰ ص .
- (۲۳۶۲) احکام زیج و تقویم : مولانا غلام حسین حربپوری (م ۱۲۷۹ھ)
ریاضی کے بارے میں (مطبع)

(۲۳۶۳) اختصاص السیادة : مولانا سید نجم الحسن کراروی

پشاور : حمیدیہ پریس ، ۱۶ ص .

(۲۳۶۴) اخلاق نقوماجس . مرزا محمد ہادی (م ۱۹۳۱م)

انگریزی سے ترجمہ

حیدرآباد دکن ، ۱۹۳۱م ، ۳۹۴ ص .

(۲۳۶۵) ادب اور تعصب : اکبر امامی

ادب ایسے ارد گرد کے ماحول متاثر ہوئے نہیں رہ سکتا

لاہور : مکتبہ عبیری لاہوری ، ۱۹۶۵م ، ۴ روپے ، ۱۱۸ ص .

(۲۳۶۶) ادبیات فارسی ہند : ڈاکٹر سید امیر حسن عابدی

تحقیقی مقالات کا مجموعہ

دہلی ، ۱۹۸۴م .

(۲۳۶۷) اردو ڈرامہ اور انار کلی : حیدر عباس رضوی

سازھے چار روپے .

(۲۳۶۸) اردو رسم خط : مرزا محمد سجاد

حیدرآباد دکن : انتظامی مشین پریس ، ۱۹۴۰م ، ۲۸ ص .

(۲۳۶۹) ارشاد المبتدین : مولانا سید محمد تقی بن حسین

لکھنؤ .

Out Line of Psychology ولیم سکندر گل .

(۲۳۷۰) اساس نفسیات : مرزا محمد ہادی رسوا (م ۱۹۳۱م)

حیدرآباد دکن : جامعہ عثمانیہ ، ۱۹۲۷م .

(۲۳۷۱) اسرار الاعداد : سید فقیر حسین صبا ، نقوی بھاکری

لاہور : ملک دین محمد تاجران کتب

(۲۳۷۲) اسلام : سید محمد مرتضیٰ

محمد الیگزینڈر رسل امریکی کی کتاب کا ترجمہ ، بصری سے سلام پر حو

اعتراضات کئے ہیں ان کا رد

مراد آباد ، ۱۸۹۶م

- (۲۳۷۳) اسلام اور قوانین جہاں حافظ اقبال حسین جاوید
آیۃ اللہ سیّد محمد شیرازی کی عربی کتاب کا ترجمہ
سرگودھا : ادارہ پامبیاں اسلام سیال شریف ، ۱۹۸۸ م ، ساڑھے نو روپے
- (۲۳۷۴) اسلام اور مساوات : مولانا سیّد محمد وحسی
لاہور ، شعبہ بینک من ایسوسی ایشن پنجاب کپور آرٹ پرنٹنگ پریس لاہور ،
۵۴ ص .
- (۲۳۷۵) اسلام کی آواز : رضی الدین حیدر
رد سوشلزم و کمنونزم
الہ آباد ، یادگار حسینی پبلشنگ ہاؤس ، ایک روپیہ ، ۶۶ ص .
- (۲۳۷۶) اسلامک اسٹڈیز (حدیث و فقہ) ، سیّد علی اکبر شاہ ایم بی بی ایڈ
کراچی یونیورسٹی کے ہی اے کے شعبہ طلباء کے لئے پرچہ جات کامل
کراچی : ساجدہ اکیڈمی ، ۵ روپے ، ۱۴۴ ص .
- (۲۳۷۷) اسلام کی امن پسندی : سیّد وقار احمد ایم اے
لارڈ ہیلے کے رسالے کا ترجمہ
حیدرآباد دکن : مطبع نظام گزٹ ، ۲۸ ص .
- (۲۳۷۸) اسلام معرب خواجہ غلام احسین پانی پتی (مطبع ۱)
(۲۳۷۹) اسلام میرے موروثوں کا مذہب : جون ایلپاہ
- سر اغا خان سوم (م ۱۹۵۷ م) کی کتاب « دی ہیمنانرس اف اغا خان » کے ایک
باب « اسلام دی ریلجن اف مائی انیسٹریٹرز » کا ترجمہ
کراچی : سید علیہ ایسوسی ایشن ، عباسی لستہو پریس کراچی ۱۹۶۸ م ،
۴۸ ص .
- (۲۳۸۰) اسلامی تمدن : علامہ سیّد علی نقی
لاہور : امامیہ مشن پاکستان ، ۱۹۵۶ م ، ۳۱ آنے ، ۲۰ ص
- (۲۳۸۱) اسلامی خدا : برکت حسین خان امروہی
عقائد اسلام « توحید و عدل » کا مقدمہ دیگر ادیان سے
کہجوا ، ۱۰۴ ص

- (۲۳۸۲) اسلامی نظام عدالت : سید فیاض حسین
لاہور . خانہ فرہنگ جمہوری اسلامی ایران در پاکستان ، ۱۹۸۶م . ۴۰ ص
- (۲۳۸۳) اصطلاح الاقوام : سید روشن عینی
- (۲۳۸۴) اصطلاح المبنی : ڈاکٹر سید خورشید حسین
مختلف فنون کی اصطلاحات
عظیم آباد ، مطبع صبح صادق ، ۱۳۰۳ھ ، ۴ آئے ، ۴۰ ص .
- * Laws of Wealth : ہاریس ہیل .
- (۲۳۸۵) اصول فلسفہ سیاست مدن / قراین دولت : خواجه غلام الحسین پانی پتی
لاہور : رفقاء عام شہیم پریس ، ۱۹۰۴م ، ۴ آئے ، ۵۸ ص .
- (۲۳۸۶) اصول فہرست نگاری - مشرقی کتابخانوں کے لئے : سید محمود حسن قیصر
امروہی
- علی گڑھ : مسلم یونیورسٹی پریس ، ۱۹۷۵م ، ۱۷۹ ص .
- (۲۳۸۷) اطلاق مسکسات (جلد اول) : مولانا سید دلدار حسین
جان گڈ کی کتاب کا ترجمہ
حیدرآباد دکن ، ۱۹۴۶م .
- (۲۳۸۸) اطلاق مساجیات : ڈاکٹر جعفر حسین
ہندوستانی مساج اور وہاں کے مساجی مسائل
دہلی : اشوک پریس ، ۲۲۸ ص .
- (۲۳۸۹) اطلاق عمرانیات : سید محمد اویس نقوی
کراچی : کفایت اکیڈمی ، ۱۹۷۰م ، ۶ روپے ، ۱۰۰ ص .
- (۲۳۹۰) اعمال جرثلیل : ابو علی
حیدرآباد دکن ، ۱۹۴۴م (تراجم) .
- (۲۳۹۱) افتادگان خاک : پروفیسر سعاد باقر رضوی
نومی تحریکات اور تہذیب کی مطالعہ بعسب تی محرکات کی روشنی میں کیا
کیا ہے
لاہور . نگارشات ، ۱۹۶۹م ، ۲۹۶ ص .

- (۲۳۹۲) افراد کاسبہ : مولانا سید کرامت حسین
 ہر مرد اور عورت اپنی معاش خود پیدا کرے شیعہ و سنی مصادر سے
 استفادہ کیا گیا ہے
 لکھنؤ : تصویر عالم پریس ۔
- (۲۳۹۳) افریقہ کے جانور : بخشش عباس
 لاہور : شیخ غلام علی اینڈ سنز ، ۵۰ پیسے ۔
- (۲۳۹۴) افضل الصرف : مولانا حسین علی عرف حسو میان حیدرآبادی (م ۱۳۲۹ھ)
 قواعد اردو (مطلع) ۔
- (۲۳۹۵) افکار و نظریات : ڈاکٹر فضل امام رضوی
 لکھنؤ : سرفراز قومی پریس ، ۱۹۷۷ م ۔
- (۲۳۹۶) افلاس ہند : ڈاکٹر جعفر حسن
 افلاس ہند کی رجوع اور اس کا علاج
 حیدرآباد دکن : جمعیۃ اتحاد مذاہ باہمی ، ۸/۵۰ آنے ۔
- (۲۳۹۷) اقتصادی نظموں کا تقابلی جائزہ (حصہ اول) : مولانا سید محمد تقی نقوی
 آیۃ اللہ شیخ حسین مظاہری کی فارسی کتاب کا ترجمہ
 عنایات : سرمایہ داری نظام ، اسلامی اقتصاد کی بنیادیں ، اسلام میں
 حکومت و ولایت ، شخصی ملکیت ۔
 لاہور : امامیہ پبلی کیشنز ، ۲۵ روپے ، ۲۴۰ ص ۔
- (۲۳۹۸) اقتصادی نظموں کا تقابلی جائزہ (حصہ دوم) : مولانا سید محمد تقی
 لاہور : امامیہ پبلی کیشنز ، ۳۰ روپے ، ۲۱۷ ص ۔
- (۲۳۹۹) اقوام متحدہ : آغا محمد اشرف
 اقوام متحدہ کا تعارف
 کراچی : جامعہ ملیہ ، ۱۹۵۸ م ، ۳۲ ص ۔
- (۲۴۰۰) اکابرین معلمین : سید فخر الحسن
 گذشتہ تین صدیوں کے معلمین کا تذکرہ
 حیدرآباد دکن : عثمانیہ ٹریننگ کالج ، ۱۹۱۱ م ، ۴۵۰ ص ۔

(۲۴.۱) اكمال / تذکرہ وہبی . مولانا سید مرتضیٰ حسین

عید غدیر یعنی ۱۸ دی الحجۃ ۱۰ ھ کے دن کی نقشہ جنتری سے تطبیق
۱۳۴۸ ھ ، ۱۷۵ ص .

(۲۴.۲) الاستدلال : پروفیسر محمد سجاد مرزا بیگ

علم منطق کے اصول سلیس زبان میں بیان کئے گئے ہیں
حیدرآباد دکن : نظام دکن پریس ، ۵ روپے .

(۲۴.۳) الانسان : محمد سجاد مرزا بیگ

انسان کے قوانین نفسانی و جسمانی اور تمام خصوصیات طبعی کی کیفیت
حیدرآباد دکن : نظام دکن پریس .

(۲۴.۴) الامامة : میرزا احمد سلطان خاور گورگانی

امامت ائمہ اثنا عشر کی نصوص کا بیان

(۲۴.۵) الامامة و الخلافة : احمد حسین خان پریانوی (ذریعہ : ۲) .

(۲۴.۶) الاعتبار : مولانا سید محمد محبتی (م ۱۹۵۸م)

مذہب شیعہ کے متعلق دیگر مذاہب کے در سوا اقوال
مراد آباد ، دائرة الاشاعت نورگاہوں اہلک روپیہ .

(۲۴.۷) التحديث : میرزا احمد سلطان خاور

رد اخباریت ، ۱۳۲۰ ھ (ذریعہ : ۳) .

(۲۴.۸) التوحید و التجريد : مولانا بی بی بخش (م ۱۳۶۷ ھ)

حیدرآباد دکن (مطلع)

(۲۴.۹) الدر النعید فی الفرق بین البیعہ و النعید . مولانا محمد حسین (م ۱۳۲۵ ھ)
(ذریعہ : ۸) .

(۲۴.۱۰) الدر الماخڑہ : مولانا سید کب نافر (۱۳۲۹ ھ) (ذریعہ ۸)

(۲۴.۱۱) الدر المستظہ فی حل جذر الاصہ / کد القلم : مولانا سید ظہور حسین مارہوی
(م ۱۳۵۷) (ذریعہ : ۸) .

(۲۴.۱۲) شریعة السہدہ : مولانا مظفر علی خان جاسنہی (ذریعہ : ۱۴)

- (۲۴۱۳) الغمز : عزیز الحسن الہ آبادی بن شیخ ظہیر حسن
کراچی : باب الاسلام پریس ، ۴۸ ص .
- (۲۴۱۴) القول الاشد فی رد القول الاسد : مولانا سید محمد مرتضیٰ جونپوری (م ۱۹۱۸م)
لکھنؤ : دہدہ احمدی ، ۲۰ ص .
- (۲۴۱۵) المجالس . سید اولاد حیدر فوق بلگرامی (م ۱۹۴۲م)
حافظ عثمانی کی کتاب «المجلس و الاضداد» (عربی) کے باب مفاخرت کی ترجمہ
لکھنؤ : نظامی پریس ، ۲ روپے ، ۲۱۵ ص .
- (۲۴۱۶) الکاسب حبیب اللہ : سید تہذیب حسنین
صوبہ پنجاب ، بہار اور اڑیسہ کے تمام صنعتی و حرفتی سکولوں کے داخلے کے
قواعد اور ان کا خلاصہ
الہ آباد ، ۱۲ آئی ، ۷۲ ص .
- (۲۴۱۷) الکفاۃ علی الکافیہ . میر موسیٰ حسین (م ۱۳۴۲ھ)
نحو کی مشہور کتاب «کافیہ» کی شرح
۱۳۲۲ھ (اصفیہ) .
- (۲۴۱۸) النحل : سید راحت حسین بی ایے
لکھنؤ : الناظر بکڈپو ، دس آئی .
- (۲۴۱۹) البعراج : سید مظفر حسن بن صائم حسن (دریہ : ۲۱)
(۲۴۲۰) المغالطات . مولانا مرزا محمد ہادی
حکمائے قدم و جدید درنوں کی تقسیم مغالطات کو پیش کیا گیا ہے
لکھنؤ : آل انڈیا شیعہ کانفرنس ، معیار پریس لکھنؤ ، ۲۹ ص
- (۲۴۲۱) امن کے منصوبے : اغا محمد اشرف
عہد جدید میں عالمی امن کی کوششوں اور منصوبوں کا بیان
لاہور : شیعہ غلام علی اسد سر ، دو ابہ پرنٹنگ پریس لاہور ، ۴۸ ص
- (۲۴۲۲) ارواح الجواهر افلاطون . مولانا مرزا فخر الدین احمد خان المعروف مرزا جعفر
لکھنؤ : مطبع اعجاز محمدی ، ۱۳۰۵ھ .

- (۲۴۲۳) امریکی سوسائٹی : ناصر کاظمی
کمیٹھ ایس سن کی کتاب کا ترجمہ
کراچی ، اردو اکیڈمی سندھ ، ۳۶ ص (تراجم) .
- (۲۴۲۴) انتخاب معزن (جلد اول) : آغا محمد باقر (م ۱۹۷۲م)
لاہور ، عالمگیر پریس .
- (۲۴۲۵) انتخاب نفخۃ الیمن : مولانا علی اصغر
« نفخۃ الیمن » (عربی) کے انتخاب کا ترجمہ
کاپرور مطبع نظامی ، ۱۲۸۶ھ / ۱۸۶۹م ، ۹۲ ص
- (۲۴۲۶) انتخاب مثنویات و غزلیات امیر خسرو دہلوی ، مولانا سید حسن عباس رصوی
نظرت
ہند ، ۱۹۷۵م .
- * انتظار (فارسی) : آیۃ اللہ مکارم شیرازی .
- (۲۴۲۷) فلسفہ انتظار : سید احمد علی عابدی
فیض آباد : نور اسلام ماہیازہ ، ۱۹۸۳م ، ۸ روپے ، ۱۰۴ ص .
- (۲۴۲۸) الجینیری کارخانی کے چالیس سبق : سید دلدار حسین
ای - جی - ڈیوی کی کتاب کا ترجمہ
حیدرآباد دکن : جامعہ عثمانیہ ، ۱۹۳۰م ، ۸-۱ ص .
- (۲۴۲۹) انکم ٹیکس گائیڈ : ایس ایم رضا نقوی وغیرہ
بکم ٹیکس کی تعریف ، اس کی طریقہ کار اور اصول و قوانین
لاہور : ٹیکس ڈیپارٹمنٹ ، ۱۹۵۳م ، ۳۲۴ ص .
- (۲۴۳۰) انوار النجوم : سید علام حسن
لکھنؤ : ۱۸۷۶م ، ۲۵۹ م .
- (۲۴۳۱) انوار حقیقت (حصہ اول) : صفر علی
ان عناصر کے حواصط جو کم علم مسلمانوں کی طرف سے کئے جاتے ہیں
لکھنؤ : سرفراز قومی پریس ، ۱۲۵۹ھ ، ۲۰ آنے ، ۱۴ ص .

- (۲۴۳۲) انوار رضوانی : آغا محمد باقر (م ۱۹۷۲م)
 ۹۳ قصائد قاتی کا ترجمہ و شرح
 لاہور : شیخ مبارک علی تاجر کتب، عالمگیر الیکٹرونک پریس لاہور، ۱۷۰ ص .
- (۲۴۳۳) ایس سو باسندہ کے بہترین مقالے : شہرت بخاری
 لاہور : مکتبہ جدید .
- (۲۴۳۴) اہل البیت (ع) : ادیم نقوی
 عنوانات : اہل بیت کی تعلیم (اصل دین) معرفت نفس سے ، امامت ، حتم قلوب
 دلوں اور کانوں پر مہر
 کراچی : سندھ آفٹ پرنٹرز ، ۱۳۹۸ھ / ۱۹۷۸م ، ۸ روپے ، ۳۰۴ ص .
- (۲۴۳۵) ایسی پتھار اور باری قومی سلامتی : زید ایچ رضا
 عنوانات : یتیم کی دنیا میں قوت اور قیادت کا توازن ، تمدن پر ایسی اثرات ،
 زبان کی اہمیت ، سماجی تشکیل .
 راولپنڈی : عالمگیر پبلی کیشنز، ساڑھے تین روپے ، ۱۱۲ ص .
- (۲۴۳۶) ابصاح الاشکاء : مولانا محمد اعجاز حس (م ۱۳۵۰ھ) (مطلع)
 (۲۴۳۷) ایک خوفناک سازش یعنی تحریک شہید گنج کے مختلف دور : مولانا مظہر علی
 ظہر (م ۱۹۷۴م)
 تحریک کے مختلف ادوار کا تذکرہ ، مرزا غلام احمد قادیانی (م ۱۹۰۸م) کے
 خلیفہ دوم مرزا بشیر الدین محمود (م ۱۹۶۵م) کی چالوں کا ذکر جو انہوں نے
 مسلمانوں میں فتنہ ڈلوایے کے لئے اختیار کیں .
 امرتسر : احرار بکڈپو ، سردار پریس امرتسر ، ۱۹۳۶م ، ۵ آنے ، ۲۰۰ ص .
- * علوم جدیدہ از دیدگاہ اسلام : ذکر اللہ احمدی
 (۲۴۳۸) اسلام اور نئی سزلیں : مولانا محمد حسین اکبر
 عنوانات : اسلام اور ڈاکٹری اصول اسلام و علوم طبیعی اسلام و حسنیات ،
 سلام و ہیئت ، اسلام و انجادات ، اتحاد مسلمانان اسلام و ریاضی اسلام
 و کیمیا ، اسلام و فزکس
 لاہور ، ادارہ منہاج الحسین ، ۱۹۹۰ ، ۲۷ روپیہ ، ۱۹۹ ص .

(۲۴۳۹) نوار المومنین - مولانا اولاد حسین امروہی (مطلع ا).

(۲۴۴۰) بادشاہ کا خوں : ڈاکٹر آغا افسحار حسین

ایک فرانسیسی لڑکی ژین کی کہانی جو اوسط درجے کے گھرانے میں پیدا ہوئی
جس کی شادی شاہ فرانس لوئی باردم سے ہوئی اس نے پیرس میں بعض
مذہبی رسومات کو ختم کرنا چاہا جس کی وجہ سے بادشاہ کو قتل کر دیا گیا
اسلام آباد : دانشکدہ ، ۱۹۸۱ء ، ۳۰ روپے ، ۲۸۵ ص .

(۲۴۴۱) بارہ نکاتی ضابطہ اخلاق اور شیعیاں پاکستان :

مولانا کٹر بیازی (م ۱۹۹۵ء) سابق وفاقی وزیر امور مذہبی کی قائم کردہ
علماء اتحاد کمیٹی کی بعض باتوں کو زیر بحث لایا گیا ہے .
لاہور : شیعہ پبلیشنگل پارٹی -

(۲۴۴۲) باغ دلکش بھی کون کیا ہے ؟ : حصہ شیرازی

امراء ، وگلاہ اور شعراء کا تذکرہ

حیدرآباد دکن ، مشیر عالم پریس ، ۱۲۵۸ھ ، ۵۰۰ ص .

(۲۴۴۳) باغبیچہ ہوقلمو . سید روشن علی

زراعت کے بارے میں

(۲۴۴۴) ہائیکل کی کہانی : سید اختر جعفری

سائیکل کے متعلق اہم معلومات

لاہور : سید سنز پبلشرز، ڈیڑھ روپیہ ، ۱۶۱ ص .

(۲۴۴۵) بجلی کا کام : شیخ شوکت علی حیدری

بجلی کے کام کے متعلق معلومات و ہدایات

لاہور : فیروز سنز ، ۶۴ ص .

(۲۴۴۶) بجلی کی پہلی کتاب : سید ناصر علی زیدی

لاہور : شیخ غلام علی اینڈ سنز ، ۱۹۵۹ء ، ۷۱ ص .

(۲۴۴۷) بچوں کا مستند ہاد : آغا محمد اشرف

دنیا کے مختلف شہروں اور ممالک کا آنکھوں دیکھا حال

لاہور : شیخ غلام علی اینڈ سنز ، ۲۰ روپے ، ۱۳۶ ص .

(۲۴۴۸) بچوں کو ذمہ دار کس طرح بنایا جائے ، سید عابد علی عابد (م ۱۹۷۱ء)

لاہور : مقبول اکیڈمی ، ساڑھے سولہ روپے ،

(۲۴۴۹) بچوں کو نظم و ضبط کا جوگر بنانے : سید عابد علی عابد (م ۱۹۷۱ء)

لاہور : مقبول اکیڈمی ، سوا تو روپے ،

(۲۴۵۰) بچوں کی نظمیں : سمیعہ عابد

گجرات : ادارہ علم و ادب سرٹے عالمگیر ، ۱۶ ص .

آغاز :

جب سے دیکھا ہے میری قدرت کو ہے حلا مل گئی بصیرت کو

(۲۴۵۱) بشارت الصادقین : مولانا سید محمد زاہد حسین بارہوی (م ۱۳۹۴ھ) (مطلع)

(۲۴۵۲) ہلتی لوک گیت : سید محمد عباس کظمی بلتستانی

اسلام آباد : لوک روٹہ اشاعت گھر ، ۱۹۸۵ء ، ۵۵ روپے ، ۱۹۲ ص

(۲۴۵۳) پناہ - اسلام : مفتی میر محمد عباس (م ۱۳۰۶ھ)

اصل کتاب فارسی میں ہے جو مفتی صاحب کی تصنیف ہے اور ترجمہ بھی

مفتی صاحب ہی نے کیا ہے ، (ذریعہ : ۳) .

(۲۴۵۴) ہنکوں کا جائزہ : حسن عابد جعفری و نظر حیدر

انگلستان کے مشہور ماہر مالیات اور میکائرولس کی کتاب کا ترجمہ

۲ روپے ، ۱۳۰ ص (ناقص الآخر) .

(۲۴۵۵) بن مار باپ کا کنیہ : سید عابد علی عابد (م ۱۹۷۱ء)

یتیم بچوں کی نفسیات کے بارے میں

لاہور : مقبول اکیڈمی ، ۱۹۶۴ء ، ۶۲ ص

(۲۴۵۶) بسادی عمرانیات : سید محمد اربس نقوی

کراچی : تسنیم اکیڈمی ، ۱۹۷۷ء ، ۹ روپے ، ۱۷۶ ص .

(۲۴۵۷) بنیائے ایمان : مولانا حبیب حیدر کشتوری (م ۱۳۰۴ھ) ، مطلع

(۲۴۵۸) بہار حسن و عشق : ابو الظفر

فلسفہ حسن و عشق کا بیان ، ۱۰۰ ص

(۲۴۵۹) بھیسما اور گینڈا : بخشش عباس

لاہور : شیخ علام علی ابنہ ستر ، ۷۵ روپے ۔

(۲۴۶۰) بیان شافی : شیخ علی باقر آباد

شیخ علی باقر ، مولانا سید علی محمد شاد (م ۱۹۲۷ م) کے شاگرد تھے شاد کی ایک منقبت بنام «حلیۃ السور» شائع ہوئی اس پر بعض لوگوں نے اعتراضات کئے یہ کتاب انہیں اعتراضات کے جوابات پر مشتمل ہے ۔

عظیم آباد : مطبع صبح صادق ، ۱۲۹۶ھ ، ۳۰۰ ص ۔

سید سجاد علی سجاد شاگرد شاد نے تاریخ کہی :

آن علی باقر کہ آبادش تخلص در جہاں طبع اور را معرو اوصاف لا تخصی است گنت
سعد مادر برای خاطر حباب چہ کرد نالیف و حمد اور را چہ روح افزاست گنت
من کہ سجدہ و شاگرد شادانم بن گفتن تاریخ اتمامش ترا رہبست گنت
مر فعت و بہر سال فکر لاجواب این جوت شامی و برہاں و پدہامت گنت
(۱۲۹۶ھ)

(۲۴۶۱) بے ستون : آغا اشرف

لاہور : نذر پبلشرز ، ۳۶ روپے ۔

(۲۴۶۲) بہار محبت : ابو المظفر

مسئفہ محبت پر بحث ، ۲۵۰ ص ۔

(۲۴۶۳) پارچہ باقی کے ابتدائی اصول میر لطیف علی بہادر

نانڈیر (دکن) : گوداوری پریس ، ۱۹۵۰ م ، ۸۴ ص ۔

(۲۴۶۴) پاکستان ایک تہذیبی وحدت : سید فیضی

عنوانات : تہذیب و ثقافت ، سلام کی ثقافت ، ایک مشترکہ زبان ، پاکستان کی علاقائی بولیاں ، پنجابی دب کی گلکاریاں ، سندھی زبان و ادب ، بھوج اور اُن کا ادب

کشمیر - ذہن کا رنقا ، پاکستان کی تعمیر و ترقی

لاہور : معری پاکستان ردر اکڈمی ، ۱۹۷۷ م ، ۲۰۰ روپے ، ۲۱۶ ص

(۲۴۶۵) پاکستان کے حالات حاضرہ پر ایک طائرانہ نظر ۔ سید بشیر احمد رصوی
ایڈووکیٹ

عنوانات : مسلم لیگ اور اس کا نیابتی پہلو ، سابق مسلم لیگی کارکنان کی
نظر نداریاں ، پاکستانی مسلم لیگ کی غیر دلچسپی کے اسباب
کراچی : رئیس پریس ، ۲ آئیے ، ۴۸ ص .

(۲۴۶۶) پاکستان میں تہذیب کا ارتقا ۔ سبط حسن (م ۱۹۸۶م)

عنوانات : تہذیب کی تعریف ، وادی سندھ کی قدیم تہذیب ، آریا تہذیب ،
عربی تہذیب کا اثر و نفوذ ، ترکی اور ایرانی تہذیب کے اثرات ، معلیہ
تہذیب کا عروج و زوال

کراچی : کتب پرنٹرز پبلشرز ، ۱۹۷۵م ، ۱۵ روپے ، ۳۸۹ ص .

(۲۴۶۷) پچیس سالہ رونیداد انجمن ترقی اردو : رضا ہمدانی وغیرہ

کراچی : انجمن ترقی اردو ، ۵۸ ص .

(۲۴۶۸) پردہ غفلت : ڈاکٹر سید عابد حسین

ڈرامہ ، دہلی : مکتبہ جامعہ ، ایک روپیہ .

(۲۴۶۹) پنجابی کتابیں : سید سبط الحسن ضیغم

لاہور : نیشنل سنٹر آف پاکستان ، ۱۹۷۳م ، ۲۵۲ ص .

(۲۴۷۰) پیرس کی ایک رات : ڈاکٹر آغا افتخار حسین

اٹھارویں صدی میں فرانس کے مذہبی حالات کا نقشہ اور مذہب کے نام پر قتل

اسلام آباد : دانشکدہ ، ۱۹۸۱م ، ۳۵ روپے ، ۳۱۷ ص .

(۲۴۷۱) پیغم نجفی : شیخ محمد حسن نجفی

ممبئی

بد ماوسی : ملک محمد جانی

(۲۴۷۲) پدموت بھاکھا : مرزا عنایت علی بیگ عنایت

کانپور : مطبع اعظمی ، ۱۸۹۰م .

(۲۴۷۳) تاریخ ادبیات ایران : سید سجاد حسین ایم اے

ایڈورڈ براؤن کی کتاب کا ترجمہ

اورنگ آباد ، ۱۹۲۲ء .

(۲۴۷۴) تاریخ عیان و ہابیہ . بر الظفر رصوی

کامپور : قومی پریس ، ۱۳۷۳ھ ، ۱۳۰ ص .

(۲۴۷۵) تاریخ لاسماء : سید ابرار حسین ہاشمی فتح پوری

ایجد کے اعتبار سے ناموں کی فہرست

لکھنؤ : نظامی پریس ، ۱۹۳۸ء ، سوا روپیہ ، ۱۷۸ ص .

(۲۴۷۶) تاریخ پشوالہ : خلیفہ سید محمد حسن خان

علی گڑھ : ڈیوٹی بک ڈپو ، ۲ روپے .

(۲۴۷۷) تاریخ تہذیب و تمدن : سید بشیر حسین زیدی

دہلی : محبوب المطابع برقی پریس ، ۱۷۲ ص .

(۲۴۷۸) تاریخ راجگن اودھ : داروغہ عباس علی

لکھنؤ : مطبع نولکشور ، ۲ روپے ، ۲۴۸ ص .

(۲۴۷۹) تاریخ سلاطین اودھ : سید کمال الدین حیدر

لکھنؤ : مطبع نولکشور ، ۲ روپے .

(۲۴۸۰) تاریخ سوانح سلاطین اودھ : سید کمال الدین حیدر

لکھنؤ : مطبع نولکشور ، ۲ روپے ، ۵۲۲ ص .

(۲۴۸۱) تاریخ غزالہ : سید وصی بلگرامی

شاہ اودھ سید واجد علی شاہ کے خطوط بنام ملکہ غزالہ

لکھنؤ : الناظر بک ڈپو ، ۸ آنے ، ۴۴ ص .

(۲۴۸۲) تاریخ فلسفہ اسلام : ڈاکٹر سید عہد حسین

وی یوٹر فرانسیسی کی کتاب کا ترجمہ

عنوانات : فلسفہ اسلامی کی نمود و پرورد کا میدان : فلسفہ اور عربی علوم ،

مشاغورسی فلسفہ ، مشرق کے اشرقی اور اسطاطیسی حکماء ، مشرق میں

فلسفہ کی لحاظ ، فلسفہ مغرب میں : عرب اور مسیحی علم کلام

دہلی : مکتبہ جامعہ ، ۱۹۳۶ء ، ۲ روپے ، ۲۸۰ ص .

- (۲۴۸۳) تاریخ کی تکرار : اصغر واڈیا
- محرم الحرم ۱۳۸۳ھ / ۱۹۶۲م کو یوم عاشورہ پاکستان میں نہری خیرپور اور لاہور میں محبان اہلبیت کا جو قتل عام ہوا اس کی مختصر روئیداد لکھنو : امامیہ مشن ، ۱۶، ۱۶ پیسے ، ۱۶ ص .
- (۲۴۸۴) باریک و ہڈنام گوشے : جعفر عابدی
- ڈاکٹر لوئی ای بش کی کتاب کا ترجمہ دریارہ نفسیات لاہور : شیخ غلام علی اینڈ سز ، ۴۴۰ ص
- (۲۴۸۵) تبلیغی مجالس : مولانا سید غلام مرتضیٰ
- دس مجالس ، لاہور : مکتبہ تعمیر دہ ، ۱۹۶۵م ایک روپیہ ، ۴۸ ص .
- (۲۴۸۶) تحریک مدح صحابہ : مولانا مظہر علی اظہر (م ۱۹۷۴م)
- لاہور : مکتبہ اردو ، محمد البکثرت پریس لاہور ، ۱۶۵ ص .
- (۲۴۸۷) تحفۃ الرصویہ فی مجربات الامامیہ : سید رضی بن محمد کشمیری
- ۱۳۷۴ھ ، ۱۳۶ ص .
- (۲۴۸۸) تحفۃ المعجزات : مولانا سید احمد علی محمد آبادی (م ۱۸۷۸م)
- (۲۴۸۹) تحفۃ الواعظین : مولانا سید مظہر حسین بن سید صامن حسین (ذریعہ ۳) .
- (۲۴۹۰) تحفہ عید / حجت کاملہ : مولانا سید متقی حسین
- مولانا سید ابوالحسن مدعربہ میرن صاحب (م ۱۹۲۲م) اور مولانا سید غلام حسن صاحب من مسئلہ عمدات بر جنابت یہ تسخیر من اختلاف واقع ہوا مولانا عباس علی شریف نے اس مسئلے کا حل اپنے رسالے «ہدایت عدم» میں پیش کیا
- زیر نظر رسالہ اسی کی رد میں بے مطیع انوار اسلام ، ۱۸ ص
- باغ دو در (فارسی) : میرزا اسد اللہ خان غالب (م ۱۸۶۹م)
- (۲۴۹۱) تحقیق نامہ باغ دو در : سید وزیرالحسن عابدی (م ۱۹۷۹م)
- لاہور : دانشگاه پنجاب ، ۱۹۶۹م ، ۲۴۰ ص .
- (۲۴۹۲) تدمیر الخائنین : مولانا سید محمد مرتضیٰ بن سید حسن علی حمیدی جونپوری
- «تکبیر الخائنین» کا رد (ذریعہ ۴) .
- الشیعہ (عربی) : سید محمد صادق بن سید محمد حسین

- (۲۴۹۳) ترجمہ الشیعہ : مولانا سید محسن نواب (ذریعہ : ۴) .
- * تذکرہ میر (فارسی) . میر تقی میر (م ۱۲۲۵ھ)
- (۲۴۹۴) تذکرہ میر : ایم کے فاطمی ایم اے
- لکھنؤ دانش محل . ۱۹۶۲م . ۴ روپے
- * الشیعہ و فتون الاسلام (عربی) :
- (۲۴۹۵) ترجمہ الشیعہ و فتون الاسلام . مولانا محمد کاظم بن نجم العلما . (م ۱۳۴۱ھ)
- (۲۴۹۶) ترجمہ انتخاب ادب فارسی . مولانا سید ناصر حسین زیدی
- ہند . ۱۹۷۰م . (پاسدج : ۲) .
- (۲۴۹۷) ترجمہ تاریخ واقدی . سید عنایت حسین . سید مہدی حسین نقوی
- صرف فتوح العجم کا ترجمہ
- لکھنؤ : مطبع نولکھنور . ۱۸۹۳م (قا : ۲)
- (۲۴۹۸) ترجمہ تحفہ رصریہ : مولانا سید شریف حسین بھریلوی (مطبع) .
- (۲۴۹۹) ترجمہ تحفہ عجم . مولانا سید ناصر حسین زیدی
- ہند . ۱۹۶۲م .
- * حملہ حیدری (فارسی) . میرزا محمد رفیع بادل (م ۱۷۱۱م)
- (۲۵۰۰) ترجمہ حملہ حیدری (حصہ اول) . سید ذوالفقار علی خان صفا (م ۱۲۶۰ھ)
- شاگرد میر تقی میر (تلامذہ میر : ۵۴) .
- * رد المعاد (فارسی) . علامہ محمد باقر مجلسی (م ۱۱۱۱ھ)
- (۲۵۰۱) ترجمہ زاد المعاد : محمد حسین
- دہلی : مطبع یوسفی دہلی . ۱۳۶۵ھ .
- (۲۵۰۲) ترجمہ زہر الرياض : مولانا مہدی حسین (ذریعہ : ۴)
- (۲۵۰۳) ترجمہ شیعہ سعدی کے پس نامہ کا . مظہر علی خان ولا
- کلکتہ . ۱۲۱۷ھ .
- (۲۵۰۴) ترجمہ قصائد قاسی . سید عابد علی عابد (م ۱۹۷۱م)
- ریسٹ پات پبلشنگ کمپنی . ۱۶۷ ص .
- لوائح (فارسی) : نورالدین عبدالرحمن جامی (م ۸۹۸ھ)

- (۲۵۰۵) ترجمہ لوائح : سید فیض الحسن فیضی جالندھری
لاہور : المعارف ، ۱۴۹۹ھ۔
- (۲۵۰۶) ترجمہ محفل ایران : مولانا سید ناصر حسن زیدی
ہند ، ۱۹۶۱م۔ (پاسد : ۲)
- (۲۵۰۷) ترجمہ نصاب فارسی : مولانا سید ناصر حسین زیدی
ہند ، ۱۹۷۵م۔
- (۲۵۰۸) ترجمہ و تلخیص وقائع نادری : معصوم علی معشر
لکھنؤ : مطبع منشی جے نرائن ورما ، ۱۳۲۳ھ۔
- (۲۵۰۹) ترجمہ و شرح فارسی آموز : فاضل مقبل دہلوی
دہلی : دفتر فاضل مقبل دہلوی ، انصاری پریس دہلی
- (۲۵۱۰) ترقی کی برکتیں : نجم آفندی
حدید تہذیب کی سرگرمیوں کا جائزہ
- بیبی : سلطان حسین تاجر کتب ، ۱۹۴۷م ، ۱۰۰ ص۔
- (۲۵۱۱) ترکی میں مشرق و مغرب کی کشمکش : ڈاکٹر سید عابد حسین
خالدہ خاتم ادیب کے لیکچروں کا ترجمہ
دہلی : مکتبہ جامعہ ، ۱۹۳۸م ، ۲ روپے ، ۳۰۸ ص۔
- (۲۵۱۲) تسہیل التواریخ : سید علی بہادر رضوی بلگرامی
ایف اے کے طبیب کے لئے لکھی گئی ، علی گڑھ ، ۱۸۸۴م۔
- (۲۵۱۳) تشکیل پاکستان میں شیعین علی کا کردار (حصہ دوم) : محمد وصی حان
۵۹ شعبہ اکابرین کا تذکرہ جسہوں سے تمام پاکستان میں حصہ لیا ۔
کراچی : ادارہ محفل حیدری ، ۱۹۸۳م ، ۳۵ روپے ، ۵۹۲ ص۔
- (۲۵۱۴) تصحیح البرائین : مولانا سید محمد مرتضیٰ جونپوری (م ۱۳۳۷ھ)
- (۲۵۱۵) تصحیح تاریخ (حصہ اول) : مولانا سید علی اظہر
فلسفہ تاریخ پر علامہ بحث اور اسلام کے ابتدائی دور کے تاریخ کی تصحیح
کھجوا : مطبع اصلاح ، ۱۲ آے ، ۱۹۶ ص۔

(۲۵۱۶) تعریف النحر : مولانا سید علی حیدر نظم طباطبائی (۱۹۳۳ء)

حیدرآباد دکن

(۲۵۱۷) تقریم البقی . سید علی نقی

غازی پور ، ۱۹۷۴ء ، ۲۷۲ ص

(۲۵۱۸) تکمیل تفتیش جرائم : سید ریاض حسین شاہ

لاہور : مدینہ پرنٹنگ ہاؤس ، ۱۹۵۸ء ، ۱۵۰ روپے ، ۱۱۹۲ ص .

(۲۵۱۹) تدریج مقدمہ بن خلدون . مولانا کاظم حسین اثیر حاروی

لاہور ، اراد بکٹپو ، ثنائی برقی پریس لاہور ، ایک روپیہ ، ۴۸ ص

(۲۵۲۰) تم اور تمہارے مسائل : سید سبط حسن

اسان کی زندگی میں مسائل کسے پیدا ہوتے ہیں اور ان کے حل کے نفسیاتی

کیا طریقے ہیں

لاہور : نینہ ادب ، ۱۹۶۱ء ، ۹۱ ص .

(۲۵۲۱) تمہارا رویہ اور متعلقہ مسائل : سید سبط حسن

شخصیت اور کردار کی تعمیر میں ذاتی رویے کی اہمیت

لاہور : نینہ ادب ، ۱۹۶۳ء ، ۸۶ ص .

(۲۵۲۲) تسبیہ لعادلین . مولانا سید خورشید حس (م ۱۳۸۷ھ) (مطلع) .

(۲۵۲۳) تسبیہ لاکثین : مولانا علام رضا لکھنوی (مطلع)

(۲۵۲۴) تنظیمی منزل اور راستے : سید گل محمد نقوی

لاہور : امامیہ پبلی کیشنز ، ۱۴۰۵ھ ، ۲۴ ص .

(۲۵۲۵) نعتہ سعود فی لمعاظۃ الزوررہ . سید ابوالحسن میرن صاحب (م ۱۹۲۲ء)

دربارہ مطلق .

(۲۵۲۶) تنقید عقل محض : ڈاکٹر سید عابد حسن

کاتب کی کتاب کا ترجمہ

دہلی : المجمن ترقی اردو ، ۱۹۴۱ء ، ساڑھے چھ روپے .

(۲۵۲۷) لاسعہ . یعنی شرح اسماء الحسنی . مولانا سید واحد علی نقوی

شدپوری

- بمبئی : ادارہ روحانیات ، ۱۳۸۱ھ ، ساڑھے تین روپے ، ۲۲۴ ص .
- (۲۵۲۸) توصیف زراعت : کلب حسین خان
آگرہ ، ۱۸۴۸م ، ۲۷۰ ص .
- * توقیعات کسری . سید محمد حلال الدین طباطبائی زواری
(۲۵۲۹) انباضت / احکام نوشیروانی سید آغا حسن عرف میرن صاحب رصوی
زواری ، عراق کے ایک قصبہ زوارہ کی طرف نسبت
بگرام : مطبع جنگ بہادر ، ۱۸۶۶م ، ۱۱۸ ص .
- * تبیہ لغافلین (فارسی) : مرزا ابو طالب اصفہانی
(۲۵۳۰) تاریخ اصفی : ڈاکٹر ثروت علی
یواب آصف الدولہ کے عہد کے واقعات
دہلی : ترقی اردو بیورو ، ۱۰ روپے ، ۱۸۹ ص .
- (۲۵۳۱) تاریخ گلگت : شاہ رئیس خان (م ۱۹۷۴م)
گلگت کے ۲۸ حکمرانوں کا ذکر
گلگت ، ۱۹۸۷م ، ۱۰۰ روپے ، ۵۶۳ ص .
- (۲۵۳۲) ترانسسٹر کی پہلی کتاب : سید برکت الحسن عسکری
ترانسسٹر کے بارے میں بنیادی معلومات
گجرات : عسکر بکڈپو ، ۱۶۸ ص (۱ : ۳)
- (۲۵۳۳) ترانسسٹر کے بنیادی اصول : سید اقبال حسن رصوی
عنوانات . نیم چالک کا نظریہ ، جنکشن ترانسسٹر ، سیرسٹر ایمپلی فائر کے
بنیادی سرکٹ ، آواز بڑھانے والے ترانسسٹر ایمپلی فائر ، کمپوٹر اور ترانسسٹر
سیرسٹر بنانے کے طریقے ، سیرسٹر ریڈیو اور اس کی عام خرابیوں کو دور
کرنے کا طریقہ
- نئی دہلی : ترقی اردو بیورو ، ۱۹۸۱م ، سوا گیارہ روپے ، ۱۳۲ ص .
- (۲۵۳۴) جامع اور معیاری شرح اردو نصاب لارمی علامہ سید میر علی جعفری
اردو نصاب لارمی ایف بی کی شرح ، شعر ، ور شریکاروں کے حالات زندگی
کراچی : بک لینڈ پبلشرز ، ۱۹۷۹م ، یورپ پریس ، ۵۵ روپے ، ۳۵۰ ص .

- (۲۵۳۵) جب تک زندگی ہے : جعفر عابدی
زندگی کے نئے تقاضوں کی نشاندہی اور ان سے علمی اور عقلی طور پر
عہدہ برا ہونے کے طریقے
لاہور - کاروان ادب ، کلیم پریس کراچی ، ۱۹۵۲ م ، ۳۳۱ ص .
- (۲۵۳۶) جدید حساب : یار حسین
جماعت دوم کے طلباء کے لئے
نئی دہلی : مکتبہ جامعہ ، لپرنی آرٹ پریس دہلی ، ۱۹۸۳ م ، ۳۰/۳ روپے ،
۹۶ ص .
- (۲۵۳۷) جدید حساب پرانے جماعت چہارم - مکہ بیگم قزلباش
نئی دہلی : مکتبہ جامعہ ، ساڑھے تین روپے .
- (۲۵۳۸) جدید شرح اردو کی انہریں کتاب - فہمیدہ کاظمی
کراچی : ولی یک ایجنسی ، ۵ روپے ، ۱۲۵ ص .
- (۲۵۳۹) جدید علم سائنس : وزارت حسین
عنوانات - سائنس اور ناپ تول ، طاقت و حرکت ، مادہ اور اس کی خصوصیات ،
پانی
علی گڑھ : ایجوکیشنل بک ہاؤس ، تاج اسٹ پریس الہ آباد ، ۱۹۸۳ م ،
۲۵۶ ص .
- (۲۵۴۰) جدید غزلگو : عابد رضا بیدار
۱۹۴۱ م میں موجود ۲۳ شعرا کی تذکرہ اور ان کے کلام کا انتخاب
پنہ - حدابحش اورینٹل پبلک لائبریری ، ۱۹۸۴ م ، ۳۵ روپے ، ۳۲۰ ص .
- (۲۵۴۱) احب باہم - ریاستہائے متحدہ اسلامیہ کے قیام کے لئے انہری تجاویز کا خاکہ
سیّد آل احمد عابدی
ملتان : کاروان ادب ، ۱۹۸۳ م ، ۷۸ ص .
- (۲۵۴۲) جستجو : سیّد محاهد حسین حسینی
دریازہ تمہید ، تین روپے .
- (۲۵۴۳) جغرافیہ ریاست بہاولپور : میر ناصر علی

- دہلی ، ۱۸۹۲ء ، ۸۰ آنے ، ۴۴ ص .
- (۲۵۴۴) جغرافیہ ضلع مراد آباد : سید محمد علی
مراد آباد : برلاس پریس ، ۱۹۰۵ء ، ۱۳۲ ص .
- (۲۵۴۵) جغرافیہ کا پہلا رسالہ : میر غلام علی
مس برڈ کی انگریزی میں تحریر کردہ کتاب کا ترجمہ
مدرس : کلکتہ اسکول بک سوبتشی ، ۱۹۵۴ء ، ۱۰۹ ص .
- (۲۵۴۶) جمالیات شرق و غرب : پروفیسر ثریا حسین
ہندوستان اور مغرب کی جمالیات کی تفصیل ، مصر قدیم ، چین و جاپان ،
یران و یونان میں آرٹ کی نظریات اور فن مصوری کا مختصر جائزہ
علی گڑھ : ایجوکیشنل بک ہاؤس ، ۱۹۸۳ء ، ۲۰ روپے ، ۲۱۲ ص .
- (۲۵۴۷) جنسی آسودگی : جعفر عابدی
جنس کے بارے میں صحت مند معلومات
لاہور : کتاب منزل ، ۱۹۵۸ء ، علمی پرنٹنگ پریس ، ۳۹۰ ص .
- (۲۵۴۸) جسیات (حصہ اول) : رئیس امروہی (م ۱۹۸۸ء)
ازدواجی تعلقات اور عام جنسی مسائل کی تفصیلات
کراچی : رئیس اکیڈمی ، شاہین پریس کراچی ، ۱۹۷۵ء ، ۱۲۸ ص .
- (۲۵۴۹) جسیات (حصہ دوم) : رئیس امروہی (م ۱۹۸۸ء)
کراچی : رئیس اکیڈمی ۱۹۷۵ء ، ۱۲۰ ص .
- (۲۵۵۰) جنسی تقاضے : جعفر عابدی
ایک انگریزی کتاب کا ترجمہ ، جسی مسائل کو سول و جواب کی صورت میں
پیش کیا گیا ہے
کراچی : مکتبہ جسیب ، ایجوکیشنل پریس کراچی ، ۱۹۵۷ء ، ۴۰ ص .
- (۲۵۵۱) جنگ خیبر : سید فدا علی
اس موضوع پر کی گئی ایک تقریر
مراد آباد : شیعہ دائرۃ الاشاعت نوگانون ، ۲ آنے .

(۲۵۵۲) جنگِ ردہ ممالک ، میر حسن

جنگِ عظیم دوم میں متاثر ہوئے والیہ ممالک کی تاریخ اور سیاسی حالات
لکھنؤ : ادارہ ادبِ جدید ، ۱۹۴۲ء ، ۲۵۶ ص .

(۲۵۵۳) جنگل کا بادشاہ : بخشش عباس

لاہور : شیخ غلام علی اینڈ سنز ، ۷۵ روپے .

(۲۵۵۴) حسرت البقیع : مولانا سید ظفر حسن عاصی امرہوی (م ۱۹۸۹ء)

مزارات پر تھے بنائے کا شرعی جواز

لاہور : گیلانی پریس ، ۱۹۴۵ء ، ۲ آنے ، ۳۲ ص .

(۲۵۵۵) جواب آن غزل : سید طاہر حسین مشہدی

مولانا محمد بشیر انصاری (م ۱۹۸۳ء) کے خیالات کا رد

لاہور ، ۱۲ ص .

(۲۵۵۶) خوش اور دیارِ دکن : مائل ملیح آبادی

لکھنؤ : اردو پبشرز ، سرفرار قومی پریس لکھنؤ ، ۱۹۸۴ء ، ۲۰ روپے .

۲۹۶ ص .

(۲۵۵۷) جوہرِ عقیقی : سید جون ایلپاہ

(۲۵۵۸) جیل خانہ : سید علی تقی

قوم ، حکومت اور قیدیوں کے متعلق معلومات

لاہور : گوشہ ادب ، انشاء پریس لاہور ، ۱۹۵۴ء ، ۱۲۸ ص .

(۲۵۵۹) چار بیٹے : رضا ہمدانی

چار بیٹے ہمدانی کی چار بیٹیاں اور عمومی شاعری کی ایک خاص صنف سی ہے

اس کتاب میں شاعر نے اپنے چار بیٹوں کی زندگی ، سائنس ، علاقہ دیں سرکاری

کے ساتھ ساتھ ، محمد عمر اور نامعلوم شعراء کے چار بیٹے سے بیٹے کے ساتھ

کے درمیان جمع کر کے اپنے انداز میں ان کی شری ترجمہ پیش کیا ہے اسلئے

اس کتاب کا ورثہ کا قومی ادارہ ، الائیڈ پریس لاہور ، ۱۹۷۸ء ، ۴۲۸ ص .

۱۲۵۶۰۱ چراغِ ایمان : مولانا اولاد حسین امرہوی

- (۲۵۶۱) چمڑے کی دستکاری : سید رضا احمد جعفری
گجرات : اردو ہاؤس ، ۳۲۰ ص .
- (۲۵۶۲) چنائی : سید منظور حسین نقوی
ابنوں کی چنائی اور معماری سے متعلق قوانین
حیدرآباد دکن : جامعہ عثمانیہ ، ۱۹۴۰ م ، ۲۵۷ ص .
- (۲۵۶۳) چہل صباح : شیخ محمد حافظ نجفی
دربارہ ظہور امام علیہ السلام .
۱۹۸۴ م ، ۲۴ ص .
- (۲۵۶۴) حدوث عالم : مولانا سید محمد رضی زندگی پوری
بنارس : الجواد بکدپو ، علمی الیکٹرونک پریس ، ۱۹۵۷ م ، ۱۹ ص
- (۲۵۶۵) حدیقة المطلق . مولانا سعید الدین (م ۱۳۱۶ھ) (مطلع) .
* حملہ حیدری (فارسی) : مرزا ابو طالب / اصفہانی نجف
حملہ حیدری از مرزا محمد رفیع باذل (م ۱۷۱۱م) کی تکمیلہ
- (۲۵۶۶) حربہ حیدری / غزوہ حیدری : حیدر مرزا
لکھنؤ : مطبع اثنا عشری ، ۱۳۰۴ھ ، ۸۵ ص
- (۲۵۶۷) حرمت مذاب رسول علی غیر اولاد رسول مر . سید محمد عبداللہ شاہ کاظمی
ہاشمیہ کا نکاح غیر ہاشمیہ سے حرام ہے
لاہور : مکتبہ ایمان ، ساڑھے تین روپے ، ۳۲۶ ص .
- (۲۵۶۸) حسن آدم ترجمہ بیت الرجال - مولانا سید حسن عباس رضوی فطرت
لکھنؤ ، ۱۹۵۹ م
- (۲۵۶۹) حقوق و فرائض - ولاد اور ماں باپ - مولانا سید مرتضی حسین فاضل (م)
۱۹۸۷ م
- لاہور : تنظیم غلامان آل عمران ، نور عالم پرنٹرز، لاہور، ۱۶۲ ص .
- (۲۵۷۰) حکمت عملی : پروفیسر سجاد مرزا بیگ دہلوی
فلسفہ عملی پر مبسوط اور جامع کتاب
حیدرآباد دکن ، ۵۱ ص .

(۲۵۷۱) حل پرچہ جات - مطبعہ پاکستان - سید سیّد جعفر

ادب اے کے طلبہ کے لئے

کراچی : شکیل برادر س ، ۹ روپے ، ۱۴۲ ص

(۲۵۷۲) حیات انسانی کے چھ مرحلے - پروفیسر علی حسین شیفٹہ (م ۱۹۹۱م)

سید جواد الحسینی آل شاہرودی کی کتاب کا ترجمہ

کراچی : جامعہ تعلیمات ، ۳۵ روپے ، ۲۶۱ ص

(۲۵۷۳) حیات اور روح : ڈاکٹر سید منظور حسین جعفری شف

حقیقت روح کو خاص سائنسی طریقے سے پیش کیا گیا ہے

کراچی : ایجوکیشنل پریس ، ۱۹۶۵ء ، ۴۷ ص

(۲۵۷۴) حیات رضوان مآب : مولانا سید علی اکبر (م ۱۹۰۹م)

رضوان مآب ، مولانا کا لقب ہے

۵۶ ص

(۲۵۷۵) حاتونِ حانہ - مظہر علی ادیب

لاہور - مکتبۃ السیر ، زینتہ پریس لاہور ، پونے سو روپے

(۲۵۷۶) خداد ک گام : سید ہرکات الحسن عسکری

گجرات : عسکر بکدپو ، ۲۵۰ ص

(۲۵۷۷) خزائن الفصاحت : سید آغا حسن امات (م ۱۲۷۵ھ)

عزلیں ، مثنوی ، محض

بکھرو : مطبع انوری ، ۱۲۸۵ھ

(۲۵۷۸) خصوصیات : علامہ سید محمد ہارون زنگی پوری

سلام کی ان تہ خصوصیات ک ذکر جو دہ کے کسی ور مذہب میں نہیں

کراچی : تعینات الہیہ ، ۳ اے ، ۲۲ ص

(۲۵۷۹) خطبات نماز جمعہ : مولانا سید سلطان علی رضوی

مولانا مرحومہ کے نواسے سید بادشاہ حسین رصری آف کراچی سے شائع کی

۱۶ ص

- (۲۵۸۰) خطاب : مولانا آغا حسن ناصر الدین رضوی
کراچی : مکتبہ معراج ادب ، ۱۵ ص .
- (۲۵۸۱) خطبہ صدارت : مولانا سید علی نقی صلی
آل انڈیا شیعہ کانفرنس کے ۳۲ ویں اجلاس میں پڑھا جائے والا خطبہ
لکھنؤ : سرفراز قومی پریس ، ۱۹۴۶ء ، ۱۸ ص .
- (۲۵۸۲) خطبہ صدارت : علامہ سید ابن حسن رضوی جارجی
۱۹۵۳ء ، ۱۲ ص .
- (۲۵۸۳) خطبہ صدارت : مولانا سید محمد نصیر عبقاتی
۳۰ ص . (ذریعہ : ۷) .
- (۲۵۸۴) خلاصہ تواریخ : سیر المتأخرین : غلام علی
سیر المتأخرین (فارسی) سے انگریزی ترجمے کی خلاصہ
مدرس ، ۱۸۹۰ء . (تراجم) .
- (۲۵۸۵) خلاصہ تہذیب اسلام : مولانا محمد مصطفیٰ جوہر
« حلیۃ المتقین » (فارسی) کی ترجمہ مولانا سید مقبول احمد (م ۱۹۲۱ء) نے
« تہذیب الاسلام » کے نام سے کیا تھا اس کی خلاصہ
کراچی : مجلس المسلمین رضویہ سوسائٹی ، ۷۵ ص .
- (۲۵۸۶) خلافت اور غدیر خم : شاد گیلانی
غدیر خم پر نبی علیہ السلام سے خلافت علی علیہ السلام کا اعلان کیا تھا
لاہور : ادارہ علوم اسلام ، ایک روپیہ ، ۸۴ ص .
- (۲۵۸۷) خوب بیداری :
ملا فتح علی شیرازی کی فارسی کتاب کا ترجمہ
لکھنؤ : نظامی پریس ، ۸ اے .
- (۲۵۸۸) حود شناسی : جعفر عابدی
جوہر ذاتی کو ابھارنے کے نفسیاتی طریقے
لاہور : کتاب منزل ، ۱۹۵۵ء ، ۲۸۷ ص .

- (۲۵۸۹) خطبات عایات .
حضرت علی (ع) کے چالیس خطبات جن میں سے ثانی عالم کا ذکر ہے
کراچی ، ۱۴۰۲ھ/۱۹۸۲م ، ۹۶ ص .
- (۲۵۹۰) دانش نامہ جہاں :
عباس الدین علی کی فارسی کتاب کا ترجمہ ، مسائل فلسفہ و مسائل ریاضی
مطبع لوہارو ، ۱۳ آنے .
- (۲۵۹۱) دربار دربار : تصدق حسین صدق جانی
حیدرآباد دکن کے جوہر پرنس کے دربار کی باغ و بہار زندگی
ساڑھے تین روپے .
- (۲۵۹۲) درس آل محمد کا تعارف - مولانا محمد اسماعیل (م ۱۹۷۶م)
درس آل محمد فیصل آباد کا تعارف
کراچی : پاکستان الیکٹرونک پریس ، ۲۴ ص .
- (۲۵۹۳) دستور العمل :
روپدی : نجم پنچسنی پامپیر لائبر ، ہمدرد پریس راولپنڈی .
۱۳۸۵ھ/۱۹۶۵م .
- (۲۵۹۴) دستور العمل : سید ضیاء الحسن بھوی
انجمن وظیفہ سادات و مومنین کا دستور العمل
راولپنڈی ، رنگین پریس کراچی ، ۱۹۶۳م ، ۷۲ ص .
- (۲۵۹۵) دستور العمل :
تنظیم فیض نمہ موصح فیض پور تہاہ چک بیدی تحصیل پاکپتن ضلع ساہیوال
کے قواعد و ضوابط
ساہیوال : التاج پریس جناح روڈ ، ۱۶ ص .
- (۲۵۹۶) دستور العمل 'مدد مقررہ کاشکراں و سداد سودگران' سید ناصر حسین
بھادی
حیدرآباد دکن : کتب خانہ نواب جبار یار جنگ ، ۲۲ ص .

- (۲۵۹۷) دفتر تاریخ حصہ پنجم : نواب محمد جعفر شمس آبادی
لکھنؤ ، ۱۹۱۳م (مطلع).
- (۲۵۹۸) دفتر تاریخ حصہ ہفتم : نواب محمد جعفر شمس آبادی
لکھنؤ ، ۱۹۱۸م . (مطلع).
- (۲۵۹۹) دفعہ الملال بکشف فصائل الال در جواب کشف الحال با جمال اقبال : مولانا محمد
مرتضی
مطبع دبد بہ احمدی . (مطلع).
- (۲۶۰۰) دقیقہ معصوم : ڈاکٹر سید منظور حسین شفا
کراچی : ایجوکیشن پریس ، ڈیزہ روپیہ ، ۶۴ ص .
آغاز :
- اجکل اللہ حریت کا دور سے لیا ہوا پرچم اقبال آزادی سے لہرایا ہو
ہل سلطان سو سے سانس پر چھایا ہوا دیں و مدحت کی مقدّر کچھ سے بل کھایا ہو
مغربی روشن دماغی کا سے سودا آجکل اک نئی تہذیب کا گھر گھر سے چرچا آجکل
(مطلع)
- (۲۶۰۱) دلدار الرمل : میر علام حسین رمال
لکھنؤ : نولکشور پریس ، ایک روپیہ ، ۴۰۴ ص .
- (۲۶۰۲) دلیل الوصل فی قول فیصل : مولانا سید بہادر علی
شہادت ثاشہ کا اذان میں کہنا کتب حنفیہ کی رو سے جائز ہے
دہلی : مطبع یوسفی ، ۱۳۴۳ھ / ۱۹۲۵م ، ۴ آنے ، ۴۸ ص
- (۲۶۰۳) دیدان شکن / مہدیائہ جواب : مولانا سید حسن علی وقار دربعہ ۸
- (۲۶۰۴) دبا کا آخری الحام : مولانا سید محمد رصی رنگی پوری
بنارس : الجواد بکڈپو ، ۱۹۵۵م ، ۷۹ ص .
- (۲۶۰۵) دنیا کیے جانور : قدمیہ زیدی
نئی دہلی : مکتبہ جامعہ ، ڈھنی روپیہ .
- (۲۶۰۶) دورہ اول اسلام : مولانا سید احمد علامہ ہندی (مطلع).

(۲۶۰۷) دوست بنو دوست پناؤ : نسیم امروہی (م ۱۹۸۸م)

ہر دلعزیزی حاصل کرے کے لئے نفسیاتی طریقے بیان کئے گئے ہیں

لاہور : کتاب منزل ، ۱۹۵۹م ، ۲۵۴ ص .

(۲۶۰۸) دوسرا قاعدہ : مولانا حسن رضا غدیری

حروف تہجی سے جملے بنائے سکھائے گئے ہیں

لاہور : رواق علماء شیعہ پاکستان ، ۱۴۰۴ھ / ۱۹۸۴م ، ڈیزد روپیہ ۱۶۰ ص .

(۲۶۰۹) دھات پر نائیکا لکایے کا ہنر : سید برکات الحسن عسکر

لاہور : ہندوستان پریس ہسپتال روڈ ، ۱۶۰ ص .

(۲۶۱۰) دین سے لا دینیت تک : سید قمر حسن رضوی

کرچی : ادارہ فروع اسلامیات لباقیت آباد سازھے سات روپے ۱۴۴ ص

(۲۶۱۱) دینیات کا پہلا رسالہ :

انبالہ : امامیہ مشن بکڈپو مبارکپور ، ۱۹۷۵م ، ۳ آنے .

* ذخیرہ خوارزم شاہی (فارسی) : حکیم اسماعیل بن الحسن محمد احمد حسینی

لجرجاسی

(۲۶۱۲) ذخیرہ خوارزم شاہی : ہادی حسین خان مراد آبادی

عدم طب ، دس حصے

عمومات : تعریف و منفعت علم طب ، نگہ رکھنا تندرستی کا ، استخراج مرص

ذکر میں پسوں اور کے حوالہ اور علاج میں ، دواؤں مفرد و مرکب ک بیان

اور بطور قرابادین کے خواص امزجہ

لکھنؤ : بولکشر پریس ، ۱۸۷۸م / ۱۲۹۵ھ ، ۱۹۲۲ ص .

مشی بھگو بدیل عاقل سے تاریخ کہی

گشت شایع عجب کتاب بزرگ کوست گویا سفینہ حکمت

گفت تاریخ طبع او عاقل ابن چہ نیکو خزینہ حکمت

(۱۲۹۵ھ)

عارف : حمد سبحد رب یہ س حکیم مطلق کو جو شفا بخش خلائق سے ور

سپاس لا بعد سردار سے س شافی برحق کو جو حکم جادق سے اب بعد

ناچیز ترین ہندوگان و حقیر ترین جہان ...

(۲۶۱۳) ذخیرہ شہرانی میں اردو مخطوطات : سید جمیل احمد رضوی

حافظ محمود شبرانی (م ۱۹۴۶م) کی ذخیرہ مخطوطات و مطبوعات پنجاب یونیورسٹی لائبریری لاہور میں محفوظ ہے۔ اس میں پانچ سو کے قریب اردو مخطوطات بھی ہیں زیر نظر کتاب انہیں مخطوطات کے تعارف پر مشتمل ہے اسلام آباد : مقتدرہ قومی زبان ، ۱۹۸۶م ، ۳۸ ص .

(۲۶۱۴) ذوالفقار ہیدری : سید غلام زین العابدین ہزاری

حکیم شجاع الدین انصاری لاہوری کی کتاب » رجر نعوری « کا ردّ لاہور : مطبع صدیقی ، ۱۸۸۸م ، ۱۸۰ ص .

(۲۶۱۵) رسائل ذخیرہ (جلد اول) : سید ناظر احسن ہوش بلگرامی ۱۹۱۵م (اصفہ) .

(۲۶۱۶) رسائل ذخیرہ (جلد دوم) : سید ناظر احسن ہوش بلگرامی ۱۹۱۶م (اصفہ) .

(۲۶۱۷) رسالہ انظر کی غلط بیانیوں کی جواب . مولانا محمد حسین اعلیٰ موہاسی ۱۳۳۷ھ (اصفہ) .

(۲۶۱۸) رسالہ ردّ تناسخ : مولانا سید ابوالحسن کشمیری (مطلع)

(۲۶۱۹) رسالہ زراعت علمی و عملی : سید علی حسین دہلی : امیریل بکڈپو ، ۴ آنے .

(۲۶۲۰) رسالہ کیمیا زراعت : مولانا اُلفت حسین شکارپوری

اہل ہند کے لئے زراعت کے فوائد ، زمین و ریح وغیرہ سے متعلق دہلی : نادر المطابع ، ۲۲ ص .

(۲۶۲۱) رسالہ مقناطیس : سید کمال الدین حیدر لکھنوی

نصابی کتاب کا ترجمہ ، دہلی ، ۱۸۵۰م (تراجم)

(۲۶۲۲) رموز فری میسنری : سید محمد حسین بلگرامی

حیدرآباد دکن : مطبع کریمی ، ۱۹۰۷م ، ۱۴۹ ص .

(۲۶۲۳) رموز کامیابی - سید اعجاز حسن

روزمہ کے مسائل کو بہتر بنانے کے طریقے

لاہور : فیروز سنز ، ۱۹۵۴ء ، ۲۰۴ ص .

(۲۶۲۴) روا داری - ہندوستانی سماج میں ، وحید علی خان حیدر آبادی

ہندوستان میں مختلف مذاہب کے ماننے والوں کے درمیان کیا تعلقات رہے ہیں

الہ آباد : ادارہ انیس روڈ ، ۱۹۶۵ء ، تین روپے ، ۱۷۶ ص .

(۲۶۲۵) روح الادب فی شرح لامیۃ العرب - علامہ سید علی نقی نقوی (م ۱۹۸۸ء)

(ذریعہ : ۱۱) .

۱۳۴۴ھ .

(۲۶۲۶) روسائے باحتیاج نامی خاندان پنجاب - خدیوہ سید محمد حسین

لاہور ، ۲ روپے .

(۲۶۲۷) روضہ اریض من منجرات المریض - مولانا سید محمد حسین بن بدہ حسین

(ذریعہ : ۱۱) .

* روضۃ السیر (فارسی) : ناصر

(۲۶۲۸) روضۃ السیر :

راجد علی شاہ اختر کے حکم پر ۱۲۲۰ھ میں ترجمہ کیا گیا (دیوان زکی

مراد آبادی) .

(۲۶۲۹) رہنمائے انجیتری - سردار عی شاہ

لاہور : مکتبہ رفیق روزگار ، ۲۵۰ ص .

(۲۶۳۰) رہنمائے خراد : سید برکات الحسن عسکر

گجرات : عسکر بکڈپو ، ۹۶ ص .

(۲۶۳۱) رہنمائے صمیع سازی : سید برکات الحسن عسکر

مختلف دھاتوں پر ملمع کاری کے متعلق معلومات

گجرات : عسکری بکڈپو ، ۹۶ ص .

(۲۶۳۲) ریاضی (اخباری) : سید امیر حسین شاہ

تنبوی جماعت کے طلباء کے لئے

لاہور : امپیرنل بکڈپو ، ۱۹۸۶ء ، سوا چودہ روپے ، ۴۱۵ ص

- (۲۶۳۳) ریچھ اور سور : بخشش عباس
لاہور : شیخ غلام علی اینڈ سنز ، ۶۰ پیسے ۔
- (۲۶۳۴) ریچھ کا سفرنامہ : بخشش عباس
لاہور : شیخ غلام علی اینڈ سنز ، ۷۵ پیسے ۔
- (۲۶۳۵) ریڈیو کی پہلی کتاب : سید برکات الحسن عسکر
گجرات : عسکر بکڈپو ، ۲۲۰ ص ۔
- (۲۶۳۶) ریڈیو کی دوسری کتاب : سید برکات الحسن عسکر
گجرات : عسکر بکڈپو ، ۲۴۰ ص ۔
- (۲۶۳۷) ریڈیو کی تیسری کتاب : سید برکات الحسن عسکر
ریڈیو کے مرمت کے طریقے ۔
گجرات : عسکر بکڈپو ، ۱۹۲ ص ۔
- (۲۶۳۸) ریڈیو کی چوتھی کتاب : سید برکات الحسن عسکر
گجرات : عسکر بکڈپو ، ۲۲۸ ص ۔
- (۲۶۳۹) ریڈیو کی پانچویں کتاب : سید برکات الحسن عسکر
گجرات : عسکر بکڈپو ، ۱۶۰ ص ۔
- (۲۶۴۰) ریڈیو اور ٹیلی ویژن : ذوالفقار علی بخاری
جنگ گولڈ کی کتاب کا ترجمہ
لاہور : شیخ غلام علی اینڈ سنز ، ۴۰ روپے ، ۱۰۴ ص ۔
- (۲۶۴۱) ریڈیو گائیڈ : سید نظر علی شاہ
لاہور : مکتبہ رفیق روزگار ، ۱۲۴ ص
- (۲۶۴۲) ریفریجریشن اور انیرکنڈیشننگ : شیخ شوکت علی حیدری
لاہور : فیروز سنز ، ۸۸ ص ۔
- (۲۶۴۳) ریگستانی نڈی کا ہضمی نظام : نعیم الحسن نقوی
لاہور : مرکزی ترقی اردو بورڈ ، ۲۰۴ ص
- (۲۶۴۴) زرد راہ حنت (حصہ دوم) : مولانا سید ساگر حسین موسوی نحقی
لارکانہ : تبلیغی جماعت شیعہ اہل عشری نور ارت پریس لارکانہ ۹۰۰ ص ۔

(س کتاب کا سندھی زبان میں ترجمہ مولانا عبدالوہاب حیدری نے کیا)۔

(۲۶۴۵) زبان فارسی جدید : سید اصغر علی شاہ جعفری

لاہور : تاج بکڈپو ، ۱۹۶۸ م ، ساڑھے تین روپے ، ۲۷۲ ص ۔

(۲۶۴۶) زراعت جہاں : سید عابد حسین

علہ ، ترکیزی ، میوہ اور مصالحہ کی کاشت کے بارے میں ضروری معلومات و

ہدایات

حیدرآباد دکن : مطبع اختر دکن ، ۱۳۳۱ھ ، ۶۸ ص۔

(۲۶۴۷) زر کامل عبار ترجمہ معیار الاشعار : مولانا مظہر علی اسیر

محقق طوسی کی کتاب معیار الاشعار کا ترجمہ عروض و قرائی کی

تفصیلات

لکھنؤ : نوبکشنور ، ۱۸۷۲ م / ۱۲۷۹ھ ، ۳۱۰ ص ۔

(۲۶۴۸) رنگی نامہ ایتہ اللہ المنتظری مولانا سید حسن عباس رضوی فطرت

(۲۶۴۹) ریدہ العرب فی لسان العرب (جلد دوم) حکیم سید حسن جعفر ایڈیٹر اخبار

جوبلی

قواعد عربی ، لکھنؤ : مطبع شوکت جعفری ، ۲۰۸ ص ۔

(۲۶۵۰) ساحل مرد یعنی شرح قصائد عربی ۔ ساحل بلگرامی

جمال الدین محمد عربی کے قصائد کا ترجمہ

لاہور : شیع مبارک علی راجر کمپ ، ۱۹۴۵ م ، ۳۰ روپے ، ۳۸۸ ص ۔

(۲۶۵۱) ساحل پاکس سے پر حسین (ج) کا مائتم : محمد وصی خان

فروری ۱۹۸۳ م کو چکون کے چند شخص سے کربلائے معلیٰ جانے کی عرض

سے ایسے اب کر چچی میں صدر کے سپرد کر دیا تھا ، اُراشخاص ک تذکرہ

کراچی : مشہور آفٹ پریس ، ۱۹۸۳ م ، ۶۰ روپے ، ۹۴ ص ۔

(۲۶۵۲) سائنس کے چند پہلو : سید حسین

رامن سی دی کی کتاب کا ترجمہ

دہلی : دی عاڈل پریس ، ۱۹۶۱ م ، ۱۲۵ ص ۔

- (۲۶۵۳) سائنس کے فوائد و اعمال : سید کمال الدین حیدر المعروف بہ میر محمد حسین لکھنوی، لارڈ براہم کی کتاب کا ترجمہ
حیدرآباد دکن : مطبع سلطانی، ۱۸۴۳ م. (تراجم).
- (۲۶۵۴) سانحہ کراچی اور سواد اعظم کا اصلی چہرہ :
۱۹۸۲ م کو کرچی میں جر شیعور کے خلاف ہنگامہ آرائی ہونی اس کی تفصیلات
لاہور : دارہ سواد اعظم، دس روپے، ۸۰ ص.
- (۲۶۵۵) سجنۃ الجراہر : حاجی آل محمد
علماء کا تذکرہ (مطلع).
- (۲۶۵۶) سبزیاں آگاڑ : اعا اشرف
لاہور : مقبول اکیڈمی، ساڑھے بارہ روپے.
- * سخن (فارسی) : آیۃ اللہ مرتضیٰ مطہری (م ۱۹۷۹ م)
(۲۶۵۷) سخن : ایم ایے انصاری
عنوانات : تسوی آثار تقویٰ امر بالمعروف و نہی عن المنکر کی حقیقت، اسلام میں احتساب کا مقام، احیائے فکر دیسی، امام علیؑ اور اصول عدل، اسلام میں عدل کی اہمیت، خدا کے رفق ہونے کا مطلب، اسلام اور علم قرن اور مطالعہ کائنات
کراچی : جامعہ تعلیمات اسلامی، ۱۴۱۳ھ/۱۹۹۲ م، ۶۹۵ ص.
- (۲۶۵۸) سراج النثر : نجم احسن نثار
کراچی : کتابخانہ نظامی
- (۲۶۵۹) سرمید احمد : علی عباس حسینی
لکھنؤ : ادارہ فروغ اردو، ایک روپہ
- (۲۶۶۰) سفرنامہ اظہری گورگانی : سید عسی عباس
ظہیر اظہری بن سلطان محمد ولی (م ۱۲۳۴ھ) کا دہلی سے مدراس تک کا سفر
۱۹۶۳ م، ۸۱ ص.
- تاریخ فرشتہ (فارسی) :

- (۲۶۶۱) سلطان التواریخ - مولانا حیدر علی سہسوانی
صرف تیسرے مقالے کا ترجمہ
بجسور : مہر نبیروز پریس ، ۱۳۰۰ھ/۱۸۸۲م ، ایک روپیہ ، ۲۲۵ ص .
- (۲۶۶۲) سواطع الانوار : مظہر حسین
مولانا سیّد حامد حسین (م ۱۸۸۸م) کی کتاب «عقیقات الانوار» (فارسی)
پر لکھی جانے والی تقاریظ کا مجموعہ
لکھنؤ : مطلع الانوار ، ۱۹۰۵م ، ۱۲۴ ص .
- (۲۶۶۳) سوانحیات ناصر الملک - مولانا احمد حسن کاظمینی (مطلع)
(۲۶۶۴) سوانح ذوالجناح :
جارجہ : امیر بک ایجنسی ، ۳ آئیے .
- (۲۶۶۵) سو پاتیں اور سو کی ایک بات : میر صفدر حسین
لاہور : خادم التعليم پریس ، ۱۹۰۲م ، ۲۸ ص .
- (۲۶۶۶) سوشلزم : سبط حسن (م ۱۹۸۶م)
فرینٹرک اینگلز کی کتاب کا ترجمہ
لاہور : پیپلز پبلشنگ ہاؤس ، ڈبڑہ روپیہ .
- (۲۶۶۷) سویت یونین کی باشویک پارٹی کی تاریخ - حشام حسین وغیرہ
۱۹۴۵م .
- (۲۶۶۸) شاہکار ادب : خوشحال زیدی سرسوی
اردو قواعد ، دہلی : بزم خضر راہ ، ۱۹۷۷م ، ڈھائی روپے .
- (۲۶۶۹) شہین معاد جنگ پر : آغا محمد اشرف
۱۹۶۵م کی جنگ پاک و ہند میں بچوں کے کارنامے
لاہور : فیروز سنز ، ڈبڑہ روپیہ .
- (۲۶۷۰) شباب لکھو : احد علی
انگریزی سے ترجمہ ، لکھنؤ : الناظر پریس ، ۱۹۱۲م .
- (۲۶۷۱) شرح اردو نصاب لازمی : علامہ سیّد منیر علی جعفری
ایف بی کے اردو نصاب کی شرح

- کراچی : بک لینڈ پبلشرز ، ۱۹۸۶م ، ۱۶ روپے ، ۳۵۰ ص .
- (۲۶۷۲) شرح تہذیب : مولانا احمد حسین زنگی پوری
منطق کی مشہور کتاب تہذیب کی شرح (مطبع).
- (۲۶۷۳) شرح دیوان امراؤ القیس : مولانا سید علی حیدر نظم طب طبائی (مطبع)
- (۲۶۷۴) شرح علم حساب : میر ولایت حسین
علی گڑھ ، ڈیوٹی بک ڈپو ، ایک روپیہ .
- (۲۶۷۵) شرح فصول : مولانا سید ابوالحسن عرف ابو صاحب (م ۱۳۱۳ھ)
بحث نبوت تک (مطبع).
- (۲۶۷۶) شرح قصیدہ سید حمیری : مولانا انور حسین (مطبع).
- (۲۶۷۷) شرح مکتوب امام رضا (ع) : سید احمد علی محمد آبادی (مطبع)
- (۲۶۷۸) شریعت نامہ : عبدالوہاب بنگش
آیۃ اللہ سید محمد کاظم شریعتمداری (م ۱۹۸۶م) کا تذکرہ
لاہور : مآلہ شریعتمدار کمپنی ، الہی آرٹ پریس ، ۵۵ روپے ، ۹۶ ص .
- (۲۶۷۹) شعر و زبان : ڈاکٹر سید مسعود حسین خان
تنقید ، ۵ روپے
- (۲۶۸۰) شکار بیتی : قمر نقوی
لاہور : مقبول اکیڈمی.
- (۲۶۸۱) شمامہ : مولانا سید ناصر حسین ریدی
تحقیقی مقالے (پاسد : ۲)
- (۲۶۸۲) شمس الضحیٰ : میر صفدر حسین
لکھنؤ : مطبع اثنا عشری ، ۱۲۹۸ھ .
- (۲۶۸۳) شیر : بخشش عباس
لاہور : شیخ غلام علی ایڈ سٹرز ، ۸۰ پیسے .
- (۲۶۸۴) شیر کی آب بیتی : بخشش عباس
لاہور : شیخ غلام علی ایڈ سٹرز ، ایک روپیہ .

- (۲۶۸۵) شیطانی گروپ کا اصلی روپ : مولانا سید سجاد حیدر شیرازی
 آية الله شيخ محمد حالصی رح کے بعض عقائد کا رد
 ملتان : تنظیم تحفظ عظمت اہل بیت ، ۲۴ ص .
- (۲۶۸۶) شیعہ پاٹ کے مذہبی مطالبات : سید محمد رضا رضوی
 کراچی : پاکستان شیعہ مطالبات کمیٹی ، ۲۷ ص .
- (۲۶۸۷) شیعیت زندہ باد : سید علی شجاع نقوی امرہی
 قائد اعظم کو صرف اس شرط پر روٹ جائیں کہ وہ پاکستان بننے پر شیعہ حقوق
 کا تحفظ کریں
 امرہہ : نامی پریس ، ۱۶ ص .
- (۲۶۸۸) اصحائف : قمر نقوی
 لاہور : مقبول اکڈمی ، ۶۵ روپے .
- * صرف میر (فارسی) : میر سید شریف جرجانی (م ۸۱۶ھ)
 (۲۶۸۹) صرف میر : مولانا علامہ رضا نجفی (م ۱۹۹۵م)
 طلباء کی آسانی کے لئے کتاب کو ۳۴ بیان میں تقسیم کیا گیا ہے
 سرگودھا : درہ پاسبان اسلام باب حیدر ساہیول ، ۱۴۰۶ھ/۱۹۸۶م .
- ۱۰ روپے ، ۱۱۲ ص .
- (۲۶۹۰) صرف و نحو اردو : سید قربان علی
 لکھنؤ : ۱۸۷۸ء ، ۴۱ ص
- (۲۶۹۱) اصلاح کار : محمد علی ردولوی
 جنسیات سے متعلق
 لکھنؤ : سرفراز قومی پریس ، ایک روپیہ ، ۱۲۴ ص .
- (۲۶۹۲) صابطہ قرعہ الحساب : مریوی عصمتہ اللہ بی عظمہ بی عبد الرسول سہارنپوری
 ادریہ : ۱۱۵ .
- (۲۶۹۳) طبیعات کے بنیادی تصورات : احمد وکیل جعفری
 نئی دہلی : مکتبہ جامعہ ، ۲۵ روپے
- (۲۶۹۴) طرفۃ العین : مولانا اولاد حسین امرہی (مطبع) .

- (۲۶۹۵) طلسمات حساب : میر عباس
دہلی ، ۱۸۷۷ م ، ۸ ص .
- * طوفان نوح (ج) (فارسی) : مصطفیٰ زمانی
(۲۶۹۶) دنیا زیر آب : مولانا سید بشارت حسین
لاہور : امامیہ کتب خانہ ، اپور گریں پریس لاہور ، ۶۴ ص .
- * طہران مخوف (فارسی) :
(۲۶۹۷) طہران مخوف . مولانا سید اعجاز حسین جارچوی
۱۶۴ ص . (ذریعہ : ۱۵).
- (۲۶۹۸) طبقات الارض : مرزا مہدی خان کوکب
لکھنؤ ، ۱۹۱۶ م
- (۲۶۹۹) عجائب الاسفار (جلد دوم) : خلیفہ سید محمد حسین
لاہور : دارالاشاعت پنجاب ، ۱۸۹۸ م ، ۵۱۶ ص .
- (۲۷۰۰) عدل و حکمت : مولانا سید محمد رضی زندگی پوری
بئارس : الخواد بکڈپو ، ۱۹۵۹ م ، ۸۸ ص .
- (۲۷۰۱) عربوں کا فن تعمیر : سید علی بلگرامی (م ۱۹۱۱ م)
علی گڑھ : الناظر بکڈپو ، ۴ آنے
- (۲۷۰۲) عرفان صفی : مولانا مرزا بہادر علی حیدر آبادی (مطلع).
عروض سیفی (فارسی) :
- (۲۷۰۳) اردو خلاصہ عروض سیفی : ساحل بلگرامی
لاہور : شیخ جان محمد اللہ بخش تاجران کتب ، ۴ آنے .
- عزاداری از دیدگاہ مرجعیت شیعہ (فارسی) : شیخ علی ربانی
(۲۷۰۴) عزاداری از دیدگاہ مرجعیت شیعہ . مولانا کظم حسین شیر حازوی
عزاداری سید اشہد . کے بارے میں بٹ موسیٰ زائد سلیمان کے رشتہ دار
جھنگ . ولی العصر ترست رشتہ متہ ۹۰ ۱۴ / ۱۹۸۸ . ۴ روپے ۲۶۶ ص
- (۲۷۰۵) عقل سلیم : مخمور اکبر آبادی
عمل سلیم کی تعریف اور اس کی اہمیت

لاہور : پاک امریکن انکارپوریشن ، ۱۹۵۵ء ، ۱۶۷ ص

(۶۷۷) علاقہ غیر ممتاز علی عریضی

مصنف کا علاقہ غیر کا سفرنامہ

راولپنڈی : امامیہ سٹوڈنٹس آرگنائزیشن ، ۱۴۰۸ھ / ۱۹۸۷ء ، ۱۲ روپے ، ۸۷ ص .

(۷۷۷) علم الاقوام (حصہ دوم) : ڈاکٹر سید عابد حسین

ڈاکٹر بیرن کی انگریزی کتاب کا ترجمہ

دہلی : محسن ترقی اردو ، کوروریشن پرنٹنگ ورکس دہلی ، ۱۹۴۱ء ، پورے تین روپے ، ۱۶۴ ص .

(۸۷۷) علم حساب چکروتی : میر ولایت حسین

علی گڑھ : ڈیوٹی بکڈپو ، ایک روپیہ نو آنے .

(۹۷۷) علم موسم : میر لطاف حسین

آگرہ ، ۱۸۷۲ء ، ۱۵۰ ص .

(۱۰۷۷) علی گڑھ مسلم یونیورسٹی - کل اور آج : کاظم علی خان

دو مدد لے : علی گڑھ یونیورسٹی قومی یکجہتی کی عظیم الشان ،

علی گڑھ مسلم یونیورسٹی ایک ۱۹۷۲ء معاہدے اور ادبشے

لکھنؤ : نظامی پریس ، ۱۹۷۲ء ، ۵۰ پیسے ، ۲۲ ص .

(۱۱۷۷) عید نور روز اور اسلامی تقویم : سید رضا لقمان امروہی

کراچی : مسلم پریس ، ۱۹۶۱ء ، ۴۸ ص .

(۱۲۷۷) غذائے ذرائع : عباس موسوی

کراچی : جنرل پبلشنگ ہاؤس ، ۶۰ ص .

(۱۳۷۷) عربیہ اللہ سما صدر من عہدہ علی ابی اللہ مولانا سید محمد مرتضیٰ

جونپوری (مطلع)

(۱۴۷۷) عربیہ اللہ سما صدر من عہدہ علی ابی اللہ مولانا سید محمد مرتضیٰ

لاہور : شیخ مبارک علی باشر و تاجر کتب

- (۲۷۱۵) غیر معمولی ذہین بچہ : سید سبط حسن
روتھ سنرینگ کی کتاب کا ترجمہ
لاہور: مقبول اکیڈمی ، پنجاب پریس لاہور، ۱۹۶۹ء، ۲۴ روپے، ۴۰۸ ص .
- (۲۷۱۶) فتنہ آخر الزمان : مولانا شبیبہ الحسنین محمدی
لدهیابہ میں پنجاب شعبہ کانفرنس اور آل انڈیا شیعہ کانفرنس سے ایک جلسہ کیا
تھا جس میں ایک قرارداد مولانا سید محمد سبطین سرسری (م ۱۹۴۷ء) کے
خلاف پاس کیا تھا اس کی رد
جالتھر : بانڈہ الیکٹرک پریس ، ۷۲ ص .
- (۲۷۱۷) فتنہ خالصیت پر پہلا ایتم ہم :
ملتان : تنظیم تحفظ ناموس آل محمد ، ۲۲ ص .
- (۲۷۱۸) فرحت الحساب : میر عباس
دہلی ۱۸۷۷ء ، ۴۶ ص .
- (۲۷۱۹) فرق اسلامی : سیدہ رضیہ جعفری
ان فرقوں کا ذکر جو اسلام کے ابتدائی دور میں ظہور پذیر ہوئے ،
عمومات اسلام کا پس منظر عرب کے مذهب ، عرب میں بت پرستی کے آثار ،
اسلام فرقوں میں کیونکر تقسیم ہوا ، اسلامی فرقے ، اسلامی نو عمر فرقے
لکھنو : امامیہ مشن ، ۱۳۷۵ھ / ۱۹۵۶ء ، ۱۴ آئے ، ۹۶ ص .
- (۲۷۲۰) فصل الہی . مولانا سید عنایت علی شاہ (م ۱۹۶۸ء)
حکومت برطانیہ کی توصیف و ستائش
لاہور : لال سنیم پریس ، ۱۹۱۹ء ، ۸ ص
- (۲۷۲۱) فضیلت اسلام کی رد عیدہ لطعات . مولانا سید احمد شاہ ، ۱۹۵۱ء .
قاضی نور حسن ابن دہسی علاء حمد ساکن کتب سعد الہیہ حار علاقہ حسن
بدایہ صلیع لندن نے ایک رسالہ "نشریح لفظ سید" اسلامی پریس لاہور سے چھپوا
کر شائع کیا تھا جس میں بتایا تھا کہ لفظ سید کسی قوہ کا لقب نہیں بلکہ یہ
اہل علم کے لئے استعمال کیا جاتا ہے اس کا رد
لاہور : پبلک پرنٹنگ پریس ، ۱۹۲۳ء ، ۸۹ ص

(۲۷۲۲) فطرت اور مذہب : مولانا سید محمد ہارون رنگی، پوری (قرعہ ۱۶)

• رلیم ہیکنڈوگل : The Social Psychology

(۲۷۲۳) فلسفہ اجتماعی : مرزا محمد ہادی رسوا (م ۱۹۳۱ء)

حیدر آباد دکن جامعہ عثمانیہ (تراجم)

(۲۷۲۴) فلسفۃ الاسلام (جلد دوم) : مولانا سید احمد علامہ ہندی (م ۱۹۳۷ء)

دکنہ : انجمن یادگار عہدہ ۱۹۳۷ء

(۲۷۲۵) فلسفہ الہیات : مولانا محمد حسین آزاد (م ۱۹۹۰ء)

مولانا آزاد کے عالم جنوں میں لکھے ہوئے انکار کا مجموعہ

لاہور : گیلانی پریس، ۱۹۴۶ء، ۱-۴ ص

(۲۷۲۶) فلسفہ زندگی : مولانا سید احمد علامہ ہندی، م ۱۹۴۷ء

دکنہ : دارالتبلیغ، ۱۹۴۹ء، ۳۶ ص

(۲۷۲۷) شہرہ : مکتبہ النور : مولانا سید صدق حسین، م ۱۳۴۸ھ

حیدر آباد دکن ۱۳۲۲ھ

(۲۷۲۸) شہرہ : مکتبہ

آل کتابوں کی فہرست جو مکتبہ دارہ اثنا عشری میں موجود ہیں

دہلی : مطبع اثنا عشری ۳۴ ص

(۲۷۲۹) فہرست مخطوطات : سید محمود حسن قیصر

آل مخطوطات کی فہرست جو آل انڈیائی مسلم یونیورسٹی علی گڑھ میں

موجود ہے۔ دہلی : مطبعہ دارہ اثنا عشری میں موجود ہیں۔

مولانا سید محمد مصطفیٰ دار شیعہ، ۱۸۶۹ء۔ در حیدری نواب حیدر آباد

جے جمع گئے ہیں کل ۲۲۴ مخطوطات

علی گڑھ : علی گڑھ مسلم یونیورسٹی پریس، ۱۹۸۲ء، ۱۲۳ ص

(۲۷۳) شہرہ : مکتبہ دارہ اثنا عشری میں موجود ہیں۔

دکنہ : دکنہ ۱۳۵۷ھ

(۲۷۴) شہرہ : مکتبہ دارہ اثنا عشری میں موجود ہیں۔

دکنہ : دکنہ ۱۳۵۷ھ

(۲۷۴۲) قول مظہر : مظہر حسین

منطق - منظوم

عظیم آباد : عظیم المطابع ، ۱۲۸۲ھ / ۱۸۶۵م ، ۲۴ ص۔

(۲۷۴۳) قومی سیرت کی تشکیل ، خواجہ غلام السیدین (م ۱۹۷۱م)

ہندوستانی تہذیبی روایات کی تاریخ اور قومیت کے قدیم ہندوستانی تصور کی روشنی میں موجودہ حالات کی مناسبت سے سیرت کی ایسی تربیت اور تشکیل پر زور دیا گیا ہے جس سے وہ مشترکہ تہذیب پسند ہونی ہے جو ہندوستانی قومی نظریے کی اساس ہے

علی گڑھ : مسلم یونیورسٹی پریس ، ۱۹۳۸م ۔

(۲۷۴۴) کارہائے موریات و ملیات (حد آرک) ، سید علی رضا وغیرہ

» سیرج اینڈ ڈریٹنگ ورکس « کا ترجمہ

حیدرآباد دکن ، ۱۹۴۲م ، ۱۹۶ ص ۔

(۲۷۴۵) کارہائے موریات و ملیات (جلد دوم) ، سید علی رضا وغیرہ

حیدرآباد دکن ، ۱۹۴۳م ، ۱۸۲ ص ۔

(۲۷۴۶) کاشف الحجاب عن مصالح الحجاب لسماء : مولانا سید نظیر حسین

(ذریعہ : ۱۷)۔

(۲۷۴۷) کاغذ کی ناز : میر محمد علی خان میکش

مختصر ڈرامہ ، حیدرآباد دکن : ادارہ ادبیات ، سوا روپیہ ، ۱۲۰ ص ۔

(۲۷۴۸) کپڑوں کی رنگائی : سید برکات الحسن عسکر

کپڑوں کی رنگائی اور چھپائی کے بارے میں معلومات

لاہور ، ۲۸۲ ص ۔

(۲۷۴۹) کتاب پیمائش : سید حیدر حسن

مراد آباد : افضل المطابع ، ۱۹۰۵م ، ۱۳۰ ص ۔

(۲۷۵۰) کد لقلہ فی الخمر لاصم : مولانا سید محمد بن نجم العلماء (م ۱۳۲۷ھ

(مطلع) ۔

- (۲۷۵۱) کرہلا والے : ماسٹر سیّد شریف حسین ہیدر پانی پتی
۲۴ کتبوں کی فہرست جس میں تبلیغ عرا بک ایجنسی کرشن نگر نے شائع کیا
لاہور : تبلیغ عرا بک ایجنسی ، ۱۹۷۱ م ، ۴۸ ص .
- (۲۷۵۲) کستور لکائیے کے طریقے : ابن حسن زیدی
ڈکٹر گوری کی کتاب کا انگریزی سے ترجمہ جس میں پہاڑی ڈھلوانوں پر
کاشتکاری کے طریقے بنائے گئے ہیں
لاہور : پنجاب فارسٹ پبلسٹی ، ۳۷ ص . (تراجم).
- (۲۷۵۳) کشف امضات فی حل المعنیات : سیّد اولاد حسین شادان بلگرامی
لاہور . شیخ مبارک علی تاجران کتب ، مطبع گرمی لاہور ، ۱۹۲۸ م ،
۱۲۰ ص .
- (۲۷۵۴) کشکول : سیّد غلام حسنین تقوی
شیعہ یتیم خانہ لکھنؤ کے کوائف
لکھنؤ : آل انڈیا شیعہ یتیم خانہ نظامی پریس لکھنؤ ، ۱۹۲۶ . ۲۶ ص
- (۲۷۵۵) کشمیری بارہ سنگھا : بخشش عباس
لاہور : شیخ غلام علی پنڈ سنز ، ۶۰ پیسے .
- (۲۷۵۶) کدایہ الحساب شرح خلاصہ الحساب مولانا سید گلشن علی (م ۱۲۹۱ھ)
(۲۷۵۷) کنبات شاہی : علی عادل شاہ ثانی (م ۱۰۸۳ھ)
زینت ساحدہ نے مرتب کیا
حیدرآباد دکن : اعجاز پرنٹنگ پریس ، ۱۹۶۲ م ، (۱۱۴+۱۸۶) ص
- (۲۷۵۸) کمر المسافع اردو خلاصہ رسالہ عبد الواسع مولانا میرزا محمد جعفر کشمیری
لاہور : شیخ جان محمد اللہ بخش تاجران کتب علوم مشرقی ، ۴۰ پیسے .
- (۲۷۵۹) کنز مخفی : علامہ رشید ترائی
لکھنؤ ، ۱۹۲۴ م . (مطلع)
- (۲۷۶۰) کیا آپ کاروبار کرنے ہیں : اعجاز حسین
کاروبار کی اہمیت اس کے اصول اور مشورے
لاہور : مکتبہ جدید ، ۱۹۵۶ م ، ۳۴۷ ص

(۲۷۶۱) کی معاویہ صحابی رسول امر تھا ؟ . مولانا سید شمیم الحسن
سارس ، ۸۰ آئے .

(۲۷۶۲) کیسڈر یا وقت کی تقسیم اور ہجری سن کی تاریخ . سید حبیب رضوی
اس رسالے میں ثابت کیا گیا ہے کہ اسلامی سن ماہ ربیع الاول کے مہرے سے
شروع ہوتا تھا برید بن معاویہ وہ پہلا شخص ہے جس نے اس میں تبدیلی کی
اس حدیث سے استدلال کیا گیا ہے
«اول من یدلّ سنتی رجل من بنی امیہ یقل لہ یزید»
یہاں سنتی کے بجائے سنتی پڑھا گیا ہے .
کراچی : مجلس امامیہ پاکستان ، ۴۵ پیسے ، ۲۴ ص .

(۲۷۶۳) کیجیانے زراعت : مولانا امداد امام

لاہور : پیسہ اخبار ، ایک روپیہ .

(۲۷۶۴) گرہانے حساب نریان ردو میرعباس دھلوی بن میر علام علی
۵۶ گر ، گر عبر ۸ حتنے روپہ بولہ ایک چیر نو انسی ہی آنے کی پون ماشہ
بھی چھ رتنی

دہلی : مطبع بدر الدجی ، ۱۸۷۳م ، ۱۶ ص .

مصنف کی دیگر کتابیں : چہل حدیث ، توشہ غیبی ، گندستہ نعت ،
ماہ ہائے استخراج التواریخ ، گنجینہ چیستان ، بوچھ پہیلی ، رسالہ شطرنج ،
تعبیر نامہ جواب ، عبیدی نامہ ، مسافر نامہ ردو ، رسالہ در علم جفر ،
کمر اصباح ، نعت لرمس ، محدود نامہ چہل سال چہل گشت ، شریح لرمس
کہ مگری

۱۷۶۵ . گرہر کتاب محروسہ سرکار عالی (حصہ وگاہ) سرر مہدی خان

آگرہ : مطبع شمسی ، ۱۹۰۸م ، تین روپے ، ۱۶۲ ص .

۲۷۶۶ گرہر کتاب محروسہ سرکار عالی (حصہ دوم) سرر مہدی خان

آگرہ : مطبع شمسی ، ۱۹۰۸م ، ۲۹۹ ص

(۲۷۶۷) گلشن زراعت : حراد علی

لکھنؤ : ۱۸۷۵ء ، ۴۸ ص .

- (۲۷۶۸) گنڈولا کا آدم خور : قعر نقوی
لاہور : مقبول اکیڈمی ، ۱۵ روپے ۔
- (۲۷۶۹) گھر کا درزی : سید برکات الحسن عسکر
بچوں کا لباس تیار کرنے کا طریقہ اور نمونے
لاہور : معید عام پریس ، ۱۹۲۵ م ، ۹۶ ص
- (۲۷۷۰) لائبریری سائنس اور اصول تحقیق : سید جمیل حمد رصوی
اسلام آباد : مقتدرہ قومی زبان ، ۱۹۷۸ م ، ۷۰ روپے ، ۳۱۷ ص۔
- (۲۷۷۱) لغت خیالات : مرزا محمد عسکری لکھری (م ۱۹۵۱ م)
یورپ کے سینکڑوں فلسفیوں کے اقوال و نصوص کا ترجمہ
لکھنؤ : صدیق بکڈپو ، ۶ آنے۔
- (۲۷۷۲) اے سائنس بھی آہستہ : رئیس امروہی (م ۱۹۸۸ م)
مختلف نفسیاتی اور پیچانی کیفیات پر تبصرہ
کراچی : رئیس اکیڈمی ، ۱۹۷۵ م ، ۱۴۹ ص۔
- (۲۷۷۳) لیکچرر اسکریپٹس : سید عابد علی عابد (م ۱۹۷۱ م)
برقیات پر سلسلہ وار تدریسی خطبات
۵۴ ص ۔
- (۲۷۷۴) ماخذ الیاء : مولانا سید راحت حسین گوپالپوری (ذریعہ ۱۹)۔
- (۲۷۷۵) مارکسزم اور مسئلہ قومیت : منظر رصوی
حوزہ مسائل کی کتاب کا روسی زبان سے انگریزی کی معرفت ترجمہ
مبنی قومی دالاشاعت ، یونیورسٹی لیتھو ورکس پریس لاہور ، ۱۴۸ ص
- (۲۷۷۶) مارکسزم پر ایٹ نظر : مولانا سید نصیر حسین نقوی (م ۱۹۸۹ م)
مارکسزم کے بارے میں تیس سوالات کے جوابات
لاہور : وفاق علما ، شیعہ ، ۱۹۸۴ م ، ۲۴ ص ۔
- جے ایف منورث : A Ground work of Psychology
(۲۷۷۷) مبادی علم النفس : مرزا محمد ہادی رسوا (م ۱۹۳۱ م)
حیدرآباد دکن : جامعہ عثمانیہ ، ۱۹۲۲ م ، ۲۳۵ ص

(۲۷۷۸) مادی قانون موحدا ری . مولانا حسین علی مرزا

سی ایس کئی کی تفاریر کا ترجمہ ، ۴۳ باب

حیدرآباد دکن جامعہ عثمانیہ ، ۹۴ ص .

* جی ٹی پارو . Earth work

(۲۷۷۹) مٹی کا کام : سید منظور حسین نقوی

حیدرآباد دکن ، ۱۹۳۷ م ، ۱۸۹ ص .

(۲۷۸۰) مالک الحکم ، ترجمہ مہاج احکم ، . مولانا سید مہبط حسن

مادہ پرست طبقے کی طرف سے پہلایے ہوئے خیالات کا رد

لکھنؤ : مدرستہ الواعظین ، ۴ آئیے .

(۲۷۸۱) مثنویات حالی . مولانا سید مرتضی حسین دہلوی (م ۱۹۸۷ م)

لاہور : شیخ مبارک علی تاجر کتب ، ۶ روپے .

(۲۷۸۲) مثنوی فشیہ را و عرفان یا فہمیل سید احمد شاہ حواری عریضی

مثنوی فارسی میں ہے اور بین السطور ترجمہ بھی خود ناظم سے کیا

۱۳۴۸ھ ، ۷ ص

مولانا محمد اکرم ردولوی نے تاریخ کہی :

کریم اکرم ہر اس اکرم زار کہ از گلزار احمد روئے خار

چو بحر افتاد بر طرز زلیخا سنش گویم ہم از بحر مصفا

مظفر شد حسین از پور غم خوار تو ہم بگزار عم از جام سرشار

(۱۳۴۸ھ)

آغار :

ابھی خالق مخلوق عالم نگاہ لطف کن من خستہ عالم

ابھی کیا پیدا تو نے جہاں نگاہ لطف کی چاہتا ہے ناتواں

(۲۷۸۳) مثنوی رموز العاشقین : میر حسن

۱۱۸۸ھ کی تصنیف ہے

جب بحر رہائے معنی سے نہ طرب ہے حریر و کصد و شہد ، شہد

۱۱۸۸ھ

(۲۷۸۴) مجالس رنگین : سید مسعود حسن رضوی ادیب

لکھنؤ : نظامی پریس ، ۱۹۲۹ء ۔

(۲۷۸۵) مجالس عشرہ محرم ۱۳۹۶ھ / ۱۹۷۶ء :

لاہور ، کراچی ، سرگودھ ، راولپنڈی ، پشاور اور اسلام آباد میں منعقد ہوئے
والے عشرہ محرم کا پروگرام

لاہور : پاکستان ٹائمز پریس ، ۱۶ ص ۔

(۲۷۸۶) مجاہد عرب :

۱۹۱۰ء ، ۸ آئے ،

خروج ابا مسلم (فارسی) :

(۲۷۸۷) محاربه حق ، جنگ نامہ ابا مسلم ، مرر رحم علی شدر عرف مررا بنے

لکھنؤ : مطبع اثنا عشری ، ۱۸۸۷ء ، ۱۵۸ ص ۔

عمر بسلہ و خطبہ جملہ سادات عطاء و مومنین عالمقاء غلامن حیدر کرار
کو و صح بو کہ ذکر خروج عبدالرحمن اب مسلم بن حواجہ اسد بن حواجہ حسد بن
حواجہ علی مرکب سوار قوم قریض بر بن فارسی زمانہ شاہان ماصصہ عجم میں
تحریر ہو تھا

(۲۷۸۸) محاربه کابل و قندھار : سید فدا حسن عرف نبی بخش بھاری حیدری

مصنف اس محاربه میں شجاع درانی کے ہمراہ تھے

لکھنؤ مطبع ثا عشری ۱۳۱۳ھ / ۱۸۹۵ء ، ۸۰ ص اناقص الآخر ۔

(۲۷۸۹) محترمہ مدیر « رضا کار » کے تضاد و نساد کا جواب ، مولانا محمد امجد عیسیٰ

(م ۱۹۷۶ء)

ثابت شیعہ میں مولانا مرحومہ بر میں کی حمایت کی جب کہ شیعہ محمد
صدیق مدبر « رضا کار » نے مخالفت اسی کا ذکر
لاٹلیپور : درس آل محمد ، ۱۶ ص ۔

(۲۷۹۰) محترمہ کا پروگرام : سید قنبر حمد رضوی

لکھنؤ : امامہ مشن ، ۱۳۷۹ھ ، ۹ پیسے ، ۱۲ ص

محل حبہ شاہی : محمد واحد علی شاہ بادشاہ

(۲۷۹۱) محل خانہ شاہی ، مرزا ندا علی حنجر لکھنوی

بادشاہ سے خود اپنے قلم سے محلات عظمیٰ کے واقعات ، پریخانے کے حالات ،

تعلیم موسیقی کے طریق اور اپنی عشقیہ لائف تحریر کی ہے

لکھنو : نامی پریس ، ۱۹۳۴ء ، ۱۶۰ ص .

(۲۷۹۲) معاطرات امحاصرات / تلخیص تاریخ الامہ الاسلامیہ : مولانا کاظم حسین اثیر

جائزی

دور عباسیہ کی تاریخ

لاہور : آزاد پبلیکیشنز ، ۲۰ روپے ، ۶۴ ص .

(۲۷۹۳) مختصر الاشتقاق : مولانا اے اے احمد علی

قواعد فارسی تاریخ تحریر ۱۲۸۷ھ / ۱۸۷۰ء فارسی سے خود مصنف کا

ترجمہ

۱۲۸۸ھ / ۱۸۷۲ء ، ۶۰ ص .

(۲۷۹۴) مذاہب اسلامی اور حقیقی اتحاد کی ضرورت : سید محمد رضا رضوی الہ ہادی

کراچی : دار الفلاح ملک پاکستان ، کامل پریس کراچی ، ۱۴ ص

(۲۷۹۵) مذہب اور سائنس : مولانا مرزا احمد علی (م ۱۹۷۰ء)

لکھنو : امامیہ مشن ، سرفراز قومی پریس ، ایک آنہ ، ۴۸ ص .

(۲۷۹۶) مذہب اور عقل : مولانا شیعہ مد حسین (ا ۱۳۵۳ھ) (مطلع)

(۲۷۹۷) مذہبی تصورات : مولانا سید اختر علی تلہری

عصارت مذہب : لامذہب مذہب اور سائنس ، سائنس کے چند نادرہ

کتب و ادب اور مذہب : مذہب اور اشتراکیت : مذہب و اساسی فو و فلاح کا

راستہ : مذہب اور ادب ، مذہب و ذہنی ، مذہب کے مذہبی تصور سے سوا

کی انکار اور اس پر فلسفی نظر ، معجزات سے بیروہ کی انکار و رد کی

تنقید

لکھنو : سرفراز قومی پبلیکیشنز ، ڈھائی روپے ، ۱۴۲ ص .

(۲۷۹۸) مرآۃ التصوف ، سید محمود حسن قیصر امروہی

سید سوریسی علی گڑھ میں موجود تصوف کے موضوع پر فارسی و عربی

کے مخطوطات کی فہرست

۱۵۲ ص .

(۲۷۹۹) مرآۃ الشہود : سید محمود حسین بن بخش حسین

ریاضی سے متعلق ، ۱۳۱۳ھ (آصفیہ) .

(۲۸۰۰) مراقبہ : رئیس امروہی (م ۱۹۸۸م)

مراقبہ کی اہمیت ، اس کے نفسیاتی اثرات اور کشف و انکشافات کا تعارف

کراچی : رئیس اکیڈمی ، ۱۹۷۵م ، ۱۲۸ ص .

(۲۸۰۱) مرد خسیس : مولانا سید اولاد حسن شادان بلگرامی

لاہور : شمع مبارک علی تاجر کتب ، ڈیڑھ روپیہ .

(۲۸۰۲) مرقع انشاء (حصہ اول) : سید محسن ترمذی

امرتسر : راست گفتار اسکرپٹ پریس ، ۱۹۲۸م ، ۱۲ آے ، ۱۲۶ ص

(۲۸۰۳) مرقع تاجپوشی ابدورہ ہفتم : سید امجد علی اشہری

آگرہ : آگرہ اخبار پریس ، ۱۹۰۵م ، ۸ آے ، ۱۴۴ ص

(۲۸۰۴) مریخ کی سمٹ : مرزا حسن ناصر

مریخ پر جانے کی انسانی کوشش

لکھنؤ : اردو پبلشرز ، ۱۹۷۸م ، ۵ روپے ، ۱۲۰ ص .

(۲۸۰۵) مسائل الحیات کے چند قابل شرح امور : مولانا سید محمد رخصی رنگی پوری

بنارس : الجواد بکڈپو ، ۱۹۵۷م .

(۲۸۰۶) مسئولینی - فاشیست اور جنگ حبش : خواجہ احمد عباس

مسولینی کے کردار اور اس کے سیاسی اقدامات کے حلال

دہلی : حاسی پبلیشنگ ہاؤس ، ۶۰ ص .

بحث حول الولاية (عربی) ابة لله محمد باقر الصدر (م ۱۹۸۰م)

۷۱-۲۸، مسئلہ ولایت پر ایک تفصیلی بحث مولانا سید مرتضی حسین دہلوی .

۱۹۸۷ء

کراچی : دارالحکمت مسجد نور ایمان ، ۵۸ ص .

- (۲۸۰۸) مشاہدات : سید باظر الحسن ہرش بلگرامی
مصنف نے اس کتاب کے ص ۲۲۴ پر عثمان علی خان نظام حیدر آباد دکن کے
متعن لکھا ہے کہ گوروہ سس تھے مگر » نجف اشرف اور کربلائے معلیٰ کی
طلائی ضربوں کے سامنے پلاتاغہ مسجدہ روز ہوتے ہیں
حیدرآباد دکن : انقلاب پریس ، ۱۹۵۰ء ، ۵۴۴ ص .
- (۲۸۰۹) مشرقی وسطیٰ کا معاشی جائزہ : علی یزدانی
کراچی : طارق پریس ، ۱۹۴۹ء .
- (۲۸۱۰) مشیر عالم ڈائریکٹری : عصام شیرازی
حیدرآباد دکن .
- (۲۸۱۱) مصباح ہدایۃ لی خلافت و الولاية : مولانا محمد حسنین سبکی
اصل کتاب عربی میں ہے جو ایہ اللہ حبیبی (م ۱۹۸۹ء) کی تحریر کردہ ہے اس
ک لارسی ترجمہ سید حمد سعاد فہری نے کب زیر نظر ترجمہ عربی سے کیا گیا
ہے
ملتان : مرکز تبلیغات اسلامی شیعہ ، ۳۰ روپے ، ۲۰۸ ص .
- (۲۸۱۲) مصباح منطق : حکیم فخر الدین جعفری
بارس : سلیمانی پریس ، ۱۳۵۲ھ ، ۱۰۸ ص .
- (۲۸۱۳) مصوری کی پہلی کتاب : سید برکات الحسن عسکر
برش اور پنسل سے تصویر بنانے کا هنر
لاہور : گیلانی الیکٹرونک پریس ، ۱۹۴۵ء ، ۱۲۸ ص .
- (۲۸۱۴) مطالعہ پاکستان : سید سیّد جعفر
ایف اے کے طلباء کے لئے سوالاً جواباً
کراچی : شکیل برادرز ، ۱۹۸۶ء ، ۹ روپے ، ۱۱۲ ص .
- (۲۸۱۵) مطبع المعرف و مجمع الفنون : واجد علی خان
۲ جلدیں ، لکھنؤ ، ۱۲۸۳ء ، ۳۱۸ ص .
- (۲۸۱۶) مظاہر نفس : رئیس امروہی (م ۱۹۸۸ء)
کراچی : رئیس اکیڈمی ، ۱۹۷۵ء ، ۱۱۲ ص .

- (۲۸۱۷) منظوموں کی فریاد : ڈاکٹر مظہر الحسین ریاض حیدری
 ۱۹۰۵ء سے ۱۹۶۹ء تک ہندوستان میں شیعہ : سنی تنازعہ کے سیلاب و
 عوامل
 ۳۲ ص .
- (۲۸۱۸) مظہر انصرف : مولانا عبید محمد جوگد
 عربی قواعد صرف
 کانپور : مطبع قیومی ، ۱۹۰۳ء ، ۱۱۰ ص .
- * سرجان بلیک : Use of Life
 (۲۸۱۹) معاشرت : نواب میر اسد علی خان
 لکھنؤ : سنگداز پریس ، ۱۹۳۰ء ، ۱۹۲ ص .
- (۲۸۲۰) معاشرتی علوم : ڈاکٹر حسن عسکری رضوی وغیرہ
 حصاعت مفہم کے طلباء کے لئے
 لاہور : النجمن حمایت اسلام ، ۱۹۸۷ء ، تین روپے
- * ولیم میکڈوگل : An Introduction to Social Psychology
 (۲۸۲۱) معاشرتی نفسیات : مرزا محمد ہادی رسوا (م ۱۹۴۱ء)
 حیدرآباد دکن : جامعہ عثمانیہ ، ۱۹۲۷ء ، ۴۴۰ ص
- (۲۸۲۲) معاون ورکشاپ : سید برکات الحسن عسکر
 ورکشاپ کے قیام اور اس میں کام کے بارے میں مختلف معلومات
 لاہور : سید احمد شاہ اینڈ سنز ، حجازی پریس لاہور ، ۱۶۴ ص .
- ۲۸۲۳) معراج السجود : مولانا محمد عبدالحسن محمدی ، ۱۳۵۰ھ (مطبع
 معرفۃ لاہور) ای رسی ، شیخ محمد حسن بھٹی اس شیخ برنڈسم کشانی
- (۲۸۲۴) ہادی الانام : مولانا صفدر کشمیری
 امام کا معنی و اہم حق و باطل میں فرق
 بمبئی : مطبع مصطفوی ، ۴۰ ص .
- (۲۸۲۵) معرفۃ العلماء : نواب احمد حسین خان
 کانپور : نامی پریس ، ۱۹۰۱ء

(۲۸۲۶) معیشت زر : ابن الحسن

انسانی ضروریات ، مبادلہ زر اور اس کے فوائد و نقصانات

لاہور : مکتبہ اردو ، ۶۳ ص

(۲۸۲۷) مغربی تصانیف کے اردو ترجم : میر حسن ایم اے

مغربی زبانوں کی تصانیف و تالیفات کو اردو زبان میں منتقل کرے کی افرادی

و اجتماعی کوششوں کا تذکرہ

حیدرآباد دکن : ادارہ ادبیات اردو ، ۱۹۳۹ م ، سوا دو روپے ، ۱۵۲ ص

(۲۸۲۸) مغربی تہذیب : آغا شجاعت حسین اختر

اردو کے شہزادوں کو مغربی تہذیب سکھانے کے لئے لکھی گئی

لکھنؤ : نامی پریس : ۱۸۹۳ م ، ۲۷ ص ۔

(۲۸۲۹) مفتاح الیمن فی علم اللسان : مولانا حوجہ عابد حسین انصاری

قواعد عربی ، پندرہ اسباق

۱۳۰۰ھ ، ۳۲ ص ۔

(۲۸۳۰) مفتاح الفلسفہ : میرزا محمد ہادی رسوا (م ۱۹۴۱م)

حیدرآباد دکن ، ۱۹۲۹م ۔

ایچ ڈبلیو بی جوزف : Introduction to Logic

۲۸۳۱ مفتاح منطق (حصہ اول) : میرزا محمد ہادی رسوا (م ۱۹۴۱م)

حیدرآباد دکن ، ۱۹۲۳م ، ۴۹۰ ص ۔

۲۸۳۲ مفتاح منطق (حصہ دوم) : میرزا محمد ہادی رسوا (م ۱۹۴۱م)۔

حیدرآباد دکن ، ۱۹۲۳م ، ۳۰۷ ص ۔

(۲۸۳۳) عقیدہ اشہب : میر پناہ علی

آگرہ ، ۱۸۷۳م ، ۷۹ ص ۔

۲۸۳۴ مقدمہ کتب برقی و تہذیب مسلمانان : سید علی ندگرامو (م ۱۹۱۱م)

” تمدن عرب “ کا مقدمہ

حیدرآباد دکن : مہیلا دکن پریس ، ۲۷ ص ۔

- (۲۸۳۵) مقناطیس القلوب : سید ابوالحسن بن سید مہدی
حفر و نجوم ، ۱۹۲۰ ص .
- (۲۸۳۶) مکرم الاخلاق . علامہ امجد علی خان (م ۱۳۴۰ ھ / ۱۹۲۲ء) (مطلع) .
- (۲۸۳۷) مکالمات افلاطون : ڈاکٹر سید عابد حسین
اصل کتاب یونانی زبان میں ہے جو تیسرا ہے اس کی انگریزی ترجمہ کیا .
انگریزی سے ترجمہ
دہلی : لیوٹی آرٹ پریس ، ۱۹۸۲ء ، ۲۶ روپے ، ۵۰۶ ص .
- (۲۸۳۸) مکمل درزی خانہ : سید ہرکت الحسن عسکر
مردانہ ، زنانہ اور بچگانہ لباسوں کی تباری کی تفصیلات
لاہور ، ۱۳۸ ص .
- (۲۸۳۹) ستانی مرثیہ : خلش پیر اصحابی
مرثیے کے اعز و ارتق اور ملتانی مرثیے کے بارے میں ایک مجموعہ .
معلوماتی اور تحقیقی مضمون
لاہور : پاکستان پنجابی ادبی بورڈ ، ۳۰ روپے ، ۳۲۰ ص .
- (۲۸۴۰) منتخب القواعد : حلال لکھنوی
لکھنؤ : منروا پریس ، ۴ آئے .
- (۲۸۴۱) منطق استخراجی : میر عالم علی خان
۱۳۴۱ ھ (آصفہ) .
- (۲۸۴۲) منطق ، فلسفہ اور تاریخ : سید محمد تقی
کراچی : ادارہ ذہن جدید ، ۱۹۷۰ء ، ۲۷۵ ص .
- (۲۸۴۳) موت ، حیات کی حقیقت اور حیات نبوی ص : مولانا مشتاق حسین شاہدی
اُن اشخاص کا تذکرہ جو مرنے کے بعد زندہ ہو گئے
کراچی : قصر مسیت رصوبہ سوسائٹی ، ۷۰ ص .
- (۲۸۴۴) موعظہ تقیہ : علامہ سید علی الحائری (م ۱۳۶۰ ھ)
تقیہ کے موضوع پر تقریر اور کتاب و سنت سے دلائل
لاہور : شعبہ سنگ میں سوسائٹی ، صلیب پریس لاہور ، ۱۹۲۳ء ، ۴۸ ص .

- (۲۸۴۵) مولسکا : ڈاکٹر سید نعیم الحسن نقوی
 حیاتیات : لاہور : زرین آرٹ پریس ، ۱۹۷۱ م
- (۲۸۴۶) میرے ۵۰ سال : عمی گزشتہ میں : میر ولایت حسین
 کراچی : اورینٹ پبلشرز : دس روپے ، ۲۲۲ ص
- (۲۸۴۷) سادہ ہو پور کا آدم خور : قمر نقوی
 لاہور : مقبول اکیڈمی ، ۱۵ روپے ۔
- * فزیک ڈبلیو : Elements of Sociology
 (۲۸۴۸) مبادی عمرانیات : ڈاکٹر سید عابد حسین
 حیدرآباد دکن : جامعہ عثمانیہ ، ۱۹۲۲ م ، ۴۲۲ ص ۔
- ۴ مظہر المعانی فارسی : شیخ فرید الدین عطار بيشاپوری
 (۲۸۴۹) مخزن الفرائد : ایم اے شاہد
 منظوم ترجمہ ، مترجم نے ثابت کیا ہے کہ حضرت شیخ شعبہ بھی
 کراچی : ۱۹۴۱ م ، مراد پریس خیبرپور ، ۸ روپے ، ۳۹۱ ص ۔
- (۲۸۵۰) مخزن الفرائد : محمد رفیع رضوی موہانی
 ارزان و پیمائش ، ایک روپیہ ۔
- (۲۸۵۱) دور الحساب : میر نادر علی رعد حیدرآبادی
 ۱۳۲۶ ھ
- (۲۸۵۲) ناقابل فراموش : دبیر حسین رضوی
 اپنی زندگی کی بعض ناقابل فراموش یادداشتیں
 لاہور : بیت الارجمند ، ۳۱ ص ۔
- * جے بی کوہن ، Organic Chemistry
 (۲۸۵۳) : ماس کیمیا کی درسی کتاب (حصہ ۱) : ڈاکٹر خواجہ حبیب حسن
 حیدرآباد دکن : جامعہ عثمانیہ ، ۱۹۲۸ م ، ۴۶۸ ص ۔
- (۲۸۵۴) نجم الرائر : مولانا سید خورشید حسن (مطلع)۔
- (۲۸۵۵) نجم الواعظ : مولانا سید خورشید حسن
 وعظ اور واعظین کے فضائل و رعنط کے آداب و شرائط

- لکھنؤ : لواعظ صفدر پریس ۱۸ ص .
- نحو میر (فارسی) : سید شریف جرجانی (م ۸۱۶ھ)
- (۲۸۵۶) نحو میر : مولانا سید مظاہر حسن امروہی
- ترجمہ منظوم ، ۵۰ ص . (ذریعہ : ۲۴) .
- (۲۸۵۷) نسلیات اور جسی انتخاب : ڈاکٹر محشر عابدی
- عنوانات : نسلیات یعنی انسانی نسلوں کی تاریخ ، انسان کے اسلاف ، وراثت کی ترکیب و بنیاد ، انسان اور نسلی وراثت ، ماحول کا اثر وراثت پر ، نسلوں کا انحطاط ، شادی اور انتخاب کا مسئلہ
- علی گڑھ : المجمل ترقی اردو ، ۱۹۶۳م ، ۴ روپے ، ۱۷۲ ص .
- (۲۸۵۸) نصیحة الناصب در رد نصیحة الکاذب : مولانا محمد مرتضیٰ بن سید حسن علی
- ۱۹۰۶م ، ۲۰ ص (مطلع) .
- (۲۸۵۹) نظر النذور : مولانا ناصر حسین جوہوری (م ۱۳۱۳ھ) (مطلع)
- (۲۸۶۰) نظری عمرانیات : پروفیسر انیس الثقلین
- کراچی : مشہور آفست پریس ، ۱۹۸۰م ، ۱۹۷ ص .
- (۲۸۶۱) نفسیات اور ما بعد النفسیات (حصہ اول) : رئیس امروہی (م ۱۹۸۸م)
- نفسیات ، لا شعور اور تحت الشعور کے روابط و نتائج کا جائزہ
- کراچی : رئیس اکیڈمی ، مطبع شاہین کراچی ، ۱۹۷۵م ، ۱۲۸ ص .
- (۲۸۶۲) نفسیات اور ما بعد النفسیات (حصہ دوم) : رئیس امروہی (م ۱۹۸۸م)
- کراچی : رئیس اکیڈمی ، ۱۹۷۵م ، ۱۱۲ ص .
- (۲۸۶۳) نفسیات اور ما بعد النفسیات (حصہ سوم) : رئیس امروہی (م ۱۹۸۸م)
- کراچی : رئیس اکیڈمی ، ۱۹۷۵م ، ۱۱۱ ص .
- (۲۸۶۴) نفسیات عنفوان شباب : ڈاکٹر سید عابد حسین
- ایڈورڈ اشپرنگر کی کتاب کا ترجمہ
- دہلی : مکتبہ جامعہ ، جاریہ پریس ، ۴۱۲ ص .

(۲۸۶۵) نفسیات الخمیس : جعفر عابدی

ماہر نفسیات کے دائرہ کار کی وضاحت اور تجربات و واقعات جو نفسیات

معالجین نے بیان کئے ہیں

لاہور : کتاب منزل ، ۴۱۶ ص .

(۲۸۶۶) نفسیات جائزے : جعفر عابدی

لاہور : کتاب منزل ، ۱۹۶۲ م ، ۵۵۶ ص .

(۲۸۶۷) نقاشی عرف پیپر میٹھی : سید مرتضی وضوی

لکھنؤ : اتر پردیش اردو اکادمی ، ۱۹۸۲ م ، ۵۰ روپے ، ۱۱۱ ص .

(۲۸۶۸) نسے سے : انیس قائم جعفری

بچوں کی نفسیات ، لاہور : مقبول اکیڈمی ، ۴۰ روپے .

(۲۸۶۹) نوادر یعنی مجموعہ لطائف و ظرائف : مرزا محمد عسکری

دہلی . دہلی پریس ، ۱۹۳۳ .

خصائص حسینیہ (فارسی) : شیخ جعفر شوشتری

(۲۸۷۰) نور العین : مرزا احمد حسین

لکھنؤ : مطبع ائٹ عشری ، ۱۳۱۵ھ ، ۲۷۶ ص .

(۲۸۷۱) نور ایمان : مولانا سید خیرات احمد

سنی و شیعہ کے درمیان متنازع قیہ مسائل کا حل

لاہور : کتب خانہ ائٹ عشری ، حمایت اسلام پریس لاہور ، ۴۴ ص

(۲۸۷۲) نوکری اور اس کا قرض : ہادی حسین ہادی

بنارس : طببعانی پریس .

(۲۸۷۳) ہنتھل ہاتھارن : سید عابد علی عابد (م ۱۹۷۱م)

ہاتھارن کی سوانح ک ایک تنقیدی جائزہ

لاہور : شیخ علام عی اہتد سز ، ڈیزہ روپیہ

(۲۸۷۴) نیرنگ زمانہ : مولانا اولاد حسین امروہی

(۲۸۷۵) واسوخت امامت : آغا امانت حسن

لکھنؤ : مطبع نولکشور ، ۱۸۹۱م ، ۳۲ ص

آغار۔ عشق کے حال سے ہا رب کوئی آگاہ نہ ہو۔ پارں اس راہ میں رکھ کر کوتی گمراہ نہ ہو
 غم بہر غم و اندوہ میں دل آہ نہو۔ حسن ہوسف بھی نظر آئے تو کچھ چاہ نہو
 مجلس ترقی دب لاہور نے بھی یہ کتاب ۱۹۶۴م کو شائع کی اس کا پہلا بند
 یہ ہے :

کیا وہ، ن تھے کہ صحبت سے سروکار نہ تھا۔ دام کاکل میں حسرتوں کے گرفتار نہ تھا
 کسی معشوق کا میں طالب دیدار نہ تھا۔ دل کسی نرگس بیمار کا بیمار نہ تھا
 راحت وصل نہ لہرائے غم غرقت تھی۔ رات دن عیش تھا اور دوشروں کی صحبت تھی
 (۲۸۷۶) واسوخت سجاد : سید اولاد حسین سجاد

فرخ آباد : مطبع لال من ، ۱۳۲۵ھ

دہلی : اکمل المطابع ، ۱۳۸۸ھ ، کسی نے تاریخ کہی :

میر عاس نے لکھا راسوخت۔ فکر تاریخ تھی جو معہ کو کمال
 بولا هاتف یہ سال ختم اُس کا۔ اُس کی تاریخ ہے خیال و خیال

(۱۳۸۸ھ)

نموہ کلام :

عشق عشاق کی نوقیر کیا کرنا ہے۔ عشق اصنام کو سحر کیا کرنا ہے
 عشق ہر سینہ میں تاثیر کیا کرتا ہے۔ عشق صناد کو نہچیر کیا کرتا ہے
 عشق عشاق کو زاد بنا دیتا ہے۔ دلیروں کو ستم ایجاد بنا دیتا ہے

(۲۸۷۷) واسوخت : مہدی حسین خان آباد

لکھنؤ : مصطفائی پریس ، ۱۳۶۱ھ

(۲۸۷۸) اولڈن : علی عباس حسینی

ناول ، ساڑھے چھ روپے ۔

(۲۸۷۹) وزیر نامہ : امیر علی خان

نوابان اودھ کا تذکرہ

کانپور : نظامی پریس ، ۱۲۹۳ھ/۱۸۷۶م ، ۴۳۷۶ ص (لندن : ۱۵۵۶)

(۲۸۸۰) وسیلہ مغفرت : میرزا محمد حسین فروغ

پشاور : مکتبہ الحجّت ، ۴۰ پیسے ۔

(۲۸۸۱) ریلڈنگ گائیڈ : سید برکات الحسن عسکر

لاہور : مکتبہ رفیق روڑگار، ۸۶ ص

(۲۸۸۲) بانہی : بخشش عباس

لاہور : شیخ غلام علی اینڈ سنز ، ۶۰ پیجے۔

(۲۸۸۳) ہادی التاریخ ، مولانا محمد باقر دہلوی (م ۱۸۵۷م)

حضرت انبیاء و اہلبیت و بزرگان دین کی تاریخ ولادت و وفات ، مشاہیر

تاریخوں کے اعمال اور انہیں پڑھے جانے والے اوراد

دہلی ، مطبع جعفریہ ، ۱۷۰ ص ، مصنف کی زندگی میں چھپی

(۲۸۸۴) ہاں بھائی یہ وہی راسخ ہے جو انہوں نے اختیار کیا : اکبر پاشا ایڈورکیٹ

ڈاکٹر علی شریعتی کی ایک تقریر کا ترجمہ

گجرات : علی شریعتی فاؤنڈیشن ، ۵ روپے ، ۲۴ ص ۔

(۲۸۸۵) ہجرت اور جہاد : علامہ عبدالستار تنویر

آیۃ اللہ مرتضیٰ مطہری (م ۱۹۷۹م) کی ایک تقریر کا ترجمہ

گجرات : جامعة المحتبی سلطان آباد ، ۱۹۸۷م ، ۴۰ ص ۔

(۲۸۸۶) ہجرت و جہاد : سید ذوالفقار علی زیدی

کراچی : دائۃ التبلیغ اسلامی پاکستان ، ۱۹۸۷م ، ۶۲ ص ۔

(۲۸۸۷) ہدایت نامہ تنبیہ المصلین ہادی المصلین الضالین ، مولانا امداد علی خان

امداد ، قاری حافظ سید جعفر علی (م ۱۸۹۶م) کے بعض خیالات کا رد

۲۴ ص ۔

(۲۸۸۸) ہدایۃ ناصریہ مولانا محمد ریحی بہادر ام ۱۲۸۱ھ (مطلع)

(۲۸۸۹) ہر دلعزیزی : جعفر عابدی

ہر دلعزیز بنائے کی خواہش کا نفسیاتی تجزیہ اور اس کے حصول کے طریقے

لاہور : کتاب منزل ، ۳۰۵ ص ۔

۱۲۸۹ھ کے شریعت و عرق بنائے سید برکات الحسن عسکر

لاہور : عسکر اینڈ کمپنی ، مقبول عام پریس لاہور ، ۴۸ ص ۔

- (۲۸۹۱) ہرن اور بارہ سنگھا : بخشش عباس
لاہور : شیعہ علامہ علی ایڈ سنز ، ۷۵ پیسے ۔
- (۲۸۹۲) ہمارا آسمان : آغا شاعر قریشی دہلوی (حصہ)۔
- (۲۸۹۳) ہماری ازدواجی تہذیب : سید محمد رضا الہ آبادی
کراچی : ادارہ فلاح ملت پاکستان ، ۳۰ پیسے ، ۲۰ ص ۔
- (۲۸۹۴) ہماری تہذیبی میراث : سفارش حسین رضوی
ہندوستانی تہذیبوں کا ذکر ، اس کے دو پہلو تاریخی و ادبی
نئی دہلی : جامعہ نگر ، ۱۹۷۰ء ، ۷ روپے ، ۲۸۸ ص ۔
- (۲۸۹۵) ہم اور جنسیات (جلد اول) : جعفر عابدی
مغربی ماہرین جنسیات کے منتخب مضامین
لاہور : کتاب منزل ، ۱۹۵۶ء ، ۴۱۵ ص
- (۲۸۹۶) ہم اور جنسیات (جلد دوم) : جعفر عابدی
لاہور : کتاب منزل ، ۱۹۵۶ء ، ۲۲۰ ص ۔
- (۲۸۹۷) ہم کیسی نسل تیار کر رہے ہیں : پروفیسر سید رین لعابدیں
کراچی : مشہور آفست پریس ، ۱۲ ص ۔
Civilization in Ancient India *
- (۲۸۹۸) ہندوستان قدیم کی تہذیب : سید امجد علی اشہر
لاہور : خادم التعليم سٹیم پریس ، ۱۹۰۸ء ، ۱۹۱ ص ۔
: Status of Woman in India *
- (۲۸۹۹) ہندوستان میں عورت کی حیثیت : صغرا مہدی
عنوانات : عورت و قدون ، اقتصادی زندگی میں عورتوں کے نئے موقع و ک
رول اور ان کے حقوق سیاسی حیثیت عورتوں کی صلاح و ترقی کے لئے
پالیسیاں اور پروگرام
- نئی دہلی : ترقی اردو بیورو ، ۱۹۸۰ء ، ۹ روپے ، ۲۶۸ ص
- (۲۹۰۰) ہندوستانی قومیت اور قومی تہذیب (حصہ اول) : ڈاکٹر سید عابد حسین
ہندوستان کے موجودہ دور پر قدیم ہندوستانی تہذیب کے اثرات کا جائزہ

دہلی ۔ دیال پریس ، ۱۹۴۶ء ، ۴۱۲ ص

(۲۹.۱) ہندوستانی قومیت اور قومی تہذیب (حصہ دوم) ، ڈاکٹر سید عابد حسین

ہندوستانی تہذیب پر معلوم کے اثرات

دہلی ۔ دیال پریس ، ۱۹۴۶ء ، ۲۱۴ ص ۔

(۲۹.۲) ہندوستانی قومیت اور قومی تہذیب (حصہ سوم) ڈاکٹر سید عابد حسین

ہندوستانی تہذیب پر انگریزوں کے اثرات

دہلی : دیال پریس ، ۱۹۴۶ء ، ۴۱۰ ص ۔

(۲۹.۳) ہندوستانی مسلمان - آلیہ ایام میں ، ڈاکٹر سید عابد حسین

۸ روپے ۔

(۲۹.۴) یہ باتیں جب کہ ہیں : فاضل مشہدی ابن محمد شاہ

مصنف کی ۱۹۰۳ء سے ۱۹۴۷ء تک کی سرگزشت

لاہور : تخلیق مرکز ، ۱۹۷۳ء ، ۵ روپے ، ۱۳۶ ص ۔

(۲۹.۵) یہودیوں کی کہنہ اور تاریخی سلام دشمنی : مولانا میرزا صفدر حسن

مشہدی

پشاور : مکتبہ الحجت ، ۶ روپے

فلسفہ دعا

- (۲۹۰۶) اسرار الدعاء : سید عابد حسین رضوی
 لاہور : دارالدعاء عابد منزل ، غزالی آرٹ پریس لاہور ، ۴۸ ص .
- (۲۹۰۷) تحقیق دعا : مولانا سید محمد محتبی نوگٹنوی (م ۱۹۵۸م)
 دہلی : انصاری برقی پریس ۱۳۵۹ھ ، ۵ آے ، ۸۸ ص .
- عمدة الداعی (عربی) ، شیخ لاسلام ابو العباس حمد بن فہد الحلّی
 عمدة لداعی (فارسی) ، علامہ مصبر الدین محمد بن عبدالکریم انصاری
 (۲۹۰۸) ثمرۃ الساعی ترجمہ عمدۃ الداعی مولانا محمد باقر (فاصل عربی)
 فارسی سے ترجمہ ، مولانا باقر کے وائد مولانا علام عباس بے شائع کی
 عنوانات دعا کس کو کہتے ہیں اور اس کے فوائد و مافع ، دعا کی طرف
 ترغیب دلانے کا بیان ، دعا قبول ہونے کے اسباب ، کیفیت دعا
 لاہور : جارج سٹیم پریس ، ایک روپیہ ، ۴۰۸ ص .
- (۲۹۰۹) حسن طلب : مولانا سید زوار حسین نوگٹنوی
 مرد آباد ، دائرۃ الاشاعت نوگٹنوار ، تین روپے
- (۲۹۱۰) حقیقت دعا : مولانا علی اصغر
 عنوانات دعا ک مضمون اور مطلب دعا کی اقصیت و ہمت ، شرائط و
 ادب دعا ، اوقات استجابت دعا ، دعائیں مستجاب نہ ہونے کی وجہیں ، دعا
 کی قبولیت میں تاخیر اور اس کے اسباب ، طریقہ دعا
 گرچی : سپر آرٹ پریس ، ۱۹۷۶م ، تین روپے ، ۶۸ ص
- (۲۹۱۱) اسبیل اندعا : سید عابد عباس رضوی
 فلسفہ دعا اور صحیفہ سجادہ سے چند دعائیں
 لاہور : دارالدعاء عابد منزل ، غزالی آرٹ پریس لاہور ، ۷۲ ص

- (۲۹۱۲) فلسفہ تاثیر دعا اور زیارت قبور حکیم سید مظفر حسین
شیخ ہو علی سینا سے ایسے ایک مکتوب میں شیخ ابو سعید ابراہیم کر جو دعا
کے بارے میں لکھا تھا اس کا ترجمہ
حیدرآباد دکن ، تاج پریس ، ۱۵ ص .
- (۲۹۱۳) فلسفہ دعا یعنی ذریعہ انقلاب : سید جعفر حسین نقوی
عنوانات ، عیبی طاقت اس ک وجود اور صفات ، خاص ادعیات اور ان کے
فوائد ، آداب دعا
فیروز پور ، امرت لیکچرک پریس ، ۱۳۶۰ھ / ۱۹۴۱م ، ۱۳۶ ص
- (۲۹۱۴) مسئلہ دعا : علامہ سید علی تقی (م ۱۹۸۸م)
لکھنؤ : امامیہ مشن ، ۱۳۶۲ھ ، ایک آنہ ، ۱۲ ص .

ادعیه اوراد و وظائف

(۲۹۱۵) احکام الائمہ : مولانا مرزا حسن علی

۱۲۶۱ھ / ۱۸۴۷م (مطلع).

(۲۹۱۶) اختیارات : مولانا سید احمد علامہ ہندی (مطلع).

(۲۹۱۷) ادعیه ماثورہ : مولانا سید ذاکر حسین ابن مولانا علامہ سید حامد حسین

لکھنؤ سرفراز حسین تاجر کتب چوہدری محلہ ، ڈھانی روپے ۴۳۴ ص .

(۲۹۱۸) اذکار لڑاھدیں . مولانا حکیم سید علی ضامن شوق بن سید علی اوسط

مطبع حق ی . ۱۲۸۲ھ . ۵۳ ص ، مرزا مسیتاعیش نے تاریخ کہی :

جاں تقویٰ را توانائی فرود بہر نفس مژدہ شد آب حیات

نعم بخش خلق شد این مختصر چون دو حرف کن کہ فیض کائنات

زد ندا روح القدس ناگہ ر چرخ کرد زاهد باقیاب الصالحات

(۱۲۸۲ھ)

(۲۹۱۹) اردو ترجمہ دعائے کعبیل :

تہران . سازمان تبلیغات اسلامی روابط بین الملل ایران . ۱۴۰۴ھ . ۳۰ ریال .

۳۷ ص .

(۲۹۲۰) ارشاد الزائرین : شیخ جعفر حسین

لکھنؤ : نظامی پریس ، یک روپیہ ، ۲۴۴ ص .

(۲۹۲۱) اسباب انجاء : مولانا قرزتد علی

دہلی : مطبع یوسفی ، ساڑھے چار روپے ، ۱۵۲ ص .

(۲۹۲۲) استخارہ جعفری : غلام عباس

سہارنپور

(۲۹۲۳) استخارہ سجادیہ :

لاہور : شعبہ خیر بلک ایجمنسی، ۱۹۵۵ء، ۶۰ آئے، ۲۲۳ ص .

* مظهر العجائب (فارسی) :

(۲۹۲۴) اسرار الفرائب : مولانا میر محمود علی لائق

ناد علی (ع) پڑھنے کے جملہ طریقے

حیدرآباد دکن : کتب خانہ حیدری، ۴ آئے، ۴۸ ص .

* ثنالی مخزونہ و جواہر مصنونہ (فارسی) : احمد بن عباس یزدی

(۲۹۲۵) اسرار مکنونہ : مولانا خوجہ عبد حسین انصاری (م ۱۹۱۲ء)

لاہور : افتخار بکڈپو، بارہ روئے، ۱۲۶ ص .

(۲۹۲۶) اسم اعظم : مولانا سید مقبول احمد دہلوی (م ۱۹۲۱ء)

لاہور : افتخار بکڈپو کرشن نگر، گیلانی پریس لاہور، سوا روپیہ، ۴۲ ص

(۲۹۲۷) اعمال جعفریہ : مولانا سید علی انصر زیدی

بارہ مہینوں کے اعمال و دعیہ، کاپپور، مطبع کاظمی، ۱۳۳۱ھ، ۸۸ ص

طالب حسین طالب نے تاریخ کسی :

بہر اصحا ایں رسالہ ہر آئینہ معتبر ذریعہ

تألیف نمود سید انصر دیجاء و جلالت رفیعہ

شد طالب سال طبع طالب دل گفت کہ نسخہ الشریعہ

(۱۳۳۱ھ)

(۲۹۲۸) اعمال رمضان مبارک : ڈاکٹر یم ایچ حسینی

کراچی : ایجوکیشنل پریس، ۱۶ ص .

(۲۹۲۹) اعمال روز عاشورا و اربعین : مولانا سید مقبول احمد دہلوی (م ۱۹۲۱ء)

دہلی : مقبول پریس، ۷۲ ص .

(۲۹۳۰) اعمال عاشورا :

مولانا مفتی سید اشرف حسین رضوی نجفی امروہی کی مصدقہ

کراچی : دائرہ تبلیغ شریعت، عباسی پریس کراچی، ۱۳۷۳ھ، ۳۲ ص

- (۲۹۳۱) اعمال عاشورا : مولانا سید نواب حسن زیدی
لاہور : رباط امامیہ ، ۱۹۶۹ م ، ۵۰ پیسے ، ۴۸ ص .
- (۲۹۳۲) اعمال عاشورا : آغا سید ابوالفضل رضوی
لاہور : پنجاب شیعہ مشن ، پرکاش سقیم پریس لاہور ، ۱۶ ص .
- (۲۹۳۳) اعمال عاشورا اور اربعین : مصدقہ نجم الملت
لکھنؤ : الواعظ صدر پریس ، ۱۶ ص .
- (۲۹۳۴) اعمال عاشورہ و اربعین :
راولپنڈی : ڈسٹرکٹ پاکستان شعبہ کانفرنس ، ہمدرد پریس راولپنڈی ، ۱۶ ص .
- (۲۹۳۵) اعمال العاشورہ و الاربعین :
سہارنپور : مطبع چشمہ کوثر ، ۱۳۱۲ھ ، ۱۲۲ ص .
- (۲۹۳۶) اعمال عاشورہ و اربعین مع اسناد :
مراد آباد : شعبہ دائرۃ الاشاعت نورگاہوں ، چھ پیسے
- (۲۹۳۷) اعمال عاشورا و اربعین / پروانہ حبیب : سید ہدایت حسین رضوی
لکھنؤ : الواعظ صدر پریس ، ۱۳۵۸ھ ، ۴ آئے ، ۲۸ ص
- (۲۹۳۸) اعمال لیلة القدر : مولانا سید منظور حسین نقوی
لاہور : انجمن اتحاد المومنین اچھرہ ، یک روپیہ ، ۳۲ ص .
- (۲۹۳۹) اعمال ماہ رجب المرجب : مولانا سید افتخار حسین نقوی
اعمال رجب کو مختلف عنوانات کے ساتھ بیان کیا گیا ہے ۲۲ رجب المرجب کو
جو لکڑھارے کی کہانی پڑھی جاتی ہے اس کی نفی کی گئی ہے
ملتان : تنظیم سپاہ حیدری ، ۸۰ ص .
- (۲۹۴۰) اعمال ماہ مبارک رمضان
سہارنپور : مطبع چشمہ کوثر ، ۱۳۱۱ھ ، ۳۲ ص .
- (۲۹۴۱) اعمال ماہ رمضان : علامہ سید علی نقی نقوی ام ۱۹۸۸ م
آبۃ اللہ سید محسن الحکیم کے عصبہ کے مطابق اعمال کا ذکر
کراچی : زیدی بکڈپو کھارادر ، چھ روپے ، ۱۲۸ ص .

(۲۹۴۲) اعمال المتقین - عبداللہ

دعائے مشلول و دعائے عدید ترجمہ مع متن

کراچی - سلیمانی مشن ۳۰ نیے ۳۲۰ ص

(۲۹۴۳) اعمال المتقین : مرزا محمد حسین

اعمال ماہ رمضان و زیارت آخر روز عاشورا

لکھنؤ : مطبع اثنا عشری ، ۱۴۱۲ھ ، ۳۶ ص .

(۲۹۴۴) اعمال محرم و اربعین . مولانا خواجه عابد حسین (مطلع).

(۲۹۴۵) انوار اعمال : مولانا سید قمر عباس قمر زیدی

اعمال شب قدر ، اعمال عاشورا اور دیگر دعائیں

کراچی : مکتبہ معراج ادب ، ۲ روپے ، ۸۰ ص .

(۲۹۴۶) اوراد المتقین . مولانا سید ابوالخلیل رحمت حسین رضوی (ذریعہ ۲۶۰).

(۲۹۴۷) انیس المومنین : محمد ابن عبدالوہاب

بجینی ، ۱۲۹۵ھ

(۲۹۴۸) انیس الناسکین : سید عابد علی رضوی

نیروی ، ۱۲۹۳ھ/۱۹۷۳م

(۲۹۴۹) بیبیاں پاک دھار مع زیارت چہارہ معصومین ع پررفیسر ڈاکٹر مسعود

رضا حاکی

لاہور : افتخار بکڈیو ، نامی پریس لاہور ، سوا دو روپے ، ۳۲ ص .

(۲۹۵۰) پروانہ جنت : مولانا سید راحت حسین بھیکپوری (مطلع).

(۲۹۵۱) بحیثہ احادیث : مولانا علاء علی بن اسماعیل بہاؤنگری (ذریعہ ۳).

(۲۹۵۲) تحفۃ الحاجین . سید محمد تقی بن سید صادق علی بن سید حیدر علی بن سید

جمال علی مرسوی

عمرات حالات تقدیر و مصیبت دعائے حاجات ، نمازہائے حاجات ،

عریضہ ہائے حاجت اسم عظم و خواص اسمائے حسنی

۱۲۹۹ھ ، ۱۱۲ ص ، میر عسکری حسن ضیاء نے تاریخ کہی ،

صد شکر کہ ہوئی کتاب تحفہ تالیف بر آئیں جو حاجتیں دلوں کی تھیں وہ سب

کس طرح نہ ہو گزار کو اس پر رشک مصمون ہیں شگفتہ ور رنگیں مطلب
 ہر باب ہوا باب گلستان کی جواب ہر فصل بھی فصل گل ہے داد طلب
 کیا مصرعہ تاریخ بھی رنگیں نکلا سرسبز ضیا نہال امید ہے اب
 (۱۲۹۹ھ)

(۲۹۵۳) تحفۃ العابدین : (ذریعہ : ۱۳)

(۲۹۵۴) تحفۃ المومنین : مولانا غلام علی ارشد

لاہور : مکتبہ سجادیدہ ، ۱۹۹۱م ، ۴۵ روپے ، ۲۶۴ ص .

(۲۹۵۵) تحفۃ المومنین (حصہ اول) مولانا سید منظور حسین نقوی

اعمال لیلة القدر ، مسائل اعتکاف کا بیان

لاہور : نذیر پرنٹنگ پریس ، ۵ تے ، ۳۹ ص .

(۲۹۵۶) تحفۃ المومنین : مولانا غلام محمد تقی خان

مدراس : اوقات سرکار عباسی عاشورہ خانہ ، ماڈل آرٹ پریس مدراس ، ۶۴ ص .

(۲۹۵۷) تحفہ ماء صیام :

لاہور ، انصاف پبلشنگ کمپنی ، انصاف پریس لاہور ، ۱۹۵۴م ، ۸ ص .

(۲۹۵۸) تذکرہ الانسابہ : مولانا علی حسین رنگی پوری (م ۱۳۱۰ھ) (مطلق)

(۲۹۵۹) ترجمہ دعائے کعبل : سید وزیر الحسن عابدی

لاہور : سن رائز پبلیکجز ۱۴۰۲ھ ، ۴ روپے ، ۸۵ ص .

(۲۹۶۰) ترجمہ صحیفہ علویہ : مولانا سید مرتضی حسین فصل (م ۱۹۸۷م)

امیر المومنین ، کی دعاؤں کا مجموعہ جنہیں رسول اللہ صلی اللہ علیہ و آلہ

وسلم سے آپ کو تعلیم دیں یا آپ سے دور ابتلا میں پیے اصحاب کو تعلیم کیں

لاہور : شمع غلام علی اینڈ سر ، علمی پرنٹنگ پریس لاہور ، ۳۱۲ ص .

(۲۹۶۱) ترجمہ صحیفہ کاملہ : مولانا سید علی بن مولانا سید محمد باقر

شروع میں مندرجہ دہل عنوانات پر دہل کے علماء کے مضامین ہیں .

۱- تاریخ صحیفہ کاملہ از مولانا مرزا حمد حسن کاظمی (م ۱۹۶۴م)

۲- صحیفہ کاملہ کی عظمت از مولانا سید محمد صادق

۳- مقدمہ صحیفہ کاملہ از مولانا سید سبط الحسن ہنسوی (م ۱۹۷۸م)

- ۴- مقدمہ صحیفہ سجادیہ از مولانا سید محمد ہارون (م ۱۹۲۰م)
- ۵- صحیفہ کاملہ از مولانا سید نجم الحسن کراروی (م ۱۹۸۲م)
لاہور: مکتبہ رضویہ ، ۳۱۰ ص .
- (۲۹۶۲) ترجمہ مساجات حصہ عشر : مولانا محمد یقین (فاصل عریں)
امام زین العابدین علیہ السلام کی پندرہ مساجات
لاہور : جارج سٹیم پریس ، ۵۶ ص .
- (۲۹۶۳) تسبیح فاطمہ مع اضافہ : مولانا سید آغا مہدی
کراچی : رحمت اللہ بک ایجنسی ، ۲۰ روپے ، ۶۳ ص .
- (۲۹۶۴) تعقیبات نماز : مولانا سید نذر محمد (م ۱۹۶۸م)
مولانا سید صغیر حسن دہلوی ، مولانا سید محمد مہدی بلتستانی اور مولانا
غلام مہدی بلتستانی کی نظر ثانی کے بعد
لاہور : افتخار بکنڈپو ، نامی پریس لاہور ، ۲۲۴ ص .
- (۲۹۶۵) تہذیب دعا : مولانا سید ملر حسن گوبالپوری
لاہور : امامیہ مشن پاکستان ، ۱۹۶۲م ، ۲۴۰ روپے ، ۵۶ ص .
- (۲۹۶۶) جامع زیارات : مولانا سید رضی جعفر
کراچی : احمد بکنڈپو ، ۱۸۹ ص .
- (۲۹۶۷) جلا - الایمان : خواجہ قیاض حسین انصاری
ماہ رمضان کے اعمال وادعیہ (ذریعہ : ۵) .
- (۲۹۶۸) حواہر بہیہ ترجمہ صحیفہ رضویہ ، مولانا سید شریف حسین شمس سرور
بھریلوی
شیخ صدوق (م ۳۸۱ھ) کی کتب «عین اخبار الرضا» کی ایک دعا کا ترجمہ
لاہور : رفاہ عام پریس ، ۱۳۲۱ھ/۱۹۰۵م ، ۲۴ ص .
- (۲۹۶۹) چودہ معجزے :
چودہ معجزات ، مساجات اور زیارت
کراچی : محفوظ بک ایجنسی ، ساڑھے تین روپے ، ۸۰ ص .

- (۲۹۷۰) حرزا المصائب : مولانا خواجہ فیاض حسین (م ۱۹۱۲م)
دعائے سباسب (ذریعہ : ۶)۔
- (۲۹۷۱) حرز معلول : مولانا خواجہ فیاض حسین انصاری (۱۹۱۲م)
دعائے مشلول مع ترجمہ (ذریعہ : ۶)۔
- (۲۹۷۲) حصن حصین فی خواص سورۃ یسین : سید مظفر علی خان جانشینی
(م ۱۳۵۴ھ) (ذریعہ : ۷)۔
- (۲۹۷۳) حل لغات لصحیفۃ السجادیہ : مولانا سید اختر حسین عظیم آبادی
صحیفہ سجادیہ کی ترجمہ اور اس کے بعض مشکل مقامات کا حل (ذریعہ : ۷)
- (۲۹۷۴) خدنی کثر شکن میزائل سفینہ آل محمد : سید احمد علی شاہ نقوی انکی
دعائے سباسب ، دعائے اسم اعظم ، دعائے سیفی ، دعائے مشوں و دعائے
اویس قرنی ترجمہ مع متن
انک ، سوا روپیہ ، ۹۶ ص ۔
- (۲۹۷۵) خزیہ عطیات / درج گوہر حکیم مولانا سید نجم حسین شاہ نقوی
لاہور : کتب خانہ حسینیہ ، ۸۴ ص ۔
- (۲۹۷۶) خمسہ طیبہ : سید خضر عباسی
دعائے زہد امام حسن (ع) ، دعائے عہد ، دعائے بدیہ ، دعائے جامعہ و
دعائے الامان
لاٹپور : سبط زہر اکیڈمی درآباد سدیلپانواں ، ۱۳۹۳ھ / ۱۹۷۳ء ، ۲ روپے ،
۱۲۲ ص
- (۲۹۷۷) درود طوسی : مولانا سید تصدق حسین رضوی
دعائے رفع تب ، دعائے کفیل ، دعائے خوش کبیر و صغیر ، پہلی و
چوتھی دعا کا ترجمہ اردو میں جب کہ باقی دو کی فارسی زبان میں
لکھنو : نولکشنز پریس ، ۱۳۱۷ھ
- (۲۹۷۸) دعا و روا : سید محمد سبطین تقوی
پنہ دادنخان : انجمن غلامان اسلام پن وال ۱۹۸۷ء ایک روپیہ ، ۱۶ ص

- (۲۹۷۹) دعا و تعقیبات . مولانا سلمان احمد چشتی
 (۲۹۸۰) دعائے ابو حمزہ ثمالی : سید حسین مرتضیٰ
 کراچی : امامیہ سنوڈنس آرگنائزیشن ، ۵ روپے ، ۸۴ ص .
 (۲۹۸۱) دعائے اسم اعظم :
 دہلی : مقبول پریس موری دروازہ ، ۴۸ ص .
 (۲۹۸۲) دعائے امام برائے محافظین اسلام : مولانا سید محمد ہارون (م ۱۹۲۰م)
 سرگودھا : مکتبہ المہج ، ۱۹۶۵م ، ثانی پریس سرگودھا ۱۶ ص .
 (۲۹۸۳) دعائے توسل : محمد علی اخوند پرکوتوی
 لاہور : پاکستان پرنٹنگ ورکس ، ۴۸ ص .
 (۲۹۸۴) دعائے توسل :
 دعائے توسل چارہ معصوم (۱) مع ترجمہ
 کراچی : پیر محمد ابراہیم ترست ، ۲۵ پیسے ، ۱۶ ص .
 (۲۹۸۵) دعائے تہیلات :
 کراچی : مکتبۃ الشہباز ، ایک روپیہ ، ۲۲ ص .
 (۲۹۸۶) دعائے جوشن صغیر . مولانا میر سید علی
 مطبع کارنامہ ، ۱۲۸۴ھ ، ۲۴ ص .
 (۲۹۸۷) دعائے سیاسب : مولانا سید مقبول احمد (م ۱۹۲۱م)
 کراچی : محفوظ بک ایجنسی ، دعائی روپے ، ۶۴ ص .
 (۲۹۸۸) دعائے سیاسب :
 لاہور : کتب خانہ اثنا عشری ، حمایت اسلام پریس لاہور ، ۵۰ پیسے ، ۴۸ ص
 (۲۹۸۹) دعائے سحاح : مولانا میر سید علی
 لکھنؤ : مطبع اثنا عشری ، ۱۸۹۱م ، ۲۶ ص
 (۲۹۹۰) دعا : العهد مع غار پشگاہ : مولانا سید منظور حسین نقوی
 لاہور : المحمن اتحاد المؤمنین ، آفتاب عالم پریس لاہور ، ۶۴ ص .
 (۲۹۹۱) دعائے کعبیل : مولانا سید صفدر حسین لجنفی (م ۱۹۸۹م)
 لاہور : ۱۹۸۴م ، ۳۰ ص .

- (۲۹۹۲) دعائے کمال : مولانا سید مقبول احمد (م ۱۹۲۱م)
کراچی : محفوظ بک ایجنسی ، ڈیزد روپیہ ، ۶۴ ص .
- (۲۹۹۳) دعائے کمال مترجم :
کراچی : جامعہ تعلیمات اسلامی ، العباس پرنٹرز کراچی ، ۵۳ ص
- (۲۹۹۴) دعائے مشلول مع ترجمہ :
شروع میں مولانا سید راحت حسین بھیکپوری کا مقدمہ
دہلی : مقبول پریس ، ۱۳۲۵ھ ، ۷۰ ص .
- (۲۹۹۵) دعائے مشمول : مولانا سید ظفر مہدی
کراچی : محفوظ بک ایجنسی ، سوا روپیہ ، ۵۶ ص .
- (۲۹۹۶) دعائے مشلول : مولانا سید ظفر حسن تقری (م ۱۹۸۹م)
کراچی : عباسی پریس ، ڈھائی آنے ، ۲۴ ص .
- (۲۹۹۷) دعائے نور مع ناد علی صغیر و کبیر : مولانا سید محمد جعفر زیدی (م ۱۹۸۰م)
لاہور : افتخار بکڈپو ، پنجاب نیشنل پریس لاہور ، ۲۵ پیسے
- (۲۹۹۸) دعائے نور
لکھنؤ : سرفراز قومی پریس ۴ آنے ، ۳۲ ص .
- (۲۹۹۹) دعائے نور مترجم : مولانا سید نجم الحسن کراوی (م ۱۹۸۲م)
دعائے نور ، دعائے ظہور ، دعائے عافیت ، ناد علی کبیر ، دعائے نور صغیر
دعائے وسعت رزق وغیرہ
۴۸ ص
- (۳۰۰۰) دعائے نور : مولانا سید مرتضی حسین (م ۱۹۸۷م) .
دعائے نور (کبیر و صغیر) ، دعائے معرفت ، دعائے طلب حاجت
کراچی : محفوظ بک ایجنسی ، سوا دو روپے .
- (۳۰۰۱) دلیل الزائرین : مولانا سید صفدر حسین رضوی
علامہ محمد باقر مجلسی (م ۱۱۱۰ھ) کی کتب راد المعاد اور تحفۃ الزائرین
سے اخذ کی گئیں ہیں
کراچی : عباسی لٹریچر آرٹ پریس ، ۱۹۵۳م ، ۲۳۶ ص .

(۳۰۰۲) دو ثواب : پروفیسر سید زبیر العابدین

کراچی : ۲۲۰ ص

(۳۰۰۳) درجہ اسحاب : سید صغیر حسین ریدی

اس سے پہلے دعاؤں کا یہ مجموعہ نواب محمد علی حار نرپاش سے شائع کیا
بعد ازاں ۱۹۴۰ء کو حادہ حسین رائیں نے دوبارہ چھپوایا چونکہ اس میں دعاؤں
کے حواص و اسناد فارسی زبان میں تھے جناب ریدی نے اس کی اردو زبان میں
ترجمہ کیا۔

لاہور : ادارہ معارف اسلام ، ۱۹۶۵ء تین روپے ، ۲۲۴ ص

(۳۰۰۴) زیارت جامعہ عاشور : مولانا سید مریض حسین فضل اہ ۱۹۸۷ء

لاہور ، ۳۲ ص

(۳۰۰۵) زیارت ناحیہ : مولانا میر سید علی

مطبع مظہر المعائب ، ۱۴۰۶ھ ، ۱۹ ص

(۳۰۰۶) زاد المومنین : مولانا سید محمد تقی لکھنوی

لکھنؤ : مطبع نولکھنور (ذریعہ : ۱۳)۔

(۳۰۰۷) نور محمد سر و انجیل اہلبیت اعلیٰ صحیفہ کمدہ : مولانا سید محمد فاروق

دہلی : مطبع ہومسفی ، ۱۳۴۵ھ ، ڈھائی روپے ، ۲۶۸ ص

(۳۰۰۸) زیارت امیر المومنین ، زیارت امام حسین (ع) و دعائے عقیقہ

ملتان : نو بہار پریس ، ۲۴ ص

(۳۰۰۹) زیارت مفجعہ : مولانا سید ظہر حسن زیدی (م ۱۹۸۶ء)

یہ زیارت حضرت زینب سلام اللہ علیہا کی طرف منسوب ہے

لاہور : الامان پرنٹنگ پریس ، ۲۲ ص

(۳۰۱۰) زیارت ناحیہ مقدسہ معروفہ مترجمہ :

امام مہدی علیہ السلام کی طرف منسوب ہے

لاہور : ۶۲ ص

(۳۰۱۱) زیارت عاشورا : نواب سید حامد حسین خان

۱۳۴۰ھ ، ۶۰ ص ، سید عباس قصاح نے تاریخ طبع کہی :

انہا کے سر کو الم سے کہو یہ ہجری سال کہ طبع اچھی ہوئی ہے زیارت عاشور
(۱۳۴۱ھ)

- (۳۰۱۲) زیارت ناحہ : مولانا محمد جعفر زیدی (م ۱۹۸۰م)
لاہور : امامیہ مشن پاکستان ، ۱۹۷۵م ، سوا روپیہ ، ۶۸ ص .
- (۳۰۱۳) زینۃ العابدین : مولانا سید ظل حسنین (ذریعہ : ۱۲)
- (۳۰۱۴) سبغہ میارہ : محمد علی حسن شمس (م ۱۳۱۲ھ)
سات منظوم درود مع ترجمہ (مطلع) .
- (۳۰۱۵) سفینۃ النجات مع استد اردو - مولانا حوچہ عابد حسین انصاری
دہلی : مطبع یوسفی ، ۱۳۴۳ھ / ۱۹۲۴م ، ۲۶۴ ص .
- (۳۰۱۶) سفینۃ النجات - مولانا عبداللہ بن سلطان العبداء (م ۱۸۴۸م)
لکھنؤ : مطبع محمدیہ ، ۲۶۸ ص .
- (۳۰۱۷) سبط الدُّر : سید محمد افضل
عربیات اسفاء الخسسی لہی و اُل کے اعداد قرآنی دعائیں ، سبہ کی
دعائیں ، نقوش
لاہور - جعفریہ کتب خانہ ، حیدری پریس لاہور ، ۵ روپے ، ۶۰ ص
- (۳۰۱۸) شرح اوراد الختجیہ : مولانا محمد جعفر علی
، لاراد الفتحہ ، عربی امیر کبیر سند علی حمد سی (۷۸۶ھ) کی تالیف ہے
لکھنؤ ، (ذریعہ : ۱۳) .
- (۳۰۱۹) شرح دعائے عدیلہ : مولانا سید مصطفیٰ المعروف بہ میر آغا
لکھنؤ : مطبع اخبار امامیہ ، ۱۳۰۶ھ ، ۴۲ ص .
- (۳۰۲۰) شرح دلائل الخیرات - مولانا سید کلب باقر نقوی حائسی (م ۱۳۲۹ھ)
۱۳۱۸ھ
- (۳۰۲۱) شرح زیارت مدحہ : مولانا محمد رضا لکھنوی (م ۱۳۱۱ھ) (مطلع) .
- (۳۰۲۲) شرح زیارت مدحہ
دہلی : مطبع اثنا عشری ، ۴ آیہ (فہرست)

- (۳۰۲۳) شرح زیارت ناحیہ مولانا فدا حسین لکھنوی (مطلع)
- (۳۰۲۴) شرح زیارت ناحیہ ، مولانا محمد رضا لکھنوی (م ۱۳۱۱ھ) (مطلع) .
- (۳۰۲۵) شمع ہدایت ، محمد جعفر شریف دیوبند (ذریعہ : ۱۴) .
- (۳۰۲۶) صحیفہ اعمال :
- شب و روز کے اعمال ماثور ، علامہ سید علی نقی کی مصدقہ
- لکھنؤ : امامیہ مشن ، ۱۳۵۸ھ ، سرفراز قومی پریس لکھنؤ ، ایک روپیہ ،
- ۵۲۶ ص .
- * صحیفہ کاملہ (عربی) :
- (۳۰۲۷) ترجمہ صحیفہ کاملہ : مفتی جعفر حسین (م ۱۹۸۳م)
- شروع میں علامہ سید علی نقی کا مقدمہ
- لاہور : ادارہ علمیہ پاکستان ، ۴۵۳ ص .
- (۳۰۲۸) صحیفہ کاملہ : مولانا سید علی
- لکھنؤ : نظامی پریس ، ۱۳۷۰ھ ، ۳۰۰ ص .
- (۳۰۲۹) ظہیر المومنین : سید محمد شفیق جعفری
- کراچی : ۲ روپے ، ۶۴ ص .
- (۳۰۳۰) عاقبت محمود در عمل اُرداورد ، مولانا سید ظفر حسن مروہی (ذریعہ : ۱۵)
- (۳۰۳۱) عمل عاشورا :
- خیبرپور عیسوی : زیدی برادرین ، مراد پریس خیبرپور ، ڈیڑھ آنہ ، ۱۶ ص .
- (۳۰۳۲) عمل عاشور : مولانا آغا مہدی
- کراچی : ڈبسنٹ پریس ، ۲۴ ص .
- (۳۰۳۳) عملیہ عزرا : مولانا مرزا احمد علی (م ۱۹۷۰م)
- اعمال عاشورا ، لاہور : مکتبہ علمیہ ، ۱۹۵۵م/۱۳۷۴ھ ، ڈیڑھ آنہ ، ۱۶ ص
- * مفاتیح الغیب (فارسی) : علامہ محمد باقر مجلسی (م ۱۱۱۰ھ)
- (۳۰۳۴) عنقید الجیب : مولانا خواجہ عابد حسین (م ۱۹۱۲م)
- ستخارہ اور اس کی تعصبات
- دہلی : مطبع برہمنی ، ۱۳۱۲ھ ، دس آنے ، ۷۴ ص .

(۳۰۳۵) فریاد : مرزا مرتضیٰ علی مرزا

کراچی : عباسی لیتھو آرٹ پریس ، ۳۰ ص .

آغاز :

اے مرشح وحدت اے مصطفیٰ کے نائب دل میں بسے ہو میرے نظروں سے ہو کے نائب
ورد زبان سے میری یا مظہر انقراشب گھیرے ہوئے ہیں مجھ کو چاروں طرف توائب
فریاد میری سن لو یا واقع المصائب ناد علی سے لب پر یہ مظہر العجائب

(۳۰۳۶) قلب نگین : سید سجاد حسین عرف غلام پنچاق نگین

حیدرآباد دکن ، کتب خانہ حیدری ، حیدری پریس ، ۲ آنے ، ۱۶ ص .

کامل الزیارات (عربی) : ابن قولوبہ (م ۳۶۷ھ)

کراچی : نیشنل پبشرز ، ۶۹۱ ص .

(۳۰۳۷) کرشمہ جفر مرسوم بہ اہ معلومات : ہمایوں مرزا لکھنوی (م ۱۹۶۰ء)

خواص حروف تہجی اسم اعظم طلسمی حروف و مختلف آیات و سور کا عمل

کراچی : شکیل بکڈپو ، ۱۴۰۰ھ ، ۱۴ روپے ، ۲۰۸ ص .

(۳۰۳۸) کمال ارتضوی :

وہ دعائیں جو رویت ہلال کے وقت پڑھی جاتیں ہیں .

دہلی : مطبع اثنا عشری ، ایک آنہ (بہرست) .

(۳۰۳۹) کہا علی (ع) ، ہلا نلی : میر شجاعت علی شجاع

کراچی : محفوظ بک ایجنسی ، ۱۹۷۹م ، ۵ روپے ، ۱۴۴ ص

آغاز :

آپ پر ظاہر ہے سب روداد ، غم کس زبان سے میں کروں فریاد غم

اب سہی جاتی نہیں بیداد غم روز ہے مجھ پر نئی افساد غم

المدد اے شاہ مرداں المدد

(۳۰۴۰) گلستان معرفت (حصہ سوم) : شیخ محمد حافظ بلنستانی

تعویذات و عملیات ، کامونگی منڈی ، ۱۹۸۸م ، سولہ روپے ، ۸۰ ص

(۳۰۴۱) لسان امتقن : مولانا سید محمد تقی

۳۰۴۲) لرائج اللیلۃ . مولانا محمد مرتضیٰ نوہروی (م ۱۲۳۶ ہ)

دعائے عدل کی شرح (ذریعہ ۱۸)

(۳۰۴۳) مجموعہ زیارات

زیارت حضرت امام حسن . حضرت علی اکبر . اور شہدائے کربلا

کراچی : محفوظ بک ایجنسی ، ڈھانی روپے ۶۰، ص ۱

(۳۰۴۴) مجموعہ حاجات . سید قیصر حسین قیصر رحمن

دعائید نوحیہ ، مناجات و منقبت اور مختلف دعائیں

کراچی : رحمت اللہ بک ایجنسی ، بارہ روپے ، ۱۷۶ ص ۱

(۳۰۴۵) مشکل کشا : شاہ عابد حسین حوتپوری

چند دعائیں جس میں وسعت و ور تسحر قلوب وغیرہ بھی شامل ہیں

گور کھپور ، ۳ آئیے ، ۲۶ ص ۱

* منتخب النجوم (فارسی) : شکر اللہ بن لطف اللہ

(۳۰۴۶) مشکل کشا : سید مظفر علی خان

لاہور : کلاسیک ، اللہ والا پرنٹرز لاہور ، ۶۴ ص ۱

(۳۰۴۷) امراج العقول : مولانا محمد مرتضیٰ نوہروی (م ۱۲۳۶ ہ)

دعائے مشلول کی شرح (ذریعہ ۱۲۱)

(۳۰۴۸) محتاج حاجات : سید مصطفیٰ سگہ بہ سید باقر حسن ذریعہ ۲۱

(۳۰۴۹) محتاج الحاجات : مولانا سید محمد عباس قمر زیدی

کراچی : مکتبہ معراج دہلی - محسن پریس کراچی ، ۱۳۹۵ ہ / ۱۹۷۵ء

۶ روپے ، ۲۲۴ ص ۱

(۳۰۵۰) محتاج الفتوح : نواب فتح علی خان قزلباش

انبیاء و ائمہ علیہم السلام کی طرف منسوب دعاؤں کا مجموعہ

۱۳۴۰ ہ / ۱۹۲۱ء ، ۴۳۲ ص ۱، میر ہدایت حسین شرر نے تاریخ طباعت کہی ،

صحافت کی جی کتاب خانہ چھپے مگر خط باقی عس بی ہے

دعاؤں کی ترتیب کو دیکھنے کہ انداز سب سے نوالا ہے یہ

یہ حدت شرر سال تاریخ میں نیا ڈھنگ تو نے نکالا ہے یہ

سنا نام جب هاتف غیب نے کہا لطف باری تعالیٰ ہے یہ
(۳۰۵۱) مقبول جہان : سید صادق علی حسین
(اردو کے ان پڑھ شعراء از مرزا قدا علی خنجر لکھنوی)۔
(۳۰۵۲) مناجات بدرگاہ قدسی الحاجات : مولانا سید منظور حسین نقوی
لاہور : زیدی بکدپو ، نامی پریس لاہور ، ۶۴ ص .
انگیز :

ایسے مالک عطا و کرم ربنا درالجلال ایسے سے نیکو و نیکو سے عشق : یہ مثال
یہ استہا سے معشیتیں جن کو سہس زون با عجز و بکارت سے کرنا میں یہ سوال
یا غافر الذنوب گندہ بخش دیجنو یا سائر العبوب ستر پوش کیجئو
(۳۰۵۳) مناجات داود (ع) : مولانا سید آغا مہدی
یہ مناجات سریانی زبان میں تھی حضرت عبداللہ بن عباس رضی اللہ عنہما نے
عربی میں منتقل کی

لکھنؤ جمعیت خدام عراق البر عظمہ صفدر پریس بکھو ۵۰ ایسے ۲۴ ص
سید سرفراز حسین حیدر سے تاریخ کہی :

مجتہد رہبر دس سو سو ایسے مہدی حاکم شرع میں ہل یمن صاحب خود
کرد ، ترجمہ ، شعبہ ماثورہ کہ رش بود قسط خدمت در مقصود
۵۰ تقریر زبان بار کمد قتل علوہ ۵۰ تحریر بغرض اس قلم محو معود
مشکل صعب گر صورت میں باشد میں دعا میں گندار کرے یہ و دود
ی حیدر یہی تاریخ صاعث بوس مع نطفہ و کرہ گندہ معنی دود
۱۳۷۲ ھ

(۳۰۵۴) منتخب مفاتیح الجنان : سید عبدالواحد وضوی

لاہور : افتخار بکدپو ، ۱۹۷۹ء ، ۲۰ روپے ۳۷۶ ص

(۳۰۵۵) منظومہ استعانت مولانا سید محمد حسین بگدپو ۱۸۹۴ء ۲۳

(۳۰۵۶) موعظہ عظیم آبادیہ : مولانا سید علی محمد (م ۱۸۹۴ء)

بکھو : مطبع اثنا عشری ، ۱۳۰۴ ھ

(۳۰۵۷) نذر مقبول یعنی ترجمہ دعائے مشلول - مولانا حکیم علی عباد قیس
بنارس - الجہاد بکڈپو ، ۱۳۷۱ھ ، علی الیکٹرون مشین بنارس ، ۱۲ آنے ،
۴۸ ص .

(۳۰۵۸) نور کا تزکا : مولانا سید آغا مہدی رضوی
حضرت علی ع کی طرف مکتوب « دعائے صبح » کا ترجمہ ، مولانا محمد
مہدی زنگی پوری نے اس کا نام « معراج الصلاح » رکھا تھا ، مترجم ہے اس کے
چودہ تراجم کا ذکر کیا ہے جو ترجمہ ہندو پاک کیے علمائے کتبہ وہ حسب ذیل
ہیں :

- ۱- مرزا اسد اللہ خان غالب - ۱۲۸۵ھ میں فارسی میں ترجمہ
 - ۲- تاج العلماء مولانا سید علی محمد (م ۱۳۱۲ھ) اردو میں
 - ۳- مولانا سید رضی حیدر - اردو میں
 - ۴- مولانا سید محمد مرتضیٰ - اردو میں
 - ۵- مہاراج کمار محمد امیر حیدر خان - انگریزی میں
- دیکھو صدر پریس ، آنہ آئے ، ۴۰ ص ، سید سردراز حسین حیدر سے تاریخ
کہی :

ہادی قوم سید مہدی مشعل منزل ہدایت بھی
کسوں تہ مخدوم سب کہیں میں کو کہ وہ ہیں خادم شریعت بھی
بادل شاد بہ لکھا مصرع حسن معنی یہ شان صورت بھی
(۱۳۶۷ھ)

(۳۰۵۹) نور کے ترکے کی دعا ، حد پرستوں کی سوغات - مولانا سید علی محمد اد
(۱۳۱۲ھ)

دیکھو : ۱۲۹۹ھ ، ۳۰ ص .

۱۳۶ وظائف اعجازیہ - مولانا محمد اعجاز حس ، م ۱۳۵۰ھ (مطلع)

(۳۰۶۱) وظائف جعفریہ : مولانا سید علی انصر زیدی

کپور - مطبع کاظمی ، ۱۹۱۵م ، ۷۸ ص

- (۳۰۶۲) وظائف المتقین • مولانا سید محمد امین شیرازی (م ۱۹۷۷م)
سرگودھا • مکتبہ المبلغ ، ثمانی پرس سرگودھا ، ۱۲ آئیے ، ۶۳ ص .
- (۳۰۶۳) وظائف محمدیہ • مولانا سید حامد حسین عشروی
نواب محمد علی خان کی کتاب « دریعة النجاة » کو نئی ترتیب سے پیش کیا
گیا ہے • بھرائچ (بھارت) .
- (۳۰۶۴) وظائف المومنین : سید نجم الحسن (ذریعہ : ۲۵) .
(۳۰۶۵) وظیفہ عارفین شیعہ اوراد فتحیہ :
میر سید عطاء اللہ ہمدانی اخلاف سید علی ہمدانی (م ۷۸۶ھ) کی مداح سے
نقل کیا گیا .
- علی گڑھ : ادارہ ہمدانیہ حبیبہ جلالی ۱۳۸۸ھ / ۱۹۶۸م . ایک روپیہ ،
۲۲ ص .
- (۳۰۶۶) وظیفۃ الملیل فی ترجمہ دعائے کعبی : مولانا سید ظفر حسن مروہی (م ۱۹۸۹م)
(ذریعہ : ۲۵) .
- (۳۰۶۷) ہدایۃ الزائرین : شیع خادم حسین نارورالی
لاہور : کتب خانہ اثنا عشری ، گیلانی پریس لاہور ، ایک روپیہ ، ۲۰۰ ص .
- (۳۰۶۸) ہدیہ علویہ اردو ترجمہ ذریعۃ النجات : مولانا سید مرتضی حسین (م ۱۹۸۷م)
سورہ یسین ، سورہ دھر اور مارمضان کی خاص دعائیں
۵ روپے ، ۲۴۰ ص .
- (۳۰۶۹) ہمت ہیکل : مفتی جعفر حسین (م ۱۹۸۳م)
امام زین العابدین علیہ السلام کی سات دعائیں
لاہور : اعجاز بکڈپو ، ۷۲ ص

فرہنگ و لغات

- (۳۰۷۰) ترجمہ فرہنگ دفتر اول ابو الفض : سید اولاد حسین شادان بلگرامی
لاہور : شیخ مبارک علی تاجر کتب ، ۱۹۳۱ م ، ۳۲ ص .
- (۳۰۷۱) سنینڈرڈ اردو ڈکشنری : آغا محمد باقر (م ۱۹۷۲ م)
لاہور : علمی پرنٹنگ پریس ، ۱۹۴۸ م ، ۷۸۰ ص .
- (۳۰۷۲) عقل و دھانت کی میزان : بنیاد علی گریں دہلوی
مجموعہ چیستان و پھیں ، لکھنؤ : مطبع نولکشور ، ۱۳۱۵ ہ ، ۲۴ ص .
- (۳۰۷۳) فرہنگ اثر : جعفر علی خان اثر
در حصے : حلال کے سرمایہ زبان اردو کا جائزہ ، نور اللغات ک باقدانہ جائزہ
لکھنؤ : سرفراز قومی پریس ، ۱۹۶۱ م ، ۵۷۴ ص .
- (۳۰۷۴) فرہنگ الفاظ و محاورات سرگزشت وریر خان لنکران : مولانا سید اولاد حسین
شادان بلگرامی
لاہور : شیخ مبارک علی تاجر کتب ، ۱۹۳۲ م ، ۴ آئیے ، ۷۹ ص .
- (۳۰۷۵) فرہنگ نویسی فارسی : سید محمد علی داعی الاسلام
۱۳۴۸ ہ (ذریعہ : ۱۶) .
- (۳۰۷۶) فقیر کی جھولی : باقر علی داستانگو
محاورات و ضرب الامثال ، دہلی : محمدن پرسنگ ورکس ، ۱۹۲۴ م .
- (۳۰۷۷) قاموس انصاحت : سید محمد محمود اکبر آبادی (م ۱۹۷۶ م)
اردو زبان کی کہاتوں ، محاوروں اور رورمروں کا گنجینہ
کراچی : انجمن اسلامیہ پاکستان ، ۱۹۷۳ م ، ۳۰۸ ص .
- (۳۰۷۸) گنج شائیکان : سید الطاف حسن کظم علوی
محاورات و ضرب الامثال شروع میں مولانا دکانہ اللہ (م ۱۹۱۰ م) کا طویل

مقالہ لاہور، اسلامیہ پریس، ۱۸۹۳ء، ص ۱۲

(۳۰۷۹) گنجینہ زبان اردو : سید صامن علی جلال لکھنوی

» سرمایہ زبان اردو » فارسی کا ترجمہ

لکھنؤ : نولکشور پریس، ۱۸۸۰ء، ص ۸۰۰

(۳۰۸۰) لغات الخراتین : امجد علی اشہری

لاہور - پیسہ اخبار، ۱۹۲۵ء، ۲۶۳ ص

(۳۰۸۱) لغات نظامی : ناظر حسین ریدی وغیرہ

لغات کے ساتھ ساتھ بعض دیروں اور شعراء کے حالات زندگی بھی درج ہیں

لاہور - گنوب پبلشرز، ۱۹۸۱ء، ۹۴۸ ص

(۳۰۸۲) مرقع لغت : خراجہ قمر الدین راقم (عالم نام آور)

(۳۰۸۳) مفید القلاب : سید رجب علی

آگرہ، ۱۸۷۲ء، ۳۱۶ ص

(۳۰۸۴) نوادر الاعاظ مع غرائب لغت : سراج ندین علی خان آرزو

عبد الواسع ہاسنوی کی کتاب » غرائب اللغات » کے تصامحات و اسفہ پر

روشنی ڈالی گئی ہے

کراچی : ادبی پریس، ۱۹۵۱ء، ۵۰۲ ص

اقتصادیات

- (۳۰۸۵) آج کے انسان اور اجتماعی مشکلات : مولانا سید ذیشان حیدر جوادی
آیۃ اللہ سید محمد باقر الصدر (م ۱۹۸۰م) کی کتاب کا ترجمہ
تہران : سازمان تبلیغات اسلامی ایران ، ۱۴۰۳ھ ، ۵۵ ریال ، ۱۰۰ ص .
- (۳۰۸۶) اجرتی محنت اور سرمایہ : میر عابد علی عابد
کارل مارکس کی کتاب مع مقدمہ اینگلز
حیدرآباد دکن : اشاعت گھر ، ۱۹۴۳م : عہد آفریں برقی پریس حیدرآباد
دکن ، ۵۹ ص (ناقص الآخر) .
- (۳۰۸۷) اسلامی اقتصاد : شیخ محسن علی نجفی
آیۃ اللہ محمد احسن محسنی قندھاری رہبر حرکت اسلامی افغانستان کی کتاب
کا ترجمہ
اسلام آباد : جامعۃ اہل البیت ، ۱۴۰۳ھ / ۱۹۸۳ء ، ۹ ربیع ، ۹۶ ص .
- (۳۰۸۸) اسلامی اقتصادیات کا جائزہ : مولانا سید ذیشان حیدر جوادی
آیۃ اللہ باقر الصدر (م ۱۹۸۰م) کی کتاب کا ترجمہ
ایران : مرکز تبلیغات انقلاب اسلامی ، ۱۴۰۴ھ ، ۱۵۱ ص .
- (۳۰۸۹) اسلامی بنک : مولانا سید ذیشان حیدر جوادی
آیۃ اللہ سید باقر الصدر (م ۱۹۸۰م) کی کتاب کا ترجمہ
سرگودھا : مکتبہ اصغریہ ، ۲۲۴ ص
- (۳۰۹۰) اسلامی جمہوریہ کا دستوری ڈھانچہ : مولانا سید ذیشان حیدر جوادی
ساجد علی نقوی ، مولانا سید ذیشان حیدر جوادی
آیۃ اللہ باقر الصدر (م ۱۹۸۰م) کی کتاب کا ترجمہ
ایران : مرکز تبلیغات انقلاب اسلامی ، ۱۴۰۴ھ ، ۵۸ ص .

(۳۰۹۱) اسلامی فلسفہ اور مارکسزم - شیخ محسن علی نقوی

اسلام آباد : جامعہ اہل البیت ، ۱۹۸۳ء ، ۹۴ ص .

(۳۰۹۲) اسلامی معیشت : علامہ طالب جوہری

اسلامی معیشت کے چند رہنما اصول

کراچی : ادارہ مدینۃ العلوم ، ۱۹۸۴ء ، ۱۲ روپے ، ۱۰۳ ص .

(۳۰۹۳) اسلامی نظام معیشت ک سرسری جائزہ ، ظہیر الدین حیدر

اسلامی نظام سوسائٹی کے مختلف طبقوں میں توازن پیدا کرتے ہیں

لاہور : امامیہ مشن پاکستان ، ۱۹۷۰ء ، ۴۰ پیسے ، ۳۲ ص .

(۳۰۹۴) اقتصادی مسائل کا حل : شیخ غیاث الدین

لاہور : ادارہ معارف اسلام ، ۴۰ آنے ، ۲۰ ص .

(۳۰۹۵) اسلام کی معاشی نظام - علامہ سید محمد رضی زندگی پوری

بنارس : الجواد بکڈپو ، ۱۳۷۲ھ ، ۲۵۴ ص .

(۳۰۹۶) اسلام کی آواز : مفتی سید طیب آغا

رد سوشلزم و کمیونزم - لاہور - شعبہ جنرل بک پبلیکیشن ، ۱۹۵۵ء ، ۸ آنے .

۶۱ ص .

(۳۰۹۷) اقتصادی نظاموں کی تقابلی جائزہ (حصہ اول) مولانا سید محمد تقی نقوی

آیۃ اللہ شیخ حسین مطہری کی کتاب کا ترجمہ

عسکریات سرمایہ داری نظام ، نظام اشتراکیت ، سوشلزم پر کچھ تنقید ، اسلام

کی اقتصادی نظام - اسلامی اقتصاد کی بنیادیں ، اسلام میں حکومت و ولایت

لاہور : امامیہ پبلی کیشنز ، ۲۵ روپے ، ۲۴۰ ص .

(۳۰۹۸) جمہوری سوشلزم : جلیس عابدی

انگریزی کتاب سے ترجمہ ، دہلی - سنٹرل اکیڈمی ، ۱۹۶۷ء ، ایک روپیہ ،

۲۲۸ ص .

(۳۰۹۹) دس کیپٹال (جلد اول) : سید محمد تقی

کارل مارکس کی کتاب کا ترجمہ

کراچی : انجمن ترقی اردو ، ۱۹۶۱ء ، ساڑھے سات روپے ، ۲۸۰ ص .

- (۳۱.۰) داس کیپیتال (جلد دوم) : سید محمد تقی
کراچی : مجلس ترقی اردو، ۱۹۷۲م، ۱۵ روپے، ۲۲۳ ص.
- (۳۱.۱) دین و دنیا : مذهب اور اقتصادیات کا ارتباط : خواجہ محمد لطیف انصاری
لاہور : امامیہ مشن، ۱۹۶۳م، ۴۰ پیسے، ۵۶ ص.
- (۳۱.۲) سوشلزم : سبط حسن (م ۱۹۸۶م)
فریڈرک اینگلز کی کتاب کا ترجمہ
لاہور : پیپلز پبلشنگ ہاؤس، ۱۹۶۶م، ڈیڑھ روپے، ۱۴۴ ص.
- (۳۱.۳) سوشلزم : اصول شرعیہ کی روشنی میں : مولانا محمد بشیر انصاری
(م ۱۹۸۳م)
- سوشلزم کی حمایت میں، اسلام آباد : خورشید پرنٹرز، ۴ ص.
- (۳۱.۴) طبقاتی تعارض اور اسلام : مولانا سید ساجد علی نقوی
امام موسیٰ الصدر لبنانی کی کتاب کا ترجمہ
راولپنڈی : مؤسسة الشہد لصدر، ۱۴۰۲ھ/۱۹۸۲م، ۴ روپے، ۳۲ ص
- (۳۱.۵) مارکسزم - محنت کشوں کے لئے ایک سراب : مولانا سید فیاض حسین نقوی
آب اللہ ناصر مکارم شیرازی کے ایک رسالے کا ترجمہ، ۱۴۰۲ھ، ۱۶ ص
- (۳۱.۶) معاشی خوشحالی کے لئے تدابیر : سکندر مرز
سکندر مرزا کی تقریر، ۲۲ ص.
- (۳۱.۷) مطالبہ اودھ : نواب سید اصغر حسن
آخری تاجدار اودھ اور ایسٹ انڈیا کمپنی کے مابین معاہدات
لکھنؤ : اودھ ریسٹوریشن مشن، ۱۹۴۷م، ۷۴ ص
- (۳۱.۸) والدازم : سید محمد احسن
مختلف معاشی نظریات، پشاور، مکتبۃ السبطین، ۲۱۶ ص.

شعر و شاعری

- (۳۱۰۹) آداب جنوں : ڈاکٹر سید صفدر حسین (م ۱۹۸۰م)
 ۲۶ منظومات ، پہلی نظم کا عنوان » نور رسالت « ہے
 لاہور : سنگ میل پبلی کیشنز ، ۱۹۷۸م ، ۱۵ روپے ، ۱۲۸ ص .
- (۳۱۱۰) آفتاب تازہ : میکش غازی پوری
 بنارس : رحمة اللہ ہاشمی بک سیلر ، ۱۳۷۳ھ ، ۳۲ ص
- (۳۱۱۱) آراز گریلا : ڈاکٹر پیکر جعفری
 فیض آباد : نشاط پریس ٹانڈہ ، ۱۹۸۲م ، ڈیڑھ روپیہ ، ۱۶ ص
- (۳۱۱۲) آئینہ نظم آر د : چوہدری سید حسن کاظم صاحب حسن
 ارادہ نظم کی رد میں ، لکھنؤ : انجمن محافظہ اردو ، ۱۹۵۲م ، ایک روپیہ ، ۹۶ ص .
- (۳۱۱۳) آیات وجدانی : مرزا یاس بگاہ لکھنوی (م ۱۹۶۳م)
 لاہور : شیخ مبارک علی تاجر کتب ، ڈیڑھ روپیہ .
- (۳۱۱۴) اصحاب کہف : علی اطہر مرغوب نقوی
 اصحاب کہف کے ضمن میں واقعات گریلا کو نظم کیا گیا ہے
 لکھنؤ : سرفرر قومی پریس ، ۱۳۷۴ھ ، ۱۶ ص ، سید ظفر حسین ظفر
 رصوی تیسرے ملتی میر محمد عباس نے تاریخ کہی :
 یہ دعائے ظفر کہ بہر رسول ہو مصنف کو اجر نیک حصول
 نظم فرمائے سات سو اشعار رہے ہر بیت میں پایہ اصول
 حال اصحاب کہف نظم کیا ربط کے ساتھ ذکر آل رسول
 نکھر ہماری میں ہے بطرز جدید ذکر اصحاب کہف کا منقول
- (۱۳۷۳ھ)

آغاز .

قرآن سے جو شاہ رسالت کا معجزہ من میں بیان ہو سے عذاب و توبہ کی
لکھا ہے اس میں گزر ہوا یک ماجرا صادق کلام حق سے نہیں من میں شک نہ

(۳۱۱۵) افکار : سید حسین فکر پیدابونی

(۳۱۱۶) الف : رئیس امروہی (م ۱۹۸۸م)

۱۹۴۷م سے ۱۹۶۳م تک کہی ہوئی غزلوں کا مجموعہ

کراچی : ادارہ ذہن جدید، ۵ روپے، ۱۹۷۰ ص .

(۳۱۱۷) المناقب : ارشد آس بیگم

قصائد، نوبہ نیک سنگھ، ۱۹۹۴م، ۱۴۸ ص .

(۳۱۱۸) انامن الحسین (ج۱) : رئیس امروہی (م ۱۹۸۸م)

قصائد، سلام و مرانی

کراچی : رئیس اکادمی، ۱۱۲ ص .

(۳۱۱۹) انتخاب رباعیات طاہر : آغا صادق حسین نقوی

بابا طاہر عربی کی بعض رباعیات کی منظوم ترجمہ

کوئٹہ : مطبع مشرق، ۱۳۹۶ھ .

(۳۱۲) انتخاب کلمات مولانا سخا دہلوی : مولانا سید نظیر حسن سخا دہلوی

فارسی و اردو غزلیات، قصائد و قطعات کا انتخاب

راولپنڈی : شاداب پرنٹنگ پریس .

(۳۱۲۱) اوج قمر : سید محمد حسین قمر جلالوی (م ۱۹۶۸م)

۱۴۵ غزلیں، کراچی : شیخ شوکت علی پبلشرز، ۱۸ روپے، ۱۷۲ ص

(۳۱۲۲) باغ نارہ : نقوی مصطفی آبادی

۱۹۷۷م، ۱۰ روپے، ۱۹۲ ص .

(۳۱۲۳) بچوں کے حالی : صالحہ عابد حسین

مولانا حالی کی ان نظموں کا انتخاب جو بچوں سے متعلق ہیں

دہلی : ترقی اردو بیورو، ۱۹۸۳م، پریس چار روپے، ۶۴ ص .

(۳۱۲۴) برق و باران : نسیم امروہی (م ۱۹۸۷)

(۳۱۲۵) ہزم نور : مولانا سید علی حامد ایڈیشنل سیشن جج

مرثیہ دربارہ حصوت شہد ثالث

دہلی : مطبع اثنا عشری، ۳۲ ص .

(۳۱۲۶) بناتے دیں : علام علی احسن

سلام ، آگرہ : ہزم ادب شاہ گنج ، عزیری پریس آگرہ ، ۷۲ ص .

عاز :

نفس رکھتے ہیں نروں سے ، اور آل اطہر سے جس کب در قیامت کا ہمیں کیا خوب محشر سے

ہوئی ہے ابتدا اسلام کی دات پیسر سے بنائے دین مستحکم ہوئی شیرو شہر سے

(۳۱۲۷) بہاران : مرزا جعفر علی خان اثر

لکھنؤ : نظامی پریس ، ۱۹۳۹ م .

(۳۱۲۸) بیت الحزن :

۸ آئے .

(۳۱۲۹) پریم بھگتی : نجم آندی

لکھنؤ : نظامی پریس ، ۶۴ ص .

(۳۱۳۰) پھول پھول آنسو : محمد آصف برخا ہوتراہی

سلام ، کراچی : برخیا منزل ، ۱۹۷۸ م ، ۱۴۷ ص .

(۳۱۳۱) بار نفس : عجبتی حسین عامر موسوی

۳۵ غزلیں ، ۸ قطعات اور دس نظمیں

حیدرآباد دکن : تیشنل بکڈپو ، ۱۹۷۷ م ، ۸ روپے ، ۱۷۹ ص .

(۳۱۳۲) تبلیغات غم :

نوحی ، مراد آباد : دائرۃ الاشاعت نوگائواں ، ۱۳۵۲ ہ ، ۱۲ آئے .

(۳۱۳۳) محلیات النجم : سند علی سجاد النجم (م ۱۳۶۴ ہ)

غربت ، کراچی : حق انس پریس ، ۱۹۷۱ م ، ساڑھے بیس روپے ، ۱۴۶ ص

(۳۱۳۴) تعمیر وطن : آل نبی زیدی

نظم ، ۸۸ ص .

(۳۱۳۵) آئدن حیدری : سید محمد شفیع سید

مثنوی ہوتے جشن جوبلی ملکہ وکتوریہ اس کا تاریخی نام » ظفر لبین « ہے
میرتھ : مطبع حدیقہ العلوم ، ۱۳۱۵ھ ، ۴۰ ص ، صفر حسین قمر حارچوی
نے تاریخ کہی :

ہیں یہ شک قابل توصیف و تعریف میرے سید میرے اخوی المعظم
لکھی یہ مثنوی کیا خوب کیا خوب کہیں جس کو کرامت اہل عالم
زروئے جہد سال طبع پرورد صبر لکھدے زے نظم مکرّم
(۱۳۱۵ھ)

(۳۱۳۶) تنبیہ : نسیم امروہی (م ۱۹۸۷م)

ناشر کے بقول : مولوی یقن صاحب مصنف شہید انسابیت نے پیاء اسلام کے محرم
مہر میں تحریر کیا ہے کہ شہید کر بلا کو مسلمانوں سے نہیں بلکہ یہودیوں نے
دفن کیا جس کو پڑھ کر جناب نسیم امروہی نے یہ نظم کہی -
لکھنو : ادارہ تحفظ حسینیت ، ایک آنہ ، ۸ ص .
آغاز :

جاہل شان امامت عالم بدعت مآب نس قدر خط مجذہ میں نہ ہر صحت و خرابہ
اُف تری تیغ ریا اور لاش جان ہو تراب رحم گر ظالم عزیزی ہیں ہتھول دک گناب
پسالی کی بھی ہو سعد سے کے لیے تو یہ گشتوں پر لگسی صرب کس سے کے نے

(۳۱۳۷) تنبیہ الغافلین : سید فیاض حسین

محمود احمد عبسی ، ۱۹۷۶م کی کتاب » تاریخ امروہہ « کے باب اسباب پر
جرح

مراد آباد : مطبع حقانی امروہہ ، ۸ ص .

(۳۱۳۸) تنویر خیال - ساتھ : ناظم جعفری

الہ آباد : شمسٹان ، ۱۹۷۸م ، ۱۵ روپے ، ۱۵۱ ص .

(۳۱۳۹) ثمرات حد : سید اصحاب احمد جعفری ثمر ہوشنگ آبادی

کراچی ، ۱۹۸۶م ، ۱۴۶ ص .

(۳۱۴۰) جام شعور : سید اطہر حسین

نعت ، منقبت اور غزلیں ، لکھنو : گورنمنٹ سرسری کمپاؤنڈ ، ۱۹۷۷ء ،
سولہ روپے ، ۲۵۶ ص .

(۳۱۴۱) جام ولا : سید مصطفیٰ ہمد فیض آبادی

قصائد ، کراچی : عباسی لیتھو آرٹ پریس ، ۱۹۶۷ء .
آغاز :

کیسا یہ نور چمکا دنیا میں روشنی سے جس رخ بھی دیکھتے ہیں پھیں بہ چاندنی سے
بھیا برا خدا کا یہ آخری ہی ہے کثرت مٹی بتوں کی دنیا یہ کہ رہی ہے

(۳۱۴۲) جھلکیاں : عروج زیدی بدایونی

بدایوں : نظامی پریس ، ۱۹۵۴ء ، تین روپے ، ۱۶۸ ص .

(۳۱۴۳) چودہ ستارے : شارب لکھوی

نصائد ، لکھنو ، ۱۹۵۰ء ، ۶ آنے ، ۲۲ ص .

(۳۱۴۴) احب علی علیہ السلام : ڈاکٹر سید آغا حسین

نصائد ، کراچی : پاک پرچم پرنٹنگ پریس ، ۱۹۷۱ء

(۳۱۴۵) احداث مرغوب : علی اطہر مرغوب نقوی

سلام و قطععات ، لکھنو : سرفراز قومی پریس ، ۱۲ نے

(۳۱۴۶) حرف غزل : ڈاکٹر سید مسیح الزماں

اردو غزل کے مختلف زاریوں پر روشنی ڈالی گئی ہے

لکھنو : کتاب نگر ، ساڑھے تین روپے

(۳۱۴۷) حسینی قربانی : سید غلام علی احسن

سلام ، آگرہ : علوی سور شاہ گنج ، گرہ اخبار برقی پریس آگرہ ، ۱۹۹۴ء ،

۴ آنے ، ۱۱۲ ص .

(۳۱۴۸) حکایت نے : رئیس امروہی (م ۱۹۸۸ء)

کراچی : رئیس اکادمی ، ۱۳۹۵ھ / ۱۹۷۵ء ، دس روپے ، ۹۶ ص .

(۳۱۴۹) خاص نوحیہ : مولانا سید ناصر حسین زیدی

۱۸ قدیم نوحیہ ، لکھنو : مدرسہ الواعظین

- ۱ (۳۱۵) خطبات راشدہ و زیارت ناحیہ مقدسہ مولانا سید علی حسنی اختر امروہی
خطبہ غدیر ، خطبہ جناب سیدہ در دربار خلافت اولیٰ خطبہ شقشقیہ ، حصہ
معدویہ بن یزید کی منظوم صورت
کراچی ، ۱۹۷۳ء ، ۲۰ روپے ، ۵۶ ص
(۳۱۵۱) خشکدہ خیام : آغا شاعر دہلوی (م ۱۹۴۰ء)
لاہور : شبیح مبارک علی تاجر کتب ، تین روپے ۔
(۳۱۵۲) جواب سفر : جاوید منظر
غزل ، کراچی : مکتبہ عالمین ، ۱۹۸۶ء ، ۴۵ روپے ، ۱۱۲ ص ۔
(۳۱۵۳) حبیبی سخن / بہار کمال حکیم سید محمد مہدی کمال
غزل ، رامپور : مطلع سعیدی ، ۱۹۲۸ء ، ۸ آبی ، ۸۴ ص ۔
(۳۱۵۴) خون ناحق : سید امیر حیدر بخت اکبر آبادی
شہید ثناء قاضی سید نور اللہ شوستری کے حالات زندگی منظوم صورت میں
اگرہ ، ایک آنہ ۔
(۳۱۵۵) داغ داغ احوالا حصہ چہارم : عاصم مصطفیٰ قاسم سخن فرلپاش
۷۲ ص ۔
غاز :
تمنائیں گنائیں جا سوالی در مولیٰ سے کر دے قلب خالی
حرم میں ہوں مگر بہ سوچنا ہوں کہیں میں اور کہیں روح سے کی حالی
(۳۱۵۶) درد جگر ، واسوحت داور سید محمد محمود علی پور امروہی
مراد آباد : مطبع گلزار احمدی ، ۸ ، ۳ ، ۲۲ ص ۔
اُغار :
حسرت عشق کی تعریف بیان ہوئی ہے اُن کی توصیف میں گولال زبان ہوئی ہے
حب یہ ہے جس تو جان نہ سے دواں ہو تو ہے گرو عمل تو مشکل ہے کہاں ہوئی ہے
ہوش اُجالتے ہیں سر پہرتا ہے دل ہلتا ہے حق کسی کو نہ چکھتا ہے وہ مرا حلتا ہے
(۳۱۵۷) اندرس حجاب : سہذب ٹکھنوی
۲۴ بد ۳ آبی ، ۱۶ ص ۔

آغاز

ایا ہوا ہے خلق میں دور انقلاب کا بدلا ہوائے وقت نے رخ شیخ و شباب کا
پر ایا مسدعہ نظر انتخاب کا نہ آن میں الٹ گیا پردہ حجاب کی
دل کو ہوس میں سیر کی کس طرح کل پڑے موتی صدف کو توڑ کے باہر نکل پڑے
(۳۱۵۸) دفتر دبیر : سلامت علی دبیر

ڈاکٹر ہلال نقوی نے مرتب کی، ۳۵ تایاں مرثیے
کراچی : محمدی ایجوکیشن اینڈ پبلی کیشنز، ۱۹۹۵ء، ۴۰ روپے،
۴۰۰ ص.

(۳۱۵۹) دفتر ماتم جلد چہارم : مرزا سلامت علی دبیر
لکھنؤ : مطبع شاہی، ۱۹۰۹ء، ۲۲۱ ص
(۳۱۶۰) دفتر ماتم جلد ہشتم : مرزا سلامت علی دبیر
۲۸ مرثیے، لکھنؤ : مطبع شاہی، ۱۹۱۲ء، ۱۲ آئے، ۲۱۶ ص.
آغاز

جعفر صادق کا رتبہ خلق میں مشہور ہے جان حیدر روح زہرا کبریا کا نور ہے
بخشنش و خلق و کرم کا جا بجا مدکور ہے وصف میں شیریں ربانی کے زیاں معذور ہے
صابر و شاکر لقب ہے حجت نبیوم ہے نائب مشکوکشا ہے بیکس و مظلوم ہے
(۳۱۶۱) دفتر ماتم (جلد نہم) : مرزا سلامت علی دبیر

لکھنؤ : مطبع شاہی، ۱۹۱۲ء، ۱۲ آئے، ۲۰۸ ص
(۳۱۶۲) دفتر ماتم جلد ۱۹ (مجموعہ مختصات) : مرزا سلامت علی دبیر
لکھنؤ : مطبع دید بہ احمدی، ۴۰۳ ص

(۳۱۶۳) دور تعشق : مہذب لکھنوی
تعشق (م ۱۳۰۹ھ) کی غزلوں کا انتخاب
لکھنؤ : انجمن محافظ اردو، نظامی پریس لکھنؤ، سوا روپیہ، ۲۰۸ ص.
(۳۱۶۴) دیوان غریب، کلب حسین خان نادر
فتح گڑھ، ۱۸۶۸ء، ۵۸۴ ص.

(۳۱۶۵) دیبج عظیمہ : میکش غاری پوری

بوچہ ، بیارس ، ۱۳۷۶ھ ۔

(۳۱۶۶) ارشتہ کلام : محسن زیدی

۵۸ غزلیں ، نئی دہلی ، ۱۹۷۸ء دس روپے ، ۱۱۲ ص

(۳۱۶۷) رقص حیا : ڈاکٹر نعیم تقوی

حیدرآباد دکن ، معبد آرت پریس ، ۱۹۵۸ء ، ۵ روپے ، ۱۱۲ ص

(۳۱۶۸) رنگ مینا : رضا ہمدانی

مظم ، ۴ روپے ۔

(۳۱۶۹) روح نعیمہ : آغا شاعر (م-۱۹۴۴ء)

(۳۱۷۰) ارشن ستارے : شارب لکھوی

شارب کے سو منتخب اشعار، لکھنؤ ، ۱۹۵۰ء ، ۳ آنے ، ۱۶ ص ۔

(۳۱۷۱) روشنی : تیغ الہ آبادی (مصطفیٰ زیدی)

الہ آباد : مکتبہ حیات نو ، ۱۹۵۰ء ۔

(۳۱۷۲) زیر و بم : فارغ بخاری

لاہور : گوشہ ادب ، تین روپے ۔

(۳۱۷۳) سبع مثنوی : سید سرفراز حسین خبیر رضوی

مرزا سلامت علی دبیر کے چودہ مرثیوں کی مجموعہ

لکھنؤ : مکتبہ المدنی ، ۱۳۴۹ھ ، ۲ روپے ، ۴۹۱ ص چرہدہری سید

نظیر الحسن فوق رضوی نے تاریخ کہی:

داگر و مناج سبط مصطفیٰ مرزا دبیر
شکر ہے مجموعہ ان کے مرثیوں کا چھپ گیا
سلک در مظہر پاکیزہ سے سال طبع شوق
جامع علم و فضائل شاعر شریں زبان
جس کے انکاد شمر کے مناج ہیں سبہ بکتہ دار
باصطلاح ہر بیت پاکیزہ کا ہے بیت جنان
(۱۳۴۹ھ)

انٹاز :

کوہ سے میر بہار آئی جو گلگشت چمن کو
گ رنگ سے ملی نص رواں گل کے بدن کو
شرمایہ لکا رنگ رقص چرخ کہن کو
لالے نے کیا کھل کے سیک لعل یمن کو

- (۳۱۷۴) سحر رنگ : حسرت کاظمی
کراچی : ادارہ فروغ اردو ، ۱۹۸۳ م ، ۲۰ روپے ، ۱۸۴ ص .
- (۳۱۷۵) سفینہ غزل : فیاض علی عروج زیدی
رامپور ، ۱۹۷۸ م ، ۱۵ روپے ، ۱۶۰ ص .
- (۳۱۷۶) سلك جوہر حصہ دوم : سید حافظ علی صابر الرضوی
سید مظفر حسین طاہر جرولی کی شادی کے موقع پر مختلف شعراء نے سہرے
کے اُن کا مجموعہ
لکھنؤ : نظامی پریس ، ۱۹۶۰ م ، ۳۲ ص .
- (۳۱۷۷) سلك گہر : سید احتشام حسین
اردو مشویوں ، ہرائی اور منظومات کا انتخاب
لکھنؤ : ادارہ فروغ اردو ، ۱۹۵۷ م ، تین روپے ، ۱۶۰ ص .
- (۳۱۷۸) سنبل و سلاسل : جوش ملیح آبادی (م ۱۹۸۲ م)
نظم ، بمبئی . کتب خانہ تاح آس ، ۱۹۴۷ م ، ساڑھے چار روپے
- (۳۱۷۹) سنگ آشنا : قیصر الجعفری
غزل ، بمبئی : عرفان جعفری ، ۱۹۷۷ م ، دس روپے ، ۱۱۲ ص .
- (۳۱۸۰) سواد سیم تنان : پروفیسر منظور حسین شوری
نظم ، کراچی : ندرت قلم اکادمی ، ۱۹۸۲ م ، ۷۵ روپے ، ۳۲۰ ص .
- (۳۱۸۱) سوز کلبی : نور لدھیانوی
علامہ اقبال کے کلام پر تصنیف
لاہور : شاہکار ، ۲۰ روپے ، ۱۶۲ ص .
نمونہ .
- محور دکھو فکر فتر و پادشاہی میں اسے رفتے دو مصروف ورہ نگاہی میں اسے
بے خطر گر جائے دو قعر تباہی میں اسے مست دکھو دکر و فکر صبحگہی میں اسے
بخنہ تر کر دو مزج خانقاہی میں اسے
- (۳۱۸۲) سوز نفس : مرزا حسن بیگ مرزا سیمایی
غزل ، حیدرآباد دکن ، ۱۹۷۶ م ، ڈھائی روپے ، ۱۱۶ ص

(۳۱۸۳) سوز و ساز باہم - سیدہ عابدہ

روپنڈی : ادارہ عجم و ادب ، ۵ روپے ، ۴۷ ص .

(۳۱۸۴) اسی پارا نذر حسین - سیدہ دلدار حسین اظہر

حیدر آباد دکن : قح پریس ، ۱۲۵۷ھ ، ۲۲ ص .

(۳۱۸۵) شاخ مرجان : علامہ رشید ترائی

نظم کراچی تربی کادمی ۱۹۸۳م . ۵۰ روپے ، ۲۲۳ ص .

(۳۱۸۶) شاعر کے سو شعر : آغا شاعر دہلوی (م ۱۹۴۰م)

دہلی : نگارستان ایجنسی ، ۴ آئیے .

(۳۱۸۷) شباب فطرت : قیصر یار دہلوی (م ۱۹۹۶م)

نوحے ، مرثیے ، لاہور : استقلال پریس ، پانچ روپے .

(۳۱۸۸) شعار دبیر اجلہ اول : مہذب لکھنوی

مرزا سلامت علی دبیر (م ۱۲۹۲ھ) کے سات مرثیے

لکھنؤ : المحسن محافظ اردو ، ۱۹۵۱م ، ڈیڑھ روپیہ ، ۱۶۰ ص .

(۳۱۸۹) شعلہ ندا : پروفیسر احتبی حسین رضوی

غرل ، پٹنہ ، ۱۹۵۴م ، ساڑھے چار روپے ، ۲۵۶ ص .

(۳۱۹۰) صبح الہام : سید حلال مدین حیدر دہلوی (م ۱۹۵۸م)

غرل ، کراچی : مکتبہ حیدری ، ۱۹۶۵م ، ساڑھے چار روپے ، ۲۸ ص

اتبس مصطفیٰ مینا زبیری نے تاریخ طبع کہی :

سیدہ الحمیدہ ہو طبع کلام حیدر جس کا ہر لفظ ہے الہ پارہ ادب و دہیہ

جس میں کچھ مسئلہ زیست کی تفسیریں ہیں اور کچھ فلسفہ ربیع و صحر ، ہیش و طوب

کئی برجستہ یہ دبا ہے کہی ہے تاریخ : صبح الہام : یہ تخلیق طبع شعر و ادب

(۱۹۶۵م)

(۳۱۹۱) صیائے دکن : سید باقر حسین ضیا

مشوئی ، حیدرآباد دکن : مطبع برہانیہ ، ۱۳۰۸ھ

(۳۱۹۲) طہستان : آغا صادق حسن نفوی

بجور کے لئے نظمیں ، ملتان : مکتبہ صادق ، ۱۹۷۳م ، ۴ روپے ، ۶۷ ص .

- (۳۱۹۳) طلوع فکر : جوش ملیح آبادی (م ۱۹۸۲م)
کراچی ، ۱۹۵۷م ، تین روپے ، ۱۵۰ ص .
- (۳۱۹۴) طوفان محبت : ہوش بلگرامی
مثنوی حیدرآباد دکن : کتب خانہ ۱۳۶۵ھ / ۱۹۴۶م ، ۱۵۰ روپے ، ۲۹۷ ص .
آغاز : بنام خدائے کمال آفریں جلیل و جمیل و جمال آفریں
- (۳۱۹۵) فراز عرش : شاکر جرولی
قصائد ، لکھنؤ سلور پبلی کیشنز ، ۱۹۶۰م ، ایک روپیہ ، ۶۴ ص .
- (۳۱۹۶) گہکشاں : ڈاکٹر نعیم نقوی
عزل ، کراچی ، اردو سندھی ادبی سنگیت ، ۱۹۷۷م ، ۱۵ روپے ، ۹۶ ص .
- (۳۱۹۷) گلدستہ انیس : سید صغیر حسین نقوی
سلام ، لکھنؤ ، اردو پبلشرز ، ۱۹۷۶م ، ۲۰ روپے ، ۲۴۸ ص .
- (۳۱۹۸) گلدستہ ماتم : زائر نوگانی
مراد آباد ، دائرۃ الاشاعت نوگانی ، ۱۳۵۲ھ ، ۸ آنے .
- (۳۱۹۹) گلدستہ قضا : سید ظل حسین قضا
سلام ، ۴ آنے
- (۳۲۰۰) گلدستہ وفا : محمد رضی احسین مصرم
مختلف شعراء کے حضرت عباس علیہ السلام کی شان میں کہے گئے قصائد
میرٹھ : آزاد پریس ، ۴۶ ص .
- (۳۲۰۱) گوہر کعبہ : سید طاہرہ بیگم رضوی طاہرہ
سید طاہرہ بیگم سید سرفراز حسین خیر بکھوی کی شاگرد ہیں ، قصائد
لکھنؤ : ناظم پریس ، ۱۳۷۸ھ ، ۴۰ ص .
- (۳۲۰۲) لوح منزل : مولانا سید عالم الرضوی
قصائد ، کراچی ، ۲ روپے ، ۸۰ ص .
- (۳۲۰۳) لہو پکارتا ہے علی سردار جعفری
غزل ، نئی دہلی ، ۱۹۷۸م ، ۱۵ روپے ، ۱۱۶ ص

- (۳۲۰۴) لہو کے چراغ . سید سرفراز حسین جوہر لکھنؤ
عزل . جہلم پاک لائبریری ۵ روپے . ۱۶۰۰ ص
- (۳۲۰۵) مدد و یاس . سید اسحاق حسین منجم بریلوی
نظم . کراچی . مشتاق اکیڈمی برائے ادب . ۱۹۸۶ . ۲۵ روپے . ۱۹۲ ص
- (۳۲۰۶) متاع جنوں : ہوش ترمذی
غزلیں . لاہور : شیع غلام علی ایڈ سر . ۱۹۶۷ . ۵۰ روپے . ۱۸۳ ص
- (۳۲۰۷) متاع زندگی : سید اطہر حسین
غزلیں . لکھنؤ : نامی پریس . ۱۹۷۸ م . ۱۲ روپے . ۱۹۲ ص .
- (۳۲۰۸) مثنوی جاہستان : اشفاق علی مصطر
مراد آباد : مطبع مطلع العلوم . ۱۸۸۶ء . ایک آنہ ۱۸ ص .
- (۳۲۰۹) مثنوی طلسم حیرت :
نوبہ صبح سہارنپور . یک روپیہ (احد شیعہ یکم جولائی ۱۹۲۷ء)
- (۳۲۱۰) محالیں حیدریہ : مولانا احمد علی حیدری
دس محالیں . کراچی : ادارہ جامعہ مدد جعفر صادق . ۱۵ روپے . ۱۶۰ ص
- (۳۲۱۱) مرثیہ : سید شہید حسن نقوی شہید صنی پوری
لکھنؤ : ادارہ مجلس باغ مگہ . ۱۹۵۱ م . ۸ آے ۴۸ ص .
- (۳۲۱۲) مرثیہ - معوں سرٹ . سید فرید حسن رمی اوسطی بیعت بھرتپوری
حضرت علی اکبر کے حالات پر مشتمل
کراچی : فیض ادب . ۱۴۰۲ھ / ۱۹۸۲ م . ۳۱ ص
- (۳۲۱۳) مرثیہ مرزا دبیر : مرزا سلامت علی دبیر
لکھنؤ : نولکشور پریس . ۱۳۰۳ھ / ۱۸۸۶ م . ۵۳۰ ص .
- کریا (فارسی) : شیع سعدی
- (۳۲۱۴) سدس عرت افزا . سید سرفراز علی بریسوی و مرزا عیادت علی بیگ لکھنوی
کریا سعدی پر تضمین ، واقعات کریلا کو منظوم کیا گیا ہے
لکھنؤ . مطبع دنگداز . ۱۳۱۲ھ / ۱۸۹۴ م . ۴۸ ص .

آعار: نبی کے جگر دہن حق کے اماں حسین بن حیدر علیہ السلام

وہ تھے گو مقدس مظہر تمام رہ عجز سے پر یہ کہتے ہدام

کر یا بہ بحشانی پر حال ما کہ ہستم اسیر کمند ہوا

(۳۲۱۵) مشرق تابان: مخمور اکبر آبادی (م ۱۹۷۶م)

مشرقی پاکستان (ہنگوہ دیش) سے متعلق پانچ نظموں کا مجموعہ

کراچی: راس محمود ایجوکیشن اینڈ کنچر سوسائٹی، ۱۹۶۷م، ڈیڑھ روپیہ

۴۸ ص

(۳۲۱۶) مفاصلہ: مرزا بگاہ لکھنوی

رباعیات، ۲۱۰ ص

(۳۲۱۷) منظرہ عقل و دل میر فدا علی نثر خون فدا بن سید مجید علی

دہلی: مطبع مظہر انصاف، ۱۳۱۲ھ، ایک آنہ، ۱۶ ص

آغاز

ایک دن دل نے غم سے پوچھا یہ ظلم جہاں ہے کس کی بنا

یہ کبھی رات اور کبھی ہے دن گدہ طفل و جوان گدہ میں

(۳۲۱۸) مناقب اہلبیت: الہی بخش

قرزودی (م ۷۳۲م) کا وہ قصیدہ جو انہوں نے حضرت اماں زین العابدین کی شان

میں کہا مع ترجمہ

دہلی: مطبع ہوسنی، ۱۳۱۳ھ، ۲۴ ص

آعار:

ہذا الذی تعرف البطحاء و طائہ و البیت بمرودہ، و اخل و الخرو

یہ دہ ننگ پس حق کے فدا دکھتے کی جگہ کو و دی مکہ و رحہ کعبہ اور

حل و حرہ پہچانتے ہیں

(۳۲۱۹) منتخبات دبیر (جلد اول) ڈاکٹر مسعود رضا خاکی (۱۹۸۸م)

لاہور: افتخار بکڈپو، نامی پریس لاہور، ۹ روپے، ۲۱۶ ص

(۳۲۲۰) منتخبات دبیر (جلد دوم): ڈاکٹر مسعود رضا خاکی (۱۹۸۸م)

مرثیہ، لاہور: افتخار بکڈپو، ۱۳ روپے، ۲۰۸ ص

- (۳۲۲۱) منزل بہ منزل : ظہیر رضوی
کراچی - پرنٹنگ محل، ۱۹۷۹ء، ۹۰ روپے، ۶۴ ص۔
- (۳۲۲۲) مونی مونگے
نوحی، مراد آباد - دائرۃ الاشاعت لوگ سوان، ۱۳۷۲ھ، ۸۰ پے۔
- (۳۲۲۳) موج سلسبیل : نظیر سہوری
قصائد، عیشی، سبکی بک مینوفیکچر، ڈھائی روپے، ۲۵۶ ص۔
- (۳۲۲۴) میخانہ : مقصود جعفری
اردو اور فارسی عمر لٹ، روپنڈی، سکھا پبلشرز، ۲ روپے، ۱۹۲ ص۔
- (۳۲۲۵) میری بہترین نظم : محمد حسن عسکری
الہ آباد - کتابستان، ۱۹۴۲ء۔
- (۳۲۲۶) نرسیدہ : سید اختر عباس خاں نعوی
غزل، اسلام آباد : کاشف یکڈپو، ۱۹۸۸ء، ۴۰ روپے، ۹۶ ص۔
- (۳۲۲۷) نبض دوراں : منظور حسین شور
کراچی : مشہور آفست پریس، ۱۹۵۹ء۔
- (۳۲۲۸) نذرانہ عقیدت : صفدر لکھنوی
شہدائے کربلا کی شان میں، کراچی : جاوید پریس، ۱۶ ص۔
- (۳۲۲۹) نشاطِ خواب : ناصر کاظمی
لاہور : مکتبہ خیال، ۱۹۸۵ء، ۲۵ روپے، ۷۹ ص۔
- (۳۲۳۰) نعمہ فکر : سید مومن حسین تقوی شعلہ کراری
الہ آباد : شبستان، ۱۹۷۸ء، ۲۵ روپے، ۱۹۴ ص۔
- (۳۲۳۱) نم شبنم : سید فیضی
لاہور : المعارف، ۱۴۰۳ھ/۱۹۸۳ء، ۱۶۰ ص۔
- (۳۲۳۲) نوائے مرور : بر ظفر بخش رصوی
لاہور : نفوس پریس، ۱۹۶۱ء، ۳ روپے، ۱۷۶ ص۔
- (۳۲۳۳) ہرمزی حاتم/حجاب زبان : منیر شکو، آبادی
یہ مثنوی ہندوستان میں شادی بیاہ کے رسوم و رواج سے متعلق ہے

دہلی : دانش محل ، کمال ہند پریس دہلی ۸ آنے . ۵۶ ص .
آغاز :

اے قلم پہلے لکھدیے بسم اللہ ت کہ نافع بہ سب کو ہو دلفواہ
کچھ گریستوں کی تھی یہ فرمائش ہوتی صفحہ کی اس سے آرائش
(۳۲۳۴) یاس و امید : ملک غلام عباس نجفی

قصائد ، جہنگ ، امامیہ فکر ادب اکیڈمی لٹر ، ثنائی پریس سرگودھا ، ۳۲ ص
(۳۲۳۵) یاقوت و الماس : اعظم

نوحیہ ، لکھنو : مجاہد پکڈپو ، ۱۹۵۰ م . ۶ آنے .
(۳۲۳۶) یہ عالم شوق کا : اعتبار ساجد

لاہور : مقبول اکیڈمی ، ۱۹۹۴ م ، ۱۹۲ ص .
(۳۲۳۷) احسان : جواد جعفری

مظفر آباد : ادارہ تحقیقات اسلامی ، ۱۹۹۴ م ، ۱۶۸ ص .
(۳۲۳۸) تاب سخن : محمد رضا کاظمی

کراچی : مکتبہ ادب ، ۱۹۹۴ م ، ۲۴۸ ص .
(۳۲۳۹) راحت شب : محسن نقوی (م ۱۹۹۶ م)

لاہور : ماورا پبلشرز ، ۱۹۹۴ م ، ۲۱۴ ص .
(۳۲۴۰) طلوع اشک : محسن نقوی (م ۱۹۹۶ م)

لاہور : ماورا پبلشرز ، ۱۹۹۴ م ، ۸-۲ ص .
(۳۲۴۱) میں غزل ہوں : غزل جعفری

کراچی : کلچرل اینڈ آرٹ فورم ، ۱۹۹۴ م ، ۱۰۴ ص .

ضمیمہ

- (۳۲۴۲) آیت تطہیر میں اہل البیت کے درخشاں چہرے : مولانا محمد تقی نقوی
 آیۃ اللہ محمد فاضل موحدی لنکرانی ور آیۃ اللہ شیخ شہاب الدین اشراقی کی
 فارسی میں لکھی گئی کتاب کا ترجمہ
 لاہور : مصباح الہدی پبلی کیشنز، ۱۴۱۴ھ، ۳۰ روپے .
- (۳۲۴۳) آدمی منتظری - قید سے فتح تک :
 کراچی : المسعود پرنسنگ ایجنسی، ۸ ص .
- (۳۲۴۴) آل حکیم کے مصائب :
 آیۃ اللہ سید محسن الحکیم کے حادان پر عراق کی موجودہ حکومت سے جو
 مظالم ڈھائے ہیں ان کی تفصیلات، المجلس الاعلى للشورة الاسلاميه العراق،
 ۱۴۰۶ھ، ساڑھے سات روپے، ۹۰ ص
- (۳۲۴۵) آل محمد علیہم السلام کو پہچاننے . سید جعفر علی شمس
 لاہور : جاوا پبلسری سنور، ۱۶ ص .
- (۳۲۴۶) آمریت کے خلاف ائمہ طاہرین کی جدوجہد : مولانا سید علی شرف الدین
 موسوی ہلستانی
 عنوانات : آمریت کی تعریف اور اس کے اسباب، آمریت کے قبیح نتائج و شر .
 ائمہ طاہرین علیہم السلام کا آمریت اور طاعت کے خلاف جہاد
 کراچی : مامیہ اسٹڈنس آرگنائزیشن پاکستان، ۱۴۰۷ھ/۱۹۸۶م .
 ۱۵۹ ص .
- (۳۲۴۷) آئینہ حجاز پر منظوم تبصرہ : رشک ترابی
 راجہ محمد شریف کی کتاب » آئینہ حجاز « پر منظوم تبصرہ
 سرگودھا : انصار آرٹ پریس، ۱۵ ص .

تعار

انے مجلس میں پوچھا۔ میری یہ خودی کہ میں نے جس مکتبہ میں اب قریب دار
 ہے بعد میں اس لیے قلم حرم کی ساری ساری نگاہ اس سے آئینہ دار
 تحریر اس کی کشف میں لطیف ہے یہ شہکار جامعہ اسلامیہ شریف ہے
 (۳۲۴۸) آئینہ بلاغت : مرزا محمد عسکری لکھنوی

اقسام و متعلقات نظم و شعر ، صنائع بدائع ، علم عروض کے باب میں عمدہ
 مشکن بحریں

لکھنؤ : صدیق بکڈپو ، ۱۹۳۷ء ، ۱۸۴ ص .

(۳۲۴۹) آئینہ عروض : میرزا علی نافذ (م ۱۳۱۴ھ) (ذریعہ : ۲۶) .

(۳۲۵۰) ہوذر غماری اور - تاریخ کے آئینے میں : مرزا محمد جعفر

کراچی : بارگاہ ادب ، ۱۹۷۱ء ، ڈھائی روپے ، ۱۵۹ ص .

* ابو ہریرہ (عربی) : حجة الاسلام عبدالحسین شرف الدین موسوی

(۳۲۵۱) ابو ہریرہ :

کراچی : رحمت اللہ بک ایجنسی ۲۹۸ ص .

(۳۲۵۲) اتحاد بین المسلمین :

سرگودھا : امامیہ سنوڈنٹس آرگنائزیشن پاکستان ، ۱۶ ص .

(۳۲۵۳) اتحاد کا پیغام : ملت کے نام : مولانا مصطفیٰ حیدر عمران

مولانا سید عارف حسین حسینی (۱۹۸۸ء) اور مولانا سید حامد عینی

صاحب کو متحد کرنے کے لیے یہ رسالہ لکھا گیا

چکوال : شیعہ ایکشن کمیٹی ، ۱۴ ص .

(۳۲۵۴) اجتہاد و تقلید :

کراچی : جامعہ تعلیمات ، ۱۶ ص

(۳۲۵۵) احقاق الحق حصہ دوم : سید محمد عبدی

پانچ خطبات

سرگودھا ، مرکز تحقیقات اسلامیہ ، ۱۹۸۸ء ، ۲۲ ص

- (۳۲۵۶) احقاق الحق حصہ چہارم : سید محمد عابدی
 مولانا علی حسنین شیفتہ (م ۱۹۹۱ م) کی ایک تقریر بعنوان « منصب امامت »
 اور بعض ہدایات برائے خطباء
 سرگودھا : مرکز تحقیقات اسلامیہ ، ۱۹۸۸ م ، ۳۲ ص .
- (۳۲۵۷) احکام الہیہ برائے ماہ رمضان : مولانا افغار حسین نقوی
 ملتان : المحکم ناصر العزائم ، ۱۹۷۷ م ، ۳۱ ص .
- (۳۲۵۸) اختر درخشاں : مولانا سید محمد بانو موسوی کشمیری ہنگامی
 امیر کبیر سید علی ہمدانی (م ۷۸۶ھ) ، شاہ سید محمد نور بخش
 (م ۸۶۹ھ) اور میر شمس الدین عراقی (م ۹۱۹ھ) کی سوانح
 (۳۲۵۹) ادب پارے (حصہ اول) : حکیم کوثر جعفری
 مجموعہ نعت و منہیت
 کنہیل پور (تک) : ملٹری پرنٹنگ پریس ، ۱۳۶۱ ص .
- (۳۲۶۰) ادبی کہانیاں : نسیم مروہی
 ایسی دور و نایاب کہانیوں کی انتخاب جو اردو ادب میں سنگ میل کی حیثیت
 رکھتی ہیں
 لاہور : شیخ غلام علی اینڈ سنز ، ساڑھے سات روپے ، ۳۲۶ ص .
- (۳۲۶۱) اردو خلاصہ عروض سیفی : ساحل بنگرامی
 لاہور : شیخ جان محمد اللہ بخش ناشر نکت علوم مشرقی انار کلی ، ۴۰ آبی .
- (۳۲۶۲) اردو شارٹ ہسٹری : مرزا محمد ہادی رسوا (م ۱۹۳۱ م)
 اب بل گھوش کی کتاب کا ترجمہ
 لکھنؤ : ڈیپارٹمنٹ آف کمرشل بھوکیشن کرسچن کالج ، ۱۹۰۹ . ۱۳۴ ص
- (۳۲۶۳) اردو میں سوانح نگاری : سید شاہ علی
 Ph D مقالہ ، عنوان : فن سوانح نگاری ، اقسام سوانح نگاری ، ردہ میں
 سوانح نگاری کی غار حالی اور شبلی کا سوانحی دور ، حالی اور شبلی کا
 دور (معاصر تصانیف) ، جدید دور ، سوانح نگاری کا درجہ ، ادب میں
 کراچی ، گلڈ پبلشنگ ہاؤس ، ۱۹۶۱ م ، سات روپے ، ۲۶۵ ص .

(۳۲۶۴) ردو ہندی شارح سیند محمد رضا تقویٰ نصیر آبادی

حیدرآباد دکن انوار الاسلام پریس، ۱۱۶ ص

* فلسفہ (فارسی) : ابوالقاسم

(۳۲۶۵) اسرار دین حق :

اُن سوالات کے جوابات جو آیت اللہ سیند حسین بروہردوی (م ۱۹۶۰م) کے حکم

سے ایرسی خطیب شمع محمد تقی فلسفی نے کرمان کے شیخ رہنما ابوالناسم

بن زین العابدین سے کئے

کراچی کتابخانہ ابرہہیہ اکرمیہ شاخ پاکستان ۵ روپے ۷۴ ص .

(۳۲۶۶) سرار عدد بحساب بیہ ویر سیند فیض احسن موسوی بالوی

حصرات معصومین علیہم السلام کی شان والا عدد کی مدد سے ظہر کی گئی

ہے

لاہور : لاہور آرٹ پریس ، ۱۹۵۹م ، ایک روپیہ ، ۹۶ ص .

سیند امر رضا کاظمی نے تاریخ کہی :

مدح آل محمد کی بنی سے یحیٰ کیا خوب لکھی نص سے سر اعداد

قد کی برکت سے ہو قلب منور امر سے یہ تکبیر کی عیبی امداد

۱۳۷۹ھ

(۳۲۶۷) سلام اور امیر سلام سیند حسین محمد مروہی اینڈورکیٹ

لاہور ، ۱۹۹۶م ، ۴۵ روپے ، ۱۶۵ ص .

(۳۲۶۸) سلام اور وقت کے تقاضے : سیند محمد موسیٰ رضوی

آیت اللہ مرتضیٰ مطہری کی کتاب کا ترجمہ

کراچی : اد رہ احیائے تراث ، ۱۹۹۳م ، ۶۰ روپے ، ۲۵۱ ص .

(۳۲۶۹) اسلامی اخلاق و ادب کی باتیں : مظہر علی خان

الہ آباد : انجمن ایمانیہ ، ۱۵ روپے

(۳۲۷۰) اسلامی طرز معاشرت : علی رضا نقوی

مکتب اسلام در نعمت و برکت ، حسن اخلاق ، نظم و ضبط ، مذہبی و

بد زبانی ، انکساری

لاہور : جماران پبلی کیشنز ، ۱۵۲ ص .

(۳۲۷۱) اسما - اعلانیہ :

امین الدولہ سیف الملک نے ایک دن کہا :

ایک دن یوں مجھ کو فرمایے لگے آدمی کو پاس مذهب چاہیے
نام ہو جس میں کچھ ایسا نظم کر یعنی اشعار تیرا نظم کر
ناظم نے مختلف افراد کے نام لیے لے کر « مشق تیرا » کیا ہے .

ایک تھا مردود حجاج پلید ثانی غرور حجاج پلید

دشمن جان وہ لعین ہے حیا تھا سعید و فقیر و دیندار گ

مطبع احمدی ، ۱۲۶۱ ھ

آغاز .

بعد حمد مرسل پیغمبران صانع آب و گل پیغمبران

خالق اصلاہ پاک نبیاء ہادی احباب پاک اوصیا

(۳۲۷۲) اصحاب ثلاثہ (جلد اول) : سید حافظ علی صابر رضوی سندیلوی

حضرت ابوبکر کی سوانح

لکھنو : ادارہ تحفظ حسینیہ ، ۱۹۶۵ م ، سوا دو روپے ، ۵۶ ص .

(۳۲۷۳) اصحاب ثلاثہ (جلد دوم) : سید حافظ علی صابر رضوی

حضرت عمر کی سوانح

لکھنو : ادارہ تحفظ حسینیہ ، نظامی پریس لکھنو ، ۱۰۴ ص .

(۳۲۷۴) اصحاب ثلاثہ (جلد سوم) : سید حافظ علی صابر رضوی

حضرت عثمان کی سوانح

ادارہ تحفظ حسینیہ ، نظامی پریس لکھنو ، ۹۰ پیسے ، ۱۲۰ ص

(۳۲۷۵) اصول تجارت : سید مہربان علی رضوی

اصول و قواعد تجارت ، پاکستان کی اہم مصنوعات ، یہ مصنوعات جہاں جہاں

بنتی ہیں ان کا ذکر

لاہور : القلم سنیشنریز اینڈ بک سیلر ، ۱۷۶ ص .

- (۳۲۷۶) اصول قانون معاہدہ انگلستان : مولانا حسن علی مرزا
حیدر آباد دکن : جامعہ عثمانیہ ، ۱۳۵۹ھ ، ۶۳۸ ص
- (۳۲۷۷) اطلاعات و اثبات : مولانا سید آغا مہدی
شب جمعہ کی بت دعا : مختصر زیارت امام حسن علیہ السلام گیارہ کثیرہ ورقہ
لوط کے کردار پر بحث
کراچی : جمعیت خدام العزا ، ۵۳ ص .
- (۳۲۷۸) اعجاز ثبوت : سید اعجاز حیدر
سیرۃ النبی امراء ہدایوں : وکتورہ پریس ، ۱۳۲۵ھ / ۱۹۰۸م ، ۷۸ ص
- (۳۲۷۹) اعلان حق : سید عاشق حسین نقوی
پاکستان میں - حبیت و برکت کے حق میں جو کتابیں چھپ رہی ہیں شعبہ
علماء کی اس طرف توجہ مبذول کرانی گئی
لاہور : امامیہ سٹوڈنٹس فیڈریشن ، ۵۰ پیسے ، ۸ ص .
- (۳۲۸۰) افسروں سے خطاب : جنرل محمد مرس
لاہور : محکمہ اطلاعات حکومت مغربی پاکستان ، ۶۶ ص .
- (۳۲۸۱) قرآن زریں : اخلاق حسنہ زریں
کراچی ، ۲۲ ص .
- ۳۲۸۲ لایعات : مولانا سید حفیظ بن سید مرتضی بن سید محمد بن عمر بن
علاء بن علی ، ۱۳۰۷ھ : ۱۵۰۰ھ : ۲
- (۳۲۸۳) الامام الخمینی : مولانا منظور حسین نجمی
سرگودھا : انصار آؤٹ پریس ، ۱۴۰۰ھ ، ۵۲ ص .
- ۳۲۸۴ : سیدہ فی صاحبہ الاحسان و التقیہ : مولانا سید بن حسن بن سر
حسین رضا جانی (ذریعہ : ۱۰)
- (۳۲۸۵) الصرف : مولانا سید فرمان علی
پٹنہ : المحسن رضویہ ، مطبع سیدی پٹنہ ، ۱۳۲۵ھ ، ۴۰ اشی ، ۶۶ ص .
- الصحيح من سيرة النبي امراء (عربی) : جعفر مرتضیٰ عاملی

- (۳۲۸۶) الصبیح من سیرۃ النبیؐ : محمد علی توحیدی ، حسین عباس گردیزی
 قم : نشر مطاف دفتر آیت اللہ طاہری ، ۱۹۹۷ م ، ۴۰۰ ص .
- (۳۲۸۷) الفہرست : پروفیسر محمد سجاد مرزا بیگ دہلوی
 اردو زبان میں ہر علم و فن میں جس قدر کتابیں تصنیف ہو چکی ہیں ان کی
 فہرست
 حیدرآباد دکن : نظام دکن پریس .
- (۳۲۸۸) اللہ سے ڈرو :
 علامہ ذکیر محمد تبیحانی سداوی کی عربی کتب کا ترجمہ ، اہلبیت اطہار
 علیہم السلام منارہ ہدایت ہیں ان کی مخالفت سے ڈرو
 مکتبہ المعرفیہ ، ۱۴۸ ص .
- النبی الامی (فارسی) : آیت اللہ مرتضیٰ مطہری
 (۳۲۸۹) النبی الامی :
 لاہور : مکتبہ تعمیر انسانیت ، ۱۹۸۴ م ، ۱۵ روپے .
- (۳۲۹۰) لفظ السموق فی سیرۃ الفاروقؓ : قزلباش سحنی دربانیدہی
 مولانا شبلی نعمانی (م ۱۹۱۴ م) کی کتاب « الفاروق » پر ناقدانہ نظر
 لکھتے مطبع گلزار محضی ، ۱۴۱۳ھ / ۱۸۹۵ء ، ذہرہ روپیہ ، ۲۳۸ ص .
- (۳۲۹۱) الوائی فی شرح الکافی فی العروص و الشرفی : سید رضا بن محمد (م
 ۱۳۶۲ھ) (درجہ : ۲۵) .
- (۳۲۹۲) ماہ بو حبیہ شیعہ نہیں تدریجی 'کشاف' سید محمد مرتضیٰ نقوی
 اجتہادی
 کراچی : برقی پریس ، ایک روپیہ ، ۸۶ ص .
- محمد حسین ہیکل : The Return of Ayatollah
 (۳۲۹۳) اماء حبیبی کی واپسی : محمد وصی خان
 انقلاب بران کیے ماہ او ما علیہ پر بحث کی گئی ہے
 کراچی : مشہور آفٹ پریس ، ۱۹۸۴ م ، دس روپے ، ۱۲۰ ص .

(۳۲۹۴) اُمت اور اہلبیت (ع) محمد بشارت علی

رحلت رسالت صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم سے ائمہ طاہرین و تابعین پر ڈھائے
جائے واپس مظالم کی تفصیلات
کراچی، ۴۰۰ ص.

(۳۲۹۵) امیر امومین (ع) ، پروفیسر سید ظہر حسین کاظمی

پنڈ دادن خان، امامیہ سٹوڈنٹس آرگنائزیشن، ثنائی برقی پریس مرگودھ، ۲۴ ص.

(۳۲۹۶) انجمن نامہ : ڈاکٹر سید محمد سبطین تقویٰ

انجمن غلامان اسلام پاکستان پنڈ و ب محصل پنڈ دادن خان کورائی

لاہور : الامان پریس ، دو روپے ، ۱۱۲ ص.

(۳۲۹۷) محسری کرخا کے چالیس عملی سبق مولانا سید دلدار حسین

سی ایف چمپ اور ای سی ڈیوی کی کتاب کا ترجمہ

حیدرآباد دکن : جامعہ عثمانیہ ، ۱۲۶۷ھ / ۱۹۴۸م ، ۱-۳ ص.

* انسان کامل (فارسی) : آیۃ اللہ مرتضیٰ مطہری (م ۱۹۷۹م)

(۳۲۹۸) نسان کامل :

اس موضوع پر گیارہ تفاریر کا مجموعہ

کراچی : جامعہ تعلیمات اسلامی پاکستان ، ۱۹۹۳م ، ۳۴۴ ص.

(۳۲۹۹) سار کے کعبہ میں احلاق کی کردار : سید علی شجاعی ، سید سعید حسر

زیدی

آیۃ اللہ سید محتسب لاری کی کتاب کا مجموعہ

کراچی : دارالثقافة الاسلامیہ ، ۱۹۹۵م ، ۵۵۳ ص.

(۳۳۰۰) اے قوم شیعہ ہوشیار : نصر اللہ مہتوں زادہ

حیاتی نوح اللہ مہتوں زیدی صاحب ، باب و سہ را بشناسید ، کے صاحبزادے سے

یہ کتابچہ مدیر ہفت روزہ "رضا کار" کے حلال چھپوایا

۸ ص.

۳۳۰۱ سید سید درویش : حواجہ علاء الشفیع : حواجہ علاء السیدی ، ۱۹۷۱ء

لکھنؤ : مرفراز پریس ، ۴۰ ص.

(۳۳۰۲) بچوں کا سبق : سید محمد سبطین تقویٰ

۴۰ اسباق

جہلم : انجمن علامہ اسلام پبلیشنگ وال تحصیل پنڈدادنخان ، ۱۹۷۸ م ، ۹۶ ص .

(۳۳۰۳) بارہ نکاتی ضابطہ اخلاق اور شیعیان پاکستان :

پاکستان پیپلز پارٹی کی حکمرانی کے زمانے میں کراچی میں مذہبی فساد ہو گیا تھا جس پر مولانا کوثر ساری سے ایک بارہ نکاتی ضابطہ اخلاق بنایا ، اس کا متن ، ۸ ص .

(۳۳۰۴) باقیات الصالحات : مولانا سید حسن بن غفرانغائب

شیعوں و سنیوں کے درمیان اخلاقی مسائل کا حل ، اصول دین کو عقل اور فلسفہ کے ذریعہ سمجھانے کی کوشش کی گئی ہے
لکھنؤ : مطبع اثنا عشری ، ۱۲۹۵ھ ، ۲۲۲ ص .

(۳۳۰۵) برہم اترکھنڈ : حکیم سید محمود گیلانی

ہندوؤں کی کتابوں سے فضائل اہلیت (۱) : کی یک جہلک
سیالکوٹ : دارہ تحقیقات حیدری بکھڑ بھٹی ، امجد پریس سیالکوٹ ،
۱۹۶۵ م ، ۲۷ پیسے ، ۲۳ ص .

(۳۳۰۶) پاکستان کا نظریاتی بحران اور قیال : ثاقب اکبر

عنوانات : اقبال کا تصور قومیت اور ہم ، اقبال کا نظریہ اجتہاد اور ہماری
مقنہ ، اسلامی ثقافت کی روح : قیال کا نظریہ ثقافت اور ہمارے مسائل اور
Muslim Ummah As Iqbal Conceive

اسلام آباد : اخوت اکادمی ، ۱۹۹۶ م ، ۱۰۰ روپے ، ۱۰۰ ص .

The mysterious Universe : سرجم چیس

(۳۳۰۷) پر اسرار کائنات : سید محمد تقی

ان مباحث علم طبیعیات پر روشنی جو اس صدی کے اوائل میں ظہور پذیر ہوئے
کراچی : اکادمی آف بھوکیٹنل ریسرچ ، ۱۹۵۸ م ، ۶۰ روپے ، ۲۱۸ ص

(۳۳-۸) پیغام : علامہ میرزا علی حسن

مدرسہ حسنبہ مدینہ طیبہ کے بانی علامہ میرزا علی حسن کی اس مدرسے

- کے لئے مدد کی اپس
پشاور : حبیبیہ پریس ، ۲۲ ص
- (۳۳۰۹) پیچ درویش : سید مصطفیٰ حسین ہمدانی
اس کتاب میں روح کی پادشاهی اور دیوانے سے ثابت میں عبرت آموزی کا
خصوصی درس ہے
- کراچی : باب الاسلام پریس، ڈیڑھ روپیہ ، ۱۲۸ ص .
- (۳۳۱۰) تاریخ : کرملاد سرکار دو عالم بر : پروفیسر آغا اشہر لکھنوی
مجلہ «الازھر» قاہرہ میں چھپنے والے ایک مقالے کا ترجمہ
لکھنؤ : تنظیم پریس ، ۱۶ ص .
- (۳۳۱۱) تجلی حیات : مولانا سید مان علی عرف سید لکھنوی
حضرت عیسیٰ کی سوانح : کراچی : اظہر کتب خانہ ، ۱۳۷۶ھ / ۵ اے . ۲۸ ص
- (۳۳۱۲) تذکرہ حیات ناصر الملک : مولانا مرزا احمد حسن کاظمی (د ۱۹۶۴ء)
مولانا ناصر حسن (د ۱۹۴۲ء) کی سوانح : لکھنؤ : نظامی پریس ، ۳ ص
- (۳۳۱۳) تذکرہ خلیل (۱) : حکیم سید محمود گیلانی
حضرت ابراہیم : کے حالات زندگی ، لاہور : ادبیات اسلامیہ ، سواروپیہ
۱۱۶ ص
- (۳۳۱۴) تذکرہ عرب عیسیٰ وردی خاں مہدات جنگ : میرزا نصیر بدین خندگورگی
دہلی : معتمد پرنٹنگ پریس ، ۱۳۴۲ھ / ۱۹۲۴ء ، ۸۰ آئے ، ۸۸ ص .
- (۳۳۱۵) تحریر الاصوات / ردو شرب سید : اس ایڈیٹور دہلی
دہلی : الفصیح ، ۱۳۴۷ھ ، ڈیڑھ روپیہ .
- (۳۳۱۶) بحریں ہمارے ہمارے حمیرہ پاکستان اور شہید : و حیات محمد حسین شاہ شوری
: پروفیسر سید اظہر حسین کاظمی
گجرات : انجمن حبیبیہ ملکوال ، ۵۵ ص .
- (۳۳۱۷) رحمہ محمد : دہلی : انجمن عربیہ ، مولانا سید ظہور الحسن شاہوی
(د ۱۳۵۷ھ) (دربارہ : ۴) .

(۳۳۱۸) تزکیہ نفس : مولانا محمد ایوب بشوی

تزکیہ نفس کے موضوع پر دس دروس کا مجموعہ

لاہور : سخاوت حسین اینڈ برادرز ، ۱۹۹۶ء ، ۵۵ روپے ، ۱۶۸ ص .

(۳۳۱۹) تسہیل البلاغہ : محمد سجاد مرزا بیگ

عنوانات : فصاحت و بلاغت کی تعریف زبان میں غلطیوں سے بچنے کے

قاعدے مطلب کو صحیح الفاظ دل آویز اور سلسل زبان میں بیان کرنے کے

طریقے ، دہلی اور لکھنؤ کی زبان کا فرق

حیدرآباد دکن : نظام دکن پریس ، ۱۳۳۹ھ ، تین روپے ، ۲۳۲ ص .

(۳۳۲۰) تسہیل القواعد/قواعد فارسی : علی امجد حسین بن مولانا فضل حسین

بدایونی

فارسی قواعد سوالاً جواباً

بدایوں : مطبع صبح بدایوں ، ۱۳۰۰ھ ، ۸ ص ، موبوی عنایت عرف علی

جان وکیل نے تاریخ طبع کہی :

بحر مضمون میں غوطہ زن ہو کر فکر تاریخ میں ہوا حیر

سوچا تھا کہ کیا لکھوں تاریخ کام مشکل یہ کیسے ہو س

ہاتف غیب سے یہ آئی ندا از سر وصف لکھ دو غلظن

(۱۳ ھ)

(۳۳۲۱) تشریحات بدگرامی پر مکاتبات علامی سید اولاد حسین شادان بدگرامی

بر الفضل کے دفتر سوم کا ترجمہ و ترجمہ

لاہور : شیع مبارک علی بک سیلر ، ۱۹۲۰ء ، مطبع کریمنی لاہور ، ڈیرہ روپہ ،

۲۵۵ ص .

(۳۳۲۲) تشہد میں شہادت ثالثہ کسی معصوم پاک بے بہن پڑھی : مولانا مزمل حسین

ڈیرہ غازی خان ، ۱۴۰۲ھ ، ۱۶ ص .

(۳۳۲۳) تشیع پر اعتراضات کی علمی جائزہ : مولانا ملک ایتاب حسین قس

مفتی محمد جمیل الرحمن آف راولا کوٹ کے فتویٰ کا رد

راولپنڈی : مرکز مطابعات اسلامی ، ۱۹۹۶ء ، ۳۶ ص

- (۳۳۲۴) تصویر نجات : مولانا زوار حسین سہارنپوری
 فضائلِ اہلبیت ، سہارنپور پبلک لائبریری ، ساڑھے تین روپے ، ۶۵۶ ص .
- (۳۳۲۵) تعارفِ امامیہ دارالتبلیغ :
 اسلام آباد : امامیہ دارالتبلیغ ، ۱۶ ص .
- (۳۳۲۶) تعارفِ فلسفہ جدید : خواجہ آشکار حسین
 حود کی کتاب کا ترجمہ لاہور محسن برقی دب ۱۹۵۶ء ، ۲ روپے ، ۱۷۲ ص .
- (۳۳۲۷) تعریب الاطوال : مولانا سید علی حیدر نظام طباطبائی (۱۹۳۳م)
 عربی قواعد ، کلکتہ : مطبع قدیریہ ، ۴۱ ص .
- (۳۳۲۸) تنبیہ العاقلین / قصہ حضرت سلطان فارسی ارض :
 حیات انقبوب جلد ۲ کی ہٹ روایت کی ترجمہ جس میں ذکر ہے کہ ہٹ مردہ ہے
 حضرت سلطان فارسی ارض سے بات کی
 لکھنؤ : مطبع اثنا عشری ، ۱۲۰۳ھ / ۱۸۸۶م .
- (۳۳۲۹) تنزیل العرقان : سید سجاد حسین
 کراچی : مکتبۃ العلوم ترست ، ۵۵۸ ص .
- (۳۳۳۰) تربیہ لائبریا فی شيوخ اصحاب حصہ دوم : مولانا محمد مہر عالم
 بعض اصحاب کے نسب پر جرح کی گئی ہے
 لکھنؤ : مطبع نور المطابع ، ۱۲۳۸ھ / ۱۹۱۹م ، ۱۷۲ ص .
- (۳۳۳۱) تائپ نویسی : سید قائم حسین نقوی وغیرہ
 عسوات : تائپ مشین کی حداط ، تائپ مشین کی تعریف ، مشین کی صاحب
 تائپ مشین کے وہ حصے اور ر کا کام ، مشین کا استعمال ، تائپنگ کی رفتار
 بڑھانے کے گز ، مشین میں معمولی حربوں اور ر کی درستی مشین کے ر
 حصوں کا صاف کرنا اور تیل دینا ، اسٹینسل کاپی کا طریقہ
 کراچی : شیخ سز ، ۱۹۸۶م ، ۵ روپے ، ۱۱۲ ص
- (۳۳۳۲) نیسی ویژن میکیٹک : شوکت علی حیدری
 لاہور : سرور سر ، ۱۹۷۱ء

(۳۳۳۳) ثمرۃ الفواد : سید مرتضیٰ رضوی

عنوانات : عدم سیکھنے کی ترغیب اور عالموں کی فضیلت ، دنیا کی بے وفائی اور ناپائیداری ، شراب پینے والوں کی مذمت ، غیبت کا بیان ، عفت اور پاکدامنی کی فضیلت ، مرد اور عورت کے حقوق
مدراس : مدینہ پریس ، ۱۷۱ ص

(۳۳۳۴) ثواب و عذاب اعمال : فروع دین کی تشریح : شیخ شریف حسین جعفری
آیۃ اللہ محمد حسین نجفی دوت آبادی کی کتاب کا ترجمہ
لاہور : تنظیم غلامان آل محمد (م)، ۶ روپے ، ۱۱۲ ص .

(۳۳۳۵) جان ہار : بیگم قدسیہ زیدی

درمہ ، الیگزینڈر ڈیوما کے ڈرامے " کیمل " سے ماخوذ ، ایک روپیہ ۲۷ پیسے .
(۳۳۳۶) جدید ناول نگار : پروفیسر سید سجاد باقر رضوی
امریکہ کے بیسویں صدی کے ناول نگار حضرات کا مقام
لاہور : شیخ غلام علی اینڈ سنز ، ڈیڑھ روپیہ

(۳۳۳۷) جدید نصاب اردو شارٹ ہینڈ : سید آفتاب علی عابدی

حیدرآباد دکن : دی کواپرینٹو پریس ، ۱۹۴۷ء ، دس روپے ، ۲۴۰ ص .

(۳۳۳۸) جنت میلاد مرتضیٰ : مولانا علی حسنین شیفتہ (م ۱۹۹۱ء)

کراچی : مجلس امامیہ ، ۷۵ پیسے ، ۳۲ ص .

(۳۳۳۹) جنت مسجدیں : علی اکبر شاہ

۱۹۸۳ء کو کراچی میں مذہبی مسادات ہونے اس کی تفصیلات

کراچی : ساجدہ اکیڈمی ، ۱۹۸۳ء ، ۱۹۲ ص .

(۳۳۴۰) جناب جعفر تراب : مولانا سید شاکر تقویٰ امروہی

مرث اعلیٰ مسادات تقریبہ و بحداری کے حالات زندگی جعفر نواب نعمی جعفر
بن امام علی تقی (ع)

لکھنؤ : امامیہ مشن لکھنؤ ، ایک روپیہ ، ۶۴ ص

(۳۳۴۱) جراب لاجراب (حصہ دوم) : مولانا غلام عباس بخاری

حافظ مہر محمد میاں ابوی دیوبند کے " شعور پر سو سوالات " کے جوابات

بھنگر ، جامعہ آل عمران ، ۲۰۲ ص

” لرد علی المتعصب الخصبید لمائع من دم برید (عربی) عبد الرحمن بن جوزی

(۵۹۷ھ)

(۲۳۴۲) حوازی لعل نژاد : مولانا سعادت حسین خان

لکھنؤ : علمی کتاب گھر ، الواقعہ صدر پریس بکھو ، ۶۰ پیسے ، ۶۴ ص

* جہاد (فارسی) : آیۃ اللہ مرتضیٰ مطہری (م ۱۹۷۹م)

(۲۳۴۳) جہاد : حافظ اقبال حسین جاوید

سرگودھا : ادارہ پاسیان بھلوال ، ۱۹۹۵م ، ۳۰ روپے ، ۱۵۲ ص ۔

(۲۳۴۴) چننے کے باغ : قرۃ العین حیدر

ناول ، ڈھائی روپے ۔

(۲۳۴۵) جریح سخن : مرزا دکر حسین یاس عظیم بادی لکھنؤ

عروض و قوافی کے مسائل ، ماہیت شاعری پر فلسفیانہ بحث

لکھنؤ : مطبع تولکشور ، ۱۹۲۱م ، سوا روپیہ ، ۱۷۶ ص ۔

(۲۳۴۶) چہار گلزار : مولانا نثار علی

عروض و قوافی ، بمبئی ، ۱۲۷۰ھ (دریغہ : ۵) ۔

(۲۳۴۷) حالات حضرت امیر المومنین : مولانا سید محمد محسن

لکھنؤ : مجاہد بکڈپو ، ۵۰ پیسے ، ۴۶ ص ۔

(۲۳۴۸) حج بیت اللہ اور آل سعود : منظور حسین قصی

لاہور ، ۵۴ ص ۔

(۲۳۴۹) حسین (ع) و حسینیت : سید ذوالفقار علی زیدی

علی اکبر تلامی کی کتاب کا ترجمہ

کراچی : الحرمین پبلی کیشنز ، ۱۹۹۵م ، ۱۵ روپے ، ۴۴ ص

(۲۳۵۰) حسین (ع) - وارث انبیاء (ع) : سید نواز احمد بلگرامی

لاہور : بنیاد علم و آگہی ، ۱۹۸۶م ، ۳۲ ص

(۲۳۵۱) حسینی قاعدہ : فضل نعوی

جوں سے وہ لفظ بنائے گئے ہیں جن کی بحق مذہب سے یہ مثلاً لفظ سے

امامبڑہ ، ب سے براق

لکھنؤ : نظامی پریس ، ۶ آئیے ، ۳۲ ص .

(۳۳۵۲) حضرت ابوذر غفاری : سید بشارت شکوہ

جوہپور : حسینی مشن ، ۱۹۷۴ م ، ۵ روپے ، ۲۱۶ ص .

(۳۳۵۳) حضرت عبدالمطلب بن حصرت ہاشم ص : سید جاوید حسین رضوی

لاہور : اظہار سنز ، ۱۹۹۶ م ، ۸۰ روپے ، ۹۸ ص .

(۳۳۵۴) حضرت علی کے خطوط کا ابتدائی مطالعہ : قیصرہ عالم زیدی

عنوانات : خطوط پر عام نظر ، کتاب کی شخصیت و اس کے عاصر ،

مکتوب البہہ ، حضرت علی ع کے خطوط کے ماخذ

سیالکوٹ : پاکستان صادقہ مشن ، ۴ آئیے ، ۲۲ ص

(۳۳۵۵) حضرت عمر کا یوم وفات : مولانا ملک آفتاب حسین قسمی

حضرت عمر کی وفات یکم محرم کو سہس ہوئی بدکہ ۲۶ دی الحجۃ کو ہوئی

راولپنڈی : مرکز مطالعات اسلامی ، ۱۹۹۶ م ، ۲۴ ص .

(۳۳۵۶) حیات غالب : سید محمد مرز

۲ آئیے .

(۳۳۵۷) حقی علی خیر العمل : سید محمد انور کاظمی

سیالکوٹ : تحریک احیائے تعلیمات محمد و آل محمد صرا ، ۲ ص .

(۳۳۵۸) حیوانیات : محشر عابدی

دہلی : النجمن ترقی اردو (ہند) ، ۱۹۴۲ م ، سوا روپہ ، ۱۵۰ ص .

(۳۳۵۹) حایدن اور اسان : مولانا سید ڈیشان جدر جوادی

لاہور : مصباح الہدی پبلی کیشنز ، ۱۴۱۰ھ ، ۲۵ روپے ، ۱۴۴ ص .

(۳۳۶۰) حصال الشیعہ : مولانا سید محسن علی سبزواری (م ۱۹۲۸م)

لاہور : فیض عام پریس ، ۱۳۲۷ھ / ۱۹۰۹م ، ۶۸ ص

(۳۳۶۱) خطبہ استقبالیہ : حاجی مرزا مہدی پویا (م ۱۹۷۳م)

۱۳۷۲ھ / ۱۹۵۳م کو آل پاکستان شیعہ کنونشن میں پڑھا گیا ،

کراچی : مشہور پریس ، ۱۲ ص .

- (۳۳۶۲) خطبہ صدرت : سید سرمد علی حای شاہ
مظفر نگر، سٹالٹ پریس، ۲۴ ص .
- (۳۳۶۳) خطیب بعدادی کے اعتراضات کی حقیقت : ڈاکٹر سید محمود نقوی
آیۃ اللہ لطف اللہ صافی کی کتاب کا ترجمہ
تہران : سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۴۰۹ھ، ۱۹۹۱ء ص .
- * خواب شگفت (فارسی) : ملا فتح اللہ شیرازی
(۳۳۶۴) خواب بیداری : سید یوسف حسین زیدی
لکھنؤ : نظامی پریس، ۹۲ ص .
- (۳۳۶۵) حواہی سلام در دیگر مذاہب کی نظر میں : عابد عسکری
لاہور : بعثت فاؤنڈیشن، ۱۹۹۱ء، ۵ روپے، ۱۶ ص .
- (۳۳۶۶) اخود سیاسی : عابد جعفر
ایف - آس کی کتاب کا ترجمہ
لاہور : کتاب منزل، منصور پریس لاہور، ساڑھے تین روپے، ۳۱۱ ص
- (۳۳۶۷) درس آل محمد لائلپور : مشاہیر کی نظر میں : مولانا محمد اسماعیل
(م ۱۹۷۶ء)
درس آل محمد کے سلسلے میں علماء کے خطوط، ۴۸ ص .
- (۳۳۶۸) دشمنان اہلبیت :
امرائے بنی امیہ کے حالات زندگی، الہ آباد : حسینی مشن
- (۳۳۶۹) دور علی کا مثالی نظام : حکومت اور اس کے بربادی اصول : سید مہرین علی
رضوی
- راولپنڈی : نور آرٹ پریس، ۵۰ پیسے، ۶۴ ص .
- (۳۳۷۰) دین کا زوال کیوں ؟ : سید ظفر الحسن شارب رضوی
لاہور : مکتبہ تعمیر ادب، ۴۰ ص .
- (۳۳۷۱) ڈاکٹر علی شریعتی کے لیکچر : سید سجاد باقر رضوی
لاہور : کشور عابد حسین ٹرسٹ، ۱۹۸۳ء، ۵ روپے، ۵۵ ص .

(۳۳۷۲) راجہ رام موہن رائے : مرتضیٰ حسین

راجہ موہن رائے ہندوستان کے مشہور مصلح اور رہنمائے وطن تھے ان کی حیات و خدمات

حیدرآباد دکن : شالیمار پبلی کیشنز ، ۱۹۷۷ء ، ۶ روپے ، ۷۲ ص .

(۳۳۷۳) راگ رنگ : آغا سید صادق حسین

عنوانات : مسلمان در فن لطیفہ و موسیقی ، مشرقی بحار میں دھر بد کا
بک گھر بہ شعر و موسیقی کی حسین سنگھم ، امیر خسرو ، فن موسیقی کا
ایک تابعدا عظیم - امیر خسرو ، لغات موسیقی
کوئٹہ : پاکستان پریس ، تین روپے ، ۹۲ ص .

(۳۳۷۴) رام چرت مانس : ڈاکٹر نور الحسن نعوی

تلسی داس کی کتاب کا ترجمہ

دہلی : مجلس اشاعت ادب ، ۲۴ روپے ، ۴۸۷ ص .

(۳۳۷۵) راہ اسلام : مولانا سید بشارت حسین کامل مرزا پوری

آیۃ اللہ سید محمد شیرازی کی فارسی کتاب کی ترجمہ
ادارہ انتشارات الرسول ، ۸۰ ص .

(۳۳۷۶) رزم زندگی : ڈاکٹر مبشر حسن

پانچ مضامین ، مارٹ پلوک کی کتاب ، فیورل سوسائٹی ، کا ترجمہ بھی شامل
ہے .

لاہور : نفیس پرنٹرز ، ۱۹۷۸ء ، ۲۰۴ ص

۲۳۷۷ رسالہ عمارتِ صی / قصہ حیرت مقدسی مولانا خواجہ عبد حسین انصاری

حضور علی کے ایک معجزے کو منظرِ صورت میں پیش کیا گیا ہے

دہلی ، مطبع یوسفی ، ۱۶ ص .

آغاز

پس از حمد حلاق کون و مکان ہر اک راز مخفی ہے جس پر عیان

ہی منور و آراستہ پر سلام وظیفہ ہے مومن کا ہر صبح و شام

(۳۳۷۸) رسالہ تحقیق جدید حکیم نور الدین سیالوی

حکیم صاحب اپنی تحقیق سے شیعہ ہونے نہیں اس کتاب میں حضرت عمر ک
نسب نامہ پیش کیا گیا ہے

لکھنؤ فیض پریس ۲ آئیے، ۲۲ ص (انقص لائبر)

(۳۳۷۹) رسالہ در عمہ عروص مہدی علی زکی

ہند، ۱۲۹۵ م۔

(۳۳۸۰) رسالہ شعبہ طور بحوالہ اصل روداد مختصر مدرسہ باب العلم مبارکپور

جون رضا مبارکپوری

مبارک پور ضلع اعظم گڑھ میں ایک شیعہ دینی مدرسہ بنام "مدرسہ باب العلم"

کی روداد مبارکپور، ۴۹ ص۔

(۳۳۸۱) رسالہ عبداللہ یا خانہ زاد خدا :

حضرت علی : کی سوانح دہلی مقبول پریس، ۱۲۸۸ھ، ۳ آئیے، ۲۴ ص

(۳۳۸۲) رسالہ ماحری علی اسدات و شیعہ میں ہدی بی امیہ و بی عباسیہ سید

اولاد حیدر بلگرامی (م ۱۹۴۲م)

مکتب علامہ بو لویڈ حواری میں، درجہات اربعہ علامہ سید علی حان و

کشکول شیعہ بھائی کی متعلقہ عبارات کا ترجمہ

گرہ : شمس مشین پریس، ۶۶ ص

(۳۳۸۳) ربہ منطق استدلالی مولانا محمد حسن استاد ریاضی

لاہور : مطبع النجس، ۱۸۸۲م، ۱۵۲ ص۔

(۳۳۸۴) ربع المحبت عن ابی الکتب محمد حسین حان پرنسوی

کابپور : مطبع انتظامی، ۱۳۱۹ھ (مطلع)۔

(۳۳۸۵) رکعات نماز : مولانا مرزا احمد علی امرتسری (م ۱۹۷۰م)

دو رکعتی قرقے کے رد

لاہور : امامیہ مشن پاکستان، ۱۹۶۶م، ۱۶ ص۔

(۳۳۸۶) رموز فطرت : مولانا محمد مہدی

بکھرو : الناظر پریس، ۱۹۱۴م، ۲ روپے، ۲۴۷ ص۔

* آداب المتعلمین : علامہ نصیر الدین طوسی

(۳۳۸۷) روحانی شاعری کا طرز پرواز : علامہ محمد صادق حیدری

دینی مدارس کی طلباء کی ذمہ داریاں

لاہور : معارف اہلیت ٹرسٹ تھوگر نیاز بیگ ، ۱۴۰ ص .

(۳۳۸۸) روح اور فلسفہ : سید محمد ثنی بقوی

کراچی : اردو کبڈمی سندھ ، ۱۹۶۲ء حاوید پریس کراچی ، ۵۰۸ ص

(۳۳۸۹) روشن ستارے : محشر لکھنوی

چارہ معصوم (ج) کی مختصر سوانح

کراچی : شیعہ انقلابی مشن ، سپر آرٹ پریس کراچی ، ۴۳ ص .

(۳۳۹۰) روضۃ الکرام فی نسب و حالات سادات ریدی الوسطی بلگرام : سید عیسیٰ الحسن

بلگرامی

علامہ علاء علی راد بلگرامی (م ۱۲۰۰ھ) کے سادات بلگرام بنام ، شجرہ

طیبہ ، لکھا تھا جو ان کے اپنے زمانے تک تھا زیر نظر کتاب ۱۹۲۰ء تک

کے سادات بلگرام کے شجرے پر مشتمل تھے

لکھنؤ : نظامی پریس ، ۱۹۴۱ء ، ۳ روپے ، ۲۶۸ ص .

(۳۳۹۱) رہبر شاعری : نازش حیدری

کراچی : نیو پبلشنگ ہاؤس ، ۲۱ ص .

(۳۳۹۲) رہبر منطق : مولانا سید مظہر حسن امروہی

۱۱ ص (ذریعہ : ۱۱) .

(۳۳۹۳) دھنمانے تعمیر مکان : سید ظہیر حیدر

۱۹۵۵ء ، ۱۵۵ ص .

(۳۳۹۴) زبان فارسی جدید : سید اصغر علی شاہ جعفری

لاہور : ناچ بکڈپو ، ۱۹۶۸ء ، ساڑھے تین روپے ، ۲۷۲ ص .

زندگانی حضرت فاطمہ (ج) (فارسی) : بیۃ اللہ سید عبدالحسین دستغیب

(۳۳۹۵) زندگانی حضرت فاطمہ (ج) : مولانا احمد علی حیدری

س موضوع پر انیس محاسن

جھنگ ولی عصر برسرِ رُہ مہ ۱۹۹۰ م، ۴۰۵ ص

(۳۳۹۶) رنوں کی بادشاہ علی عباس حسینی

لاہور، نویں، ۱۹۸۰

(۳۳۹۷) سید شہید سید ظفر حسین ظفر ریدی شاہ پوری

حضرت رید بن رین احمدیہ کی سوانح

لاہور، اردو غفر، اسلام، ۱۹۶۸ء، سوا بی روپے، ۱۳۷ ص

(۳۳۹۸) سید مولانا حکیم سید غلام حسین کسوری

بک بہ سے دوبارہ کج، ابو مہدی حضرت رید حسینی سے یک سوا کب یہ

اس کتاب میں اس کا عقلی اور نقلی حل پیش کیا گیا ہے

میرنگ: مطبع صادق المطابع، ۱۶۰ ص۔

(۳۳۹۹) سید رپورٹ مدرسہ جامعہ مہدی، گوہر والا تحصیل مسکریہ ضلع بہنگر کی

۱۹۸۳ م کی رپورٹ، ۱۶ ص

(۳۴۰۰) سرور انبیاء: شیعہ مہدی حسین ناصری

سرکارِ لائل کی کتاب "سرورِ ابد سرورِ شب" کے ایک باب کی ترجمہ

لکھنؤ: معیار پریس، ساڑھے چار آئے، ۹۶ ص۔

(۳۴۰۱) سرورِ کونین صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم، آغا اشرف

لاہور: معر پبلشرز، ۱۵ روپے، ۲۲۴ ص۔

(۳۴۰۲) سلمان رضا: مرزا یوسف حسین (م ۱۹۸۸ م)

لاہور: اسلامیہ مشن، ۳ روپے، ۲۴ ص۔

(۳۴۰۳) سلمان فارسی (رضا): سید باقر حسین (م ۱۹۳۵ م)

کراچی: مکتبہ ارشاد، مشہور آفست پریس، ۵ پیسے، ۴۸ ص

(۳۴۰۴) سلمان محمدی (رضا): مولانا سید شوکت علی

بکھو: صادق پریس، ۱۹۲۷ م، ۷۲ ص۔

(۳۴۰۵) سلمان محمدی: مولانا شیخ مقبول احمد نوگائوی

لکھنؤ: احیاء پبلشرز، ۱۹۷۴ء، ساڑھے تین روپے، ۱۴۲ ص۔

سطحِ لدر (عربی): مولانا سید محمد مجتبیٰ نوگائوی

(۳۴۰۶) مسقط الدرر : مولانا حکیم ابو محمد

عربی متن کے ساتھ ساتھ ترجمہ بھی درج ہے : مندرجہ ذیل قصائد :

۱- الفصيلة ابرائيه في مدح مولانا ابي الفضل العباس .

۲- العلوية الميضية في مدح مولانا علي (ع)

۳- المديح المعلی فی اہل ہل اتی

۴- لدرۃ لنادرۃ فی مدح من اثنی علیہ اللہ فی القرآن اعنی مولانا علی (ع)

۵- للامیہ للامعہ فی مدح مولانا سلطان اس سلطان موسیٰ لرضا (ع)

دہلی : انصاری برقی پریس ، ڈیزد آنہ ، ۲۴ ص .

آغاز :

سہاء لہ فی القلب طل سحرہ علی زماہا المدح و هو قصیرہا

(۳۴۰۷) مطبع الانوار فی تقریصات عبقات الانوار - مولانا مجید مظفر حسین

علامہ سند حامد حسین (۱۳۰۶ھ) کی کتب اسقصاء ، لافہاء اور عبقات

الانوار کی تعریف میں علمائے ہند سے جو خطوط بھیجے تھے انہیں کنیا کا

گنا ہے

لکھنؤ . مطبع مطبع الانوار ، ۱۹۰۵م ، ۱۲۲ ص

(۳۴۰۸) سوامی دیانند اور ان کی تعلیم / تاریخ اہل زمانہ .

سوامی جی کی تعلیمات کا خلاصہ

دہلی : حید برقی پریس ، ۱۳۵۰ھ / ۱۹۳۲م ، ۴۰ ص .

۳۴۰۹، سوانح عمری حضرت رید شہد (س) ایس ڈاکٹر حسین جعفر دہری

حیدرآباد دکن : مطبع حیدری ، ۱۳۴۵ھ ، ۱۲۰ آئیے ، ۶۸ ص

(۳۴۱۰) سوا - السبیل در شکست مولوی اسماعیل : مولانا محمد یعقوب

مولانا محمد حسین دھکو بھٹی در میرات محمد سعید (۱۹۷۶ء) کے

درمیان بعض متنازعہ مسائل میں جو گفتگو ہوئی اس کا خلاصہ

فیصل آباد : المحسن اتحاد المومنین ، ۱۹۶۷م ، ۶۴ ص .

(۳۴۱۱) سورہ روم میں ایک نیا دریچہ فکر : سید محمد موسیٰ رضوی

ذاکر علی شریعتی کی کتاب کا ترجمہ

- کراچی : ادارہ ن و قلم ، ۸۴ ص
- (۳۴۱۲) سید آل رضا : سید صبر اختر نقوی
- کراچی : ابن حسن پبلشرس ، ۱۹۷۸ء ، ۵۱ روپے ، ۱۲۸ ص
- (۳۴۱۳) سید السامی : سید صبر حسن نقوی
- حضرت امام ربیع العابدین : کی سوانح
- کراچی : ادارہ باب مدینۃ العلم ، ۲۴ ص .
- (۳۴۱۴) سیرت حضرت فاطمہ الزہراء بنت رسول اللہ صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم : حبیبہ
- سید سعادت حسین
- لاہور : المکۃ پریس ، ۱۹۷۴ء ، ۴۸ ص .
- (۳۴۱۵) شارع الاخلاق : مولانا سید محمد لطیف زنگی پوری
- پٹنہ : راجنیت پریس ، ۸۰ اے ، ۱۲۰ ص .
- (۳۴۱۶) شعراء کرام : سادات باہرہ : سید وزیر حسن زیدی : مطی
- کراچی : سن ڈان پرنٹرز ، ۱۹۷۸ء ، ۱۰۰ روپے ، ۳۳۱ ص .
- (۳۴۱۷) شاعری و عروض (حصہ اول) : صدر علی شارق
- مبتدی شعراء کو شاعری کے قواعد سمجھانے کے لئے
- کانپور : مطبع مجیدی ، ۱۳۴۹ھ ، ۴۴ ص .
- (۳۴۱۸) شرح المبرر : مولانا : حسین بن شیح لہی بخش لکھنؤ
- صرف عربی - سوالاً جواباً (ذریعہ : ۱۴) .
- (۳۴۱۹) شہادت حضرت مسلم : سید ناظر حسن نقوی
- مولانا : سید عابدی ، ۱۴۶۰ھ کی کتاب " سوانح حضرت مسلم بن عقیل ،
- کا خلاصہ
- کراچی : ڈیسٹ پریس ، ۱۹۷۶ء ، ۶۳ ص .
- (۳۴۲۰) شہید ثالث : مولانا مرزا محمد ہادی عزیز
- قاضی نور اللہ شومتری (م ۱۶۱۰ء) کی سوانح
- لکھنؤ - معیار پریس ، ۵۰۰ ص .

- (۳۴۲۱) شہید ثالث : مولانا سید قمر عباس قمر زیدی
کراچی : مکتبہ معراج ادب ۱۲۹۴ھ / ۱۹۷۴م ، تن روپے ، ۱۶۰ ص .
- (۳۴۲۲) شیعوں کی تازہ زندگی : سید ابن حسین نقوی
مصنف ۱۹۳۹ء کو تبرا ایجیشن میں گرفتار ہوئے اور جیل گئے اس کتاب
میں ایسے تاثرات لکھے ہیں
لکھنو : امامیہ مشن ، ایک آہ ، ۲۰ ص .
- (۳۴۲۳) شیعہ کی بعرف : علامہ سید علی نقی نقوی (م ۱۹۸۸ء)
لاہور : امامیہ مشن ، ۳۶ ص .
- (۳۴۲۴) شیعہ قرہ کب بیدار ہوگی : سید صاحب حسین ہمدانی ایدووگیت
لاہور : ۱۹۷۸م ، ۴۰ ص .
- (۳۴۲۵) شیعہ سنی اختلاف : ایک بے حدت عوعا : سید عصفیر حسین بھاری
پاکستان میں چر شیعہ و سنی تضادات ہو رہے ہیں ان ک پس منظر
کراچی : خانہ فرهنگ جمہوریہ اسلامی ایران ، ۵۶ ص .
- (۳۴۲۶) صدقے کی اہمیت اور افادیت : علامہ سید ابن حسن نخعی
کراچی : ادارہ تمدن اسلام ، ۱۴۰ ص .
- (۳۴۲۷) صدیقہ کبری حضرت فاطمہ زہرا : کے بصیرت افروز خطبات : علامہ سید س
حسن
کراچی : ادارہ تمدن اسلام ، ۱۴۱ ص .
- (۳۴۲۸) صدف اہمیت : مولانا شیخ مقبول احمد نوگاتوی
لاہور : قیام پبلی کیشنز ، ۱۹۹۴ء ، ۴۰ روپے ، ۳۱۲ ص
- (۳۴۲۹) ضبط نفس اور نفس پرستی : سید عابد حسین
دہلی : جامعہ علیہ ، تجلی برقی پریس دہلی ، ۱۹۳۴م ، ۱۵۷ ص .
- (۳۴۳۰) ضریہ قاطعہ : مولانا سید علی گوہر
شعروں کی طرف سے بک کتاب ساء : رد المعالطہ ، شائع ہوئی جس میں کہا
گیا تھا کہ جلوس محرم کے ہمراہ ناشے ناجا وغیرہ سے جانا اور بچا ناجائز نہیں
اور اسی طرح عروسی قاسم ، کی کچھ حقیقت یہیں یہ رسالہ اسی کے خوب پر

مستعمل ہے

لکھنؤ مطبع تصویر عدد ۱۲۰ ص ۱۲۸۱

۲۴۳۱) ضرور، ممد مرلانا محمد جعفر

کتاب «دستور کتالی» کا خلاصہ ہے

حیدرآباد دکن

۲۴۳۲) طب اسلامی ترجمہ مہ نکل سانس کے انکشافات سرار علی شاگر

اصل کتاب عربی میں تھی اس کا فارسی ترجمہ ذکر حروف فصل تہریس ہے

کے موجودہ ترجمہ فارسی سے یہ مسند احمدیٹ کے درجے امرض کا علاج

بتایا گیا ہے ۔

کراچی : الحسن بکڈپو ، ۱۹۹۵ء ۶۵۰ روپے ۲۴۸۰ ص ۔

۲۴۳۳) طبی سماجی بہبود : امجد علی جعفری

طبی سماجی بہبود سماجی بہبود کی ایک مہ ن ہے جس میں مریضوں کے لئے

ولاجی خدمات کے احقر ، کتا ہے اور کے معاشی ، معاشرتی اور معنوی

بعثت کے مسائل حل کرنے کے لئے اس کتاب میں کوشش کی گئی ہے کہ

طبی سماجی بہبود کے اصولوں کے ساتھ ساتھ متعدد اسلامی اقدار اور اسلامی

تہذیب کے پہلوؤں کو بھی شامل کر دیا جائے

کراچی : کراچی یونیورسٹی ، ۱۹۶۹ء ، ساڑھے آٹھ روپے ۱۳۰۰ ص ۔

۲۴۳۴) ظہور مہدی نرسنگ سر ہے احقرہ راء ، سید حسین محمد نقوی

عمارت دومیں کسے خبرات نرسنگ میں فرماں پاٹ کی روشنی میں

درجہ معیہ میں بہاد کی تاریخ مہدی کے بارے میں پیشین گوئیوں

حضرت امام مہدی کا نظام حکومت اور مرکزیت ۔

۲۴۳۵) عربوں کا فن تعمیر : ڈاکٹر سید علی ہنگرامی

میں کے فن تعمیر کی خصوصیات سر عرب اور دیگر ممالک میں عربی

فن تعمیر کی مشہور عمارتوں کا ذکر

لاہور : رفاہ عام اسٹیم پریس ، ۱۹۱۰ء ، ۱۱۲ ص ۔

- (۳۴۳۶) عربی قاعدہ : ڈاکٹر سید محمد سیطین نقوی
- جہلم انجمن غلامان سلام پتہ ول تحصیل پنڈدادنخان ، تین روپے ، ۳۲ ص .
- (۳۴۳۷) عروض آسان : سید مجاور حسین تمنا (ذریعہ : ۱۵) .
- (۳۴۳۸) عرادی کی مختصر تاریخ اور جوہر مراسم عزرا مولانا سید ظہر حسن (م ۱۹۸۸م)
- کراچی : شمیم بکڈپو ، ۱۹۶۳م ، ۲۶ ص .
- (۳۴۳۹) عصر حاضر میں دینی طلبہ کا کردار .
- شہید عمران حبیب طالب علم قہ (م ۱۹۹۴م) کی بررسی پر مدرسہ مظہر الامان دھبیل صلح چکول میں پڑھنے خانے والے مقالات کا مجموعہ
- دھبیل : مدرسہ مظہر الایمان ، ۱۹۹۶م ، ۲۷ ص .
- (۳۴۴۰) عصمت کدہ : مولانا سید خیرات احمد
- مولانا رشید حمد رشد تھنوی کے سٹ مضمون ک ردّ جس میں موجودہ طرز ازدواج کو هدف طعن بنایا گیا ہے
- ۶۸ ص (شیعہ ستمبر ۱۹۱۲م)
- (۳۴۴۱) عظمت حسین : مولانا محمد ایوب بشوی
- دس محالوں ک مجموعہ لاہور سحارت حسین پتہ سر ۱۹۹۵م .
- ۷۰ روپے ، ۲۰۲ ص .
- (۳۴۴۲) عظمت حسین مقالات سید لعاب . علامہ سید علی نقی النوری محمد وصی خان
- کراچی : رحمت اللہ بک ایجنسی ، ۱۹۸۰م ، ۲۹۵ ص .
- (۳۴۴۳) عظمت والدین : عابد عسکری
- لاہور ، ہلیت ڈسٹریکشن پکشر ۲۴ ص
- (۳۴۴۴) عقیدہ و عمل : مولانا یوسف حیدر ثقفی
- لاہور : رضا بردران ، ۱۹۶۶م ، ۱۶۱ ص
- (۳۴۴۵) عقیل عرب : مولانا ناظم علی
- حضرت عقیل ابن ابی طالب (س) کی سوانح

عقوبات ، عقل اور اسلام ، جناب عقل اور معاویہ ، احتجاجات عقیب - دربار
معاویہ میں ، کیا عقیل حضرت عباس سے ناراض تھے ، کیا حیات علیؑ
میں جناب عقیب اور دربار معاویہ میں ناراض ہو کر گئے تھے ، عقل اور
ناشر فضائل آل محمد (ص)

لکھنؤ : الواعظ صفدر پریس ، ۱۹۷۲ء ، ۲۰ روپے ، ۱۲۸ ص ،

(۳۴۴۶) علامہ الزمن : شیخ محمد باقر

حیدرآباد دکن : اخبار ہزار داستان -

(۳۴۴۷) علم الاقوام : ڈاکٹر سید عابد حسین

دہلی : انجمن ترقی دہو ، ۱۹۴۱ء ، کوروبیشن پرسنگ ورکس صبح پور ،

(۳۴۴۸) علم برقیات : چوہدری توہر حسین

لاہور امجد سکرپو مسطور پرسنگ پرس سارھے پانچس روپے ۶۳۱ ص

(۳۴۴۹) علی : اس مطالب احمد ازلہ پروفیسر سید اختر رضا زیدی

ولادت سے شہادت تک

کراچی : مکتبہ عدیل ، ۱۹۷۴ء ، ۴۰ روپے ، ۴۲۸ ص ،

(۳۴۵۰) علی بردران اور ان کا زمانہ : سید محمد ہادی

نئی دہلی : مکتبہ جامعہ ، ۱۹۷۸ء ، سارھے پندرہ روپے ، ۲۲۸ ص ،

علی : درکت اہلسنت اور سنی سید محمد باقر موسوی ہمدانی

(۳۴۵۱) علی : کتب اہلسنت کی روشنی میں مولانا علاء حسین عدیل

روپندی مدرسہ دہر "شہد پیرو دہانی ۱۹۹۶ء ، ۵۰ روپے ، ۲۰۴ ص

جے ایف استوت : Ground work of Psychology

(۳۴۵۲) عمران النفس : مولانا مرزا محمد ہادی

کراچی : اقبال پبلشرز ، ۱۹۶۷ء ، سارھے چار روپے ، ۲۹۶ ص ،

(۳۴۵۳) عورت اور جنسیات : جعفر عابدی

ڈکٹر پیولاک ایلس کی کتاب کا ترجمہ

لاہور ، کتاب مرل ، ۱۹۵۹ء ، ۵۲۸ ص ،

(۳۴۵۴) غدیر خم :

عنوانات : مسئلہ نصب امام ، تحلیل و تجزیہ و تحقیق ، نص خلافت ، اعلان خلافت یا تحفظ رسالت ، دعوت دوالعشیرہ سے غدیر خم تک ، ولایت امیر المومنین

کراچی : بورڈ آف برسٹرس ، نساء کربلا برسٹ رضویہ سوسائٹی ، ۱۳۹۷ھ/۱۹۷۷م ، ۱۴ روپے ، ۱۹۲ ص .

(۳۴۵۵) فارسی دب کے ارتقا کی مختصر تاریخ : سیدہ عندلیب زہر کاموپوری
داکٹر دبیح اللہ صف کی کتاب «مختصری در تاریخ تحول نظم و بشر»
(فارسی) کا ترجمہ

لکھنؤ : ناصی پریس .

(۳۴۵۶) فاطمہ بنت اسد : مولانا مقبول احمد بوکانوی

لکھنؤ : احباب پبلی کیشنز ، ۱۹۸۶م .

(۳۴۵۷) فتح قسطنطنیہ اور حضرت عبداللہ بن عباس رضی ک حظ : مولانا مشتاق حسین شاہدی

یزید ، قسطنطنیہ پر حملہ کرے واپس میں شامل نہیں تھا ، کرچی ۱۶ ص .

(۳۴۵۸) فترجہ : سید محمود گیلانی

بصائل اہلبیت ، چکوال مدرسہ دسبب جعفریہ ، رنگ سارہے چار روپے ، ۹۳ ص

(۳۴۵۹) فطرۃ لاسلام : مرزا محمد ہادی ام (۱۹۲۱م)

لکھنؤ : اشراق پریس ، ۳۲ ص

(۳۴۶۰) فلسفہ امامت و قیادت (فارسی) : محمد ری شہری

(۳۴۶۱) فلسفہ امامت و قیادت : سید ناصر حسین نقوی

لاہور : وفاق العرب ، شیعہ پاکستان ، ۱۹۸۲م ، ۶ روپے ، ۱۹۲ ص

(۳۴۶۲) فلسفہ تقریر : مولانا سید نظیر حسن سخا دہلوی

دہلی : سخا پبلشنگ ہاؤس ، انصاری پریس دہلی ، ۱۲۷ ص .

(۳۴۶۳) فلسفہ صریح و بحر محمد احسن مرزا شہیدی

عنوانات : صلیب عرب کے ضروری حالات ، عربوں کی طرز معاشرت ، قواعد و عربیہ کی تدوین کی ابتدا ، ترجمہ کتب ، رد و زبان کی مختصر رہدگی ، قواعد عربیہ کی ابحاث ، تدکیر و ثابت ، واحد تشبہ ، و جمع کی ابحاث کی ضرورت سوا روپیہ ، ۲۲۴ ص .

* معالم الفلسفة الاسلامیہ (عربی) : محمد جواد معنیہ

(۳۴۶۴) فلسفہ و کلام اسلامی کے سہریں خطوط : سید حیدر عباس روضی

مشہد : آستانہ قدس رضوی ، ۱۲۶۴ ھ ش .

(۳۴۶۵) فن خطابت (حصہ اول) : سید محمد عابدی

خطیب اور خطابت کے بارے میں ہدایات

سرگودہ : مرکز تحقیقات اسلامیہ ۱۹۸۸ء ، الباسط رت پریس سرگودہ

۳۲ ص

(۳۴۶۶) انوار المومنین : سید عابد علی بن مر عابد علی روضی

شہرہ پیرہ اسف و حکیم شوہر ک قصہ و اس میں حکیمانہ نکات

لکھنؤ : مطبع اثنا عشری ، ۱۳۱۱ھ ، ۹۶ ص .

(۳۴۶۷) فوز عظیم : مولانا سید محمد مجتبیٰ نوگانی

مشہد ، کرلا کے حالات مراد ، دارالانشاع بوگالور ، ۱۳۷۲ھ ، ۱۲۰ روپیہ

(۳۴۶۸) فہرست :

خط میں پریس بل بحسی لکھنؤ سے چھپے ، لی کتابوں کی فہرست ، ۲۴ ص

(۳۴۶۹) فہرست سادات امروہہ : مولانا سید ذاکر حسین عابدی

پاکستان میں بسے رہے اُن سادات کی فہرست جن کا تعلق امروہہ صبیع

مراد آباد سے ہے

راولپنڈی : المحسن سادات امروہہ ، ۶۰ پیسے ، ۴۶ ص .

(۳۴۷۰) فہرست کتابیات اسلام : سید جمیل احمد روضی

لاہور : معریس پاکستان رد و کبھی ۱۹۸۳ء ، بیو لائن پریس لاہ

۵۵ روپیے ، ۴۲۱ ص

(۲۴۷۱) فہرست کتب :

محمود بک ایجسی کراچی میں جو کتابیں موجود ہیں ان کی فہرست
کراچی، ۲۴ ص.

(۲۴۷۲) فہرست کتب امامیہ مشن :

امامیہ مشن لاہور میں چھپے والی کتابوں کی فہرست ، لاہور ۱۹۷۳ م
۵۸ ص .

(۲۴۷۳) فہرست معطوطات اردو (جلد اول) : عابد امام زیدی

حد بخش اورینٹل پبلک لائبریری بانک پور پٹنہ میں موجود اردو معطوطات ک
تذکرہ

کلکتہ ، ۱۹۶۲ م ، ۲۹ ص

(۲۴۷۴) فہرست مرکز دسات مولانا محمد حسن مولانا غلام علی شند ، مولانا
ناصر حسین خان

وداق عباد - شیعہ پاکستان کے زیر اہتمام چھپنے والے دسات سنٹروں کی فہرست
لاہور ، ۲ روپے ، ۶۴ ص

(۲۴۷۵) قادیہ غا : مولانا نظیر حسن سہا دہلوی

عواہات - قادیہ کے سروری سروری فاعدے ، ردیف وار جدا جدا ہر طرح کے
قادیہ

اجمبر : پورٹنگ کمپنی ، ۱۸۹۱ م ، ۱۷۲ ص .

(۲۴۷۶) قرن مبین : ڈاکٹر محمد حسن رضوی

۱۹ متفرق پاروں کا ترجمہ و تفسیر کراچی : میران فاؤنڈیشن - اسلامک ریسرچ
سٹر

(۲۴۷۷) قصہ جملہ بنت عامر : مولانا خواجہ عابد حسین انصاری

اس قصے کو منظوم صورت میں پیش کیا گیا ہے

دہلی : مطبع یوسفی ، ۳۲ ص

اغاز :

ولا پہلے لکھ حمد ربّاً مجید گئے حلق جس نے شقی و سعید

- جلد دیگر بیک کا دور حرا بدی کی طے کی بدوں کو سرا
(۳۴۷۸) قائد پارسی مولانا محمد حسین آزاد ام ۱۹۱۰ء
درسی زبان سیکھے کے لیے ایک مفید رسالہ
لاہور آزاد بکدپو ، ۸ آے ، ۱۶۰ ص
(۳۴۷۹) قواعد عروض سید علامہ حسین قدر بلگرامی (۱۳۰۱ھ)
لکھنؤ شام ۱۹۸۸ء پریس
(۳۴۸۰) قوانین منطق
لکھنؤ مطبع مظہر اعجازیپ ، ۵۵ ص
(۳۴۸۱) قومی زبان کی پالیسی کے بارے میں چند خیالات سید فیضی
حبیب محسن رومی کی کتاب "بہار میں قومی زبان کے نفاذ مشکلات اور
حل" کے آخری باب کا ترجمہ
اسلام آباد : مقتدرہ قومی زبان ، ۱۹۸۵ء ، ۲۶ ص
(۳۴۸۲) کتب خانہ : رضا علی عابدی
کراچی : سعد پبلی کیشنز ، ۱۹۸۵ء ، ۱۶۹ ص
(۳۴۸۳) کحل الانظار : مولانا سید ابراہیم لکھنوی
حضرت مختار تھانی کے حالات زندگی، لکھنؤ : نظامی پریس
ڈاکٹر سمونیل : Self Help character Thritt
(۳۴۸۴) کفایت شعاری : سید محمد مرتضی
آگرہ : عربی پریس ، ۱۹۱۳ء ، ۷۳ ص
(۳۴۸۵) کبید انشا پردازی : مولانا محمد علی فائق
لاہور حاجی نور محمد سید سر ۱۹۵۶ء ، پنجاب پریس پبلی کیشنز ، ۶۲۴ ص
(۳۴۸۶) کتاب (حصہ اول) : شیخ گوہر علی مشیر شاگرد مرزا دبیر
کسی سے سچے سچے حقائق کا کتاب "کتاب" لکھی
کتاب مصنف سے پورا کیا ہے
کتاب سے بعد میں کسی کا ... کیا ہے جلاہے نے بڑھنی کا کام

دوم اس کے معنی لکھے ہیں دروغ رسالے کو تیرے نہ ہوگا دروغ
سوم اس کے معنی ہیں روح فراخ میں اس نخل میں ب لگاتا ہوں شاخ
لکھنو : مطبع حسینی اثنا عشری . ۱۲۸۷ھ . سوا روپیہ . ۲۲۴ ص .

(۳۴۸۷) کیا آپ کا عقیدہ صحیح ہے : جمال احمد شہیدی

فارسی سے ترجمہ ، عبرت دہن کیا ہے ، دین کی تلاش ، سیاسی زندگی
گزرنے کی شرط ، خدا کی معرفت

کراچی : جامعۃ الاظہر ، ۱۹۹۴م ، ۲۰۶ ص

(۳۴۸۸) کیمونزم اور نو ابادیت : جلیس عابدی

دہلی : نیشنل اکادمی ، ۱۹۶۶م ، ایک روپیہ ، ۱۸۰ ص .

(۳۴۸۹) گاما کیمک : آغا شہر لکھوی

گاما پہلوان کے حالات زندگی لکھو سربراہ قومی پریس ، ۱۹۶۰م ، ایک
روپیہ ، ۴۸ ص

(۳۴۹۰) گلدستہ ارم : ڈاکٹر سید رضا حسین رضوی

اخلاقیات ، لائبرور : ڈبلی بڑس پریس ، ۳۴۴ ص .

(۳۴۹۱) گنج شائیکاں معروف نکسال (حصہ اول) : سید محمد رفیع رضوی

سکون کی تاریخ اور مختلف مالک میں رنج سکون کا تذکرہ

مراد آباد : مطبع مطلع العلوم ، ۱۹۰۳م ، ایک روپیہ ، ۲۲۰ ص ، سید

نور الحسن نسیم نے تاریخ کہی :

کرد اشا چوں رفیع نیک ذات ابن کتاب سکھ جات مختلف

بہر تاریخ میں گفتہ نسیم گر - ہزاراں سکھ جات مختلف ۱۹۰۳م .

(۳۴۹۲) گنج شائیکاں (حصہ دوم) : سید محمد رفیع رضوی عالی

عنوانات : حوایی قبیحا ، حوائن قرم ، خلقائے اسپین ، شاہان ایران ، مصر
کے سکے

مراد باد : مطبع مطلع العلوم ، ۱۹۱۲م ، ۳۹ ص . بو محمد چراغ دین

لائق لاہوری نے تاریخ کہی .

ربی عالی کہ در میدان تالیف ندر دیگری ہنوز و ہمپائے

جیل عسری امکان ندارد دل آرائی صاف گوید خوب بستانی

در هر گنج بکشد از پی م چرا هر کس نباشد قدر برمائی

بسم عیسوی سوخت لائق گذشته سگد شاہان یکجائی

در فاحرہ (عربی) مولانا سید کلب باقر بن مولانا سید کلب حسین

(۲۴۹۳) گوہر شاہوار مولانا محمد سعاد علی خان

مسندہ منعمہ پر بحث لکھنو مطبع ثنائی عشرہ ۱۳۰۸ھ، ۲۶ ص

(۲۴۹۴) گیس کا دفاع : سید ہادی حسین رضوی

لکھنو : نظامی پریس، ۶۱ ص .

۷ کون مع تصدیق (عربی) دکتر محمد نبیاحی صدوی

(۲۴۹۵) حکم اذان :

عنوانات قرآن فلسفہ اور اہل تشیع کی نظر میں ، سنت رسول اہلسنت

اور اہل تشیع کی نظر میں شیعہ رسمی عقائد ، مسندہ تقدیر فلسفہ

کی نظر میں ، منعمہ ، مسئلہ تحریف قرآن

کراچی : مجمع علمی، ۳۳۵ ص .

(۲۴۹۶) لائبریری اور اس کی تنظیم : سید سجاد حسین رضوی

میرٹھ : دستوگی کمپنی، ۱۹۴۰م، ۱۹۰ ص .

* بقاء اللہ : آقای جواد ملکی تبریزی

(۲۴۹۷) اللہ سے ملاقات علامہ محمد صادق حیدری

لاہور : معارف اہلبیت ترست، ۲۶۳ ص .

(۲۴۹۸) مادر ملت - فاطمہ جناح : آغا اشرف

لاہور : علیم پبلشرز، آزاد پریس لاہور، ۱۰ روپے، ۱۹۲ ص .

(۲۴۹۹) مالک اشتر : مولانا محمد باقر نقوی

لاہور : محمد رب حکہ کی کتاب کا ترجمہ حضرت مالک اشتر کے حالات

زندگی

کھجوا ، الواعظ صدر پریس ، سات روپے، ۲۸۸ ص .

- (۳۵۰) مآتین فی فضائل المصطفین : سید مقرب علی زائر
چاردہ معصوم علیہم السلام کی شان میں دو سو کے قریب احادیث کا مجموعہ
مباحثہ حسنیہ (فارسی) : *
- (۳۵۰۱) مباحثہ حسنیہ : سید عجاز حسین
لاہور: افتخار پکڈپو ، ۹ روپے ، ۲۰۸ ص .
- (۳۵۰۲) مبارک سال : سید محمد سبطین نقوی
انجمن : غلام اسلام پی وال پنڈدادبھاں ضلع جہلم کی ۱۹۷۶م کی کاروائی
پاٹن وال ، مدینہ پریس لاہور ، ۱۹۷۷م ، ایک روپیہ ، ۸۰ ص .
- (۳۵۰۳) مختصر نویسی : ایس ایم رضوی
دہلی : جے پریس ، ۱۹۱۸م ، ۹۶ ص .
- (۳۵۰۴) مجموعہ رد المقصرین : مولانا آغا عبدالحسن سرحدی
مولانا محمد اسماعیل (م ۱۹۷۶م) نے شیخیت کے حق میں جو مضامین لکھے
انہیں اکٹھا کیا گیا ہے
لائلپور - لائلپور پریس پرنٹنگ پریس ، ۴۰ ص .
- (۳۵۰۵) محمد بن حنفیہ (رض): مولانا محمد باقر نقوی
علی ابن الحسین ہاشمی مجلی کی کتاب کا ترجمہ
لکھنؤ : الواعظ صفدر پریس ، ۱۹۷۴م ، ساڑھے چار روپے ، ۲۰۸ ص
- (۳۵۰۶) محمد اسرار و آل محمد اسرار : پروفیسر سید زین العابدین
مفتی محمود شلتوت مصری اور محسن الاسطراسی کے دربارہ شیعیت فتوؤں کا
عکس
کراچی : انجمن پریس ، ۲۴ ص
- مختصر الاحکام (فارسی) : بہ اللہ سید محمد رضا گنپانیگانی
(۳۵۰۷) مختصر الاحکام :
لاہور : مصباح الہدی پبلیکیشنز ، ۱۴۱۰ھ ، ۲۴۶ ص
- (۳۵۰۸) مختصر الاشتقاق : مولانا آغا احمد علی
فارسی قواعد ، اصل کتاب جو فارسی میں تھی کے انتخاب کا ترجمہ

مطبع بشری . ۱۲۸۸ھ / ۱۸۷۲م . ۶۰ ص

(۹) ۳۵، مختصر سوانح حیات

آیۃ اللہ شیعہ حسین علی منتظری کی سوانح ، امامیہ آرگنائزیشن پاکستان ،
۱۶ ص .

(۳۵۱۰) معظوظات پیرس : آغا افتخار حسین

پیرس میں موجود رد ، درسی ، سندھی ، پنجابی زبانوں کے معظوظات

کراچی : ترقی اردو بورڈ ، ۱۹۶۷م ، ۵ روپے ، ۶۹ ص .

(۳۵۱۱) مدرسہ باقر العلوم مکھتانوالی ضلع گجرات :

گجرات : انجمن محمدیہ اثنا عشریہ مکھتانوالی ، ۳۶ ص .

(۳۵۱۲) مدرسہ عمل : شیخ غلام حسین

ڈکنر اڈولف کی کتاب کا ترجمہ

نئی دہلی : ترقی اردو بورڈ ، ۱۹۷۹م ، پونے دس روپے ، ۱۸۲ ص .

(۳۵۱۳) مذهب حق کے دو ناصر : مولانا سعادت حسین خان

شہید ٹائٹ سیڈ نور اللہ شومسری (م ۱۶۱ھ) و علامہ سیّد ناصر حسن

لکھنوی (م ۱۹۴۲) کی سوانح

لکھنؤ : العلم پریس ، ۱۵۱ پیسے ، ۱۶ ص .

(۳۵۱۴) مرآۃ العروض : آغا سیّد صادق حسین نقوی

۵۰ پیسے .

(۳۵۱۵) مرقع عبرت : سیّد حسین بلگرامی

سر سالار جنگ کی سوانح حیدر باد دکن حرار دسبان پریس ، ۱۳۰۰ھ ،

۱۸۸ ص .

۳۵۱۶ مرکز علم و دانش - جامع المنتظر - سیّد شافعی نقوی و غیرہ

مدرسہ کا تعارف ، مدرسین و فاضل طلبہ کی فہرست

لاہور : الجامعہ پہلی کیشیز ، ۱۹۸۲م ، ۷۲ ص .

(۳۵۱۷) مستقبل کی تاریخ پر ایک نظر : زیرک نقوی

ڈکنر علی شریعتی کی ایک تقریر کا ترجمہ

- کراچی : ادارہ احیائے تراث : ۱۹۹۳ م ، ۳۱ ص .
- (۳۵۱۸) مسلمانوں کی حقیقی اکثریت : علامہ سید علی نقی (م ۱۹۸۸ م)
- لاہور : امامیہ مشن ، ۱۹۶۱ م ، تعلیمی پریس لاہور ، ۸ ص .
- (۳۵۱۹) مشعل ہدایت : سید آغا حسین
- انجمن سپاہ صحابہ کی طرف سے شیعوں پر لگائے جانے والے الزامات کا رد
- کوئٹہ : انجمن اثنا عشری ہزارہ ، ۱۹۹۴ م ، ۱۵۲ ص .
- (۳۵۲۰) مصری اہراء اور نجات عالم ک حدیثی انتظام یا حقیقت معرفت سید حسین انبالہ
- دہلی : الامان برقی پریس ، ۱۹۲۹ م ، ۲۰۸ ص .
- * مقالہ (فارسی) : آیۃ اللہ سید عبدالحسین دستغیب
- (۳۵۲۱) مظالم : طالب موسوی
- اس کتاب میں اُن مظالم کا ذکر کیا گیا ہے جن کا شکار اح مومن ہے کیونکہ
- اس کو یہ معلوم نہیں کہ وہ مومن کی اصلاح کر رہا ہے یا ظلم
- کراچی : وزارت حسین ٹرسٹ ، ۱۴۱۶ھ / ۱۹۹۶ م ، ۲۱۰ ص .
- (۳۵۲۲) معاویہ بن یزید کا تاریخ ساز خطبہ مولانا ملک آفتاب حسین قمی
- راولپنڈی : مرکز مطالعات اسلامی ، ۱۹۹۶ م ، ۱۲ ص .
- (۳۵۲۳) معدن تہذیب : مرزا حبیب حسین
- لکھنؤ : نولکشور پریس ، ۱۹۰۰ م .
- (۳۵۲۴) مکالمات الانلاطون : ڈاکٹر سید عابد حسین
- انہ مکالمات کا ترجمہ دہلی انجمن ترقی ردو ، ۱۹۴۲ . ۵ روپے ۴۷۵ ص
- (۳۵۲۵) معروضات : سید ارتضیٰ حسین
- عنوانات ادب و ثقافت ، میلاد مسعود سرور کدات سر . حادثہ شریف کی
- روشنی میں تعلیمات سیاسی کے کچھ پہلو . حادثہ میں علم و حصول علم
- سے متعلق ہدایت . احادیث اور موضوع جہاد . اصول و نفع . مسلمان کے
- اصناف ادب . غالب کی طریقت . اقبال کا فلسفہ اور شاعری . سلام مچھلی
- شہری ، امر خسرو . در ہماری ثقافت کی تاریخ میں اُل ک مقام ، خسرو ک

ریگ نگرل ، یوم اقبال پر چند تعارفی کلمات

کراچی : گلف گرافکس ، ۱۹۸۲ء ، ۵۵ روپے ، ۱۹۶ ص.

* مقالات مطہری (فارسی) . آیۃ اللہ مرتضیٰ مطہری (م ۱۹۷۹ء)

(۲۵۲۶) مقالات مطہری : محمد فضل حق

عنوانات : دین کا سورج ہرگز غروب نہیں ہوتا ؟ انسان کی زندگی میں غیبی

امداد ، رشد اسلامی

کراچی : جامعہ تعلیمات اسلامی ، ۱۹۹۶ء ، ۱۲۸ ص.

* مقام امام (فارسی) :

(۲۵۲۷) مقام امام علیہ السلام : عبدالعزیز عالمپوری

عنوانات : مقدمہ امام ، ہدایان اُمت ، غیب اور پوشیدہ راز کو جاننے والے ، وارثان

علوم ، ماموران الہی

قم : موسسہ در راہ حق ، ۱۴۰۷ھ / ۱۹۷۸ء ، ۷ روپے ، ۵۹ ص .

(۲۵۲۸) مقام عمر : علی اکبر شاہ

تذکرہ حضرت عمر بن الخطاب ، کراچی ، ۱۹۸۵ء ، ۱۸ روپے ، ۲۱۵ ص

(۲۵۲۹) مناقب اہلبیت (ع) : مولانا طالب حسین گریالوی

لاہور : اسلامیہ دارالتبلیغ ، ۱۹۹۴ء ، ۱۰۰ روپے ، ۲۹۶ ص

(۲۵۳۰) مسحب فضائل ہدیت علیہہ السلام : محمد بشارت علی

ولادت و فضائل علی ، کراچی : سپر آرٹ پریس ، ۱۳۹۱ھ ، ۵۲ ص

(۲۵۳۱) موت اعلیٰ موت لعالم : قاضی سعید الرحمن خان حابر عموی

مولانا محمد سعید لکھنوی (م ۱۹۶۷ء) کی یاد میں خطبہ

لاہور : ادارہ علوم اسلام ، ۱۹۶۷ء ، ۸ ص .

(۲۵۳۲) مرعظہ سابعہ : ناصر الملک مولانا سید ناصر حسین (م ۱۹۴۲ء)

عید میلاد النبی کے موقع پر دیا گیا خطبہ لکھنو : مطبع مطوع الانوار ،

۱۹۰۴ء ، ۳۶ ص .

(۲۵۳۳) مرلود حرم : مولانا سید محمد صادق

سوانح حضرت علی (ع) ، لکھنو : الراعظ صفدر پریس ، ۳۲ ص.

- (۳۵۳۴) مولسکا : ڈاکٹر سید نعیم الحسن تقوی
بیالوجی ، لاہور : مرکزی اردو بورڈ ، ۱۹۷۱ء ، ۸۴ ص .
- (۳۵۳۵) مولود کعبہ : مولانا سعدت حسین خان
سوانح حضرت علی ، لکھنؤ : العلم پریس ، ۶۴ ص .
- (۳۵۳۶) مولوی محمد اسماعیل کے اشتہاروں پر تبصرہ :
مولانا محمد اسماعیل (م ۱۹۷۶ء) انے شیخیت کے حق میں جو اشتہارات شائع
کئے اُن پر تبصرہ
سرگودھا : تحریک تحفظ تعبیحات آل محمد ، نثار آرٹ پریس سرگودھا ، ۱۶ ص .
- (۳۵۳۷) مہاراجہ دھرم و محمد بن قاسم : ڈاکٹر آغا سلطان میرزا
لاہور : گلزار ہند سٹیم پریس ، ۴۴ ص .
- (۳۵۳۸) میثم ثمار : مولانا محمد باقر نقوی
حجة الاسلام محمد حسین المظفری کی کتاب کا ترجمہ ، ڈیزہ روپیہ ، ۸۶ ص .
- (۳۵۳۹) ناصر کائنات : حکیم سید محمود گیلانی
اُن چند ہندوؤں اور سکھوں کے واقعات جنہوں نے مہذب اہلیت قبول کیا اور
اس کی پاداش میں شہید کیا
ڈیزہ روپیہ ، ۴۸ ص .
- (۳۵۴۰) نباتی دیاعت : سید امداد علی « دباغ »
دہلی : انجمن ترقی اردو ، ۱۹۴۶ء ، عمدہ پریس دہلی ، ۵۷۲ ص .
- (۳۵۴۱) نبوت و امامت ہی بقائے صالح کی ضامن ہے :
لکھنؤ : دارالتبلیغ ، ۱۹۳۹ء ، سرفراز قومی پریس .
- (۳۵۴۲) نجف سیدہ : قدم گاہ مونی علی : ڈاکٹر حیدر مہدی نقوی
حیدرآباد : الانبیا پریسنگ کارپوریشن ، ۱۹۸۸ء ، ۱۶ روپے ، ۱۲ ص .
- (۳۵۴۳) نشاط خاطر : حسین عظیم آبادی
نہ انشائیے ، پتنہ : تعلیمی مرکز ، ۵ روپے ، ۸۸ ص .
- (۳۵۴۴) نس لہ - علی بن بیطال ، حصہ اول ، نجم قندی
دائرة الیکٹرونک پریس ، دس پیسے ، ۱۳ ص .

- (۳۵۴۵) نمونہ صبر - ریسٹ - شار احمد ریں پوری
اکبر اسدی ، مہدی رحمانی کی فارسی کتاب کا ترجمہ
قم - انصاریاں پبلی کیشنز ، ۱۹۶۶ء ، ۲۱۰ ص .
- (۳۵۴۶) یوت تفصیل حبیبی جان - سید محمد علی جان
حیدرآباد دکن - فص الکرم پریس ، ۱۳۳۹ھ ، ۵۲ ص
(۳۵۴۷) بوجراہوں کے جسمی مسائل - مولانا کوثر عباس حیدری
ذکر علی قاضی کی فارسی کتاب کا ترجمہ ، لاہور - امامیہ پبلی کیشنز ،
۱۹۹۵ء ، ۳۳۶ ص .
- (۳۵۴۸) سورور و عدل - علامہ سید عسائی نقوی (م ۱۹۸۸ء)
لکھنؤ : امامیہ مشن ، ایٹ ۱۹۸۰ء ، ۴۴ ص .
- (۳۵۴۹) سور ربیع لاؤں کی عید - مولانا سید محمد علام حیار
عبد باب شجاع کی تفصیلات - لکھنؤ - محمدن پوبین پریس ، ۵۲ ص .
- (۳۵۵۰) انیا طبقہ : جلس عابدی
کیورسٹن نقاد کی تجزیہ ، دہلی - بیشل اکادمی ، ۱۹۶۸ء ، اینٹ روپہ ۳۱۷ ص
- (۳۵۵۱) وصیت نامہ : سید مبارک علی موسوی
مریہ سے لیل وصیت کرے کی اہمیت - لاہور - مکتب قرآن و احکام ، ۳۲ ص
- (۳۵۵۲) رواق المدرس شیعہ پاکستان کی کنگری کی عمرمی حائرہ - ثاقب نقوی
لاہور ، الجامعہ پبلی کیشنز ، ۴۸ ص .
- (۳۵۵۳) وفات محسن کے حالات : مولانا سید علی
کلکتہ : ایسٹرن آرٹ پریس ، ۱۳۵۹ھ / ۱۹۶۰ء ، ۲۲ ص .
- (۳۵۵۴) حدیث الخلفاء فی الزمان بحمدہ المسلمین - مولانا ابو علی امروہی (مطلع ،
۳۵۵۵) حدیث - محبت - مولانا سید مرتضیٰ حبیبی دہلی (م ۱۹۸۷ء)
- مہذاں سید محسن رحمانی معروف بہ قادی پریسنگر (م ۱۳۹۲ھ) کے دیوان
پگستان تحفہ فارسی کے انتخاب کا ترجمہ
لاہور : امامیہ پبلی کیشنز ، ۱۹۸۵ء ، دس روپے ، ۱۰۴ ص .

(۳۵۵۶) ہدیہ محمدیہ دلیل نبوت احمدیہ : نجف علی خان
۱۸۸۰ء ، ۹۶ ص .

(۳۵۵۷) ہستی باری تعالیٰ کا ثبوت : علامہ سید محمد رضی زندگی پوری
بنارس : الجواد بکٹپو ، ۱۹۵۶ء ، ۵۵ ص .

* رسالتنا (فارسی) : آیۃ اللہ سید باقر الصدر (م ۱۹۸۰ء)

(۳۵۵۸) ہمارا پیغام : مولانا سید مرتضیٰ حسین فاضل (م ۱۹۸۷ء)
کراچی : دارالثقافۃ الاسلامیہ ، ۱۴۰۳ھ / ۱۹۸۳ء ، ۱۰۲ ص .

(۳۵۵۹) ہمارا گاؤں : علی عباس حسینی
ناول ، ڈھائی روپیہ .

(۳۵۶۰) ہماری ریلیں اور سڑکیں : ڈاکٹر جعفر حسن

ہندوستان میں ریلوں اور سڑکوں کی تاریخ

دہلی : تحس ترقی اردو ، ۱۹۴۱ء ، دیال پرنٹنگ پریس دہلی ، ۱۲۸ ص

(۳۵۶۱) ہندوستان میں چھاپہ خانہ : علی ابن الحسین ربی

ای کے پرولکر کی کتاب کا ترجمہ : دہلی : ترقی اردو بیورو .

(۳۵۶۲) ہوائی حملے : آغا محمد اشرف (۱۹۶۲ء)

دہلی : حالی پبلشنگ ہاؤس ، ۱۹۴۲ء ، ۱۱۵ ص .

(۳۵۶۳) یا صاحب الزمان درکنی کرلا کی پکار نجف کا انتظار : سید حسین مرتضیٰ

نجف اشرف میں عثمانیہ شیعہ پر جو ظلم ہوئے ہیں انہیں مظلوم صورت میں

پیش کیا گیا ہے ، ۲۴ ص

* آئینہ جام جہاں نما (فارسی) : بختیاور خان

(۳۵۶۴) آئینہ جام جہاں نما : احمد حسین

تاریخ عالم ، ۱۸۷۹ء .

(۳۵۶۵) سنغنا اور ان کے جوابات :

ایۃ اللہ سید علی خامنہ ای کے فتاویٰ کی ترجمہ دربارہ عبادات

۱۹۹۵ء ، ۳۹۶ ص .

(۳۵۶۶) اسلام اور بنی اُمیہ : سید بدر الحسن زیدی الواسطی

حیدرآباد دکن ، ۱۴۷ ص .

(۳۵۶۷) اسلام کی قدیم مولانا ڈاکٹر سید اعجاز حسین جعفری

اسلام کے معاشرتی اور سیاسی نظام کا اشتراکیت سے تقابلی جائزہ

دہاکہ - اسلامک میپوریم ، ۱۹۵۶ء ، غریب آرٹ پریس دہاکہ ، ۲۷ ص .

* امیر بغداد (فارسی) : عقیقی بخشاشی،

(۳۵۶۸) امیر بغداد : مولانا عابد عسکری

لاہور : الہدی پبلی کیشنز ، ۱۹۷۸ء ، ۲۰۶ ص .

(۳۵۶۹) اصلاح النہجہ : مولانا محمد حسین فاضل لکھنؤ

لاہور : امامیہ پبلی کیشنز ، ۱۹۸۸ء ، ۲۲ روپے ، ۴۵۰ ص .

* بیل پارس : Laws of Wealth

(۳۵۷۰) اصول فلسفہ سیاست میں قوانین دولت : حواجہ علامہ الحسین (م ۱۹۳۷ء)

دہلی : انجمن اشاعۃ العلوم ، ۱۹۰۴ء ، ۴۵۲ ص .

(۳۵۷۱) اقبال اور اہل وفا : ڈاکٹر سہیل بخاری

کراچی : نفیس اکیڈمی .

(۳۵۷۲) اقبال : ایک صوفی شاعر : ڈاکٹر سہیل بخاری (۱۹۹۰ء)

کراچی : نفیس اکیڈمی ، ۷۵ روپے .

(۳۵۷۳) اقبال کی شاعرانہ روح : مولانا سید برکت علی گوشہ نشین

سرار خودی و زہد و سحر و ہیبت : پتہ مشرق اور زبور معجم میں پائے جانے والی

اغلاط کی وضاحت

دربر باد : سند بکڈپو گیلانی پریس لاہور ، ایک روپیہ ، ۲۰۳ ص

(۳۵۷۴) کمال الدریہ : نواب احمد حسین مدق پربھوی (دریہ ۱۱۱)

(۳۵۷۵) الشہد الصدور : مولانا سید رضی جعفری

الاستاذ عز الدین المسلم کے عربی مقالے کا ترجمہ

- کراچی : تحریک نفاذ فقہ جعفریہ ، ۱۴۰۸ھ / ۱۹۸۸ء ، ۲۶ ص .

(۳۵۷۶) العرفان : مولانا سیّد محمد داود

سیرۃ ، بنارس : الجواد بکڈپو ۱۹۵۲ م .

(۳۵۷۷) الکلام الحسن فی جواب مسائل محمد حسن . مولانا محمد مرتضیٰ جونپوری
سیّد محمد حسن عرف میر بدلو ساکن کمالپور صلع اعظم گڑھ سے مولانا عابد
حسین انصاری (م ۱۹۱۲ م) کے دو رسالوں « امداد النادرین » اور « یا علی
مدد » سے چودہ سوالات مرتب کر کے مولانا جونپوری کے پاس بھیجے تھے اُن کے
جوابات ، مسائل حاضر حاضر ، استمداد لعل اللہ اور علم غیب وغیرہ پر مشتمل
تھے .

لکھنؤ : سیّد عبدالحسین تاجر کتب ، ۱۹۰۱ م ، سوا روپیہ ، ۲۳۶ ص .

(۳۵۷۸) المعلومات المفیدہ : سیّد ممتاز حسین نقوی مردھی (م ۱۳۴۵ھ)

روزمرہ کی معلومات ، ۵۴۰ ص (ذریعہ : ۲۱) .

(۳۵۷۹) انارة الشهادة : مولانا سیّد محمد ہارون رنگی پوری (م ۱۳۳۹ھ) (ذریعہ: ۱۱)

(۳۵۸۰) بلاغ اور سن بلوغ کے مسائل : ناظر حسین

مکرمی سے ترجمہ ، لاہور : مقبول اکیڈمی ، ۱۹۶۴ م (تراجم) .

(۳۵۸۱) بل اور بلا : ناموس صحابہ بل : عبدالکریم مشتاق (م ۱۹۹۶) .

انحس سپاہ صحابہ پاکستان کی طرف سے حواموس صحابہ بل پیش ہوا تھا

اس کا تجزیہ کراچی : مکتبۃ الدیاع ۴۸ ص .

(۳۵۸۲) پاکستان میں تہذیب کا ارتقا : سیّد حسن (م ۱۹۸۶ م)

کراچی : مکتبہ انیل ، ۱۹۸۴ م ، ۴۲۷ ص .

(۳۵۸۳) تاریخ الشیعہ : مولانا سیّد کرار حسین

شیعہ کے بانی خود رسول اللہ صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم تھے یہ کہ عبد اللہ بن

سبا

لکھنؤ : احباب پبلشرز ، ۱۹۷۴ م ، دیز روپیہ ، ۴۸ ص

(۳۵۸۴) تاریخ فلسفہ اسلام : ڈکٹر سیّد عابد حسین

یوپی کی کتاب کا ترجمہ ، نئی دہلی : مکتبہ جامعہ (تراجم) .

(۳۵۸۵) تاریخ کا ایک المیہ جس سے امان رحمت ہوئے کی امکان ہے ۔ سید شجاع الدین
دہلوی

ردہ نکاح از کلثوم یا حضرت عمر ۔ کراچی ۔ علی پبلی کیشنز ۔ ۲۶ ص۔

(۳۵۸۶) تاریخ نفیس محمد عباس رفعت (مطلع)

* تحریر الوسیلہ (عربی) آیت اللہ سید روح اللہ خمینی (م ۱۹۸۹)۔

(۳۵۸۷) ترجمہ تحریر الوسیلہ (حصہ اول) :

کراچی ۔ ادارہ نظم و نشر دار امام خمینی ۱۴۱۳ھ ۱۰۰۰ روپے ۵۷۵ ص۔

(۳۵۸۸) تذکرہ ریاض الفردوس مولانا سید مرتضی حسین فاضل ام ۱۹۸۷م

محمد حسین خان شاہ جہا پوری کی تالیف کردہ کتاب کی پانچویں فصل

بسموار و تذکرہ شعرائے متقدمین و متاخرین و ۲۵۰ شعراء کی تذکرہ مع نمونہ

کلام

لاہور شیخ مبارک علی تاجر کتب ۱۹۶۸م سارھے چار روپے ۱۵۹ ص

(۳۵۸۹) ترجمہ گوکھلی ارتھیشک : میر نادر علی وعد

حیدرآباد دکن ۔ (تراجم)۔

۳۵۹۰ برکیہ و تربیت نفس تعلیم ثقلین کی روشنی میں (حصہ اول) :

کراچی : حمایت حق مبین ۱۹۹۶م ۵۸۴ ص۔

(۳۵۹۱) جغرافیہ عالم : سید صفدر حسین زیدی

۱۹۹۳م (اصفیہ)۔

(۳۵۹۲) حجاز رسول اسلام اور صحابہ کرام علامہ محمد رشید ترائی

مولانا عبدالسار توسوی دیوبند کی کتاب حجاز الرسول کا رد

حاجیوال : جامعۃ العباس علمدار ۱۴۱۰ھ ۲۵ روپے ۸۰ ص۔

(۳۵۹۳) جواهر القواعد (مظوم) : نواب یاقو علی خان

لکھنؤ : مطبع فیض رسان ۱۹۱۲ آئیے ۳۲ ص۔

عاز :

حمد مردم چائے سے ربّ عزّت کیے لئے اور درود لا تعد شاہ رسالت کیے لئے

حاشیہ مصطفیٰ ہیں بیگم بارہ امام بعد احمد ہیں وہی سب کی ہدایت کیے لئے

شرط ایمان سے ولایت چارہ معصوم کی روزِ محشر حکم حق سے ہیں شفاعت کے لئے
بعد حمد و نعت واضح پر بطور ارمغان فارسی کے قاعدے ہیں چند حلقے کے لئے
حرفِ مسروری دو حرفی ہوتے ہیں اور بارہ س حفظ کرن چاہئے ان کو حفاظت کے لئے
(۳۵۹۴) حُبِّ صحابہ یا بعض رسولِ امرا: آلِ محمدِ رزمی

حُبِّ صحابہ شیعانِ علیؑ کا ایمان اور بعض رسولِ امرا و اہلبیت ع سپہِ صحابہ
کی پہچان

کراچی: جامعہ تبلیغات، ۱۹۵ ص.

(۳۵۹۵) حکومتِ اسلامی (حصہ اول و دوم):

آیہ اللہ سُبَّ رُوح اللہ خمینی (م ۱۹۸۹م) کی کتاب کا ترجمہ

کراچی: مکتبہ رضا، بارہ ربیع، ۷۸ ص.

(۳۵۹۶) حکومتِ اسبہ اور دنیاوی حکومتیں۔ مولانا سید محمد حسین ریدی برستی

چیمبوٹ: ادارہ انتشارات حقائق الاسلام، ۱۹۹۵م، ۱۶۰ ص.

(۳۵۹۷) خارجی فتنے کا سَدِ باب:

احمد پور شرقیہ: ادارہ پاسبان عصمت معصومین (ع)، ۷۴ ص.

(۳۵۹۸) خطبہ: راجہ محمد امیر خان محمود آبادی

آل انڈیا مسلم لیگ کے اجلاس منعقدہ ۱۵ اکتوبر ۱۹۲۷ء کو لکھنؤ میں پڑھا
گیا، ۸ ص

(۳۵۹۹) دلائل سنہ فی اجوبۃ المسائل السنہ: سید علی حسن

سوالات اہلسنت کے جوابات

لکھنؤ: مطبع اثنا عشری، ۱۸۸۹م، ۷۶ ص.

۱. ۳۶۰ دینِ سلام میں جبر کیوں؟ مولانا صد گلاب علی شاہ (م ۱۹۹۲ء)

المؤمن خدم الاسلام کے سیکرری حوالہ اور قریشی کے کتابچے "پاکستان میں
دو قانون کیوں؟" کا رد

ملتان: مکتبہ کاظمہ شیعہ مبینی، ۳۹ ص.

۱۱. ۳۶۰. امر لرمین علی: اس اسطوب کو پہچانئے مولانا سید فتخار حسین نقوی

ڈاکٹر علی شریعتی کی ایک تقریر کا ترجمہ، اسلام آباد، ۷۴ ص.

(۲۶۰۲) ذنارک اور اس کا نظام تعلیم - سید محمد حسین جعفری

حیدرآباد دکن - اعظم ستیم پریس، ۱۳۴۸ھ۔

رجعت (فارسی)، اذی محمد حادمی شیرازی

(۲۶۰۳) رجعت - حکومت خیدار رسالت - حافظ اقیاء حسین حارید

جھنگ - ولی العصر ٹرسٹ رتہ منہ ۱۴۰۹ھ/۱۹۸۹م - ۷۵۰ روپے ۲۷۴ ص

(۲۶۰۴) رسول - کی وصیت - عیسیٰ بن ابیطالب کو - سید دولفقار علی زیدی

کراچی - الحرمین پبلشرز پاکستان، یورپ پرنٹنگ پریس کراچی، ۲۵۰ روپے

۷۲ ص۔

(۲۶۰۵) رہنمائے مبلغین : تحریک جعفریہ پاکستان

مبلغین کیلئے ہدایات، راولپنڈی - تحریک جعفریہ پاکستان ۲۲۲ ص

(۲۶۰۶) زبد الادب فی لسان العرب (جلد دوم) - حکیم سید حسن جعفر

لکھنؤ : مطبع شوکت جعفری، ۲۰۸ ص۔

(۲۶۰۷) سات صعبہ کر - کے حالات زندگی - مولانا اختر عباس نحوی

سید مرتضیٰ حسینی فیروز آبادی کی عربی میں لکھی ہوئی کتاب کا ترجمہ

کوٹ ادو، ناصر پرنٹنگ پریس، ۸۰۰ روپے ۱۶۵۰ ص۔

(۲۶۰۸) ساختات اور سائنس : وزیر آغا

لاہور : مکتبہ فکر و خیال، ۱۹۹۱م، ۱۲۵۰ روپے، ۳۰۹ ص۔

(۲۶۰۹) سائنس کے فوائد و اعمال : میر محمد حسین لکھنوی

حیدرآباد دکن - مطبع سنطسی حیدرآباد دکن، ۱۸۴۲ء (ترجمہ)

(۲۶۱۰) سراج رمل : حکیم سید روشن علی (ضیاء الرمل)۔

(۲۶۱۱) سلوک انزائین : سید تفصل حسین

سفرنامہ عتبات عالیات - لاہور : پیسہ اخبار، ایک روپیہ ۱۸۴۰ ص۔

ابن ہوپ : Training for Transformation

۲۶۱۲ سماجی کارکنوں کیلئے عمل کی راہیں - حامد قرباش و عمر

NGO کے کارکنوں کیلئے

عہدہ سماجی کارکنان کے معارف - مسائل کی سرچ، لوگوں میں اعتماد اور

باب چیت کا مسئلہ ، سادہ فیصلہ کرنا اور عمل کے لئے منصوبہ بندی ، کام کا تجزیہ ، ورکشاپوں کا منصوبہ بنانا۔

لاہور : سوسائٹی برائے فروغ تعلیم ، ۱۹۹۳م ، ۱۶۷ ص ۔

(۳۶۱۳) سوانح علامہ محمد باقر مجلسی : آل محمد رزمی

کراچی : مکتبہ رید شہید ، ۱۹۹۴م ، ۱۲۱ ص ۔

* ڈاکٹر سر چنمنی : Indian Politics Since the Mutiny

(۳۶۱۴) سیاسیات ہند ما بعد عذر : سید افضل حسین

لکھنؤ : مطبع نولکشور ، ۱۹۴۶م ، ۲۱۹ ص ۔

(۳۶۱۵) شخصیت کے نظریات - ساجد ریدی (خواجہ غلام السیدین کی بھانجی)

عنوانات - انسانی شخصیت، فرائد ک نظریہ شخصیت ، جبلتیں و ان کے

تعبیرات ، دونوں جنسوں میں اعصائی اختلاف کے جسمانی نتائج ، خراب اور

ابتدائی منظر ، کردار اور سماجی عوامل

نئی دہلی : ترقی اردو بیورو ، ۱۹۸۵م ، ۲۵۰ روپے ، ۴۴۰ ص ۔

(۳۶۱۶) شرح قرآن : سید منتخب حسین

ہجرت سے قبل مکہ معظمہ میں نازل ہوئے والی قرآنی سورتوں کی عام فہم اور

آسان تشریح

کراچی : جامعہ تعلیمات اسلامی ، ۱۹۹۲م ، ۱۰۰ روپے ، ۶۶۸ ص ۔

(۳۶۱۷) شریعت کے احکام : مستجاب احمد انصاری

محمد تقی حسینی جلالی کی کتاب کا ترجمہ دربارہ احکام فقہ

کراچی : جامعہ تعلیمات اسلامی پاکستان ، ۱۴۰۹ھ ، ۱۸۰ ص

(۳۶۱۸) شیعہ سقیفہ - حضرت ابوبکر کی حیات و کردار - علی اکبر شاہ

کراچی : حمایت حق پبلی کیشنز ، ۱۹۹۴م ، ۲۷ روپے ، ۱۶۰ ص ۔

(۳۶۱۹) ضبط نفس اور نفس پرستی : سید عابد حسین

مہاتما گاندھی کی انگریزی میں لکھی ہوئی کتاب کا ترجمہ

دہلی : مکتبہ جامعہ ملیہ ، ۱۹۳۴م ، ۱۵۷ ص ۔

- (۳۶۲۰) طب طاہرین وصی احمد رضوی
کراچی : رحمت اللہ بک ایجنسی، ۶۴ ص
(۳۶۲۱) اغفل سلیم محصور اکبر آبادی (م ۱۹۷۶م)
لاہور : پاک امریکی کمرشل انکارپوریشن، ۱۹۵۰ء، ۱۶۷ ص
(۳۶۲۲) قتلان عثمان (پہلا حصہ) مولانا سید ظفر مہدی
لکھنؤ : شیعہ مش، ۵، آے، ۲۰۱ ص
(۳۶۲۳) قیام امام حسین علیہ السلام مولانا سید علی شرف الدین موسوی علی آبادی
عمومات : کیا امام حسین کا قیام سیاسی تھا، سیاست کے لغوی معنی،
سیاست کرو دس ہے، امام حسین کی قیام سی اُمنہ وراں کے حامیوں کی نظر
میں، قیام امام حسین - غیر جانبدار شخصیات کی نظر میں
کراچی : دارالثقافة الاسلامیہ، ۱۹۹۴م، ۶۵ روپے، ۴۰۸ ص
(۳۶۲۴) کتاب النحر مولانا حافظ سید فرمان علی (م ۱۹۱۶ء)
قواعد عربی، پنتہ، مدرسہ سلیمانہ، ۴ آئے
(۳۶۲۵) گلگت ۱۹۲۷م سے پہلے : شیر باز خان برچہ
بریکنگز گھسار سبکہ حمواں کی کتاب ۹۴۲ Gilgit Before کا
ترجمہ
عمومات : محل وقوع و عہد عسین، حوالہ گلگت و ہنرا انقلاب گلگت،
گلگت پر موانی حملوں کا آغاز
گلگت، ۱۵ روپے، ۱۰۲ ص
(۳۶۲۶) لاہور مقالہ در حروب سے حنفی موالدہ مولانا تاج الدین حیدری
کراچی میں مولانا اللہ وسایا مفتی عبدالسبحان قادری اور مولانا سعید
حار کی طرف سے رد شیعہ میں نہاے گئے سرائات کے حوانات
کراچی : دفتر اندرون بارہ امام کمپاؤنڈ، ۳۰ روپے، ۱۵۲ ص
(۳۶۲۷) لطائف غیبی : مرزا اسد اللہ خان (م ۱۸۶۹م)
مذہب و دطع برہان : متبعہ سید سعادت عسی کے رد میں لکھی گئی : بی بی
کے علاوہ ہس لطیفے

- دہلی : اکمل المطابع ، ۱۲۸۱ھ/۱۸۶۴م ، ۴۴ ص .
- (۳۶۱۸) لقمانی رسول کا جنازہ : سید محمد احسن
مولانا رضا لقمان مروہی کے بعض نظریات کا رد
لاہور : ادارہ علوم الاسلام ، وطن پرنٹنگ پریس لاہور ، ۱۹ پیسے ، ۳۱ ص
- * : Lectures in Electricity
- (۳۶۲۹) الیکچرزان الیکٹرسٹی : سید عابد علی عابد
کراچی : ووکیشنل انسٹیٹیوٹ ان ٹکنالوجی ، ۵۴۰ ص .
- (۳۶۳۰) منشور ہدایت : محمد حسین قمر
آیۃ اللہ سید علی حامدہ ای کا حوزہ علمیہ قم کے مجتہدین اور علمائے کرام سے
اہم خطاب
- میانوالی : جامعۃ الامام الخمینی ماڑی ندس ۱۹۹۶م ، ۴۸ ص .
- * : مواعظ عددیہ : آیۃ اللہ علی مشکینی
(۳۶۳۱) ہدیۃ الشیعہ : محمد حسین جعفری
کراچی : حسن علی بکذیر ، ۴۹۴ ص .
- (۳۶۳۲) نظام مرحمت : شہید کی نظر میں علامہ سید رسی جعفر بھوی
آیۃ اللہ سید باقر اصدر م ۱۹۸۰م) و آیۃ اللہ مرتضیٰ مطہری م ۱۹۷۹م
کے دو مقالات کا ترجمہ
کراچی : دارالثقافۃ الاسلامیہ ، ۱۹۹۶م ، ۷۹ ص .
- (۳۶۳۳) نماز : عابد عسکری
آیۃ اللہ محمد علی اراکی (م ۱۹۹۴م) کے فتوؤں کے مطابق
لاہور : جماران پبلی کیشنز ، ۸ روپے ، ۷۵ ص .
- (۳۶۳۴) سوجوان کیا کریں - ار روئے احادیث : مولانا محمد رضا غفاری
لاہور : اماسیہ پبلی کیشنز ، ۱۹۹۶م ، ۲۵ روپے ، ۱۰۴ ص .
- (۳۶۳۵) نور الہدی : سیدہ سکندر رھرا زیدی
دربارہ اسرار و رموز قرآن ، جمع و تدوین قرآن ، حروف مقطعات کا تاریخی
پس منظر

کراچی کلاسک پبلی کیشنز، ۱۹۹۲ء، ۱۰۰ روپے، ۳۴۶ ص.

(۳۶۳۶) ولدین کے حقوق قرآن و حدیث کی روشنی میں مولانا حسن رضا غدیری

لاہور مکتبہ وسی عصر، ۲۵ روپے، ۱۱۲ ص.

(۳۶۳۷) وصاحتیں سجاد باقر رضوی

نقشد، لاہور ظہار سنر، ۱۹۸۸ء، ۷۵ روپے، ۱۶۰ ص

(۳۶۳۸) ہمارا قدیمی سماج سید سحی حسن نفوی

وادی سندھ کی تہذیب سے لیکر مسلمانوں کی آمد تک ہندوستان کی سماجی

تاریخ کا پس منظر کا جائزہ

دہلی نرقی اردو بورڈ، ۱۹۸۸ء، رکبش پریس برہم دہلی، سڈڑھے ۴۰ روپے،

۲۱۲ ص.

* بالوندلال : Civilization of Ancient India

(۳۶۳۹) ہندوستان قدیم کی تہذیب : سید امجد علی اشہر

لاہور : خادم التعلیم پریس، ۱۹۰۸ء، ۱۹۱ ص.

۳۶۴، تاریخ گروہ سید دکی مرتضی نفوی لہاشمی الجانشی

گروہ اور اس کے سواح کے شکسہ محلوں، حزی مگہوں اور منے سوشے نشانوں

کا تذکرہ

گروہ برہم لائی اسسہ پریس، ۱۳۳۸ھ، ۷۱ ص، سید محمد جعفر قدسی

یہ تاریخ طبع کہی :

دکی مرتضی گوہر بحر دانش مسلم یے جن کی سلیم المذاقی

مکتب تصنع کے عادی سہیں سس طبیعت مس یے بحر کی مس ری

یے محمد یے تاریخ کا حب نقاب کہ دہ یے کہدو بہ برحمہ قدسی

کہ تاریخ مطوع ہر نظر یے یے تاریخ مطوع تاریخ اس کی

(۱۳۳۸ھ)

(۳۶۴۱) دیدہ امیری : سید محمد حسن بلگرامی

میر عبد رحمن دہلی دہلی کی سواح حوں کے مسکرتوی اب سیٹ

سلطان محمد خان یے انگریزی میں لکھی

حیدرآباد دکن: مطبع شمسی، ۱۹۰۱ء، ۵۶۲ ص.

(۳۶۴۲) آوازِ اعلانِ غدیر: عبدالکریم مشتاق (م ۱۹۹۶ء)

ثبوتِ خلافت بلا فصل علی علیہ السلام بحوالہ خطبہ غدیر

کراچی: کے اے پبلی کیشنز، ۱۹۹۴ء، ۱۰۵ روپے، ۳۲۷ ص.

(۳۶۴۳) اپنی آواز: رضا علی عابدی

افسانے، لاہور: سنگ میل پبلی کیشنز، ۱۹۹۴ء، ۱۲۸ ص.

(۳۶۴۴) چھوٹ لڑکوں کا ادب: رضی عابدی وغیرہ

لاہور: فکشن ہاؤس، ۱۹۹۴ء، ۱۳۶ ص.

(۳۶۴۵) اذانِ مقتل: ڈاکٹر ہلال نقری

پانچ مرتبے، کراچی: وقفِ محمدی، ۱۹۹۴ء، ۱۵۰ روپے، ۲۱۴ ص

(۳۶۴۶) اسلام کے محافظ: سید ذوالفقار علی زیدی

ایۃ اللہ حسین مظہری کی کتاب کا ترجمہ، تذکرہ چہاردا، معصوم (۱)

کراچی: جامعۃ الاطہر پبلی کیشنز، ۱۹۹۲ء، ۲۱۵ ص.

(۳۶۴۷) اعلام الحق: مولانا سید امیر علی بن سید حسن علی اف تارا

مولانا مرحوم سے انہ صفحات پر مشتمل ایک رسالہ بنام » اعجاز القرآن فی ذکر

شریک القرن در باب اثبات خلافت و امامت محمد ہدایت » شائع کیا تھا جس کا

رد مولوی صادق حسین اناری قادیانی (م ۱۹۴۹ء) نے لکھا اور اس میں جلدانے

ثلاثہ کی خلافت سےج البلاغہ کے بک خطبے » بعضی اقوام میں پھیل گیا

و عمر و عثمان علی ما بایعہم علیہ » سے استدلال کا زیر نظر کتاب اسی کے

رد پر مشتمل ہے .

لکھنؤ: مطبع اثنا عشری، ۱۳۲۱ھ، ۲ آئے، ۶۶ ص.

سید محمد حسن اشہر نے تاریخ طبع کہی:

حصص الحق و از حق الباطل ز حمد مجتبیٰ بشیر و نذیر

بعدش اعلام حق کہ بر افراخت پشت خود باطل از کہ داد چوتیر

کہ بحق بود و با کہ حق بود حق یگو بحق قدیر

بہر سالش کہ حرزہ طعلاست نیز سیف جوان عصای پیر

حق پیاسی بگو دوازده بار هم پیاسی بگیر و حرف بگیر

(۱۳۲۱ھ)

(۳۶۴۸) التہادہ : مولانا مرزا احمد علی امرتسری (د ۱۳۹۰ھ / ۱۹۷۰م)

تذکرہ شہادہ حضرت امام حسین ع، لاہور، شیعہ ہنگ مان سوسائٹی،

پنجاب نیشنل سٹیم پریس، ۱۳۲۳ھ ۲۴ ص.

(۳۶۴۹) ۱۹۹۴م کی بہترین کتابیں، اغا امیر حسین

لاہور : کلاسیک، ۲۲۸ ص.

(۳۶۵۰) امام مہدی ع اور علمائے اہلسنت، حسین مسعودی

عنوانات : امام مہدی ع کے معارف، علمائے اہلسنت کی احادیث کی کتابوں

میں، امام مہدی ع کے صاحبانِ نبیہ پر علمائے سنت کا اجماع، شکوک و

شبہات کے جوابات، ایک انقلابی ضرورت کی ضرورت

کراچی : جامعۃ الاطہر پبلی کیشنز، ۱۹۹۴م، ۱۶۲ ص.

(۳۶۵۱) انقلاب نبوی صرا کی ایک جھلک :

انقلاب اسلامی ایران، انقلاب نبوی صرا کے تتبع میں ہے

سلام آباد دفتر قومیہ صہری اسلامی ایران، ۱۹۹۷، ۴۷ ص

(۳۶۵۲) روز الصادق فی مواعظ الصالحین، مولانا صادق علی نجفی

۳ مواعظ مع مصائب لکھنؤ کتب خانہ اثنا عشری، ۱۹۴۸، ۳۳۶ ص

(۳۶۵۳) بیسویں صدی اور جدید مرثیہ : ڈاکٹر ہلال نقوی

مصنف کا Ph.D کا مقالہ

کراچی : وقف محمدی لندن، ۱۹۹۴م، ۵۰۰ روپے، ۹۹۲ ص.

(۳۶۵۴) بیت جہز کی آواز : قرۃ العین حیدر

اسانے، لاہور : مکتبہ اردو ادب، ۱۹۹۴م، ۲۰۰ ص.

(۳۶۵۵) پیام وحدت :

بہ سہ و عظمیٰ زادہ خراسانی کے دربارہ عید میلاد النبی صرا کی خطبے کا خلاصہ

سلام آباد دفتر قومیہ صہری اسلامی ایران، ۱۴۱۷ھ ۳۶ ص

- (۳۶۵۶) تحقیقات ضیاء الصحیح الدستور: حافظ مرزا منیر لدین ضیاء دہلوی گورگانی دربارہ نعت ، دستور النصحاء مؤلف محمد مہدی کمال کی اغلاط کی نشاندہی حیدرآباد دکن : مطبع مفید الاسلام ، ۱۳۲۱ھ ، ۱۶۸ ص .
- سید نوازش علی لمعہ نے تاریخ طبع کہی :
- دور شد ظلمت اغلاط کمال یافتہ لمعہ تحقیق ضیاء
- کلك من لمعہ رقم زد سالش امرحق شد متحقق زیبا (۱۳۲۱ھ)
- (۳۶۵۷) تربیت اولاد : مولانا سید جان علی شاہ
- کراچی : جامعۃ الاطہر پبلی کیشنز ، ۱۹۹۳م ، ۱۵۳ ص .
- (۳۶۵۸) ترقی کی برکتیں : نجم آنندی
- ہم میں اس وقت کے استعمار انگریز کی حکومت کے آنے کے بعد وہاں کی ثقافت پر مغربی اثرات سگریٹ ، مٹی ک تیل ، برقی روشنی پن چکی کا انا ، بنسپنی گہی ، انگریزی دوائس اور پمپ کے پانی وغیرہ کے سہلک اور مصر اثرات پر بحث
- عینی : سلطان حسین بک سہلر بھدی بازار ، ۱۹۴۷م ، ڈیڑھ روپیہ
- (۳۶۵۹) جدید فارسی شاعری : ڈاکٹر سید محمد تقی علی عابدی
- مصنف ک (Ph D) کا مقالہ ، لکھنؤ داشگاہ ، ۴۲ روپے ، ۲۳۶ ص .
- (۳۶۶۰) حق غدا / شمس الضحیٰ ، حکیم سید وریر اس معنی میر محمد عباس
- قرآن پاک کی بعض آیات کی منظوم شرح
- لکھنؤ : مطبع اثنا عشری ، ۱۳۲۴ھ / ۱۹۰۶م ، ۴۰ آئے ، ۸۰ ص
- سید عباس نے تاریخ طبع کہی
- چھپی جبکہ اوسماد کی مشوی سہاری ہدایت کی بدر الدجی
- س طبع حالت سے پوچھا سعید کہا چھپ گئی اب بہ شمس لضحی
- (۱۳۲۴ھ)

انغاز

کروں کس طرح حمد باری بیان کہ عاجز پس اسجا پہ کرو بیان
وہ ہے خالق آسمان و زمین کوئی دوسرا اس کا ہمسر نہیں

(۳۶۶۱) دکھوں اور دردوں کی دوا غارِ شب : مولانا سید علی شجاعی

آبۃ اللہ جواد صہکی تبریری کی کتاب کا ترجمہ

کراچی : جامعۃ الاطهر پبلی کیشنز، ۱۹۹۵ء، ۱۰۴ ص

(۳۶۶۲) ذوالقرنین . علی نقی نقوی

لاہور : کلاسیک، ۱۹۹۴ء، ۱۶۰ ص .

(۳۶۶۳) ذوالنورین : سید محمد غلام جبار علی پوری

پادری عطاء الدین پانی پتی سے چودہ سوالات تاج العلماء . مولانا سید علی محمد (م ۱۸۹۴ء) کی خدمت میں بھیجے مولانا کی علالت کی وجہ سے ان کے جوابات اب کے شاگرد رشید مولانا سید ابوالحسن سے لکھے اس کا جواب پادری صاحب نے »عطاء الحق« نامی کتاب میں دیا بعد ازاں پادری صاحب نے پتے سوالات . مولانا کے جوابات اور جواب جوابات کو »نعمہ طبوری« نامی کتاب میں چھپوایا »نعمہ طبوری« کا جواب مولانا نے »خن داودی« نامی کتاب میں دیا مولانا غلام دستگیر قصوری (م ۱۳۱۵ھ) سے نعمہ طبوری کا مطبعہ کسا مگر اس کا رد نہ دیکھ پائے اور اپنے خیال میں اس کا جواب »مخرج عقائد توری« میں دیا .

»ذوالنورین« اس کتاب کا رد ہے جس میں رد عیسائیت اور رد تحریف قرآن سے

لکھنو : مطبع شوکت جعفری، ۱۳۰۴ھ/۱۸۸۷ء، ۱۱۲ ص

تعارف بسمہ و حضیہ م بعد ب عقل رسالہ عجیب و مقالہ غریب موسوم بہ مخرج عقائد توری مصلحہ . موسوی علاء دستگیر صاحب قصوری بحوث نعمہ طبوری...

(۳۶۶۴) رب العالمین دعا اور انسان محمد علی سید

کراچی : جامعۃ الاطهر ، پبلی کیشنز، ۱۹۹۴ء، ۹۰ ص .

۳۶۶۵ رسوہ النسخہ فی میرں لسریعہ بحواب اصلاء ارسوہ مظاہرہ نکلاء لعرة

الظاہرہ : مولانا محمد حسین سائقی نجفی

مولانا محمد حسین ڈھکر نجفی کی کتاب کا رد

تعارف ب شرک کا بیان عقائد کا بیان شیعہ رسوہ اور بدعت کی تہمت

علی ولی اللہ در اذان، رسوم عزاداری، سبذ زادی اور غیر سبذ کے عقد کا حکم، قبروں کے گنبد، تصوف اور تشیع

ملتان: مدرسہ جامعۃ الثقلین، ۱۹۹۶ء، ۷۵ روپے، ۳۲۰ ص.

(۳۶۶۶) سعادت حسن منٹو: آغا امیر حسن

لاہور: کلاسیک، ۱۹۹۴ء، ۱۶۰ ص.

(۳۶۶۷) سوانح عمری اخبارات حصہ اول/ اختر شاہنشاہی، سبذ محمد اشرف نقوی مالک

خبار ہند، اخبارات و پریس کا تذکرہ، لکھنؤ: اختر پریس، ۱۸۸۷ء، ۲۹۸ ص.

سبذ ذاکر حسین ہرنے تاریخ تصنف کہی:

مرحباً مرحباً جز ان اللہ حبذا سبذ خجستہ شعار

جو کتابی تو کردہ تالیف آفریں باد آفریں صد بار

این چنینی بدل رسالہ ندید چشم پیر فلک کند اقرار

سال ربیب خوب گفتہ ہنر گنج صنع و معلّم الاخبار (۱۲۰۵ھ)

(۳۶۶۸) شاد عظیم آبادی - ایک تحقیقی جائزہ، ذاکر خاور حسین رضوی بگرامی

کراچی، ۱۹۹۴ء، ۲۰۶ ص.

(۳۶۶۹) شمع حقیقت: مبارک حسین

علامہ سبذ علی نقی نقوی (م ۱۹۸۸ء) کے اس بیان کے حق میں کہ صبح

عاشور حیا گاہ حسینی میں پانی موجود تھا خود مصنف کے الفاظ میں » یہ

رایت تر برابر اب داکرین سے ستے رہتے ہیں کہ شب عاشور بربر ہمدانی پانی

لائے جو مشک کا دھانہ کھل جانے سے بہہ گیا،

لکھنؤ: شاہی پریس،

(۳۶۷۰) شہدائے آل ابو طالب: مولانا سبذ محسن نواب (م ۱۹۶۹ء)

شہدائے آل ابیطالب جو گرہلا میں شہید ہوئے

کراچی: مولانا محسن نواب اکیڈمی کرچی، ۱۹۹۴ء، ۳۰ روپے

(۳۶۷۱) شیر دریا: رضا علی عابدی

سرنامہ، لاہور: سنگ میل پبلی کیشنز، ۱۹۹۴ء، ۳۴۱ ص

(۳۶۷۲) صبح امام حسن کے عشر اسباب - مولانا ملک آفتاب حسین ثنی
خود مصنف کے الفاظ میں : بعض کم فہم لوگوں کا خیال ہے کہ امام حسن نے
معاویہ سے جو مصالحت کی وہ بعنوان بیعت خلافت تھی اور اس اقدام سے امام
کی مقصد یہ تھا کہ دُن و جان سے معاویہ کی خلافت تسلیم کر رہا ہوں حالانکہ
اس قسم کی باتیں اموی دہر شدت کی حراج شدہ معلوم ہوتی ہیں۔
راولپنڈی : مرکز مطالعات اسلامی، ۱۹۹۶ء، ۴۰ ص۔

(۳۶۷۳) طالب علم اور طالب حق کے لیے حسین محمودی
عنوانات : منصف انسان، ولایت فقہ، قرآن معجز ہے، توحید، نبوت،
امامت

کراچی : جامعۃ الاحقر پبلی کیشنز، ۱۴۱۴ھ/۱۹۹۴ء، ۱۶۵ ص
(۳۶۷۴) علامہ اقبال اور عرض حال : سعاد باقر رضوی
لاہور : اقبال اکیڈمی، ۱۹۹۴ء، ۹۶ ص۔
(۳۶۷۵) علامہ برداسی کا حصہ : صدر پاکستان کے نام : مولانا مرید عباس برداسی
۱۹۹۶ء

صدر پاکستان صاحب دروہ حصہ بخاری سے ۴۱ مطالبات شعی کی
تذکرہ

سپاہ محمد پاکستان، ۱۵ ص۔
(۳۶۷۶) عورت، اسلام کی نظر میں :
حضرہ سیدہ حمسی، ۱۹۸۹ء، اور لے اللہ علی خاتمہ ای کیے فرمودات سے
انتخاب

سلا، مار دوسر نویسر جمہوری اسلامی بران، ۱۴۱۷ھ/۱۹۹۶ء، ۹۳ ص
۳۶۷۷ نہ سب دحیرہ کتب حکیم محمد موسی مرتضوی سید جمیل احمد رضوی
۳۸۶۸ کتب، رمندر کا تذکرہ لاہور : معری پاکستان اور اکیڈمی
۱۹۹۶ء، ۴۵۰ روپے، ۹۰۴ ص۔
(۳۶۷۸) قومی ادبی مذاکرہ : آغا امیر حسین
لاہور : کلاسیک، ۱۹۹۴ء، ۲۴۴ ص۔

(۲۶۷۹) لچھمی نرائن شفیق اورنگ آبادی - حیات اور گارن مے : سید محمد رضا ساجد رضوی

لچھمی نرائن (م ۱۳۲۳ھ) صاحب تذکرہ شام عربیان کے حالات زندگی ، مصنف کا Ph.D کا مقالہ

لکھنو ، ۱۹۸۵م ، ۲۴ روپے ، ۱۶۲ ص .

(۲۶۸۰) مرثیہ : میر محمد ناظم حسین خان ناظم

مولانا سید ابرالقاسم جٹری (م ۱۳۲۴ھ / ۱۹۰۶م) کی وفات کے موقع پر لکھا گیا مرثیہ

لاہور ، انجمن مواعظ صادقہ رفاہ عدم سنیم پریس لاہور ، ۸ ص آغاز -

زبان حال سرگرم بیان درد فرقت ہے دل پڑمردا جیسے میں ہے یا مدفن میں میت ہے
میں فکر سے مشائے انشائے مصیبت ہے نکھیں گہ کہ قلم قدم میں لوح مریت ہے
حنوط میت مصوم کریں حاکم شہیدان سے زمین نظم کی قند ملا گور عربی سے

(۲۶۸۱) مرثیہ نظم کی اصناف میں - اور آغا سکندر مہدی ، سید عاشور کاظمی

آغا سکندر مہدی کے سولہ مرثیے شروع میں سر صفحات پر مشتمل مقدمہ
دہلی ، ایجوکیشنل پبلیشنگ ہاؤس ، ۱۹۹۶م ، ۲۰۰ روپے ، ۳۲۰ ص .

(۲۶۸۲) معاصر جرمن ادب : آغا امیر حسین

لاہور : کلاسیک ، ۱۹۹۴م ، ۱۶۰ ص .

(۲۶۸۳) مختلف البیان : مولانا سید محمد سخا

عقائد موالا جوابا ، لکھنو ، مطبع اٹنا عشری ، ۱۳۱۲ھ / ۱۸۹۵م .

آغار : سسمہ و خطبہ گاہ ہر اے بندگان خدا کہ پیدا کرنے والا اور بنانے والا
تھا تمہارا وہ ہے کہ جس نے ایلک لاکھ چوبیس ہزار آدمی...

(۲۶۸۴) مسٹر جناح کا اسلام مولانا مظہر علی ظہر (م ۱۹۷۴م)

خود مصنف کے الفاظ میں

» ہندوستان کے دس کروڑ مسلمانوں کا نام سہاد راھنما ایک پارسی عورت کو
حلقہ روحیت میں لے کے لئے حلقہ اقرار نامہ کے ذریعہ مسلمان ہوئے ہے

انکار کرتا ہے اور آج تک کلمہ توحید پر ہر گز مسلمان نہیں ہوا لیکن پھر بھی مسلمانوں کا فائدہ اعظم ہے

لاہور : مکتبہ احرار ، مقبول عام پریس ، ۱۹۴۵ء ، ایک آنہ ، ۱۶۰ ص .

مقتل ابی مخنف (عربی) : لوط بن یحییٰ (م ۱۵۷ھ)

* اولین تاریخ کریلا (فارسی) : محمد باقر انصاری و محمد صادق انصاری

(۲۶۸۵) ، مقتل ابی مخنف و قیام مختار ، سید تبشیر رضا کاظمی

حقیقت یہ ہے کہ اصل مقتل ابی مخنف ہم تک نہیں پہنچا چنانچہ اس بارے میں شیخ عباس قمی (م ۱۲۵۹ھ) تحریر فرماتے ہیں

» مقتل او اگر دست بود در بہایت اعتبار بود چنانچہ از نقل اعیان علمای قدیم از ان معلوم می شود لکن افسوس و اذ کہ اصل ان مقتل ماسد مقتل کلی و مدانی و مثال آنها بصادی یام مفقود شدہ و بدست ما برسیده و اما بن مصنفی کہ در دست است و در آخر عشر بحار طبع شدہ است و بہر مخنف بیچارہ بسبب می دہد معنوی نیست ا کہست و بہر مخنف نیست بن کتاب ابی مخنف معروف اعتبار ندارد و ہر متفردات آن هیچ اعتماد نیست »

شیخ عباس قمی : مدہ الاحصاب فی ذکر المعروف بالکلی و الالف و الایات ص ۴۵ طبع ایران

ترجمہ میں کتاب میں امیر معاویہ کی موت کے وقت تک وصیت کا ذکر ہے جس میں عبدالرحمن بن ابی بکر کو سزا ظہر کا گنا ہے حالانکہ عبدالرحمن کی انتقال ۵۷ھ میں ہوا جبکہ امیر معاویہ کی انتقال ۶۰ھ میں

اور ان کتاب میں ابو مخنف کی حضرت علی علیہ السلام کے زمانے میں پسرہ بنی کویہ ظہر کا گنا جبکہ ان کی انتقال ۱۵۷ھ میں ہوا جو مدرسہ اسلام آباد : ثقلین پبلی کیشنز ، ۱۹۹۷ء ، ۱۰۰ روپے ، ۲۳۲ ص .

(۲۶۸۶) ، مسئلہ فلسطین :

ایک المیہ ، ایک رزمیہ داستان

۱۰۰ ص . مدرسہ فاضل حمید ری اسلامی پریس ، ۱۹۹۷ء ، ۴۶ ص

- (۳۶۸۷) میان محمد بخش : جواد حسین جعفری
- میان محمد بخش صاحب (م ۱۹۰۴م) « سیف ملوک » کے متعلق مختلف مقالات کو اکٹھا کیا گیا ہے
- مظفر آباد : کشمیر اکیڈمی ، ۱۹۹۴م ، ۱۲۰ روپے ، ۱۶۵ ص .
- (۳۶۸۸) غماز کی گہرائیاں : مولانا سید آغا جعفر نقوی
- آبہ اللہ سید علی حامد ای کی اس موضوع پر کی گئی نقاری کا ترجمہ
- کراچی : جامعہ الاطهر پبلی کیشنز ، ۱۹۹۵م ، ۱۱۲ ص .
- (۳۶۸۹) واقعات مناظرہ متان / دبدبہ سکندری :
- ملتان ، ۳۲ ص .
- (۳۶۹۰) ہاتھ بیچنے والے : نجم الحسن رضوی
- افسانے ، لاہور : الحمد پبلی کیشنز ، ۱۹۹۴م ، ۱۲۸ ص .
- (۳۶۹۱) ہفت مقالات : شیخ غیاث الدین
- لاہور : ادارہ معارف اسلام ، ۱۹۷۷م ، ۱۱۲ ص .
- * ما و اقبال (فارسی) : ڈاکٹر علی شریعتی
- (۳۶۹۲) ہم اور اقبال : جاوید اقبال قزلباش
- اسلام آباد : دفتر ثقافتی فونسلر جمہوری اسلامی اہرن در پاکستان ، ۱۹۹۶ .
- ۷۰ روپے ۱۲۸ ص .
- (۳۶۹۳) شمعہ کتب حدیث کی تدوین : مولانا سید حسین مرتضیٰ
- خود مصنف کے الفاظ میں
- « زیر نظر کتب میں ہم نے کتب حدیث کی تدوین کے سلسلے میں شیعوں کی ابتدائی اور بنیادی خدمتوں کے بنیادی حاکم پیش کیا ہے اور ہم نے اس فن پر شیعوں کی ابتدائی و بنیادی کتب یعنی دور سوری و دور ائمہ میں مدون ہونے والی کتابوں ، اصول اربعہ اور اولین دور کے مجامع کے مختصر تعارف گرانے کی کوشش کی ہے ،
- کراچی : زہرا اکیڈمی ، ۱۹۹۳م ، ۲۱۸ ص .

(۳۶۹۳) احق الحق و ابطال الباطل مولانا سید محمد ابوالحسن موسوی مشہدی
مولانا محمد حسین دہکو محلی مدظلہم کی کتاب، 'اصلاح رسول الظہر' کا
رد

چالیس باب عقائد جمعہ کی ببار مشرت و مقتصرین حاصر باطر، غیور
تفسیر شہداء علیا زلی اللہ و اداں تشہد اور ولایت امیر المومنین،
سجدہ تعظمی، عرس حضرت فاطمہ، قصہ رسی و رنجبر رسی کا حوار،
بچوں کے کپوں میں گوشوارے دے کے کا حور طوفانِ معصوم، ۲۲ رحب
کے کوہِ دے وٹا اور ہن دے سے مدد طلب کرنا، شریعت، طریقت اور حلیت
عید نوروز

اسلام آباد: دارالتبلیغ الجعفریہ، ۱۹۹۷ء، ۷۸۲ ص۔

(۳۶۹۵) احکام حج: مولانا محمد حسین اکبر

لاہور: ادارہ مساجد الحسین، ۱۹۹۷ء، ۱۵۰ روپے، ۴۱۶ ص۔

(۳۶۹۶) انتظار عہد اعتراض: سید محمد حسن زیدی

ڈکٹر عینی شریعتی مرحومہ کی کتاب کا ترجمہ عربی و اردو مہدی عہدہ اسلام
لاہور: حق برادرز، ۵۹ ص۔

۳۶۹۷ سن، اسلام، زر مہر مکی مکاتیب مکر محمد بن عینی باوجود

ڈکٹر عینی شریعتی کی کتاب کا ترجمہ

کراچی: ادارہ احیائے تراث اسلامی، ۱۹۹۶ء، ۴۰ روپے، ۱۲۸ ص۔

۳۶۹۸ 'اور' فضائل یعنی چاروں دے فضائل مولانا قدا حسین محلی

فضائل چارہ معصوم عہدہ اسلام

بعض فضائل حضرت، مرد کو عورت اور عورت کو مرد بنا سکتے ہیں
میں کہ ب بنا سکتے ہیں، برائے لا اور بد کر سکتے ہیں، پورہوں کو نہایت
بنا سکتے ہیں وغیرہ

ملتان، ۱۹۹۲ء، ۴۰ روپے، ۲۵۵ ص۔

(۳۶۹۹) بلوغ المراد فی رد الانعام: مولانا سید احمد شاہ

۲۲ د، ۹۰۶ دکر محمد رحمت بخش مکی ہری پور ہرہ کی اشاعت برنگ

جنہیں شیعہ طریقے سے غسل و کفن دیا گیا اس وجہ سے مولانا سید گلاب شاہ (سُنی) نے چند شبہات پیدا کئے مثلاً مَٹ کو گز کیا گیا ، میت کو تین غسل دیے کر پانی میں اسراف کیا گیا وغیرہ ان کے جوابات راولپنڈی : گلشن پنجاب پریس ، ۱۶ ص (بڑا سائز)

(۳۷۰۰) چار خلد ، ک تقریر خلافت معتبر تاریخوں کی روشنی میں مولانا سید جواد الاصفہر نقوی

کراچی : مکتبہ ارشاد ، ۱۹۹۱ م ، ۲۵۰ روپے ، ۲۵۱ ص .

(۳۷۰۱) حیات الدارین : مولانا سید سبط شیر زیدی

پیر حضرت عبداللہ شاہ غازی کے حالات زندگی

کراچی : زید بن علی فاؤنڈیشن پاکستان ، ۱۹۹۶ م ، ۷۰ ص .

(۳۷۰۲) خطبہ حضرت فاطمۃ الزہراء (ع) :

حضرت آیۃ اللہ مستظری کے سولہ دروس کا ترجمہ تین حصے متحد نبوی میں حضرت فاطمہ (ع) کا خطبہ ، بستر شہادت پر انصار و مہاجرین کی عورتوں سے آپ کا خطاب ، حضرت امام جعفر صادق (ع) کی زبان عصہ فدک کا واقعہ

۱۹۹۶ م ، ۱۲۵ روپے ، ۳۷۶ ص .

(۳۷۰۳) سو تاریخی کہانیاں : سید غضنفر علی رضوی

مصطفیٰ زمانی وجدانی کی فارسی کتاب کا ترجمہ

کراچی : کتاب مرکز ، ۲۴ روپے ، ۱۴۶ ص .

(۳۷۰۴) سیرت امام جعفر صادق (ع) : مسرت شوکت چیمہ

لاہور اسلامک انوکیشمل ٹرسٹ ، ۱۹۹۵ م ، ۹۵ روپے ، ۱۲۰ ص

(۳۷۰۵) سیرت سجاد : مولانا سید قائم رضا نسیم مروہی

لاہور : شیخ غلام علی اینڈ سنز ، ۱۹۹۲ م ، ۱۵۵ ص .

(۳۷۰۶) عرفان درد : سید ظہیر حیدر زیدی

سلام ، اسلام آباد ، ۱۹۹۶ م ، ۱۰۰ روپے ، ۱۲۸ ص

نمونہ کلام

جیسے تزیین تھے بہت رحسی کہونر کی طرح دعنا مشک سے جب ہو گا رنل پاس
 حر کے لشکر کو عطا زندگی لاسی کی دے کے فایے سے ہر سر سرل پاس
 (۳۷۰۷) مستقبل کی تاریخ پر ایک نظر : زیرت نقوی
 ڈاکٹر شریعی کی کتاب کا ترجمہ

کرچی ادارہ حبابے نرات اسلامی، ۱۹۹۳ء، ۱۰۰ روپے، ۳۱ ص
 (۳۷۰۸) معجزات حضرت امام علی بن موسی رضاؑ : سیّد محمد باحسن موسوی
 مشہدی
 اسلام آباد دارالتبلیع حقیرہ ۲۸ ص

اشاریہ

- ۱- اشخاص (قوسین میں درج صفحات متعلقہ شخص کے تراجم کی طرف اشارہ کرتے ہیں)
- ۲- کتب و رسائل

۱- اشخاص

آغا حسن امانت ۴۰۴ ، ۲۷۶	آ
آغا حسن زب . مرزا ۲۴۹	باد . شیع علی باقر ۳۹۲
آغا حسن طالب میرزا ۱۱۲	باد . مهدی حسن خان ۴۳۷
آغا حسین اکبر آبادی ۲۷۸	ش . حیدر علی خواجہ ۲۶۹ ، ۲۸۸ ، ۲۶۸
آغا حسین . سند ۵۱۷	د . علیہ السلام ۱۵ ، ۴۸ ، ۸۶ ، ۲۰۵ ، ۲۶۰
آغا حسین . ذاکتر سید ۴۷۱	آذر ۱۵۱ ، ۱۵
آغا حیدر دهلوی . حیدر علی بیگ ۳۶۳	آرژد لکهنوی ۲۹۳
آغا خان سوم . سر سلطان محمد ۳۸۳	آرمیکنانز ولسن ۳۹۱
آغا شاعر دهلوی ۲۳۸ ، ۲۷۵ ، ۳۲۱ ، ۳۲۲ ، ۳۲۴ ، ۳۲۶ ، ۳۲۷ ، ۳۲۸ ، ۳۲۹	آزاد . محمد حسین مولانا ۲۳۹ ، ۲۵۷ ، ۲۵۹ ، ۲۸۲ ، ۳۳۱ ، ۳۳۷ ، ۳۳۸ ، ۳۳۹ ، ۳۴۲ ، ۳۵۳ ، ۳۵۵ ، ۳۵۷ ، ۵۱۲ ، ۴۲۰
آغا شجاعت حسین اختر ۴۲۲	آزاد یگرماسی . غلام علی علامہ ۵۰۱
آغا علی ۱۲۳	آس . ف ۴۹۸
آغا علی خان مہر . سید ۲۸۸	اسد نجات انجم ۲۷۷
آغا محمد باقر ۲۳۷ ، ۳۵۵ ، ۳۵۶ . ۴۱۸ ، ۳۵۸	اشکار حسین . خواجه ۴۹۴
آغا محمد سلطان میرز ۹۷	آغا شرف ۳۰۶ ، ۳۲۱ ، ۳۲۵ ، ۳۲۶ ، ۳۲۷ ، ۳۲۸ ، ۳۵۹ ، ۳۶۳ ، ۳۶۶ ، ۳۹۲ ، ۴۱۳ ، ۵۰۲ ، ۵۱۴ ، ۵۲۱
آغا مسعود رضا حاکی . ذکتر ۲۱۵	آغا اشہر لکهنوی . سید ۹۹ ، ۳۱۰ ، ۴۹۲ ، ۳۱۳
آغا مہدی . مولانا سید ۳۷ ، ۴۴۸ ، ۴۵۷ ، ۴۵۴ ، ۴۵۸ ، ۴۸۸ ، ۵۰۴	آغا جعفر نقوی ۵۲۹
آفاق حسین آقا دهلوی . سند ۲۲۵	آغا حبیب شرف رضوی ۲۶۸
آفتاب حسین . مولانا سند ۶۹	آغا حسن آغا ۲۹۴
آفتاب حسین قمری . مولانا ملک ۴۹۴ ، ۴۹۷ ، ۵۱۷ ، ۵۳۶	
آفتاب علی عبدی . سید ۴۹۵	
آقا حسن ۳۹۹	
آقا حسن سند . مولانا ۱۱ ، ۲۲	

ابراہیم لکھنوی ، مولانا سید ۵۱۲
 ابن احسن سید ، مولانا ۴۴۲ ، ۴۸۸
 ابن احسن قاری ، سید ۱۸۵
 ابن باہات ۲۶۷
 ابن حجر مکی ۷۹
 ابن حسن جارچوی ، علامہ ۱۰۰ ، ۱۲۶ ، ۴۰۵
 ابن حسن زیدی (۴۲۳)
 ابن حسن ٹونہروی ۱۰۴
 ابن حسن نقوی ۸ ، ۱۱۳ ، ۱۲۴ ، ۱۲۵ ، ۴۱۳ ، ۵۰۵
 ابن حسین نقوی ، سید ۵۰۵
 ابن خلدون ۳۱۸
 ابن عربی ، شیخ معی الدین ۳۰
 ابن قولویہ ۴۵۵
 ابن نشاطی ۲۷۴
 ابوالحسن ، مولانا ۷۲ ، ۸۸ ، ۱۱۴ ، ۵۳۴ ، ۲۶۰
 ابوالحسن اصفہانی ، آیت اللہ سید ۶۸ ، ۱۰۴
 ابوالحسن المعروف بہ بیچن صاحب ۱۸۰ ، ۲۸۲
 ابو عبد الرحمن صریح ۱۱۲
 ابوالحسن بن سید مہدی ۳۱۸ ، ۳۳۳
 ابوالحسن حافظیات ۳۶۲
 ابو الحسن شعرانی ، حاجی میرزا ۱۷۱
 ابو الحسن عرف ابو صاحب ، مولانا سید

قادی پربھرگر ، سید محمد رسولی ۵۲۰
 آل احمد عابدی ۴۰
 آل حسن سید ۲۴۷
 آل حیدر سید ۳۱۵ ، ۳۱۶ ، ۳۱۸ ، ۳۱۹
 تاجدین ، سید ۲۶۳ ، ۳۱۴
 محمد حاجی ۴۱۳
 محمد برصی ۵۲۵
 سی زیدی ۴۶۹
 امیر رضا کاظمی ۴۸۶
 آمنہ امرا ، حضرت ۱۵۱
 آیۃ اللہ حسینی ، ۱۲۱ ، ۱۲۶ ، ۱۶۱ ، ۱۷۳ ، ۴۳۰ ، ۵۲۴ ، ۵۲۵ ، ۵۲۶
 آیۃ اللہ خوئی ، ابوالقاسم سید ۲ ، ۴۹ ، ۱۵
 آیۃ اللہ علی خامنہ ای ۵۲۹ ، ۵۳۶
 آیۃ اللہ علی مشکینی ۵۲۹
 آیۃ اللہ مظاہری ، حسین ۹ ، ۳۸۵ ، ۴۶۳ ، ۵۳۱
 آیۃ اللہ مکارم شیرازی ۳
 آیۃ اللہ واعظ زادہ خراسانی ۵۳۲
 |
 برصغیر دسمی ۳۹۴
 ابوالعلی جان ، نواب ۱۸۲
 ابراہیم دج ، حضرت ۱۱ ، ۱۳ ، ۱۵ ، ۵۷ ، ۸۶ ، ۱۵۱
 ابراہیم ، سید ۱۱ ، ۱۲

ابوذر غفاری (درا) ، حضرت ۲۱۵ ، ۹۲
 ابوطالب (ج) ، حضرت ۵۶ ، ۸۰ ، ۹۷ ،
 ۱۶۴
 ابوطالب صفهانی ، میرزا ۱۹۲ ، ۳۹۹ ،
 ۴۰۳
 ابو ظفر نازش رضوی ۱۹۷
 ابو عبدالرحمن سلمی ۱۱۸
 ابو عبدالرحمن احمد نسائی ۹۰
 ابو عبدالله محمد بن یزید ابن ماجه ۹۰
 ابو ظفر نازش رضوی ۴۸۰
 ابو عبی ۳۸۴
 ابو علی امرودی ۵۲۰
 ابو محمد ، مولانا حکیم ۵۰۳
 ابو محمد حسن بن ابی الحسن محمد
 رلمی ۱۰۵
 ابو محمد غازیپوری ۳۵۹
 ابو محمد ، مولانا سند ۶۹
 ابو محمد نقوی (۱۰۰)
 ابو محمد حسن بن ابوالحسن و سلمی ، شیخ
 ۷۰
 ابو مسعود انصاری (درا) ، حضرت ۱۱۸
 ابو موسی اشعری ، حضرت ۱۱۸
 ابو هریرہ ، حضرت ۱۱۸
 اثر ، امداد امام ۳۵۳
 اثر رامپوری ، مولانا محمد علی خان
 ۲۷۲
 اثر لکھنوی ، جعفر علی خان ۲۲۹ ،

۴۱۵ ، ۱۰۸
 ابوالحسن ، عرف میرن صاحب ، مولانا
 سید ۱۶۸ ، ۳۱۵ ، ۳۹۵ ، ۳۹۸
 ابوالحسن کشمیری ۱۷۶ ، ۳۱۱ ، ۴۰۹
 ابوالحسن مبین سرحدی ۱۳۵
 ابوالحسن مشہدی ، مولانا سید ۱۳۶ ،
 ۳۷۵ ، ۵۴۰ ، ۵۴۲
 ابو الحسن ناصر الدین ۲۴۸
 ابوالخیر عطار دہلوی ۲۹۷
 ابوالقاسم ترکستانی ۱۶۶
 ابوالقاسم حسام ، شیخ ۲۰۶
 ابوالفاروق واسطی ۳۳ ، ۱۴۲
 ابوالفضل رضوی ، آغا سید ۴۴۵
 ابوالقاسم ۴۸۶
 ابوالقاسم رضوی ، مولانا ۳ ، ۱۵۲
 ابوالقاسم بن زین العابدین کرمانی ۱۲۴
 ابو المظفر ، زوار حسن سید مولانا ۳۰ ،
 ۵۰ ، ۵۳ ، ۱۱۴ ، ۱۲۵ ، ۱۴۲ ،
 ۳۷۵ ، ۳۹۱ ، ۳۹۲ ، ۳۹۴ ، ۴۴۱ ،
 ۴۹۴
 بوالموید خوارزمی ، علامہ ۵۰۰
 بو بردہ ، حضرت ۱۱۸
 بویکر ، حضرت ۱۰ ، ۲۹ ، ۴۸۷
 بویکر واسطی ۴۰
 بو جعفر ، راجہ سید ۱۴۶
 ابو جعفر محمد احسن ۵۲
 ابو داود سلمان سحستانی ۹۰

- ۲۳۳ ۲۳۷، ۲۳۹، ۲۵۵، ۲۶۷، ۲۶۷
۲۷۳ ۲۰۱، ۳۳۲، ۴۶۱، ۴۶۹
اثر جازوی، ک ظم حسین مولانا ۴۱
۹۴، ۱۴۸، ۱۶۱، ۳۹۸، ۴۱۷
۴۲۸
احتشام حسن اجتبی رضوی، سید ۲۶۲
۴۷۶
اجمل خان، حکیم ۳۴۳
اجمل خٹک ۳۴۶
احتشام الدین مراد آبادی، مولانا ۳۶
احتشام حسین، ۲۴۱، ۲۴۳، ۳۵۶
۴۱۴، ۴۷۵
احمد علی (۴۱۴)
حسان امروہی ۱۸۸، ۱۹۰، ۱۹۱
۲۰۲، ۲۱۵
احسان علی خان رامپوری، مولانا ۲۷۴
احسن رضوی ۱۹۰
احسن زیدی ۲۴۰
احسن علی، مولانا مرزا ۲۴۳
احسن مہدی زیدی ۲۲۷
احمد احسانی، شیخ ۱۲۲، ۱۳۳، ۱۸۱
احمد الخائری المازندرانی، آیت اللہ ۱۰
احمد، سید ۲۳، ۱۱۴، ۲۱۳، ۳۶۷
۳۷۰، ۳۷۱، ۳۷۲، ۳۷۴، ۳۷۷
۴۰۷، ۴۲۰، ۴۴۳
احمد بن ابی لعل ۱۱۸
احمد بن حیل، امام ۱۱۵
احمد بن سید محمد ابراہیم، مولانا سید
۴۴
احمد بن عیدہ ۱۱۸
احمد بن عباس یزدی ۴۴۴
احمد بن فہد الحلی، شیخ الاسلام ابو
العباس ۴۴۱
احمد بن محمود المعروف بہ مقدس
اردبیلی ۱۳۴
احمد دہلوی، سید ۳۵۶
احمد کسروی تبریزی ۳۷۹
حمد مرز ۳۲۳
احمد حسن خان جوش، مراد ۲۷۶
حمد حسن شاکی باکی قرقانی، سید
۲۸۰، ۲۸۴، ۲۹۲، ۳۵۵
احمد حسن میرزا، مولانا ۷۷، ۴۱۴
۴۴۷، ۴۹۲
حمد حسن تقوی ۳۷۴
احمد حسین (۳۸۰)
احمد حسین احمد امروہی ۲۱۳
احمد حسین اعظم گڑھی، حکیم سید ۱۴۶
احمد حسین ترمذی ۵۲
احمد حسین ۳۰۵، ۵۲۱
احمد حسین پرستی، مولانا شیخ ۶۸
احمد حسین خان پریانوی ۳۸۶، ۴۳۱
۵۰۰، ۵۲۴
احمد حسین زنگی پوری ۴۱۵
احمد حسین قمر ۳۵۱، ۳۵۲

- احمد حسين ، مرزا (۴۳۶)
 احمد حسين ، مولانا ۱۱۷
 احمد حسين ، مولانا سيد ۴۵
 احمد حسين باطق ، مولانا سيد ۱۶۳
 احمد حسين نقوی ۱۷۴ ، ۱۸۳ ، ۳۲۰
 احمد حسين يعقوب اردنی ۱۷۷
 احمد سجاد فہری ، سيد (۴۳۰)
 احمد سلطان دہلوی ، مرزا ۴۷ ، ۴۷
 ۳۸۶ ، ۱۸۳ ، ۴۸
 احمد شاہ خوارزمی عربی ، سيد ۴۲۶
 احمد شاہ کاظمی ، مولانا ۲۴ ، ۹۱
 ۴۱۹ ، ۲۸۶
 احمد شجاع ، حکیم ۱۹۳
 احمد عباس ، خواجہ ۳۰۷ ، ۳۲۲ ، ۳۲۷
 ۴۲۹ ، ۳۵۷
 احمد علی ۱۰۱
 احمد علی بلگرامی ۲۹۳
 احمد علی حیدری ، مولانا ۴۷۸ ، ۵۰۱
 احمد علی سيد ، مفتی ۳۱۵
 احمد علی سيد ۲۱
 احمد علی شاہ نقوی انکی ۴۴۹
 احمد علی شمع ۲۳
 احمد علی عابدی ، سيد (۳۸۸)
 احمد علی کریم بھانی ۱۰۱
 احمد علی محمد آبادی ، مولانا سيد
 ۶۱ ، ۶۵ ، ۹۰ ، ۳۹۵ ، ۴۱۵
 احمد علی ، مولانا آغا ۴۲۸ ، ۵۱۵
 احمد علی ، میر ۲۴۸
 احمد علی ، مولانا مرزا ۲۱ ، ۵۸ ، ۵۹
 ۱۲۵ ، ۲۷۳ ، ۴۲۸ ، ۴۵۳ ، ۵۰۰
 ۵۳۲
 احمد کبیر سيد ، مولانا ۱
 احمد نواب ۱۰۴
 احمد وکیل جعفری ۴۱۶
 اختر جعفری ، پروفیسر ۲۵۹
 اختر عباس نجمی ۵۲۶
 اختر ، علی حسن سيد ۴۷۲
 اختر حیدر آبادی ، سيد علی ۲۳۵
 اختر حسين نقوی ، مولانا ۳۱
 اختر حسين جعفری ۲۲۰
 اختر حسين عظیم آبادی ۴۴۹
 اختر جعفری ، سيد ۳۹۰
 اختر رضا زیدی ، پروفیسر سيد ۵۰۸
 اختر عباس نجمی ، مولانا ۷۹ ، (۱۴۲)
 اختر علی تلہری ، مولانا سيد ۳۷۶
 ۴۲۸
 اختر محمود رضوی ۹۲
 اختر نارووالی ، احمد حسين شيخ
 اخوند پرکوتوی ، محمد علی ۴۵۰
 ادا جعفری ۲۹۴
 ادیس ۴ ، ۸۶
 ادیب ، اسد علی ڈاکٹر ۳۳۵ ، ۳۳۹
 ادیب رضوی ، مسعود حسن ۲۲۱
 ۲۶۷ ، ۳۲۹ ، ۳۳۰ ، ۴۲۱ ، ۴۲۷

اشد ، علی حسن میر ۳۰۱
اشک ہمدانی ، میرزا ابو محمد طالب ۱۵۲
اشہری ، امجد علی (۱۰۰) ، ۳۴۱ ،
۵۳۰ ، ۴۶۲ ، ۴۳۹ ، ۴۲۹ ، ۳۴۲
اشہر ، محمد حسن ۵۴۱
اشہر ، میر حسن ۵۳
اصطفی بن سید مرتضی ۴۸۸
اصغر پاروی ۹۰
اصغر حسین ، نواب سید ۴۶۵
اصغر عباس ۲۷۳ ، ۲۵۶ ، ۲۶۹
اصغر علی ۳۸۸
اصغر علی خان نسیم دہلوی ۳۰۲
اصغر علی شاہ جعفری ، سید ۴۱۲
اصغر مشہدی ، سید ۲۳۵
اصغر واڈیا ۳۹۵
اظہر حسین ، سید ۱۹۳ ، ۲۲۵ ، ۴۷۱ ،
۴۷۸
اظہری ، اظہر الدین علی بخت ۲۶۸ ،
۴۱۳
اظہار کاظمی ۳۳۲
اظہار الحسن ، ڈاکٹر ۳۱۰
اظہار حسنین ، سید ۴۴ ، ۴۴
اظہار حسن ریدی ، مولانا سید ۴۵۲
اظہار حسنین کاظمی ، پروفیسر سید
۴۹۲ ، ۴۹۰ ، ۳۱۶
اظہار حسین ۲۳۶
اظہار حسین راہی ۳۷۹

ادیب ، محمد حسین ۳۱۸
ادیب ، مظہر علی ۴۰۴
ادیم نقوی ، سید شفاء احمد ۴۱ ، ۱۱۰ ،
۲۸۹ ، ۳۷۱ ، ۲۱۵
اذولف ، ڈاکٹر ۵۱۶
ارتضی حسین ، سید ۵۱۷
ارشاد آس بیگم ۴۶۸
ارشاد تھانوی ، رشید احمد مولانا ۵۰۲
اسنیفن ، یادری ۴۴
اسد اللہ خان شوق ۱۹۶
اسد اللہ کاشمیری ۷۵ ، ۷۴
اسد بیگ ۲۶۳
اسد علی خان ، میر ۴۳۱
اسد علی شجاعتی ۴۹۰ ، ۵۲۴
اسرار زیدی ۲۵۹
اسفندیار خان ، مولانا ۵۲۸
اسماعیل امروہی ، میر ۱۸۶
اسماعیل بن الحسن محمد احمد حسینی
المرجانی ، حکیم ۴۰۸
اسماعیل حاجی ۱۱۳
اسماعیل حسین میر ۲۸۸ ، ۲۲۴ ، ۲۱۱
اسیر لکھنوی ، مظہر علی ۲۰۹ ، ۲۱۵ ،
۲۸۱ ، ۲۹۱ ، ۲۹۲ ، ۳۰۰ ، (۴۱۲)
شیاق حسین سہیل ۳۵۱
شرف حسین رضوی نعمی ، مفتی ۴۴۴
شرف علی اشرف ۱۹۶
شک ، حلیل علی خان ۳۲۸

اظہر زیدی ، اظہر حسین سید ۳۵۵
 اظہر ، محمد اظہار الحسن قاضی ۲۶۴
 اعتبار ساحد ۴۸۱
 اعتیاد حسین ، سید ۲۷۳
 اعجاز حسن امروہی ، مولانا حاجی ۵ ،
 ۱۵۱ ، ۵۶ ، ۶۷ ، ۸۰ ، ۱۱۷ ، ۱۱۸ ، ۱۵۱
 اعجاز حسین ۴۲۳
 اعجاز حسین سید ۳۳۰ ، ۴۱۰ ، ۵۱۵
 اعجاز حسین حافظ ۲۳
 اعجاز حسین ڈاکٹر ۲۷۰
 اعجاز حسین اعجاز ۱۹۶
 اعجاز حسین جارچوی ، مولان سید ۴۱۷
 اعجاز حسین کاظمی ، مولانا سید ۱۵۰
 اعجاز حسین نقوی ، مولانا ۱۱۶ ، ۳۷۱
 اعجاز حیدر ۴۸۸
 اعظم ۴۸۱
 افتخار حمد اعوان ۱۶۲
 افتخار احمد خان آف جھنگ ، نواب ۵۹
 افتخار حسین ، آغا ۳۹۰ ، ۳۹۳ ، ۵۱۶
 افتخار حسین نقوی ، مولان ۹ ، (۱۴۲)
 ۴۴۵ ، ۴۸۵ ، ۵۲۵
 افضل حسین سید ۵۲۷
 افسر عباس زیدی ، سید ۸۴ ، ۱۹۱ ،
 ۲۱۷
 افضل علی ، مولانا حکیم سید ۱۴۱
 اقبال ، علامہ سر محمد ۴۱۸ ، ۴۷۵ ،
 ۵۱۷ ، ۵۱۸

اقبال احمد نقوی ، مولانا سید ۱۲
 اقبال حسین جاوید ، حافظ ۱۶۱ ، ۲۸۳ ،
 (۴۹۶) ، ۵۲۶
 اقبال حسین رضوی ۳۹۹
 قبال حسین نقوی نصیرآبادی ، مولانا سید
 ۶۲
 اقبال رضا ، مولانا حکیم سید ۱۸۹
 قبال علی خان ۹۵
 اکبر اسد ۵۲۰
 اکبر امامی ۳۸۲
 کبر پاشا اندووکٹ (۴۳۸)
 کبر حسین ۳۲۴
 اکبر حیدری ، ڈاکٹر ۲۱۴
 اکبر کاظمی ۲۲۲
 اکبر علی بنگ ۲۸۶ ، ۲۸۷
 اکبر علی ، سید ۱۴۰
 اکبر مہدی حیدرآبادی ، سید ۱۷۸
 اکرام رضا ، حکیم (۸۰)
 الہی بخش ۴۷۹ ، ۵۰۴
 الہی بخش بہار ۲۱۳
 القحاح حسین عابدی ۲۰۸
 اللفات علی جعفری ۱۲۶
 لطاف مشہدی ۲۳۱
 لطاف حسین (۱۴۰)
 الطاف حسین بخاری ، سید ۴۳
 الطاف حسین کاظم علوی ، سید ۴۶۱
 الطاف حسن میر ۴۱۸

العباس ، ابوالفضل ۵۳

العت حسین ، مولانا ۵۶

العت حسین شکری پوری ، مولانا ۴۰۹

العت علی گویا ، سید ۲۰۶

الف شاہ ۱۰۹ ، ۱۱۰

اللہ دتہ امرتسری ، حاجی ۳۱۹

اللہ وسایا ، مولانا ۵۲۸

اللہ یار چکڑالوی ، مولانا ۳۶

الیاس (ع) ، حضرت ۸۶

الیکزندر ڈبوما ۴۹۵

الیکزندر رسل وب ۳۶۸

امام بخش ناسخ ۲۷۲ ، ۲۹۱

امانت لکھنوی ، آغا حسین ۲۷۸ ، ۳۳۰

۴۳۶

امان علی سید ، مولانا ۴۹۲

امام بخش جگرانی ۱۴۰

امام علی انصاری ، مولوی ۱۴۷

امانت حسین بخاری ، سید ۱۸۵

امتیاز حسین رضوی رامپوری (۳۳۱)

امجد حسن ، مولانا سید ۶۵ ، ۱۵۶

۲۸۱

امجد علی جعفری ۵۰۶

امجد علی خان ، حکیم ۱۱۷

امجد علی ، سید ۴۷۹

امجد علی ، مولانا ۴۲۴

امداد حسن ، سید (۱۳۹)

امداد حسین ۳۶۰

امداد حسین کاظمی ، مولانا ۱۴ ، ۵۸

امداد حسینی ۳۲۵

امداد علی حار امداد ، مولانا ۴۳۸

امداد علی بحر ، شیخ ۲۹۱

امداد علی خان ۱۰۰ ، ۲۱۸

امداد علی خان ، راجہ ۱۱

امداد علی دباغ ، سید ۵۱۹

ام کلثوم بنت علی (ع) ۵۲۴

ام مشتاق پروین (۶۷) ۲۷۹

امیر حسن سہا محدث دہلوی ، مولانا

سید ۱۵۳ ، ۶۷

امیر حسن عابدی ، ڈاکٹر سید ۳۸۲

امیر حسین ، آغا ۵۲۲ ، ۵۳۵ ، ۵۳۶

امیر حسین شاہ ۴۱

امیر حسین نحفی ، مولانا ۱

امیر حمزہ خان شتراری ۲۸۵

امیر خسرو ۵۱۷

امیر علی سید ، مولانا ۱۸۰ ، ۵۳۱

امیر علی امام ۳۰۸

امیر نریش ڈاکٹر ۲۲۲

امیر علی خان ۴۳۷

امیر محمد قریشی ، مولانا ۵۵

امیر محمد کاظمی قزوینی ، سید ۱۵۷

امیر معز الدین حیدرآبادی ، سید ۱۱

امین الدولہ سفیر الملک ۴۸۷

امین نقوی ۲۱۰

امین علی میر ۲۲۸

امینی ، احمد علامہ ۱۰۶ ، ۱۴۲
 انتصار حسین ۳۲۴
 انتظار حسین ۳۰۸ ، ۲۱۰ ، ۳۲۷ ، ۲۴۹
 انجم ادیب ، نجم الحسن ۳۳۳
 انجم تزلناش ۳۴۵
 انس بن مالک ۸۱ ، ۱۱۸
 انشاء اللہ خان اشاء ۲۱۴ ، ۲۳۵ ، ۲۶۹ ، ۲۹۶ ، ۳۴۷ ، ۳۵۴
 انصار حسین انصاری ، خواجہ ۸۵
 انصار حسین نفیس فتح پوری ، سید ۱۸۷
 انصار حسین واسطی ۶۰
 انصاری م۔ ا۔ ۴۹ ، (۱۹۴) ، ۴۱۳
 اسد ، راجہ ۲۵۰
 انوار احمد انوار جارچوی ۲۲۱
 انوار احمد بلگرامی ، سید ۳۷۷ ، ۴۹۶
 انوار حسین آرزو لکھنوی ۲۹۵
 نور ۳۰۵
 نور حسین ، مولانا ۴۱۵
 نور سجاد ۳۰۶ ، ۳۲۵
 نور قریشی ۵۲۵
 انیس الثقلین ، پروفیسر ۴۳۵
 انیس الرحمن ، دہلوی ۵۱
 انیس قائم جعفری ۴۳۶
 انیس مرزا ۳۲۶
 انیس مصطفیٰ منا زبیری ۴۷۶
 انیسہ عمران ۲۱۵
 اوج ، محمد جعفر مرز ۲۱۰ ، ۲۲۶

ارلاد حسین امرہی ، مولانا ۳۱۸ ، ۳۸۰ ، ۳۹۰ ، ۴۰۲ ، ۴۳۶
 ارلاد حسین جعفری ، مولانا ۴۱۶
 ارلاد حسین رضوی ۱۹۶
 ارلاد حسین سجاد ۱۹۶ ، ۴۳۷
 ارلاد حسین شاعر ، مولانا سید (۶۷) ، ۹۶ ، ۲۳۰
 ارلاد حسین عرف لکن صاحب ، مولانا سید ۲۲۲
 ارلاد حیدر بلگرامی ، سید ۲۳ ، ۴۱ ، ۵۱ ، ۵۸ ، ۱۹۰ ، ۲۰۷ ، ۲۱۶ ، ۲۸۷ ، ۵۰۰
 ارلاد علی ساغر لکھنوی ، سید ۸۸
 اویس کریم خان ۱۰۰
 اہلس ڈیگلز ۳۳۷
 ایلیدہ ، شفیق حسن سید ۲۱۲
 ایوب (۲) ، حضرت ۸۶

ب
 بدشاہ حسین سید ۳۲۹ ، ۴۰۴
 بدل ، محمد رفیع مرزا ۲۹۶ ، ۴۰۳
 باسط علی ، مولانا سید ۱۹۵
 باقر حسین حکیم ۱۱۱
 باقر حسین دہلوی ۳۴۷
 باقر حسن سید ۲۲۷ ، ۴۵۶ ، ۵۰۲
 باقر حسین باقر عظیم آبادی ، سید ۲۶۲
 باقر حسین ضیاء سید ۴۷۶

۴۳۸، ۴۲۳، ۴۲۱، ۴۲۰
 برکت اللہ رضا، مولانا ۲۷۹، ۲۵۶
 برکت حسین حار ۲۸۳، ۴۵
 برکت حسین، سید اس باب لعل شاہ
 سوراسی ۱۸۹
 برکت علی شاہ، مولانا سید ۵۳، ۲۰۶
 ۵۲۷، ۲۲۲
 بزرگ طہرانی، شیخ محمد محسن ۱۲۱
 بسمل، محمد علی شاہ ۲۲۴
 بشارت حسین، مولانا سید ۳۷۰، ۳۷۷
 ۴۹۹، ۴۱۷
 بشارت شکوہ، سید ۴۹۷
 بشارت علی خان، علامہ ۱۴۱
 بشیر احمد رضوی ۲۹۳
 بشیر حسین، سید ۱۵۷، ۲۲۷، ۲۳۶
 بشیر حسین زیدی ۲۹۴
 بکرما جیت ۳۵۰
 بلاقی گورگانی، مرزا ۲۷۹
 بلگانی ۷۱
 بلوہر، حکیم ۵۱۰
 بندہ حسن، میر ۲۰۶
 بندہ حسین، مولانا ۱۱۷، ۳۸۱
 بندہ علی شیع ۱۳
 بندہ علی میر ۲۶۹
 بنیاد علی گریاں دہلوی ۴۶۱
 بوصیری (رح)، امام ۲۰۴
 بو علی زیدی، مولانا سید ۱۵۸، ۴۰۷

باقر علی بیگ ۲۷۸
 باقر علی خان نواب
 باقر علی دستگیر ۴۶۱
 باقر علی دہلوی، مولانا ۱۵۴
 باقر علی عرف آغا مجتہد شرف، سید ۴۳۲
 باقر علی، مولانا میرزا (۱۲۴)
 باقر مختص، میر ۲۸۷
 باقر مہدی ۲۲۵، ۳۸۰
 باقر مہدی ابن جعفر مہدی رزمہ ردولوی
 ۳۶۲، ۳۲۰
 باقر نواب، نواب ۷۵
 بالوتند لال ۵۳۰
 بانو زیدی ۱۹۶
 بانو سید پوری ۲۰۲، ۲۰۵
 بانو قدسہ ۳۲۹
 بیر علی خان ۵۷، ۶۳
 بخت اکبر آبادی، امیر حیدر سید ۳۷۲
 بختاور خان ۳۸۰، ۵۴۱
 بخشیش حسین ۸۶، ۴۲۹
 بخشیش عباس ۳۷۹، ۳۸۵، ۳۹۲
 ۴۳۹، ۴۲۳، ۴۱۵، ۴۰۲
 بدر الحسن زیدی ۵۲۲
 بدر علی ۵۳
 برتر اوروہی، رحیم بخش ۲۲
 برٹہ، حسن ۴۰۱
 برکات الحسن عسکر، سید ۳۹۹، ۴۰۴
 ۴۰۸، ۴۱۰، ۴۱۱، ۴۲۲، ۴۲۵

بہادر علی ، میر ۱۴۵ ، ۲۵۶

بہادر علی صفی حیدر آبادی ، مولانا

میرزا ۱۲۶ ، ۱۵۶ ، ۲۰۲ ، ۳۱۶ ،

۴۱۷ ، ۴۱۸

بہادر نیشاپوری ، ولایہ ۲۸۶

بہاء الدین محمد ، علامہ بہائی ۶۵

بہادر شاہ ظفر ۲۷۱ ، ۳۰۲

بہگواندیل عائل ، منشی ۴۰۸

بیان یزدانی ، محمد مرتضی حسن ۲۷۸

بیباک ماضی ۳۳۶

بی پریشی ۳۳۲

بیٹاب ، علی خان سید ۲۶۴

بیخورد موہانی ، محمود احمد ۲۶۸ ،

۲۹۶

بیدار ، عابد رضا ۲۴۲ ، ۲۷۰

بیرن ، ڈاکٹر ۴۱۸

پ

بطرس ، اے - ایس ۲۹۷ ، ۳۲۹ ، ۳۳۲ ،

۳۴۵ ، ۳۴۶ ، ۳۴۷

پکٹھا ، ۳۶۷

پہا علی میر ۴۳۲

پہارے صاحب مرزا ۲۶۴ ، ۲۹۹ ، ۳۴۵

پیکر جعفری ، ڈاکٹر ۴۶۷

ت

تابان رضوی ، عبدالحی مر ۲۸۰

تاج الدین حیدری ، مولانا ۵۲۸

تاجدار دہلوی ، مصطفی حسین ۸

تاجور نجیب آبادی ، علامہ ۲۲۲

تائید ، حاتم علی سید ۲۱۱

تبشر رضا کاظمی (۵۴۸)

تبشر علی حیدر ، خواجہ ۳۹۱

تجمل حسین رضوی تجمل گوندوی ،

سید ۳۰۰

تجمل حسین شاہ نقوی ، مولانا ۴۴۹

تجمل حسین کامل ۲۰۸

تجمل جعفری ، سرفراز حسین خان ۱۹۸

ترمذی ، ابو عیسی محمد بن عیسی ۸۰

تسخیری ، محمد علی ۵۲

تسکین زیدی ۳۱۰

تشکیل حسین موسوی ، سید ۱۵

تصدق حسین بخاری ، پروفیسر سید

۱۳۸ ، ۱۶۹ ، ۳۴۸ ، ۳۴۹ ، ۳۵۱

تصدق حسین خان ۲۵۱

تصدق حسین خان شوق مرزا ۲۴۹ ،

۲۵۱

تصدق حسین سید (۱۸۳) ، ۴۲۰ ، ۴۴۹

تصدق حسین شاہ پوری ، سید ۳۰ ، ۳۴ ،

۴۱ ، ۴۵ ، ۴۸ ، ۶۲ ، ۶۸

تعشق مرزا ۲۵۹ ، ۲۹۹

تفضل حسین ، سید ۱۴۱ ، ۴۲۱ ، ۵۲۶

تقی حیدر ۳۲۴

تقی عسکری ۲۰۳

تمکین کاظمی ۲۵۰ ، ۳۳۱

تمنا لکھنوی ، معارف حسین سید ۲۰۹.

۵۰۷

تیم حروری ۲۵۰

تتیر احمد علوی ، ڈاکٹر ۶

تتیر الحسن ۱۲۶

تتیر زہرہ بخاری ۳۲۴ ، ۳۲۵ ، ۳۲۶.

۳۲۷

توقیر حسن زیدی ، سید ۸۸

تونگر حسین ، چوہدری ۵۰۸

تہذیب حسنین ، سید ۳۸۷

تہور حسین ، خواجہ ۲۷۱

تہور علی میر ۳۱۶

تیمور ، امیر ۳۳۰

ث

تھاگر پرشاد ، پنڈت ۱۷۵

نیشی سن ۲۲۱

ث

ثاقب اکبر ۲۶ ، ۵۱ ، ۴۹۱ ، ۵۱۶ ، ۵۲۰

ثاقب مرزا ، ڈاکٹر حسن ۲۸۲

ثاقب ، نقی علی خان ۲۵۹

ثروت علی ۳۹۹

ثریا حسین ، پروفیسر ۴۰۱

شر ہوشنگ آبادی ، آفتاب حمد جعفری

۴۷.

ثناء اللہ ، حافظ ۲۶۹

شمس شوکت ، ڈاکٹر ۲۵۱

ج

حافظ عثمانی ۳۸۷

جان اسٹریٹ ۳۲۵

جان جانان ، مرزا ۳۶۵

جان رید ۳۲۴

جان طیش ، مرزا (۲۷۳)

جان علی سید ، مولانا ۵۳۳

جان گد ۳۸۴

جاوید اقبال قزلباش ۵۳۹

جاوید حسن رضوی ، سید ۴۹۷

جاوید کاظمی ۳۰۵

جاوید صفر ۴۷۲

جبریل (ج) ۱۹۷

جرار ، حسین بیگ ۲۸۱

حرم محمد آبادی ۲۰۳

جعفر الہادی خوشنویس ۵۰

جعفر بارہوی ۳۱۴

جعفر تحقیق قراچہ داغی ، مرزا ۳۳

جعفر ثواب (جعفر بن امام علی نقی (ع))

۴۹۵

جعفر حسن پانی پتی حیدری جعفر ، خواجہ

۲۷۶

جعفر حسن ، ڈاکٹر ۳۸۴ ، ۳۸۵ ، ۵۲۱

جعفر حسین ۱۶۰ ، ۴۴۳

جعفر حسین بدایونی ، مولانا شیخ ۷۲

جعفر حسین ڈاکٹر ۲۳۸

- جعفر حسین طریق ، مولوی ۱۱۲
 جعفر حسین مفتی (۹۶) (۴۵۴) (۴۵۹)
 جعفر حسین نقوی ۴۴۲
 جعفر سیحانی ، استاد ۱۸ ، ۱۹ ، ۳۷۱
 جعفر شوشتری ، شیخ ۴۳۶
 جعفر شیرازی ۲۵۹ ، ۲۶۵
 جعفر صادق (ع) ، امام ۷۰ ، ۸۸ ، ۱۰۵ ، ۳۶۳ ، ۴۷۳
 جعفر طاہر سید ۱۹۸ ، ۲۳۰ ، ۲۴۲
 جعفر طیار (رضا) ، حضرت ۱۴۴ ، ۱۸۷
 جعفر عابدی ۲۹۵ ، ۴۰۰ ، ۴۰۱ ، ۴۰۵
 ۴۲۶ ، ۴۲۸ ، ۴۳۹ ، ۵۰۸
 جعفر علی حسرت دہلوی ۲۹۷
 جعفر علی نشتر لکھنوی ، مرزا ۲۷۷
 جعفر مرتضی عاملی ۴۸۸
 جعفر علی ، قاری حافظ سید ۴۳۸
 جعفر علی شمسی ، سید ۴۸۳
 جلال الدین حیدر دہلوی ، سید ۳۱۸ ، ۴۷۶
 جلال الدین سیوطی ، علامہ ۶۷
 جلال ، صامن علی سید ۲۱۱ ، ۳۰۱ ، ۳۵۵ ، ۴۳۳
 جلال میرزا خانی ، نواب ۱۹۱
 جلیس ترمذی ۱۷۷
 جلیس عابدی ۴۶۴ ، ۵۱۳ ، ۵۲۰
 جمال احمد شہیدی ۵۱۳
 جمال الدین ۷۶
 جمال الدین محمد خوانساری ۷۰
 جمال الدین محمد عرقی ۴۱۲
 جمعیت علی رضوی ، سید ۲۸۲
 جمیل جالبی ۲۹۰
 جمیل احمد رضوی ، سید ۷۰ ، ۳۶۲
 ۴۰۹ ، ۴۲۵ ، ۵۱۰ ، ۵۳۶
 جمیل مظہری ، کاظم علی سید ۲۷۰
 جمیل نقوی ۲۲۲
 جنون ، علی محمد خان مرزا ۲۷۴ ، ۳۰۱
 جنید بغدادی ۱۸۸
 جود (۸۵)
 جواد الاصغر نقوی ، مولانا ۵۴۱
 جواد الحسینی آل شاہرودی ۴۰۴
 جواد جعفری ۴۸۱
 جوادی ، ذیشان حیدر علامہ ۲
 جواد علی ۴۲۳
 جواد فاضل تهرانی ، ذاکر (۵۰۶)
 جواد ملکی تبریزی ۵۱۴ ، ۵۳۴
 جوان ، کاظم عیسیٰ ۲۰۵ ، ۲۵۰
 جوزف ج-و-ب ۴۳۲
 جوزف ستالن ۴۲۵
 جوش ملیح آبادی ۱۹۳ ، ۲۲۰ ، ۲۲۶
 ۲۲۸ ، ۲۲۹ ، ۲۳۳ ، ۲۳۴ ، ۲۳۹
 ۲۴۱ ، ۲۹۲ ، ۲۹۴ ، ۳۵۵ ، ۴۷۵
 ۴۷۷
 جون ایلیا ، ۳۸۳ ، ۴۰۲
 جون رضا مبارکپوری ۵۰۰

حامد حسین میر ، مولانا ۱۱۴
 حامد علی شاہ ، مولانا ۴۸۴
 حامد علی عباسی (۸۲)
 حامد قزلباش ۵۲۶
 حبیب الرحمن خان ۱۳۷
 حبیب اللہ موسوی ، سید ۱۳۶
 حبیب حسن ، ڈاکٹر خواجہ (۴۲۴)
 حبیب حسین ، مرزا ۵۱۷
 حبیب حیدر ، مولانا سید ۱۳۶ ، ۳۹۱
 حبیب موسوی ، محمد کاظم سید ۲۸۱
 حجازی ، سید محمد حسین ۷۷
 حجاج ۴۸۷
 حسام الدین احمدی اکبر آبادی ۳۱
 حسرت ، جعفر علی ۲۵۰
 حسرت کاظمی ۴۷۵
 حسرت ، محمد سعید ۲۶۴
 حسرتی نواب جہانگیر ۴۲۰
 حسن اکبر حسن جعفری ، سید ۲۰۵
 حسن اکمال ، سید ۲۱۵
 حسن (ج) ، مام ۸۴ ، ۱۰۴ ، ۱۰۷ ، ۲۴۰ ، ۲۹۱
 حسن مام جعفری ۳۳۳
 حسن امداد ، مولانا (۷۸) ، ۷۹
 حسن الحدادی الاحقادی ، میرزا ۱۲۲
 ۱۷۳ ، ۱۵۰
 حسن المجتہد ، سید ۱۵۱
 حسن بلگرامی ۳۱۴

جوہر امروہی ، مجاہد حسین ۲۵۲
 جوہر ذانیوی ، تجمل حسین ۲۵۷
 جوہر لکھنوی ، سرفراز حسین ۴۷۸
 جوہر ، مجاہد حسین سید ۲۳۷
 جہانگیر بادشاہ ۳۳۱
 جے ۔ ایف اسٹوٹ ۴۲۵ ، ۵۰۸
 جے ۔ بی کوہن ۴۳۴
 جی ۔ تی ۔ بارلو ۴۲۶

ج

چاند ، شیخ ۲۷۴
 چراغ علی شیخ ۳۱۹
 چرچل ، سر ۷۱
 چندا بی بی ۲۰۸
 چل س ۔ ف ۴۹۰
 چمنورام دلگیر ، لالہ ۲۱۴ ، ۲۱۵
 چھوٹے اغا لکھنوی ۳۴۵

ح

حاجہ طانی ۳۳۷
 حاتم علی بیگ ۴۶۸
 حافظ عبدالواسط المعروف بہ سید محمد
 عالم عریضی ۸۱
 حاسی ، لطاف حسین (۴۸۵)
 حامد حسین حن ، مولانا ۶۶ ، ۱۱۷ ، ۴۵۲
 حامد حسین ، مولانا سید ۶۹ ، ۹۰ ، ۱۹۱
 ۴۱۴ ، ۴۴۳ ، ۴۵۹ ، ۵۰۳

حسن عظیم آبادی ، پروفیسر ۲۶۱
 حسن علی جوہپوری ، سید ۴۹ ، ۸۳ ،
 ۱۲۹ ، (۱۶۶) ، ۱۸۰
 حسن علی ، مولانا ۹۰ ، ۳۶۸ ، ۴۴۳
 حسن کاظم حسن ، سید ۲۲۰ ، ۴۶۷
 حسن لطافت ، سید ۲۰۳ ، ۲۷۸
 حسن لکھنوی ، خواجہ ۲۹۷
 حسن مضطر ، میر سید ۴۰
 حسن ، میر ۴۲۶
 حسن ناصر مرزا ۴۲۹
 حسن مبارک تجلی ، میر ۲۸۰
 حسن نواب ، مولانا سید ۱۱ ، ۱۸۹
 حسنین بخاری ۲۴۱
 حسنین عباس گردیزی ۴۸۹
 حسنین عظیم آبادی ۳۵۶ ، ۵۱۹
 حسین (ع) ، امام ۴ ، ۴۴ ، ۵۷ ، ۷۸ ،
 ۷۹ ، ۹۲ ، ۱۰۷ ، ۱۳۳ ، ۱۴۰ ، ۱۷۵ ،
 ۱۸۸ ، ۱۹۳ ، ۱۹۴ ، ۲۰۱ ، ۲۰۵ ،
 ۲۱۱ ، ۲۱۴ ، ۲۱۶ ، ۲۱۸ ، ۲۴۰ ،
 ۲۶۱ ، ۲۷۱ ، ۴۵۲ ، ۴۵۶ ، ۴۷۹ ،
 ۴۹۶
 حسین احمد ، سید ۲۶۲
 حسین اعظمی ۲۰۵
 حسین انبالوی ، سید ۵۱۷
 حسین بخش نجفی ، مولانا ۶ ، ۷ ، ۸ ،
 ۲۱ ، ۲۴ ، (۱۵۱) ، ۱۶۳ ، ۱۷۰ ،
 ۱۷۲ ، ۱۷۵

حسن بن سلیمان حلی ۹۳
 حسن بن غفرانغاب ، مولانا سید ۱۲۶ ،
 ۴۹۱
 حسن بن یوسف حلی ۱۳۰
 حسن بیگ سیماہی ، مرزا ۲۳۱ ، ۲۶۴ ،
 ۴۷۵
 حسن جعفر ، حکیم سید ۴۱۲ ، ۵۲۶
 حسن جعفری مولوی فاضل لاهوری ، سید
 (۱۷۹)
 حسن دہلوی ، مر ۲۴۹
 حسن رضا غدیری ، مولانا ۴۰۸ ، ۵۳۰
 حسن رضا کاظمی ، سید ۱۳۹
 حسن زہرہ ، حیدر ۲۲۱
 حسن سید ۱۱۱ ، ۱۳۵ ، ۳۳۰
 حسن ضاء ، مولانا سید ۴۷
 حسن عابد جعفری ۳۹۱
 حسن عباس جعفری ۳۲۶
 حسن عباس رضوی نظرت ، مولانا سید
 ۳۸۸ ، ۴۰۳ ، ۴۱۲
 حسن عباس زیدی ، سید ۲۲۶
 حسن عباس فصاحت خلف امانت ، سید
 ۲۷۹
 حسن عباس مرسوی ۹
 حسن عیقاتی ۱۱۴
 حسن عسکری (ع) ، امام ۱
 حسن عسکری ، حکیم سید ۱۸۱
 حسن عسکری رضوی ، ڈاکٹر ۴۳۱

حسین بروجردی ، آیت اللہ ۱۲۴ ، ۱۳۹ ،

۴۸۶

حسین بلگرامی ، سید ۵۱۶

حسین بن سعید اہرازی ۹۲

حسین بن سید ہادی ، مولانا سید (۱۴۱)

حسین بن شکیب ۷۴

حسین بن مبارک زبیدی ، علامہ ۷۹

حسین بن محمد ۱۲۷

حسین ، حکیم میر سید ۸۰

حسین رضوی ، سید ۵۰ ، ۱۱۹ ، (۲۳۹) ،

۴۲۴ ، (۴۱۲)

حسین سحر ۱۸۹

حسین سید ۲۵۳

حسین ، سید العلماء مولانا سید ۸۶ ،

۹۰ ، ۹۱ ، ۹۲ ، ۱۳۸ ، ۱۴۹ ، ۱۵۲

حسین عارف نقوی ، سید ۳۷ ، ۱۲۸

حسین علی ، سید ۲۲۸

حسین علی عرف حسنو میان حیدرآبادی ،

مولانا ۳۸۵

حسین علی مرزا ، مولانا (۴۲۶) ، ۴۸۸

حسین گریبان لکھنوی ، حکیم سید ۸۶ ،

(۹۲۱)

حسین عازندر سی ۱۱۱

حسین علی منتظری ، آیت اللہ ۱۰۳ ،

۵۱۶ ، ۱۵

حسین ، مولانا سید اقا ۱۶۴

حسن محمد امروہی ۴۸۶ ، ۵۰۶

حسین مرتضی سید ۴۵ ، ۳۷۳ ، ۵۲۱

حسین مسعودی ۵۲۲ ، ۵۲۶

حسین مشہدی ۲۸۳

حسین میرزا عشق ، سید ۲۵۶

حسین نووی ، علامہ شیخ ۷۲

حسینی ح-ح ۲۲۳ ، ۴۴۴

حشمت حسین جعفری ، سید ۴۶

حشمت علی خیر اللہ پوری ، مولانا سید

۱۶۲ ، ۱۶

حشمت علی زیدی ۳۵۹

حفاظت حسن بھیکپوری سید ۵

حمایت علی خان جرجیس ۱۹۸

حمید حسین پانی پتی ۲۱

حمید عظیم آبادی ۲۶۵

حیات علی نشتر ۱۸۶

حیات لکھنوی ۲۲۶

حیدر بخش حیدری ۲۸۱ ، ۲۸۲ ، ۳۳۷ ،

۳۴۱ ، ۳۴۷ ، ۳۵۵

حیدر حسن زکی ۲۱۰

حیدر حسن ، سید ۴۲۲

حیدر حسن میر ، حکیم ۱۱۱

حیدر حسن ناتوتوی ، مولانا سید ۶۱

حیدر حسین ترمذی ۹

حیدر حسین ، مولانا سید ۴۸ ، ۲۴۲

حیدر عباس رضوی ، سید ۳۲۹ ، ۳۸۲ ،

۵۱۰

حیدر عباس مرزا ۳۰۸ ، ۳۲۴

حیدر علی خان ۳۴۷

حیدر علی سہوانی ، مولانا ۴۱۴

حیدر مرزا (۱۹۲) ، ۴۰۳

حیدر مہدی نقوی ، ڈاکٹر ۵۱۹

حیرت دہلوی ، مرزا ۲۷۱

حیرت سونی پٹی ، شبیر علی سید ۲۷۳

خ

خادم حسین (۵۲)

خادم حسین خان ، مولانا ۱۱

خادم حسین رضوی ، مولانا ۳۸۱

خادم حسین قارب ، مولانا ۱۱۰

خادم حسین لکھوی ، مولانا سید (۱۳۹)

خادم حسین نجفی ۴۵۹ ، ۳۱۹

خادم حسین وائس ۴۵۲

خادم علی شاد وزیر آبادی ، سید ۱۶۴

خاقان حسین ۱۷۴ ، ۳۸۶

خاور بقوی ، اختر عباس ۴۸۰

خد بخش ، جمعدار ۵۴۰

خد بخش ، حکیم ۱۹۳

خداداد سالت ، مر ۳۶۲

خروشچیف ۷۱

خضر (ع) ، حضرت ۸۶ ، ۶۲

خضر عباس ، سید ۲۴۹

خطاب ۳۸

خلش پیر اصحابی ، غلام حسین خاسی

۱۹۱ ، ۱۹۲ ، ۴۲۳

خلیل حسین خلیل بلگرامی ۱۹۸

خنجر لکھنوی ، فدا علی ، مرزا ۳۰۸

۳۰۹

خورشید حسن ، مولانا سید ۸۰ ، ۹۷

۳۹۸ ، ۴۳۴

خورشید حسین جعفری ، مولانا سید

(۷۹) ، (۹۴)

خورشید حسین ، ڈاکٹر سید ۳۸۴

خورشید حیدر ۲۳۳

خورشید علی نفیس ، سید ۱۶۴ ، ۱۸۶

خورشید لکھوی ۲۴۳

خوشحال خان خٹک ۳۴۴

خوشحال زیدی سروسوی ۴۱۴

خیال ، حسن عباس سید ۳۵۲

خیرات احمد سید ، مولانا ۵۰۷ ، ۲۳۶

خیرات علی ۹۰

د

دانیال (ع) ۸۶

داؤد (ع) ، حضرت ۸۶ ، ۱۴۵

دمر حسین رضوی ۴۲۴

دستغیب ، عبدالحسین ، آیت اللہ سید ۲۰

۳۰ ، ۸۷ ، ۱۳۵ ، ۱۷۳ ، ۵۰۱

۵۱۷

دستغیب شیرازی ، آیت اللہ سید محمد

ہاشم ۲۴

دلدار حسین ، سید ۳۸۴ ، (۳۸۸)

دلدار حسین ، مولانا (۴۹۰)

دلدار حسین اظہر ، سید ۴۷۶

دلدار علی ، مولانا سید ۱۶۰ ، ۳۷۳

دوست محمد قریشی ، مولانا ۳۶

ڈ

ڈھکرو لجنفی ، محمد حسین ، مولانا

۱۲۱ ، ۱۲۲ ، ۱۲۶ ، ۱۲۷ ، ۱۲۸ ، ۱۲۹

۱۳۶ ، ۱۴۰ ، ۱۴۴ ، ۱۴۵

۱۴۸ ، ۱۵۷ ، ۱۶۷ ، ۱۷۲ ، ۱۷۸

۱۸۱ ، ۳۸۰ ، ۵۰۳ ، ۵۳۴ ، ۵۴۰

ڈبیری ا. ج ۳۸۸ ، ۴۹۰

ذ

ذکر حسین ، مولانا ۴۴۳

ذاکر حسین اختر ، حکیم سید ۷۴

ذکر حسین امروہی ، سید (۸۶)

ذاکر حسین بارہوی ۲۴۸

ذاکر حسین جعفر ، اسی ۳۸۱

ذاکر حسین جعفر رمزی ، سید ۵۰۳

ذاکر حسین ، حکیم سید ۱۶۴

ذاکر حسین عابدی ، مولانا سید ۵۱۰

ذاکر حسین فاروقی ، ڈاکٹر ۱۵۲

ذاکر حسین قزلباش ثاقب ، مرزا ۲۵۵

ذاکر حسین یاس عظیم آبادی ، مرزا ۴۹۶

ذاکر علی حنیفپوری ، مولانا ۱۱

ذکاء اللہ ، مولانا ۲۶۹ ، ۴۶۱

ذکر اللہ احمدی ۳۸۹

ذکی مرتضیٰ نقوی ۵۳۰

ذوالفقار حسنین سید ، مولانا ۹۳

ذوالفقار حیدر ، مولانا ۵۴ ، ۳۵۹

ذوالفقار علی بخاری ۴۱۱

ذوالفقار علی زیدی (۲۹) ، (۷۷) ، ۹۵۰

۲۳۷ ، ۴۲۸ ، (۴۹۶) ، ۵۲۶ ، ۵۳۱

ذوالفقار علی شاہ ، حافظ سید ۱۴ ، ۵۵

۱۷۰

ذوی ، محمد ابراہیم ۲۶۹

ذیشان حیدر جودی ، مولانا سید ۴۶۳

۴۹۷

ر

رابعہ نہان ، سیدہ ۲۱۷ ، ۲۵۷ ، ۳۰۴

راج کساری ۲۵۱

راج منوہر ۲۵۱

راحت حسین بھیکپوری ، ابوالخلیل

مولانا سید ۱۲۱ ، ۱۷۰ ، ۳۶۸ ، ۴۵۱

راحت حسین رصوی ۴۴۶

راحت حسین گویالپوری ، مولانا ۲ ، ۶

۳۶ ، ۵۸ ، ۸۱ ، ۹۰ ، ۱۶۰ ، ۱۶۱

۱۷۰ ، ۳۶۵ ، ۳۸۷ ، ۴۲۵

راز عظیم آبادی ۲۳۹

راحت علی ، مولانا ۴۰

راثم خوجہ ، قمر الدین ۳۵۲

رامن سی . وی ۴۱۲

رایے سرب سکھ دیوانہ ۲۹۷

رجب علی خان ارسطو جہ ، مولانا سید

۶۹، ۲۴۸، ۴۶۲

رحمن بابا ۲۲۸

رحمت اللہ ارشد ، علامہ ۵۹

رحم علی ششدر عرف مرزا بے ، مرزا

۴۲۷

رحیم علی امروہی ۱۱۷، ۴۵

رزم ردولوی ، جعفر مہدی ۲۰۰، ۲۱۴،

۲۲۳

رسا بیگم نواب محمد اسماعیل خان

۲۳۲

رسا ، کاظم علی ڈاکٹر ۱۸۲

رسا ، میرزا امداد علی ۱۰۱

رسوا رام کنستہ ، منشی ۲۱۵

رسوا ، محمد ہادی مرزا ۲۴۷، ۲۵۲،

۳۲۲، ۳۲۴، ۳۲۵، ۳۲۲، ۳۸۲،

۳۸۷، ۴۲۰، ۴۲۵، ۴۳۱، ۴۳۲،

۴۸۵، (۵۰۹)

رشک ترائی ۴۸۳

رشید ترائی ، علامہ ۶۶، ۲۶۷، ۴۲۳،

۴۷۶

رشید جاوید ۲۶۲

رضا (۱)، امام ۸۰، ۸۲، ۱۶۶

رضا احمد جعفری ، سید ۴۰۳

رضا برقمی ، سید ۴۳

رضا بن محمد ، سید ۴۸۹

رضا حسین رضوی ، ڈاکٹر سند ۱۷۱، ۵۱۳

رضا علی خان ، نواب ۹، ۱۹۵

رضا علی عابدی ۵۱۲، ۵۳۱

رضا علی میرزا ، مولانا ۲۶، ۱۱۴،

۱۴۱

رضا علی نقوی ، سید ، ملتانی ۱۳۴

رضا علی وحشت ، علامہ ۲۷۱

رضا کاظم زیدی ۳۲۰

رضا لقمان امروہی ، سید ۵۱، ۳۶۱،

۴۱۸، ۵۲۹

رضا نقوی س - م ۳۸۸

رضا نقوی وہی ۲۳۸

رضا ہمدانی ۲۲۸، ۲۶۳، ۳۰۷، ۳۳۵،

۳۴۵، ۳۴۸، ۳۹۲، ۴۰۲

رضوی دہلوی ، س - م ۴۹۲، ۵۱۵

رضی الحسنین منصور ، محمد ۴۷۷

رضی الدین حیدر ۴۸۳

رضی بن محمد کشمیری ، سید ۳۹۵

رضی جعفر ، مولانا ۲۱، (۲۹)، (۷۷)،

(۱۵۹)، ۴۴۸

رضی حیدر ، سید ۹۹، (۴۵۸)

رضی عابدی ۵۳۱

رضی عباس ہمدانی ، مولانا سند ۶۸

رضی ، سید ، جامع نہج البلاغہ ۲۴۶

رضی کاظمی ۳۴۳

رضیہ جعفری ، سیدہ ۴۱۹

رضیہ سجاد ظہیر ۳۰۶

رعد ، نادر علی میر ۵۲۴

ریاض خیر آبادی ۳۴۴
 ریاض فاطمہ ریاض ، سیدہ ۲۳۱
 ز
 زائر حسین کاظمی ، سید (۱۴۹) ، ۲۳۸ ، ۳۱۹
 زائر ، محمد علی ۲۵۱
 زائر نوگانوی ۴۷۷
 زاهد حسین اسرار ۲۹۹
 زاہد حدادی ، ذاکٹر ۶۷
 زاہدہ زیدی ۲۲۷ ، ۲۳۰
 زبید احمد ، پروفیسر ۱۰۲
 زمیر بن عبدالمطلب ارمرا ۵۶
 زربیں ، اخلاق حسین ۴۸۸
 زکریا (ج) ۸۶
 زکی رضوی ، محمد زکریا خان ۲۸۲
 زندہ علی ، سید ۷۳
 زوار (۸۴)
 زوار حسین ، مولانا ۳۷۰
 زوار حسین میرزا پوری ، مولانا سید (۸۳)
 زوکار علی خان ۹۷
 زہرا رضویہ ۳۲۲
 زہرہ سیدین ۳۲۵
 زبید ۱۹۰
 زید ارمرا ، حضرت ۳۸
 زید ایچ رضا ۳۸۹
 زیرک حسین امروہی ۵۸ ، ۶۲ ، ۳۸ ، ۵

رفعت امام زیدی ۱۰۳
 رفیق اسلم ۲۵۶
 رفیق ، الہی بخش ۲۸۲
 رفیق حسین ، ڈاکٹر ۲۰۷
 رکن الدین ، مولانا ۴۲
 رنج موسوی ، محمد علی مولانا میر ۳۰۰
 رند ، محمد خان سید ۲۶۹ ، ۲۸۲
 رنگین ، سعادت یار خان ۲۶۹
 روتہ شرینگ ۴۱۹
 روحی ، علی اصغر ۲۱۸
 روشن اختر کاظمی ۳۰۶
 روشن علی ، مولانا ۱۲۴ ، ۱۲۵ ، ۱۷۷ ، ۳۹۰
 روشن علی ، سید ۲۸۴ ، ۵۲۶
 رومی ، مولانا ۱۸۸
 رئیس مروہی ۱۸۷ ، ۲۲۲ ، ۲۳۷ ، ۲۵۵ ، ۳۴۱ ، ۳۶۰ ، ۳۶۱ ، ۳۶۲ و ۳۶۳ ، ۴۰۱ ، ۴۲۵ ، ۴۲۹ ، ۴۳۰ ، ۴۳۵ ، ۴۶۸ ، ۴۷۱
 ریاست عیسیٰ خان ، حکیم ۱۵۲
 ریاض الحس سید ، حکیم ۱۵۶
 ریاض الحس صفی پوری ، سید ۱۱۵
 ریاض حبیب ۱۶۱
 ریاض حسین سید ، حافظ ۳۷۲
 ریاض حسین شاہ سید ۳۹۸
 ریاض حسین شاہ سید ، مولانا (۲۴)

۵۴۲، ۵۱۶

زین العابدین علیه السلام، امام ۳۲،

۱۹۳، ۴۵۹، ۴۷۹، ۵۰۴

زین العابدین سید، پروفیسر ۱۴، ۱۵۶،

۱۹۲، ۱۹۶، ۳۶۶، ۴۳۹، ۴۵۲،

۵۱۵

زین العابدین سید، مولانا ۲۱۲

زین العابدین، عظیم آبادی، مولانا سید

۱۴۲، ۱۵۶

زیب (ع) سیدہ ۱۹۳، ۴۵۲

زینب (رض)، ام المومنین حضرت ۵۰۲

زینت ساجدہ ۴۲۳

ژ

زین ۳۹۰

س

ساجد حسین سید ۳۱۵، ۳۱۶، ۳۱۸،

۳۲۰، ۳۶۲

ساجد علی نقوی، سید ۴۶۳، (۴۶۵)

ساجدہ زیدی ۲۱۹، ۲۳۱، ۵۲۷

ساحل بلگرامی ۴۱۲، ۴۱۷، ۴۸۵

ساحل قزلباش، آغا مصطفیٰ قاسم ۴۷۲

ساغر حسین صدیقی ۱۲۷

سیحان علی خان، نواب ۵۹

سیط الحسن ضیعم ۲۰۴

سیط جعفر، سید ۴۰۴، ۴۳۰

سیط حسن (۱۵۶)، ۲۱۹، ۳۲۱،

۳۵۰، ۳۹۲، ۳۹۸، ۴۱۴، ۴۱۹،

۴۶۵، ۵۲۳

سیط حسن فاطر، شمس العلماء مولانا

سید ۹۸، ۱۰۶، ۱۲۶، ۱۶۴، ۱۸۹،

۲۵۶، ۴۲۶

سیط حسن پتوی، مولانا ۱۰۲، ۴۴۷

سیط حسین، مولانا سید ۴۸

سیط شیر زیدی ۵۴۱

سیط محمد نقوی ۲۶۹

سیط بنی نوگانوی، مولانا ۲۲

سجاد باقر رصوی، پروفیسر ۲۷۵،

۲۸۴، ۴۹۵، ۴۹۸، ۵۳۰،

سجاد حسن ۳۲۵، ۳۹۳

سجاد حسین سید ۱۶۴، ۴۵۵، ۴۹۴،

۵۱۴

سجاد حسین، حافظ ۲۳

سجاد حسین سیزواری، سید ۲۱۷، ۲۲۴

سجاد حسن سید، مولانا ۲۹

سجاد حیدر زیدی ۲۳۰

سجاد حیدر شیرازی، سید ۴۱۶

سجاد، سید ۲۴۰

سجاد ظہیر ۳۰۸، ۳۴۳

سجاد علی بدایرنی ۲۴۶

سجاد علی خان، مرزا ۲۲۲

سجاد علی سجاد ۳۱۸، ۳۹۲

سجاد مرزا ۳۱۶

سجاد مرزا بیگ دہلوی، پروفیسر ۴۰۳

سخا دہلوی ، نظیر حسن سید ۴۶۸ .

۵۱۱، ۵۰۹

سخاوت علی رضوی ۱۱۸

سخی حسن امررہی ۳۵۷

سراج الحق مجہلی شہری ، مولانا ۴۶

سراج الدین ظفر ۲۹۸

سراج الدین علی خان آرزو ۴۶۲

سراج الکاظم حسنی ، مولانا سید ۴۶۹

سرجان آدم سن ۳۱۶

سر جان بلیک ۴۳۱

سر جیمس چنیس ۴۹۱

سرچننامتی ، ڈاکٹر ۵۲۷

سردار حفصی ۲۲۳، ۲۲۷، ۳۴۶

سردار علی شاہ ۴۱۰

سردار نقوی ، پروفیسر ۲۵

سرسید احمد خان ۲۰، ۳۷، ۱۷۷، ۴۶۹

سرفراز حسین جوہر ، سید ۲۶۵

سرفراز حسین خیر ، سید ۴۵۷، ۴۵۸،

۴۷۴ ۴۷۷

سرفراز علی بریلوی ۴۷۸

سرفراز علی خان شاکر ، سید ۳۱۷،

۳۵۴، ۴۹۸

سرفراز علی ، شیخ ۲۴۶

سردور ، رحمت علی مرزا ۲۴۳، ۳۵۰،

۳۵۴

— علی شاکر (۵۰۶)

سعادت حسین خان ، مولانا ۹۱، ۱۱۰،

(۴۹۶)، ۵۱۶، ۵۱۹

سعادت حسین ، خلیفہ ۱۳۴، ۵۰۴

سعادت علی رضوی ، میر ۲۴۶

سعادت علی سید ۵۲۸

سعدی شیرازی ، شیخ ۱۸۸، ۴۷۸

سعید بن حبیر ۴۸۷

سعید الدین ، مولانا ۴۰۳

سعید الرحمن ، قاضی ۲۴، ۸۲، ۱۵۹،

۵۱۸

سعید النساء آشہ ۱۹۶، ۱۹۷

سعید حیدر زیدی ، سید ۴۹۰

سعید علی شاہ ، سید ۱۳۹

سدارش حسین رضوی ۲۶۸، ۴۳۹

سکندر حیا بریلوی ، محترمہ ۱۹۵

سکندر زہرا زیدی ، سیدہ ۵۹، ۵۲۹

سکندر علی وجہ ۲۲۳، ۲۴۲، ۲۶۹

سکندر مرزا ۴۶۵

سکندر مہدی ، آغا ۵۳۷

سکینہ بنت الحسینؑ ، حضرت ۱۴۰

سگنڈ کرانسکی ۳۳۳

سلامت اللہ مولوی ۲۰

سلامت علی حنفیؒ ، مولانا ۴۳

سلام مجہلی شہری ۵۱۷

سلطان عبداللہ قطب شاہ ۲۹۵

سلطان علی خان شرر ، سید ۳۰۳

سلطان علی رضوی ، مولانا ۴۰۴

سلطان محمد ولی ۴۱۳

سلطان میرزا آغا، ڈاکٹر ۵۱۹

سلیمان ارخا (فارسی)، حضرت ۲۰۱،

۴۹۴، ۲۱۵

سلیمان احمد چشتی ۴۵۰

سلیم آغا، قزلباش ۳۰۶

سلیمان (ج)، حضرت ۸۶

سلیمان حسینی، سید ۲۷۱

سلیمان عباس، مولانا ۱۸۹

سلیمان قندوزی عتفی ۸۲، ۷۰

سلیم آغا قزلباش ۳۵۶

سلیم بن قیس ہلالی کوفی ۷۱، ۸۰

سموئیل، ڈاکٹر ۵۱۲

سمیعہ عابد ۳۹۱، ۴۷۶

سہا بھرپالی، مولانا ۲۲۲

سہیل بخاری، ڈاکٹر (۱۷۶)، ۳۷۰،

۵۲۲

سہیل بنارس، سرفراز احمد سید ۲۰۰،

۲۶۱

سی۔ ایف چمل ۴۹۰

سیادت حسین خاں ۲۶۸

سید آغا بن زین العابدین ۱۲۴

سید عتی میر ۴۵۰

سید محمد، مولانا ۱۶۰

سیدہ جعفر، ڈاکٹر

سیف اللہ، علامہ حافظ ۱۵۹، ۱۶۰

سیف زلفی، سید ۱۹۵، ۲۱۸

ش

شادان ہلگرامی، اولاد حسین سید ۴۲۳،

۴۲۹، ۴۶۱، ۴۹۳

شاد شورکوٹی، محمد حسین ۴۹۲

شاد عظیم آبادی، عتی محمد سید

۲۰۱، ۲۳۳، ۲۳۴، ۲۵۲، ۲۵۳،

۲۵۶، ۲۶۴، ۲۶۵، ۳۹۲

شاد گیلانی، علامہ ۵۰، ۳۶۱، ۴۰۵،

شارب لکھنوی ۴۷۱، ۴۷۴

شافعی (ج)، امام ۱۸۸

شاہر جرولی ۲۰۳، ۴۷۷

شاہر حسین موسوی، مولانا ۹۳، ۴۱۱

شاہر نقوی امروہی، مولانا سید ۴۹۵

شانی حسین سفیر، میر ۳۰۳

شائق، طالب حسین سید ۲۴۷

شاہدی، مشتاق حسین ۲، ۱۲۵، ۳۶۷،

(۴۳۴)

شاہ رئیس خان ۳۹۹

شاہ عبدالعزیز دہلوی ۲۶، ۴۵

شاہ عتی، سید ۴۸۵

شبلی نعمانی ۵۳، ۴۸۵، ۴۸۹

شبیر حسین، مولانا سید ۱۶۴، ۳۷۷

شبیر علی کدظمی، سید ۳۱۷، ۳۲۵

شبیبہ الحسن عابدی، سید ۱۹۹، ۳۴۳

شبیبہ الحسین محمدی، مولانا ۳۷۱،

۴۱۹

شجاع الدین انصاری ، حکیم ۴۰۹
 شجاع الدین حسین امراؤ مرزا اتوری ، سید
 ۳۰۲
 شجاعت علی ۱۳۵
 شجاعت علی بیگ محب ، ڈاکٹر مرزا
 ۲۰۶
 شجاع درانی ۴۲۷
 شجیع ، شجاعت علی میر ۲۰۶ ، ۴۵۵
 شریف الحسن نقوی ، سید ۳۸۹
 شریعتداری ، محمد کظم ۴۱۵
 شریعتی ، علی ، ڈاکٹر ۴۲۸ ، ۴۹۸
 ۵۱۶ ، ۵۰۳
 شریف جرجانی ، میر سید ۴۱۶ ، ۴۳۵
 شریف حسین ۱۷۰ ، ۴۹۵
 شریف حسین بھریلوی ، سید ۱ ، (۹۰) ،
 ۴۴۸ ، ۴۹۶
 شریف حسن جعفری ، شیخ ۵۷ ، (۸۳) ،
 (۹۳)
 شریف حسین حیدر پانی پتی ، ماسٹر سید
 ۱۹۱ ، ۴۲۳
 شریف حسین سبزواری ، مولانا سید ۶۹ ،
 ۸۲ ، (۱۰۹)
 شریف رضی ۹۶
 شعیب علی ، حصر ۸۶
 شفا ، منظور حسین جعفری ۵۲ ، ۲۵۸ ،
 ۴۰۴ ، ۴۰۷
 شفیق رضوی ، علامہ ۱۸۷

شفیق حسین اختر نقوی امروہی ، سید
 ۱۳۸
 شفیق ، رحمت علی شاہ ۱۰۲
 شکر اللہ بن لطف اللہ ۴۴ ، ۴۵۶
 شکر پارا ۲۵۰
 شمس اعا ۳۰۶
 شمس الدین عراقی ، مر ۴۸۵
 شمس الدین فیض ، میر ، ۱۸۶ ، ۲۸۸
 شمس العباس شمس ۳۶۸
 شمشاد حسین شمشاد ، سید ۱۹۴ ، ۲۳۱
 شمیم احمد ، ڈاکٹر ۲۸۳
 شمیم الحسن ، مولانا سید ۴۲۲
 شمیم گرہانی ۱۹۵
 شوکت علی حیدری ، شیخ ۴۱۱
 شہرت بخاری ۳۵۳
 شہنشاہ حسین ایم ، اے ۳۶۷
 شوق ، نواب مرزا ۲۴۹
 شوکت بلگرامی ۳۵۶
 شوکت علی حیدری ، شیخ ۳۹۰ ، ۴۹۴
 شوکت علی زیدی ، حکیم سید ۹۹
 شوکت علی سید ۵۰۲
 شہر یانو تاربان عابدی نوگانوی ۲۲۴
 شہرت بخاری ۳۸۹
 شہنشاہ مرزا ۲۳۲
 شہد ثانی ۳۱۹
 شہید صفی پوری ، شہد حسن نقوی
 ۴۷۸

شهید یار جنگ شهید ۲۰۱

شیخ احمد ، مولانا ۱۲۹

شیخ الطائمه ، ابر جعفر طوسی ۱۵۳ ،

۱۶۲

شیخ حسین ۶۵

شهاب الدین اشراقی ، ایه الله ۴۸۳

شیر افضل جعفری ۲۲۶ ، ۲۳۰

شیر باز خان برچه ۵۲۸

شیر علی خان بهاگلا ، سید ۶۹

شیفته ، علی حسنین پروفیسر ۴۰۴

شیفته کنتوری ، محمد کاظم ۲۹۳

شیکسپیئر ۳۰۵

ص

صابر حسین کاظمی ۱۳۰

صابر حسین نقوی ، مولانا سید ۸۸

صابرہ زیدی ۳۴۳

صادق احمد نقوی ، میر ۲۶۰

صادق بخاری ۲۳۴

صادق حسین نقوی اغا ۱۹۲ ، ۲۲۱ ،

۲۲۶ ، ۲۲۹ ، ۲۳۲ ، ۲۳۴ ، ۲۳۶ ،

۲۴۰ ، ۲۴۱ ، ۲۴۲ ، ۲۴۳ ، ۲۹۴ ،

۳۰۴ ، ۳۴۶ ، ۳۹۹ ، ۴۶۸ ، ۴۹۹ ،

۴۷۶ ، ۴۹۹ ، ۵۱۶

صادق حسین قادری ۵۳۱

صادق حسینی شیرازی ، آقای ۵۷

صادق علی سید ۱۳۰

صادق علی ، مولوی میر ۱۴۳ ، ۱۶۱

صادق علی نجفی ۵۳۲

صادق علی حسین ، سید ۴۵۷

صالح (ع) ، حضرت ۸۶

صالحه عابد حسین ۳۰۹ ، ۳۱۱ ، ۳۲۱ ،

۳۲۲ ، ۳۲۴ ، ۳۲۵ ، ۳۲۶ ، ۳۲۷ ،

۳۳۱ ، ۳۳۵ ، ۳۳۷ ، ۳۳۸ ، ۴۶۸

صائم ، محمد کاظم سید ۲۱۳

صبا لکهنوی ، وزیر علی ۲۹۴ ، ۲۹۸

صبا ، سبط علی سید ۲۶۳

صبا ، وزیر علی میر ۲۶۹

صدر الدین محمد خان فائز دہلوی ، نواب

۲۶۷

صدق جانی ، تصدق حسین ۴۰۶

صدوق ، شیخ ابر جعفر محمد بن علی

۶۹ ، ۷۱ ، ۸۲ ، ۸۴ ، ۸۸ ، ۸۹ ، ۹۳ ،

۱۲۲ ، ۱۲۳ ، ۱۲۸ ، ۴۴۸

صغری مہدی ۳۰۷ ، ۳۰۸ ، ۳۲۳ ، ۳۲۴ ،

۴۲۶ ، ۴۲۷ ، ۴۳۹

صغیر حسن ۱۰۴

صغیر حسین ، مولانا سید ۱۲۷ ، ۴۴۸ ،

۴۵۳ ، ۴۷۷

صفا بدایونی ، محمد عبدالحی ۲۸۶

صفا ، ذبیح اللہ ڈاکٹر ۵-۹

صفا ، ذوالفقار علی خان ۳۹۶

صفدر حسن ، ڈاکٹر ۲۱۹ ، ۲۲۸ ، ۲۵۸

۲۶۴ ، ۲۶۷

صفدر حسین ڈوگر ۱۷۶، ۲۱۰

صدر حسین رصری، مولانا (۱۰۱)۔

۴۵۱

صدر حسین زیدی ۵۲۴

صدر حسین سید، مولانا ۳، ۴، ۱۴،

۱۶، ۱۸، ۷۰، (۸۲)، ۱۱۱،

۱۱۲، ۱۵۱، ۱۶۲، ۴۵۰

صدر حسین شہیدی، مولانا میرزا ۴۴۰

صدر حسین، میر ۴۱۴، ۴۱۵

صدر عباس طاہری (۱۰۰)، (۱۲۶)

صدر عی ۳۵۳

صدر عی سنگ ۲۰۰

صدر علی شارق ۵۰۴

صدر علی طاہری ۳۶۷

صدر کنہری، مولانا ۴۳۱

صدر لکھنوی ۲۱۶، ۴۸۰

صدر مرزا پوری، صدر علی ۳۵۵

صفی لکھنوی، علی بقی مولانا سید

۴، ۲۲۵، ۲۳۲، ۲۳۸، ۲۴۰، ۲۴۱،

۲۴۱، ۲۷۰، ۲۸۱، ۳۸۳، ۴۰۸،

۴۱۰، ۵۳۴

صفی مرتضیٰ ۳۴۱

صلاح الدین، شیخ محمد حسین ۳۰

صدائی نقوی ۳۳۲

صمصاء شیرازی ۳۹۰، ۴۳۰

صولت حسین بخاری، سید ۲۱

ض

ضامن حسین ۳۸۷

ضامن حسینی سید ۲۹۵

ضامن علی جلال لکھنوی، حکیم سید

۲۷۱، ۲۷۶، ۲۹۵، ۳۰۳، ۴۶۲

ضامن علی، مولانا ۱۱۱

ضبط، سلطان احمد سید ۳۷۲

ضمیر اختر نقوی، سید ۵۰۴

ضمیر الحسن رضوی ۲۴، ۱۳۲، ۱۷۴

ضمیر حسین زیدی، سید ۲۱۶

ضمیر، سید مظفر حسین ۲۰۹

ضیاء الحسن نقوی ۴۰۶

ضیاء الدین نخشی، مولانا ۲۴۶

ضیاء جام نگری ۲۰۱

ضیاء حسین ضاء، مولانا (۱۸۱)

ضیغم جنگ بہادر، نوب ۲۷۵

ضیاء عسکری حسن میر ۴۴۶

ضمیم، سبط الحسن سید ۳۹۳

ط

طالب جوہری، علامہ ۲، ۴۶۴

طالب حسین خاں، میر ۲۰۶، ۲۵۰

طالب حسین طالب ۴۴۴

طالب حسین گریالوی، مولانا ۳۵، ۴۱،

۵۱۸

طالب موسوی ۱۳۵، ۵۱۷

طاہر امروہی، سید ہو علی زیدی ۲۳۳

طاہر حسین مشہدی ، سید ۴۰۲

طاہر نقوی ۳۰۷

طاہرہ خاتون ، سیدہ ، ۱۹۰ ، ۴۷۷

طاہری ، آیۃ اللہ ۴۸۹

طفیل حسین جوهدری ۱۷۲

طور جونپوری ، مولانا ۱۹۱

طوسی ، محقق ۴۱۲

طوطی ۲۵۰

طیب اغا موسوی ۱۵ ، (۷۸) ۱۲۴ ، ۴۶۴

طیب علی عبدالرسول شاکر جیل پوری

۳۴

ظ

ظریف حسن ظریف ، سید ۲۳۱

ظریف لکھوی ، مقبول حسین ۲۷۰ ، ۲۸۱

ظفر الحسن شارب رضوی ، سید ۴۹۸

ظفر الحسن مرزا ۳۴۹

ظفر حسن امروہی ، سید ۱۰ ، ۱۳ ، ۴۲

۴۵ ، ۵۵ ، ۷۲ ، ۷۳ ، ۸۰ ، ۸۳ ، ۹۶

۱۲۷ ، ۱۶۱ ، ۳۷۷ ، ۴۰۲ ، ۴۵۱

۴۵۴ ، ۴۵۹ ، ۴۶۷ ، ۵۰۷

ظفر زیدی شاہ پوری ، ظفر حسین سید

۵۰۲

ظفر علی خان ، مولانا

ظفر علی رائے ۵۵

ظفر مہدی ۲۲۸ ، ۴۵۱

ظفر مہدی نقوی ، مولانا (۹۷) ، ۵۲۸

ظل حسین (۹۶) ، ۱۵۵ ، ۱۶۸ ، ۱۷۳

۴۵۳

ظل حسین قضا ، سید ۴۷۷

ظہور الحسین بارہری ، مولانا سید ۱۴۴

۱۴۵ ، ۳۸۶ ، ۴۹۲

ظہور الحسین فروغ سیتاپوری ، سید ۷-۱۰

ظہور حسین سید ، مولانا ۴ ، ۲۲ ، ۷۳

۱۰۴ ، ۱۳۰ ، ۱۳۱ ، ۱۶۳

ظہیر لدین ، حیدر ۴۶۴

ظہیر حسن ، شیخ ۲۸۷

ظہیر حیدر زیدی ۵۴۱

ظہیر حیدر سید ۵۰۱

ظہیر رضوی ۴۸۰

ع

عابد امام زیدی ۵۱۱

عابد جعفر (۴۹۸)

عابد حسین ، مولانا خواجہ ۸۵ ، ۸۶

۱۲۳ ، ۱۲۹ ، ۱۳۳ ، ۱۴۱ ، ۱۴۲

۱۴۳ ، ۱۶۹ ، ۱۸۲ ، ۳۴۳ ، ۵۲۳

عبد حسین انصاری ، خواجہ ۴۳۲

۴۴۴ ، ۴۴۶ ، ۴۵۳ ، ۴۵۲ ، ۴۹۹

۵۱۱

عبد حسین جعفر ڈاکٹر سید ۴۸۰

عبد حسین جوہری شاہ ۴۵۶

عبد حسین سید ڈاکٹر ۲۶۸ ، ۳۱۱

۳۱۸ ، ۳۳۰ ، ۳۴۴ ، ۳۵۲ ، ۳۷۶

شیخ ۲۰۴

- عاشور کاظمی ، سید ۱۸۹
عاقل انصاری ، فقیر علی قاضی ۵
عالم الرضوی ، مولانا سید ۴۷۷
عالم حسین ۱۰۴
عالم حسین سید ، مولانا ۱۲۴
عالم علی خان ، میر ۴۲۳
عائشہ ، حضرت ۹۴، ۷۶
عبادت پریلوی ، ڈاکٹر ۲۴۲، ۲۸۱،
۳۵۵
عباد علی ، سید ۵۱۰
عباس (ج) ، حضرت ۱۳۳، ۴۷۷
عباس حسین شہدر ، سید ۱۸۶
عباس حسن ، مولانا قاری ، سید ۶۸
عباس دھوی ، میر بن میر غلام علی
۴۲۴
عباس عابدی ۲۱۶
عباس سید ۵۳۳
عباس علی داروغہ ۳۹۴
عباس علی شریف ۹۵، ۳۹۵
عباس قصی ، شیخ ۱۰۰، ۵۳۸
عباس طلیح ، مرزا ۲۱۸
عباس موسوی ۴۱۸
عباس ، میر ۴۱۷، ۴۱۹
عبد لعلی موسوی ۱۲۱
عبدالہیسط عریضی ، مولانا حافظ ۷۵،
۱۱۴، ۸۹

- ۴۱۴، ۳۹۸، ۳۹۷، ۳۹۴، ۳۹۳
(۴۱۵)، ۴۲۳، ۴۲۴، ۴۲۵
۴۳۹، ۴۴۰، ۴۴۱، ۵۰۸، ۵۱۷،
۵۲۳، ۵۲۷
عابد حسین رضوی ۳۲، ۳۷۵
عابد حسین ، سید ۵-۵
عابد رضا بیدار ۲۷۹، ۴۰۰
عابد رضوی ۳۵۴
عابد سعد عابد ۲۶۲
عابد عباس رضوی ، سید ۴۴۱
عابد عباس مرزا ۲۵۷، ۲۵۹
عابد عسکری - ۲، ۴۲، ۴۹۸، ۵۰۷،
۵۲۲، ۵۲۹
عابد علی رضوی ۴۴۶، ۵۱۰
عابد علی عابد ۲۴۵، ۲۵۷، ۲۶۲،
۳۱۰، (۳۲۳)، ۳۲۲، ۳۲۳،
۳۴۹، ۳۹۱، ۳۹۶، ۴۲۱، ۴۲۵،
۴۳۶، ۴۶۳، ۵۲۹
عابد علی میر ، لکھنوی ۹۸
عادل شاہ ثانی شاہی ، سلطان ۲۹۷
عارف حسین حسینی ۲۸۴
عارف حسین عارف ، مولانا ۱۸۹
عارف حسین ، مرزا ۲۰۳
عاشق حسین نفوی ۳۰، ۳۷، ۴۸۸
عاشق حسین المعروف بہ ہمایوں میرزا ،
سید ۱۹۹
عاشق حسین عاشق بلہروی ، مولانا حکیم

- عبدالجلیل مارہروی ، سید ۲۳
 عبدالحسن مبین سرحدی ۱۵۹ ، ۵۱۵
 عبدالحسین ۱۰۴
 عبدالحسن النجفی ، حاجی ۱۴۳
 عبدالحسین حافظ ۲۳
 عبدالحسین رشتی ۱۰۴
 عبدالحسین شرف الدین موسوی ۴۸۴
 عبدالحسین صابر تھریانی ۲۰۷ ، ۲۸۴
 عبدالحسین میرزا ، مولانا ۱۱۸
 عبدالحق ، مولوی ۲۸۷
 عبدالحصید عظیم آبادی ۲۹۹
 عبدالحمید معتزلی ، ابی الحدید ۱۷۱
 عبدالرحمن ، امیر ۵۳۰
 عبدالرحمن ایا مسلم ۴۲۷
 عبدالرحمن حسن ، شیخ ۸۷
 عبدالرحمن باب ۲۸۵
 عبدالرحمن بن جوزی ۴۹۶
 عبدالرحیم سید ، حافظ ۸۹
 عبدالرحیم ظامی ، حکیم ۳۰۳
 عبدالرحیم یزدی ۴۵
 عبدالرشید ، قاضی ۲۸۲
 عبدالرضا ابراہیمی ۱۸۲
 عبدالرزاق خان ۶۱
 عبد ربہ ، دکن ۲۸۷
 عبدالسیحان قادری ، مولانا ۵۲۸
 عبدالستار تمویر ، علامہ (۴۳۸)
 عبدالستار تونسوی ، علامہ ۵۲۴
 عبدالستار موسوی ، مولانا ۳۶ ، ۳۳
 عبدالستار مطعن ۱-۲
 عبدالشکور لکھنوی ، مولانا ۳۳ ، ۳۶
 ۳۸ ، ۱۰۶
 عبداعلی عالمپوری ۵۱۸
 عبدالغنی ارشد گورگانی ، مرزا ۲۱۴
 عبدالقادر جیلانی ، شیخ ۱۸۸
 عبدالقوی حنفی ، مولانا ۴۳
 عبدالکریم زنجانی ، شیخ ۱۲۱ ، ۱۷۹
 عبدالکریم مشتاق ۵۲۳ ، ۵۳۱
 عبداللہ ، حصرت ۱۵۱
 عبداللہ ۴۴۶
 عبداللہ بن عباس (رض) ۴۵۷ ، ۵۰۹
 عبداللہ بن مسعود (رض) ۲۸
 عبداللہ شاہ بخاری ۵۴۱
 عبد للہ شیرازی ، سید ۱۲۱
 عبد للہ قطب شاہ ۲۴۶
 عبداللہ ، مولانا ۴۵۳
 عبدالمطلب ، حصرت ۱۵۱
 عبد الواحد بن محمد قمی ۷۰
 عبدالواحد رضوی ، سید ۴۵۷
 عبدالوہاب بنگش ۴۱۵
 عبدالوہاب حیدری ، مولانا ۹۳ ، (۴۱۲)
 عبرت چارچوی ۲۲۷
 عبید للہ امرتسری ۲۷۳
 عترت حسین رضوی ، سید ۱۹۱
 عثمان ، حضرت ۳۸ ، ۴۸۷

۱۸۷، ۱۸۸، ۱۹۲، ۱۹۴، ۱۹۹،
۲۰۱، ۲۰۴، ۲۱۱، ۲۱۴، ۲۱۸،
۲۲۵، ۲۶۰، ۲۶۱، ۲۶۷، ۲۷۲،
۲۷۵، ۲۸۴، ۲۸۷، ۲۸۸، ۲۹۱،
۲۹۷، ۳۰۰، ۳۰۱، ۳۱۳، ۴۵۲،
۴۵۸، ۴۷۳، ۴۷۹، ۴۹۷، ۵۰۰،
۵۰۳، ۵۰۸، ۵۱۸، ۵۱۹

علی ابراہیم خان خلیل ۲۸۷

علی ابن الحسین زیدی ۵۲۱

علی ابن الحسین ہاشمی نجفی ۵۱۵

علی احسن، علام ۴۶۹

علی احمد قمریلتستانی ۲۶۱

علی اختر ۲۲۰، ۲۲۱

علی اختر امروہی، مولانا سید (۱۱۲)

علی ارشاد نجفی، مولانا شیخ (۱۷۳)

علی اصغر ملا ۱۶۲

علی اصغر، مولانا ۳۸۸، ۴۴۱

علی اظہر مرغوب ۱۹۶، ۴۶۷، ۴۷۱

علی اظہر سید، مولانا ۱۰۲، ۱۱۱،

۱۱۲، ۱۱۶، ۱۱۹، ۳۹۷

علی اظہر علوی ۲۰۷

علی اظہر نقوی ۳۵۴

علی اکبر ۴۰۴

علی اکبر تلافی ۴۹۶

علی اکبر (رح)، حضرت ۴۵۶

علی اکبر، مولانا سید ۱۱، ۴۴، ۸۹،

۱۶۰، ۱۷۴، ۲۵۰

عثمان علی خان ۴۳۰

عرفان جعفری ۴۷۵

عروج رسی ۲۶۲، ۴۷۱

عزیر مرزا ۳۳۳

عزیز الحسن الہ آبادی ۳۸۷

عز الدین السليم ۵۲۲

عزیز لکھنوی، محمد ہادی ۱۵۴، ۲۰۱،

۲۰۲، ۲۰۸، ۲۵۶، ۲۶۷

عسکری بن احمد، ڈاکٹر ۳۶۹

عسکری علی خان محازی، مرزا ۲۲۳

عشرت رحمانی ۳۳۲

عصمت اللہ بن اعظم بن عبدالرسول

سہارنپوری، مولوی ۴۱۶

عطاء اللہ ہمدانی، میر سید ۴۵۹

عظیم مرتضیٰ ۲۲۱

عقلمی حاشی ۵۲۲

عقل (رح)، حضرت ۵۰۸

عقل حصوی ۳۰۶

عقلمہ ۴۵۲

علامہ حلی ۱۲۶

علی (رح)، حضرت ۴، ۶، ۹، ۱۰، ۳۲،

۳۵، ۴۳، ۵۱، ۶۷، ۷۰، ۸۰،

۸۸، ۸۹، ۹۴، ۹۶، ۹۸، ۹۹،

۱۰۱، ۱۰۳، ۱۰۴، ۱۰۵، ۱۰۶،

۱۰۸، ۱۱۲، ۱۱۵، ۱۲۷، ۱۳۲،

۱۳۹، ۱۴۵، ۱۴۹، ۱۵۳، ۱۵۷،

۱۶۲، ۱۶۸، ۱۷۳، ۱۷۴، ۱۸۶،

علی اکبر رضوی ۲۰۸، ۲۰۷

علی اکبر شاہ، سید ۹۸، ۳۸۳، ۴۹۵،

۵۱۸، ۵۲۷

علی اکبر عباس ۲۵۷

علی اکبر قرشی، سید ۳۶۶

علی اکبر مولانا ۱۲۰

علی الحائری، علامہ ۴۲، ۳۵، ۴۲،

۴۳، ۴۹، ۵۹، ۶۷، ۱۰۸، ۱۳۶،

۱۶۵، ۳۷۲، ۴۲۳

علی الاصفہانی، آیت اللہ سید ۸۲

علی المشکینی الاردبیلی، علامہ ۶۸

علی الموسوی ملتستانی، مولانا سید ۸۳

علی امجد حسین بن مولانا فضل حسین

بداونی ۴۹۳

علی ابصر زیدی ۴۵۸، ۴۴۴

علی اوسط، سید ۴۴۳

علی اوسط رشک، میر ۲۸۸

علی باقر ۳۰۸

علی بنگرامی، سید ۴۱۷، ۴۳۲، ۵۰۶

علی بن سید صادق ۱۷۶

علی بن سید محمد باقر... رضوی

کشمیری، سید (۱۴۱)

علی بہادر رضوی بنگرامی ۳۹۷

علی بہار نگری، مولانا ۱۴۹

علی بیگ نزلش ۲۹

علی جان بدر ۱۹۸

علی جواد زیدی ۲۲۹، ۲۳۲، ۲۳۹،

۲۶۰، ۲۶۵، ۲۶۹، ۲۷۱

علی حائری ۲۱۵

علی حامد، مولانا سید ۴۶۹

علی حسن ۳۷۹، ۴۹۱

علی حسن اختر، مولانا سید ۸۴، (۱۳۴)،

۱۸۶، ۱۹۳

علی حسن، سید ۱۳۹، ۵۲۵

علی حسن، مولانا سید ۱۱۷

علی حسن، میرزا مولانا ۸۲

علی حسن وقار جونپوری، مولانا سید

۴۶

علی حسین زیبا، سید ۲۷۲

علی حسین شیفہ، مولانا ۶۶، ۱۰۶،

۱۳۴، ۱۳۸، ۱۴۰، ۱۴۴، ۱۶۸،

۴۸۵، ۴۹۵

علی حسین رنگی پوری، مولانا سید

۲، ۹، ۸، ۱، ۲۳۹، ۴۴۷

علی حسین سالت نقوی ۲۱۸

علی حسن، سید ۴۰۹

علی، حکیم میرزا ۱۶۴

علی حیدر، مولانا سید ۴۲، ۱۱۵،

۱۱۶، ۱۳۱، ۳۶۵

علی حیدر نیر ۳۷

علی خان، علامہ سند ۵۰۰

علی خان ناظم، نواب میر ۳۰۳

علی خان، میرزا ۲۷۱، ۳۴۵

علی ربانی، شیخ ۴۱۷

علی رضا ، امام ۷۸ ، ۱۳۳ ، ۴۷۸ ، ۳۶۳

علی رضا ، سید ۴۲۲ ، ۴۷۹

علی رضا ، حکیم ۱۵۶

علی رح جان فرساش ، رباب ۱۰ ، ۳۲

علی رضا زادہ ، سید ۱۶۰

علی رضا شاہ نقوی ، پروفیسر سید ۴۲۱

علی رضا قمر ساحری ، سید ۱۶۱

علی رضا نقوی ، سید ۱۲۱ ، ۴۸۶

علی رح نقوی ، مولانا سید ۱۵۷

علی سجاد الحجیم ، سید ۴۶۹

علی سعید حسین ، پرنس ۱۵۸

علی سردار جعفری ۲۲۲ ، ۲۴۰ ، ۲۳۶

۴۷۷ ، ۴۳۳

علی سید ، مولانا ۲۳ ، ۱۲۴ ، ۱۳۰

۱۷۲ ، ۲۶۵ ، ۴۴۷ ، ۵۲۰

علی شاہ بخاری ، سید ۱۴۷

علی شاہ جبرپوری ، مولانا سید ۱۶۷

علی شعاع نقوی امروہی ، سید ۴۱۶

علی شرف الدین ، مولانا سید بلتستانی

۵۲۸ ، ۴۸۳ ، ۱۷۹ ، ۵۷

علی شریعتی ، ڈاکٹر

علی صدر سید ، مولانا ۶ ، ۴۷۵ ، ۴۸۷

علی ضامن شریق ، مولانا حکیم سید

۴۴۲

علی ظہیر ، سید ۲۲۷

علی عادل شاہ شانی ۴۲۳

علی عباد قیس ، مولانا حکیم ۴۵۸

علی عباس امید ۲۲۳

علی عباس حسین ، مولانا سید ۷۴

علی عباس حسینی ۲۶۸ ، ۳۰۷ ، ۲۱۱

۵۲۱ ، ۵۰۲ ، ۴۱۳ ، ۳۳۰

علی عباس مہارنپوری ۲۶۴

علی غضنفر ، مولانا سید ۴۴

علی قیاض ، مرزا (۸۵)

علی قاضی ۵۲۰

علی کاظمی ، سید ۳۶۹ ، ۳۷۷

علی کریسی ، سید ۱۶۶

علی گوپالپوری ، مولانا سید ۱۰۸ ، ۱۴۵

علی لطف مرزا ۲۵۱ ، ۲۸۶

علی مشتہر کاظمی ۳۱۶

علی محدث ، سید ۷۳

علی محمد احلال ۱۵۴ ، ۲۰۲

علی محمد سید ، مولانا ۵۰۲ ، ۹ ، ۱۱

۲ ، ۶۱ ، ۶۵ ، ۸۶ ، ۱۰۰ ، ۱۴۳

۱۷۵ ، ۴۵۷ ، ۴۵۸ ، ۵۳۴

علی مدبر ، مولانا شیع ۳۶۷

علی ، مولانا سید ۱۹ ، ۱۴۳ ، ۱۶۱

۴۵۴ ، ۴۵۳

علی مظاہر الزمان ، قاضی ۲۱۷

علی مظہر رضوی ۲۳۵

علی منظور ، مولانا سید ۲۴۰

علی مرزا عرف مرزا صا ۲۴۵

علی میلانی ، آقای ۴۶

علی ناهد میرزا ۴۷۴

علی نصر بن سید علی اطهر زیدی ۱۷۲

علی نقی داعی پوری ، مولانا سید ۳۸۰

علی نقی سید ، علامه ۱۴ ، ۳۰ ، ۳۲ ،

۳۶ ، ۵۸ ، ۶۳ ، ۶۶ ، ۷۳ ، ۸۳ ، ۹۸

۱۰۳ ، ۱۱۶ ، ۱۲۵ ، ۱۳۵ ، ۱۴۵ ،

۱۴۷ ، ۱۵۹ ، ۱۷۱ ، ۲۶۵ ، ۲۶۸ ،

۳۷۱ ، ۳۷۳ ، ۳۷۵ ، ۳۷۶ ، ۳۸۱ ،

۳۸۳ ، ۳۹۸ ، ۴۰۲ ، ۴۲۵ ، ۴۴۲ ،

۴۵۴ ، ۵۰۵ ، ۵۰۷ ، ۵۱۷ ، ۵۲۰

علی واسطی زیدی ، سید ۱۳۷

علی وجدان ۲۲۶

علی همدانی ، امیر کبیر ۹۰ ، ۴۵۳ ،

۴۵۹ ، ۴۸۵

علی یزدانی ۴۳۰

عماد الدین ، پادری ۴۰ ، ۵۲۴

عمران حبیب ۵۰۷

عمر ، حضرت ۳۸ ، ۴۸۷ ، ۴۹۷ ، ۵۰۰ ،

۵۱۸ ، ۵۲۴

عمر خیام ۲۶۷ ، ۳۲۹ ، ۳۵۶

عمار ارمرا ، حضرت ۲۰۲

عمار علی سوسی پتی ، مولانا سید ۱۱ ،

۱۲ ، ۱۲۸ ، ۱۵۲

عبدین الله ، داکتر پروفسر ۳۶۸

عبدالله کبره ۲۷۳

عنایت حسن بخاری ، پروفسر سید

۱۴۴ ، ۱۳۸ ، ۱۴۹ ، ۳۹۶

عنایت حسین بلگرامی ، منشی ۲۹۰

عنایت علی بیگ عنایت ۲۹۳

عنایت علی بیگ بکهنوی ۴۷۸

عنایت علی شاه ، مولانا سید ۴۱۹

عنایت علی شاه نقوی ، مفتی ۱۰۵

عنایت ، مولوی عرف علی جان وکیل

۴۹۳

عندلیب زهرا کامونپوری (۹-۵۰)

عون محمد رضوی ، سید ۲۲۷

عیان جارچوی ، ضیاء الاسلام سید ۲۸۵

عیسی مسیح علیه السلام ۱۳ ، ۴۴ ،

۷۴ ، ۸۶ ، ۲۹۵

عیسوی خان بهادر ۴۴۱

غ

غاری الدین حیدر ۲۱۵

غالب ، اسد الله ۱۹۴ ، ۲۸۵ ، ۲۹۹ ،

۳۹۵ ، ۴۵۸ ، ۵۱۷ ، ۵۲۸

غالب علی جعفری ۱۵۲

غالب لکهنوی ، امان علی خان ۳۵۳

غانم هدی ۷۴

غزالی ، امام ۳۱۸

غزل جعفری ۴۸۱

عصفر حسین بخاری ، سید (۳۰-۱) ، ۵۲ ،

۵۰۵

عصفر علی ۱۶۸ ، ۳۷۲ ، ۳۷۵

عصفر علی بیگ ، مرزا ۲۸۷

غصنفر علی عصصر ، مولانا سید ۶۷

غلام احمد رضوی ۲۳۵ ، ۳۲۳

غلام احمد پررئز ۵۸

غلام احمد قادیانی ، میرزا ۱۲۵ ، ۳۸۹

غلام اصغر سید ۴

غلام اکبر خورشید ، ملک ۱۴۷

غلام الثقلین ، خواجہ ۳۰۷ ، ۳۱۷ ، ۳۵۵

۴۷۰ ، ۴۹۰

غلام الثقلین نقوی ۳۰۹ ، ۳۲۶ ، ۳۲۷

غلام الحسنین ، خواجہ ۲۷ ، ۳۷ ، ۳۱۵

۳۱۷ ، ۳۷۰ ، ۳۸۳ ، ۳۸۴ ، ۵۲۲

غلام السیدین ، خواجہ ۳۱۳ ، ۳۱۶

۳۱۷ ، ۳۱۸ ، ۳۱۹ ، ۳۹۰ ، ۴۲۲

غلام امجد علی خان ۴۲۳

غلام حسن خان عظیم حونیوری ۱۱۵

غلام حسن خرم ، مولانا ۲۹۲

غلام حسن ، سید ۳۸۸

غلام حسین ، ڈاکٹر سید ۳۲۴

غلام حسین رفاہ ۴۰۷

غلام حسین ، مولانا ۲۸۲

غلام حسین تقوی ، سید ۴۲۳

غلام حسنین سہارنپوری ، مولانا خواجہ

۷۳

غلام حسنین کستری سید ، مولانا ۸

۱۷۲ ، ۳۶۹ ، ۵۰۲

غلام حسن حونیوری ، مولانا ۳۸۱

غلام حسن رضا ۹۴ ، ۱۰۳

غلام حسین سلیم ۲۰۷

غلام حسین ، سید ۱۵۷ ، ۳۶۲ ، ۳۹۵

غلام حسین شیخ ۳۱۶ ، (۵۱۶)

غلام حسین ظریف ۲۳۰

غلام حسین عدیل ، مولانا ۱۶۳ ، ۵۰۸

غلام حسین فائز ، سید ۱۹۳

غلام حسین قدر ینگرامی ، سید ۵۱۳

غلام حسین میر ۲۸۹

غلام حیدر قاضی ۴۱۹

غلام حیدر کلو ، مولانا ۱۷۵ ، ۱۸۱

غلام حیدر ، مولانا شیخ ۳۴

غلام دستگیر قصوری ۵۳۴

غلام دستگیر قصوری ۵۳۴

غلام دین ہراروی ، سائیں ۴۰۲

غلام رسول آف نارووال ، مولانا ۳۶

غلام رضا لکھنوی ۳۹۸

غلام رضا ناصر محمی ۶۱ ، (۱۹۲) ، ۴۱۶

غلام زین العابدین بخاری ، سید ۴۰۹

غلام صادق ۱۱۱

غلام عباس ۳۰۵ ، ۳۰۶ ، ۳۰۸ ، ۳۰۹

۳۱۰ ، ۳۲۳ ، ۳۳۵ ، ۳۴۳

۳۴۶

غلام عباس ، مولانا ۴۴۱ ، ۴۹۵

غلام عباس دانش ، حکیم میرزا ۲۵۶

غلام عباس سید ۱۰۰

غلام عباس شیخ ، مولانا ۲۰۹

غلام عباس نجفی ، ملک ۴۸۱

غلام عباس هنر ، مولانا ۸۶ ، ۱۳۳

غلام علی (۴۰۵)

غلام علی احسن ۴۶۹ ، ۴۷۱

غلام علی ارشد ۴۴۷ ، ۵۱۱

غلام علی بہاؤ نگری ۹۴

غلام علی ، حاجی (۱۱۲) ، ۱۵۳ ، ۴۴۶

غلام عسی کمالپوری ، سید ۱۲۳

غلام علی مہر ۲۱۰

غلام عسی ، میر (۴۰۱)

غلام قبیر ، ڈاکٹر ۲۱۷

غلام محمد تقی خان ۴۴۷

غلام محمد جعفری ۷۰ ، ۱۶۳

غلام محمد ذکی سرور کوتی ، مولانا

۴۹ ، ۹۶

غلام مرتضی سید ، مولانا ۳۹۵

غلام مرتضی ناظر نانوتوی ، سید ۱۹۵

غلام مہدی بلتستانی ۴۴۸

غلام نبی شاہ ۲۰۹

غواصی ۲۴۶ ، ۲۴۹

عباس الدین شیح ۹ ، ۱۱۰ ، ۴۶۴

عباس الدین علی ۴۰۶

عباس الدین موسوی ۲۶۹

ف

فخر مکیں ، مرزا ۲۹۷

فارغ بخاری ۲۲۸ ، ۲۹۴ ، ۳۴۵ ، ۳۴۶

۴۷۲

فاروق احمد لغاری ۵۳۶

فاضل حسین ، میان ۵۵

فاضل مشہدی ابن محمد شاہ ۴۴۰

فاضل مقبل دہلوی ۳۹۷

فاضل منداد ۱۸۳

فاطمہ (۱۱) ، حصرت ۲۵ ، ۵۴ ، ۸۵ ، ۹۱

۱۴۰ ، ۱۸۶ ، ۱۸۷ ، ۱۹۰ ، ۱۹۳

۲۰۵ ، ۲۱۱ ، ۲۱۴ ، ۲۱۶ ، ۲۴۰

۴۷۳ ، ۵۰۴ ، ۵۰۵

فاطمہ حسن ۲۶۳

فاطمہ زیدی ۱۹۲

فاطمی م ۔ ک ۳۹۶

فاطمیہ وصیہ نقوی حائسی ۲۶۱

فائز ۲۴۵

فایض ، عمر دراز حافظ ۱۲

فتح اللہ شیرازی ، ملا ۴۹۸

فتح اللہ کاشانی ، ملا ۱۹ ، ۱۰۱

فتح للہ معتوں بزیدی ۴۵ ، ۴۹۰

فتح خاں ۱۱۵

فتح علی خان قریشی ، نواب ۴۵۶

فتح علی شیرازی ، ملا ۴۰۵

فتح محمد مصطفی آبادی ۱۵

فتح باب حسین ، مرزا ۴۴

فخر الاسلام پروفیسر ۳۰۴

فخر الحسن ، سید ۳۱۳ ، ۳۱۴ ، ۳۸۵

فخر الدین احمد خان ، مولانا مرزا

المعروف مرزا جعفر ۳۸۷

- فخر الدین جعفری، حکیم ۴۳۰
 فتح محمد، مولانا ۱۶۰
 فدا حسین شمیم بلتستان ۱۹۲
 فدا حسین عرف نبی بخش بخاری حیدری
 سید ۴۲۷
 فدا حسین فدا بخاری ۱۹۱
 فدا حسین فدا ۲۵۷، ۲۸۶
 فدا حسین، مولانا شیع ۴۲۸، ۴۵۴،
 ۵۴۰
 فدا علی ۹۵
 فدا علی خضر لکھنوی، مرزا ۳۰۵،
 ۴۵۷، ۴۲۸
 فدا علی، سید ۴۰۱
 فدا علی مرزا ۳۰۸
 فدا علی منہ لکھنوی، مرزا ۳۰۰
 فدا علی نثر خوان، میر فدا ۴۷۹
 فرات، شیخ ۱۲
 فرانتز کافکا (جرمن) ۴۱۰
 فرزدق ۴۷۹
 فرزند احمد صغیر بلگرامی، سید ۲۱۶
 فرزند حسین، سید ۲۳۰
 فرید رضا، سید ۱۵۳، ۱۶۳
 فرزند علی، مولانا ۴۴۳
 فریزرک اینگلز ۴۱۴، ۴۶۵
 فرمان علی ۴۸۸
 فرمان علی سید، حافظ ۴، ۸۵، ۵۲۸
 فرمان فتح پوری، ڈاکٹر ۲۹۳
 فرید الدین عطار، شیخ ۴۲۴
 فرینک سی لایاخ ۳۱۴
 فصیح، جعفر علی میروا ۲۵۳
 فضل امام رضوی، ڈاکٹر ۳۸۵
 فضل حسین خان، مرزا ۲۶۷، ۲۹۷
 فضل حسین نجفی ۵۵
 فضل رسول، مولانا سید ۲۹۱
 فصل نقوی ۴۹۶
 فعان، اشرف علی مرزا ۲۸۶
 فقیر جیلانی، استاد ۴۰۲
 فقیر حسین سید، مولانا ۵۲، ۱۱۸
 فقیر حسین ضیاء تقوی بہاگری، سید
 ۳۸۲
 فکر بدایونی ۴۶۸
 فگار، قاسم علی ۲۳۴
 فسنسی، محمد تقی ۱، ۱۲۴، ۴۸۶
 فونیک ڈبلیو ۴۴۴
 فہمدہ کاظمی ۴۰۰
 قباض حسن، مولانا خواجہ ۲۰، ۴۴۸،
 ۴۴۹
 قباض حسین نقوی، مولانا سید ۴۳،
 ۵۰، ۳۱۳، ۳۸۴، ۴۶۵، ۴۷۰
 قباض حسین ہمدانی، سید اینڈروکیٹ
 ۵۰۵
 قباض علی عروج زیدی ۴۷۵
 قص محمد خوشدل پشاوری، مولانا
 ۲۹۲

قرة العين حيدر ۲۱۹ ، ۳۰۷ ، ۳۲۱ ،
 ۳۲۴ ، ۳۲۶ ، ۳۲۷ ، ۳۳۶ ، ۳۳۸ ،
 ۳۳۹ ، ۳۴۹ ، ۴۹۰ ، ۵۳۳
 قزلباش سمنی اذربائیجانی ۴۸۹
 قلق ، ارشد علی خان ۳۰۱
 قلندر بخش جرأت ، شبخ ۲۹۷
 قلندر علی پانی پتی ، مولانا ۶۹
 قلیچ بیگ ۳۰ ، ۵۶ ، ۵۷ ، ۲۳۱ ، ۲۶۳ ،
 ۳۲۵ ، ۴۲۱
 قمر الدین راقم ، حواجه ۲۹۷ ، ۴۶۲
 قمر الدین خان شاکر ، میر ۲۸۴
 قمر الدین سیالوی ، پیر ۳۶
 قمر الدین عنت ، میر سید ۲۷۶
 قمر الزمان سید ، مولانا ۳۷۱
 قمر جارجوی ، اصغر حسین ۴۷۰
 قمر جلالوی ، محمد حسین سید
 قمر حسن رضوی ، سید ۲۷۱ ، ۴۰۸
 قمر ، رحمت حسین ۲۴
 قمر زیدی ، قمر عباس ۴۴۶ ، ۵۰۵
 قمر عباس رضوی قمر ، سید (۸۳)
 قمر عباس ندیم - ۲۱
 قمر نقوی ۳۱۰ ، ۳۱۵ ، ۳۲۲ ، ۳۲۳ ،
 ۳۲۴ ، ۳۲۶ ، ۳۲۷ ، ۴۰۴ ،
 ۴۱۶ ، ۴۲۵
 قمبر ارجم ۴۸۷
 قمبر احمد رضوی ، سید ۴۲۷
 قوث علی ۱۷۲

فیروز حسین قریشی هاشمی ، مولانا ۲۴
 فیض الحسن فیضی ، سید ۱۰۲ ، ۱۳۷ ،
 ۲۱۷ ، ۲۴۰ ، ۳۴۲ ، ۳۹۲ ، ۳۹۷ ،
 ۴۸۰ ، ۵۱۲

فیض الحسن موسوی اتبالیوی ۴۸۶
 فیض بهرتپوری ، فرزند حسن زیدی ۴۷۸
 فیض محمد گوهر جمعی ۸-۲

ق

قاسم ارجم ، حضرت ۷۲ ، ۵۰۵
 قاسم حسین مرزا ۲۶۸
 قاسم علی ، میرزا ۸۲
 قائد اعظم ۴۱۶

قائم حسین جمعی ، سید ۴۲۱
 قائم حسین نقوی ، سید ۴۹۴
 قائم علی فانی ، مولانا سید ۱۷۲
 قاتل مرزا ۲۴۹
 قدر بلگرامی ، غلام حسن ۲۹۸
 قدرت اللہ حسینی ۲۹
 قدرت علی قدرت ، منشی ۲۷۱
 قدرت اللہ قدرت ۲۹۷
 قدسی جانی ۱۸۷

قدسہ زیدی ۳۲۹ ، ۳۳۱ ، ۳۳۵ ،
 ۳۳۷ ، ۳۳۸ ، ۴۰۷ ، ۴۹۵
 قربان حسین ، سید ۸۲
 قربان علی ، سید ۴۱۶
 قربان علی ، میر ۲۷۱

کرار حسین روحانی ، سید محمد ۲۸۴
 کرار حسین سید ، پروفیسر ۲۵ ، ۵۰
 کرار حیدر ، سید ۱۵۰
 کرار حسین قرلیاش ۳۰۷
 کرامت حسین سید ، مولانا ۱۵۶ ، ۳۱۶ ،
 ۳۸۵ ، ۴۶۸ ، ۳۱۸
 کرشن جی ۱۴۵
 کرم دین آف بھس ، مولانا ۳۶
 کریم الدین قاضی ۴۱
 کریم بخش ، مولوی ۱۳۴
 کریم حیدر مومن گردیزی ، سید ۲۴۰
 کفایت حسین حافظ ، علامہ ۹ ، ۱۴
 کفایت علی تنہا ، سید ۲۸۰
 کلام ، بادشاہ حبیب ۱۹۸
 کتب امین مانی جانی ۲۱۷
 کتب باقر ، مولانا سید ۱۴۶ ، ۳۶۹ ،
 ۳۸۶ ، ۴۵۳ ، ۵۱۴
 کتب حسین خان نادر ۳۹۹ ، ۴۷۳
 کتب حسین سید ، مولانا ۴ ، ۱۰ ، ۲۲ ،
 ۳۱۵
 کتب عابد نقوی ۱۷۶
 کتب عباس زیدی ، سید ۲۰۶
 کتب علی خاں ، نواب ۲۹۰
 کلم ، عطا حسین سید ۲۰۹
 کلیم اللہ (موسیٰ علیہ السلام) ۲۹۵
 کلیسی ، شیخ ابو جعفر محمد بن یعقوب

قوت علی بلگرامی سورش ، سید ۱۷۱
 قیس رنگی پوری (۸۵)
 قیصر ، امجد علی خان سید ۲۵۸
 قیصر الجعفری ۲۶۲ ، ۴۷۵
 قیصر امروہی ، محمود حسن ۱۰۰
 قیصر بارہوی ۲۷۶
 قیصر رضوی ، قیصر عباس ڈاکٹر ۲۴۱
 قیصر حسین زیدی ۲۳۶ ، ۳۵۷
 قیصر رضوی ، قیصر حسین سید ۲۰۹ ،
 ۲۵۶
 قیصرہ عالم زیدی ۴۹۷

ک

کار لائل ۵۰۲
 کرب مارکی ۴۶۳ ، ۴۶۴
 کاظم علی خان ۲۶۸ ، ۲۶۹
 کاظم علی خان لکھنوی ۲۵۵ ، ۴۱۸
 کاظم علی رضا ، ڈاکٹر (۱۲۳) ، ۱۴۴ ،
 ۳۹۵
 کاظمی ، زاہد حسین (۱۴۱)
 کتب ، فر موسیٰ ۳۱
 کاظم رشتی ، سید ۱۲۱
 کالداس ۳۵۰
 کامل حسین ، سید
 کامل مرزا پوری ، بشارت حسین ۳۰۹
 کسر احمد جانی ۳۷۹
 کرار حسین ۵۲۳

ل

- لارڈ بیڈلے ۳۸۴
 لائق لاہوری ، ابو محمد چراغ دین ۵۱۳
 لائق ، محمود علی میر ۲۴۷ ، ۲۵۲
 لچھمن نرائن ۵۳۷
 لطف علی باقر ۳۹۲
 لطف علی ، مرزا ۲۸۷
 لطیف الدین احمد اکبر آبادی ۲۳۹
 لطف اللہ ۴۴
 لطف اللہ صافی ، ایۃ اللہ ۴۹۸
 لقاء علی حیدری ، مولانا ۴۳
 لمحہ ، نوازش علی سید ۵۳۳
 لوط (ع) ، حضرت ۸۶
 لوط بن یحییٰ ۵۳۸
 لونی ای پش ، ڈاکٹر ۳۹۵
 لنگھر . . . بدت ۴۷
 لیوبارڈ وائس ۳۳۹

م

- ماجد علی ماجد ۲۴۲
 مارن پلوك ۴۹۹
 ماشاء اللہ خان ۲۳۶
 مالد اشتر (ع) ۹۹ ، ۱۰۰ ، ۵۱۴
 مامون الرشید ۷۸
 مائل ملیح آبادی ۴۰۲
 مبارز الدین رفعت ۲۹۷
 مبارک علی موسوی ۵۲۰

- کمال الدین حیدر ۳۹۴ ، ۴۰۹ ، ۴۱۳
 کمال ، محمد مہدی سید حکیم ۴۷۲
 کنہیا سنگھ ۴۰۲
 کنیز فاطمہ ۲۰۸
 کوثر جعفری ، حکیم ۴۸۵
 کوثر حسین سید ۳۱۶
 کوثر عباس حیدری ، مولانا (۵۲۰)
 کوثر نیازی ، مولانا ۳۹۰
 کستھ ایس لسن ۳۸۸

گ

- گدا حسین جونپوری ۳۰۴
 گلاب شاہ ، سید ۵۲۵ ، ۵۴۱
 گلاب علی شاہ ، مولانا سید (۱۴۹) ،
 ۱۷۹
 گلشن بتول نقوی ۳۶۷
 گلشن علی ، مولانا سید ۴۲۳
 گلگرسٹ ۲۸۷
 گلگرسٹ ، ڈاکٹر ۲۸۲ ، ۲۸۷
 گل محمد ، حکیم ۱۹۳
 گل محمد نقوی ۳۹۸
 گوید پرشاد صبا ، منشی ۲۹۰
 گوتم بدھ ۱۳۵
 گوری ، ڈاکٹر ۴۲۳
 گوئنے ۳۲۴ ، ۳۵۳
 گوہر علی مشیر ، شیخ ۵۱۲
 گھنساہ سنگھ جمول ، بریگمڈیر ۵۲۸

محسن ترمذی ۴۲۹	مبشر حسن ، ڈاکٹر ۴۹۹
محسن زیدی ۲۲۸ ، ۴۷۴	منتقی حسین سید ۳۹۵
محسن نقوی ۲۲۲ ، ۴۸۱	مجاور حسین سید ۹
محسن رضا زیدی ، سید ۲۶۰	مجاور حسین حسینی ، ڈاکٹر سید ۳۷
محسن عباس بخاری ، سید ۵۴	۴۰۰
محسن علی ، مولانا راجہ ۶۰ ، ۱۴۴	مجاہد حسین ، ڈاکٹر ۳۴۴
محسن علی سبزواری ، مولانا سید ۱۲۳	مجاہد کاظمی ۳۳۳
۱۷۳ ، ۴۹۷	مجتبی لاری ، حجة الاسلام سید ۱۲۴
محسن علی کھراہ (۶۷)	۱۲۵ ، ۱۴۸ ، ۳۷۷ ، ۴۹۰
محسن علی نجفی ، شیخ ۱۱۳ ، ۴۶۳	مجتبی حسن کامونپوری ۳۷۵
۴۶۴	مجتبی حسین ۱۴۱ ، ۲۳۲ ، ۳۳۰
محسن قرائتی ، آقا ۵۰ ، ۱۷۶	۳۴۵
محسن نواب سید ، مولانا ۴ ، ۱۰۴	مجتبی حسین عامر موسوی ۲۲۴ ، ۲۶۹
۱۷۱ ، (۱۸۳) ، ۳۹۶	محدد الف ثانی ، احمد سرہندی ۳۶۵
محشر عابدی ، ڈاکٹر ۴۳۵ ، ۴۹۷	مجلسی ، علامہ محمد باقر ۷۵ ، ۷۸
محشر لکھنوی ، کاظم حسن میرزا ۲۲	۷۹ ، ۸۱ ، ۸۵ ، ۱۰۵ ، ۱۱۲ ، ۱۲۸
۳۹ ، ۱۰۴ ، ۱۸۵ ، ۱۹۵ ، ۱۹۹ ، ۲۰۴	۱۴۰ ، ۱۴۱ ، ۱۵۲ ، ۱۵۳ ، ۱۶۲
۵۰۱	۳۶۰ ، ۳۹۶ ، ۴۵۱ ، ۴۵۴
محشر ، معصوم علی ۳۹۷	محبب خان محبت ، نواب ۲۹۷
محشر نقوی ۲۴۹	محبب حسین کاظمی ، مولانا (۱۰۵)
محمد (صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم) ،	محبوب علی صر ۳۶۳
حضرت ۱۰ ، ۱۸ ، ۴۴ ، ۴۶ ، ۵۶	محتشم کاشی ، ملا ۱۹۵
۵۸ ، ۵۹ ، ۶۸ ، ۷۴ ، ۸۱ ، ۸۳ ، ۸۶	محدث دہلوی ، شیخ عبدالحق ۳۶۵
۸۸ ، ۱۱۰ ، ۱۲۸ ، ۱۳۹ ، ۱۴۵	محسن الاسطواری ۵۱۵
۱۴۶ ، ۱۴۹ ، ۱۵۱ ، ۱۵۸ ، ۱۶۰	محسن اعسی النامی ۱۵۶
۱۶۳ ، ۱۶۴ ، ۱۶۷ ، ۱۶۸ ، ۱۶۹	محسن امین عدلی ، علامہ ۱۵۷ ، ۱۵۸
۱۷۰ ، ۱۷۲ ، ۱۸۹ ، ۱۹۹ ، ۲۰۱	محسن الخکیم ، آیت اللہ ۴۴۵ ، ۴۸۳

- ۲۰۳، ۲۱۴، ۲۱۵، ۲۱۶، ۲۲۴،
 ۲۴۰، ۲۶۰، ۲۷۲، ۲۷۵، ۲۸۴،
 ۲۸۷، ۲۹۱، ۲۹۲، ۲۹۵، ۳۰۰،
 ۴۰۵، ۴۹۰، ۵۰۴، ۵۱۷
 محمد ابراهیم ذوق ۲۸۲
 محمد ابن احسن ۲۵۸
 محمد آصف برخیا بوتراپی ۴۶۹
 محمد آصف محسنی قندهاری ۴۶۳
 محمد ابن اسماعیل بحاری ۸۰
 محمد بن نجم العلماء ۱۵۶
 محمد ابن الحسن الحر العاملی، شیخ ۶۹
 محمد، مولانا سید ابن سلطان العلماء
 ۱۶۴، ۲۵۲، ۳۸۱
 محمد دهلوی، سید ۹، ۲۲
 محمد دهلوی، مهندس ۱۰
 محمد رضوی، مولانا سید ۳۹
 محمدی ری شهری ۱۶۵، ۵۰۹
 محمد سید، مرزا ۴۱، ۹۸، ۱۰۴
 محمد نقوی ۲۳
 محمد ابراهیم، پیر ۱۰۷
 محمد ابراهیم ذوق، شیخ ۲۱۴
 محمد ابراهیم سید، مولانا ۲۱، ۲۷،
 ۴۴، ۸۶، ۱۱۰
 محمد ابراهیم زیدی ۲۹۶
 محمد ابراهیم موسوی حائری، آیت الله
 ۱۰
 محمد ابراهیم حسینی، حاجی ۲۳
 محمد ابراهیم حسین، مولانا خواجه ۶۹
 محمد ابوتراب تراب سونی پتی، سید
 ۱۹۹
 محمد احسن ۱۲۳، ۵۲۹
 محمد احسن زیدی، سید ۵۰، ۴۶۵
 محمد احسن مرزا شرر مشهدی ۵۱۰
 محمد احمد، سید ۱۸۸
 محمد احمد رضا خان بریلوی، مولانا
 ۱۶۴، ۱۶۵
 محمد ختر نگیری، سید ۲۷۲
 محمد اسحاق، حکیم ۱۹۳
 محمد سحاق نجفی، شیخ ۴، ۷۸، ۲۶۸
 محمد اسلم جیراچپوری، مولانا ۳۸۰
 محمد اسماعیل خان، نواب ۲۳۲
 محمد سماعیل دہوتندی، مولانا ۱۰،
 ۱۰۷، ۱۶۰، ۱۸۱، ۴۰۶، ۴۲۷
 ۴۹۸، ۵۱۵، ۵۰۳، ۵۱۹
 محمد سماعیل رسوی ۳۷۲
 محمد اسماعیل مرزا ۲۷۳
 محمد شرف، آغا ۳۸۵، ۳۸۷، ۳۹۰،
 ۴۱۴
 محمد اشرف علی النقیس ابن مولانا نجف
 علی بدایونی، مولانا ۱۶۶
 محمد اصغر، مولانا سید ۱۷۱، ۲۰۲
 محمد اصغر یزدانی، مولانا (۱۴۸)
 محمد ظہر ۳۶۱
 محمد اعجاز حسن صدیقی، مولانا ۸،

- محمد اویس نقوی ۳۹۱، ۳۸۴
 محمد ایوب بشوی، مولانا ۴۹۳، ۵-۷
 محمد باقر، آغا (۳۸۹)، ۴۶۱
 محمد باقر، سید ۵۴، ۱۲۳
 محمد باقر الجوارسی، مولانا ۴-۱
 محمد باقر الصدر، آیت اللہ ۲۹، ۳۲
 ۱۴۲، ۳۷۲، ۴۲۹، ۴۶۳، ۵۲۱
 محمد باقر انصاری ۵۳۸
 محمد باقر دہلوی، مولانا ۵، ۶، ۱۵۵
 ۴۳۸
 محمد باقر سید، مولانا ۴، ۲۲، ۳۷
 ۱۰۷، ۱۵۰، ۱۵۸، (۱۵۹)، ۲۹۲
 محمد باقر، شیخ ۵۰۸
 محمد باقر لکھنوی، حکیم مرزا ۲۳۸
 محمد باقر موسوی خراسانی، سید ۲۴۶
 محمد باقر موسوی کشمیری بڈگامی،
 مولانا سند ۴۸۵
 محمد باقر موسوی ہمدانی ۱۶۲، ۵۰۸
 محمد باقر، مولانا، بن محمد بن علی
 ۱۶۴، ۴۴۱، ۴۴۸
 محمد باقر نقوی، مولانا (۷۶۱)، ۱۵۷
 ۵۱۴، ۵۱۵، ۵۱۹
 محمد باقر علی خان مشتاق، نواب ۲۵۶
 محمد باہتر، ڈاکٹر ۳۰
 محمد بخش، میان ۵۳۹
 محمد بشارت علی ۱-۱، ۴۹-، ۵۱۸
 محمد شبیر انصاری، مولانا ۱۴، ۶۰
 ۲۸، ۳۹، ۴۹، ۵۵، ۵۸، ۶۱،
 ۹۹، (۱۲۸)، ۱۲۹، ۱۵۳، ۱۵۴
 ۱۵۵، ۱۷۷، ۳۸۹
 محمد اعجاز حسن محمدی، مولانا
 ۴۳۱، ۴۵۸
 محمد اعجاز، مولانا ۱۲۹
 محمد افضل حیدری، مولانا ۴۶
 محمد افضل، سید ۴۵۳
 محمد اکبر سیٹاپوری، سید ۱۷۰
 محمد اکبر حسن ۱۱۳
 محمد اکرم ودولوی، مولانا ۴۲۶
 محمد الیگزیندر رسل ۳۸۲
 محمد امجد علی خان بن راجہ محمد کاظم
 حسن خان ۱۶۵
 محمد امیر، سید ۶۱
 محمد امیر حیدر خان، مہاراجہ کمار
 (۴۵۸)
 محمد امیر خان، راجہ ۵۲۵
 محمد امین شاہ آبادی، مولانا ۶۸
 محمد امین شیرازی، مولانا سید ۴۵۹
 محمد امین گوپالپوری، مولانا ۱۱۱
 محمد انوار حسین سہوایی، مولانا
 ۲۹۱
 محمد انور کاطمی، سید ۴۹۷
 محمد انور، مولانا سند ۱۳۷
 محمد انور حسن، سید ۱۹۴
 محمد ولاد حسن خانہ، سند ۲۸۲

محمد تيجانی ساری ، علامہ ڈاکٹر

۵۱۴، ۴۸۹

محمد ثقفین کاظمی ، مولانا ۷۷

محمد جان شاد ، شیخ ۲۸۴، ۲۹۲

محمد جعفر الزمان ، سید ۱۸۷

محمد جعفر امید ، مولانا سید ۲۲۴

محمد جعفر حاجی نذر علی دیوجی ۱۸۸

محمد جعفر زیدی ، مولانا ۴۷، ۵۵،

۴۵۳، ۱۴۱

محمد جعفر شریف دیوجی ۴۵۴

محمد جعفر شمس آبادی ۷-۴۰

محمد جعفر کشمیری ، مولانا میرزا

۴۲۳

محمد جعفر لکھنوی ، میرزا ۸۱، ۲۸۴

محمد جعفر ، میرزا ۴، ۷۸

محمد جعفر علی ۴۵۳

محمد جعفر قدسی ۵۳۰

محمد جعفر ، مولانا ۵۰۶

محمد جعفری ۲۹۳

محمد جلال لدین طباطبائی زواری ۲۹۹

محمد جمیل الرحمن ، مفتی ۲۹۳

محمد جواد تبریزی ، آیت اللہ سید ۱۲۱

محمد جواد سہلاتی ۳۶۷

محمد جواد مغنیہ ، شیخ ۱۲۱، ۵۱۰

محمد حواد ، مولانا سید ۴۳۱

محمد چراغ علی ، مولانا سید ۱۵۰

محمد حافظ مجلی بلتستانی ، شیخ

۹۶، ۱۴۷، ۱۷۵، ۴۰۲، ۴۶۵

محمد بن الحسن طوسی ، شیخ الطائفہ

۱۸۱

محمد بن عبدالوہاب ۴۴۶

محمد بن باوہاب ۵۴۰

محمد بن نجم العلماء ، مولانا سید ۴۲۲

محمد بقا ، حافظ ۸۹

محمد بہادر یاور خیرآبادی ، مولانا مرزا

۲۷۵

محمد تقی بن حسین ، مولانا سید ۳۸۲

محمد تقی حسینی جلالی ۵۲۷

محمد تقی خان بوس ، مرزا ۲۷۱

محمد تقی ساحر شاہ آبادی ، مولانا ۱۹۱

محمد تقی سید ۳۱۹، ۳۵۹، ۳۶۰،

۴۳۳، ۴۹۱، ۵۰۱

محمد تقی سونی پتی ، مولانا حکیم سید

۱۷، ۲۴۸

محمد تقی سید ، مولانا ۱، ۱۰، ۱۱،

۱۲، ۳۸، ۵۱، ۷۳، ۱۰۳، ۱۱۷،

۴۴۶، ۴۵۵، (۴۶۴)، (۴۶۵)

محمد تقی علی عابدی ، ڈاکٹر ۵۲۳

محمد تقی لکھنوی ، مولانا سید ۴۵۲

محمد تقی نقوی ، مولانا ۱، ۵۶، (۳۸۵)،

۴۶۴، ۴۸۳

محمد تقی عرف محسن صاحب ، حکیم سید

۸۳

محمد تنکسی ، مرزا ۷۲

- ۴۰۹ محمد حسین بلگرامی ، سید
 محمد حسین تجلی ، میر ۲۲۰
 محمد حسن جاہ ۳۵۱
 محمد حسین جعفری ، سید ۳۱۷
 محمد حسین خان حسین بلتستانی ۱۸۶
 محمد حسین جعفری ، سید ۳۱۹ ، ۳۲۰ ، ۵۲۶
 محمد حسین خان شاہجہاںپوری ۵۲۴
 محمد حسین ، خلیفہ سید ۴۱۷
 محمد حسین دہلوی ، مولانا سید ۴۵
 محمد حسین زیدی برستی ۵۲۵
 محمد حسین سید ، مولانا ۴۱۰
 محمد حسین سید ۷۵ ، ۷۶ ، ۱۶۳
 محمد حسین ، سید (ابن سید حسن) ۱۴۶
 محمد حسین طباطبائی ، آیت اللہ سید ۵۷ ۱۲۷
 محمد حسین طباطبائی ، میر ۳۶۲
 محمد حسین عطا ، میر ۳۵۷
 محمد حسین فروغ ، مرزا ۱۶۲ ، ۴۳۷
 محمد حسین قمر ۵۲۹
 محمد حسین لکھتری ، میر ۴۱۱ ، ۵۲۶
 محمد حسین مرزا ۴۴۴
 محمد حسین محقق ہدی ، مولانا سید ۲۷ ۱۶۴
 محمد حسین ، مولانا ۵۷ ، ۶۵ ، ۱۲۱ ، ۲۳۶ ، ۳۸۶ ، ۵۰۰ ، ۵۱۱ ، ۵۲۲
 ۲۰ ، ۱۴۶ ، ۲۰۲ ، ۴۵۵
 محمد حبیب الثقلین نقوی ، ڈاکٹر (۷۸)
 محمد حسن ۹۶
 محمد حسن عرف میر بدلو ۵۲۳
 محمد حسن امروہی ۱۷۷
 محمد حسن بنگرامی ۵۲۰
 محمد حسن ترابی ۷۰
 محمد حسن جعفری ۱۵۷
 محمد حسن ، حکیم ۱۸۸
 محمد حسن ، خلیفہ سید ۶۹ ، ۳۹۴
 محمد حسن ، مولانا ۱۲۹
 محمد حسن ، مولانا حافظ ۱۵۹
 محمد حسن رضوی ، ڈاکٹر ۵۱۱
 محمد حسن عسکری ۴۸۰
 محمد حسن نحفی (۱۶۶) ، ۳۹۳
 محمد حسن بھٹی ، شیخ بر شیخ
 ابوالقاسم کشانی ۴۳۱
 محمد حسنین ، سابق ، مولانا ۲۴ ، ۱۲۲ ، ۱۴۵ ، ۱۷۳ ، ۱۷۶ ، (۴۳۰) ، ۵۳۴
 محمد حسنین ، سید ۳۰۷ ، ۴۱۰
 محمد حسین آل کاشف الغطاء ، شیخ ۱۲۵ ۱۵۱
 محمد حسین ۲۹
 محمد حسین اغلب موهانی ، مولانا ۳۷۰ ، ۴۰۹
 محمد حسن المظفری ، حجة الاسلام ۵۱۹

محمد حسین نجفی دولت آبادی آیت الله
۴۹۵

محمد حسین نوگانوی ، مولانا ۱۷۰ ،
۴۵۷

محمد حسین اکبر (۹۴) ، (۳۸۹)

محمد حسین رضوی ، مولانا سید ۱۰
محمد حسین قلی خان ۵

محمد حسن کلیم ۲۸۰

محمد حسین کوثر کانپوری ، نواب سید
۷۳

محمد حسین هیکل ۴۸۹

محمد حیدر گردبزی ۲۲۵

محمد حیدر ، مولانا ۴۲

محمد حیدر میرزا ۷۷

محمد خادمی شیرازی ۵۲۶

محمد خان ، مولانا ۲۹۶

محمد خالد فاروقی (۱۰۳)

محمد خالصی ، شیخ ۱۳۳ ، ۴۱۶

محمد داود ، مولانا سید ۷۴ ، ۱۳۰ ،

۵۲۲ ، ۱۸۹

محمد راشد علی جعفری ضیا ۱۶۶

محمد رشید ترابی ، علامه ۵۲۴

محمد رضا اصفهانی ، شیخ ۱۲۱

محمد رضا اله آبادی ۴۳۹

محمد رضا الحکیم ۵۱۴

محمد رضا رضوی ، سید محمد ۱۵۹ ،

۳۷۶ ، ۴۱۶ ، ۴۲۸

محمد رضا زیدی عرف الله بنده ، سید
۲۳۱

محمد رضا سرباوی ، سید ۱۵۱

محمد رضا طبسی ۱۸۳

محمد رضا کاظمی ۴۸۱

محمد رضا غفاری ۵۲۹

محمد رضا لاهوری ، مولانا ۵

محمد رضا گلپایسگانی ، آیت الله سید ۵۱۵

محمد رضا لکھوی ، مولانا ۴۵۳ ، ۴۵۴

محمد رضا مظفر ، علامه شیخ ، ۱۵۹ ،

۱۶۱ ، ۱۷۶

محمد رضا نقوی ، نصیر آبادی ۴۲۱ ، ۴۸۶

محمد رضا حسین خان ، مولانا ۱۳۰

محمد رضی زنگی پوری ، مولانا ۹ ، ۱۰

۷۶ ، ۱۲۳ ، ۱۴۸ ، ۱۶۸ ، ۱۸۲ ، ۲۶۵ ،

۴۰۳ ، ۴۰۷ ، ۴۱۷ ، ۴۲۹ ، ۴۶۴ ،

۵۲۱

محمد رضی بهادر ، مولانا ۴۳۸

محمد رضی ، علامه سید ۲۰ ، ۵۶ ، ۳۸۱

محمد رفیع ، مولانا ۲۳۵

محمد رفیع رضوی ۵۱۳

محمد رفیع رضوی موهانی ۴۳۴

محمد رفیع سودا ، مرزا ۲۱۴

محمد رفیق شاه ایتروگیٹ ۹۳

محمد زاہد حسین ، مولانا سید ۱۵۱ ،

۲۹۱

محمد زکی سید ۲۳

- محمد سبطین ، سید ۵۱ ، ۲۲۱ ،
 ۴۹۳ ، ۴۹۰ ، ۴۴۹ ، ۴۹۱ ، ۵۰۷ ،
 ۵۱۵
 محمد سبطین ، مولانا حافظ سید ۲۷۴
 محمد سبطین سرسوی ، مولانا ۲۶ ،
 ۵۶ ، ۱۲۷ ، ۱۵۰ ، ۱۶۷ ، ۱۷۷ ،
 ۳۶۰ ، ۳۷۷ ، ۴۱۹
 محمد سبطین نوگانووی ۳۱۵ ،
 محمد سجاد ، مرزا ۳۸۲ ، ۳۸۶
 محمد سجاد اکبر آبادی ، میر ۲۸۳
 محمد سجاد علی خان ۵۱۴
 محمد سجاد مرزا بیگ ۴۸۹ ، ۴۹۳
 محمد سعید ، مولانا ۳۷ ، ۵۱۸
 محمد سلطان میرزا ، آغا ۱۰۸ ، ۳۷۴ ،
 ۳۷۶
 محمد سید ، پروفیسر ۲۴۵
 محمد شاد زید پوری ، سید ۱۸۸ ، ۲۷۲
 محمد شاد ، سید ۲۷۳
 محمد شاہ عالم ، میرزا ۳۷
 محمد شجاع الدین ، حکیم ۱۹۳
 محمد شریعت ، آقای شیخ ۶۶
 محمد شریف ایم بی ، شیخ ۳۷۵
 محمد شریف ، راجہ ۴۸۳
 محمد شریف ، مولانا ملک ۱۲ ، (۷۰) ،
 ۸۰ ، ۸۸ ، (۹۲) ، (۹۳)
 محمد شفاء نجفی ، شیخ ۴ ، ۵۰
 محمد شفیع ۳۵۴
 محمد شفیع الحسنین ، مولانا ۱۲۸
 محمد شفیع سید ۴۷۰
 محمد شفیق جعفری ، سید ۴۵۴
 محمد شیرازی ، آیت اللہ سید ۱۲۶ ،
 ۳۶۷ ، ۳۶۸ ، ۳۷۷ ، ۳۸۳ ، ۴۹۹
 محمد صادق الصدر ، سید ۱۵۷
 محمد صادق انصاری ۵۳۸
 محمد صادق حیدری ۵۰۱ ، (۵۱۴)
 محمد صادق ، ڈاکٹر ۲۴۵
 محمد صادق عریضی ، مولانا ۱۱۴
 محمد صادق ، علامہ ۴ ، ۱۴۷
 محمد صادق ، مولانا سید ۵۴ ، (۹۶) ،
 (۹۷) ، ۳۶۶ ، ۴۴۷ ، ۵۱۸
 محمد صادق موسوی ۴۶
 محمد صادق بن سید محمد حسین
 محمد صبیح اللہ ارشد امروہی ۲۴۰
 محمد صدیق اہل حدیث ، مولانا ۳۶
 محمد صدیق ، شیخ ۱۷۱ ، ۴۲۷
 محمد صفدر خان ۱۹۶
 محمد صفدر علی خان رامپوری ۲۹۸
 محمد ضامن علی تقوی ۲۶۳
 محمد ضامن گنتوری ، مولانا سید ۲۵۵
 محمد صابر ۹۰ ، ۱۸۱ ، ۲۱۴
 محمد طہ عرب ۱۱۱
 محمد طہ نجفی ، آیت اللہ شیخ ۶۵ ، ۳۸۱
 محمد ظریف ، پروفیسر ۳۷۰
 محمد ظہیر الدین خان بہادر ۱۰۹

محمد عسکری ، مولانا سید ۶۶
 محمد عسکری لکهنوی ، مرزا ۱۱۸ ،
 ۲۳۵ ، ۲۴۵ ، ۴۲۵ ، ۴۳۶ ، ۴۸۴

محمد عسکری ، سید ۳۲ ، ۳۶۹
 محمد عسکری قزلباش ، مولانا آغا ۲۸۲
 محمد عظیم ، میر ۲۸۳
 محمد علی ۶۳
 محمد علی الحسینی بلتستانی ، سید
 (۸۷)

محمد علی پاروی ۱۰۵
 محمد علی توحیدی ۴۸۹
 محمد علی خان میکش ، میر ۴۲۷
 محمد علی خان ، نواب ۲ ، ۴۷ ، ۵۵ ،
 ۵۹ ، ۴۵۲ ، ۴۵۹

محمد علی داعی الاسلام ، سید ۴۶۱
 محمد علی ردولوی ۴۱۶
 محمد علی رشتی نجفی ، آیت اللہ ۶۵
 محمد علی زیدی ۳۳۲

محمد علی سید ۴۰۱ ، ۵۳۴
 محمد علی شاہ دیپالپوری (۸۹)
 محمد علی شہرستانی ، سید ۳۶۸
 محمد علی شیخ ، مولانا ۲۱
 محمد علی صعبیر ۲۳
 محمد علی طبسی ، علامہ ۲ ، ۱۰۹ ،
 ۱۴۱

محمد علی ، علامہ ۹۱
 محمد غلام جبار علی پوری ۵۳۴

محمد عابد شیر ، مولانا ۶۶
 محمد عابدی ، سید ۴۸۴ ، ۴۸۵ ، ۵۱۰
 محمد عادل رضوی ، مولانا ۸۹ ، ۱۷۱ ،
 ۱۸۹

محمد عارف سید ، مولانا ۲۴ ، ۱۱۳ ،
 ۱۶۲ ، ۱۶۷
 محمد عالم المشہدی ، مرزا ۳۱۷
 محمد عالم عریضی ۷۵ ، ۸۹ ، ۱۰۶
 محمد عبادت نقوی امرویی ، مولانا سید
 ۱۶۳

محمد عباس ۹۷
 محمد عباس قمر زیدی ، مولانا سید
 ۱۱۱ ، ۴۵۶

محمد عباس کاظمی ، بلتستانی ۳۹۱
 محمد عباس ، مفتی میر ۹۰ ، ۱۱۲ ،
 ۱۳۴ ، ۱۳۶ ، ۱۳۹ ، ۱۷۵ ، ۱۷۹ ،
 ۱۸۳ ، ۲۰۴ ، ۲۵۳ ، ۳۹۴ ، ۴۶۷

محمد عباس ، مولانا سید ۴۳
 محمد عباس حسینی ہوش ، میرزا (۱۶۹)
 محمد عباس رفعت ۵۲۴

محمد عباس طالب صفوی ۱۱۰
 محمد عبداللہ شاہ کاظمی ، سید ۳ ، ۴۰
 محمد عبدالرؤف عشرت ، خواجہ ۲۷۷
 محمد عبدالشکور دین پوری ، مولانا
 ۳۶

محمد عزیز الحسن ، مولانا ۳۱ ، ۶۱ ،
 ۱۵۳

- محمد علی فاضل ۱۸۲
 محمد علی دانی ۵۱۲
 محمد علی اکبر بن حکیم سید الہام علی
 (۱۸۱)
 محمد علی حسن شمس ۲۰۵، ۲۴۶
 ۴۵۳
 محمد علی فیض آبادی، حکیم سید
 (۱۸۱)
 محمد علی مداح ۱۳۵، ۱۴۳، ۱۵۵
 ۱۵۹
 محمد علی مرسوی، نواب ۲۳۶
 محمد علی، مولوی لاہوری ۴۴
 محمد علی میر ۳۱۹
 محمد علی مرزا ۹۰
 محمد علی میکش میر ۳۳۲
 محمد عمر ۴۰۲
 محمد غصنفر علی خان، علامہ سید
 ۲۷۹
 محمد غصنفر کاظمی نگینوی، سید محمد
 ۲۷۲
 محمد غلام جبار، مولانا سید ۴۰۵، ۵۲۰
 محمد فاضل موحدی لشکرانی، آیت اللہ
 ۴۸۳، ۵۵
 محمد فصل حق ۳، ۴۳، (۱۳۷)، ۲۶۶
 ۵۱۸، ۲۷۴
 محمد فدوی ۳۴۷
 محمد قاسم سید، مولانا ۱۲۲

- محمد قطب الدین ۱۶۱
 محمد قلی قطب شاہ معانی ۲۵۶، ۲۹۷
 محمد قوام الدین قمی ۱۰۵
 محمد کاظم بن نجم العیاض ۲۹۶
 محمد کاظم خراسانی، آیت اللہ شیخ ۶۸
 محمد کاظم، سید ۲۵۶
 محمد کاظم طباطبائی، آیت اللہ سید
 ۱۱۱، ۶۵
 محمد کاظم حسین، حافظ ۲۳
 محمد کامل، مرزا ۴۵
 محمد کریم عام ۲-۹
 محمد لائق حسین قوی امرہی سید ۶۲
 محمد لطیف انصاری، مولانا خواجہ ۱۲
 ۵۴، ۵۶، ۱۰۲، ۴۶۵
 محمد لطیف زندگی پوری، مولانا سید
 ۵۰۴
 محمد لطیف نحوی ۱۸۲
 محمد ماء عالم، مولانا ۴۹۴
 محمد محتبی نوگدنوی، مولانا سید
 ۳۲، ۳۱۵، ۳۵۹، ۴۴۱، ۴۸۶
 ۵۰۲، ۵۱۰
 محمد محسن اجتہادی ۱۰۵
 محمد محسن، حکیم سید ۱۸۹
 محمد محسن زندگی پوری ۲
 محمد محسن کاکوروی، مولوی ۲۱۴
 محمد محسن، مولانا سید ۴۹۶
 محمد محسن متین پشالوی، خلیفہ سید

۱۹۷

محمد محسن نقوی ۳۷۲

محمد محکم الدین (۱۳۶)

محمد محمود اکبر آبادی، سید ۴۶۱

محمد مرتضی تقوی اجتهادی، سید ۴۸۹

محمد مرتضی جونپوری، مولانا ۴۹

۱۲۹، ۱۴۶، ۱۶۵، ۳۶۹، ۳۸۷

۳۹۵، ۳۹۷، ۴۰۷، ۴۱۸، ۴۳۵

۵۲۳

محمد مرتضی، سید (۴۵۸)، ۵۱۲

۲۸۲، ۵۱۲

محمد مرتضی نونہروی، مولانا ۴۵۶

محمد مرزا، سید ۴۹۷

محمد مستحسن زیدی ۲۱۹، ۴۶۴

محمد مشکوٰۃ، آقا ۷۱

محمد مصحفی، سید ۴۳، ۴۶۸

محمد مصطفی جوہر، مولانا ۶۶، ۱۲۶

۱۴۴، ۴۰۵

محمد مصطفی خان شیفتہ، نواب ۴۲۰

محمد مظفر علی خان جانشہی، سید

۸۷

محمد موسی ۴۸۸

محمد موسی امرتسری، حکیم ۵۳۶

محمد موسی رضوی، سید ۴۸۶، (۵۰۳)

محمد مہدی، سید ۱۴۶

محمد مہدی بلتستانی ۴۴۸

محمد مہدی تاج لنگرودی ۸۶

محمد مہدی زندگی پوری، مولانا ۴۵۸

محمد مہدی سامانوی ۳۱۷

محمد مہدی طاہر، سید ۱۶۰، ۱۷۴

محمد مہدی، مرزا ۳۱، ۵۹، ۱۴۹

محمد مہدی، مولانا (۹۱)، ۱۵۶

۵۰۰

محمد مہدی علی خان قبول ۳۰۲

محمد مہدی کمال، حکیم سید ۲۷۱

۳۰۳

محمد ناظر حسین ناظم، سید ۲۸۲

محمد نبی ولد قدم علی ۳۷۳

محمد نجفی، علامہ شیخ ۳۷۳

محمد نصرت ۲۹۰

محمد نصیر عیقاتی، مولانا سید ۴۰۵

محمد نوح شہیر مچھلی شہری، مولانا

سید ۲۷۷

محمد نور بخش، شاہ سید ۴۸۵

محمد وزیر ۲۵۳، ۳۰۱

محمد وصی خان ۱۰۳، ۱۸۸، ۲۱۲

۳۹۷، ۴۱۲، ۴۸۹، ۵۰۷

محمد وصی خان وصف ۱۹۸

محمد وصی سید، مولانا ۳۶۶، ۳۸۳

محمد ہادی سید، مولانا ۲۲، ۱۰۴

۱۵۴، ۱۶۴، ۱۶۵، ۱۹۲، ۳۱۵

۵۰۸

محمد ہادی عزیز لکھنوی، مرزا ۳۰۰

۵۰۴

مختار علی نقوی ۴۲۱
محمود اکبر آبادی ، محمد محمود رضوی
۲۲۹ ، ۴۴۲ ، ۴۴۷ ، ۴۵۴ ، ۴۵۷

۴۱۷ ، ۴۷۹ ، ۵۲۸

م ۔ ذبیحی ۹۳

مرتضی جعفری ، سید ۲۱۴ ، ۳۶۸

مرتضی سید ، علم الہدی ۱۰۹

مرتضی حسین ۴۹۹

مرتضی حسین ، آیت اللہ سید ۷۹

مرتضی حسین بلگرامی ۳۴۴

مرتضی سید ۴۴۳

مرتضی حسین ، حکیم ۱۷۴ ، ۵۳

مرتضی حسین ناصل ، مولانا سید ۲

۱۴ ، ۲۱ ، ۳۶ ، ۵۲ ، ۵۸ ، ۶۵ ، ۶۸

۷۱ ، ۷۲ ، ۸۴ ، (۹۶) ، (۹۷) ،

(۱۰۱) ، ۱۰۳ ، ۱۲۶ ، ۱۶۶ ، ۱۸۹

۲۶۲ ، ۲۶۷ ، ۲۶۸ ، ۲۶۹ ، ۲۷۲

۲۸۴ ، ۲۸۶ ، ۳۰۳ ، ۴۲۶ ، ۴۲۹

۴۴۷ ، ۴۵۱ ، ۴۵۲ ، ۴۵۹ ، ۵۲۰

۵۲۱ ، ۵۲۴

مرتضی حسین موسوی ۲۳۷

مرتضی حسینی فیروز آبادی

مرتضی رضوی ، سید ۴۳۶ ، ۴۹۵

مرتضی عسکری عراقی ۷۶

مرتضی علی مرزا ۴۵۵

مرزا خان دغ ، نواب ۲۱۴

مرزا میر سلامت علی ۲ ، ۲۱ ، ۲۷۰

محمد ہادی ، مولانا مرزا (۵۰۸)

محمد ہارون زنگی پوری ، مولانا سید

۱ ، ۲۰ ، ۳۲ ، ۴۳ ، ۴۸ ، ۱۲۹

۱۴۴ ، ۱۴۹ ، ۳۶۸ ، ۳۷۱ ، ۳۷۴

۳۸۰ ، ۴۲۰ ، ۴۴۸ ، ۴۵۲ ، ۵۲۴

محمد ہدایت علی خان نجفی ۲۹۰

محمد ہریز علی ، مرزا ۲۹۰

محمد یعقوب ، مولانا ۵۰۳

محمد یوسف علی خان ۲۹۰

محمود احمد عباسی ۳۳ ، ۴۷۰

محمود حسن قیصر امروہی ، سید ۳۸۴

۴۲۸ ، ۴۲۰

محمود حسین ۵۱ ، ۳۱۱ ، ۳۷۹

محمود حسین سید ۲۲۹

محمود حسین میر ۳۵۵

محمود رامیار ، ڈاکٹر ۳۵

محمود شلتوت مصری ، مفتی ۵۱۵

محمود شیرانی ، حافظ ۴۰۹

محمود علی لائق ، مولانا ۱۶۲ ، ۴۴۴

محمود گیلانی ، سید ۴۹۱ ، ۴۹۲

۵۱۹ ، ۵۰۹

محمود شری ، ڈاکٹر سید ۴۹۸

محمود سر کظم ، مولانا ۱۲۰

محمود نعمی حضرت ۵۱۲

محمود جعفری ۲۶

محمود حسن ، ۳۸

محمود سید ، ۱۸

مصطفی حسن رضوی ، سید ۲۷۰
 مصطفی حیدر عمران ، مولانا ۴۸۴
 مصطفی زمانی ۴۱۷
 مصطفی زیدی تیغ الہ آبادی ۲۰۶ ، ۲۳۰ ، ۲۳۸ ، ۲۳۹ ، ۲۶۱ ، ۲۶۳ ، ۴۷۴
 مصطفی قاسم قزلباش ، آغا ۳۷۷
 مصطفی مدنی الزیدی ، سید ۱۶۰
 مصطفی ملکی ، شیخ ۱۱۰
 مصطفی میرزا ۲۹۹ ، ۳۷۲
 مصطفی ہمدن فیض آبادی ، سید ۴۷۱
 مضطر ، اشفاق علی ۴۷۸
 مطہری ، آیۃ اللہ شہید ۲۰ ، ۳۱۳ ، ۳۶۹ ، ۳۷۲ ، ۴۱۳ ، ۴۳۸ ، ۴۸۶
 ۴۸۹ ، ۴۹۰ ، ۴۹۶ ، ۵۱۸ ، ۵۲۹
 مظاہر حسین امروہی ۴۳۵ ، ۴۷۴ ، ۵۰۱
 مظاہر حسین سید ۱۰۲ ، ۱۹۰
 مظفر حسین تاثیر نقوی ۱۷۶
 مظفر حسین طاہر جرولی ، سید ۴۷۵
 مظفر حسین جونپوری ۳ ، ۸۷
 مظفر حسین خان ، مولانا ۲۷۳
 مظفر حسین ، مولانا ۱۲۶ ، ۴۸۷ ، ۴۹۵
 ۴۱۴ ، ۴۴۲ ، ۵۰۳
 مظفر حسین رضوی ، سید ۳۷۶
 مظفر علی خان ۴۸۶
 مظفر علی خان جاسنہی ، سید ۴۴
 ۲۱۳ ، ۳۸۶ ، ۴۴۹ ، ۴۵۶
 مظفر علی سید ۳۰۵

۴۷۳ ، ۴۷۸ ، ۴۷۴ ، ۵۱۲

مرغوب احمد ، سید ۵۰
 مرغوب نقوی ، علی اطہر ۲۴ ، ۲۳۰
 مرید عباس یزدانی ۵۳۶
 مریم علیہا السلام ۱۳ ، ۷۴ ، ۲۱۶
 مزیل حسین ، مولانا مفتی ۱۶۸ ، ۴۹۳
 مستحاب احمد انصاری ۵۲۷
 مسرور حسین ، مولانا سید ۳۱
 مسعود جاوید ۲۶۲
 مسعود الحسن زیدی ۳۵۲
 مسعود حسین خان ، ڈاکٹر ۴۱۵ ، ۴۲۱
 مسعود رضا حاکی ، ڈاکٹر ۲۰۸ ، ۴۷۹
 مسلم بن عقیل ، حضرت ۵۰۴
 مسیتا بیگ منتهی ، مرزا ۲۸۸
 مسیتا عیش ، مرزا ۴۴۳
 مسیح الحسن رضوی ۳۰۸
 مسیح الزمان ، ڈاکٹر سید ۴۷۱
 مشتاق حسین شاہدی ۱۰۹ ، ۴۳۳ ، ۵۰۹
 مشرف علی مشرف ۲۱۷
 مشفق علی خان ۱۴۱
 مشکور حسین یاد ۳۴۱ ، ۳۴۷ ، ۴۴۸
 ۳۵۶
 مشیر فاطمہ ۳۳۵
 مصطفی بن سید محمد ہادی ۱۶۲
 ۴۵۳
 مصطفی بیگم بنت سید باقر حسین ۱۶۲
 ۴۵۶

- مظہر اسلام ۱۱۱
مظہر الحسین ریاض حدی، ڈاکٹر ۴۳۱
مظہر الدین شیخ ۲۷۴
مظہر حسن، جج ۲۷۶
مظہر حسن سہارنپوری ۱۶۷، ۱۴۵، ۱۶۷،
۴۲۲، ۲۱۲، ۱۷۸
مظہر حسین مظہر ۲۷۰
مظہر حسین، مولانا قاضی ۳۶
مظہر علی اظہر، مولانا ۹، ۴۸، ۳۸۹،
۵۲۷، ۳۹۵
مظہر علی صوفی، مولانا ۶۹
معاویہ ۵۰۸
معاویہ ثانی ۵۱۷، ۱۹۳
معظم بیجاپوری ۴۲۱
(مفصل) ۸۷
مفید، شیخ ۱۴۱
مقبول احمد سید، مولانا ۲۱، ۲۲، ۲۲،
۳۴، ۴۰، ۴۶، ۸۱، ۱۷۵، ۳۶۱،
۴۰۵، ۴۴۴، ۴۵۰، ۴۵۱
مقبول احمد ترکمانی ۵۰۲، ۵۰۵، ۵۰۹
مقبول حسین، سید ۱۴۱
مقدمہ (رس)، حضرت ۲۰۲
مقرب علی خان جگرانوی، مولانا ۴۴،
۱۶۹، ۱۹۴، ۲۰۴، ۵۱۵
مقصود حسین جعفری ۳۰۰، ۴۸۰
ملازم حسین اصغر ۳۶۱
ملک محمد حائسی ۳۹۳
ملکہ بیگم قزلباش ۴۰۰
ملکہ غزالہ ۳۹۴
ملکہ وکنوریہ ۴۷۰
ملا رضی ۳۵۴
ملا رجوی ۲۴۷، ۲۹۵
ممتاز حسین، حکیم شیخ ۳۸۰
ممتاز حسین نقوی امروہی ۵۲۳
ممتاز علی جعفری ۳۲۰
ممتاز علی عریضی ۴۱۸
مستغیب الحق، مولانا ۶۶
مستغیب حسین ۵۲۷
منتقم بریلوی، انتقام حسین سید ۴۷۸
منصور حلاج ۱۸۸
منصور علی سندیلوی، سید ۱۴۵
منصور علی منصور ۲۹۰
منظر رضوی (۴۲۵)
منظر حسین کظمی، پروفیسر ۳۱۰
منظر حسین نقوی ۳۴۲
منظر رضوی ۴۲۵
منظر عباس نقوی ۲۵۵، ۳۱۶، ۳۴۳
منظور حسین بخاری، مولانا ۱۲۲
منظور حسین، سید ۴۰۳
منظور حسین شور، پروفیسر ۴۷۵، ۴۸۰
منظور حسین قمری ۴۹۶
منظور حسن میر ۲۹۶
منظور حسین نجمی ۴۸۸
منظور حسین نقوی، سید ۴۲۶، ۴۵۰

مهدی سید ۱۱۴	۴۴۵، ۴۴۷، ۴۵۷
مهدی اکبر زیدی، سید ۲۰۶	منور علی اله آبادی ۶۵
مهدی الحسینی ۱۵۹	منیر الدین ضیاء گورگانی ۵۳۲
مهدی جعفر ۳۰۶	منیر شکوه آبادی ۲۴۳، ۳۰۲، ۳۰۳
مهدی حسن سید ۲۴۸	۴۷۴، ۴۸۰
مهدی خان، مرزا ۴۲۴	منیر علی منیر جعفری، سید ۲۲۴
مهدی حسن خان ۳۸۱	۳۹۹، ۴۱۴
مهدی حسن خان رفعت، مرزا ۲۷۶	مودودی، مولانا ۱۰۷، ۱۰۹
مهدی حسن شمشیر، شیخ ۲۹۲	موسی (ع)، حضرت ۸۶، ۱۹۹، ۲۰۴
مهدی حسن ماهر، مولانا سید ۲۷۶	موسی الصدر لبنانی، امام ۴۶۵
مهدی حسن مجروح، میر ۲۸۷	موسی حسین، میر ۳۸۷
مهدی حسین سبزواری ۱۷۴	موسی کاظم (ع)، امام ۷۹
مهدی خان کوکب، مرزا ۴۱۷	موسی بیگ نجمی ۱۶۲
مهدی عباس ۳۶۶	مومن حسین نقوی شعله کراروی، سید
مهدی علی خان، راجه ۳۰۱	۲۳۹، ۲۸۰
مهدی علی خان زکی، مولانا ۲۹۷، ۵۰۰	مومن حسین نقوی صفی سید الشعراء ۶۲
مهدی قلی خان، نواب ۵	مونس حسین، مولانا ۲۷۳
مهدی میرزا جاوید، سید ۲۵۶	موهن رائے، راجه ۴۹۹
مهدی نظمی ۲۲۲، ۲۲۳	مهاقما گاندهی ۵۲۷
مهدی نقوی، سید ۲۳۲	مها کوئی کالی داس ۳۳۴
مہذب لکهنوی میرزا ۲۵۶، ۲۵۹	مهدی (ع)، امام ۲۲، ۵۷، ۱۶۸، ۱۸۶
۲۶۷، ۳۱۳، ۴۷۲، ۴۷۳، ۴۷۶	۱۹۴، ۴۵۲، ۵۰۶
مهرین علی رصوی، سید ۴۸۷، ۴۹۸	مهدی اکبر ۳۴۳
مهر علی ۱۰۴	مهدی پویا، حاجی مرزا ۴۹۷
مهر محمد میاوالری، مولانا ۳۶	مهدی حسین، مولانا ۳۹۶
میر آغا ۳۷۲، ۴۵۳	مهدی حسین ناصری ۵۰۲
میر ایس ۲۱۳	مهدی رضائی ۵۲۰

میر تقی میر ۲۴۵، ۲۴۶، ۲۵۲، ۲۹۸،

۳۹۶

میر حسن ۴۰۲

میر حسن شاہ ۳۶۱، ۳۳۱

میر حسین صبر ۲۰۲

میر حیدر علی حیدرآبادی، مولانا ۹۹

میر زیدی ۲۳۲

میر عباس ۳۷۹

میر قاسم علی ۲۱۳

میر قزلباش ۲۵۶

میرن صاحب، حکیم ۱۵۶

میر نفیس ۲۱۳

میکش غازی پوری ۴۶۷، ۴۷۴

ن

نادر حسین، مولانا ۵۰۴

نادر علی وعدہ حیدرآبادی، میر ۴۳۴

نادر، کلب حسین خان مرزا ۲۸۵

نادم مستاپوری ۳۴۳، ۳۴۴

ناز خیرپوری، علی نواز میر ۲۹۹

نازش حیدری ۵۰۱

ناز کاظمی ۳۲۳

نازل، اسد حسین ۲۵۹

ناسخ، امام بخش ۹۱

ناصر ۴۱۰

ناصر الدین رضوی، مولانا آغا ۴۰۵

ناصر حسین ۱۰۴، ۳۱۵

ناصر حسین جوتپوری ۴۵، ۴۳۵

ناصر حسین خان ۵۱۱

ناصر حسین عابدی ۴۰۶

ناصر حسین سید، مولانا ۳، ۲۲

ناصر حسین زیدی، مولانا سید ۳۹۶،

۳۹۷، ۴۱۵، ۴۷۱

ناصر حسین، مولانا ۵۲

ناصر حسین قبض آبادی، مولانا ۱۲۸،

۱۴۸، ۳۷۰

ناصر حسین لکھنوی، مولانا سید ۱۲۷،

۱۶۱، ۱۶۷، ۵۱۶، ۵۱۸

ناصر حسین ناصر، مولانا ۱۵۷

ناصر حسین نحقی، مولانا ۱۷۳

ناصر حسین نقوی، ڈاکٹر سید ۱۱

ناصر زیدی ۲۴۱، ۲۶۰

ناصر، سعادت علی خان ۳۵۳

ناصر علی میر ۴۰۰

ناصر کاظمی ۲۲۱، ۲۲۳، ۲۳۹، ۲۵۷،

۲۶۰، ۲۶۳، ۲۷۷، ۳۳۱،

۳۴۹، (۳۸۸)، ۴۸۰

ناصر علی زیدی، سید ۳۹۰

ناصر مکارم شیرازی، آیت اللہ ۱۴

۱۴۸، ۳۷۴، ۳۸۸، ۴۶۵

ناظر الحسن ہوش، سید ۴۰۹، ۴۳۰

ناظر حسین زیدی ۴۶۲، ۵۲۳

ناظر حسین زنجانی ۳۰، ۳۶۱، ۳۶۲

ناظر حسین نقوی، سید ۵۰۴

- ناظم جعفری ۲۲۵، ۴۷۰
 ناظم علی، مولانا ۵۰۷
 ناظم، محمد ناظم حسین ۱۰۱
 نائب حسین نقوی، سید ۷۹، (۸۰)،
 (۹۰)، (۹۲)، (۹۷)، ۱۸۶
 ناهید تبسم رضوی ۲۳۶
 نبی بخش، مولانا ۱۹۷، ۳۸۹
 نثار احمد زین پوری (۵۲۰)
 نثار حسین المعروف به سید اقا، مولانا
 ۱۳۹
 نثار حسین عظیم آبادی، مولانا سید ۱۶۳
 نثار علی، سید ۳۳
 نثار علی، مولانا ۴۹۶
 مجاشی بادشاہ ۱۴۴
 نجف علی خان، مولانا سید ۶۷، ۳۶۱،
 ۵۲۱
 نجفی قوجانی، سید حسن ۲۶۰
 نجم آفندی ۲۰۴، ۲۲۴، ۲۲۵، ۲۳۰،
 ۳۹۷، ۴۶۹، ۵۱۹، ۵۳۳
 نجم الحسن امرہی، مولانا سید ۱، ۴،
 ۱۰۶، ۱۲۸، ۱۵۴، ۱۶۵، ۳۱۵
 نجم الحسن، سید ۳۰۸، ۳۵۳، ۴۵۹
 نجم الحسن کراروی ۱۴، ۴۵، ۶۷، ۷۳،
 ۱۷۷، ۳۸۲، ۴۴۸، ۴۵۱
 نجم الحسن، مولانا سید ۱۸۹
 نجم الحسن شاہ ۴۱۳
 نجم الدین العسکری میرزا ۱۱۶
 نجم الدین المعی، مولانا ۱۹۱
 نجم الدین نقوی ۲۴۲
 نجم عشروی (۱۴۸)
 ندیم جعفری ۲۲۶
 نذر حسین ظفر ۳۶۰
 نذر حسن گویالپوری، مولانا ۱۵۳،
 ۳۱۴، ۴۴۸
 نذر حسین گویالپوری، مولانا سید ۵۴،
 ۱۴۴، ۱۷۹، ۳۷۸
 نذر حسین شاہ شیدا انبالوی، سید ۶-۷
 نذر حسین، مولانا ۸۳
 نذر حسین قمر وزیرآبادی، مولانا ۱۴۴
 نذر عباس حدری، مولانا ۱۵۰
 نذر عسکری عزمی، سید ۳۶۹
 نذر محمد سید، مولانا ۴۴۸
 نذیر احمد خیر اللہ پوری ۱۳۵
 نذیر احمد دہلوی، مولانا ۳۲۱
 نذیر حسین جعفری، شیخ ۲۶۲
 نرجس افروز زیدی ۲۶۵
 نسائی، امام ۸۸
 نسیم امرہی ۱۹۰، ۳۳۷، ۳۳۸، ۳۳۹،
 ۴۰۸، ۴۶۹، ۴۷۰، ۴۸۵
 نسیم تقی جعفری، سید ۲۶۲
 نصری فاطمہ ۳۴۱
 نصر اللہ مفتون زادہ ۴۹۰
 نصرت جبین رضوی ۲۳۶
 نصرتی ۲۰۲، ۲۵۱

نصیر الدین طوسی ، علامہ سید ۱۴

نصیر الدین حیدر ۲۳۶ ، ۲۳۸ ، ۴۹۲

نصیر الدین محمد بن عبدالکریم انصاری

(۴۴۱)

نصیر الدین ، مولانا ۲۳۵

نصیر امام زیدی ۲۰۸

نصیر حسین نقوی ۱۰۹ ، (۱۶۵) ، ۴۲۵ ،

(۵۰۹)

نصیر حسین ، مولانا سید ۸۷ ، ۳۷۷

نصیر حسین نقوی ، مولانا سید ۳۱ ، ۳۲

نصیر حیدر سید ۳۰۹

نصیر علی جاوا ۹۸

نصیر نجفی ، مولانا (۶۲)

نظام الملک آصف جاہ ۲۴۶

نظر حسن سخا ، مولانا سید ۱۸۷ ، ۲۱۷

نظر حیدر ۳۹۱

نظر علی شاہ ۴۱۱

نظم ، آغا حسن ۲۵۱

نظم طباطبائی ، علی حیدر سید ۲۸۵ ،

۳۹۸ ، ۴۱۵ ، ۴۹۴

نظیر حسین سید ، حکیم ۳۶۱

نظیر حسن ، مولانا سید ۴۲۲

نظیر الحسن بوق رصوی ، چوہدری سید

۴۷۴

نظیر سہری ۴۸۰

نعمت علی سندھو ، مولانا ۵۶

نعمہ الحسن نقوی ، ڈاکٹر سید ۱۸۹ ،

۴۱۱ ، ۴۲۴ ، ۴۷۴ ، ۴۷۷ ، ۵۱۹

نعمہ بیگم ۴۵۱

نقوی مصطفیٰ آبادی ۴۶۸

نقی احمد ارشاد ۲۳۱

نکتہ شاہجہاں آبادی ، علی خان میرزا

۲۸۶

نگین ، غلام پنجتن ۴۵۵

(نواب) بادشاہ محل عالم ۲۵۰

نواب حسن زیدی ، مولانا سید ۴۲۵

نواب علی خان آف محمود آباد ، راجہ

۲۰۳

نوازش علی ، میرزا ۱۲۱ ، ۱۷۶

نوح (ع) ، حضرت ۸۶ ، ۱۲۵ ، ۱۸۹

نوح ناری ۲۰۱

نور الحسن قاضی ۴۱۹

نور الحسن نسیم ۵۱۳

نور الحسن نقوی ۲۳۷ ، ۳۴۱ ، ۳۴۷ ،

۴۹۹

نور الحسن ہاشمی ، ڈاکٹر ۲۵۰

نور الدین پشیالوی ، حکیم ۵۰۰

نور الدین عبدالرحمن جامی ۳۹۶

نور اللہ شریعتی سید ، علامہ ۹ ، ۳۶۵ ،

۴۷۲ ، ۵۰۴ ، ۵۱۴

نور الہدی ۸۹

نور حسین صابر سیالوی ، ڈاکٹر ۳۳ ، ۳۶ ،

۴۹

نور حسین صابر ۱۲۵

نور لدهیانوی ۱۹۲، ۴۷۵

نور محمد ۴۹

نور محمد، حکیم ۱۹۳

نیاز حسن پرستی، مولانا سید ۱۲۶، ۲۴۳

نیاز حسین عابدی، مولانا سید ۱۴۳

نیاز محمد همدانی، سید ۵۷

نیسان اکبر آبادی ۲۶۱

نیر آغا اشهر، سید ۱۸۵

نیر مسعود ۳۱۰، ۳۴۶

و

واجد حسین واقف، مرزا ۱۹۹

واجد علی خان ۴۳۰

واحد علی شاه ۱۵۳، ۱۹۴، ۲۰۴، ۲۳۴

۲۴۴، ۲۴۳، ۲۴۴، ۲۴۵، ۲۴۸، ۲۶۰

۲۶۰، ۲۷۷، ۲۸۷، ۲۹۰، ۲۹۵

۳۰۳، ۳۲۹، ۳۹۴، ۴۱۰، ۴۲۷

واجد علی نقوی شیدپوری ۳۹۸

وارث حسین نقوی، سید ۹۷، ۱۰۶

واسل بانیکوف ۲۱۹، ۳۲۱

واصف، حکیم محمد مرزا ۱۹۸

واصف علی واصف ۲۲۷

واله موسوی، محمد سید ۲۴۶

وهی، رضا نقوی ۲۲۷

وجایت حسین ناظم، مولانا سید ۸۳

۳۰۷، ۱۹۲

وجه الحسن زیدی، سید ۶۰

وحید الحسن هاشمی ۱۸۵

وحید الدین احمد وحید ابن مولوی

امیر الدین عرف امر الله ۲۷۲

وحید علی خان ۴۱۰

وزارت حسین ۴۰۰

وزارت حسین زیدی نظرت، میر ۲۲۲

وزیر آغا، ڈاکٹر ۲۱۹، ۲۲۱، ۲۳۱، ۲۶۴

۲۶۴، ۳۴۶، ۳۴۷، ۳۴۸، ۳۴۹

۳۵۰، ۳۵۳، ۵۲۶

وزیر الحسن عابدی ۲۹۹، ۳۴۳، ۳۴۷

۳۹۵

وزیر الدین حسین ۳۳

وزیر بن مفتی میر محمد عباس ۵۳۳

وزیر حسن زیدی واسطی، سید ۵۰۴

وزیر حسین شیرازی، سید ۵۴، ۱۰۶

۱۲۸

وصف لکهنوی، محمد وصی علی خان

۲۹۳

وصی احمد رضوی ۵۲۸

وصی الحسن بلگرامی ۳۹۴، ۵۰۱

وصی جندو سید ۳۳۶

وی، پروین سید ۲۵۹

وقا، محمد فصیح الله مولوی ۳۴۷

وقار ابلوی ۲۲۰، ۲۳۰، ۲۵۸، ۳۰۹

وقار احمد، سید ۳۸۳

۸۷

- ہاشم رضا عابدی ، سید ۱۹۰
 ہاشم معروف حسینی ۱۵۷
 ہدایت حسین رضوی ، سید ۴۴۵
 ہدایت حسین شرر ، میر ۴۵۶
 ہرجی مل ہرجی ۴۰۲
 ہلال نقوی ، ڈاکٹر ۵۳۲ ، ۴۷۳
 ہما اخلاق حسین ۲۵۸
 ہمایوں مرزا ۴۱۵ ، ۳۱۸ ، ۳۶۲ ، ۴۵۵
 ہمدن فیض آبادی ، مصطفیٰ حسین ۴۹۲
 ہود (ج) ۸۶
 ہوپ ، ن ۵۲۶
 ہوش بلگرامی ۴۷۷
 ہوش ترمذی ۴۷۸
 ہوش ، محمد عباس مرزا ۴۱۴ ، ۴۲۵
 حسہ الدین ۲۶۰
 ہیولاک ایلس ۵۰۸
 ہیوم ۴۲۸

ی

- یاد حسین شمس الدین ، مولانا ۱۸۰
 یاس ، ڈاکٹر علی میر ۴۱۱
 یاس لکھوی ، ڈاکٹر حسین ۵ ، ۲۹۵
 یاس ، مرزا یگانہ لکھوی ۲۶۴ ، ۳۰۰
 ۳۰۲ ، ۴۶۷ ، ۴۷۹
 یاد علی خان ، میر ۲۶۹ ، ۲۸۰
 یاسر (ج) ، حضرت ۲۰۲ ، ۲۱۵

وقار ، حسن علی سید مولانا ۴۰۷

وقار ، حسین علی ۳۰۴

وقار عظیم ۳۳۵

ولا ، مظہر علی خان ۳۹۶

ولایت حسین خان برجیس ۱۹۸ ، ۲۰۳

۴۱۵

ولایت حسین غازیپوری ۲۰۹

ولایت حسین ، مولانا سید ۶۹

ولایت حسین ، میر ۴۱۸ ، ۴۲۴

ولایت علی سید ، مولانا ۱۶۲

ولایت علی فردوس ، موسوی جانی

سید ۲۴۳

ولی محمد چھکن بھائی (۸۸)

ولیم شیکسپیئر ۳۳۳

ولیم میکڈوگل ۴۸۲ ، ۴۲۰ ، ۴۳۱

ھ

ہادی حسین خان مراد آبادی (۸-۴)

ویرا پانر ۳۲۷

ہادی حسین خان ، سید ۲۵۷

ہادی حسین رضوی ۵۱۴

ہادی حسن ہادی ۳۲۳ ، ۴۳۶

ہادی عی بیگ ۳۵۱

ہادی علی خان ، نواب سید ۱۷۸

ہادی میلانی ، آیت اللہ ۱۵۰

ہارنس ہیل ۳۸۴

ہاشم رسولی محلاتی ، آیت اللہ سید

باور امروہی ، محمد محمود علی سید

۴۷۲

باور حسین ۴۰۰

باور علی خان ۷۵

بحیبی (ع) ۸۶

بزید بن معاویہ ۴۲۴، ۱۹۳

بصوب علی زیدی ۱۱۴

بعقوب (ع) ۱ ، حضرت ۸۶، ۱۳۶

بعقوب حسن امروہی ، سید ۶۰

بعقوب شاکر ، خواجہ ۲۶۲

بعقوب علی توسلی ، مولانا شیع ۶۲

بعقوب علی خان نصرت ، قاری ۱۷۸

بوذ آسف ، شہزادہ ۵۱۰

یوسف ۸۶

یوسف (ع) ۱ ، حضرت ۵۱، ۸۶

یوسف حسین امروہی لجنی ۵۳، ۶۸،

۷۲، ۱۵۶، ۱۶۲

یوسف حسین بہاری ۲۳۳

یوسف حسین زیدی ، سید (۴۹۸)

یوسف حسین ، مولانا میرزا ۱۴، ۱۹،

۲۲، ۲۴، ۲۶، ۴۱، ۹۶، ۱۲۱،

۱۳۷، ۱۴۷، ۱۵۸، ۱۷۱، ۵۰۲

یوسف حیدر ثقلین ۵۰۷

یوسف علی خان ناظم ۱۹۴

یوسف علی خان ، نواب ۲۹۰

یوسف علی کابش ، سید ۲۷۷

یونس (ع) ۸۶

۲- کتب و رسائل

آ

- آبِ رسانی ۳۷۹
آب و عذق مثنوی ۲۰۹
آبشار ۳۰۵
آپس کے گت ۳۲۱، ۳۱۹
آتش باری ۳۷۹
آتش خاموش ۳۲۱
آتش سیال ۲۱۹
آثار النجوم ۳۷۹
آثار حیدری ۱
آثار خیال ۲۷۹
آثار قدرت ۳۶۵
آثار قیامت ۳۷۳
آح کا اسان اور اجتماعی مشکلات ۴۶۳
آح چاند روشن ہے ۳۴۱
آخرت کی کھیتی ۱۲۱
آخر شب کے ہم سفر ۳۲۱
آداب التعلیم ۳۱۳
آداب المتعلمین ۱۱۴، ۵۰۱
آداب المطالعہ ۱۱۴
آداب جنون ۲۱۹، ۴۶۷
آدمی کا مندر ۳۲۱
آدھی بات ۳۲۹
آدھی صدی کے بعد ۲۱۹
آدھ کا جواب ۳۲۹
دری ۳۷۹
آر نش محل ۲۸۲، ۳۴۱
آروہیہ دل ۳۰۵
آریو آر ۳۲۹
آزادی کی نظمیں ۲۱۹
آزمائش ۲۹
آسان عقائد ۱۸۲
آسان نگرانی ۳۷۹
آسان رموز ۳۵۹
آسٹریلیا کے جانور ۳۷۹
آسمان نامہ ۲۶۱
آفتاب تازہ ۴۶۷
آفتاب خلافت ۱۰۴
آفتاب صداقت ۳۳
آفتاب معشر ۱۸۵
آفتاب تبصروں ۳۸۰
آقای منتظری - قید سے فتح تک ۴۸۴
آگ کا دریا ۳۲۱
آگ کی آغوش میں ۳۰۵
آگہی و بے باکی ۳۸۰
آل حکیم کے مصائب ۴۸۳
آل محمد علیہم السلام کو پہچاننے ۴۸۳
الآل و الاصحاب ۱۱۱
آمریت کے خلاف امنہ طاہرین کی جدوجہد ۴۸۳
امنہ ۳۲۱
آموزگار کلان ۳۱۳
آندی ۳۰۵

آیت اللہ سید روح اللہ خمینی کے فتووں
کی وضاحت ۱۲۱
آیت تطہیر ۱
آیت تطہیر میں اہلبیت کے درخشاں
چہرے ۴۸۳
آیت مودت ۲
|
ابتداء الصرف ۳۸۰
ابتدائی علم شہریت ۳۸۰
ابطال مادیت ۳۸۱
ابن الوقت ۳۲۱
ابواب المصائب ۲
ابوذر غفاری (رض) - تاریخ کے انیسے میں
۴۸۴
ابو طالب ۹۷
ابو ہریرہ ۴۸۴
اپنی آواز ۵۳۱
اپنی اپنی صلیب ۳۲۲
اپنی صورت آپ ۲۴۱
اپنی کہانی دشمن کی زبانی ۳۶۵
اتالیق انگریزی ۳۸۱
اتحاد ۳۸۱
اتحاد المسلمین ۴۸۴
تحد کا پیغام - ملت کے نام ۴۸۴
اتفاقات ۳۰۵
اتفاق البرہان ۲

آواز - اعلان غدیر ۵۳۱
آواز کریلا ۴۶۷
آوٹ آف ڈیٹ ۳۰۵
آویزا گوش ۳۲۱
لایت ۲۹
ائین حقیقت ۳۸۰
آئینہ اسلام ۳۸۰
آئینہ بلاغت ۴۸۴
آئینہ تقدس ۳۸۰
آئینہ جام جہاں نما ۳۸۰
آئینہ حجاز ۴۸۳
آئینہ حجاز پر منظوم تبصرہ ۴۸۳
آئینہ حق ۳۸۰
آئینہ حق نما ۱۲۷، ۱۲۱
آئینہ خانہ ۲۲۰
آئینہ عروض ۴۸۴
آئینہ نظم آزاد ۴۶۷، ۲۲۰
آئینہ عرب ۳۸۰
آہنگ رزم ۲۲۰
آیات الہیہ در اسرار ربانیدہ ۱۲۱
آیات جلی فی شان علی (ع) ۲۹
آیات فصائل ۱
آیات مقتل ۱۸۵
آیات مصحفی ۲۶۷
آیات وجدانی ۴۶۷
آیت استخلاف و اہل خلاف ۳۳
آیۃ الکرسی ۱

- اُنہیلو ۳۰۵
 الاثابہ فی رد فضائل الصحابہ ۱۷
 اثبات الامامت ۱۲۱
 اثبات الرجعة ۱۸۳
 اثبات عزاداری ۱۰۲
 اترستان ۲۶۷
 اثر لکھنوی ۲۵۵
 الاثنا عشریہ ۱۲۲
 اجازات مولانا سید امجد حسین ۳۸۱
 اجازہ ۳۸۱
 اجتہاد و تقلید ۴۸۴
 اجرتی محنت اور سرمایہ ۴۶۳
 اجر رسالت ۱۸۵
 اچھوت لوگوں کا ادب ۵۳۱
 اچھے مرزا ۲۴۱
 احادیث بخاری ۱۰۹
 احادیث پیغمبر (ص) در اثبات امامت ائمہ
 اثنا عشر ۱۰۹
 احادیث حصرت عائشہ (ص) ۱۱۶
 احادیث قرآن ۲۹
 احادیث نبوی در شان مولیٰ علی (ع) ۶۷
 احتجاج ۴۸۱
 احتساب ۹۸
 احسن الحديث ۲
 احسن العقائد ۱۲۲
 احسن اعرائد ۱۶۷
 احسن النوائد فی شرح العقائد ۱۲۲، ۱۵۰
 احسن القصائد ۱۰۴، ۱۸۵
 احسن الکلام ۱۸۵
 احقاق الحق ۴۸۴، ۴۸۵
 احقاق حق و ابطال باطل ۳۸۱، ۵۴۰
 احکام الاسلام ۱۲۲
 احکام الاتمہ ۴۴۳
 احکام الہیہ - برائے ماہ رمضان ۴۸۵
 احکام الرسول ۶۷
 احکام رمضان کما بین الفرقان ۳۰
 احکام حج ۵۴۰
 احکام زیج و تقویم ۳۸۱
 احکام شیعیان ۱۲۲
 احمد ندیم قاسمی کے بہترین افسانے
 ۳۰۵
 احوال و رباعیات خیام مع متن و شرح
 ۲۶۷
 اخبار المعصومین ۶۸
 اختر درخشان ۴۸۵
 اختر شاہشاہی ۵۳۵
 اختصاص الیادہ ۳۸۲
 اختلاف البحاری من کلام لیاری ۶۸
 اختیارت ۴۴۳
 الاخلاقیات / اصول زندگی ۶۸
 اخلاص نفیس ۱۸۶
 اخلاق القرآن ۳۰
 اخلاق بقوماجس ۳۸۲
 ادب العرب ۱۰۲

اردو ڈرامہ اور انار کلی ۳۸۲
 اردو ڈرامہ نگاری ۳۲۹
 اردو رسم خط ۳۸۲
 اردو زبان اور اسالیب ۳۴۲
 اردو شارٹ پیئڈ ۴۸۵
 اردو شاعری ۳۴۲
 اردو کا پہلا صاحب دیوان شاعر ۲۶۷
 اردو کا قاعدہ ۳۴۲
 اردو کی پہلی کتاب ۳۴۲
 اردو کی تیسری کتاب ۳۴۲
 اردو کی چوتھی کتاب ۳۴۲
 اردو کی دوسری کتاب ۳۴۲
 اردو کی دو قدیم مشوہان ۱۸۶
 اردو کی ذالی ۳۴۲
 اردو کی وسعت اور جامعیت ۳۴۲
 اردو میں سوانح نگاری ۴۸۵
 اردو نثر و نظم ۳۴۲
 اردو ہندی شارٹ پیئڈ ۴۸۶
 اردو ، ہندی ، ہندوستانی ۳۴۲
 ارشادات امام جعفر صادق (ع) ۷۰
 ارشاد الزائرین ۴۴۳
 ارشادات حضرت علی (ع) ۷۰
 ارشاد لمبتدین ۳۸۲
 ارشاد رسول الثقلین المعروف بحديث
 رشادہ ۱۲۳
 ارغام الماکرین فی رد مضلات انذار
 ارہان ۳۲۲

ادب اور تعصب ۳۸۲
 ادب پارے ۴۸۵ ، ۳۴۱
 ادبیات فارسی ہند ۳۸۲
 ادبی ڈرامے ۳۳۰
 ادبی کہانیاں ۴۸۵
 ادبی نمونے ۳۴۱
 ادیان عالم اور فرقہ ہائے اسلام کا تقابلی
 مطالعہ ۳۶۵
 ادیب ۳۴۱
 ادعیہ مائورہ ۴۴۳
 اذان مقتل ۵۳۱
 ادکار الذاہدین ۴۴۳
 اربعین فی فضائل امیر المومنین ۶۹ ، ۷۷
 ارتنگ خیال ۲۵۵
 اردو افسانہ ۳۰۵
 اردو افسانے ۳۰۶
 اردو فسانے اور انار کلی ۳۲۹
 اردو فسانے کے افق ۳۰۶
 اردو انشائیہ ۳۴۱
 اردو ترجمہ ارشاد لقلوب ۷۰
 اردو ترجمہ حیا النفس ۱۲۳
 اردو ترجمہ دعائے کھیل ۴۴۳
 اردو ترجمہ بناسع المودۃ ۷۰
 اردو تعلیم ۳۱۳
 اردو خلاصہ عروض سنی ۴۸۵ ، ۴۱۷
 اردو ڈرامہ اور اسٹیج - ابتدائی دور کی
 مفصل تاریخ ۳۲۹

اسرار انسانیت ۲۷۳	ارمغان دانشگاہ ۳۴۳
اسرار دین حق ۱۲۴	ارمغان عقیدت ۱۸۶
اسرار عدد ۴۸۶	اروع اللہ ۱۶۸
اسرار عقائد ۱۲۴	ازاحۃ الوسوسہ ۱۰۲
اسرار کائنات ۳۶۵	ازالہ اشتباہ ۱۲۳
اسرار کریملا ۱۰۹	ازہار التزیل ۲
اسرار محبت ، مثنوی ۲۴۷	ازہاق الباطل ۱۲۴
اسرار مکنونہ ۴۴۴	اساس البیان ، تفسیر ۶
اسرار ہند ۳۲۲	اساس الاعتقاد ۱۲۴
اسکات اللہ بنقص الکلام ۱۱۲	اساس الایمان ۱۲۴ ، ۲۴۶
اسلام ۲ ، ۳۸۲	اساس نفسیات ۳۸۲
اسلام و راسخ اسلام ۴۸۶	اسباب السجۃ ۲۲۳
اسلام و انسانیت ۳۶۵	استخارہ جعفری ۴۴۳
اسلام اور بنی امیہ ۵۲۲	استخارہ سجادہ ۴۴۴
اسلام اور تربیت اطفال ۳۱۳	استخارہ قرآنیہ مع صدیقی مجربات ۳۰
اسلام اور حیات عقلانی ۳۶۶	الاستدلال ۳۸۶
اسلام اور رواداری ۳۶۶	استعاذہ - اللہ کے حضور پناہ طلبی ۳۰
اسلام اور رہران اسلام ۳۶۶	استغفرے ۳۰۶
اسلام اور عدل ۱۲۴	استغاثات ۱۸۶
اسلام اور عقلیت ۳۷۰	استغناء اور ان کے جوابات ۵۲۱
اسلام اور علم ۳۱۳	اسرار ۲۲۰
اسلام اور غلامی ۳۶۶	اسرار الاعداد ۳۸۲
اسلام اور قوانین جہاں ۳۸۳	اسرار الاتحہ ۷۱
اسلام اور مساوات ۳۶۶ ، ۳۸۳	اسرار التوحید ۸۷
اسلام اور نئی منزلیں ۳۸۹	اسرار الدعاء ۴۴۱
اسلام اور وقت کے تقاضے ۴۸۶	اسرار المراتب ۴۴۴
اسلام - دین فطرت ۳۶۶	اسرار الفرقان ۶۱

- اسلام دین معاشرت ۳۶۶
 اسلام دین معرفت ۳۶۶
 اسلام کا ایک جائزہ ۳۶۷
 اسلامک اسٹڈیز ۳۸۳
 اسلام کا معاشی نظام ۴۶۴
 اسلام کی آواز ۳۸۳، ۴۶۴
 اسلام کی امن پسندی ۳۸۳
 اسلام کی بے بہ ضمیمہ قرآن یورپی
 مفکرین کی نظر میں ۳۰
 اسلام کی پہلی کتب ۱۲۴
 اسلام کی ترقی میں مجالس و عزاداری
 ۳۶۷
 اسلام کی قدریں ۵۲۲
 اسلام کے بنیادی عقائد ۱۲۴، ۱۲۵
 اسلام کے محافظ ۵۲۱
 اسلام مغرب ۳۸۳
 اسلام - مغرب کی نظر میں ۳۶۷
 اسلام - میرے موروثوں کا مذہب ۳۸۳
 اسلام میں علم و صنعت ۳۶۷
 اسلام میں غلامی ۳۶۷
 اسلام میں قرضہ حسنہ ۳۶۷
 الاسلام و التمدن ۳۶۸
 اسلام و سائنس ۳۶۷
 اسلامیات - تشریحات ۱۲۵، ۳۶۸
 اسلامی اخلاق و ادب کی باتیں ۴۸۶
 اسلامی اقتصاد ۴۶۳
 اسلامی اقتصادیات کا جائزہ ۴۶۳
 اسلامی بینک ۴۶۳
 اسلامی تحریک - قرآن و سنت کی روشنی
 میں ۳۰
 اسلامی تمدن ۳۸۳
 اسلامی تہذیب ۳۶۸
 اسلامی تہذیب و تمدن ۳۶۸
 اسلامی جمہوریہ کا دستوری ڈھانچہ اور
 اس کے مصادر قوت ۴۶۳
 اسلامی حکمرانی کی جانب ۳۶۸
 اسلامی خدا ۳۸۳
 اسلامی دینیات کا پہلا حصہ ۱۲۵
 اسلامی صحیفہ ۲۰، ۳۰
 اسلامی طرز معاشرت ۴۸۶
 اسلامی عقائد ۱۲۵
 اسلامی فلسفہ اور مارکسزم ۴۶۴
 اسلامی کلچر کیا ہے ۳۶۸
 اسلامی معیشت ۴۶۴
 اسلامی نظام عداوت ۳۸۴
 اسلامی نظام معیشت کا سرسری جائزہ
 ۴۶۴
 اسم اعظم ۴۴۴
 اسماء اعلیہ ۴۸۷
 اسوہ حسنہ ۱۸۶
 اسیر بغداد ۵۲۲
 شاعت اسلام ۳۶۸
 اشعار المومنین ۸۶
 شہابہ فی معرفۃ الصحابہ ۱۱۸

اصول دین اور قرآن ۳۰	اصحاب ثلاثہ ۴۸۷
اصول فلسفہ و سیاست مدن ۴۸۴، ۵۲۲	اصحاب رسول (ص) کی کہانی قرآن و
اصول قہرست نگاری - مشرقی کتابخانوں	حدیث کی زبانی ۳۰
کے لئے ۳۸۴	اصحاب کہف ۴۶۷
اصول قانون معاہدہ انگلستان ۴۸۸	اصحاب کہف ۲۴
اطلوی کہانیاں ۳۴۳	« اصحابی کالجوم بایہم اقتدیتم
اطلاعات و تاثرات ۴۸۸	اقتدیتم » پر نقد و جرح ۷۱
اطلاق مبکرات ۳۸۴	اصطلاحات فن تعلیم ۳۱۳
اطلاقی سماجیات ۳۸۴	اصطلاح الانوام ۳۸۴
اطلاقی عمرانیات ۳۸۴	اصطلاح المبتدی ۳۸۴
اظہری گورگانی اور آن کا ریختہ کلام	اصلاح الاعتقاد فی عصمة الانبیاء عن
۲۶۸	الاجتهاد ۱۲۵
اظہار الحق ۱۲۴	اصلاح الرسوم الظاہرہ ۵۲۴، ۵۴۰
اظہار حق ۱۶۷	اصلاح الشیعہ ۵۲۲
اظہار حق در تصفیہ عم قرات و کتاب	اصلاح المساق ۷۱
۱۲۷	اصل و اصول شیعہ ۱۲۵، ۱۷۱
اظہار حقیقت رد شہید انسانیت ۱۰۴	اصلی شیعیت ۱۲۶
اظہار فی تحقیق مراث سید المختار ۷۵	اصول اسلام اور ہم ۱۲۶
الاعتبار ۳۸۶	صول الشریعہ فی عقائد الشیعہ ۱۲۷،
اعتقادات الامامیہ فی ترجمہ لرسالہ	۱۴۴، ۱۴۵، ۱۴۷، ۱۵۰، ۱۷۴، ۱۸۱
اللبلیۃ ۱۲۸	اصول تجارت ۴۸۷
اعتقادات صدوق ۱۲۸	اصول تربیت ۳۱۳
الاعتقاد فی الامامت ۱۲۸	اصول تعلیم ۳۱۳
اعتقادی اصول ۱۲۸	اصول جمعریہ ۱۴۶
اعتقادیہ ۱۲۸، ۱۲۹	صول حبہ ۱۲۶
اعتقادیہ رسالہ ۱۵۳	صول دین ۱۲۶
الاعجاز ۱۲۹	صول دین (م منظوم) ۱۲۶

اعجاز القرآن ۲۱

اعجاز القرآن فی ذکر شریک القرآن در
باب اثبات خلافت و امامت ائمہ اہلبیت
۵۳۱

اعجاز الولی ۱۱۶

اعجاز قرآن ۳۰

اعجاز قرآن پاک ۳۱

اعجاز نبوت ۴۸۸

اعجاز وحی ۸۶

اعجاز وصی / قصہ جوان مقدسی ۴۹۹

اعظم المطالب فی آیات المناقب ۱۱۷، ۴۵

اعلام الحق ۵۳۱

اعلان برأت ۱۲۹

اعلان حق ۴۸۸

اعمال العاشورہ و الاربعین ۴۴۵

اعمال المتقین ۴۴۶

اعمال جعفریہ ۴۴۴

اعمال رمضان المبارک ۴۴۴

اعمال رور عاشورا و اربعین ۴۴۴، ۴۴۵

اعمال عاشورا ۴۴۴، ۴۴۵

اعمال عاشورہ و اربعین مع اسناد ۴۴۵

اعمال لیلة القدر ۴۴۵

اعمال ماء رجب المرجب ۴۴۵

اعمال ماء مبارک رمضان ۴۴۵

اعمال ماء رمضان ۴۴۵

اعمال محرم و اربعین ۴۴۶

اودات ۳۴۳

الافادات ۴۸۸

افادۃ المبتدین ۴۱۴

افاضت / احکام نوشیروانی ۳۹۹

افتاء مگان خاک ۳۸۴

افتتاحی خطبہ ۳۱۴

افراد کسبہ ۳۸۵

افریقہ کے جانور ۳۸۵

افسانہ عشق ۱۸۶، ۲۴۳

افسانہ لیلی و معنوں ۲۲۰

افسانہ ہستی ۳۲۶

افسردہ سے خطاب ۴۸۸

افشائے راز / غریب خانہ ۳۲۲

افشائے راز ، مشنری ۴۲۶

افضل الصرف ۳۸۵

افضیلتہ النبی (ص) علی سائر العباد ۱۲۹

لاقطار ۳۱

افق سے افق تک ۳۰۶

افکار ۴۶۸

افکار امام صدر الشہید ۳۲

افکار نفیس ۱۸۷

افکار و نظریات ۳۸۵

افلاس ہند ۳۸۵

افہام الحائزین ۱۲۹

اقبال اور اہل وفا ۵۲۲

اقبال - ایک صوفی شاعر ۵۲۲

اقبال کا شاعرانہ زوال ۵۲۲

افتیاسات نہج البلاغہ ۹۸

اقتصادی مسائل کا حل ۴۶۴	الہامی کلمات ۹۸
اقتصادی نظاموں کا تقابلی جائزہ ۴۸۵	ام المومنین حضرت عائشہ ۷۶
۴۶۴	امام ۱۳۱
اقسام توحید ۱۲۹	امام ابوحنفیہ شیعہ تھے تاریخی انکشاف ۴۸۹
اقوال اہلبیت نبی مختار در ترجمہ جلد اول	الامام الخمینی ۴۸۸
بحار الانوار ۷۵	امامت ۱۸۳
اقوال زریں ۴۸۸	الامامت ۳۸۶
اقوام متحدہ ۳۸۵	امامة القرآن ۳۲
اکابرین اسلام کا سائنسی شعور ۱۰۹	امامت ائمہ اثنا عشریہ اور قرآن ۳۲
اکابرین معلمین ۳۸۵	الامامة والخلافة ۳۸۶
اکبر کے لطیفے ۳۴۳	امام جعفر صادق و اشاعت علوم ۱-۲
اکسیر الشفاء ۸۳	امام خصنی کی واپسی ۴۸۹
اک قدم اور ۳۰۶	امام زمان (ع) ۱۹۹
اکمال ۳۸۶	امام مہدی (ع) اور علمائے اہلسنت ۵۳۲
اکمال الدراہ ۵۲۲	امامیہ دیببات ۱۳۱
اگر و گل ، قصہ ۲۵۳	امامیہ رہنمائے تعلیم ۳۱۴
الرسالة الارشادية ۱۵۲	امامیہ قاعدہ تحوید ۶۱
الف ۲۵۵ ، ۴۶۸	امت اور اہلبیت (ع) ۴۹۰
الف سے ی تک ۳۳۹	امتحان وفا ۲۲۱
لف لام میم ۳۲	امتحانی لطائف ۴۲۱
اللہ اللہ ۹۷	امراؤ جان ادا ۴۲۲
اللہ اور کائنات ۱۳۱	امریکی سوشلسٹی ۳۸۸
اللہ سے ڈرو ۴۸۹	امن کی مصویے ۳۸۷
اللہ سے ملاقات ۵۱۴	امید و بیم ، عشوی ۲۴۷
الماس در حشاش ۲۶۸	امیر المومنین (ع) ۴۹۰
الراح الجواہر افلاطون ۳۸۷	امیر المومنین علی (ع) بن ابی طالب کو
۲۲	

انتخاب غزلیات ثاقب ۲۵۵
 انتخاب غزلیات ناسخ ۲۵۵
 انتخاب فتنہ ۳۴۴
 انتخاب قائم چاندپوری ۲۷۰
 انتخاب قصائد خاقانی مع شرح ۲۷۰
 انتخاب کلام آتش ۲۷۰
 انتخاب کلام جمیل مظہری ۲۷۰
 انتخاب کلام علی جواد زیدی ۲۷۱
 انتخاب کلام راز یزدانی ۲۷۱
 انتخاب کلام ظفر ۲۷۱
 انتخاب کلام ہوس ۲۷۱
 انتخاب کنیات مولانا سخا دہلوی ۱۸۷، ۴۶۸
 انتخاب گرامی ۲۷۱
 انتخاب معانی ۲۵۶
 انتخاب ناسخ ۲۷۲
 انتخاب نثر ۳۴۴
 انتخاب مدحہ الیمن ۳۸۸
 انتخاب وحید ۲۷۱
 انتصار الاسلام ۲۶۹
 انتصار مظلوم ۱۸۷
 انتظار مذهب اعتراض ۵۴۰
 انجم سخوت ۳۳۰
 انجم کدہ ۲۵۶
 انجم نامہ ۴۹۰
 انجمنیری کارخانے کے چالیس سبق ۳۸۸، ۴۹۰

پہچانیے ۵۲۵
 امیر حمزہ ، قصہ ۲۵۲
 انارۃ البصائر و کشف السرائر ۱۳۱
 انارۃ الشہادۃ ۵۲۳
 انا من الحسین (ع) ۱۸۷، ۴۶۸
 ان پڑھ ہندوستان ۳۱۴
 انتہاء المؤمنین عن مکائد علماء الموحدین ۱۳۳
 انتخاب ۲۴۲، ۳۸۸
 انتخاب آتش ۲۶۸
 انتخاب آغا حجو شرف ۲۶۸
 انتخابات رباعیات طاہر ۴۶۸
 انتخابات مثنویات و غزلیات امیر خسرو دہلوی ۳۸۸
 انتخاب افسانہ ۳۰۶
 انتخاب اودھ پنج ۲۴۳
 انتخاب بیخود موهانی ۲۶۸
 انتخاب جامع الاخبار ۷۷
 انتخاب جدید نثر اردو ۳۴۳
 انتخاب حالی ۲۶۸
 انتخاب ذکا۔ اللہ ۲۶۹
 انتخاب ذوق ۲۶۹
 انتخاب رند ۲۶۹
 انتخاب ریختی ۲۶۹
 انتخاب سکندر علی رجد ۲۶۹
 انتخاب صبا ۲۶۹
 انتخاب ظریف لکھوی ۲۷۰

انوار الانصار ۱۰۹	اندر سیما ۲۷۷، ۳۲۹، ۳۳۰
انوار الانظار ۲	اندھیرے کے جگر ۳۰۶
انوار الایقان ۳۳	انذکر (آیت قرآنی) ۳۲
انوار الصادقین فی مواعظ الصالحین ۵۳۲	اندار النادرین ۸۶، ۱۲۳، ۱۲۹، ۱۳۳
انوار الفرقان ۲	۱۴۱، ۱۴۳، ۵۲۳
انوار لفضائل ۵۴۰	الاتسان ۳۸۶
انوار القرآن ۲، ۳۳	انسان، اسلام اور مغربی مکاتب فکر
انوار القرآن، تفسیر ۶	۵۴۰
انوار القرآن (مقدمات)، تفسیر ۵۸	انسان اور ایمان ۳۶۹
انوار المعظم ۳۳	انسان کامل ۴۹۰
انوار المؤمنین ۹۷، ۳۹۰	انسان کے کمال میں اخلاق کا کردار ۴۹۰
انوار لتحف فی اسرار المصنف، تفسیر	انسان معصوم ۱۳۴
۸، ۷، ۶	اشباب ۳۴۴
انوار النجوم ۳۸۸	شاعری سے حیر
انوار الیقین فی معرفۃ المؤمنین ۱۳۵	اندیس قدسی ۱۸۷
انوار امامت تا قیامت ۱۳۴	بدلات ۳۲۲
انوار جعفریہ ۱۳۵	انقلاب تنوی اسرار کی ایک جھلک ۵۳۲
انوار حق ۱۸۸	انقلابی تحفہ ۲۲۱
انوار حقیقت ۳۸۸	انکار ۲۵۶، ۳۳۰
انوار رضوانی ۳۸۹	انکم نیکس گائیڈ ۳۸۸
انوار ہدایت ۱۲۴	انگور کی بیڑی ۳۰۶
انور و رضیہ ۳۲۲	انمول موتی ۷۷، ۱۸۸
انوکھا درد ۲۲۱	انوار ۲۲۱
انوکھی دکان ۳۲۵	انوار اختر ۲۷۲
انس آخرت ۲۴۷	انوار ادب ۳۴۴
انیس المؤمنین ۷۷، ۴۴۶	انوار اعمال ۴۴۶
انیس الناسکین ۴۴۶	الایات ۲

ابیضاح الاشکال ۲۸۹
 ابقاظ المؤمنین فی علم رب العالمین ۱۳۵
 ابقاظ النائمین لدفع الغادرین فی رد
 تنبیہ العافلین ۲۶۹
 اے قوم شیعہ ہوشیار ۴۹۰
 ایک ایکٹ کے ڈرامے ۳۳۰
 ایک نانگ کا بادشاہ ۳۳۵
 ایک حدیث ۷۸
 ایک خواب اور ۲۲۲
 ایک خوفناک سازش یعنی تحریک شہید
 گنج کے مختلف دور ۳۸۹
 ایک دیس ایک خون ۳۳۵
 ایک لڑکی ۲۰۷
 ایک مرد درویش - خواجہ غلام الثقلین
 ۴۹۰
 اہلبیاء علیہ السلام - ادیان عالم کا مرکز
 نجات ۱۳۵
 ایمان ۱۳۵
 ایمان بالغیب ۱۳۵، ۱۸۸، ۲۷۲
 الایمان ملقب بہ خمسہ مطہریہ ۱۳۵
 ایمان و عدل ۱۸۹
 ب
 باب العلم ۱۸۹
 باب القرآن ۲۴
 بادشاہ سلامت ۳۰۷
 بادشاہ کا خون ۳۹۰

انیس سے نظیر ۲۰۳
 انیس سو اٹھارہ کی بہترین نظمیں ۲۲۱
 انیس سو اکسٹھ کی بہترین نظمیں ۲۲۱
 ۱۹۶۲ء کی بہترین نظمیں ۲۲۱
 انیس سو باسٹھ کی بہترین مقالے ۳۸۹
 ۱۹۵۰ء کا بہترین ادب ۳۴۴
 ۱۹۵۴ء کا بہترین ادب ۲۲۱
 اوج قمر ۴۶۸
 اوراد لقرآن ۲۳
 اوراد ملتقین ۴۴۶
 اور تمنا سے تاب ۳۲۲
 اور گھنٹی بختی رہی ۲۲۲
 اوساط الانحہ ۱۳۵
 اوصاف الحدیث ۶۵
 اوصاف علی (ع) ۱۸۸
 اوقات الصلوٰۃ کما بین الآیات ۳۳
 اولیائے کرام اور شعرائے عظام استانہ
 مولا علی (ع) پر ۱۸۸
 اہل البیت (ع) ۲۸۹
 اہلیت ۳۴
 اہلیت کی قرآن دسی ۲۴
 ایتھی انسان ۳۳۵
 بنی سبب اور جاری قومی سلامتی
 ۳۸۹
 بحر تحریر فی ایۃ لتطہر ۳
 ایرانیوں کا مقدس ڈرامہ ۲۳۰
 ایرج نامہ ۳۴۴

بادہ عرفان ۲۵۶

بادہ قطرت ۲۲۲

بادہ کہن ۲۵۷

بادش اور قرآن ۲۴

بارہ نکاتی ضابطہ اخلاق اور شیعان

پاکستان ۲۹۰، ۲۹۱

الباقيات الصالحات ۱۲۶

بازار سخن ۲۵۶

بازگشت ۲۲۲

باز نامہ ۳۴۴

بامی پھول ۳۰۷

باغ ارم ۲۴۷

باغ تازہ ۲۴۲، ۴۶۸

باغ و بہار ۳۴۷

باغ دلکشایمی کون کیا ہے ۳۹۰

باغ فردوس ۲۴۳

باغبیچہ یوقلمو ۳۹۰

باقیات الصالحات ۱۲۵، ۲۹۱

باقیات غصنفر ۲۷۳

بالآخر ۲۴۵

بانیسکل کی کہانی ۳۹۰

بعلی کا کام ۳۹۰

بعلی کی پہلی کتاب ۳۹۰

بچوں کا ادب - تاریخ و تنقید ۳۳۵

بچوں کا سبق ۴۹۱

بچوں کا منہ باد ۳۹۰

بچوں کو دمہ دار کس طرح بنایا جائے ؟

۳۹۱

بچوں کو نظم و ضبط کا خوگر بنائے

۳۹۱

بچوں کی پشتو کہانیاں ۲۳۵

بچوں کی نظمیں ۳۹۱

بچوں کے ادب کی خصوصیات ۲۳۵

بچوں کے حالی ۴۶۸

بچوں کے سمجھنے میں نفسیاتی

امتحانوں کی اہمیت ۳۱۴

بچے و ران کا مستقبل ۳۱۴

البعث العظیم ۱۳۰

بحضرت یزدان ۲۲۲

بحر الفت ۲۴۸

بدر اوج ۲۱۰

بدر کامل ۸۳

بدر کمال ۲۷۱

بدور لفرائض ۹۷

بر آب نیل ۲۵۷

براہین احمدیہ ۱۳۶

بربط احساس ۱۸۹

برق طور ۱۲۶

برق نور ۶۱۲

برق و باران ۴۶۹

برگ سخن ۲۵۷

برگ نیے ۲۵۷

برہم اتر کھنڈ ۴۹۱

برہان البیان ۳

- برہان مجادلہ فی تفسیر آیت مباہلہ ۸
 برشم عود ۲۵۷
 بڑا پانی ۳۳۵
 بزم سلطانی ۱۸۹
 بزم ملائک ۳۰۷
 بزم ناصری ۱۸۹
 بزم نور ۴۶۹
 اشارات الصادقین ۳۹۱
 بشر کیا کہئے ۳۲۳
 بصائر ۳۱۴
 بصیرت ۱۸۹
 بقا کے تیور ۲۲۲
 بلاغت اور سن بلوغ کے مسائل ۵۲۳
 بل اور بلا ۵۲۳
 بلتی لوک گیت ۳۹۱
 بلوچوں کے رومان ۳۴۵
 بلوغ المرام فی رد الانعام ۵۴۰
 بناء الاسلام ۳۹۱
 بنائے دیں ۴۶۹
 بند قبا ۲۲۲
 بند گلی ۳۰۷
 بتد لیوں کی چغ ۳۰۷
 شکوں کا جائزہ ۳۹۱
 بن مان باپ کا کیمہ ۳۹۱
 بنیاد اعتقاد ۱۳۴، ۱۳۶
 بنیادی عمرانیات ۳۹۱
 نبیان الایمان ۱۳۶، ۳۹۱
 بوجہ پھیلی ۴۲۴
 بوستان خیال ۳۴۵
 بوئے خلد ۱۲۷، ۱۹۰
 بوئے گل نالہ دل ۲۵۷
 بہادر ۳۳۶
 بہادر شاہ ظفر کی شاعری - شخصیت
 اور اُن کا عہد ۲۷۱
 بہاراں ۲۷۳، ۴۶۹
 بہارت درشن ۲۲۲
 بہارت میں قومی زبان کا نفاذ، مشکلات
 اور حل ۵۱۲
 بہار حُسن و عشق ۳۹۱
 بہار دانش ۲۷۳
 بہارستان ۲۲۲
 بہار عشق ۲۴۹
 بہار کا اردو استیج اور ڈرامہ ۲۳۰
 بہار کے چرخ ۳۰۷
 بہار محبت ۳۹۲
 بہر حال ۲۴۵
 بہتر سے کے بچے ۳۳۶
 بھول بھلیاں ۳۰۵
 بھینسا اور گینڈا ۳۹۲
 بیاض آزاد ۲۵۷
 بیاض عابدہ ۱۹۰
 بیصر گمشاں ۲۵۷
 ساض مریم ۲۲۳
 البیان ۳

پتھروں کے ثرات ۳۵۹
 پنہاؤں کے رومن ۳۴۵
 پچیس سالہ روئیداد انجمن ترقی اردو
 ۳۹۳
 پدماوت بھاکھا ۳۹۳
 پراچین اردو ۳۴۵
 پر اسرار جزیرہ ۳۲۳
 پر اسرار کائنات ۴۹۱
 پر پرواز ۳۳۴
 پرچم کا ہلال چمکایا ۲۲۳
 پردہ غفلت ۳۳۰، ۳۹۳
 پروانہ جنت ۱۹۰، ۴۴۵، ۴۴۶
 پروائی ۳۲۳
 پریم بھگتی ۴۶۹
 پشتواقسانے ۳۰۷
 پشتو کے لوک گیت ۳۴۶
 پطرس کے مضامین ۳۴۶
 پنجابی کتابیں ۳۹۳
 پنجتن پاک کے فضائل ۷۹
 پنج درویش ۴۹۲
 پنچہ فولادی ۸۶
 پوشیدہ خزانے ۳۳۶
 پیغام توحید ۱۳۷
 پہلی بارش ۲۲۳
 پھول ۳۴۶
 پھول بن ۲۷۴
 پھول پھول آسرو ۴۶۹

بیان القرآن ۴۳
 بیان حال ۲۵۸
 بیان شفی ۳۹۲
 لبیاں فی تفسیر القرآن ۳
 لبیاں پاک دُمان ۴۴۶
 بیت الخزن ۴۶۹
 بے ستون ۳۹۲
 بیسویں صدی اور جدید مرثیہ ۵۳۲

پ

بابہ جولان ۳۲۳
 پارچہ بافی کے ابتدائی اصول ۳۹۲
 پارہ دل ۱۳۷
 پاسداران اسلام ۱۳۷
 پاکستان ایک تہذیبی وحدت ۳۹۲
 پاکستان کا تعلیمی تناظر ۳۱۴
 پاکستان کا نظریاتی بحران اور اقبال
 ۴۹۱
 پاکستان کے حالات حاضرہ پر ایک طائرانہ
 نظر ۳۹۳
 پاکستان میں تہذیب کا ارتقاء - ۳۹۳
 ۵۳۳
 پاکستان میں دو قانون کیوں؟ ۵۲۵
 بت جہز کی آواز ۳۰۷، ۵۳۲
 پتھر کا شہزادہ ۳۰۷
 پتھر کی دیوار ۲۲۳
 پتھروں کا شہر ۲۲۳

تاریخ اعیان و ہابیہ ۳۹۴	پہولوں کا زیور ۱۹۰
تاریخ الادان ۱۱۱	پہیلان ۳۳۶
تاریخ الاسماء ۳۹۴	پیاری سہیلی ۳۱۴
تاریخ الشیعہ ۵۲۳	پیام انقلاب ۲۶۹
تاریخ القرآن ۳۵	پیام جاوید ۲۲۳
تاریخ امر وہ ۴۷۰	پیام عمل ۲۲۳
تاریخ پنبالہ ۳۹۴	پیام قرآن ۴۰۲
تاریخ تدوین حدیث ۶۵	پیام کر بلا ۲۱۸
تاریخ تہذیب و تمدن ۳۹۴	پیام ناک ۲۲۳
تاریخ ذکر صلاہ سرکار در عالم (م) ۴۹۲	پیام وحدت ۵۳۲
تاریخ راجگان اودھ ۳۹۴	پیرس کی ایک رات ۳۹۳
تاریخ سلاطین اودھ ۳۹۴	پیغام ۴۹۱
تاریخ سوانحات سلاطین و دھ ۳۹۴	پیغام عمل ۲۲۴
تاریخ غزالہ ۳۹۴	پیغام نجمی ۳۹۳
تاریخ فلسفہ اسلام ۳۹۴، ۵۲۳	پیکر احساس ۲۲۴
تاریخ قرآن ۳۵	ت
تاریخ کا ایک المیہ جس سے ایمان رخصت ہوئے کا امکان ہے ۵۲۴	تاب سخن ۴۸۱
تاریخ کی تکرار ۳۹۵	تاثیر الانظار ۳۵۹
تاریخ گلگت ۳۹۹	تاج النظم ۲۷۴
تاریخ نفیس ۵۲۴	تاج سخن ۲۵۸
تاریخ و تحقیق تشیع ۳۶۹	تار نفس ۲۲۴، ۴۶۹
تاریخی افسانے ۳۳۶	تاریخ آصفی ۳۹۹
تاریخ و بدنام گوشے ۳۹۵	تاریخ اگرہ ۵۳۰
تازیانہ سنت ۴۱	تاریخ ادبیات ایران ۳۹۳
تائید حق و تردید باطل ۱۲۷، ۱۳۸	تاریخ اسلام ۲۲۴
تبرآ ۱۳۸	تاریخ اصحاب ۱۱۷

تحفة الابرار ۸۰، ۱۸۲	تیسعات ۲۴۶
تحفة الانتقاء ۱۰۹	تبصرة السائل ۱۱۱، ۳۵
تحفة الاحناف بحواب تحفة انصاف ۳۶	تلیحات دین مبین نقوش دلنشین ۳۶۹
تحفة الانصاف ۲۶	تلیحات غم ۴۶۹
تحفة الحاجات ۴۴۶	تلیغ رسالت ۴
تحفة الحاجتین ۴۴۶	تلیغی کریلا ۳۷۰
تحفة الرضویہ فی مجربات الامامیہ ۳۹۵	تلیغی محالس ۳۹۵
تحفة الصائدين ۸۶	تحلی ۱۹۰
تحفة الصفر ۲۷۴	تخلیات اسلام ۱۲۸
تحفة العارفین ۱۳۹، ۴۴۷	تخلیات انجم ۲۵۸، ۴۶۹
تحفة العبّاد ۱۳۹	تخلیات غم ۴۶۹
تحفة القائم ۷۴	تحلی حیات ۴۹۲
تحفة المعجرات ۳۹۵	تحلی طور فی مذاقب اہل بیت نور ۷۹
تحفة المؤمنین ۳۷، ۴۴۷	تحلی فاران ۱۹۰
تحفة الکلام ۱۳۹	التجوید ۶۱
تحفة الواعظین ۳۹۵	تجوید القرآن ۶۱
تحفة جعفری ۲۴۳	تجوید و قرأت ۶۱
تحفة رحمانیہ ۳۳	تحمیز ۱۳۸
تحفة صیام ۱۲۷	التحدث ۳۸۶
تحفة عید / حجت کاملہ ۳۹۵	تحریر الاصرات / اردو شارٹ ہینڈ ۴۹۲
تحفة کاظمیہ ۱۳۹	تحریر النساء ۳۹۵
تحفة ماہ صیام ۱۳۹، ۴۴۷	تحریر قرآن ۳۵، ۳۶
تحفة محمدیہ ۳۳	تحریر قرآن کی حقیقت ۳۶
تحفة مرمّات ۱۹۰	تحریر مدح صحابہ ۳۹۵
تحقیق آیت نحوی ۴	تحریر مدح جعفریہ پاکستان اور شہید
تحقیق جدید ۵۰۰	اول جناب محمد حسین شاہ شررکونی
تحقیق دعا ۴۴۱	۴۹۲

تذکرہ مجید در احوال شہید ۱۰۴
 تذکرہ میر ۳۹۶
 تذکرہ نواب علی وردی خان مہابت جنگ
 ۴۹۲
 تذکرہ وہبی ۳۸۶
 تربیت اولاد ۵۳۳، ۳۱۵
 ترجمہ اثبات الرجعت ۱۴۱
 ترجمہ احقاق الحق ۱۱۶، ۳۶۵
 ترجمہ اعیان المیت فی فضائل اہلبیت
 ۲۸۰
 ترجمہ اخلاق محسنی ۲۸۰
 ترجمہ الشیعہ ۲۹۶
 ترجمہ انتخاب ادب فارسی ۳۹۶
 ترجمہ اور کتاب سلیم بن قیس ۸۰
 ترجمہ باب حادی عشر ۱۸۳
 ترجمہ تاریخ واقدی ۳۹۶
 ترجمہ تہذیب الوسیلہ ۵۲۴
 ترجمہ تحفہ رضویہ ۳۹۶
 ترجمہ تحفہ عجم ۳۹۶
 ترجمہ تفسیر القرآن الکریم ۴
 ترجمہ تقریر جمال الدین ۷۶
 ترجمہ جامع عباسی ۸۶
 ترجمہ حدیث کساء ۸۳، ۸۴، ۸۵
 ترجمہ حدیث مفصل ۱۲۰
 ترجمہ حدیث کساء منظوم ۸۳، ۸۴
 ترجمہ حق الیقین ۱۴۱
 ترجمہ حکم نباتات ۳۳۱

تحقیقات ضیا ۵۳۳
 تحقیق البیان فی تعلیم النسران ۳۱۵
 تحقیق المتین ۱۴۱
 تحقیق الہدی فی مجالس سید الشہداء
 ۱۴۰
 تحقیق انیق ۱۴۰
 تحقیق باسم اللہ ۳۷
 تحقیق حدیث انا مدینۃ العلم ۱۰۹
 تحقیق حدیث غدیر ۱۰۵
 تحقیق حق ۱۲۷، ۱۴۰
 تحقیق حق پر علماء حق کے تبصرے ۱۲۷
 ۱۴۰
 تحقیق رجعت ۱۴۰
 تحقیق نامہ باغ دودر ۳۹۵
 تحقیقات بطرس ۳۴۶
 تخلیقی عمل ۳۴۶
 تدمیر الخائنین ۳۹۵
 تدوین حدیث ۶۶
 تذکرہ لاسار ۹
 تذکرۃ الانسانیہ ۴۴۷
 تذکرۃ العارفین شرح نہج البلاغہ ۱۰۱
 تذکرۃ لیمسوب ترجمہ ارشاد القلوب ۱۰۵
 تذکرہ ایمان و عمل ۱۴۱
 تذکرہ حیات ناصر الملة ۴۹۲
 تذکرہ حیل (۱) ۴۹۲
 تذکرہ ریاض الفردوس ۵۲۴
 تذکرہ گلشن ہند ۲۸۷

ترجمہ مناجات خمسہ عشر ۴۴۸	ترجمہ حملہ حیدری ۳۹۶
ترجمہ نصاب فارسی ۳۹۷	ترجمہ دعائے کمیل ۴۴۷
ترجمہ فائش نامہ ۳۴۶	ترجمہ زاد المعاد ۳۹۶
ترجمہ نہج البلاغہ ۹۶	ترجمہ زہر الریاض ۳۹۶
ترجمہ و تفسیر قرآن ۵	ترجمہ سفینۃ النجاة ۸۶
ترجمہ و تفسیر قرآن مجید ۴	ترجمہ شرح نہج البلاغہ ۱۱۶
ترجمہ و تلخیص وقائع نادری ۳۹۷	ترجمہ شیخ سعدی کے ہند نامہ کا ۳۹۶
ترجمہ و حراشی نہج البلاغہ ۹۶	ترجمہ صحیفۃ الرضا اردو ۸۰
ترجمہ و شرح فارسی آموز ۳۹۷	ترجمہ صحیفہ علویہ ۴۴۷
ترقی پسند ادب ۲۴۶	ترجمہ صحیفہ کاملہ ۴۴۷ ، ۴۵۴
ترقی پسندوں کے نام ۲۲۴	ترجمہ عماد الاسلام ۳۷۳
ترقی کی ہرکتیں ۳۹۷ ، ۵۳۳	ترجمہ غزلیات حافظ ۲۵۸
ترکی میں مشرق و مغرب کی کشمکش ۳۹۷	ترجمہ فتح السبیل ۸۶
ترکہ نفس ۴۹۳	ترجمہ فرہنگ دفتر اول ابوالفضل ۴۶۱
ترکیہ و اصلاح نفس ۱۱۰	ترجمہ فضائل الشیعہ ۷۰
ترکیہ و تربیت نفس ۵۲۴	ترجمہ قرآن ۵
تسبیح فاطمہ ۱۹۰	ترجمہ قرآن شریف ۵
تسبیح فاطمہ (۱) مع اضافہ ۴۴۸	ترجمہ قصائد قافی ۳۹۶
تسنیم و کوثر ۱۹۰	ترجمہ گوکہلے ارتھمینٹ ۵۲۴
تسہیل البلاغہ ۴۹۳	ترجمہ لآلی مکونہ ۸۶
تسہیل التواریخ ۳۹۷	ترجمہ لوانح ۳۹۷
تسہیل القواعد/قواعد فارسی ۴۹۳	ترجمہ مجمل ایران ۳۹۷
تشریحات بلگرامی پر مکاتبات علامی ۴۹۳	ترجمہ محیط لدبرہ ۱۰۷
تشریح الرمل ۴۲۴	ترجمہ محیط الدثرہ فی العروض و لغوی ۴۹۲
تشریح توحید ۱۴۱	ترجمہ مصرفۃ الاخوان ۷۱
	ترجمہ مشکوٰۃ شریف ۹۲

- تشریح لفظ سید ۴۱۹
 تشفی اہلسنت و الخوارج ۱۱۱
 تحقیق الاخبار در رد طاعنین بر احادیث
 ائمہ اطہار ۸۰
 تشکیل پاکستان میں شیعیان علی کا
 کردار ۳۹۷
 تشہد میں شہادت ثالثہ کسی معصوم
 پاک نے نہیں پڑھی ۴۹۳
 تشیع پر اعتراضات کا علمی جائزہ ۴۹۳
 تصحیح البراہین ۳۹۷
 تصحیح تاریخ ۱۱۱، ۳۹۷
 تصحیف کائنات ۲۷
 تصور مہدی ۱۴۲
 تصور لہیت ۲۷۰
 تصویر ہبی امامیہ ۱۱۶
 تصویر عزا ۱۱۶
 تصویر نجات ۱۴۲، ۲۷۰، ۴۹۴
 تصحیح البراہین فی رد ما اورد ارغام
 الماکرین ۱۴۱
 تطبیق ۱۴۲
 تعارف امامیہ دارالتبلیغ ۴۹۴
 تعارف فلسفہ جدید ۴۹۴
 تعارف و حقائق ۳۷
 تعبیر رؤیا / تعبیر نامہ ۳۶۰
 تعبیر نامہ خواب ۴۲۴
 تعریف الاطفال ۴۹۴
 تعریف النحو ۴۹۸
 تعقیبات نماز ۴۴۸
 تعلیمات قرآن و اہلیت ۲۷
 تعلیم الاسلام ۱۴۲
 تعلیمات اسلامی ۱۴۲
 تعلیم اور جمہوریت ۳۱۵
 تعلیم اور طریق تدریس ۳۱۵
 تعلیم اور قرآن ۳۷
 تعلیم دین - سادہ زبان میں ۱۴۲
 تعلیم کا عمل ۳۱۵
 تعلیم کی بنیادیں ۳۱۶
 تعلیم کی نئی بنیادیں ۳۱۶
 تعلیم مذہبی ۳۱۶
 تعلیم نسوان ۳۱۶
 تعلیم و تربیت ۳۱۶
 تعلیمی عناصر ۳۱۶
 تعلیمی نفسیات و شعاریات ۳۱۶
 تعمیر وطن ۴۶۹
 تفریح لاجرار ۳۴۵
 تفسیر ۵
 تفسیر آیت انک لعلی خلق عظیم ۵
 تفسیر آیت تبلیغ ۱۰۶
 تفسیر آیت تطہیر ۵
 تفسیر آیت تطہیر مع شرائط و تاثیر ۵
 تفسیر الایات ۵، ۴۲
 تفسیر البرہان ۲۷
 تفسیر المتقین ۱۴
 تفسیر ایما ۸

اصول الدین ۱۴۳
تقریظات علما - اسلام پر کتاب الہیہ و
الاسلام ۲۶۰
تقویم لاود و عداوۃ العمد ۹۸
تقویم النقی ۳۹۸
التقید فی الاسلام ۳۳
تکذیب براهین احمدیہ ۴۷
تکمیل القرآن ، رسالہ ۴۵
تلخیص تاریخ الامم الاسلامیہ ۴۲۸
تلخیص شاہنامہ فردوسی ۳۴۷
تلخیص مقدمہ ابن خلدون ۳۹۸
تلویح کے کاشیے ۳۰۸
تم اور تمہارے مسائل ۳۹۸
تمہارا رویہ اور متعلقہ مسائل ۳۹۸
تمدن حیدری ۴۷۰
تمدن عرب ۴۳۲
تناسخ پر محضر بحث ۳۷۰
تنبیہ ۴۷۰
تنبیہ الاطفال ۱۴۳
تقدیر لاحادیث ۱۱۰
تنبیہ المخاترين ۴۰
تنبیہ الغافلین ۳۹۸ ، ۴۷۰ ، ۴۹۴
تنبیہ النفس ۲۴۸
نسبہ الناصبین ۳۸
نسبہ اہل کتب ۳۹۸
تسریل عروسی ۴۹۴
تنزیہ الفرقان عن وساوس الانسان ۴۰

تفسیر برہان ۴۹
تفسیر پارہ الم ۸
تفسیر سورہ یسین ۹
تفسیر خلافت ۱۰
تفسیر وضی ۱۰ ، ۹
تفسیر سورہ الحمد ۱۰
تفسیر سورہ هل اتی ۱۱
تفسیر سورہ یوسف ۱۱
تفسیر صلوات الوسطی ۴۸
تفسیر قرأت ۱۲
تفسیر قرآن علامہ علی نقی ۱۳ ، ۱۴
تفسیر غرہ ۱۴ ، ۱۵ ، ۱۶ ، ۱۷ ، ۱۸
تفسیر و تشریح آیت اصطفی و معانی آل
عمران ۹
تفسیر یوسعی ۱۹
تفضیح الصارقبین ۱۴۲
تفہیم القرآن ۳۸
تقدیر و بدایہ ۱۴۳ ، ۱۴۸
تقدیس القرآن ۳۸
تقدیس انقرآن عن تلبیس الشیطان ۳۸
تقدیر الاود فی مدوۃ العمد ۱۰۷
تقریر حاسم در نقی عروسی حضرت قاسم
۷۳
تقریر حدیث طبر فی فضیلتہ علی الخیر ۸۱
تقریر فی سرۃ حضرت امیر ، رسالہ ۸۹
تقریر ۲۲۴
تقریر کتاب حدیث حضرت محمد (ص) فی

- تتزیه الانساب فی شیوخ الاصحاب ۴۹۴
تنظیم مدرسه ۳۹۶
تنظیمی منزل اور راستے ۳۹۸
تنقید الاخبار و تعدیل الاخبار ۱۱۷
تنقید النقود فی المعالطة الورود ۳۹۸
تنقید بخاری ۱۱۱
تنقید جدید ۹
تنقید عقل محض ۳۹۸
تنقید لطیف بر خیالات ظریف ۳۷۰
تتکیب الخائبین ۳۹۵
تتویر الاسماء یعنی شرح اعمال اسماء الحسنی ۳۹۸
تتویر البیان فی تفسیر القرآن ۱۹، ۲۰
تتویر الاشعار ۲۷۴
تتویر العین ۲۹
تتویر تخیل ۱۹۱
تتویر خصال ۲۲۵، ۴۷۰
التتویر علی صحاح حدیث غدیر ۱۱۰
تتویر مودت ۱۹۱
تتویر ۲۰
تتویر کی گن گرج ۳۳۶
تونا کہانی ۲۸۲، ۳۴۷
توثیق حق ۱۳۸
توثیق حق بحواب تحقیق حق ۱۴۴
توجہات ۳۶۰
توحید، رسالہ ۸۹
التوحید ۷۳، ۱۳۰، ۱۴۳
توحید اسلام ۱۴۴، ۱۵۲
توحید لائمہ ۱۴۴
توحید اور عدل ۱۴۴
توحید کی کہانی - حضرت جعفر طیار (رض) کی زبانی ۱۴۴
التوحید و التجرید ۳۸۶
التوحید و العدل ۱۴۴
توریت القرآن ۴۱
توشہ عقبی ۴۲۴
توصیف زراعت ۳۹۹
توضیحات تدقیقہ شرح خطبہ شمشقہ ۹۸
توضیح الآیات فی قراءة الصلاة ۴۱
توصیح الترجمة ۳۸۱
توضیح الركعات عن آیات الصلوة در حواب رسالہ تصدق حسین دو رکعتی ۴۱، ۶۸
توضیح العقائد ۱۲۷، ۱۴۴
توضیح القرآن ۳۷
توضیح القرآن، تفسیر ۹
توضیح خلافت مقربین ۹
تہذیب اسلام ۸۱
تہذیب الاسلام ۴۰۵
تہذیب دے ۴۴۸
تہذیب ماسم ۱۹۱
تہذیب مودت ۲۲۵
تیر نشر ۲۷۵
تیری دنیا میں ہم ۳۰۸

جادو حیدری ۱۴۵

جائزے کی چاندنی ۳۰۸

جام جوش ۱۹۱

جام شعور ۴۷۱، ۲۲۵

الجامع الحامدی ۱۴۵

جامع القوانين ۲۸۲

جامع اور معیاری شرح اردو نصاب لازمی
۳۹۹

جامع زیارات ۴۴۸

الجامعه لمانعی الجامعه ۴۱

حام ولا ۴۷۱

حان سخن ۱۹۱

جان ہار ۴۹۵

جاهلیت کی موت ۱۱۰

حب تک زندگی ہے ۴۰۰

حیر و اختیار ۱۴۵

حدید تدریس ۳۱۶

حدید حساب ۴۰۰

حدید حساب برائے جماعت چہارم ۴۰۰

حدید شرح اردو کی آنہریں کتاب ۴۰۰

حدید علم سائنس ۴۰۰

حدید غزلگو ۴۰۰

حدید فارسی شاعری ۵۳۳

حدید ناول نگار ۴۹۵

حدید نصاب اردو شارٹ سینڈ ۴۹۵

حدیث یارو ۲۷۵

حذب باغم ۴۰۰

تیرے چہار میں ۳۲۲

تیشہ لفظ ۲۷۵

ث

ٹائپ نویسی ۴۹۴

ٹرانسمنر کی پہلی کتاب ۳۹۹

ٹرانسمنر کے بنیادی اصول ۳۹۹

توتے شبھے کی آخری نظمیں ۲۲۵

ٹیلی ویزن میکینک ۴۹۴

ث

ثانوی تعلیم ۳۱۶

ثبوت باری ۱۰۵

ثریا ۳۳۱

نعل اکبر ۱۱۵

ثقفین ۸۱

الثقفین ۱۰۵

ثمرات خلد ۴۷۰

ثمرہ اعمال ۸۱

ثمرۃ الساعی ۴۴۱

ثمرۃ الفواد ۴۹۵

ثمرہ زندگی ۲۵۳

ثنائے پروردگار ۹۸

نواب اعمال ۴۹

نواب و عذاب اعمال - فروع دین کی

سیرج ۴۹۵

ج

جادو تسخیر ۳۴۷

- جزیرہ سخنوراں ۲۲۳
جستجو ۴۰۰
جشن مومنین ۱۹۱
جشن میلاد مرتضیٰ (ع) ۴۹۵
جعفری یسّرنا القرآن ۴۱
جعفریہ، رسالہ ۱۵۳
جغرافیہ ریاست بہاولپور ۴۰۰
جغرافیہ ضلع مراد آباد ۴۰۱
جغرافیہ عالم ۵۲۴
جغرافیہ کا پہلا رسالہ ۴۰۱
جعفر، رسالہ در علم ۴۲۴
جگر سوز ۲۴۸
حلاء الامان ۴۴۸
جلتی مسجدیں ۴۹۵
حلو مرغابی ۳۳۶
جلوۃ آفاق ۲۲۵
جلوہ حسینی ۱۹۱
جلوہ طور ۱۹۱
جلوہ معصومیت ۱۹۱
حمالبات شرق و غرب ۴۰۱
جمہوری سوشلزم ۴۶۴
جمل ۳۳۱
جمیلہ بنت عامر، قصہ ۵۱۱
حناب جعفر ثواب ۴۹۵
حدادہ رسول اسلام اور صحابہ کرام ۵۲۴
حدادۃ رسول ۵۲۴
حیات ۳۶
جنت البقیع ۴۰۲
جنت المعارف ۱۴۵
جنت روح ۳۰۸
جنت نگاہ ۳۰۸
جن - حسن عبدالرحمن ۲۳۶
جسی آسودگی ۴۱
جنسیات ۴۰۱
جنسی تقاضے ۴۰۱
جنگ حیر ۴۱
جنگ زدہ ممالک ۴۰۲
جنگل کا بادشاہ ۴۰۲
جنگر کا راجہ ۳۳۶
جنگ نامہ ابا مسلم ۴۲۷
جواب آن غزل ۴۰۲
جواب استفتاء ۴۱
جواب سفر ۴۷۲
جواب لاجواب ۱۱۷، ۴۹۵
جواز لمن یزید ۴۹۶
جواز متعہ از قرآن و حدیث ۴۱
جوامع الکلم ۸۰
جواهر الاسرار فی مناقب النبی و الانبیا
الاطہار ۱۲۷، ۱۴۵
جواهر السنہ فی الاحادیث لقدسہ ۶۹
جواهر العرفان فی مقدمات تاویل القرآن
و تفسیر القرآن ۴۲
جواهر انوار ۴۲
جواهر القواعد (منظوم) ۵۲۴

چاند گہن ۳۰۸	جواہر بہیہ ترجمہ صحیفہ رضویہ ۸۲.
چاندنی کے ورق ۲۲۵	۴۴۸
چائے کے باغ ۴۹۶	جواہر پارے ۱۹۱
چراغ ایمان ۹۷، ۴۰۲	جواہر صدف رسالت ۱۱۰
چراغ حق ۲۷۶	جواہر لاثانی ۲۷۹
چراغ دبر و حرم ۲۵۸	جواہر مہرہ ۲۲۵
چراغ راہ حق میں ۹۸، ۹۹	جواہرات بشر ۳۴۷
چراغ سخن ۴۹۶	جوش اور دیار دکن ۴۰۲
چراغ فکر ۱۹۲	جولیس سیزر ۳۰۵
چراغ مصطفوی ۱۹۲	جوہر اندیشہ ۳۴۷
چراغ ہدایت ۱۴۶	جوہر عقلی ۴۰۲
چشم نقاشہ ۳۰۸	جوہر قرآن ۱۱۶
چشمہ کوثر ۱۹۲	جونیار ۲۵۸
چشمہ محبت ۸۲	جونے تشہ ۲۵۸
چمڑے کی دستکاری ۴۰۳	جہاد ۴۹۶
چمستان جوش ۲۷۶	جہاد فی اللہ ۴۱
چمستان عقیدت ۱۹۲	چہرہ الاخفاف فی قرأت الصلوۃ ۶۲
چمستان غزل ۲۵۹	چہلگیاں ۴۷۱
چناب رنگ ۲۲۵	اچھی دور ۳۳۲
چنی ۴۳	حسن خانہ ۴۳
چند تعمیری تصورات ۳۱۷	چ
چند خواتین کا کردار - قرآن مجید کی	چار سنہ ۴۲
نظر میں ۴۲	چار چند کی تفریح حالات ۵۴۱
چند کلیاں چند پھول ۱۹۲	چار درہ سون کی معنیہ ۳۴۷
چودہ ساغر ۱۹۰	چاند کی سر ۳۳۷
چودہ ستارے ۴۷۱	چاند کے ۱۰ سکرے ۱۹۹
چودہ معجزے ۴۴۸	

چوری سے باری تک ۲۴۷

چہارہ سورہ ۲۰

چہار گلزار ۴۹۶

چہل حدیث ۸۲، ۱۲۰، ۴۲۴

چہل صباح ۴۰۳، ۱۴۷

چیتوں کی وادی ۲۲۳

ح

حاتم طائی - سندری حکومت میں ۳۳۶

حاتم طائی کا قصہ ۲۴۷، ۲۴۷

حاشیہ شرح تہذیب ۱۱۱

حاشیہ قطبی ۱۱۱

حاضرت ارواح ۳۶۰

حالات حضرت امیر المومنین ۴۹۶

حب صحابہ یا بغض رسول (امرا) ۵۲۵

حب علی علیہ السلام ۴۷۱

حبل العارفين در شرح اصول دین ۱۴۶

حبل المتین خلاصہ تفسیر منہج الصادقین

۲۰

حجة الايمان ۱۴۶

حجة لله القدير على المکررات الحدیث

العدس التاکث عن مولانا الامیر ۱۰۵

حجاب النمران ۴۲

حجاب زنان ۲۴۳

حج بیت اللہ اور آل سعود ۴۹۶

الحجر الدافع المعروف بالعذاب الواقع ۱۰۷

حدائق مرغوب ۴۷۱

حد السارق ۴۲

حد السارق علی کل منافق سارق ۴۲

حدوث عالم ۴۰۳

حدوث مادہ ۳۷۰

حدیث ثقلین ۱۱۱، ۱۱۰

حدیث حوض ۸۳

حدیث غدیر ۱۰۶

حدیث غدیر فی فضیلت حضرت امیر

علیہ السلام ۱۰۶

حدیث غدیر کی سرگذشت ۱۰۶

حدیث قدسی ۸۳

حدیث قدسی مترجم ۸۳

حدیث قرطاس ۸۳

حدیث کریلا ۱۹۲

حدیث کساء مترجم و بعض دعائیں ۸۴

حدیث کساء مع منظوم ترجمہ و مناجات و

منقبت امام حسن (ع) ۸۴

حدیث مدینة العلم ۱۰۷

حدیث نبوی صلعم ۸۸

حدیث ہلہ ۸۸

حديقة الاسلام ۱۴۶

حديقة الايمان ۱۴۶

حديقة المتطرق ۴۰۳

حديقة ايمان ۲۴۳

حديقة بے نظیر ۲۷۶

حرہ حیدری ۴۰۳، ۱۹۲

حرز المصائب ۴۴۹

حضرت علیؑ کے خطوط کا ابتدائی مطالعہ ۴۹۷	حرر المومنین ۳۳
حضرت عمرؓ کا یوم وفات ۴۹۷	حرز معلول ۲۴۹
حقائق ۸۸	حرن احقر ۲۴۴
حقائق الاسلام ۱۴۷	حرف تازہ ۲۲۵
حقائق العقائد ۱۲۷، ۱۴۷	حرف دریا ۲۵۹
حقائق القرآن ۴۲	حرف غزل ۴۷۱
حقائق المذاهب ۳۷۰	حرف و حکایات ۲۲۵
حقائق الوساظ ۱۲۷، ۱۴۷	حرف وفا ۲۵۹
حقائق کی آئینہ سر ۱۱۱	حرمت بنات رسول علی غیر اولاد
حقائق مذہب شیعہ ۱۴۷	رسول امرا ۴۰۳
حق یا ۵۲۳	حریم رسالت ص ۱۹۳
حقوق و فرائض ۴۰۳	حریم عصمت ۲۲۵
حق یا علی مدد ۱۴۷	حسن اعتقاد ۱۴۶
حقیقت اسلام اور حفاظت اسلام ۳۷۰	حسن آدم ترجمہ بہت الرجال ۴۰۳
حقیقۃ الاسلام ۲۷، ۴۳، ۱۴۷	حسن الاحیاء حیدر آباد ۲۲۵
حنفت لغتہ ۱۰	حسن طلب ۴۶۱
حقیقت ہدا ۱۴۷	حسین (ع) اور انقلاب ۱۹۳
حقیقت دعا ۴۴۱	حسین (ع) و حسنین ۲۹۶
حقیقت سنت اللہ و حقیقت ربانی ۱۴۸	حسین (ع) - وارث انبیاء (ع) ۴۹۶
حسبت شرک ۱۴۸	حسینی فاعده ۴۹۶
حسبت شیعہ ۱۴۸، ۳۷۰	حسینی قربانی ۴۷۱
حکایات آزاد ۳۳۷	حصار آب ۲۲۵
حکایات القرآن ۴۳	حصن حصین فی سورۃ یسین ۴۴۹
حکایات بے ۲۷۱	حضرت ابوذر غفاری ۴۹۷
حکم دان ۵۱۴	حضرت سکسہ (ع) ۱۱۶
حکم پیغمبری ۵۰	حضرت عبدالملک بن حضرت ہاشم (ع)
	۴۹۷

خارجی فتنے کا سد باب ۵۲۵
 خاص نوحے ۴۷۱
 خالد کی خالہ ۳۳۱
 خاندان اور انسان ۴۹۷
 خانہ زنجیر ۲۲۵
 خیر و نظر ۳۷۱
 خدا شناسی ۱۴۸
 خدا کی اصول تصرف و قانون حکمت
 ۱۴۸
 خدا کی ثبوت ۳۷۱
 خدا کی آسان پہچان ۱۴۸
 خدا نما ۱۴۹
 حدانی کفر شکن میراٹل ۴۴۹
 خرد کا کام ۴۰۴
 حرائن لمصاحت ۲۷۶، ۴۰۴
 خزینۃ العارفین ۱۴۹
 خزینۃ الفصائل ۱۰
 خزینۃ الکرین ۱۹۳
 خزینۃ ایمانیہ مع توضیحات نورانیہ ۱۴۹
 خزینۃ خزینہ ۱۹۳
 خزینۃ خیال ۲۷۶
 خزینۃ عصیات ۴۴۹
 خزینۃ ہدایت ۱۴۹
 خصال ۸۸
 خصائص ال محمد ۸۸
 خصال الشیعہ ۴۹۷
 خصائص امر المؤمنین علی علیہ السلام

حکمت عقلی ۴۰۳
 حکومت اسلامی ۵۲۵
 حکومت الہیہ اور دنیاوی حکومتیں ۵۲۵
 حل پرچہ جات - مطالعہ پاکستان ۴۰۴
 حل لغات الصحیفۃ السجادیہ ۴۴۹
 حل لغات نہج البلاغہ ۹۹
 حلیۃ الصالحین شرح کلمات جناب امیر
 المؤمنین ۹۹
 حلیۃ النور ۳۹۲
 حلیہ مقدسہ ۶۹
 حمایۃ الاسلام ۳۷۰
 اخبرا کے اسانے ۳۰۶
 حمیدہ یاسو / حسن اسلام ۲۲۳
 حواشی مختصر النافعہ ۱۱۷
 حواشی قرآن تاج العلماء ۲۰
 حور جنت ۳۳۱
 حیات الدارین ۵۴۱
 حیات المسیح ار قرآن پاک پر تبصرہ ۴۳
 حیات انسانی کے چھ مرحلے ۴۰۴
 حیات اور روح ۴۰۴
 حیات رضوان ماب ۴۰۴
 حیات غالب ۴۹۷
 حی علی خیر العمل ۴۹۷
 حیوانیات ۴۹۷

خ

خاتون خانہ ۴۰۴

۴۰۵ خلاصہ تہذیب اسلام	۸۸
۱۰۴ خلاصہ عیقات	حصہ نھں مرتضوی ۸۸
۴۰۵ خلافت اور غدیر خم	۴۰۴ خصوصیات
۴۳ خلافت قرآنی	خصوصیات اسلام ۱۴۹، ۳۷۱
۴۴ خلافت مقربین	خصوصیات مذهب شیعہ ۱۴۹
۲۲۵ حلقہ دل	۴۰۵ خطاب
۲۲۵ حلوت و جلوت	خطاب فاضل ترجمہ میزان عادل ۱۰۷
۲۷۷ حنفیہ عشرت	خطبات راشدہ و زیارت ناحیہ مقدسہ
۲۱۸ الحسۃ الیکا	۱۹۳، ۲۷۲
۴۴۹ خمسہ طہ	خطبات عالیات ۹۹، ۴۰۶
۲۰ خمسہ متحیرہ رد قول سلامت اللہ	خطبات نماز جمعہ ۴۰۴
۲۵۹ خمکدہ آزاد	خطبہ استقبالیہ ۴۹۷
۴۷۲ خمکدہ خیام	خطبہ العذیر / صبیح العذیر ۱۰۷
۴۹۸، ۴۰۵ خواب بیداری	خطبہ حضرت فاطمہ الزہرا ۵۴۱
۳۲۴، ۳۰۸ خوابوں کی گلیاں	خطبہ : راحہ محمد سر خان محمود
۲۲۷ خواب منزل	ایادی ۵۲۵
خواتین - اسلام اور دیگر مذہب کی نظر	خطبہ صدارت ۴۱۷، ۴۰۵، ۴۹۸
۴۹۸ میں	خطبہ غدیر ۱۰۷
خواتین انسانہ نگاروں کے دس افسانے	خطبہ غدیریہ ۱۰۷
۳۰۸	خطبہ مرقہ عمرو ۹۹
خرمیں سخن / بہار کمال ۴۷۲	حصہ عمر ۲۵۹
خود آموز قرآن مجید یا تعلیم قرآن کا	حصہ بعد دی کے اعتراضات کی حقیقت
۴۴ جدید طریقہ	۴۹۸
۴۹۸، ۴۰۵ خود شناسی	حادثہ نسر ۲
۳۲۴ خورشید بہار	حادثہ تصادم - حکماء جمعہ و
۳۰۸ خوشی کے موسم	۶۵ حساب
۲۲۷ خون عبرت	دوسرے - بیچ - سحر ۴۰۵

دُرّ آداب ۱۹۲	خون کی لکیر ۲۲۷
دُرّ الفاخرہ ۳۸۶	خونناہ دل ۱۹۴
اندر الفرید فی عقیدۃ التوحید ۱۵۴	خون ثقلین ۴۴
لدر الفراید فی احسن العقاید ۱۵۰	خون ناحق ۴۷۱، ۴۷۲
لدر المنتظم فی حل الجذر الاصم ۳۸۶	خونی گھاس ۳۳۷
لدر النظم ۴۹	خیابان ترنم ۲۷۷
لدر النفیذ فی الفرق بین البیعة و التقلید ۳۸۶	خیالات بے مثال ۲۱۱
دربر دربار ۴۰۶	خیالات مہر ۲۶۸
در ثمین شرح اربعین ۱۰۸	خیال پارے ۳۴۸
درجات الرقیعہ ۵۰۰	خبر الاعتقاد ۱۴۹، ۱۵۳
درج گوہر ۴۴۹	خبر الزاد لیوم لمعاد ۱۴۹
دردانہ ۲۴۴	خیر الکلام فی معرفۃ النبی و الامام ۱۵۰
درد جگر / واسوخت یاور ۴۷۲	د
درد درمان ۳۰۹	داستان امیر حمزہ ۳۴۸
درر سنیہ ۴۴	داستان رائی کیتکی اور کنور اودے
درس آل محمد کی تعارف ۴۰۶	بھانکے ۳۴۸
درس آل محمد لائلپور - مشاہیر کی نظر میں ۴۹۸	داس کپتال ۴۶۴، ۴۶۵
درس انسانیت ۹۹	داغ داغ جالا ۴۷۲
درس حجاب	داغ ہجران ۱۹۳
درس حکومت ۹۹	دافع الیہتان ۳۳
درس زندگی ۳۴۸	دافع المعالطہ ۸۶
درس قرآن حکیم ۲۰	دافع الہموم ۴۴
درس قرآن مظہری ۲۰	دام ہمرنگ زمین ۱۲۷، ۱۵۰
درس ہدایت ۱۰۰	دانش نامہ جہاں ۴۰۶
در شہوار ۱۰۰	دبہ بہ امیری ۵۳۰
	دختر رسول (س) ۱۹۹

دُعائے اسم اعظم ۴۵۰	دُرّ مکنون ۲۴۶
دُعائے لہد ۴۵۰	دُرّ مکنون ۲۴۸
دُعائے امام برائے محافظین اسلام ۴۵۰	دُرّ مشور ۲۲۷
دُعائے توسل ۴۵۰	دُرّ منظوم ۱۹۴
دُعائے تہیلات ۴۵۰	درود طوسی ۴۴۹
دُعائے خوشن صغیر ۴۵۰	دریا دریا چہرہ ۲۲۷
دُعائے سیاسب ۴۵۰	دریائے عشق ۲۴۵
دُعائے سمات ۴۵۰	دریائے عشق ۲۴۵
دُعائے کعبل ۴۵۰ ، ۴۵۱	دریائے لطافت ۲۳۶
دُعائے کعبل مترجم ۴۵۱	درستہ ۸۹
دُعائے مشلول ۴۵۱	دست انا ۲۵۹
دُعائے مشلول مع ترجمہ ۴۵۱	دستور العمل ۴۰۶
دُعائے نور ۴۵۱	دستور العمل امداد مقروض کاشتکاران
دُعائے نور مترجم ۴۵۱	و انسداد سوگران ۴۰۶
دُعائے نور مع نداء علی صغیر و کبیر ۴۵۱	دستور المدارس ۳۱۷
دُعوت اتحاد ۱۱	دستور المعلمین ۳۱۷
دُعوت اتحاد ۱۲۷ ، ۱۵۰	دستور العصحا ۵۲۳
دُعوت فکر و نظر ۱۵۱	دستور کوتوالی ۵۰۶
دفتر آفتاب شعاع ۲۴۸ ، ۲۴۹	دستور نظم ۲۴۶
دفتر تاریخ حصہ پنجم ، ہفتم ۴۰۷	دس چھوٹی سورتوں کی تفسیر ۲۱
دفتر دبیر ۴۷۳	دشت ایثار ۲۲۷
دفتر سحر ۲۴۵	دشت نارضا ۲۵۱
دفتر ماتم ۴۷۳	نسب کے آئینے میں ۳۴۸
دفع ابلال یکشف فضائل الالہ در جواب	دشمن اہل بیت ۴۹۸
کشف الحال یا جمال المقال ۴۰۷	دعا اور دعا ۴۴۹
دفع الوثوق عن نکاح العاروق ۱۱۱	دعا اور تعذبات ۴۵۰
	دُعائے ابو حمزہ ثمالی ۴۵۰

دقیقہ معصوم ۴-۷

دکنی نثر کا انتخاب ۳۴۹

دکھوں اور دردوں کی دوا غماز شب ۵۳۴

دلایل ولایت ۱۵۱

دلایل حسنیہ ۹۷

دلایل سنہ فی اجوبۃ المسائل السنیہ ۵۲۵

دلدار الرمل ۴-۷

دل سے قرب ۳۲۴

دلیل الرصل فی قول فیصل ۴-۷

دلستان ۲۴۵

دلیل الزائرین ۴۵۱

دنیا الہ اہل بطلالہ در رد عقیدہ مفوضہ

۱۵۱

دندان شکن/مہذبانہ جواب ۴-۷

دتبا کا آخری الحجام ۴-۷

دنب زیر آب ۴۱۷

دنیا کو جہنم جہڑنے والے دس دن ۳۲۴

دنیا کی جانور ۳۳۷، ۴-۷

دو ثواب ۴۵۲

دود چراغ محفل ۲۵۹

دو دل ملے ہوئے ہیں ان کو جدا نہ کرنا

۲۶۲

دور تعشق ۲۵۹، ۴۷۳

دور علی کا مثالی نظام حکومت اور اس

کے بنیادی اصول ۴۹۸

دور مسقت ۱۹۴

دورہ اول اسلام ۴-۷

درزخی ۳۲۴

دوست بنو دوست بناؤ ۴-۸

دوسرا قاعدہ ۴-۸

دوسرا کنارہ ۳۴۹

دھات پر تانکا لگانے کا هنر ۴-۸

دھرتی کا لمس ۲۲۷

دھل فضیلت ۱۰

دھند ۳۲۴

دھوپ کا سایہ ۳-۹

دیار سحر ۲۶۰

دین آباء الہی امرا ۱۵۱

دین اسلام میں جبر کیوں ؟ ۵۲۵

دین حق - عقل کی روشنی میں ۱۵۱

دین سے لادینیت تک ۳۷۱، ۴-۸

دین فطرت ۴۴، ۳۷۱

دین کا زوالہ کیوں ؟ ۴۹۸

لدین و الکور ۳۶۸

دین و دنیا - مذہب اور اقتصادیات کی

ارتباط ۴۶۵

دین و عقل ۳۷۱

دینیات ۱۵۱، ۳۷۱

دینیات کا پہلا رسالہ ۴-۸

دینیات کی پانچویں کتاب ۱۵۲

دینیات کی دوسری کتاب ۱۵۲

دینی باتیں ۱۵۲

دیوان ۲۶۰

دیوان غا ۲۷۸

دیوان بیات الحان فی سبیل الانس و الجن

۱۹۴

دیوان امانت ۲۷۸

دیوان امیر ۲۷۸

دیوان انجم ۲۷۷

دیوان بے مثال ۲۷۹

دیوان بے نام ۲۶۰

دیوان پروین ۲۷۹

دیوان تابان ۲۸۰

دیوان تخیلی ۲۸۰

دیوان تسہ ۲۸۰

دیوان ثاقب ۲۸۲

دیوان ثالث ۲۶۰

دیوان جان ۲۸۰

دیوان حرار ۲۸۱

دیوان نخی ۲۸۱

دیوان حبیب ۲۸۱

دیوان حسرت ۲۷۷

دیوان حضرت علی (ع) مترجم ۱۹۴

دیوان حیدری ۲۸۱

دیوان دارالسلام ۲۸۲

دیوان ذوق ۲۸۲

دیوان رفعت ۲۷۶

دیوان رفیق ۲۸۳

دیوان رند / گنبدستہ عشق ۲۸۳

دیوان رکی ۲۸۳

دیوان سعد ۲۸۳

دیوان سید ۲۸۳

دیوان شاد بکھروی ۲۸۴

دیوان شاکر ۲۸۴

دیوان شاکی ۲۸۴

دیوان صابر ۲۸۴

دیوان صفی / صحفۃ الغزل ۲۸۴

دیوان طباطبائی / صوت تغزل ۲۸۵

دیوان عبدالرحمن ۲۸۵

دیوان عیان ۲۸۵

دیوان غالب ۲۸۵

دیوان غریب ۲۸۵، ۴۷۳

دیوان غزلیت ۲۷۹

دیوان فدا ۲۸۶

دیوان فغان ۲۸۶

دیوان فیض نشان ۲۸۶

دیوان گنبدستہ سخن ۲۹۳

دیوان لطف ۲۸۶، ۲۸۷

دیوان مبارک ۱۹۴، ۲۸۷

دیوان محروح ۲۸۷

دیوان محلص ۲۸۷

دیوان مسکن ۲۸۸

دیوان مصحفی ۲۶۷

دیوان منتخب عالم ۲۸۸

دیوان مستہی ۲۸۸

دیوان مہر ۲۸۸

دیوان میران شاہ ۲۸۹

دیوان میر حسن ۲۸۹

ذریعہ السحات ۴۵۲
 ذریعہ السجات فی يوم العرصات ۶۹
 ذکر جمیل ۱۹۵
 ذکر یار چمے ۳۴۹
 ذوالفقار ۱۹۵
 ذوالفقار حیدر ۱۱۱
 ذوالفقار حیدری ۴۰۹
 ذوالقرنین ۵۲۴
 ذوالنورین ۲۰۶، ۵۳۴
 ذوق - سوانح اور تنقید ۶
 ذیل البیان فی تفسیر القرآن ، تفسیر ۱۱
 ر
 رات کے ہزار ہاتھ ۲۲۷
 راجہ رام موہن رائے ۴۹۹
 راحلہ ۳۲۴
 رازق باری ۲۴۶
 راز قدرت ۳۷۱
 راگ بھرپالی ۲۲۴
 راگ رنگ ۴۹۹
 راہ چرت مانس ۴۹۹
 رامش و رنگ ۲۲۸
 رانی کیتکی ۲۳۶
 راہ اسلام ۴۹۹
 راہ راست و عمل صالح ۴۵
 راہ عمل ۳۲۴
 راہ نجات ۲۲۸

دیوان باظم ۲۹۰
 دیوان ناصر کاظمی ۲۷۷
 دیوان نجفی ۲۹۰
 دیوان بصری ۲۹۰
 دیوان نواب ۲۹۰
 دیوان راسطی ۲۹۱
 دیوان ہریز ۲۹۰
 دیوان یوسف علی خان
 دیہاتی افسانے ۲۰۹
 ڈ
 ڈاکٹر علی شریعتی کے لیکچر ۴۹۸
 ڈرامہ اکبر ۳۳۱
 ڈنگو ۳۲۴
 ڈھارک اور اُس کا نظام تعینم ۵۲۶، ۳۱۷
 ڈوبتے چاند کا منظر ۲۶۰
 ڈ
 ذات یقین ۱۵۳
 دیح عظیم ۴۷۴
 دحبیرہ آخرت ۱۵۲
 ذخیرۃ المعاجز ۸۶
 ذخیرۃ المودات ۸۹
 دحبیرہ حور رزم شاہی ۴۰۸
 دحبیرہ سنگاری ترجمہ حدیث سی
 درغفاری (رس) ۸۹
 ذخیرہ شیرانی میں اردو مخطوطات ۴۰۹
 ذریعہ المعرب ۱۱

- الرانی السدید ۴۸۸
 رانی کا پہاڑ ۳۵
 رب العالمین ، دعا اور انسان ۵۳۴
 رباب ۳۲۴
 رباعیات عمر خیام ۳۴۹
 رجال السید سخاوت علی رضوی ۱۱۸
 رجال بخاری ۱۱۸
 رجال نہج البلاغہ ۱۰۰
 رجحانات مادہ پرستی کے اسباب ۲۷۲
 رجعت ۱۵۳، ۵۴
 رجعت - حکومت خاندان رسالت ۵۲۶
 رجز فعموری ۴۰۹
 رحمان بابا کے افکار ۲۲۸
 رحمت شب ۴۸۱
 رد البرزخ المشہور من کلام رب غفور ۴۵
 رد التردید ۱۹۳
 رد المعالطہ ۵۰۵
 رد تناسخ ۴۰۹
 رد ملاحدہ ۱۱۱
 رد نصاریٰ ۴۴
 رزم زندگی ۴۹۹
 رزمیہ داستانیں ۲۲۸ ، ۳۴۹
 رسالہ ۳۷۲
 رسالۃ لاتعة فی شرح نہج البلاغہ ۹۶
 رسالۃ لا اعتداد ۱۵۲
 رسالۃ لوضو ۱۱۱
 رسالہ مافیہ رد تحفہ اثنا عشری ۶۹
 رسائل دخیلہ ۴۰۹
 رسول اس اور علم غیب ۱۵۵
 رسول اس کی وصیت ۵۲۶
 رسوم الشیعہ فی میزان الشریعہ ۵۳۴
 رسیلی کہانیاں ۳۳۷
 رشتہ کلام ۲۲۸ ، ۲۶۰ ، ۴۷۴
 رشق النبال علی اصحاب الضلال ۴۵
 رضوان شاہ و روح اقزا ۲۴۵
 رفع اختلاف حقیقت انکشاف ۱۵۵
 رفع المحجب عن اسامی الکتب ۵۰۰
 رفیق النساء ۲۲۴
 رقص حیا ۴۷۴
 رقص خیال ۲۲۸
 رکعات نماز ۵۰۰
 رگ بست ۲۲۹
 رگ سنگ ۲۲۹ ، ۳۲۵
 رگ مینا ۴۷۴
 رموز العارفين ۲۴۹
 رموز العاشقین ۳۲۶
 رموز القرآن ۴۵
 رموز فری میسزی ۴۰۹
 رموز فطرت ۵۰۰
 رموز کامیابی ۴۱۰
 رنگ شہادت ۲۷۹
 رنگ عقیدت ۱۹۵
 رنگ فصاحت ۲۶۰
 رنگ و بو ۲۲۹

رہنمائے تعمیر مکان ۵۰۱
 رہنمائے حرداد ۴۱۰
 رہنمائے مبلغین ۵۲۶
 رہنمائے ملمع سازی ۴۱۰
 ریاض ادب ۲۴۵
 ریاض البحر ۲۹۱
 ریاض باسط ۱۹۵
 ریاض خرمی ۲۹۲
 ریاض فیوض ۲۰۹
 ریاض مصنف ۲۹۲
 ریاض نور ۱۹۵
 ریاضی (اختیاری) ۴۱۰
 ریچھ اور سور ۴۱۱
 ریچھ کا سفرنامہ ۴۱۱
 رینڈو اور تیلی ویژن ۴۱۱
 رینڈو ڈرامہ ۲۳۱
 رینڈو کی پہلی - پانچویں کتاب ۴۱۱
 رینڈو گائیڈ ۴۱۱
 ریزہ ریزہ حیات ۲۶۱
 ریزہ ریزہ خواب ۲۳۰
 ریعری حشریں اور ترکندیشگ ۴۱۱
 ریگستانی سی کا بھٹی مظاہر ۴۱۱
 ز
 زاد آخرت ۱۹۶
 زاد العقبی ۹۰
 زاد المؤمنین ۴۵۲

رواداری - ہدوستانی سماج میں ۴۱۰
 روپ متی اور دھنی میں قتل عام ۳۴۹
 روح ادب ۲۲۹
 روح الحیات ۱۱۲
 روح الادب فی شرح لامیۃ العرب ۴۱۰
 روح القرآن ۴۵
 روح اور فلسفہ ۵۰۱
 روحانی شاہین کا طرز پرواز ۵۰۱
 روح تہذیب ۳۱۲
 روح نظیر ۲۲۹
 روح نغمہ ۴۷۴
 روحوں کا سفر - موت کے بعد ۳۶۱
 روٹے باختیار نامی خاندان پنجاب ۴۱۰
 روشن ستارے ۴۷۴، ۵۰۱
 روشن لکیریں ۲۶۰
 روشنی ۱۹۵، ۲۶۱، ۴۷۴
 روشنی کی رفتار ۳۴۹
 روض اریض من منحزات المریض ۴۱۰
 روضۃ الکرام فی نسب و حالات
 سادات زیدی الواسطی بلگرام ۵۰۱
 روضہ رضوان ۱۹۵
 رہبر ادب ۳۴۹
 رہبر شاعری ۵۰۱
 رہبر کامل ۱۱۲
 رہبر منطق ۵۰۱
 رہبری ۳۷۲
 رہنمائے انجینئری ۴۱۰

- زاد راہ حنت ۴۱۱
 زاد راہ حنت و ارشادات حاتم رسالت ۹۳
 زاد سبیل آخرت ۱۹۶
 زاد قلیل ۱۵۵
 زانچہ ۳۶۱
 زانچہ تندیر ۳۶۱
 زائرین قائم آل محمد ۱۰۴
 زبان حال ۲۳۰
 زبان و زندگی اور تعلیم ۳۱۷
 زبان فارسی جدید ۴۱۲، ۵۰۱
 زبنة العرب فی لسان العرب ۴۱۲، ۵۲۶
 زبده العفائد و عمدہ المقاصد ۱۵۲
 زبده المعارف ۱۵۶، ۶۵
 زبور آل محمد (مرء) و انجیل اہل بیت 'عیسیٰ
 صحیفہ کاملہ ۴۵۲
 زخہ دل ۲۶۱
 زراعت جہاں ۴۱۲
 زراعت علمی و عملی ۴۰۹
 زر کامل عیار ترجمہ معیار الاشعار ۴۱۲
 زعفران - پریوں کے دیس میں ۳۳۷
 زمرائے ۲۶۱
 زمرہ کی کہانی ۳۳۷
 زمزمہ خلافت ۱۹۶
 زمستان ۲۶۱
 زحمر جمال ۲۶۱
 زحمریں ۲۳۰
 زندگانی حضرت فاطمہؑ ۵۰۱
 زندگی کے کھیل ۳۳۱
 زندگی نامہ آية الله المنتظری ۴۱۲
 زندگی، نقاب، چہرے ۳۰۹
 زہر حیات ۲۳۰
 زہر عشق ۲۴۹
 زیارت امیر المومنین، زیارت
 امام حسین (ع) و دعائے علقمہ ۴۵۲
 زیارت جامعہ عاشور ۴۵۲
 زیارت عاشورا ۴۵۲
 زیارت مفجعه ۴۵۲
 زیارت ناحیہ ۴۵۲، ۴۵۳
 زیارت ناحیہ مقدسہ معروضہ مترجم ۴۵۲
 زید الشہید ۵۰۲
 زیر ویم ۴۷۴
 زمین العابدین ۱۵۶
 زنبیہ ۵۰۲
 زینت ۳۲۵
 زینۃ العابدین ۴۵۳
 زینون کا بادشاہ ۵۰۲
 سن
 سات صحابہ کرام کے حالات زندگی ۵۲۶
 ساحل مراد یعنی شرح تصانیف عرفی ۴۱۲
 ساحل خاکس بے پر حسین (ع) کا ماتم ۴۱۲
 ساختیات اور سائنس ۵۲۶
 سارہ کی کہانی ۳۳۷

سچا خواب ۲۲۷
 سچا عقیدہ ۱۵۶
 سچا موتی ترجمہ در ثعین ۱۰۷، ۱۵۶
 سحاب نیسان ۲۶۱
 سحر اسود ۳۶۱
 سحر البیان ۲۴۹
 سحر العشق ۲۴۹
 سحر رنگ ۴۷۵
 سحر میں فی اوصاف المعصومین ۱۹۷
 سخن اشرف ۲۶۰
 سخن باکی ۲۹۲
 سخن بی مثال/دیوان شاد ۲۹۲
 سخن ستارے ۲۶۲
 سراج النثر ۴۱۳
 سراج النظم ۲۷۴
 سراج رمل ۵۲۶
 سرخ جوتے ۲۲۷
 سرخ سیارہ ۳۳۸
 سرسید احمد ۴۱۳
 سرغیب ۳۶۱
 سر کی چھایا ۳۳۱
 سرمایہ آئندہ ۱۹۷
 سرمایہ نازش ۱۹۷
 سرمایہ نجات ۱۵۶، ۱۹۸
 سرمایہ وصف ۱۹۸، ۲۹۳
 سرمہ چشم عباسی ۳۳
 سرود و غروش ۲۹۲

سازش پکری گئی ۱۴۷
 ساز ہستی ۳۰۹
 سالانہ رپورٹ ۵۰۲
 ساصلہ سقر ۴۶
 ساغر سلیم ۱۹۶
 ساغر محبوبی ۱۹۶
 ساغر نسیم ۲۳۰
 سانحہ کراچی اور سواد اعظم کا اصلی
 چہرہ ۴۱۳
 سانوس من بھانوس ۲۳۰
 سائنس کے چند پہلو ۴۱۲
 سائنس کے فوائد و اعمال ۴۱۳، ۵۲۶
 سیحۃ الجواہر ۴۱۳
 سید گل ۱۹۶، ۲۳۰
 سزوں آگ و ۴۱۳
 سبع مثانی ۴۷۴
 سعہ سیارہ ۱۹۶، ۴۵۳
 سبیل الدعا ۴۴۱
 سبیل الرشاد فی تحصیل المعاد ۱۵۶
 سبیل الرشاد فی تحصیل یوم المعاد ۱۵۶
 سبیل الہدی ۱۱۲
 سبیل الہدی فی فضائل العلم و العرف
 ۹۰
 ستارہ انقلاب ۲۳۰
 ستارے ۲۳۰
 متعبر کا چاند ۳۰۹
 سنسڈرڈ اردو ڈکشنری ۴۶۱

سند بخشش ۱۹۸	سرور انبیاء، ص ۵۰۲
سندر چار ۳۳۸	سرور جرجیس ۱۹۸
سن ستاون میری نظر میں ۳۴۹	سرور گوہر ص ۵۰۲
سنکتلا ناک ۲۵۰	سربلی بالری ۲۹۳
سنگ آشنا ۴۷۵، ۲۶۲	سعادت حسن منور ۵۳۵
سنگ لرزاں ۲۳۱	سعی مشکور ۱۹۸
سنہری بالوں والے بچوں کا دیسی ۳۳۸	سفرنامہ اظہری گورگانی ۴۱۳
سواد میم تان ۴۷۵	سفرنامہ حجاز ۲۸۰
سواد منزل ۲۳۱	سفینۃ النجاة ۴۵۳
سواطع الانوار ۴۱۴	سفینۃ النجاة مع اسناد اردو ۴۵۳
سواطع الانوار فی تقریضات عیقات	سفینہ غزل ۴۷۵، ۲۶۲
الانوار ۵۰۳	سفینہ نجات ۱۹۸
سوامی دیانند اور ان کی تعلیم / تاریخ	سلسلہ ۱۹۸
اہل زمانہ ۵۰۳	سلسیل فصاحت ۱۷
سوانح حضرت ابوبکر ۱۱۶	سلسلہ تعلیم مذہبی ۱۵۶
سوانح حضرت مسلم بن عقیل ۵۰۴	سلطان التوریح ۴۱۴
سوانح حیات ناصر الملک ۴۱۴	سلك حواہر ۴۷۵
سوانح ذوالجناح ۴۱۴	سلك گہر ۴۷۵
سوانح علامہ محمد یاقوہ مجلسی ۵۲۷	سلمان رضی ۵۰۲
سوانح عمری اخبارات ۵۳۵	سلمان فارسی رضی، ۵۰۲
سوانح عمری حضرت زید شہید رضی ۵۰۳	سلمان فارسی، قصہ حضرت رضی، ۴۹۴
سواء السبل ۱۵۶	سلمان محمدی ۵۰۲
سواء السبل در شکست مولوی اسماعیل	سلوک الزائرین ۵۲۶
۵۰۳	سماعی کارکون کے لئے عمل کی راہیں
سو باتیں اور سو کی ایک بات ۴۱۴	۵۲۶
سو تاریخی کہانیاں ۵۴۱	سمط المور ۴۵۳، ۵۰۳
سود نے خام ۲۳۱	سمل و سلاسل ۴۷۵

شارع الاحلاق ۵۰۴
 شاعر کے سو شعر ۴۷۶
 شاعری و عروض ۵۰۴
 الشافی ترجمہ اصول کافی ۷۲
 لشافی ... ترجمہ فروع کافی ۷۳
 شام کی منڈیر ۳۵۰
 شان پنجتن ۸۵
 شان تعلیم ۳۱۷
 شان حیدر (ع) ۱۹۹
 شان مجاہد ۳۷۳
 شاہد غیب ۱۹۹
 شاہراہ نجات ۱۹۹
 شاہکار ادب ۴۱۴
 شاہکار فطرت ۳۷۳
 شاہ لقر ۳۰۵
 شاہین معاذ جنگ پر ۴۱۴
 شباب فطرت ۴۷۶
 شباب لکھنو ۴۱۴
 شب بہار کا خواب ۳۰۵
 شب دوازدہم ۳۰۵
 شبستان سرور ۳۵۰
 شب نگار ہندیاں ۲۶۲
 شجرہ سادات - سادات باہرہ ۵۰۴
 شجرہ طیبہ ۵۰۱
 شخصیت حیات اور کارنامے ۲۸۷
 شخصیت کے نظریات ۵۲۷
 شرح اربعین ۸۶

سورہ روم میں ایک نیا دریچہ فکر ۵۰۴
 سورہ یسین ۲۱
 سوز کلیمی ۴۷۵
 سوز نفس ۲۳۱، ۴۷۵
 سوز و ساز باہم ۴۷۶
 سوشلزم ۴۱۴، ۴۶۵
 سوشلزم - اصول شرعیہ کی روشنی میں ۴۶۵
 سویت یونین کی بالشویک پارٹی کی تاریخ ۴۱۴
 سیاح بتی کا سفر کشمیر ۷۴
 سیاسیات ہند ما بعد غدر ۵۲۷
 می پارہ نذر حسین ۴۷۶
 سیرت امام جعفر صادق (ع) ۵۴۱
 سیرت حضرت فاطمۃ الزہرا بنت رسول اللہ صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم ۵۰۴
 سیرت سجاد (ع) ۵۴۱
 سیر فلکی یا معراج ۳۷۲
 سید آل رضا ۵۰۴
 سید الصاجدین (ع) ۵۰۴
 سیف اللہ الاکبر ۱۱۲
 سیف الملوک و یدیع الجمال ۲۴۹
 ش
 شاخ مرجان
 شاد عظیم آبادی ۵۳۵
 شادی کے رقعات و سہرے ۲۷۹

شطنج ۴۲۴	شرح اردو نصاب لازمی ۴۱۴
شعار دبیر ۴۷۶	شرح اصول کافی ۷۴
شعر و زبان ۴۱۵	شرح المیزان ۵۰۴
شعشعہ عشق ۲۴۶	شرح اوراد الفتحیہ ۴۵۳
شعلہ جوالہ ۳۲۵	شرح تہذیب ۴۱۵
شعلہ طور ۱۱۲	شرح حدیث طینت ۱۰۶
شعلہ طور بجواب اصل روداد مختصر	شرح خطبہ شقشقیہ ۱۰۰
مدرسہ باب العلم مبارکیو ۵۰۰	شرح دعائے عدیلہ ۴۵۳
شعلہ عشق ۲۴۶	شرح دلائل الخیرات ۴۵۳
شعلہ قطرت ۲۳۲	شرح دیوان امراؤ القیس ۴۱۵
شعلہ ندا ۲۶۲، ۴۷۶	شرح دیوان غالب ۲۷۹
شفق کے سائے ۳۰۹	شرح زیارت معجمہ ۴۵۳
شفیع محشر ۱۹۹	شرح زیارت ناحیہ ۴۵۴
شق لقمہ ۲۷۳	شرح علم حساب ۴۱۵
شکار بیتی ۴۱۵	شرح غزلیات نظیری ۲۶۲
شکایت گردش ایام ۲۹۳	شرح فصول ۴۱۵
شکست مولوی محمد حسین ڈھکو در	شرح قانون ہو علی سینا ۲۷۹
مناظرہ ظہور عی بقیاب قوسین ۱۵۷	شرح قرآن ۵۲۷
شکست نغمہ ۳۲۵	شرح قصیدہ سید حمیری ۴۱۵
شکوہ فرنگ ۲۳۲	شرح مکتوب امام رضا (ع) ۴۱۵
شکوہ غزلیات ۲۶۲	شرح نہج البلاغہ ۹۷
شکوہ محنت ۳۵۰	شرح نہج البلاغہ ۱۱۷
شمامہ ۴۱۵	شرعہ الاسلام ۱۵۶
شمس الضعی ۴۱۵، ۵۳۳	شرعہ شہد ۲۸۶
شمس الاعتقاد لا نارۃ افصلیۃ البی (ا)	شریعت کے احکام ۵۲۷
علی سائر العباد ۱۵۳	شریعت عامہ ۲۱۵
شمس الہدایت ۱۵۷	شریعت رد ۳۲۵

شیر دریا ۵۳۶	الشمسہ ۹۰
شیر کی آب پیتی ۴۱۵	شمع الین ۲۰۰
شیشہ و سنگ ۳۰۹	شمع حرم ۲۰۰
شیشے کے آبرو ۳۱۰	شمع حقیقت ۵۳۵
شیشے کے پیرھن ۲۹۴	شمع خانہ ۳۰۹
شیطانی گروپ کا اصلی روپ ۴۱۶	شمع ہدایت ۴۵۴
شیعوں پر سو سوالات ۴۹۵	شوخی تحریر ۲۹۳
شیعوں کی تازہ زندگی ۵۰۵	شوخی داغ کہن ۲۲۲
شیعہ - احکام و عقائد کے آئینے میں	شہادت حضرت مسلم ۵۰۴
۱۵۷	شہادۃ ۵۳۲
شیعہ امامیہ ۱۵۷	شہادت عظمیٰ جراب شہید اعظم ۱۱۶
شیعہ اور تحریف قرآن ۴۶	شہباز خان ۳۳۲
شیعہ بچوں کی ابتدائی کتاب ۱۵۷	شہدائے آل ابو طالب ۵۳۵
شیعہ بچوں کی مذہبی تعلیم کا پہلا	شہر آرزو ۲۶۲
حصہ ۱۵۸	شہر خموشاں ۳۰۹
شیعہ دینیات کی دوسری کتاب ۱۵۸	شہر نامہ ۲۳۲
شیعہ سنی اختلاف - ایک بے حقیقت	شہر نگاراں ۳۵۰
عوغہ ۵۰۵	شہزادہ ابراہیم ۳۳۸
شیعہ علم کلام کی برتری ۱۵۸	شہود عرفان ۲۰۰
شیعہ قوم کو بیدار ہوگی ؟ ۵۰۵	شہید الصدر ۵۲۲
شیعہ کتب حدیث کی ندوین ۵۳۹	شہدان وفا کے خون بہا کیا ۳۰۹
شیعہ کون ہیں اور کیا ہیں ۱۵۹	شہید ثالث ۵۰۴، ۵۰۵
شیعہ محمد (مر) ۴۶	شیخ سقنہ - حضرت ابوبکر کی حیات و
شیعہ مذہب کے اصول دین ۱۵۸	کردار ۵۲۷
شیعہ مصاب دینیات ۱۵۹	شیخہ کی نرالی منطق ۱۳۴، ۱۵۷
شیعہ نظریات ۱۵۹	شیر ۴۱۵
شیعیان پاک کے مذہبی مطالبات ۴۱۶	شیر خان ۳۳۸

صراط النجات ۱۶۰

صراط مستقیم ۱۱

صراط مستقیم ۱۱۳، ۱۵۹، ۱۶۰

الصراط المستقیم ۱۲۵، ۱۲۳، ۱۵۵،

۱۵۹

صراط مستقیم کی تلاش ۱۶۰

صراط مستقیم - ملت ابراہیم ۱۶۰

صرف ۴۸۸

صرف میر ۴۱۶

صرف و نحو اردو ۴۱۶

صفات المومنین مشتمل علی قبض البدین

۴۷

صفات ثبوتیہ ۱۶۰

صفائح الابرار فی شرح الوجیز ۶۵

صفائح العقبان فی بحث تحریف قرآن ۴۸

صلاح الذین ۲۸۰

صلاح کار ۴۱۶

صلح امام حسن (ع) کے علل و مباد

۵۳۶

صلب فکر ۲۶۳

صوتیاتی اردو قاعدہ ۳۵۱

ض

ضابطہ حیات ۶۰

ضابطہ قواعد الحساب ۴۱۶

ضبط شدہ نظمیں ۲۳۲

ضبط نفس اور نفس پرستی ۵۰۵، ۵۲۷

شیعیت زندہ باد ۴۱۶

شیعیت کا تعارف ۱۵۹، ۵۰۵

شیعیت میں وہابیت کا ورود ۱۵۹

شیعی نقطہ نظر سے دینی نصاب و مروجہ

کتب درسی کا سرسری جائزہ ۱۵۹

ص

صالحین ۴۷

صبح الہام ۴۷۶

صبح شہادت ۴۷

صبح صادق ۲۹۴

صبح نو ۳۵۱

صحابیت کا قرآنی تصور ۴۷

صحائف ۴۱۶

الصحيح الجعفری تشریحات اصول کافی

۷۳

الصحيح من سيرة النبي (ص) ۴۸۹

صحيفة الملت ۲۲۲

صحيفة اعمال ۴۵۴

صحيفة نحلی ۲۰۰

صحيفة قصائل ۲۰۰

صحيفة ولا ۲۰۱

صدائے درا ۲۰۱

صرف امامت ۵۰۵

صدقے کی اہمیت اور افادیت ۵۰۵

صدیقہ کبریٰ حضرت فاطمہ زہرا (ع) کے

نصیرت افروز خطبات ۵۰۵

طبیعیات کے بنیادی تصورات ۴۱۶
 طرح دار لونڈی ۳۲۵
 طرفۃ العین ۹۷، ۴۱۶
 طشت مراد ۲۶۳
 طعن السنان ۴۵
 طفلتان ۴۷۶
 طلسمات ۴۱۰
 طلسمات حساب ۴۱۷
 طلسمات فلاطیس ۲۶۱
 طلسم اسرار ۳۳۲
 طلسم حیرت ۴۷۸
 طلسم زعفران زار سلیمانی ۳۵۱
 طلسم نورخیز جمشیدی ۳۵۱
 طلسم ہوشربا ۳۵۱، ۳۵۲
 طلسمی بدلہ ۳۲۵
 طلعة الشمس ۲۴۶
 طلوع اشک ۴۸۱
 طلوع فکر ۲۲۳، ۲۷۷
 طوطی نامہ ۲۴۶، ۲۵۰
 طوفان ۳۰۵
 طوفان محبت ۴۷۷
 طوفان نوح (ع) ۲۰۱
 طہران مخوف ۴۱۷
 طہنت الانسان کما بین الفرقان ۴۸
 ظ
 ظفر المبین ۴۷۰

صرب آنش ۲۶۱
 ضریۃ قاطعہ ۵۰۵
 ضرورت امام ۳۷۲
 ضرورت دینیہ ۱۶۰
 ضرورت مذہب ۳۷۳
 ضرور و مفید ۵۰۶
 ضمیمہ جات مقبول ترجمہ ۲۱
 ضمیمہ کتب اربعین فی فضائل
 امیر المومنین ۶۹
 ضمیمہ واقعۃ غدیر ۱۰۸
 ضیاء الانصار ۳۴۵
 ضیاء الاسلام ۵
 ضیائے حسین (ع) ۲۰۱
 ضیاء دکن ۲۴۷، ۴۷۶
 ط
 طالب علم اور طالب حق کے لئے ۵۲۶
 طالب علم کی زندگی کا کیا مقصد ہون
 چاہیے ۳۱۷
 طالب و موہنی ۲۴۶
 طب اسلامی اور جدید ہیڈیکل سائنس کے
 انکشافات ۵۰۶
 طبۃ الائمہ ۴۹
 طب ظاہرین ۵۲۸
 طبقات الارض ۴۱۷
 طبقاتی تفاوت اور اسلام ۴۶۵
 طبی سماجی بہبود ۵۰۶

عربی قاعدہ ۵۰۷	ظہر محمود ۲۱
عربی مرثیے کی تاریخ ۱۰۲	ظہور امام مہدی قریب تر ہے ۵۰۶
عرش و فرش ۲۹۴	ظہور حق ۲۰۱
عرفان ۵۲۳، ۱۳۰	ظہور رحمت ۲۰۱
عرفان امامت ۲۷۳	ظہور علی (ع) بمقام قاب قوسین در رد
عرفان درد ۵۴۱	حافظ سیف اللہ و جعفر حسین ۱۶۰
عرفان صفی ۴۱۷، ۲۰۲	ظہیر المومنین ۴۵۴
عروس فطرت ۲۳۳	ع
عروض ، رسالہ در علم ۵۰۰	عابد رضا بیدار - انتخاب کلام ۲۴۲
عروض آسان ۵۰۷	عاصمہ ۳۲۵
عربصہ خاور ۴۸	عائیت محمود در عمل ام داود ۴۵۴
عزاد ری از مرجعیت شیعہ ۴۱۷	عالم ارواح ۳۶۱
عزاد ری کی تاریخ ۱۰۲	عبداللہ یا خانہ زاد خدا ۵۰۰
عزاداری کی مختصر تاریخ اور جواز	عبقات الانوار ۵۰۳
مراسم عزا ۵۰۷	عجائب الاسرار ۴۱۷
عزاداری نور خدا ہے ۱۱۶	العجالة النفعہ ۱۶۰
عشرہ کاملہ ۶۹	عجیب لزکی ۳۱۰
عشق پر زور نہیں ۲۳۲	عدالت صحابہ کا نظریہ ۱۷۷
عصر حاضر ۹۱	العدل ۷۳، ۱۳۰، ۱۶۰
عصر حاضر میں دینی طلبہ کا کردار	عدل ۱۶۱، ۱۱۳
۵۰۷	عدل علی (ع) ۲۰۱
عصمت آدم ۴۸	عدل و حکمت ۴۱۷
عصمت انبیاء ۱۶۱	عندرا ۳۲۵
عصمت کدہ ۵۰۷	عراق میں اسلامی انقلاب کی تحریک
عصمت محمد امرا و آل محمد (ع) ۱۶۱	۳۷۳
عطر سخن ۲۳۳	میں کا فن تعمیر ۴۱۷ ۵۰۶
عطر عروس ۲۰۲	

علامہ اقبال اور عرض حال ۵۳۶
 علامہ یزدانی کا خط - صدر پاکستان کے
 نام ۵۳۶
 علامہ الزمن ۵۰۸
 علم الاقوام ۴۱۸، ۵۰۸
 علم الجفر ۳۶۱
 علم الحديث ۶۶
 علم برقیات ۵۰۸
 علم حساب کی چکروتی ۴۱۸
 علم موسم ۴۱۸
 علمی باتیں ۱۶۳
 علمی ولیمہ ۱۱۳
 علوم القرآن ۴۸
 علمی (ع) بن ابی طالب ۵۰۸
 علمی برادران اور ان کا زمانہ ۵۰۸
 علمی بند رضوان ۲۰۲
 علمی (ع) فی القرآن ۴۸
 علمی گزہ کی باتیں - علمی گزہ کی
 بادیں / براتوں کی یاد ۳۵۲
 علمی گزہ کی تعلیمی تحریک ۳۱۸
 علمی گزہ مسم یونیورسٹی کل اور آج
 ۴۱۸
 علمی نامہ ۲۰۲
 علمی کا مرتبہ اللہ اکبر ۲۰۲
 عماد الحق ۵۳۴
 عمار یاسر (م) و مقداد (م) ۲۰۲
 عمدۃ البیان ، تفسیر ۱۱، ۱۲

عطر مجموعہ نعت ۲۷۹
 عظمت حسین ۵۰۷
 عظمت والدین ۵۰۷
 عقائد اثنا عشری ۱۷۰
 عقائد اسلام ۱۶۱
 عقائد الابرار ۱۶۱
 عقائد الامامیہ اثنا عشریہ ۱۶۲
 عقائد الشیعہ ۱۶۲
 عقائد الصالحین ۱۶۲
 عقائد المومنین ۱۶۲
 عقائد امامیہ ۱۶۲
 عقائد جعفریہ ۱۶۲
 عقائد حقہ ۱۶۲
 عقائد شیعہ ۱۶۲
 عقائد و نظریات ۱۶۳
 عقد ام کلثوم ۱۱۶
 عقدۃ اللالی فی عقائد الموالی ۱۶۳
 عقد ثریا ۳۵۲
 عقل سلیم ۴۱۷، ۵۲۶
 عقل و دھانت کی میزان ۴۶۱
 عقیدۃ تفویض ۱۶۳
 عقیدۃ رجعت ۱۶۳
 عقیدۃ و عمل ۲۰۲، ۵۰۷
 عقیل عرب ۵۰۷
 علاج بالسجوم ۳۶۱
 علاج دل ۳۷۳
 علاقہ غیر ۴۱۸

غزلبات الائمہ فہما صدر من عجایبہم علی	عمدہ المصائب ۸۶
ایداالاتہ ۴۱۸	عمدة المعارف ۱۶۲
غرائب اللغات ۴۶۲	عمران النفس ۵۰۸
غزالات تم تو واقف ہو ۲۹۴	عمرانیات و تعلیم ۳۱۸
غزل ۲۶۳	عمر و عبار کی عباریاں ۲۲۸
غزل معلیٰ ۲۶۳	عمل عاشور ۴۵۴
غزلیات غالب مع شرح ۴۱۸	عطیہ عزا ۴۵۴
غزلیات ضامن ۲۶۳	عناقید الجیب ۴۵۴
غزورہ حیدری ۱۹۲	عورت - اسلام کی نظر میں ۵۳۶
الغمر ۳۸۷	عورت اور جنسیات ۵۰۸
غم غلط ۳۱۰	عورتوں کی انشاء ۳۵۳
غنچہ آرزو ۲۹۲	عہد اسیری ۲۲۳
غیر معمولی ذہین بچہ ۴۱۹	عید غدیر ۱۰۸، ۱۲
ف	عید مباہلہ ۱۹۹، ۱۱۳، ۴۹
فارسی ادب کے ارتقا کی مختصر تاریخ	عید نوروز اور اسلامی تقویم ۴۱۸
۵۰۹	عیدی نامہ ۴۲۴
فارسی مسقط ۸۵	عین الیقین لعی ویت رب العالمین ۱۶۳
الفاروق ۴۸۹	عین تماشہ ۲۲۶
فاطمہ بنت اسد ۵۰۹	عیون العرفان فی تنہیم القرآن ۲۱
فائنامہ امام رضا (ع) ۳۶۳	غ
فائنامہ حضرت امام جعفر صادق	الغایۃ الفصولی ۱۶۴
علمہ السلام ۳۶۳	عانت المرء فی صمدۃ الاماء ۱۶۴
فاؤست ۲۵۳	عندہ ۱۰۶
فہمت الذی کفر ۴۶	عندہ ۵ ۹ ۱ ۸
فتح الرحمانی فی اثبات خلافت خلفاء	عندہ سے کربلا سن ۱۰۴
بایات قرانی ۴۹	عندہ کے ذبیح ۴۱۸

فرہنگ نویسی فارسی ۴۶۱
 فریاد ۴۵۵
 فریاد داغ ۲۵۰
 فریب ۳۱۰
 فریب عشق ۲۴۹
 فسانہ عجائب ۲۴۳
 فسانہ ہمت ۳۵۳
 فضل الہی ۴۱۹
 فضل الصدق فی استفہام ما فی القول
 الاسد ترجمہ یا علی مدد ۱۶۵
 فضائل و اثرات آیات قرآن ۴۹
 فضائل ولی الباری من احادیث الصحیح
 البخاری ۱۱۶
 فضل الباری فی تنقید صحیح بخاری ۱۱۹
 فضل جلی ۴۴
 فضیلت السادات فی ردّ عبدة الطغات
 ۴۱۹
 فطرة الاسلام ۵۰۹
 فطرت اور مذهب ۴۲۰
 فغان آرزو ۲۹۵
 فقہ الشیعہ ترجمہ کتب الصلوة العروۃ
 الوثقی ۱۱۶
 فقہ الفرائض ۹۷
 فقیر کی جہولی ۴۶۱
 فکر بلیغ ۲۳۳
 فکر جمیل ۲۳۴
 فکر عاقبت کار ۱۷۰

فتح الغالب فی رد شرح المطالب ۱۶۴ ،
 ۱۶۵
 فتح قسطنطنیہ اور حضرت عبداللہ بن
 عباس کا خط ۵۰۹
 فتنہ آخر الزمان ۴۱۹
 فتنہ تفسیر پائے ۵۸
 فتنہ خالصیت پر پہلا ایشم ہم ۴۱۹
 فتنہ وضع احادیث ۱۱۹
 فتوحہ ۵۰۹
 فراز عرش ۲۰۳ ، ۴۷۷
 فرانسیسی معلمہ ۳۱۸
 فرائض اور حقوق انسان ۳۷۴
 فرحت الحساب ۴۱۹
 فردوس تفکر ۲۰۳
 فردوس خیال ۲۳۳
 فردوس سخن ۲۰۳
 فرض شناس بیٹی ۳۳۸
 فرق اسلامی ۴۱۹
 فرق الفریقین فی تمسک الثقلین ۱۱۷
 الفرق بین المعجزہ و السحر ۱۰۴
 الفرقة الناجیہ ۱۰۸
 فرمان امیر المومنین علیہ السلام ۱۰۰
 فرمان حیدری ۱۰۰
 فروغ ہستی ۲۳۳
 فرہنگ اثر ۴۶۱
 فرہنگ الفاظ و محاورات سرگدشت
 وزیر خان لنکران ۴۶۱

فوائد القرآن ۴۹
 فوائد المومنین ۵۱۰
 فوائد ذہبیہ ۱۶۶
 فوز عظیم ۵۱۰
 الفہرست ۴۸۹
 فہرست ۵۱۰
 فہرست الفاظ قرآن ۴۹
 فہرست الکتب النادرہ ۴۲۰
 فہرست ذخیرہ کتب حکیم محمد مرسى
 امرتسری ۵۳۶
 فہرست سادات امر وہ ۵۱۰
 فہرست کتابیات اسلام ۵۱۰
 فہرست کتب ۴۲۰ ، ۵۱۱
 فہرست کتب امامیہ مشن ۵۱۱
 فہرست مخطوطات ۴۲۰
 فہرست مخطوطات اردو ۵۱۱
 فہرست مراکز دینیات ۵۱۱
 فہرست مشروح کتب قلمیہ کتب خانہ
 اصفیہ ۴۲۰
 فہرست نسخ قلمی سبحان اللہ اورینٹل
 لائبریری عی گڑھ ۴۲۰
 فیصل ۳۱۰
 فیصلہ قرآنی بجواب فتح الرحمائی ۴۹
 قبض المئان فی معارف القرآن ۳۴
 ق
 قاتلان عثمان ۵۲۸

فکر و فن ۲۳۴
 فکر و نشاط ۲۲۴
 فلاح دارین فی حدیث ثقلین ۱۱۴
 فلسفہ الاسلام ۱۶۵ ، ۳۷۴ ، ۴۲۰
 فلسفہ المذہب ۳۷۴
 فلسفہ اجتماعی ۴۲۰
 فلسفہ احکام ۳۷۴
 فلسفہ اسلام ۱۶۵ ، ۳۷۴
 فلسفہ الہیات ۴۲۰
 فلسفہ امامت و قیادت ۱۶۵ ، ۵۰۹
 فلسفہ امن ۳۷۴
 فلسفہ انتظار ۳۸۸
 فلسفہ تاثیر دعا اور زیارت قبور ۴۴۲
 فلسفہ تعلیم ۳۱۸
 فلسفہ تقریر ۵۰۹
 فلسفہ دعا یعنی ذریعہ انقلاب ۴۴۲
 فلسفہ زندگی ۴۲۰
 فلسفہ صرف و نحو ۵۱۰
 فلسفہ قرآن و اہلیت ۱۱۴
 فلسفہ محبت ۱۲
 فلسفہ مذہب و حقیقت اسلام مع رسالہ
 انقلاب حسن ۳۷۵
 فلسفہ نماز ۱۰۲
 فلسفہ و کلام اسلامی کے بہترین خطوط
 ۵۰۱
 نس خطب ۵۱
 نسک ۲۲۴

- قرآن مجید اور اقتصادیات کی تعلیم و تاکید ۵۱
- قرآن مجید کی کچھ سورتوں کا مطلب ۲۳
- قرآن مجید مترجم بحواشی ۲۱
- قرآن مجید مترجم بلگرامی ۲۳
- قرآن مجید مترجم سید علی ۲۳
- قرآن مجید مترجم مع ترجمہ ضیاء القرآن ۲۳
- قرآن مجید مترجم مع تفسیر لو مع التنزیل ۲۱
- قرآن مجید مترجم مع حاشیہ ۲۱
- قرآن مجید مع خلاصۃ التفسیر ۲۳
- قرآن مجید مترجم مقبول ۲۲
- قرآن میں ذکر حسین (ع) ۵۲
- قرآن میں سائنس ۵۲
- قرآن ناطق ۱۱۶
- قرآن و اہلبیت ۱۱۴
- قرآن و علی (ع) ۵۱
- قرآن - ہمارا عقیدہ ۵۱
- قرآنی افسانے ۵۲
- قرآنی داستان / رقیق زنداں ۵۱
- قرآنی رسول امر کی عظمت ۵۲
- قرآنی قاعدہ ۵۲، ۱۶۶
- قرآنی نظریہ خلافت ۵۲
- قریبی و مودت ۱۴
- قرۃ العین حیدر کے چار ناولٹ ۳۲۶

- قضی کفر و اسلام ۴۷
- قاعدہ مفتاح القرآن ۴۹
- قابضہ نما ۵۱۱
- قاموس النصاحت ۴۶۱
- قانونچہ انشاء ۲۴۶
- قانون قدرت ۵۰
- قائداعظم اور مسلم صحافت ۴۲۱
- قبائے ساز ۲۶۳
- قبعاب ۵۱۲
- قدیم اردو ۴۲۱
- قرآن اور اسلامی انقلاب ۵۰
- قرآن اور اہلبیت ۵۰
- قرآن اور پرویز ۵۰
- قرآن اور زندگی ۵۰
- قرآن اور مسلمان ۵۰
- قرآن - اہلبیت کی نظر میں ۵۰
- قرآن جو میں سمجھا ۵۱
- قرآن حکیم اور فطری تقویم ۵۱
- قرآن السعیدین / فلسفہ قرآن و اہلبیت (ع) ۵۳
- قرآن - سلمان (رضی) - ایران ۶۰
- قرآن فہمی ۵۲
- قرآن کا ایک اہم حکم ۵۰
- قرآن کا دائمی منشور ۱۸، ۱۹
- قرآن کی روشنی میں بین الاقوامی تعلقات ۵۲
- قرآن میں ۵۱۱

قندیل ۴۲۱

قواعد اردو و ہندی شارٹ بینڈ ۴۲۱

قواعد العروسی ۵۱۲

قواعد المدنی لسخ البغدادی ۳۴۳

قواعد حسینی ۴۲۱

قواعد کلبہ بہاکا ۴۲۱

قواعد مدنی ۸۶

قوانین تجارت ۴۲۱

قوانین درلت ۲۸۴

قوانین منطق ۵۱۲

القول الاشد فی رد القول الاسد ۲۷۲

القول الجرم فی انتشار النجم ۲۳

القول الجمیل فی التوراة و الانجیل ۳۳

القول الصواب فی جواز التسامع فی ادلة

السنن و الآداب ۶۶

القول الکریم بمجیب الرحیم ۵۳

القول المتین فی قطع الوثین ۳۳

قول قبصل ۲۳۵

قول مظهر ۴۲۲

قوم ثمود کا تذکرہ ۴۶

نومی ادبی مذاکرہ ۵۳۷

نومی زبان کی یالیسی کے بارے میں چند

خیالات ۵۱۲

نومی سیرت کی تشکیل ۴۲۲

نومی نظمیں ۲۳۵

نومی یکجہتی اور ادب کا کردار ۳۵۳

نیافہ منظوم ۳۶۳

قسطاس مستقیم ۹۰

قصائد جرحیس ۲۰۳

قصائد چہارده معصومین ۲۰۳

قصائد خاقانی ۴۲۱

قصائد سحر ۲۰۳

قصائد عزیز ۲۰۴

قصائد مبارک ۲۰۴

قصائد نجم ۲۰۴

قصص الانبیاء ۲۲، ۴۲۱

قصص القرآن ۵۳

قصص ہند ۳۵۳

قصور کس کا ہے ۳۲۸

قصیدہ ۲۰۴

قصیدۃ العلویہ علی الآیات و لاحادیث

النبرۃ ۲۰۴

قصیدہ بردہ شریف ۲۰۴

قصیدہ علویہ ۲۰۴

قصیدہ میلادیہ ۲۰۵

قصیدہ نعت ۲۰۵

قطب مشتری ۲۴۷، ۲۹۵

قطرہ سے گھر ہونے تک ۳۲۶

قلائد الہراند ۲۰۵

قلب قرآن ۲۴

قلب نگیں ۴۵۵

قلو بطرہ ۳۰۵

قمر مصحون ۲۳۴

قند پارسی ۵۱۲

کتاب کشف الحقائق فی جواب تفویض
 احسن الفوائد ۱۶۷
 کتاب کی کہانی ۳۲۰
 کتاب مبین ۵۳
 کتاب معارج الفضائل در معجزات ائمہ
 اثنا عشر ۲۰۵
 کتاب و عترة ۵۴
 کتب خانہ ۵۱۲
 کحل الانتظار ۵۱۲
 کریلا آغاز سے انجام تک ۲۰۵
 کریلا کی کہانی - قرآن کی زبانی ۵۴
 کریلا والے ۴۲۳
 کرشمہ حفر مرسوم بہ آلہ معلومات ۴۵۵
 کرشمہ قدرت ۳۶۲
 کرشمہ گاہ سخن / زبان حال ۲۹۵
 کرکت نامہ ۲۳۵
 کستور لگانے کے طریقے ۴۲۳
 کشف الاسرار فی معرفۃ النبی و آلہ
 الاطہار ۱۶۷
 کشف المحاب ۱۶۷
 کشف المحاب در تفریہ نبی امی و ولایت
 مآب از جہل قرأت و کتاب ۱۶۷
 کشف الحقیقت یعنی تفسیر آیت ساق ۲۴
 کشف الداہیہ ۱۰۲
 کشف الرموز ۲۴۶
 کشف الظلام عن غیبۃ الامام ۱۶۸
 کشف الظلمات بحواب آیات بیانات ۱۱۱

قیام امام حسین (ع) ۵۲۸
 ک
 کار جہاں دراز سے ۳۲۶
 کاروان ۳۵۳
 کاروائے موریات و میلیات ۴۲۲
 الکاسب حبیب اللہ ۳۸۷
 کشف الاسرار ضمیر ۳۶۲
 کاشف المحاب عن مصالح المحاب للنساء
 ۴۲۲
 کاشف الحق ۱۱۴، ۱۶۶
 الکاظم ۱۰۷
 کاغذ کی ناز ۲۳۲، ۴۴۲
 کافکی کے افسانے ۳۱۰
 کاکل پریشاں / نظم نامور ۲۹۵
 کامران مشاعرے کی مکمل روداد ۲۳۵
 کائنات قبل اسلام ۲۷۵
 کبوتر نامہ ۲۴۶
 کپڑوں کی رنگائی ۴۲۲
 کتاب الاعتقاد ۱۵۹
 کتاب الایمان ۱۶۷
 کتاب التکمیل ۵۳
 کتاب التوحید ترجمہ عماد الاسلام ۱۶۷
 کتاب العقل ۷۳
 کتاب المؤمن ۹۲
 کتاب النحو ۵۲۸
 کتاب پیمائش ۴۲۲

کلمہ اور معرفت کلمہ ۱۶۸

کلمہ طیبہ ۱۶۸

کلمہ طیبہ کا اثبات ۱۶۸

کلمہ علی ولی اللہ ایک تحقیقی مطالعہ
۱۶۸

کلیات بیخود ۲۹۶

کلیات پطرس ۲۹۷

کلیات حسرت ۲۹۷

کلیات راقم ۲۹۷

کلیات زکی ۲۹۷

کلیات سلطان محمد قلی قطب شاہ ۲۹۷

کلیات سید انشاء اللہ خان ۲۹۶

کلیات شاہی ۲۹۷، ۴۲۳

کلیات صبا ۲۹۸

کلیات صفدر ۲۹۸

کلیات ظفر ۲۹۸

کلیات قدر ۲۹۸

کلیات مہر ۲۹۸

کلیات ناز ۲۹۹

کلید انشا پردازی ۵۱۲

کلید جنت ۲۰۶

کلید حاجات ۲۰۶

کلید روحانیت ۲۰۶

کلید معرفت ۲۰۶

کمال ارتضوی ۴۵۵

کمال الدین و تمام النعمۃ ۷۴

کمپیوٹر کی مدد سے قرآن کا مطالعہ

کشف الغیب عن حدوث المذاهب ۱۶۸،

۳۷۵

کشف العضلات فی حل المعصیات ۴۲۳

کشف حقیقت ۳۷۵

کشکول ۴۲۳

کشکول شیخ بہائی ۵۰۰

کشمیر کا مجاہد ۳۳۸

کشمیری بارہ سنگھا ۴۲۳

کشور قلم ۲۰۵

کفارہ گناہ ۲۱۷

کفایۃ الحساب شرح خلاصۃ الحساب ۴۲۳

الکفایۃ علی الکافیہ ۳۸۷

کفایت شعاری ۵۱۲

کفر و اسلام بجواب منکرین القرآن ۵۴

کلام انشاء ۲۳۵

الکلام الحسن فی جواب مسائل محمد

حسن ۵۲۳

کلام حسن ۲۰۵

کلام ربانی ترجمہ احادیث قدسیہ ۱۰۰

کلام شاد ۲۹۵

الکلام علی فلسفۃ الاسلام ۱۳۰

کلام لسان اللہ ترجمہ خطبہ معجزہ بلا

لف ۱۰۰

کلام منظر ۲۹۶

کلمات حلی من کلام مولانا علی ۱۰۱

کلمات حسرت علی علیہ السلام ۱۰۱

کلمتہ التہجد ۸۶

۵۴

کتاب ۵۱۲

کند مالا ۳۳۲

کن رس ۳۱۰

کنز المنافع ۴۲۳

کنز الصانع ۴۲۴

کنز مخفی ۴۲۳

کنز مکتوم فی حل عقد ام کلثوم ۱۱۱

کوز الآخرة ۱۶۹

کوئی آشنا بھی نہیں ۳۲۶

کوه ندا ۲۰۶

کھا علی اع ، بلا نلی ۲۰۶ ، ۴۵۵

کھری بات ۸۶ ، ۱۶۹

کھکشان ۴۷۷

کھلے ہاتھ نماز کا قرآنی ثبوت ۵۵

کھوٹے ہوؤں کی جستجو ۳۵۳

کیا آپ کروبار کرتے ہیں ۴۲۳

کیا آپ کا عقیدہ صحیح ہے ؟ ۵۱۳

کیا مذہب مانع ترقی ہے ۳۷۵

کیا معاویہ صحابی رسول تھا ؟ ۴۲۴

کیا یہ علی مدد کہنا شرک ہے ؟ ۱۶۹

کیف و سرور ۲۹۹

کیف و کرب ۲۳۶

کیلنڈر یا وقت کی تقسیم ور ہجری سن

کی تاریخ ۴۲۴

کیمونزم اور نو آبدیت ۵۱۳

کیمیا زراعت ۴۰۹ ، ۴۲۴

گ

گاما کمک ۵۱۳

گاؤ کشی اور مسلمان ۳۷۵

گرہائے حساب بزبان اردو ۴۲۴

گریبان ۲۳۶

گریٹر مالک محروسہ سرکار عالی ۴۲۴

گفتار انبیاء ۸۶

گلابو چوہیا اور پرزاد ۲۳۸

گل باغ ارم ۲۰۶

گلدستہ ارم ۲۰۶ ، ۵۱۳

گلدستہ امانت ۲۶۳

گلدستہ انیس ۴۷۷

گلدستہ حیدری ترجمہ تاریخ نادری ۲۸۲

گلدستہ دینیات (منظوم) ۱۷۰

گلدستہ شیدا ۲۰۶

گلدستہ صدق ۲۰۷

گلدستہ عقیدت ۲۰۷

گلدستہ فضا ۴۷۷

گلدستہ قصائد ۲۰۷

گلدستہ ماتم ۴۷۷

گلدستہ منظوم ۸۶

گلدستہ مولوی ۲۰۷

گلدستہ مومنین ۲۰۷

گلدستہ نظم بشیر ۲۳۶

گلدستہ نعت ۴۲۴

گلدستہ نور ۲۵۰

گل نرجس ۲۰۸	گلدستہ وفا ۴۷۷
گل و مل ۲۶۴	گل رعنا ۲۹۹
گنہائے عقیدت ۲۰۸	گلزار ابراہیم ۲۸۷
گلی کوچے ۳۱۰	گلزار نعلیق / دیوان حضرت نعلیق ۲۹۹
گناہان کبیرہ ۸۷، ۱۱۸	گلزار خلیل ۱۷۰
گنج شانگاہ معروف نکال ۴۶۱، ۵۱۳	گلزار دانش ترجمہ بہار دانش ۲۸۲
گنج مقفل ۸۷	گلزار سرور ۳۵۴
گنجینہ ۲۶۴، ۳۰۰	گلزار عقیدت ۲۰۷
گنجینہ چیسان ۴۲۴	گلزار ماہ لقا ۲۰۸
گنجینہ زبان اردو ۲۶۲	گل زمین ۳۵۴
گنجینہ محبت ۲۴۷	گلستان حکمت ۱۰۱
گنجینہ معارف ۵۵	گلستان رشید ۲۹۹
گنجینہ معارف یعنی آغاز و انجام ۱۷۰	گلستان سخن ۳۰۰
گندولا کا آدم خور ۴۲۵	گلستان معرفت ۴۵۵
گوار ۳۲۶	گلشن بہار ۲۶۳
گوری سونے سیج پر ۳۲۶	گلشن جنت ۲۴
گوریلا انسان ۳۲۸	گلشن زراعت ۴۲۴
گوش ہر آواز ۲۳۶	گلشن رہرا ۲۰۸
گوشہ ادب ۳۵۴	گلشن عشق ۲۵۱
گوشہ قفس ۳۰۰	گلشن عقیدت ۲۰۸
گوہر اسرار ۲۵۱	گلشن مثنیٰ ۳۰۰
گوہر ریزے ۲۰۸	گلشن ہند ۲۸۷
گوہر شاہوار ۵۱۴	گل عقیدت ۲۰۸
گوہر کعبہ ۲۷۷، ۲۰۸	گل کردہ ۳۰۰
گھاس میں تتلیاں ۲۶۴	گنگ ۵۲۸
گہراہ ۳۲۶	گنگرہ ۳۲۶
گہر عقیدت ۲۰۸	گل معرب ۲۸۲

لغات نظامی ۴۶۲
لفظ شیعہ کا قرآنی مفہوم ۵۵
لفظوں سے کھر همراه چلیں ۲۳۶
لفحانی رسول کا جائزہ ۵۲۹
لقمہ شیریں ۲۵۲، ۲۴۷
لمحون کا سفر ۳۱۰
لمحے کی دیوار ۳۲۶
لمعات ادب ۳۵۴
لمعة الانوار فی عقد الابرار ۱۷۰
لمع العرفان فی توضیح القرآن ۲۴
للموانع اللیلیہ ۴۵۶
لوح محفوظ ۳۶۲
لوح منزل ۴۷۷
لومزی کے بجے ۳۲۸
لہو پکارنا ہے ۴۷۷، ۲۳۶
لہو کے چراغ ۲۷۸، ۲۶۵
لے سانس بھی آہستہ ۴۲۵
لیکچران الیکٹریسٹی ۴۲۵، ۵۲۹
لیلی دمشق ۳۲۷
لیلی و مجنون ۲۸۲
م
ماتین فی فضائل المصطفین ۵۱۵
ماجرى على السادات و الشیعه من یدی
منی أمیه و بنی عباسیہ ۵۰۰
ماحی ضلالت ۱۴۶
مآخذ البداء ۴۲۵

گھر کا درزی ۴۲۵
گیس کا دفاع ۵۱۴
ل
لاتفسدوا فی الارض ۳۷۵
لاجواب مقالہ ۵۲۸
لامیہ سودا ۲۳۶
لاتبریری اور اس کی تنظیم ۵۱۴
لاتبریری سائنس اور اصول تحقیق ۴۲۵
لیاب النقول ۹۱
لب اظهار ۲۶۴
لب کوثر ۲۰۸
لچھی ٹرائن شفیق اورنگ آبادی ۵۲۷
لحن داودی ۵۲۴
لخت جگر ۲۳۲
لذت عشق ۲۵۱
لذة الاقہام ۲۳۶
لسان الصادقین فی شرح الاربعین ۹۰،
۱۰۸
لسان المتقین ۴۵۵
لطافت العادة ۲۳۶
لطائف السعادة ۳۵۴
لطائف غیبی ۵۲۸
لغات الخواتین ۴۶۲
لمعات الرمل ۴۲۴
لغات القرآن ۵۵
لغت خیالات ۴۲۵

مثنویات شوق ۲۴۹

مثنویات صبر ۲۵۲

مثنوی نقی ۲۴۸

مثنوی رسا ۱۰۱

مثنوی عالم ۲۵۰

مثنوی لطف ۲۵۱

مثنوی ناسخ ۹۱

المجالس ۲۸۷

مجالس اطفال ۱۱۶

مجالس الابرار ۹۱

مجالس حیدریہ ۴۷۸

مجالس خاتون ۱۱۶

مجالس رنگین ۴۲۷

مجالس عشرہ محرم ۴۲۷

معاهد عرب ۴۲۷

محریات قرآنیہ مع روایح الغائب فی دفع

التردید و الريب ۵۵

مجرم کون ۳۴۲

مجمع الآيات ۵۵

مجمع البحرين ذولسانین ۲۰۹

مجمع البرهان فی تفسیر القرآن ۲۴

مجمع المعارف ۱۷۱

مجموعہ اعتقادات حنبلیہ / بنائے دین و

محافظ ایمان ۱۲۷

مجموعۃ العقائد ۲۰۹

مجموعہ رد المقصرین ۵۱۵

مجموعہ زیارات ۴۵۶

ماخذ بداء ۱۷۰

مادر ملت - فاطمہ جناح ۵۱۴

مادر ہند ۲۵۲

مادھو پور کا آدم خور ۴۳۴

مادہ ہائے استخراج التواریخ ۴۲۴

مادیت کا علمی جائزہ ۳۷۵

ماذون الف لیلی ۳۲۷

مارکسزم اور مسئلہ قومیت ۴۲۵

مارکسزم پر ایک نظر ۴۲۵

مارکسزم - محنت کشوں کے لئے ایک

سراب ۴۶۵

مالک اشتر ۵۱۴

ماں کی کھیتی ۲۵۴

ماہ وفا ۴۷۸

مبادی علم النفس ۴۲۵

مبادیات عمرانیات ۴۳۴

مبادی قانون فوجداری ۴۲۶

مبارک سال ۵۱۵

متاع ادب ۳۵۵

متاع جبر ۴۷۸

متاع زندگی ۲۳۶، ۴۷۸

متاع، ہی ۲۳۷

منعہ اور قرآن ۵۸

متنبی ۵۵

متی کا کام ۴۲۶

مثالب لکادین من القرآن المبین ۶۹

مثنویات حالی ۴۲۶

مخاطرات المحاضرات ۴۲۸	مجموعہ قصائد ۲۷۸
مخبر عشق ۳۰۰	مجموعہ مخمسات ۲۰۹
مختصر الاحکام ۵۱۵	مجموعہ مناجات ۲۰۹، ۴۵۶
مختصر الاشتقاق ۴۲۸، ۵۱۵	مجموعہ مناجات و مناقب و نعت ۲۰۹
مختصر تجوید القرآن ۶۲	مجموعہ مناقب ۲۰۹
مختصر سوانح حیات ۵۱۶	مجموعہ نوحہ جات ۱۰۷
مختصر نویسی ۵۱۵	مجھے ہے حکم اذان لا الہ الا اللہ ۳۷۵
مختصر کہانیاں ۳۵۵	معارفہ حق ۴۲۷
مختلف البیان ۵۳۷	معارفہ کابل و قندھار ۴۲۷
مخدوم نامہ جہانیاں جہانگشت ۴۲۴	محاسن الابرار ۹۱
مخرج عقائد نوری ۵۳۴	المحاسن والاضداد ۳۸۷
مخزن الجواهر ۹۲	محراب ۲۰۹
مخزن الفرائب ۴۳۴	محرق قاطع برہان ۵۲۸
مخزن الفوائد ۴۳۴	محترم مدیر « رضا کار » کے تضاد اور
مخطرطاب پیرس ۵۱۶	فساد کا جواب ۴۲۷
مخطرطات تقویم و ستارہ شناسی ۳۶۲	محرم کا پروگرام ۴۲۷
مدارس ثانوی کا نظام تعلیم ۳۱۸	محسن انسانیت ۱۰۴
مدح امیر المومنین (ع) ۱۷۱	محسن نوری نے کہا ۲۱۰
مدح اولیاء ۲۱۰	محل خانہ شاہی ۴۲۸
مدح چہارہ معصومین (ع) ۲۱۰	محل مشیت ایزدی اور ارادہ خداوندی کا
مدخل التفسیر ۵۶	نفاذ ۳۷۵
مدرسہ باقر العلوم مکہ انوالی ضلع	محمد بن حنفیہ (در) ۵۱۵
گجرات ۵۱۶	محمد (س) ہی محمد (س) ۲۱۰
مدرسہ عمل ۵۱۶	محمد (س) و آل محمد (س) - مرکز اتحاد
مدیر « رضا کار » کے عقائد باطلہ اور	۵۱۵
مذہب شیعہ کے خلاف اجتہاد کی	محمد عزیز مرزا ۲۸۷
حقیقت ۱۷۱	محور (ادبی تبصرے) ۲۸۷

مرتبہ مرزا دبیر ۴۷۸	مدیر و مجیب ۱۷۱
مرد خسیس ۴۲۹	مدینۃ السلام ۱۹۸
مرشد الطلاب ۱۱۴	مذہب اسلامی اور حقیقی اتحاد کی
مرشد الطلاب و مفہم الكتاب ۳۱۸	ضرورت ۴۲۸، ۳۷۶
مرغوب جہاں ۳۰۰	مذہب اثنا عشری ۱۷۱
مرقع ادب ۳۵۵	مذہب اور سائنس ۴۲۸
مرقع تاجپوشی ۴۲۹	مذہب اور عقل ۳۷۶
مرقع داش ۹۳	مذہب شیعہ اور تبلیغ ۳۷۶
مرقع عبرت ۵۱۶	مذہب شیعہ - ایک نظر میں ۱۷۱
مرقع لیلیٰ مجنون ۳۳۲	مذہبی تصورات ۴۲۸، ۳۷۶
مرکز علم و دانش - جامع المنتظر ۵۱۶	مذہب حق کے دو ناصر ۵۱۶
مرگ بر مقصرین ۱۲۷، ۱۷۲	مذہب شیعہ کے عملی پہلو ۳۷۶
مریخ کی ست ۴۲۹	مرآۃ التحقيق ۱۷۱
مزامیر ۲۳۷، ۳۰۱	مرآۃ التصوّف ۴۲۸
مسافر ۳۲۷	مرآۃ الشہود ۴۲۹
مسافر نامہ ۴۲۴	مرآۃ العروض ۵۱۶
مسالك الحكماء ؟	مرآۃ الغیب ۲۷۸
المسائل الجعفریہ ۱۷۲	مرآۃ القرآن ضمیمہ مفتاح القرآن ۵۶
مسائل الحیات کے چند قابل شرح امور	المرافعات ۱۱۱
۴۲۹	مراقبہ ۴۲۹
مسائل و دلائل ۳۷۶، ۱۷۲	مرتبہ ۴۷۸، ۵۳۷
مستقبل کی تاریخ پر ایک نظر ۵۱۶،	مرتبہ - یحسان بیک ۴۷۸
۵۴۲	مرتبہ نظم کی اصناف میں ۵۳۷
مشر جناح کا اسلام ۵۳۷	مرغ نامہ ۲۴۶
مصدق ارج ۲۱۰	مرقع اشاء ۴۲۹
مصدق تعلیم ۴۱۸	مرقع لغت ۴۶۲
مصدق جوہر ۲۳۷	مرآۃ لطف علی حیات اور کارنامے ۲۸۷

- مسدس مقدس ۲۱۰
 مسدس عزت افزا ۴۷۸
 مسلمان اور عصری مسائل ۳۷۶
 مسلمان ایک دوسرے کے بھائی ہیں ۵۶
 مسلمانوں کا قبلہ نما ۳۰
 مسلمانوں کی تعلیم اور جامع ملیہ ۳۱۸
 مسلمانوں کی تعلیم پر ایڈریس ۳۱۸
 مسلمانوں کی حقیقی اکثریت ۵۱۷
 مسلمانوں کے مذہب پر مختلف
 غیر اسلامی ثقافتوں کے اثرات ۳۷۶
 مولبئی ۴۲۹
 مسئلہ تحریف قرآن ۳۵
 مسئلہ حاضر ناظر ۱۷۴
 مسئلہ دعا ۴۴۲
 مسئلہ فلسطین ۵۳۸
 مسئلہ مساوات کا فیصلہ ۱۷۲
 مسئلہ وراثت انبیاء ۱۱۴
 مسئلہ وضو ۵۶
 مسئلہ ولایت پر ایک تفصیلی بحث ۴۲۹
 مسیح کشمیر میں ۷۵
 مشاعرہ ۲۳۷
 مشاعرہ عالم ارواح ۲۳۷
 مشاہدات ۴۳۰
 مشرق تابان ۴۷۹
 مشرق وسطیٰ کا معاشی جائزہ ۴۳۰
 مشعل زندگی ۹۲
 مشعل ہدایت ۵۱۷
 مشکل کشا ۴۵۶
 مشکل کشائے عالم ۱۷۳
 مشکوٰۃ الانوار ۴۹
 مشکوٰۃ الفصاحۃ ۱۰۱
 مشیر عالم ڈائرکٹری ۴۳۰
 مشیر نسوان / زہرہ ۳۱۸
 مصائب الابرار ۹۲
 مصباح الجفر ۳۶۲
 مصباح الرویاء ۳۶۲
 مصباح العقائد ۱۷۳
 مصباح المجالس ۲۱۰
 مصباح الجہنم ۳۶۲
 مصباح النظم ۳۰۱
 مصباح الہدایۃ الی الخلافۃ و الولاية ۱۷۳
 مصباح ربیعا ۳۶۲
 مصباح منطق ۴۳۰
 مصحف ناطق المعروف بہ حسینا کتاب اللہ
 ۵۶
 مصر کی رقاصہ ۳۳۲
 مصری اہرام اور نجات عالم کا خدائی
 انتظام یا حقیقت معرفت ۵۱۷
 مصوری کی پہلی کتاب ۴۳۰
 مضامین صلاح و ترقی ۳۵۵
 مضامین مفید ۳۵۵
 مضارب ۳۰۱
 مضمون ہائے دلکش ۲۱۱، ۳۰۱، ۳۵۵
 مطالب الشافیہ فی شرح الکافیہ ۸۶

- مطالبہ اودھ ۴۶۵
مطالعہ انار کلی ۳۲۳
مطالعہ پاکستان ۴۲۰
مطالعہ قرآن ۲۵
مطبع لعلوم و الفنون ۴۳۰
مطبع انوار ۷۶
مظام ۵۱۷
مظاہر نفس ۴۳۰، ۳۶۲
مظلوموں کی فریاد ۴۳۱
مظہر الصرف ۴۳۱
مظہر العجائب ۱۰۱، ۲۰۹
مظہر عشق ۳۰۱
معاد ۱۷۳
معارج العرفان ۱۷۴
معارج العرفان فی علوم القرآن ۵۶
معارج العرفان فی فضائل أئمة الرحمن ۱۷۴
معارف الاحبار ۹۳
معارف القرآن ۵۸
معارف لسوة و الامامت ۱۷۴
معارف حقیقت ۱۷۴
معارف سون ۱۷۴
معاشیر ۴۳۱
معاشرتی عبود ۴۳۱
معاشرتی نفسیات ۴۳۱
معاصر حرمین ۵۳۷
معاشی خوشحالی کے لئے تدابیر ۴۶۵
معالم الشریعہ فی النقد و التبصرہ علی عقائد الشیعہ ۱۲۷، ۱۷۴
معالم العترة ۹۲
معاون ورکشاپ ۴۳۱
معاریہ بن یزید کا تاریخ ساز خطبہ ۵۱۷
معراج الصلاح ۴۵۸
معراج نفس رسول (م) ۲۱۲
معجزات انسانی مع رسالہ تاثیر الانظار ۳۶۰
معجزات حضرت امام علی بن موسی رضا (ع) ۵۴۲
معجزہ آل نبی (م) ۲۱۱
المعراج ۳۸۷
معراج المصامین ۲۱۱
معجزہ امیر المومنین ۸۶
معجزہ انار ۱۸۶
معجزہ علی (ع) ۱۰۱
معجزہ فرقان ۵۶
معین الاسرار ۱۷۴
معین تہذیب ۵۱۷
معراج العرفان فی عصمت ابی طالب عمران من آیات قرآن ۵۶
معراج العقول ۴۵۶
معراج التحو ۴۳۱
معراج نامہ ۶۹
معراجہ ۱۷۵
معرفة العلماء ۴۳۱

معرفت امام ۳۷۷	مفتاح الجفر ۳۶۲
معرفت بالنورانیہ ۱۷۵	مفتاح الفتح ۴۵۶
معرفت توحید و نبوت ۵۷	مفتاح الفلسفہ ۴۳۲
معرفت خلافت ۱۷۵	مفتاح القرآن ۵۷
معرفت محمد و آل محمد (س) ۱۷۵	مفتاح المنطق ۴۳۲
معروضات ۵۱۷	مفہوم آیت اطاعت ۲۶
معلم الاطفال ۹۷، ۳۱۸	مفید اشہب ۴۳۲
معلم بالغان ۳۱۹	مفید القرآن ۵۸
المعلومات المفیدہ ۵۲۳	مفید المستبصر ۲۶
معیار تعلم اور تدریسی موضوعات ۳۱۹	مفید القلاب ۴۶۲
معیار شرافت ۱۷۵	مقاصد تعلم ۳۱۹
معیار نظم ۳۰۱	مقالات جرش ۳۵۵
معشت زر ۴۳۲	مقالات محمود ۳۵۵
معین القراء ۶۲	مقالات مطہری ۵۱۸
معالمات ۲۸۷	مقالات مولانا محمد حسین آزاد ۳۵۵، ۳۵۶
معالطہ ۴۷۹	مقام امام علیہ السلام ۵۱۸
مغربی تصانیف کے اردو تراجم ۴۳۲	مقام عمر ۵۱۸
مغربی تہذیب ۴۳۲	مقام قرآن ۵۷
مغربی تہذیب - ایک مسلم کی نظر میں ۳۷۷	مقبول پرائمر ۱۷۵
مفاتیح العیب (عربی) ۴۵۴	مقبول جہاں ۴۵۷
مفاخر الاخیار و مآثر الابرار ۲۱۴	مقبول عام منجات و دعائیں ۲۱۲
مفتاح البیان ۸۶	مقدس قانون ۳۱۹
مفتاح البیان فی علم اللسان ۴۳۲	مقدمات القرآن ۵۸
مفتاح الحاجات ۴۵۶	مقدمہ استقرار حق جونپور کا فیصلہ ۱۷۵
مفتاح التعليم ۷۶، ۳۱۹	مقدمہ تفسیر قرآن ۵۸

مناجات بدرگاہ قاضی الحاجات ۴۵۷
 مناجات داود (ع) ۴۵۷
 مناجات سید ۲۱۳
 مناجات کوثر بدرگاہ رب اکبر ۲۱۳
 مناجات مقبول ۲۱۳
 مناظرہ تقدیر و تدبیر ۳۵۶، ۳۷۷
 مناظرہ عقل و دل ۴۷۹
 مناظر قدرت ۲۳۷
 مناظرہ مسلمان و ڈارون ۳۷۷
 منازل الفرقان ۶۳
 منازل القرآن ۵۷
 مناظرہ امجدیہ ۱۱۱
 مصافحین ۵۹
 المناقب ۴۶۸
 مناقب الابرار ۱۱۷، ۲۳۷
 مناقب اہلبیت (ع) ۲۱۳
 مناقب الصادقین من القرآن المبین ۶۹
 مناقب اہلبیت (ع) ۴۷۹، ۵۱۸
 مناقب مرتضیٰ ۸۸
 مناقب مشکل کشا ۲۱۴
 منتخبات جامعہ اردو ۳۵۶
 منتخبات دبیر ۴۷۹
 منتخبات ہندی کلام ۲۳۸
 منتخب ادب ۳۵۶
 منتخب اشعار احمدی ۲۳۸
 منتخب افسانے ۳۱۱
 منتخب العالم ۳۰۲

مقدمہ کتاب ترقی و تہذیب مسلمانان ۴۳۲
 مقدمہ نہج البلاغہ ۱۰۲
 مقصود الاعتقاد ۱۷۵
 مقناطیس ۴۰۹
 مقناطیس القلوب ۴۳۳
 مکاسب عزیز ۲۸۷
 مکاتیب علامہ ابو الموید خوارزمی ۵۰۰
 مکارم الاخلاق ۴۹، ۴۳۳
 مکالمات افلاطون ۴۳۳، ۵۱۷
 مکتب اسلام ۱۷۶
 مکتب تشیع ۱۷۶
 مکتب تشیع اور قرآن ۵۷
 مکتب رسول (ص) ۱۷۶
 مکتب ولایت ۹۳
 مکمل درزی خانہ ۴۳۳
 ملبوس بہار ۲۳۷
 ملتان مرثیہ ۴۳۳
 ملت حضرت ابراہیم و امام حسین علیہما
 السلام - قرآن و حدیث کی روشنی میں ۵۷
 منظومات امیر المومنین صحیفہ حکمت
 یعنی نہج البلاغہ ۹۷
 ممتحن لغاری فی کلام الباری ۶۲
 ممکاتے اشائیہ ۳۵۶
 مناجات ۲۱۲
 مناجات الابرار ۲۱۳

موتی مونگے ۴۸۰
 موجز البیان فی ترتیل القرآن ۶۳
 موج سلسیل ۴۸۰
 موج میری صدف صدف ۲۳۸
 موجودہ مسلمانوں کے مذہبی اختلافات
 اور ان کا کتاب اللہ سے فیصلہ ۵۹
 مودۃ الاسلام ۹۳، ۱۱۵
 مودۃ العربی ۲۶
 موسم سرما کی داستان ۳۰۵
 موعظہ تقیہ ۴۳۳
 الموعظہ ۱۰۲
 موعظہ سابعہ ۵۱۸
 موعظہ عظیم آبادیہ ۴۵۷
 موعظہ عبد غدیر ۵۹
 موعظہ غدیر ۱۰۸
 موعظہ مباہلہ ۴۹، ۵۹
 موعظہ و التنبیہ ۹۴
 مولانا محمد حسین ڈھکو سے ۱۵۰ سوال
 ۱۷۶
 مولانا محمد حسین ڈھکو کے متصاد
 عقائد ۱۲۷، ۱۷۶
 مولسکا ۴۳۴، ۵۱۹
 مولود حرم ۵۱۸
 مولود کعبہ ۲۱۵، ۵۱۹
 مولوی گلاب شاہ کے عقائد پر ضرب
 شدید ۱۷۶
 مولوی محمد اسماعیل کے اشتہاروں پر

منتخب القواعد ۴۳۳
 منتخب انشائیے ۳۵۶
 منتخب بصائر الدرجات ۹۳
 منتخب فضائل اہلبیت علیہم السلام ۵۱۸
 منتخب قصیدے ۲۱۴
 منتخب مفاتیح الجنان ۴۵۷
 من چلا ۳۳۳
 منزل بہ منزل ۴۸۰
 منشور ہدایت ۵۲۹
 منطق استخراجی ؟
 منطق استفرائی ۵۰۰
 منطق ، فلسفہ اور تاریخ ۴۳۳
 منظرہ بلوہ کراری ۲۳۸
 منظر درد ۲۱۴
 منظومات صفی ۲۳۸
 منظومات میار دلگیر ۲۱۴
 منظوم خطوط ۲۳۸
 منظوم سجدے بیاد امام زمانہ ۲۱۵
 منظومہ استعائنات ۴۵۷
 منقبت معلی ۲۱۵
 مسہب نہج البلاغہ ۱۰۲
 منیۃ المرید ۳۱۹
 موازنہ حق و باطل ۱۲۷، ۱۷۶
 مواعظ در اثبات معاد جسمانی ۱۷۶
 موت العالم موت العالم ۵۱۸
 موت و حیات کی حقیقت اور حیات نبوی
 ۴۳۳

میلہ گھومتی ۴۱۱	تیسرہ ۵۱۹
میں غزل ہوں ۴۸۱	مہاراجہ داهر و محمد بن قاسم ۵۱۹
میوہ شیریں ۲۵۲	مہدی فی القرآن ۵۷
ن	مہدی نامہ ۳۴۵
نادر الحساب ۴۲۴	مہدی کے پھول ۳۱۱
ناد علی اع ۲۱۶	مہر افروز و دلیر . قصہ ۴۲۱
ناد علی کافر نس ۱۴۷	مہر و ماہ ۲۸۲
الناذریں ۱۲۳	منے دو آتشہ
نارسیدہ ۴۸۰	میان ڈھبچر کے بیجے ۳۳۹
نازش ۲۶۵	میان محمد بخش ۵۳۹
ناصر کائنات ۵۱۹	میشم قمار ۵۱۹
الناظر کی غلط بیانیوں کا جواب ۴۰۹	میخانہ ۴۸۰
ناقابل فراموش ۴۳۴	میخانہ الہام ۲۶۵
نالہ دل ۲۱۶	میخانہ خیام ۲۳۸
نام اور اس کے اثرات ۳۶۳	میرا گاؤں ۳۲۷
نام بنام ۲۳۸	میری بہترین نظم ۴۸۰
نام حق ۲۳۹	میری غزلیں ۲۶۵
نامیاتی کیمیا کی درسی کتاب ۴۳۴	میرے ۵۰ سال - علی گڑھ میں ۲۳۴
مان و کتاب ۲۵۳	میزان الایمان فی آیات الفرقان ۲۶
نان و ناک ۲۵۳	میزان العقائد ۱۷۶
نیاتی دناغت ۵۱۹	میزان حق ۲۶، ۳۷۷
نبض دوران ۴۸۰	میک بتہ ۳۰۵، ۳۳۳
النہۃ ۱۷۶، ۱۳۱، ۷۳	میکدہ ولا ۲۱۵
نرت ۱۷۷	میلا آنجل ۳۲۷
نبوت و امامت ہی بقائے صالح کی ضامن	میلاد حیدری ۲۱۵
۵۱۹ سے	میلاد معصومین (ع) ۲۱۶
	میلاد نامہ معصومین (ع) ۲۱۶

نتائج الذهن و فیضان الفكر ۳۰۲
 بحث کھت باتھی بچہ ۳۳۹
 نجات الدارين فی حقوق الوالدين ۹۴
 نجف سندھ - قدم گاہ مولی علی (ع)
 ۵۱۹
 نجم الاعتقاد ۱۵۳
 نجم الزائر ۴۳۴
 نجم العقائد ۱۷۷
 نجم الواعظ ۴۳۴
 النجوم ۳۵۹
 نجوم و جواهر ۲۳۹
 النحل ۳۸۷
 نجومیر ۴۳۵
 نخبة البيان ۱۱۱
 نديمه ۳۲۷
 نذر التذور ۴۳۵
 نذرانه عقبت ۲۱۶، ۴۸۰
 نذر مقبول یعنی ترجمہ دعائے مشمول
 ۴۵۸
 نسخه اکسیر ۲۱۷
 نسخه خوب ۱۹۵
 نسليات اور جنسی انتخاب ۴۳۵
 نسیم دست آرزو ۲۶۵
 نسیم سحر ۲۳۹، ۹۰
 نشاط خاطر ۳۵۶، ۵۱۹
 نشاط خواب ۲۳۹، ۴۸۰
 نشاط غم ۲۳۹

نشان ابو طالب ۲۱۷
 نشر یاس ۳۰۲
 نصاب دینیات ۱۷۷
 نصاب دینیات کی پہلی کتاب ۱۷۷
 نصر المومنین ۸۶
 نصرة الحق ۱۱۴
 نصیحة الشیعه ۱۲۵
 نصیحة الناصب در رد فضیحة الکاذب
 ۴۳۵
 نصیحت کا کرن پھول ۳۳۹
 نظام مرجعیت - شہیدین کی نظر میں
 ۵۲۹
 نظام مصطفیٰ بزبان زوجہ با صفا ۹۴
 نظائر الايمان فی فصول الايمان ۱۷۷
 النظر السعوق فی سيرة الفاروق ۴۸۹
 نظری عمرانیات ۴۳۵
 نظریہ تعمیم ۳۱۹
 نظم آزاد ۲۳۹
 نظم الفرائض ۹۷
 نظم جانفراء ۸۷
 نظم دلفروز المعروف بہ دیوان انور ۳۰۲
 نظم رنگیں ادا / ذوق کمال ۳۰۳
 نظم سراج ۸۷
 نظم سفیر ۳۰۳
 نظم منیر ۳۰۳
 نظم ناظم ۳۰۳
 نظم نام آور ۳۰۳

نگار اردر ۳۵۷	نظم نگاریں ۳۰۲
نگار بازگشت ۳۷۷	نظم و نسق مدرسہ ۳۲۰
نگینوں کے اسرار ۳۶۳	نعمہ آزادی ۲۳۹
غاز ۵۲۹	نعمہ اور آگ ۳۲۷
غاز کی گہرائیاں ۵۳۹	نعمہ جاوید ۲۳۹
نم شبنم ۲۴۰، ۴۸۰	نعمہ عید غدیر ۲۱۷
نمک پارے ۳۵۷	نعمہ فکر ۲۳۹، ۴۸۰
نمرد زندگی ۲۴۰	نعمہ معرفت ۳۷۷
نمونہ صبر - زینب (ع) ۵۲۰	نفس اللہ - علی بن ابی طالب (ع) ۵۱۹
نہلے مئے ۴۳۶	نفس رسول ۱۱۵
نوا ۳۰۴	نعمہ طنزوری ۵۳۴
نواب تفصل حسین خان ۵۲۰	نعمیات اور ما بعد النعمیات ۳۶۳، ۴۳۵
نواب زادی ۴۳۳	نعمیات عنقرآن شباب ۴۳۵
نوادر الالفاظ مع غرائب اللغات ۴۶۲	نعمیات، تعلیم ۳۲
نوادر یعنی مجموعہ لطائف و ظرائف ۴۳۶	نعمیاتی الخس ۴۳۶
نوائے امروز ۴۸۰	نعمیاتی حارسے ۴۳۶
نوائے حقیقت ۲۱۷	نقاشی عرف پیپر میٹھی ۴۳۶
نوائے مومن ۲۴۰	نقش اول ۳۱۱
نوبہار ۲۵۲	نقش ناقام ۳۰۴
نوجوان کیا کریں - از روئے احادیث ۵۲۹	نقش و نگار ۲۳۹
نوجوانوں کے جسی مسائل ۵۲۰	نقطۂ نگاہ (تنقیدی مضامین) ۲۸۷
نور الابصار ۱۴۱	نقلیات ۳۵۶
نور العین ۴۳۶	نقلی تاجدار ۳۲۷
نور العین فی احوال الحرمین ۶۹	نکات حیات ۲۴۰
نور الہدی ۵۲۹، ۵۹	نکات معرفت ۱۷۸
نور ایمان ۱۷۸، ۴۳۶	الکت الاعتقادیہ ۱۴۱

نہج البلاغۃ میں حضرت علیؑ نے فرمایا

۱۰۳

نئی تعلیم کے مسائل ۳۲۰

نئی دنیا کو سلام اور جمہور ۲۴۰

نئی دھرتی نئے انسان ۳۵۷

نئی روشنی (رسالہ) ۳۵۷

نئی نظمیں ۲۴۰

نئے رجحانات ۳۳۹

نیا ادب ۳۵۷

نیا اردو ادب ۳۵۷

نیاز نامہ ۳۳

نیا طبقہ ۵۲۰

نیرنگ خیال ۳۵۷

نیرنگ زمانہ ۹۷، ۴۳۶

نیرنگ عشق ۲۵۱

نیرنگ فصاحت ترجمہ نہج البلاغۃ ۹۷

نیلی ساری اور دوسری کہانیاں ۳۵۷

و

وادی ایمن ۲۱۷

واسرخت ۴۴۷

واسوحت امانت ۴۳۶

لوائی فی شرح الکافی فی العروض و

لقرافی ۴۸۹

راقعات ۳۷۷

راقعات مناظرہ ملتان ۵۲۹

والد ازم ۴۶۵

نور کا ترکا ۴۵۸

نور کے تزکے کی دعا ۴۵۸

نور کے جھرونگے ۲۱۷

نور نامہ اثنا عشری ۱۷۸

نور نظر ۲۴۰

نوروز و غدیر ۵۲۰

نور و ظہور ۲۱۷

نور ولایت ۹۴

نور یا خاک ۱۷۸

نوری انسان ۱۷۹

نوری انسان پر ایک نظر ۱۷۹

نو طرز مرصع ۳۵۷

نوکری اور اس کا فرض ۴۳۶

نونگے ۳۱۱

نوید پنجتن ۲۱۷

نوید ہمد ۲۵۲

نویں ربیع الاول کی عید ۵۲۰

نہج الاسرار من کلام حیدر کرار ۹۴،

۱۰۳

نہج البلاغہ - آئین زندگی ۱۰۳

نہج البلاغۃ سے چند منتخب نصحتیں

۱۰۳

نہج البلاغۃ کا ادبی مطالعہ ۱۰۳

نہج البلاغۃ کا استناد ۱۰۳

نہج البلاغۃ کی تصور الوہیت ۱۰۳

نہج البلاغۃ کی روشنی میں زندگی کی

منظر ۱۰۳

والدین کے حقوق - قرآن و حدیث کی

روشنی میں ۵۲۰

والذن ۴۳۷

وجود باری تعالیٰ اور فلاسفہ قدیم و جدید

۱۷۹، ۳۶۸

وحی و الہام ۱۷۹

وراثت شیعہ بیوگان کا قرآنی اور ایمانی

فصلہ ۶۰

ورق ورق آئینہ ۲۴۰

وزیر نامہ ۴۳۷

وسيلة التوحيد ۱۴۷

وسيلة النجاة في احكام الصلوة ۶۵

وسيلة مغفرت ۴۳۷

وصال ۲۴۱

وصايا نبي بنام علی (ع) ۹۵

وصیت رسول (ع) - بوذر امر اغقاری کے

نام ۹۵

وصی رسول (ع) کی وصیت ۱۰۴

وصیت نامہ ۵۲۰

وضاحتیں ۵۳۰

وضو ۱۱۶

وضو مطابق قرآن ۵۹

وضو میں پاؤں کا مسح ۶۰

وظائف اعشاریہ ۴۵۸

وظائف القرآن ۶۰

وظائف المتقین ۴۵۹

وظائف المؤمنین ۴۵۹

وظائف جعفریہ ۴۵۸

وظائف محمدیہ ۴۵۹

وظيفة الليل في ترجمہ دعائے کمیل ۴۵۹

وظیفہ عارفین شیعہ اوراد فقہیہ ۴۵۹

وفاق المدارس شیعہ پاکستان ۵۲۰

وفات نامہ ہی ہی قاطعہ (ع) ۱۸۶

وقار سخن ۳۰۴

وقت کی آواز ۲۴۰

وقف محسنہ کے حالات ۵۲۰

وکریم اروسى ۳۳۳

ولایت علی مرتضیٰ (ع) ۲۱۷

ولایت نقیہ کا تصور اور فلسفہ انتظار

امام ۱۷۹

ولہم ماسر ۳۱۱

وہ ایک لمحہ ۲۴۱

ویلڈنگ گائیڈ ۴۳۸

وینس کا سوداگر ۳۰۵

ھ

ہاتھ بیچنے والے ۵۳۹

ہاتھی ۴۳۸

ہادی الانام ۴۳۱

ہادی الايمان ۱۵۵

ہادی التاريخ ۴۳۸

ہادی المخالفين ۵۴۰

ہادی المؤمنین ۱۸۰

ہاں بھائی یہ وہی راستہ ہے ۴۳۸

ہائی سکول میں تدریس ریاضی ۳۲۰

ہپتائزم ۳۶۳

ہجرت اور جہاد ۴۳۸

ہجرت و جہاد ۴۳۸

ہجوم آرزو ۲۴۱

ہدایات برائے مدرسین ۳۲۰

ہدایات حضرت علی ۱۰۴

ہدایات مدرسین ۷۶

ہدایا و محف ۵۲۰

ہدایت حق ۱۷۰

ہدایۃ الاطباء ۱۹۳

ہدایۃ الزائرین ۴۵۹

ہدیۃ العداۃ ۸۶

ہدایت عام ۳۹۵

ہدایۃ ناصریہ ۴۳۸

ہدایت نامہ تنبیہ المصلین ۴۳۸

ہدیۃ الشیعہ ۵۲۹

ہدایت المؤمنین ۱۸۰

ہدایۃ المؤمنین الی اصول الدین ۱۸۱

ہدم الاساس فی حدیث قرطاس ۱۰۷

ہدیہ اقبالیہ ۹۵

ہدیۃ المستبصرین فی ردّ شبہات المقصرین

۱۸۱، ۱۲۷

ہدیہ تبریک بحضور سید الشهداء (ص)

۲۱۷

ہدیہ سنہ ۱۱۷

ہدیہ علویہ اردو ترجمہ ذریعۃ النجات

۴۵۹

ہدیہ محمدی ۱۸۱

ہدیہ محمدیہ دلیل ثبوت احمدیہ ۵۲۱

ہدیہ ناظرین ۲۱۸

ہدیہ نوریہ ۱۸۲

ہدیہ ہدی ۳۵۷

ہر دلغیزی ۴۳۸

ہر قسم کے شریعت اور عرق بنائے ۴۳۸

ہرمزی خانم / حجاب زنان ۴۸۰

ہرن اور بارہ سنگھا ۴۳۹

ہرن کے بچے ۳۳۹

ہزار موتی ۱۰۴

ہستی باری تعالیٰ کا ثبوت ۱۸۲، ۵۲۱

ہفت حران اردو ۲۴۱

ہفت کشور ۲۴۲

ہفت مقالات ۵۳۹

ہفت ہیکل ۴۵۹

ہلاک قریب ۳۲۳

ہم اپنی اصلاح کریں ۳۷۸

ہمارا آسمان ۴۳۹

ہمارا پیغام ۵۲۱

ہمارا قدیمی سماج ۵۳۰

ہمارا گاؤں ۵۲۱

ہمارا گاؤں اور دوسرے افسانے ۳۱۱

ہماری ازدواجی تہذیب ۴۳۹

ہماری اسلامی تعلیمات اور ہمارا ذہنی

انتشار ۱۸۲

- ہمارے تہذیبی میراث ۴۳۹
 ہماری ریلیں اور سڑکیں ۵۲۱
 ہماری نظمیں ۲۴۲
 ہمارے ہیں حسین (۱۵) ۴۱۸
 ہم اور اقبال ۵۳۹
 ہم اور جنسیات ۴۳۹
 ہم اور ہمارے بچے ۳۲۰
 ہم کیسی نسل تیار کر رہے ہیں ۴۳۹
 حملت ۳۰۵
 ہندوستان قدیم کی تہذیب ۴۳۹، ۵۳۰
 ہندوستان کے طبیب انگلستان میں ۳۲۰
 ہندوستان میں چھاپہ خانہ ۵۲۱
 ہندوستان میں عورت کی حیثیت ۴۳۹
 ہندوستانی قومیت اور قومی تہذیب
 ۴۳۹، ۴۴۰
 ہندوستانی مسلمان - آئینہ ایام میں
 ۴۴۰
 ہوا کے رنگ ۲۶۵
 ہوائی حملے ۵۲۱
 ہیرے کی کئی ۳۲۷
 ہیم کماری ۳۲۷
 ی
 یاد اور یادگار ۱۱۶
 یاد حرمین ۲۱۸
 یادگار ماجد ۲۴۲
 یاسائے عہد ۲۶۱
 یاس و امید ۴۸۱
 یا صاحب الزمان اور کسی - کر بلا کی
 ہیکار نجف کا انتظار ۵۲۱
 یا علی مدد ۸۶، ۱۲۳، ۱۲۹، ۱۴۱،
 ۱۴۲، ۱۸۲
 یاقوت و الماس ۲۸۱
 بدببضا ۲۴۲، ۲۳۳
 بسرنا القرآن ۶۰
 یشایع الابرار، تفسیر ۲۷
 ہنتھل ہاتھارن ۴۳۶
 بو دوکیہ ۳۲۷
 یوسف و زلیخا، قصہ ۲۳۴
 یوسفیہ ۸۶
 بوگا ورزشیں اور جنسی نفسیات ۳۶۳
 نہ باتیں جب کی ہیں ۴۴۰
 یہ عالم شوق کا ۴۸۱
 یہ کس کا خون ہے ۳۳۳
 یہودیوں کی کہنہ اور تاریخی اسلام
 دشمنی ۴۴۰

فارسی کتب و رسائل

آ

آداب المتعلمین ۲۹۳

آسان عقائد ۱۸۲

آئینه جام جهان نما ۵۲۱

آیه الکرسی - پیام آسمانی توحید ۱

ا

اثبات الرجعت ۱۴۰، ۱۴۱، ۱۸۳

احادیث قدسیه ۱۰۰

احادیث قرآن ۲۹

احکام شیعیان ۱۲۲

استعاذه ۳۰

استقصاء الافهام ۵۰۳

اسلامی اصول عقائد ۱۲۵

سیر بغداد ۵۲۲

لذین والاسلام ۱۵۱

لنبي الامی ۴۸۹

انتظار ۳۸۸

انسان کامل ۴۹۰

انوار وحی ۷۷

ایمان ۱۳۵

ب

باب و بها را بشناسید ۴۹۰

باغ دو در ۳۹۵

بشارات احمدیه ۱۲۶

بعد حمد ۱۶۹

پ

پاسخ و پرسشها ۱۶۲

پاسداران اسلام ۱۳۷

پیام قرآن ۳

ت

تاریخ فرشته ۴۱۳

تاریخ قرآن ۳۵

تحفه اثنا عشریه ۴۵

تحفه عباسی ۱۸۱

تذکره العارفین

تذکره اسحاقیه ۱۹۳

تعالیم آسمانی ۳۶۷

تعلیم دین ۱۴۲

تفسیر سوره بسین ۹

تفسیر موضوعی ۱۸

تفسیر نمونه ۱۴

تکمیل القرآن ۴۵

تنبيه الغافلین ۳۹۹

تربیه ۲۰

توقیعات کسری ۳۹۹

ج

جهاد ۴۹۶

چ

چرا شیعه شدم ۱۶۲

ح

حدائق العشاق ۲۵۴

حديقة الشيعة ۱۳۴

حديقة سلطانية ۱۳۸، ۱۴۹

حق اليقين ۱۴۱

حلية المتقين ۸۱، ۴۰۵

حسنة حيدري ۱۰۷، ۳۹۶، ۴۰۳

حياة القلوب ۱۴۱، ۴۹۴

حياة النفس ۱۲۲

خ

خصائص حسبيه ۴۳۶

خلاصة المسيح ۱۹

خواب شگفت ۴۹۸

خود آموز قرآن مجید ۴۳

خیالات بیضال ۳۰۱

د

دروس دینیہ ۱۵۷

دلائل الولايت ۱۵۱

دلیل قوی بر حقیقت دین مرتضوی ۴۳

دو گوهر گران بها ۱۱۰

ذ

دخائر در احکام کبائر ۹۰

دحيرة المودات ۸۹

دخیره خوارزم شاهی ۴۰۸

ر

رجعت ۱۵۲، ۵۲۶

رسالتنا ۵۲۱

روضة السیر ۴۱۰

ریگستان نجف ۵۲۰

ز

زاد المعاد ۳۹۶

زندگانی حضرت فاطمه (ع) ۵۰۱

زندگی جاوید ۳۷۲

زهره مشرقہ شرح خطبہ مؤنقہ ۹۰

س

سخن ۴۱۳

سرزمین حجر ۴۶

سرمایہ زبان اردو ۴۶۲

سیاحت غرب - سر نوشت ارواح بعد از

مرگ ۳۶۰

سیر المتأخرين ۵-۴

سیری در اسلام ۲۶۶

ش

شرح غرر الحکم و دررالکلم ۷۰

ص

صافی شرح اصول کافی ۷۴

ط

طلسمات فلاطیس ۳۶۱

طوطی نامہ

طوفان نوح (ع) ۴۱۷

طهران مخوف ۴۱۷

ع

عیقات الانوار ۱۱۴

عدل ۱۶۱

عروض سیفی ۴۱۷

عزاداری از دیدگاه مرجعیت شیعه ۴۱۷

عقائد الشیعه ۱۶۲

علل و الائنش به ماده گیری ۳۷۲

علوم جدید از دیدگاه اسلام ۳۸۹

علی (ع) در کتب اهلست ۵۰۸

عصده الداعی ۴۴۱

عین الحیاة ۱۱۲

ف

فقه جعفریه از نظر اسلام ۱۲۶

فلسفه امامت و قیادت ۱۶۵، ۵۰۹

فلسفه ۱۲۴، ۴۸۶

ق

قرآن در سلا ۵۷

قصه منکه و فقه ۱۶۶

قبت قرآن ۲۴

ث

کاشف الحق ۱۶۶

کربلای که من دیدم ۳۶۹

کربلا ۴۷۸

کشف الاسرار ۱۶۱

گ

گفتار انبیاء ۸۶

گلستان حکمت ۱۰۱

گلستان خیال ۲۴۶

گناهان کبیره ۸۷

ل

لقاء الله ۵۱۴

لوائح ۳۹۶

لنالی مخزونه و جواهر مصنونه ۴۴۴

م

ما و اقبال ۵۳۹

مباحثه حسنیه ۵۱۵

میانی اعتقاد در اسلام ۱۴۸

مجمع المعارف ۱۷۱

مختصر الاحکام ۵۱۵

مختصری در تاریخ تحول نظم و نشر ۵۰۹

مظالم ۵۱۷

مظهر العجائب ۴۳۴، ۴۴۴

معد ۱۷۳

معرفة لاصم ۴۳۱

مفاتیح العیب ۲۶۱

مقالات مطهری ۵۱۷

مقدم امام ۵۱۸

مکتب تشیع ۱۷۶

مکتب رسول (ص) ۱۷۶

نعم الہدی ۲۴۶	مکتب ولایت ۹۳
بحر مہر ۴۳۵	مناظرہ مسلمان و دارون ۳۷۷
نگاہی بہ انقلاب اسلامی ایران ۵۰	منتخب المختوم ۴۴
نہج البلاغۃ - آئین زندگی ۱۰۳	منتخب المحرم ۴۵۶
و	من و سلوی ۱۱۳
وحی و الہام ۱۷۹	مسراج الرشاد ۱۲۴
ھ	متہج الرشاد ۱۳۹
ہدیۃ الاحیاء ۵۳۸	مواعظ عددیہ ۵۲۹
ہدیۃ المستبصرین ۱۸۱	مہدی فی القرآن ۵۷
ی	ن
یا علی مدد ۱۸۲	نافع القراء ۱۱۱
	نامہ شیعہ ۱۷۳

عربی کتب و رسائل

تحریر ابوسلہ ۵۲۴	۱
تحریر قرآن ۴۶	احادیث ام المومنین عائشہ ۷۶
التخلف عن الثقلين ۱۱۸	احقاق الحق ۳۶۵
ترمذی شریف ۸۰	احیاء المیت فی فضائل اہل بیت ۶۷
تفسیر امام حسن عسکری ۱	ارشاد القلوب ۷۰
تفسیر صافی ۴۹	ازالة المہموم فی تقسیم العلوم ۱۹۳
تفسیر فرات ۱۲	اصل الشیعة و اصولها ۱۲۵
تفسیر مجمع البیان ۴۹	اصول کافی ۷۱، ۷۲، ۷۴
تزئیه الانبیاء ۱۰۹	اعتقادیہ ۱۲۸، ۱۴۱، ۱۶۲
ج	اعتقادیہ طوسی ۱۵۳
جامع الاحبار ۷۶، ۸۰	الاثن عشریہ ۱۲۱
جزيلة المعانی مشیئة المیانی ۱۵۶	اسی حکم الاسلام ۳۶۸
ح	الاوراد الفتحیة ۴۵۳
حاشیہ بر نہج البلاغہ ۷۲	العین ۱۳۰
حدیث ثقلین ۱۰۵	امالی شیخ صدوق ۸۹
حدیث مدینہ ۱۰۴	الہیبة و الاسلام ۳۶۰، ۳۶۸
حدیث مفضل ۸۷	ب
حقیقہ السرائر فی اکبر الکبائر ۱۱۸	الباب الحادی عشر ۱۲۶، ۱۸۳
حیة النفس ۱۲۲	بحارالانور ۴۹، ۷۵، ۷۸، ۷۹، ۸۵
خصال الشیعة ۸۸	۹۱، ۹۲، ۱۰۵، ۳۶۰
خصال شیخ صدوق ۸۲	بحث حول الولاية ۴۲۹
حصانص نسائی ۸۸	البین ۳
د	البيان فی تفسیر القرآن ۴۹
در ثمین ۱۵۸	بین الاسلام و دارون ۳۷۷
درر فاخرہ ۵۱۴	ت
دعائے صبح ۴۵۸	تجريد صحيح بخارى ۷۹

ر

الرد علی المتعصب العبد لمذبح من دہ برید

۴۹۶

روضہ کافی ۷۲

س

سخط الدرر ۵۰۲

سنن ابن ماجہ ۹۰

سنن ابی داؤد ۹۰

سنن نسائی شریف ۹۰

ش

شرح تہج البلاغہ ابی الحدید ۱۷۱

الشیعہ ۳۹۵

الشیعہ بین الاشاعرہ و المعتزلہ ۱۵۷

الشیعہ فی عقائدہم و احکامہم ۱۵۷

الشیعہ و قرون الاسلام ۳۹۶

ص

صحبہ بخاری ۸۰، ۱۰۹، ۱۱۸، ۱۱۹،

۱۲۹

الصحبہ من سیرۃ النبی امراء ۴۸۸

صحیفۃ لرصا ۸۰

صحیفۃ علویہ ۹۸

صحیفۃ کاملہ ۸۰، ۲۵۴

صحیح مسلم ۱۲۹

صواعق المحرقہ فی الرد علی البدع و

الریفۃ ۷۹

ع

عقائد الشیعہ ۱۵۹، ۱۶۱

عماد الاسلام ۳۷۳

عمدة الداعی ۴۴۱

عہدوں اخبار العرب ۸۹، ۴۴۸

غ

غیر الحکم و درر الکلم ۷۰

ف

فتوح المعجم ۳۹۶

فروع کافی ۷۲

فضائل اشیعہ ۶۹

فوائد القرآن ۴۹

ث

کافی ۷۱

کامل الزیارات ۴۵۵

کتاب التوحید ۸۹

کتاب السقیہ ۷۱

کتاب المومن ۹۲

کوز اخفاق ۱۱۵

ل

لاکون مع الصادقین ۵۱۴

للسنة ۱۲۸، ۱۵۲، ۱۶۲

م

مختصر مصائر الدرجات ۹۳

مدخل التفسیر ۵۵

المردة القریى ۹۰	مستدرك امام حاکم
موطا امام مالك ۱۱۵	مسند امام حمد ۱۱۵
ن	مشکوة شریف ۱۱۵
نظریة عدالة الصعابة ۱۷۷	مصادقة الاخوان ۷۱
نفخة اليمن ۳۸۸	مصباح الهداية الى الخلافة و الولاية ۱۷۳
نهاية الطب ۱۹۳	مصباح كعمی ۴۹
نهج البلاغة ۸۹، ۹۴، ۹۶، ۹۷، ۹۸،	معالم الفلسفة الاسلامیة ۵۱۰
۹۹، ۱۰۰، ۱۰۳، ۱۰۴، ۱۴۴	معتقدات الشيعة الامامیه ۱۵۷
و	لمعجم الموضوعی لنهج لبلاغه ۱۰۰
وجیزه ۶۵	معیار الاشعار ۴۱۲
وسائل الشيعة ۴۹	مقتل ابی مخنف ۵۳۸
وصو ۱۱۶	منتخب اعمال ۱۱۵
ی	من لا یحضره الفقیه ۹۳
ینابیع الموده	المواعظ العددیه ۶۸
	منیة المرید فی آداب المقید و المستقید
	۳۱۹، ۱۱۴

انگریزی کتب و رسائل

Canals 495
 Charles Anst 331
 Civilization in Ancient India 439
 Civilization of Ancient India 538
 Civil Work 426
 Elements of Sociology 434
 Civil Before 1947 528
 A Ground of Psychology 425
 Ground work of Psychology 508
 Fates & Heroship 502
 Indian Politics since Mr. Morley 527
 Introduction to Logic 432
 An Introduction to Social Psychology 431
 Islamic Culture 367
 Laws of Wealth 522, 384
 Lectures in Electricity 529
 Moon is Down 325
 The Mysterious Universe 491
 Organic Chemistry 434
 Out Line of Psychology 382
 The Return of Ayatollah 489
 Sayings of Muhammad 37
 Self help Character traits 512
 The Social Psychology 425
 Spirit of Islam 380
 Status of Woman in India 439
 This I Believe 348
 Training for Transportation 526
 Use of Life 431
 Water Supply 379

جرائد و رسائل

در نجف ۲۰۷	آجکل ۳۵۷
رضا کار ۱۴۰ ، ۱۷۱ ، ۴۹۰	الازهر ۴۹۲
سپیل بین ۹۷	العلم ۱۰۴
شبعه ۱۶۷	الواعظ ۱۰۴
طلوع اسلام ۳۷۶	الهدی ۶۸
طوطی هند ۲۷۸	بیسویں صدی ۳۵۷
قلیچ	پیام عمل ۱۳۴ - ۱۳۸
المجم ۳۸ ، ۱۳۵	ترجمان القرآن ۱۰۹
الفتح العظيم لاهل هذه الاقليم ۶۹	جلوه طور ۲۷۸

فهرست انتشارات مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان

ردیف	نام کتاب	مؤلف، مصحح، مترجم مطبع	تاریخ چاپ	زبان
۱	فهرست نسخه های خطی کتابخانه گیج بخش (ج ۱)	دکتر محمد حسین تسیبحی	۱۳۵۰ هـ.ش	فارسی
۲	حول و تاریخ بهاء لدیہ کریمہ و خلاصہ تعارفیں	دکتر سیم محمد دہلوی	۱۳۵۲ هـ.ش	فارسی
۳	فهرست نسخه های خطی خواجه مسعود بن خورشید	دکتر محمد حسین تسیبحی	۱۳۵۱ هـ.ش	فارسی
۴	چهار بقعہ رد و سدا و در یک شهر	دکتر علی اکبر جعفری	۱۳۵۱ هـ.ش	فارسی
۵	مسوی مہر + مرہ	جمال دہلوی / پیر جام الدین راشدی	۱۳۵۲ هـ.ش	فارسی
۶	سین حیات	روپ براین / دکتر علی اکبر جعفری	۱۳۵۲ هـ.ش	فارسی
۷	در سخن	سراج الدین عی آرژو / دکتر اکرم شاہ	۱۳۵۲ هـ.ش	فارسی
۸	فارسی گویان پاکستان (ارگزامی تا عرفانی ج ۱)	دکتر سبط حسن رضوی	۱۳۵۳ هـ.ش	فارسی
۹	تحقیقات فارسی در پاکستان	دکتر علی کر جعفری	۱۳۵۲ هـ.ش	فارسی
۱۰	تاریخ روابط یونانی و پاکستان	حکیم نیر واسطی	۱۳۵۳ هـ.ش	فارسی
۱۱	فهرست نسخه های خطی کتابخانه گیج بخش (ج ۲)	دکتر محمد حسین تسیبحی	۱۳۵۳ هـ.ش	فارسی
۱۲	شعر فارسی در بلوچستان	دکتر انعام الحق کوثر	۱۳۵۳ هـ.ش	فارسی
۱۳	در سخن	دکتر صابر دق	۱۳۵۳ هـ.ش	فارسی
۱۴	در سخن	خواجه محمد پارسا بخاری / منک محمد لعل	۱۳۵۴ هـ.ش	فارسی
۱۵	در سخن	دکتر سید سید	۱۳۵۵ هـ.ش	فارسی
۱۶	در سخن	دکتر سید سید	۱۳۵۵ هـ.ش	فارسی
۱۷	در سخن	دکتر سید سید	۱۳۵۵ هـ.ش	فارسی

شماره و دیف	نام کتاب	مؤلف، مصحح، مترجم شاعر	تاریخ چاپ	زبان
۱۸	تذکرۃ ریاض العارفین (جلد اول)	آفتاب رای لکھوی / پیر حسام الدین راشدی	۱۳۵۵ هـ ش	فارسی
۹	گرایش های تازه در زبان فارسی	دکتر عبد الشکور احسن	۱۳۵۵ هـ ش	ف. انگ
۲۰	فهرست نسخه های خطی کتابخانه گنج بخش (ج ۳)	دکتر محمد حسین تسبیحی	۱۳۹۶ هـ ش	فارسی
۲۱	قرآن السعدین (چاپ عکسی)	امیر حسرو دهلوی / دکتر محمد حسن دانی	۱۳۵۵ هـ ش	فارسی
۲۲	کلیات فارسی شملی نعمانی	دکتر محمد ریاض خان	۱۳۵۶ هـ ش	فارسی
۲۳	کتابخانه های پاکستان (جلد اول)	دکتر محمد حسین تسبیحی	۱۳۵۵ هـ ش	فارسی
۲۴	احوال و آثار میرزا اسد الله خان غالب	محمد عی فرجاد	۱۳۵۶ هـ ش	فارسی
۲۵	اقبال لاهوری و دیگر شعرای فارسی گوی	دکتر محمد ریاض خان	۱۳۵۶ هـ ش	فارسی
۲۶	کارنامه و سراج منیر	منیر لاهوری، آرزو / دکتر اکرم شاه	۱۳۵۶ هـ ش	فارسی
۲۷	کشف الایات اقبال	دکتر محمد ریاض خان	۱۳۵۶ هـ ش	فارسی
۲۸	گدسته ولات (اشعار) دیوان شعر	میر محمد حسن خان سنگلزئی	۱۳۵۶ هـ ش	فارسی
۲۹	کشف المحجوب (چاپ عکسی)	علی محویری جلالی / علی قویم	۱۳۵۶ هـ ش	فارسی
۳۰	الاوراد (عربی و فارسی)	بهاء الدین زکریا ملتانی	۱۳۵۶ هـ ش	فارسی
۳۱	کلیات میرزا عبد القادر بیدل (چاپ عکسی)	میرزا عبد القادر بیدل / دکتر غروی	۱۳۵۶ هـ ش	فارسی
۳۲	سیر الاولیاء (احوال و ملفوظات چشتیه)	محمد بن مبارک علوی / کرمانی	۱۳۵۶ هـ ش	فارسی
۳۳	گلشن راز (مثنوی عرفانی) نگین و فارسی	شیخ محمود شبستری / وینفلد	۱۳۵۶ هـ ش	فارسی و انگ
۳۴	رسالۃ ابدا لیه (اردو و فارسی)	یعقوب بن عثمان چرخ / محمد بذیر رانجها	۱۳۹۸ هـ ش	فارسی و اردو
۳۵	مثنوی مولوی (دفتر اول) (فارسی و اردو)	مولوی جلال الدین بلخی / سعد حسین	۱۳۵۷ هـ ش	فارسی و اردو
۳۶	مثنوی مولوی (دفتر دوم) (فارسی و اردو)	مولوی جلال الدین بلخی / سعید حسینی	۱۳۵۷ هـ ش	فارسی و اردو

شماره ردیف	نام کتاب	مؤلف، مصحح، مترجم شاعر	تاریخ چاپ	زبان
۳۷	مثنوی موی (دفتر سوم) (فارسی و اردو)	مولوی جلال الدین بلخی / سجاد حسین	۱۳۵۷ هـ ش	فارسی
۳۸	مثنوی موی (دفتر چهارم) (فارسی و اردو)	مولوی جلال الدین بلخی / سجاد حسین	۱۳۵۷ هـ ش	فارسی
۳۹	مثنوی مولوی (دفتر پنجم) (فارسی و اردو)	مولوی جلال الدین بلخی / سجاد حسین	۱۳۵۷ هـ ش	فارسی
۴۰	مثنوی حموش حنونا (داستان منظوم)	دکتر سید مهدی غروی	۱۳۷۵ هـ ش	فارسی
۴۱	تذکره ریاض العاربین (ج ۲)	فتاب رای لکهنوی ، پیر حسام الدین راشدی	۱۳۵۵ هـ ش	فارسی
۴۲	فهرست نسخه های خطی کتابخانه گنج بخش (ج ۱)	احمد سروری	۱۹۸۰ م	فارسی
۴۳	اسلامی جمهوری ایران کا آئین (اردو)	محسن علی بخشی	۱۹۸۰ م	اردو
۴۴	پیسوین صدی کی اسلامی تحریکین (اردو)	مرنسی مطهری (شہید) دکتر ناصر حسین نقوی	۱۹۸۰ م	اردو
۴۵	محبتین کارنامہ	دکتر مهدی غروی	۱۳۵۷ هـ ش	فارسی
۴۶	لوايح جصاصی (عرفان و تصوف)	نور الدین عبد الرحمن حامی	۱۹۷۲ م	فارسی
۴۷	فهرست نسخه های خطی کتابخانه گنج بخش (ج ۲)	احمد سروری	۱۳۵۶ هـ ش	فارسی
۴۸	فهرست نسخه های خطی کتابخانه گنج بخش (ج ۳)	احمد منزوی	۱۹۸۰ م	فارسی
۴۹	علامہ اقبال (احوال و آثار)	سید مرنسی موسوی / احمد ندیم قاسمی	۱۹۶۷ م	اردو
۵۰	علامہ اقبال، اسلامی فکر کی عظیم معمار (اردو)	دکتر علی شریعتی / دکتر محمد ریاض خان	۱۹۸۲ م	اردو
۵۱	مبایعہ و مقداد (فارسی، داستان)	معز الدین محمد حسین نہاء الدین وکیلی	۱۳۶۴ هـ ش	فارسی
۵۲	دیوان حافظ شیرازی (فارسی و اردو)	حافظ شیرازی / علاء اللہ اختر	۳۹۹ هـ ش	فارسی
۵۳	علامہ برار (سندی)	محمد عثمان دیپلائی	۱۹۸۱ م	سندی

شماره ردیف	نام کتاب	مؤلف، مصحح، مترجم شاعر	تاریخ چاپ	زبان
۵۵۰				
۵۶۰				
۵۷۰	مشوی مولوی (دفتر ششم) (اردو و فارسی)	جلال الدین محمد بلخی سجاد حس	۱۳۵۸ هـ ش	فارسی
۵۸۰				
۵۹۰				
۶۰۰				
۶۱۰	ایران اور مصر میں کتب سوزی (مسلمانوں پر عائد الزام کا تاریخی تجزیہ)	مرتضیٰ مطہری (شہید) / عارف نوشاهی (مترجم)	۱۴۰۱ هـ ق	اردو
۶۲۰	فہرست نسخہ های خطی کتبخانه گنج بخش (ج ۲)	احمد منزوی	۱۴۰۲ هـ ق	فارسی
۶۳۰	دو اثر در علوم قرآنی (المستخلص)	حافظ لدین محمد بخاری	۱۳۶۱ هـ ش	فارسی
۶۴۰				
۶۵۰	اخلاق عالم آرا (اخلاق محسنی)	محسن قانی کشمیری / خ. جاویدی	۱۳۶۱ هـ ش	فارسی
۶۶۰	جامی (احوال و آثار جامی) (اردو)	علی اصغر حکمت / عارف نوشاهی	۱۹۸۳ هـ ش	اردو
۶۷۰	کلمات الصادقین (تذکرۃ صوفیان دہلی)	محمد صادق دہوی / محمد سلیم اختر	۱۴۰۲ هـ ق	ف. انگ
۶۸۰	فہرست مشترک نسخہ های خطی فارسی پاکستان (ج ۱)	احمد منزوی	۱۹۸۲ م	فارسی
۶۹۰	رسالۃ آسیہ (فارسی و اردو)	یعقوب بن عثمان چرخچی / محمد تذبیر رانجھا	۱۳۶۲ هـ ش	فارسی
۷۰۰	بررسی لغات اروپایی در فارسی	دکتر مهر نور محمد تھان	۱۳۶۲ هـ ش	ف. نگ
۷۱۰	فہرست نسخہ های خطی فارسی مورۃ میں پاکستان	سید عارف نوشاهی	۱۳۶۲ هـ ش	فارسی
۷۲۰	بہ باد شرف نوشاهی	سید عارف نوشاهی	۱۳۶۲ هـ ش	فارسی
۷۳۰	فہرست نسخہ های خطی فارسی نحس ترقی اردو (کراچی)	سید عارف نوشاهی	۱۳۶۳ هـ ش	فارسی
۷۴۰	تذکرۃ علمای امامیہ پاکستان	سید حسین عارف دہوی	۱۳۶۳ هـ ش	اردو

شماره ردیف	نام کتاب	مؤلف، مصحح، مترجم شاعر	تاریخ چاپ	زبان
۷۵	سه رساله شیع اشراق (فارسی و عربی)	شهاب الدین یحیی سهروردی	۱۳۶۳ هـ ش	فارسی
۷۶	گستان سعدی (انگلیسی و فارسی)	مبهر آر پی ندرسون (مترجم)	۱۳۶۳ هـ ش	فارسی
۷۷	حربین الاسرار (ردو) به صحنه چهار بهار	محمد هشتم نهرپالوی / شرافت نوشاهی	۱۳۶۳ هـ ش	اردو
۷۸	دول حافظ شیری (فارسی و اردو) (چاپ عکسی)	حافظ شیرازی / سجاد حسینی (مصحح)	۱۳۶۳ هـ ش	فارسی
۷۹	صدیه و بخش صید و صحره و صحنه و اشربه	سعد لدین هووی محقق حلی / محمد سرفراز ظفر	۱۳۶۳ هـ ش	فارسی
۸۰	جهاد نامه (مؤلف ناشناخته) ظلم نامه	غزالی (امام محمد) / عارف نوشاهی	۱۳۶۳ هـ ش	فارسی
۸۱	مشور فریدون بیگ گرجی	دکتر سید مهدی غروی	۱۳۶۳ هـ ش	فارسی
۸۲	لمحات من رفحات القدس	محمد عالم صدیقی / رانجها	۱۳۶۵ هـ ش	فارسی
۸۳	بهرست مشترک نسخه های خطی فارسی پاکستان (ج ۲)	احمد منروی	۱۴۰۵ هـ ق	فارسی
۸۴	بهرست مشترک نسخه های خطی فارسی پاکستان (ج ۳)	احمد منروی	۱۴۰۵ هـ ق	فارسی
۸۵	بهرست چارهای آثار سعدی در شه قاره	سید عارف نوشاهی	۱۳۶۳ هـ ق	فارسی
۸۶	شرح مشوی (جلد اول)	شاه داعی شیرازی / رانجها	۱۳۶۳ هـ ش	فارسی
۸۷	شرح مشوی (جلد دوم)	شاه داعی شیرازی / رانجها	۱۳۶۳ هـ ش	فارسی
۸۸	کلمة الاصناف (مرهنگ عربی به فارسی)	علی بن محمد الادیب اکرمی	۱۳۶۴ هـ ش	عربی
۸۹	سعدی بر مبنای نسخه های خطی پاکستان	احمد منروی	۱۳۶۳ هـ ش	فارسی
۹۰	رساله بوریه سبطیه	عبد الحق محدث دهلوی، دکتر سلیم حنر	۱۳۶۳ هـ ش	فارسی
۹۱	خلاصة حواهر القرآن فی بیان معنی لغت القرآن	ابو بکر اسحاق ملتانی / دکتر ظهور الدین احمد	۱۳۶۴ هـ ش	فارسی
۹۲	تاریخ عباسی (ردو) (نصف آخر)	شریف احمد شرافت نوشاهی (سید)	۱۳۶۴ هـ ش	اردو

شماره ردیف	نام کتاب	مؤلف، مصحح، مترجم شاعر	تاریخ چاپ	زبان
۹۳	فهرست مشترک نسخه های خطی فارسی پاکستان (ج ۴)	احمد منزوی	۱۳۶۴ هـ ش	فارسی
۹۴	گلستان سعدی، کریم (ضمیمه گلستان سعدی)	سید غلام مصطفی نوشاهی محمد سرفراز ظفر	۱۴۰۵ هـ ق	هندی
۹۵	شرح احوال و آثار میر سید علی همدانی	دکتر محمد ریاض خان	۱۳۶۴ هـ ش	فارسی
۹۶	تاریخ پیشرفت اسلام	دکتر شهین دخت کامران مقدم صفیاری	۱۳۶۴ هـ ش	فارسی
۹۷	گلستان سعدی (فارسی و انگلیسی)	سعدی شیرازی، آندرسون	۱۳۶۴ هـ ش	فینگ
۹۸	از گلستان محم (ترجمه ماکاروان حله)	رین کوب، دکتر کلثوم سید دکتر مهنور محمد خان	۱۳۶۴ هـ ش	اردو
۹۹	کتاب شناسی اقبال	دکتر محمد ریاض خان	۱۳۶۴ هـ ش	فارسی
۱۰۰	اقبال لاهوری و دیگر شعرای فارسی گوی	دکتر محمد ریاض خان	۱۳۶۴ هـ ش	فارسی
۱۰۱	جهانگشای خاقان (تاریخ شاه اسماعیل)	دکتر الله دنا مصطر	۱۳۶۴ هـ ش	فارسی
۱۰۲	فهرست مشترک نسخه های خطی فارسی پاکستان (ج ۵)	احمد منزوی	۱۳۶۵ هـ ش	فارسی
۱۰۳	فهرست مشترک نسخه های خطی فارسی پاکستان (ج ۷)	احمد منزوی	۱۳۶۵ هـ ش	فارسی
۱۰۴	ترجمه های متون فارسی به زبان های پاکستان	احقر راهی	۱۳۶۵ هـ ش	فارسی
۱۰۵	فهرست نسخه های خطی فارسی بمبئی کتبخانه کاما، گنجینه مانکھی	دکتر سید مهدی غروی	۱۳۶۵ هـ ش	فارسی
۱۰۶	فهرست نسخه های خطی آذر، لاهور	سید ناصر عیسی موسوی	۱۳۶۵ هـ ش	فارسی
۱۰۷	مجموعه قانون حریری اسلامی ایران (ترجمه انگلیسی)	دکتر سید علی رفیعی (مترجم)	۱۳۶۵ هـ ش	انگلیسی
۱۰۸	فهرست کتابهای فارسی چاپ سنگی و کمیاب کتبخانه گنج بخش (ج ۱)	سید عارف نوشاهی	۱۳۶۵ هـ ش	فارسی
۱۰۹	فهرست مشترک نسخه های خطی فارسی پاکستان (ج ۶)	احمد منزوی	۱۳۶۶ هـ ش	فارسی
۱۱۰	فهرست نسخه های خطی فارسی پاکستان (ج ۸)	احمد منزوی	۱۳۶۶ هـ ش	فارسی

شماره ردیف	نام کتاب	مؤلف، مصحح، مترجم شاعر	تاریخ چاپ	زبان
۱۱۱	فهرست مشترک نسخه های خطی فارسی پاکستان (ج ۹)	احمد متزوی	۱۳۶۶ هـ ش	فارسی
۱۱۲	فهرست مشترک نسخه های خطی فارسی پاکستان (ج ۱۰)	احمد متزوی	۱۳۶۶ هـ ش	فارسی
۱۱۳	یادداشت های پراکنده علامه اقبال	علامه اقبال / دکتر محمد ریاض	۱۳۶۷ هـ ش	فارسی
۱۱۴	فهرست نسخه های خطی فارسی کتابخانه همدره (کراچی)	سید خضر عباسی نوشاهی	۱۴۰۹ هـ ق	فارسی
۱۱۵	مثنوی شمس و قمر	خواجه مسعود قمی / آل داود	۱۳۶۷ هـ ش	فارسی
۱۱۶	فهرست مشترک نسخه های خطی فارسی پاکستان (ج ۱۱)	احمد متزوی	۱۳۶۹ هـ ش	فارسی
۱۱۷	ثلاثة غمّاله (کتاب شناسی)	حبیب الرحمن / عارف نوشاهی	۱۳۶۸ هـ ش	فارسی
۱۱۸	فهرست کتاب های فارسی چاپ سنگی و کمیاب کتابخانه گنج بخش (ج ۲)	سید عارف نوشاهی	۱۳۶۹ هـ ش	فارسی
۱۱۹	فهرست مشترک نسخه های خطی فارسی پاکستان (ج ۱۲)	احمد متزوی	۱۳۷۰ هـ ش	فارسی
۱۲۰	فهرست آثار چاپی شیعه در شبه قاره (بخش اول)	سید حسین عارف تقوی	۱۴۱۱ هـ ق	ا.ف.
۱۲۱	شرح احوال و آثار میر سید علی همدانی (چاپ دوم)	دکتر محمد ریاض خان	۱۳۷۰ هـ ش	فارسی
۱۲۲	فهرست انتشارات مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان	دکتر محمد حسین تسیحی	۱۳۷۰ هـ ش	فارسی
۱۲۳	فرهنگ فارسی - اردو	دکتر سید یاحیدر شهر یار تقوی	۱۳۷۰ هـ ش	ف.ا.و
۱۲۴	مونس العشاق (منظومه)	عرب شاه یزدی / دکتر محمود هاشمی	۱۳۷۰ هـ ش	فارسی
۱۲۵	تسهیل پیام مشرق	احمد جاوید		ف.ا.و
۱۲۶	فهرست مشترک نسخه های خطی فارسی پاکستان (ج ۱۳)	احمد متزوی	۱۳۷۰	فارسی

شماره ردیف	نام کتاب	مؤلف، مصحح، مترجم شاعر	تاریخ چاپ	زبان
۱۲۷	خلاصه الفاظ جامع العلوم	مخدوم جهانیان جهانگشت دکتر غلام سرور	۱۳۷۱	فارسی
۱۲۸	شرح احوال و آثار عبد الرحیم خانخانان	دکتر سید جعفر حلیم	۱۳۷۱	فارسی
۱۲۹	تأثیر زبان فارسی بر زبان اردو	دکتر محمد صدیق خان شبلی	۱۳۷۱	فارسی
۱۳۰	مخزن الغرائب (ج ۳)	دکتر محمد باقر	۱۳۷۱	فارسی
۱۳۱	مقدمه خلاصه الفاظ جامع العلوم جامع العلوم	دکتر غلام سرور	۱۳۷۱	فارسی
۱۳۲	فلسفه اخلاقی ناصر خسرو و ریشه های آن	شیر زمان فیروز	۱۳۷۱	فارسی
۱۳۳	مخزن الغرائب (ج ۴)	احمد علی سندیلوی / دکتر محمد باقر	۱۳۷۱	فارسی
۱۳۴	مخزن الغرائب (ج ۵)	احمد علی سندیلوی / دکتر محمد باقر	۱۳۷۲	فارسی
۱۳۵	فرهنگ اردو - فارسی (چاپ دوم)	دکتر سید با حیدر شهر یار نقوی	۱۳۷۲	فارسی
۱۳۶	اسئله و اجوبه رشیدی (ج اول)	رشید الدین فضل الله همدانی	۱۳۷۱	فارسی
۱۳۷	اسئله و اجوبه رشیدی (ج دوم)	رشید الدین فضل الله همدانی	۱۳۷۱	فارسی
۱۳۸	فهرست نسخه های خطی قرآن مجید در کتابخانه گنج بخش	محمد نذیر رانجها	۱۳۷۲	فارسی
۱۳۹	دستور نویسی فارسی در شبه قاره	دکتر سید حسن صدر الدین حاج سید جوادی	۱۳۷۲	فارسی
۱۴۰	شیخ شرف الدین احمد بن بحیی منیری	دکتر مطیع الامام	۱۳۷۲	فارسی
۱۴۱	مقام شیخ فخر الدین ابراهیم عراقی در تصوف اسلامی	محمد اختر جیمه	۱۳۷۲	فارسی
۱۴۲	مجموعه سخنرانیهای نخستین سمینار پیوستگیهای فرهنگی ایران و شبه قاره (ج ۱)	دکتر شعبانی	۱۳۷۲	فارسی

شماره ردیف	نام کتاب	مؤلف، مصحح، مترجم شاعر	تاریخ چاپ	زبان
۱۴۳	مجموعه سخنرانیهای نخستین سمینار پیوستگیهای فرهنگی ایران و شبه قاره (ج ۲)	دکتر شعبانی	۱۳۷۲	فارسی
۱۴۴	شعراى اصفهانی شبه قاره	دکتر ساجد الله تهمینی	۱۳۷۲	فارسی
۱۴۵	دوبیتی های تاجیکی	دکتر عنایت الله شهرانی	۱۳۷۳	فارسی
۱۴۶	شاه همدان، میر سید علی همدانی	دکتر آغا حسین همدانی / دکتر محمد ریاض	۱۳۷۴	فارسی
۱۴۷	مفتاح الاشراف لتكملة الاصناف (فرهنگ فارسی - عربی)	محمد حسین تسییحی	۱۳۷۲	عربی
۱۴۸	نقد شعر فارسی در شبه قاره	دکتر ظهور الدین احمد	۱۳۷۴	فارسی
۱۴۹	خلاصة المناقب	نور الدین جعفریدخشی / دکتر سیده اشرف ظفر	۱۳۷۴	فارسی
۱۵۰	كشف المحجوب	هجویری جلالی / دکتر محمد حسین تسییحی	۱۳۷۵	فارسی
۱۵۱	فرهنگ اصطلاحات علوم ادبی	دکتر ساجد الله تهمینی	۱۳۷۵	فارسی
۱۵۲	تحول نثر فارسی در شبه قاره	دکتر محمود هاشمی	۱۳۷۵	فارسی
۱۵۳	ایرانی ادب	دکتر ظهور الدین احمد	۱۳۷۵	اردو
۱۵۴	خیابان گلستان	آرزو / دکتر مهر	۱۳۷۵	فارسی
۱۵۵	دیوان رابع سیالکونی	رایج / محمد سرفراز ظفر	۱۳۷۵	فارسی
۱۵۶	اصول سیاست فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و جمهوری اسلامی پاکستان	۱۳۷۵	فارسی / انگ	
۱۵۷	فهرست مشترک نسخه های خطی فارسی پاکستان، ج ۱۴	احمد متزوی / عارف نوشاهی	۱۳۷۵	فارسی
۱۵۸	برصغیر کے امامیہ مصنفین کی مطبوعہ تصانیف اور تراجم، جلد ۱	سید حسین عارف نقوی	۱۳۷۶	اردو
۱۵۹	برصغیر کے امامیہ مصنفین کی مطبوعہ تصانیف اور تراجم، جلد ۲	سید حسین عارف نقوی	۱۳۷۶	اردو

A Bibliography of
Imamia Books

Published in Indo-Pak Sub-Continent

Vol. I
(Urdu Books)

by

Syed Hussain 'Arif Naqvi

IRAN - PAKISTAN INSTITUTE OF PERSIAN STUDIES,
ISLAMABAD

1997